5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 183.—Duminică 1 Iulie 1907

Apelul către alegători

Mai sunt 4 zile pînă la alegerile comunale și o mulțenie și lîncezire din partea alegătorilor, dovada vie de puținul interes ce se pune în aceste alegeri, chemate a da comunei Iași un nou sfat orășenesc, care să-i ducă interesele mai departe.

Părăsirea luptei de către ai noștri, a dat prilej clubului liberal să pună tot ce au mai obosit, mai uzat, în consiliul comunal. Afară de douătrei nume de harnici muncitori, în colo lista e plină de nume dacă nu necunoscute, cel puțin ca obosiți.

Pare că se vede că chemarea acestui consiliu va fi acea de supraveghere la execuție, așa că pe scaunul de supraveghetor poți pune și pe un pensionar obosit, atîta numai ca să privigheze ca execuțiunea să nu se facă prea încet și rău.

Dar liniștea aceasta a fost întreruptă de marele apel ce se face alegătorilor, și în care vedem un întreg program de toate cele.

Să le ascultăm:

Intâiu. Datoria comunei a ajuns la maximum. Aproape un milion se plătește anuitate; deci cam 40 la sută din totalul veniturilor. Nici un imprumut, nici o cheltuială de lux, și strîngerea în regie a veniturilor.

D. Nicu Ganea în trecuta-i d-sale primărie, avea o mare cheltuială de lux: exuberanța însărcinărilor membrilor din consiliul comunal cu diurne gras plătite. Credem că cea întâiu cheltuială de lux, care trebue stărpită mai ales de d. N. Gane, e să nu-și mai îmblînzască consilierii cu diurne grase, căci acelea sunt cheltueli de prisos.

Vom vedea însă în ce măsură va reduce aceste cheltueli de lux, căci de altmintrelea edilitatea Iașilor a început totdeauna de la cheltueli de lux. bulevardul I. C. Brăteanu, rîpa Galbenă, piața Unirei, Teatrul etc. etc. și a nesocotit cheltueli de gospodărie adevărată.

Al doilea. Paveluirea străzilor mărginașe ale orașului, căci la ce ar astupa gropile de pe străzile asfaltate, cînd ești expus a merge pe străzile centrale din hop în hop și din bortă în bortă, așa că îți sar dinții din gură și îți muști limba. Dar în curînd va veni canalizarea orașului, și atunci se vor răscoli toate ulițele, pentru a se așeza conductele și canalurile.

In schimb se va pavelui periferia orașului. Bine ar fi; cum însă luptă nu e la alegeri, nici Primăria nu va avea de ce făgădui, mai ales că chiar apelul spune că anul acesta nu va face nimic, nefiind sume in buget, iar pînă la anul nu știe ce se va întîmpla și edilii voesc s'o facă pe înțelepții—făgăduind, uitînd că și cetățenii nu se lasă înșelați—nădăjduind:

Al treilea. Făgăduesc liberalii prin apel: localuri de școli primare.

Pe cît știm, școlile de băeți mai toate au localurile lor proprii, au rămas cele de fete, cîteva fără local. Am dori din toată inima să se țină liberalii de cuvînt, și să facă localuri de școli fără împrumut; și în acest scop îi poftim să se ducă în stradela Trei Erarhi; există acolo în dosul latrinelor școlilor catolice de pe lîngă biserica catolică, o școală romînească de fete, instalată în magherniețele putrede și mucegăiose ale d-lui Langa. Sănătatea copiilor e amenințată; numai local de școală nu e acela. Autoritățile școlare abia nimeresc unde e școala. Pe cît știm liberalii sunt aceia, cari au inchiriat un asemenea local pentru școală în ciuda oricărei rațiuni școlare.

Putea-va d. N. Gane să mute cel puțin școala de acolo, dacă nu să facă un local mare și frumos, ca pentru singura școală de fete din centrul orașului?

Tare ne temem că și aici vom avea a face cu făgădueli, de și fără nici o patimă am dori ca toate școlile primare să-și aibă localul lor, mai ales cele de fete.

Păcurarii, Nicolina, Tatarași și centrul orașului ar binecuvînta acea administrație comunală, care ar zori in clădirea a celor 4 localuri absolut necesare.

Vedem pe lista noului Consiliu comunal 7 profesori, 2 doctori și credem că nu ne vor lăsa să fim desamăgiți tocmai în ceia ce privește partea aceasta din apel.

Dar..., este un dar, să-i așteptăm la treabă.

Al patrulea. Lupta contra carteluri-lor obiectelor de prima necesitate. In adevăr piața s'a scumpit foarte mult și Iașii are o piață mult mai scumpă de cît Bucureștii.

Pe lîngă cauzele generale care a provocat la noi în țară scumpirea traiului, și care e un strigăt de la un capăt la altul al țării, mai sunt și unele speciale Iașilor.

Netăgăduit că o țară care exporta un articol, ajunge a vinde scump în țară acel articol, căci nu se știe limita cît să se oprească în țară pentru consumația internă și cît să se exporteze pentru cîștig.

Ca dovadă că în seceta și foametea de popușoi, a trebuit să se oprească pe cale administrativă exportul.

Noi exportînd grîu și popușoi, și pînea și mămăliga vor fi mai scumpe. Cu cît? Aici e locul a se deosebi răul cartelelor, care mai adaugă la scumpire, cunoscut fiind că cu cît un articol se scumpește cu atîta se cîștigă mai puțin și deci frauda devine mai mare.

Iașii a devenit oraș de export de carne; deci și carnea s'a scumpit în special în Iași.

Putea-va administrația comunală să țină cumpăna între cele două nevoi, ale orașului și cele de export?

Ținea-va dînsa echilibrul și cum?

Ori numai vorbe, bune pentru alegeri cu opoziție, nu însă și pentru alegeri fără opoziție.

Al cincilea. Apa. Aici se cunoaște că viitorul primar e un literat, un stilist.

„Nu ne îndoim că ziua cînd va curge la Iași cel întâi pahar de apă limpede din Timișești, va fi o zi de sărbătoare pentru noi, de oare ce aceste izvoare de și se aduc cu grele cheltueli, vor da Iașilor un nou și puternic avînt de prosperitate...“

Siliți au fost autorii apelului a recunoaște măcar în acest punct meritul administrației conservatoare, care nu s'a plătit cu vorbe, ci cu fapte și azi obosiții membri ai consiliului comunal liberal vor putea, stînd pe scăueșul de privighitori, să observe cum se execută lucrările înjghebate, și aduse la îndeplinire cu multă trudă, de edilii conservatori.

Noi dorim administrației comunale liberale executarea pe dea-întregul a punctelor din apel, pentru a avea și noi fericitul prilej de a constata că și partidul liberal a făcut ceva pentru Iași.

* * *

Gospodarul Gane

D. Nicu Gane are memoria slabă, sau se preface astfel. Altmintreli, nu ne-am putut explica, de ce d-sa ar pretinde, prin note ce publică în ziarul local care-i stă la îndămînă, că noi calomniăm și inventăm, cînd, spicuind fapte din trecut, îi punem întrebări cam delicate și displăcute, referitoare la ultimul d-sale primariat în Iași, 1897—1899.

Spicuind astfel, am reamintit d-lui Gane din abuzurile ce s'au făcut în Octomvrie 1897 cu primirea Suveranilor, sublniind chestiunile năsipului și mobilelor.

Noi am afirmat: că atunci s'au cheltuit 40,000 lei pentru năsipul cu care se acoperiseră stradele asfaltate și că mobilele, luate cu chirie pentru aranjarea apartamentelor regale—au dispărut pur și simplu.

Am adus, deci, două grave acuzațiuni fostului primar, pe cari le menținem și astăzi, nu pentru că nu ni s'a respuns clar, dar pentru că faptele s'au petrecut.

Din contabilitatea primăriei s'ar putea constata foarte ușor dacă noi am inventat ad-hoc aceste acuzări, sau dacă ele sunt adevărate.

D. Gane s'ar putea justifica foarte ușor: să publice cifrele de pe mandatele ce-au fost eliberate furnisorului năsipului și să dovedească că pentru mobilele de cari ne-am ocupat, s'a plătit chirie și nu că au fost cumpărate. Iar dacă au fost cumpărate, să se arăte unde sunt acele mobile.

In ce ne privește știm: 1) că pentru năsip s'a plătit 40,000 lei și 2) ca primăria a plătit integral mobilele luate de la Hirsch —fără a fi intrat în posesiunea lor.

D. Gane ar putea susținea cu mare succes că nu știa ce se petrecea sub faimosul seu primariat din 1897—99. Ocupat la Senat, ocupat la societatea „Națională“, ocupat cu resturile lichidărei Alcaz —d. Gane nu putea fi și primar, de cît doar cu numele.

Dar faptele—și n'am citat de cît 2 din un nămol întreg—s'au petrecut sub administrația d-sale și, prin urmare, trebue să respundă, clar și precis, la acuzările noastre.

Personal, *nu-l facem responsabil de nimic—nici măcar de felul cum a înțăles d-sa să traducă* Infernul *lui Dante.*

ACHITAȚI

La „Roumanie“ insistă asupra faptului că aproape toți țăranii, implicați în răscoalele din Martie, au fost achitați.

Dacă s'a făcut sau nu o greșală cu achitările acestea, nu trebue discutat.

Ce-a fost a trecut. Dar acum trebuește făcut tot posibilul pentru ca proprietarii și arendașii să-și poată urma treburile în liniște și ca țăranii, cari au contractat datorii, să le achite fără șovăire.

Dacă țăranii vor provoca, însă, greve agrare, dacă vor sta cu brațele încrucișate înaintea secerișului, să știe că ei vor compromite averea țărei și că vor continua să facă, sub formă liniștită, ceea ce au făcut în Martie prin violență.

Guvernul trebue să vegheze pentru ca o asemenea catastrofă să n'aibă loc și să facă tot posibilul pentru înlăturarea răului și pentru calmarea spiritelor.

CATE-VA NOTE

Alegerile comunale.

Intendentul cimitirului „Eternitatea“ către presidentul comisiunei interimare: „vă rog să bine-voiți a'mi respunde dacă in vedere că onor. oposiția nu va lupta in alegerile comunale, va fi nevoie să vĕ trimit ceva morți cari să contribue, cu entusiasm, la reușita listei liberale“.

*

O văduvă către copilul ei:

— Tu nu l'ai cunoscut pe tatăl tău; erai de trei ani cînd D-zeu l'a luat la el. Peste cîte-va zile, însă, îl vei vedea probabil. Are să vie la primărie să voteze. Eu ți-l voiu arăta și tu 'i vei zice:

— Tată, eu sunt copilul tău! Te rog votează cu guvernul și cere să ne dee—mamei și mie—casă și băi gratis la Slănic.

*

— De ce ne concurează opoziția in alegerile comunale?

— Fiind-că, pe lista liberală, îs prea mulți doctori și unde-s prea mulți doctori e moarte sigură.

*

O cucoană l'a rîs pe cc. Naiman Paraschivescu de faptul că a fost ales delegat în alegerile comunale.

— Dacă nu poți face treabă pentru d-ta, l'a întrebat cucoana, cum ai să faci pentru alții?

O rușine a Iașilor

Treceți numai, așa de curiozitate, pe lîngă statuele lui Alexandri din fața Teatrului Național și a lui Asaki din fața școalei Trei-Erarhi și vă veți îngrozi de ceea ce veți vedea. Incă statuia lui Asaki stă bine, ca pe-un medean oare-care lasat la voia naturii, unde omul n'a cercat încă să pue mîna: în jur e iarba lasată de natură, care ar fi destul de frumoasă de n'ar calca-o gîștele și găinele. Cît pentru Statuia lui Alexandri, în jurul căreia odinioară mîna omului a încercat să facă ceva, ți-i mai mare jalea s'o privești!

Dacă trebue să fii om mare, dacă trebue să te jertfești pentru binele țării, dacă trebue să produci opere neperitoare, pentru ca pe urma ta posteritatea să te toarne în marmură sau bronz și apoi să te lese înconjurat de buruene și de spini, cum este înconjurată statuia lui Alexandri, apoi nu face să mai fii om mare în țara romînească. Să fii om mare, dar pentru gustul tău și pentru-că natura te-a zidit astfel; dar în țara romînească să lași cu limbă de moarte să nu-ți ridice statue. Căci e mai mare batjocură, dacă spiritul viețuește după moarte, să te vezi înconjurat de buruieni și de spini.

Sau să-ți ridice statue; dar atunci să le facă ca pe-a lui Ștefan cel Mare sau a lui Miron Costin, înconjurate de pietre ciment și prundiș, pentru ca să nu se mai ceară vre-o îngrijire omenească, pentru-că în țara noastră asemine îngrijiri nu se dau. Pentru de toate are mijloace țara noastră, numai ca să ție în curățenie și cinste niște monumente scumpe n'are mijloace! Duceți-vă de vizitați Cetățuia, Galata, Golia, etc., și veți rămîne îngrijorați de starea morală, în care am ajuns.

Și acum duceți-vă nu mai departe de cît în Ungaria, și nu la Buda-pesta, căci acolo e o strălucire, ci la Brașov, Cernăuți ori aiure și veți vedea ce flori și ce curățenie se desfășoară în jurul monumentelor și veți simți înălțarea de suflet care se degajă la tot pasul. Mai departe nu zic să mergeți, căci nicăeri, fără de cît poate în Hotentoția, nu veți vedea statui de figuri scumpe copleșite de spini și de buruieni; dar zic să vă întoarceți repede, să-i luați la trei parale pe edili, să scoată bani din pămînt și să curme bataia de joc pentru aceia cari le-au făurit o țară atît de mîndră și de mănoasă. Edilii să găsască pentru statui flori, nu spini și buruene.

Mă rog cînd vine englezul sau franțuzul sau italianul sau neamțul sau americanul, etc., în Iași, credeți că se gîndește un moment să se ducă să vadă parcul primarului sau prefectului sau ori-cărui alt înalt personaj; fereasca sfîntul: streinul se duce deadreptul să vadă statuele și monumentele, căci acolo e țara, acolo e sufletul și morala oamenilor; și cînd colo, spre marea lui surprindere, vede spini, vede buruene, vede gîști și vede porci, după cari se înțălege că judecă pe oameni.

N'ar fi nimerit oare ca edilii să cruțe Iașii de-așa rușine?!

Pinus.

OAMENI ȘI LUCRURI

FUIT QUONDAM....

Rînd pe rînd curțile cu juați dau verdicte de achitare în procesele țăranilor învinuiți în nenorocita chestiune a răscoalelor agrare.

Pledoariile devin imnuri de slavă, iar procesele—sfîrșesc prin adevărate apoteoze. Sentimentul de umanitarism ne oprește de a regreta blîndețea excesivă sau indulgența dubioasă; singura temere ce ne poate stăpâni e ca nu cumva în mintea naivilor săteni faptul acestora ușoare triumfuri să nu alimenteze convingerea unei reale nevinovății și să nu-i alinte în ideia unei imunități sociale și a unei iresponsabilități desăvîrșite.

Dar se pare că din frămîntarea cea mare a vremilor din urmă a eșit osîndit un alt factor, al cărui rol e dovedit în marea dramă ce s'a desfășurat pe toată întinderea țării. E vorba de studenți,—pe cari noul regulament universitar, elaborat de actualul ministru al instrucțiunii publice și sancționat prin decret regal, îi pune, pentru viitor, în neputință de a mai lua parte la luptele politice, la manifestări și demonstrații, la tot ce e străin sau protivnic ordinei, disciplinei și vieței universitare propriu zise.

Ar greși cine n'ar atribui o reală însemnătate acestui fapt...istoric. El va da pînă la un punct o altă înfățișare multor colțuri și multor manifestări ale vieței noastre publice și, cîtva timp, vom fi oarecum mirați de a nu mai vedea apărînd —în anumite momente—elementul studențesc. Vechea obsesiune va dispărea și cetățenii vor fi nevoiți a renunța la acea epitropie socială și morală pe care o cedase studențimei, odată cu....autorizația de a o reprezenta în ocaziunile mari și solemne ale vieței și activității publice. Negreșit, o să-i vie greu cetățeanului să rezolve el singur probleme mari și dificile, bunăoară conflictele cu vr'o țeară vecină—fie că e vorba de o sarcină mai ușoară, ca luarea Transilvaniei sau de una mai puțin serioasă încă, bunăoară un răsboiu cu Grecia.... Dar chiar în chestiuni absolut liliputanice, ca desființarea franțuzomaniei sau fluierarea vre-unei trupe sau a vre-unui autor dramatic—cine va lua inițiativa sau va executa actele, dacă regulamentul nou impune studenților o prealabilă autorizațiune? E neauzit: autorizațiuni prealabile în chestiuni de spontaneitate!.. Cum se cunoaște că trăim într'o țeară agricolă....

Afișele mari, proclamațiunile entuziaste, horele celebre, cortegiile triumfale, întrunirile sgomotoase, reprezentațiile necontrolate, toate, toate dispar în negura trecutului, în umbra amintirilor și tot ce alcătuia până ieri gloria activității și a tinerimei universitare—fluerarea profesorilor inclusiv—toate se vor rezuma în formula tristă a poetului:

— Fuit quondam Ilion... A fost, dar nu mai este!

Rodion

Politica la revista «BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ»

II.

Administrația conservatoare n'a urmărit lovirea nimărui, ci numai îndreptarea răului, chiar cu cruțarea colectiviștilor vinovați. Pentru a stimula la muncă pe redactorii leneși, li s'a numit tovarăși harnici, care să-i ambiționeze, dacă mai au ambiție și nu's predominați cu totul de adorarea lui Mamona.

La o purtare așa de delicată, la o atitudine așa de binevoitoare, Administratorul Casei Bisericei a răspuns cu o mojicie nemai auzită, cu lovituri morale și materiale. A nesocotit Sf. Sinod, căci n'a cerut avisul său; a călcat legea, pentru a reîntoarce revista iarăși la decăderea cunoscută. Un referat la Dl. Ministru și conservatorii de la revistă s'au suprimat. Dar cum? Cu nesocotirea legii. Dar ce-i pasă D-lui Administrator de lege, căci el și capriciile sale sunt legea. Și apoi nu toți colectiviștii au pe buze respectul legii, iar în faptă nesocotirea lor? Numirea D-lui Petru Gârboviceanu ca Administrator al Casei Bisericei nu-i o fără de lege? De sigur că da, fiind-că articolul 1 din legea Casei Bisericei zice: *„Administratorul și subadministratorul vor fi creștini ortodocși și vor trebui să posedă titlul de licențiat sau doctor în teologie“*. D-sa nu împlinește condițiunile legii, și cu toate acestea e numit de către un regim, al cărui program este: *respectarea legilor.* Și dacă s'a calcat legea odată, de ce n'ar călca'o și D-Sa, suprimând redactorii conservatori de la revistă? Dar a concedia oameni de talia D-lor profesori: Cornoi, Boroianu, Cireșeanu și a menține pe cei ce nu întrunesc condițiile cerute de la redactorii revistei bisericești, este o faptă bună? Este ea spre binele general? A cere suprimarea oamenilor a căror activitate literară este bine cunoscută, cum și menținerea celor cu activitatea nulă, *însamnă aceasta a lucra spre mai bine?* A induce în eroare șeful, a nu-i arata, că este incompatibilitate între postul de Administrator și cel de redactor, însamnă a da un bun exemplu?

Postul de administrator nu mai este compatibil cu postul de redactor și a le ocupa pe amândouă însamnă a ne bate joc de lege. Și de ce nu-i compatibil? Fiindcă redactorii se numesc de Ministru cu avisul Sf. Sinod și se plătesc de către Stat. Dacă defenzorul bisericesc nu poate ocupa și alte funcțiuni, ci trebue să-și ia concediu chiar de la profesorat, cu atît mai mult nu este permis administratorilor să mai funcționeze în altă parte. Și cu toate acestea, cei doi administratori de la Ministerul Instrucțiunei și al Cultelor nu se rușinează de a lucra la revistă și a primi două lefi de la acelaș minister. Suprimații de astăzi au tăcut, n'au protestat, nădăjduind că la politeța lor se va răspunde cel puțin cu bună cuviință. Administratorii d-lui Haret își bat joc de legi și pun toată răutatea numai în a lovi adversarii. Și cînd ne gîndim că soarta oamenilor e încredințată în mâna unor așa tipuri, atunci pricepem toată meschinăria politicei inaugurate de colectiviști la *„Biseriea Ortodoxă“*.

Poate mi se va obiecta, că suprimările s'au făcut pentru a realiza economii. S'a sporit venitul revistei și s'a asigurat încasarea abonamentelor de către administrația conservatoare, așa că nu mai era nevoe de noi economii. Dar chiar de ar fi fost nevoe, dece nu s'a luat avizul Sf. Sinod asupra redactorilor ce trebuesc suprimați? De ce s'a nesocotit legea? De ce s'au suprimat numai, profesorii conservatori? Economiile sunt numai pretextul dar motivul adevărat este politica meschină și răutatea administratorului colectivist. Dacă s'a dorit de către administrația conservatoare îndreptarea răului, fără să se urmăriască lovirea colectiviștilor, apoi s'a găsit mijlocul, fără a nemulțumi și lovi oamenii. Dacă dorea Administratorul să realizeze economii, putea s'o facă fără să loviască pe cei mai buni și mai harnici redactori. Și cum? Iată:

Dacă dorea sincer economii şi nu era orbit de patima de a lovi în adversari, care se purtase aşa de delicat cu d-sa, ar fi putut, să se gîndească la întocmirea unui regulament de Stat, privitor la redactarea revistei, în care să prevadă concursul pentru redactori. Se mai putea gândi la instituirea unei comisii de cercetare a manuscriptelor, cum şi la plătirea cu coala a lucrărilor mai bune. Din comisiunea de cercetare a manuscriptelor putea face parte un membru al Sf. Sinod fost profesor, şi doi profesori ai Facultăţei de Teologie. Se putea plăti fiecare membru cu 20 lei şedinţa, fixându-se maximul de şedinţe peste care să nu se poată trece în cursul unei luni. S'ar fi putut stabili prin regulament 60—100 lei plata coalei de tipar, din manuscriptele găsite mai bune de comisiune. Cu chipul acesta s'ar fi desfiinţat toate posturile de redactori, sau s'ar fi dat celor mai meritoşi şi s'ar fi evitat lovirea oamenilor de valoare. Măsura aceasta ar fi contribuit la realizarea unor economii mai însemnate şi ar fi servit ca o încurajare pentru scriitorii cei mai buni. Aşa ar fi făcut un om condus numai de ideia de a îndruma revista spre mai bine, fără a fi orbit de politica meschină şi fără a simţi o plăcere din lovirea adversarilor mai harnici.

Colectiviştii însă fug de probele de capacitate.

Cei mai mulţi sunt partizani ai înbogăţirei fără a munci din greu. Auzi, să scrie un articol de o coală, ba să fie încă şi original, să-l supue la apreciarea unei comisii şi abea atunci să aibă drept la 100 lei. Asta nu se poate pricepe de colectivişti. E mai uşor, să întocmeşti o predică şi să faci pangiricul hărniciei şoarecilor, sau să rezumezi câte-va foi dintr'o carte, sau chiar să nu scrii nimic şi tot să iai 360 lei. Şi la aceasta au dreptul numai colectiviştii, căci nu în zadar s'a născut din capul lui Jupiter.

Concursul, fie la numirea în postul de redactori, fie la cercetarea manuscriptelor nu place administratorului şi nici nu-i convine, fiindcă nu favorizează încasarea paralelor de către mediocrităţile şi submediocrităţile colectiviste. Şi dacă noii redactori au avut mai multă tragere de inimă de cît cei vechi şi au muncit mai cu folos, negreşit că suprimarea e cea mai meritată răsplată. Nici un om serios nu poate aproba politica meschină înaugurată la revista *„Biserica Ortodoxă“* de către Administratul Casei Bisericei. Protestăm cu toată energia contra violărei legei Casei Bisericei şi contra sălbătăciei d-lui Administrator, deşi ştim că sunt oameni cari ochi au şi nu văd, urechi şi nu aud. Administratorul Casei Bisericei, ameţit de puterea dobîndită, a tras sabia şi a lovit tocmai pe oamenii, cari s'au purtat mai delicat cu el şi cu toţi colectiviştii. Îi trimitem o sabie de dezonoare şi îi amintim vorbele Scripturei: *„Cel ce scoate sabia, de sabie va pieri“*.

Buanarges

NOUTAŢILE ZILEI

Higienă.—Guvernul japonez a purtat atîta interes pentru higienă că din cei 800.000 soldaţi care au servit în Manciuria nici unul singur n'a avut permisiunea să se întoarcă în patrie fără de o minuţioasă dezinfectare.

După ce fiecare soldat a fost complect dezbracat, uniforma şi toată îmbrăcămintea au fost puse într'o ladă specială construită în acest scop şi apoi soldatul a făcut o bae a cărei temperatură trebuia să nimicească toţi paraziţii aderenţi epidemiei. Hainele au fost dezinfectate prin vapori şi armele cu formol. Pînă şi hîrtia-monedă întrebuinţată în timpul resboiului n'a putut să mai intre în Japonia. Aceste bilete au fost distruse şi inlocuite prin bilete noue, care bine înţeles nu erau în curs în Manciuria.

Aceste operaţiuni fură urmărite ziua şi noaptea mai multe săptămîni şi pentru fie care soldat era nevoe de o oră şi un sfert pentru această dezinfectare, după care îi se elibera o autorizare scrisă cu care putea să intre în ţară. Graţie acestor precauţiuni nu s'a ivit în Japonia nici una din frigurile şi bolile care bîntuiau în timpul resboiului întreaga Manciurie, decimînd mai cu seamă trupele ruseşti, cu cea mai mare vehemenţă. Iată o lecţie—scrie revista engleză, care relatează acestea—care ar trebui să fie pusă în practică de Europeni, cu toată mîndria vechilor lor popoare.

***

Expediţie.—Am mai vorbit în ziarul nostru despre o nouă expediţie la Polul Nordic. Ea va fi întreprinsă de îndrăzneţul explorator Wellman într'un balon dirigiabil.

După experienţele făcute deja cu dirigiabilul „America“ şi care continuă încă, se pare că expediţia are toate şansele de răuşită. La începutul lui August, Wellman va începe călătoria, pentru că acest timp e cea mai bună epocă pentru a încerca o exploraţie atît de periculoasă.

Cu toate acestea, tot pe la această epocă—11 Iulie 1897 — nenorocitul Andrée cu tovarăşii săi au plecat cu balonul Ornen, pentru a 'şi găsi moartea în gheţurile veşnice.

Wellman va pleca din insula Virgina, ca şi Andrée. Trebue însă recunoscut că şansele lui Wellman sunt mai mari. „America“ este un dirigiabil excelent, construit în Franţa de cei mai buni mecaniciani. Exploratorul va lua cu dînsul echipe bune de cîni şi sănii de ajutor.

Cele două fiice ale lui Welman vor asista la plecarea tatălui lor.

***

Anunţ curios.—Mai multe ziare mari germane publică de cîte-va zile un curios anunţ de căsătorie, în următorul cuprins:

„Un jurisconsult în vrîstă de 35 ani, protestant, celibatar, autor reputat, poet şi compozitor, baron şi în posibilitate a revandica la orice moment coroana princiară, caută o soţie legitimă.

Etatea, confesiunea şi naţionalitatea nu joacă nici un rol. Condiţii absolute. Educaţie, sentimente bune precum şi o avere de cel puţin un milion de mărci“.

Un om cu atîtea calităţi care poate deveni prinţ, numai să vree, şi nu cere de cît un singur milion... E prea puţin! Ce e un milion pentru un baron.,.. Vax.

Litere-Ştiinţe-Arte

„Fenomenele spiritismului“, editate în biblioteca pentru toţi a d-lui Alcalay va produce un curios fenomen..... ştiinţific. Graţie acelui stil fermecător şi convingător care aparţine maestrului Camille Flammarion—autorul cărţii—veţi vedea în scurtă vreme împrăştiindu-se şi popularizîndu-se acele captivante exemple şi experienţe şi alcătuindu-se o nouă legiune de credincioşi, adepţi fervenţi ai spiritismului.

In Germania apariţia cărţii d-rului Depresl în editura bibliotecei „Reclam“ n'a contribuit oare la întărirea credinţei în forţele naturale necunoscute? La noi curentul nu lipseşte şi din timp în timp reapare moda, ori sportul experienţelor spiritiste. Iar publicarea lucrării celebrului astronom e tocmai menită pentru provocarea unui atare curent. Cartea e suggestivă, clară, bogată în citaţii de fapte şi nume, iar Flammarion e aproape popular în ţeară la noi.

Nu va trece mult şi, prin puterea încrederei şi a suggestiei, multora din cetitorii operei li se va părea că retrăesc aceve încercările savantului în tovărăşia faimoasei Eusapia Paladino; li se va năzări că „mediul“ le smulge vr'un obiect din mîini, că umflă perdeaua, că rîdică masa, că-şi plimbă degetele prin păr sau prin barbă—dacă cetitorul e cu barbă,—că trage scaunul, însfîrşit toată gama ciudatelor întîmplări de care ne vorbeşte Flammarion.

Bibliotecile populare au şi ele neajunsurile lor... ştiinţifice.

*

La Berlin se va putea vedea curând case avînd cîte un.... teatru în etajul superior, aşa cum sunt grădinile deasupra multor case americane: „teatre în plin aer“. Piesele neizbutite vor avea astfeliu căderi..... mai de sus.

*

Siegfried Wagner a primit din partea d-nei Cosima Wagner direcţia exclusivă a faimoaselor „Festspiele“ pe anul viitor Programul pe 1908 cuprinde Lohengrin, Tristan şi Iseulde, Parsifal.

*

Un scriitor francez susţine că *Salomea* de Richard Strauss nu e nici morală nici imorală. Această operă nu e legată de nici o morală şi nici de vre-o doctrină a artei. Astă-zi în plina maturitate a vrăstei sale Strauss combină cu o neîntrecută măestrie elementele diverse cari o compun.

*

Bibliografia internaţională vede în fiecare zi crescîndu-i mai mult cîmpul de activitate. Numărul imprimatelor literaturei universale se preţueşte la 50 milioane. Până acum numai marele biblioteci au avut cataloage tipărite. Ceea ce interesează pe lucrătorii intelectuali şi pe librari sunt bibliografiile de informaţiuni periodice care să-i ţie în curent de tot ce apare. Ceea ce trebue urmărit sunt organizaţiile internaţionale, cum e biroul de Ştiinţe naturale care este la Londra şi acela al ştiinţelor sociale la Berlin. Fie-care ţară trimite bibliografia anului în aceste domenii celor două capitale. Ultima redactare se efectuează la biuroul central. Cât despre ideia unui catalog internaţional universal, se pare că trebue să se renunţe la el. Dar un proect practicabil ar fi acela preconizat de doctorul Hermarn Beck directorul Institutului universal de bibliografie socială. El consistă în a lua ca bază pe cel mai mare catalog imprimat, adică pe acel al lui British Museum. Catalogul acesta se complectează cu acela al Naţionalei din Paris, a doua mare bibliotecă din lume. Cea ce lipseşte zisului catalog, i se poate adăoga şi după ce se va fi complectat, comparîndu-l cu cataloagele a încă o duzină de biblioteci se va avea într'adevăr un catalog mondial aproape complect.

*

Erudiţiunea germană nu-şi perde niciodată drepturile.

Biograful cel mai minuţios, cel mai bine informat, cel mai complect al revoluţionarei franceze Louise Michel, este un critic german, Karl de Levetzow. Şi, lucru curios, el este în acelaşi timp un admirator fanatic al devotamentului către mizeri, pe care „buna Luiza“ l'ar fi dat la lumină.

*

STRUNA ZILEI

...„CĂCI MULT A IUBIT“...

Ziarele conservatoare ar vrea să iertăm şi pe acel revizor şcolar in dosarul căruia s'au găsit nu mai puţin decît 52 scrisori de dragoste cu institutoare...

Voinţa Naţională

Revizorului.... Cutare
Eu, cred îi pledez iertare,
Evanghelia ascult:
Multe a iubit şi are
Drept să îi se ierte mult.

Informaţii

Pe timpul verei administraţia „Opiniei“ face abonamente lunare:

In ţară, o lună lei 1·50
In străinătate o lună „ 2·50

D. A. C. Cuza va combate, într'o broşură ce va apare curînd, ideea creărei doctoratului în drept la Universităţile noastre.

D. Cuza va combate proiectul din punct de vedere al economiilor budgetare.

—

S'a vorbit mult în ziare despre moşia „Moara Grecilor“, din judeţul Vaslui proprietatea Academiei romîne.

Moşia acesta a fost arendată cu 20.000 lei şi la o nouă licitaţie s'a oferit 68.000 arendă anuală.

Academia, în vederea colosalei urcări, a refuzat să aprobe licitaţia, a făcut un regulament de exploatare special şi a scos moşia din nou, în licitaţie.

Arenda a fost aprobată acum, pe timp de 7 ani, cu 40.000 lei anual, asupra d-lui V. Moţoi.

—

D. A. A. Bădăreu a fost ieri în Iaşi şi seara s'a înapoiat în Bucureşti.

Fruntaşul nostru nu va mai veni în Iaşi pînă în Septembrie.

—

D. L. Antoniu, directorul nostru, pleacă astăzi la Mehadia.

—

Următorii elevi au absolvit, cu diplomă, cursurile gimnaziului „Ştefan cel Mare“:

Carp. Gh., Constantinescu P., Corpaci V., Haifler M., Locher I., Magder B., Perltz H., Regenstraich M., Siriteanu I., Vainstain Chiva, Vicol I., Blum M., Constantinescu Aurelia, Goldenberg Adela.

—

Ni se comunică din Focşani: D. Gogu Constantinescu va petrece vacanţa la Buşteni şi Braşov.

Comitetul clubului conservator de aci a hotărît să nu lupte în alegerile comunale.

Ziarul *Ecoul Putnei* va reapare în Septembre.

—

Astă-zi se va da la Universitate resultatul examenului de echivalente a diplomei de doctor în drept a d-lui C. C. Stravolga.

—

Miine seara, 1 Iulie, va pleca la sanatoriul din Predeal, spre a sta acolo timp de 1 lună, prima echipă a elevilor şcoalei normale „Vasile Lupu“ din Iaşi.

Din această echipă fac parte următorii elevi:

I. Tacu, M. Simionescu, V. Mitru, V. Penişoară, M. Marta, Gh. Curcă, Gh. Dăscălescu şi Gh. Carp.

A doua echipă va pleca la 1 August.

—

Poliţia nu mai are astîmpăr. De dimineaţă până seara, câte un subcomisar şi un epistat de la fie care circumscripţie colindă mahalalele şi îndeamnă pe alegători să se prezinte negreşit la alegerile comunale spre a da votul lor viitorilor consilieri liberali.

Liberalii, de şi se prezintă singuri în alegeri, totuşi se tem că alegătorii nu se vor osteni pînă la localul de vot spre a vota nişte necunoscuţi de pe listă, cari n'au alt merit de cît acela poate de a se întitula membri ai clubului prezidat de d. Poni.

Dar temerea lor mai rezultă şi din faptul că mulţi clubişti,—care de sigur se vor prezenta la vot, — vor căuta cu această ocazie să-şi arate nemulţumirea lor contra corifeilor liberali, votînd nul lista candidaţilor propuşi. Sunt prea mari antipatiile şi prea multe poftele nesatisfăcute.

Iată o alegere cînd liberalii, de şi n'au adversari, se tem pînă şi de *umbra* lor?

—

Ecouri clericale. — Eri sărbătoarea Sf-ţilor Petru şi Pavel, biserica Bărboiu şi-a serbătorit hramul.

S'a oficiat un serviciu Divin de către Sft. Sa Economul C. Stiubeiu, asistat de cîţi-va preoţi.

*

Tot eri s'a oficiat cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Moara de Vînt unde a fost odinioară cimitirul cassei sf-lui Spiridon.

*

La biserica Sf. Spiridon s'a oficiat eri un parastas pentru defuncţii donatori ai cassei Dimitrie şi Ecaterina Suceveanu.

Serviciul divin a fost oficiat de către P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, asistat de clerul bisericei.

*

Corul Mitropolitan va lua vacanţie cu începere de mâine şi până la 15 August.

Tot de mâine ia vacanţie şi corul bisericei Sf. Spiridon.

*

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei a pus în vedere superiorilor Mănăstirilor din Eparhia Sa, ca să se conformeze noului regulament întocmit de Sf. Sinod, în ceia ce priveşte stabilirea persoanelor la Mănăstiri pe timpul verei.

—

Examenul elevilor în farmacie.—O comisiune compusă din domnii doctor Buicliu, medic şef al oraşului, ca presedinte, şi farmaciştii Ed. Fabini şi D. Herzenberg, a fost instituită spre a examina pe elevii farmacişti din Iaşi.

Au reuşit, din anul I: N. L. Cerkez, Charlotte Weissmann, A. Kandel, Fl. Rosler şi Safta Ionescu.

Din anul II: P. Pavlof, S. Handmann, Eugenia Statachiu, Zenobia Scribau (magna cum laude) Aron Şapira, Amelia Vereanu, Maria Ştefănescu şi M. Georgeanu.

—

Primele serate cinematografice din grădina Cuza-Vodă ale d-lui Bottez au obţinut acelaşi succes imens ca şi în totdeauna, succes bine-meritat de simpaticul nostru electrician. Sunt absolut noutăţi, scenele şi vederile cinematografice ce rulau pe pânză atât de fidel după natură, atât de exact redate. Putem spune cu drept cuvânt că Cinematograful d-lui Bottez a ajuns apogeul, de oare-ce când se desfăşoară scena, uiţi cu desăvîrşire că ea e executată de vre-un aparat.

„Cânii în ajutorul poliţiei“ o creaţiune pariziană şi care serviciu funcţionează de vre-o câte-va săptămâni în capitala Franţei, sunt scene atît de interesante, şi atât de mişcătoare că ochiul spectatorului urmăreşte cu cel mai mare nesaţiu cea mai mică mişcare, cel mai mic detaliu chiar.

Explozia din portul Toulon a cuirasatului francez „Iena“, catastrofă ne mai pomenită în analele marinei, care a umplut de durere întreaga Franţă şi întreaga lume se desfăşoară înaintea noastră în toate amănunţimele ei. Balaurul de oţel sdrobit de infima dinamită, victimele, înmormîntarea, cortegiul, supravieţuitorii, sutele de cununi trimise de Franţa întreagă, familiile victimelor, preşedintele republicei franceze în urma convoiului funebru, sunt scene care ne mişcă până la lacrimi.

D. Botez însă ştie să le combine destul de bine, că imediat ne transportă înaintea unei scene comice, plină de haz şi ca prin farmec feţele spectatorilor s'au înveselit. Aşa e şi viaţa noastră şi ce e alta cinematograful de cît viaţa noastră însăşi.

—

DIVERSE

— Pacientul Neculai Popovici a evadat în noaptea de 23 Iunie din ospiciul de alienaţi de la Socola.

S'au luat măsuri pentru prinderea şi readucerea numitului la ospiciu.

— In noaptea de 26—27 Iunie, când o ploaie torenţială a căzut în multe comuni din judeţul Iaşi, fiind însoţită de puternice manifestaţiuni electrice, trăsnetul a căzut în comunele Rediu Mitropoliei şi Popeşti asupra a 4 stâlpi de telefon, întrupînd astfel comunicaţia cu Iaşul.

— Soldatul Moise Dumitru din batalionul de vînători, care a încercat Joi să se sinucidă, străpungându-se cu baioneta a fost internat în spitalul militar.

— Băiatul Grigore Axente în vrîstă de 10 ani, din mahalaua lăutarilor, fiind trămis de tatăl seu la cîmp, să păzească nişte vite, şi scăldîndu-se în Bahlui în dreptul podului de fer, s's înecat, apa fiind prea mare.

— Birjarul cu un cal No. 8 pe cînd voia să traverseze linia tramvaiului la Hală venind din strada Cismăriei, s'a ciocnit de tramvaiul No. 30. In trăsură se afla d. M. Popovici, artist cu soţia s'a.—D. Popovici s'a ales din acest accident cu cîteva lesiuni la genunchi.

— Indivizii Gh. Costică şi Mandiţa Butnaru au bătut crunt pe femeia Soltana Borbocaru din strada Trancu, spărgîndu-i capul.

Femeia a fost internată în spital.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

11

Să-l urmăm!.....

Piesă într'un act de *Vladimir Seleski*

Traducere literară de Octav Minar

ANTEEA

Crezi?

CAIUS

Aşa-i. Pe cînd eu priveam pe toţi cu dispreţul omului care ţine de naţiunea stăpînitoare, tu te uitai la ei cu mirare şi cu frică. Şi în Alexandria trăesc mulţi Evrei, dar acolo păreau a fi jumatate Greci, pe cînd aci îi vedeai pentru întâia oară, aşa cum îi zugrăvise procuratorul.

ANTEEA

Mulţimea nu m'a tulburat cîtuşi de puţin. O cunoşteam din Alexandria, şi ştiam de ce e capabilă mai ales prin aceste ţinuturi unde spiritul legei este tot aşa de înrădăcinat.

Tot ce m-a mişcat a fost figura Dumnezeească a Nazarineanului. Mantia de purpură aruncată, capul încins cu o cunună de spini de pe acărui frunte se prelingea pe faţa galbănă picături roşii de sînge, înfine atitudinea sa măreaţă în mijlocul acelor bestii care urlau ca fiarele salbatice, m-a făcut ca într-un acces de milă şi de compătimire se strig: „Tu eşti Adevărul!“ Şi să smulg toate zambilele şi florile de Mai ce împodobeau lectica mea, aruncîndu-le la picioarele sermanului nevinovat.

CAIUS

Toată mulţimea a rămas inmărmurită, cînd a văzut că o nobilă romană, cinsteşte aşa de mult pe un osîndit la moarte.

ANTEEA

O merita Caius. Un suflet ca a lui n-ar să mai aibă pămîntul. Un om minunat, un profet, un filozof care propovăduia semenilor să-i dragostea, ca cea mai înaltă virtute, care-i bine-cuvînta în chiar momentul cînd îl băteau cu vergi şi cînd voiau să-l răstignească.

Tu n'ai văzut că atunci cînd poporul îl batjocoreau, îl scuipau şi-l ameninţau cu pumnii. el aruncă o privire blîndă de jur în prejur, ca şi cînd ar fi voit să-i întrebe: Dar ce rău v'am făcut?“ Vai, unii răvnesc la putere, el n'o dorea de loc şi a rămas umilit. Alţii doresc palate, bogăţii, mese mari, vestminte de purpură, echipagii înpodobite cu fildeş şi cu mărgăritar; el nu putea fi deci rău şi nu urmărea scopul de a înşela pe semenii săi. Dacă deci el spune adevărul, moartea fie bine cuvîntată: moartea, sfîrşitul suferinţilor pămînteşti, schimbul unei fericiri mai mici cu alta mai mare, lumină pentru ochii stinşi, aripi care duc către locuinţa fericirii veşnice!..

CAIUS

Linişteşte-te, eşti obosită.

ANTEEA

Mi-aduc aminte de vorbele tatei care adesea ori spunea, că singurul adevăr poate să scoată din întuneric sufletul omenesc obosit şi să-l scape de legăturile care-l înlănţueşte. Iată ce cuprinde noul adevăr: biruind moartea, găseşti scăparea.

Dar pentru asta îţi trebuie curaj, resemnaţiune filozofică în faţa trebuinţei de a trece de la lumină la întunecimi, de la viaţa reală la o la o viaţa umbroasă, nehotărîtă, nedesluşită. Pînă la dînsul nimeni n-a bine cuvîntat moartea, nimeni n-a murit cu credinţa nestrămutată, că numai dincolo de rug sau de mormînt, se începe adevărata fericire, atît de mare şi ne sfîrşită, cum o fiinţă a tot puternică şi ne mărginită poate s'o dea. Ştiu că voiu muri, căci odată cu moartea lui s'a stins ori-ce lecuire pentru mine. Parcă şi acuma aud glasul bătrînului care la lecuit de lepră, a aceluia care ia dat vederea şi plînsul înfiorător al femeilor care strigau că a înviat şi morţii!

(va urma)

Vaccinări şi revaccinări
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

Ultime informaţii

Un proces de calomnie, despre care s'a vorbit mult în presă, în cercurile politice şi în Parlament şi care a fost exploatată în tot felul ca armă de luptă meschină contra unui fruntaş al Ţărei—s'a terminat alaltaieri prin triumful total al calomniatului.

Acţiunea intentata de principele D. M. Sturza pentru a scoate pe d. A. A. Bădăreu din consiliul de familie al prinţului Gr. Sturza—această acţiune, care nu era de cît o infamă calomnie, a fost respinsă de tribunal, de curtea s. I din Iaşi şi, în cele din urmă, înalta curte s. 1 a consfinţit decisia, respingînd recursul părintelui prinţului Gr. Sturza.

*

La casaţie consiliul de familie a fost reprezintat prin d. I. Stavăr, avocat din Iaşi. D. Stavăr a luat loc pe banca avocaţilor, dar n'a pledat. D. Stavăr a fost atît de convins ca, dacă nu va pleda va face un mare serviciu clientului său princiar, încît a plecat de la proces înainte de a se pronunţa decisia şi, întors la Iaşi, a adus ştirea că înalta Curte a primit recursul şi a trimis afacerea la Galaţi.

Acum d. Stavăr trebue să se fi gîndit, ca, dacă ar fi pledat, s'ar fi întîmplat fericitul eveniment visat de d-sa şi de alţi jurisconsulţi la fel.

—

Ca să dovedească colectiviştilor din Iaşi, că nu va face mult dorita mişcare în magistratură, nici pe ziua de 1 Iulie, d. Stelian a acordat congedii tuturor magistraţilor şi funcţionarilor, cari au făcut cereri.

D. Stelian nu iartă!

—

Hahamii de la abator s'au pus alaltă-eri în grevă, de oarece o dispoziţie a administraţiei comunale schimbase orele de tăiere.

Pînă acum se obişnuia ca tăierea să se facă numai dimineaţa; administraţia comunală dispusese însă ca tăierea vitelor să se facă seara, ceiace era un inconvenient pentru hahami.

D. P. Poni, preşedintele comisiunei interimare, împreună cu d. Fîntînaru au fost alaltaeri la abator şi în urma înţălegerei ce au avut-o cu hahamii au revenit asupra dispoziţiei.

——

O lucrare de actualitate. — Spuneam acum cîte-va zile, atunci cînd consiliul profesoral al facultăţei de drept se ocupa de cazul d-lui Stere, că prin atitudinea sa, profesorul de drept constituţional urmăreşte o chestie mai importantă şi anume să aducă în discuţiunea autorităţilor superioare şcolare modul cum unii profesori înţeleg să profeseze la Universitate şi cum înţeleg sá transforme catedra într'un mijloc de propagandă a unor idei anarhice sau într'o agentură electorală.

Cînd d. Stere a respuns consiliului profesoral că d-sa consideră ca bine examinaţi pe elevii prezentaţi în această seziune la dreptul constituţional şi administrativ, d-sa voia prin aceasta să spuie consiliului profesoral că acest consiliu n'are dreptul să se ocupe de această chestiune, dar pe de altă parte spera că consiliul va supune cazul ministrului şcoalelor.

Lucrul acesta nu s'a întîmplat însă. Fie că consiliul a crezut că trebuie să se oprească faţă de respunsul categoric al d-lui Stere, fie că a simţit cele ce urmăreşte d. Stere prin respunsul său şi n'a voit ca să facă ca să se pue în discuţie situaţia din Universitate şi cele ce se petrec în special la facultatea de drept, n'a mai dat nici un curs acestei chestiuni şi părea a spune: „Declarăm incidentul închis".

D. Stere pare însă decis a nu se opri la jumatatea drumului. D-sa voeşte să se elucideze odată pentru totdeauna chestiunea de a se şti dacă profesorul universitar poate să-şi permită de a face de pe catedră alt-ceva de cît ştiinţă, dacă ieste cu putinţă ca un curs să fie transformat într'o întrunire publică unde să se discute—în ce mod—chestiunele politice la ordinea zilei, să se atace chiar persoane politice sau să facă apel la patimi, să se aţîţe ură de rasă sau în sfîrşit să transformi elevii în agenţi electorali şi să-i montezi în contra celorlalţi profesori universitari care nu profesează aceleaşi credinţi politice.

Calea primă aleasă de d. Stere n'a dat însă rezultatul dorit şi deci d-sa s'a văzut nevoit să aleagă o nouă cale, de astă dată sigură: calea publicisticei.

D. Stere lucrează la o broşură în care va dezvălui şi documenta tot ce se petrece de cîţi-va ani la Universitatea din Iaşi.

In privinţa acestei lucrări a d-lui Stere vom reveni în numărul de mîine cu lucruri foarte interesante.

——

Bursele elevilor de la Conservatorul de Muzică şi Declamaţiune din localitate ce trebuiau să vină la 1 Iunie n'au sosit nici acum.

Mulţi elevi săraci sunt daţi afară de pe la gazdele lor din cauză că n'au cu ce plăti chiriile şi masa.

Ce gîndeşte oare d. Haret?

—

Aflăm că d. Gh. Eraclide poliţaiul punctului Ungheni va fi transferat într'un oraş din provincie.

Pentru transferarea d-lui Eraclide stăruе mult d. Stere.

—

Certificatele noilor licenţiaţi în drept se eliberează de Decanat cu rezultatele căpătate la fiecare examen. Aceasta conform unei dispoziţii a Ministerului de Justiţie, care crede să plaseze în magistratură pe cei mai meritoşi.

—

Duminică 8 Iulie areloc în oraşul Huşi, cununia religioasă a D-rei Elena Râşcanu cu dl. P. Gâdeiu. Nuni vor fi D-na şi dl. Gh. Ghibănescu din Iaşi.

—

La timp am dat amănunte asupra crimei ce s'a comis în Păuleni.

Autorii, după cum am anunţat, au fost prinşi şi afacerea se cercetează de către d. V. Erbiceanu, judecătorul de instrucţie al cabinetului 3.

Acum s'a descoperit că autorii crimei din Păuleni sunt şi autorii mai multor furturi comise în judeţul nostru.

Starea sănătăţei lui Ţalic Berghenştein, victima din Păuleni, care se află internat în secţia d-lui dr. Juvara, de la spitalul sf. Spiridon, s'a îmbunătăţit mult.

—

Alaltă-eri, pe teritoriul comunei Belceşti, a căzut o torenţială ploae, însoţită de grindină de mărimea unei alune.

Ploaia a cauzat mari stricăciuni.

—

Din Huşi ni se scrie că comisiunea interimară avînd de preşedinte pe d. N. Cişman a fost disolvată.

Noul preşedinte e dr. I. Munteanu, iar lista e acea dată de noi într'un număr anterior.

Cu această schimbare în lista comisiunei interimare se dă pe faţă lupta între taberele liberale.

Pentru moment reprezentanţii Huşului stau astfel.

Neutri: Em. Porumbaru, Ion Duca.

Nedecişi: C. Leonida Tîrzii.

Cişmanişti: I. Dobreanu, Ir. Gheorghiu, Nicu Cişman.

Cu Prefectul. Alecu Rîşcanul.

Opoziţie. General S. Teleman.

Data alegerilor pentru comună nu e fixată. Se crede a avea loc prin Noembrie, ca noul preşedinte dr. I. Munteanu să aibă vreme a-şi cultiva colegiul şi a lua pasul faţă cu cadrele Cişmaniste.

Pentru Cişman e ori îngenunchiare ori răsbunare.

—

La alegerea de rector al Universităţei din Iaşi care va avea loc în luna Octombrie, d. C. Climesou nu va mai candida, de oarece d-sa împlinindu-şi anii de pensie se va retrage şi din profesorat.

Noul rector se crede ca va fi ales d. M. B. Cantacuzino.

Tot la toamnă, în primele zile ale lunei Septembrie, se va face şi alegerea de decan al facultăţei de drept.

In caz cînd d. M. Cantacuzino va accepta să fie ales rector al Universităţei, decan al facultăţei de drept va fi ales d. Dim. Alexandrescu.

——

D. D. Sachelarescu, institutor la şcoala de băeţi No. 1 din Iaşi, a fost numit pe ziua de 1 Iulie, în postul de revizor şcolar al jud. Iaşi, în locul d-lui M. Carp, demisionat.

——

Mai mulţi licenţiaţi in drept au luat iniţiativa redactărei unui memoriu, prin care să arăte necesitatea înfiinţărei doctoratului în drept pe lîngă Universitatea noastră.

Tot în vederea infiinţărei doctoratului un d. profesor al facultăţei juridice lucrează la întocmirea unei lucrări, care va fi publicată în broşură.

——

Comisiunea instituită pentru abilitarea ca docent, la catedra de drept civil din Iaşi, a d-lui Gh. Dimitrescu, l'a recomandat in unanimitate.

D. Dimitrescu, un tînăr foarte merituos, este şi supleant la tribunalul Iaşi.

——

Ajutorul de primar al comunei Podul-Iloaei, Gh. N. Bulancea, a fost trimes în judecată pentru mituire.

Patronul corpului de sergenţi

Te-Deum-ul.— Asistenţa. — La prefectura poliţiei.—Cuvîntările.—Recepţia.

Ca în fie-care an, eri cu ocazia sărbătoarei sfinţilor Petru şi Pavel, corpul sergenţilor de oraş şi-a serbătorit patronul.

La orele 9 dim., în frunte cu muzica Regimentului Stefan cel Mare No. 13, sergenţii au plecat în corpore de la prefectura poliţiei, sub comanda d-lui V. Dan ajutorul de comandant, la biserica Sf.-ţii Voevozi din Tataraşi.

Aci s'a oficiat un Te-Deum, la care au luat parte d-nii: Gh. Săndulescu, prefectul poliţiei, A. Zdrobici, directorul prefecturei poliţiei, Briff, şeful siguranţei, comisarii: Stamatopol, P. Argintoianu, Ştiubeiu, Lapteş şi Florian, ofiţerii de poliţie, precum şi toţi agenţii poliţiei.

După Te-Deum, în ordinea în care au venit, sergenţii s'au reîntors la prefectura poliţiei. Aci d. V. Dan, ajutorul comandantului de sergenţi, a ţinut o mică cuvîntare, relevînd importanţa zilei şi îndemnînd pe agenţii poliţiei la îndeplinirea datoriei lor.

Tot în acest senz a mai vorbit şi d. Dabija, ofiţer de sergenţi.

In saloanele prefecturei a avut loc o recepţie, prezidată de d prefect Gh. Săndulescu:

S'a servit şampanie; sergenţilor li s'a oferit o mică gustare. în timp ce muzica militară a executat diferite arii naţionale.

In sunetul muzicei militare, sergenţii au încins apoi o horă şi la orele 12 şi jumătate serbarea a luat sfîrşit,

Atît la biserică, cît şi la prefectura poliţiei a asistat multă lume.

—

In seara de 28 Iunie, pe la orele 5 jum., o mare ploaie însoţită de grindină a căzut pe o parte a teritoriului comunei Şipotele, căuzînd mari pagube semănăturilor de pe moşiile Oneşti şi Şipote.

—

Absolvenţii clasei VIII de la liceul Naţional, reuşiţi la examenul de capacitate:

Secţia reală: A Ilincăi Mihai, Bontăş Gr. Aurelian, Goldenberg Lazăr, Miclescu Ion, Popovici Eduard, Resmeriţă Teodor, Sion Florea, Teodoru Henri şi Vartolomei Costache.

Secţia modernă: Axinte Const., Beinich Moise, Borş Neculai, Brumă Const., Diamant Carol, Dima Ion, Droc Horia, Ecştein Moses, Ghica Emil, Grănescu Vasile, Grigoraş Neculai, Holban Ilie, Holban Ion, Horoviţ Iosif, Ifrim Const., Ionescu Vergiliu, Leon Georgică, Leon D-trie, Manisale Ion, Mardari Manole, Munteanu Ed., Păun Gh., Popovici Vergil, Profir Petru, Radu Eugen, Răşcanu Teodor, Rosin Ion, Schiller W., Setlacec Iohan, Simionescu C., Softa Gr., State Neculai, Stavrat Olimpiu, Şmil Iosub, Şpaner Froim, Tanasachi Evdochim, Tironovici Mihail, Tufli Eduard, Wilche Wilhelm, Wisznewschi Jean, Ferderber Ion şi Filipescu Dimitrie.

*

Institutul Humpel. — Secţia modernă: d-rele Berea Gh. Emilia, Coşula Margareta, Ionescu Adelina, Leatris Elena, Mitrescu Natalie.

Secţia clasică: Lupu Gh. Elisa, Rosenthal Serafina, Tarnoschi Natalie şi Vlad Maria.

*

Liceul „Laura Constantinescu",—Secţia modernă: d-rele Bălănescu Maria, Mitru Maria, Mureşanu Ana, Ziner Malca.

Secţia clasică: d-rele Comoniţă Natalia, Ivanovici Filoteia, Isăcescu Natalia şi Prapurgescu Eugenia.

—

Eri P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, Egumenul bisericei Sf. Spiridon a hirotonosit ca preot pe d. Costache Leonte, absolvent al seminarului „Veniamin Costachi", pentru parochia Scobinţi, remasă vacantă prin moartea preotului Stoica.

—

D. colonel I. Tarnoschi, comandantul regimentului 13 Stefan-cel-Mare, va inspecta în ziua de 8 Iulie soldaţii din trupa cu schimbul, în a doua perioadă de instrucţie, după care aceşti soldaţi vor fi desconcentraţi a doua zi.

—

Azi dimineaţă s'a oficiat la cimitirul „Eternitatea" o panachidă pentru regretata Maria Profiriu, cu ocazia aniversărei a 9 luni de la moartea ei.

—

D dr. N. Ursachi a obţinut, pe ziua de 24 Iunie, libera practică de medicină.

—

Iată rezultatul general al examenelor din sesiunea de Iunie, de la facultatea de drept:

Examenul I de licenţă: Buţureanu V., Coroi C., Obreja Romeo, Eftimie C., Chefneux R., Neculau I., Mitescu Ioan, Cogălniceanu M., Glasberg F., Balan A., Dornescu Gh., Dorin Gh., Mironescu Gh., Răileanu C., Serion M., Spoială L., Popescu D., Galam St., Eliade V., Buhultz P., Buzdugan R., Millo M., Hangan D., Paşcanu, Popescu I. I., Polcovnicu, Scoipan C., Teodorescu I. şi Zeilinga M.

Examenul II de licenţă: Simionescu C., Coroi A., Lascar V., Roban V., Pavelescu Gh., Şerban P., Cristofor P., Bottez D., Boncescu I., Petrea N., Donici E., Denize E., Laur Gh., Teodorescu V., Manea I., Simionescu Cezar.

Examenul III de licenţă: (Proclamaţi licenţiaţi): Tiron D., Ionescu D. D., Nicolaide I., Nicoleanu St, Şerban V., Tiron I., Babencu Gr., Dorin N., Morţun I., Scărlătescu Leon, Cristoveanu C., Nicoleanu C., Simionescu Gh., Anton V., Bazali C., Irimia P., Marţian Em., Teodoru Gh., Bedreag V., Şahan Ar., Moţet I., Idriceanu C., Pavlu V., Manolescu I., Zaharia A., Mardari C., Ciolac A. şi Arghirescu Gh.

—

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 30 Iunie

Aplanarea conflictului Romîno-Grec

Bucureşti.—Tratativele pentru aplanarea acestui conflict se urmează prin intermediul legaţiunei ruse din Bucureşti.

Pe ziua de ieri legaţiunea a comunicat la Atena, că, în caz de aplanare a conflictului, guvernul romîn ar fi dispus să revoace decretele de expulzare lansate vara trecută şi să vie la toamnă cu proiecte pentru abrogarea tuturor măsurilor de represiune votate de camerele trecute. In acelaşi timp legaţiunea a mai comunicat că, din consideraţiuni puternice, guvernul romîn nu va putea relua aşa curînd relaţiunele diplomatice cu Grecia.

Manevrele de toamnă

Bucureşti—In vederea manevrelor de toamnă, ministrul de Resboiu, va trimite o circulară comandanţilor corpurilor de armată în care va arăta: că concentrările vor avea loc în Septembrie, timp de 15 zile pentru toate armele.

Trupele de infanterie se vor compune din regimente de cîte 3 batalioane; fiecare companie va avea un efectiv de 157 de oameni.

Se vor chiema sub arme toţi rezerviştii cu instrucţia complectă din anii 1903, 1904 şi 1907. Batalioanele vor fi compuse cu efective din timpul de pace.

Greve ţărăneşti

Bucureşti.—*Din Caracal se comunică că ţăranii din com. Gura Patimei, refuzînd să iasă la munca secerişului pe motiv ca arendaşul Ianovici nu să ţine de angajamentele luate faţă de ţărani astă primăvară, căpitanul Chirculescu, comandantul companiei de jandarmi rurali, a sosit acolo din ordin superior, urmat de un mare număr de jandarmi şi a silit pe sateni prin bătae şi teroare să iasă la munca cîmpului.*

De aci a trecut la comuna Ispiteni acelaşi judeţ, unde a forţat pe sateni să iasă la seceriş cu 1 leu şi 25 bani pe zi.

Din Craiova vine ştirea că în judeţul Dolj, ţăranii refuză de a eşi la seceriş din cauză că prin învoelile făcute astă primăvară, ei urmau să primească loturi de porumb în schimbul muncei cîmpului; cum însă porumbul este compromis cu desăvîrşire în acel judeţ, ei refuză să muncească pe degeaba.

Execuţie

Petersburg.—Trei din indivizii cari au atacat la 12 Iunie muntele de pietate din cartierul principal au fost spînzuraţi. Execuţia celui de-al patrulea a fost amînată în urma intervenirei mamei sale care vrea să dovedească un alibi.

Somaţiune

Constantinopol.—Curtea de apel invită pe Raif-bey, fost consul la Belgrad, care a fugit la Atena, unde desvoltă o agitaţie subversivă, să compara in faţa justiţiei în termen de zece zile.

Onomastică

Belgrad. Eri, ziua onomastică a regelui Petru, un tedeum a avut loc la catedrală, la care au asitat toţi membrii corpului diplomatic. Regele Petru a fost călduros aclamat. La amează a avut loc recepţiune la palat. După amiază sau dat serbări populare. Seara oraşul a fost iluminat.

Un proiect

Paris. — Senatul a votat proectul de lege pentru regularea situaţiunei înscrişilor maritimi de origină străini şi dreptul lor la pensie.

Senatul a votat apoi fără discuţie proectul de lege pentru pedepsirea fraudelor vinului, proect deja votat de cameră, sesiunea corpurilor legiuitoare a fost apoi închisă.

Repaus săptămînal

Lisabona. — Guvernul are intenţiunea să se decreteze repaosul septămânal, obligînd pe toţi patronii să acorde lucrătorilor un repaus de 24 ore consecutive.

Judecarea lui Nasi

Roma.—*Senatul s'a întrunit după amiază sub preşedenţia d-lui Canonico şi a aprobat o dispoziţie după care senatul se constitue în înaltă curte pentru a cerceta acuzarea formulată contra fostului ministru Nasi şi a secretarului său Lombardo. După ridicarea şedinţei, preşedintele a comunicat că va începe în curând interogatorul acuzatului precum şi cercetarea actelor preliminare.*

Deraiare

Petersburg.—Se comunică din Slavians, guvernământul Karkov, că un tren de mărfuri a deraiat lîngă oraş. Sunt cîţi-va răniţi.

Ţarul prizonierul camarilei

Berlin.—Ştiri din Petersburg afirmă că Ţarul a fost complect izolat de Ţarina văduvă şi de marele Duce Constantin, cari amîndoi sunt contra reacţionarismului şi a fost şi este înconjurat numai de camarilă care luptă contra ori-cărei legi liberale. Ţarul a fost convins de camarilă că să pregăteşte un atentat contra vieţei sale şi cu mijlocul acesta au ajuns a-l izola complect.

Budget provizor

Viena.—Camera deputaţilor. După o discuţiune de 3 zile a trimes în cercetarea comisiunei speciale bugetul provisor.

Grevă Generală

Buda-Pesta.—*Greva generală a lucrătorilor a isbucnit azi pe vasele de pe rîul Sava. Impiegaţii comerciali s'au asociat cu greviştii. Toate magazinele sunt închise din causa grevei. Greva a fost provocată de faptul că astă iarnă au fost arestaţi 17 instigatori, cari au fost contra ordinei publice.*

Două escadroane de cavalerie au fost trimese la Brod, unde a isbucnit greva. Municipalitatea din Brod a decis să adreseze vice-şefului comitatului uu memoriu cerînd punerea în libertate a capilor lucrătorilor, ceia ce ar presupune sfîrşitul grevei. Toţi consilierii comunali comunali au demisionat. Vice-şeful comitatului a raportat cazul telegrafic guvernului, aşteptând ordine în consecinţa.

Ajutoare armate

Esseg.—In urma cererei telegrafice, un batalion din regimentul din Esseg pleacă la Brod astă seară. Dragonii din Mitovica şi Rum au plecat spre Brod unde greva ia proporţiuni mari.

Toate magazinele sunt închise

Greviştii stau pe piaţa principală. In proclamaţiunea adresată de primar populaţiunei, o îndeamnă să fie liniştită. Reprezentantul guvernului a sosit la Brod.

Lucrătorii sunt foarte îndîrjiţi şi o mare agitaţie domneşte în populaţiune.

I. PETROVICI

Profesor conferenţiar la Universitate

AVOCAT

consultaţiuni ora 8—12

Strada Impas Asachi 3

Rachell Grunberg

MOAŞA PREMIATA

Iassy strada Armeană N-rul 11

Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.

Aranjamentul corespunzător

INGRIJIRE RIGUROASA

PRETURI CONVENABILE

La o casă de bancă

este un loc vacant pentru un comptoirist, absolvent al şcolei comerciale. Se cere scriere frumoasă şi cunoştinţe de contabilitate.

Oferte sub „Sîrguitor" la administraţia ziarului.

AVIS
LA
MARCUSSOHN & SCHVARTZ

în casele Schiller, lîngă Banca Naţională

SINGURUL MAGASIN DE MANUFACTURA EN GROS

CARE VINDE EN DETAIL
CU PRETUL DE EN GROS

Aşa că cumpărătorii se aprovizionează

FOARTE EFTIN

Magasin bine asortat cu tot ce se atinge de această branşă, ca:

LÊNURI de la cele mai haute-nouveauteuri până la cele mai curente,—ATLASURI de lînă şi de matasă, ALPACURI, MATASARII, ALBITURI, ŞIFONURI DIFERITE pânăla cele mai fine. OLANDA, ZEFIRURI. BATISTURI, DRILURI DIFERITE, DOC etc.

Serviciu conştiincios. — Preţuri fixe şi fără tocmală. —

Cumpărătorii de la 50 lei în sus beneficiază de un rabat de 5 la sută.

O vizită şi vă veţi convinge

Desfidem ori ce concurenţă

MARCUSSOHN & SCHWARTZ

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, Strada Primăriei No. 17

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 184.—Marţi 3 Iulie 1907

Politica comunală

Inţelesul primitiv al cuvîntului politică comportă grija intereselor unei cetăţi, ale unui oraş, şi de-acolo s'a întins înţelesul pentru a cuprinde interesele generale ale unei colectivităţi şi ale unei ţări. Cînd dar se luptă în alegerile comunale, în fapt se face politica în ceea ce are mai de esenţial: interesarea şi grija asupra unor chestiuni cu totul precise, cum sunt acele cari privesc interesele unui oraş.

Din ponosul ce se aruncă în general asupra politicei, care se face cu atîta patimă cînd e vorba de interesele mari ale ţării, nu trebue să se tragă încheerea că atunci, cînd e vorba de comună, să se lase totul în seama partidului politic ce este la guvern, caşi cum comuna n'ar prezenta aceeaşi însemnătate ca şi ţara.

Dacă în ce priveşte interesele mari ale ţării se reclamă pentru un guvern o cît mai mare unitate de vederi şi deci nevoea de a se desemna cît mai mulţi reprezentanţi partizani guvernului spre a-şi îndeplini mai sigur opera ce-o crede nimerită; în ce priveşte o comună, interesele se mărginesc şi se precizează mai bine, şi politica trebue în acest caz să îmbrace un caracter deosebit.

E o părere absolut neîntemeiată aceea, după care se crede nimerit a se ceda politica comunală la placul partidului politic care este la guvern, numai pentru că este la guvern, fără a ne întreba despre grija şi atenţiunea ce în general le-a arătat pentru comună acel partid de cîte ori a fost la guvern şi deci şi la comună.

*

Pentru comună în general caracterul politic obişnuit şi de doctrină al unui partid se pierde. Directiva ideilor generale ale unui partid au însemnătate, dacă o au, pentru politica generală a ţării. Cînd vine la comună acest caracter generic se pierde, pentru ca privirile cetăţenilor să se îndrepte asupra aceea ce anumiţi oameni de partid au înfăptuit cînd s'au ales în fruntea comunei.

Aşa că nu motivul găsirii la guvern poate pleda pentru chemarea aceluiaşi partid în fruntea comunei; ci faptele cu cari în deobşte s'a ilustrat un partid cînd s'a găsit în fruntea comunei.

Astfel în politica comunală caracteristicile de partid aproape că dispar pentru ca să iasă la lumină şi să se ia in consideraţie insuşirile administrative, de cari un anumit partid a dat probă, cel puţin mai mult ca celalalt partid.

Şi atunci in politica comunală chestia cui de drept se cuvine cîrma comunei se precizază prin răspunsul că se cuvine acelui partid, acelor cari au dat dovadă de mai multă tragere de inimă pentru interesele oraşului şi ale cetăţenilor in general.

*

Dacă aşa stă lucrul; şi nu poate sta altfel, atunci nu poate fi de cît partidul conservator acela, asupra căruia ieşenii trebuesc să-şi indrepte privirile cînd au de ales consilieri comunali.

Pentru istoria Iaşilor, pentru imbunătăţirea şi inflorirea acestui oraş, din care isbucneşte numai avînt şi mărinimie, partidul liberal nu a făcut absolut nimic şi nu poate insemna nimic.

Căci dacă n'ar fi decît chestiunea aducerei apei, pe care liberalii mereu au trăgănat-o şi exploatat-o; dar pe care conservatorii au realizat-o, şi incă ar fi colosal meritul partidului conservator. Pentru un oraş apa este ceea ce-i sîngele pentru om.

Partidul conservator însă n'a pus listă la comună. Se vede un prilej mai mult pentru ca să umilească şi să înfrîngă partidul liberal, care riscă să nu aibă alegători pentru lista sa.

Şi intr'adevăr cine să fie ieşanul care să meargă cu tragere de inimă să voteze lista liberală! Mai că-mi vine să cred că partidul conservator, care a făcut atîta pentru Iaşi, aşteaptă să fie solicitat.

Lucrul s'ar putea lesne explica, pentru că atunci cînd te simţi necomparat mai presus de cineva, cînd şti bine cîtă grijă şi cîtă solicitudine ai aratat, priveşti ca o injosire a te egala cu el primind lupta cu el. Ii cedezi o izbîndă uşoară ştiind bine că reuşita nu-l va duce departe, pentru că cine n'a fost vrednic de zece ori bunăoară, nevrednic rămîne şi a unsprezecea oară.

Sentimentele noastre de ieşeni însă ca simpli cetăţeni nu ne pot ingădui să acordăm o izbînda uşoară unui partid, care a fost in totdeauna o năpastă pentru Comună. De aceea in genere ca ieşeni va trebui să nu mergem la vot; iar acei ce vom fi nevoiţi să mergem, să anulăm votul pur şi simplu. Comuna nu trebue să fie in mod ridicul zestrea unui partid; ci, stăpînă pe sine, să-şi incredinţeze cu bună voe soarta unor oameni indicaţi prin simpatie şi recunoştinţă.

Pinus

Un articol senzaţional

— **D. C. Stere, în** *Viaţa Romînească*, **îşi dă părerea despre represiuni şi despre amnistie.**

Modul cum au fost reprimate revoltele ţărăneşti, în Muntenia mai ales, nu sunt în concordanţă cu vederile d-lui C. Stere. D-sa se rădică în contra lor, într'un frumos articol ce-l publică în Viaţa Romînească.

D. Stere, vădit revoltat de acele represiuni, le combate sub formă literară, spre a fi mai blajin şi a nu face prea mult sînge rău actualului ministru de interne.

Vorbind despre răscoalele din Martie, d. Stere zice:

Am avut un adevărat război civil (prea lesne am uitat acel moment, cînd membrii elitei noastre îşi trimeteau nevestele şi copiii la Braşov, **spre a-i pune la adăpost...) atunci cînd artileria noastră bombarda satele din Muntenia,—eram in faţa unui act normal de represiune a crimelor săvîrşite (şi nu vorbesc aci de violenţa represiunei), sau a unui** act de război?

Stau atuncea cînd se împuşcau la marginea satului, după ordinul unui ofiţer sau sergent major, cei denunţaţi de către.... «învingători»?

Elita, afirmă d. Stere, se pusese în siguranţă, trimeţînd, peste graniţă, nevestele şi copiii, pe cînd, în ţară, artileria bombarda satele, iar la marginea satului, din ordinul unui proprietar „învins“, ofiţerul sau chiar serjentul major, la ordinul proprietarului, împuşcau pe ţăranul denunţat de „învinşi“.

D. Stere aduce deci asuzarea formală, că s'au făcut represiuni inutile, că a fost un adevărat act de resboi!

Cu toate acestea, afirmă d. Stere, temniţele gem de deţinuţi ţărani, pentru care cere iertarea regală.

Atît sunt de nevinovaţi cei închişi, că d. Stere cere ca, mai întăi *ţăranii să fie ertaţi şi* pe urmă *să se voteze legile promise în mesajul ce a fost dat în numele M. S. Regelui.*

Tălmăcirea Fabulei

1907, fabula pe care d. Al. Vlăhuţă o publicase în numărul pe Mai al „Vieţei Româneşti“, stărnise discuţiuni în presă.

In numărul pe Iunie al revistei, apărut eri, „*Viaţa Românească*“ îşi spune cuvântul în această privinţă.

Revista d-lor Stere şi Cantacuzino, expediază repede toate gazetele politice, cari s'au amestecat in discuţiune, fiindcă, intru cât acele gazete n'au relevat nici o dată atâtea lucrări de valoare ce-au apărut în revistă, n'au trebuit să se năpustească azupra Revistei atunci când, după judecata ziarelor, Revista a publicat o poiezie—mai ales o poezie—ce nu convin ziarelor de opoziţie!

Argumentul acesta ie plin de putere: „dacă n'ai lăudat pe cineva cînd a făcut bine, n'ai dreptul să-l combaţi, dacă face odată, rău“.

Dar „Viaţa Românească“, în apărarea ei. mai are încă un argument: „crede oare cineva, că o *revistă literară* (subliniat în text) poate refuza *unui* Vlăhuţă, publicarea vre-unei poezii, ori-care ar fi ea?“.

S'au subliniat cuvintele Revista literară spre diferenţiarea ei de ziar politic.

Unui Vlăhuţă, o revistă literară nu-i poate refuza publicarea unei poesii, orice ar conţinea acea poosie: dacă ea ar îndemna la revoluţiune, la acte de anarhie, la regicid, la asasinat—trebue să-i o publici, dacă ie a lui Vlăhuţă şi dacă ieşti revistă literară.

Tot pericolul constă în proză şi în gazete politice, încolo ar fi naiv să gîndeşti că un Vlăhuţă n'ar avea dreptul să rimeze ori-ce ar pofti şi naiv ar mai fi să-ţi închipui că vre-o revistă ar refuza publicarea acestor rime.

Dovada?

O dă tot revista d-lor Stere şi doctor Cantacuzino: „cerem dovadă iscălită de d. Mehedinţi, că d-sa ar fi refuzat publicarea lui *1907* în „Convorbirile literare“.

Cu asemenea argumente, era indicat ca „Viaţa Românească“ să fie ajuns a face apel la o chitanţă sub semnătura bunului domn Mehedinţi.

Ca un corolar la aceste solide argumente, două fapte mai merită de relevat: accentele dinastice pe cari, în numărul ultim, le are „Viaţa Românească,“ la adresa Suveranului!

După *1907*, după studiul psihologic al d-lui Sp. Popescu, după tălmăcirea lui 1907, aceste accente se cam potrivesc ca nuca'n perete—dar sînt accente social—democrate cu amestec liberal-naţional.

Sau, pe altă limbă: *qui s'excuse s'accuse.*

CATE-VA NOTE

In vilegiatură.

Aţi fost vre-o dată în vilegiatură? De sigur că da. Această siguranţă eu o bazez pe faptul că ori şi ce ieşean pleacă, în timpul verei, din oraşul seu.

Pleacă şi cu cît se duce mai aproape, cu atît asigură că-a fost mai departe.

Dacă şi-a petrecut vacanţa la o vie din jurul laşului, de unde nici o dată nu s'a repezit în tîrg, ieşanul va povesti la toamnă:

— Am petrecut admirabil.

— Dar unde ai fost?

— Intreabă mai bine unde n'am fost: în Austria, Germania, Franţa, Anglia...

*

Dacă-şi petrece vacanţa intr'o vilegiatură din ţară, unde nu poate trăi incognito, ieşanul spune:

— Anul acesta mă duc la Slănic. Dar te rog să nu mai spui la nimeni, fiindcă n'aşi voi să ştie lumea că n'am parale.

Adică numai cînd n'ai parale, rămîi în ţară.

*

Maladiile ocazionale sînt la modă între 15 Iunie şi 1 Iulie.

Aceste maladii ocazionale sînt delicioase în închipuirea lor: unul (mai ales una) se plînge că parc'ar avea bolovani în stomac; un altul sufere de insomnie de la Crăciun încoace...

— Aveţi nevoe de distracţii, de aer curat, de schimbare de mediu—răspunde doctorul acestor bolnavi, la care constată cea mai perfectă sănătate.

— Slănicul, adaugă medicul, v'ar face foarte bine.

— La Slănic, răspunde pacientul, merg toţi gratuiţii. Vă rog să mă trimeteţi în străinătate.

*

Scriind acestea, în ajun de a pleca în vilegiatură, mă întreb în ce categorie să mă plasez: între acei cari nu pleacă şi pretind că pleacă; între acei ruşinaţi cari pleacă la o staţie estivală din ţară sau între bolnavii ocazionali?

Am ajuns la concluzia, că, în ce mă priveşte, nici una din întrebări n'are importanţă: faptul principal este că, pentru un timp oarecare, plec de la gazetă.

Şi un gazetar care ajunge să poată pleca de la gazetă — se va afla, ori unde va fi, în adevărata vilegiatură.

OAMENI ŞI LUCRURI

Libertatea cetirii

Lunile de vacanţă şi de repaos sunt în acelaşi timp luni de distracţie şi de evoluţie intelectuală,—prin cetit. Pensionatele şi internatele se mărginesc, precum e şi datoria lor, la programul strict al unei „bune“ educaţiuni şi în cadrul acestei din urmă nu poate intra cetitul operelor literare în afară de acele îngăduite de cenzura pudică a unei pretinse moralităţi recunoscute. Vacanţa însă, aducînd cu sine libertatea, aduce implicit şi putinţa şi dorinţa cetitului,—ba une-ori prin reacţiune gustul cetirii iea forma pasiunei, firea noastră fiind odată pentru totdeauna făcută astfeliu ca să ne ispitească fructul oprit, să ne atragă curiozitatea, să ne birue elementul vag al necunoscutului şi să ne consume setea lucrului nou.

Sexul aşa zis slab, strîmtora printr'o stranie concepţiune a noţiunei de educaţiune, are cu deosebire de suferit consecinţele morale ale acelei cenzuri, care învăluie cu mister tot ce trece drept literatură modernă sau frivolă, tot ce poate părea suspect sau primejdios în înţelesul că provoacă meditări şi gîndiri legate cu acel suprem sentiment pur omenesc: iubirea.

Ce grijă continuă, ce emoţiuni şi ce înfiorări, ce gamă complexă de bănueli şi temeri chinuesc mintea şi frămîntă sufletul unor părinţi „buni“, în acea epocă în care vrâsta copilelor lor dă loc la possibilitatea de a se gîndi prea de timpuriu —şi părinţilor li se pare totdeauna prea timpuriu—la manifestări sentimentale... Temerile aceste au în ele şi ceva sfînt dar şi mult ridicul şi soluţia la care se recurge—paza de cetit, evitarea şi înlăturarea cărţilor „primejdioase“ e absurdă şi absolut himerică. Căci manifestările acelea temute nu au trebuinţă de cetiri pentru a apărea, nici nu pot fi încunjurate sau amănate prin osîndirea cărţilor. Intrebatu-ne-am vre-o dată de unde i-a venit *ei* cutare gînd, cutare manifestare psihică la o anumită vrîstă? De unde i-a venit domnişoarei — atît de mult păzită de contagiunea cetitului—cunoştinţele amănunţite şi ideile „periculoase“? Ar fi să întrebăm natura de unde îi vin toate impulziunile, toate chemările şi îndemnurile simţirei; ar fi să cercetăm floarea de unde îi vine parfumul, culoarea, graţia şi atracţimea; ar fi să scrutăm firea vieţuitoarelor de unde au răsărit instinctele, —conducătoare ale existenţei însăşi.

Cetirea cărţilor n'a făcut şi nu va face pe nimeni—fie şi pe copila visătoare şi lesne suggestibilă—altfel de cum îi este rostul şi firea. Prin paza de cetiri—lăsăm însă liberă pătrunderea altor manifestări şi poate trezim mai intenă şi mai sigur zborul gîndirilor pe căile rătăcirii şi aiurării impuse de vrîsta viselor, a senzibilităţii, a sentimentalismului şi a instinctelor. De aceea—rîdicaţi barierele, înlăturaţi ori ce urmă de sclăvie; daţi-le toată neatîrnarea de care *ele* mai cu seamă au o profundă trebuinţă sufletească. Natura, mai presus în suveranitatea şi priceperea ei, decît micile griji şi scrupule omeneşti, să-şi îndeplinească chemarea: să n'o profanăm prin stingherirea libertăţii sfinte.

Rodion

IUBIREA DE VECHIME

Intr'o epocă cînd literatura greacă, produsese toate capo-d'operele sale, cînd poesia şi prosa ajunseseră la cel mai înalt grad de perfecţiune, cînd oamenii de litere ştiau pe de-rost pe Homer, Herodot, Sophocle, Thucydide, tocmai atunci s'a petrecut un fapt ciudat: Grecii au părăsit această literatură perfectă şi au început a ceti operele din epoca primitivă şi fabuloasă a literaturii lor; în dorinţa lor de vechime au inventat chiar poeţi mitici, Orpheu şi Linus, pe care critica apoi i-a dovedit că n'au existat. Acelaş fenomen s'a observat şi în literatura latină, unde Caton şi Ennius au fost admiraţi chiar după secolul lui August. In literatura francesă încă s'a întîmplat un fapt analog: cronicarii din veacul de mijloc, au fost pe nedrept despreţuiţi de scriitorii din secolele XVI, XVII şi al XVIII-lea, dar admiraţi în secolul al XIX-lea. Acest fenomen aproape identic, care s'a reprodus în aceste trei mari literaturi, n'a putut sa provină dintr'o simplă întîmplare, nici să-şi aibă explicaţia în capriciul unor generaţiuni, atît de deosebite prin moravuri, spirit şi gust.

Nu trebue să vedem oare în aceste schimbări ale gustului o lege fixă şi neschimbată a spiritului omenesc?

S'a observat în special, că această admirare pentru trecut s'a întîmplat mai cu seamă în epocele de secetă literară, de decadenţă, de stagnaţiune momentană, care urmează după epoce abundende şi vestite prin perfecţiunea literară.

Atunci spiritele obosite de admirarea capo-d'opereler, pe care le-au transmis generaţiunile precedente, simt nevoea de a vedea, de a admira ceva nou; neputînd însă, să producă de la sine ceva ales, se întorc către trecut şi li se pare că găsesc noutate chiar în cei mai vechi scriitori.

Atunci scot la iveală opere vechi necunoscute, desgroapă autori îngropaţi până atunci în pulberea timpurilor trecute, care le plac prin noutatea ideilor şi frumuseţea imaginilor. Dar aceşti scriitori vechi nu ne interesază numai prin ei înşişi; ei au cântecele şi povestirile lor, lucruri care pentru noi sunt nouă; evenimentele şi ideile lor sunt mai puţin cunoscute de noi, şi tocmai prin aceasta ne atrag.

Ast-fel ne place şi nouă să trăim într'una din acele epoce primitive, eroice, a căror scriitori ne-au zugrăvit tablouri fidele şi surprinzătoare.

Aşa dar, această predilecţie generală pentru vechii scriitori, care adese-ori devine o manie de arhaism, este inevitabilă într'o epocă de secetă literară, de decandenţă aproape, care fatal urmează după epoce bogate şi ajunse la culmea perfecţiunei literare.

Să vedem dacă şi în literatura noastră s'a întîmplat ceva analog.

Natural că în literatura noastră nu putem vorbi încă de epoce clasice precum în literatura greacă, latină şi franceză. Putem vorbi numai de literatura de înainte de Eminescu şi de curentul Eminescian.

Eminescu însuşi, în Epigonii, sătul de civilizaţia apusană introdusă la noi, sătul de aspectul vieţii, pe care această civilizaţie o făcea din ce în ce mai complicată, făcîndu-se ecoul tuturor celor care se decepţionaseră, care îşi perduseră iluziunea unor îmbunătăţiri sociale, îşi întoarce privirile către trecut, către acele timpuri vechi, cînd viaţa era mai liniştită şi mai senină, cînd poeţii simţeau aceea ce scrieau, cînd turnau într'o limbă veche şi înţeleaptă idei frumoase şi măreţe. Sufletul lui cuprins de amărăciune priveşte acel trecut, cînd vechii poeţi credeau în scrisul lor, pe cînd el şi generaţia lui nu crede în nimic.

Dar această privire a lui Eminescu către trecut este de o altă natură de cît acelea, pe care le-am menţionat mai sus.

Cu doi ani înainte de naşterea lui Eminescu, fusese revoluţia din 1848, care a decepţionat întru cît-va pe oamenii mai de inimă, care îşi puseră toată încrederea într'insa. Şi impresia care remîne după revoluţii este adese-ori de descuragiare: căci s'au văzut petrecîndu-se o mulţime de lucruri, o mulţime de tradiţiuni au fost sguduite, atîtea obiecte de respect despreţuite şi călcate în picioare, în cît oamenii sfîrşesc prin a nu mai crede în nimic. Dar acest scepticism, resultatul atîtor sguduiri dureroase, are un fel de tristeţă, şi isvorul poetului de inspiraţie este atunci melancolia.

Cîte-odată după aceste epoce de sguduiri sociale, învăţătura pe care o putem scoate, este că în viaţă sunt prea multe momente nenorocite, pentru a nu profita de plăcere cînd ea se presintă. După o asemenea stare de agitare, urmează pasiunea liniştei: atunci poesia este sceptică, ea nu mai crede de cît în plăcere. Astfel se poate explica întoarcerea lui Eminescu către trecut şi apoteosa vechilor poeţi din poesia „Epigonii".

Acest entusiasm dar al unor epoce pentru vechii scriitori, nu este un accident întîmplător; el se va produce ori de cîte ori o stare socială nu satisface în de ajuns dorinţele oamenilor timpului sau încă cînd vor căuta noi impresinni, dar neputînd produce opere originale, vor căuta să găsească într'un trecut prea îndepărtat această originalitate, care le lipseşte.

P. P.

Noi sub-locotenenţi

Dăm aci, în ordinea clasificaţiei, numele absolvenţilor şcoalei militare de artilerie şi geniu şi a celei de infanterie şi cavalerie, cari au fost înaintaţi sublocotenenţi pe ziua de 1 Iulie.

Şcoala de artilerie şi geniu:

Boiangiu Şt., Iliescu Tr., Ţupa R., Negrei V., Georgescu Gr., Păiş N.. Spacu Sc., Alexandrescu Al., Rizescu I., Marinescu Şt., Patraulea N., Mihail Al., Nicolescu R., Petrescu An., Dragalina C., Bărdescu I., Diaconescu D., Marcovici R, Oprescu V., Şendrea C., Savopol Gh., Anastasiu V., Ionescu T., Craifaleanu V., Dimitrescu Rovinaru V., Ureche P., Gallea Gh., Chiliman V., Galin I., Stroja C., Vasiliu Al., Casian N., Marinescu R, Florian T.

Şcoala de infanterie şi cavalerie:

In arma infanteriei. — Marinescu Gabriel, bat. 6 vânători; Mihail Gh., bat. 6 vânători; Codreanu S., bat. 4 vânători; Coroamă Dimitrie, regimentul 15 Rezboeni, Stoicescu I., batalionul 2 vânători; Ionescu A., reg. 32 Mircea; Ion Aurelian, bat. 2 vânători; Gheorghiu M., bat. 3 vânători; Damian R., bat. 9 vânători; Dobre M. Gh., bat. 2 vânători; Bendescu C., reg. 13 Ştefan cel Mare; Coravu I., bat. 1 vânători; Ciobanu I., reg. 12 Cantemir; Rădulescu A., bat. 7 vânători; Vlad V., reg. 11 Siret; Niculescu D., bat. 2 vânători; Popovici I., regim. 10 Putna; Caracaş P., reg. 21 Ilfov; Antonescu M., reg. 10 Putna; Popescu A., reg. 26 Rovine; Papadopol C-tin, reg. 32 Mircea; Greculescu N., reg. 21 Ilfov; Theodorescu Gh., reg. 15 Rezboeni; Ionescu N., reg. 2 Vâlcea; Popescu C. I., reg. 17 Mehedinţi; Constantinescu T. C., bat. 9 vânători; Constantinescu G. G., bat. 9 vânători; Dragomirescu P., reg. 11 Siret; Georgescu A. V., bat. 7 vânători; Gorski C., reg. 33 Tulcea; Iordache M. Gh., bat. 7 vânători; Mielcescu R., I., reg. 2 Vâlcea; Teodorescu A., bat. 9 vânători; Costăchescu A., bat. 8 vânători; Popescu N. Sima, reg. 26 Rovine; Turceanu N. Toma, bat. 1 vânători; Georgescu M. Eugen, bat, 9 vânători; Dumitrescu C., reg. 9 R.-Sărat; Pelian M., reg. 31 Calafat; Marinescu C., reg. 21 Ilfov; Mirescu D., reg. 26 Rovine; Varvareanu Virgiliu, bat. 5 vânători; Mitrescu G. V., bat. 7 vânători; Tabacovici P., bat. 2 vânători; Ciocalteu S., reg. 2 Vâlcea; Găluşcă C., bat. 8 vânători; Iliescu St. N., bat. 9 vânători; Brătăşanu F., reg. 20 Teleorman.

In arma cavaleriei. — Sănătescu C-tin, reg. 5 roşiori; Crăiniceanu Gh., reg. 5 roşiori; Negoescu A., reg. 3 roşiori; Dobrescu D., reg. 3 roşiori; Pleniceanu I., reg. 5 roşiori; Petrovici I., reg. 1 roşiori; Georgescu P. Petre, reg. 6 calaraşi; Topor Ioan, reg. 11 călăraşi; Dinopol Gh., reg. 2 roşiori; Popovici Şt. reg. 2 roşiori; Mandacovici N., reg. 9 calaraşi; Paparizu I., reg. 2 călăraşi; Pandele Al., reg. 4 roşiori; Teodori Al., reg. 7 calaraşi; Veleanu C-tin, reg. 9 călăraşi; Goroneanu I., reg. 6 roşiori; Sabri Ali Imail, reg. 4 roşiori; Burada I., reg. 7 călăraşi; Motoiu Al., 8 călăraşi; Carp C-tin, reg. 7 călăraşi; Vasiescu Iosif, regim. 7 călăraşi; Anastasescu E., reg. 1 călăraşi; Panaitescu I., reg. 4 călăraşi; Lambrinescu I., reg. 8 călăraşi; Radovici N., reg. 4 călăraşi; Bogdănescu I., reg. 8 călăraşi; Candiani Al., 8 călăraşi; Teodoru Al., regim. 4 călăraşi.

„Opinia" în Provincie

Tîrgu-Frumos

Eri 29 Iunie s'a făcut împărţirea premiilor la şcoalele primare de fete şi de băeţi în localul şcoalei de fete cu o deosebită solemnitate, în prezenţa unui numeros public, compus din părinţii copiilor şi autorităţi. Serbarea a fost presidată de d. Ioan Iamandi, primarul oraşului.

Serbarea s'a deschis prin Imnul regal, executat de corul ambelor şcoli, după aceasta d-na Ecaterina Flexi, directoarea şcoalei de fete, a ţinut o frumoasă cuvîntare, în care a inzistat despre importanţa ce o are în instrucţia şi educarea copiilor, sacrificiile ce statul face în această privinţă şi cît de necesar este ca părinţii să profite de aceste sacrificii, de a nu împiedeca de la şcoală copiii ca astfel viitoarea generaţie să fie oameni cunoscători de drepturile şi datoriile lor în societate,—oameni de ordine, — cinstiţi şi cu dor de muncă.

A sfătuit pe copii a'şi îndrepta aspiraţiunile lor în viitoarea carieră la şcoalele profesionale,—de meserie, de comerţ şi de agricultură—şi s'a terminat făcînd urări călduroase pentru M. L. Regele şi Regina şi Augusta lor familie, după care corul a intonat „Mulţi ani trăiască"!

Apoi s'a procedat la împărţirea premiilor de către d. Primar şi s'a terminat prin cîntări corale sub conducerea d-lor Flexi, Marcopol şi Teodor.

Litere-Ştiinţe-Arte

Una din marile prejudecăţi ale, şcolilor noastre, ale educaţiei noastre este chestiunea—matematicei. E poate numai, în miniatură, imitaţia unei prejudecăţi generale omeneşti, dar e fapt că în învăţămîntul nostru primar şi secundar ea ne înţîmpină mereu, la fiecare pas.

Cercetaţi puţin statisticile examenelor de abia terminate şi veţi vedea că imensa majoritate a nenorociţilor cari au căzui la examen, datoreşte neşansa lor—aritmeticei. In zadar au obţinut note de trecere, sau chiar note excelente la toate celelalte obiecte, la toate materile de înoăţămînt. Dar sunt slabi la aritimetică,—sunt pierduţi!

Să fie oare adevărat—ştiinţificeşte adevărat—că yradul de inteligenţă şi capacitatea sau aptitudinea de a deveni uu om folositor societăţii se măsoară numai după talentul ce manifestă copilul pentru obiectul acesta grozav al aritimeticei? Ştiinţa n'a dovedit ba nici n'a susţinut macar lucrul acesta. Din potrivă cazuri fără număr, observaţiuni seculare, arată că inteligenţa propriu zisă şi talentul în genere n'au nimic comun cu aplicaţia pentru studiul matematicelor, deci nici cu manifestarea timpurie a unei uşoare asimilări a socotelilor şi problemelor de aritmetică. Filosoful Schopenhauer credea că aplicaţia către matematici provenea dintr'o.... anomalie cerebrală. Probabil că nici lui—în şcoală—nu-i prea reuşeau micile fineţe de probleme, ceeace nu l'a împedecat s'ajungă un fin cugetător.

E sigur că ne învârtim de mult într'un cerc vicios, păstrînd mitul acesta al aritmeticei drept criteriu al şcolarului bun sau rău. Ar fi timp să dispară prejudecata şi ca profesorii să procedeze mai cu... socoteală.

*

A apărut No. 8 din interesanta revistă *Lectura* avînd următorul cuprins:

Ernest Renan.—Viaţa lui Isus; A. Humboldt.—Un cutremur de pămînt; M. Lermontov.—Prinţesa Maria (roman); G. Coşbuc, H. Lecca, V. Hugo, Alih şi Herlossohn.—Poezii, Proverbe germane; Robert Burns.—Ochii albaştri, poemă în proză; Petöfy.—Scrisoare de amor—Gelozia; Lammenais.—Despre rugăciune; Jules Renard.—Cheia (fantezie); Maxim Gorki.—Impresiile unui sătul; Sacher Masoch.—Ursul amorezat (schiţă umoristică); Thomas Moore.—Maria (poemă în proză); I. A. Brătescu-Voineşti.—Un om (nuvelă); C. Flammarion.—Planeta noastră (astronomie populară); H. Balzac.—Crinul din vale (roman), Biografia oamenilor celebri.

*

Un tablou necunoscut al lui Palma Bechio, de la începutul renaşterei, a fost obţinut pentru institutul artistic din Frankfurt cu preţul de 60.000 mărci. Subiectul: „Odihna nymphelor".

*

O revistă engleză a deschis o anchetă asupra unei întrebări foarte delicate: „Pot fi femeile umoriste„? şi pretinde că aceasta este o nouă cale deschisă activităţei femenine.

*

Richard Strauss, a cărui muzică este imperioasă fără îndoiosări, a ajuns la o frumoasă celebritate. Criticii muzicali cei mai autorizaţi se ocupă de operile sale. Muzica lui Strauss este cu totul opusă aceleia a lui Wagner; ea nu e făcută pentru elită ci pentru sălile pline.

*

Mercure de France defineşte talentul scriitorului mort acum câteva săptămâni: J—K. Huysmans. Scriitorul a avut o conştienţă literară scrupuloasă unită cu o metodă de observaţie minuţioasă care îi înterzicea să pună pe hârtie cea ce nu cunoştea prin sine însuşi. Imaginaţia îi lipsea. El n'a avut niciodată darul invenţiunei verbale. El privea în jurul său şi nu vedea nimic care să'i placă nici printre oameni, nici pentru lucruri; ochii lui nu erau conformaţi ca să zărească simplul şi sănătosul.

*

STRUNA ZILEI

OPERA CEA MARE

D-l N. Gane lucrează la o nouă ediţie a traducerei operei lui Dante: »Infernul«.

Ziarele

Cetind, mă doare un singur gînd—
Mai bine nu l'aşi scrie
...Infernul—va domni 'n curînd
La noi, la primărie...

Informaţii

Pe timpul verei administraţia „Opiniei" face abonamente lunare:

In ţară, o lună lei 1·50
In străinătate o lună „ 2·50

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei a plecat în Capitală de unde se va duce la moşia sa de la Cernavoda, iar apoi se va reîntoarce pentru cîte-va zile în localitate, pentru a pleca înstrăinate.

Asociaţia Franco-Română.—D. Victor Castano, cunoscutul profesor, a elaborat un proiect de statut relativ la crearea unei asociaţiuni franco-române.

Vom reveni asupre ideei d-lui Castano, pe care o salutăm cu bucurie.

Eri la orele 4 după amiazi a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea tânărului Ioan M. Popovici, licenţiat în drept şi în ştiinţe, fiul d-lui M. Popovici (senior), fost artist al Teatrului Naţional

In afară de rude, un mare număr de prieteni l'au condus la locaşul de veci.

S'a cerut poliţiei noastre urmărirea şi arestarea lui Arghir Budalănescu, casierul gărei Cernavoda, care a dispărut după ce a delapidat suma de 12.000 lei.

Primim următoarele:

Subsemnatul diriginte al şcoalei din Rădeni, com. Roşcani, în numele şi pentru şcolarii meritoşi din aceasta comună, aduc vii mulţumiri D-nei Coralia Gatoschi (Riria), proprietara moşiei Păuleni, pentru că a binevoit a dărui ca premii 35 volume „Chiajna şi Ioan Vodă cel Cumplit."

Doresc, ca această lăudabilă faptă să găsească imitatori pentru încurajarea tinerei generaţiuni.

Diriginte, **Sevastian**

La 20 Iulie a. c., se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei din Slănic.

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie şi P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu vor pleca să oficieze hramul.

Eri la orele 5 p. m., a avut loc la biserica Sf. Spiridon celebrarea căsătoriei religioase a d-lui Gheorghe Constantinu, doctor în drept, cu distinsa D-şoară Maria Bîrzu.

Serviciul Divin a fost oficiat de P. S. S. Dionisie Climescu, Episcopul Buzăului, asistat de Economii Stavrofori Dimitrie Popa, Chiriac Nicolau şi preoţii Gotcu şi Ionescu.

Nuni au fost d-na Eugenia şi C. Teohary din Bacău.

Ecouri clericale.—Doui cântăreţi bisericeşti din Basarabia au sosit eri în localitate, pentru a cumpăra cărţi bisericeşti româneşti pentru bisericele din Bidiliţa, Morceni şi Cioreni.

*

Aflăm că pe ziua de 1 August a. c., se vor face oare-cari mişcări printre conducătorii Mănastirilor din Eparhia Moldovei şi Sucevei.

*

S'a dat eri o circulară parohilor din comunele rurale prin care li se pune în vedere taxele ce trebuie să le perceapă pentru diferitele slujbe religioase, taxe fixate de Sf-tul Sinod.

*

In cursul verei anului acesta se vor face reparaţii mai multor biserici din localitate.

Un architect al administraţiei casei bisericilor va veni zilele acestea spre a constata reparaţiile de care se simte nevoie.

D. D. Onciul şeful Archivei Statului din Bucureşti a fost alaltă-eri în localitate şi a inspectat archiva din oraşul nostru.

Colonia franceză din localitate a serbătorit eri marea sărbătoare naţională „luarea Bastiliei".

La crele 10 dimineaţa s'a oficiat la biserica catolică un Te-Deum, la care au luat parte representanţii puterilor străine din localitate, precum şi representanţii autorităţilor.

După Te-Deum a urmat o recepţie la consulatul francez, din strada Pojărniciei.

Felicitările au fost primite de către d. de Prat, consulul Franţei în localitate.

La 14 Iulie se va ţinea în localitate concursul pentru admiterea în gimnasiul militar de la Craiova.

Concursul se va ţinea în localul şcoalei fiilor de militari.

Joui se va deschide la Tg. Frumos obicinuitul iarmaroc anual de vite.

Iarmarocul va ţinea până la 20 Iulie a. c.

Eri au trecut prin oraşul nostru, venind din Bucureşti, generalul rus I. Migiaroff din Petersburg şi maiorul A. Stoicow.

Ofiţerii ruşi s'au oprit cîte-va ore în oraşul nostru, iar cu trenul de 12 de Ungheni s'au reîntors în Rusia.

Se ştie că d. Haret a casat examenul de înaintare pe loc a învăţătorilor ce s'a ţinut în localitate.

Ministrul cultelor face acum cunoscut revizoratului şcolar, că se va ţinea un nou examen pentru înaintarea pe loc, la 1 Noembrie a. c.

Ministerul face cunoscut că vor fi aceleaşi scrieri pentru proba de convorbiri care au fost fixate prin decretul ministrului No. 22181 din a. c. publicat în Monitorul Oficial No. 36 din 17 Mai a. c.

Cereri de noi înscrieri nu se mai primesc.

Eri d. Marinescu, directorul Băncei Naţionale, a făcut verificarea conturilor societăţei de gimnastică, sport şi muzică, pe ultimul trimestru.

Impăcarea cu Grecia.—*„Monitorul Oficial* de azi publică următorul decret:

Văzînd jurnalul consiliului de miniştri sub No. 886 din 28 Iunie 1907.

Am decretat şi decretăm:

Art. I. Se revoacă decretul regal No. 2.710 din 8 Iulie 1906, publicat în „Monitorul Oficial" No. 81 din 9 Iulie 1906, decret privitor la măsurile luate pentru prohibirea importului de mărfuri din Grecia şi suprataxarea la imposite a supuşilor greci.

Art. 11. Ministru nostru secretar de stat la departamentul finanţelor este însăcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Castelul Peleş, la 28 Iunie 1907.

CAROL

Ministrul de finanţe
E. Costinescu

In cîteva comune din judeţul nostru s'au semnalat zilele acestea dezordine ţărăneşti, din cauza lipsei de nutreţ pentru vite.

S'a intervenit la minister pentru a se îngădui ţăranilor să-şi pască vitele în pădurile statului.

DIVERSE

— In comunele Sârca şi Belceşti s'a declarat epizootia de febra aftoasă.

— Femeea Elena Gorea a perdut aseară pe strada Golia mai multe acte de valoare şi o recipisă de 940 lei taxa de moştenirea unei case.

— Au fost expulzaţi următorii indivizi: Avramescu Maria, supusă ungară prin Predeal; Balint Ana, supusă uugară prin Giurgiu; Ferdinand Radmaher, supus austro-ungar prin Burdujeni; Ganuloze Giuseppe, supus italian prin Predeal; Gelipis Toma, supus elin a trecut singur înainte de expulzare în Bulgaria; Grünberg Lupu, supus rus prin Burdujeni; Laioş Iosef supus austro-ungar prin Predeal; Lepadatu Ioan sârb, prin T.-Severin; Moravitz A. Iosefina supusă ungară prin Predeal; Müller N supus ungar prin Predeal; Mustafa Memet supus bulgar prin Constanţa; Nasuf Iusof Ali, supus bulgar prin Cara-Omer; Novac N. supus austro-ungar prin Predeal; Saduş Bufat supus otoman prin Constanţa şi Ştefan Ivan supus bulgar, prin Zimnicea.

— In comuna Copou s'a declarat epidemia de morbili.

— Intr'o grădină din Cornesti a fost găsit strangulat locuitorul Alexandru Toma.

S'a orînduit o anchetă.

— Direcţiunea serviciului sanitar a făcut cunoscut medicului veterinar al judeţului, că serul şi cultura antirugetic pentru vaccinat pentru rămători, nu se va mai da pe viitor de cît de vaccinat la necesitate în turmele infectate.

— Jandarmul Mihalache Mişu din compania Olt a fost primit în compania Iaşi, în locul vacant.

— Ministerul de resboiu a dispus ca monta epelor cu harmasarii statului din serviciul armatei se fie prelungită până la 10 Iulie a. c.

— Ministerul de interne a cerut poliţiilor ca cizmele vechi ale sergenţilor de oraş să le trimeată inspectoratului gendărmăriei rurale.

— Vasile D. Miţa a fost numit epitrop din partea guvernului la biserica parochială Bogdăneşti, din comuna Cucuteni.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

1

Să-l urmăm!.....

Piesă într'un act de *Vladimir Seleski*

Traducere literară de Octav Minar

ANTEEA

Mi-aduc aminte de vorbele tatei care adesea ori spunea, că singurul adevăr poate să scoată din întuneric sufletul omenesc obosit şi să-l scape de legăturile care-l înlănţueşte. Iată ce cuprinde noul adevăr: biruind moartea, găseşti scăparea.

Dar pentru asta îţi trebuie curaj, resemnaţiune filozofică în faţa trebuinţei de a trece de la lumină la întunecimi, de la viaţa reală la o a o viaţa umbroasă, nehotărîtă, nedesluşită. Pînă la dînsul nimeni n-a bine cuvîntat moartea, nimeni n-a murit cu credinţa nestrămutată, că numai dincolo de rug sau de mormînt, se începe adevărata fericire, atît de mare şi ne sfîrşită, cum o fiinţă a tot puternică şi ne mărginită poate s'o dea. Ştiu că voiu muri, căci odată cu moartea lui s'a stins ori-ce lecuire pentru mine. Parcă şi acuma aud glasul bătrînului care la lecuit de lepră, a aceluia care ia dat vederea şi plînsul înfiorător al femeilor'care strigau că a înviat şi morţii!

CAIUS (amărît)

Recunosc Anteea că l-am perdut tot deauna!

(Scena de halucinaţie. Soarele au trecut spre apus, în fund se face lumină, desluşindu-se perspectiva Ierusalimului ca printr'o pînză stravezie. Isus apare cu mantia sa roşie şi cu cununa de spini pe cap. In tot timpul pînă la lăsarea cortinei coboară pe coama muntelui încet dispărînd la stînga).

ANTEEA (Dînd un ţipăt sfîşiitor).

A... vezi acea lumină care se adună colo în aer?

Cum tremură scînteiază şi vine spre mine....

CAIUS

Anteea nu privi într'acolo? Vai, momentele vedenilor se apropie....

ANTEEA

Dar, minune! Faţa sa nu arată nici o groază. Nu mai e capul de mort care mă urmărea la Alexandria, e un zid de lumină ce vine către mine, văd!.. El este!.. (apare umbra lui Christ).

E Isus din Nazaret!.. Surîde!.. O, blîndul!.. Milosul!.. Mîinele lui străpunse se întind spre mine ca şi ale unei mame!.. Caius!.. El îmi aduce sănătate, scăpare şi mă chiamă la dînsul!...

CAIUS (idioţit)

Dacă ne chiamă, *Să-l urmăm*!..

(Anteea urmăreşte umbra care dispare).

— *Cortina* —

Vaccinări şi revaccinări
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

E. HEROVANU
AVOCAT
Strada Tăutu No 1.

APELE MINERALE
SLANIC
(MOLDOVA)
Vindică sigur boalele de stomac, intestine, ficat, rinichi, beşica udului. artritism, diatesa urică, etc.
Cu aceste ape se poate face cura la domiciliu tot aşa de bine ca şi la izvor.
Isvorul No. 1 este apa cea mai higienică şi digestivă, baută la masă cu vin sau simplă.
Pentru comande a se adresa farmacistului **IOAN WERNER**, Furnisorul Curţei Regale, — **Iaşi.**

Se caută lucrătoare
La fabrica de corsete
Ianovici & Vechsler
Str. Lăpuşneanu 37.

Ultime informaţii

—

O mare încăerare s'a provocat alaltă-eri pe teritoriul comune Holboca.

Incăerarea a fost provocată de locuitorii din satul Dorobanţu care nu vroiau nici într'un chip să permită locuitorilor din Holboca să-şi pască vitele pe imaşul din apropiere susţinînd că acesta li se cuvine numai lor.

Cei din Holboca la rîndul lor susţineau că imaşul e al lor şi cearta a fost gata.

Cearta a degenerat şi locuitorii din ambele sate au început să mînuiască ciomegele.

Mulţi din ei au fost răniţi grav.

Cu foarte mare greutate jandarmii rurali au reuşit să-i liniştească, spunîndu-li-se că li se va face dreptate de către autorităţile în drept.

A. S. R. Principele Ferdinand în Iaşi.—*Se ştie că clubul Jokey organizează pentru la toamnă mari alergări de cai, în vederea cărora va începe în curînd să construiască tribune permanente, pentru care se ştie că anul trecut primăria a donat o sumă numitului club.*

La aceste alergări, care probabil vor avea loc în cursul lunei Septembrie, va lua parte şi A. S. R. Principele Ferdinand.

A. S. Regală va sta în Iaşi 3 zile cu care ocazie va inspecta regimentul 7 calaraşi din localitate.

Inainte de plecare A. S. R. va lua parte la o vînătoare ce se va organiza la Poeni.

D. Gh. Mihai Măgdici a fost numit membru în comisiunea interimară din Cucuteni, în locul d-lui Adam Diac, demisionat.

Eri dimineaţă un număr de 14 elevi saraci de la şcoalele primare: Carol, Cuza-Vodă, V. Conta, V. Adamachi şi Principele Ferdinand, au fost trimeşi pentru o lună de zile la M-rea Varatec şi 17 eleve de la şcoalele: Carmen-Sylva, Regina Elisabeta, Păcurari şi Nicolina la M-rea Agapia.

Pentru a se activa lucrările de terasament de pe lotul I al liniei ferate în construcţie Podu-Iloaie-Hîrlău, ministerul lucrărilor publice a cerut autorizarea de a se introduce în ţară prin punctul Giurgiu sau Brăila 250 de lucrători bulgari.

Ministerul de interne a cerut avizul prefecturei de judeţ.

Liberalilor nemulţumiţi li s'a făcut o mare cinste!

Mulţi d'intre ei au fost aleşi delegaţi sau asistenţi la alegerea col. I de comună, care are loc mîine.

In adevăr, delegaţi au fost aleşi: la secţia I, domnii: N. Cozadini şi A. N. Dimitriu; la secţia II, domnii: loct. col. Lupaşcu şi Gr. Suţu şi, la secţia III, domnii P. Dimitriu şi M. A. Nanu.

Iar ca asistenţi la s. I: domnii A. D. Handoca, N. G. Climescu; la s. II, domnii: I. I. Motăş şi Hiacint Silvestru, iar la secţia III domnii I. Dumbravă şi G. C. Toma.

Au fost delegaţi grefieri la alegerile comunale domnii Vartic şi Gheorghiu.

Cîte-va restabiliri de fapte

— O scrisoare interesantă —

Poşta de eri ne-a adus scrisoarea care urmează şi pe care, din considerente uşor de înţăles, ne grăbim a o publica.

Conduşi pururea de spiritul de dreptate şi imparţialitate, dăm loc rîndurilor anonimului nostru corespondent, care, se pare că cunoaşte foarte bine cele ce se petrec la Universitatea noastră şi mai cu seamă toate fazele prin care a trecut aşa zisul „cazul d-lui Stere".

După ce face o judicioasă observaţie asupra legăturei ce se stabileşte între cetitori şi gazeta favorită, anonimul nostru prieten scrie:

„Mi-e dragă „Opinia" pentru că ie unul din puţinele ziare care ştiu, în limitele posibile, să păstreze nota obiectivă, pentru că nu precupeţeşte lauda cînd ie vorba de un merit, pentru că nu aruncă prea tare piatra în cel ce greşeşte şi în fine pentru că m'am obicinuit cu ea şi a devenit tovarăşa minutelor cînd îmi iau şi eu dreptul de a mă odihni.

Şi precum, cînd un prietin a fost indus în eroare, te grăbeşti să-l faci să vază adevărul, tot ast-fel îmi permit şi eu să caut să restabilesc cîte-va fapte în chestia mult discutată a cazului d-lui Stere, mai cu samă că, departe de a considera incidentul închis, d. Stere voieşte să-l videze, aşa cum afirmaţi în ultimul număr al „Opiniei", pe cale de publicitate, prin scoaterea unei broşuri.

Ziarele, şi nu vă supăraţi, între ele se află şi „Opinia", au vorbit de faptul că d. Stere ar fi dat candidaţilor bile roşii fără să-i examineze. Lucrul aşa prezentat nu este exact şi cine a afirmat acest lucru a fost în necunoştinţa regulamentului de astă-zi în privinţa examenelor. Intr'adevăr candidaţii, după noul regulament, sunt examinaţi în comisiune, care dă o singură notă. Un elev se poate să nu ştie la un profesor dar dacă respunde bine la ceilalţi poate să capete notă de trecere. D. Stere, care în anul al II-lea examinează în comisiune de cinci profesori, a spus candidaţilor—şi numai acelora care se aflau sub regimul noului regulament, căci pe ceilalţi i-a examinat—că în situaţia anormală de astă-zi cînd nu se mai poate spune că profesorul se află faţă de elevi ci un adversar politic faţă de agenţii electorali ai unui alt om politic, domniasa are aversiune pentru ei, nu-i examinează dar nu se va opune ca ei să fie consideraţi ca reuşiţi dacă vor respunde bine la celelalte obiecte. De alt-fel de multe ori, la examine făcute în comisiune, unul din profesori nici nu mai pune chestiuni, lucru care s'a întîmplat anul acesta cu d. M. B. Cantacuzino.

Aceasta în ce priveşte faptele întîmplate între d. Stere şi studenţi. Să venim acum la cele petrecute în consiliul profesoral.

Intreaga presă, şi nu vă fie cu banat, y compris „Opinia", au considerat prima decizie a consiliului profesoral, anume acea că d. Stere să examineze în comisiune cu decanul şi un alt profesor, ca o manifestaţie ostilă d-lui Stere. Or, vă pot afirma precis că lucrul nu este aşa Consiliul, convocat în urma intervenţiei d-lui V. Dimitriu, crezînd că d. Stere a procedat astfel pentru a nu fi bănuit de părtinire şi voind să-i dea un mijloc de a scapa de această preocupare, a decis ca examinarea să se facă în comisiune. De sigur că cel mai displăcut surprins de această hotărîre a fost d. Stere, care s'a şi grăbit să trimită consiliului profesoral o adresă în care între altele spune că elevii trebuiesc consideraţi ca bine examinaţi. Faţă de ei nu se mai încape nici o revenire şi că recunoaşte că singur d-sa poate fi chemat la respundere de autorităţile şcolare, respundere pe care şi-o asumă în întregime.

Acesta este purul adevăr, adevăratul adevăr cum ar fi zis în vremuri Boldur Lăţescu.

Scrisoarea mai cuprinde apoi următoarele rînduri pline de interes şi a căror dezvoltare o aşteptăm cu nerăbdare:

„Faptele aşa cum vi le-am narat sunt riguros exacte. Nu mai puţin ele învederează că şi actul d-lui Stere, care după cum se vede se rădică contra anarhiei din Universitate, este un act anarhic. Explicaţii sunt multe, dar ori-cît de multe ar fi, ori-cît de anormale ar fi fost împrejurările de la Universitate, gestul d-lui Stere nu cadrează cu ordinea şi buna regulă ce se presupune că trebuie să domnească la o şcoală.

De altfel d. Stere pare a nu avea conştiinţa liniştită şi, după cât văd din spusele D-voastră, are de gând să scoată o broşură prin care se redeschide incidentul.

Lucrul nu mă miră. S'au întîmplat lucruri extraordinare cu ocazia acelui examen şi cînd ele vor fi cunoscute de marele public, uimirea va fi extraordinară—şi sperăm că d. Stere nu va menaja nimic.

Se va vedea cum s'au plănuit lucruri condamnabile sub conducerea unor profesori şi cum toate au fost dejucate graţie intervenţiei unei persoane sus puse, dar străină de Universitate, care, aflînd despre cele ce s'au pus la cale, a prevenit pe cei în drept.

Dar mai ie un lucru.

In chestia dezordinelor de la Universitate n'a lipsit a avea un ecou puternic şi lupta dintre bătrînii şi tinerii liberali. Sunt fapte concrete, precise, care invederează că autorităţile superioare universitare din Iaşi au tolerat, dacă nu cum-va au văzut chiar cu ochi buni, dezordinele şi anarhia studenţească, numai şi numai în dorul de a lovi într'un partizan politic care şi cam jena.

N'a fost numai indolenţa, a fost o vădită rea voinţă, care a mers pînă a induce în eroare pe ministru prin cele ce s'au comunicat inspectoratului şcolar trimis în anchetarea de la universitatea din Iaşi.

Despre acele lucruri îmi propun să vă întreţin în caz dacă, lucru foarte probabil, d. Stere, în broşura sa, nu va atinge această latură a chestiunei".

Repetăm că aşteptăm cu nerăbdare dezvoltarea părţei finale a scrisoarei.

Din ultimele rînduri se întrezăresc fapte importante şi necunoscute pînă acum.

Facem urări că anonimul prietin să nu se lase şi el condus de alte consideraţiuni, fie ea chiar o plecare în vilegiatură, spre a uita dezvoltarea promisă.

D. Dim. Sachelarescu, noul revizor şcolar al judeţului, şi-a luat astă-zi postul în primire, depunînd legiuitul jurămînt.

Mai mulţi locuitori din Unghonii-Ruşi, au teligrafiat legaţiunei Rusiei din Bucureşti că li s'au refuzat întrarea în ţară de către autorităţile noastre de şi erau prevăzuţi cu bilete şi acte în regulă eliberate de autorităţile imperiale în drept.

Legaţiunea rusă a intervenit la ministerul nostru de externe şi acesta la rîndul seu prin ministerul de interne a cerut prefecturei noastre de judeţ să cerceteze motivele acestei măsuri şi să-i comunice de urgenţă.

D. Dr. Eremia Iliescu, medicul veterinar al judeţului, a plecat azi dimineaţă la Gropniţa, spre a conduce măsurile de combaterea febrei aftoase, care se ştie că bîntue cu furie printre vitele locuitorilor din acea comună.

Grefierii de vacanţă la secţia I a Curţei: de la 1—10 Iulie, d. I. Popescu; de la 10 Iulie la 1 August, d. Vrînceanu; de la 1—20 August d. G. Vartic, iar de la 20 până la sfîrşitul vacanţei d. I. Popescu.

D. căp. Popovici şi-a înaintat pe ziua de eri demisia din postul de comandant al corpului de sergenţi.

Pînă la numirea titularului d. V. Dan, ajutorul de comandant, a fost însărcinat să ţie locul de comandant.

Clubul liberal din Iaşi a fost alaltaieri teatrul unor scene foarte picante.

„Cei care aşteaptă şi rabdă—şi numărul lor este respectabil—profitînd de presenţa în club a mai multor fruntaşi, au provocat un scandal enorm, vociferînd, zbierînd şi cerînd socoteală că de ce au fost condemnaţi să răbde, pe cînd alţii îşi tot umple guşele.

Protestările, foarte violente, se adresau noilor aleşi în Parlament, celor de la Primărie şi în special d-lui Stelian.

S'a promis «protestanţilor» că li se va face dreptate.

S'a hotărît ca d-nii Poni şi Stere să plece mîine seară la Bucureşti, spre a îndupleca pe d. Stelian să-şi astîmpere veninul şi să facă ceva pentru Iaşi.

Membrii clubului liberal au fost convocaţi pentru astă-zi seară, cînd se va aduna şi comitetul executiv al clubului.

Convocarea s'a făcut pentru a da speranţe celor „cari rabdă", ca nu cumva să-şi anuleze voturile la alegerea de mîine.

Jandarmii rurali din punctul Ungheni au prins alaltaeri pe Ioan V. Mitrofanovici, care a trecut în mod fraudulos la noi în ţară.

La interogatorul ce i s'a luat de către autorităţile noastre, el a declarat că a trecut podul de la Ungheni şi s'a predat santinelelor noastre.

El a mai declarat că e dezertor din regimentul 207 de infanterie, unde face serviciul de 2 ani de zile şi că a dezertat din cauza maltratărilor ce nu le mai putea suporta.

Dezertorul rus a spus că vrea să trăiască la noi în ţară şi că e un bun violonist.

D. Const. Gavrilescu a fost numit agent sanitar la Hermeziu, în locul d-lui Gr. Gheorghiu, demisionat şi d. Andrei Munteanu la Ţigănaşi, în locul d-lui M. Sorescu permutat.

Mişcarea în corpul didactic primar.—Ministerul Cultelor şi Instrucţiunei Publice a făcut cunoscut revizoratului şcolar că pe ziua de 1 Septembrie a. c., s'a făcut următoarea mişcare în corpul didactic primar, din judeţul nostru:

D. Iordan Constantinescu, învăţător la şcoala din cotuna Sbiereni comuna Cotnari, transferat la Popeşti;

D. Censtantin Covăsneanu dela şcoala din Bârnova, comuna Bucium, la Poeni-Comarna;

D. Alexandru Zavloschi, de la Poeni-Comarna la Bucium-Bârnova;

D. Teodor Pantelemonescu, de la Tomeşti, la Goroni;

D-na Hrisia Pantelemonescu de la Goroni la Tomeşti;

D. Alexandru Paraschiv, de la şcoala din Buhalniţa, comuna Cepleniţa, la şcoala din Ceplinița;

D. Gheorghe Gaşpar de la şcoala din Bădeni, la Buhalniţa;

D. Ioan Stoica de la Gropniţa la Bădeni;

D. Eugen Galinescu de la şcoala din Miroslava, la Căueşti, comuna Roşcani;

D. Gheorghe Racu, de la Căueşti Roşcani, la Miroslava;

D. Băjenaru, care are loc rezervat la Mihăleşeni, judeţul Botoşani, i se rezervă locul din cotuna Sbiereni, comuna Cotnari;

D-şoara Eleonora Constantinescu, de la şcoala din Hermeziu se permută la şcoala din Tureatca, judeţul Dorohoiu.

Nesiguranţa în siguranţă. — Cazul pe care'l descriem mai jos şi care s'a petrecut alaltăeri, dă dovada că poliţia noastră de siguranţă, nu e de loc în siguranţă!....

Un agent dela siguranţă s'a dus Sîmbătă la fabrica de tutun, în urmărirea unei lucrătoare dela acea fabrică.

Până să dea ochii cu urmărita, agentul siguranţei—probabil fumător pasionat,—văzându-se singur şi crezînd că nu e văzut de nimeni, îşi făcu planul că n'ar fi bine să iasă cu buzunarele goale, şi mai ales dela regie, de unde 'şi putea procura tutun pe cel puţin o septămînă!

In două timpuri şi trei mişcări agentul îşi umplu buzunarele cu tutun, ba încă de cel de cl. I-a!

N'avu însă noroc căci a fost zărit de un păzitor, care fără să'i spue ceva, se urcă sus la directorul regiei şi'i raportă cazul.

Directorul, care deja ştia scopul venirei agentului, se scoborî jos şi în acelaş timp trămise să cheme şi sergentul din pont.

Se nimeri că şi directorul şi sergentul ajunseră odată în faţa lui Furtună.

— Cunoşti pe domnul ?. întrebă directorul pe sergent ?

— Da, e agent dela poliţie.

— Cum, domnialui are dreptul să aresteze pe oricine, când de exemplu fură sau comite vre-o crimă ?

— Da.

— Atunci, spune-i să se aresteze pe el singur şi te rog caută-l în buzunare!.....

Tabloul care a urmat şi'l poate ori cine închipui!

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 2 Iulie

Deplasări de trupe

Bucureşti.—In vederea grevei agricole care se semnalează în diferite judeţe şi mai cu seamă a neliniştei ce se semnalează în diferite părţi, ministerul de razboiu a dispus următoarele deplasări de trupe.

Batalionul 3 Vânători, cu reşedinţa în Galaţi, a fost trimis la Buzău; Batalionul 9 Vânatori cu reşedinţa la Ploieşti a fost trimis la Titu.

Regimentul 22 infanterie cu reşedinţa la Ploieşti, a fost trimis la Tecuci.

Deces

Bucureşti.—Astă-zi a încetat din viaţă, Pană Pencovici, figură cunoscută în Bucureşti, fost în vremuri prefect de judeţ, director al Monitorului Oficial şi Inspector administrativ.

Inaintări în armată

Bucureşti.—Au fost înaintaţi în armată pe ziua de 1 Iulie:

In *Infanterie*, la gradul de căpitan, locotenenţii: Stamaţian Gh., din regimentul Teleorman 20; Nicu Haralamb, din reg. 6 Tecuci: Duca Dimitrie din regimentul 12 Cantemir, în regimentul 13 Ştefan cel Mare.

In Cavalerie, la gradul de căpitan, locotenenţii: Benedict Răureanu, din reg. 7 calaraşi în 5 roşiori; Codrescu Const. în regimentul 9 calaraşi.

Artilerie: locotinentul Boian Gh. din reg. 2 cetate, la gradul de căpitan.

Marele Stat-Major: Căpitanii G. Liciu, din regimentul 13 Stefan cel Mare, la gradul de maior, cu serviciul în marele Stat Major; căpitanul Berendei Gh. din corpul II, înaintat maior în serviciul Statului Major, divizia IV.

Alegeri comunale

Piteşti.—La alegerile efectuate ieri aci la colegiul I comună, lista guvernamentală a întrunit 170 voturi, iar lista dizidentă 106 voturi.

Atentatul contra vieţei lui Fallieres

Paris.—Arestarea atentatorului s'a făcut în următoarele condiţiuni:

In dreptul marelui arc de triumf, vr'o 40 de indivizi au făcut o manifestaţiune contra armatei, strigînd „jos armata"! Publicul a sărit contra lor şi poliţia a intervenit pentru a restabili liniştea. Puţin după aceia au resunat două focuri de revolver.

Atentatorul adus înaintea comisarului de poliţie a declarat că n'a avut intenţiunea să omoare pe Fallières, dar că înaintea judecătorului de instrucţie va face destăinuiri senzaţionale, căci el este victima unor oameni blestemaţi care l'au vîrît într'o intrigă infernală

Inaintea judecătorului de instrucţie însă a repetat aceleaşi declaraţiuni fără a spune ceva nou. Autorităţile au ajuns la concluzia că au a face cu un nebun.

Atentatul contra d-lui Fallières

— Amănunte noui —

Paris.— Iata noile amănunte asupra condiţiunelor în care a fost comis atentatul contra preşedintelui republicei franceze.

Revista trupelor de la Longchamps cu ocazia serbarei de la 14 Iulie a fost splendidă.

Preşedintele a mers la Longchamps la ora 8 dimineaţă şi a fost foarte aclamat de poliţie.

Preşedintele întovărăşit de primul ministru Clemenceau a trecut în trasură în faţa trupelor.

Defilarea a fost măreaţă iar după aceasta balonul militar a făcut evoluţiuni care au fost urmărite cu mult interes pînă la ora 12 cînd preşedintele şi cortegiul presidenţial s'au întors spre Eliseu.

In momentul cînd cortegiul traversa aleea Marigny au răsunat două focuri de revolver fără să atingă însă pe nimeni.

Individul a tras ca la o distanţă de 150 metri de trăsura prezidenţială.

Se dovedeşte că a tras în aer şi arestat imediat el a fost condus la poliţie unde s'a constatat că e nebun.

El se numeşte Leon Marie Hallier.

Emoţia a trecut repede iar astă-zi nu se mai acordă nici o importanţă acestui incident.

La o casă de bancă

este un loc vacant pentru un comptoirist, absolvent al şcolei comerciale. Se cere scriere frumoasă şi cunoştinţe de contabilitate.

Oferte sub „Sîrguitor" la administraţia ziarului.

Rachell Grunberg

MOAŞA PREMIATA

Iassy strada Armeană N-rul 11

Primeşte în pensiune *Faceri* şi *Bolnave* dîndu-le totul necesar.

Aranjamentul corespunzător

INGRIJIRE RIGUROASA

PRETURI CONVENABILE

A **apărut**

şi se află de vînzare la principialele librării din Iaşi, volumul de

STUDII SOCIOLOGICE

de

ST. ANTIM

Preţul 3 lei

I. PETROVICI

Profesor conferenţiar la Universitate

AVOCAT

consultaţiuni ora 8—12

Strada Impas Asachi 3

societatea generală de asigurări

Agricola

face asigurări contra: incendiului, grindinei, asigurări de viaţă şi accidente.

Agent general pentru Iaşi

MOSES JURIST

Strada Ştefan cel Mare 44

Dr. L. Silberstein

Strada Arcu 10

(Peste drum de casele Negruzzi)

Consult. de la 10—12 dim. şi 4—6 seara.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplaru — in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.
n Iaşi la Konya, Racoviţa' Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 185 — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazâ la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĔ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

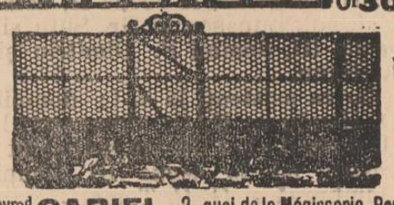

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillassen pour abris, le mètre carré..	1 30
Porte-Gousses, pour 2 à 6 Places.....	7 »

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi —Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢURKANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 185.—Mercuri 4 Iulie 1907

Studenţii noştri

Timpurile din urmă au ridicat chestia studenţilor la chestie politică. Ba ce e mai mult, cuvîntul de student a căpătat în gura ţărănimei un înţăles nou, un fel de talisman de revendicare a drepturilor, un fel de mîntuitor al celor apăsaţi de vitregia socială.

Şi vrîsta şi situaţia noastră politică ne-a dus la aceasta.

Intr'o ţară unde regimul politic se sprijină pe colegii înguste, unde spiritul de familie precumpăneşte interesele mari de partid, şi unde chiar părinţii, în dorul de a-şi creşte vaza politică în colegiul lor, îşi înscriu pe copiii lor, chiar studenţi fiind, dacă nu chiar elevi de şcoli secundare, negreşit că oamenii politici au trebuit să se împedice de studentul alegător, ca de ori care alt alegător, să-l cultive, să-i satisfacă interesele şi nevoile şi deci să-l scoată la suprafaţa politică.

Am zis *nevoi*. Dar studenţimea noastră e plină de nevoi, căci marea majoritate a studenţilor, sunt ori fii de rurali, preoţi, învăţători, mici funcţionari, afară doar de la drept unde se mai împedică cîte un fecior de bani gata, dacă nu l'a apucat nostalgia străinătăţii.

De aceste nevoi studenţeşti s'au folosit toţi şi l'au deturnat din rolul seu de elev universitar.

Hrăniţi într'un mediu de idealism naţional—cum cată să fie tinerimea—cei ce au pescuit în apă tulbure au luat acest elan naţional, care e la baza oricărei culturi romîneşti, ca o platformă de luptă, asvîrlind studenţimea noastră în vîltoarea luptelor politice şoviniste, nedîndu-i putinţa de a deosebi pe demagogul exaltat şi ocazional, de naţionalistul serios, care nu se joacă cu vorbele.

Şi liberalii au în aceasta o mare, o foarte mare vină. Cînd în 1893 d. D. A. Sturza a svîrlit în discuţia de partid politica naţională, au urmat o serie de frămîntări studenţeşti, care au avut ca urmare că mişcarea studenţască a adus şi schimbări de guverne.

Mai apoi văzînd că chestiunea naţională externă e grea şi are atîtea culise diplomatice, mentorii Universităţii s'au gîndit la utilizarea studenţilor în scotocirea chestiei ţărăneşti.

Aşa zisele anchete rurale erau la modă, şi liga romînească în chestionarul său a făcut apel la studenţii săteni să spună adevărul celor ce sunt la ţară.

Era nobilă pornirea, dar lasată în mîni pătimaşe a exagerat rolul extra-universitar al studenţilor.

Părăsindu-şi cursurile, ei hoinăreau prin sate şi sub pretextul unor studii, pentru care nu erau nici apţi nici pregătiţi, a făcut ca în mintea ţărănimei să se nască o nouă significare la numele de student.

Deprins a trăi pe punga babacăi, ori prin bursa de stat ori a unui mare filantrop studentul nostru îşi făcu o falşă idee de societate. Totul îl credea dator să-i dea, şi el numai să consume apreciind. Iar cînd eşau în lupta de traiu, slab pregătit de luptă şi rezistenţă, prezenta toate defectele unei culturi sprijinită pe o voinţă slabă.

Prin urmare ca temperament nimic nou, nimic mare, nimic înălţător; iar ca aparenţe tronînd *graba* şi *gălăgia* ca mijloace de parvenire.

Şi unii au isbutit şi cazul lor a slujit de pildă la zeci şi sute. Şi partidele i-au incurajat pe gălăgioşi, crezînd că viaţa publică stă in gălăgie, nu in cumineenie, in stăpînire de sine, in muncă şi sacrificii.

Imprejurările din urmă au dus la extrem agitarea studenţilor. Profesori universitari, şi nu din cei mai meritoşi, dar din cei mai grăbiţi să parvină, au schimbat rostul catedrei lor in tribună de agitare politică; cursurile lor erau critica nu a ştiinţei in sine şi obiective, ci a tuturor chestiilor zilnice şi a oamenilor politici; studentul nu mai era tînărul chemat a soarbe cultura din gura profesorului ros din cărţi, ci pe dată era transformat in public apreciator a tuturor celor ce se zic şi se văd.

De acolo, pînă la eşirea in stradă nu-i decît un pas.

Şi studenţii au eşit in stradă, au ţinut intruniri, au atacat oamenii ţării şi au fost incurajaţi la aceasta de profesorii lor, căci alăturea cu ei de la aceiaşi tribună, se perindau oratori: profesori şi elevi.

Dar urmarea acestei nesocotite acţiuni a fost că s'a produs turburări in mersul lăuntric al cursurilor universitare. Aşa, s'au dat note după părtiniri politice, s'au trecut la esamen serii de studenţi fără să fie ascultaţi, s'au respins de la esamene studenţi bănuiţi contra politicei profesorilor.

Şi altele şi altele!

E in natura lucrurilor ca acei cari s'au slujit mai mult de studenţi, să vină azi să intoarcă cojocul şi să le scurteze drumurile şi cărările.

Şi asemenea măsuri s'au luat şi autorul e insuşi d. Haret, care s'a folosit de vacanţă pentru ca să reglementeze viaţa studenţilor,

Cum se va aplica, este altă chestie, şi nu ne îndoim că multe decepţiuni şi lipsuri va fi în practică în ţinerea acestei măsuri puse pînă acum pe hîrtie.

Şi noi ştim că mai ales pentru Universitate, oamenii noştri aşa cum îi avem, nu prea ştiu ce stă scris pe hîrtie şi la carte, ci mai toţi fac ce cred ei, fără pic de mustrare şi păs.

***

Marea umilinţă

Măsurile de represiune comerciale ce au fost luate contra mărfurilor de provenienţă grecească, au fost abolite.

In aceste măsuri au constat respunsurile Romîniei în contra crimelor bandelor greceşti şi, întru cît acele măsuri nu mai există astă-zi, conflictul d'intre Romînia şi Grecia se poate considera ca aplanat.

Idealul unei ţări fiind să trăiască în relaţiuni bune cu celelalte ţări—faptul că ne-am împăcat cu Grecia, este, fireşte, îmbucurător.

Dar cum ne-am împăcat şi de ce s'a făcut pace?

Romînia a cedat. Asta se vede. Măsurile de represiune au fost rîdicate; supuşii elini, expulsaţi anul trecut, vor găsi graniţele romîneşti redeschise.

Dar ce a făcut Grecia pentru noi, ce satisfacţie ne-a dat, ce măsuri s'a angajat să iee pentru ca bandele să nu mai ucidă pe aromîni?

Nimic nu se vede.

In care ţară din lume s'ar fi procedat în mod atît de dureros umilitor?

Numai Turcia dacă mai sufere asemenea umilinţi din partea statelor europene, dar le sufere pe sfînta dreptate, pe cînd în cazul special..

Romînia ajunse o a doua patrie a Grecilor. Ţară sleită, ţară săracă, trăind doar pe contul vremurilor antice, Grecia expediase în România mii de cetăţeni, cari găsiră aci pămîntul de care vorbeşte Biblia.

Patent nerecunoscători, temperamente criminale, grecii stabiliţi în România, îmbogăţiţi aci, intreţinură relaţiuni cu bandele, cari nu urmăreau de cît dispariţia aromînilor.

Guvernul român, în capul căruia se află un celebru linguşitor, a trecut peste toate crimele, le-a iertat şi a dat satisfacţie Grecilor!

Dacă nu este aşa, să se arăte oficial ce satisfacţie s'a dat Romîniei.

Chestia mobilelor

In actualele alegeri comunale din Iaşi partidul conservator nu luptă.

Dacă nu luptă, dacă aceste alegeri 'i sînt, prin urmare, perfect indiferente, nu este nici o nevoe ca noi, ziar conservator, să născocim infamii pentru combaterea listei liberale.

Acea listă noi am ridiculizat'o, sau am ridiculizat un lucru ridicol, căci lista liberală, aşa cum a fost ticluită de comitetul executiv, de comitetul executiv-electoral şi de sub-comitetul acestui comitet, este—însu-şi liberalii o spun în gura mare—o foarte comică pantomimă.

Am ridiculizat deci ceva ridicul de la sine. Dar am mai făcut un lucru, o simplă operă de reminiscenţă: zărind în fruntea listei col. I numele d-lui N. Gane, ne-am amintit de ultimul d-sale primariat şi am pus d-lui Gane 2 întrebări privitoare la acel ultim primariat: una referitoare la *nişte* năsip şi o alta la *nişte* mobilă.

Domnul Gane ne dă respuns: răspuns cam nervos, presărat cu ceva expresiuni violente—dar ne dă respuns.

Asupra chestiei năsipului, d. Gane trece foarte repede: nu 40.000 lei s'au cheltuit cu acel năsip, ci 2422 lei şi bani 30. Sîntem deci, faţă cu cele declarate de noi, într'un minus de 37. 578 lei.

D. Gane va găsi, chiar în numărul de azi, dovezi cari vor învedera, că noi n'am calomniat, ci că s'au cheltuit sume ceva mai mari de cît 2422 lei şi 30 bani.

Dacă a trecut repede în ce priveşte năsipul, d. Gane s'a oprit la lămuriri mai precise în privinţa mobilelor.

Nu ştim dacă d. Gane, ocupat cu alegeri, s'a încurcat în socoteli, sau dacă a spus adevărul curat, dar justificarea d-sale ie foarte interesantă.

D. Gane scrie:

In ce priveşte a doua halima, a mobilelor, iată cum stă chestiunea: s'a închiriat şi cumpărat, pentru suma totală de 8000 lei, de la casa Hirsch, mai multe mobile pentru aranjarea apartamentelor Suveranilor.

Mobilele închiriete au fost integral restituite, iar acele cumpărate se găsesc şi astăzi parte la primărie, parte la comandamentul corpului de armată, *cari le-a cumpărat de la comună.*

Ce zor a avut comuna să cumpere o parte a mobilelor şi de cînd o primărie se coboară ea până acolo, ca să o facă pe revânzătoarea de mobilă?

Suveranii au stat, cu prilejul vizitei din 1897, patru zile în Iaşi. Avut-a nevoie primăria, pentru un termen atât de scurt, să cumpere mobilă şi, în urmă, s'o revîndă?

Dar lucrurile stau cu totul altfel: **imediat după plecarea Suveranilor, se presintă la comenduire un domn N. Ene, care încarcă o mare parte a mobilelor şi le transportă, pur şi simplu, în casa unui militar superior în rezervă.**

Faptul este pertinamente exact. El a fost aflat în 1899, cu prilejul venirei conservatorilor la putere.

Vom arăta d-lui Gane şi alte fapte, petrecute pe vremea celebrului d-sale primariat.

CATE-VA NOTE

Din Slănicul Moldovei se comunică următoarea povestioară adevărată: acolo s'au stabilit trei cibotari. Trei cibotari la Slănic—era cam mult. Căci ori cît de eficace ar fi apele din isvorul—numărul trei, mi se pare--tot n'au să alerge oamenii atît, ca să fie nevoe de trei cibotari pentru ghetele ce se vor strica de alergături.

Doi din cei trei sunt alegători în Iaşi. In vederea alegerilor ei s'au unit şi au cerut şi obţinut ca cel de al treilea, un fel de tertio incomodo, să fie expulsat.

Şi aşa s'a întîmplat ca să fie rămas numai 2 cibotari şi trei—epitropi!

*

Astă-zi iar ie ziua morţilor: alegerea col. 1 de comună.

In capul listei se află d. N. Gane, fost represintant al societăţei de asigurări „Naţionala".

— Pe d. Gane poate să-l voteze morţii, spunea ieri un liberal nemulţumit: şi el a făcut asigurări pentru cazuri de moarte; şi morţii au dreptate să-i asigure lui viaţa la primărie.

*

O nemîngăiată, care a aflat că defunctul ei soţ va vota mîine, a pregătit o coroană pe care voeşte s'o depună pe urna de vot—cu inscripţia: „lacrimi eterne".

OAMENI ŞI LUCRURI

FRUMOS ŞI URIT

Inaintea unui tribunal vienez s'a judecat în cursul acestei săptămîni un proces original, interesant prin partea lui estetică, adică în legătură cu noţiunea frumosului. O pianistă tînără avuse nenorocirea să-şi vadă pe neaşteptate obrazul acoperit de păr, pe obraji, pe bărbie, pe buza superioară—şi, desperată, apelă la priceperea şi îndemînarea oamenilor de ştiinţă. Cu ajutorul razelor Roentgen domnişoara scăpă de marele neajuns estetic care îi desfigura obrazul. O rază de fericire începu a lumina speranţele tinereţei—dar dezamăgirea nu se lăsă mult timp aşteptată nici dînsa. Curînd în locul părţilor obrazului vindecate de părul supărăcios—apărură semne, urme neşterse, cicatrice trădătoare, desfigurînd obrazul nefericitei.

Decepţionată, ea se adresă justiţiei cerînd pedeapsa medicului, iar avocaţii au pledat cauza cu toată seriozitatea ce comportă o atare chestiune delicată şi reprezentantul clientei a căutat să înduioşeze justiţia arătînd cît de mult s'au împuţinat pentru sărmana pianistă şansele de căsătorie în urma semnelor indelebile căpătate pe obraz. Iar doctorul, cu sîngele rece caracteristic misiunei şi necesar profesiunei sale, a aratat că a procedat riguros în conformitate cu ştiinţa de atunci—acum doi ani—relativ la noile aplicaţiuni ale razelor Roentgen şi că în ce priveşte pe pacienta în chestiune nu e vorba decît că în locul unui defect vechiu—părul de prisos—poartă un alt defect neestetic,—semnele roşii. Ceea ce justiţia a admis, refuzînd pianistei despăgubirile cerute.

Izbitor în procesul acesta original este elementul psihologic al cauzei în litigiu. Femeea care—renunţînd la speranţele unei vieţi mulţumite—îşi caută răsbunare în potriva medicului care *n'a putut* s'o facă frumoasă—este de sigur o figură pe care un scriitor ar putea s'o analizeze cu succes şi cu interes. Poetul francez Sully Prudhomme ne-a făcut o genială psihologie a *urîtei*—la laide,—zugrăvind cu o clasică fineţe starea ei de suflet, gama toată a suferinţelor şi umilinţelor din care se alcătueşte viaţa ei întreagă. Căci lumea, plăcerea, mîndria—ori-ce s'ar zice—nu sînt nici a celor inteligenţi, nici a celor talentaţi, ci a celor frumoşi şi mai cu seamă a celor frumoase. De fapt există în genul omenesc o singură putere reală, un singur drept recunoscut, o singură superioritate netăgăduită: frumuseţa fizică şi nu e nimic de mirat cînd femeea urîtă—în cuvîntul acesta avem cuvîntul *ură*—priveşte lumea prin prizma neagră a pesimizmului şi a blestemului. Cine nu-i iubit, nu poate iubi nici el şi de aceea e o asămănare între psihicul ftizicului, conştient că nu mai are sorţi de traiu şi al urîtei care se ştie osîndită să vegeteze, să vadă fericirea aiurea şi nu în căminul său propriu. Iar sufleteşte, dispoziţia aceasta se traduce printr'o duşmănie eternă, neîmpăcată şi nemiloasă în potriva societăţii omeneşti. Manifestări izolate ale acestei uri sunt cazurile de feliul procesului de care am vorbit,—al pianistei vieneze în potriva doctorului său. Ah! Dac'ar fi putut doctorul s'o facă „frumoasă"!

Rodion

O PREFAŢĂ

In volumul III al colecţiei mele „Surete şi Izvoade" am ţinut să string documente slavo-române numai din epoca lui Vasile Lupul.

Prin lungimea sa faţă cu domniile anterioare şi următoare; prin faptele culturale săvîrşite în timpul acestei domnii, merită un deosebit interes de a se stărui asupra ei mai mult prin publicarea în corp a tuturor actelor de cancelarie eşite din acea vreme. Ar fi fost ceva pripit pentru mine să schiţez aici câteva pagini din domnia lui Vasile Lupul, numai după actele publicate de mine în acest volum. Asemenea acte ne vorbesc mai mult de viaţa socială a epocei şi este mult pentru noi lucrul acesta.

De fapt materialul se găseşte orânduit în indicele ce întovărăşeşte acest volum, unde găsim toate numele de oameni, oraşe, sate şi judeţe; iar în sumar ni se arată afacerile multiple de care vorbesc documentele noastre.

Cetitorul va erta că în publicarea acestor documente, n'am păstrat şirul cronologic. Varietatea izvoarelor, greutatea culegerii lor, deosebirea de timp, în care mi-au căzut în mână; apoi împrăştiarea lor în cele 13 vol. inedite de documente mai toate legate în corp mare, nu ne-au înlesnit aşezarea lor în ordine. Cetitorul însă o vede în tabla de materii, unde documentele sunt orînduite cronologic.

Pentru lămurirea cetitorului ţin a face aici o clasificare a întregului material publicat în acest volum.

In *primul loc* găsim la 70 cărţi domneşti (ispisoace) de întăriri de proprietăţi prin vânzări şi cumpărări. Limba în aceste acte publice este în foarte mare majoritate slavonă, căci din 70 ispisoace gospod numai 5 sînt scrise în romîneşte. Celelalte 65 sînt în slavoneşte. In jurul domnului limba slavonă s'a menţinut mai mult.

In al *doilea* loc avem cărţi domneşti de chemat la divan sau de întrodus acţiune în cercetare prin boeri, boerinaşi şi alte slugi şi diregători domneşti. Aceste sunt în număr de 27, *toate însă sunt scrise în romîneşte*, pentru că la slujbaşii inferiori din stat limba slavonă era necunoscută şi deci domnul nu putea corespunde cu ei de cît în romîneşte.

In al *treilea* loc avem cărţi domneşti de judecată, prin care se dă rămas sau se câştigă o pricină. In asemene categorie de acte publice limba o găsim în luptă: româna cu slavona. Din 12 documente de acest fel 7 sunt scrise în slavoneşte şi 5 în romîneşte. Deci şi din această categorie de acte scoatem un învăţămînt asupra caracterului oficial al limbei slavone. Părţile chemate în proces ascultau procesul în romîneşte; iăr diacul care redacta actul îl scria după calitatea socială a părţilor, ori în slavoneşte ori în romîneşte.

In al *patrulea* loc avem cărţi de divan ale veliţilor boeri, date pentru vînzări şi recunoaşteri de proprietate. Pe lîngă că asemenea cărţi de divan ne arată extinderea ce a luat boerimea la viaţa politică faţă cu secl. al XV şi XVI, vedem că şi boerii de divan începuse a întrebuinţa mai mult limba romînă de cît cea slavonă, căci din 11 asemenea cărţi ce cuprinde volumul nostru 9 sunt scrise în romîneşte şi numai 2 în slavoneşte.

In al *cincilea* loc avem zapisele particulare de orice categorie, prin vînzări, cumpărări şi alte întîmplări foarte interesante pentru cunoaşterea vieţii publice de atunci. Din 56 de asemenea zapise numai unul îl avem scris în slavoneşte, şi anume al marelui logofăt, primul boer din divan şi şeful cancelariei, Pătraşco Başotă, care crede că şi un zapis particular se poate scrie în slavoneşte, limbă pe care o întrebuinţa şi pentru afacerile sale private.

Practica juridică o găsim în cele 12 cărţi de judecată. Putem ceti acolo bunul simţ care era călăuza din vechi în judecăţile ţării; apoi luarea în samă a obiceiului ţării—Zaconul ţării—şi chiar ici pe colea se făcea apel şi la *pravilă*.

Ierarhie în instanţele judecătoreşti nu era. Pentru chestii mari şi mici, pentru prima şi ultima înfăţişare, totul mergea la divan; de aceia îmbinînd cărţile de chemare la divan, cărţile de cercetări şi iscodiri, cu cărţile de judecată, vom prinde puţin mersul şi naşterea procedurii.

Şepte cărţi de judecată ne vorbesc de *ferăe*, care continuă de a figura ca taxa legală pentru curmare definitivă a judecăţilor de supt Vasile Lupul Vodă.

Mulţumind din inimă tuturor prietinilor, cari mi-au încredinţat cu grăbire ar-

hivele lor de acte vechi pentru cetire și transcriere, nu mă pot opri de a nu constata că lor datoresc putința și acestui volum, cum și a celor-lalte ce vor urma, căci munca de a copia alte acte și vechi și nouă din aceste arhive particulare, cum și dragostea de a mi le comunica nu s'a împuținat, ci a sporit cu atît mai mult, cu cît sînt ajuns la finele vol. XIII de doc. inedite, în care am copiat eu cu mîna mea peste 2000 documente, restul pînă la 6000 fiind munca harnicilor și destoinicilor mei elevi, colaboratori neobosiți, ceia ce le face cinste.

In miile de documente, ce întră în marea mea colecție găsesc oglindirea întregii vieți moldovinești din trecut cu toate fețele ei triste și vesele, căci în actul obștesc sau privat strămoșii noștri și-au pus tot sufletul lor, tot interesul lor, viața lor, deci adevărul social pe deantregul.

Gh. Ghibănescu

Ştiri ingrijitoare

Sub acest titlu cetim în *„Patria“* :

Din județe ne vin știri îngrijitoare. In multe părți țăranii refuză să iasă la seceriș. In altele îndărătnicia lor pare că ia un caracter mai grav și că ei sunt gata să reînceapă scenele sângeroase de astă primăvară.

Trupe pleacă în continuu în diferite direcțiuni. Altele stau gata să plece. Grija și neliniștea au început iarăși să înlocuiască în inimile tuturor încrederea în pacea promisă de noul guvern și speranța unor vremuri mai bune.

Guvernul, și sperăm că nu caută să ne amăgiască, desminte însă svonurile îngrijitoare. Liniștea ar domni pretutindenea. Țăranii mulțumiți că au rămas tot în starea precară dinainte de răscoale, așteaptă cu statornică încredere și fără umbră de nerăbdare, realizarea frumoaselor făgăduințe făcute lor în numele M. S. Regelui. Ei se declară gata să iasă la muncă, nu amenință, nu complotează și la horile de Duminică joacă mai cu foc și mai cu voioșie și beau mai bucuros în cinstea fericirei ce stă să vie și în a celor ce o vor aduce în mijlocul lor. Mândrele copile și nevestele harnice ce steteau torcînd pe prispă, îngîndurate și cu ochii pierduți în zare, așteptînd pe cei închiși în temnițele stăpînirei, și-au scuturat acuma întristarea ce le apăsa. Obida și jalea au pierit din inimile lor.

Ele și-au șters lacămile ce le tremurau în vârf de gene și acuma, la întoarcerea celor liberați de dreptatea oamenilor, simt cum le crește inima de bucuria revederei celor crezuți pierduți pentru totdeauna și cum se aprinde în sufletul lor dorul tot mai aprig de viața liniștită și fără de griji de odinioară, de viață, de veselie și de iubire.

Așa dar, la sate e liniște deplină. Totul e ca în trecut. Totul a rămas neschimbat. Și totul rămânînd neschimbat nu se vede de ce s'ar fi schimbat țăranii. Au stat atâta vreme în mizerie. Au fost exploatați atâta vreme, fără să se răscoale. De ce nu ar sta și de acum încolo, cînd li s'a arătat că tot ei sunt mai slabi? De ce ar pretinde ei să se întimple acuma lucrul care nu s'a întâmplat nici odată : să se îndeplinească făgăduelile ce li s'au făcut? Iritațiunea răscoalelor a fost trecătoare. Ei s'au potolit acuma. S'au lăsat iarăși în voia Domnului și nu nerealizarea unor făgăduieli i-ar face să se mai răzvrătească. Privelişti prea înfiorătoare, suferințe prea recente încă, îi împiedecă să mai cugete măcar la o nouă mișcare. Așa fiind, să nu se mai alarmeze nimeni. Trupele se duc prin sate ca să facă exerciții, nu ca să înfrângă din nou noui revolte....

Și cu toate acestea noi nu putem împărtăși optimismul guvernului. Pentru un popor, care știe să rabde așa cum au răbdat țăranii noștri, răscoala nu a putut să fie numai un capriciu, un sport costisitor plătit de țărănime cu sânge și cu viață. Pentru un popor, care știe să moară cum au murit țăranii noștri în acele dureroase lupte dintre frați în care dezarmații înaintau totuși în contra celor înarmați, represiunea nu a putut să fie numai o înfricoșătoare pildă destinată a-i îndepărta pe viitor de la răzvrătire. Și dacă răscoala a avut cauze adânci și respresiunea a avut efectul de a înfrânge mișcarea fără a potoli urile, este oare așa de mirare ca țăranii să se ridice din nou?

Și este de mirare ca, atunci cînd li s'au făcut făgăduieli, pe care sîngele vărsat pare că le-a întărit și mai mult și când, fără ca nimic nou să fi intervenit, se iau măsuri de așa fel în cât ori cine poate crede că făgăduelile au fost uitate; să se agite din nou masa celor care s'au încrezut și au așteptat cu răbdare? Este de mirat că faprul, care a surprins chiar pe mulți membri ai Parlamentului liberal, de a convoca corpurile legiuitoare, trei luni după revolte, fără a le supune măcar un proect de lege în favoarea sătenilor și numai pentru a alege o comisiune menită să lucreze la.... Toamnă, să fi făcut să se nască în inimile țăranilor îndoiala realizărei reformelor promise?

Dacă s'au promis reforme fără gând să se îndeplinească vre-o dată promisiunile, lucru ce nu ne putem hotărâ să-l credem, dar care găsește deja multe spirite credule în toate păturile sociale și în torte unghiurile țărei; este o greșală. Dacă, deși cu intențiuni lăudabile, se întârzie prea mult îndeplinirea promisiunilor este iarăși o greșală.

Nu mai e vremea guvernărei unui popor în folosul exclusiv al unei clase, nu mai e vremea înăbușirei conștiinței populare prin teroarea militară, nu mai e vremea politicei de intrigi, de minciuni, de amăgiri și de diviziuni preconizată de admiratorul lui Cesar Borgia. Cei ce sunt în capul statului trebuie să aibă aceiași solicitudine pentru toți și trebue să se ferească mai ales să facă să se nască în inimi aspirațiuni pe care ei nu vor sau nu pot să le satisfacă.

Să sperăm că desmințirile guvernului sunt adevărate.

Să sperăm că totul e liniștit, că soldații fac numai exerciții, că sătenii așteaptă cu răbdare reformele făgăduite. Și să mai sperăm că acest guvern, care a venit cu un scop bine definit și cu un program lămurit care are sprijinul majorităților în parlament și sprijinul opiniei publice în afară; care are deci și putere efectivă și forța morală necesară, nu va sta la îndoială că cel puțin în noua legilastură, să îndeplinească ceea ce pentru el este o datorie.

Malatesta.

Litere-Ştiinţe-Arte

Ni se pare—ori memoria ne înșală. Acum vr'o 15 ani erau la modă, în săraca publicistică română, revistele redactate în două limbi, dintre care una era, natural, cea franceză,—limba surorei noastre mai. mari.

Cine însă s'ar mai putea gîndi astăzi la o asemenea hibridă combinațiune literară și cărei trebuinți ar mai corespunde ea?

Reflecția ne-a suggerat-o vederea ultimului număr din „Romînul literar“ unde între cele cîte-va articole și bucăți literare figurează și două în limba franceză,—ca o ironie supremă față de.... titlul revistei.

Odinioară lucrul putea fi scuzabil prin lipsa cetitorilor și prin lipsa unei abundente literaturi originale. In multe familii romînești—de elită—limba romînă nu trona încă drept limba „oficială“ și încercările literare în limba țării nu le erau accesibile, așa încît era uneori o condițiune de existență pentru acea revistă ca să addăpostească articole scrise în franțuzește. Doara primele noastre ziare și publicațiuni literare erau excluziv franceze și numai cu vremea ne-am putut emancipa și.... cuceri graiul propriu. Dar acum? Ce senz poate avea ca o revistă, pe care o onorează cîteva nume de mari scriitori romîni, să-și permită capriciul de a publica bucăți mediocre franțuzești, cînd poate găsi lucruri originale mult superioare?

In franțuzește lucrul se cheamă snobism; în românește se cheamă—prostie.

*

Lenau, marele poet liric german, e unul dintre cei relativ mai puțin cunoscuți în Franța până acum. Zilele aceste însă a apărut un studiu vast asupra acestui duios poet, într'o editură pariziană. Se știe că în studiile asupra poetului Eminescu s'a pomenit adeseori numele lui Lenau, din care posedăm până astăzi prea puține traduceri.

*

Celebrul tenor Caruso — care a primit zilele aceste două foarte înalte decorațiuni, dela Regele Angliei și al Belgiei, a expus într'un interviev planurile sale viitoare și a dezmințit zvonurile despre retragerea lui din lumea artei—după terminarea angajamentului său de 4 ani cu impresariul american Conried. Deși „compromis“ în America, marele tenor e foarte en vogue în Europa ca și dincolo de ocean și aici este așteptată cu nerăbdare reapariția lui,—mai cu seamă purtînd pe piept cordonul dăruit de Regele Eduard.

*

In ultimul număr din „La Revue“, eminentul critic francez d. Emile Faguet analisează lucrarea filozofului Paulhan asupra „Minciunei în artă“. Și iată la ce rezultate ajung amândoi, criticul și scriitorul :

„Arta nu transformă lumea ca industria ; ea nu se învață, ca știința, s'o cunoaștem pentru ca s'o modificăm apoi ; ea nu ne oferă, ca religia, ajutorul unei forțe superioare în stare să îmbunătățească realmente lucrurile de pe pămînt Prin minciună, arta suprimă lumea și face să resară altă lume în locul celei adevărate. Și această lume nouă, ea nu ni-o dă ca pe cea reală; dar, cu toate că știind-o falșă, noi o primim ca pe una adevărată și o lăsăm să trăiască în noi. Și atunci trăim, timp de câteva clipe, o viață factice, superioară și supraumană“. Așa este : artistul e un supra om intelectual și face din noi niște supraoameni factici.

*

Omul cel mai original al Angliei intelectuale din ziua de azi este fără îndoială George Bernard Shaw. El e omul tuturor meseriilor, cum îi zic patrioții nefiind banal în nici una din ele : romancier, dramaturg, conferențiar, vegetarian și antivivisecționist, autorul unui volum asupra Consiliului municipal din care a făcut parte, cât și al unor lucrări Quintesența ibsenismului și Perfectul wagnerist, tot pe atât de paradoxal cât e de pătimaș și având în fiecare ceas altă idee. De curînd, editorul său i-a tipărit teoriile sale dramatice. Cea mai curioasă e că „se poate face mai bine ca Shakespeare“.

Informaţii

Pe timpul verei administrația „Opiniei“ face abonamente lunare :

In țară, o lună lei 1·50

In străinătate o lună „ 2·50

Ministerul Cultelor a autorizat pe d. C. Popovici, apicultor din localitate, să ție conferinți cu subiecte de apicultură în comunele rurale din județele : Iași, Vaslui și Botoșani.

Ospătăria Iordache Popovici ce s'a construit în ograda spitalului sf. Spiridon, va fi inaugurată la toamnă.

Tot atunci cancelariile Epitropiei vor fi strămutate în noul local.

La ministerul lucrărilor publice s'a făcut astă-zi următoarea mișcare:

Conductorul cl. I N. Sencovici de la direcția pentru construirea liniei ferate Ploești-Văleni de Munte, a fost trecut la alimentarea cu apă a orașului Iași.

Prin noul budget al Cassei Sf. Spiridon a fost prevăzută o sumă pentru construirea unui nou local pentru farmacie.

Anul acesta nu se va putea face noua clădire și lucrările se vor începe abia la primavara viitoare.

D. Ștefan Zamfir a trecut cu deosebit succes licența în științele Chimice.

Au mai trecut de asemenea licența: d-șoara Teodoreanu și d. N. Cumpătă.

Insemnate reparațiuni vor fi făcute în cursul verei la teatrul din Iași.

In primul loc, se vor reinoi caloriferile, cari aproape nu mai funcționau.

In total se va cheltui suma de 14.000 lei pentru reparațiuni.

La adunarea de ieri a clubului liberal s'a făcut „spirit“. Așa cel puțin ne comunică un liberal, care ie foarte întristat de situație.

Concursul pentru gradul al II-lea, la școala profesională a Reuniunei Femeilor Romîne din Iași, se va începe în ziua de 3 Septembrie 1907. Candidatele care doresc a se prezenta la concurs, vor înainta direcțiunei școalei o cerere însoțită de următoarele acte: 1) Actul de naștere; 2) certificatul de absolvirea gradului I a cărui medie să nu fie mai mică de șapte; 3) actul de vaccină. Cererile și actele să primesc pînă la 25 August 1907.

Concurentele vor fi supuse, mai întâi, unei revizii medicale și vor fi respinse acele care nu vor fi sănătoase sau vor fi slabe de constituție.

Anul acesta examenele de corigență se vor ținea în a doua jumătate a lunei August, iar examenul de capacitate la începutul lui Septembrie.

Peste cîte-va zile se va face o însemnată mișcare în învățămînt.

D. căpitan Ernest Balif, din regimentul 8 călărași, a fost mutat la Iași, în regimentul 7.

D. sub-locot. Horia Pop, din regimentul XIII Ștefan cel Mare, a fost mutat în batalionul IV vînători.

D. sub-locot. M. Strat, din reg. 13 Ștefan cel Mare, mutat în batalionul 6 vînători.

In cercuri militare se crede că d. locot.-colonel Cernătescu, actual ajutor de comandant al regimentului XIII Stefan cel Mare, va fi mutat la Craiova, comandant al regimentului Rovine.

Acest loc a rămas vacant prin decesul colonelului Stoica și d. Cernătescu este primul pe tabloul comandanților.

Ministrul Domeniilor a delegat pe inspectorii forestieri Galeriu, Oroșea și Chihaia, să inspecteze regiunele muntoase din Moldova.

Cei trei inspectori vor pleca mîine, Mercuri.

Direcțiunea generală a C. F. R. aduce la cunoștința publicului următoarele modificări de trenuri, cu începere de la 2 | 15 Iulie 1907:

Trenurile accelarate No. 51 și 52 între *Vereşti-Botoşani* se modifică după cum urmează :

Trenul No. 51 pleacă din Vereşti la 11.59 a. m., sosește în Botoșani la 1.00 p. m.

Trenul No. 52 pleacă din Botoșani la 3.35 p. m., sosește în Vereşti la 4.40 p. m.

Trenurile au legături în Vereşti : trenul 51 cu trenul 6 de la Burdujeni, Cernăuți, etc.; trenul 52 cu trenul 5 spre Burdujeni, Cernauți etc.

Din Huși ni se scrie :

In urma disolvărei comisiunei interimare, având în frunte pe d. N. Cișman, o ruptură pe față s'a făcut în rândurile liberalilor din Huși.

Față cu războiul declarat din partea prefectului N. Lupu, d. N. Cișman e hotărît a da lupta pe față, punând lista contra listei avînd în frunte pe dr. I. Munteanu.

Față cu această ruptură, atitudinea partidului conservator e de expectativă ; dacă nu cumva până la data alegerilor—ce va fi cît mai târziu—nu vor interveni alte împrejurări, care vor schimba cu totul lucrurile în politica Hușilor.

Pentru moment sînt însă unii din prietenii noștri care sînt de părere a da pe față sprijinul listei d-lui N. Cișman, întru cât *petrinjelul* e bun de pus în toate. Cu o leacă de fertură și petrinjelul se adaptează la ori ce sos și la ori ce mâncare.

Noul revizor şcolar.—Situația d-lui Sakelarescu, noul revizor școlar, e departe de a fi pe placul său. Protectorul său, d. Solomon Haliță, a trebuit să lupte mult la minister contra curentului socialist, pentru a face să fie numit protejatul său Sachelarescu.

Cum la minister în direcția învățămîntului primar e d. Spiridon Popescu, un dușman neîmpăcat al d-lui Haliță, se puneau toate bețele în roate pentru numirea d-lui Sakelarescu.

Cercurile socialiste din Iași țineau să dea revizoratul d-lui I. Apostol; iar subrevizorul B. Brudariu ambiționa și dînsul la această onoare. Dar odată numit d. Sakelerescu rămîne de limpezit situația subalternului său, C. Brudariu, care declara la toți că nu se va duce la revizorat, nici va primi ordine de la șeful său, cît timp va sta ca revizor.

Se vede că se bizue pe ceva d. Brudariu de a luat de la început o atitudine atît de războinică contra noului revizor.

Firma I. L. Rosenștein & Comp. a solicitat de la Tribunalul comercial un moratoriu pe timp de șase luni.

Tribunalul admițînd în principiu cererea a dispus convocarea creditorilor pentru ziua de 17 Iulie.

In vasta grădină Cuza-Vodă are loc astăzi Marți la 9 seara o mare serată cinematografică dată de neîntrecutul și abilul electrician dl. Anton C. Bottez.

Dl. Bottez ne-a adus din străinătate vederi și scene cinematografice într'adevăr surprinzătoare.

Nu putem atrage atențiunea cetitorilor asupra cutărui sau cutărui sujet, de oare ce un sujet e mai frumos de cât celalalt, o scenă e mai interesantă de cît cealaltă.

Sunt atât de interesante și așa de mult gustate splendidele serate ale d-lui Bottez precum și cântecele simpaticului parizian Bouchevil, că, pe timp chiar defavorabil unor serate sub cerul liber, totuși grădina Cuza Vodă e ticsită de lume.

Bura de aseară și apoi ploaia din timpul spectacolului n'au fost în stare să alunge din grădină pe numeroșii spectatori, așa că serata a putut fi dată în tot programul ei până la sfârșit.

Reamintim cetitorilor noștri că seratele se succedă regulat în fie-care seară și că dl. Bottez are grijă a intercala la toate spectacolele noutăți într'adevăr senzaționale.

DIVERSE

— Niște hoți, introducându-se prin spargere, în locuința lui Vasile Grieru din Ciorteşti, au furat dintr'o ladă suma de 365 lei și mai multe lucruri.

— De pe teritotul comunei Mogoșești s'au furat mai multe vite a locuitorilor.

— Săteanul Iordachi Livezeanu a reclamat autorităților că de o săptămână a dispărut de la casa părintească, copilul său Vasile, în etate de 11 ani.

— Locuitorul Al. Vasiliu din Prisacani a reclamat autorităților că soția sa Ecaterina, a dispărut de la domiciliul conjugal, luând cu ea 2 copii : o fată de 4 ani și un băiat de un an și jumătate, mai multe lucruri, precum și o sumă de bani.

— S'a autorizat izgonirea lui Al. I. Lanțman, supus rus, care a fost găsit vagabondând în județul nostru fără actele în regulă și fără mijloce de existență.

— Pe strada Lăpușneanu, în dreptul hotelului Binder s'a găsit eri o copilă de 4 ani, care răspunde la numele de Elena și care rătăcia pe stradă.

— La spitalul sf. Spiridon a fost adus și internat Vasile C. Răuțe din comuna Stânca, avînd o leziune gravă în partea stîngă a pieptului, unde a fost lovit cu un cuțit de un necunoscut, la o nuntă.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

1

ELEONORA DUSE
ŞI
HENRIK IBSEN

Le monde est une tragédie pour l'homme qui sent, une comédie pour l'homme qui pense.
(Horace Walpole)

I

Cunoscutul critic teatral de la marea foaie pariziană „Le Figaro“, Serget Basset, anunță cititorilor că d-na Suzana Ibsen a trimes directorului teatrului „L'oevre“, două medalioane conținînd cîte-va din primele flori culese de pe mormîntul marelui dramaturg.

D-na Ibsen roagă pe Lugné Poe să dee aceste medalioane, unul Eleonorei Duze și altul Suzanei Després ca semn de admirație și recunoștință pentru creațiunile făcute în piesele soțului său.

Notița asta tristă e în legătură cu ultimul eveniment din viața lui Ibsen.

Bătrînul dramaturg a fost nevoit să rătăcească ani de zile prin țările Europei. Spiritul său larg, analist și gînditor nu se aclimatiza cu mediul social-norvegian. Intr-o scrisoare adresată amicului său Brandes, spune : „Mi-ar fi cu neputință să locuesc tot deauna în Norvegia. In nici o altă țară nu m-aș simți mai străin. Vechea noțiune de patrie nu mai poate satisface pe un om cu o minte ceva mai dezvoltată.“

Dacă undeva s'ar putea aplica mai bine proverbul „nimeni nu e profet în țara lui“ ar fi cazul cu Ibsen.

Caracterul poporului norvegian este foarte curios, natura a întărit așa de bine acest caracter, în cît putem spune că este singurul popor unde entuziasmul urmează după cugetarea chibzuită!

Acest spirit de admirat în unele privințe, devine absurd, egoist și îngust în manifestări de alt ordin mai înalt, bunăoară cum e arta, unde se cere o plămădeală de gîndire și entuziasm mai largă și mai îngăduitoare.

„Adevărul e că nici odată n'aș putea să scriu liber în țara noastră, fără reticențe. Și de cît să scriu în aceste condițiuni, mai bine n-aș scrie de loc. Acum 10 ani, cînd, după alți 10 ani de absență mergeam în susul fjordului Cristianei, sufletul meu începu să fie coprins de întristare. Mă simțeam în prada unui rău, a unei apăsări.

Și am avut această senzație tot timpul cît am stat în Norvegia. Nu mă simțeam de loc la largul meu sub privirile reci și ne inteligente ale norvegienilor, care mă fixau de la ferestrele caselor sau de pe trotuare.“

(Scrisoare adresată lui Byörnson în Septembrie 1882).

Ibsen a rătăcit mult prin Germania, Elveția, Tyrol și Italia. Cu toate că în urmă, sa stabilit în Christiania sufletul său a rămas străin de această patrie ingrată, care i-au recunoscut meritul mai tîrziu de cît cele lalte națiuni!

1891 este anul de triumf în care Ibsen este primit de compatrioții săi. Acest an n-a mișcat de loc sufletul artistului, care ca și în scrisorile adresate lui Ernest Renan, să plînge și lui Brandes, că gloria i-a venit prea tîrziu, atunci cînd sufletul seu tulburat și nu mai poate gusta nici o fericire!

„Ghicește puțin la ce meditez, la ce visez și ce întrevăd ca ceva foarte plăcut? Să-mi strămut locuința pe țărmurile sudului, Copenhaga și Elseneur, într'un loc deschis de unde să pot privi marile corăbii venind și plecînd în depărtări. Aici nu pot face aceasta, căci toate drumurile sunt închise (ia acest, cuvînt în mai multe înțălesuri), toate căile sunt astupate și împiedică libera comunicare a gîndirei“.

Scrisoarea este scrisă în ziua de 3 Iunie 1897 cu nouă luni înain e de sărbătorirea împlinirei vrîstei de '70 ani, la care a luat parte întreaga Scandinavie și toată cugetarea europeană.

Am căutat să stabilesc întregritatea caracterului lui Ibsen, față de patria sa, al cărui sentiment de ură s'a stins odată cu viața. Totuși acest suflet rănit a avut și momente de bucurie.

Unul din aceste momente 'i l-a procurat turneul pe care la organizat Lugné-Poe,—chiar în Christiania cu celebra artistă italiană Eleonora Duse. Ibsen cunoștea pe artistă de la Roma, unde o văzuse jucînd în piesele lui Giusppe Giacosa, Giocosa, Giovanni Verga, Marco Prago, Goldoni și Giacometti.

Iată ce scrie Lugné-Poe despre acest turneu într'un număr din „Le Theatre“. (Martie 1906). „Intr'o seară din vara trecută, la Geneva, după o representație a „Hedei Gabler“, Duse mi-a spus :

(Va urma)

NOUTAŢILE ZILEI

Tălhari de muzee.—Aproape în acelaşi timp cîte-va muzee din Europa au fost deposedate de picturi şi obiecte de mare valoare. O pînză foarte scumpă din muzeul Luvrului (Paris) reprezentînd Déluvìul, d operă a lui Nicolas Poussin, a fost tăiată bucăţi.

După două săptămîni de cercetări ale abilei poliţii pariziene, rău-făcătorul a fost prins.

E un băiat din laboratorul din Sorbona şi preparator la o şcoală din cuartierul latin. Se crede că rău-făcătorul e un detracat şi a şi fost supus unui examen medical la Cherbourg, unde a fost prins.

— La muzeul din Berlin s'a furat o pictură scumpă reprezentînd pe Nicolai I, Ţarul Rusiei cu suita sa.

Opera se datoreşte pictorului Krueger, excutată în anul 1820.

Furul n'a putut fi încă descoperit cu toate că un buchenist a declarat că s'a prezentat în prăvălia acestuia un tînăr ca să-i vîndă o asemenea pictură. Buchenistul a refuzat s'o cumpere, arătînd Poliţiei signalimentele furului.

— Al treilea furt s'a făptuit la muzeul din Dublin, capitala Irlandei. Coroana vechilor regi a fost deposedată de petrele scumpe ce o împodobeau. Un necunoscut—care cunoştea totuşi destul de bine toate intrările tezaurului, s'a introdus în timpul nopţei furînd preţioasele juvaere, a căror valoare se urcă, la milioane. Autorul furtului n'a fost încă prins şi tezaurul din Dubliu oferă un premiu de 25 000 lei aceluia care va da deslușiri în a da de urma rău-făcătorului.

***

Bacşişul miliardarilor. Săptămîna trecută, miliardarul Carnegie şi alţi trei bogataşi americani au vizitat la Elbing în Germania, marile domenii ale împăratului Wilhelm II, în care oraş au rămas o zi întreagă. Servitorul camerelor şi-a dat toate silinţele ca să mulţumească pe „regele dolarului" Lustrul ce dădea botinelor miliardarilor, a fost mai strălucitor de cît aurul, hainele lor au fost scuturate şi periate la esces şi, i-a servit cu cea mai posibilă exactitate.

In ziua plecărei lui Carnegie şi a tovarăşilor săi, servitorul i-a suit în trăsură şi li-a dus bagajele la gară, luînd toate precauţiunile să nu se deterioreze ceva.

La plecare unul din miliardari scoase din buzunar o marcă de (1 leu 25 b.) şi cu un surîs pe buze a dat-o servitorului.... a fost mult aşteptatul bacşiş.

Istoria este autentică şi gazetele din Elbing comentează aceasta cu cea mai mare ironie. Dacă se repartizează bacşişul—scriu ele—revin la 30 bani de miliardar...

***

Uragane.—In Franţa, Anglia şi America de Nord s'au deslănţuit furtuni îngrozitoare însoţite de grindină, trăsnete şi ploi torenţiale.

Sunt multe victime ale trăsnetului.

La Londra, vijelia a fost aşa de mare Joia trecută că a fost nevoe a se aprinde becurile gazului aerian în prăvălii şi locuinţe.

Un arbore foarte voluminos sub care s'au adăpostit o mulţime de oameni şi copii, a fost trăsnit făcînd multe victime.

Ultime informaţii

Din sorginte sigură aflăm că decretul pentru numirea d-lui Gh. Kernbach ca prefect al judeţului, va apărea pe ziua de 10 Iulie a. c.

———

Astă-zi se face alegerea colegiului I de comună.

Alegerea s'a început la orele 9 dim., şi se face în trei localuri:

La primărie, unde biuroul e prezidat de d. I. Crivăţ membru al curţei de Apel; la şcoala Adamachi, unde prezidează d. I. Burada primpreşedinte al Curţei de Apel şi la şcoala Gh. Asachi, unde prezidează d. Suciu.

———

D. procuror Skarletti a plecat astă-zi la Mironeasa în anchetarea următorului caz: locuitorul Pavel Nichifor luîndu-se la ceartă cu fiul său Vasile, a voit să lovească cu toporul pe acesta.

Toporul lunecînd din mîinile lui Pavel, el lovi, fără să voiască, pe o noră a sa, care, fiind gravidă, a avortat.

———

Pentru ziua de 29 Iulie a. c., au fost convocate colegiile electorale ale următoarele comune din judeţul nostru, spre a proceda la alegerea noilor consilii: Tg.-Frumos, Bucium, Buznea, Cucuteni şi Bădeni.

———

Sâmbătă 7 Iulie a. c., va avea loc la grădina Copou o frumoasă kermessă.

Pregătirile ce se fac, promit ca această serbare să fie cea mai frumoasă din cîte s'au dat până acuma.

—

D. N. Gane ne acuză că calomniăm. Nu este adevărat, spune d. Gane, că s'ar fi cheltuit 40.000 lei cu nisip, nici că s'ar fi înstrăinat ştiuta mobilă.

Intrebăm pe dl. Gane: 1) este adevărat, sau nu, că, cu prilejul venirei în Iaşi a perechei regale, s'au cheltuit 60.000 lei de comună? 2) este adevărat sau nu, că, scandalizat de marea risipă ce s'a făcut atunci, consilierul comunal Velciu, interpelase în consiliu, în această privinţă, pe d. Gane?

Voim respuns.

———

Oficial se desminte zvonul ce circulă în Iaşi că la Ruginoasa şi la Burdujeni ar fi isbucnit greve agrare.

In ce priveşte svonul că de la Iaşi ar fi plecat armată, el este lipsit de temei, de oare ce, pînă la ora la care scriem, nici nu s'a cerut de nicăiri armata, nici n'a avut loc vre-o deplasare.

In cursul septămânei trecute, ţăranii din Ruginoasa au refuzat să prăşească 200 fălci porumb pe moşia Ruginoasa, arendată unui domn Maleş.

Atît este adevărat.

———

Un adevărat potop a fost eri între orele 6 şi jum. şi 8 pe teritoriul comunei Bărleşti.

Ploaia era însoţită de un uragan puternic şi manifestaţiuni electrice.

A căzut şi piatră, de mărimea unei vişine.

Ploaia a stricat sămănăturile de pe moşiile Spinoasa, Sprinceana şi Erbiceni, cauzînd o reducere mai cu seamă la orz şi grîu de 25 la sută.

Porumbul şi orzul au fost numai pitulit.

*

Tot eri, între orele 6—7 p. m., o ploiae torenţială a căzut pe teritoriul comunei Păuşeşti.

In Hoiseşti, apele venind mari, au rupt un pod.

———

Autorităţile clericale au reclamat prefecturei de judeţ că pămînturile bisericei din Zahorna, au fost înstrăinate.

Parte a fost luat cu forţa de locuitori, iar o parte care se află situat la Capu Dealului, a fost arendat de actualul primar.

Ancheta care s'a orînduit de prefectură, a stabilit că pămîntul ce era al bisericei fusese dat de locuitori de bună-voie şi că acum l'au luat din nou în stăpînire, cu toate că biserica se folosea de el, încă de acum 20 de ani.

———

Ministerul de interne a trimes o circulară prefecturei de judeţ, prin care o invită să întocmească un opis pentru toate dosarele vechi, aflate la autorităţile pendinte de prefectură.

———

Pelagra a început să ia proporţii uimitoare la noi, ca şi în celelalte judeţe.

Zilnic sunt internaţi la pelagroseria din Ungheni locuitori de prin diferite comune.

Eri au fost internaţi la acea pelagroserie 21 săteni din Popeşti, bolnavi de pelagră.

———

In vederea alcătuirei cît mai repede a unui muzeu de artă naţională care să cuprindă toate manifestările artistice ale poporului românesc, ministerul a intervenit la prefectura de judeţ ca prin organele de care dispune să facă toate înlesnirile posibile d-lui Al. Tzigara-Samurcaş, directorul muzeului, însărcinat cu alcătuirea colecţiunelor.

Ordinul a fost adus la cunoştinţa inspectorilor comunali, învăţătorilor şi preoţilor din comunele rurale.

———

D. Gavril Chelariu învăţător la şcoala din Cepleniţa, a fost transferat la Ghermăneşti, judeţul Fălciu.

———

Fostul elev de administraţie I. Gheorghiu, care era internat la ospiciul de alienaţi de la Socola, a încetat din viaţă aseară.

———

In ziua de 23 Iulie a. c. se va ţinea licitaţie la prefectura de judeţ pentru darea în antrepriză a lucrărilor de reparaţia podurilor de pe şoselele naţionale şi reparaţia cantoanelor.

D. Dănilă Hatmanu a fost ales delegat al sfatului sătesc Comarna de Sus.

———

Delegatul sfatului sătesc din Ciorani, comuna Belceşti, Gh. M. Oancea, a fost revocat, din cauză de rea purtare.

———

Ministerul de domenii a cerut prefecturei să înainteze şi anul acesta staţiunei agronomice din Bucureşti, probe de cereale, cultura anului acesta.

———

Pe ziua de 1 August a. c., se va face o mişcare la Epitropia Cassei Sf. Spiridon.

D. C. B. Penescu vrea să plaseze pe cîţiva oameni de ai săi.

———

Ecouri clericale.—Pe ziua de 1 August a. c.. se vor face câte-va transferări printre parochii din judeţul nostru.

*

Biserica în construcţie din comuna Ciurea va fi sfinţită după toate probalităţile, la toamnă.

*

O circulară a pus în vedere preoţilor din comunele rurale de a nu neglija predicile, ci în fiecare Duminică şi sărbătoarea, să facă o explicaţie largă cuvîntului Mântuitorului, din Evangelie.

*

După terminarea lucrărilor ce se vor mai face bisericelor Trei-Erarhi şi Sf. Neculai, care va avea loc probabil la toamnă, se va face regulat serviciul divin, în monumentalele biserici.

—

D. N. Cumpătă a fost numit asistent la laboratorul de chimie de la facultatea de ştiinţe.

—

D. G. Dimitrescu, supleant la tribunalul Iaşi, a fost delegat telegrafic să plece la Fălticeni spre a face parte din curtea cu juraţi de acolo.

*

Ministerul lucrărilor publice a declarat astă-zi apel contra mai multor hotărîri de expropriare relative la construirea liniei ferate Podul-Iloaei—Hîrlău.

*

D. Vinograschi a fost numit supraveghetor la lucrările de dărămare ale palatului administrativ şi de justiţie în locul d-lui Sandovici.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 3 Iulie

Mişcare în magistratură

Bucureşti.—O mişcare în magistratura inamovibilă şi amovibilă va apare Joi, 5 c.

Numirile în magistratura inamovibilă vor fi provocate prin faptul că d. Popescu-Cudalbu, presidentul tribunalului de comerţ de aci a fost numit sub-director al creditului rural.

Numiri

Bucureşti.—D-nii Em. Culoglu, căpitan Slătineanu, N. Moroianu şi St. Ioan, au fost numiţi membri în consiliul de administraţie al Casei de Depuneri şi Consemnaţiuni.

Schimbare de reşedinţă

Bucureşti.—Regele a iscălit astă-zi Decretul prin care compania de Grăniceri din Mihăileni îşi mută reşedinţa la Burdujeni.

Mare agitaţie

Bucureşti.—In cercurile macedonene din Capitală domneşte o vie surescitare din cauza atitudinei guvernului în chestia conflictului greco-romîn.

Macedonenii au ţinut mai multe şedinţi secrete şi în starea spiritelor de astă-zi nu ar fi imposibile întîmplări serioase.

Desavuare Regală

Bucureşti.—Se ştie că arhiepiscopul catolic din Bucureşti, monseniorul Nietzhammer a tipărit la Salzburg o broşură intitulată *Religia de stat în Romînia şi rescoalele ţărăneşti*, broşură în care prelatul catolic critică, fără de nici o reservă, pe apostolii bisericei romîneşti, pe cari îi acuză că ar fi fost indolenţi pe vremea rescoalelor.

M. S. Regele a desavuat pe preotul catolic şi a declarat că broşura sa constitue o imprudenţă.

Noul Prefect de poliţie

Bucureşti.—Se dă ca sigură demisiunea d-lui Emil Petrescu, prefectul poliţiei Capitalei.

Viitorul prefect va fi probabil d. Ioan Procopiu, deputat de Teleorman şi director al ziarului *L'Independance Roumaine.*

In acest caz d. Petrescu va candida pentru parlament în locul devenit vacant prin numirea domnului Procopiu.

Monopol pe alcool?

Bucureşti.—D. E. Costinescu, ministru de finanţe, a însărcinat o comisiune de specialişti ca să facă studiile necesare în vederea unei eventuale introduceri a monopolului spirtoaselor.

Reorganizarea judecătoriilor de ocoale

Bucureşti.— Ministrul justiţiei lucrează la întocmirea unui proiect pentru reorganizarea judecătoriilor de ocoale.

D. Stelian a asigurat că acest proiect va fi supus Parlamentului în Decembrie.

Detaliile unei exploziuni

Constantinopole.—Se trimet următoarele detalii despre explozia care s'a produs în faţa ambasadei americane la Jenikeni. O fată găsise pe ţărmul din apropriere un pachet conţinînd o bombă.

Pachetul încălzindu-se pe cînd fata îl examina, ea îl aruncă ceia ce determină exploziunea. Nu s'a produs nici o stricăciune materială.

Patru fete şi o femee au fost uşor rănite. S'au făcut mai multe arestări. Nu s'a găsit încă autorul acestui atentat. Se pare că nu e vorba de un atentat politic, nici de un atentat în contra ambasadei americane.

Presa şi intrevederea de la Desio

Roma. — Ziarele meridionale comentează în mod favorabil intrevederea de la Desio şi publică articole şi lungi depeşi. Ziarul *Matino* exprimă o vie simpatie pentru d. d'Aehrenthal. Ziarul *Giorno* îi urează bună venire în numele tuturor italienilor şi zice că vizita d-lui d'Aehrenthal represintă un acord de vederi şi de acţiuni necesar pentru ca pacea să fie rodnică în binefaceri reciproce. Cele două puteri nu au scopuri de cucerire ci de bună stare economică.

Intrevederea de la Desio are o mare însemnatate politică de pace.

Arestarea lui Nasi

Roma.—Eri la orele 5 jum. p. m. preşedintele senatului a chemat pe prefectul poliţiei din Roma căruia i'a comunicat mandatul de arestare contra fostului ministru Nasi.

Mandatul de arestare dat de către preşedintele senatului este intemeiat pe conclusiunile conforme ale comisiunei camerei care a funcţionat ca minister public. Indata prefectul de poliţie împreună cu ceilalţi funcţionari s'au dus la casa lui Nasi pe care l'au arestat. Nasi împreună cu doi avocaţi ai săi au formulat o protestare. In urmă a fost transportat într'o trăsură închisă la închisoarea din Regina Coeli.

Executarea lui Petroff

Sofiia.—Astă-zi dimineaţă a fost executat Petroff, asasinul fostului prim-ministru Petcoff.

Supliciul a durat 25 minute. Asasinul a fost spînzurat. Cadavrul a fost pus în sicriu.

La executare a asistat puţină lume.

Austria şi Italia

Desio.—D-nii Tittoni şi D'Aehrenthal, împreună cu d-nii Bollatti şi Geger au avut eri la orele 11 a. m., o întrevedere care a durat pînă la orele 1 p. m., după care d-nii Tittoni şi d'Aehrenthal au rămas singuri în cabinet. In urmă a avut loc un dejun în familie.

D. d'Aehrenthal a primit la orele 4 a. m., pe gazetarii cari au fost prezentaţi de către Tittoni. D. d'Aehrenthal şi-a exprimat plăcerea pentru primirea care i s'a făcut şi că este fericit de vizita sa.

Ca o manifestaţiune de amicie şi de simpatie pentru Italia şi ca un omagiu pentru regele ei, d. d'Aehrenthal declară că este satisfăcut de a strînge mâna colegului seu Tittoni.

Ziaristul Vettori a mulţumit în numele colegilor sei. In urmă ministrul împreună cu secretarul lor, s'au dus la primărie fiind salutaţi de o numeroasă mulţime. Balcoanele erau pavoazate. Aci au fost primiţi de către primar, de ajutoare şi de consilierii municipali, cărora d. d'Aehrenthal le-a mulţumit pentru primirea făcută.

Miniştrii au vizitat în urmă stabilimentele industriale în care au fost aclamaţi de către uvrieri. La orele 5 s'au întors la vilă, iar la orele 9 seara au plecat spre Turin.

*

Roma.—Următoarea notă oficială s'a publicat azi:

„In intrevederea de azi dimineaţă de la Desio, d-nii d'Aehrental şi Titoni au exprimat şi confirmat sentimentele de amicie foarte cordială cari sunt urrmarea alianţei ce uneşte cele două guverne şi cele două ţări. Cercetarea situaţiunei generale europene şi a tuturor chestiunilor diferite cari au pentru Austro-Ungaria şi Italia un interes special a adus la constatarea că cei 2 miniştri spre satisfacţia reciprocă, sunt de un acord perfect. Acest acord a cărui bază remîne totdeauna principiul de echilibru şi menţinerea statului quo, se aplică nu numai la present ci şi la toate eventualităţile viitoare.

Ciuma la Odesa

Odessa.—La spitalul de aici s'a constatat un cas de ciumă.

Victima e un mecanic de vapor al liniei Odessa-Alexandria.

Casier atacat

Charkov.—O bandă compusă din 5 oameni armaţi a atacat pe casierul spitalului răpindu-i 9000 ruble.

Mutări de trupe

Constantinopol.—A 5 diviziune de nizami a fost mutată de la Uescueb la Coceana pe frontiera bulgară. A şeasa divizie de la Naselci la Cozani pe frontiera greacă,

Din Serbia

Belgrad.—Noul ministru al Franţei, d. Descos, a remis azi, scrisorile sale de acreditare regelui.

Uragan

Viena.— *Un uragan însoţit de o mare ploaie torenţială s'a abătut eri asupra Vienei şi asupra întregei Austrii de jos, pricinuind pagube însemnate caselor, cîmpurilor şi viilor. Apele Dunărei au crescut. Acelaşi timp rău se semnalează în Boemia şi Silezia, unde toate rîurile au crescut tîrînd numeroase poduri de lemn. Cîte-va sate au fost înecate. Numeroase case au fost stricate. Nu se semnalează pînă acum nici o victimă.*

Un vapor atacat şi pradat

Odessa.—Vaporul Sophia care face obicinuit cursele între Odessa şi Khorly (Taurida) a fost atacat de hoţi înarmaţi.

La orele 11 seara au apărut 3 tineri pe punte unde pasagerii supau împreună cu căpitanul. Cei 3 tineri au arestat pe căpitan, în urmă pe ajutorul căpitanului, pe urmă au ordonat să se dirijeze vaporul în spre Odessa, ameninţînd pe toţi cu moartea. In urmă a trecut în salonul de clasa I de unde au luat casa de fer a casierului băncei ruse pentru comerţ cu străinătatea şi care conţinea 50000 ruble şi 1000 ruble a pasagerilor. După ce a aruncat în mare toţi cărbunii, au stricat ancora şi maşina şi au dat drumul aburului.

In cele din urmă tălharii s'au coborît în două şalupe distrugînd pe cea de a treia şi ameninţînd de a face să sară vaporul în aer.

Tîlharii au oprit de a face semnale în timp de două ore. Mai tîrziu cele două şalupe au sosit la Peressyp, o mahala a Odessei.

Atentat contra unui arendaş

Bacău.— Aseară pe la orele 6 s'a comis un atentat contra d-lui Iancu Fondianer, fratele antreprenorului construirei spitalului din Bacău şi arendaşul moşiei Petricica.

Pe cînd Fondianer se întorcea de la moşie, întovărăşit de fiul seu Iosef, un grup de ţărani, cari pîndeau întoarcerea în tîrg a arendaşului, trase mai multe focuri de revolver asupra lui Fondianer.

Arendaşul a fost lovit la mîna stîngă, iar un al doilea glonte nimeri pe fiul seu în cap.

Iosef Fondianer ie pe moarte.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon

IAŞI

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 24 Iulie a. c., ora 10 a. m., se va ţine în cancelaria acestei epitropii, licitaţie publică cu oferte închise pentru vînzarea spre exploatare a 3 parchete de cîte 22 hectare, din pădurea Coţofăneşti jud. Putna, proprietatea acestei epitropii.

Garanţia provizorie este de 5000 lei.

Condiţiunile speciale şi generale se pot vedea în ori ce zi de lucru în biuroul serviciului silvic al casei.

Licitaţia se va ţine conform art. 12-83 din legea comptabilităţei generale a statului.

No. 5553 2 Iulie 1907

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplaru in toată ța ra 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.

b) Contra-asigurări.

c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.

d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași :

Dl Iosef Popper, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

în Iași la Konyn, Racoviță' Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1850. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PRFȚURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale și classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAȘĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

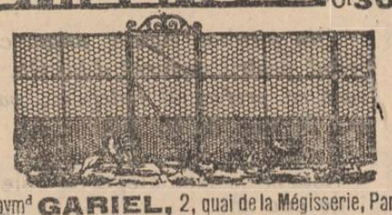

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abeis, le mètre carré...	1 30
Portes-fenêtres, pour 2 à 6 Places.....	7 [illegible]

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași —Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 186.—Joi 5 Iulie 1907

COLECTIVISTUL

Produs artificial al unor anume împrejurări sociale, colectivistul constitue un anachronism in viaţa modernă.

Punctul lui de vedere în activitatea politică, teoriile eşite de mult din circulaţie precum şi morala lui cu totul specioasă—fac din colectivist un fel de organizaţie aparte, alcătuită pe legi şi pe datine cari nu mai sunt ale pământului.

Judecată in raport cu pornirile ei intime şi cu tendinţele-i manifeste, colectivitatea nu e un partid politic, nici măcar o injghebare factice zămislită intr'un scop politic, ci o breaslă care exercită o profesiune.

E cine-va colectivist cum e zaraf sau cum e omul care se indeletniceşte cu o industrie insalubră: nu îndeletnicirea in sine resplăteşte munca şi desgustul care o insoţeşte, ci produsul realizat din această speculă.

Această comunitate de interese face complicitate din ceea ce numim de regulă solidaritate intre membrii unei grupări—şi, ca consecinţă, disciplina breslei imprumută adesea caracterul domesticităţii propriu zise.

Dar slăbiciunea aceasta face tocmai tăria profesioniştilor — aşa se explică de ce colectivitatea nu se retrage nici o dată, ci in totdeauna cade de la putere.

Cu această alcătuire sufletească, însă, colectivistul nu ajunge la popularitatea de care are nevoie pentru a putea exercita o tiranie efectivă asupra elementelor insuficient pregătite pentru viaţa publică. De aceea, de cu vreme încă— de la zămislirea breslei—a adoptat o mască atrăgătoare cu care îşi ascunde egoismul şi care-i dă aparenţele unui om mai mult sau mai puţin desăvîrşit.

Aşa, făcîndu-se că confundă într'adins interesul seu cu interesul public, colectivistul explorează în daraverile publice ca în domeniul său privat. Îşi face drum de fier pe moşie, avînd aierul că serveşte obştia locuitorilor; creiază milionari, dîndu-şi aparenţa că înfiinţează institute de credit—şi împănează ţara cu produsul maşinei electorale sub pretext de a regenera cadrele funcţionarilor publici.

Cu chipul acesta, egoismul cel mai murdar ia aspectul altruismului celui mai generos.

Şi ipocrizia colectivistului nu se opreşte numai la manopera de a-şi da aparenţa unor virtuţi pe cari nu le are—ci, pentru a-şi complecta opera de făţărnicie, îşi ascunde defectele, sau, în cazul cel mai puţin vinovat, le schimbă numele pentru a produce confuzie în spirite şi a dezorienta pe critic.

In privinţa aceasta s'a creiat chiar o terminologie specială.

Aşa, demagogiei 'i se zice libertate, bătăuşul se chiamă cetăţean indignat, Carada se numeşte om cinstit şi colectivistul liberal-naţional.

Sistemul acesta de a trăi în mod artificial a dat roade splendide cîtă vreme societatea era în pruncie; azi, însă, cînd se cunoaşte în amănunt tot mecanismul acestei complicate organizaţii, artificiile nu mai folosesc la nimic—din contra: publicul care face, cu paguba sa, experienţa de atîta vreme, a ajuns să se convingă cum că una e colectivistul în realitate şi alta cel aparent—confuziune nu se mai face de acum.

S'a ridicat deja o generaţiune întreagă, care, ori cîtă tenacitate se pune pentru a se ascunde adevărul, ştie că libertatea patrioţilor e demagogie în ultimă analiză; că cetăţeanul indignat e un bătăuş electoral şi că colectivismul este, la urma urmelor, sinonim cu exerciţiul unei profesiuni licite.

Aşa demascat, colectivistul va trebui să'şi schimbe firea — dacă e cu putinţă—sau va dispare cum au dispărut haiducii din pădurea de la Strunga.

Cum administra d. Gane?

D. N. Gane îşi inchipuie, după toate probabilităţile, că, in materie de gospodărie comunală există prescripţia.

D. Gane a fost primarul Iaşilor de la 1896 — 1899 şi acel primariat a fost cel mai destrăbălat din cîte s'au pomenit vre-o dată.

Cazul cu cheltuelile făcute cu prilejul vizitei perechei regale, a fost unul între 1.000.

Perechea regală stătuse atunci trei zile în Iaşi şi primăria reuşise să cheltuiască în acele trei zile, rotunda sumă de 60.000 lei.

Domnii Eduard Ghica, Al. Velciu şi—dacă memoria nu ne înşală—şi părintele Vereanu, ceruseră cont desluşit asupra acelei sume, dar socoteala n'a fost dată.

Decorarea oraşului, cu acea imprejurare, fusese dată pe seama d-lui Scolari pentru suma de 16.000 lei.

Mobila pentru apartamentele regale au costat, după spusele d-lui Gane, 8000 lei; năsipul, tot dupe spusa d-lui Gane, a costat ceva peste 2000 lei, vrea să zică, în total, 26.000 lei.

Unde ie restul?

D. Gane n'a respuns la interpelarea consilierilor citaţi, de şi unul din ei, d. Ghica, a zis textual:

— Ni se cer regulat credite, cari n'ajung nici odată să acopere cheltuelile.

Destrabalarea ajunsese până acolo, că un ajutor de primar vînduse un cal al seu primăriei; acel cal, după câte va septămîni, fu reformat, scos în vînzare şi cumpărat, pe preţ ridicol tot de acel ajutor de primar.

Domnul Gane este un om cinstit—noi n'am zis, nici o dată, contrariul.

Din vremuri Iaşul n'a avut de cât primari cinstiţi.

Dar cinstea nu este singura calitate de care primul magistrat al unui oraş trebue să fie înzestrat. Alături de dânsa trebue să stee capacitatea, destoinicia şi puterea de muncă.

De aceste de pe urmă calităţi d-nul Gane nu este inzestrat.

Şi dacă n'ar fi hotărît de liberali ca în Primăria actuală d. Gane să fie primar numai cu numele, iar treaba să-o facă d. Fântânariu, căruia, fiind-că ie tînăr şi muncitor, noi, până la proba contrarie, îi deschidem credit—atunci ne-am îngrozi de revenirea unor vremuri în cari destrăbalarea şi incapacitatea tronau la primăria de Iaşi.

GHINIONUL D-LUI STELIAN

Ministrul fără de noroc în actualul cabinet este d. Toma Stelian, deţinătorul portofoliului justiţiei.

Seria neagră a pornit de la Iaşi pentru d. Stelian. Şi cum Iaşul e cunoscut ca bun la saftea, seria nu mai ia sfîrşit.

La Iaşi d. Stelian era să cadă în alegeri. Nu ştim dacă dezastrul electoral se datora, precum pretinde d. Stelian, trageriior pe sfoară sau impopularităţei sale.

D. Stelian n'are simpatii nici în corpul electoral, nici în partidul liberal local.

De ce le-ar avea?

D. Stelian şi-a ales culcuşul politic la Iaşi şi a crezut că atît este suficient. In cunoscuta sa închipuire, d. Stelian credea că el onorează Iaşul prin faptul că concura aci în alegeri şi că nu trebue, nici să se intereseze de soarta Iaşului, nici să aibă contact cu alegătorii.

Poate că, amărît de cele petrecute în Iaşi, d. Stelian a devenit nervos şi setos de rezbunare.

Cazul cu presidentul Bălăşescu—al doilea insucces al ministrului—a dovedit şi mentalitatea d-lui Stelian şi cam de ce calibru politic este.

Permutarea magistratului Dragu — alt succes—a invederat iarăşi setea de rezbunare şi planurile acestui ministru.

Destituirea unui judecător de pace de la Bucureşti, fiindcă acel judecător, într'un proces, dăduse cîştig reclamantului şi nu pîrîtei primării de Bucureşti—a reinviat vremuri foarte triste.

Acum—în continuarea seriei negre— d. Stelian a întrat în ceartă cu înalta Curte de Casaţiune.

D. Stelian a numit, la acea curte, pe un grefier, fără de avizul curţei şi ar avea de gînd să se atingă de contenciosul administrativ, iar fără de avizul Curţei.

Se înţelege că înalta Curte i-a trimes respuns d-lui Stelian ca să nu-l facă pe grandomanul şi să se astîmpere.

Om fără de noroc şi pace!

DESPRE d. GANE

Ziarul l'*Independance Roumaine* este astă-zi organul oficial al dinastiei Brătianu.

In anul 1897, luna Noembrie, ziarul francez nu era încă oficial colectivist dar se scalda deja în ape turburi.

In acel an şi în acea lună, d. Gane fusese ales president al Senatului şi faptul stîrnise mare furtună din cauza unei ocupaţiuni particulare ce-o avea pe atunci: agent al societăţei de asigurare *Naţionala*.

De la 1897 şi pînă azi 1907, d. Gane a făcut vizibile regrese: asta-zi e primar şi nu president al maturului corp; e pensionarul *Naţionalei* şi nu agentul ei.

Dar noi scrim rîndurile acestea spre a arăta ce părere avea, în Noembrie 1897, oficiosul de astă-zi despre d. Gane.

Iată, în adevăr, ce scria, în această privinţă, în numărul său de la 22 Noembrie 1897:

.... *Adevărul este că Senatul nu va fi representat, în mod strălucit, de d. Gane. Primarul Iaşului este o* figură politică ştearsă, care n'are îndeajunse titluri pentru marea demnitate ce'i a fost încredinţată *în urma retragerei d-lui Stătescu. D. Gane a fost ministru în zilele de pe urmă ale ministerului Ioan Brătianu, astă-zi e primar al Iaşului. D. Gane mai este, zice-se, şi agentul unei societăţi de asigurare.*

Dacă faptul acesta este adevărat, el se va demite de la mandatul său de agent, acum cînd este cea mai înaltă expresiune a primului corp al ţărei.

Şi chiar dacă va face sacrificiul acesta, alegerea făcută în persoana d-lui Gane nu va contribui la rădidicarea prestigiului parlamentar...

D. Gane era deci în 1897 o figură politică ştearsă, fără de titluri care să-l fi indrituit a ocupa jîlţul de president al Senatului.

Ce este astă-zi—10 ani mai tîrziu?

Grecia şi România

Inregitränd eri decretul regal prin care s'au revocat măsurile luate, acum doui ani, contra supuşilor greci stabiliţi în România şi contra mărfurilor de provenienţă grecească, adaogam că aşteptam ca oficioasele guvernului să ne arate, în mod desluşit, cari sunt concesiunile făcute României din partea guvernului elen, pentru ca să se fi simţit nevoia de a se aplana conflictul greco-român.

Şi iată ce ne spune, în această privinţă ziarul *L'Independance Roumaine*:

„Abstracţie, făcînd de chestiunea procedeului—spune *l'Independance*—a fost recunoscut de la început că aceste măsuri de represalii au fost eludate de fapt; ele nu existau de cât ca o mărturie a supărărei reciproce şi ca un obstacol la vre-o incercare de întoarcere la o situaţie normală.

„Această stare de lucruri nu putea totuşi să se prelungiască la infinit, cu atît mai mult că conflictele diplomatice între State, dacă ele se repercutează necesarmente in raporturile dintre supuşii respectivi nu trebue să sfîrşească prin acte de persecuţiune îndreptate de un Stat contra particularilor. Asemenea soluţiuni nu sunt numai nelegale, ele sunt contrarii dreptului ginţilor care regulează relaţiunile internaţionale.

„E bine dar să înregiträm cu satisfacţie măsura reciprocă luată de Grecia şi România de a pune capăt acestei anomalii.

„Dar numai la acest resultat se vor opri iniţiativele acestor două State?

***

„*Unii confraţi anunţă de pe acum încetarea conflictului romîno-grec şi iminenta reluare a relaţiunilor diplomatice.*

„*Este evident că nu se poate închipui ruptura raporturilor dintre două State ca un scop; aceasta nu este de cît un mijloc, un act preliminar, pentru a zice astfel, şi conflictul trebue să se sfîrşească odată.*

„*De aceea trebue sperat, de oarece n'ar putea fi vorba de un răsooiu între Grecia şi Romînia, că se va sfîrşi în cele din urmă prin a se găsi o formulă de înţelegere care să dovedească un egal spirit de dreptate şi s'ar putea spune o egală cuminţenie politică la ambele State.*

„Dar pentru un moment nu este de inregistrat de cît abolirea măsurilor de represalii ce fuseseră luate acum doi ani, în România contra produselor şi supuşilor greci şi, in Grecia, contra produselor şi supuşilor Romîni.

„Nu putem discuta acum ce a îndreptăţit aceasta; dar trebue să sperăm că acţiunea diplomatică va reuşi să indrepteze dificultăţile şi să stabilească situaţiuni limpezi in condiţiunile de lealitate cari să prevină isbucnirea unui non conflict de asemenea natură".

***

Atât şi nimic mai mult.

Organul ministerului afacerilor streine mărturiseşte că revocarea măsurilor de rigoare n'a fost făcută în urma unor concesiuni ce s'ar fi făcut Romîniei de către guvernul grecesc,—ci pentru că—aşa crede *Independenţa*—nu au dat rezultate practice.

Dar, ceea ce este şi mai interesant este că din nota ziarului oficios reese, lămurit că tot România trebue să facă concesiuni Grecei.

OAMENI ŞI LUCRURI

GLOSSE CINEMATOGRAFICE

...Arta se află pretutindeni, deşi n'o băgăm în seamă şi nu ne ocupăm de dînsa. Imprejurul nostru tot ce se întîmplă, tot ce trăeşte, tot ce se mişcă—constitue momente şi grupări, colţuri şi vederi din care nu lipseşte elementul pitorescului, al frumosului şi captivantului. Dar suntem aşa de obişnuiţi cu toate acestea, încît nu ne mai interesează şi nu ne mai surprinde. Studiaţi însă puţin viaţa socială în mişcare, condensaţi un anumit număr de momente din traiul obişnuit al ori-cărui oraş, izolaţi-le, strîngeţi-le la olaltă şi fotografiaţi-le cu aparatele desăvîrşite ale zilelor noastre şi veţi rămînea uimiţi văzîndu-le apoi desfăşurate pe o pînză de cinematograf... Dovadă, de cîte ori acesta ne înfaţişează vr'un colţ din viaţa exotică a unor ţări necunoscute,—descoperim atita poezie, atita pitoresc şi interes, cînd—în realitate—tot ce este în jurul nostru, alături de noi, ar prezenta absolut aceleaşi elemente vrednice de atenţiune.

*

Adevărul însă e că arta fotografică—idealizează întru cîtva oamenii şi lucrurile. Sau, mai drept, omul obiectivat, văzut în fotografie şi nu cînd îl simţi în coasta ta, cînd te loveşti ori te temi de dînsul, e mai simpatic, mai....curat, mai interesant într'un cuvînt.

De aceea ne plac atît de mult scene omeneşti cunoscute, lucruri şi întîmplări de toate zilele—văzute, surprinse prin arta cinematografului şi nu trăite aeve. Oameni trec dinaintea noastră, se perindează, trăesc; sunt copiaţi cît mai fidel după natură, dar nu-i auzim; actori joacă înaintea noastră,—dar nu ne spun durerile şi păsurile lor şi se pare că omul e mai frumos astfel. Am văzut multe scene smulgînd aplauze; publicul uitînd că are de a face cu simple imagini şi nu cu reale fapturi omeneşti şi crezîndu-se dator a face plăcere prin aplauze şi aprobări acelor figuri mute, simple jocuri minunate de umbre şi lumini—cari nu puteau... mulţumi pentru entuziasmul sincer al spectatorilor.

*

Că cinematograful va înlătura teatrul pe jumătate—cel puţin—nu mai încape îndoială. Are toate avantagiile şi frumuseţile acestuia, fără dezavantagiile lui. Intre aceste din urmă este tocmai disgraţia vocilor, plînsetelor şi rîsetelor, tortura realităţei crude, apoi durata enormă a suferinţelor închipuite, în timp ce pe pînza cinematografului—toate sunt scurte, trecătoare, clipe fugitive şi cu atît mai suggestive şi mai convingătoare. In afară de aceasta scena este redusă escluziv la jocul şi întîmplările omeneşti, pe cînd cinematograful întregeşte opera iluziei şi imaginaţiei introducînd alte vieţuitoare. Cine, bună-oară, nu s'a extaziat de uimitoarele jocuri ale cînilor? Văzutaţi vr'odată actori mai docili, artişti mai desăvârşiţi decît acei miraculoşi cîni de pe pînza cinematografului?

*

Şi nu numai vieţuitoarele propriu zise. Dar toate elementele *vii* ale naturei „joacă" în dramele imense—şi aci tocmai e adevărul şi superioritatea. Vedeţi apa—focul—uraganele—munţii—codrii—cascadele şi spuneţi apoi dacă măcar de departe poate spiritul omenesc să imiteze aceste uriaşe forţe şi manifestări?

Rodion

Spulberarea unei acuzaţiuni

I.

Sunt aproape două luni de zile de cînd nişte indivizi lipsiţi de scrupule şi de respectul adevărului, aruncă asupra mea o acuzaţiune, care dacă ar fi bine cernută de cetăţeni, imparţiali, fiecare ar vedea că acuzaţiunea, sau fondul acuzaţiunei, trebue să fie laudă pentru mine.

Pentru ce mă acuză, mi se pare că n'am nevoie să o spun; fie cine ştie, că un acuzator, este un nemulţumit, sau un invidios; în casul meu însă, cei ce mă acuză trec în ambele categorii. Eu unul n'am auzit vorbind cu răutate la adresa mea, decât pe acei cărora nu le-am acordat o favoare, sau nu le-am servit un interes personal. Nu citez încă nume şi fapte, dar dacă voiu fi silit, voiu face şi aceasta.

Să revin la fapte:

Sunt acuzat, că am făcut legea asupra fabricărei şi vânzărei lumînărilor de ceară, creînd un monopol în favoarea mea personală, nepermiţând nimărui să vândă lumînări. Câte cuvinte, atâtea neadevăruri.

N'am făcut eu legea asupra lumînărilor şi legea nu e făcută numai în favoarea mea.

Un mic istoric al faptelor va edifica *pe orice om de bună credinţă, căci adevărul trebuie să triumfe.*

De vre-o 15—20 de ani, lumînările de ceară usitate în serviciile religioase, a început a fi falşificate, la început prin amestecul cerei cu parafin, iar mai apoi prin escluderea cu desăvârşire a cerei de albine şi înlocuirea ei, prin ceresin, stearin şi colofonium. Falşificarea lumînărilor era atît de scandaloasă, că autorităţila civile şi bisericeşti, împreună cu închinătorii de prin biserici, a început, unii a protesta, iar alţii a se gîndi la măsuri pentru înlăturarea acestui scandal şi religios şi higienic şi economic. Canoanele bisericeşti fiind calcate, picturile şi odoarele biserecilor murdărite, sănătatea închinătorilor şi a preoţilor periclitată, iar cultura albinelor distrusă.

Printre alte măsuri, casa Bisericilor sub administraţia d-lui Gărboviceanu, a proiectat în 1902 crearea a două fabrici de lumănări de ceară la monastiri; la început, una în monastirea Căldăruşani, iar mai apoi, a doua, la monastirea Neamţ. Iar vînzarea lumănărilor să se facă numai prin biserici cu escluderea lumănărilor puse în comerciu.

Cu alte cuvinte se crea monopolul lumănărilor de ceară, lumănările fiind escluse comerciului de prin prăvălii.

Sub această ameninţare, lumănărarii din Bucureşti, în fruntea cărora se afla d-nii I. Dimitrescu Militari, I. Dumitrescu Delateişani, Petre Ganciu, N. Savulescu şi alţii, au provocat un congres *). al tuturor lumînărarilor din ţară, pentru a se protesta contra creărei fabricei de la monastirea Caldăruşani şi a se aviza la măsuri a se prohibi fabricarea lumînărilor falşificate. La acest congres a luat parte aproape toţi lumănărarii din ţară, ca cei loviţi în comerciul lor; „dar n'a asistat nici un bacan şi nici un cîrciumar, vînzător de lumînări, pentru că ei,

*). A se ceti în corpul ziarului memoriul alcătuit cu această ocasiune de lumînărarii din ţară.

considerau vănzarea lumînărilor fără importanţă pentru ei şi ca un comerciu ce nu le aparţine".

Congresul a avut loc în ziua de 15 Septembre 1902 în localul camerei de comerciu din Bucureşti sub preşedinţia D-lui I. Dumitrescu Militari.

Aceasta e fapt, care nu se poate contesta nici de cel mai alcoholic acusator al meu, căci representanţii presei au asistat la acel congres şi presa întreagă a vorbit de el.

Congresul, după convorbirile avute de parte din membrii săi, cu Dl. Gârboviceanu, convorbire capatată prin intervenţia bine-voitoare a marelui Industriaş din Bucureşti, Dl. Grigore Alexandrescu, pe atuncea deputat, şi după desbaterile urmate, decide: „a se supune dorinţei casei „Bisericelor, la plata unui imposit în folo„sul acelei case, ca compensare a perde„rilor ce casa Bisericelor va suferi renun„ţând la înfiinţarea fabricelor de lumînări, „toţi lumânărarii obligându-se a nu fa„brica pe viitor de cât lumânări din „ceară de albine; iar ca garanţie pentru „ei, de a nu fi concuraţi de fabricanţii „evrei din Galaţi, singurii mari falşifica„tori ai lumânărilor de ceară, să se facă „o lege care să prohibească fabricarea „lumânărilor false".

O comisiune numită de congres, în capul căreia mă aflam şi eu, a avut audienţă la D-nii Prim-Ministru D. A. Sturza, Emil Costinescu, ministru de finance şi P. S. Aurelian, ministru comerciului cărora li s'a supus doleanţele şi protestarea lumânărarilor. D-nii Miniştri liberali, au recunoscut dreptatea causei ce susţineam, a suspendat crearea fabricei de la Monastire. Ear Dl. Ministru Haret a presentat Camerei legiuitoare projectul de lege asupra lumânărilor, în şedinţa din 9 Decembrie 1904, project, menit a prohibi fabricarea lumânărilor false şi a suspenda crearea unei fabrice la Mănăstire.

(Urmare pe mâine) **G. D. Şerban**

MEMORIU

Aprobat, în urma desbaterilor, de către congresul industriaşilor de lumînări de ceară din toată ţara, ţinut în ziua de 15 Septembrie a. c. relativ la nevoile acestei industrii.

Obiceiul de a se falşifica lumânările de ceară destinate uzului religios, s'a introdus la noi în ţară sunt acum aproape 30 ani. La început falşificarea cuprindea între 15, 20 şi 30, mai târziu s'a urcat atât de mult, că în urma convenţiunei comerciale cu Austria, Ceresina (osokerita) produs mineral Austriac, a ocupat aproape cu desăvîrşire locul cerei. Iar acum în timpul din urmă, după punerea în aplicare a legei de încurajarea industriilor naţionale, care a tolerat fabricilor de lumînări de stearină, aparate de impozitul vamal, a fabrica şi lumînări pentru biserici, fabricaţiunea lumînărilor de ceară a căpătat lovitura de graţie, cu toate protestările noastre.

Lumînările falşificate au presentat totd'auna grave prejudicii şi economice şi religioase.

A prejudiciat economia naţională, distrugînd cultura albinelor.

A prejudiciat punga statului, stricînd zugrăvelile şi odoarele Bisericilor, prin fumul ce exala.

A vatamat sănătatea servitorilor bisericelor şi a închinătorilor prin inspirarea aerului stricat de fumul lumînărilor şi

A lovit în uzul religiei creştine, care de la începutul erei creştine a adoptat lumînarea de ceară la serviciul cultului, ca simbol al luminei; curăţenia albinei respectînd virginitatea Fecioarei.

Fabricaţiunea lumânărilor false a fost un adevărat abuz, căruia în mai multe rânduri s'a căutat a i se pune capăt, dar tot-d'auna fără rezultat. Ceva mai mult: abuzul a căpătat fiinţa legală, dovadă decretul regal No. 2084 publicat în „Monitorul Oficial" No. 50 din 1 (17) Iunie 1898, decret care permite fabricarea lumânărilor false.

Că fabricanţii pe lumânări de ceară au stăruit a se interzice fabricarea lumînărilor false, o dovedim prin acte publice şi anume:

In anul 1891, Camera de Comerciu din Iaşi, după propunerea membrului său fabricantul G. D. Şerban a înaintat d-lui Ministru al Comerciului cu adresa No. 175, un proect de lege prohibitor fabricaţiunei lumânărilor false, fără să obţie nici un rezultat.

In anul 1893, Camera de Comerciu din Iaşi, cu adresa No. 858 din 3 Noembrie a înaintat I. P. S. S. Mitropolitului Primat, Preşedinte a sfîntului Sinod, acelaş proect de lege prohibitor fabricărei lumânărilor false, solicitând intervenţia autorităţei superioare bisericeşti în obţinerea acestui rezultat. Sf. Sinod cu adresa No, 223 din 26 Noembrie 1893, declară că nu-şi poate însuşi acel creştinesc proect, dar că se va înţelege cu d. Ministru al Cultelor, pentru satisfacerea dreptei reclamaţiuni a fabricanţilor de lumânări de ciară, ceea ce nici până astăzi nu s'a făcut.

Tot în anul 1893, luna Noembrie în 26 zile, şi tot de Camera de Comerciu din Iaşi, cu raportul No. 985, se înaintează acelaş proect de lege d-lui Ministru al Cultelor, iarăşi fără rezultat.

Din scurtul rezumat al istoricului acestei chestiuni, rezultă, Domnule Prim Ministru, că nu din culpa fabricanţilor se practică şi acum fabricarea lumânărilor false, ci din cauza Decretului Regal No. 2,085 din 1898 notat mai sus, care a legitimat chiar fabricarea lumânărilor false.

In prezent, după atîtea stăruinţi din partea noastră, ne aflăm faţă cu dispoziţia Casei Bisericei, instituţie nouă creată de a înfiinţa o fabrică de lumânări de ceară la una din mănăstirile ţării; aci nu e vorba de apariţia pe piaţa comercială a unui stabiliment industrial primat, ca ori-ce alt stabiliment industrial. In atare caz, n'am avea nimic de zis, e vorba de un monopol deghizat de un stabiliment industrial, care apare în condiţiuni cu totul escepţionale.

E vorba de un stabiliment industrial privilegiat şi care are la spatele şi origina lui, punga şi concursul statului.

(Va urma)

Consilii medicale

APERITIVE

Aperitivele fac poftă de mîncare—se zice. Insă ne alegem cu poftă de băutură şi mai tîrziu cu boale de stomah şi de ficat.

Abuzînd de aperitive devenim candidaţii boalelor grave, provocate de alcoolism.

Doctorul Episcopescu, în cartea sa. „Doctorul casei" scria la 1846, par'că ar scrie astă-zi în 1907.

„Tragerea rachiului în vin, se amestecă cu tot felul de miresme în o înfricoşată şi îndulcită otravă, care închiagă musturile şi umezelele stomahului şi a maţelor în o băloasă flegmă; aduce o vremelnică şi mincinoasă poftă de mâncare; înţeleneşte lucrarea mistuelei şi pricinueşte întăriturile organelor pântecelui şi ale pieptului, cu tuse chronică de oftică şi dropică.

„Ţara în care locueşte această patimă nu mai are temere de năvălire vrăjmăşască, dar nici mijloc de îndreptare; locuitorii săi fiind în deajuns pentru stingerea şi peirea acelui stat".

Cine e sănătos n'are nevoe de aperitive ameţitoare şi otrăvitoare. Cine n'are poftă de mâncare, e bolnav, ori mănâncă neregulat mâncări indigeste, fumează prea mult, ori duce viaţa neregulată, scurtă şi bună" prin otrăvire cu alcoolice şi escese de tot felul.

Astă-zi fie-care ţară are aperitivele sale variate şi preferate, căci alt-fel cum s'ar consuma vinurile oţetite, mucigăite, băloase, alcoolurile proaste din produse, (prune sau porumb) stricate.

Aperitivele dar, fiind intrate în us, datori suntem noi medicii a recomanda pe cele bune. Nu cunosc nici un aperitiv mai bun de cît un pahar de apă de Slănic (Bacău) Isvorul No. 1; băut zilnic cu o jumătate oră înaintea meselor. E singura noastră apă alcalină, care se poate bea şi amestecată cu un vin natural; apă minerală, care face poftă de mîncare şi prieşte stomachului.

Dr. Negrescu
Medic primar al jud. R.-Sarat

Litere-Ştiinţe-Arte

Imi cade în mână un ziar..... balnear unde e vorba de „Pekişor"—pseudonim diminutiv al unui cogeamite director de scenă —ştiţi că avem doi—al teatrului naţional din Iaşi. Şi cu această ocaziune se vorbeşte de rolul artistului iaşan în comedia „căişorilor" dela Slănic şi de opera lui—ştiţi, faimoasa operă—fundamentală, capitală: legea teatrelor.

Constat că a devenit pur şi simplu obsedantă această reclamă, care durează de vr'o câţiva ani, fabuloasa reclamă a unei legi de organizare a teatrelor pe care ar fi *alcătuit-o Pekea Alexandrescu şi de care* ar fi avînd *cunoştinţă d-nii Dim. Sturdza, Spiru Haret şi alţi barbaţi de stat.*

Dar ce este mitul acesta al legendarei legi a teatrelor? De câţiva ani ne întîmpină prin ziare această reţetă anonimă şi puţin verosimilă a unei legi pe care ar fi *conceput-o directorul căişorilor, pardon al teatrului naţional, d. Pekea Alexandrescu. Se înţelege, proectul de lege în chestiune a rămas în cartoanele sale proprii, n'a văzut, nici nu va vedea lumina zilei. Ce are a face? Pekea a rămas, este şi va fi autorul „cunoscutului proiect de lege pentru reorganizarea teatrelor, de care au luat cunoştinţă d-nii miniştri cutare şi cutare...." Tot aşa după cum X este autorul unei interesante şi senzaţionale conferinţe....anunţate, care însă nu se va mai ţinea dar...., va apare în volum la sfîntul aşteaptă.*

Pekea n'are nici-o lege a teatrelor şi legea—imaginară—n'are nici-o importanţă, dovadă că şi fără dânsa căişorii merg şi rentează foarte bine. Dar Pekea are cîţiva prieteni gazetari şi de aceea e condamnat ca până la sfîrşitul vieţei să rămînă „autorul cunoscutului proect de lege despre care au luat cunoştinţă d-nii miniştri....."

*

Pînă la începerea unui nou şi senzaţional foileton, recomandăm atenţiunii cetitorilor noştri micul şi interesantul studiu literar început în numărul de eri şi datorit d-lui Octav Minar.

*

Alianţa franco-rusă trece din nou printr'o criză..... literară. In ultimul număr al ziarului „Neue Freie Presse" Gorki execută politica rusească iar scriitorul francez Octave Mirbeau—cel mai îndrăzneţ spirit ce a avut Franţa de la Revoluţie încoace—ridiculizează fără milă sentimentele „patriotice" cari au condus pe cele două ţări, atât de diferite, să încheie alianţa militară. Mirbeau, se înţălege, se bucură de falimentul acestei politici şi-i cîntă „vecinica pomenire".

*

Consiliul superior al instrucţiunei publice din Franţa,—spune *Le Petit Temps* —a aprobat programul general de educaţie fizică pentru şcolile secundare şi şcolile primare publice, care a fost prezentat de ministru.

Iată părţile principale din acest program nou.

El începe cu definiţia educaţiei fizice, care ni se pare interesantă şi de aceia o cităm:

„Educaţia fizică are de scop perfecţionarea omului şi îmbunătăţirea stărei sale prin practica exerciţiilor metodice a jocurilor şi a sportului. Condusă bine ea întreţine sănătatea, favorizează creşterea normală a copilului, face să crească energia fizică şi morală a adultului, menţine această energie pina la o vîrstă înaintată, ne face îndemânateci, ne întăreşte caracterul şi voinţa. In rezumat, educaţia fizică măreşte valoarea generală a omului, atît din punctul de vedere individual cît şi din punct de vedere social".

Ţinta educaţiei fizice este dublă: „de a da energia şi de a şti să te foloseşti de această energie". Din pricina aceasta sînt două mari clase de exerciţii: *exerciţiile de dezvoltare*, adică „de perfecţionare fizică, cari mlădiază şi dezvoltă armonios corpul, luptă în contra condiţiunilor higienice rele create de mediul social, şi stabileşte ast-fel un echilibru între activitatea fizică şi activitatea intelectuală"; şi *exerciţiile de aplicaţie*, „jocurile şi sporturile cari familiarizează omul cu lucrurile practice, găsind aplicaţia lor în viaţă".

*

Informaţii

Pe timpul verei administraţia „Opiniei" face abonamente lunare:

In ţară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

După o dispositiune a noului director general sanitar, concursurile de medici primari vor avea loc în fie-care an, iar nu la 7 ani, ca pînă'n present.

Un copil din Ploieşti s'a dedat la un „atentat": pe cînd A. S. R. Principele Ferdinand trecea, în automobil, spre Cîmpina, un copil asvîrli cu pietre în automobil.

A. S. R. a urmărit copilul şi i-a făcut cuvenita morală.

Guvernul a hotărît să expulseze pe doctorul Racovsky, şeful mişcărei socialiste.

D. Racovsky este cetăţean dobrogean. Consiliul general de Constanţa a fost pus să protesteze contra titlului de cetăţean ce şi-l dă doctorul, pentru ca, pe baza acestui protest, să se facă expulzarea şefului socialist.

Comitetul de iniţiativă pentru ridicarea unui bust lui Vasile Burlă se va întruni în a doua jumatate a lunei August a. c., spre a lua ultimile decisiuni.

Până acum s'a adunat pentru acest scop suma de 2500 lei.

D. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, va pleca în curînd să inspecteze trupele din garnizoana Botoşani.

La Dorohoi s'a efectuat eri alegerea parţială la col. II de deputaţi.

Biroul, presidat de d. consilier G. Sturza, a proclamat ales pe d. G. Văsescu, singurul candidat.

D. Ifrim Maximovici, administratorul Creditului Agricol din Botoşani, a fost pus în disponibilitate.

Din Câmpina vine ştirea că d. B. P. Hajdău, ilustrul savant, a căzut din nou greu bolnav.

Termenul de înscriere la examenele particulare din Septembrie, care expirase la 1 Iulie, a fost prelungit ieri până la 15 ale curentei luni.

Plata pensiunilor civile pe Iulie, se va face cu începere dela 18 c. Sub nici un motiv nu se vor elibera bonurile de pensiuni înainte de acea dată.

In ziua de 5 August a. c. se va face alegerea noului consiliu comunal din Belceşti.

Ecouri clericale.—La biserica Trei-Erarchi se va construi un paraclis anume pentru moaştele Sf-tei Paraschiva.

Sf-tele moaşte vor fi luate din Mitropolie şi vor fi strămutate în acest paraclis.

Lucrările de construire s'au început deja.

*

Consistorul spiritual al Mitropoliei va judeca în curând pe doui preoţi, cărora li se impută fapte pedepsite de Sf-tele Canoane.

*

Mihai Terileac, fost funcţionar, a obţinut încuviinţarea de a îmbrăţişa tagma monachală.

*

Sf. S. Economul Stamate, protoereul judeţului, va inspecta în curând câte-va parochii din judeţul nostru.

Soldaţii schimbaşi din regimentul 13 Ştefan cel Mare, vor fi desconcentraţi Duminică.

Mai mulţi negustori de vite din Rusia au sosit azi în localitate, în vederea unor cumpărături de vite ce le vor face de la iarmarocul ce se deschide mâine la Tg.-Frumos.

In ziua de 27 Iulie a. c., se va oficia cu o deosebită pompă hramul bisericei Sf. Pantelemon, din strada cu acelaş nume.

Serviciul divin va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu.

In urma cercetărilor d-lui Brief şeful siguranţei s'a dovedit că tutunul ce se presupunea a fi furat de agentul Furtună cu ocazia unei afaceri la manufactura de tutun, n'a fost luat de el ci i l'a dat un funcţionar care a fost îndepărtat.

Examenele de înaintare pe loc ale învăţătorilor.—Se ştie că examenul pentru înaintarea pe loc a învăţătorilor şi învăţătoarelor, care a început în Bucureşti şi Iaşi la 1 Fevruarie 1907, a fost casat prin decisiunea publicată în *Monitorul Oficial* No. 35, din 16 Maiu 1907. Fiind-că la ministerul instrucţiei s'au primit reclamaţiuni, că mulţi învăţători, de şi au cerut la timp, n'au fost înscrişi în tablou, nici nu s'a cercetat şi respins cererea lor după normele prevăzute de regulament, ministerul instrucţiei a hotărît ca examenul pentru înaintarea pe loc se va începe în ziua de 1 Fevruarie 1908.

Vor putea cere a fi înscrişi la acest examen toţi învăţătorii şi învăţătoarele cari, la 15 August 1907, vor avea împlinite condiţiunile cerute de art. 7, alin. *a*, *b* şi *c* ale regulamentului din 25 Aprilie 1907.

Examenul va consta din probele prevăzute la art. 11 din regulamentul de la 25 Aprilie 1902, modificat la 21 Martie 1904.

Operile despre cari tratează punctul *c* vor fi, pentru examenul de la 1 Fevruarie 1908, următoarele:

1. Pestalozzi, cum îşi învăţa Gertruda copiii, traducere romînească...?
2. N. Iorga, istoria lui Ştefan cel Mare pentru poporul romîn, Bucureşti, 1904.
3. Gr. M. Alexandrescu, scrieri (ediţie completă).

DIVERSE

— Servitorul Haralamb Frecu, din strada Bădărău, pe când scotea apă, acăzut în fîntînă, rănindu-se grav.

— A fost adus şi internat la spitalul Sf. Spiridon, locuitorul Iordache a Anei, din Strunga, care a fost grav maltratat de către nişte hoţi.

— S'a cerut urmărirea şi arestarea tînărului Alex. Giuşec, care a comis mai multe escrocherii la Cernăutz, iar apoi a dispărut.

Sunt bănueli că s'a refugiat în România.

— Poliţia a arestat pe doi ţigani care aveau mai multe monede de nichel false.

Se crede că aceştia sunt nişte falşificatori de monede.

— Gheorghe Rusu din Poeni, luîndu-se la ceartă cu un frate al său, Neculai, l'a maltratat pe acesta, făcîndu-i mai multe leziuni grave.

— D. Gh. A. Cristea din str. Păcurari 40 s'a plîns poliţiei că Silvan Valentin elev la şcoala comercială gradul II i-a furat o bicicletă in valoare de 200 lei.

— Serviciul sanitar al judeţului a fost înştiinţat că în comuna Drăguşeni din judeţul Vaslui s'a ivit epizotia de febră aftoasă.

— Supusul rus Ivan Damov, întrat în ţară în mod clandestin prin punctul Ungheni, va fi expulzat.

— In comuna Holboca s'a ivit epidemia de morbili.

— La Podu-Iloaia s'a ivit pusta maligná.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

2

ELEONORA DUSE
ŞI
HENRIK IBSEN

Le monde est une tragédie pour l'homme qui sent, une comédie pour l'homme qui pense.
(Horace Walpole)

I

Sunt şease ani de cînd dau „Nora" în Italia, jucînd chiar pe Ibsen în ţările latine cu toţi camarazii, „Casa Păpuşei" este prima piesă care m'a făcut să cîştig mulţi bani, ca să-mi permit luxul de a face turneuri în străinătate. In creearea acestor roluri am pus toată puterea vieţei mele de artistă, toată pasiunea şi inteligenţa.

D-ta care cunoşti pe Ibsen şi pe Norvegieni, fă tot posibelul să joc în Christiania: je veux faire l'hommage de mon travail dans son répertoir au grand poète que la vie ne put jamais abattre et qui nous donna si fécondes lecons d'énergie.

Et puis, la-haut, au nord, l'air est haut et lumineux, le public ardent et honnet ami du théttre; je suis certaine de „tonifier" la valeur de mon travail, Allons la-bas sans nous arreter en route, d' „une traite" vite...."

La această sinceră dorinţă, Lugné Poe a recomandat pe d-na Duse administratorului teatrului naţional din Christiania, d. Helliesen avocat al curţei de casaţie. Corespondenţa ce-a urmat a fost foarte sceptică din motivele următoare. Administratorul Helliesen, nu s'a împăcat cu ideea că o artistă italiană, cu un caracter expansiv, meriodional, va putea juca cu un deosebit succes piesele lui Ibsen, într'un teatru naţional-norvegian în faţa unui public mai mult capricios.

Acest turneu îl considera chiar ca „o mare aventură" a artistei italiene.

In serile de 7 şi 8 Februarie Duse apare în faţa norvegienilor în superbele creaţiuni din „Ileda Gabler" şi „Rosmersholm".

Lume puţină venisă numai de curiozitate pentru a vedea pe o artistă de altă naţiuno jucînd pe un autor a lor.

Răceala cu care a fost primită în prima seară, a devenit un mare triumf pentru a doua seară, unde a ţinut să asiste toată inteligenţa din oraş. Talentul Eleonorei Duse, deşteptase spiritul de entuziasm a norvegienilor, însuşi marele compozitor Eduard Grig şi soţia sa nu părăsi sala de cît după ce cortina se ridică de două zeci de ori asupra ultimului act.

Ibsen era bolnav, dar în sara aceia voia cu ori ce preţ să părăsească patul ca să vadă pe Duse. Doctorii îl opriră, temîndu-se de vro complicaţie pricinuită de emoţie. Marele dramaturg i-a trimes o frumoasă coroană de lauri, cu o scrisoare de mulţumire. In general presa norvegiană fu unanimă în a recunoaşte meritul şi reuşita Eleonorei Duse.

A doua zi se putea citi în criticile marelor ziare ca: (Verdens Gang) şi (Morgenbadet) „Ibsen şi Duse sunt două genii care se asociază!" „Iată o sărbătoare care va rămînea ca memorabilă în paginile teatrului naţional din Christiania". „Duse ni s-a părut că vorbea în „norvegiana" dar aceasta era o iluzie căci prin geniul său ne-a procurat-o".

In fine termină Lugné Poe acest interesant articol cu următoarele cuvinte: „Duse, l'amie du soleil, quitta Christiania par le froid et la glace, ou vit bien, á la gare, la foule la saluer, maîs aussi on entendit Eleonora Duse de son vagon, narguant les frimas, adresser de bonnes et longues paroles de reconnaissance et d'au revoir".

II

Succesul pe care l'a avut Eleonora Duse în capitala Norvegiei, a atras admiraţia lumei culte asupra teatrului lui Ibsen. Aşa Lugné Poe deschide un teatru în Paris, unde represintă regulat lucrările acestui dramaturg.

Creatoarea rolurilor de femei, ca Nora, Rebeca, Guhilda, Heda, sunt încredinţate Suzannei Després care a devenit de curînd soţia directorului Poe.

Cei care însă a văzut pe Duse, înţeleg la ce mare concepţie şi creaţiune duce gestul şi fantezia unui geniu! Sufletul acestei artiste, e un suflet care simte, e o fire idealistă şi senzitivă, e natură care s'a născut şi nu poate fi altfel. In „Revue de Paris" contele Primoli schiţează cîte-va note interesante din viaţa celebrei artiste.

(Va urma)

Ultime informaţii

—

Promisiunile d-lui Georgel.— A spune că d. Georgel Mîrzescu n'a menajat nimic, n'a avut nici un scrupul şi nimic nu i-a părut prea mult, pentru a asigura o extra-ordinară popularitate în actua'ele alegeri, este a spune un adevăr indiscutabil şi ca atare recunoscut de toată lumea.

Pentru vestejirea însă a aceluia care ca membru al partidului liberal nu s'a sfiit a face alianţă cu agenţii d-lor Cuza şi Iorga—ştiind că prin aceasta periclitează situaţia celor-lalţi candidaţi liberali, colegi ai săi—găsim că nu este prea mult a reproduce părţi din următoarea scrisoare pe care unul din nenumăraţii păcăliţi ai d-lui Mîrzescu, ne-au adresat-o :

„Sunt aproape trei luni de cînd, bazat pe promisiunea d-sale formală că voiu căpăta o slujbă, m'am pus pe lucru eu şi ai mei, şi i-am asigurat 62 voturi la colegiul al II-lea de cameră. De atunci aştept mereu, şi dăunăzi plictisit de atâtea trăgăniri, i-am cerut categoric să facă ceva pentru mine şi să nu mă mai trimeată cu recomandaţiuni pe la icoane sfinte, care nici nu să prea sinchisesc să citească slova d-sale. Vădit încurcat, d. Mârzescu, mi-a dat următorul răspuns:

— Vina nu este a mea, eu rog şi pe unii şi pe alţii, dar bătrânii cred a-mi face mizerii cînd nu dau urmare intervenţiunelor mele. Imi pare rău că suferiţi dv., dar eu nu sufăr mai puţin. Mult timp lucrurile însă nu vor merge astfel căci la urma urmei buba trebue să se spargă.

Scuza aceasta a d-lui Mârzescu nu modifică însă întru nimic faptul că d-sa ne-a promis, a primit de la noi servicii şi nu ne dă nimic în schimb; zilnic staţionează în strada Romînă şi în faţa caselor d-sale, grupuri de cetăţeni, cari de la rugăminţi au început să treacă la ameninţări.

Dacă lucrurile vor mai dura mult timp astfel, vă voi trimite o listă a celor păcăliţi precum şi condiţiunele şi natura angajamentelor luate faţă de ei de d. Georgel Mârzescu.

Scrisoarea o păstrăm şi o putem chiar pune la dispoziţiunea d-nului Mârzescu spre a-i face un serviciu prietenesc, pentru ca să ia măsurile cuvenite spre a putea linişti pe acei pe care de atîta vreme îi ţine în aşteptare.

— —

Ministerul domeniilor a cerut prefecturei noastre de judeţ, să puie în vedere autorităţilor comunale ca să dea concursul Camerei de Comerţ pentru înfiinţarea oficiilor de bursă, prevăzute de art. 3 din legea burselor de comerţ şi să facă aplicaţie strictă a dispoziţiei art. 41 din legea burselor.

— —

Mîine se va face alegerea colegiului II de comună.

Alegerea se va face în două localuri : la primărie şi la şcoala V. Adamachi, din strada Albă.

— —

Decesul preotului Vasiliu.— Moartea a secerat astăzi pe unul din devotaţii partidului conservator din Iaşi : o boală care nu iartă a repus astăzi, în floarea vrîstei, pe părintele Ion Vasiliu, parochul bisericei Banu, profesor la şcoala normală de institutoare şi la şcoala normală de învăţători.

Fost în mai multe rînduri consilier comunal, unde s'a distins prin vederi sănătoase, regretatul era şi membru în comitetul executiv al clubului conservator din Iaşi.

Părintele Vasiliu avea numai 48 de ani.

Indureraţi de dispariţia prea curîndă a bunului şi devotatului prietin, luăm vie parte la doliul familiei regretatului căreia 'i trimitem sincerele noastre condoleanţe.

—

Universitare.—*D. prof. C. G. Stere care trebuia să ia suma de 200 lei ce i se cuvenea din taxele candidaţilor la examenul de drept administrativ şi constituţional, printr'o adresă a înaintat această sumă d-lui decan, comunicînd că o donează pentru sporirea fondului de bibliotecă a facultăţei juridice.*

*

Decanatul facultăţei juridice din Bucureşti a intervenit pe lîngă consiliul profesoral al facultăţei juridice din Iaşi pentru a se pronunţa asupra modificărei art. 33 din regulament.

Acest articol prevede că un student, pentru ca să poată fi trecut promovat dintr'un an în altul, trebue neapărat să aibă la examen cel puţin toate bilele roşii.

Decanul facultăţei Bucureştene crede c'ar fi nimerit să se ceară pe viitor cel puţin ca candidatul să aibă şi o bilă albă. Aceasta pentru a se stabili o mai riguroasă promovare, punîndu-se capăt pletorei de licenţiaţi pe care-i scoate pe fie care an universitatea de Bucureşti.

Se crede că această modificare nu se va admite la Iaşi, unde se ştie că examenele se trec cu toată rigurositatea cuvenită.

*

Pentru catedra de drept Roman rămasă vacantă prin strămutarea distinsului profesor romanist St. G. Longinescu, au petiţionat pînă în prezent pentru suplinire d-nii V. G. Buşilă, Gr. Demetrescu şi G. Plastaro.

Recomandarea suplinitorului se va face abia în Septembrie.

*

Cu începere dela 15 Iulie se va începe reparaţia palatului Universităţei sub conducerea d-lui architect al Ministerului Instrucţiunei publice Mihăescu.

*

Toate cancelariile universităţei cu începere de azi vor fi închise până la 15 Septembrie.

— —

Batalionul de vînători din Iaşi va pleca mîine, Joi, la Paşcani, unde va sta pînă la 15 August spre a face marşuri militare.

— —

Un atentat.—Aseară pe la orele 11, d. Teodor Iliescu, pensionar, ofiţer în retragere, care locueşte pe strada Hotin, trecînd pe str. Gărei a fost întîmpinat de prostituata Iosefina Droniuc, care'i propuse să facă un chef împreună.

Numitul pensionar, probabil în momente de inconştienţă, se sui cu ea sus în hotelul Bulevard şi nu trecu mult timp şi se apucă la ceartă cu ea.

Ea se repezi la numitul pensionar şi vîrî mîna în buzunar, în scopul probabil de a'l jefui.

Iliescu reuşi să scape din mîinele ei şi o alungă; nu trecură la mijloc de cît cîte-va minute şi Iliescu care se pregătia să iasă, se pomeni în camera hotelului cu 4 indivizi, întovărăşiţi de prostituată.

Aceştia au stins mai întâi lumînarea şi apoi repezindu-se la Iliescu începură să-l lovească.

In zadar bietul pensionar striga ajutor, căci nu era nimeni care să'l salveze.

Cei patru indivizi, după îndemnul prostituatei îl trîntiră pe pat şi au început a'l cotrobăi, cu scopul de a'i găsi punga cu bani.

In cele din urmă bietul pensionar văzîndu-se ameninţat, scoase revolverul ce'l avea la el şi descărcă cîte-va focuri de revolver asupra indivizilor.

Prostituata Iosefina Droniuc a fost rănită la mînă, iar ceilalţi au scapat neatinşi, luînd fuga.

In momentul, însă, cînd se scobora pe scări Iliescu se pomeni în faţă cu alţi doui indivizi, din care pe unul îl recunoscu; mai descărcă două focuri de revolver şi reuşi cu multă greutate să iasă în stradă.

In acest moment sosi la faţa locului d. sub-comisar Chiriac de la comisia I-a şi dînd alarma reuşi să prindă pe cei 4 indivizi.

Unul din ei, cel care s'a năpustit întâi la Iliescu, se numeşte Iancu Kiru, zis Solomon, fost puşcăriaş şi care e amantul prostituatei Iosefina; al doilea se numeşte Maxim Mihai şi e de loc din Vaslui, un întreprinzător al comerţului de carne vie.

Iosefina Droniuc a fost dusă la spitalul sf. Spiridon, unde a fost internată, iar indivizii arestaţi la comisia I-a.

Pensionarul Iliescu a fost şi el codus la comisia I-a, unde s'au dresat cuvenitele procese verbale.

Se zice că numiţii indivizi întrebuinţau de mult acest procedeu, pentru a jefui pe naivii care le cădeau în mîini.

Afacerea se cercetează de către d. comisar Stamatopol.

—

D. Gh. Golimas a fost revocat din calitatea de delegat al sfatului satului Epureni.

—

De pe moşia Tăcuta din judeţul Vaslui, a d-lui Dobrescu, au dispărut eri 10 muncitori agricoli bucovineni, furând mai multe lucruri.

— —

D. Gh. Eraclide, poliţaiul punctului Ungheni a fost numit şef al poliţiei din Sulina.

In locul d-lui Eraclide a fost numit d. Spirescu, actualul director al poliţiei din Vaslui.

— —

D. doctorand C. Teodoru a fost trimes de societatea Crucea-Roşie în combaterea paludismului din Stânca-Sculeni.

—

D. Dimitrie Moţoc a fost numit secretar comptabil la depozitul drogurilor de la prefectura de judeţ.

—

Consiliul de higienă al judeţului, în urma propunerei d-lui dr. Erimia Iliescu, medicul veterinar al judeţului, a admis în principiu înfiinţarea în oraşul şi judeţul Iaşi, a unui serviciu de control asupre laptelui, care va fi întreţinut de ambele administraţii.

—

Ministerul Cultelor şi Instrucţiunei publice dorind a avea un control cît mai mare şi eficace asupra şcoalelor particulare, a cerut revizoratului şcolar, ca pînă cel mai tîrziu la 15 August a. c., să-i înainteze un tablou care să cuprindă toate şcoalele de asemenea natură din judeţul nostru : şcoalele profesionale, comerciale, azilele confesionale, etc.

— —

D. L. Matasariu, directorul şcoalei primare Carol I, a obţinut un congediu de o lună de zile.

D-sa va fi suplinit de d. institutor Petrescu.

— —

D-na Elena Ionac moaşa la Bădeni, va fi transferată la Golăeşti, iar d-na Maria Stoica moaşa din Gropniţa va fi transferată la Bădeni.

— —

D. dr. Al. Grossi, medicul plăşei Copou a cerut un congediu de 8 zile.

D-sa va fi suplinit de d. dr. Popescu.

—

Şcoalele din comunele rurale au adresat revizoratului şcolar situaţia elevilor pe anul şcolar 1906—1907.

— —

Din Huşi ni se scrie că ieri la oarele 4 jum., noua comisie interimară a depus jurămînt.

D. Gh. Iliescu, vice-presidentul comisiei, a refuzat să jure. D'intre membri comisiunei, d. R. Ralea, nefiind înscris în listele electorale, nu poate face parte din comisiune, aşa că comisiunea a fost redusă la 3 din 5 membrii.

—

Invăţătorul N. Lupaşcu din Bivolari care fusese suspendat din cauză de absentare de la post, a fost reîntregat.

—

Clubul conservator va depune o coroană pe sicriul regretatului preut Ion Vasiliu.

Totodată clubul a arborat drapelul negru.

— —

Ministrul cultelor a aprobat d-nei Ecaterina Popovici, soţia defunctului învăţător C. Miron din Bucium, salarul ce i s'ar fi cuvenit acestuia pe lunile de vacanţie.

—

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a cerut serviciului nostru sanitar ca la 1 Septembrie să trimeată un număr de pelagroşi şi sifilitici la Govora, spre tratament.

— —

Inainte de efectuarea alegerei colegiului I de comună şi în urma scandalului ce avuse loc la club, se hotărîse ca d-nii P. Poni şi C. Stere să plece la Bucureşti, spre a se îngriji de soarta celor mulţi neusaţi.

In loc să plece, însă, d-nii Poni şi Stere, a plecat d. Ath. Gheorghiu—care, fireşte, nu va face nici o treabă.

— —

Eri s'a făcut alegerea colegiului I de comună în Iaşi.

A reuşit singura listă liberală. Au votat 1060. Anulate 40.

— —

Noul consiliu comunal se va constitui în ziua de 17 Iulie.

— —

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 4 Iulie

Escursie princiară

Bucureşti.— In curînd Principele Ferdinand împreună cu d. Ionel Brăteanu, va face o escursiune prin diferite părţi ale ţărei.

Cu această ocaziune A. S. R. Principele Ferdinand va vizita şi cîte-va oraşe.

Depunere de jurămînt

Bucureşti.— D. dr. Pandele, Prefectul de Tecuci, a depus eri legiuitul jurămînt.

De aseminea tot eri a depus cuvenitul jurămînt şi noul prefect de Dolj.

Disidenţă liberală

Piteşti.—Dezidenţa liberală de aci, este atît de bine organizată şi înverşunată în cît a hotărît să lupte la alegerile judeţene care vor avea loc în curînd.

Contestaţie respinsă

Bucureşti.—Ministerul de Interne a respins contestaţia cu privire la alegerile comunale din Craiova.

Noul consiliu se va întruni mîine spre a se constitui.

Prefect demisionat

Bucureşti.—In urma nenumăratelor neînţelegeri isbucnite între liberalii din Romanaţi, Prefectul acelui judeţ a demisionat.

Cu toate probabilităţile ministerul va accepta demisia acelui prefect.

Soldaţi condamnaţi

Bucureşti.—Consiliul de răsboiu al corpului al II-lea de armată a condamnat eri la 4 luni închisoare pe soldatul Stefan Nicolae, fiind-că a insultat pe locot. Niţulescu, mort apoi în condiţiunele ştiute în timpul răscoalelor, şi la 3 luni pe soldatul Constantin Ilie, pentru că s'a găsit asupra lui un manifest al „Romăniei Muncitoare“.

Proces amînat

Giurgiu.—Curtea cu juraţi a cercetat eri procesul a 9 ţărani, acuzaţi că în timpul răscoalelor au incendiat conacul d-lui Stefan Cristescu.

Apărarea a fost reprezentată prin Toma Dragu şi Degrea.

Curtea a amînat cercetarea afacerei pentru sesiunea viitoare a curţii cu juraţi.

Sinucidere

Brăila.—Aseară pe la orele 9, tînărul Anunzzio Dass, fost comptabil la mai multe case comerciale de aci, s'a retras într'o alee laterală din grădina publică şi s'a sinucis prin focuri de revolver. Cauza acestui act disperat, ar fi o boală incurabilă de care suferea nefericitul.

Cerere de rapoarte

Bucureşti.—Miniserul de Interne a cerut rapoarte deslişite prefecţilor de judeţe unde s'a semnalat oarecari nelinişti ţărăneşti.

Se pare de alt fel că Ministerul a cules impresia că toate ştirile cu privire la aceste nelinişti au fost exagerări.

O scrisoare a lui V. Cogălniceanu

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul“ publică o scrisoare pe care i-o adresează din închisoare Vasile Cogălniceanu.

In partea finală a acelei scrisori, deţinutul de la Giurgiu se ocupă de rolul d. Haret în mişcarea ţărănească de astă-primăvară şi de atitudinea tinerimei generoase faţă de aceiaşi mişcare.

Continuînd apoi, Vasile Cogălniceanu, se exprimă ast-fel :

„Rău m'au ales pe mine ca vic„timă ispăşitoare ; ura este în tot„deauna rău sfătuitoare. Cînd zic că „rău m'a ales pe mine, asta înseam„nă că sînt alţii mult mai vinovaţi „de cît mine, ca de pildă urmă„torii domni şi aci“...

Cogălniceanu enumeră multe personage cu poziţii importante în partidul liberal.

Articolul anti-frances

Petersburg. — „Journal de Saint Petersburg“ se ocupă de articolul anti-francez al ziarului „Nowoje Vremja“ şi zice că se atribue acestui articol mai multă importanţă de cît merită.

Deces

Paris. — D. Ponbella, fost prefect al Senei şi fost ambasador pe lîngă Vatican a murit.

Austria şi Italia

Racconigi.—Baronul d'Aehrenthal şi d. Tittoni împreună cu ambasadorul Lutzow, d-nii Gager şi Bolatti, au sosit aci la orele 10 şi 34 m. Ei au fost primiţi la gară de maestrul de ceremonie Avogadro şi de aghiotantul regal Cafiero Peano. Ei s'au dus direct la vila regală în trăsurile curţei şi au fost salutaţi respectuos de mulţime. Regele i-a primit în sala de recepţie, apoi a făcut o plimbare în automobil în jurul parcului cu baronul d'Aehrenthal înapoindu-se la vilă la 11.45, când a presentat pe baron reginei.

Un dejun intim a avut loc. După dejun suveranii au ţinut cerc. Baronul d'Acbrenthal şi d. Tittoni însoţiţi de şefii de cabinet s'au înapoiat la gară în trăsurile curţei şi'au plecat la orele 4 la Turin.

Atentat anarhist

— 1 mort şi mulţi rîniţi —

Constantinopol. — Agenţia Westnic zice că generalul Alekanow, însoţit de soţia sa, de fiul şi de fiica generalului Gliebow se înapoia la orele 2 dimineaţa de la clubul regimentului Kabardinski. Pe cînd treceau în stradă, o bombă a fost aruncată asupra trăsurei sale. Generalul a fost ucis iar celelalte persoane au fost rănite.

Tolstoi n-a murit

Petersburg.— Agenţia Vestnic, dezminte zgomotul despre moartea lui Tolstoi. Acesta este în deplină sănătate.

Grevă monstră

New-York.—50.000 de lucrători croitori, organizaţi în Sindicat, au proclamat greva generală. Ei cer de la patroni, urcarea preţului muncei şi diminuarea orelor de muncă.

Situaţia gravă în Orient

Berlin.—Ziarul „Vossiche Zeitung“ află din Andrianopol că situaţia este extrem de gravă în Orient. La Tiflis, domneşte o adevărată teroare, din cauză că, prin proclamarea stărei de asediu, locuitorii fiind opriţi de a avea arme asupra lor, tâlharii operează în voie, fără frică de vr'o represiune din partea victimelor.

Fallières felicitat

Paris.=Imparatul Wihelm, regele Alfons şi preşedintele republicei Mexicului au adresat preşedintelui Falliéres telegrame de felicitare pentru că a scapat de atentatul plănuit contra lui.

Escadra americană în Franţa

Paris.—Preşedintele Fallières a oferit un dejun în onoarea ofiţerilor escadrei americane care se află acum la Brest.

Preşedintele Falliéres şi d. White au ridicat toasturi în care au amintit legăturile de prietenie ale Franţei cu Statele Unite şi au închinat pentru prosperitatea marinelor franceză şi americană.

Conferinţa de la Haga

— Resboiul vamal —

Haga.—A treia comisiune a conferinţei păcei a adoptat propunerea privitoare la aplicarea convenţiunei din Geneva la resboiul vamal.

Experienţă de tunuri

Essen.—Casele Krupp şi Ehrhardt au decis să retragă din Grecia materialul de experienţe de tunuri pentru că în cursul acestor experienţi s'a dovedit că se favorizează concurenţa franceză.

Guvernul grecesc şi cel francez au fost informaţi telegrafic de această decisiune.

Demisia lui Hayachi

Seul.—Agenţia Reuter zice că ştirea despre visita iminentă a ministrului afacerilor streine ale Japoniei, contele Hayashi, a fost primită cu bucurie de către Japonezi dar a provocat temeri din partea palatului imperial.

Impăratul se teme de soldaţii japonezi.

Jubileul Impăratului Austriei

— Creearea unei importante instituţiuni —

Viena.— Camera deputaţilor a adoptat fără discuţie şi în mijlocul aplauselor, propunerea d-rului Lueger de a se alege o comisiune specială care să prezinte un proect pentru sărbătorirea jubileului de 60 de ani domnie ai împăratului Francisc Iosef.

Dr. Lueger a anunţat că va cere comisiunei acestia să se voteze un credit de 100 milioane coroane ca fond pentru asigurarea bătrîneţelor şi invalizilor.

Această instituţie va corespunde necesităţilor tuturor claselor muncitoare şi care va fi legată pentru tot deauna de numele împăratului Francisc Iosef care a dat tuturor popoarelor şi supuşilor săi sufragiul universal. Cuvintele d-rului Lueger au fost acoperite cu salve de aplause de către cameră, care l'au ascultat în picioare.

Boala d. Hajdeu

Cîmpina.— Ştirile alarmante cu privire la starea sănătăţei d-lui Hajdeu sunt exagerate.

Ilustrul filolog sufere de o forunculoză generalizată—dar nu aceasta formează preocuparea medicilor cît mai ales slăbirea generală a forţelor bolnavului.

D. Hajdeu se află în căutarea d-lui dr. Clement.

Atentatul de Duminică

Paris.— Avocatul lui Maille care a tras focuri de revolver contra preşedintelui republicei, a cerut ca clientul său să fie supus unui examen medical de oare ce el este atins de mult timp de mania persecuţiei.

societatea generală de asigurări

Agricola

face asigurări contra: incendiului, grindinei, asigurări de viaţă şi accidente.

Agent general pentru Iaşi

MOSES JURIST

Strada Ştefan cel Mare 44

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplaru în toată ța ra 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurări [illegible] de branșa vieț[illegible]

Representanța generala [illegible]atru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași : *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacist i.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

în Iași la Konya, Racoviță' Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA H. GOLDNER IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PRFȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale* și *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREI, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAȘĬ : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30c.

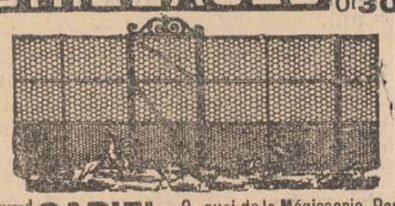

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 [illegible]

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix : 0f 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iași.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, [illegible]

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 187.—Vineri 6 Iulie 1907

Un examen casat

La ministerul de Instrucţie publică şi culte—de cînd a venit d. Spiru Haret—stăpîneşte curentul revocărilor şi casărilor a tot ce s'a făcut mai înainte de miniştrii conservatori.

Intre alte casări, cari s'au făcut, e şi acea a examenului de înaintare pe loc a învăţătorilor şi învăţătoarelor la gradul de institutor rural.

Intre măsurile bune luate de administraţia şcolară după vremuri, a fost şi aceia că pentru a spori activitatea învăţătorilor rurali, s'a prevăzut ca mijloc de încurajare a celor buni şi meritoşi, înaintarea pe loc a celor ce vor trece cu succes un examen de abilitare, după o anumită programă.

Ideia organizatorilor acestui examen a fost de a face să rămînă tot la ţară cele mai bune elemente rurale, inlesnindu-le viaţa cu aproape 500 lei pe an.

Formele de îndeplinit la alegerea şi punerea pe tablou pentru asemenea examene, s'a lăsat administraţiei centrale din minister, pentru motivul că dacă s'ar fi lăsat fiecăruia dreptul de a se înscrie de-a dreptul, s'ar fi aglomerat prea mulţi şi ar fi făcut greoae selecţiunea.

S'a cerut o inspecţie specială din partea revizorului ori a inspectorului şcolar, ca aşa să se ştie în lumea dăscălească că sita întăia de cernere e în mîna autorităţii şcolare.

Eu am crezut aceasta o primă greşală, căci s'a lăsat autorităţii şcolare putinţa atenţiei şi persecuţiei politice.

O inspecţie specială pentru înscriere în tablou nu face multe parale, dacă celelalte inspecţii sunt bine şi riguros făcute şi dacă la statul personal al fiecărui din învăţători sunt date precise şi complecte de activitatea ori cărui membru al corpului didactic.

Prin urmare metodiceşte vorbind, utilitatea acestor inspecţii speciale nu face multe parale într'un învăţămînt bine organizat şi controlat.

In jurul acestor inspecţii speciale, d. Haret, luând avizul din referatul directorului învăţămîntului primar d. Spiridon Popescu, a găsit motivul principal de casare, căci a găsit prilejul de a arunca învinuiri gratuite administraţiei centrale de supt miniştrii conservatori, lucru prea elastic, căci la dosar toate rapoartele revizorilor şcolari erau în regulă cu date complecte asupra aptitudinelor lor şcolare şi asupra activităţei extraşcolare a fie-cărui din candidaţi.

In cea mai mare parte asemene date erau aşa de complecte şi oglindeau aşa de bine persoana candidatului, că noi cei din comisie ne călăuziam la fiecare pas de aceste arătări, adesa în perfectă concordanţă cu rezultatele esamenului.

Şi cînd afirm acest lucru, este că in majoritatea celor prezenţi la esamen am văzut mulţi din foştii mei elevi, cari i-am cunoscut bine şi deci cel mai in măsură de a controla prin mine insumi afirmările din rapoarte.

Nu spun aceasta ca o notă bună dată revizorilor noştri şcolari. Ei singuri prin sine îşi au conştiinţa împăcată şi cel puţin pentru Moldova, secţia de Iaşi, toate rapoartele revizorilor au fost riguros şi conştiincios lucrate, diferind intre ele prin amplitudinea arătărilor despre candidaţi. In această privinţă o mare deosebire de pildă am constatat intre rapoartele revizorilor de Dorohoi şi Brăila, dar toate trecînd prin cernerea esamenului s'a putut scoate adevărul, aşa cum omeneşte se poate scoate.

Deci din acest punct de vedere invinuirea aruncată de actualul director al învăţămîntului, neprivind comisiunea de esamen, ci administraţia centrală, noi membrii comisiunei pe cât am putut controla prin noi inşine de la candidaţii esaminaţi, am văzut o conştiincioasă indeplinire a datoriei din partea revizorilor şcolari in votarea învăţătorilor candidaţi.

Dar se mai ştie un lucru. Doritori de a se inscrie la esamenul de înaintare pe loc au fost mai mulţi de cît cei admişi pe tablou. O cernere s'a impus revizorilor şcolari. Unii din ei, duşi de dorul de a stîrni o leacă de activitate şcolară la învăţători, i-a incurajat că-i va inscrie pe toţi, numai să cetească. Şi bine au făcut. Alţii au semnalat ministerului că primii 10—15 din tablou sunt mai meritoşi. Şi aşa s'au ales vre-o 450 din cei peste 700 inscrişi.

Care ministru poate afirma că in această parte a activităţii şcolare nu s'a putut strecura ici pe colea hatîruri, ori nesocotiri! Dar de la un caz două, a invinui o întreagă administraţie, e un mare pas şi nu cred că nici subalternii d-lui Haret nu vor fi scutiţi de aceasta, chiar cu directorul învăţămîntului in frunte, el care a comis prima greşală, dovadă vie unde poate duce patima politică.

Aceasta e prima parte a motivelor aduse de d. Spiridon Popescu, in raportul său cătră ministru, prin care cere casarea esamenului.

Dar pe lângă acestea mai sunt încă 2 motive şi mai puţin serioase. Le voiu analiza mîine.

Gh. Ghibănescu

„Succesul" DE LA IAŞI

Am văzut şi minunea aceasta: colectiviştii din Iaşi subliniind succesul lor de la alegerea comunală şi popularitatea lor.

In luptă erau numai ei: oposiţia se abţinuse şi de la concurenţa şi de la ori ce manifestaţiune. Iar colectiviştii se laudă că au biruit!

Au avut 200 voturi mai mult de cît avusese, acum doi ani, lista conservatoare! Aci este partea a doua a „triumfului".

Neruşinarea aceasta, de a cînta laude unei lupte, care, de fapt, nici n'a avut loc, căci luptele se dau între două sau mai multe tabere, această neruşinare ie cu atît mai mare, cu cît toată lumea a văzut cu cîtă greutate s'a făcut alegerea de ieri; că s'au adus alegători cu miluita şi chiar d'intre acei, cari locuiesc în alte oraşe.

Cum dar poate fi vorba de „succes"? Dar care om, conştient de marea chemare ce-o are astă-zi administraţia comunală din Iaşi, s'a putut duce să voteze de bună-voie o listă în fruntea căreia—ca piesă de reclamă—se află trecutul domn Gane? Şi acea invazie de doftori şi de militari trecuţi la odihnă!

Dar pentru numele lui Dumnezeu, lăsaţi-vă de resuflatele clişee, nu vorbiţi de succes acolo unde a fost o simplă pomană şi nu faceţi să creadă lumea că leşanul ie atît de naiv, că a luat în serios acea tragi-comică listă de la colegiul I.

Cu asemenea succese nu se poate lăuda un partid serios. Succes poate fi atunci cînd faptul că s'a presintat o singură listă îl explică slăbiciunea celuilalt partid.

Dar la Iaşi, nu acesta este cazul.

Alegerile generale au dovedit în deajuns cît de slab ie partidul de la guvern şi colectiviştii ştiu prea bine, că nu teama unei înfrîngeri ruşinoase, au determinat abţinerea partidului advers.

Adevărul este că în „succesul" de la Iaşi, nu cred, în primul loc, colectiviştii.

De cît ceea ce crede un liberal şi ceea ce spune în gura mare, is două lucruri diferite.

De aşa boală colectiviştii au pătimit din vremuri bătrîne.

Suveranul despre elevi

Insistasem acum cîteva săptămâni asupra unui fapt de „mică anarhie" ce se petrecuse în Ploeşti: profitînd de trecerea Suveranului prin capitala Prahovei, elevii liceului de acolo înmănară Regelui o suplică prin care acei elevi cerură amnistierea ţăranilor.

Aratasem atunci, că procedeul elevilor nu trebueşte considerat ca o imprudenţă puerilă, ci că el este rezultatul anarhiei ce domneşte în şcoală, toleranţei excesive a profesorilor şi că, pentru stîrpirea acestor moravuri, n'ajung circulările d-lui Haret, tocmai fiind-că ele sunt prea numeroase—ci alte măsuri, mai drastice, mai violente, ar trebui luate, pentru ca micul anarhist să dispară şi să n'ajungă mare anarhist.

Suveranul, care ştie tot ce se petrece în ţară, n'a înlăturat suplica elevilor de la Ploeşti.

Nedeprins cu asemenea moravuri, fiind că plaga elevilor e de recentă dată, Regele a făcut ca suplica de la Ploeşti să fie remisă ministrului şcoalelor şi a scris pe ea următoarea resoluţiune:

Se recomandă d-lui Ministru al şcoalelor pentru a pune în vederea elevilor de liceu din Ploeşti, să nu se amestece în trebile politice.

Domnul Haret ar trebui să se conforme cuvîntului regal: nu prin circulări, pe cari profesorii nu le mai citesc, ci prin severe regulamente, cele mai severe posibile, aplicarea riguroasă a cărora ar fi de mare folos.

Dacă ar exista un asemenea regulament, părinţii, în primul loc, ar veghia mai de aproape asupra copiilor şi n'am mai asista la criminala libertate de cari se bucură astăzi şcolarii.

N'am mai vedea acea anarhie ce se petrece în Iaşi, în toate zilele, ca elevii de şcoală să vină la Universitate, la un anumit curs, la care se predică lucruri incendiare. N'am mai asista la acele multe şi dureroase evenimente la cari am fost martori în iarna trecută.

„Elevii să nu se amestece în trebi politice"—aşa a zis Regele, aşa ar fi natural să fie.

Să vedem ce va face d. Haret.

CATE-VA NOTE

Iaşul nu este un mic oraş de provincie. Un eveniment petrecut alaltăieri seara a resturnat această fabulă.

Iaşul este, din contra, un oraş modern.

In strada Gărei există un hotel Bulevard. Eu am scris cuvîntul romîneşte. Cum nu cunosc acel hotel se prea poate că numele seu se scrie Boulevard şi că este un Grand Hôtel.

In acel hotel locuesc d'intre damele cari au o profesie foarte banală: ele strigă „pst".

Acest „pst", ori cît de banal ar fi, are însă şi noima lui; el face parte din multele nevoi sociale...

Alaltaieri, pe cînd una din pistuitoarele cu domiciliul în citatul hotel, se preumbla d'inaintea otelului, trecu un domn, care are două profesiuni: pensionar şi ofiţer în retragere şi, pistuit de femee, se înţelese repede din ochi cu dînsa şi fu introdus în apartamentul doamnei.

Aşa merg lucrurile: repede.

Domnul, o dată înăuntru, dădea să facă schimb de vorbe banale cu doamna, cînd, de-odată, vre-o 4 „tineri" invadară în odaie, cu intenţiunea de a opera în hotelul Bulevard de la Iaşi, cum se operează la Montmartre.

Faptul dovedeşte că Iaşul nu este un mic oraş de provincie. Din contra, este un oraş modern, cu atît mai modern, cu cît, la Paris, spre pildă, o damă identică ca acea de la otelul Bulevard, are un singur protector (pe care îl susţine ea, nu viceversa), pe cînd cea de la Iaşi avea 4.

Un quartet intreg de proteguit—trebue să pistuiască a dracului biata femee!

*

Ziarele vieneze raportează că la staţiunea climaterică Sauerbrunn, în Austria, o damă, numită Elena Turku, s'a imprumutat pe nevăzutele, de la gazda ei, cu cîte-va inele în valoare de 1,500 lei.

Faptul a fost descoperit. Interogată de judecătorul de instrucţie din Oedenburg, Elena Turku a declarat că este din Iaşi, din familia „prinţului Ghica" şi cá acest Ghica este proprietarul moşiei *Paulini* din judeţul Iaşi.

Să spui aşa minciuni pentru 4 inele—scump şi nu face!

OAMENI ŞI LUCRURI

GOETHE INEDIT

Nesecata operă a genialului Goethe—poate cel mai mare poet şi cugetător al omenirii din toate timpurile—s'a îmbogăţit zilele aceste prin descoperirea unui însemnat număr de aforisme inedite în Archiva dela Weimar, a lui Goethe şi Schiller. Nu este deliciu intelectual mai mare şi mai curat decît regăsirea—după lungă trecere de vreme—a unor urme ale unui spirit atât de profund şi de fecund, cum a fost celebrul scriitor german. Cităm câteva din aceste perle spirituale după ziarul vienez care a izbutit să-şi procure o parte din acele aforizme:

Actorii—câştigă inimile noastre dar nu ne dau pe ale lor; ei ştiu să ne înşele cu graţie....

— Nu se cheamă că iubeşte, acela care nu priveşte defectele iubitei sale, drept virtuţi.

— Ziua aparţine rătăcirei şi greşelei, cursul vremei—izbândei şi ajungerei la ţintă.

— In privinţa anilor lucrul stă ca şi cu cărţile sibiline: cu cât ardem mai mulţi, cu atât devin mai scumpi.

— Cine ştie să prevadă, este stăpânul zilei.

— Un răspuns nemerit este ca sărutarea fără dragoste.

— Perfecţiunea poate să se împace cu disproporţia, frumuseţea—numai cu proporţia.

— Religiile slăbesc tot ce vine în atingere cu dînsele.

— Nimeni nu-ţi este mai drag decît acela de a cărui prezenţă eşti sigur în tot momentul cînd ai trebuinţă de el.

— Cuvîntul rostit se cere el însuşi apoi.

— Ca să ştii unde se ascunde un lucru trebue să-l fi găsit odată mai întâiu.

— Modestia e bună într'o societate restrînsă şi fină. Intr'o societate mai mare omul puţin modest ese la iveală; într'o adunare a poporului însă e nevoe de strigăte şi poză ca să acoperi vocile acelora care nu te lasă să vorbeşti. Dacă nu procedezi astfel, dacă te arăţi modest şi tăcut, nu-ţi rămîne decît să pleci de acolo.

— Nu există împrejurare pe care să n'o putem inobila prin suferinţă şi răsbunare.

— Dispoziţia se naşte cînd raţiunea nu este în echilibru drept cu împrejurările, ci—ori tinde să le stăpînească şi nu ajunge la scop: ceea ce dă naştere dispoziţiei supărate sau rele; sau—raţiunea li se supune împrejurărilor cu minte şi se lasă a fi jucăria lor: dispoziţia bună şi voioasă. Ea s'ar putea simboliza foarte bine prin scena cînd un tată se pleacă pentru ca să se joace cu copiii — şi primeşte mai multă glumă de cît cheltueşte.

— De cîte ori văd o greşeală de tipar mă gîndesc că o descoperire nouă s'a făcut în omenire.

*

Această din urmă cugetare—caracteristică unui scriitor german—n'ar fi scris-o Goethe nici-odată de sigur, dacă trăia printre noi. Ar fi fost mirat de.... lipsa greşelilor de tipar, ceea ce—pare-se, în Germania se putea încă la începutul secolului trecut.

In total aforizmele inedite găsite acuma în arhiva de la Weimar sunt în număr de 171 şi ca tot ce aparţine acestui geniu fără pareche ele constitue o nouă bogăţie pentru patria poetului şi pentru omenirea în general: căci geniile aparţin lumei întregi.

Rodion

POZNAŞII ŢARANEŞTI

MESIA

Fata era fără pereche de mîndră, pica de frumoasă, coz nu alta. Avea numai un cusur: era jîdaucă. Băetanul, nici el de lepădat, da unde era chip să se apropie de codană, că nu-l suferea nici cum. Şi doar numai un păcat avea şi el: era goi. Flăcăul se gândeşte cum ar face să-ncurce mintea fetei, ca să poată sări pârlazul legei:

Era în timpul verei. Fata dormea afară pe prispă. Băetanul pune atunci la cale o drăcovenie: Se-nvăleşte într'o prostire, îşi dă faţa cu cridă, de umere îşi prinde două aripe de gâscă şi ţinînd în mână o smincină de salcie, trece pe la un miezul-nopţei gardul la jidăucuţă:

— Rifcă... Rifcă...

— *Vuus*?

Cum luna bătea pe băetan în spate, îl îmbrăca într'o lumină orbitoare.

— Rifcă... din tine se va naşte Mesia.

Zice şi îngerul prevestitor piere.

Nu mai ştia pe ce lume-i, de bucuria gândului că din ea se va naşte mântuitorul neamului pribeag. N'o mai putut-o fura somnul în noaptea aceea. A doua zi chiamă pe rabin din tîrg, adună pe toţi habotnicii de prin împrejurime ca să le spue vestea. Cu toţii s'au închinat ei, ca la o aleasă a ceriului. Mulţi s'au îndoit de adevărul spuselor ei ş'au zis că poate să i se fi părut: multe i se năzare baimacului.

Pentru mai bună încredinţare, s'a hotărît ca a doua noapte să vegheze bătrînii ca să vadă şi ei îngerul.

Nici n'o apucat să cânte cucoşii întâi şi vestitorul s'arată măreţ şi mlădios. Călca trufaş, strălucind în lumina lunei.

Au rămas toate bune, dar acu venea vorba: cu cine să facă pe Mesia.

S'au înţăles, că a treia noapte, să întrebe fata de înger,

De închis ochii, nici vorbă; bolborosa numai rugăciuni, gîndindu-se la cel de sus.

S'arată trimisul:

— Rifcă, din tine se va naşte Mesia.

— Da cu cine trebue să-l fac?

— Cu băetanul de-alături.

— *Vei smir!*—c'un goi?

— Aşa-i vrerea tatălui.

Şi îngerul piere pripit.

Frămîntare mare între aleşii lui D-zeu. Nu putea ei da cu gîndul că Mesia al lor, omul atît de dorit, aşa de rugat, să iasă dintr'o nelegiuire.

—„Solomon deaşişderea a eşit dintr'o pornire cu păcat ş'o fost mare..."

Gîndul acesta i-o împăcat pe toţi.

Cu pompă şi cu daruri bogate, s'au dus bătrînii credincioşi la flăcăul de-alături, să-l vestească că Dumnezeu l'a ales de tată lui Mesia.

Că-i cîr, că-i mîr—da la urma, după multă rugare, a primit.

* * *

Se închee cele nouă luni:

Rabinii din toată lumea, alergase să fie faţă cînd s'a naşte barbatul atît de mult aşteptat. Să făceau rugăciuni prin toate sinagogele. Gemeau împrejurimele de veniţi, că mersese vestea pân' peste nouă mări. Cu toţii, credincioşi buni, doritori de omul sfînt, omul ales care-i va strînge din pribegie numai c'un semn din deget. Vor reclădi vechea faimă, vor relumina trecuta strălucire. Moaşele cele mai cu nume, alergaseră să-şi dea prinosul lor de pricepere. Afară lumea se ruga: un bîzîit sgomotos umplea cuprinsul.

Era înţălegerea că, rabinul cel mai mare, să privească întâi copilul ş'apoi să-l vadă pe rînd toată sămânţenia neamului bine cuvîntat.

Poporul făcea închinăciuni fără contenire.

Inflorită la faţă, moaşa-moaşelor s'arată în prag şi zice voioasă—gata.

Norodul dă busna. Rabinul cel mai mare îşi face loc şi întră în casă.

Cu toţii tresar de bucurie.

Dar rabinul se-întoarce galben şi cu privirea rătăcită; a putut să dea numai un gemăt de desnădejde ş'a căzut sdrobit la pămînt: văzuse amăgirea. Poporul îngrozit năvăleşte-n casă. Acolo poznă mare: Mesia cel dorit eşise fată...

Momeală

«Nicăiri nu umblă cîinii
cu colaci în coadă».
(Proverb)

Ţiganul avea o judecată la Iaşi. Şi cum din satul lui şi pân' la scaun era o

bună bucată de loc, pune nevasta de-i face un cuptor de malai să-i ajungă.

Porneşte; merge el cît o fi mers şi, de la o vreme, îl apucă un pui de foame de celea. Poposeşte într'o luncă ce-i venea în cale; desface la gură traista cu malaiul şi s'aşterne pe mîncate.

De la o vreme s'o săturat şi el. Cum sta trîntit, îngreuiat de-atîta mîncare, iată că trece ş'un romîn pe-acolo:

— Cu multă plecăciune, cucoane, îi zise romînul.

Pe ţigan l'o gîdilit la inimă vorba asta.

— Bun ajuns, băete.

Romînul naibei, îşi pusese ochii pe traista ţiganului, de cum o zărise, că era tare flămînd.

— Aţi ospătat puţinţel?...

— Aşa-i... oleacă de-nbucăturică, ia ca la drum, ce poţi apuca...

— Mai încape vorbă?... de bună samă! Pui mîna pe-o ceapă, mai c'o fărămătură de malai—că doar nu era s'aduceţi cu lumânarea voastră, puii fripţi şi dulceţurile...

— Cum zici,—mai ales pe căldurile acestea!

— Da un 'se pomeneşte?... se strică... Şi-ncotro vi-i drumul?

— In spre Eş.

— La Eş?... hm!... mi-i tare de-amirarea!...

— De ce?

— Acu n'aşi avea nimic de zis, dacă ar fi unul de-al de noi, ţăran prost, care nu mai ştie ce-i prin lume... dar măria-voastră?!,. om purtat, luminat!

— Cu adevărat,—dar ce-i?

— Păi, să cari dumneta cogemite trăistoi de malai în spate, să te hâeşti de atâta greutate, cînd şi copiii mai, d-a puterea ceea, ştiu că la Eş, câinii umblă cu colaci în coadă.

— Aracan-de-mine românico... par-că mi-o luat cornoratu minţile,—am uitat bre!...

— Svârle calabalâcul la râpă.

— Ba du-l mai bine la copii.

— Săr 'mâna cucoane.

Românul se pune la masă. Cela porneşte după cai morţi sa le iee potcoavele.

* * *

Aşa pe-nserate, ţiganul ajunge la rohatca Iaşului. Cum intră în tîrg, ochii în patru să vadă vr'un câne,—că i se puse leşin pe inimă de-amânca.

Pândind el aşa, numa iată un dulău sprinten, cu coada adusă colac pe spate, venind în spre el. Ţiganul după câne.

Fugia dulăul, dar şi ţiganul numa să-l ajungă. Cânele, dacă vede că nu-i de-a scaparea, zup peste-un gard, lăsând coada măturoi în jos.

— Na!... c'o scapat colacul,

Ţiganul se pune pe cătate. Iea-l de unde nu-i: l'o apucat noaptea orbăcăind pe sub gard.

— Ce-ai prăpădit afumatule?

Ţiganul povesteşte patarania. Lumea râdea de se tăvălea. Cu mare ce o putut aduce pe ţigan la înţelegere, c'a fost pus la mână:

— Mulţămeşte de pârleală şi să ai de învăţătură: „că nicăiri nu umblă cânii cu colaci în coadă.“

Ionică

MEMORIU

Aprobat, în urma desbaterilor, de către congresul industriaşilor de lumînări de ceară din toată ţara, ţinut în ziua de 15 Septembrie a. c. relativ la nevoile acestei industrii.

(Urmare)

Ne rîdicăm contra acestei dispoziţiuni, ucigaşe pentru noi, birnici ai ţărei, capi de familie şi cetăţeni romîni.

Ne rîdicăm contra acestei dispoziţiuni, rău concepută, care răpeşte hrana zilnică unei numeroase clase de muncitori şi neguţitori, care trăesc cu această profesiune şi care vor rămânea pe drumuri.

Protestarea noastră se razămă pe motivele următoare:

1) Casa bisericei după legea sa organică nu e menită a exercita întreprinderi industriale şi comerciale. Art. 3, 4 şi 5 din legea de regulament.

2) Casa bisericei înfiinţînd fabrica de lumănări, pe care să le vîndă prin biserici şi cu concursul Bisericei, violează principiul fundamental al religiei creştine, consfinţit de însuşi Mîntuitorul şi Domnul nostru Isus Hristos, carele întrînd în templul din Ierusalim a alungat cu îndignare pe vînzătorii de animale şi porumbi, destinaţi sacrificiului cultului zicînd: „Casa tatălui meu, casă de rugăciune se va chema, iar voi aţi făcut-o peşteră, tîlharilor“. (St. Evanghelişti Marcu, Mateiu şi Luca cap. 21, 11 şi 19 vers. 12, 15, 45).

3) Casa bisericei, nu poate, fără a cauza grave prejudicii economice, înfiinţa o fabrică priviligiată, avînd localul gratuit, lucrătorii plătiţi de Stat, capitalul statului, scutirea de patentă, scutirea de taxele transportului, a vămilor, pentru mărfurile ce va importa, etc., şi în plus parohii şi servitorii bisericilor, oameni de afaceri, iar Biserecile transformate în dughene, unde se va vinde credincioşilor lumănările destinate cultului: aceste tot gratuit, adecă tot pe comptul statului.

4) Nici un motiv de ordine fiscale, acoperirea unui gol budgetar, rădicarea avuţiei publice, ori de îmbunătăţirea situaţiei economice a ţărei, nu reclamă guvernul şi corpurile legiuitoare să recurgă la o măsură atît de radicală, care să arunce desnădejdea şi ruina asupra acelora ce produc prin muncă lîngă plata impozitelor îşi agonisesc mijloacele necesare traiului şi întreţinerei familiilor lor.

5) Nici un motiv de ordine economică superioară nu îngădue ca cultivatorii de albine să fie lăsaţi la discreţia Casei Bisericei, care va deveni singurul cumpărător al cerei.

6) Statul de astă-zi, România Modernă, nu poate, fără grave pericole, adopta ca principiu de Stat sisteme ce se inaugurează acum, ca instituţiile publice alimentate din casa statului, să devină întreprinzători privilegiaţi, cu preciul a distruge rînd pe rînd şi una cîte una clasele producătoare de muncă ale naţiunei române.

Aceasta ar însemna a reveni la timpurile trecute, cu mai mare pericol încă, crearea altor clase privilegiate, care să ia locul acelora ce au fost spulberate de vântul civilizaţiei ce a suflat cu atâta putere în ţara noastră.

Aceasta ar însemna încă, naşterea credinţei în sânul naţiunei, că duşmanul cel mai mare al ori cărei mişcări pe câmpul muncei, e însuşi statul şi instituţiile publice de el create, tocmai acum cînd tinerimea cată a se îndruma spre muncă.

E mare greşala ce se comite a ucide industriile mici accesibile tuturor capitalurilor şi cunoştinţilor, ceia ce e baza naţiunei.

2). Casa bisericei dacă doreşte să se depărteze de menirea sa, a se îngriji de biserici şi de cele religioase pentru a apuca calea negoţului şi a specula, poate întreprinde şi spre folosul seu şi spre folosul ţărei, o întinsă şi raţională cultură a albinelor mărind producţia cerei pentru ca acest articol să nu se mai importe de peste hotar.

* * *

Subscrişii fabricanţi de lumănări de ceară şi cetăţenii români, din întreaga ţară, întruniţi în congres astă-zi 15 Septembrie a. c. în localul Camerei de Comerciu şi Industrie din Bucureşti, după dezbaterile urmate, supunem la cunoştinţa Domniei-Voastre aceste împrejurări şi vă rugăm ca om de Stat şi în de aproape cunoscător al nevoilor ţărei, să interveniţi cu autoritatea Dv., spre a nu se comite greşala proectată, mai cu samă în aceste timpuri atât de grele pentru Stat şi individ; să opriţi înfiinţarea acestei fabrici a casei Bisericei, dispunând întocmirea unui proect care să prohibiască, cu desăvârşire, fabricarea lumănărilor falşificate destinate uzului religios.

Nu stăm un moment la îndoeală, că vom căpăta de la Dumnevoastră protecţia şi sprijinul la muncă, având îndreptată către noi ocrotirea, iar nu prigonirea Statului, într'o întreprindere curat Românească cum e aceasta pe care o reprezentăm.

Bucureşti, Septembrie 1002

Preşedintele congresului,
Ioan Dimitrescu (de la Militari)

Litere-Ştiinţe-Arte

Un gen literar şi muzical în acelaş timp care ne lipseşte încă cu desevîrşire este acel al cîntecului—la chanson—în felul cum este înţeles în ţările mari ale Europei, şi cu deosebire în Franţa. Un exemplu sugestiv avem actualmente în Iaşi, — pe d. Bouchevile, un artist excelent şi care face deliciul numerosului public care-l aplaudă în toate serile în grădina Regală.

Ce este „cîntecul“ în senzul amintit? Un gen artistic uşor, superficial prin subiectele la care, în genere, se opreşte şi a căror notă obligatorie este frivolitatea, pentru că păcatul lui suprem ar fi seriozitatea, iar negaţiunea şi moartea lui ar fi—profunditatea. Actualitatea este atinsă în zbor, „frizată“ numai, iar tot ce are aierul luptei sociale—devine parodiată; cuvîntul de ordine este humorul, scopul este—rîsul, mijlocul este—spiritul şi realizarea se face prin mijlocirea unei muzicĕ uşurele,—o umbră a unei operete,—lesne de reţinut şi de popularizat; lesne şi de uitat, pentru că viaţa fiecărui cîntec este efemeră, de azi pe mîne şi menirea lui e să se lase înlocuit imediat prin altul. Toate întîmplările mai însemnate trebuie neaparat să-şi facă „stagiul“ lor muzical, să dee naştere unei parodiări şi să contribuie prin partea lor humoristică—şi tot ce e mai serios în omenire nu e lipsit de humor—la îmbogăţirea acestui gen: „la chanson rosse“.

Mii de autori, compozitori şi cîntăreţi îşi închină activitatea lor în oraşele mari acestei litteraturi muzicale şi în fruntea tuturor stă Parisul pentru care s'a inventat de mult dictonul: „A Paris tout finit par une chanson.....“

La noi genul n'a putut prinde, poate pentru că latinitatea noastră e prea atenuată de slavizmul temperamentului nostru. De aceea ne mulţumim a admira şi aplauda pe Bouchevile....

*

In Paris a apărut o lucrare interesantă: *Tot ce trebue să ştim*, de Delagrave. Lurrarea este o enciclopedie conţinînd datele cele mai precise asupra astronomiei, geologiei, istoriei, filozofiei şi moralei. Fiecare din notiţe este destul de interesantă pentru a fi cetită ca un articol, destul de limpede pentru a găsi într'însa informaţiile pe cari le căutăm. Istoria, bunăoară, conţine mai întâi un paragraf asupra felului cum au fost scrise analele popoarelor din toate timpurile, etc. Istoria religiilor e şi ea completă, precum şi aceia a ştiinţei, literaturei, etc. Partea geografică e plină de informaţiuni asupra raselor, climei, producţiunilor, drumurilor de fer, telegrafului şi telefonului. Scurt, o lucrare de interes universal, care n'ar trebui să lipsească nici librăriilor din Romînia.

*

Mai mulţi scriitori francezi au deschis o listă de subscripţie pentru ridicarea unui monument poetului Alfred de Vigny. Cel din urmă număr din *Figaro* vorbeşte mai pe larg despre aceasta, amintind şi scene din viaţa lui de Vigny, a poetului filosof, dacă nu unul dar cei mai mari ai Franţei, dar cel puţin unul din cei mai oneşti şi sinceri.

*

Un ziar francez publică un fel de statistică a sumelor de bani pe cari le încasează artişti europeni din America. Cea dintâi artistă care a îndrăznit să treacă oceanul pentru o vreme mai îndelungată a fost tragediana Rachel. Pe atunci însă nu se plăteau sume aşa de mari ca în ziua de azi. Rachel, bunioară, a luat 100.000 lei pentru 50 de reprezentaţiuni. Caruso cîştigă azi în America un milion pe sezon. Basul rus Schiapin, care e astă-zi la modă ia 16000 lei pentru zece reprezentaţiuni. Cîntăreaţa Melba încasa în America 7000 lei pe seară. Sarah Bernhart, în turneul ei în America de nord şi sud, a făcut un milion, şi Duse cîştigă în mijlociu 45.000 lei pe seara.

*

Doctorul Riesler, profesor la facultatea de teologie din Tübingen pretinde că a resolvat întrebarea: In ce loc se află paradisul? Raiul era în Mesopotamia, în locul unde Eufratul face un ocol. Şi acum se pot vedea acolo urmele unui parc grandios.

STRUNA ZILEI

TRES FACIUNT CONSILIUM...

Actualul consiliu comunal
numără trei doctori.
Ziarele

Da, medici în consiliu sunt
Destui, cu prisosinţă,
Dar teamă mi-e că vor lăsa
Comuna 'n... suferinţă.

Informaţii

Pe timpul verei administraţia „Opiniei“ face abonamente lunare:

In ţară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

Faţă cu nemulţumirele ce se manifestă, din ce în ce mai mult, în partidul liberal local, prezidentul clubului, d. Poni, a convocat pentru ieri seara, acasă la d-sa, pe comitetul diriguitor ce se compune din 9 persoane—spre a discuta chestia ciolanelor.

Nu ştim ce hotărîri s'au luat. Chestiunele şi comitetul sunt prea grave, pentru ca să fi putut transpira ceva.

—

Cartelul hahamilor de la abator continuă şi după cît ştim ei vor să puie anumite condiţiuni administraţiei comunale în ceea-ce priveşte tăierea vitelor.

D. P. Fîntînaru, viitorul ajutor de primar, va fi însărcinat să se pue în înţălegere cu ei.

—

D. T. Stelian, ministrul justiţiei, a declarat că a sporit cu 500,000 lei, cifră alocată în budget pentru restaurarea palatului administrativ.

—

D. Elie St. Bălănescu a fost mutat de la vama Iaşi la vama Burdujeni.

—

Consiliul de răsboi al Corpului 4 de armată va fi convocat la 23 Iulie a. c.

—

In cotuna Leţcani se va construi un local nou pentru şcoală.

—

Lucrările de reparare prin interior a bisericei Sf. Spiridon vor dura până la finele lunei August a. c., cînd se va face sfinţirea.

—

După raportul prefecturei înaintat ministerului de interne, recolta grâului, secarei şi orzului de toamnă în general e în stare de mijloc.

Viile sunt mijlocii.

—

P. S. S. Episcopul catolic Nicolae Iosif Camilli, va pleca în a doua jumatate a lunei aceştia să inspecteze parochiile catolice din Eparhia sa.

—

In zilele de 5, 6 şi 7 Iulie, de la orele 2—6 seara, vor avea loc examenele la şcoala de încălţăminte din Păcurari.

Această şcoală, pusă sub direcţiunea d-lui G. Karakaş, este subvenţicnată de comună.

—

Medicul veterinar al judeţului, d. Eremia T. Iliescu, a întocmit un studiu asupra controlului laptelui şi el va fi pus în aplicare cu ocazia înfiinţărei serviciului de control asupra laptelui, care după toate probabilităţile va lua fiinţă chiar în cursul lunei viitoare.

—

Doamna Artino, soţia prietinului nostru Alexandru Artino, a dat naştere unui băiat.

—

Legea recrutărei.—M. S. Regele a semnat decretul prin care se modifică art. 65 din regulamentul legei de recrutare a armatei.

Iată pe scurt sensul acestei modificări: sunt dispensaţi de armată:

Cel mai în vârstă dintre orfanii de tată şi mamă îndeplinind condiţiunile:

a) Să asigure existenţa fraţilor sau surorilor mai mici;

b) Ca cei-l'alţi fraţi sau surori orfani să fie lipsiţi de mijloace de vieţuire;

c) ca fratele cel mai mare ce cere această dispensă să se achite în adevăr catre fraţi şi surori de obligaţiunea ce-i revine de a-i susţine şi asista în toate nevoile lor.

In fie-care an până la trecerea în rezervă a celui scutit, acesta se va prezenta în faţa consiliului de revizie pentru a proba că se continuă cauza scutirei.

—

Pe ziua de 1 Septembrie a. c., se va face o mişcare în corpul didactic primar din localitate.

—

Inscrierea copiilor în şcoalele primare urbane se vor face între 25 şi 31 August, iar la cele primare rurale în zilele de la 11—25 August.

—

Autorităţile au deschis o anchetă cu privire la imaşul de la Holboca, din cauza căruia se ştie că au fost pînă acum mai multe încăierări între sătenii din Holboca şi cei din Dorobanţu.

—

Cu tren expres, astă-zi la orele 12, a plecat la Paşcani batalionul IV de vînători, care va face manevre acolo pînă în ziua de 15 August.

—

La anul viitor se va prevede în budgetul Epitropiei casei Sf. Spiridon o sumă pentru cunstruirea unui local nou pentru Ospiciul de infirmi de la Galata, de oare-ce actuala clădire e foarte veche, neîncăpătoare şi cu totul nehigienică.

—

Ministerul Cultelor şi Instrucţiunei Publice a dispus ca să se facă un riguros control asilelor confesionale.

In acest scop a cerut revizoratului un raport asupra asilelor care există pînă acuma.

—

DIVERSE

— D-na Natalia Stroescu Moaşa Directoară la Institutul Gregorian, a obţinut un concediu de 30 zile pentru a'şi căuta de sănătate.

— Ciobanul Alexandru Iftimie din Cristeşti luîndu-se la ceartă cu băetanul Grigore Cazacu, la un moment dat, cel dintâi a aplicat acestuia o puternică lovitură cu un ciomag în cap.

Nenorocita victimă în stare gravă a fost internată la spital.

— Pe un loc viran de pe şoseaua Naţională a fost găsit într'un paner un copilaş de curând născut de sexul femenin.

Micuţa abandonată a fost dusă la institutul Gregorian.

— Printre vitele din comuna Holboca s'a ivit epizootia de febra aftoasă.

— D. Anton Constantinescu a fost numit agent sanitar la cercul Mogoşeşti—Mironeasa; iar d. Constantin Gavrilescu la cercul Hermeziu.

— Astăzi s'au achitat membrilor corpului didactic salariile pe cele două luni de vacanţie.

— Funcţionarii serviciului sanitar al judeţului vor da în ziua de 20 Iulie a.c., o frumoasă serbare la Şipote.

— Prefectura de judeţ a primit din partea ministrului Cultelor şi Instrucţiunei publice 43 de broşuri cuprinzând hotărîrile Sf-lui Sinod cu privire la taxele ce preoţii vor trebui să le încaseze pentru diferite slujbe religioase.

Broşurile au fost trimese primarilor din comunele rurale.

— Argintarul Gh. Ropală din strada de Sus No. 83 a reclamat poliţiei că astă noapte i s'a furat din buzunarul hainei o pungă, în care avea suma de 90 lei şi nişte monede străine.

— Locuitorul Ioan a Petrei din Costuleni venind în localitate a pierdut o pungă cu 300 lei; ce'i primise pentru nişte vite pe care le vânduse.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

3

ELEONORA DUSE
ŞI
HENRIK IBSEN

Le monde est une tragédie pour l'homme qui sent, une comédie pour l'homme qui pense.

(Horace Walpole)

II

Am cunoscut pe tînăra artistă la începutul carierei sale, ea părea în viaţă ca somnabulă.

Tatăl său afirmă că suferea de o boală pe care veneţieni o numesc „Sa-lmara...“ adică spleenul de Veneţia, care învăleşte cu o brumă fantastică tristeţa trecutului, amărăciunea prezentului şi neîncrederea în viitor....

Trecutul pentru Eleonora Duse a fost nenorocit, de aceia poate s'a gravat în inima ei o melancolie sfăşăitoare! La 14 ani a pierdut pe mama sa care a murit într'un spital. Fiind săracă n-avea de unde să-şi cumpere o rochie neagră.

Intr'o zi zise camarazilor: „Sunt onestă! Ei bine, mă voiu vinde pentru ca să pot să-mi cumpăr o rochie neagră, ca doliu pentru mama“!

Primul debut l'a făcut cu Julieta din Shakespeare.

Publicul veneţian mirat de această apariţie într'un rol ingrat ca-l Julietei, a fost mişcat, de la început de jocul sincer naiv al Eleonorei, răsplătind-o cu aplauze şi ovaţii.

Mica şi îndrăzneaţa artistă merge din succese în succese şi o vedem dînd replici chiar marilor artişti ca Giaginta Pezzana şi Rosi la Florenţa în piesa lui Zola, „Therese Raquin“.

Un an mai tîrziu pe la 1880, are norocul să vadă pe Sarah Bernhardt într'un turneu la Turino, jucînd „Princesa de Bagdat“ a lui Dumas-fiul.

După plecarea marei artiste franceze, Duse anunţă că va apărea şi ea în acel rol al Lionetei. Amicii săi consideră aceasta ca o mare îndrăzneală.

Tu n'ai haine aşa de scumpe ca Sarah, zicea ei cu ironie! Voi juca cu aceste pe care le am, răspunse cu mîndrie Eleonora.

Piesa avu acelaşi succes ca şi cu Sarah, cu toate că lipsea decoraţia scenică, şi acele sclipitoare toalete care însoţeau pe marea artistă în turneul său.

Alexandru Dumas-fiul află printr'un prieten de acest nou succes al piesei sale care se datorea unei artiste italiene.

De atunci intră în conrespondenţă cu Duse. Mai tîrziu deveniră prietenii cînd artista juca la Roma unde se găsea şi Dumas-fiul.

Una din celebrele sale creaţiuni este şi „La Dame aux Camélias“.

Acest rol l-a studiat cu atîta pasiune, cu aşa inteligenţă încă a devenit celebră. Verdi, spune că: Dacă pe mica Duse aşi fi văzut-o înainte de a compune „Traviata“, ce frumos final aşi fi scris cu acel sublim strigăt: „Armand, Armand, Armand!“ ce-am făcut e o parodie a realităţei faţă cu geniul acestei fiinţe“.

In Iunie 1897, ea montează la teatru „Renaissance“ din Paris o serie de representaţii care le dă cu un mare succes. Din ele citez: „La Locandiera“ de Goldoni, „La Cavalerie Rustique“ de Verga, „Magda“ de Suderman, două piese a lui Dumas-fiul, „La femme de Claude şi la Dame aux Camélias“.

Nota nouă de intrepretare a Dusei, a pus în încurcală pe mulţi critici, care de altfel nu găseau greşită estetica scenică pe care o avea Duse, ci din contra o compara cu Sarah, adăugînd că în unele scene întrece chiar pe celebra artistă în sinceritate şi naturaleţă.

Lacrimile şi emoţiunele sunt adevărate, în scene de „iubire“ atinge sublimul.

Gabriele d'Annunzio a văzut'o în Marguerite din le Dame aux Camélias, şi a scris anume pentru ea „Le songe d'une matinée de printemps“.

Felix Duquesnel celebru critic de la „Le Gaulois“ spune că: „Eleonora Duse apparait, comme la Figure poetique qui a mérité de consacrer— aux limites de l'Art et du Rêve—le Temple Ideal.

Elle n-a pas une beauté reguliére, ceux qui la rencontreraient, par hasard, sans sovair qui elle est, courraient le risque de ne la point remarquer. Dans le mouvement de la parole il est un prétexte de nuance d'expression, d'un mise en valeur de la bouche qui impressionne. Les mouvements du corp souple évoquuent la vision d'un Oiseau, qui amaist l'aile coupée.

(Va urma)

NOUTAŢILE ZILEI

De la Haga.—Pînă acuma nimic important din desbaterile congresului de pace ce are loc la Haga. Diferite propuneri, proecte etc., însă puţine hotărîri, puţine lucrări vădite care să dea speranţe unei păci universale.

Mai toţi membrii acestui congres au fost aleşi preşedinţi, vice-preşedinţi, delegaţi în cutare comisiune etc. S'a rezervat fie-căruia cîte-o demnitate, cîte un loc de onoare.

Şi aceasta e foarte natural. Congresul i-a împăcat pe toţi, e doar un congres de pace...

* * *

Misterioasa planetă Marte se află zilele acestea foarte apropiată de pămîntul nostru. In alte epoce, ea se află la o distanţă de 400 milioane de chilometre pe cînd acuma, îndepărtarea acestei planete de noi e numai de 66 milioane de chilometri. Diferenţa e deci enormă şi apropierea aceasta uşurează astronomilor să studieze mai minuţios misteriosul corp ceresc. Incă în 1783, astronomul Herschell a scris că analogia între Marte şi pămîntul nostru este poate cea mai mare care există în întregul sistem solar".

Astronomul Lowel—despre care am vorbit în ziarul nostru că şi-a construit la Flagstaff (America) un observatoriu special pentru studiul planetei Marte, scrie că a observat la 26 Mai 1903 o proecţiune foarte luminoasă pe acea planetă şi crede că ar fi fost un semn dat pămîntului de către Marţieni.

Un studiu mai minuţios al acestei lumi care se apropie de noi, va permite sperăm să fie dezlegată enigma marţiană.

* * *

Garibaldi.—La 13 lulie s'a inaugurat la Paris monumentul lui Garibaldi, în prezenţa preşedintelui Republicei franceze, a unei imense mulţimi şi a cîtor-va veterani garibaldieni sosiţi la Paris, spre a azista la serbarea dată în onoarea centenarului lui Garibaldi.

Statua marelui luptător este o operă de valoare datorită sculptorului Vincente Cochi şi oferită de Italia oraşului Paris.

* * *

13. Să fie oare nefast acest număr, se întreabă o gazetă pariziană şi face următoarea observaţiune:

La 13 Iulie 1898, locotenentul-colonel Picquart a fost arestat la Paris în virtutea unui mandat de aducere emis de judecătorul de instrucţie Fabre.

La 13 Iulie 1906, locotenentul-colonel Picquart a fost reintegrat în armată.

La 13 Iulie 1907, generalul de divizie Picquart, ministru de resboiu, a avut ca oaspeţi la masa sa pe preşedinţii camerei şi senatului, pe membrii consiliului superior de resboi, pe ofiţerii generali şi şefii corpului guvernului militar al Parisului.

Superştiţioşii să-şi dee părerea!

Ultime informaţii

Se pare că a venit rîndul Iaşului în ce priveşte expulzările.

Prefectura de poliţie a remis serviciului de siguranţă o listă de tineri evrei acuzaţi că ar face parte din cercul Romînia Muncitoare.

Aceşti tineri vor fi citaţi la siguranţă, interogaţi de forma şi expulsaţi.

Eri a fost citat un tînăr Aronovici, care, probabil, va fi izgonit astă-zi.

———

Ministerul Cultelor a interzis învăţătorilor şi institutorilor de a mai desface cărţi şi broşuri ce li se încredinţează în acest scop de către diferiţi autori.

———

In urma unor informaţiuni ce apărură în mai multe ziare streine afirmînd că, din ordinul colonelului comandant al regimentului 29 Dragoş, cu garnizoana în Dorohoi, mai mulţi soldaţi evrei ar fi fost maltrataţi, ministrul Averescu însărcinase —precum am anunţat din timp—pe generalul Tătărescu, comandantul corpului IV de armată, să ancheteze cazul.

Raportul a fost înaintat şi el conchide la complecta nevinovăţie a colonelului.

———

Mâine seară cu trenul de 9 şi 5, studenţii, care alcătuesc „Cercul ştiinţific studenţesc", vor pleca sub conducerea d-lui prof. dr. Obreja, în escursiune în valea Prahovei, unde vor vizita diferitele localităţi şi uzinele din partea locului.

Escursiunea va dura 4 zile.

———

D. Vasile Popovici, inspectorul comunal al plăşei Şipotele, a fost transferat la plasa Cârniceni.

———

Pe ziua de 15 Iulie inspectorul comunal al plăşelor Cârniceni şi Rediu-Mitropoliei va fi transferat la plasa Copou-Prisacani.

———

D. Vasile Gafencu, licenţiat în drept, a fost recomandat în postul de inspector comunal al plăşei Şipotele.

———

Iată numele elevelor, cari au absolvit şcoala de moaşe gradul I, de pe lîngă institutul Gregorian:

Nestian Ecaterina I, Ananescu Maria II, Vîrgolici Penelopa III, Ichim Veacşa, Cristea Maria, Costăchescu Elena, Moşinochi Ana, Căpăţină Euf., Vulpe Elena, Poghircă Ana, Florea Ruxanda, Grumăzescu Elena, Simionescu Ioana, Zugravu Natalia, Caraman Cecilia, Liceanu Maria, Holescu Ecat., Decie Victoria, Ciocârlan Maria, Dăscălescu Eugenia, Ţărdea Sevasta, Vasiliu Ecat., Murgescu Safta, Dimitriu Elena, Veber Ecaterina, Stefanovici Lucreţia, Teodoru Eugenia, Dobrota Elisa, Gafencu Maria, Stroici Olga, Ionescu Elisabeta, Popovici Natalia, Gheorghian Maria, Racoviţă Natalia, Constantiniu Ioana, Enea Maria, Surcescu Ort., Pintilie Maria, Roşca Elena, Manea Demetrea, Grigoriu Ecaterina, Crivăţ Sofia, Cristof Maria, Petrovici Maria, Tăutu Elena, Cicerone Cecilia şi Gafencu Ana.

———

Examenul de înaintare pe loc.—S'a fixat un nou termen pentru examenul de înaintare pe loc. Pe ziua de 1 Februarie 1908 se va ţinea noul examen, la Iaşi şi Bucureşti.

In vederea aceasta candidaţii vor prepara pentru proba orală de conversaţie *Pestalozzi*. „Cum Gertruda 'şi învaţă copii; *N. Iorga* „Istoria lu Stefan cel Mare pentru popor.

Ne oprim aici.

D. N. Iorga autor clasic, înlocuind pe Bălcescu şi C. Negruţi.

O nouă minune a d-lui Haret.

Cine n'a cetit lucrarea d-lui N. Iorga „Istoria lui Stefan cel Mare pentru popor" scrisă cu prilejul centenarului din 1904. Rari scrieri ni s'a dat să le vedem scrise mai în grabă, cu fraze mai necioplite, cu întorsături mai ridicule şi cu afirmări mai uşoare.

A sili pe toţi învăţătorii să cetească această lucrare pentru examen, însamnă a-i face să-şi strice gândirea şi vorbirea, căci la erudiţia pretenţioasă a autorului, bieţii învăţători nu vor şti ce să aleagă. In ori ce caz noi protestăm contra alegerei acestei scrieri, căci dacă e vorba de a se pune o lucrare fără stil, la cei chemaţi a preda stilul, apoi n'au decît să aleagă pe D. Cantemir cu *cronicul* ori *Istoria eroglifă*, că cel puţin Cantemir a murit de când moşii roşii, pe când N. Iorga trăeşte şi destul ne strică gândirea şi vorbirea, să lase cel puţin lumea învăţătorimei scutită de stilul Iorga.

Dar se vede cât de colo cărdăşia politică între cei doi naţionalişti: Haret şi Iorga.

Felul cum e scrisă această lucrare întrece puterile învăţătorilor noştri de a o putea pricepe. Apoi afirmările sînt multe gratuite. Aşa d. Iorga face să moară la Rezboeni boeri, cari au avut păcatul că au mai trăit zeci de ani după aceia. Aprecierile sale sînt multe pripite şi e prea multă umplutură pentru domnia lui Stefan.

Mai bine s'ar cere lecturi din cronicari ca Ureche şi Costin.

In ori ce caz lăsaţi-l pe N. Iorga, că opera lui are nevoe de pieptănătură critică; nu intoxicaţi învăţătorii cu lectura frazelor sale anapoda!

—

Ni se scrie din Huşi.

Şcolare: Situaţia şcolară a şcolilor primare de băeţi şi fete din oraşul Huşi e aceasta:

Elevi în vrîstă de şcoală 2.083; înscrişi pentru a urma la şcoală 1.322 elevi, adică 63 la sută; au frequentat regulat 998 elevi, adică numai 47 la sută din totalul copiilor; au promovat 643 elevi, adică 64 la sută din elevii cu frequentare regulată; au absolvit 150 copii.

Din această statistică rezultă următoarele: Faţă cu numărul copiilor în vrîstă de şcoală, prea puţin sînt înscrişi la şcoală, căci cifra înscrişilor reprezint numai 63 la sută din totalul copiilor în vrîstă de şcoală; adică rămân fără învăţătură 761 copii. Din ce cauză! nu se aplică strict obligativitatea? Sînt părinţii prea săraci? Azistenţa publică nu dă nici un sprijin celor nevoeşi? Gânditu-s'au autorităţile şcolare şi comunale la aşa ceva! E o ruşine ca 37 la sută din copii să nu dea de fel la şcoală; şi mai vorbim atunci de sporul culturii rurale!

Dar mai este ceva. Pentru toată această populaţie şcolară se serveşte actualmente 21 săli de clasă, din care 13 săli la şcolile primare de băeţi, şi 8 săli la şcolile de fete. Punând în medie de clasă suma celor cu frequentare regulată reese că au fost 47 elevi de clasă; de şi pentru 2.083 copii ar trebui luînd 60 copii de clasă, 34 săli de clasă; şi Huşii nu dispun de cât de 21 săli de clasă. Dacă toţi copii ar urma, ar trebui să între în fiecare clasă câte 100 copii.

Ar mai trebui în Huşi cel puţin o şcoală primară complectă, dacă s'ar aviza la mijloace de frequentare regulată a copiilor, dat fiind că în Huşi avem o populaţie de Unguri catolici, de bulgari şapi, şi de jidovi în centru, pentru care şi putinţa de urmat la şcoală e mai slabă şi interesul de carte mai mic.

O şcoală primară complectă se impune în Corni, unde avem un strat compact de unguri.

Politice: In cercurile politice se desinează o acţiune în comun între N. Cişman şi Gr. Vericeanu, că adică liberalii Cişmanişti să dea sprijinul listei conservatoare având în cap pe Gr. Vericeanu. Semnalul apropierii celor 2 tabere s'a dat prin împăcarea agenţilor chemaţi a lucra în alegeri. Cred că semnalul e prea matur, dat fiindcă graba agenţilor în împăcare nu e de cât un efect al apropierii stăpânilor.

—

Un torent s'a deslănţuit aseară asupra comunei Belceşti şi asupra satului Polieni.

Mai multe case au fost inundate, iar semănăturile de pe teritoriile acestor comune au suferit mari stricăciuni.

———

In ziua de 20 Iulie a. c., se va deschide la Fălticeni marele iarmaroc de vite, ce se ţine în fie-care an.

Din causă, însă, că în foarte multe părţi bîntue febra aftoasă, s'au luat măsuri ca să nu se primească în iarmaroc de cît vitele din acele comune, unde nu bîntue acea epizootie.

———

După cum am anunţat noua revistă socialistă va apare în Iaşi, la 1 August.

Revista va fi pusă sub direcţiunea d-lor: doctor Rakosvski; doctor Grigorovici, deputat austriac şi M. Bujor.

———

Inmormântarea regretatului nostru prieten, preutul Ioan Vasiliu, a avut loc astăzi.

Prohodul a fost oficiat de un număr însemnat de preuţi.

Discursuri funebre au fost rostite de: părintele I. Gotcu, în numele clerului; de d. Ghibănescu, în numele profesorilor şcoalei „Vasile Lupu"; iar d. Oiaga a vorbit în numele clubulni conservator.

———

Bursele Adamachi.—Din fondul Adamachi, Academia romînă va acorda în anul şcolar 1907—908 două burse de cîte 100 lei lunar, cu începere de la 1 Noembrie una la facultatea de ştiinţe şi una la facultatea de medicină din Iaşi, pe lîngă cele cari eventual vor mai rămînea vacante pînă la 1 Noembrie 1907.

Bursierii trebue să fie lipsiţi de mijloace, nu vor mai avea alte ocupaţiuni, precum funcţiuni sau lecţiuni private, vor trebui să treacă regulat toate examenele şi să facă toate lucrările cerute de regulamentele Universităţii, la epocele regulamentare şi nu vor putea avea altă bursă.

Se vor admite să concureze şi tineri din ori-ce parte a ţărilor locuite de romîni în afară de hotarele regatului.

Pentru acordarea burselor, se va ţinea concurs la universitatea din Iaşi în ziua de 1 Noembrie şi în zilele următoare, înaintea unui juriu care se va constitui la timp.

Candidaţii vor adresa, pînă în seara zilei de 25 Octombrie d-lui decan al facultăţei de ştiinţe sau de medicină cererile lor însoţite de următoarele acte: certificatul de trecerea examenului general de liceu, un certificat constatînd că candidatul este romîn, fiu de părinţi romîni, un certificat de paupertate vizat de administraţiunea financiară respectivă, cu arătarea tuturor dărilor pe cari le plăteşte concurentul sau părinţii lui, un certificat de bună purtare liberat de direcţiunea şcoalei secundare în care candidatul şi-a făcut studiile.

Concursul pentru candidaţii din anul 1 al facultăţei se va face asupra materiilor părţii ştiinţifice a programului de liceu. El va consta din o probă scrisă şi din o probă orală. Pentru candidaţii din anii următori ai facultăţilor, alegerea se va face după notele din certificatele de trecerea examenelor anilor precedenţi.

—

D. locotenent Bijulescu a fost numit comandant al închisorei militare de ta Galata, în locul d-lui locotenent Răducănescu, care a fost trecut la front.

———

Ecouri clericale.—In cursul lunei aceştia se va face alegerea epitropilor la mai multe biserici din comunele rurale din judeţul nostru.

*

Membrii societăţei clericale „Bine facerea" se vor întruni în curînd, avîndu-se a se discuta mai multe chestiuni.

*

In timpul cît I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei va sta în străinătate, afacerile Mitropoliei vor fi girate de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, Vicarul Mitropoliei.

*

In contra unui cunoscut preot din Eparhia Mitropoliei Moldovei şi Sucevei, autorităţile au primit un grav denunţ.

Vom reveni.

———

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 5 Iulie

Mişcare în magistratură

Bucureşti. — Astă-zi a apărut următoarea mişcare în magistratură:

D. C. T. Teodoru, actual judecător de şedinţă la tribunalul Suceava, judecător al ocol. II din Iaşi, în locul d-lui Hînţescu, pus în disponibilitate.

D. Cesar Parteni Antoni, actual judecător sindic pe lîngă tribunalul Iaşi, a fost numit judecător de instrucţie la acelaşi tribunal, cabinetul II, în locul d-lui Emil Letter Demetrescu, sacrificat;

D. Gr. N. Suţu, a fost numit judecător sindic la trib. Iaşi.

D. George Livadidi, actual procuror la trib. Suceava, în aceaşi calitate la Iaşi, în locul d-lui Haralamb sacrificat;

D. Filip Apostol, actual judecător al ocolului Paşcani, mutat judecător al ocolului I din Iaşi, în locul d-lui Combatti, sacrificat;

D. C. Carp, copist la secţia III-a trib. Iaşi, ajutor de grefă la aceaşi secţiune, în locul decedatului Orest Musteaţă;

D. Const. R. Ionescu numit ajutor al ocolului Tutova, în locul d-lui Pogonat, demisionat;

D. I. Ionescu, actual judecător de instrucţie la Teleorman, judecător de şedinţă la tribunalul Suceava;

D. N. Comino, judecător de pace la Fălticeni, procuror în locul d-lui Livadidi;

D. I. Ivanovici, actual ajutor de judecător la Vaslui, inaintat judecător la Paşcani.

D, Victor C. Ionescu, ajutor de judecător al oc. Fălticeni, judecător la acelaşi ocol.

D. Iacob Solomon ajutor de judecător al oc. Odobeşti în locul d-lui G. D. Grigoriu.

Construirea de şcoli

Bucureşti.—Casa şcoalelor a intervenit pe lîngă prefecţii, în reionul cărora se construesc şcoli rurale, ca să stărue pentru ca toate construcţiile să fie terminate pînă la Septembrie.

Incendiu

Bucureşti.—Un incendiu a isbucnit astă-zi diminiaţă în strada Cîmpului stradă locuită de foarte mulţi birjari. Incendiul a luat proporţiuni foarte mari şi cu mare greutate a putut fi localizat. Pagubele sunt însemnate.

Ciocnire de trenuri

Bucureşti.—Trenul de marfă No. 711 ce venea de la Predeal spre Constanţa, s'a ciocnit, în momentul intrărei în staţia Feteşti cu un alt tren, care se afla în acea staţiune, 6 vagoane au fost sfărâmate. Pagubele se urcă la vr'o 60.000 lei.

Nu este de înregistrat, din fericire nici un accident de persoane,

Tragerea de mîine

Bucureşti.—Mâine se va efectua tragerea loteriei Statului, clasa a I-a.

Operaţiunea va fi prezidată de d. general Mihăescu. Delegaţii ministerului de finanţe vor fi d-nii: I. Ionescu, Ath. Bancu şi Al. Garăbeu.

D. N. Lahovari a fost delegat să asiste din partea ministerului de interne. Controlor general va fi d. D. Neniţescu, iar din partea direcţiei Loteriei va asista d. T. Crivăţ.

Atentatul din Buzeu

Buzeu.—Un lucrător bulgar, care avea nemulţumiri contra antreprenorului şoselelor judeţene, a comis un atentat contra acestui antreprenor, care se numeşte Constantin Ognanescu.

Bulgarul a întrat în casa antreprenorului şi a tras asupra lui focuri de revolver, cari n'au nimerit, însă, pe antreprenor. In urmă bulgarul a cercat să dee foc casei. Criminalul văzîndu-se urmărit a sărit de pe balconul casei şi s'a rănit mortal.

Suspendare de curse

Bucureşti.—Din cauza ciumei constatate în Orient şi a carantinei la care urmează să fie supuse mărfurile din acea parte, cursele vapoarelor noastre pentru Alexandru au fost suspendate.

Săteni achitaţi

Giurgiu.— Curtea cu juri de aci, a cercetat procesul unei noi serii de săteni acuzaţi dea fi dat foc la nişte conacuri în timpul răscoalelor. Juraţii aducând un verdict negativ, Curtea i'a achitat.

Contra Holerei

Constantinopol.—Carantina pentru rovenienţele din Alexandria a fost pmărită la 5 zile.

Ciocnire cu poliţie

Minsc.— Locuitorii poloneji au ridicat o cruce conform credinţei lor lîngă biserica rusă la Iwneze. Şeful administraţiunei locale a ordonat depărtarea acestei cruci. Mulţimea a resistat şi a aruncat cu pietre asupra poliţiei care a tras focuri.

Un om a fost ucis. Un comisar de poliţie şi mai mulţi agenţi au fost răniţi.

Crucea a fost dată jos.

Proect de budget

Petersburg.—Consiliul de miniştri a aprobat propunerea ministrului de finanţe de a supune aprobărei Dumei şi consiliului imperiului proiectul de buget pe 1908 împreună cu expunerea ministrului. Un ukaz imperial ordonă prelungirea stărei de apărare întărită la Petersburg încă pentru 6 luni cu începere de la 21 Iulie.

Voiaj regal

Cristiania.—Familia regală însoţită de d. Nansen, ministrul Norvegiei la Londra, a plecat eri la Drontheim

Oraş inundat

Viena.—O ploaie extra-ordinară a căzut ieri asupra oraşului. Mai multe străzi au fost complectamente inundate.

Doi oameni au pierit în valuri.

Misiune

Constantinopol.—Generalul Averescu, ministrul de resboiu al Romîniei, va sosi aci între 27 şi 30 ale curentei pentru a remite Sultanului insemnele colierului ordinului Carol I în briliante.

Convenţia Romîno-Turcă

Constantinopol.—In şedinţa de eri, delegaţii turco-romîni au căzut de acord asupra întregului text al convenţiunei comerciale. Mîine începe discuţiunea tarifului.

Cetinge.— După informaţiile primite de la fontieră, un conflict ale cărui cause nu se cunosc, a isbucnit între soldaţi turci şi locuitorii creştini din satul Loughe in districtul Berone. Cinci locuitori creştini din tribul Akovici au fost ucişi; mai mulţi alţii sunt răniţi.

Probabila demisie a lui Picquart

Paris.—Ziarul „Gaulois" află că generalul Hagron, membru în consiliul de război superior, a conferit eri după amiază cu d. Clemenceau. Ziarul aminteşte că generalul Picquart, ministru de resboi, nu a asistat la consiliul de miniştri de eri.

Se crede că Picquart ar avea intenţiunea de a demisiona.

Atentat

Petersburg.—Un atentat a fost încercat la Elisabetgrad în contra ministrului căilor ferate care se afla acolo în inspecţie. Uvrierii căilor ferate au pus pe şine un bloc de fer, însă trenul în care se afla ministrul a fost oprit la timp. Vinovaţii au fost arestaţi.

Măcel

Teheran.—Se pretinde că o femee mahomedană fiind deţinută de către evrei în cartierul evreesc, acest fapt a provocat aproape un măcel al Evreilor.

Graţie însă intervenţiunei autorităţilor la timp numai vre-o 20 evrei au fost raniţi. Cartierul e actualmente păzit.

In jurul arestărei lui Nasi

Roma. — După ziare, Inalta curte de justiţie pentru afacerea Nasi a fost convocată pentru ziua de 4 Noembrie. Telegramele din Sicilia anunţă că noua arestare a lui Nasi a produs o vie emoţiune. La Trapni însă e linişte. Municipalitatea din Trapni a votat o ordine de zi de protestare. Un meeting ţinut la Palermo a proclamat candidatura lui Nasi pentru consiliul provincial. Azi dimineaţă preşedintele senatului cu doi senatori şi comisari ai camerei s'au dus la închisoarea din Regina coeli pentru a lua un interogator lui Nasi.

bonate No. I, III, VI pentru băut.—No. II, VI, VII pentru băi.

B). *Izvoare alcaline feruginoase* No. VIII pentru băut.

C). *Izvoare feruginoase* No. IV, V pentru băi.

Indicaţii terapeutice. Aceste ivoare se întrebuinţează cu mare succes şi dau rezultate admirabile în următoarele boale:

Tubul digestiv şi anexe. Boalede stomach şi intestine: dispepsii, hyperchlorhidrie, gastrite cronice, dilataţie de stomach, atonii gastro-intestinale, constipaţia obicinuită etc. Congestia ficatului, stază în vena porta, gravelă etc. Aceste ape au aşa reputaţie pentru boalele tubului digestiv în cât multe persoane cari au frecventat Karlsbad, Marienbad, Kissingen, Vichy etc. şi-au găsit vindecarea numai la Slănic.

Aparatul respirator. Bronchite cronice, emfisem pulmonar, pleurisii adesive, cataruri nasale şi laringee, faringite cronice etc.

Aparatul urinar. Cataruri cronice, uretrite, bleno-ree, goutte militaire, cistite, pielite, nisip în rărunchi şi urină, sifilis; boale de femei (metrite şi exudate cronice).

Boale nervoase, boale generale şi prin incetinare de nutriţiune: artritism, reumatism, guta, obesitate, scrofulosa, anemia, cloranemie, neurastenie, histerie, surmenaj, migrene, nevralgii, nevrite, intoxicaţii alcoolice etc.

Se vede dar că numărul izvoarelor este atât de bogat şi întrebuinţarea lor aşa de multiplă în câtse poate afirma că este un adevărat miracol de a găsi la Slănic, isvoarele de la Vichy, Ems, Kissingen, Karlsbad, Marienbad, etc.

Pe lângă acestea izvorul No. I este cea mai bună apă minerală de masă, băută simplă sau cu vin; este perfect digestivă şi diuretică.

Pentru ca efectele miraculoase ale apelor de băut să nu fie diminuate întru nimic, restauratorii sunt obligaţi ca să pregătească bucate compatibile cu apele minerale, aşa cum se face la Karlsbad şi alte staţiuni balneare similare.

Hydroterapia. — Stabilimentul de Hydroterapieva fi dirijat de domnul Doctor Al. Brăescu, care a mai dirijat deja, cu mult succes timp de cinci ani, stabilimentul de hydroterapie de la Slănic; d-sa în calitate de medic specialist în boalele nervoase şi de stomach a vizitat şi studiat pe loc, în mai mulţi ani de a rîndul, cele mai mari staţiuni balneare şi stabilimente de Hydroterapie din Europa, şi în special din Scoţia, Anglia, Franţa, Germania, Sviţera şi Austria. D-rul Brăescu va aplica deci Hydroterapia după sistemele cele mai ştiinţifice şi moderne ce a văzut şi studiat în aceste ţări.

Stabilimentul de Hydroterapie de la Slănic este din nou instalat pe baze absolut ştiinţifice şi îndeplineşte toate condiţiunile cerute de Hydroterapia modernă: *apa este de isvor, are o temperatură de 10°R şio presiune de 3 atmosfere, presiune care variază după voinţă şi este măsurată cu precisiune cu ajutorul unui manometru. Amestecătorii duşurilor ecoseze sunt prevăzuţi cu termometre cari indică în mod precis temperatura apei ce se întrebuinţează.*

Posedînd deci aceşti doi factori capitali în Hydrodroterapie (presiune şi temperatură) aplicaţiunile hidriatrice se vor aplica în mod riguros ştiinţific, iar rezultatele terapeutice vor fi foarte salutare.

Instalaţia băilor minerale calde.—Este cunoscut inconvenientul serios ce presintă la Slănic instalaţia băilor minerale calde în vechile barace. Anul acesta aceste băi sunt instalate în parterul hotelului Racovitza; instalaţia este modernă şi indeplineşte toate condiţiile cerute de ştiinţa balneologică modernă. Sunt în total 56 cabine foarte luxos mobilate, iar căzile pentru băi sunt în faianţă.

Electricitate medicală. — Fiind că în boalele nervoase — cari sunt legiune la Slănic — **energia electrică** este un puternic agent terapeutic, de aceia s'a montat o complectă instalaţiune de *electricitate medicală* şi anume: curenţi faradici, curenţi galvanici, *o puternică maşină electrică statică*, aceste din urmă foarte eficace în neurastenie, surmenaj, reumatizm cronic, etc. Se vor asocia deci efectele terapeutice ale electricităţei cu acele ale apei cari sunt specifice în un mare număr da boale nervoase.

Aerul comprimat.—Cura de aer comprimat este una din specialităţile cele mai importante a Slănicului, această cură este cu atît mai căutată cu cît Slănicul fiind situat în mijlocul munţilor are un aer foarte pur şi îmbalsamat cu brad; sistemul de inhalaţie ce se întrebuinţează este acel de la *Reichenhall.*

Tot pentru aerul său curat, pentru clima sa constantă, ferit de vînturi, Slănicul este o *staţiune climaterică* din elec mai importante pentru anemici, scrofuloşi, surmenaţi, debili, convalescenţi etc.

Inhalaţii.—S'a instalat la Slănic un stabiliment special de inhalaţii după sistemul de la Ems şi Gleichenberg; inhalaţiile se fac cu diferite substanţe medicamentoase şi cu ape minerale de Slănic. Aceste inhalaţiuni sunt foarte folositoare în diferite boale cronice ale nasului, faringelui, laringelui şi pulmonilor, boale care sunt foarte frequente în ţara noastră.

Masajul.—Agentul terapeutic mecanic, *masajul* care este atât de eficace în cazuri de reumatism cronic, îndinţe la anchilose, obesitate (ingraşă[illegible]), tonii gastro-intestinale etc. se va practica pentru primaoară în România după sistemul dela *Aix-les-Bains* adică masajul sub duş.

Distracţiile.—Slănicul este cunoscut ca staţiune balneară cea mai mondenă din ţară, este Aix-les-Bains a României; la Slănic îşi dă *rendez-vous* toată lumea elegantă şi selectă, care doreşte să petreacă agreabil timpul de vacanţă. Intre distracţii putem cita *Casinul regal monumental* în care este cercul, sala de biliard, sale de conversaţie separate pentru doamne şi domni, căişori, cabinet de lectură cu jurnale străine şi române: apoi magnifica sală de Teatru unde se dau reprezentaţii teatrale, concerte, baluri, conferinţe, matinele literare şi artistice, etc.

Diferite jocuri precum Lawn-tennis, croquet, Foot-ball, batae de flori, etc. ast-fel atît sexul frumos cît şi *intelectualii* vor găsi un adevărat *regal* la Slănic.

Preumblările prin parc, pe splendida terasă, precum şi escursiunile în împrejurimi (Dobru, Puf, Poiana Sarata etc.) sunt căutate chiar de persoanele cu gusturile cele mai dificile şi rafinate.

Muzica Regimentului 4 Roşiori „Principesa Maria" atît de mult apreciată sezoanele trecute de vizitatorii Slănicului, va delecta publicul şi vara aceasta în tot timpul stagiunei.

Ecleraj electric. — Intreaga staţiune balneară este iluminată electric şi posedă poştă, telegraf, telefon. Farmacie complectă, înzestrată cu toate medicamentele necesare, este dirijată de farmacistul Werner din Iaşi.

Viaţa la Slănic.—Băile Slănic erau a proape inaccesibile din cauză că preţurile nutrimentului, ale băilor, ale hotelurilor erau prea ridicate. Epitropia în cei cinci ani din urmă a redus preţurile în aşa proporţieîncît le-a pus în raport cu mijloacele de traiŭ ale diferitelor cla se sociale, ceea ce a provocat o afluenţă considerabilă de vizitatori cari s'au folosit de eficacitatea apelor miraculoase de la Slănic. Această consideraţiune a determinat epitropia de a continua să meargă pe această cale spre folosul suferinzilor. Se va putea deci trăi la Slănic în bune condiţii, chiar în sezonul mare şi cu 5 lei pe zi (astfel distribuiţi: odaea 1.50, masa 2.50 şi baia 1 leu.

Oteluri.—Slănicul e cunoscut prin otelurile sale foarte confortabile, luxos şi cu gust mobilate, precum: Racoviţă, Cerbu, Pufu, Zimbru, Administraţia etc. cu preţul de la 1 leu 50 b. pe zi în sus odaia.

Pe lîngă oteluri mai sunt ville particulare: Scurtu, Sion, Maţian, Petrescu, Codrescu, Munteanu, Anastasiu, Smera, Robescu, Pantazi, Langa, Gheorghiu, Dimitriu, Bobinca etc. care se închiriază în totul sau cu apartamente, avînd tot confortul.

Restaurante de primul rang, cu bucătării franceză şi romînă, *table d'hôte* sau *à la carte* cu preţuri de la 3 lei 50—7 lei pe zi. Pentru abonaţi reduceri lapreţuri.

Preţul Băilor.—Dimineaţă o bae minerală caldă lei 2.50
După prânz . . „ 2 —
O aplicaţie de hidroterapie „ 1.50
Două aplicaţiuni de hydr. în aceiaşi zi . „ 2.50
Una aplicaţie de hydroterapie cu masaj abd. . . „ 2.—
Un masaj general . . „ 2.—
Una bae minerală rece în basen „ 1.—
„ „ rece de piscină cu duşuri „ —.70
„ şedinţă de aer comprimat „ 2.—
„ „ „ inhalaţie . „ 2.—

Pentru copii până la etatea de 7 ani preţurile băilor reci şi ale inhalaţiilor sunt pe jumătate.

Taxa de cură şi muzică.—Aceste taxe sunt:

Clasa I, pentru o familie . 25 lei
„ „ „ o singură persoană 15 „
„ II, pentru o familie . 15 „
„ „ „ o singură pers. 10 „
In Satul nou pentru o familie . 20 „
„ „ „ pentru o persoană 12 „

Taxa de cură nu se plăteşte de persoanele ce stau numai 3 zile în stabilimentul băilor, dacă la sosire vor fi declarat aceasta administraţiei băilor.

In resumat o staţiune balneară cu ape minerale in comparabile, cu instalaţiuni complecte a celor mai importanţi şi moderni agenţi curativi, confort, economie şi viaţă agreabilă, iată ce este Slănicul din Moldova.

Medicii Băilor. *Dr. L. Russ*, medic primar al Spitalelor Sft. Spiridon, este medic ispector al băilor şi medic consultant.

Dr. Al. Brăescu, medic primar al Spitalelor Sft. Spiridon, este medic inspector al băilor, medic consultant şi director al Stabilimentului de Hydrotherapie.

Dr. Cr. Misir este medic sanitar şi consultant.

Dr. Benno Stenner asistent la Hydroterapie.

Sezonul băilor începe de la 1 Iunie şi durează până la 1 Septembrie.

De la 1—30 Iunie preţurile camerelor sunt reduse la jumatate.

Mijloace de transport.—Vagoane directe până la Tg.-Ocna cu **50%** **reduceri pe C. F. R.**

Trăsuri confortabile şi elegante de la TârgulOcna la Slănic, cu preţuri convenabile.

N.B. Prospecte se trimet gratis şi franco, la ce rere, de Epitropie până la 1 Iunie şi de administraţia Băilor în timpul sezonului.

Exploatarea apelor minerale de băut se face de dl. I. Werner, farmacist Iaşi, furnisorul Curţei Regale, căruia trebue să se adreseze toate comandele.

„ELE" schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE
VIN
BI-DIGESTIF
CHASSAING
CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.
n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IASI
Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori
— Casa de incredere —
EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ
TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ
Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmăcist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif.**

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes ēgal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĚ-DECI ANI** a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra
FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.
Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JA[illegible] Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER
Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**
Casă fondadă în 1880
Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.
Vapoare din cele mai solide şi mai repez
Durata traseului 6—7 zile
Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30 c.

Raym^d **GARIEL,** 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre. . Of 25
Châssis de couche, depuis.... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré. . 1 80
Porte-fou [illegible] pour 200 places..... 7 [illegible]
Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: Of 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 188.– Sîmbătă 7 Iulie 1907

Un examen casat

II

Arătasem eri că primul punct de acuzare din raportul d-lui Sp. Popescu, cătră d. Haret, e că înscrierile pe tabloul la examenul de înaintare pe loc, s'au făcut cu multă neregulă, nesocotind pe unii şi păsuind pe alţii.

Arătam că în ceia ce priveşte putinţa controlului alegerii pe tablou a candidaţilor după examinarea orală făcută, în foarte mare parte s'a făcut bine, candidaţii nedesminţînd întru nimic arătările din rapoartele revizorilor şcolari.

Dar d. Sp. Popescu mai aduce 2 motive de casare: comisiunile examinatoare au calcat regulamentul, spunînd candidaţilor tezele, iar la unele probe—ca cea de practică pedagogică—au notat cu uşurinţă unele lecţii.

Punctul al 2-lea priveşte cazul d-lui profesor Ţilenski, colegul meu din comisiune, un profesor esemplar de corectitudine şi seriozitate, care nu putea să comită ceia ce i s'a imputat.

Astăzi însuşi d. Sp. Popescu şi chiar d. Haret sunt convinşi de uşurinţa cu care au formulat şi hotărît acuzarea, dovada vie că atunci cînd patima vorbeşte se poate greşi ori cît de sus ai fi pus tu.

Se acuză că un profesor esaminator a dat de acasă titlul unei probe orale candidatului, lucru contrar literei regulamentului.

Darea în judecată a d-lui Ţilenski a fost urmarea acestei aprecieri pripite din partea autorităţei şcolare.

După regulament se dau 3 probe orale: o disertaţie preparată cu 24 ceasuri mai înainte, o converzaţie din anumiţi autori, şi o lecţie practică ţinută cu copiii în şcoala primară.

Prima probă cată a dovedi cunoştinţele învăţătorilor la cercurile culturale; a doua dă dovadă de cultura lui generală şi puterea de a prinde cunoştinţile prin lectură; a treia arată destoinicia lui dăscălească. Toate la un loc clasifică pe candidaţi.

Toate probele s'au trecut în perfectă regulă, fiind riguros păzite de noi, membrii din comisiune.

Incidentul care a provocat cazul Ţilenski e aşa de ridicul, că a descoperit răutatea celui chemat a cerceta.

Dintr'un esces de zel de precauţie să scoţi învinuire de tradare de secret profesional la o probă, unde tocmai ai răgaz de 24 ore pentru pregătire, e culmea!

Şi cu toate acestea aşa s'a procedat. Consiliul permanent va judeca acest caz, unic în analele învăţămîntului, unde va avea să constate curentul bolnăvicios ce stăpîneşte azi la ministerul Instrucţiunii Publice.

Dar mai este un caz de acuzaţie: marele pedagog Sp. Popescu a crezut că ne dă gata pe noi cei din comisiune, afirmînd că unele planuri foarte metodic facute au fost notate mai slab, ca altele rău întocmite şi bine notate.

A! da, d-le Popescu. Regulamentul zice că nota de la practica pedagogică se pune pe planul lecţiei, dar acea notă e media lucrării din plan cu ţinerea lui în faţa copiilor. Aceasta ai uitat'o.

Planul! o superfetaţie pedagogică pentru bunul metodist! Planul o belea pentru vechiul dascal nedeprins cu treptele formale. Planul un prilej de copie din atitea volume de planuri!

In clasă, acolo se vede personalitatea propunătorului! Acolo în contact cu copiii se vede cine e bun dascal. Şi eu unul eram foarte riguros la această probă, singura temeinică pentru tot acest esamen.

Celelalte 2 probe orale umplutură, lux, pretenţii. Mie îmi trebue dascalul să fie destoinic în ale dăscăliei, să ştie de unde să ia lecţia, cum s'o diriguiască şi unde are să iasă la capăt.

Aici d. Sp. Popescu a scrintit'o rău, adică şi-a dat pe faţă nepriceperea sa didactică. In tabloul ce întocmeşte d-sa despre cîte răspunsuri putea să capete la o întrebare rău pusă sau prea generală, uită că în clasă, în faţa copiilor, adesa capeţi răspunsul care nu l'ai aşteptat şi dacă eşti rău metodist, te încurci, nu ştii face faţă situaţiei.

Punctul cel mai gingaş în o lecţie e cum înlănţueşti întrebările; bunul dascal după aceasta se cunoaşte. Dar nu mai puţin adevărat este şi aceasta că abuzul metodicei numai rumegate, dar nu şi pricepută, a produs multora confuziune, crezînd că zama lungă a întrebărilor cu şi fără rost ţine loc de mîncare bună.

Nu.

Putem servi pe d. Sp. Popescu cu multe specimene de asemenea nostimade didactice, care provoacă umorul clasei, dar nici într'un caz asemenea lucruri de metodică nu se iau ca motive de casare.

Deci din cele 3 motive nici unul nu stă în picioare:

Şi cu toate acestea s'au casat.

Ii trebuia d-lui Haret lăsată liberă putinţa ca dînsul numai să plaseze, în gradul de institutor rural. Mai ales că acum s'au prevăzut 80 locuri nu numai 20 ca înainte.

80 de devotaţi învăţători!

Fie;

Dar să nu se terfelească un profesor învinuindu-l cu lucruri închipuite, şi să nu se arunce blam unor comisii cari n'au făcut de cât să judece drept şi după valoare pe candidaţi.

Arma bănuelii se poate resfrânge şi altora, şi nu e bine ce s'a inaugurat la ministerul Instrucţiei.

Cu revocări şi casări se zdruncină lumea şcolară, nu se îndreaptă lucrurile ci se face a se pierde încrederea în cei ce au rolul de a dirigui într'un moment dat carul învăţământului.

S'a publicat un nou concurs, şi a eşit din cenuşa celui vechiu, că învăţătorii vor ceti pe N. Iorga!!!

Sărmane Bălcescule!

Gh. Ghibănescu

EXPULZARILE

In cea mai perfectă linişte se operează sute de expulzări.

Legea expulzărei este o armă legală în mîna unui guvern—atîta timp legală, cît timp ea se face în interesul statului, sau în interesul altor cetăţeni.

Şi tocmai fiind-că un guvern poate mînui această armă cum i vine la socoteală; tocmai fiind-că, după regulamentul existent, nu trebue să se dee cont expulzatului de ce a fost isgonit—guvernele, în deobştie, ca să nu se creadă că abusează de acea importantă armă, explică, prin comunicate, cauzele rigurosităţei.

Guvernul actual, mai drept ministrul de interne, nu procedează astfel. Se află—şi de multe ori nici nu se mai află—că cutare individ a fost petrecut oficial până la graniţă—pentru ce nu se ştie.

De câte-va zile se anunţă o nouă expulzare, sau, mai drept, un proiect de expulzare privitor la d. doctor Rakowsky.

Această expulzare se face cu mai mare dificultate, sau tot cu atîta dificultate, cu câtă uşurinţă se fac expulsările în masă ale altora.

Se culeg date, biografii şi certificate pentru probabila expulzare a d-rului Rakowsky—şi dacă ea se va face, probabil că vom asista la expulsarea unui cetăţean romîn din ţara romînească.

Şi n'ar fi lipsit de deliciu tabloul, ca, la ieşirea din ţara lui, expulsatul să se întîlnească cu vre-un Valmasache, care va intra în ţară!

Dar de ce se tot anunţă această expulsare? D. Racowski nu ie un străin. Liberalii l'au intrebuinţat, au agitat prin el; doctorul Rakowsky a fost unul d'intre acei, cari, lucrând pentru anarchie, a grăbit venirea liberalilor la putere.

Trebue să fi ştiind ceva multe acest doctor. De aceea foştii lui fraţi, închizitorii de astă-zi, îl tot sperie cu vedenia expulzărei.

Căci una din două: sau doctorul Rakowsky este un anarhist şi, tot-o-dată, supus străin—şi atunci să-l expulseze; sau este cetăţean român şi atunci să-l dee în judecată; sau este nevinovat şi atunci să-i dee pace.

Dar ca un guvern să se joace cu expulzările şi să le intrebuinţeze drept sperietoare—asta nu s'a auzit încă.

MAGISTRAŢI „sacrificaţi"

Cu prilejul insuccesului ce-l obţinuse cu traducerea presidentului Bălăşescu înaintea unui tribunal disciplinar, ministrul justiţiei, ca să se esplice şi să-şi descarce nervii, făcuse cunoscut ideile sale privitoare la magistratură.

Avusem prilejul să insistăm asupra acelor idei şi păreri şi subliniasem multele părţi comice ce ele conţineau.

Dar din articolele d-lui Stelian, publicate în *Independenţa*, reeşea clar un lucru: că magistratul trebueşte lăsat în pace, că numele seu nu trebue tărît în politică, căci el—magistratul—nu trebue şi nu poate să răspundă.

Această părere, dacă nu poartă pecetea originalităţei, avea totuşi meritul, cînd a fost scrisă la ziar, să arăte cum se va conduce d. Stelian faţă de magistraţi.

Dar aproape la fie-care opt zile, ministrul se desminte. D. Stelian n'a fost sincer, dar de loc, cînd, sub formă de maximă, a dat a înţelege, că va scoate politica de sub jugul politicei.

D. Stelian, din contra, se joacă cu mişcările în magistratură, se joacă foarte des şi foarte prost.

D. Stelian a fost el însu-şi magistrat, a trecut deci prin frigurile funcţionarului nevoit să fie supus faţă cu puternicii şi nu ie omeneşte să loveşti pe unde, cu siguranţă, că a suferit şi ministrul de astă-zi.

Ultima mişcare în magistratură cuprinde două sacrificări operate între judecătorii din Iaşi. Cînd zici sacrificări, intrebuinţezi o variantă, căci, romîneşte vorbind, cei doi magistraţi au fost daţi afară.

Un ministru drept—şi drept ar trebui să fie sfetnicul Dreptăţei—nu recurge la asemenea rigurosităţi, sau dacă recurge le justifică macar. In cazurile speciale, d. Stelian nu s'a justificat, fiind-că n'avea materialul necesar s-o facă.

D. Combati, judecătorul de pace sacrificat, are foarte mulţi ani de serviciu, de-asemenea şi d. Emil Lefter.

Sîntem deci în faţa a doi magistraţi fără de nici o vină, corecţi şi activi, pe cari d. Stelian i-a trimis la preumblare.

Concluzia?

D. Stelian este un colectivist de toate zilele şi acest defect tălmăceşte că nu d-sa este indrituit să vorbească de „cum ar trebui să fie magistratura".

CATE-VA NOTE

Nici dv., nici noi, nici—mai ales—poliţia n'a ştiut că la noi, în Iaşi, locueşte domnul Aronovici, care domn Aronovici este...

Ceea ce este acest domn Aronovici şi cine e acest domn Aronovici, nu ştiţi nici dv., nici noi, nici—mai ales—poliţia, cu atît mai mult cu cît poliţia i-a luat interogatoriul d-lui Aronovici şi poliţia, după ce ia interogatoriul cui-va, ştie şi mai puţin de cît ştia inainte.

Atunci ce este cu acest domn Aronovici? Nu-i nimic, nici n'a fost nimic, de cît doa atît: d. Aronovici va fi expulzat!

*

Fiind-că ie vorba de expulzări, ie interesant de inregistrat cazul cu doctorul Rakowski de la Constanţa.

Ministrului de interne 'i trebue un certificat doveditor, că acest doctor nu este cetăţean romîn. Ministrul a pus pe prefect să obţie asemenea certificat de la consiliul judeţean.

Consiliul s'a executat certificînd că doctorul Rakowsky, care ie membru în delegaţia judeţană de la Constanţa, nu este cetăţean romîn.

Asemenea certificat mai rar!

*

Şi ieri a fost ziua Morţilor.

La alegerea colegiului II de comună s'au presintat la vot mulţime de morţi. E de observat că cimitirul furnisează numai alegători guvernamentali, cari votează fără de chee, fără de şuruburi şi fără de anulări.

Un colectivist—fireşte d'intre acei nemulţumiţi—a explicat din două vorbe simpatia aceasta între guvernul colectivist şi morţi:

— Morţii cu morţii.

Iar un opozant, cu gîndul la opoziţie, adaugă:

— Iar cei vii sunt şi ei morţi!

OAMENI ŞI LUCRURI

GLOSSE BALNEARE

Anotimpul căldurilor e încă blând şi milos; luna lui cuptor nu s'a arătat pînă acum furioasă ca în alţi ani,—dar aceleaşi fenomene şi manifestări ale verei stăpânesc oraşul şi sufletele tuturor: dorul plecării.

O constatare pe care o poate lesne face oricine, asupra sa însuşi ca şi asupra mediului încunjurător e următoarea. Anotimpul marilor călduri şi al lunilor de vacanţă nu aduce cu sine numai trebuinţa fizică a schimbării, dar mai cu seamă necesitatea psihică, dorinţa de a părăsi mediul obicinuit, de a suferi o transformare exterioară şi interioară izvorîtă dintr'o cerinţă stranie în formaţiunea căreia intră elemente de naturi diferite. Staţiunile balneare şi climaterice sunt inundate de un număr relativ mic de bolnavi propriu zişi,—dar majoritatea acelora cari părăsesc oraşele şi ocupaţiunile lor se alcătuieşte din acei cuprinşi de acea „febră" a plecării în care intră motivele cele mai diverse şi uneori cele mai ciudate. Un prozaic analist ar găsi de sigur, în sângele nostru, pe vremea aceasta a începutului de vacanţă, anumite *toxine* cari dau organismului nostru, fiinţei noastre acei fiori puternici şi irezistibili,—fiorii dorului de ducă.... Nu va trece mult şi in umbra vre unui laboratoriu savantul cercetător va descoperi şi microbul....., balnear, explicaţia întregului proces psiho-fiziologic care nu-şi găseşte vindecarea decât printr'o costisitoare deplasare la băi: indeferent dacă e la mare, în munţi, la mănăstire, în străinătate ori numai la ţeară,—după împrejurări, ori după mijloace. Esenţialul este, înainte de toate, să nu rămânem în oraş.

Intrebaţi puţin şi mai cu seamă studiaţi oamenii şi lucrurile în zilele acestea ale epidemiei balneare. Acei cari n'au putut încă pleca—vă întimpină cu scuze.... Au fost împiedecaţi să se ducă,—dar stau pregătiţi gata. Fireşte, la cei mai mulţi piedecile vor dăinui: şi la urmă, cam jenaţi, cam ruşinaţi, vă vor explica motivele puternice — familiare de ordinar — cari i-au reţinut în oraş. Şi atîta e de puternică trebuinţa sufletească a plecării, în cît mulţi se amăgesc ei însuşi. Odată ideea ducerei la băi născută, ei nu pot lupta contra ei,—ci luptă în potriva lor înşi-le: se poartă cu gîndul plecării, îşi ieau rămas bun; — apoi urmează cîte-va mici amânări în care timp „toată lumea" ştie că X pleacă în cutare staţiune; mulţi chiar îl ştiu ori îl consideră plecat, iar mai tîrziu îl vor felicita că a folosit mult, că arată mult mai bine, că s'a îndreptat şi aşa mai departe; el însuşi va fi convins de aceasta....

In psihologia plecării — în afară de dorinţa firească a omului de a se odihni, de a gusta plăceri străine de viaţa oraşului, de a scăpa de muncă,—fiecare are dreptul său la lene susţine Paul Lafargue —întră elemente ca: moda, spiritul de imitaţie, orgoliul, dorinţa de a poza, mîndria de a putea face ca „toată lumea bună". Din aceste cauze literatura frivolă a şi exploatat foarte cu mult succes şi haz străduinţele femeei mai mult ori mai puţin cochete de a pleca la băi, şi a ridiculizat mult rolul doctorilor de casă chemaţi a.... pregăti terenul. Dar literatura serioasă ar putea găsi interesante observaţiuni de făcut în această psihologie a pregătirilor de băi, studiind cele două mari categorii sociale ce stau faţă în faţă în acest anotimp: acei cari pleacă, şi acei care—păseri cu aripile smulte—rămîn locului şi sufăr.

Rodion

TÎRGOVEŢII

SUB RAPORTUL PSIHOLOGIC

Acum 200 de ani tot în cartea sa *Descrierea Moldaviei* principele Dimitrie Cantemir zice că: „eu nu cred că mai este altă ţară de potriva Moldovei, întru care să se afle locuind aşa multe feluri de noroade, căci osebit de moldoveni, ai cărora moşi s'au întors din Maramureş, mai locuesc întru dînsa şi greci, albaniţi, sîrbi, bulgari, leşi, cazaci, ruşi, unguri, nemţi, armeni, evrei şi ţigani". Acelaş lucru se poate spune şi astăzi cu privire nu numai la Moldova, ci la întreaga ţară romînească, mai ales cu referire la populaţia orăşănească închegată din elemente foarte variate ca obîrşie naţională. In liniamente mari în zilele noastre, după ce unele naţiuni s'au apropiat pînă la identificare aproape de naţiunea romînească, putem spune că se evidenţiază în Moldova evrei şi mult mai puţini armeni; iar în Muntenia greci şi mai puţin bulgarii şi sîrbii. Ca elemente de provenienţă cu totul nouă, ca rezultat al modernizării ţării, sînt, mai ,ales în tîrgurile capitale de judeţe, mulţi nemţi (germani şi austriaci), mai puţini francezi şi italieni.

Ast-fel fiind compusă, populaţia noastră orăşănească prezintă caractere sufleteşti variate după neamurile ce-o alcătuesc şi caractere sufleteşti comune derivînd din viaţa socială ce o duce la olaltă. In general vorbind caracterul sufletesc comun are precădere asupra caracterelor distincte, fiind-că în scurgerea vremilor a trebuit să se tocească multe asperităţi prin convenţuire şi conlucrare şi fiind-că prefacerile sociale cu născocirile lor tecnice şi ştiinţifice au silit să se apropie în de ei oamenii de cele mai deosebite rase. Caracterul sufletesc distinct de naţie s'a tot restrîns spre a face loc caracterului comun reclamat şi impus de organizarea socială, aşa că prea puţine sînt astăzi neamurile, cărora, convieţuind cu noi, să li se poată imputa vre-un caracter sufletesc distinct dăunînd conveţuirei.

Elementele streine noue, cari vin, au deja sufletul fasonat: în oraşele noastre ele se simt ca şi în ţara lor; ele ne pot sluji chiar ca pilde de cum trebuesc îndreptate astăzi sufletul nostru şi aspiraţiunile noastre. Dintre elementele vechi, numai evreilor li se impută un caracter distinct, drept care şi sînt ţinuţi într'o condiţiune aparte, chestiune asupra căreia voi scrie deosebit. Aşa că, pentru moment exceptând pe evrei, nu poate fi cuvînt despre vre-o notă distinctă sufletească la vre-unul dintre neamurile ce compun populaţiunea noastră orăşănească, care notă ar fi o stavilă la conveţuire; de acea nu vom intra în amănuntele sufleteşti de naţie şi de rasă, ci vom insista asupra caracterului comun sufletesc al tîrgoveţilor, fiind mult deosebit de cel al ţăranilor.

*

Pe cînd ţăranul este fatalist şi indolent, tîrgovăţul este determinist şi întreprinzător; tîrgovăţul nu aşteaptă totul de la voea norocului, ci, încredinţat fiind că stăruinţa şi chibzuinţa personală joacă mare rol în viaţă, se sileşte a deveni ca om un factor cît mai hotărîtor în tot ce întreprinde. Această caracteristică de valorificare personală nu-i eşită ce-i dreptul din firea românului tîrgovăţ; ci este ca să zicem aşa de provenienţă streină: streinii tîrgoveţi mai ales prezintă această notă sufletească, care se îmbină atât de bine cu desvoltarea socială în curs, şi de la dînşii şi-au apropiat-o românii tîrgoveţi, ceea ce-i foarte îmbucurător.

Că lucrul s'a petrecut şi se petrece în felul acesta, rezultă şi din faptul că este o populaţie orăşănească românească, grosul elementului românesc ca să zicem aşa, mahalagii, cari trăesc pe la periferia oraşelor şi cari sînt ca o prelungire a elementului ţărănesc la târguri: aceştia, deşi într'o măsură mai restrînsă, sînt totuşi fataliści, ceea ce în parte explică şi traiul lor, care nu-i cu mult deosebit de al ţăranilor; dânşii în cea mai mare parte sînt plugari, prea puţini meseriaşi şi precupeţi. Singur elementul românesc mai din inima târgurilor, pe cale culturală, prin influenţă străină şi prin imboldul nevoilor, şi-a schimbat psihologia lui, devenind din fatalist determinist, adică tinzând să se înnalţe la o stare cît mai bună, întrând în orice soi de întreprinderi.

In orice caz, exceptînd pe mahalagii, care din punct de vedere psihico-economic sînt ţărani, precum dintre ţărani am exceptat pe preoţi, învăţători şi funcţionari comunali, cari din punct de vedera psihico-economic sînt târgoveţi, populaţie

orășănească ae deosebește sufletește în totul de cea sătească. Am putea chiar spune că pe cât îi ține în loc și-i păgubește pe țărani indolența fatalistă, pe atât îi stimulează și-i gonește uneori amețitor pe târgoveți agitația deterministă. Așa că te lovește foarte adese la târgoveți o interesare egoistă selbatecă, necruțătoare, o întrecere fără temei și fără măsură, porniri ce depășesc cumpeneala și solidaritatea, de unde și provine înălțarea și propășirea neașteptată pentru unii, căderea și istovirea pentru alții în toate domeniile activității omenești.

Pornirea aceasta deterministă prea precipitată ne explică și motivul pentru care satele sunt atît de înapoiate. Tîrgovățul nu visază de cît crearea unei situații strălucite, fie prin negoț, fie prin meșteșug, fie prin vre-o profesie intelectuală, fie prin vre-o funcțiune publică, etc., și în fața acestui ideal dispare totul sau mai bine zis totul devine un mijloc pentru atingerea țintei. Ca moșier, proprietar sau arendaș, utilizează pe țărani fără de nici o considerație pentru interesele și greutățile lor, ca negustor tinde să aibă o cît mai mare parte de cîștig de la produsul procurat cît mai eftin, ca profesionist intelectual nu vrea să considere nimic înafară de rentabilitatea meseriei lui, ca funcționar tînjește mereu după o treaptă mai înaltă, ca om politic în sfîrșit are îndestul de ocupată mintea cu cîți se țin de el și îi solicită favoruri, pentru ca să-și mai lărgească orizontul atențiunei.

Așa că pe cît este nevoe a se mistui indolența țăranului, pe atît este nevoe a se tempera și impetuozitatea din cale afară mare a tîrgovățului. Mai ales elementului orășănesc, ca mai cult și mai chibzuit, i se impune o reculegere, i se impune să-și reducă elanul pentru a crește solidaritatea națională și umană, i se impune să întindă o mână frățească elementului țărănesc, care s'a rădicat împotrivă-i cu dreptul cu care s'ar rîdica un frate împotriva altui frate, ce-ar tinde să tragă de partea lui întreaga moștenire, ce fusese lăsată amîndurora deopotrivă spre folosință.

Dr. Zossin

P. S. Pentru întregirea ideilor ce se degajă din acest articol și acele ce vor urma, a se vedea și celelalte articole din „Opinia" în numerile: 157, 161, 164, 166, 168, 171, 173, 176, 177 și 179.

Examenele de maior

D. general Al. Averescu ministru de război, a trimis comandanților corpurilor de armată din țară instrucțiile ce a alcătuit relative la examenul de capacitate al căpitanilor aspiranți la gradul de maior, care se va ține anul acesta.

Iată pe scurt aceste instrucțiuni:

Examenul se va începe la 5 Octombrie.

Ministerul va numi pe președinții comisiilor pentru infanterie și marină, și pe membrii comisiilor pentru marină, serviciul sanitar și intendență.

Pentru armele și serviciile speciale, președinții vor fi de drept inspectorii generali ai armei sau serviciului.

Cei doi ofițeri superiori, coloneli sau locot-coloneli, cari complectează aceste comisii, vor fi numiți de comandații corpurilor de armată, după aprobarea ministerului.

Căpitanii din artilerie de cetate, candidați la gradul de maior, vor fi examinați de comisiile corpurilor de armată pe teritoriul cărora se găsesc.

La examinarea inginerilor și mecanicilor de marină, cel mai nou dintre cei doi membri, va fi inlocuit prin un asimilat de marină din specialitatea candidatului.

Vor trece examenul anul acesta, căpitanii cari au fost deja admiși de comitetul inspectorilor generali ai armatei.

Examenul va consta:

1. Dintr'o probă scrisă și susținută și 2. o probă practică pe teren.

Proba scrisă este preliminară și eliminatoare.

Proba practică este decisivă.

Rezultatul examenului se va trece într'un proces-verbal individual și candidații vor fi proclamați admiși numai cu majoritate de bile albe.

Proba scrisă, va consta dintr'o temă tecnică pe hartă cu cel mult o brigadă mixtă și o temă technică asupra uneia din cunoștințele militare generale sau speciale ale armei.

Proba practică va consta dintr'o probă de călărie în manej.

Candidații trebue să aibă făcut, la corpul de armată respectiv, înainte de luna Octombrie, un marș de rezistență, cu caii proprii, de cel puțin 60 de km. pentru cei din trupele pedéstre și cel puțin 120 km. pentru cei din călărași.

In fine se va face o probă tactică pe teren, cu un batalion.

Căpitanii de rezervă aspiranți la gradul de maior în rezervă vor da examenul în aceleași condițiuni.

Litere-Științe-Arte

In articolul asupra tînărului și talentatului scriitor C. Sandu-Aldea, d. Ibrăileanu arată cu drept cuvînt în ultimul număr din „Viața Românească" primejdia pentru scriitor de a cădea în... gazetărie. Nuanța aceasta ar trebui lămurită cît mai mult și cît mai des în lucrările criticilor noștri pentru motivul că o mare parte a scriitorilor noștri din generația aceasta cade lesne în păcatul acesta și nu este nimic mai contrariu principiului de obiectivitate a scriitorului. Aceasta are toată libertatea, firește. Nimeni nu-i se împotrivește cînd vrea să facă reflecții ori să părtinească pe unul din eroii săi. Dar totul constă în mijlocul de a-și îndeplini acest scop, în forma execuțiunii: și în această privință un cetitor priceput nu poate fi cu înlesnire, înșelat sau captivat. Cu atît mai puțin un critic. Arma pe care o posedă scriitorul, singurul mijloc cu care poate să-și ajungă ținta este acțiunea. In nici un caz nu-i este îngăduit să recurgă la reflecții subiective, la esclamații, la fraze, la gazetărie într'un cuvînt. Nimic nu compromite mai degrabă și mai deplin un talent în primele manifestări artistice —decât acest păcat și nimic nu-i descopere slăbăciunea. Căci puterea lui trebue să conste în găsirea mijlocului de a ne spune tot ce are el însuși pe suflet—dacă ține să ne-o spună—în așa chip ca personalitatea lui să nu apară, să nu fie angajată în discuție ori în răspunderea directă a afirmărilor. Ci acțiunea scrierei s'o știe conduce în această direcție și, pe nesimțite să-și strecoare părerile prin mijlocirea nevăzută a eroilor săi. Criteriul unei bune scrieri este tocmai lipsa „gazetăriei" în acest senz, iar ca model de perfecțiune în această privință poate servi Anatole France, cel mai mare prozator al Franței de astă-zi.

*

A apărut No. 13 din cea mai bună revistă literară *Convorbiri*, cu următorul sumar:

E. Lovinescu: *Cea dintâi durere* (cu prilejul volumului d-lui Emil Gârleanu Emilgar; Un mare anonim: *Fabulă*; Em. Gârleanu: *Un suflet* (nuvelă); Cincinat Pavelescu: *Primăvara* (poezie); Radu Baltag: *Telegrama* (schiță); Dimitrie Nanu: *In grădina măslinilor* (poezie, după Alfred de Vigny); I. Dragoslav: *Amintiri din copilărie*; M. Dragomirescu: *Revista critică.*

*

Din Londra se anunță moartea chimistului William Henry Perkin, în vrîstă de 70 de ani. Intre numeroasele lui descoperiri chimice este și acea a coloarei anilinei, adoptată ca măsură pentru atîtea reacțiuni chimice. Aceasta s'a întîmplat pe cînd era de 18 ani și se ocupă cu prepararea artificială a chininei.

*

La Kiel în Germania a murit profesorul Heinrich Kreutz directorul observatorului astronomic central.

*

Cel din urmă supliment literar al lui *Figaro* publică niște documente cari ni-l arată pe Victor Hugo ca om de afaceri. Marele poet francez scria contractele încheiate cu editori săi tot atît de bine ca și minunatele'i versuri.

*

Revue des deux Mondes îi consacră poetului italian Carducci, un articol lung și foarte interesant. Emoționantă este descrierea pe care i-a făcut Gabriel d'Annunzio în 1901. D. d'Annunzio a adus cu sine o jerbă de roze, pe cari le-a presărat pe pragul lui Carducci. Autorul *Odelor barbare* l'a îmbrățișat foarte mișcat pe autorul *Triumfului morții.*

*

Medicina modernă se ocupă foarte mult cu întrebarea: Când este timpul cel mai nimerit să ne scăldăm? Unii susțin că dimineața, alții spun că seara e mai potrivită pentru bae. Această chestiune o poate însă rezolva fiecare om, după organizmul său. O bae rece dimineața o poate lua numai acela care se bucură de un sistem nervos sănătos. Dacă după scăldat ne simțim bine, dar obosim după un ceas două, e semn că trebue să renunțăm la băile reci. Oamenii grași însă ar face bine să se scalde dimineața; tot astfel și cei cu sîngele bogat. Celor slabi le-ar face bine o bae luată seara.

„Opinia" în Provincie

Târgul-Frumos

Duminică 30 Iunie a jucat ursu la Târgu-Frumos,—dar nu ursu de la pădure, ci d. Ursu Deputatu;—a fost jucat de doi dascăli:—Gașpar și vestitu Pogor.—Au asistat o mulțime de țărani din toate comunele;—dar numai sătenii care au conștiința curată s'au apropiat căci nu se temea de mirosul desvoltat al Ursului pentru gheșeftari;—ast-fel că Dl. Primar și cei alți *Onorabili* de la Primărie, asista,—dar de departe, căci jucarea Ursului s'a făcut sub cerul liber.

Au vorbit în numele D-lui deputat Ursu, dascalii Gașpar și Pogor, căci d. Ursu nu era dispus de vorbă,—dispoziție ce, de sigur, nu o va avea nici în parlament.

La un moment oare care, rădicându-se în două picioare, a năzuit să vorbească și d. Ursu, dar îngroziți câinii au început să latre, mâțele să se vaete, așa că acoperindu-i voacea l-a intimidat și a renunțat cedând cuvântul lui Pogor.

Cei doi dascăli conducători ai zisului deputat a făgăduit numeroasei adunări de săteni că prin puterea d-lui Ursu, la toamnă proprietarii și arendașii vor fi obligați a da mai întâi sătenilor atât pământ, de cât vor avea nevoie și apoi de ce va rămânea va dispune numai proprietarul sau arendașul,—și pământul ce li se va da 'l vor plăti cel mult 35 lei falcea, direct către Stat fără a avea nici un amestec cu proprietarul sau arendașul.

Nu vor mai fi obligați să muncească la posesor pentru plata de pământ ci numai dacă vor vroi și cu prețul ce se va învoi, iar oameni pentru muncă străini nu vor avea voie să aducă nimeni. Copii la școli se vor duce numai de la Octombrie și până în luna Martie cînd se va termina toate cursurile și alte multe bazaconii, făgăduieli exagerate pe această temă. Aplause, urale și entusiazm din partea sătenilor, terminîndu-se petrecerea prin adunarea unui vraf de petiții din partea țăranilor, unde cere să li se facă ce li s'a făgăduit; încarcat cu aceste documente, și condus în libertate de Gașpar și Pogor, Ursul s'a îndreptat spre gară urmat de curioși după cum se obișnuește.

Acum ne punem în ipoteza că d. Ursu a vîndut pielea ursului din pădure și nu va reuși la toamnă să traducă în lege făgăduelile făcute, lucru ce este mai mult sigur, țarani stârniți prin acest miraj și căzuți în decepțiune vom avea iar jocul din Martie, cînd actualul guvern își va mai adăoga la lauri culeși, alte victorii prin uciderea atâtor vieți omenești.

Nu ar fi rea această procedare de a'și face guvernanții popularitate prin discursuri supt aerul liber cu făgăduieli imposibil de realizat, dar ar trebui să ia asupră-le și a suferi și consecințele, dar din nenorocire nu este asa și dovadă despre aceste stîrniri nechibzuite sunt începuturile de răsvrătire în județul Iași și Suceava unde deja s'a trămis armata, chiar azi a trecut un regiment de calarași prin acest târg.

Dar vom mai reveni.

Informații

Pe timpul verei administrația „Opiniei" face abonamente lunare:

In țară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

In sesiunea de toamnă a Curței cu Juri din localitate se va judeca și procesul femeei Carolina Deriguzzo, care se știe că acum două luni a omorît pe soțul ei, sculptorul în piatră Melchiori Deriguzzo.

—

D. I. Cuculetz a fost angajat ca ajutor de capel-maistru al muzicei regimentului 13 Stefan-cel-Mare.

—

Meseriașii din Hârlău continuă de a agita ideia de a se constitui într'o corporație aparte.

In acest scop ei se vor întruni din nou poimâne, Duminică.

—

Cu începere de la toamnă se reînființează posturile de învățători ambulanți.

In județul nostru vor funcționa doui învățători ambulanți.

—

Anul acesta concursul de admitere la Seminariul „Veniamin Costachi" va avea loc între 25 August și 1 Septembrie.

—

Eri la orele 3 după amiază a avut loc la cimitirul catolic înmormîntarea lui Wilhelm Meyer, fost profesor de limba engleză,

—

Aseară un reprezentant al societății „Ika" a sosit în localitate, iar azi dimineață cu trenul de 6 a plecat la Fălticeni.

—

Se zice că d. Gr. Bârsan ar avea intențiunea să demisioneze din directoratul Liceului Național.

Așa curînd?

—

D. N. Haralamb, actual procuror la Iași, a fost mutat în aceeași calitate la Buzău.

—

Eri s'a făcut predarea casei teatrului național, d-lui Petrone, secretarul-comptabil al teatrului.

—

D. I. T. Burada, primul president al Curței de Apel, a plecat astă-zi la Agapia unde va sta în tot timpul verei.

—

Camera de comerț din Iași a votat proiectul referitor la crearea unui iarmaroc de vite la Vaslui.

—

D. Ioan Th. Cruțescu, institutor definitiv în Capitală, a depus eri la grefa Inaltei Curți de Casație, următoarea petițiune prin care face recurs la Contenciosul Administrativ, contra deciziunei ilegale a d-lui Spiru Haret, ministrul instrucțiunei publice, prin care a fost mutat la Roșiorii-de-Vede:

Domnule Prim-Președinte,

„Subsemnatul I. Th. Cruțescu, institutor definitiv, domiciliat în București strada Architecților 3, pe baza legei de organizare a Inaltei Curți art. 4 alin. *i*, atac cu recurs decizia ministerului instrucției Publice și al Cultelor No. 33.633 publicată în „Monitorul Oficial" din 13 Iunie a. c., prin care sunt transferat ca institutor din București la Roșiorii-de-Vede și cer anularea ei ca fiind dată cu violarea art. 67 și 68 din legea asupra învățămîntului primar și normal primar.

Alătur „Monitorul Oficial" No. 57—907, în care se află decizia pe care o atac, precum și o copie vizată de mine pentru conformitate, de pe ordinul direcțiunii învățămîntului primar și normal primar seria *A* No. 33.633.

Vă rog respectos să bine voiți a fixa de urgență un termen de judecată și pe baza dovezilor ce voi aduce, să anulați citata decisiune și să mă reintegrați în toate drepturile mele de institutor definitiv la școala primară No. 24 din București, sau la ori ce post de institutor în Capitală.

Cer și cheltueli de judecată.

Primiți, etc...

(ss) I. Th. Cruțescu

*

Procesul se va judeca de s. 3-a a Inaltei Curți, în primele zile ale lunei Septembrie.

D. Cruțescu va fi apărat de d-nii avocați Take Ionescu și Al. Bădăreu, foști miniștri.

—

D. general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată, va pleca mîine dimineață în inspectarea trupelor din garnizoana Botoșani.

—

Locul viran de lîngă institutul Gregorian, cumparat de Epitropia sf. Spiridon a fost îngrădit.

E posibil ca la toamnă se înceapă lucrările de repararea și lărgirea localului institutului.

—

O mișcare se va face pe ziua de 10 August printre secretarii comunali din județul nostru.

Cu această ocazie vor fi numiți cîți-va din cei reușiți de curând la examenul de secretari comunali.

—

Lucrările pentru construirea noului spital din Hârlău continuă și e probabil că la toamnă noua clădire va fi gata.

Noul local va fi în acelaș stil cu cel construit la Tg.-Frumos.

—

DIVERSE

— Femeea Paraschiva Murguletz din Ciorteşti, culcîndu-se în grădină sub un eopac, a fost mușcată la picior de un șarpe.

Ea a fost internată la spital.

— Supusul austro-ungar Ghișec Marcu, care a fost găsit în stare de vagabondaj, a fost izgonit eri prin punctul Burdujeni.

— La Rediu au ars eri noapte cu desăvârșire casele locuitorului Ilie a Saftei.

Focul a luat naștere dela niște cărbuni aprinși care au fost lăsați din nebăgare de samă în dosul caselor, unde o copilă de a acestuia făcuse focul.

— Epidemia de febră-tifoidă care bîntue în localitate, a început să descrească.

— Cu începerea noului an școlar 1907-1908 câteva școli din localitate vor fi înzestrate cu mobilier nou.

— Bătrâna Elena Ciurea a fost găsită aseară în stare muribundă pe stradă.

Nenorocita a fost internată la spital.

— Niște hoți au pradat eri noaptea casa locuitorului Ștefan Panaite din Băiceni, furându-i niște icoane de argint și câteva sute de lei.

— Soldatul Neculai Mălăescu, din batalionul 4 vânători, trecând cu bicicleta cu o viteză mare pe strada Hotin, a căzut jos, rănindu-se grav.

— Mâine vor fi isgoniți din țară Gh. Casandi și Elisabeta Ciulei, supuși ruși, care s'au introdus în țară în mod clandestin.

— S'a admis cererea d-lui A. Fischer arendașul moșiilor Bădeni și Ceplinița, de a introduce în țară prin punctul Burdujeni 100 de muncitori agricoli.

— D-na Natalia Vasiliu din strada Păcurari a dat naștere la doui copii gemen.

Atât mama cât și noui născuți sunt sănătoși.

— Femeea Maranda Bozianu din Holboca, pe când dădea apă la vite, a fost împunsă de un bou în abdomen.

Intr'o stare gravă nenorocita femee a fost adusă și internată la spitalul Sf-tul Spiridon în secția d-lui dr. Sculy.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

4

ELEONORA DUSE
ȘI
HENRIK IBSEN

Le monde est une tragédie pour l'homme qui sent, une comédie pour l'homme qui pense.

(Horace Walpole)

II

Elle est, elle même. un type profondément intéressant, et en grand relief, de cette femme italienne moderne qui conserve toute la sonorité de sa sensibilité, tout le feu de a passion, et qui veut y ajouter le rofit de la culture".

***

Pe cînd Eleonora Duse este o mare idealista, Herick Ibsen a fost un mare cugetător.

Adevărul pe care publicistul danez Horace Walpole l-a zis, „cum că lumea este o tragedie pentru omul care simte", oglindește de minune sufletul Duse. Viața pnntru dînsa de la început a fost tristă, singura mîngîere a găsit o în artă, pentru care s'a sacrificat și în cetirea operilor marilor scriitori.

E poate una din cele mai culte artiste pe care a avut-o Europa. Lucrările lui Ibsen a captivat-o căci în ele a găsit ceia ce sufletul său dorea, o atmosferă patriarhală și simplă. Vizionara Italiancă a căutat să se încarneze în aceste ființe și a răușit.

Pentru ea Ibsen a devenit o pasiune, și caută din zi în zi să-l aprofundeze mai mult.

Nu știu dacă în viitor se va găsi o mare interpretă a acestui teatru norvegian, pentru contiporani Duse este singura artistă care redă pe Ibsen așa cum trebuește.

Pentru a complecta cugetarea lui Walpole, voi adăoga că: „lumea este o comedie pentru omul care gîndește".

Acest axiom l'a păzit cu sfințenie marele cugetător Ibsen.

De aceia caracterul său și l'a format în această direcție, oțelindu-l și bătîndu-și joc cu o ironie fină de toți contemporani atît în scrierile sale cît și prin atitudinea sa măreață.

Atitudinea pe care a avut-o Ibsen față de dușmani, a fost recomandată și lui Brandes, ca cea mai mare eficace.

„In ceia ce privește atacurile al căror obiect ești,—minciunile, calomniile,—îți voi da o povață pe care, din propria mea experiență, am găsit-o bună. Să ai o atitudine mîndră aceasta este singura armă de care trebue să te folosești în asemenea împrejurări.

Privește drept înainte-ți, și nu lăsa nici să se presupună măcar, că vre-un cuvînt al dușmanilor tăi ar fi putut să te rănească. Cu alte cuvinte să te porți așa fel, în cît să ai aerul că nici nu știi de existența lor".

Nici critica n'a tulburat nobilul suflet a lui Ibsen, el a remas omul de piatră și de inimă în ori ce ocazie cînd cineva a căutat să-l loveaăcă.

„Cea mai mare parte dintre obiecțiunile ridicate de către critică, se reduc de obiceiu la desaprobarea autorului care voește să rămîe credincios propriei sale prrsonalități, să gîndească, să simtă, să vadă și să imagineze conform naturei sale; în loc de a vedea și a simți cum ar fi văzut și ar fi simțit criticul... dacă ar fi putut.

Este neaparat de trebuință să ne păzim cu sfințenie tezaurile sufletului nostru și să le ferim de ori ce amestec străin".

Din aceste scrisori s'ar putea conclude că Ibsen ura pe oameni, acțiunile lor, și era mai mult un misantrop. Lucrul nu se adevereşte în totul, Ibsen fiind un aristrocat al gîndirei îl impresiona în rău lucrurile vulgare și în special sgomotul mulțimei.

„Sgomotul mulțimei mă înspăimîntă; voesc ca vestmintele mele să nu-mi fie mînjite de noroiul stradelor. Căci doresc să aștept aurora viitorului, îmbracat în haine de sărbătoare."

Acest sentimentalizm l'a făcut să iubească singurătatea și să nu mai aibă încredere de cît în eul său, care devenise a doua natură dictîndu-i în acțiunele sale.

III

Pe lîngă rezerva ce păstra în relațiunile sale, mai adaug că Ibsen n'avea mulți prieteni. La 1870 adresează lui Brandes următoarele rînduri: „Te plîngi că în țara ta n-ai amici. Bănuiam aceasta de mult.

(Va urma)

NOUTAŢILE ZILEI

Scupcina. In şedinţa de alalta eri a Scupcinei din Belgrad s'au petrecut mari scandaluri. Ministrul de Culte Nicolici a răspuns la o interpelare relativă la concediarea profesorului Martici.

In timpul desbaterei deputatul radical Iocsimovici a acuzat pe fostul ministru Protici, că sub regimul acestuia s'a violat secretul scrisorilor: Protici spuse atunci deputatului: Eşti un mincinos. Iocsimovici răspunse: Tu eşti cel mai mare mincinos. S'au mai schimbat o mulţime de vorbe extra parlamentare ca: dobitoc, pungaş, hoţ, etc. Scandalul a devenit atît de mare, că nu mai era posibil da a se urma cu şedinţa, care a fost apoi întreruptă în mijlocul huiduelilor şi al celor mai triviale înjurături.

A ajuns un fel de „scuipcină".

***

Atentat.— Maille care a atentat la viaţa Preşedintelui Republicei franceze este un iresponsabil, un maniac în toată puterea cuvîntului. El are ideea fixă că e persecutat de o mînă nevăzută şi această persecuţie datează încă din tinereţa lui. Maille zice că are complecta senzibilitate că nu aparţine lui capul cel poartă pe umerii săi. Că ar fi putut obţine o funcţie bună în serviciul unui vapor dar că guvernul francez s'a opus la aceasta.

Advocatului său el a declarat că n'a vrut să omoare pe Preşedintele Republicei dar a vrut să atragă atenţia acestuia asupra persoanei lui Maille. „Vreau să mi se înapoeze capul a zis Maille, ştiu că aceasta e o chestie care datează de la pacea din Frankfurt".

Apărătorul lui Maillé a cerut ca acest din urmă să fie internat la un ospiciu de alienaţi.

— Preşedintele Fallièrs a primit telegrama de felicitare din partea împăratului Germaniei, de la Regele Alfonso, Preşedintele republicei Mexicane etc.

***

Teroriştii din Caucazia, într'una din şedinţele lor, au condamnat la moarte pe generalul Alichanow fostul guvernor al Caucaziei, în Tiflis. Hotărîrea a fost executată alalta-eri, cînd Alichanow făcînd o plimbare cu trăsura în care se mai aflau soţia şi fiul acestuia precum şi fiica generalului Glibow. Două bombe au fost aruncate înaintea trăsurei şi explozia a fost formidabilă.

Au fost ucişi pe loc generalul Alichanow, soţia acestuia şi vizitiul. Fiul lui Alichanow şi fiica generalului Glibow s-au ales cu răni foarte periculoase. Generalul Alichanow a jucat un mare rol în timpul mişcărilor revoluţionare şi celor agrare.

El este „creatorut expediţiilor de pedeapsă". El trimetea armată în satul revoltat. Soldaţii dădeau foc întregului sat, violentau femei şi fete, omorau cu cea mai mare cruzime şi fără de cea mai mică respundere.

S'a mai cercat un atentat contra crudului guvernator, dar fără reuşită.

Cruzimele acestui Alichanow au fost denunţate şi Dumei, dar au remas simple denunţări la... dosar.

Ultime informaţii

Victimele d-lui Stelian. — Atît în cercurile magistraţilor, cît şi în public se comentează în defavoarea d-lui Stelian înlocuirele absolut nedrepte de le-a făcut în persoanele d-lor Ioan Combati, fost judecător de ocol, şi Emil D. Lefter, fost judecător de instrucţie în Iaşi.

D. Combati face parte din magistratura de la 2 Martie 1885 cînd a fost numit ajutor de judecător al ocolului IV Bucureşti. D-sa are *douăzeci şi doi de ani* de magistratură şi *unsprezece* ani stagiu în grad. De notat că de la 1885 şi pînă astăzi a funcţionat continuu. Mai notăm asemenea că d. Combati înainte de a fi numit în magistratură, a figurat în grefele tribunalelor şi a curţei, de la 1879 şi pînă la 1885.

In ce priveşte pe d. Emil D. Lefter, d-sa a fost numit în magistratură la 20 Ianuarie 1890 şi are în total *treisprezece* ani de funcţionare continuă şi opt ani stagiu în grad ca judecător de instrucţie.

La 15 Februarie 1884 d. Emil D. Lefter era funcţionar la parchetul Curţei de Apel de Iaşi.

Lipsa de vagoane se resimte de pe acuma.

Mulţi proprietari au intervenit la direcţiunea C. F. R. din timp, prevenind'o de acest reu.

Inspectorii comunali din judeţul nostru, în urma lămuririlor cerute de ministerul de domenii, fac cercetări asupra invoelilor agricole şi asupra plăţei muncei agricole, în vederea studiului ce ministerul vrea să întocmească.

Expulzarea d-rului Rakowski se va face zilele acestea.

Un ziar liberal afirmă că acest şef al grupărei socialiste se numeşte de fapt Stancioff şi că ar figura pe listele electorale din Sofia.

Independenţa, ziarul d-lui Brătianu, numeşte pe d. Rakowsky exploatator al credulităţei publice şi cere expulzarea lui.

Acest exploatator este identic cu acelaşi doctor Rakowsky, care, pînă mai deună-zi, făcea pe placul colectiviştilor.

Am vorbit acum cîte-va zile asupra marilor alergări ce le va organiza clubul Jokey la toamnă la hipodromul de pe şesul abatorului.

La aceste alergări vor fi invitaţi să iee parte şi miniştrii.

Acum câteva zile un preot din localitate a primit o scrisoare de la P. S. S. Arhimandritul Evghenie Ungureanu, superiorul Capelei române din regiunea Assa (Canada).

Intre altele, superiorul bisericei române din America scrie că are speranţa, că, la toamnă, va înfiinţa o şcoală pentru a da posibilitatea copiilor romînilor aflători acolo, să poată citi şi scrie româneşte.

Se zice că la anul viitor se va construi un local nou pentru staţia Nicolina. actualul local fiind în rele condiţiuni şi prea vechiu.

Membrii societăţei de gimnastică, sport şi muzică vor organiza în cursul lunei August o a doua mare escursiune.

N'a fost încă stabilit locul unde se va face escursiunea.

Desconcentrarea soldaţilor din trupa cu schimbul din regimentul Ştefan cel Mare No. 13, se va face mîine dimineaţă.

D. colonel I. Tarnoschi, comandantul regimentului, va inspecta la orele 7 dimineaţa trupa, iar apoi soldaţii vor fi desconcentraţi.

Cassa centrală a băncilor populare şi cooperativelor săteşti a trimes o circulară băncilor populare din judeţul nostru, recomandîndu-le să se ocupe în mod serios de înlesnirea negoţului vermilor de mătase pentru săteni, cum şi de a face o întinsă propagandă pentru desvoltarea acestui negoţ, care e menit a îmbunătăţi starea materială a ţaranului.

In astăseară va pleca la Predeal echipa elevilor liceului internat din Iaşi. Elevii vor petrece luna Iulie în sanatoriul din acel oraş.

Iată numele acelor elevi: Andreescu, Nicolau, Vasiliu C., Popescu, Ghiulea, Manoliu V., Mihail Al., Brînzeiu, Moroianu, Misihănescu.

Tot în astă seară va pleca cîte o echipă de elevi de la scoala normală de învăţători, seminarul „Veniamin" şi şcoala de Arte şi Meserii.

Consiliul de higienă al oraşului se va întruni în seara zilei de 15 Iulie a. c., pentru a discuta mai multe chestiuni.

Duminică, 8 Iulie a. c., va avea loc adunarea generală a băncei populare din Tg.-Frumos.

Consiliul de disciplină a baroului de avocaţi se va întruni mîine, Sîmbătă, 7 Iulie.

Apele Jijiei au venit aşa de mare, în cît în unele părţi e temere de inundaţii.

S'au luat măsurile eventuale.

Consiliul comunal din Coarnele-Caprei a decis închiderea stabilimentelor de băuturi spirtoase şi prăvăliilor evreeşti din acea comună, pentru a satisface cererea locuitorilor ca evreii să fie isgoniţi din acea comună.

Consiliul comunal din Coarnele-Caprei a cerut aprobarea prefecturei de judeţ.

Primarul comunei Belceşti, a adus la cunoştinţa prefecturei. că numărul pelagroşilor a crescut într'un mod simţitor.

Primarul numitei comuni a intervenit la prefectura de judeţ de a pune la dispoziţie mijloacele pentru transportarea a o parte din pelagroşi la pelagroseria din Ungheni.

Escursinnea ce cercul studenţesc ştiinţific urmă să o facă astăzi în valea Prahovei, s'a contramandat.

Anul acesta concursul de admitere la şcoala de Bele-Arte din localitate se va începe în ziua de 20 Septembrie.

Cursurile şcoalei se vor deschide la 10 Octombrie a. c.

Din Focşani.—Duminică 1 Iulie s'a celebrat, în casele d-lui G. Missir, căsătoria religioasă a D-nei Aneta Pruncu născută Kapri, cu d. Căpitan Farmacist Alex. Malcoci. Nuni au fost d. N. Săveanu şi fiica d-sale, d-na Căpitan Olănescu. In numeroasa asistenţă am remarcat pe d-nii Colonel Polizu, Colonel Parapianu, Dr. Cătulescu, Grigorie Baroncea, Dr. Baronzi, Colonel Dr. Zaremba, Ferhat Stef. Ferhat, cu familia, avocaţi Navasart şi Ferhat, maiorul Navasart, maior Gorgos, Inginer G. Manug, fraţi Hanagic, Iacob Kapri deputat, precum şi mulţi alţii.

*

Liberalii din localitate fiind divizaţi, pentru alegerile comunale se vor prezenta 2 liste.

Prima lista în frunte cu d. N. Săveanu şi alta cu d. Iorgu Poenaru. Dat fiindcă conservatorii nu vor candida, reuşita listei d-lui N. Săveanu este ca şi sigură. In zadar se vor svărcoli tinerii generoşi grupaţi în jurul prefectului N. N. Săveanu, alegătorii nu vor încredinţa destinele oraşului pe mâna unor socialişti străini de interesele orăşenilor în plus c'au avut ocazie de a se convinge de anarhica şi destrăbălata administraţie a d-lui I. Poenaru, care ca fost primar în rîndul trecut aduce comuna la faliment.

*

Indată după expirarea concediului seu, d. N. N. Săveanu, Prefect al Judeţului, va fi rechemat într'un alt post la Bucureşti. Presenţa d-sale în Putna nu face de cît să dezagregheze partidul odinioară atît de tare grupat sub şefia d-lui N. Săveanu. De cînd însă a eşit la iveală socialiştii de sub şefia d-lui Nicuşor, partidul merge de rîpă.

Cu acceleratul de astă-zi dimineaţă a sosit în oraş d. Al. A. Bădăreu.

Deseară d-sa pleacă în capitală şi de acolo, împreună cu familia, la Sinria, unde va rămînea în tot timpul vacanţei.

Ecouri clericale.—De îndată-ce se vor isprăvi lucrările la biserica Trei-Erarhi şi se va face regulat serviciul divin, se va înfiinţa un cor pe lîngă monumentala biserică.

Corul va fi întreţinut de administraţia cassei bisericelor.

*

C. S. Ieromonahul Pangratie Muretz a cerut încuviinţarea de la I. P. S. S. Mitropolitul, de a se stabili la schitul românesc de la Sf-tul Munte.

*

Mai mulţi preoţi din comunele rurale au reclamat autorităţilor în drept că pământurile bisericeşti au fost înstrăinate, cerînd o anchetă.

*

Paraclisul ce se construeşte în palatul Mitropolitan nu va fi isprăvit de cît la iarnă.

Cu ocazia Sf-telor sărbători ale Crăciunului, va avea loc sfinţirea frumosului paraclis.

*

In satul Focurile se va construi din iniţiativa locuitorilor o biserică, în stilul bizantin.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 6 Iulie

LOTERIA

Bucureşti.—La tragerea de astăzi au cîştigat:

No. **39·125** a cîştigat 300 lei şi premiul de **40·000 lei**.

No. **50·981** a cîştigat **20·000 lei**.

No. *6.523* a cîştigat *5 000 lei*; No. 46.495 a cîştigat 2.000 lei; No. 24.073 a cîştigat 1000 lei; numerile 51.402 şi 7617 cîte 500 lei.

Cîte 300 lei: 24.707, 30.113, 33.348, 39.125.

Cîte 200 lei: 8.680, 27.366, 32.701, 35.412, 57.975.

Câte 150 lei:

29. 2.234, 4.650, 5.269, 7.486, 14 679, 15.080, 21.658, 21.191, 26.910, 28.394, 29.598, 29.833, 31.607, 38.361, 38.533, 40.978, 41.629, 42.949, 43.154, 47.548, 54.561, 53.940, 33.779, 23.590.

Starea d-lui Hajdeu

Cîmpina.—Starea sănătăţei d-lui B. P. Hajdeu înrăutăţindu-se, marele filolog a fost transportat de aci la Bucureşti.

D. Hajdeu va fi internat în spitalul Brîncoveanu.

Proces important

Galaţi.—Consiliul de rezboi al corpului III de armată, judecă astăzi procesul a 4 ofiţeri din garnizoana R.-Sărat, cari, cu prilejul rescoalelor, s'au făcut vinovaţi de refuz de serviciu.

Ofiţerii se numesc: Drăgotescu şi Gherghiceanu, maiori; căpitanul Constantinescu şi sergentul major Zotescu.

In proces figureaxă 31 martori: 18 militari şi 13 civili, foşti deputaţi, consilieri comunali şi funcţionari superiori.

Noul prefect de Iaşi

Bucureşti.—D. G. Kernbach a fost numit astă-zi prefect al judeţului Iaşi şi a depus legiuitul jurămînt.

Atentat contra unui tren

— Un mort —

Buda-Pesta,—Sgomotul că un atentat cu dinamită ar fi fost comis contra trenului expres care se ducea spre Braşov e falş, se reduce la un cartuş de dinamită ce a fost pus lîngă podul rîului Maros. Cartuşul a fost sdrobit de tren. Pagubele sunt mici.

Ultimile ştiri spun că ar fi în adevăr vorba de un atentat, întru cît s'a găsit un sfert de kilogram de dinamită, ce a fost pusă lîngă pod.

Un birjar, care este presupus a fi complice al atentatului, a fost găsit asasinat. Populaţiunea rurală este aţîţată de mult timp de catre agenţi provocatori să comită acest atentat.

Autorizare studenţească

Petersburg. — Studenţii scoalelor superioare au fost autorizaţi de consiliul de Miniştri să formeze organizaţiuni cu scopuri legale şi să ţină întruniri, care să aibă numai caracter ştiinţific, Poliţia va putea trimite agenţi pentru a supraveghea şi a interveni în caz de turburări.

Bandă de hoţi

Odessa.—Se comunică din Uzatka pe rîul Volga, că pe cînd vaporul Bibinov mergea spre Okansk, doi soldaţi, un agent de poliţie şi căpitanul vasului au fost asasinaţi de o bandă de făcători de rele, cari au furat suma de 35000 ruble şi apoi au dispărut.

Conflict

Cetinge. — Un conflict s'a petrecut eri între jandarmi şi cetăţeni în timpul perceperei impositelor.

Conflictul a fost provocat de jandarmi, cari au maltratat pe contribuabili. Sunt 5 morţi şi trei răniţi.

Ordinea a fost restabilită.

Misiune importantă

Roma.—Ziarul L'Italie, anunţă că Papa a însărcinat pe Capucinul, director al azilului de leproşi din Harar, ca să remită lui Menelik o scrisoare autografă împreună cu insignile marei cruci a ordinului sft. mormînt; iar împărătesei un splendid mozaic reprezentând pe Maica Domnului. Mai multe alte decoraţiuni au fost conferite înalţilor demnitari Abisinieni.

Călduri mari

Filadelfia. In America de Nord domnesc mari călduri. S'au îmbolnăvit 2500 persoane şi mulţi au murit de insolaţie.

Abdicarea unui împărat

Tokio.—Să crede că împăratul Coreei va abdica în favoarea prinţului moştenitor, ceia ce ar constitui primul pus către constrîngerea suveranităţii Coreei în favoarea Japoniei.

Bosnia şi Herţegovina

Viena.— *Camera Deputaţilor.* Respunzînd unei interpelări privitoare la declareţia ce-a făcut-o d. Wekerle în camera Ungară, asupra poziţiei Ungariei faţă de Bosnia şi Herţegovina. ministrul preşedinte, baronul de Beck, constată că guvernul Austriac consideră ca bază exclusivă competenţa poziţiunei provinciilor cum a fost regulată de tratatul din Berlin şi de convenţiunea specială cu Turcia precum şi de legile speciale respective Austriace, cari garantează în mod clar dreptul Austriei asupra celor două provincii (aplauze).

Bandele greceşti

Constantinopole.—Se telegrafiază din Salonic că curtea marţială de acolo a condemnat la moarte doi greci, acuzaţi că au comis asasinate în urma provocărei şi a îndemnului consulatului grecesc din Kavala. După ştiri din Carazeria, o bandă grecească compusă din cîte-va sute de oameni ar fi trecut frontiera Greciei.

O bandă bulgară compusă din vr'o 30 oameni cari aproape toţi sunt dezertori ai garnizoanei din Filipopoli, ar fi trecut frontiera bulgară, ducîndu-se în direcţiunea Kiupruli. Se mai afirmă că bande bulgare ar fi comis atentate contra romînilor din Macedonia; însfârşit circulă sgomotul că şi Serbii sunt compromişi în atentatul de la Ienikoi îndreptat contra lui Cristici, fiul neligitim a reposatului rege Milan.

Procesul Nasi

Roma.—Preşedintele Senatului însoţit de membrii Inaltei Curţi, s'au transportat la închisoare şi au început a lua interogatorul lui Lombardo, secretarul fostului ministru Nasi.

Interogatorul lui Nasi se va lua după amează.

Sinistru pe Mare

Marstraud.—In timpul unei furtuni un vas cu pînză s'a scufundat în timpul nopţei, 14 persoane s'au înecat.

Taxe vamale

Constantinopol.—In urma demersurilor puterilor europeene, guvernul otoman a amânat punerea în aplicare a taxei de 3 la sută asupra mărfurilor străine importate în Turcia.

Decorarea Sultanului

Bucureşti.—Placa de mare Cruce al Ordinului «Carol I», care v'a fi remis M. S. Sultanului de către d. general Averescu este încrustată toată în briliante în valoare de 22,000 lei.

DL. MARCU FELDMAN din Coarnele Caprei face cunoscut că i s'a furat trei lozuri italieneşti şi anume seria 3053 No. 70, seria 14.951 No 88, seria 17.391 No. 16 şi roagă a se considera anulate.

SOSEŞTE

Celebrul Variete

FRANCEZ - ITALIAN

GYP FEMENIN

Grădina ZIMBRU

Intrarea liberă

societatea generală de asigurări

Agricola

face asigurări contra: incendiului, grindinei, asigurări de viaţă şi accidente.

Agent general pentru Iaşi

MOSES JURIST

Strada Ştefan cel Mare 44

Ing. B. DIAMANT & Co.

BIROU TECHNIC

Adresa-Telegrafică S. DIAMANT Iaşi

INSTALAŢIUNI DE LUMINA

(după cel mai nou sistem)

şi

Transmisiune de forţa electrică

toate accesoriile pentru

INSTALAŢIUNI ELECTRO—TECHNICE

Instalaţiuni de apă şi ventilaţiuni

Incălziri centrale prin calorifere

Maşini agricole, Automobile

Maşini de aburi, cazane cu aburi, pompe armaturi, curele, uleiuri minerale; motoare: cu gaz aerian, Cenzină, petroleu antracită etc. Turbine

Instalaţiuni de mori, de fabrici de spirt, cărămidării etc.

MAŞINI pentru fabricarea GHIEŢEI

Maşini unelte de tot felul

Proecte şi devize la cerere pentru or ce instalaţiuni

Ori ce deviz prezentat de o firmă de concurenţă se efectuiază cu preţ redus

EPITROPIA GENERALA

a

Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon

IAŞI

Băile Slănic

(MOLDOVA)

Stagiunea anului 1907

Băile Slănic din Moldova au o reputaţie bine stabilită atât prin bogăţia şi varietatea principiilor minerale ce conţin, cât şi prin marele număr de pacienţi cari s'au vindecat la Slănic. Analizele făcute au arătat că apele minerale de băut de la Slănic, ca compoziţie chimică şi ca efecte terapeutice sunt similare cu apele de la Karlsbad, Vichy, Marienbad, Ems, Kissingen, etc. iar apele pentru băi sunt similare cu cele de la Kreutznach, Franzensbad, Aix-es-Bains, etc.

Izvoarele minerale de la Slănic sunt următoarele:

A). *Isvoare alcaline Chlorosodice bicar-*

bonate No. I, III, VI pentru băut.—No. II, VI, VII pentru băi.

B). *Izvoare alcaline feruginoase* No. VIII pentru băut.

C). *Izvoare feruginoase* No. IV, V pentru băi.

Indicaţii terapeutice. Aceste ivoare se întrebuinţează cu mare succes şi dau rezultate admirabile în următoarele boale:

Tubul digestiv şi anexe. Boalede stomach şi intestine: dispepsii, hyperchlorhidrie, gastrite cronice, dilataţie de stomach, atonii gastro-intestinale, constipaţia obicinuită etc. Congestia ficatului, stază în vena porta, gravelă etc. Acc ape au aşa reputaţie pentru boalele ı bului digestiv în cât multe persoane ca i au frecventat Karlsbad, Marienbad, Kissingen, Vichy etc. şi-au găsit vindecarea numai la Slănic.

Aparatul respirator. Bronchite cronice, emfisem pulmonar, pleurisii adesive, cataruri nasale şi laringee, faringite cronice etc.

Aparatul urinar. Cataruri cronice, uretrite, bleno-ree, g tte militaire, cistite, pielite, nisip în rărı chi şi urină, sifilis; boale de femei (n ite şi exudate cronice).

Boale nervoase, boale generale şi prin incetinare de nutriţiune: artritism, reumatism, guta, obesitate, scrofulosa, anemia, cloranemie, neurastenie, histerie, surmenaj, migrene, nevralgii, nevrite, intoxicaţii alcoolice etc.

Se vede dar că numărul izvoarelor este atât de bogat şi întrebuinţarea lor aşa de multiplă în câtse poate afirma că este un adevărat miracol de a găsi la Slănic, isvoarele de la Vichy, Ems, Kissingen, Karlsbad, Marienbad, etc.

Pe lângă acestea izvorul No. I este cea mai bună apă minerală de masă, băută simplă sau cu vin; este perfect digestivă şi diuretică.

Pentru ca efectele miraculoase ale apelor de băut să nu fie diminuate întru nimic, restauratorii sunt obligaţi ca să pregătească bucate compatibile cu apele minerale, aşa cum se face la Karlsbad şi alte staţiuni balneare similare.

Hydroterapia. — Stabilimentul de Hydroterapieva fi dirijat de domnul Doctor Al. Brăescu, care a mai dirijat deja, cu mult succes timp de cinci ani, stabilimentul de hydroterapie de la Slănic; d-sa în calitate de medic specialist în boalele nervoase şi de stomach a vizitat şi studiat pe loc, în mai mulţi ani de a rîndul, cele mai mari staţiuni balneare şi stabilimente de Hydroterapie din Europa, şi în special din Scoţia, Anglia, Franţa, Germania, Sviţera şi Austria. D-rul Brăescu va aplica deci Hydroterapia după sistemele cele mai ştiinţifice şi moderne ce a văzut şi studiat în aceste ţări.

Stabilimentul de Hydroterapie de la Slănic este din nou instalat pe baze absolut ştiinţifice şi îndeplineşte toate condiţiunile cerute de Hydroterapia modernă: *apa este de isvor, are o temperatură de 10°R şio presiune de 3 atmosfere, presiune care variază după voinţă şi este măsurată cu precisiune cu ajutorul unui manometru. Amestecătorii duşurilor ecoseze sunt prevăzuţi cu termometre cari indică în mod precis temperatura apei ce se întrebuinţează.*

Posedînd deci aceşti doi factori capitali în Hydrodroterapie (presiune şi temperatură) aplicaţiunile hidriatrice se vor aplica în mod riguros ştiinţific, iar rezultatele terapeutice vor fi foarte salutare.

Instalaţia băilor minerale calde.—Este cunoscut inconvenientul serios ce presintă la Slănic instalaţia băilor minerale calde în vechile barace. Anul acesta aceste băi sunt instalate în parterul hotelului Racovitza; instalaţia este modernă şi indeplineşte toate condiţiile cerute de ştiinţa balneologică modernă. Sunt în total 56 cabine foarte luxos mobilate, iar căzile pentru băi sunt în faianţă.

Electricitate medicală. — Fiind că în boalele nervoase — cari sunt legiune la Slănic — **energia electrică** este un puternic agent terapeutic, de aceia s'a montat o complectă instalaţiune de *electricitate medicală* şi anume: curenţi faradici, curenţi galvanici, *o puternică maşină electrică statică*, aceste din urmă foarte eficace în neurastenie, surmenaj, reumatizm cronic, etc. Se vor asocia deci efectele terapeutice ale electricităţei cu acele ale apei cari sunt specifice în un mare număr da boale nervoase.

Aerul comprimat.—Cura de aer comprimat este una din specialităţile cele mai importante a Slănicului, această cură este cu atît mai căutată cu cît Slănicul fiind situat în mijlocul munţilor are un aer foarte pur şi îmbalsamat cu brad; sistemul de inhalaţie ce se întrebuinţează este acel de la *Reichenhall.*

Tot pentru aerul său curat, pentru clima sa constantă, ferit de vînturi, Slănicul este o *staţiune climaterică* din elec mai importante pentru anemici, scrofuloşi, surmenaţi, debili, convalescenţi etc.

Inhalaţii.—S'a instalat la Slănic un stabiliment special de inhalaţii după sistemul de la Ems şi Gleichenberg; inhalaţiile se fac cu diferite substanţe medicamentoase şi cu ape minerale de Slănic. Aceste inhalaţiuni sunt foarte folositoare în diferite boale cronice ale nasului, faringelui, laringelui şi pulmonilor, boale care sunt foarte frequente în ţara noastră.

Masajul.—Agentul terapeutic mecanic, *masajul* care este atât de eficace în cazuri de reumatism cronic cu tendinţe la anchilose, obesitate (ingraşare), atonii gastro-intestinale etc. se va practica pentru primaoară în România— după sistemul dela *Aix les-Bains* adică masajul sub duş.

Distracţiile.—Slănicul este cunoscut ca staţiune balneară cea mai mondenă din ţară, este Aix-les-Bains a României; la Slănic îşi dă *rendez-vous* toată lumea elegantă şi selectă, care doreşte să petreacă agreabil timpul de vacanţă. Intre distracţii putem cita *Casinul regal monumental* în care este cercul, sala de biliard, sale de conversaţie separate pentru doamne şi domni, căişori, cabinet de lectură cu jurnale străine şi române: apoi magnifica sală de Teatru unde se dau reprezentaţii teatrale, concerte, baluri, conferinţe, matinele literare şi artistice, etc.

Diferite jocuri precum Lawn-tennis, croquet, Foot-ball, batae de flori, etc. ast-fel atît sexul frumos cît şi *intelectualii* vor găsi un adevărat *regal* la Slănic.

Preumblările prin parc, pe splendida terasă, precum şi escursiunile în împrejurimi (Dobru, Puf, Poiana Sarata etc.) sunt căutate chiar de persoanele cu gusturile cele mai dificile şi rafinate.

Muzica Regimentului 4 Roşiori „Principesa Maria" atît de mult apreciată sezoanele trecute de vizitatorii Slănicului, va delecta publicul şi vara aceasta în tot timpul stagiunei.

Ecleraj electric. — Intreaga staţiune balneară este iluminată electric şi posedă poştă, telegraf, telefon. Farmacie complectă, înzestrată cu toate medicamentele necesare, este dirijată de farmacistul Werner din Iaşi.

Viaţa la Slănic.—Băile Slănic erau a proape inaccesibile din cauză că preţurile nutrimentului, ale băilor, ale hotelurilor erau prea ridicate. Epitropia în cei cinci ani din urmă a redus preţurile în aşa proporţieîncît le-a pus în raport cu mijloacele de traiŭ ale diferitelor cla se sociale, ceea ce a provocat o afluenţă considerabilă de vizitatori cari s'au folosit de eficacitatea apelor miraculoase de la Slănic. Această consideraţiune a determinat epitropia de a continua să meargă pe această cale spre folosul suferinzilor. Se va putea deci trăi la Slănic în bune condiţii, chiar în sezonul mare şi cu 5 lei pe zi (astfel distribuiţi: odaea 1.50, masa 2.50 şi baia 1 leu.

Oteluri.—Slănicul e cunoscut prin otelurile sale foarte confortabile, luxos şi cu gust mobilate, precum: Racoviţă, Cerbu, Pufu, Zimbru, Administraţia etc. cu preţul de la 1 leu 50 b. pe zi în sus odaia.

Pe lîngă oteluri mai sunt ville particulare: Scurtu, Sion, Maţian, Petrescu, Codrescu, Munteanu, Anastasiu, Smera, Robescu, Pantazi, Langa, Gheorghiu, Dimitriu, Bobinca etc. care se închiriază în totul sau cu apartamente, avînd tot confortul.

Restaurante de primul rang, cu bucătării franceză şi romînă, *table d'hôte* sau *à la carte* cu preţuri de la 3 lei 50—7 lei pe zi. Pentru abonaţi reduceri lapreţuri.

Preţul Băilor.—Dimineaţă o bae minerală caldă lei 2.—
După prânz . . „ 2.—
O aplicaţie de hidroterapie „ 1.50
Două aplicaţiuni de hydr. în aceiaşi zi . „ 2.50
Una aplicaţie de hydroterapie cu masaj abd. . . „ 2.—
Un masaj general . . „ 2.—
Una bae minerală rece în basen „ 1.—
„ „ rece de piscină cu duşuri „ —.70
„ şedinţă de aer comprimat „ 2.—
„ „ „ inhalaţie . „ 2.—

Pentru copii până la etatea de 7 ani preţurile băilor reci şi ale inhalaţiilor sunt pe jumătate.

Taxa de cură şi muzică.—Aceste taxe sunt:

Clasa I, pentru o familie . . 25 lei
„ „ „ o singură persoană 15 „
„ II, pentru o familie . 15 „
„ „ „ o singură pers. 10 „
In Satul nou pentru o familie . 20 „
„ „ „ pentru o persoană 12 „

Taxa de cură nu se plăteşte de persoanele ce stau numai 3 zile în stabilimentul băilor, dacă la sosire vor fi declarat aceasta administraţiei băilor.

In resumat o staţiune balneară cu ape minerale in comparabile, cu instalaţiuni complecte a celor mai importanţi şi moderni agenţi curativi, confort, economie şi viaţă agreabilă, iată ce este Slănicul din Moldova.

Medicii Băilor. *Dr. L. Russ*, medic primar al Spitalelor Sft. Spiridon, este medic ispector al băilor şi medic consultant.

Dr. Al. Brăescu, medic primar al Spitalelor Sft. Spiridon, este medic inspector al băilor, medic consultant şi director al Stabilimentului de Hydrotherapie.

Dr. Cr. Misir este medic sanitar şi consultant.

Dr. Benno Stenner asistent la Hydroterapie.

Sezonul băilor începe de la 1 Iunie şi durează până la 1 Septembrie.

De la 1—30 Iunie preţurile camerelor sunt reduse la jumatate.

Mijloace de transport.—Vagoane directe până la Tg.-Ocna cu **50% reduceri pe C. F. R.**

Trăsuri confortabile şi elegante de la TârgulOcna la Slănic, cu preţuri convenabile.

N.B. Prospecte se trimet gratis şi franco, la ce rere, de Epitropie până la 1 Iunie şi de administraţia Băilor în timpul sezonului.

Exploatarea apelor minerale de băut se face de dl. I. Werner, farmacist Iaşi, furnisorul Curţei Regale, căruia trebue să se adreseze toate comandele.

„ELE" schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maş sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE
VIN
BI-DIGESTIF
CHASSAING
CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

Nota. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.
n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmacişti

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IASI
Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori
— Casa de incredere —
EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ
TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ
Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĚ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de **veritabil Elixir Guillié**

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER
Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi.**
Casă fondadă în 1880
Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.
Vapoare din cele mai solide şi mai repez
Durata traseului 6—7 zile
Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.
Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Sonnette, pour portes et places.....

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi.—Tipografia H. Goldner strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III. 50 Bani
„ „ „ „ IV. 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 189.—Duminică 8 Iulie 1907

Politică nebună

In timp ce *Monitorul Oficial* publică decretul de revocarea măsurilor represive luate împotriva supuşilor greci,—din Salonic ne vineştirea că romînul Vasile Iacachi a căzut sub cuţitul ucigaş al antarţilor.

Cine a urmărit sîngeroasa istorie a fraţilor noştri din Pind, mai cu seamă în desfăşurarea ei violentă de o vreme încoace, ştie că un frate a lui Iacachi a avut aceiaşi soartă, acum un an în urmă, şi că amîndouă victimele manifestaseră în diferite rînduri pentru limba romînească.

Aşa dar ororile greceşti urmează. Şi în timp ce aburul cald al sîngelui nevinovat se rîdică spre cer ca o protestare împotriva urgiei ne mai pomenite ce apasă neamul romînesc, acolo, în răsăritul aprins, guvernul Romîniei libere găseşte nimerit să dezmintă întreaga politică de tărie şi de demnitate pe care a afirmat'o în anii din urmă cabinetul conservator, şi să îngenuncheze fără sfială în faţa trufiei greceşti.

E adevărat însă, că dacă pentru cei mulţi, această schimbare de atitudine apare ca o mare nesocotinţă, ca un act care umileşte orgoliul naţional, ca o măsură care compromite, dacă nu sacrifică chiar, toată politica Romîniei în Orient, pentru unii —puţini de sigur— aceasta înseamnă poate o politică de prudenţă, de curtuoazie internaţională, politică rece, calculată, de oameni fără pasiune şi fără avînt.

Şi poate că am fi înclinaţi să dăm partea de dreptate ce s'ar cuveni acestor puţini, să zicem că şi chipul acesta de a privi lucrurile are partea sa bună, că pasiunea—ori cît de nobilă ar fi uneori esenţa sa—are totuşi neajunsul de a întuneca raţiunea, şi că în fine ideea de demnitate naţională şi de solidaritate de neam, trebue să cedeze rîndul chestiilor de ordine practică şi de interes economic.

Dar felul de a proceda al cabinetului Sturza, întorsătura gravă şi pripită a lucrurilor, condiţiile în care guvernul liberal înţălege a „repara" ceea ce făcuse guvernul trecut, sunt o sumă de lucruri care ne împedecă de a da cea mai mică aprobare îndrumărei nouă ce se aduce în raporturile noastre cu Grecia.

Trebue să se ştie însă un lucru: partidul conservator nu priveşte şi nu poate privi cu ochi răi aplanarea conflictului cu Grecia şi reluarea tuturor legăturilor cu acest stat. Represaliile hotărîte de guvernul trecut, îşi au raţiunea lor, recunoscută de toţi. Ele constitue, cu adevărat, o măsură extremă de reacţiune şi de energie, —dar cauza lor stă în împrejurări de o gravitate excepţională, care nu se puteau înlătura de cît cu asemenea mijloace. Dacă scopul represaliilor a fost de a împedeca pe statul grecesc în săvîrşirea ororilor care făceau să sîngere neamul romînesc, dorinţa tuturor era ca scopul să fie atins, cauza fraţilor din Pind să isbîndească şi represaliile să înceteze.

Dar ceea ce o lume întreagă a înţeles şi a aprobat, n'a intrat în creerul şi în inima bătrînului domn Sturza. Omul umilinţilor şi al scuzelor, omul care în îngustimea concepţiilor sale politice n'a avut nici odată o privire de sinceră dragoste pentru romînii de peste hotare, a crezut de datoria sa, a nu recunoaşte nimic din ce au făcut predecesorii săi, şi în înţălegere cu colegii săi de minister a hotărît ca relaţiile cu Grecia să fie reluate *cu orice preţ* şi cît mai curînd.

Las la o parte alegerea momentului, lucrătura aceasta de vacanţie, care face ca guvernul să poată proceda liniştit, în afară de controlul şi critica parlamentului. Şi mă opresc la alegerea mijloacelor şi justificarea lor, care sunt de natură a revolta pînă la dezgust întreaga suflare romînească.

După d. Sturza şi compania, măsura luată de guvernul conservator e o nesocotinţă, un act contrar dreptului ginţilor (?!), şi mai cu samă un act nejustificat *de persecuţie*.

Şi mă 'ntreb: de ce „nesocotinţă"? Fiindcă statul romîn luînd apararea conaţionalilor săi (cum ar fi putut lua apărarea unei populaţii asuprite, chiar străine) a răspuns cu energie sentimentelor de sîngeroasă megalomanie a grecilor? De ce: «act contrar dreptului ginţilor»? Oare acest drept, nu cunoaşte legitima apărare? Oare el nu recunoaşte sancţiunea violentă, fie a războiului economic, fie a războiului prin arme, atunci cînd antagonismul dintre două state atinge punctul culminant? Şi de ce: „act de persecuţie"?

Fiind că durerile celor cari mor sub glontele grecesc au găsit resunet în inimile noastre? Fiindcă ororile din Macedonia ne-au deşteptat să punem puţină rînduială in trebile unor exploatatori cari sugeau toată vlaga nenorocitului nostru popor?

Dacă ceea ce a făcut guvernul romîn sub conservatori e nesocotinţă şi act de persecuţie, ce termeni se pot găsi într'o limbă omenească pentru faptele săvîrşite de bandele greceşti in Macedonia, şi pentru ocrotirea dată de Statul grecesc însuşi, acestor bande? Mai mult: ce calificare se poate da politicei unui guvern romîn, care face să triumfe cruda obrăznicie grecească, in detrimentul demnităţii şi a integrităţei neamului romînesc?

Cazul Racowsky

Presa colectivistă se întrece în atacurile ce le îndreaptă contra doctorului Rakowsky.

Ziarul liberal frances îl numeşte exploatator al credulităţei publice şi cere expulzarea lui.

Dacă datele ce le publică ziarele guvernamentale sunt exacte; dacă este adevărat că acest doctor are un alt nume de cît pe acel ce-l poartă; că este un anarchist şi că se agită în dauna ţărei—atunci expulzarea lui se impune.

Dar, privitor la acest domn Rakowsky, care, după afirmările ziarului liberal, s'ar numi, de fapt, Stancioff, se ştie un lucru pozitiv: că el a agitat sub comanda profesorului doctor I Cantacuzino şi că d. profesor-doctor alimenta agitaţiunele cu bani, că el plătea, la hotelul de Franţa din Bucureşti, chiria clubului *Romînia Muncitoare*. Doctorul Rakowski este dar complicele principalului faptaş, al profesorului-doctor Jean Cantacuzino.

Ori, pe cînd se cheltueşte prea multă energie cu infierarea complicelui, şeful acestuia, acel care a condus agitaţiunele muncitoare şi cu fapta şi cu punga—acest şef este înălţat în slavă de aceleaşi ziare liberale.

Rakowski a exploatat credulitatea publică; doctorul Cantacuzino, care diriguise acea exploatare, a fost conrupt cu un blid de linte ce-i a fost servit de guvern sub forma uneia din cele mai mari şi importante instituţiuni ale statului, în capul căreia se află astă-zi.

Hotărît, contra autorului principal al exploatărei credulităţei publice, nu s'ar fi putut lua măsurile riguroase ce vor fi luate contra complicelui.

Dar sistemul expulzărei nu este unicul ce poate fi intrebuinţat în contra anarchiştilor. Căci de ar fi aşa—ferească Dumnezeu—toţi cetăţenii romîni ar putea exercita anarhia în deplină libertate.

Dar să se procedeze în aşa fel, ca un complice să fie distrus — fiind-că acel complice n'ar fi sau nu este romîn şi pe fruntaşul bandei să-l cinstesti cu cinste mare fiind-că intruneşte calitatea de cetăţean romîn—aceasta înseamnă că se premiază anarchia cînd vrea guvernul şi că se pedepseşte cînd nu vrea.

Intr'un ziar local a apărut nişte articole necuviincioase la adresa unor fruntaşi iubiţi.

Ziarul Acţiunea Conservatoare *a crezut de cuviinţă să răspundă la acele articole şi noi credem că rău a făcut.*

Ziarele liberale din Capitală s'au ocupat şi ele de acele articole şi au făcut comentarii, cari le-au convenit. Acele ziare şi-au exprimat chiar speranţa că respunsul nostru nu va întîrzia şi că nu vom remănea cu nimica datori.

Cuvîntul nostru este următorul şi priveşte deopotrivă şi pe confraţii de la Acţiunea Conservatoare *şi pe cei de la ziarele liberale.*

N'am respuns şi nu vom respunde la aseminea articole pentru că, partizani sinceri ai fuziunei, noi credem că astfel de polemici nu sunt în interesul fuziunei.

Cei cari procedează în senzul articolelor menţionate au alte credinţi.

Aceasta îi priveşte.

CATE-VA NOTE

Independenţa face mare reclamă d-lui Stelian, care pregăteşte un proiect de lege pentru organizarea unui corp de judecători ambulanţi.

Independenţa se face că nu ştie, că „reforma" d-lui Stelian a şi fost pusă în practică.

In adevăr, de cînd a venit ministru, d. Stelian nu face altă ceva de cît preumblă pe magistraţi de ici colo, iar pe cei mai mulţi îi lasă ambulanţi.

Ce mai trebue proiect, dacă legea ie gata?!.

*

Un cetitor ne intreabă ce ie Lampa lui Diogene?

Respundem: o lampă ca toate lampele pe cari unii obscuri o cred destul de luminoasă ca să-i eclereze să găsească ceea ce ei caută: potcoave de cai morţi.

Elevul lui Stătescu

Frunzărind în Anuarul magistraţilor, ne-am oprit la datele celor 2 magistraţi, pe cari furia d-lui Stelian îi a trecut la capitolul celor, cari, după trista formulă „urmează a fi chemaţi în altă funcţiune".

D. I. Combatti, fostul judecător de ocol, are în total, **28 ani** de serviciu. Din aceşti 28 ani, 6 ani i-a făcut la grefă, unde a intrat la 1879 şi restul în magistratură.

D. Combatti este deci un magistrat de carieră şi înlocuirea lui, fără de nici un motiv, nu constitue o rezbunare politică, ci o îndrăzneală fenomenală.

In 22 ani, s'au perindat destui miniştri la departamentul justiţiei. Faptul, că nici unul nu s'a atins de d. Combatti, lămureşte în de-ajuns că avem de a face cu un magistrat ireproşabil.

D. Emil D. Lefter, cealaltă victimă a d-lui Stelian, a împlinit *13 ani* de serviciu. A debutat copist la parchet şi a ajuns judecător de instrucţie. De ce-a fost înlocuit acest magistrat de carieră?

D. Stelian este elevul şcoalei lui Stătescu. Această şcoală este nefastă, căci scopul ei ie criminal: el urmăreşte o magistratură personală a ministrului.

Crescut la o asemenea şcoală, d. Stelian n'a putut proceda altfel de cît a procedat.

De cît, vremurile cind un Stătescu putea gospodări cum poftea, au trecut—dacă nu ne înşelăm. Şi dacă s'a întîmplat să vie un ministru, din cale afară îndrăsneţ, cinic şi fără de ruşine, care să cate a repune în practică acel sistem al magistraturei personale, trebue să cheltuim toată energia, să dăm la cap fără de milă, pentru a nu lăsa să reînvie vremuri, cari au însemnat o ruşine permanentă, ne-au discreditat şi ne-au umilit.

Cu un asemenea sistem, înţelesul cuvîntului Dreptate se traduce în sens contrar; nu mai poate fi justiţie echitabilă şi magistratul nu mai poate fi magistrat.

D. Stelian are de gînd să ne reintoarcă la tribunalele lui Stătescu, la scandaloasele inlocuiri, transferări şi numiri.

Sperăm că nu va reuşi.

OAMENI ŞI LUCRURI

MONSENIORUL

Se vorbeşte încă mult prin presă despre recenta broşură a Monseniorului catolic din Bucureşti, în care se vorbeşte despre tot şi despre toate, despre insuficienţele clerului ortodox, despre felul ideal în care preoţii catolici au potolit răscoala agrară—probabil Monseniorul n'a citat şi pe catolicii din Cucuteni....

Negreşit, Monseniorul a vrut odată mai mult să propage şi să dea drept pildă acel faimos spirit de supunere, de ordine şi disciplină ce domneşte în sînul catolicismului, autoritatea absolută de care se bucură biserica catolică—e inevitabilă cacofonia, n'avem ce face!—asupra supuşilor şi credincioşilor săi de ambele sexe, scoţînd totodată în evidenţă inferioritatea în această privinţă a celorlalte religiuni, în deosebi a celei ortodoxe de răsărit

Scriitorul Jules Claretie, academicianul francez atît de fecund şi spiritual, a publicat zilele aceste o mică comedie de salon, plină de graţie şi spirit: „Monsegnieur en Vacances". Un cap al bisericei retras într'un locaş de odihnă, se dedă la interesante şi gingaşe reflecţii, toate avînd—se înţelege—drept ecou şi origine dragostea cea mare pentru oameni, dragoste pentru tot ce e bun, virtuos şi drept —pînă cînd intervine o nevinovată idilă, o amintire a trecutului îndepărtat şi umbrit de nourii unei *alte* iubiri...

Intocmai ca Monseniorul acela, va fi stat liniştit, radios şi senin înaintea unei delicioase cafele Monseniorul din Bucureşti aşternînd paginele acele eloquente prin care asigura odată mai mult că singur catolicizmul ar şti să asigure lumei liniştea statornică, disciplina spiritelor, a gîndurilor şi a sufletelor.

Da, cînd e vorba de disciplină, biserica lor e fără de păreche. Şi tocmai în această privinţă lumea civilizată din Franţa şi Germania—aparţinînd bisericei catolice—a pornit acum o interesantă agitaţie în potriva oarbei discipline pe care o impune de acolo „Congregaţiunea indexului"—născocire a acelei religiuni care a dăruit lumei inchiziţia şi atâtea alte tragedii umane—osîndind anumite cărţi profane, oprind pe bunii catolici să cetească operele cele mai insemnate, creaţiunile cele mai importante ale spiritului omenesc. Acţiunea congregaţiunii se pare unora din catolici tot mai rea şi mai nefastă, luptînd în potriva progresului şi cugetării, stînd în potriva civilizaţiei cu porniri şi intenţiuni duşmănoase. In fiece an apar noui liste de proscripţiune, izgonind mereu alte opere literare sau filosofice si încă în cele mai ciudate imperecheri. Aşa de exemplu congregaţia interzice alături de Ernest Renan pe blândul Pierre Loti, alături de vigurosul Balzac şi de uriaşul Victor Hugo,—pe anemicul Cherbuliez sau pe duiosul Lamartine. In rând cu Zola care a rupt masca iezuitismului în afacerea Dreyfus se condamnă catolicul Paul Bourget, un stâlp al naţionaliştilor, iar—culmea ridiculului—alături de evreul Catulle Mendès figurează pe lista proscripţiunei antisemita contesă Martel, cunoscută sub pseudonimul celebru de *Gyp*, idolul tuturor cetitorilor şi cetitoarelor catolici, adevăraţi catolici, adică antirepublicani. Insfîrşit *Dicţionarul Larousse* este şi el condamnat!...

Comentând ultimele excluderi ale indexului, ziarul Matin scrie cu drept cuvânt: „Iţi piere pofta de râs cînd te gîndeşti ce ar fi devenit creierii oamenilor care ar sta să-şi aleagă cărţile de cetit după ordinele sfintei congregaţiuni a indexului. Ei n'ar cunoaşte multe din lumea gândirii şi simţirii contemporane şi nici în alte privinţi n'ar valora mult."

Ce vreţi, — catolicizmul este biserica disciplinei înainte de toate. Aceasta nu era nevoie să ne-o spună „Monseniorul în vacanţă"...

Rodion

Spulberarea unor acuzaţiuni

II.

Cetitorii, au văzut din cele arătate la partea 1-a, fazele prin care a trecut chestia fabricărei şi vânzărei lumânărilor de ceară destinate uzului religios.

A văzut cum ministerul liberal dl. Spiru Haret, urmărind ţinta a prohibi frauda, înşelăciunea şi falşul din Biserică a prezentat în ziua de 9 Decembrie 1904 camerei Deputaţilor proectul de lege asupra lumînărilor de ceară, „proiect, care provocase gluma că legea lumânărilor a resturnat guvernul liberal la 1904".

Aceasta era starea de lucruri la venirea partidului conservator la putere, la 23 Decembrie 1904 şi la constituirea Camerei conservatoare dela 1905.

Eu, fiind ales deputat din majoritatea partidului, la Bucureşti, am fost chemat la o întrunire în sala Hotelului Boulevard, de lumânărari din Bucureşti, colegii mei de protestare din 1902 şi întrebat dacă nu cumva am uitat a apara interesele clasei sociale din care fac parte ca meseriaş şi comerciant, interese pe care le susţinusem cu atîta căldură şi competinţă faţă cu guvernul liberal.

Le-am promis concursul meu, afirmând atuncea ca şi acum, că totdeauna voiu şti a'mi face datoria a apara interesele clasei comercianţilor şi meseriaşilor din care fac parte; „cei ce pretind contrarul, fiind nişte nemernici, care nu merită nici o atenţie". Nu se poate pretinde unui om, muncitor, să nesocotească pe tovarăşii lui de muncă şi să lupte a'şi distruge, în loc de a'şi înbunătăţi propria lui meserie. La ce bun participarea în corpurile legiuitoare de reprezentanţi a diferite profesiuni şi clase sociale, dacă fiecare va lupta a'şi distruge în loc se înbunătăţească, propria sa meserie, profesie ori ocupaţie?

Am intervenit pentru punerea în lucrare a proectului propus de d. Haret şi legea s'a alcătuit de o comisiune compusă din d-nii Ghilţa, Preşedintele camerei de comerciu Craiova, Chintescu, Paul Negulescu, Chiricescu şi eu.

Legea are în vedere două mari chestiuni, una de ordine religioasă şi alta de ordine economică şi socială. „Nu e adevărat că legea opreşte fabricarea, ori vînzarea lumînărilor; nu e adevărat că legea e făcută în folosul unei singure persoane; cei ce afirmă aceste neadevăruri sunt, sau ignoranţi, sau de rea credinţă şi atuncea sunt calomniatori".

Legea în primul loc prohibeşte fabricarea lumânărilor false, Legea cere ca religia să fie respectată ear credinciosul să nu fie înşelat, cumpărînd pentru biserică lumânări false în loc de lumînări de ceară de albine.

In al doilea loc, legea tinde se creeze meseriaşi şi prăvălii speciale pentru a se înlesni esercitiul unui comerciu şi capitalurilor mici. Eată textual ce zice art. 3 din lege: „Ori cine va fabrica sau va vinde lumânări de ceară, destinate serviciilor bisericeşti", va plăti în folosul casei bisericei, o taxă anuală, care se fixază în modul următor:

a) „800 lei fabricanţii de lumînări care ar vinde chiar şi în detaliu numai la depositul principal."

b) 600 lei fabricanţii de lumânări care nu vând în detaliu.

c) 300 lei vânzătorii de lumânări şi alte mărfuri în comunele urbane cu o populaţie de la 25,000 locuitori în sus.

d) 200 lei vânzătorii de lumânări şi alte mărfuri în comunele urbane cu o popalaţie de la 25,000 locuitori în jos până la 5000 locuitori.

e) 200 lei „vânzătorii numai de lumânări în comunele urbane cu o populaţie de la 25,000 locuitori în sus."

f) 100 lei „vânzătorii numai de lumânări în comunele urbane cu o populaţie de la 25,000 locuitori în jos.

g) 100 lei vânzătorii de lumânări şi alte mărfuri în comunele urbane cu o populaţie de la 5000 locuitori în jos.

h) 50 lei vânzătorii de lumânări şi alte lucruri în comunele rurale cu o populaţie de la 2000 locuitori în sus.

i) 25 lei, vânzătorii de lumânări şi alte lucruri în comunele rurale cu o populaţiune de la 2000 locuitori în jos.

„Preoţii şi toţi slujitorii bisericeşti nu pot fabrica asemenea lumânări."

Vra să zică legea, opreşte numai preoţilor şi slujitorilor bisericeşti, dreptul a fabrica lumânări; în colo ori-cine e liber a lucra şi vinde lumânări fără nici o formalitate şi fără nici o restricţiune, iar mai departe, legea impune la 800 lei

taxă pe fabricanţii care vând şi în detail şi numai la 600 lei pe engroişti şi numai la 200 şi 100 lei taxă pe comercianţii specialişti în comunele urbane cu o populaţie de la 25,000 locuitori în sus şi în jos.

Iată toată economia legei; iată avantagele ei pentru specialişti şi detailişti, în scopul a apropia comerciul lumănărilor capitalurilor mici.

Dar să mergem ceva mai departe, spre pildă, să vedem dacă se poate ca cine-va să atribue cuiva prostia de a-şi îndepărta clienţii. Inţeleg ca eu să fi impus taxă mare pe fabricaţie, ca să nu am concurenţi la fabricaţie, dar să pun taxă pe vînzători, n'ar fi fost prostie din partea mea? Dar pot eu vinde en detail la judeţ întreg? Dar numai eu vînd lumănări în Iaşi? Dară neguţitorul care mă acusă, dece nu deschide o prăvălie specială de lumănări, cu un capital mic şi cu o taxă redusă, ca să se facă bogat ca mine? Şi să-mi mulţumiască că am deschis un nou cîmp de muncă pentru românii cari vor să devină neguţitori. Dar băcanii cari vînd şi băuturi nu concurează pe cărciumari specialişti? Nu plătesc ei licenţa mai mare ca cărciumarii detailişti (vezi art. 2 din lege). Dar cărciumarii cari la 1904 au obţinut modificarea legei asupra licenţilor; în urma muncei mele de la congresul Camerilor de Comerciu din Brăila din anul 1903, n'a creat un monopol în favoarea lor, căci după actuala lege cine doreşte să deschidă o cărciumă, trebue să plătiască taxa licenţei pe un an întreg înainte; art. 9 din lege?

Care e vina mea pentru ca să am acusatori şi judecători? Că am lucrat împreună cu lumănărarii din ţară, la crearea unei legi, care să doboare monopolul statului prin fabricele de la monastiri?

Că am alungat falşul şi scandalul din Biserici?

Că am aparat pe lumănărarii cinstiţi de concurenţa falşificatorilor?

Că am creat mijloace tinerilor, ca prin capital mic să poată exercita un comerţ de lumănări?

Că am aparat şi am fost bun representant al clasei din care fac parte?

Că am protejat, în loc să distrug comerciul, cu care trăesc din anii tineri ai vieţei mele?

(Urmare pe mîine).

Gh. D. Şerban

Cartea prinţului Uruzow

Rolul lui Plehve în progromul de la Chişineu

Oprindu-mă cîte-va zile la Kiew, am luat câte-va volume de citit. Librarul mi'a recomandat în special *„Memoriile unui gubernator de prinţul Uruzow*:

— Rar s'a scris o carte de un gubernator dar şi mai rar încă în felul acesta".

Aveam eu un interes şi mai mare de a ceti cartea fostului gubernator al Chişineului, de cît acela pe care îl invoca librarul; prinţul Uruzow guvernase o provincie, dragă nouă, Românilor.

Un spirit larg, o inimă de elită e acest guvernator şi nu ştii ce te uimeşte mai mult: sinceritatea lui sau îndrăsneala sincerităţei lui. Voi reveni cu spicuiri mai largi cu timpul; de data asta voiam s'arăt că în pravoslavna Rusie nu sunt numai Kruşevani şi Puriskevici, dar sunt şi ruşi cari judecă altfel, de şi aceştia sunt pentru Ţar şi Autocraţie.

D. Uruzow a fost trimis la Chişineu după progromul din 1903 săvârşit în capitala Basarabiei. Pe atunci era ministru la interne cunoscutul Plehve, care puţin în urmă a fost asasinat. Din întrevederea pe care a avut'o Uruzow cu Plehve cît şi din dosarele afacerei se poate vedea că ministrul era un fervent antisemit şi că progromul de la Chişinev ar fi putut fi înlăturat dacă ar fi fost un alt om în locul său la interne.

Aşa Prinţul Uruzow pune în gura lui Plehve următoarea frază:

„Vedeţi de a studia bine chestia semită în Basarabia şi debarasaţi-vă de filosemitismul d-tră, care nu vă va duce departe".

In documente se găsesc telegrame date din Chişineu ministrului în care îl roagă a interveni spre a împedeca un măcel, la care Plehve nici nu a răspuns.

Tragedia îngrozitoare jucată la Chişineu şi care a răsvrătit inima tuturor a fost făcută cu premeditaţia şi conştiinţa guvernului rusesc de pe atunci.

Iar cînd guvernatorul Uruzow a voit să urmărească pe o cale legală pe atentatori şi huliganii—d. Plehve l'a trimis în guvernământul Tverului, după ce în cîteva audienţe la Petersburg şi-a arătat nemulţumirea sa faţă de activitatea sinceră şi leală a guvernatorului Basarabiei în această afacere.

Cartea lui Uruzow arată bine împărăţia Ţarilor pe ce forţe şi pe ce stîlpi a fost sprijinită şi este şi acum.

Dar vom reveni.

Litere-Ştiinţe-Arte

Alea jacta est! *Soarta a hotărît astfeliu şi începînd cu această săptămînă Iaşul are în fruntea celor două mari administraţii doi literaţi de profesiune şi de chemare. D. N. Gane, povestitorul de odinioară al galantelor şi gingaşelor aventuri semi-istorice ale Domniţei Ruxanda, cîntăreţul „Brăddăţelului" din „Fluerul lui Stefan" şi al „Toancelor"—din „Peatra lui Osman"—a revenit să-şi încheie cariera şi activitatea la primăria de Iaşi, iar d. Gh. Kernbach pe care odinioară d. N. Iorga—cînd n'ajunsese critic ţărănist îl găsea „cel mai spiritual dintre poeţii noştri", scriitorul idilelor graţioase inspirate dintr'un temperament epicurian şi din cetirea „Evangheliei lui Heine" este prefectul judeţului nostru. S'ar părea ceva predestinat pentru Iaşi—altă dată centrul viu al unei vii mişcări literare—ca să aibă la un moment dat în fruntea sa şi în acelaşi timp doi scriitori, cari pornind de la publicaţii şi direcţii opuse s'au întîlnit într'acelaşi punct, graţie unui organ comun.*

Ce vor folosi cetăţenii din această coincidenţă politico-literară nu ştim şi rămîne să ne arăte viitorul. Interesant ni s'a părut numai să înregistrăm curiozitatea sau, dacă vreţi, originalitatea faptului şi observaţia că adunînd şi complectînd talentele sporadice şi diferite ale „Convorbirilor literare" şi a „Contimporanului"—cele două mari reviste iaşane de altă dată— astăzi „Viaţa Romînească" vine cu puteri şi cu alte... slăbiciuni. Fiecare vreme cu cerinţele şi manifestările sale.

*

Italianul R. Corniani studiază, într'o publicaţie a sa, *drepturile femeei*. In Italia, publicul femenin s'a arătat foarte nepăsător în această chestiune şi nu acordă nici o însemnătate revendicărilor politice. Sufragete italiene nu există. Cea ce vrea femeia italiană este garanţia legală a drepturilor ei de proprietate. Or, ea nu le va putea dobîndi decît atunci cînd ar avea un real acces în adunările cari decid. E vorba să se ştie cum s'ar putea conceda unei femei puterea legislativă. Autorul e de părere că trebuesc alese cele mai demne dintre ele.

*

Celebrul filosof german Kuno Fischer care a murit zilele aceste era autorul mai multor opere însămnate ca: Istoria filosofiei moderne, Sistemele de Logică şi Metafizică etc. Născut în 1824, în Silezia, era de la 1872 profesor la universitatea din Heidelberg unde a şi murit.

*

Ştiinţele naturale s'au îmbogăţit cu o nouă şi importantă dată: graţie concursului organizat de o publicaţie americană s'a aflat că pe corpul unei găini se află 8120 de pene. Dacă nu credeţi, puneţi bucătăreasa să controleze...

*

S'a zis că planeta Marte se află în zilele aceste la o „mare apropiere" de pămînt. Aceasta însamnă că distanţa între noi şi Marte este actualmente de 66 milioane kilometri—în loc de 400 milioane, cum e de obiceu. Aceasta va permite poate atronomilor să observe mai cu uşurinţă viaţa planetei care e cea mai asămanătoare—zice-se—cu viaţa pămîntească, după constatarea făcută de William Herschel în 1783.

*

Chestiunea proprietăţei literare e din nou la ordinea zilei în Franţa, cu prilejul întrunirii operilor lui Musset în domeniul public. Marea majoritate a oamenilor de litere francezi preţueşte că e un lucru inic pentru moştenitorii unui scriitor de a se vedea expropiaţi după cinzeci de ani în profitul exclusiv al editorului. Unii cum e d. Alfred Capus, ar voi ca protecţiunea literară să dăinuiască 99 de ani. Alţii, cu d. Victor Margueritte în frunte, sunt de părere că această colectivitate literară ar putea, după cinzeci de ani, să perceapă un oare care drept.

Nouă ne pare însă că actuala lege literară franceză, este o reală bine facere pentru public. După cinci-zeci de ani mulţimea se bucură de capo d'operile autorilor în ediţie eftină.

*

Un publicist japonez a scris într'o revistă engleză un articol asupra *educaţiunei morale în Japonia*, şi indică ce s'a făcut de vre-o două-zeci şi cinci de ani încoace în această direcţiune. In 1880 mikadul a început prin a suprima oare cari manuale şi cărţi clasice; în 1890 s'a dat învăţămîntului nişte baze noi şi rescriptul imperial din acel an a stipulat că educaţiunea trebue să se hrănească cu principiile afecţiunei reciproce în familie, ale bunei voinţi mutuale, ale zelului depus de fiecare în scop de a'şi dezvolta facultăţile intelectuale, cari să-l facă apt a favoriza şi a apăra interesele comune.

Acest caz de morală e în vigoare de mai bine de şapte-spre-zeci ani.

*

Ziarul italian „Tribuna" anunţă că prinţul englez Waldburg Wolfsegg-Woldsee a primit de la o firmă americană suma de 1.500.000 coroane, în schimbul unui atlas. Volumul conţine două hărţi mici, gravate în anii 1506 şi 1516.

*

Ştinţa medicală franceză a suferit o grea pierdere prin moartea celebrului profesor de boli interne, doctorul Grancher, autor al multor lucrări medicale importante.

*

STRUNA ZILEI

VIITORUL CONSILIU

Lista consiliului comunal începe cu d. Gane şi sfîrşeşte cu Iosupescu, ciobotarul.

Despre cel ce stă în frunte
Zice că-i monedă calpă.
Putred e consiliu 'n... creştet
Dar încalte-i bun la... talpă.

Informaţii

Pe timpul verei administraţia „Opiniei" face abonamente lunare:

In ţară, o lună lei 1·50
In străinătate o lună „ 2·50

De oare ce de cît-va timp se observă presenţa unui mare număr de străini fără nici un căpătăiu şi fără actele în regulă, ministerul de interne a dat ordin la punctele de la frontieră, ca paza la graniţă să se facă cu mai multă stricteţă şi cu mai multă îngrijire.

D. Gh Mateescu, actual mecanic clasa III a la serviciul C. F. R., a fost înaintat cl. I.

Aflăm că d. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar va veni în a doua jumătate a lunei August, în inspecţie în localitate.

La liceul Naţional se vor face cîte-va schimbări pe ziua de 1 Septembrie a. c. D-nii P. Fântânaru şi Raki Vasiliu îşi vor lua câte un concediu de un an de zile.

Ministerul cultelor a admis manualul de geometrie pentru clasa V Reală, întocmit de d. Vasile Teodoreanu, profesor de matematică şi fost director al liceului Naţional, găsindu-l ca cel mai bun

Aflăm că d. Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului stăruie din răsputeri pentru înlocuirea d-lui C. Brudariu, sub-revizorul şcolar.

Nici până astă-zi, de când a fost numit d. Sachelarescu, d. Brudariu n'a mai dat pe la revizorat.

Se zice că pe ziua de 1 August a. c., d. Dimitrie Brudea şeful serviciului curăţirei străzilor va fi înlocuit prin d. Dimitriu, fost revizor sanitar.

Concursul pentru ocuparea burselor vacante la şcoala comercială din localitate se va ţinea anul acesta la 8 Septembrie.

Cunoscutul sistem al lui Andronic—escrocheria cu apa de aur,—contină de a fi încă practicat în comunele rurale.

In Măcăreşti, nişte ţigani au făcut pe locuitorul Petru Ghiţişor să'şi vîndă perechea de boi pentru care a luat suma de 280 lei, care sumă a fost încredinţată ţiganilor, cu conditia de a face o sumă dublă.

Rezultatul a fost că bietul ţăran a rămas şi fără boi şi fără cei 280 lei, iar ţiganii escroci au dispărut.

Se zice că direcţiunea tramvaiului electric va schimba direcţiunea liniei ce duce spre abator.

Linia de pe strada Pădurei va fi suprimată şi în schimb se va prelungi linia din strada Albă până în str. Ghika-Vodă.

Azi dimineaţă la orele 7, d. colonel I. Tarnoschi, comandantul regimentului 13 Ştefan-cel-Mare a inspectat trupa soldaţilor cu schimbul.

Mâine dimineaţă soldaţii vor preda efectivul şi vor fi desconcentraţi.

Pentru şcoala primară de fete din Păcurari se va construi un nou local.

Noua cădire va fi construită pe locul cumparat de comună de la d-na Xenopol.

In cursul lunei viitoare comisiunea de remontă a armatei va pleca în Rusia spre a face cumpărături de cai necesari pentru artilerie.

D. Octav Balif, intendentul spitalului Spiridoniei din Târgul-Frumos a fost înlocuit cu d. G. Doupte.

Doamna Aglae Gavriliu a fost numită supraveghetoare a spălătoriei spitalului central a sf. Spiridon, în locul doamnei Ecaterina Duzescu.

Un servitor din spitalul sf. Spiridon s'a făcut vinovat de un viol.

Servitorul a dat câţi-va bani unei fetiţe de 11 ani, copila unei gardience, a atras-o într'o latrină şi a atentat la pudoarea copilei.

Parchetul instrueşte.

Aflăm cu multă părere de rău, că starea sănătăţii d-lui Gr. C. Buţureanu, directorul nostru, lasă mult de dorit.

Facem calde urări pentru grabnica însănătoşare a directorului nostru.

D. D. Botez, unul din epitropii sf. Spiridon, este incontestabil un bărbat filantropic.

Din banii epitropiei — almintreli n'am fi înregistrat galantomia — d. Botez a gratificat, cu cîte 100 lei, pe funcţionarii Antoniade, Cuparencu şi Voişel.

D. Antoniade este cumnatul d-lui Botez. Dacă şi ceilalţi gratificaţi ocupă locuri pe copacul genealogic al epitropuluî—nu ştim.

In tot cazul ar fi de dorit ca d. Botez să aibe neamuri cît mai puţine, căci altmintreli prea s'ar întinde cu sutele.

Am vorbit acum cîte-va zile despre permutarea d-lui lt.-colonel N. Cernătescu din reg. Ştefan cel Mare No. 13 la Craiova, unde i se va da comanda regimentului de infanterie.

Permutarea aceasta se va face după toate probabilităţile pe ziua de 1 Noembrie a. c.

D. doctor I. Duscianu, primul nostru redactor, s'a întors în Iaşi şi a reluat colaborarea la ziar.

Măcelarii au urcat iarăşi preţul cărnei.

Aceasta, se zice, din cauza cartelului hahamilor.

Administraţia comunală, care a promis că va sfărâma cartelurile este rugată să se execute.

Primul president al Curţei de Apel a fost delegat telegrafic să iee jurămîntul d-lui G. Kernbach, noul prefect al judeţului Iaşi.

16 familii evreeşti din comuna Coarnele Caprei, judeţul Iaşi, vor fi izgonite mîine Duminică, din acea localitate.

Aceste familii cuprind 90 suflete. Secretarul alianţei israilite din Viena va sosi în Iaşi, în cursul septămînei, spre a asista la expediarea în America a celor 16 familii.

Iată cari sînt condiţiunile de admitere în şcoala fiilor de militari, în urma modificărei regulamentului de admitere:

Tinerii candidaţi pot fi admişi în orice clasă a şcoalei fiilor de militari Iaşi dacă îndeplinesc următoarele condiţiuni:

a). Pentru clasa V să aibă etatea de cel puţin 14 şi cel mult 18 ani împliniţi pînă la 1 Septembrie al anului de admitere.

Să prezinte un certificat că a trecut cu succes examenul de absolvire al gimnaziului sau cursului inferior secundar din liceele Statului;

b). Pentru clasa VI să aibă etatea de 15—19 ani împliniţi pînă la 1 Septembrie al anului de admitere.

Să prezinte certificatul de promoţiune din clasa V de liceu;

c). Pentru clasa VII să aibă etatea de la 16—20 ani împliniţi pînă la 1 Septembrie al anului de admitere.

Să prezinte certificatul de promoţiune din clasa VI de liceu;

d). Să nu fie atins de vre-o boală cronică sau contagioasă şi să aibă o dezvoltare fizică normală în raport cu etatea şi cu serviciul militar;

e). Să probeze printr'un certificat că nu a fost izgonit din vre-o şcoală publică pentru rea purtare sau îndărătnicire la învăţătură;

f). Să nu fie o întrerupere de studii mai mare de 2 ani de la terminarea ultimei clase pentru care se presintă certificatul şi anul pentru care se cere admiterea.

DIVERSE

— Nişte hoţi au încercat să prade din nou eri noaptea, chiliile călugărilor de la Schitul „Tărâţa" din dealul Răpedea.

Servitorii schitului i-au pus însă pe fugă.

— Lîngă Ungheni au fost arestaţi Neculai Grecu şi Vasile Barbu, găsiţi cu mai multe vite de furat.

— Locuitorul Stefan Pintilie, pe cînd trecea aseară cu trăsura prin mahalaua Trei-Calici, caii luînd vînt au răsturnat trăsura.

Nenorocitul locuitor s'a rănit grav.

—In mahalaua Morilor a încetat subit din viaţă astă-noapte rîndaşul Costachi Enciu.

— A fost înaintat autorităţilor din Galaţi, excrocul Alexandru Tanasian, care se refugiase în localitate.

— S'au încuviinţat evreului Eisig Bercovici, care urma de a fi isgonit din P.-Iloaei, să mai stee 40 de zile spre a-şi regula nişte afaceri, iar evreului Haim Moşcovici din Belceşti, un termen de o lună.

— Un foc a distrus astă-noapte casele femeei Elena Dragu din Corneşti, cauzîndu-i pagube mari.

— A fost arestat C. Galin, supus rus, care vagabonda în localitate.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

5

ELEONORA DUSE
ŞI
HENRIK IBSEN

Le monde est une tragédie pour l'homme qui sent, une comédie pour l'homme qui pense.

(Horace Walpole)

III

Şi nici nu trebue să te aştepţi ca să-ţi păstrezi amicii atunci, cînd te-ai devotat cu totul unei vocaţii.

A avea amici, este un lux pe care nu ţi-l poţi permite, cînd tot capitalul tău intelectual este angajat în aducerea la îndeplinire a unei misiuni, pe care ţi-ai ales-o în această lume....."

Misiunea mai bine zis idealul făurit de Ibsen, a fost lupta titanică dusă în contra prejudecăţei sociale.

A învins numai prin voinţa şi caracterul său de fer, a convins numai prin ideile sale, care e drumul adevărăt ce duce pe om la reala fericire. Dar pentru acest lucru a trebuit să se jertfească pe sine şi a rămas înlăuntru sufletului său resping ori ce contact cu lumea din afară.

Mulţi s'au întrebat care poate fi cauza acestei singurătaţi—mistice în care s'a rezervat marele dramaturg.

Nepăsarea compatrioţilor nu poate fi un punct de sprijin de aşa mare importanţă, cu toate că în sufletul lui Ibsen a rămas o sămînţă de ură contra patriei sale ingrate.

Mediul social în care s'a desvoltat şi această afirmare cuprinde numai o rază de adevăr.

Singurul punct ne rămîne numai natura sa înăscută cu astfel de predispoziţie.

Această natură a fost alterată mai tîrziu de mediul social şi în urmă a contribuit şi acea nepăsare a contemporanilor.

„Am văzut lumina zilei în aşa numita casă a lui Stockmann, situată aproape de piaţă. Ea se afla în vecinătatea bisericei, al cărei turn înalt atrăgea privirile orăşenilor.

In dreapta era stîlpul de excuţie; iar în stînga, primăria împreună cu închisoarea şi casa de nebuni.

In partea opusă a pieţei se aflau şcoalele, Biserica se înalţa în mijlocul pieţei.

Cea dintăi privelişte pe care o avui în lume, a fost această îngrămădire de pietre, fără de verdeaţă şi orizont.

Un sgomot surd şi înfricoşetor mugea fără încetare şi te făcea să crezi cîte odată, că auzi gemete de femei sau jalnice tînguiri.

Era murmurul cascadelor, amestecat cu sgomotele plîngătoare ale fierăstraelor aşezate la marginea oraşului.

Şi chiar după trecere de mult timp îmi era peste putinţă să citesc despre cele din urmă momente ale unui aghiotant, fără ca să nu revăd în minte-mi lama acestor ferăstrae în mişcare".

Acesta biografie este făcută de el însuşi şi adresată lui Henrik Jaeger.

Incă din copilărie era predispus către visare, acest caracter este imprimat în primele lui concepţii poetice.

In 1842, unul din foştii lui camarazi de la şcoala evanghelică, spune că avînd o compoziţie de făcut, Ibsen şi-a ales ca subiect „un vis" pe care l'a povestit foarte duios.

Melancolia a căpătat-o prin ereditate de la mama sa.

Sora sa ni-l descrie ast-fel: „Era foarte puţin socialibil şi ne căzneam în toate chipurile, ca să-l reţinem în mijlocul nostru.

Am fi dorit ca să se joace împreună cu noi, şi cîte odată îi băteam aşa de tare cu pumnii în uşă, în cît îl scoteam din toate răbdările.

Atunci Henrih deschidea uşa cu iuţeală şi se lua după noi, dar nu tocmai repede din cauză că era subred.

Gusturile sale nu se potriveau mai nici odată cu ale celor lalţi.

Dînsul iubea mai mult furtuna de cît timpul frumos, „căci atunci—spune dînsul—sufletul meu se simte fericit în mijlocul înspăimîntătorului zgomot al tunetului. Natura însă-şi este imagina zbuciumului puternic, ce-mi sgudue sufletul".

Unii biografi susţin că şi sărăcia a contribuit mult la înăsprirea caracterului lui Ibsen. Botnn-Hansen descrie în termeni mişcători sărăcia lui şi a colegului de universitate Schulerund.

„Banii de care dispunean amîndoi era atît de puţini în cît tinerii amici nu-şi puteau permite luxul unui prînz.

(Va urma)

NOUTAŢILE ZILEI

Congres.—Congresul lucrătorilor tipografi din toate ţările, ţinut la Paris zilele acestea s'a închis alaltaeri. S'au desbătut o mulţime de chestiuni privitoare la salariu, ajutoare în timp de grevă, etc.

Foarte mulţi lucrători s'au ridicat contra maşinei de zăţuit (Linotipe, Tipograf, Manotipe etc).

„Această maşină, a zis Keufer, elimineazǎ în fie-care zi un mare număr de lucrători; e o expropriare brutală, nemiloasă. Federaţiunea tipografică şi-a dat toate silinţele ca să uşureze răul, ea a dat ajutor victimelor, a rîdicat salariile lucrătorilor ocupaţi la aceste maşini şi a redus durata lucrului la ele".

Punîndu-se încăperile Sorbonei la dispoziţia congresiştilor Keufer a mulţumit pentru aceasta în termenii următori:

„Poate că ni s'a cedat această sală, fiindcă avem o înrudire oare care cu ea. In acest sanctuar de litere şi ştiinţe Ulric Gering, a făcut să scîrţie aci, primul teasc instalat la Paris în anul 1470. De cînd Gutenberg a inventat tipografia, incomparabilul instrument de civilizaţie, lucrătorii cărţilor, nu sunt oare colaboratorii modeşti şi folositori ai tuturor savanţilor, filozofilor, literaţilor, poeţilor, muzicianilor care transmit tuturor generaţiilor fructul gîndirilor, studiilor şi descoperirilor lor?"

***

Din Rusia.—Din Petersburg se scrie că un ucaz al Ţarului ordonă ca starea de asediu la Petersburg să fie prelungită încă pe şase luni cu începere de la 21 Iulie.

Paza în jurul palatului este foarte riguroasă.

Data plecărei imparatului se ţine secret.

— La 5 Iulie au fost împuşcaţi la Reval revoluţionarii Uat, Reiher şi Tilks, condamnaţi la moarte de tribunalul marţial.

— Bandele negre cutreeră străzile Odesei şi maltratează pe trecători. In ultimele zile 30 de persoane au fost grav rănite de aceşti salbateci. Un rus care a refuzat să-şi declare religia a fost omorît.

— In Polonia rusească a fost săptemîna trecută cinci atentate.

Teroarea aceasta ar fi rezultatul unei hotărîri a partidelor muncitorilor pentru a boicota alegerile pentru duma viitoare, de oare ce noua lege restrînge drepturile polonilor. Autorităţile de acolo, conştiente de această stare de lucruri, arestează în masă şi intrebuinţează cele mai aspre persecuţiuni contra lucrătorilor.

***

Sfîrşit tragic.—Celebra romancieră engleză Ouida, cunoscută de toată lumea literată, e pe moarte într'un mic orăşel din Toscana.

Ca şi Cora Pearl, favorita lui Napoleon III, Ouida se află astăzi în cea mai mare mizerie. Ea a fost alungată din toate hotelurile din Massarosa neputînd achita camera. Un neguţitor de lapte, de compătimire a dat adăpost femeei muribunde, a cărei avere constă în şapte cîni.

Ultime informaţii

Emigrarea ţăranilor Moldoveni în Basarabia

Un prietin ne scrie:

Trecînd eri de la Rasdelnia la Ungheni, am întîlnit două trenuri de emigranţi Basarabeni. Familii întregi, îngrămădite în vagoane de marfă, se duceauîn Siberia unde bunătatea Ţarului le dă pămînt. Din nici o gubernie nu se duc atîţi nenorociţi ca din gubernia Basarabiei, căci în toate celelalte gubernii sunt oameni doritori de bine, cari deschid ochii plugarilor, arătîndu-le că nu e nevoe numai de pămînt spre a trăi ci şi de mijloace de a îl lucra. In Basarabia Kruşevanii, Krupenski, nu pot învăţa astfel de lucruri pe ţăranii lor; dorinţa lor e de a despopula această provincie de Moldoveni, şi a lasa ca puhoiul de Nelico Ruşi să se sălăşuiască pe vecie. Cînd vor amuţi gurile româneşti, cînd se va stinge cîntecul românesc, cînd va muri stingherǎ ultima gîndire românească atunci va triumfa idea soiuzului adevăraţilor Ruşi, fii de boeri şi ţarani Moldoveni!

„Plîng femeile, plîng copii, îmi spunea preotul din Pîrlitza, dar ce pot face, se duc în urma bărbatului, setos de un trai mai bun, de şi îl va plăti cu greu.

Vitregi au fost totdeauna boerii noştrii pentru ţărănime, nici de data asta nu puteau fi altfel".

Comerciantul Iosef Schwartzenberg din Vaslui a fost declarat în stare de faliment.

Numitul falit a dis ărut şi autorităţile au cerut urmărirea şi prinderea lui.

D. Popovici, inspectorul comunal al plăşei Şipote, a cerut disolvarea sfatului Potingeni, pendinte de comuna Movileni.

D. inginer A. Cociu a fost însărcinat de minister cu lucrările de construcţia embaticarilor şi dijmarilor de pe moşia Tomeşti, din judeţul nostru.

Iată numele absolvenţilor dela şcoala superioară de Arte şi Meserii din localitate:

Bubuluc Ioan. Constantinescu Petre, Dimitriu Petre, Ionescu Mihai, Ionescu Emil, Ionescu Gheorghe, Irimia Gheorghe Lazăr Gh., Lambrino Neculai, Mihailescu Neculai, Manoliu Gh., Moneagu D-tru, Pavelescu Neculai, Popescu Petru, Stîngaciu Gh., Stimo Victor, Stefănescu Neculai şi Teodoru Ernest.

D. Neculai Andronic, primarul comunei Şipote, a fost revocat, din cauză de rea purtare.

D. Cerkez nu va mai fi numit director al prefecturei judeţului Iaşi.

Acum se vorbeşte despre numirea în acel post al inspectorului comunal C. Moţet.

Autorităţile urmînd cu cercetările în afacerea atentatului din strada Gărei despre care am vorbit la timp, au constatat că cei 4 indivizi, cu procedeul întrebuinţat cu d. T. Iliescu, a jefuit pe mulţi, între care anul trecut pe d. Duca din Bucureşti.

Acum două săptămîni, tot prin acelaş procedeu, un domn al cărui nume ne scapă, a fost ademenit de Iosefina Droniuc, iar cei 4 indivizi i-au furat un portofel cu 49 lei.

Ei au fost înaintaţi parchetului.

D. M. Stinbreht, reprezentantul marei casse de export din Bruxelles, însoţit de doui membri ai acelei casse a fost eri în localitate, de unde au plecat în Capitală.

Vizita representantului cassei din Bruxeles e în legătură cu un export de prune ce vroia să'l întreprindă.

Cum la noi cultura prunelor, din anul acesta lasă mult de dorit, d. Stinbrecht va pleca în Bulgaria.

Inaintea curţei de Apel compusă din d. G. Sturza president; d. Leonescu procuror general şi G. Vartic, grefier, a depus astă-zi, Sîmbătă, legiuitul jurămînt—d: G. Kernbach, noul prefect al judeţului.

Astă-zi s'au tras la sorţi magistraţii cari vor presida alegerile comunale din Fălticeni şi alegerile judeţene din Vaslui.

Alegerile din Fălticeni, în zilele de 1 şi 3 August, vor fi presidate de d. G. Sturza, iar acele judeţene din Vaslui, în zilele de 26, 28 şi 30 Iulie, vor fi presidate de d. Consilier D. Grigorovici.

Ca secretar la Vaslui va figura d. Vartic.

Construirea marelui basin-colector de la Timişeşti va începe în cursul septămînei viitoare.

Lucrarea a preluat-o o societate belgiană.

Toate lucrările pentru aducţiunea apei vor fi isprăvite în Noembre 1909.

S'a zis ieri că echipe de elevi vor pleca seara la Predeal.

Ne-sosind biletele de liber parcurs, echipele n'au putut pleca.

Se ştie că anul acesta din cauza tristelor evenimente de astă-primavară, conferinţele generale ale institutorilor şi învăţătorilor, ce se ţin de obiceiu de Paşti, n'au mai avut loc.

Aflăm că d. Haret are de gînd să fixeze acele conferinţe în vacanţa Crăciunului.

Din Huşi ni se scrie:

Dl. Irimia Gheorghiu deputat a fost chemat telegrafic la Bucureşti de dl. I. Brătianu, ministrul de interne spre a i se arăta linia de purtare politică în localitate faţă cu evenimentele create prin disolvarea comisiei interimare. Dl. Ir. Gheorghiu se alipise prea tare cu N. Cişman, şi mersese până acolo că a împedecat pe tatăl său de-a depune jurămîntul.

Urmarea acestei chemări e că d. Irimia Gheorghiu s'a întors *neutru* de o cam dată; iar tatălui său i-a lăsat mâna liberă de a face ce crede. Bătrânul Gh. Iliescu cu lacrimi în ochi a fost silit să se despartă de onoarea de vice-preşedinte; aflăm însă că acum i se va respinge demisia şi va intra în funcţiune.

Un început bun pentru Irimia Gheorghiu, dar e prea târziu, căci pasul greşit făcut la început l'a desconsiderat mai mult.

Toate versiunile ce circulă asupra felului de luptă la comună sînt prea timpurii. Credem a şti că d. Gh. Panu nu va fi străin de ultimul pas în politica Huşilor, întru cât şi Dobrenii şi Cişman sînt în orbita politică a d-lui Gh. Panu.

Alegerile pentru comună se vor face prin Noembrie, până cînd multe se vor schimba în chiagul politicei liberale la Huşi.

*

D. Scarlat Emandi medic veterinar de zonă la Fălciu a fost mutat la R.-Vîlcea; Această mutare e o lovire dată familionului local, de oarece la alegeri n'au fost tocmai la locul lor raporturile cu cîţiva membri funcţionari ai familionului. D. Sc. Emandi a fost adus cu *greu* la Huşi, chiar supt conservatori, a fost *lesne* mutat prin luptele intestine dintre liberali.

D. Jean Atanasiu, directorul prefecturei de Fălciu continuă de a fi bolnav în cura unui sanator din Bucureşti.

Domnii C. A. Partene, Gr. N. Suţu şi C. G. Teodoru, cuprinşi în ultima mişcare în magistratură, au depus astăzi legiuitul jurămînt înaintea d-lui I. Corjescu, prezidentul tribunalului de vacanţă.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 7 Iulie

Situaţia de la Tecuci

Bucureşti.—Situaţia liberalilor din Tecuci s'a înrăutăţit foarţe mult, întru cît d. Ionel Brătianu punîndu-şi toate speranţele în Alecu Anastasiu, a numit ca prefect pe d. Pandele o mul de incredere al acestuia. Tinerii sturzişti, nemulţumiţi de această numire lucrează de pe acuma în contra candidaturei d-lui Iacob Albu, candidatul d-lui Anastasiu.

Situaţia e ast fel în cît se poate spune de pe acum că d. Nicu Xenopol va fi ales la colegiul I-iu de Senat din Tecuciu.

O scrisoare interesantă

Bucureşti.—Ziarul «*Adevărul*» publică o nouă scrisoare, datorită d-lui Dragu, fost judecător supleant la Giurgiu, prin care arată în ce condiţiuni se face şi s'a făcut instrucţia în afacerea Kogâlniceanu şi cum această afacere a fost hotărâtoare în privinţa scoaterei sale din magistratură. In această scrisoare, D-sa, face câte-va destăinuiri interesante.

Intervenţie către Rege

Bucureşti.—Din Craiova vine ştirea cum că acolo se află arestaţi 600 de ţărani. In jurul închisorei se strîng zilnic sute de femei şi copii cari cer să îşi vază pe soţii şi părinţii lor.

Prin telegrame adresate M. S. Regelui şi ministrului justiţiei, familiile celor arestaţi imploră ca soţii lor să fie judecaţi în sesiune extraordinară sau să fie puşi în libertate până la noua sesiune judeciară.

Un zvon

Bucureşti.— Ziarele înregistrează un zvon după care d. Alexandru Marghiloman, luînd cunoştinţă de fuzionarea ziarelor „Epoca şi „Patriotul", a adresat o scrisoare d-lui Nicu Filipescu prin care îşi exprimă satisfacţia, anume că forţele conservaoare se unesc spre mai marele bine al partidului dar îşi exprimă în acelaşi timp speranţa că acest ziar va căuta să părăsească pe cît se poate mai mult nota personală pentru a deveni un ziar al intereselor generale ale partidului.

Procesul militar din Galaţi

Galaţi.— Consiliul de rezboiu al corpului III de armată a dat sentinţa în procesul ofiţerilor din Rămnicul-Sarat.

Prin acea sentinţă consiliul a achitat pe maiorii Gherghiceanu şi Drăgotescu de acuzarea de insubordonanţă. A reţinut, însă, faptul de refuz de serviciu legalminte datorit, cu prilejul rescoalelor în oraşul Rămnicul-Sarat—şi, în consecinţă, a condemnat la 2 luni închisoare pe maiorul Gherghiceanu şi la 20 zile pe maiorul Drăgotescu.

Consiliul a achitat de ori-ce vină pe căpitanul Constantinescu şi pe sergentul-major Zotescu.

Poziţie sdruncinată

Constantinopol.—Circulă aici svonul că posiţiunea ministrului Turciei la Belgrad, Ibrahim Fethy Paşa, care se află acum aici, este sdruncinată din causa machinaţiunilor cumnatului seu, fost vice-consul Raif, care continuă la Belgrad publicaţiuni anti-turce.

Succes socialist

Londra. — La alegerea pentru camera comunelor la Colne Valley, care a fost representat pînă acum de către d. Kiston, liberal, a reuşit d. Grayson, socialist, care a fost ales cu 3644 voturi. Candidatul liberal Braght a intrunit 3495 voturi, iar d. Wheeler unionist 3227 voturi.

Imbarcare pentru Creta

Paris.—Trei zeci şi doi soldaţi din regimentul 100 linie, se vor îmbarca la Marsilia pentru Creta unde vor înlocui corpul de ocupaţiune.

Decesul unui literat

Paris.—Cunoscutul literat Hector Malot a incetat din viaţă.

Hector Malot, literator şi romancier francez, s'a născut la Bouille (Seina-Inferioară), în 1830. *Sans Famille*, *Pompon şi Romain Kalbris*, pot fi clasate între scrierile de seamă ale decedatului.

Misiunea d-lui Ferekide

Viena.—Ziarele de aci asigură că presidentul Camerei romîne, d. M. Ferekide, care se află la Constantinopole delegat pentru reinoirea convenţiunei comerciale cu Turcia, are misiunea din partea guvernului romîn să expue Patriarchului vederele guvernului în chestia Cuţo-valahilor.

In chestia conflictului greco-romîn

Paris.—Ziarul *Le Temps*, publică următoarea notă:

„In vremurile din urmă Poarta a intervenit pe cale amicală la guvernul Romîn şi a cerut ca guvernul să revie asupra hotărîrei de expulzare asupra cîtorva greci supuşi otomani.

„In urma acestei intervenţiuni, guvernul romîn, a permis reîntoarcerea în ţeară la şeapte greci expulsaţi pentru a-şi căuta de interesele lor, acum, în perioada secerişului, mai toţi fiind arendaşi.

Atentat

Deva.— Biuroul telegrafic ungar comunică ca în cursul atentatului asupra podului de cale ferată pe Maros, un lucrător concediat a deşteptat vii bănueli. Se pare că are doi complici, cîte trei au fost arestaţi.

Lineştea în Sicilia

Palermo.—Ziua de azi a trecut în linişte în toată Sicilia.

Un ofiţer de poliţie a fost arestat pentru că a ucis eri pe un trecător.

Scrisoare regească

Constantinopol.—M. S. Sultanul a primit azi în audienţă pe d. Papiniu care i-a remis o scrisoare autografă a M. S. Regelui Romaniei cu mulţumiri pentru acordarea ordinului Imtiaz în briliante.

Ordonanţă de neurmărire

Paris.— Judecătorul de instrucţie a dat o ordonanţă de neurmărire în favoarea o sută de semnături ai celui de al doilea articol anti militarist.

Conferinţă internaţională

Haga.—In a patra comisiune delegaţii Brasiliei şi Belgiei şi-au retras moţiunile privitoare la inviolabilitatea bunurilor private pe mare. Votul asupra propunerei Franţei de a se aboli cursa corsară în ţările singuratice şi stabilind principiul îndemnisărei a fost amînat pentru 15 zile. Mai mulţi delegaţi fiind încă fără instrucţiuni, moţiunea d-lui Martens, trimisul Rusiei, ca fie care dintre statele beligerante să facă o declaraţiuni la începutul fie cărui rězboiu dacă renunţă sau nu la cursă, a fost retrasă.

Declaraţie oficioasă

New-York.—Ziarul „Wordl" publică o declaraţie oficioasă inspirată pare-se de către însuşi preşedintele Roosevelt prin care se zice că preşedintele Roosevelt n'a dat nici odată nici un ordin de a se trimite vase de rezboi în Pacific şi că nu ştie nimic despre acest ordin. Ziarul în chestiune vede în aceasta o lovitură adusă agitaţiunei rezboinice.

Convocare

Roma.—Eri seara preşedintele Senatului a adresat o scrisoare către toţi senatorii convocînd Inalta Curte de justiţie pentru ziua de 23 Iulie, pentru a decide asupra cererei fostului ministru Nasi de a fi pus în libertate provizorie.

Lupte cu Sîrbii

Constantinopol.—Depeşile din Uscub semnalează o mare luptă între o bandă sîrbă de şasezeci oameni şi trupele întărite cu ajutoare de albaneji, lîngă Basjan. La Lipovicica lupta a început Marţi şi a continuat şi eri. Pînă acuma s'a constatat că 32 sîrbi şi 10 mahomedani au fost ucişi.

Sunt mulţi răniţi. O altă luptă a avut loc în aceiaşi zi lîngă Symilovca cu o bandă sîrbă care a perdut pe şeful seu Jovan.

Abdicarea împăratului Coreei

Seul.—Impăratul Coreei a declarat că abdică într'un rescript publicat azi după amiază şi exprimînd regretul că în timpul domniei sale de 44 ani nenorocirele naţionale s'au succedat repede una după alta. Mizeria poporului a devenit atît de mare în cît crede că a sosit timpul ca să redee coroana principelui moştenitor după obiceiul strămoşilor sei.

Intrevederea dintre impăratul Coreei şi marchizul Ito a durat o oră.

A sosit aici şi vicontele Hayashi. Oamenii mai în vrâstă au adresat o scrisoare marchizului Ito prin care se promite Japonejilor sprijin dacă vor trata bine pe împărat; în caz contrar naţiunea ar muri ca o martiră.

REGATUL ROMANIEI

Comisiunea Interimară a Com. Iaşi

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 5 Septembrie oara 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării, în conformitate cu dispoziţiunile art. 72—83 din Legea Comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru darea în antrepriză a serviciului curăţirei latrinelor şi cisternelor din oraşul Iaşi şi tîrguşoarelor dependinte de el, pe timp de 5 ani cu incepere de la data semnărei contractului.

Garanţie provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Caetul de sarcini se poate vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 11,231
1907 Iulie în 6 zile.

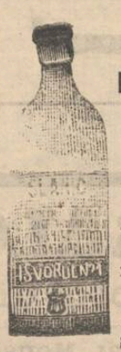

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindică sigur boalele de stomac, intestine, ficat, rinichi, beşica udului. artritism, diatesa urică, etc.

Cu aceste ape se poate face cura la domiciliu tot aşa de bine ca şi la izvore

Isvorul No. 1 este apa cea mai higienică şi digestivă, baută la masă cu vin sau simplă.

Pentru comande a se adresa farmacistului **IOAN WERNER**, Furnisorul Curţei Regale,—**Iaşi.**

societatea generală de asigurări

Agricola

face asigurări contra: incendiului, grindinei, asigurări de viaţă şi accidente.

Agent general pentru Iaşi

MOSES JURIST

Strada Ştefan cel Mare 44

I. PETROVICI

Profesor conferenţiar la Universitate

AVOCAT

consultaţiuni ora 8—12

Strada Impas Asachi 3

M. Con. Drăcşăneanu

AVOCAT

Strada sf. Sava No. 16

Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

SOSEŞTE

Celebrul Variete

FRANCEZ - ITALIAN

GYP FEMENIN

Grădina ZIMBRU

Intrarea liberă

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ța ra 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asiguracii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitatiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.
n Iași la Konya, Racovița Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* și *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ mai frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienția de mai mult de **SESÉ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREI, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de **veritabil Elixir Guillié**

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut, LE MÈTRE 0f30c.

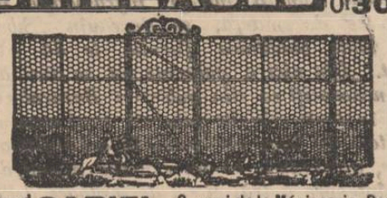

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre	0f 25
Châssis de couche, depuis	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré	[illegible]
Porte-Bouteilles, pour 2 à 6 Places	[illegible]

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iași —Tipografia H. Goldner strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III. 50 Bani
„ „ „ „ IV. 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 190.—Marţi 10 Iulie 1907

Duhul magistratului

Ultimele evenimente petrecute atît cu alegerile politice cît şi cu mişcarea ţărănească, au scos iarăşi la iveală chestia judecătorilor noştri.

Şi avem ca judecători: *cetăţenii* la curţile cu juri, şi pe judecătorii de profesie, *magistraţii* la toate instanţele judecătoreşti.

Cei dintăi chemaţi a judeca în afară de orice text de lege, ci avînd ca simplă călăuză bunul simţ, au dat dovadă în cele mai multe cazuri că au judecat bine şi sănătos evenimentele, iar ici pe colea severitatea unor juraţi dă dreptate părerii date că cetăţeanul judecător avînd de călăuză bunul simţ, împrejurările l'au silit să dea o hotărîre mai aspră de cît s'ar fi căzut.

Cu totul de altfel stă judecătorul de profesie: magistratul. El se formează pentru carieră; îşi cheltueşte ani de studiu pentru a prinde spiritul legilor şi a da interpretarea juridică faptelor venite înainte-i.

Şi pe măsura în care magistratul de carieră capătă ascendent în ochii mulţimei, în aceeaşi măsură se discută utilitatea sau neutilitatea juraţilor, ca o rămăşiţă veche a trecutului.

Dar pentru a ajunge la acel ideal ca să avem magistraţi integri şi ambiţioşi de rolul lor, trebue să concure un total de împrejurări ca să-i formeze la aceasta.

Intaiu ar trebui rădicată şi îngrădită seriozitatea studiilor juridice, nu ca pînă acum; la aceasta va contribui mult înfiinţarea doctoratului în drept.

Organizarea facultăţii de drept cere un mai serios control în trecerea studiilor juridice; şi sistemul actual transformă facultatea de drept în fabrică de licenţe, cum erau odată seminariile fabrice de preuţi, fără cultură clericală serioasă.

Ar trebui ca studentul în drept să aibă, încă fiind pe băncile Universităţii, conştiinţa seriozităţii studiilor şi îngrădirea licenţei sale în drept cu altă vază de cît cea de pînă acum.

Aşa cum sunt azi luczurile, *duhul* studentului în drept va cuprinde în germene *duhul* viitorului magistrat, luînd totul în uşor.

Dar mai este ceva: în mîna magistratului zac cele mai vitale interese ale cetăţenilor. Averea şi onoarea tuturor stau în mîna magistratului şi de la atitudinea lui atîrnă adeseori cele mai principale interese ale tale ca cetăţan.

Dar acest magistrat recrutat pe uşor, cu un titlu capatat cu cea mai mică muncă, sprijinit de considerente lăturalnice valorii lui personale în numire, se va lăsa tot aşa de lesne influenţat în paşii săi de magistrat şi nu va şti să ţină linia dreaptă cerută adevăratului magistrat.

Cum voiţi independenţă de părere şi de acţiune; cum voiţi ca magistratul să-şi ia hotărârea din forul conştiinţei sale, când şi la numire şi la avansare stă supt *voinţa* mai marilor nu atât supt *legi* organice.

Deprins a se mlădia la numire, menţinere şi înaintare, cu greu îi va fi a se desbăra de asemenea apucături odată ajuns inamovibil.

Tocmai această mlădiere în caracter la magistraţi a facut că o dată ajunşi inamovibili, unii din ei — şi la aceasta e de ajuns unul ca să surpe valoarea totului—să-şi uite de rostul lor de interpretatori ai legilor şi să se pună în conflict cu mai marii lor, cu puterea executivă, care ori cît de doritoare se aratase a inalţa moralul magistratului, să se oprească in drumul apucat, văzînd că nici nu e coaptă pentru inamovibilitate extinsă.

Duhul magistraţilor noştri e contaminat de boala mlădierii, şi la împrejurări excepţionale, prea devine aluat in mîna celor fără scrupule, magistraţii cari sunt şi cată să fie prea scrupuloşi.

Cazul *Chintescu* de la Craiova e atît de strigător la cer, că mare fi-va pata acelei magistraturi craiovene, care s'a făcut coadă de topor urilor şi trucurilor politice.

Iar cele petrecute cu deţinerea d-lui V. M. Cogălniceanu, intrec toate marginile.

Pe cît de la un capăt la altul al ţărei judecătorii poporului achită pe inculpaţi, iar pe cei ce nu pot fi încă judecaţi sunt redaţi familiilor lor, ca sprijin de existenţă, fiul lui M. Cogălniceanu, dezrobitorul sătenilor, stă încă închis în ciuda bunului simţ şi adevereşte încă o dată că e putred *duhul* magistraţilor noştri.

Pentru rădicarea acestui *duh* în magistratura noastră trebue să lucreze toţi oamenii de bine.

Gh Ghibănescu

Să plece din minister

Anarhistul din timpul opoziţiei, organizatorul răscoalelor ţărăneşti, răzcolitorul de uri şi lupte de rase, acel care făcea apel la acte de răzvrătire în contra ordinei sociale, nu se dezice la guvern.

Anarhist în timpuri de opoziţie, el rămîne anarhist şi în vremuri cînd suie cea mai înaltă treaptă a scărei noastre sociale şi devine consilier al tronului.

Căci sub aceiaşi formă se arată Spiru Haret ca om de opoziţie şi om de guvern: sectar pînă la extrem, veninos de îneacă atmosfera cu veninul ce-l exalează, dar mai presus de toate iubitor de dezordine şi anarhie, pururea preocupat de a răzbuna pretinse ilegalităţi, mereu obsedat de idea unei nedreptăţi comise, în sfîrşit un adevărat persecutat persecutor, tot atît de periculos în ordine socială pe cît de periculoase sunt în viaţa de toate zilele nefericitele fiinţe cu turburări psihice mai sus menţionate şi atît de bine descrise de Charcot.

Ultimul fapt al acestui maniac periculos este revocarea drepturilor a 130 profesori.

In altă parte a ziaruiui se va vorbi pe larg despre faptul în sine. Ceea ce ne întrebăm aci este dacă acest periculos sectar poate rămînea în fruntea departamentului cultelor.

Dacă faptele anarhice din opoziţie, n'au împiedicat,—din cauza pervertirei mentalităţei sociale de astă-primăvară,—ca un Haret să devie ministru în loc de a fi chemat la respundere, actele anarhice ce le comite în fie-ce zi,— acum cînd mentalitatea socială începe să se reculeagă— fac imposibilă rămînerea d-sale mai departe în fruntea departamentului şcoalelor.

D. Spiru Haret nu mai poate continua a rămîne in minister şi va trebui să plece.

D. Sturza a făcut scuze

Conflictul nostru diplomatic cu Grecia e mai mult ca aplanat. Un ziar din Anvers care e foarte bine informat în chestiile orientale, publică următoarele: „Faţă de avansurile făcute de ministerul Sturza, cabinetul din Atena a arătat o mare bună voinţă, motivele sale de amor propriu dispărînd faţă de oamenii noi şi astfel pacea a fost iscălită într'un spirit de reciprocă conciliaţiune".

Nici nu s'ar fi putut alt-fel, d. Sturza trebuia să ceară scuze şi să facă primul, avansuri guvernului grecesc. Aceasta a fost pururea diplomaţia subţire şi delicată a distinsului nostru om de stat. Tot trecutul său politic e plin de exemple de felul acesta, aşa în cît, nu e de mirare şi gestul de umilinţă pe care l'a făcut şi de data asta.

Nu e tot d. Sturza acela care după ce a injurat pe Unguri în intruniri publice la noi, s'a dus la Pesta să sărbătorească cu descendenţii lui Atila o mie de ani de la descălecarea lor în Europa? Nu a fost tot premierul de astă-zi autorul unei broşuri rusofile, iar în urmă ministrul, care a însoţit pe M. S. Regele într'o vizită la St. Petersburg?

Platitudinea, umilinţa, lipsa de ori-ce demnitate naţională, iată caracteristica premierului şi şefului partidului liberal.

Noi, aveam nevoie a ne pleca, a ne umili, a face avansuri, unei ţări care ne urmăreşte cu ura şi dispreţul ei, care caută a distruge elementul nostru naţional în Macedonia, care neagă chiar existenţa acestui element şi asta într'un mod oficial? Noi aveam nevoie de a cere reluarea relaţiilor diplomatice cînd Grecia prin ruperea acestor relaţii era lovită singură şi în comerciul şi în interesele sale? Bine înţeles că, nu! Dar Grecia a arătat superioritatea sa, a arătat cum zice ziarul Belgian că are amor propriu, *cea ce d. Sturza n'a avut nici odată şi nu va avea.*

Judecători pentru ţărani

Independenţa vorbeşte de judecătorii ambulanţi, pe cari d. Stelian ar avea de gînd să îi introducă ca un panaceu al dreptăţei la sate. Nu am avea nimic de zis şi noi înşine în coloanele ziarului, am susţinut, că este nevoe să se organizeze o instituţie judecătorească la ţeară care să fie un fel de intermediu între proprietar şi ţăran. Am arătat că în Germania şi în Irlanda sunt anumite comisiuni constituite de magistraţi numiţi cari au ca scop de a studia chestia agrară în toate amănuntele ei, a deslega încurcăturile ce se ivesc între interesele proprietăreşti şi ţărăneşti, a hotărî în vinderea şi cumpărarea de pămînturi pentru ţărani.

Cum noi înşine suntem ţară eminamente agricolă, cum avem şi noi nevoe de a regula raporturile între capital şi muncă şi a urmări ca pe o cale normală să se aplice toate legile referitoare, e nevoe de o instanţă judecătorească specială spre a executa aceste hotărîri parlamentare.

Am zis o instanţă judecătorească specială, care să fie organisată din elemente ştiutoare de rolul lor, în care să între oameni competenţi atât în materia dreptului cît şi în materia agricolă, agronomi şi jurişti cum sunt în Germania.

De aceasta, însă, nu ne vorbeşte *Independenţa* şi credem, deci, cum cunoaştem lipsa unor oameni de felul acesta competenţi în drept şi agronomie, că vom vedea numiţi ca judecători ambulanţi, oameni nepregătiţi în ale agronomiei şi poate chiar în ale dreptului. D. Stelian îşi va căpătui partizani. Instituţia va deveni o afacere de procopseală şi ditirambicile elogii pe care le cîntă *Independenţei*, nu pot încînta decît pe acei ce aşteaptă cu petiţia şi cu cartea de vizită în mâni locul de viitor magistrat al ţărănimei.

Ţărănimea şi proprietarii nu au ce aştepta dela această operă a d-lui Stelian.

CATE-VA NOTE

Obsesiune socială.

Chestia agrară, atît de arzător la ordinea zilei, se manifestă sub o formă anumită acum cu ocazia plecărei în vilegiatură.

Nu este cetăţean romîn care se respecţă, indiferent profesiunea, care să nu se pregătească în această chestiune.

— Mă duc anul acesta la mănăstiri! Am mult de lucru. Vrau să studiez niţel chestia agrară căci am de gînd să scriu o broşură.

Cu aceste cuvinte fie-care îţi anunţă plecarea în vilegiatură.

Ce s'o mai alege doamne din atîtea studii? Desigur că puţine lucrări serioare dar foarte multe broşuri şi volume.

Cît pentru legiferarea în sine, nici o grijă: liberalii sunt o bună chezăşie că nu se va face nimica serios.

*

Doi liberali, cam vorbareţi din fire dar tot atît de mincinoşi, povestesc unul altuia lucruri extra-ordinare despre cele ce a reuşit să obţie la centru d. Poni şi d. Stere.

Aţi înţeles. Unul ie partizan al bătrînilor iar celalt crede a avea flair politic cînd afirmă că viitorul ie a d-lui Stere.

Discuţia are loc la berăria Azuga şi în prezenţa unui cetăţean cam mucalit din fire.

Ascultînd braşoavele celor doi liberali cetăţeanul le spune:

— Asta-i curat povestea cu cei doi care se întreceau în laudele minunelor ce le văzuseră de la rabinii lor. Am văzut cu ochii mei, spune unul, următoarele:

Ajunsesem la un han şi se pornise o ploaie năstruşnică. De odată rabinul ordonă să se puie calul la căruţă, căci trebue să plece numai de cît.

— Dar cum vom porni pe ploaia aceasta teribilă? obiectai.

— Trebuie, fu răspunsul scurt.

Şi în momentul cînd să plecăm rabinul făcu un gest larg şi striga:

— La dreapta ploaie, la stînga ploaie, în mijloc frumos.

Şi ca prin farmec nourii se despicară. In ambele părţi ploua cu găleata iar în mijlocul, pe unde treceam noi, era frumos şi senin cum nu mai văzusem cerul de senin.

— Rabinul meu, a facut o minune mai mare, obiectă celalt.

Ajunsesem la un han Vineri seara şi poposim. Sîmbătă dimineaţa în zorii zilei, fui trezit de rabin care-mi ordonă să pun calul la căruţă.

— E sfînta Sîmbăta rabine, obiectai.

— Trebuie, fu respunsul.

Cînd porniram rabinul făcu un gest larg.

— La stînga Sîmbătă, la dreapta Sîmbătă, în mijloc Duminică.

Şi noi înaintarăm căci era Duminecă ca toate Duminecele.

Aşa-i şi povestea noastră cu minunele d-lui Stere sau Poni la centru, încheiă cetăţeanul.

OAMENI ŞI LUCRURI

DISCIPLINA

Am vorbit aici despre ideala disciplină ce domneşte în sânul şi în umbra sfintei biserici catolice. Ziarele franceze ne aduc povestirea unei mici, banale întîmplări care luminează odată mai mult cadrul acestei discipline. Intr'o mănăstire franceză, la Saverne, lucrătorii cari aveau oarecari săpături de făcut dădură—într'un loc cu desăvârşire inavuabil—peste un cadavru de copil. Fusese gâtuit cu un tulpan care-i înfăşura capul şi ast-fel azvârlit pentru vecie—până cînd o întîmplare neprevăzută îl descoperi.

Justiţia fu înştiinţată şi cercetările începură. Personalul femeesc al mănăstirei fu supus unei amănunţite cercetări, iar „surorile"—fireşte—fură lăsate la urmă, bănuelile asupra lor fiind mai mici. Iată însă că una din ele cade în genunchi, cu hohote de plîns, înaintea judecătorului de instrucţiune făcînd mărturisiri. Ea povesti că fiind soră de caritate într'un spital străin, fusese „sedusă" de un bolnav aflător în îngrijirea acelui spital şi simţind apoi fructul dulcelui păcat, ceruse să fie mutată. Astfeliu ajunsese în mănăstirea aceasta, la Saverne şi aici prin mii de precauţiuni şi subterfugii izbuti să dee naştere copilului fără nici un ajutor, fără ştirea cuiva. Dar mai departe nu putură merge sacrificiile şi priceperea ei, ci trebui să-şi omoare copilul, înnăbuşindu-i răsuflarea, după cum a înnăbuşit în pieptul ei dragostea ei de mamă.

E o călugăriţă tînără, nu mult trecută de două-zeci de ani, de o rară frumuseţe. In momentul de faţă a trecut din celula mănăstirii în acea a închisoarei profane —deosebirea nu e mare—unde-şi aşteaptă osînda.

A trebuit să-l omoare—fireşte—în interesul superior al.. disciplinei mănăstireşti care a impus de la sine sfîrşitul tragic al unei idile începută în condiţiuni atît de originale. Tînăra soră de caritate trimisă să caute şi să mîngâie bolnavii, simţi la un moment dat, sub suggestiunea unei priviri care implora altceva decît caritatea mănăstirească, simţi chemarea necunoscută şi nepermisă a unor instincte nuoi. Mila şi simpatia pentru bărbatul bolnav, făcură loc sentimentului de iubire pentru om, iubire pentru sine, căci caritatea cea bună începe de la sine însuşi. Şi astfeliu în acea duioasă şi blîndă atmosferă de spital, în mijlocul gemetelor şi a suferinţelor, cei doi bolnavi gustară plăcerea unei convalescenţe: el revenit din boală, ea rechemată în lumea realităţii, la uitarea unui traiu ascetic şi în potriva naturei. Bolnavul, însănătoşit şi mîngâiat, plecă în lumea mare; tînăra călugăriţă se reîntoarse să ispăşască greşala unui amor instinctiv care cerea dreptul la viaţă pentru fructul său. In mijlocul stînsei idile luminoase sta acum o pată neagră: umbra aceasta era disciplina, tradiţionala disciplină a mănăstirilor catolice, neiertătoare şi neînfrînte născătoare de drame, izvoare de tragedii.

Rodion

Memoriile prinţului Uruzow

Detalii asupra progromului din Chişinău.— Biografiile lui Cruşevan şi Pronin.—Rolul lui Pleve în mişcarea antisemită din Basarabia.

Timpul acopere totul. Ca şi pămîntul aruncat pe un sicriu aşa şi el desparte de apururia faptele trăite de viaţa şi frămîntările de azi. Cine îşi mai aduce aminte de progromul din Chişinău, de masacrarea, într'o zi sfîntă de Paşti, a atîtor nevinovaţi oameni, de o şleahtă de huligani sub conducerea nebună a unor oameni ca Cruşevan şi Pronin? Acei doar, cari, au perdut în acele zile, pe ai lor şi acei puţini cari privind cu drag la evoluţia omenirei spre un mai bun rost social, rămîn îngroziţi de stagnarea spiritului omenesc în aceeaşi barbarie şi cruzime.

O carte, însă, a făcut ca privirile îndreptate aiurea să se întoarcă la cîţi-va ani în urmă şi discuţiile de atunci să se mai oprească asupra acestui eveniment lugubru. Cartea aceasta e datorită unui om de inimă şi a unui om liber. Prinţul Uruzow, fostul gubernator al Basarabiei, scriindu-şi amintirile sale a arătat că e slobod de opiniile pe cari le au ocîrmuitorii ruşi şi că e condus de sinceritatea unor convingeri ce îi fac cinste, fiind convingerile omului modern şi democrat.

„Până la progromul din Chişinev, scrie prinţul Urozov, se bucura de reputaţia unui vrăşmaş al evreilor numai Serghie Alexandrovici, generalul gubernator al Moscovei. De la 1903, s'a observat că şi *sferele de sus* erau animate de aceleaşi sentimente indofobe".

Am arătat eri ca Pleve n'a fost străin de progromul din Chişinau; azi vom arăta cît de tolerantă a fost oblăduirea rusească faţă cu agitatorii antisemiţi ca *Cruşevan* şi *Pronin*. Să lăsăm pe prinţul Urusov, să vorbească:

„Cu întoarcerea primelor rîndunele, primejdia, aproape uitată, se arată din nou şi asta sub forma a două persoane Pronin şi Cruşevan, amîndoi au jucat un rol însemnat în mişcarea din 1903 şi 1905. După progromul din Chişinev ei se potoliseră o clipă, *Cruşevan* plecase la Petersburg unde redacta o foae patriotică, lăsase redacţia ziarului *Besarabeţ* pe mâna unei alte persoane de samă; iar *Pronin* rămăsese la Chişinev, unde figura ca martor în procesul intentat devastatorilor. Nu odată a fost şi el gata de a fi trecut pe banca acuzărei, cea ce îl făcea să vie la mine unde îmi arăta că el n'are de cît tendinţa unei lupte pacinice antisemite.

In primăvara anului 1904, amândoi 'şi aratară mutrele. Din nou poliţia denunţă întruniri nocturne într'un restaurant de noapte, din nou se confiscau nişte fiţuici volante în care se atacau jidanii. Evrei au început să fie neliniştiţi, temîndu-se de o nouă catastrofă.

„De Cruşevan să vorbească alt cineva în memoriile sale, Eu nu pot vorbi de un om pe care nici odată nu l'am văzut şi asupra moralităţei căruia, am auzit atîtea lucruri diferite în cît fisionomia lui morală îmi pare foarte dubioasă. Imi permit să trec alături de această specială celebritate moldovenească.

„Pronin în schimb mi-a fost mai cunoscut, e tipul velico rusului, fiu de cupieţi—negustori, trăind din fonduri inavuabile şi petrecîndu-şi viaţa în procese cu lucrătorii lui pe cari îi exploata mişeleşte. Pronin repede şi-a făcut cale graţie inculturei şi bunătăţei neamului moldovinesc. El şi-a făcut şi casa şi pămînt şi capital. Restrîngînd afacerile sale a început să se ocupe de afaceri superioare, de interesele întregei societăţi, a devenit representantul unor afaceri persiane, a îmbrăcat frac, a pus o decoraţie Persană şi a început să scrie versuri în gazeta lui Cruşevan.

„Pronin era un falş demagog, apără interesele lucrătorilor creştini în potriva exploataţiei evreeşti şi avea nişte legături secrete cu comitetele antisemite identice

din St. Petersburg, Era foarte bine cu Pleve care îl primea în audienţe secrete şi mi-a povestit într'altele că într'o zi i-ar fi spus lui Pleve :

—„Excelenţa voastra, în Rusia sunt numai doi oameni credincioşi, adevăraţi ruşi, supuşi Ţarului şi Rusiei—eu şi D-ta. Ministrul ar fi suris bine voitor şi i-a strîns puternic mîna.

„In postul mare Pronin a început să agiteze în Chisinev, împărţind gazete lui Cruşevan şi vizitînd închisoarea, pregătea pe arestanţi pentru ziua de judecata. Am putut să îndepărtez pe Proniu de la închisoare, nepermiţând a o mai vizita.

„Dar în curînd în oraş s'a răspîndit vestea că Evrei pregătesc atentate rituale în potriva copiilor creştini spre a le lua sînge. Un copil, o fetiţă, o altă fetiţă, rînd pe rînd au făcut denunţuri c'ar fi fost atacaţi de ovrei şi totdeauna Pronin era sfătuitorul părinţilor acestor copii de a face procese, cari se terminau bine înţeles într'un mod ridicul.

Văzînd toate aceste am fost nevoit să mă servesc de autoritatea mea de gubernator şi l'am expulzat din gubernie pe Pronin. Efectul acestei hotărîri a fost admirabil. Nici şeful poliţiei, nici Pronin, nu credeau în seriozitatea hotărîrei mele, dar ea a fost esecutată, Pronin a fost expulzat."

Aşa prinţul Urozow a evitat un pogrom şi predecesorul lui ar fi evitat pe acel care a îngrozit lumea, dacă n'ar fi fost imbuibat de ideile barbare a unui antisemitism sălbatec. Evrei nu numai că n'au fost provocători, dar au fost împăciuitori şi e injust ca pogromul cel dintăi a fost opera lor, datorită rezistenţei lor active. Nu.. şi Prinţul Urosow o descrie aceasta operă de împăciuire pe care au făcut'o Evreii :

„In vremea Crăciunului din 1903 a fost cazul următor : în dimineaţa zilei de 26 Decembrie s'a presentat la mine colenelul Reichart şeful poliţiei şi m'a întrebat dacă cum-va am eşit în noaptea aceea. Răspunzîndu-i că am dormit liniştit, poliţaiul îmi spuse că în noaptea acea o trăsură asămănătoare trăsurei gubernatorului în care se afla un domn îmbracat ca şi mine şi sămănînd cu mine, a vizitat toate punctele oraşului, observînd dacă poliţia execută ordinele de linişte, date de mine. Imediat am priceput că era la mijloc un şiretlic ovreesc ca să sperie poliţiştii mei şi că trăsura şi generalul, a fost o legendă.

„Tot în aceeaşi săptămână, doi lucrători ovrei au fost bătuţi de câţi-va lucrători ruşi. Evreii, n'au răspuns la atacul lor şi pasivitatea lor îndîrjind şi mai rău pe Ruşi, aceştia au început şi mai tare a îi bate ;evrei au fugit şi numai în faţa jandărmăriei au cerut ajutor, care le a fost dat. S'a încheiat proces verbal, evrei aveau toate avantajiile—triste avantajii—în favoarea lor spre a urmări pe agresori—dar ei s'au abţinut—ceeace n'a făcut ca lucrurile să se potolească, lucrătorii ruşi ar fi făcut manifestaţii în caz de ar fi fost condamnaţi."

Prinţul Uruzov avea de luptat spre a menţine ordinea nu numai cu huliganii lui Pronin şi Cruşevan dar şi cu poliţia care era inspirată pe altă cale de către ministerul de interne. Aşa că ordinile date de Uruzow erau contramandate de Pleve. Faptul acesta reese foarte bine din următoarea istorisire a prinţului.

„Am primit în ajunul Paştelui o telegramă cifrată dela Pleve, în care îmi atrage atenţia asupra unor eventuale progromuri ce se pregătesc la Chişinev. Pleve avea aerul de a şti mai bine decît mine ce se petrecea în Basarabia şi îmi da libertatea de a face totul ca să fie linişte.

„Chemând pe şeful poliţiei, acesta îmi spune ca şi lui îi este teamă de aşa ceva. Dar o idee genială mi-a venit în minte, s'arăt telegrama lui Pleve lui Reichart, şeful poliţiei. Nu pot uita nici odată schimbarea operată în figura poliţistului. Deveni dintr'o dată vesel, încrezător, era omul sigur pe ce cale trebue să meargă, avea şi autorisaţia mea şi a ministrului şi părăsindu-mă îmi spuse:

Fiţi siguri Excelenţă că nu vor fi scandaluri la Chişinev".

Iată cum se administrează în Rusia cu ce idei şi cu ce oameni se ţine linistea şi se garantează averea cetăţenilor. Din cartea prinţului Uruzow vom spicui şi altele cari ne vor arata misterele ruseşti şi ne vor pune în lumină şi multe din viaţa răpitei noastre provincii— pe care parcă dinadins ne-am hotărît s'o lăsăm prada uitărei şi desnaţionalizărei.

Dr. I. Duscianu

Spulberarea unor acuzaţiuni

III

Că la 1902, am respuns la apelul lumînărarilor din Bucuresci, participînd la congres şi n'am stat acasă ca bacanii şi cîrciumarii, vînzători de lumînări, care n'ar mai fi putut vinde lumînări nici cu plata unei taxe, căci lumînările trebuia să se vîndă în Biserice, iar nu prin prăvălii ?

Că am stăruit pentru crearea docurilor la Iaşi ?

Că am fost un cinstit reprezentant al colegiului al doilea din Iaşi ?

Că de 14 ani trecuţi, ca preşedinte al Camerei de Comerciu, fără leafă, fără diurnă, fără jeton, am muncit pentru cinstea comerciului Iaşilor şi mîndria lui?

Că am înzestrat Camera de Comerciu cu un local, care i-a crescut veniturile ?

Că am ţinut cu demnitate, sus, în congresele din ţară, comerciul Iaşului ?

Că am luptat pentru reforma legei accizelor ? congresul dela Craiova ?

Că am luptat pentru reforma legei licenţelor ?

Ori, în fine pentru că auzind vocea de protestare a tuturor am contribuit la respectul religiei străbune, alungînd înşelăciunea din comerciu şi falşul din Biscrisă ?

Dar mai este o chestie.

Se exploteză de unii buni prieteni, că sunt duşmanul meseriaşilor.

Să relevez şi această chestiune.

Sub Ministeriul N. Fleva, eu am presidat împreună cu d. Th. Jellea consfătuirile meseriaşilor pentru constituirea lor în corporaţiuni.

Sub ministeriul B. Missir şi C. Stoicescu, eu am eliberat brevetele şi carnetele şi eu am constituit primele corporaţiuni, împreună cu d-nii V. Paladi şi G. Caracaş.

De atuncea şi până astăzi sunt un ne adormit cercetător al mersului corporaţiilor şi progresului meseriilor sub imperiul acestei legi.

Ear acum eu sunt iniţiatorul întrunirei în congres al camerilor de meserii.

Dacă a studia rezultatele unei legi şi a spune defectele ei, însamnă a fi duşmanul meseriaşilor, apoi mărturisesc că am făcut acest lucru, am arătat defectele legei, le voiu arăta pe viitor şi voiu lupta pentru reforma ei, spre folosul meseriaşilor.

Dar mi se zice că sunt meseriaşi care mă combat, se poate să fie. Dar nu aceasta mă preocupă pe mine.

Eu mă întreb de dreptatea şi de valoarea lor.

Ca valoare personală, nu le dau nici un răspuns, oamenii serioşi şi de onoare vor înţelege de ce.

Ca dreptate 'i trec la coşniţă, pentru că nu se poate discuta cu oricine o lege economia ei, şi ţinta ce ea urmăreşte.

Singur numele celor ce mă combat, mă dispensază de osteneala unei discuţiuni, nu zic apărări, ori cine poate arunca noroiu, când în noroiu locueşte.

Cred că oamenii de bine, singuri, fără a fi rugaţi, a pus deja pe fiecare la locul lui.

Nu încerc a mă desvinovăţi, pentru că cine se acusă, se acuză, cînd acuzarea e aşa de ordinară şi plecată dela astfel de autori.

In resumat,

Nu pentru a închide gura acusatorilor, am dat aceste lămuriri, ci pentru a se restabili adevărul, maltratat cu atâta cruzime, de acei ce pentru intarese personale nesatisfăcute, mă acusă, cred ei, ca resbunare contra mea.

Tot ce s'a zis pe comptul meu sunt pure calomnii şi nu le dau altă valoare decît acea a calomniilor josnice şi uricioase.

G. D. Şerban

Litere-Ştiinţe-Arte

Marele poet Eminescu a imortalizat cu un singur epitet plastic marmora de Parros, devenită pentru noi simbolul purităţii artistice, a frumuseţei curate şi imaculate, din sînul căreia e sortit să se nască nemuritoarele opere ale sculptorului, eternele forme ale geniului care nu piere.

Zilele aceste avu loc la Carrara—a doua celebră patrie a marmorei—o solemnitate originală, smulgerea unui nou bloc de marmoră din imensitatea munţilor de unde-şi are originea acest scump material artistic. La o înălţime de 1200 metri peste nivelul mării s'a săpat o galerie adîncă de 40 metri in munte şi s'au aşezat 8000 kilograme materii explozibile avînd o putere de 6 milioane metri cubi de gaz explozibil. O lume imensă de invitaţi şi curioşi se adunase să vadă spectacolul. Exploziunea—pentru care stăteau gata şi 25 kilograme dinamită — avea să fie produsă printr'un contact electric de la o distanţă de 800 metri şi onoarea de a apăsa butonul, pentru producerea detunăturii se rezervase maestrului D'Annunzio, scriitorul care a cîntat numeroase imnuri strălucite ; marmore de Carrara.

Momentul deciziv a fost măreţ şi de neuitat. La un semn muntele se crăpa cu un vuiet enorm şi sub impresia unei zguduituri vulcanice care cutremură toată imprejurimea. Un fum vag şi subţire umbri atmosfera şi peste puţin se zări o enormă, infinită şi îngrozitoare lavină fomală din mii şi mii de blocuri de marmoră scufundîndu-se în adîncime, lovindu-se, sfărâmîndu-se unul de altul în fundul abisului intredeschis, în timp ce o pulbere albă ca zapada învăluia toată împrejurimea, pudrind şi miile de privitori de par'că ar fi vrut să-i imortalizeze în culoarea marmorei. Curînd reapare muntele în strălucirea soarelui, avînd înfăţişarea bizară, plin de rupturi şi crăpături enorme ; — lipsurile sunt blocurile de marmoră care vor merge în atelierele maeştrilor ca să capete viaţa şi trăinicia cea de apururi.

*

O colecţiune de 80 de scrisori inedite ale marelui naturalist Linné—al cărui jubileu de 200 de ani s'a serbat de curînd —se află la Upsale. Scrisorile fusese adresate unui învăţat vienez contemporan şi în schimbul lor Pierpont Morgan se zice că a oferit 20,000 de dolari.

*

Tot miliardarul american Morgan a intrat în posesiunea unui manuscris extraordinar de preţios: „Povestirile Reginei Marguerite de Navarre", legate în mozaic, în stil maur. Aceste povestiri datează din timpul când Suverana celebră —prin capricii şi prin geniu—urma o cură de băi în Pyrinei într'o societate foarte veselă.

*

Romancierul francez Hector Malot, autor al unui marc număr de volume a murit la Paris în vrâstă de 77 ani. Era un scriitor popular şi foarte fecund.

*

Profesorul August' Bier, succesorul lui Bergman la facultatea de medicină din Berlin publică foarte interesante rezultate relative la un nou tratament al cancerului prin injecţiuni de sînge de la animale, preparat printr'un sistem anume. Nu e vorba de vindecări, dar de serioase ameliorări.

*

Vioara lui Paganini, păstrată ca scumpă relicvie la municipalitatea din Genua e în pericol. Celebrul „Stradivarius" are lemnul atacat de către oarecari insecte şi durata nu-i va fi lungă. Iată o ştire diureroasă pentru admiratorii geniului muzical care a încîntat omenirea graţie instrumentului admirabil.

*

Pentru întâia dată s'a acordat acum unui chinez titlul de doctor la Universitatea din Berlin. E vorba de un talentat publicist chinez, tînărul Ma-do-Youen. Examenul de doctorat s'a făcut cu osebită solemnitate, s'au rostit discursuri şi urări,

Informaţii

Pe timpul verei administraţia „Opiniei" face abonamente lunare :

In ţară, o lună lei 1·50
In străinătate o lună „ 2·50

Cu începere de la 9 Iulie şi până la alte dispoziţiuni, partea administrativă a ziarului, se va face de tipografia Goldner.

Ori-ce cerere de abonament, de anunţuri, schimbări de adrese, mandat poştal, se vor adresa tipografiei Goldner.

—

Comisia interimară din Huşi s'a complectat prin depunerea jurămîntului de către toţi membrii.

Bătrînul Gh. Iliescu a depus jurămîntul Vineri, spre deplina sa satisfacere, căci întâiu are prilej de a incasa 200 lei lunar, al doilea că e degajat de fiul său Ir. Gheorghiu de a se fi stingherit în acţiunea sa politică.

Dl. D. R. Ralea a jurat, de şi nu e înscris în listele electorale la comună, întru cît sunt precedente în aceasta.

—

Ministerul de finanţe a dispus ca pe viitor şi primarii comunelor urbane şi rurale pot cumula anii de primariat cu ceilalţi ani serviţi în alte ramuri pentru a fi buni la pensie.

De şi primariatul e slujbă electivă e bine că se regulează ca ani de pensie, întru cît sunt anii de serviciu a celor mai vitale interese ale oraşelor şi satelor noastre.

Interpretarea largă dată de ministerul de finanţe, de şi peste termenul fixat de lege, a produs excelentă impresie în rîndurile micilor slujbaşi, toţi lăudînd că iniţiativa acestei legi se datoreşte d-lui Take Ionescu.

—

Se crede că alegerile comunale din Huşi vor avea loc pe la finele lunii lui August, pentru a se da timp nouei comisiuni instalate să-şi prepare lupta.

—

Fănarele din Huşi.—E cunoscută atitudinea primarilor ce se perindează la Primăria de Huşi în privinţa schimbării fănarelor de pe la porţilor *exilor*.

Un fănar cu bucluc era cel instalat în ograda Episcopiei de Huşi, de către fostul primar Gr. Vericeanu, din ordinele d-lui T. Cerquez, fostul prefect.

Cum a venit d. N. Cişman cea întâiu măsură a fost să rădice fănarul din ograda Episcopiei; în acest scop s'a făcut o cerere colectivă din partea a-o sumă de mahalagii, care să pretindă că rău şi fără cale s'a aşezat fănarul în ograda Episcopiei, pe cînd trebuia aşezat în uliţă să slujească mahalalelor. Ca urmare acestei cereri colective pojarnicul însărcinat cu aprinderea fănarului n'a mai aprins fănarul Episcopiei vre-o 2 luni.

Cum s'a svonit însă că alt vânt bate la primărie, grija l'a apucat pe d. N. Cişman, cum să întoarcă să îmbuneze pe Episcop. A lăsat ştirea că de şi era autorizat de ai lui să rădice fănarul din ograda Episcopiei, dar l'a lăsat şi a dat ordine să fie aprins.

Crede d. N. Cişman că îşi va atrage alegătorii şi cu fănarele Episcopiei.

—

La constituirea consiliului comunal, în ziua de 15 sau 16 Iulie, nu se va alege, în afară de primar, de cît primul-ajutor.

Pentru votarea locului de ajutor se va cere, în urmă, aprobarea ministrului de interne.

—

Pe ziua de 1 August se vor face mai multe numiri de funcţionari în serviciul Primăriei.

Intre alţii vor fi numiţi : d. Radovici, administrator al Abatorului în locul d-lui T. Alexandrescu şi d. V. Bejan, administrator al Domeniilor în locul d-lui G. Calmuski.

Un însemnat număr de lucrători croitori a adresat Ministerului Domenilor o cerere pentru regularea oarelor zilnice de lucru. Ministerul a pus petiţiunea în vederea Camerei de meserii. In urma acestei intervenţiuni corporaţia „Hărnicia" a convocat pe maeştrii înscrişi în corporaţie şi pe lucrători pentru a se cădea de acord. Prima şedinţă n'a dat încă rezultatul dorit, se crede însă că la o a doua convocare se va putea rezolvi această chestiune importantă.

—

Avorturi criminale.—De şi nu suntem de cît un oraş de provincie totuşi putem rivalisa cu capitalele mari din punctul de vedere al destrăbalarei şi vieţei uşoare sădite în moravurile noastre.

Nu e zi de la Dumnezeu să nu avem de înregistrat un viol, un avort, o pruncucidere. Şi aceste sunt cazurile cunoscute, anchetate ; cîte rămîn însă în umbra de veci nesflate !

Un tînăr medic, ne spune că în present e în spitalul Spiridoniei o tînără fată bolnavă în urma unei faceri provocate de o moaşă.

Infectată de o febră puerperală, ea e aproape muribundă şi asta datorită acţiunei criminale a unei femei lipsite de orice scrupule spre a cîştiga cîţi-va lei. In fapt moaşele şi femeile cari se ocup cu ast-fel de afaceri sunt numai colaboratoarele adevăraţilor autori a dramelor ce se termină la spital şi morgă am zis : tinerii barbaţi cari nu cîntăresc nici o dată promisiile ce le fac.

Tînărul amant al femeei de la spital e un domn care ar fi putut să împedice această nenorocire, ajutînd onoros pe această victimă a societăţei noastre. N'a făcut'o ! Bine înţăles legislatorul e îndulgent cu ast-fel de domni, nu însă şi cu moaşele provocatoare de avorturi criminale. Poliţia ar putea să caute pe autoarele atitor crime şi inspecţii sanitare mai dese, la ast-fel de agente ale sănătăţei publice ar fi de dorit.

—

Comercianţii de băuturi spirtoase din localitate, care au pus bazele unei societăţi, agită ideia de a ţinea la toamnă, un congres al comercianţilor de băuturi spirtoase din întreaga ţară.

Congresul se va ţinea la Iaşi.

—

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei va face la sfârşitul acestei luni un parastas la M-rea Neamtz, pentru odihna sufletului fericitului întru pomenire Mitropolitul Calinic Miclescu.

—

DIVERSE

— Femeea Anica Iorgaşchi din mahalaua Lăutarilor, luîndu-se la ceartă cu soţul ei Alexandru, acesta i-a aplicat o sdravănă lovitură cu un ciomag în cap, rănind'o grav.

Victima a fost dusă la spital.

— S'a cerut urmărirea şi prinderea escrocului Vasile Peneş, care a dispărut din Bacău.

— Poliţia noastră a arestat pe Neculai Cozma, Grigore Tulbure şi Ioan Adam, autorii mai multor furturi comise în localitate.

— La Mogoşeşti s'a declarat epizotia de febră aftoasă.

— Eri dimineaţă un incendiu a isbucnit la casele lui Iordache Neagu din Totoeşti, distrugîndu-le.

Nenorocitul locuitor a rămas pe drumuri.

Focul a fost pus de rău făcători.

— A fost isgonit prin punctul Ungheni supusul rus Gh. Macea, care rătăcea prin judeţul nostru şi care s'a constatat că a trecut Prutul în mod clandestin pe la Sculeni.

— Locuitorul Costache a Preotesei din Lungani a reclamat autorităţilor că venind eri în oraş, nişte pungaşi i-au furat dintr'o trâsură pe care o lăsase în piaţa halei mai multe lucruri, şi o legătură, în care avea suma de 40 lei.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

6

ELEONORA DUSE
ŞI
HENRIK IBSEN

Le monde est une tragédie pour l'homme qui sent, une comédie pour l'homme qui pense.

(Horace Walpole)

III

Dar, spre a nu-şi atrage desconsiderarea colocatarilor, dînşii plecau regulat de acasă la ora prînzului şi se reîntorceau destul de tîrziu, pentru a-i face să creadă că au prînzit în oraş.

Şi tocmai atunci ei beau cîte o ceaşcă de cafea amestecată cu cît mai multă pîine. Acesta era prînzul lor".

Ca ultim amănunt din viaţa lui Ibsen, voi adăuga modul cum lucra el piesele sale, amănunte pe care mi-le procură o mare revistă italiană.

Ilustrul dramaturg norvegian ţine cu sfinţenie principiul unuia din personajele sale : „că omul cel mai tare e acela care e cel mai singur".

Viaţa lui se scurge într'o singurătate aproape complectă. Poetul norvegian este unul din marii muncitori ai timpului.

Foarte rar îşi acordă vre-o zi de vacanţie.

In fie care diminiaţă la şeapte ore s-aşază la masa de lucru şi n'o părăseşte de cît la unul după amează.

Henrik Ibsen scrie cîte o dramă pe an.

Şeapte luni trec numai în lucruri preparatorii, cercetări istorice şi alte amănunte, în schiţa planului, împărţirea în acte şi scene a lucrărei.

Celelalte cinci luni, sunt consacrate redactărei propriu zis a piesei.

Această a doua parte a operei, este mai puţin obositoare pentru Ibsen. Cînd începu a şi redacta drama, ar putea să spue în adevăr ca Racine, odinioară: opera mea e compusă ; nu-mi rămîne de cît s'o scriu".

Cu cît s'apropie de scena ultimă, Ibsen se simte năpădit de tristeţă. Björ îl întreabă printr'o scrisoare ce să întristează totdeauna în momentul cînd alţii s'ar bucura, Ibsen i-a răspuns :

„Melancolia în momentul cît o dramă, provine din teamă că această piesă să nu fie ultima. Atunci mi se pare că toate isvoarele spiritului meu sunt sleite, că numai am de spus nimica.

De altfel aceste temeri sunt falşe, recunosc.

Puţin cîte puţin, spre mirare şi fără ştirea mea noi materialuri se îngrămădesc în creerul meu.

Cîte-va săptămîni abia au trecut, şi planul nouei mele drame se arată ochilor mei...."

Henrik Ibsen n-are obiceiul de a prescrie manuscrisul cum bunăoară face Tolstoi care îl transcrie de cîte patru ori.

Manuscrisul aşa cum l'a scris, merge la editor sau la teatru.

Eleonora Duse este artista care popularizează opera lui Ibsen pe scenă, după cum marii critici ca Brandes, Lemaitre, Ossip-Lourie, Doumic şi Emil Faguet a presentat-o marelui public ca pe o operă a viitorului.

Compărînd pe Ibsen cu titanul de la Warvik, numindu-l dramaturg care a atins sublimul".

Tot astfel şi geniala Eleonora Duse a înţăles pe Ibsen şi ni'l prezintă aşa cum norvegieni l'au văzut.

Eleonora îndeplineşte şi complectează această gigantică lucrare, care a fost creeată pentru omenire—rămânînd ca model de concepţie artistică pe viitor.

***

Iaşi, are o artistă de valoare, modestă, care are un cult pentru Henrik Ibsen.

Această artistă a făcut două creaţiuni superbe, una în „Nora" şi alta în „Heda Gabler". D-na Aglaea Pruteanu, a înţăles şi a studiat cu multă atenţie caracterul psihologic a Norei şi a Hedei Gabler. D-sa rivalizază în unele scene cu Duse, această comparaţie este foarte sinceră căci cine a văzut-o nu poate uita splendidul final din actul al III-lea din Heda-Gabler, acea contractare sufletească care a răpit pe auditor.

Cine nu-şi aminteşte de scena de după bal cînd apare în costumul spaniolesc. Şi finalul sfîşiitor din Nora.

Pentru stagiunea viitoare am tradus pentru d-na Pruteanu o altă capod'operă a lui Ibsen, „Rosmersholms" din care va face o creaţiune tot aşa de frumoasă ca şi în cele două piese menţionate.

Rugăm pe d-na Pruteanu să reie în stagiunea viitoare piesele lui Ibsen, aducînd o mîngîere sufletească admiratorilor de artă adevărată.

Ii atrag luare aminte asupra piesei

Uitime informaţii

După cît ştim, d. Gr. Buicliu nu vrea cu nici un chip să părăsească preşedinţia comitetului teatral, cu toate că d. Poni stăruise foarte mult, ca în fruntea Teatrului Naţional să fie d. P. Fîntînaru.

Cine va învinge? Vom vedea.

Parchetul din Fălticeni, a cerut telegrafic autorităţilor noastre, urmărirea şi arestarea lui C. Avram, care în unire cu încă doi indivizi, a comis un mare număr de furturi însămnate în Fălticeni şi care a reuşit să se sustragă de sub paza autorităţilor.

Soldaţii schimbaşi din regimentul 13 Ştefan cel Mare au fost desconcentraţi eri dimineaţă.

Consiliul de higienă al judeţului va fi convocat în ziua de 11 Iulie a. c. fiind la ordinea zilei mai multe chestiuni de discutat.

In urma măsurilor ce s'au luat, febra aftoasă a început să dispară în unele comune din judeţul nostru.

Se zice că d. C. Brudariu şi-a înaintat demisia din postul de sub-revizor şcolar.

Cauza ar fi că d. Sachelarescu a fost numit revizor şcolar.

Pe ziua de 1 August a.c.. se va face o mişcare printre directorii şcoalelor primare din oraşul nostru.

In ziua de 28 Iulie a. c., se va ţinea licitaţie la prefectura de judeţ pentru darea în antrepriză a lucrărilor de construirea unui canton dublu pe soşeaua Iaşi-Copou.

Comitetul executiv al clubului liberal va fi convocat pentru Sîmbătă 14 Iulie.

Anul acesta serviciul divin la biserica din Slănic, cu ocazia hramului, care are loc la 20 Iulie a. c., nu se va mai oficia de I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, ci de clerul local.

Aceasta în urma unei noi dispoziţiuni a actualei Epitropii.

In cursul acestei săptămîni, d. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată va inspecta trupele din Fălticeni şi Roman.

In localul primăriei din Podul Iloaie a avut loc eri Duminică o întrunire a sătenilor de prin împrejurimi prezidată de d. Ursu, deputat.

Intrunirea a avut de scop ca deputatul ţărănimei să cunoască mai bine doleanţele locuitorilor din partea locului.

Sătenii au manifestat dorinţele următoare: pămînt, scutire de dare pentru şoseli, alungarea evreilor de la sate.

Pe cînd toţi cei prezenţi în frunte cu deputatul Ursu căutau să facă pe săteni să înţeleagă că trebuie să diminueze pretenţiunele lor, primarul din Podul-Iloaie un oare-care P. Botez.—nume predestinat—a avut o atitudine care nu cadrează cu situaţia unui om chemat să asigure liniştea tuturor locuitorilor unui Tîrguşor.

Cei în drept să ia informaţi precise şi mai cu samă să ia cuvenitele măsuri.

Consiliul de resboiu al corpului 4 de armată care va fi convocat la 15 Iulie a. c. va judeca între altele şi procesul celor cîţi-va soldaţi care cu ocazia răscoalelor ţărăneşti, au fost surprinşi furînd obiecte şi diferite lucruri de la cei devastaţi.

„Să-l urmăm!..." a actorului polon Vladimir Seleki.

Din Anteea poate să-şi creeze un rol ca şi Gianina Seleski celebra artistă din Wărşovia. Scena de halucinaţie la care artista polonă a studiat-o un an de zile, va captiva o sală intelectuală în stagiunea viitoare.

Octav Minar

societatea generală de asigurări

Agricola

face asigurări contra: incendiului, grindinei, asigurări de viaţă şi accidente.

Agent general pentru Iaşi

MOSES JURIST

Strada Ştefan cel Mare 44

Marea Kermessă care trebuia să aibă loc Sîmbătă la Copou, s'a amînat pentru astă-seară Luni 9 Iulie.

La toamnă se vor înfiinţa în localitate trei cursuri de adulţi.

Cursurile se vor ţinea în localurile şcoalelor primare.

Se zice, că în locul d-lui lt. colonel N. Cernătescu, care va fi transferat pe ziua de 1 Noembrie a. c. la Craiova, va fi numit ca ajutor de romandat al regimentului 13 Stefan-cel-Mare, d. major Vrabie, care va fi avansat la gradul de lt.-colonel.

La 1 Septembrie a. c., se va face inaugurarea cîtor-va noui localuri de şcoală, construite de curînd în judeţul nostru.

Ştiţi operile cărui scriitor au fost înlocuite de d. Haret pentru examenul învăţătorilor, cu operile d-lui Neculai Iorga?

Cine ar crede?

Operile ilustrului istoric, savantului a cărui autoritate nu are hotar, Bogdan Petriceicu Haşdeu!

Ca să satisfacă dorinţa de arginţi a d-lui Iorga, ai cărui colţi se cam arătaseră către actualul ministru al instrucţiunei, d. Spiru Haret nu s-a dat înapoi să înlocuiască cărţile bătrânului Haşdeu, cu ale instigatorilor Iorga!

E de prisos să mai insistăm.

D. A. Bobulescu, absolvent al şcoalei comerciale din localitate, a fost numit împiegat la vama Iaşi.

D. S. Grossu comptabilul casei Sft. Spiridon a obţinut un congediu de o lună de zile.

Procesul omorîrei locot. Niţulescu.—Comandamentul corpului II de armată a ordonat parchetului militar să facă cercetări în privinţa celor întîmplate la Stăneşti (Vlaşca) cu ocazia revoltelor ţărăneşti şi unde locot. Niţulescu a căzut victima datoriei sale, fiind omorât de revoltaţii contra cărora fusese trimis cu trupa.

Parchetul militar, în urma cercetărilor făcute, a constatat că atât la revoltă cât şi la omorârea locot. Niţulescu au luat parte şi cîţi-va soldaţi concediaţi şi cu schimbul, şi cari nu s'au prezentat la corp când au fost chemaţi.

De asemenea s'a constatat că unii din soldaţi, pe cari îi comanda Niţulescu, nu şi-au făcut datoria în mod conştiincios apărând pe şeful lor, ci din potrivă n'au voit să tragă foc asupra celor revoltaţi.

In urma acestor constatări, parchetul militar a trimis în judecata consiliului de resboi al corpului II de armată atât pe soldaţii cari au luat parte la revoltă şi la omorârea lui Niţulescu, cât şi pe cei cari n'au voit să-şi facă datoria de oşteni.

Prin ordonanţă sunt daţi judecăţei trei soldaţi concediaţi, fiind-că nu s'au prezentat la regiment ci s'au unit cu cei cari au omorât pe locotenentul Niţulescu; 14 soldaţi cari au luat parte la revoltă; iar pentru insubordonanţă sunt daţi judecăţei doi sergenţi, doi caporali şi 54 soldaţi.

In total sunt 75 de acuzaţi.

Procesul se va judeca în ziua de 10 Iulie curent.

Acuzarea va fi susţinută de d-l maior Cireşeanu, comisar regal.

Regimentul 7 calaraşi, care se află acum la Paşcani, se va duce în a doua jumătate a lunei aceştia la Roman, spre a face exerciţii de înnotare, în Siret.

D. Spirescu, noul şef al poliţiei din punctul Ungheni, a depus eri legiuitul jurămînt, şi a luat postul în primire.

Sf. Sa Economul Stamati, protoereul judeţului, va inspecta în cursul acestei săptămâni, mai multe parochii din judeţul nostru.

Nenorocirea din Păcurari.—Eri dimineaţă pe la orele 10, s'a întîmplat o nenorocire în strada Păcurari.

Frantz Brucher mecanic la moşia d-lui B. Guttman, din Podul-Iloaei, venea la târg, cu un car cu fîn.

Când ajunse în dreptul şcoalei primare de fete Păcurari numitul mecanic care era turmentat, a căzut jos din car, sfărâmîndu-şi craniul.

Nenorocitul mecanic într'o stare foarte gravă a fost luat şi transportat la spitalul Sf. Spiridon, unde a fost internat în secţia d-lui dr. Juvara.

Nu sunt speranţe de scăpare.

Se lucrează la stabilirea programului definitiv al alergărilor de toamnă. Comitetul se compune din d-nii: Leon Bogdan, P. Sion, D. Zarifopol şi Dr. Georgescu. In curînd vom publica programul alergărilor.

Duminecă 8 Iulie s'a celebrat la Huşi căsătoria religioasă a gingaşei domnişoare Elena Râşcanu cu d. Pavel Gădei. Nuni au fost d-na şi dl. Ghibănescu. Ceremonia a fost oficiată la biserica Sf. Neculai, în faţa unei asistenţe numeroase.

Seara cu trenul de nouă tânăra pareche a părăsit Huşiul, spre a petrece luna de miere la Sinaia.

Invitaţii au petrecut în casele d-nului Gădei-tatăl până în zoriu zilei.

Din Paşcani ne vin ştiri liniştitoare, locuitorii au început a eşi la secerat. Se pare că concentrarea trupelor de artilerie, cavalerie şi infanterie la Paşcani, e o măsură preventivă, pe care d. ministru de războiu a luat-o de a avea un puuct de distribuit trupele în caz de răscoale.

De altfel în întreaga ţară avem 4 puncte de acest fel: Craiova, Titu. Focşani şi Paşcani.

Din cele 2 regimente de artilerie la Paşcani, nu vor remânea de cît 2 baterii.

In curînd va fi convocat consiliul de reformă de pe lîngă corpul IV de armată spre a judeca cazul reformărei unui ofiţer.

Se cunosc îndeajuns calomniile debitate în contul comisiunei examinatoare a învăţătorilor pentru înaintarea pe loc, numai şi numai de a se găsi un pretext pentru casarea examenului.

Se denunţase ministerului că s'ar fi luat mită.

Astă-zi au fost convocaţi la revizoratul şcolar cei 30 de învăţători din judeţul nostru care au trecut examenul de înaintare pe loc, spre a fi cercetaţi în această chestiune.

Comisiunea de anchetă e compusă din d-nii: Gh. Kernbach, prefectul judeţului, Haliţa inspector şi Sachelarescu, revizor şcolar.

Ancheta continuă şi acuma şi din cercetările făcute nu s'a putut constata alta, de cît că ie la mijloc o simplă calomnie.

La ora 2 d. a. a izbucnit un incendiu la locuinţa lui Gh. Dimitriu din tîrguşorul Nicolina.

Au fost distruse o casă şi două şuri.

Autorităţile şi pompierii au sosit cînd focul distrusese totul şi nu mai era multă treabă de făcut.

La Anvers a trecut cu succes licenţa la şcoala superioară comercială tînărul Boni Finkelstein fiul proprietarului B. Finkelstein din localitate.

Preşedintele Tribunalului Fălciu impreună cu administratorul financiar cercetează înscrierile în liste. In acest scop se controlează veniturile fiecărui alegător, făcîndu-se schimbări mari în drepturile multora din cei înscrişi.

Cum în Huşi sunt foarte mulţi podgoreni, urmează a fi şterşi din liste; în acest scop administratorul financiar va mijloci la minister ca să se revină la vechia stare de lucruri, cînd se puteau înscrie în liste şi cei cu vii.

La întrunirea care a avut loc eri, în localul primăriei din Podul Iloaei şi la care au asistat pe lîngă deputatul Ursu, cîţiva institutori şi preoţi şi 120 de săteni—întrunirea despre care ne-am ocupat în altă parte a ziarului, sătenii au comunicat d-lui Ursu, doleanţele lor cari se pot rezuma în următoarele zece puncte:

1) Improprietărirea ţăranilor cari actualmente n'au pământ;

2) Fixarea preţului pămîntului de arendă;

3) Scăderea impositului fonciar şi al prestaţilor;

4) Scutirea de taxe asupra succesiunilor la săteni;

5) Permisiunea vânatului pe proprietăţile lor fără a plăti taxe.

6).— Desfiinţarea taxelor pentru vînzarea lumînărilor;

7).— Eftinirea preţului peştelui şi a zaharului;

8).— Monopolul alcoolului;

9).— Ridicarea drepturilor evreilor de a ţinea moşii în arendă şi de domicilia în comunele rurale;

10) Lărgirea dreptului de vot în sensul ca sătenii să fie representaţi într'un număr mai mare de deputaţi de cît sunt astăzi.

Asupra acestor rezoluţiuni şi asupra unui periculos agitator care s'a aflat eri în acel târguşor şi pe care lumea de acolo îl lua drept un sfânt, vom reveni în numărul de mâne.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 9 Iulie

Misiunea d-lui general Averescu

Bucureşti.— D. general Averescu, ministrul de război, va pleca mîine Marţi la Sinaia pentru a lua ordinele M. S. Regelui, înainte de a pleca la Constantinopole, spre a remite Sultanului, marele Cordon al ordinului Carol I.

După toate probabilităţile d. general Averescu va fi întovărăşit de un ofiţer aghiotant al curţei regale.

Două mari incendii

Bucureşti.—Două mari incendii s'au produs astă-zi in Capitală.

Unul a izbucnit la ora 4 dim. şi a distrus fabrica de apă gazoasă a d-lui N. Porumbaru din strada sf. Apostoli. Focul a fost foarte violent şi-a fost distrusă intreagă clădire precum şi un mare număr de trăsuri şi camioane

Şapte cai au pierit în flacări.

Pagubele se urcă la 80.000 lei.

Al doilea incendiu s'a produs acum la ora 2 jum. la fabrica de bere a d-lui N. Basilescu.

Intreaga fabrică este ameninţată.

Alegerea de la Craiova

Bucureşti.—Eri s'a efectuat la Craiova alegerea pentru un loc de deputat la colegiul I-iu de Cameră, devenit vacant prin optarea d-lui Sturza pentru Brăila.

Iată resultatul acestei alegeri:

Inscrişi. . . . 1,027

Votanţi. . . . 730

Anulate. . . . 6

Au întrunit

D. Ion Mitescu lib. 370 voturi ales

D. N. Guran conservator 354.

Vapor nou

Constanţa.—Eri dimineaţă la ora 9 a sosit în port noul vapor poştal „Dacia".

Cu această ocaziune a avut loc o frumoasă serbare.

Toate vapoarele din port erau frumos povoazate iar pe cheiu se afla un public imens.

Intrarea în port a vaporului „Dacia", care era condus de d. major Popovici a fost maestoasă, în mijlocul saluturilor marine şi ale sirenelor.

Onorurile au fost date de echipagiul vaporului Mircea iar acostarea s'a făcut în mijlocul muzicilor militare şi ale aclamărilor publicului prezent.

Apoi autorităţile în frunte cu comandantul vaporului „Trăian" vizitează noul vapor pe care îl găsesc splendid.

La ora 12 a avut loc un dejun pe bordul vasului Mircea la care au luat parte un număr restrîns de invitaţi.

A tuastat d. col. Coandă şi d. Russu Abrudianu.

Incercare de sinucidere

Bucureşti.—Aseară a avut loc în grădina de la Cişmegiu o încercare de sinucidere, în următoarele condiţiuni: Pe la ora 3 jum. tânărul Carol Babic a străbătut grădina şi după ce a făcut o primblare în jurul lacului s'a retras pe o alee lature şi aşezîndu-se pe o bancă a înghiţit o cantitate ca de vr'o 150 gr. spirt denaturat ce avea asupra lui.

Atras de ţipetele nefericitului tînăr care se afla în prada unor vii dureri, sergentul din grădină l-a transportat la spitalul Colţea unde îi s'a dat cuvenitele ajutoare.

Alegeri comunale

Cîmpina.—Eri s'au efectuat aci, alegerile comunale. Lista guvernamentală în frunte cu d. Dimitrie Ştefănescu a întrunit 296 voturi şi a fost proclamată aleasă. Lista opoziţiei în frunte cu d. I. G. Ionescu a întrunit 145 de voturi.

Atacurile unei bande

Constantinopole.—In noaptea de 4 Iulie o bandă greacă a atacat ferma bulgarului Georgiew la Usanar ca la opt kilometri la nord-vest de Salonic. Au fost ucise două persoane. Prin înţelegerea consulilor, aceştia au făcut o intervenire în urma căreia ferma lui Georgiev care deja de şase ori a fost obiect de atentate a fost ocupată de un detaşament.

Audienţă

Cetinge.— Amiralul Montecuculi a fost primit eri în audienţă de către principe şi de către principesă. In urmă a vizitat pe principii moştenitori, pe principele şi principesa Mirko. La orele opt seara a avut loc un mare prînz la curte, la care au luat parte principii şi principesele; amiralul Montecuculi cu suita sa, ministrul Austro-Ungariei şi înalţii demnitari ai curţei. La prînz a avut loc un mare dejun la palat. După amiază a avut loc plecarea spre Cattaro.

Misiunea Persană

Belgrad.—Regele a primit azi dimineaţă misiunea specială pentru notificarea suirei şahului pe tron. Seara a avut loc un prânz la curte în onoarea misiunei.

Germania în Orient

Teheran.—Parlamentul a aprobat stabilirea unei bănci germane pentru o durată de 30 ani cu un capital de 200,000 livre sterlinge.

Premiu important

Paris. — Preşedintele republicei a asistat după amiază la cursele casei Laffitte al cărei premiu dat de către preşedintele republicei este de una sută de mii de franci.

Iată resultatul curselor:

Primul a eşit Querido, al doilea Rogherode, al treilea Kadihalfa. Preşedintele Fallières a plecat în urmă în automobil la Rambouillet.

Ciocnire de trenuri

New-York.—Un tren de marfă s'a ciocnit cu un tren de pasageri lîngă Salem (Michigam).

Sunt 40 morţi şi ca vre-o 100 răniţi.

Plecarea unei misiuni

Cetinge.—D-l de Montecuculi cu suita sa au plecat la orele două fiind însoţit pînă la graniţă de adjutantul Popovici şi de un escadron de gardă pinciară. Dimineaţa la orele 11 principele Nicolae s'a dus la grand Hotel pentru a face o visită d-lui Montecuculi, pentru care a lăsat o cartă, acesta fiind eşit în oraş.

Hotărîre

Haga.—In conferinţa pentru pace în şedinţa plenară de la 20 Iulie s. n. s-a adoptat cu unanimitate moţiunea relativă la întrebuinţarea convenţiunei de la Geneva în războiul maritim. Rezervele în ce priveşte comerciul au fost reînoite de către delegaţii Persiei şi Turciei. Preşedintele a amintit delegaţilor angajamentul de a se ţine secrete deliberările delegaţiunilor. O mare putere se plînge de publicaţiunea în extenso a documentelor conferinţei.

Jefuit de hoţi

Fiflis. — In staţiunea de cale ferată Makissy a drumului de fer transcaucasian, casierul care purta asupra lui 50.000 ruble a fost jefuit de către o bandă de 21 briganzi: Aceştia au tras asupra trenului focuri de puşti şi de revolvere şi au aruncat trei bombe dintre care una a făcut explosiune chiar sub vagonul în care se afla casierul. Un paznic a fost ucis, doi alţi gardiani şi mai mulţi pasageri au fost răniţi: Casa a fost sfărâmată şi din ea s'a răpit 10.000 ruble. Casierul a scăpat neatins.

Revoluţia în Corea

Seul.—Agenţia Reuter comunică că eri după amează mai mulţi răsvrătiţi au înconjurat domiciliul presidentului consiliului însă au fost împrăştiaţi de către poliţie cu ajutorul artileriei. Preşedintele consiliului de miniştri a fugit la palatul imperial.

Ceilalţi miniştri au fugit la legaţiunea japoneză. Se crede că au avut loc ciocniri între poliţia japoneză şi între soldaţii coreeni. Peste noapte marchizul Ito a fost informat că un complot s'a format pentru asasinarea miniştrilor. Japonejii au ocupat palatul şi au aşteptat ceremonia suirei pe tron a principelui de coroană. La oarele 4 jum., după suirea sa pe tron, principele şi a luat adio de la miniştri compunînd cabin tul. Trupele generalului Gasegava ocupă încă palatul.

*

Seul.—Rapoartele oficiale asupra desordinelor da eri, spun că au fost 10 japonezi ucişi şi 3 răniţi. Numărul coreenilor ucişi, nu este publicat. Mulţimea după ce a distrus casa preşedintelui consiliului s'a dus la ceilalţi miniştri pentru a jefui. Lîngă ministerul de resboi populaţiunea a fost respinsă de garzii japonezi, cari au ucis şi rănit un mare număr dintre atacatori.

*

Seul.—Aseară s'a publicat un apel către populaţiune de a nu părăsi casele. In vederea vre-unui eventual atac nocturn. s'au aşezat tunuri-revolver pe stradele vecine palatului şi s'au făcut întăriri. Militarii sunt liniştiţi prin oraş. Trupele japoneze continuă a sosi nu însă în număr destul de mare pentru a dezarma pe soldaţii coreeni.

Descoperirea unei bombe

Constantinopol.—Eri seară o patrulă a găsit în mahalaua Bekikatchi în cartierul grec o bombă conţinînd dinamită.

S'a deschis o anchetă.

Paris.—Traversarea Parisului în not la concursul de amatori s'a făcut de către englezul Jarvis în 2 ore 41 minute 12 secunde.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ța ra 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași : *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiințez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de lo z 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di ; 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câte 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitatiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

la Iași la Konya, Racovița Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PRFȚURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale și classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experiența de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași, —*strada Stefan-cel-Mare*— Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 20 Places... 7 »

Envoi Album franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași — Tipografia H. Goldner strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III. 50 Bani
„ „ „ „ IV. 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV. — No. 191. — Mercuri 11 Iulie 1907

Intervenționizmul și tocmelile agricole

Răscoalele țărănești au lăsat urme mult mai adînci de cît s'ar fi putut crede. Revoltele din primăvara aceasta însemnează, fără îndoială, o cotitură în istoria noastră socială; totuși, a le atribui o importanță prea mare și a crede că guvernul liberal ar fi în putință și ar avea dorința de-a rezolva în chip definitiv chestiunea noastră agrară, însemnează a cădea în cealaltă extremitate a exagerărilor.

Reformele ce actualul guvern pregătește — unele fără îndoială bune, altele vădit greșite, cele mai multe discutabile,—nu vor da o soluțiune definitivă chestiunei țărănești; ele nu însemnează de cît începutul unei noui ere,—începutul erei de reforme practice în favoarea păturei noastre rurale.

In adevăr, de la reforma lui Kogălniceanu încoace, chestiunea noastră agrară a trecut prin trei faze bine distincte, fiecare trecere de la o fază la alta fiind caracterizată printr'o răscoală sîngeroasă: Aprilie 1888 și Martie 1907.

Prima perioadă a chestiunei agrare ocupă cele dintăi două decenii cari au urmat reforma lui Kogălniceanu; ea poate fi caracterizată ca perioadă idealistă. Proclamarea lui Vodă-Cuza, cu frazeologia ei naivă și entusiastă; care amintește de aproape *Proclamația drepturilor omului*, este oglinda credincioasă a spiritului vremei. Domnitorul de atunci era entusiazmat de a fi rădicat la rangul de cetățeni liberi și stăpîni pe pămînturile lor pe țăranii cîmpiilor noastre.

Dar cu tot entusiasmul de la 1864, roforma lui Vodă-Cuza era fundamental greșită, și cusururile ei s'au arătat mai curînd de cît s'ar fi putut aștepta cineva, și ce e mai trist, mai curînd de cît au putut fi pricepute.

In adevăr, abea după 15 ani de la înfăptuirea reformei, la 1879, a fost nevoie de-o nouă lege, de „Legea interpretativă a legei de la 1864", pentru a ameliora multe din urmările rele ale reformei lui Kogălniceanu. Dar cu tot scopul acesta vădit al legei de la 1879, greșala de la 1864 n'a fost pricepută, precum n'a fost pricepută nici la 1884, cînd cu prilejul revizuirei Constituției se înscrie în pactul nostru fundamental art. 132, care face din inalienabilitatea pămînturilor clăcășești un principiu constituțional și prelungește această indisponibilitate cu încă 30 de ani.

In 1888 vin răscoalele din Muntenia și ele au avut darul să deschidă ochii tuturor. Atunci s'a văzut abea că împroprietărirea țăranilor cu din pămînturile statului nu e o soluție și atunci deslegarea cea adevărată a chestiunei țărănești, a început a fi căutată.

Căutarea acestei soluțiuni formează a doua fază a chestiunei noastre agrare și ocupă celelelte două decenii după revoltele din 1888.

Perioada aceasta a doua poate fi numită perioada teoretică și se caracterizează prin activitatea pur teoretică, prin studiarea pur științifică a chestiunei agrare.

In adevăr, in tot răstimpul dela 1888 și pînă în prezent, nici una din problemele sociale cari frămîntă Romînia de azi, n'a fost obiectul atîtor studii și discuțiuni: n'a fost program de partid, n'a fost răspuns la mesaj, n'a fost discurs politic mai însemnat, in care chestiunea agrară să nu-și fi avut locul ei.

Ca literatură, chestiunea țărănească are bibliografia cea mai bogată. Mișcarea aceasta in favoarea chestiunei țărănești a fost pornită din nevoia de-a-i găsi o deslegare și deslegarea aceasta n'a putut întîrzia,—curentele și preocupările intelectuale, pornite în favoarea unor chestiuni, au fost totdeauna preludiul acțiunilor practice.

Și răscoale au izbucnit și oamenii noștri de stat au părăsit speculațiunile pur teoretice, pentru a se deda acum la o activitate practică. Aceasta este perioada cea nouă care incepe acum și al cărei început a fost determinat de recentele răscoale țărănești.

Aceste sunt, in liniamentele cele mai generale, fazele prin cari a trecut chestiunea noastră rurală. Trăsătura lor de unire, caracterul lor comun este cela cu privire la tocmelile agricole.

In adevăr, atît după revoluția pacinică de la 1864, cît și după răscoala sîngeroasă dela 1888, cît și azi după revoltele din Martie, se simte nevoia reformării legei asupra tocmelilor agricole. Faptul că această reformă se impune de cîte-ori chestiunea rurală e la ordinea zilei, e o dovadă neindoioasă a importanței tocmelilor agricole in viața țăranului nostru. In articolele viitoare vom releva intreaga această însemnătate și vom discuta in acelaș timp importantele chestiuni de principiu pe cari o asemenea lege le ridică

St. Antim

Cum se intreține agitație

Am vorbit eri pe larg despre o conferință politică care a avut loc în chiar localul primăriei din Podul-Iloaei, conferință prezidată de d. deputat Ursu, și la care au participat, pe lîngă autoritățile locale, numeroși preoți, invățători și un grup de vre o 120 de săteni.

Am publicat de asemenea rezoluțiile acestei conferinți unice în felul ei, rezoluții care cuprind în ele un program ultra-democrat și revoluționar.

Despre cerințele celor adunați Duminică ne vom ocupa mîine pe larg.

Aci voim să relevăm un fapt bizar, extra ordinar de uimitor și care arată că agitația, care a adus după sine turburările de astă primăvară, continuă sub o formă nouă dar și mai periculoasă dacă se poate.

Intr'adevăr conferinți ca acele din Podul-Iloaie insamnă că autoritățile puse să supravegheze buna ordine și să infrîneze exagerările sub orice formă, s'ar manifesta adună pe săteni, îi consultă, cercetează păsurile și de multe ori convine că sătenii au dreptate in unele cerinți irealizabile aproape, sau cel puțin nepotrivite cu ordinea de lucruri de la noi.

Așa făcute lucrurile cum s-au făcut Duminea, nu se poate ca rezultatele să nu fie rele. Ce voiți să creadă sătenii despre acele consfătuiri? Ei nu au suficientă putere de discernămînt și nici n'au de unde să știe că cele ce se hotăresc la primărie sunt simple deziderate, despre care parlamentul ține puțin socoteală, in cazul cel mai bun nu realizează de cît o minimă parte. De unde voiți să știe ei așa ceva? Nu-i mai natural ca atunci cînd rezoluțiuni ca acele din Podul-Iloaei se iau în fața deputaților, inspectorilor comunali, primarilor, iar la ușă fac gardă jandarmii rurali, cînd se incheie hărtii in regulă, procese-verbale pe care le iscălesc cei prezenți, sătenii să creadă că sunt in fața unui fapt indeplinit, că s'a hotărît exact așa cum cer ei?

Și cînd mai tărziu ei procedează în senzul celor hotărite și se văd urmăriți, nu vine deziluzia, dezamăgirea, indignarea? Și uitat-am oare atît de repede forma sub care se manifestă la săteni resentimentele și nemulțumirele?

De data aceasta avem a face cu o nouă formă de agitație, foarte periculoasă, mai periculoasă chiar de cît cele întrebuințate pînă acum.

Cei în drept să ia aminte.

D. SPIRU HARET

Toate ideile politice și luptele cari decurg din ciocnirea lor sunt o chestiune de morală. Ele nu sunt numai pasiuni sau interese transformate în pasiuni cu cari oamenii politici și ziarele conduc opinia publică spre succese mai mult sau puțin confuse. Ele au o menire mai mare și personalitatea omului politic trebue să se degajeze pe un fond mai clar, mai sănătos, mai moral.

Permisă poate fi încă omului politic o abatere de la această normă cît timp el nu ocupă o demnitate în ocîrmuirea țărei; din ziua însă în care el a devenit un colaborator al guvernului, menirea lui e de a fi un exemplu de probitate și justiție.

Nu îi este permis unui ministru de a fi representantul pasiunilor și intereselor de coterie politică, călcînd prin sectarismul său, drepturile căștigate ale altora.

Pentru o pricepere a rolului pe care îl joacă un politician, e nevoe de o educație specială pe care omul politic și-o face din lupta și activitatea sa ca om în viața socială a țărei sale.

Fondul meșteșugului de politician consistă în amestecul zilnic între ai săi și între adversarii săi, răspîndindu-se în fiecare zi, coborîndu-se, ridicîndu-se la fiecare clipă spre a atinge nivelul tuturor intelegerilor, discutînd și argumentînd fără odihnă.

Sunt rari oameni politici cari se conduc după această normă; de aceea poate și vedem atîtea opere de sectarism și de îngust politicianism.

Priviți nu mai departe figura politică a d-lui Sp. Haret și activitatea sa de politician. Matematician de valoare, restrîns însă în specialitatea sa, necitind nimic care nu s'ar referi speculațiilor sale, departe de ori-ce luptă politică cetind doar gazeta oficială a partidului său. Lumea și o represintă prin prizma *Voinței* și toate le vede prin ochelarii d-lui Sturza. D-lui Haret îi e teamă de ori-ce discuție, el neștiind discuta. Adevărul îl sperie ca o lumină pe care îi e teamă s'o stîngă, agitînd'o. Gesturile sale sunt dictate de pasiuni și de înguste vederi sectare. El lovește în adversarul său, căci e convins că nu ar putea fi alt-fel un partizan al principiilor partidului său. Tot ce altul poate face, pe el îl exasperează, unilateralitatea spiritului său nu poate admite nici o altă premisă.

Cu o astfel de mentalitate, în alte țeri un om face numai cursuri la facultate, la noi face și politică, confunzînd axiomele și teoremele cursului său cu aceasta știință așa de fragilă care e politica. D. Haret face politică cum ar face un cizmar sculptură. Lovind cu ciocanul în marmură el crede ca va produce opere de artă; același instrument servind și cismarului și sculptorului. Năpustindu-se cu o furie de sectar asupra numirilor făcute în învățămînt, distrugînd legi și hotărîri luate de predecesorii sai, d. Haret arată acea mentalitate caracteristică specialistului intrat într'o meserie pe care nu o pricepe.

Răul n'ar fi atit de mare dacă s'ar găsi oameni a îl opri de a face opera sa nefastă, înapoindu-l la cursul său și specialitatea sa; dar aci e desastrul că inconștienta sa găsește susțiitori în amicii sei politici.

O acțiune a adversarilor se impune. E nevoie ca politica să se debaraseze de spiritile sectare și trebuesc înlăturate personalitățile neapte de a face politică dar capabile de a face rău făcînd o politică de pasiuni.

I. D.

CATE-VA NOTE

Exact ca la noi.

Un ziar străin, dacă nu mă înșel „Leipziger Nachrichten", publică o corespondență dintr'un oraș din Galiția, asupra condițiunilor în care s'au efectuat acolo niște alegeri parțiale.

Ce mare asemănare cu lucrurile de la noi.

Presiuni, teroare și mai cu seamă morții cu gramadă aduși la vot pentru a colabora la succesul candidatului guvernamental.

Corespondentul observă chiar că era o atît de mare îngrămădeală de morți în cît autoritățile au fost nevoite să intervie spre a împiedica ca să nu se întîmple accidente, unii din morți să nu fie înăduși.

*

D. Edgar Aslan publică în broșură cursul d-sale liber dspre „Educația prin sine însă-și".

Cu o seriozitate de filosof sceptic d-sa pune studenților o sumă de probleme,.., hai să le zicem subtile.

Nu știm ce vor fi răspuns studenții, dar asta ne amintește anecdota cu profesorul care întreabă pe un elev:

— Cîte picioare are puricele?

Elevul încurcat:

— Puricele are... are... picioare. Dragă domnule Profesor, mă rog matale, altă grijă nu mai ai pe lumea asta?

*

Apropos de copii ingenioși!

Un profesor de religie — unde nu erau admiși de cît copii creștini — promite un premiu de cinci lei aceluia care la lecția viitoare va ști să spuie care a fost omul cel mai bun de pe lume.

La lecția următoare profesorul chestionează și copiii dau respunsuri care de care mai nemulțumitoare.

In cele din urmă, din fundul clasei, să ridică un băețaș și spune: Isus Christos.

— Foarte bine, respunde profesorul, ai cîștigat cei cinci lei. Cum te chiamă?

— Moritz Segal?

— Ești ovreiu! Ce cauți aci?

— Am auzit că-i de cîștigat cinci lei și am venit și eu.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cuvinte de bolnav

E neindoios lucru că în fuga reflecțiilor zilnice asupra oamenilor și lucrurilor, în graba generalizărilor și concluziilor la care ne duce observarea fugitivă și uneori superficială a vieței—săvîrșim greșeli ori chiar cruzimi. Slova scrisă fără vr'o intențiune merge în lume, atinge, rănește și doare une-ori la mari depărtări—și fără voia noastră suntem vinovați de a fi trezit undeva, în colțuri de umbră, dureri înnăbușite. Lucrul e fatal și scrisul, imaginația—ca și adevărul curat—sunt făcute ca să nască sentimente, păreri de bine sau de rău, după întâmplare, după sufletul și dispoziția cetitorului. Și nu arareori ziaristul care reflectează în mod obiectiv are, în afară de gazetăria propriu zisă, prilejul de a veni de-adreptul în legătură cu necunoscuți, din lumea anonimă a cetitorilor.

Iată de esemplu ce-mi scrie dintr'o comună a județului Mehedinți unul din ei sub crudul pseudonim: „un oftigos conștient":

„In numărul dela 4 Iulie, în „Frumos și urât" spuneți într'un loc „cine nu-i iubit, nu poate iubi nici el și e oarecare asămănare între psihicul ftizicului, conștient că nu mai are sorți de traiu și al urâtei care se știe osândită să vegeteze, să vadă fericirea ainrea și nu în căminul său propriu".

Vedeți, nu știu cum v'ași spune mai lămurit că nu aveți dreptate, că judecata e superficială, bazată numai pe o credință necontrolată, că în sfîrșit ne nedreptățiți pe noi oftigoșii—ca și pe urîți...

D-voastră ați avut de sigur a face cu mulți ftizici și mă îndoesc să fi constatat ura ca element psihic constant în majoritatea cazurilor. Și mă îndoesc, pentrucă eu sînt ftizic și de și în floarea vrîstei și strașnic de conștient că va trebui să pun în curînd punct vieței, nu mi aduc aminte să-mi fi surprins vre-o dată umbră de ură contra celor sănătoși—dar nu e numai atît: silit de împrejurări, am viețuit multă vreme între ftizici de toate gradele și n'am putut descoperi ura aceasta de care vorbiți, de cât în câteva cazuri—și atunci condiționată de împrejurări speciale, independente de boala propriu zisă....

Cum de se face dar că d-voastră, ne încarcați gratuit cu atîtea otrăvi, ne prezintați așa de veninoși sufletește pentru societate, pe cît sîntem—cum să spun—pe cât sîntem de veninoși din punct de vedere higienic....

E o nedreptate cu atât mai neertată cu cât în deobște nu prea avem apărători.... nici printre doctori, precum văd. Asta pentru că ne luați ca punct de comparație pentru răutatea și ura „clasică" omenească.....

Ar mai fi ceva de zis poate și pentru celalt termin al comparației—pentru urâți....."

. . . . . .

A comenta sau a complecta fragmentul acesta din scrisoare ar fi a-i slăbi interesul și, poate, adevărul. Ne mulțămim dară a cita și a lua act de cele scrise pentru viitoare observațiuni și constatări.

Rodion

TÎRGOVEȚII
SUB RAPORTUL ECONOMIC

Intreg avutul țării romînești este concentrat mai ales la tîrguri. Această concentrare de avuție la tîrguri este cu mult mai pronunțată și mai evidentă la noi de cît într'alte țări, printr'aceea că satele sunt cu totul în părăsire și neglijate, precum am văzut. Avuția tîrgurilor nu se repartizază însă deopotrivă asupra întregei populațiuni orășănești; ci sunt categorii de tîrgoveți, fie-care categorie cu starea ei anumită. Așa că, pe cînd la sate este vorba de o uniformitate aproape ca stare economică, pe cînd țăranii se categorisesc în privința economică prin slabe deosebiri de stare, la tîrguri deosebirile sunt foarte accentuate, tîrgoveții se deosebesc între dînșii simțitor ca stare economică: unii fiind foarte avuți, alții foarte saraci și între ambele aceste stări foarte multe grade.

Această neegalitate în privința situației economice a tîrgoveților depinde mai ales de diversitatea îndeletnicirilor lor. Un oraș se poate spune că este în mic acea ce i-o întreagă țară: într'un oraș, se manifestă întregul complex al vieței sociale; într'un oraș, vorbind mai ales de capitalele de județe, există tot soiul de îndeletniciri. Orașul constitue prin excelență chintesența vieții sociale: el este cel mai desăvârșit produs al societății; într'insul se vede tot ce-a putut atinge ca progres o țară oare-care, dar și tot într'insul se vede ce piedici anume și ce împrejurări sunt cari vatămă intereselor generale. Se înțelege că vorbind în general de situația economică a orașelor, trecem cu vederea peste orășelele mici, dintre cari numai unele se socotesc ca comune urbane și nu-s în realitate decît niște sate cu o viață ceva mai modernizată, precum iarăși nu ne referim la cîteva orașe mari cu o situație excepțională, fie ca porturi sau orașe industriale, unde viața îmbracă un caracter mai unilateral.

Printre categoriile de tîrgoveți bine situați avem a considera în primul loc pe moșieri. Lucrul nu poate surprinde pe nimeni, căci pentru nimeni nu este o taină, că moșierii trăesc la tîrg: denumirea și-o au după provenienta avutului lor, căci din moșii trăesc; dar într'altfel sînt tîrgoveți în toată regula. Mai ales de cînd a intrat în obiceiuri a se arenda moșiile, apoi moșierii, adică proprietarii cari își arendează moșiile, nu văd satele cu anii. In raport cu întinderea moșiilor lor, cu arenda ce o iau, dînșii nu fac de cît să-și încaseze cîștiurile, pe cari le capitalizază, făcându-le să mai renteze sub formă de bonuri, sau le cheltuesc deadreptul. Alături de moșierii-propietari, dintre cari prea puțini cari-și cultivă singuri moșiile au contact și cu viața pe țară, sînt moșieri-arendași, tîrgoveți în toată regula, mergînd la țară pentru interesul exclusiv al exploatării pămîntului; unii dintre aceștia mai învîrtesc și alte afaceri, cu deosebire camăta și negoțul.

Vin apoi comercianții, cari fac grosul populațiunei orășănești printr'aceea că rostul orașelor este de-a fi centre de desfacere. Sînt mari comercianți, cari au prăvălii mari și chiar cîte mai multe de cap purtate cu capital propriu, comercianți mijlocii, cari fac negoț pe-o scară mai restrînsă de multe ori mai mult cu marfă încredințată pe credit, și mici comercianți cu capital mic, fără mult credit, răspunzînd mai ales nevoilor populațiunei sătești și tîrgoveți nevoeșă. Comerciul fiind o îndeletnicire, în care partea riscului este foarte mare prin aceea că se exercită o navală fără nici-un calcul pentru unele negoțuri ce par rentabile, că multe ramuri de negoți atîrnă de creditul acordat aiure și chiar peste hotar, unde pot surveni desastre și pierderi, că chiar pe loc, contenind cererea, marfa se strică, creditul scade, cîștigul se micșurează, etc., comercianții sînt pătura socială cea mai schimbătoare ca stare economică: la un nevoeș comerciant îmbogățit se văd sute de mari comercianți ruinați.

Intr'o măsură cu mult mai restrînsă sînt industriașii, aeea ce-i lesne de înțeles pentru o țară, în care industria-i cu totul la început și în care e slabă nădejde ca să se întemeieze așa curînd întru cît cîteva țeri civilizate, cum sînt Germania, Franța, Anglia, etc., produc cu mult peste trebuințele lor și pot satisface ori cînd trebuințele statelor mai mici. Industria țerilor mari nu lasă și nu știu dacă va lăsa vreodată, și prin influență politică și prin fapt de inlesnire, să se desvolte industria atît pe cît ar fi de dorit în țerile mici. De aceea în ori-ce o-

raş al ţării româneşti se numără pe degete marii industriaşi; pe micii industriaşi, cari în realitate sînt meseriaşi, nu-i putem pune alături de cei mari, cum am făcut-o pentru comercianţi: la aceştia, ori în ce măsură s'ar exercita negoţul, e o parte absolut comună, anume câştigul prin mijlocire şi specula, pe cînd la industriaşi deosebire se vădeşte printr'aceea că marele industriaş lucrează cu capitalul, putînd nici măcar să fie om de meserie, iar micul industriaş lucrează cu propria lui muncă şi pricepere.

Vin apoi profesioniştii zişi liberi sau intelectuali, cum sînt: medicii, inginerii, architecţii, literaţii, avocaţii, etc., socotind bine înţeles numai pe aceia cari ar trăi exclusiv din meseria lor. Categoria aceasta de tîrgoveţi este cu totul restrînsă; ba aş crede chiar că în România nu există profesionist intelectual care să trăiască esclusiv din meseria lui, adică să nu-şi aibă înlesnit traiul prin moştenire, căsătorie, vre-o altă afacere sau budgetul statului. Aceasta provine de acolo că la noi nu sunt debuşeuri de muncă: viaţa rurală, precum am văzut este foarte primitivă şi cu trebuinţe foarte reduse; iar cît pentru viaţa orăşănească statul şi filantropii şi-au luat sarcina de-a-i îndestula toate cerinţele. Aşa că profesioniştii intelectuali cei mai mulţi chiar pentru oraşe sînt de prisos, căci asistenţa pentru boală, ce-ar reclama pe medic, se face gratuit de către stat sau instituţiuni private, instrucţiunea, ce-ar reclama pe literat, se face tot de stat; cît pentru lucrări da inginerie, arhitectură, mecanică, etc., aproape singur statul are nevoe, particularii cu totut prin excepţie: în nici un caz cerinţele acestora nu se ridică la un grad de-a îndestula, cu satisfacerea lor, traiul unor profesionişti.

Aşa că grosul populaţiunii orăşeneşti, alături de negustori, îl formează funcţionarii, în cari cuprind pe toţi câţi trăesc din budgetul statului, fie în serviciul administrativ, fie în serviciul militar, fie în serviciul judecătoresc, fie în serviciul religios, fie în serviciul didactic, fie în serviciul sanitar, etc. Se înţălege că aceastăă categorisire este cu totul generică, având ca caracteristică fundamentală traiul din sau cel puţin aţinerea la punga statului. Căci în specie printre funcţionari se amestecă destui cari au cu mult mai formidabile câştiguri din alte direcţiuni, mai cu deosebire sînt moşieri, cari se înţălege că, prin faptul că-s funcţionari, îşi arendează moşiile. E o dispoziţie fatală în întocmirea noastră socială, pe temeiul căreia sînt norociţi pe lume, cărora le vin mijloace de la mai multe izvoare, ceea ce implică să fie nenorociţi, cărora să li se închidă şi unicul izvor ce l-ar avea; nu cei favorizaţi se vor ridica vre-odată împotriva acestei fatalităţi. Noi o indicăm spre a arăta numai că unele categorii economice se întretae asupra aceloraşi indivizi.

Vin în sfârşit muncitorii propriu zişi de toate felurile: funcţionari privaţi, cu deosebire funcţionari comerciali, meseriaşi şi mahalagii. Toţi aceştia duc o viaţă strîmtorată, putând spune că venitul lor lunar nu trece în mijlociu peste 100 lei. Greul mare pentru dânşii este, ca şi pentru profesioniştii intelectuali, că n'au destule debuşeuri de muncă şi, cu toată tragerea de inimă ce au pentru lucru, o duc în lipsă şi în nevoe, fiindcă nu găsesc ocupaţiune. Pentru acest cuvânt, mulţi dintre meseriaşi şi muncitori candidează la budgetul statului pentru funcţiuni salariate între 40 şi 60 lei lunar, ca sergenţi sau curăţitori de uliţe, fiindcă pentru meşteşugul lor nu găsesc întrebuinţare. Mahalagii, fiind un element de provenienţă ţărănească, se ocupă şi cu agricultura şi de multe ori stau mai bine ca târgoveţii propriu zişi nevoeşi, cari nu găsesc de lucru, mărind contingentul aşa zis al derbedeilor. Din acest element se recrutează manifestanţii de ocazie pentru tot soiul de mişcări, mai ales politice; căci, precum vom vedea, târgovăţul, în lipsă de ceva mai bun, este constrîns să facă politică.

Dr. Zosin

Hercules-bad

(MEHADIA)

(*Corespondenţa particulară a „Opiniei“*)

După un drum de aproape 36 ore cu trenul din Iaşi iată-mă sosit la ţinta călătoriei mele, în această pitorească staţiune balneară, unde îşi dau întîlnire, nu atît bolnavii de nervi sau de reumatism, pe cît 'şi dă întîlnire sexul frumos şi tinerii cari caută să facă o partidă mai mult cu zestre de cîf fizic sau frumuseţe.

Hercules-bad staţiune balneară şi climaterică situată între munţi udată de cristalinul pîrău Cerna canalizat pe toată lungimea care traversează staţiunea.

Hoteluri splendide, luxoase şi cu serviciu prompt, cu plată şi mai promptă, nu lasă nimic de dorit, sunt destule, sunt şi vile particulare cu paturi care variază de la 2 pînă la 7 coroane pe zi camera, în cît găsesc confortul şi înlesnire atît cei bogaţi cît şi cei mai reduşi atît la pungă cît şi la cap.

Cele mai splendide oteluri sunt: *Rudolf*, *Franţ Iosef*, *Elisabeta*, *Ştefania* vile de preferat sunt vilele *Dora*, *Bălăşescu*, situate la poalele munţilor, proprietăţi româneşti, dar care proprietari deşi sunt romîni înflăcăraţi, totuşi dacă găsesc ocazia de a stoarce pe conaţionali, nu se dau înlături.

Băile de pucioasă care sunt instalate şi acomodate după cele mai moderne sisteme, sunt date după consultare şi cu avisul medicilor, dintre care cel mai reputat atît ca ştiinţa cît şi ca manieră e dr. Crăciunescu un tînăr medic de mare valoare, un naţionalist înfocat decorat cu coroana României. Deşi persecutat de unguri, totuşi e medicul care e mai căutat, mai cu samă de romîni şi cari sunt în foarte mare număr.

Craiova dă cel mai mare contigent, Brăila îi ţine recordul. Intre străini am remarcat pe baron Rotschild din Londra care are un serviciu organizat pentru prinderea fluturilor şi pentru care cheltueşte şease pînă la şapte sute coroane zilnic. Fluturii de specie, rară, sunt plătiţi pînă la 5 coroane fie care. Iată o ocupaţie foarte rentabilă pentru mulţi copii săraci cărora Baronul de Rotchild le dă ocasia a munci, spre a nu fi nevoiţi poate a cerşi.

Ca distracţii sunt multe şi variate escursiuni prin munţi, pe la grotele Hercules şi alte localităţi.

Grupuri, grupuri, pe la orele 4 p. m. sau diminiaţa după băi se văd luînd direcţia către o localitate pitorească de care Mehadia este înconjurată, localităţi care sunt de o curăţenie perfectă, chiar potecele şi pădurile sunt curăţite măturate zilnic.

Se găsesc bănci din distanţă în distanţă, pavilioane, pentru a se odihni şi adăposti escursioniştii.

Traiul este foarte eftin şi cu atît mai eftin, cu cat la fie care pas dai peste birturi care 'şi fac concurenţa atît ca curăţenie cît şi ca promptitudine în serviciu. Cu 6 pînă la 7 coroane pe zi se poate avea, cafea cu lapte, masa compusă din 3 feluri şi desert, sara două feluri şi desert.

Intre visitatori am remarcat şi recunoscut familia Niculescu Brăila, avocat Petrovici cu familia Brăila, d-na Găitan, familia d-lui profesor Macovei din Bucureşti, d. procuror de Curte Coanda un cavaler de altfel în toată perfecţia şi de o amabilitate exemplară, locot. Roman, dr. Anastasescu un tînăr de valoare, Urlăţeanu Primul Preşedinte trib. Iaşi, familia Onescu Bucureşti, familia Moroianu, Tacit Cămărăşescu fost deputat un adept al d-lui Take Ionescu, familia Slătineanu magistrat din Bucureşti, mulţi acăror nume îmi scapă din memorie.

Ca conclusie nu puteam să mă opresc de cît la ideea, cum străinii pot să atragă vizitatorii, să-i satisfacă pe toţi şi să fie toţi mulţumiţi deşi se întorc în ţară mai uşuraţi la busunare dar cel puţin nu au de regretat mai nimic căci nu pot avea nici un desagrament.

Ministrul Kosut a sosit eri la orele 8 a. m. i s'a făcut o primire caldă şi entuziastă din partea compatrioţilor săi. S'a stabilit pentru o lună spre a face o cură de hydroterapie şi masaj.

In corespondenţa viitoare voi da alte amănunte.

A. G. Dabija

Litere-Ştiinţe-Arte

„Opinia“ a fost eea dintâiu care a anunţat că maestrul Caragiale îşi reia activitatea literară şi că va înzestra din nou teatrul cu opere originale. Ziarele din Capitală au addogat apoi oarecari detalii, dînd şi numele a două piese nuoi pe care le ar fi avînd gata ilustrul scriitor de a cărui lungă tăcere ţeara e cu drept cuvînt îngrijită. Se afirmă că piesele vor fi depuse la comitetul teatrului naţional din Bucureşti, —dar profeţia nu s'a îndeplinit.

Iată însă că maestrul apare, de fapt pe arena publicităţei. Dar întocmai ca în.. fabula ştiută s'a întîmplat şi de astă dată. S'au cutremurat munţii şi s'a născut un... şoarece,—adecă o fabulă în locul celor două piese originale. Apropierea e cam trivială, dar decepţia nu e nici ea mică, ori cît de drăguţă şi de delicioasă ar fi spirituala producţiune a d-lui Caragiale. Iar pînă vom putea aplauda piesele reproducem mica fabulă în... întregime:

DUEL...

Naivul piug odată (probabil ofensat)
La un duel de moarte pe tun l'a provocat.
Dar adversarul ţanţoş răcni cavalereşte:
„Mişelule 'n genunche!“ şi'n frunte l'a scuipat.....
Şi, pe teren, naivul a fost silit, fireşte,
Mult umilite scuze să ceară dela tun.....

MORALA

Doamne! Fereşte
Pe mojicul prost de boer nebun!

*

O revistă engleză, publică o scrisoare inedită a lui Victor Hugo, prin care marele scriitor lămureşte pentru ce a scris „Mizerabilii“. El n'a vrut să facă din acest roman o lucrare exclusiv franceză, ci să zugrăvească nenorocirile tuturor claselor sociale din toate ţările, şi sa facă din opera sa oglinda tuturor condiţiunilor. „Oglinzile spun adevărul, şi numai pentru aceasta sunt utile. Am vrut să arăt că mizeria încă e până acum vestmântul comun al tuturor raselor. Apoi, vine momentul când ne dezbărăm de aceste sdrenţe şi cînd Omul Popor va putea înlocui blestemata sa haină a trecutului întunecos cu marea mantie purpură a aurorei.“

*

In „Nouvelle Revue“ găsim un articol care se ocupă de câte-va particularităţi ale jocului la animale: balurile păsărilor, dansul lor. Există o pasăre din munţii aziatici care, după ce'şi clădeşte cuibul în forma unei sticle îl împodobeşte cu argilă, în care sculptează cu ciocul mai multe desenuri foarte drăguţe.

*

Cu prilejul apariţiunii unei ediţiuni populare a operei lui Ibsen într'o editură germană, un publicist vienez dizcută în „Neue Freie Presse de astăzi problema dacă marele dramaturg norvegian poate deveni „popular“ în senzul obicinuit al cuvântului şi conclude că are prea multe profunzimi şi asprimi, prea multă seriozitate şi înălţime ca să devină „popular“,—dar că opera lui Ibsen va atrage în totdeauna, va instrui şi va plăcea.

*

Subiectele evanghelice întrebuinţate în literatură devin tot mai frequente. La Lipsca a apărut un nou roman intitulat: „Maria von Nazareth“. Nu de mult un titlu analog a apărut într'o editură pariziană,—aparţinînd tot unui roman.

*

Informaţii

Ni se afirmă din sursă autorizată, că d. Sturdza viu contrariat de amestecul d-lui Ionel Brătianu în conducerea partidului liberal din Tecuci, se desinteresează cu desăvîrşire de rezultatul alegerei parţiale din 12 August.

Confirmarea acestei ştiri o avem în declaraţia făcută de d. Bianu, care se ştie că este omul de încredere al primului ministru, unui liberal Tecucian.

— Nu mă interesez de ceea ce se va petrece la Tecuci în urma noului faze ce au luat'o lucrurile acolo. Nu voi veni în localitate să sprijin candidatura lui Albu, căci tot timpul campaniei electorale voi fi la băi.

Declaraţia aceasta a d-lui Bianu este un îndemn pentru sturdziştii din Tecuci să se abţie de a da sprijinul lor candidatului d-lui Alecu Anastasiu şi al fracţiunei ocultiste.

Se ştie că din Coarnele Caprei, în urma intervenţiei locuitorilor, autorităţile au izgonit mai multe familii evreeşti; opt din acele familii au luat asoară drumul spre America.

Se zice că imediat ce consiliul comunal va fi constituit, d. P. Fîntînaru va fi însărcinat cu preşidenţia Teatrului Naţional.

După cum am spus însă, d. Gr Buicliu refuză să demisioneze din demnitatea de preşedinte al Teatrului Naţional.

Are să fie frumos!

Consiliul de higienă al judeţului se va întruni mâine Mercuri, spre a discuta asupra măsurilor de combaterea epidemiilor din diferite comune, precum şi de a rezolvi mai multe cereri de autorizaţie.

Ştirea care se respândise că batalionul 4 de vânători va fi strămutat la toamnă din localitate, este falşă.

Seminarul catolic din localitate, a fost strămutat din casele bisericei catolice, în noul local construit anume în dosul grădinei Copou.

Lucrările pentru rectificarea Bahluiului continuă.

Administraţia comunală a pus în vedere proprietarilor care au terenuri prin partea locului de a lua cunoştinţă de planul întocmit de serviciul technic, în vederea expropierelor ce se vor face.

Anul acesta concursul de admitere la şcoala normală de fete, se va începe la 25 August.

Tot atunci se va ţinea şi concursul pentru admiterea în azilul Elena Doamna din Bucureşti.

Pe timpul verei administraţia „Opiniei“ face abonamente lunare:

In ţară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

Cu începere de la 9 Iulie şi până la alte dispoziţiuni, partea administrativă a ziarului, se va face de tipografia Goldner.

Ori-ce cerere de abonament, de anunţuri, schimbări de adrese, mandat poştal, se vor adresa tipografiei Goldner.

Se zice că se agită ideia ca biserica sf. Ilie, care stă închisă de atîţea ani să fie dărămată, iar pe locul unde se află acum biserica să se construiască o piaţă.

Mai mulţi cetăţeni însă au luat hotărîrea de a interveni către I. P. S. S. Mitropolitul, ca biserica si nu fie dărămată, ci din contra se fie reparată şi deschisă.

Epitropia cassei Sf. Spiridon va face în vara aceasta reparaţiunile necesare schitului Măgura, pendinte de această Epitropie.

D. dr. E. Iliescu, medicul veterinar al judeţului va pleca zilele acestea să inspecteze comunele infectate de febră aftoasă.

Se zice că în postul de comandant al corpului de sergenţi de oraş va fi numit unul din actualii comisari.

Numirea se va face pe ziua de 15 Iulie a. c.

Cu aceasta ocazie se va face o mişcare în poliţia din localitate.

Viitorul social.—La 1 August apare în Iaşi o revistă lunară pentru răspîndirea socialismului ştiinţific: „*Viitorul social*“. După cîţi-va ani de lîncezeală mişcarea social-democratică reîncepe din nou. După organul săptămânal politic care apare la Bucureşti iată o revistă care va cauta să facă educaţia proletariatului nostru, căutîndu-l sa aibă, cum spune prospectul ce îl primim azi din partea viitoarei reviste, nu numai *conştiinţa* de idealul socialist, terminul fatal la care tinde desvoltarea proletariatului, dar şi multe *cunoştinţe*.

Aşa puse bazele viitoarei reviste, nu putem de cît să îi urăm succes. Socialismul nu e azi doctrina care infricoşa clasele dominante, burghezimea, cum o numesc adepţii ei, ci o mişcare cu rostul ei istoric şi social de la care clasele superioare au multe de învăţat şi unele părţi ele au fost nevoite de a recurge la ajutorul lor în ocîrmuirea însă'şi a ţărilor respective. Bine înţeles proletariatul nostru n'are încă nici *cunoştinţi* multe nici *conştiinţa* de puterea lui, educaţia lui e prin urmare necesară. Dacă *Viitorul social* va putea s'o facă această educaţie apariţia acestei reviste nu poate fi de cît bine primită.

D. Spiru Haret, prin ukazul publicat Sîmbătă în „Monitor“ a desfiinţat pur şi simplu cinci gimnazii şi un liceu.

Iată numele şcolilor desfiinţate de d-sa.

Gimnaziile din: Alexandria, Slatina, C.-Lung, R.-Sărat şi Vaslui.

Liceul din Pomîrla. Această faptă constitue o crimă, care se adaugă la aceea pe care a făcut-o cu profesorii.

Primăria de Iaşi a cerut cuvenita autorizare de a întroduce în ţară prin punctul Mihaileni 100 muncitori cu trăsurile lor, necesari companiei Baugesellschaft, pentru lucrările de la Timişeşti.

In ziua de 8 Octombrie a. c., se va ţinea în camera colegiului medical de la spitalul Sf. Spiridon, concursul pentru ocuparea posturilor de externi la acel spital, iar în ziua de 15 Octombrie concursul pentru interni la spitalele pendinte de Epitropia Sf. Spiridon.

DIVERSE

— Eri dimineaţă un incendiu a distrus două girezi de paie ale locuitorului Neculai Vrabie, situate pe teritoriul comunei Mogoşeşti.

— Autorităţile din Giurgiu au cerut prinderea şi arestarea supusului otoman Agas Oti, autorul mai multor escrocherie

— Locuitorul Petru Agapi din Bădeni s'a plâns autorităţilor că cumnatul său Neculai Ghejbă, l'a maltratat grav, furându-i şi o însemnată sumă de bani.

S'a orînduit o anchetă.

— Au fost arestaţi indivizii Grigori. Faenic şi Anton Baciu, autorii unui furt comis la Tg.-Frumos.

Ei au fost înaintaţi parchetului.

— Mâine vor fi isgoniţi din ţară indivizii C. Luca, Ivanciu Roşca şi Ioan Nacu, dezertori ruşi, iar poimîne David Ogrin şi Iacob Mărtinsohn. supuşi ruşi, care au fost găsiţi vagabondînd în judeţul nostru.

ALPHONSE DAUDET

1

ROŞCULEŢ

— Păţania unui pui de potârniche, povestită de el insuşi —

Ştiţi şi d-voastră că puii de potîrniche umblă în stoluri şi-şi fac cuiburile la un loc, printre brazde, ca s'o poată tuli la cel mai mic sgomot, împrăştiindu-se în sbor, ca un pumn de grîu, cînd îl semeni. Ceata noastră e veselă şi numeroasă, aşezată în cîmp, la marginea unei păduri mari, avînd la îndemînă şi hrană şi adăpost din belşug. Aşa în cît, de cînd am învaţat să sbor, de cînd mi-au crescut toţi fulgii şi-mi caut singură de mîncare, mi-e drag să trăesc. Un lucru doar mă 'ngrija puţin: în curînd avea să se deschidă părdalnica aceea de vînătoare, despre care mamele noastre vorbeau de la o vreme tot pe şoptite între ele.

Un veteran dintre ai noştri îmi zicea mereu despre asta:

„Nu-ţi fie teamă Roşculeţ“—îm zic toţi Roşculeţ, din pricina ciocului şi a labelor mele, roşii ca goruna;— „nu-ţi fie teamă, Roşculeţ. Am să te iau cu mine, cînd s'o începe vînatul şi sînt sigur că n'ai să păţeşti nimic“.

E un potîrnichiu bătrîn, foarte dibaciu şi sprinten încă, cu toate că i s'a ivit potcoava pe piept, ba încă şi cîţiva fulgi albi pe ici pe colo. Cînd era mic, a căpătat o alică în aripă şi, fiindcă aceasta l-a făcut cam greoiu, deschide ochii în patru cînd e să sboare, face ce face şi scapă teafăr. Adesea mă lua cu el pînă la gura pădurii. E acolo o colibă ciudată, ascunsă între castani, mută ca o vizuină părăsită şi veşnic închisă.

„Ţine minte bine casa asta, puiule, îmi zicea moşneagul; cînd vei vedea uşa deschisă şi perdelele ridicate, să ştii că e semn rău pentru noi“.

Şi eu l-ascultam cu sfinţenie, încredinţat că văzuse şi păţise el multe în viaţa lui.

Intr'adevăr, eri, disdedimineaţă, auz pe cineva chemîndu-mă pe nume, încet, din brazdă:

„Roşculeţ, Roşculeţ!“

Era prietenul meu, potîrnichiu. Făcuse nişte ochi cît toate zilele.

„Vino iute, îmi zise el, şi ia-te după mine.

Il urmaiu, pe jumătate adormit, strecurîndu-mă printre muşoroaele de pămînt, fără să sbor, aproape tîrîş ca un şoarece. Ne 'ndreptăm spre pădure, cînd zării în treacăt, eşind fum din coşul colibei, perdelele ridicate şi, în pragul uşii deschise, nişte vînători înarmaţi pînă'n dinţi, iar în preajma lor cîini sărind.

— De dimineaţă să luăm cîmpul, iar după masă pădurea.

Atunci înţelesei eu pentru ce bătrînul meu tovarăş ne plimba mai întîi prin codru. A, cum îmi bătea inima, gîudindu-mă la bieţii mei prieteni.

Deodată, tocmai cînd să pătrundem în pădure, cîini începură să alerge spre partea noastră...

„La pămînt, la pămînt!“, îmi zise bătrînul pitulîndu-se.

In acelaşi timp, la cîţiva paşi de noi, o prepeliţă speriată, desfăcu aripele, căscă ciocul, şi sbură ţipînd de groază. Auzii un pocnet înfiorător şi lîngă noi se ridică o prăfărie cu un miros ciudat, albă şi călduţă, deşi soarele d-abia atunci răsărea. Eram aşa de spăimîntat, că nu mai puteam să alerg. Spre norocul nostru, tocmai intram în pădure. Tovarăşul meu se ascunse după un ştejar, eu venii lîngă el, şi steterăm acolo pitiţi, ca să ne uităm printre frunze.

In cîmp se auzeau împuşcături groaznice. La fiecare pocnet, închideam ochii, buimăcit; apoi cînd mă hotăram să-i deschiz, vedeam cîmpia mare şi goală, cîinii alergînd, scotocind prin mirişte, printre poloage, sucindu-se 'n dreapta şi 'n stînga ca nebunii. In urma lor, vînătorii înjurau, strigau; puştile sclipeau la soare. O clipă, într'un norişor de fum,—deşi nu era niciun copac prin prejur—mi se păru că văz sburînd frunze risipite. Potîrnichiul îmi spuse că erau pene: şi, în adevăr, la vreo sută de paşi înaintea noastră, un biet puiu de potîrniche cenuşiu cădea pe brazdă mort, cu capul sîngerat.

Cînd soarele începu să arză, sus pe cer, împuşcăturile încetară de odată. Vînătorii se'intorceau spre colibă, de unde se auzeau trosnind un foc mare de uscături. Cu puşca pe umăr, vorbeau între ei, socoteau loviturile, pe cînd cîinii veneau în urmă, rupţi de oboseală, cu limbele a îrnînd într'o parte.

„Se duc să mănînce“, îmi zise tovarăşul; „haidem şi noi!“

Şi intrarăm într'un cîmp de hrişcă, care e foarte aproape de pădure, un cîmp întins, alb şi negru, parte în floare, parte copt, mirosind a migdale.

(Va urma)

NOUTAŢILE ZILEI

Asasinul lui Petkof.— După cum am mai anunţat în ziarul nostru, asasinul primului-ministru al Bulgariei Petkof, a fost judecat şi în ziua de 3 Iulie a anului curent la 4 ore şi 45 de minute dimineaţa în faţa tuturor autorităţilor a fost spînzurat în curtea închisorii centrale din Sofia.

Alexandru Petrof, — asasinul,—a fost prevenit cu cîteva ore înaintea crudei sale pedepse că va fi spînzurat. A fost însă curajos auzind această veste, a mîncat bine, a băut vin, a dormit însă foarte puţin. A repetat de zeci de ori oricui că-i pare rău că-a săvîrşit groaznicul atentat contra primului ministru. Ultima-i dorinţă,—care-i s'a şi acordat,—fu ca să bea o ceaşcă de cafea; o bău încet, ş'apoi fără nici o frică se urcă pe spînzurătoare ca să fie executat.

Spînzurarea a durat 20 minute; după care urmă constatarea morţii asasinului. Cadavrul fu pus în sicriu şi dus la cimitir. Un singur om nu urmă cadavrul asasinului. Curioşii, — la eşirea mulţimii din închisoare —n'au zis nimic despre executarea lui Petrof,—tovarăşul lor, — şi s'au dus liniştiţi acasă fără a se manifesta.

***

Femeie inginer. — Oraşul Hamburg poate să se făleasca printre celelalte oraşe ale lumii posedînd prima femeie inginer. Ea este o norvegiană, a primit învăţătura la şcoala de arte manuale din Christiania şi apoi ea urmă cursurile universităţei hanovriene. Actualmente ea ocupă un post bun la unul din cele mai mari birouri technice din Hamburg.

***

Viticultorii germani par a fi impresionaţi foarte de criza viticolă din Franţa, şi au convocat o mare adunare generală care a avut loc eri, la Ostrich sub cerul liber. Ordinea zilei conţine proecte pentru ameliorare situaţiei viticultorilor.

***

Ocolul pămîntului. Campionul Phileas Fogg a celebrei piese a lui Jules Verne, a fost întrecut de către colonelul englez Burnley Campbell, care a făcut ocolul pămîntului în 40 zile 19 ciasuri şi jum. El plecă din Liverpol la Québec, de unde merse cu trenul Pacificului din Canada spre Vancouver. Din Vancovver plecă cu un vapor rapid spre Japonia, debarcînd în portul Yokohama. Plecă după aceia la Wladivostoc, de aci cu transsibarianul plecă la Moscova, apoi la Dover prin Berlin şi Hamburg şi ajunse după 40 zile şi 19 ceasuri şi jum. la Liverpol.

Colonelul Campbell a spus că ar fi făcut ocolul pămîntului în şi mai scurt timp dacă trenurile ruseşti şi siberiene ar fi şi mai rapide.

Ultime informaţii

Agitator sau ce? — *Duminecă a trecut din nou prin Podul-Iloaie un tip bizar, pe care mulţimea îl ia drept sfînt, şi care, curioasă coincidenţă, trecuse prin acel tîrguşor şi astă primăvară, în ajunul izbucnirei turburărilor.*

Bizarul individ, purtînd acelaş costum vara şi iarna, ie îmbracat într'un cojoc purtat pe dos, o cergă aruncată pe umăr, capul gol şi picioarele desculţe de la glezne în jos,

Originar din Transilvania, de unde a venit împreună cu un tovarăş care are aceleaşi manii, Ilie Nistor, acesta ie numele individului, trăeşte în munţii Pietrei, de unde porneşte la anumite intervale, cutreerînd satele pe jos, spre a propăvădui cuvîntul mîntuirei.

Deună-zi a fost la Iaşi spre a vizita bisericele şi de aci a plecat spre Podul-Iloaie.

Lumea de la ţară îl ia drept sfînt şi deşi autorităţile ne-au declarat că de astă-dată trecerea sa pe la sate a fost neobservată, avem cuvinte de a afirma, persoane foarte serioase ne-au spus acest lucru, că la Podul-Iloaie Ilie Nistor a fost urmat de mulţime, care-i săruta mîinele, îl considera ca sfînt în timp ce el propăvăduia ertarea pacatelor prin arderea prin foc şi pară a tuturor celor spurcate şi şi care nu cred în cuvîntul domnului,

De alt-fel e o curioasă coincidenţă că acest sfînt care a trecut prin Podul-Iloaei astă-primăvară exact în ajunul izbucnirei turburărilor, a nimerit să vie în Podul-Iloaei exact in ziua de Duminică cînd avea loc acolo o consfătuire ţărănească convocată de d. deputat Ursu.

——

D. C. Moţet, actual inspector comunal, a fost recomandat eri, printr'o telegramă cifrată, în postul de director al prefecturei de judeţ.

——

Un ordin telegrafic a adus la cunoştinţa autorităţilor ca să pue în vedere soldaţilor în congediu din regimentul 8 artilerie din Roman, să se prezinte de urgenţă la acel corp.

——

Recensemîntul şcoalelor primare din localitate se va face la începutul lunei Septembrie a. c.

——

Actualminte în judeţul nostru, următoarele comune sunt infectate de febră-aftoasă: Copou, Tomeşti, Holboca, Rediul Mitropoliei, Ţuţora, Bosia, Cîrniceni, Poeni, Roşcani, Hermeziu şi Bivolari.

——

In urma raportului d-lui inspector veterinat Gr. Drăghescu, ministerul de interne a aprobat în interesul unui mai bun mers al serviciului, ca comunele: Cîrja, Murgeni şi Rînjeşti ce făceau parte din zona preventivă Iaşi şi care cădeau în atribuţiile medicului veterinar al acestei dispărţiri, să facă parte pe viitor din atribuţiile d-lui medic veterinar al judeţului Tutova.

——

Consulatul austro-ungar din localitate a cerut autorităţilor noastre lămuriri asupra defunctei Victoria Maletz şi ce anume avere a rămas pe urma ei.

——

Prefectura de judeţ a înaintat ministerului anchetele făcute de inspectorii comunali cu privire la arendarea pămînturilor de către ţarani.

Din aceste anchete rezultă că cea mai mare parte din ţarani şi-au arendat pămînturile din cauza săraciei, iar alţii din neputinţa de a le cultiva ei singuri.

——

Am vorbit acum cîte-va zile despre soldatul rus Ivan I. Mitrofanovici, care desertînd din regimentul 307 infanterie, a trecut podul de la Ungheni predîndu-se santinelelor noastre.

El vroia să rămînă la noi în ţară, căci după cum a declarat el, nu mai poate suporta chinurile ce le indură în armată.

Autorităţile însă au hotărît isgonirea lui şi mîine Mitrofanovici va fi predat autorităţilor ruseşti.

——

E nostim de tot ceea-ce se petrece la revizoratul şcolar.

D. Sachelarescu, văzând că d. Brudariu, sub-revizorul şcolar nu vrea să dea pe la revizorat de cînd d-sa a fost numit revizor, l'a învitat să se prezinte la postul său.

D. Brudariu a răspuns însă că nu va deschide uşa revizoratului până când d. Sachelarescu nu va pleca în concediu, declarând că nu vrea să facă serviciu cu d-sa.

——

In urma unei circulări a ministerului de interne, primarii din comunele rurale întocmesc un tablou a străinilor supuşi altor state, aflători în acele comune.

——

Şcolare.— Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice dorind să întocmească o statistică de progresul făcut de învăţători cu creşterea duzilor şi cultura viermilor de mătase, a cerut învăţătorilor din judeţul nostru lămuriri în această privinţă.

*

D-şoara Maria Ţuchel, învăţătoare la şcoala din comuna Tabăra a cerut transferarea la o altă şcoală, în apropiere de oraş.

*

D-na Elena Bălueşescu, institutoare la şcoala primară de fete „Elena Doamna" a fost însărcinată cu direcţia acelei şcoli pe timpul vacanţiei.

*

D. Dimitrie Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului a obţinut un concediu de o lună de zile.

——

Consulul Austro-Ungariei în localitate a intervenit pe lîngă prefectura de judeţ să înştiinţeze că în luna August, va avea loc la Bada-Pesta o expoziţie internaţională contra accidentelor şi a higienei industriale.

——

D. dr. în medicină şi chirurgie Ursachi N., recrutat în judeţul Iaşi, pentru clasa 1905 şi repartizat la reg. 2 geniu, a fost însumat medic ajutor la regimentul Putna No. 10.

——

Ancheta învăţătorilor în chestia examenului de înaintare pe loc a continuat şi astăzi la revizoratul şcolar.

Cu toate presiunile ce s'au făcut pe lîngă învăţători pentru a asigura reuşita calomniei şi murdarei infamii ce s'a plănuit, aceştia n'au spus de cît adevărul şi s'a putut lesne constata că chestia luarei de mită nu e de cît o murdară inscenare.

——

Corul ceremonial al Mitropoliei, va organiza la toamnă un mare şi frumos concert în sala Teatrului Naţional.

—

Azi dimineaţă agenţii sanitari şi revizorii de vite din judeţul nostru, s'au întrunit în localul serviciului sanitar al judeţului, în vederea înfiinţărei unei societăţi de ajutor reciproc.

In această consfătuire au luat parte şi d-nii Dr. Tudor, medicul primar al judeţului şi dr. Eremia Iliescu, medicul veterinar al judeţului.

—

D. P. Argintoianu, comisarul dispărţirei a III-a, a obţinut un congediu. D-sa va fi suplinit de d. Briff, şeful siguranţei.

—

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 10 Iulie

Iarăşi afacerea D-rului Racovski

Bucureşti. — D. Ioan N. Roman fost ziarist şi redactor-şef al ziarului „Adevărul", actualmente stabilit în Constanţa şi vice-preşedintele Consiliului judeţan, trimite o scrisoare ziarului *Adevărul* relativă la afacerea D-rului Racovski.

D. Roman arată că pretinsa adunare a consiliului judeţan în care s'a declarat falşa cetăţenie a D-rului Racovski şi despre care au vorbit ziarele oficioase n'a existat şi resoluţiunea luată de acest consiliu nu a putut fi luată, căci consiliul judeţan nu s'a întrunit de mai bine de trei luni. Adunările se convoacă de vice-preşedinte, ori d. Roman n'a convocat nici o şedinţă, iar membrii consiliului judeţan nu ştiu nimic de afacerea D-rului Racovski.

Scrisoarea vice-preşedintelui consiliului judeţan din Constanţa va face o impresie sdrobitoare în cercurile noastre politice, arătînd încă odată la ce manopere puţin cinstite recurge guvernul liberal, cînd e vorba de a se năpusti asupra unui om. Şi este cu atît mai ruşinoasă această tactică liberală, ştiut fiindcă d-rul Racovschi a fost un tovarăş de idei ai multor din actuali liberalii şi amic intim a d-lui I. Cantacuzino, directorul serviciului sanitar.

O scrisoare a d-lui Stere

Bucureşti.—Ziarul «Adevărul» publică o importantă scrisoare a d-lui Const. Stere, în chestia atacurilor al căror obiect a fost din partea unui ziar rus.

D. Stere spune că într'adevăr a fost angajat de Zemstowul din Kişinău pentru a apara drepturile acestuia în privinţa succesiunei defunctului Calmuţky, că această afacere a primit'o împreună cu d. Vasile Sculy, avocat din Iaşi.

Dar atuncea cînd a căzut la înţelegere în această chestiune cu numitul Zemstow, d-sa a avut siguranţa că dacă starea de lucruri se va schimba şi în locul liberalilor vor reveni reacţionarii d-sa nu va putea continua a fi avocatul acelei instituţiuni.

Şi nu s'a înşelat în prevederile sale căci odată cu triumful reacţionarismului în Rusia şi cu venirea reacţionarilor în fruntea Zemstwului, d-sa a încetat de a mai fi avocatul instituţiunei, şi în deplină bună înţelegere cu acei din fruntea instituţiunei le-a facut cunoscut acest lucru.

Escursia princiară

Bucureşti. — Astă-zi în zorii zilei AA. RR. prinţul Ferdinand şi princesa Maria au plecat din Sinaia spre Rîmnicul Vîlcei, însoţiţi fiind de d. Ionel Brătianu. Primul dejun l'au luat la Cîmpulung. La 10 ore au ajuns la Rîmnicu Vîlcea unde Vor fi primiţi oficial şi Vor asista la un TeDeum, care va fi oficiat la biserica catedrală. De aicea Vor trece la Mihăeşti proprietatea d-lui Vintilă Brătianu unde va avea loc un mare dejun. Prinţii vor face în urmă o lungă excursiune, apoi Vor reveni la Mihăeşti spre a prînzi şi petrece noaptea.

Mîine Mercuri Vor vizita, Horezul-Bistriţa, băile de la Govora.

*

Escursiunea se va termina cu vizitarea:

Joi.—Malaia-Voineasca, Cataractele Lotrului, apoi Alteţele Lor vor reîntra la Mihăeşti.

Vineri.— Mihăeşti-Govora-Bistriţa-Palovraci-Novaci-Bumbeşti-Lainici-Tîrgu Jiu.

Sîmbătă.— Tîrgu Jiu-Tismana-Baia de aramă-Verciorova-Orşova-Kazan-Orsova-Verciorova. Alteţele Lor Regale vor petrece noaptea la Verciorova sau poate la Turnu Severin.

Duminică.—Plecarea din Verciorova în automobil sau cu trenul pentru Bucureşti.

Gimnaziu desfiinţat

Bucureşti.—Printr'o deciziune ministerială a d-lui Spiru Haret, gimnaziul „Kogălniceanu" din Vaslui a fost desfiinţat.

Balonul Dirigiabil

Paris.— Miniştrii Clemenceau şi generalul Picquart s'au suit după amiază pe nacela balonului dirigiabil Patrie.

In cursul ascensiunei s'a produs un mic accident.

Un tub cu apă caldă a fost spart şi primul ministru a fost stropit. Reparaţiunea a durat vre'o 20 de minute şi a fost făcută pe cînd balonul plana deasupra pieţei invalizilor, Intrebat asupra impresiunilor sale, d. Clemenceau a zis că a avut un sentiment de siguranţă şi se credea ca şi cînd s'ar fi aflat pe puntea unui vapor.

Scoborîrea balonului s'a făcut exact în acelaşi punct de unde balonul se rîdicase fără cea mai mică sguduitură.

Bande Greceşti

Constantinopol.—După ştirile Porţei o bandă grecească care trecea fruntaria în Turcia a fost respinsă. Ziarele turceşti află că o bandă grecească, a ucis lîngă Gorniţa, districtul Castoria, 7 bulgari şi un perceptor mahometan şi a rănit pe un mahometan. Banda a perdut în fuga ei patru oameni.

Imbarcare

Copenhaga.— Regele, prinţul Harald, primul ministru şi 40 membri ai parlamentului s'au îmbarcat azi după amează pentru Faroer.

Interviev cu Prinţul Bulov

Paris.—Ziarul „Le Figaro", publică un interviev pe care colaboratorul său d. Huret l'a avut cu prinţul de Bulow la Norderney. Prinţul de Bulow a spus că serbările de acolo îi amintesc pe cele de la Kiel. El este foarte satisfăcut de a vedea atîţea Francezi la aceste serbări.

Prinţul de Bulow a recunoscut că s'a produs o mare apropiere între Franceji şi Germani şi aceasta trebue atribuit faptului că popoarele nu sunt atât de lipsite de judecăţi pe cît se pare şi se crede. Naţiunile sunt ca indivizii trebue să se cunoască unii pe alţii pentru a se aprecia unii pe alţii. Nu pot de cât să vă felicit pentru sforţările ce se fac în Franţa în vederea acestei apropieri. Cancelarul respunzînd altei întrebări a zis că faţă cu Franţa care e o ţară atât de simţitoare trebue mult tact şi moderaţiune şi timpul care lucrează pentru pace îşi va face drumul său.

Este firesc că până atunci nu trebue să se producă nici un incident care ar putea prejudeca viitorul. Intrucât ne priveşte Franţa poate fi singura că nu voiu ridica nici o dificultate şi nici un fel de obstacol.

Vom remânia credincioşi actului de la Algesiras. Din partea ei Franţa va trebui să fie sinceră şi să facă o politică de porţi deschise, fără nici un gînd ascuns. La întrebarea dacă mai sunt şi alte puncte susceptibile între aceste două state, prinţul de Bulow a răspuns că sunt chestiunile economice şi apoi a adăugat: trebue să constataţi că în cursul călătoriei Dv. v'aţi convins că nimeni nu are intenţiunea să facă războiu Franţei. Sunteţi o naţiune de bun simţ şi de judecată. Aţi vezut că Francezii au găsit în Germania o primire foarte simpatică. Interesele naţiunilor devin din ce în ce mai solidare, ceia ce poate face să se creadă că răsboaele vor deveni din ce în ce mai rare. Noi nu vrem o extensiune colonială; coloniile noastre nu valorează atît cît valorează cele ale altor state. Iar marina noastră nu o sporim pentru a ne răsboi, ci pentru a protege comerciul nostru.

Panica într-o expoziţie agrară

Petersburg —La Pensa s'a deschis o expoziţie de agricultură la care asista o lume enormă. In timpul inaugurărei acestei exposiţiuni trei indivizi au aruncat câte-o bombă care a făcut multe victime. A fost amorît un individ şi foarte mulţi răniţi şi sdrobiţi în timpul panicei produse.

Afacerea Nasi

Roma.—Astăzi se deschide sesiunea extra-ordinară a Senatului Italian transformat în suprema curte spre a judeca pe fostul ministru de instrucţie publică Nasi, învinuit de cîteva fraude în ultima sa legislaţie. Reîntors în ţeară după alegerea sa ca deputat, el a cerut să fie supus unei judecăţi.

Sinucidere

Belgrad.—Casierul ministerului de interne de aci s'a sinucis.

Intr'o scrisoare rămasă, Nicolai Petrinovici, acesta-i numele casierului, spune că se sinucide din cauză că a fost înlocuit cu ocazia zilei onomastice a regelui.

Se crede însă că adevăratul motiv al sinuciderei trebuie să fie o fraudă comisă.

Interzicerea unui congres

Petersburg. — In Septembrie trebuia să se ţie un congres al partidului constituţional democrat la Petersburg.

Şefii acestui partid au adresat o cerere ministrului Stolipin, care însă le-a refuzat permisiunea de a ţine acest congres.

Expulzare

Sofia.—Guvernul bulgar a expulzat pe trei spioni ruşi afiliaţi secţiei poliţiei politice ruseşti.

Cei trei expulzaţi sunt: Karbin, mare proprietar, Lidshin, învăţător şi Stancowsky, student.

Un nevinovat

Paris.—D. Vascombes, nepotul fostului ministru şi senator Doumié, pus în causă pentru a fi făcut trafic de decoraţiuni a fost liberat. Ministrul Chaumie declară că acesta n'a fost vinovat ci că este mai mult victima unei imprudenţe.

Miniştrii Romîni

Carlsbad.—D-nii D. Sturza, prim ministru al Romîniei şi E. Costinescu, ministru de finanţe, au sosit aici.

Explozie

Tokio.—O explozie s'a produs în minele de cărbuni de la Tojoska. In momentul exploziei lucrau în mine 471 lucrători, Sunt temeri ca să nu fi pierit toţi.

Meeting croat

Budapesta. — Un mare meeting croat a avut loc. Deputatul Sulloa a rostit un discurs vehement contra guvernului ungar şi a declarat că lupta nu va inceta de cît cînd Croaţia va deveni cu desăvîrşire autonomă.

Meetingul a avut loc la Susak.

Un mic grup de manifestanţi a isbutit să înainteze pînă la Fiume unde s'a produs o ciocnire, fără însemnătate între croaţii din Fiume şi poliţie.

Ciocnire de Vapoare

San Francisco. — Vaporul Columbia s'a ciocnit cu vaporul San Pedro din causa unei ceţe dese pe coasta Californiei. Columbia s'a scufundat. Au pierit 150 pasageri. Sunt 80 inecaţi.

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindică sigur boalele de stomac, intestine, ficat, rinichi, beşica udului. artritism, diatesa urică, etc.

Cu aceste ape se poate face cura la domiciliu tot aşa de bine ca şi la izvore

Isvorul No. 1 este apa cea mai higienică şi digestivă, baută la masă cu vin sau simplă.

Pentru comande a se adresa farmacistului **IOAN WERNER**, Furnisorul Curţei Regale,—**Iaşi**.

EMIL D. LEFTER

fost judecător de instrucţie

AVOCAT

Consultaţiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.

Iaşi, Str. Carol 14

societatea generală de asigurări

Agricola

face asigurări contra: incendiului, grindinei, asigurări de viaţă şi accidente.

Agent general pentru Iaşi

MOSES JURIST

Strada Ştefan cel Mare 44

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi : *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinşez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.
a Iaşi la Konya, Racoviţa Mareus farmaciştii

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESÉ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREI, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATĬ KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 20 Places.....	7 »

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix : 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi — Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 192.— Joi 12 Iulie 1907

Liberalii agită la ţară

Intrunirea de la Podul Iloaei şi la care a asistat şi d. deputat Ursu, căruia ţăranii adunaţi i-au înmînat revendicările lor, nu trebue socotită ca un eveniment neînsemnat, el are însemnătatea sa şi o însemnatate destul de mare.

Mişcarea agrară din primăvara anului acesta a fost bine înţeles şi rodul unei activităţi revoluţionare datorită broşurilor răspîndite cu sutele prin sate, de către agenţii d-lui Haret, dar a fost şi o mişcare spontanee, neorganizată, neînjghebată după toate normele unei mişcări de resvrătire.

In primul rînd ţăranii n'aveau un program; ei cereau pămînt căci atîta în nevoile lor au putut constata şi atîta constataseră şi autorii broşurelor în analiza vieţii ţărăneşti că este trebuincios de dat ţăranilor. Improprietărirea ţăranilor era panaceul universal.

Poate şi datorită acestei neorganizări serioase, acestei stări primitive la care se amestecase şi un fond mistic, a mişcărei ţărăneşti, că s'a putut aşa de curînd înfrîna resvrătirea din Martie.

*

Intrunirea însă din Podul Iloaei denotă o nouă organizare, o îndrumare a nemulţumirilor ţărăneşti spre o altă cale de lupte şi de reforme. Din starea nebuloasă a primelor mişcări, ea a trecut într'o fază mai solidă, concretă, în care revendicările au un caracter hotărît.

Iată punctele acestui nou program:

1) Improprietărirea ţăranilor cari actualmente n'au pămînt;
2) Fixarea preţului pămîntului de arendă;
3) Scăderea impositului fonciar şi al prestaţiilor;
4) Scutirea de taxe asupra succesiunilor la săteni;
5) Permisiunea vînatului pe proprietăţile lor fără a plăti taxe.
6) Desfiinţarea taxelor pentru vînzarea lumînărilor;
7) Eftinirea preţului peştelui şi a zaharului;
8) Monopolul alcoolului;
9) Ridicarea drepturilor evreilor de a ţinea moşii în arendă şi de a domicilia în comunele rurale;
10) Lărgirea dreptului de vot în sensul ca sătenii să fie reprezentaţi într'un număr mai mare de deputaţi de cît sunt astăzi.

Din citirea acestor cerinţi ţărăneşti, reese un fapt pe care tocmai voiam să-l relevăm: amestecul ocîrmuirei în această nouă organizare revoluţionară.

Lăsăm punctele prime, cum sunt acele ale împroprietărirei ţaranilor şi fixarea preţului pământului de arendă, precum şi scăderea impozitului fonciar şi al prestaţiilor, cari ar fi putut isvorî şi din mintea însăşi a ţaranilor şi învăţătorilor cari sunt cu ei în contact—dar trecînd la celelalte desiderate ca scutirea taxei asupra succesiunilor, desfiinţarea taxei pentru vînzarea lumînărilor, monopolul alcoolului şi altele, se poate vedea imediat opera agentului guvernului.

*

Ţăranii sunt foarte puţin împovoraţi de taxa vînzărei lumînărilor spre a face din abrogarea ei un desiderat, iar monopolul alcoolului nu poate nici odată un ţăran, în starea lui de azi, să-l conceapă ca un punct necesar în reformele trebuincioase existenţei sale. Să zicem că Moldovenii cari nu sunt fabricanţi de rachiu, ar mai putea cere o astfel de reformă; închipuiţi-vă însă ţăranii din judeţele Muscel, Prahova, a cărora bogăţie e datorită tocmai fabricaţiei rachiului, cerînd ruinarea lor prin crearea unui monopol al spirtului. Dar nici ţăranul moldovan, n'a ajuns încă l'a acea pricepere că alcoolul e un rău, o boală socială spre a cere prin monopol o garanţie a calităţei sale şi a diminuărei vînzărei lui. Ţăranii ruşi au ca desiderat desfiinţarea monopolului şi nu cred ca ţăranul nostru ar sta pe o treaptă mai superioară culturei şi idealului ţăranului rus.

Coincidenţa încă, că d. Costinescu lucrează în acest moment la o lege a monopolului alcoolului, ne îndreptăţeşte a socoti că idea aceasta găsită şi la ţărani nu este de cît opera de agitaţie a agenţilor liberali.

Adăogaţi încă prezenţa institutorilor, a preoţilor—fideli adepţi ai d-lui Haret in chestia ţărănească şi prezenţa d-lui deputat Ursu şi veţi pricepe că uraganul nou ce se ridică din păturile ţărăneşti va fi iarăşi opera demagogiei liberale.

E simptomatică întrunirea de la Podul Iloaei; ea nu s'a restrîns numai aci, ea va merge mai departe din sat in sat şi va aduce grăuntele de resvrătire trebuincios de a incendia din nou ţeara de la un capăt la altul.

Şi cum de data asta nu vom avea de luptat cu o organizare efemeră ci cu o grupare de oameni uniţi printr'un program, susţinuţi făţiş de un guvern, nu ştim dacă tunurile cu repetiţie şi cele de asediu vor fi suficiente să oprească şuvoiul ce se va deslănţui asupra ţărei.

Liberalii să cugete asupra acestor lucruri!

*

DOUA ATITUDINI

Ultimele procedări ale guvernului liberal, faţă de mişcarea muncitorimei de la oraşe, pare a invedera că adevărul, cunoscut în fiziologie, că ipertrofia unui centru cerebral aduce de multe ori atrofia altor centre, poate să-şi găsească aplicaţia şi în ce priveşte funcţionarea unui organism social.

Partidul liberal de astă-zi, adică organizat ast-fel în cît să predomine nuanţa brătenistă şi a tinerimei generoase, suferă de o ipertrofie—cel puţin în aparenţă—şi anume de dragostea nemărginită pentru populaţia rurală, dar in acelaş timp are atrofiate centrele în privinţa revendicărilor muncitorimei de la oraşe, a proletariatului industrial, a lucrătorilor surtucari.

Cu drept cuvînt s'ar putea spune că partidul liberal are astă-zi o nuanţă inaintată de democraţie în ce priveşte pătura rurală, dar ie de un reacţionarism rabiat in ce priveşte lucrătorii de la oraşe.

Intr'adevăr procedeurile regimului faţă de cluburile din Capitală şi provincie, celebrele ordonanţe anticonstituţionale ale prefectului de Galaţi, expulzările care în ultimul timp au luat o extenziune atît de mare, iată atîtea dovezi că faptul este perfect aşa cum l'am relevat noi.

Dar s'a întîmplat, contrar de ceea ce se observă în fenomenele fiziologice, că ceea ce s'a reliefat pînă acum a fost atrofia, adică măsurile barbare, reacţionare de mult uitate în practicele noastre de guvern, iar ipertrofia mult cîntată se reduce, pînă acum cel puţin, la o frazeologie goală, la o lipsă totală de concepţiune sănătoasă pentru îmbunătăţirea cu adevarat a soartei clasei ţărăneşti.

Două atitudini: democraţi pentru săteni, reacţionari pentru orăşeni, iată caracteristica regimului brătienist.

Opera unui ast-fel de regim nu poate să fie de cît aceea ce se vede astă-zi: măsuri barbare, reacţionare de o parte, frazeologie goală de altă parte.

Superficialitatea reformelor AGRARE

Revolta din primă-vara aceasta ne-a găsit aşa de puţin pregătiţi pentru marea problemă a vieţei noastre naţionale: chestia agrară. Am văzut cum Parlamentul însuşi s'a găsit neputincios de a ataca de-odată această chestie şi a trimis'o în faţa unei comisiuni de anchetă şi de studii. Şi am observat cu toţii masa de lucrări, broşuri, articole asupra acestei chestiuni interesante, dar în vîltoarea aceasta de publicaţii nu e nici o idee de sinteză, o lucrare care ar da o indicaţie deslegărei problemei ţărăneşti; toate sunt lucrări de analisă, constatări de fapte.

Şi pentru ce aceasta? Tocmai pentru faptul că e superficială cunoştinţa noastră de necesităţile agrare. Un colaborator al nostru zeflemisea în cîte-va note, pe politicianii noştri plecaţi la munte, la băi, la mănăstire, spre a studia chestia agrară. Zeflemeaua are tot fondul de adevăr—nimeni nu o cunoaşte această chestie şi probabil nu o va cunoaşte în vilegiatură. E superficială cunoştinţa noastră a celor ce trebuesc făcute, superficială va fi şi studiarea ce vom face-o şi superficiale vor fi şi reformele trebuincioase a fi făcute.

Şi apoi e încă un punct nelămurit care apasă cu micimea lui toată măreţia problemei agrare. Trebueşte schimbată o întreagă mentalitate îndreptată într'o direcţie, hotărîtă într'o parte şi luată o altă normă de prefacere socială. Se poate face asta de la o zi la alta?

Clasele noastre ocîrmuitoare n'au trecut prin faza acea de pregătire ideală a realizărei unei preînoiri sociale. Nu s'a agitat, nu s'a vorbit de o chestie agrară, de cît atunci cînd ea a izbucnit cu toată violenţa ei.

Putea-vor dintr'o dată să treacă diriguitorii noştri de la o lucrare de analisă, fără nici o pregătire, la o operă de sinteză politică? Nu ştim şi de acea credem în superficialitatea chestiei agrare. Şi putea-vor ucide mentalitatea de care vorbeam şi care există. Nu mai departe interventionismul statului practicat pînă în prezent în folosul clasei stăpînitoare, putea-va el să fie acceptat de această clasă, vrăşmaşii ori cărei preînoiri şi hotărîtă a nu sacrifica nimic, cînd va vedea exercitîndu-se interventionismul în senzul ocrotirei nu numai a capitalului dar şi a muncei? Iată ce vom dori să vedem şi credem că nu vom vedea—tocmai din pricina superficialităţei noastre şi a nepregătirei noastre. Făcînd ceva pentru chestia agrară vom trebui să facem o săritură, să trecem peste multe, ceea ce natura nu o permite spune Leibnitz.

Liberalii despre socialişti

Nu avem nici o simpatie pentru socialism şi mai puţin pentru socialişti. Drumul care şi-au făcut ideile socialiste şi evoluţia lor spre o doctrină de stat care a înlăturat şi internaţionalismul şi desfiinţarea proprietăţei individuale—cum e spre pildă socialismul lui Millerand şi Briand, îndreptăţeşte pe toţi să vorbească cu socialiştii mai subţire.

E curios faptul, însă, de a vedea cum ziarele liberale cinstesc pe socialişti şi zic „e curios cînd în minister e un fost socialist, cînd în partidul liberal mişună cu sutimile foşti socialişti cari de şi liberali nu au părăsit în toate vederile lor democrat socialiste".

Astfel *Secolul* vorbeşte de *sufletul pervers* al socialistului român care nu respiră de cât ură şi venin iar de socialism ca de un catehism redus la *ură* şi *duşmănie*. Sau alta şi mai subţire: „Nicăeri ca la *derbedei* socialişti din România".

Voinţa Naţională are în fruntea ei pe fostul şef al Marxismu'ui din România, pe d. Ioan Nădejde, cea ce nu o împedecă de a face cu ou şi cu oţet pe socialişti apropos de dr. Rakovski.

Ce zic de asta dd. Mortzun, Stere şi alţii? Deşi intraţi cu totul în partidul liberal totuşi nu credem ca pentru trecutul lor să nu fi rămas o umbră de simpatie şi nimic sfânt pentru acele vremuri în care cu alţi derbedei şi cu sufletele perverse propagau *„ideia de ură şi duşmănie"* a socialismului?

D. Stere, nu mai departe în numărul ultim al *Vieţei romîneşti*, făcea o opinie separată şi pur democratică, cerînd *amnestia* pentru ţărani, cea ce îl despărţea de grosul partidului şi îl apropia de *„derbedei"* cari cereau acelaşi lucru. Sau poate socialiştii din partidul liberal nici nu cunosc existenţa ziarelor partidului liberal şi trăesc departe de ori ce critică a acestora? Aşa s'ar explica faptul că d. Stere de câte ori are ceva de spus, nu scrie la gazeta partidului ci se adresează *Adevărului*, care are mare simpatie pentru *„derbedei socialismului"*. Aşa a fost şi cu ultima scrisoare adresată *Adevărului* spre a rectifica invinuirile pe care îi le fac câteva ziare relative la o afacere din Basarabia.

Astfel explicată afacerea, înţelegem de ce nu'şi fac prea mult sânge rău socialişti liberali de cele ce se vorbesc despre ei sau de foştii lor tovarăşi în gazetele oficioase ale partidului lor!

OAMENI ŞI LUCRURI

NECUNOSCUTEI

Din nou colegii de redacţie îmi întind plicul alb care mă aşteaptă pe masă, pierdut într'un morman de hîrtii şi ziare. Revăd aceeaşi slovă, cunoscută par'că de ani de zile şi scrisă de aceeaşi necunoscută cu mîna fină şi inteligenţa mai fină încă, de aceeaşi nepătrunsă şi enigmatică anonimă, care sfidează curiozitatea, stînd umbrită subt vălul misterios şi uimeşte prin cea mai cochetă proză ce poate aşterne o intelectuală care-şi ascunde entuziasmul sub cel mai elegant şi inofensiv cinism.

....Şi cînd cuget că poate astăzi, poate odinioară am întîlnit-o; că poate fără a bănui am privit în ochii ei—şi trebue să fie nespus de cuminţi, de adînci şi pătrunzători ochii ei—că poate m'a încrucişat zimbetul ei sarcastic,—acelaş zimbet care se iradiază din cadrul unei supreme ironii şi al unei supreme bunătăţi în acelaş timp;—că poate îndărătul vre-unei ferestі am văzut-o cetind, — meditînd, — iscodind toate acele subtile maliţiozităţi care aveau să-mi fie transmise sub scutul comod şi iresponsabil al anonimatului, fără să fi ştiut că este ea,—fără să-mi fi putut spune mie însumi: *tua res agitur*....

Ştiu, îmi doreşti tot binele şi doreşti toată frumuseţea.... de altă dată modestei mele proze de toate zilele şi-mi arăţi mijlocul pentru aceasta, mă ajuţi şi mă îndrumezi redeschizîndu-mi orizontul cerurilor părăsite, cărarea amintirilor pustiite, îmi descoperi vechea comoară a pornirilor romantice, rechemîndu-mă cu ecouri ale propriilor mele cîntări, imboldindu-mă spre taina acelor frumuseţi din care ai binevoit—suflet visător şi de sigur entuziast—să păstrezi, să ascunzi pe unele ca, la un moment dat şi pe neaşteptate, să mi le arăţi, să mi le dăruesti, să mi le reîmprospătezi. Şi—mărturisesc—posezi această magică putere, anonimă, drăguţă: ba, dacă e drept că stilul e.... femeea, atunci eşti desigur foarte drăguţă.... Posezi darul acesta şi-ţi împlineşti scopul cu prisosinţă. Intocmai cum zefirul uşor atingînd şi mişcînd o singură undă, pune prin ea în mişcare întreg oceanul, făcînd să vibreze ca într'o infinită îmbrăţişare val după val,—tot astfeliu cînd faci să tresară o singură fibră, reînviezi lesne un întreg trecut, cu o infinită varietate şi bogăţie de emoţiuni, de amintiri şi, dacă vrei, de plăceri.

Ce caută însă toate aceste şi de ce mi le ceri în mijlocul prozaicei mele chemări de toate zilele? Aici nu fac decît meşteşugul de a surprinde doară în gama discordantă a întîmplărilor, în complexul dizgraţios al vieţei de toate zilele—cîte o notă mai simpatică, mai armonioasă şi mai patetică, îmbrăcînd uneori destul de rău haina de sărbătoare peste înfăţişarea slută a unui indiferent „subiect" de vorbă. Fără a mai vorbi de viaţa... profesională.

D-ta însă, apariţie enigmatică şi dulce, mă rechemi într'o lume cu totul alta, al cării drum l'am uitat aproape de mult.

...Cunoşti legenda miraculoasei paseri de care ne vorbeşte Humboldt? Un trib întreg pierise în lupta pentru traiu, colo în depărtările Americei de sud. Odată cu el—se stânse graiul în care se înţelegeau ei în de ei, în care-şi spuneau durerile, în care îşi mîngăiau dorurile, în care îşi cîntau visele, îşi alintau iluziile, şi îşi serbau speranţele. Pierise tot. Dar iată că o pasere ciudată—naturalistul o clasifică în specia papagalului banal—pe care o cruţase biruitorii şi nimicitorii tribului, rosteşte cuvinte din graiul celor morţi; după zeci de ani ea spune pustietăţei şi străinilor trecători cuvinte de ale lor şi nimeni nu le pricepe, de nicăiri nu răspunde ecoul....

...Să fie ceva asămănător între această legendă şi faptul scrisorilor acestora, obsedant de întristătoare şi totuşi dulci?

Dar n'am vorbit încă nimic de scrisori, de frumoasele scrisori...

Rodion

PREFAŢA

Volumul ce dau azi cetitorului, e al doilea din colecţia mea *Surete şi Izvoade*. După cele cuprinse în el, am ţinut să dau documente slavo-române din cele mai vechi timpuri până la Vasile Lupu. In continuare a Vol. I, ţinusem la început să dau documente dintre 1570—1633; cum însă în cursul publicaţiei am căpătat şi documente mai vechi, le-am pus în corpul volumului, lăsînd cetitorului specialist grija de a le coordona şi sistematiza.

O ochire fugitivă asupra varietăţei izvoarelor de unde am cules documentele, va explica varietatea lor. Ar fi fost mult mai lesne, ca luînd seria de documente a unei moşii după pachetul de acte sau condica de copii să le public după moşii în ordinea cronologică. Şi volumul ar fi eşit mai repede, şi munca mai uşoară; dar aşa se spicueşte din diferite pachete actele cari prin vechimea lor se referă la o anumită epocă. Poate în alte volume să dau şi în corp o serie de documente cu referinţă la o moşie, cum de pildă ar fi actele Vasluiului; dar aşa a te opri asupra oricărei moşii şi a expune cronologic actele, ocupi în prea multe file puţine fapte; iar a le da în registre n'am ţinut niciodată la aceasta, de oare-ce se trunchiază viaţa documentului şi se perde interesul multilateral ce-l are ori-ce document. M'am deprins a le copia în întregime şi a le reda în întregime.

Faţă cu izvoarele, de unde am cules documentele, sunt mai mult de 30 la număr. De la unii am căpătat pachete întregi, în care cetim istoricul total al moşiei la care se referă. Unele însă au fost şi izolate, dar nu mai puţin importante. Din cele 160 documente câte cuprinde acest volum, 23 sînt din pachetul Nisporeştilor (d-na Roseti); 16 din pachetul Bogdăneştilor (învăţătoru Gr. Tabacariu), 15 din pachetul Băcanilor dela Tutova (d. Maki Palade), 11 din pachetul Răscanilor şi Horgeştilor (d. Gh. Strat), 10 din pachetul Avrămenilor (d. Albert Daniel), 10 procurate prin librăria Şaraga dela care am capatat sute de acte vechi spre copiere, 9 dela d. Gr. Buţureanu, 8 dela dl. Spiridon Irimescu pentru Tupilaţi şi Bădeşti, etc. etc. Cu cât actele sînt mai singuratice, cu atât au mai mare interes, căci se capătă mai greu şi se complectează nici nu ştii cum unele date din vechi de oameni şi lucruri.

A stărui asupra conţinutului actelor cuprinse în acest volum, e a le repeta mai desvoltat sumarele. Varietatea conţinutului lor, ne îngreue această lucrare de sintetizare.

Un lucru ţin a se desprinde din lectura documentelor din acest volum. Fiind cu referinţă la o epocă, cînd slavonismul slăbeşte, şi apare limba română în cancelaria domnească, să vedem ce observări am putea scoate asupra acestui fenomen de bilinguitate în cancelarie şi cum o limbă a cedat locul celeilalte. Fenomenul s'a petrecut pe nesimţite, de jos în sus, dela neoficiali la oficiali. Cu cât oficialitatea era mai mare şi cel chemat la o afacere era mai oficial prin funcţiunea lui, cu atât limba de comunicare era cea oficială slavonă fie că-o ştia bine sau nu partea impricinată.

Acest lucru nu era numai în cancelarie, ci şi în biserică, unde cu cît biserica era mai pentru poporul de jos, cu atît s'a simţit nevoe de cărţi pe *rumînie*. Aşa; din 22 *zapise particulare* numai 9 sînt scrise în slavoneşte, restul în româneşte (din care 9 cu dată nesigură). Incepuse lumea cu mult înainte de epoca lui Vasile Lupu să întrebuinţeze limba romînească în daraverile lor particulare şi dacii îşi făcea o datorie dând pe romîneşte afacerea, cu o grijă, care arată o perfectă cunoştinţă a limbei care atunci o întrebuinţau pentru prima oară în scris. Corecteţa formelor gramaticale, construcţia sintactică totul arată o cultură desăvârşită la diecii timpului, ceiace face că scrisul lor ne slujeşte complect la studiile de limbă. Cu cât siguranţa şi corecteţa se vede în fraza românească cu atât se perde corecteţa frazei slavone, unde se găsesc cu îmbelşugare românisme, dovadă vie că diecii îşi aveau ca limbă maternă a lor română, şi ca limbă de împrumut, slavona.

Trecând la a doua categorie de acte, găsim *Zapise de mărturie* de la diferite feţe de boeri şi boeranaşi pentru vânzări, cumpărări şi alte daraveri. Din 18 zapise de asemenea natură, numai 6 sunt scrise în româneşte, din care *două* au dată fixă, iar 4 fără dată; restul de 12 zapise sînt

redactate în slavonă, ca una ce era limba de cancelarie a feţelor oficiale.

Cărţi de divan sînt numai două, amîndouă în limba slavonă, căci în divan a domnit mai mult limba slavonă.

Cărţi domneşti de chemat în judecată sau de pus în stăpânire pe cineva numărăm 16; din acestea 9 sînt scrise în românește și 7 în slavonește. Studiul acestor cărţi domnești arată un pas înainte făcut în procedura veche. Secl. al XIV și XV nu cunoștea asemenea cărţi, așa că nu putem ști bine cum se prezenta o acțiune la divan, și cum era ordinea de zi. Cu vremea s'a găsit forma cea mai primitivă: Domnul scria slujbașului din localitate unde se isca afacerea. și-i atrăgea atenția că cum va vedea cartea domnească să urmeze întocmai. Cam de la Radu Vodă cel Mare și mai ales de la Gaspar Graţian limba acestor cărţi domnești a început să fie cea română, lucru care rămâne permanent și sub Vasile Lupul. Stilul acestor cărţi gospod trădează moravurile epocei, temperamentul domnilor, cum și alte amănunte vrednice de cunoscut.

Ispisoace și urice domnești formează grosul documentelor din volum; ele sînt în număr de 85; toate sînt scrise în slavonește. Stilul acestor ispisoaie e în mare majoritate acelaș, de și cancelaria a complectat încetul cu încetul ca textul uricului să cuprindă în sine și procedura în săvârșirea actului: De la redactarea simplă și scurtă a uricelor de sub Alexandru cel Bun, acele de mai apoi din secl. al XVI-a și XVII-a este o diferință, rod propriu al practicei cancelariei prin diecii noștri.

S'a dat de alții lista diecilor și boerilor timpului. In indicile ce întovărășește volumul, specialistul va găsi acul în carul cu fân, căci mai ales în cercetările istorice trebue să înlesnește munca cetitorulu prin arătări cât mai complecte de oameni și lucruri.

Iași, 5 Iulie 1907. **Gh. Ghibănescu**

„Opinia" în Provincie

Din Huși

Duminică 8 Iulie a. c. la orele 4 din zi a avut loc la biserica Sf. Nicolae căsătoria religioasă a simpaticului tânăr Paul Gâdey cu drăgălașa domnișoară Elena Râșcanu.

„Himeneus" dintr'un colț nevăzut pare a răsuflat acestei căsătorii atmosferă dulce și plăcută. Un soare frumos și cald punea o strălucire de aur pare-că tuturor acestora. La biserică au asistat tot ce are Hușul mai distins și mai de elită. Nuni au fost Domnul și Doamna *Ghibănescu* de la Iași. După ce Hristos a dat dumnezăiasca'i puternicie și bine-cuvîntare tinerilor căsătoriți, cortegiul de nuntă foarte elegant, a parcurs străzile principale ale Hușului în salutările și simpatiile orășenilor. Cortegiul s'a oprit la locuința d-rului Gâdey, primit de fanfară. Aici în somptuoasele încăperi s'au primit intimele felicitări ale familiei căsătoriților.

La 7 seara s'a servit supeul intim după care tinerii căsătoriți au plecat la gară întovărășiți de următoarele familii: Dr. Munteanu, Georges Berea, Râșcanu și Dr. Gâdey.

La 9 ore trenul ducea cu el în aclamările tuturor, două suflete fericite, două suflete ce s'au priceput și s'au unit. Nuntașii de la gară în cortegiu s'au întors din nou în saloanele d-rului Gâdey, unde s'a petrecut.

Sub lumina vie a lămpilor străluceau ca „cuirase" de briliante toaletele următoare: a D-nei Ghibănescu de o splendoare ce rare ori se vede. D-na dr. Gâdey în toaletă vernil f. elegantă. D-na Emilie Berea gentilă în negru. D-na Adela Gheorghiu în gris-„perle". D-na Rîșcanu Justinia în „gris" dulce ce resorta cu gingășia D-sale. D-na Eleonore Berea într'o superbă toaletă „gris". D-na dr. Munteanu în mauve închis. D-na Anastasia Râșcanu în mauve. D-na Zoe Geles în écrue.

Dintre D-re: D-ra Emilia Berea în alb —o poezie ce părea că plutește numai într'un vis frumos și strălucit. O perlă așezată într'o mare de brillante ca să dea strălucire și farmec mai desăvârșit. D-rele Munteanu două *„idyle"*.

Din domni: D-nul dr. Munteanu. Dr. Gâdey, Iorgu Berea. Eremia Gheorghiu. Ghibănescu. Alex. Râșcanu, vecinicul „anacreon", Petru Geles, Stefan Râșcanu, Gh. Râșcanu, Petru Gâdey și Nic. Ionescu.

La ora 1 din noapte s'a servit un elegant și copios supeu.

Au toastat D-nii Râșcanu, Munteauu, etc. pentru tinerii căsătoriți și pentru fericiții părinți.

La orele 4, cînd „Aurora" întră pe porțile zilei, lumea s'a împrăștiat purtînd în suflete duioasă și frumoasă amintire a nunței.

Urăm și noi la rându-ne tânărului și drăguțului Pavel Gâdey cît și superbei sale soții toate fericirile **Eu.**

Litere-Ştiinţe-Arte

280,—aceasta e cifra celei din urmă lucrări inaugurale pentru diploma de doctorat în medicină și chirurgie la facultatea din Iași; cu această numerotație de teză s'a încheiat anul universitar și, de sigur, dacă vacanța n'ar fi survenit, cifra progresa repede și la toamnă numărul de 300 va fi întregit fără nici-o greutate.

Intr'un interval relativ mic dară facultatea cea mai tînără a făurit aproape trei sute de atari titluri, a dat țării trei sute de doctori în medicină, care se adaugă la mult mai marele număr de titrați ai facultății din București și la mai marele număr încă al acelora cari au venit în cursul anilor cu titluri din țări străine. Ce abundență, ce pletoră!

Negreșit: numărul acesta însemnat de teze arată cîtimea de activitate, munca enormă cheltuită; dovedește pînă la un punct marea trebuință culturală căria respunde instituția—tînără încă, dar mult promițătoare—a facultății de medicină din a doua capitală. Dar în același timp ce subiect de suggestive meditațiuni nu formează această eloquentă cifra? Ce profeție îngrijitoare asupra grelei concurențe cu care se amenință ei în de ei, posesorii acestor titluri, numărul acesta mereu crescînd al doctorilor, avînd cu toții mari trebuințe sociale și materiale, corespunzătoare titlului. Căci înainte de a face pe alții să trăiască,—sutele de medici au datoria de a putea trăi ei însuși. La ultimul concurs de doctori—pentru spitale și orașe—s'au putut vedea semnele teribilei coucurențe, urmările groazavelor stăruințe pentru ocuparea modestelor posturi, prea puține la număr față de imensa cifră a candidaților.

...Și să ferească sfîntul ca atîtea și atîtea sute de doctori să lupte pentru existența lor proprie, nu pentru a... bolnavilor!

*

La Paris s'a descoperit zilele aceste un nou tablou de Botticeli, pînă acum aparținînd unor particulari care nu bănuiau că posedă o operă atît de valoroasă a marelui maestru florentin. Tabloul reprezintă pe „Madona cu copilul ei". Fecioara șade, cu privirile aplecate, cu capul lipit de obrazul copilului. Acesta din urmă o ține îmbrățișată, iar privirea o are ridicată spre cer. In stînga grupului—un înger care se roagă.

*

Academia franceză va serba în curînd cu solemnitate jubileul de 50 de ani de la intrarea în Academie a renumitului paleograf și istoric Leopold Delisle. Jubilarul e în vrîstă de 81 de ani avea dar de-abea împlinită vrîsta de 30 de ani cînd deveni „nemuritor".

*

Știința engleză numără o curiozitate... statistică mai mult. Un profesor englez care de ani de zile întocmește măsurători și statistici a pus în emoțiune lumea femenină a Angliei, demonstrînd că brațele damelor din lumea bună devin din an în an sau cel puțin de la o generație la alta mai...scurte, așa că—dacă nu intervine un amestec al claselor prin căsătorii—după cîteva mii de ani anumite categorii de dame vor pierde brațele cu totul, din cauza lipsei de muncă, de mișcări. Se crede însă că pînă atunci clasele sociale nu vor mai exista de loc grație triumfului democrației, așa că primejdia în chestiune va dispărea și dânsa odată cu alte rele sociale...

*

Guvernul austriac întreține cu piositate —din pricina remușcărilor fără îndoială —celula lui Silvio Pellico, în fortăreața din Spielberg. Și în vremea asta Italia lasă municipalitatea satului Saluzzo să pună în vînzare casa natală a autorului *„Inchisorilor mele"*. Comuna aceasta e săracă. Ea s'a mulțumit să dea un loc de onoare, în biblioteca primăriei, volumului lui Dante și Bibliei pe cari marele patriot Silvio Pellico le citea în temnița sa.

*

In scrisorile sale intime date de curînd la lumină, marele compozitor rus Ceaikowsky judecă foarte sever o operă a lui Saint Saens, El scrise la 28 Mai 1886. „A fost la opera mare. *Henric VIII* e mai puțin de cît mediocru". Adevărat este că în același an compozitorul rus scrie despre el însu-și: „Din nou am lucrat ceva oribil. Și mi se spune că am geniu? Prostie!"

*

Moștenirea literară a lui Huysmans cuprinde manuscrisele complecte a trei volume.

E povestea a trei biserici din Paris. După voința sa, aceste opere vor apare în iarna viitoare. Scriitorul aruncase în foc, cu trei zile înainte de moarte, o lucrare începută.

*

Există un oraș în Germania, Halberstadt, care decerne în fie-care an nn premiu de poezie—doi napoleoni—pentru o poemă. E o fundație a poetului Gleim, mort la 1803. Bucata premiată e recitată la serbarea câmpenească care are loc acolo în fie-care an.

Băncile Populare

Am cetit prin ziare raportul comitetului Societății *„Țăsătoarea"* pentru cultura viermilor de mătasă. Din acea dare de seamă se vede că, datorită acestei societăți, s'a revărsat în punga țăranilor în anul acesta peste un milion și jumătate lei, bani proveniți din exportul mătăsei prin intermediul Societății.

Acest resultat admirabil obținut de societate prin redeșteptarea unei vechi și infloritoare industrii naționale, arată cît sar putea face pentru țărani și cîte milioane bani străini s'ar revărsa în punga țăranului. Multe industrii casnice și agricole au dispărut, prin faptul că țăranul producător nu are târg sigur pentru desfacerea produselor sale.

Dacă societatea *„Țăsătoarea"* a dat resultatele admirabile, este datorită faptului că pe lîngă buna organisare a creșterei viermilor, ea a asigurat țăranilor și desfacerea produsului, ori cari ar fi cantitatea produsă.

Sunt multe industrii cari s'ar indruma din nou dacă țăranii ar avea înlesniri și tîrg de desfacere. In primul loc am avea *industria pănzăriei* ce s'ar produce in lungile nopți de iarnă; creșterea *păsărilor*, *cultura oilor* pentru lînă etc., și mai presus de toate *creșterea albinelor* o veche industrie astă-zi decăzută. Pentru aceasta trebue însă îndrumare și înlesniri bănești ceia ce nu se vede.

Ceia ce a făcut societatea *„Țăsătoarea"* ar trebui să facă Băncile Populare, adică să procure mijloace și produsele să le desfacă tot băncile.—Lucru acesta la băncile noastre populare nu se vede. Afară de procurarea plugurilor, băncile noastre populare fac cămătărie numai, ele fiind prefăcute acum în adevărate tarapanele de cămătărie și misitie.

De alt-fel în privința rolului băncilor în chestiuni economice generale s'a plâns și societatea *„Țăsătoarea"* căci s'a incercat strîngerea gogoșilor prin ajutorul băncilor, și *„resultatul nu a corespuns încă așteptărilor societății"* cum se exprimă comitetul doamnelor, și exprimă dorința că poate la anul *„să deie mai bune roade"*.

In schimb însă băncile populare desface cu o ardoare ne mai pomenită mașini de cusut în loc de răsboaie și *gramophoane* în loc să culeagă gogoși de mătase sau să importe stupi de miere.

Cum se vede aceste bănci în loc *să atragă bani străini* în *punga sătenilor* fac tocmai din contra; înlesnesc plecarea din țară a banilor pe obiecte inutile ca gramophoane etc. Tot aceste bănci servesc de misiții cei mai buni pentru societățile de asigurare lucrînd chiar contra intereselor generale ale băncilor îndemnînd pe săteni să contracteze *la societățile de asigurare* asigurări pe viață în loc de a-i învăța *să depue la băncile populare* economiile lor.

Toate acestea le fac băncile pentru un cîștig bănesc de care s'ar putea dispensa. Ar trebui ca cei în drept să limiteze aceste operațiuni dăunătoare țăranilor și să le oblige să se ocupe numai cu operațiuni cari atrag bani străini în punga țăranului iară nu să înlesnească plecarea banilor din țară. **W. M.**

Informaţii

Pe timpul verei administrația „Opiniei" face abonamente lunare:

In țară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

Cu începere de la 9 Iulie și până la alte dispoziţiuni, partea administrativă a ziarului, se va face de tipografia Goldner.

Ori-ce cerere de abonament, de anunțuri, schimbări de adrese, mandat poștal, se vor adresa tipografiei Goldner.

—

In 118 zile de cînd se află în fruntea Ministerului justiției, d, Toma Stelian a făcut 184 mișcări în magistratura, adică aproape două mișcări pe zi.

Vrednic se arată d. Stelian, nu-i vorbă dar cum rămîne cu biata magistratură, atît de teribil sguduită de actualul ministru al justiției? !..

In analele magistraturei nu se pomenește de un ministru mai sectar și mai îndrăzneț.

D. Stelian nu are tovarăș de cît pe cinstitul sau coleg de la instrucția publică d. Spiru Haret, cu care de mînă, va părăsi pentru totdeauna banca ministerială.

—

Poliția urmează cu cercetările asupra cercului «Romînia Muncitoare» din localitate.

Mai multe persoane care sunt bănuite că sprijineau acest cerc, sunt supraveghiate de cîte-va zile.

—

Ni se semnalează faptul că de cît-va timp furturile în trenuri se comit pe o scară întinsă.

In special pe linia Iași—Mărășești, nu e zi cînd să nu se constate 2—3 furturi prin vagoanele trenului.

Ar trebui să se ia odată măsuri.

—

Epitropii cassei Sf. Spiridon plecînd în concediu, d. A. Poni directorul Epitropiei, a rămas să gireze afacerile cassei.

—

Pensiile civile și militare pe luna curentă se vor plăti la administrația financiară cu începere de Mercurea viitoare.

—

Autoritățile noastre au descoperit în ultimul timp o nouă bandă de contrabandiști, care întroduceau marfă din Rusia, trecînd Prutul în mod clandestin.

Aceștia erau în legătură cu alți indivizi din Rusia, care-și au reședința lângă Sculeni-Ruși.

—

P. S. S. Episcopul lipovenesc Macoroff Loban a fost eri în localitate și a inspectat biserica lipovenească iar apoi a plecat în Bucovina.

—

D. V. Moșuletz, cantor bisericesc, a cerut I. P. S. S. Mitropolitului ca să fie trimes să funcționeze la capela romînă din regiunea Assa (America).

—

Examenul căpitanilor din localitate aspiranți la gradul de maior va începe la 5 Octombrie a. c.

Examenul se va ținea la comandamentul corpului 4 de armată.

—

In urma intervenirei ministerului de rezboiu, ministerul de interne a aprobat ca ofițerii și sub-ofițerii de grăniceri să aibă permisia de a trece frontiera, cu bilete de liberă trecere

—

O scrisoare compromițătoare.—In toate cercurile se fac comentariile cele mai vii în privința chipului cum s'a procedat față de institutorul Iliescu din Alexandria.

Acest institutor, funcționând în această calitate la Alexandria, la venirea partidului liberal la putere a fost destituit de d. Haret, invinuit fiind ca instigator la răscoală, atât din cercetările procurorului de Teleorman, cât și din acele ale revizorului școlar.

Dar institutorul Iliescu a scos atunci la iveală o scrisoare autografă a d-nului Haret, „prin care era invitat să facă propagandă în județul Teleorman, în chestia agrară și să deștepte clasa țărănească, făcând-o conscientă de drepturile ei".

Institutorul Iliescu, care n'a distrus prețiosul autograf al actualului ministru Spiru Haret, cu toate recomandațiile în acest sens, îndată ce s'a văzut lovit din ordinul tovarășului său de odinioară, a scos la iveală acea prețioasă scrisoare, cetind-o în diferite cercuri.

Atunci, ca prin farmec, s'a revocat ordinul de suspendare al institutorului Iliescu care a fost avansat institutor la T.-Măgurele; iar procurorul și revizorul școlar, cari au constatat vinovăția lui Iliescu, au fost depărtați din slujbe.

—

Administrația comunală a însărcinat serviciul technic să verifice din nou dacă terenul ce comuna trebuie să'l cumpere de la d. P. Ambrozie, din strada Perju No. 8, nu e în zona de canalizare a Bahluiului.

—

D. Ioan Zossin, inspector comunal al plășei Cărniceni, a fost transferat la plasa Copou, iar d. V. Popovici, de la plasa Șipote, a fos transferat la plasa Cîrniceni.

—

DIVERSE

— Femeea Anica Iordan din Mogoșești, pe cînd adapa niște vite la iaz, a fost străpunsă în abdomen de un bou.

Intr'o stare gravă, nenorocita a fost internată la spital.

— In comuna Copou s'a declarat epidemia de morbili.

— Anton Suru, sărind eri din tramvaiul care mergea pe strada Albă, a căzut jos, căuzîndu-și o leziune gravă la față.

— Eri a fost depus la penitenciar Vasile Grigore Pricop, autorul a peste 20 de furturi comise în diferite comune din județul nostru.

— Locuitorul Neculai Suditu, eri pe cînd mergea spre Bucium, a căzut pe șosea, încetînd subit din viață.

— Mîine vor fi expulsați: Gh. N. Branowtz și Staicu Stoianovici, supuși sîrbi, cari au fost găsiți vagabondînd în localitate.

— S'a încuviințat d-lui Saul Fischer, arendașul moșiei Erbiceni, de a întroduce în țară 62 muncitori agricoli.

— Jandarmul rural Gh. Palade, de la secția Bivolari, a fost mutat la Gropnița.

— D-lui Gh. Vlaicu din Tg. Frumos, i s'a furat un portmoneu, în care erau mai multe hîrtii de valoare și două cupoane de rentă 5 la sută.

— Au fost isgoniți din comuna Cepleniţa: Simon Segal, Iancu L. Kaufman, Avram Segal și Șloim sin Simca

— De la fabrica de rachiu din Costuleni a d-lui I. H. Landes, s'a furat astănoapte mai multe vite.

— Serviciul sanitar al județului a luat probe de băuturi spirtoase de la comercianții din Golăești, spre a le analiza.

ALPHONSE DAUDET

2

ROŞCULEŢ

— Pățania unui pui de potârniche, povestită de el insuși —

Niște fazani frumoși, cu penele roșiatice, ciuguleau și ei pe acolo, ținîndu-și crestele lor stacojii aplecate, de teamă să nu fie văzuți. A, nu mai erau mîndri, cum îi știam de obiceiu. Tot mîncînd, ne 'ntrebau ce mai știm, precum și dacă vreunul din ai lor n'o fi căzut. In acest timp, masa vînătorilor, la 'nceput tăcută, se făcea din ce în ce mai sgomotoasă; îi auzeam cum ciocneau paharele, cum destupă sticlele. Tovarășul meu găsi cu cale că e nemerit să ne reîntoarcem la adăpost.

La ceasul acela ai fi zis că pădurea doarme. Băltoaca unde vin de bea căprioarele, sta pașnică și neturburată. Nici urmă de epuraș prin cimbrul din parc. Simțeai doar un freamăt tainic, ca și cum fiecare frunză, fiecare fir de earbă ascundeau în ele o ființă amenințată. Dobitoacele din pădure au aîtea adăposturi: vizuini, desișuri, grămezi de uscături, lăstare și apoi sumedenie de șențulețe de acelea, în care ține apa multă vreme după ce a plouat. Spuiu drept, aș fi dat nu știu ce să stau în fundul unui șențuleț de acela; dar tovarășului meu ii plăcea să fie la loc deschis, la largul lui, să vază de departe, să simță aerul liber în față. Sosirăm la timp, căci vînătorii intrau în pădure.

Vai, cel dintîi foc de pușcă în pădure—foc care ciunteşte frunzele ca grindina de Aprilie și lasă urme în coaja copacilor—n'am să-l uit nici odată! Un epure o sbughi d'acurmezișul drumului, smulgînd în fugă, cu ghiarele-i întinse, smocuri de earbă. O veveriță se lasă dintr'un castan, scuturînd în cale-i mai multe castane verzi încă. Urmară apoi, două-trei sboruri greoae ale unor fazani mari și un sgomot în crăcile joase; erau frunzele uscate duse de lovitura puștei, care speriase, deșteptase, îngrozise tot ce iera viețuitoare în pădure. Șoarecii se ascundeau în fundul văgunei lor. O ragașcă, eșită din scorbora copacului după care ne tupilasem, își rostogolea ochii mari, încremeniți de groază. Apoi, libelule albastre, bărzăuni, fluturi, gîndăcei, tresareau pretutindeni... pînă și un pui de lăcustă mititel se așeză aproape de ciocul meu; dar eram prea spăimîntat eu însumi ca să profit de frica lui.

Cît despre tovarășul meu, el era liniștit. Ațintit la lătrături și la focurile puștilor, cînd se apropiau, îmi făcea semn, și atunci treceam puțin mai departe, ca să nu ne simță cîinii, ascunzîndu-ne bine în desiș. Intr'un rînd am crezut că suntem pierduți. Poteca, pe care trebuia s'o trecem, era prinsă la fiecare capăt de un vînător la pîndă. De o parte, un voinic cît toate zilele, cu favorite negre, făcea un sgomot de unelte la fiece mișcare: cuțit de vînătoare, cartușieră, cutie pentru earbă, fără să mai pun la socoteală niște cisme cu crețuri—lungi pîn' la genunchi—și care-l făceau și mai mare; de cealaltă parte, un bătrîn scund, rezemat de un arbore, fuma liniștit din lulea, clipind din ochi, par'că ar fi dorit să doarmă. De ăsta nu-mi era așa teamă, dar de vlăjarul celalalt...

„După mine, Roșculeț", îmi zise tovarășul meu rîzînd; și fără teamă cu aripile întinse, își îndreptă sborul mai-mai în picioarele înfiorătorului cu favorite.

Și 'n adevăr, bietul om eru așa de absorbit de tot dichisul lui de vînătoare, așa de uimit măsurîndu-se de sus pînă jos, încît, pînă să ia la ochiu arma, noi și trecusem primejdia. A, dacă ar ști vînatorii, cînd se cred ei singuri, la un colț de pădure, cîți ochi mititei îi pîndesc țintă din tufișuri, cîte cioculețe ascuțite abia-și stăpînesc rîsul, văzînd stîngăcia lor!

(Va urma)

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor și Ospiciilor Sft. Spiridon, Iași

PUBLICAȚIE

Se aduce la cunoștința general că în ziua de 24 Iulie a. c., ora 10 a. m., se va ține în cancelaria acestei epitropii, licitație publică cu oferte închise pentru vînzarea spre exploatare a 3 parchete de cîte 22 hectare, din pădurea Coțofănești jud. Putna, proprietatea acestei epitropii.

Garanția provizorie este de 5000 lei.

Condițiunile speciale și generale se pot vedea în ori ce zi de lucru în biuroul serviciului silvic al casei.

Licitația se va ține conform art. 12-83 din legea comptabilității generale a statului.

No. 5553 *2* Iulie 1907

NOUTAŢILE ZILEI

Léon Maillé.—Dăm azi în ziarul nostru cîteva note asupra atentatorului la viaţa preşedintelui republicii Franceze, lnate de către unul din cei mai eminenţi reporteri parizieni.

Léon Maillé,—iată numele atentatorului,—s'a născut la Meyruris (Lozère). După ce-şi făcu serviciul militar,— marina, unde avu o conduită exemplară şi de unde eşi cu gradul de „maître",—întră ca „maître d'equipage" al yachtului ducelui d'Orléans „Maroussia".

Se purtă cît se poate de bine, totuşi avea înclinări spre beţie ceea ce făcu pe căpitan de-al concedia de pe bordul vasului pe care-l comanda.

Găsi repede un loc bun în marina franceză la „Messagers Maritimes" unde stătu timp de 3 ani, însă bea mult absynt.

Erau zile cînd Maillé bea pînă la 1 litru şi jum. de absynt.

După un an şi jumătate se duse la Bézières la una din surorile sale.

Ea observase la dînsul primele simptome ale unui nebun alcoolic.

Plecă după puţin timp la Frontignan, la o altă soră, unde medicii constatară că e lovit de mania persecuţiei, care-l făcu să săvîrşască atentatul din 14 Iulie,—sărbătoarea federaţiunii,—contra preşedintelui Fallières.

***

Moartea unui savant.— Celebrul chimist englez William Perkin a murit la Sudbury aproape de Hawow.

Numele lui şi l'a făcut însemnat descoperind culorile de anelină şi fabricaţiunea lor.—Acest celebru chimist a mai găsit procedeul care serveşte la fabricaţiunea artificială a culoarei indigo.

In anul 1879 decedatul savant fu deeorat cu medalia regală de ştiinţe şi în anul trecut, regele Eduard al VII-lea al Angliei, i-a dat nobilul titlu de Knight.

***

Vizita regală.—Regele Siamului, Chulalongkorn, a fost călduros primit de către regele Haakon al Norvegiei, în Christania, unde s'a dat un banchet în onoarea regelui siamez. Se crede că împăratul Germaniei se va întîlni cu Suveranul Siamului în apele Norvegiei de unde vor pleca la Berlin la 3 August.

Regele Siamului va vizita în capitala Germaniei cîte-va mari fabrici industriale şi va fi oaspetele regentului de Brunswick, pe care l'a primit în Bangkok.

Suveranul Siamez va vizita şi Parisul între 15 Agust şi 2 Septembrie şi va fi primit cu cele mai mari onoruri de către preşedintele Fallières.

Suveranul, înainte de-a se întoarce în regatul său aziatic, va vizita Saint-Sébastien, Munich, Viena, Roma şi Sicilia.

Ultime informaţii

La spitalul sf. Spiridon a încetat din viaţă, în condiţiuni nenorocite, fica cunoscutului restaurator Zamfir din Ungheni şi o fiinţă de o frumuseţă încîntătoare.

In jurul acestui deces se fac multe comentarii şi mai cu seamă se şoptesc lucruri care amintesc condiţiunile în care a decedat acum doi ani vară o altă nefericită şi care deces a format obiectul unei campanii înverşunate absolut nedrepte şi într'u nimica justificată duse de un ziar local în contra unui om cu o poziţie socială bine cunoscută.

Cum nu avem obiceiul de a inzista asupra lucrurilor cari privesc viaţa privată a cui-va şi fiind-că credem că dacă cele ce se şoptesc ar fi adevărate ele ar privi organele judiciare şi nu publicistica, noi nu vom face de cît să înregistrăm de esul, în condiţiuni atît de dramatice, a frumuseţei Unghenilor şi să încheiem prin creştinescul :

— Fie-i ţărâna uşoară.

D-rul Racovschi dat judecăţei. — Un ziar din Capitală anunţă următoarele :

Un consiliu de războiu, compus din d-nii coloneli Solacolu, comandantul reg. 4 Ifov No. 21, Aurel Dimitrescu, comandantul reg. 28 de infanterie, I. Petrescu, comandantul reg. 2 de cetate, precum şi din doi ofiţeri superiori ai consiliului sanitar, se va întruni în ziua de 21 Iulie pentru a se pronunţa asupra mai multor cazuri de insubordonare.

Printre primele procese ce se vor judeca de acest consiliu de rezboiu, va fi acela al doctorului Racovski, care în calitatea sa de medic militar s'ar fi facut culpabil de mai multe fapte de insubordonare şi alte greşeli grave. Acest proces va produce desigur senzaţie.

Şeful companiei de jandarmi din Bivolari raportează că printre sătenii din acea comună se observă încă oare care agitaţie,

Şeful acelei companii cere sporirea numărului jandarmilor din acea secţie, pentru prevenirea unor eventuale agitaţiuni.

Acum cîteva zile d. I. V. Roman, care a fost destituit din postul de sub-director al şcoalei de meserii din Bucium, a cerut să se facă o anchetă la acea şcoală, şi acuza pe d. Băncilă, directorul şcoalei, de mai multe fapte nepermise.

Prefectura de judeţ, a delegat pe d. inspector comunal cu anchetarea ; acesta a referat că denunţătorul nu a produs nici o dovadă de cele denunţate.

Pentru lucrările de reparaţie ce se vor face la Teatrul Naţional, s'a deschis un credit de 14,500 lei de la art. 118 al budgetului ordinar al comunei pe exerciţiul 1907 1908.

Serviciul technic a întocmit şi caietul de sarcine în vederea licitaţiei ce se va ţinea pentru aceste lucrări.

Sergentul major Colanaş C., din compania de jandarmi rurali Iaşi, a fost transferat în compania Fălciu, în locul sergentului-major Niculiţă.

D. căp. Corjescu, comandantul companiei de jandarmi rurali, ă obţinut un concediu de 40 de zile.

Ministerul de Interne a cerut prefecturei să-i înainteze o dare de samă de rezultatele creşterei viermilor de matase.

Am anunţat că ministrul a cerut prefecturei lămuriri asupra preţului muncei agricole, din judeţul nostru.

Din cercetările făcute de inspectorii comunali, rezultă că :

Ziua cu palmele la plug se plăteşte 1 leu pentru bărbaţi şi femei, şi 50 bani pentru copii ; ziua la samănat 1·20 pînă la 2 lei ; ziua de secerat grîul, orzul etc., nu se obicinueşte ; ziua la prăşit : 1 leu 50 pentru bărbaţi şi 1 leu 20 pentru femei ; ziua la arie 1 leu 50 pentru bărbaţi şi femei, şi 60 bani pentru copii ; ziua cu carul cu 2 trăgători 3—4 lei.

Transportul productelor la gară se plăteşte cu 50 bani suta de kgr.

Sanitare.—D-na Lucreţia Stefanovici, a fost numită moaşă la comuna Copou, în locul D-nei Iulia Cristea, demisionată.

*

In comuna Miroslava s'a ivit epidemia de tusă convulsivă.

*

Funcţionarii inferiori de la serviciul sanitar al judeţului, organizează un bal pentru ziua de 29 Iulie a. c., în comuna. Şipote.

Primarul comunei Sîrca a intervenit la prefectura de judeţ spre a se transporta pelagroşii din acea comună, la peagroseria din Ungheni.

Comisiunea interimară a deschis un credit de 960 lei pentru plata diurnelor magistraţilor, care au prezidat alegerile trecute.

Culisele liberale de la Huşi. — Cu cât trece vremea, cu atît lupta se accentuiază între taberele liberale din Huşi. Exoflisirea lui N. Cişman de la Primărie, şi tărerea putinţei de a se ceda locul lui Ir. Gheorghiu, a tăiat lui N. Cişman şi altă combinare, care plutea la orizont. Irimia Gheorghiu primar, provoca o alegere la Camera col. I, unde candidînd din nou Dr. Munteanu, era iar posibil jocul tragerilor pe sfoară şi deci putinţa reuşitei unui opozant prin manoperile *sundtoare* ale lui Cişman.

In asemenea eşecuri, pulpana de scăpare o are în d. Panu, prin acoliţii săi Dobreni. In asemenea situaţie s'a recurs la acest truc: pentru a îndepărta pe dr. I. Munteanu de primărie.

Ir. Gheorghiu fiind chemat la Bucureşti de Ionel Brăteanu, ca să fie neutralizat în acţiunea sa politică, s'a organizat o telegramă iscălită de partizanii lui Cişman şi Dobreanu, prin care invita că dacă se va da primăria lui dr. Munteanu, nu se garantează reuşita în alegeri. Cişman ori punînd lista aparte, avînd indirect şi sprijinul conservatorilor fusionaţi, ori pe faţă va da sprijinul listei conservatoare.

Cei din Huşi credeau pe Ir. Gheorghiu sincer şi leal, nu ca în totdeauna ; ei puneau mari speranţe în el că va susţinea la Bucureşti cauza Cişmanistă.

Cînd colo amară decepţiune! Ir. Gheorghiu s'a întors neutru, aşa că agenţii cari s'au dus la gară să vadă cum se întoarce cei 2 deputaţi Răşcanu şi Gheorghiu, au rămas consternaţi de întorsătura lui Irimia.

Curat proorocul Irimia cel cu oiştea în gard! Bieţii agenţi sunt buimăciţi şi nu ştiu ce să mai facă. Această zăpăceală creşte şi mai mult, cu cât nu-şi dau samă bieţii agenţi de situaţia lui Cişman la centru. Neştiind ce-i dincolo de Lohan, ei îl cred pe Cişman tot aşa de mare la Bucureşti ca şi la Broşteni, unde tronează în patriarh şi energumen!

Atunci apare la orizon perspectiva conlucrărei cu vechiul *leuştean*, pseudonim notoriu în meleagurile de supt poalele Coţoiului, şi cum leuşteanul e buruiană de pus în borş, se crede că se va face borş mai acriu cu o conlucrare hibridă la viitoarele alegeri.

Ce va fi, urma va arăta.

Nenorocirea de la Galata. — Băiatul Gh. Sava, de 18, din serviciul cîrciumarului Gh. Popovici, din tîrguşorul Galata, ducîndu-se în pivniţă să scoată nişte vin, a aprins o lumînare şi din nebăgare de samă a asvîrlit chibritul într'un vas aşezat lîngă caneaua unei balerci care conţinea 147 litre de spirt.

Spirtul s'a aprins şi băiatul vroind să înăduşe focul şi-a aprins hainele de pe el, şi-a cauzat grave arsuri pe faţă şi pe mîni.

Focul se întindea din ce în ce şi dacă nu se dădeau ajutoare la timp, întreaga clădire putea fi mistuită de flacări.

Intrunirea agenţilor sanitari.—Am spus eri că agenţi sanitari din judeţul nostru, s'au întrunit, spre a pune bazele unei societăţi.

Ei au întocmit următorul procesverbal:

Sub-semnaţii funcţionari inferiori ai serviciului sanitar ai jud. Iaşi, din iniţiativa noastră ne-am întrunit în cancelaria serviciului sanitar judeţian sub preşidenţia d-lui medic primar al judeţului şi am pus bazele unei societăţi pentru apărarea intereselor noastre şi pentru ajutor mutual şi care societate va purta numele de *„Societatea corpului sanitar inferior din jud Iaşi"*. Am întocmit statutele societăţei care cuprind 6 capitole şi 42 articole aprobate de noi parţial şi în totalitate. Am ales următorul consiliu de administraţie.

Preşedinte, d. Georgescu, vice-preşedinte d. M. Tomovici, casier-contabil d. Moţoc, membri : d-nii Gr. Ştefanovici, I. Nicolau, L. Popovici şi Natalia Bucur.

Sediul societăţei va fi în Iaşi.

Subsemnaţii suntem şi rămînem membri fondatori ai societăţei : Preşedinte onorixc dr. Tudor, membri : G. Munteanu, D. Moţoc, P. Popovici, C. V. Anton, F. Popescu, L. Popovici, I. Neculau, G. Cazacincu, P. Petrescu, M. Sorescu, Mihailovici, M. Tomovici, N. Baraboi, G. Ursu, G. Ionescu, M. Fetcu, G. Ştefanovici, P. Romănescu.

Ştiri şcolare. — Prefectura de judeţ a luat măsuri ca cel mult până la 15 Septembrie să se procure lemnele necesare şcoalelor rurale.

*

S'a pus în vedere învăţătorilor din judeţul nostru, ca cel mai târziu până la 1 Septembrie să înainteze revizoratului o listă de elevii săraci care urmează a fi ajutaţi pentru anul viitor şcolar cu haine şi cărţi, de către societatea „Cantina Şcolară".

*

Ministerul Cultelor a decis ca fiecare şcoală rurală să aibă câte o grădină şcolară.

*

Revizoratul şcolar a intervenit pe lângă prefectura de judeţ ca să facă reparaţiile necesare şcoalelor din judeţ.

*

S'a trămis o circulară învăţătorilor prin care li se pune în vedere să întocmească o dare de samă care să cuprindă :

a) Toate ştiinţele referitoare la lucrările agricole făcute pe cele 2 hectare rezervate şcoalei ca câmp de experienţă, arătîndu-se de cine e dat terenul, numărul şcolarilor care au luat parte la lucrări şi numărul adulţilor întrebuinţaţi la lucrări.

b) Toate ştiinţele referitoare la lucrările agricole făcute pe pămînturile şcolare arendate prin contract şi totodată să se arăte şi mijloacele întrebuinţate pentru ridicarea economică a săteanului plugar.

*

Ministerul Cultelor a invitat revizoratul şcolar să pue în vedere învăţătorilor ca în fiecare Dumenică şi serbătoare să se ducă cu elevii la biserică şi să formeze coruri

*

S'a pus în vedere directorilor şcoalelor primare ordinul ministerului prin care se interzice de a se mai primi în localul şcoalei oameni necunoscuţi de ei.

*

Institutorii şi învăţătorii au fost înştiinţaţi că orice vînzări sau cumpărări ce ar vroi să le facă în contul şcoalelor, să se adreseze Bursei spre a stabili preţul legal.

M. Con. Drăcşăneanu

AVOCAT

Strada sf. Sava No. 16

Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 11 Iulie

Soarta unor expulzaţi

Bucureşti.—Gazetele sunt pline de amănunte în privinţa condiţiilor în care se face expulzarea fraţilor Ghepart, tipografi. Se ştie că autorităţile au încercat să-i expulzeze prin punctul Predeal, dar au fost respinşi de autorităţile ungureşti. Poliţia i-a readus în capitală şi acum refuză şi autorităţile Bulgăreşti primirea lor. Nenorociţii tipografi au fost readuşi în Giurgiu unde sunt reţinuţi la poliţie şi să urmăreşte probabil ca ei să fie expulzaţi pe căi clandestine.

Partea mai tristă în această afacere este că poliţia a confiscat toate actele acestor lucrători cu intenţie de a-i prezenta ca vagabonzi. Intr'o scrisoare pe care unul din ei o adresează unui prieten din Capitală, îi cere ca împreună cu d. Ţăranu în al cărui atelier tipografic au lucrat. să se prezinte primului procuror şi să obţie să li se libereze actele de naştere şi brevetele de tipografi, căci *„sătui de atâte mizerii, ei aşteaptă cu nerabdare să scape de urmăririle poliţiei dar să poată cel puţin în a'tă ţeară să-şi agonisească traiul în modcinstit prin munca lor şi să nu fie consideraţi ca vagabonzi."*

Băile de la Constanţa

Bucureşti.—Consiliul comunal din Constanţa a decis transferarea băilor de la Mamaia, la localitatea numită la Vii unde a mai fost şi altă dată.

Incendiu

Cîmpina.—Un incendiu a distrus o sondă aparţinînd societăţei *Stela*. Pagubele se urca la 20.000.

Hotărîre importantă

Roma.—Comitetul de direcţiune al partidului socialist discutînd chestiunea arestărei fostului ministru Nasi, a votat o ordine de zi prin care se invită cercurile socialiste şi ligile de lucrători sicilieni de a se abţine în mod hotărît de la agitaţiunele actuale care tind a uni causa Siciliei cu soarta unui om acuzat de crime comune.

Din camera ungară

Viena.—Camera deputaţilor a ales definitiv ca preşedinte al său pe d. Weis Kirschner iar ca vice preşedinţi pe d-nii Zacek şi Stardzinsky. In urmă a adoptat proectul de lege privitor la mărirea drepturilor vamale în Turcia cu 3 la sută. D. Redelch consideră că rezultatele politice austro-ruse în Macedonia nu sunt satisfăcătoare şi cere ca guvernul să supună camerei o carte albastră asupra situaţiei în Macedonia. Asupra activităţei adjunctului civil austriac în orient trebue să fie sprijinit în mod eficace de către ministerul afacerilor străine. Corpul diplomatic trebue să fie modernizat şi democratizat.

Memoriu de protestare

Sofia.—Societatea literară bulgară care represintă academia de ştiinţe în Bulgaria a adresat principelui un memoriu prin care se condamnă numirea profesorilor de la şcoalele superioare. Ca profesor al Universităţei se cere restabilirea drepturilor autonome ale Universităţei şi statul quo dinaintea dizolvării Universităţei.

O declaraţie

Seul.—Vicontele Hayashi a declarat că abdicarea imparatului Coreei l'a surprins. Acest lucru este cu totul contrar planurilor sale. Nici dînsul nici guvernul japonez n'au pricinuit abdicarea. Tronul Corean nu are nimic a se teme din partea Japoniei însă Japonia trebue să fie în stare să organizeze administraţiunea Coreei.

Dezminţire

Paris. — Faţă de ştirile date de ziare privitoare la punerea în disponibilitate a generalilor Metzinger şi Michel, Agenţia Havas spune că este exact că generalul Metzinger a manifestat acum cîteva săptămîni intenţiunea de a se retrage din consiliul superior al resboiului pentru motive cu totul deosebite de ale d-lui Hagron.

Metzinger a cărui sănatate ar lăsa de dorit nu a introdus acum nici o cerere oficială de punere în disponibilitate sau retragere.

In ce priveşte pe generalui Michel este cu putinţă că pentru motive de colaboraţiune internă cu Hagron să voiască să urmeze pe Hagron în retragerea sa.

Ministerul de resboi n'a primit încă nici o cerere oficială de a fi scos din funcţiune.

In chestia Nasi

Roma.—Senatul, reunit în Inalta curte de justiţie, a confirmat cu 114 voturi contra 5 arestarea lui Nasi. A refuzat cu 88 voturi contra 29, punerea lui în libertate. provizorie A votat cu 100 voturi contra 8 o ordine de zi prin care se autoriză presedintele senatului să aleagă o localitate pentru detenţiunea lui Nasi şi Lombardo. Se crede că preşedintele va fixa pentru ambii acusaţi arestarea la ei acasă.

Misiune

Tanger.—Se confirmă ştirea ca misiunea şerifului Onezzan pe lîngă Raisuli n'a dat nici un resultat. O mahala de 1270 oameni a plecat la Fez şi a fost la Elksor. O altă comandată de Busta ben Bagdati trebue să plece din Tetuan spre Elkmes.

Reşedinţa unui fost împărat

Shangai.—Fostul împărat al Coreei va lua probabil reşedinţa la Tsingtao unde o vilă a fost cumpărată din ordinul cabinetului Corean acum cîte va luni.

Timpul continuă a fi rece şi umed. In China centrală recolta bumbacului e în pericol.

Plecarea Regelui

Belgrad.— Regele însoţit de miniştri Pasici şi Petrovici a plecat astă seară la Brestovatska Banja pentru a face o cură acolo.

Refuz

Paris.—Primul ministru Clemenceau a refuzat a amîna alegerile pentru consiliile generale în departamentele viticole de la sud. Departamentele cu comunele ale căror municipalităţi au demisionat vor suporta urmări financiare ale atitudinei lor.

Prînz Regal

Amsterdam.—Regina a dat eri în palat un prînz de gală în onoarea primilor delegaţi de la conferinţa pentru pace şi corpului diplomatic. Regina a băut în sănătatea suveranilor şefi de state, reprezentaţi la conferinţa. D. Nelidov a băut în sănătatea reginei, a reginei mame, a principelui Henrich şi pentru prosperitatea ţărilor de jos.

Minister nou

Atena.— Ştiri din isvor autorizat spune că la Canea s'a format un nou cabinet sub preşidenţia d-lui Logiadis. Numirea musulumanului Hamed Beizades ca minister al instrucţiunei o privită ca suprimînd toate motivele de dizidenţa dintre majoritatea creştină şi minoritatea musulmană.

Inaltul comisar Zaimis a ştiut astfel a evita o nouă disolvare a camerei şi să aducă pe acei opt musulmani să adereze la starea actuală de lucruri, luînd parte la direcţiunea afacerei insulei. Noul cabinet va dispune de 44 voturi din cei 68 de deputaţi.

Condamnare la Moarte

Paris.—Curtea cu juri a Seinei a condamnat la moarte pe Soleilant care a violat şi ucis la Paris pe fata Marta Erbelding în vrîstă de 11 ani.

REGATUL ROMANIEI

Comisiunea Interimară a Com. Iaşi

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 5 Septembrie oara 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării, în conformitate cu dispoziţiunile art. 72—83 din Legea Comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru darea în antrepriză a serviciului curăţirei latrinelor şi cisternelor din oraşul Iaşi şi tîrguşoarelor dependinte de el, pe timp de 5 ani cu incepere de la data semnărei contractului.

Garanţie provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Caetul de sarcini se poate vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 11,231
1907 Iulie în 6 zile.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ța ra 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *durerose* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les Veritables Pilules Moussette *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ gâsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

și Iași la Konya, Racoviță Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PRFȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif și ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale și classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

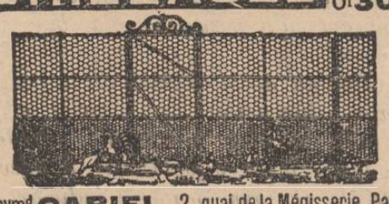

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 80
Porte-Bou[illegible], pour 2 à 6 Places.....	7 [illegible]

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix : 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iași —Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 193.—Vineri 13 Iulie 1907

CAPUL LUI HARET

Se poate zice şi azi în 1907 ceia ce s'a zis în 1567 despre Moţoc — evenimentele se aseamănă — că precum mulţimea norodului a cerut atunci ca semn de deplină mulţumire capul lui Moţoc, marele vornic, care concentra în persoana lui toate relele timpului, asemine şi azi se poate zice aceiaşi vorbă cu referinţă la ministrul şcoalelor, d. Haret.

E ne mai pomenit lucru ceia ce se făptueşte astăzi la Ministerul Instrucţiei. Tot personalul superior chemat a administra interesele învăţămîntului şi ale corpului didactic, departe de a-şi înţălege rostul său de îndreptător, se face coadă de topor în mîna unui prea pătimaş ministru.

E ne mai pomenit lucru, ca membri ai corpului didactic, cărora politica, nu atît valoarea personală, le-a creat situaţii în învăţămînt, să se pună în serviciul unui om, care încheindu-şi cariera de legiuitor s'a pus în acea de măcelar al corpului didactic.

E ne mai pomenit lucru, ca oameni chemaţi a reprezenta interesele cele mai vitale ale şcoalei şi personalului ei, duşi de ura şi veninul veninosului ministru, în loc de a-i sta în cale cu sfatul şi cuvîntul lor, se apucă în scotocitori de dosare şi denunţători a tuturor celor făptuite mai dinainte.

Asemenea colegi, rupţi din corpul didactic, şi suiţi unde poate n'au visat, s'au crezut ca şi legiuitorul lui Lăpuşneanu Vodă să arunce teroarea şi neîncrederea în corpul didactic, alimentîndu-i ura şi pornirea pătimaşă a ministrului chemat să diriguiască învăţămîntul.

Asemenea colegi, răi sfătuitori şi laşi servitori ai intereselor şcoalei, ar trebui înferaţi pentru deapururea în ochii corpului didactic, ca răi colegi şi trădători de interese.

Crezuţi prea onoraţi cu distincţiunea dată de şeful lor, şi-au uitat rolul lor cel mare de buni administratori şi au transformat chemarea lor în impilatori ai semenilor lor; porniri pătimaşe, izvorîte dintr'un sectarism odios, şi-au uitat şi de legi şi de oameni şi au pilduit prin purtarea lor ca ministrul lor să rămîie de pomină pentru acum şi pururi.

Da; vindicativ s'a arătat ministrul Haret din capul locului şi răutatea lui a luat corp în întregul şir de revocări şi anulări, cari au sdruncinat starea legală la zeci şi sute.

Un asemenea ministru s'a făcut vinovat faţă de legile ţărei, căci a făcut abus de roluri în chipul de execuţie a legilor ţărei.

Un ministru — după litera şi spiritul legilor organice ale ţărei — răspunde către alt-cine-va de felul gestiunei sale de cît către urmaşul său la departament. Parlamentul şi curtea de casaţie au dreptul de a controla şi judeca actele extralegale ale unui ministru, dacă au fost.

Nici o dată nu s'a practicat pe o scară aşa de întinsă ca acum la instrucţie măsuri ca acele ale d-lui Haret. Să iai o întreagă gestiune ministerială şi să o supui controlului tău — ministru pătimaş — e a face amestec de atribuţiuni, încălcări de prerogative, anarhie.

Ori, ceia ce este azi la ministerul şcoalelor o curată anarhie.

E anarhie cînd se surpă situaţii legal căpătate.

E anarhie cînd se anulează decrete în bloc.

E anarhie cînd se tulbură bunul mers al şcoalei prin măsuri Haretiste.

E anarhie cînd se face a se introna bunul plac şi *preferinţa* de interpretare şi executare a legilor.

E anarhie, cînd in locul *micilor* infamii, ce le poate comite orice ministru, tulburînd situaţiunea a cătorva inşi, ca răzbunări politice, *comiţi mari* infamii anulînd şi revocînd in masă măsuri administrative ale înaintaşului tău.

Haret se arată in toate ca un gol anarhist.

Şcoala nu mai poate să-l sufere.

Un ministru ca Haret trebue să se demită cu un ceas mai înainte pentru a nu expune oprobiului public instituţia care era cea mai bine asigurată prin legi organice.

Iar dacă linguşitori se găsesc prin toate tărătoarele cocoţate prin politică sus in fotoliurile ministerului, e datoria restului compact al corpului didactic, să ceară cu stăruinţă ca şi în 1567 la poarta curţii lui Lăpuşneanu Vodă, capul lui Haret, ca omul care trebue să plătească cu capul său desordinea adusă in mersul învăţămîntului public.

Capul lui Haret să fie strigătul corpului didactic de la Dorohoiu la Severin.

....Şi va fi....

***

Procedeuri liberale

Am început să imităm Rusia. Nu degeaba d. D. Sturza a devenit rusofilist de cînd a văzut ţărmurile Nevei şi Palatul de iarnă. E în obiceiul administraţiei ruseşti de a distruge pe un adversar cu procese fantastice, cu încriminări nedrepte, la cari se pretează tot deauna vre'o cîţi-va muşarzi ai guvernului. A devenit şi un obiceiu romînesc procedeul muscălesc.

Am văzut înscenîndu-se un proces obrasnic fruntaşului nostru d. M. Kintescu,— l'am văzut arestat din ordinul unui judeinstructor care ar putea să rivalizeze în platitudine cu confraţii săi de dincolo de Prut. Dar procedeurile acestea erau la începutul carierei lor. Găsite utile şi demne de imitat, d. prefect al Constanţei la o adresă a guvernului care voia să ştie dacă d-rul Rakovschi e romîn sau chinez, răspunde printr'un comunicat ca şi cum ar fi venit din partea consiliului judeţian. D. prefect arata că nihilistul Rakovschi e supus bulgar şi această declaraţie o întăreşte cu votul unanim al consilierilor judeţeni.

Adevărul *de eri publică o scrisoare a vice-preşedintelui consiliului judeţian de Constanţa prin care arată că de 3 luni nu s'a ţinut nici un consiliu, că membrii lui n'au fost înştiinţaţi de vre-o afacere Rakovschi şi că comunicatul prefectului trebue să fie vre'o farsă.*

Frumoasă farsă! Ne este indiferentă persoana d-lui Rakovschi, dar nu ne pot fi indiferente procedeurile muscăleşti ale guvernului. Viaţa şi libertatea unui om politic e la cheremul primului agent guvernamental, care poate face un raport poliţienesc falş, poate iscăli zeci de alţi oameni nevinovaţi şi pe baza unei astfel de cabale înghebate—poţi fi condamnat, distrus politiceşte, pentru că ideile tale nu corespund cu ale d-lui D. Sturza.

Pe de altă parte doi lucrători tipografi sunt purtaţi de la o graniţă la alta pentru a fi expulzaţi dar nu sunt primiţi de ţările vecine. Şi lor guvernul le-a făcut o farsă, confiscîndu-le actele voind să-i facă prin aceasta vagabonzi.

Iată procedeurile liberale! Rusia poate fi mîndră de vecina ei şi d. Sturza poate sta alături de iluştrii Durnovo, Kaulbars şi alţii, aceştia nu îl întrec în nimic, ba pot învăţa una-două de la premierul nostru.

Influenţa surtucarilor

Iarăşi despre conferinţa săteească de la Podul-Iloaie ne vom ocupa, căci avem credinţa că ori cît s'ar inzista asupra acestei consfătuiri sui-generis, tot n'ar fi prea de ajuns.

La pomenita şezătoare—cuvîntul acesta sintetizează în sine întregul sistem de agitaţie din timpul opoziţiei liberale—s'au luat deciziuni, s'au fxat puncte de program în care imediat se recunoaşte influenţa surtucarilor, streini de simţirea şi credinţa ţăranilor.

Făcută în scop de a se afla care sunt doleanţele populaţiei rurale din această parte a locului, şezătoarea in chestiune a scos la iveală rezoluţiuni care nu sunt şi nu pot fi expresiunea simţimintelor şi dorinţelor reale ale săteniilor cu adevărat.

Intr'adevăr între altele, prin punctele fixate, se cere desfiinţarea taxei pe succesiune pe motiv că este un impozit direct care apasă greu asupra ţăranilor, dar se cere în acelaşi timp desfiinţarea taxei pe luminări, pe motiv că această taxă, constituind un impozit indirect, loveşte foarte mult şi mai cu seamă clasa ţărănească.

Ceva mai departe, însă, acelaş program prevede monopolul alcoolului. Cum asta? Sătenii, de la sine, au ajuns la convingerea că acest produs contribuie in mare parte la mizeria lor fiziologică? Reuşitam prin propagandă antialcoolică să facem într'atîta lumină în minţile sătenilor, în cît ei s'au convins din propria lor pornire, că trebuesc măsuri care să facă mai cu greu accesibil mulţimei alcoolul ucigător? Dacă am admite că toate aceste sunt într'adevăr astfel, atunci cum concordă nemulţumirea contra impozitelor indirecte cu preconizarea monopolului pe alcool? Mai teribil impozit indirect se poate?

Dar toată analiza aceasta este de prisos. Şezătoarele acestea, cu programele şi rezoluţiunile lor, nu sunt în realitate altceva de cît expresiunea influenţei surtucarilor agitatori în rîndurile sătenilor şi lipsa de unitate, de concepţiune şi de soluţii este urmarea firească a superficialităţei în gîndire şi concepţiune a acestor surtucari, cari, în agitaţia ce o întreţin, sunt conduşi de orice considerente voiţi, dar nici de cum de dragostea pentru o ideie sau pentru revandicările unei clase sociale.

CATE-VA NOTE

Sezonul de vacanţă ie în toiul lui! Nimic care să se preteze macar la ridiculizare!

Noroc că autorul acestora ie şi un profesionist în medicină şi o întîmplare se pretează minunat spre a fi înregistrată la această rubrică.

Un tip, cu reputaţie de apucături aquatice, se prezintă cu un început de psoriasis cu tendinţi de formaţiune de cruste.

— Omule, trebue să te mai astîmperi niţel. Nu vezi că ai început să faci solzi!

*

Un adversar politic, care în ultimul timp a început să nu mai doarmă nici ziua, a făcut-o lată dăună-zi la Chiriac.

Stomahul supra încarcat, însă, de mîncări şi băuturi, n'a rezistat şi bonvivantul a trebuit să se apropie de gard spre a reda, pe unde a înghiţit, substanţele consumate.

In toiul acestei operaţiuni, iată un căţeluş negru care vine şi el la rînd să consume.

Stă uimit cherchelitul nestru prietin şi apoi exclamă:

— Năucul de mine. Cum dracu am consumat eu această dihanie şi nu m'am apersevat!

Spre o înţelegere amicală

După ani de zile, de mici avansuri făcute de o parte şi de alta, Franţa şi Germania par a intra într'o înţelegere cordială iar viziunea revanşei să se mai potolească. De altfel interviewul pe care îl publică *Figaro* cu prinţul de Bülow la Nordeney—arată până în present doar vederile germane în această privinţă. Nu ştim cum va răspunde presa franceză la această manifestaţie de simpatie.

Prinţul de Bülow a recunoscut că s'a produs o mare apropiere între francezi şi germani şi aceasta trebue atribuit faptului că popoarele nu sunt lipsite de judecată pe cît se zice şi se crede. Naţiunile sunt ca indivizii: trebue să se cunoască unii pe alţii.

Cancelarul respunzînd altei întrebări, a zis, că faţa cu Franţa care e o ţară atât de simţitoare, trebue mult tact şi timpul care lucrează îşi va face drumul său. Intru cît ne priveşte. Franţa poate fi sigură că noi nu vom ridica nici o dificultate şi nici un fel de obstacol. Din partea ei Franţa trebue să fie sinceră şi să facă o politică de porţi deschise, fără nici un gînd ascuns.

Trebue să constataţi, a mai zis cancelarul, că nimeni în Germania n'are intenţia de a face răsboi Franţei, de altfel nici Franţa.

Interesele naţiunilor, a terminat prinţul Bülow, devin din ce în ce mai solidare, ceace poate face să se creadă că resboaele vor deveni din ce în ce mai rari. Noi nu vrem extensiune colonială, coloniile noastre nu valorează, atât cît valorează cele ale altor State, iar marina noastră nu o sporim pentru a ne răsboi, ci pentru a protege comerciul nostru."

Declaraţiile prinţului Bülow, vor face o frumoasă impresie asupra tuturor şi mai ales asupra membrilor congresului de Haga, asupra căruia va putea avea o înrîurire în decisiunile ce se vor lua.

OAMENI ŞI LUCRURI

NECUNOSCUTEI

II

...Cine însă eşti tu care te cobori în umbra tăcerei, a urâtului, a indiferenţei şi a uitării şi te crezi menită,—datoare poate—să-mi repeţi, întocmai ca paserea din legenda amintită, acel „memento mori"; care-mi tulburi somnul....inimei şi te întristezi de amuţirea vechilor cîntări, de ruina atîtor frumuseţi?

Iată: mii de versuri înlănţuite şi împerechiate în strofe zac în taina unor volume uitate, sub cenuşa atîtor pagini necitite şi de apururi necunoscute. Acolo am îngropat tot ce a aparţinut vremei pe care o evoci, tot entuziasmul, toată credinţa, toată încrederea, tot zbuciumul, tot idealul, toată forţa de a imagina, trebuinţa de a cînta, şi îndrăsneala de a năzui. Iar toate la olaltă zac pentru totdeauna trecute, palide, demodate. Şi dintre atâţia cîţi, din fugă, le-au cetit ori cîte o clipă şi-au întrupat în ele gîndirea şi simţirea, tu singură—apariţie stranie şi enigmatică, le porţi grija, le mîngăi cu o aducere aminte, le cinsteşti cu o simpatie, le eternizezi încununîndu-le cu flori sicriul de hîrtie? Şi singură tu nu mă erţi că nu presar eu însu-mi o lacrimă deasupra acestei gropi şi vii să-mi curmi liniştea uitării cu sincere poveţe, cu cochete ironii, cu delicate mustrări, cu parfumate lovituri, cu dulci ameninţări, cu priviri de milă şi arătîndu-mi grozăvia epitafului ce mă aşteaptă: *ruit poesis*?

O, nu-ţi pot măcar bănui egoismul, vanitatea, ambiţiunea, orgoliul sau răutatea, în faţa dezinteresării pe care o garantează anonimatul desăvîrşit pînă la îndărătnicie. Căci porţi casca legendară care te face invizibilă, eşti enigma care nelinişteşte, norasul care trece în zbor făgăduind o înseninare, eşti taina care ispiteşte, eşti voalul care înfrumuseţează un chip ascuns, eşti capriciul care chiamă şi fuge, eşti ecoul unui cîntec auzit după ce a dispărut, eşti reflexul vre unei depărtate şi poate reale străluciri, eşti marele semn de întrebare cu sute de răspunsuri, eşti femeea într'un cuvînt care printre infinitele şi bizarele toane, schimbări şi dorinţi simbolizează statornicia eternă a frumosului în lume şi luptă pentru el: şi toate aceste numai prin magica putere şi imboldul curat al unui vers care, odată, ţi-a dat clipe de vis...

Pe noi, în mijlocul luptei pentru traiu, în opera de Sisyphi îndatoraţi să fixăm stînca rotundă în vîrful muntelui—lesne ne acaparează sentimentul urîtului, dezgustului, al prozei într'un cuvînt; renunţăm uşor la zboruri şi avînturi către cerul iluziilor, dispărînd şi confundîndu-ne în massa comună a muritorilor—mulţumindu-ne pentru viitor cu rarele clipe de poezie ce putem smulge existenţei fatalmente uniforme în plăcerile ca şi în neajunsurile ei. Atunci însă răsar ecouri subite şi stranii—ale trecutului; atunci apari tu făptură nevăzută şi în numele acelor ani de vise şi de armonii îngăimezi versul cîntării părăsite, apari—pedeapsă şi mîngăiere totodată, întinzînd cu o mînă catifelată flori de zimbet şi spini de mustrare, deschizi şi poarta trandafirie a visului şi abisul distrugerei, întrerupînd agonia înceată, nesimţită, fatală, trezind sensibilitatea prin muşcături de drac împeliţat şi drăguţ, hipnotizînd gîndul trudit şi punînd un moment în mişcare arătătorul inert al ornicului leneş...

Ce plăcere îţi poate face aceasta? De ce nu laşi pe cel slab să s'apropie mai curînd de sfîrşitul fatal?

...Ba nu, e putere de intinerire, e graţie, e vrajă în scrisorile tale şi—ori cît ar durea uneori,—fac încă mult bine şi plac...

Rodion

TÂRGOVEŢII
SUB RAPORTUL CULTURAL

Sub raportul cultural târgurile stau nemăsurat mai bine ca satele. Intr'o apreciare cu totul generică se poate spune că numărul analfabeţilor la târguri este cam 50 la sută. E aşa fel şi natura îndeletnicirilor târgoveţilor, că nu-i iartă să fie fără ştiinţă de carte. Odinioară se găseau neştiutori de carte printre moşieri, căci pentru cultivatul moşiilor, aşa primitiv cum se făcea pe-o scară întinsă mai înainte vreme, nu era absolută nevoe de ştiinţă de carte; astă-zi sînt cu totul o excepţie neştiutorii de carte printre moşieri. Celelalte categorii de târgoveţi, cari sînt avuţi mai ales, au ştinţă de carte. Astfel că grosul analfabeţilor la oraşe îl formează meseriaşii cam într'o proporţie de 25 la sută şi cu deosebire mahalagii, adică ţăranii orăşănizaţi, cam într'o proporţie de 75 la sută.

Pentru meseriaşi şi muncitori în general analfabetismul se explică, ca şi pentru ţărani, printr'aceea că nu se trag spre învăţătură; şi chiar învăţînd carte, o uită, fiindcă n'au prilej s'o întrebuinţeze. Viaţa lor grea, având tot timpul prins cu munca, nu-i iartă să înveţe; afară de asta nici mintea lor nu este îndreptată spre cultivare: sărbătorile şi vremea de repaus ce-o au în cursul septămânii le trec chefuind; cei mai în vrîstă numai bând, iar cei tineri şi bînd şi dansînd. Aceasta e o obişnuinţă, pe care o îmbrăţişază cu toţii şi se poate spune că-i chiar de laudă; aceia dintre muncitori, cari prind timpul slobod de munca obicinuită cu cetitul sau cu altfel de distracţii mai serioase, sînt criticaţi: în ori-ce caz nu găsesc atâţia imitatori pe cât găsesc cheflii şi nepăsători. E un fel de curent acesta în mijlocul muncitorimii târgoveţe şi vor trebui luate foarte serioase măsuri spre a se stavili, spre a se sădi în sufletul muncitorilor pornirea spre învăţătură.

Celelalte categorii de târgoveţi sînt putem zice mai mult de cât ştiutoare de carte: sînt chiar instruite de-al binele, se înţălege unele mai mult sau mai puţin ca altele şi într'aceeaşi categorie unii târgoveţi mai mult sau mai puţin ca alţii. In general vorbind oamenii cei mai învăţaţi se găsesc printre funcţionari, înţelegînd aici şi pe profesori, medici, ingineri, militari, etc., căci pentru noi categoria socială a aşa numiţilor profesionişti liberi nu există, pentrucă n'au mediu priincios de desvoltare la noi în ţară astăzi; eu nu pot considera ca profesionist liber pe medicul, care în realitate trăeşte din moştenirea sau slujba sa, pe inginerul, care în realitate trăeşte din zestrea nevestei sale, pe arhitectul, care în realitate învârteşte o industrie sau un negoţ, etc. Aceasta o spunem pentru limpezirea ideei, cînd constatăm că cei mai învăţaţi oameni sînt printre funcţionari, învăţaţi în cea mai largă accepţie a cuvântului, putînd rivaliza sub toate privinţele cu învăţaţii străini. Medici, ingineri, militari, profesori, etc., de ai noştri pot sta alături cu similarii străini.

Din elementul funcţionăresc singur corpul preuţesc face abatere, nefiind pe acelaş picior de instrucţie ca similarul său strein. Sigur este că preutul român este mai puţin cult ca preutul străin, catolic sau protestant bună-oară. Preuţii streini au o adîncă cultură clasică şi aproape nu-i unul care să nu fie versat în latineşte; preuţii noştri au o cultură secundară mediocră, necunoscînd mai nici-o limbă clasică. Chiar cultura religioasă nu-i temeinic înfiptă în sufletele preoţilor noştri, drept care serviciul lor, atît cît se face Duminicele şi la serbători, n'are nimic pasional, care să atragă cum atrag serviciile religioase străine; cît despre predici, zadarnic să mai insistăm, ele nici nu se fac, şi cari se fac sunt fără miez şi fără rezultate. Sub raportul liberei-gîndiri, către care ţinteşte întreaga cultură europeană actuală, aceasta e poate un bine pentru ţara noastră: mintalitaiea colectivă nu-i îndrumată pe-o cale de exclusivism religios şi lesne am putea ajunge la despărţirea bisericei de Stat; dar, vorbind sub raportul cultural în sine, nu putem să nu relevăm această notă de necultură religioasă specifică aproape ţării noastre.

Oameni învăţaţi se găsesc într'o măsură mai redusă, bine înţeles şi în raport cu numărul membrilor lor, printre moşieri, printre comercianţi şi printre industriaşi. Caşi despre funcţionari, în general şi despre aceste categorii putem spune că se ţin la nivelul culturii apusene. Aceasta se esplică printr'aceea că categoriile aceste de tîrgoveţi sunt cu sufletul cu

ot ul la înălţimea timpurilor moderne: dînşii constituesc singurul element ce-l are ţara românească ca adevărat civilizat. Poate ar fi să se împute acestui element numai faptul că-i prea egoist, prea atent numai de sine şi prea puţin atent pentru ţărani; dar imputarea n'ar avea temei întru cît elementul similar străin este tot aşa de egoist, numai că în străinătate şi ţăranii sunt civilizaţi; acolo ţăranii nu se găsesc în impasul de-a aştepta milă sau compătămire, acolo ţăranii îşi sunt lorur-le suficienţi, neavînd nevoe de concursul tîrgoveţilor. Astfel imputarea de nemărinimie la elementul nostru tîrgoveţesc cade, fiind-că şi cel străin este la fel: mărinimia fiind un sentiment de excepţie, nu general.

Pentru acest fericit rezultat cu cultura oraşelor, pe lîngă spiritul determinist al tîrgoveţilor înşişi, exceptînd pe mahalagii şi muncitori, contribue şcoalele de toate felurile: Universităţile din Bucureşti şi Iaşi, liceele şi gimnaziile din toate capitalele de judeţe, şcoalele primare bine organizate chiar în cele mai mici tîrguri; apoi şcoalele cu învăţămînt special: militare, comerciale, de meserii, profesionale, de muzică, de frumoase-arte, etc. Faţă de atîtea mijloace de cultură e oare-cum susprinzătoare proporţia analfabeţilor din populaţiunea nevoeşă, care se rădică în unele oraşe pînă la 80 la sută; aceasta ne face să revenim încă odată asupra consideraţiunii că iniţiativa statului, fără iniţiativa privată, dă rezultate slabe cu ori cît de mari sacrificii. In cît este nevoe a sa rîdica condiţiunea economică a tîrgoveţilor nevoeşi, a li se face cursuri serale pentru adulţi, a li se pune la îndămînă biblioteci populare; în sfîrşit a-i stimula în tot chipul spre a-i determina către învăţătură, mai ales a-i face să-i simtă trebuinţa.

Dr. Zosin

P. S. A se vedea şi celelalte articole din „Opinia" în numerile: 157, 161, 164, 166, 168, 171, 173, 176, 177, 179, 189 şi 191.

FURTUNA

(PASTEL)

Văzduhul scînteie în fulgere subţiri şi lungi, roşii ca nişte limbi de foc; adîncul urlă şi trosneşte bubuituri puternice. Deasupra negru, în lături negru şi totul era negru. Formele oraşului se desinau îndecis şi vînăt într'un fund întunecat, sinistru.

Tunetul se plimba în nevăzut şi se sparge într'o răbuşeală surdă. Clopotele sună, limba lor se isbeşte de margini, producînd un sunet lung, trist, de aramă udă. De-odată norii se desfundă, despicaţi din cînd în cînd—foarte des—de fulgere. Ploaea începe; apa curge în curmeziş aşa deasă şi lungă că vezi prin ea fundul văzduhului ca prin o mreajă sură tremurătoare. E întuneric mare, în adîncimi bubue, trosneşte, sfarmă. O lovitură puternică se aude, o lumină îi urmă, ce împresoară ceva în depărtare. E un falnic stejar trăsnit; e despicat în aşchii ce se prefac în tăciuni...

Cînii latră, toaca se isbeşte de turlă, crucea din vîrf tremură şi pustiul murmură în o prelungă tînguire, tristă ce se pierde, se tot pierde în pustii.

Nu se mai distinge de e zi ori noapte.

Totul e în tremur, totul suspină, trosneşte, moare.

Furtuna se contenește. Plîngerile amuţesc. Norii se subţiează şi întunericul negru prinde conture mai deslușite, mai fumurii. Tunetul se aude tot mai rar, mai incetinel se răstogoleşte pe cupola cerului, (în podul cerului) şi fulgerile scînteie mai stînse, mai vineţi. Cîte un preludiu scurt, încet, plutitor de aramă. Copacii se clatină mai încet, iar prin zare ploaea cade mai subţire, mai rară şi mai scurtă.

O lumină spălăcită, violetă îneacă în adînc cuprinsul, venită dintr'o spărtură de nor pe unde se zărea un petec de cer limpede, curat.

Din linţoliul mohorît ce învălise tot cerul, se deslipesc acum continente de nori albui închişi şi o culoare pestriţă ia acum cerul cu desenurile acele fantastice. Nu mai curge; cîte un pic abătut de vînt sgîrîe văzduhul pînă ce nu mai cade nimic.

Continentele de nouri se scarmănă volatil împrăştiindu-se pe cer ca o sită plumburie deschisă.

Dealurile îşi pătrund vîrfurile in fundul orizontului ca nişte piramide. Liliecii sboară ca puncte negre prin cuprinsul semi-întunericului, ştergîndu-se în adîncimile vagi.

E o lumină albă acum şi străvezie.

Prin pînza nourilor apare un ochiu roşiu-galben, ce pare un foc înăduşit sub o spuză cenuşie.

E luna!

Prin subţieturile norilor se aprind unde şi unde cîte o stea licăritoare, rece şi îndepărtată.

Petele de nori se unesc in fantasmul lor, slăbite de întuneric şi întind acum o pînză fumurie doară, uşoară şi subţire.

E rece. O tărie umedă se ridică in aer şi un miros de pămînt pătruns ce înţeapă simţurile.

Miroasă a umezeală.

Mai bubue din cînd în cînd—rar de tot—departe, foarte departe.... încet, foarte încet..., neînţeles.

Mai lumină din ce în ce; fundul văzduhului mai alb, tot mai alb se coprinde.

Cerul s'a curăţat de tot.

Luna e în mijlocul cupolei. E o lună rece şi galbenă, în adîncu-i luce port de o asemăn unui mort.

Stelele cue de aur.

Nu se mai aude nimic din ale furtunei.

Totul tace, se închină, doarme.

Din depărtări acum pătrund tăinuirile isvoarelor şi a codrilor bătut de vînturi, se întăresc mai mult, tot mai mult, plutitor tot mai plutitor, prin tăria unei vraje de o misterioasă, ne mai pomenită poveste.

Odinioară sublimul furtunei, acum sublimul seniuului.

Petru Gâdeiu

Litere-Ştiinţe-Arte

Chstiunea atinsă eri în treacăt—a pletorei medicale în oraşul nostru, pare că e mai serioasă de cît cum am înfăţişat-o, judecînd după informaţiunile şi amănuntele ce ni se trimet prin poştă relativ la această chestiune.

Marele număr al practicanilor— medici şi chirurgi—din oraşul nostru se resimte din ce în ce mai mult şi efectele înmulţirei lor se traduc prin o scădere tot mai mare atît a preţului vizitelor medicale cît şi a „prestigiului medical" în genere.

Lucrul pare verosinil după datele ce ni le procură unul din corespondenţii bine iniţiaţi care ne-au scris şi nu ne surprinde. Oraşele cari posedă universităţi, facultăţi, centrele mai mari de cultură, într'un cuvînt, sunt fatalmente expuse unei proletarizări repezi a titraţilor şi cu atît mai mult cînd e vorba de medici. Uşurinţa relativă cu care se pot obţinea titlurile—uşurinţă în senzul material, că facultatea e la îndămîna tuturor şi e nevoe numai de puţină bună-voinţă şi oare care putere de muncă—procură acestor oraşe un însemnat număr de titraţi şi aceştia trebuind să trăiască, trebuind să găsească un teren de activitate, îngreuiază în chip firesc situaţia celor veniţi înaintea lor.

Se citează în această privinţă fapte caracteristice şi exemple suggestive, cu privire la preţul vizitelor medicale, a consulturilor, a specialiştilor, a medicilor de spital şi—last not least—a profesorilor. Dar nu aici e locul să uzăm de acest preţios material statistico-medical de care ne vom servi poate cu alte ocaziuni. Ca încheiere menţionăm că numai în această din urmă lună s'au stabilit în oraş trei doctori şi o... doctoreasă. Ieşeni,—singurul nostru avantagiu este—pe lîngă marea sărăcie a tîrgului—ocazia de a fi bolnavi pe gratis, sau cel puţin ieftin. Profitaţi!

*

Pe urma marelui dramaturg Henrik Ibsen au rămas numeroase scrieri inedite mai cu seamă epice, de mare valoare literară. Poetul german Ludwig Fulda se ocupă acum cu traducerea şi editarea lor în limba germană. Se ştie că Fulda e un maestru traducător.

*

A apărut No. 4 din Aprilie a „Revistei Idealiste" avînd următorul bogat sumar:

Alexandrescu-Dorna: Gazetă şi gazetărie, (conferinţă); Doctorul Florea Simionescu: Neurastenia din punct de vedere social; Vasile Vîrcol: Poeziile lui Bolintineanu din punct de vedere al limbei; Eugenia Scriban: Femeea în literatură II; M. Strajan: Inţelesul filosofiei şi legătura ei cu ştiinţele experimentale; Ninetta Tîrgovişte: Portrete îngălbenite, nuvelă; Benedetto de Luca: Salutarea noastră. (E. Duse); Poezii: Cîntec eroic (de dincolo de munţi); Gheorghe Coriolan Pestean: Sub vraja minunilor; Corneliu Moldoveanu: Serenadă; I. Murat: B. V. Vermont; M. G. Holban: Viaţa în ţară (Răscoalele ţărăneşti din Martie 1907. Un dezastru material.

*

Deliciosul poet şi povestitor danez Andersen şi marele duce Alexandru de Weimar au fost cei mai buni prieteni. „Deutsche Rundschau" publică extracte din corespondenţa lor, care se întinde pe un interval mai mare ca trei zeci de ani, de la 1844 pînă la moartea scriitorului, în 1875. Andersen, care iubia natura, tot atît de mult ca şi copii, avea o predilecţie foarte pronunţată pentru Pădurea Neagră şi pentru provincia Weimar „unde Luther a predicat şi Goethe a cîntat". El profita cu bucurie, cînd putea, de ospitalitatea afectoasă a marelui duce, care avea el însuşi un spirit foarte cultivat.

*

Americanii au şi ei plebiscitul marilor lor oameni. Abraham Lincoln a eşit învingător. Al doilea e Washington şi apoi Franklin. După ei vin: Jefferson, autorul declaraţiunei de independenţă, şi Hamilton rivalul său în politică. Al şaselea mare american, este în sfîrşit un om de litere: marele scriitor idealist Emerson.

*

Profesorul german Ponfick publică nişte vederi personal ale sale asupra „boalei şi tămăduirei"; în special acea ce priveşte boalele contagioase ce expune, cum ideia ştiinţifică a organismului—acest adevărat univers organizat, acest „microcosm" particular—a transformat ideia pe care o aveam de boală. Boala nu mai este un rău exterior, străin de viaţă; ea este, după Virchow, însăşi viaţa. Şi activitatea celulelor e autonomă. Dorul lor de a trăi este cea mai bună apărare a organismului. Trebuesc deci studiate condiţiunile lor de viaţă, spre a le ajuta să'şi revie în stare normală în caz de boală. Adevărata medicină va fi în tot-deauna aceia care va servi natura.

*

STRUNA ZILEI

POLITICA BALNEARA

Consiliul comunal din Constanţa a decis mutarea băilor de mare de la Mamaia în localitatea numită «la Vii».

Onorat consiliu, dacă
Nu vrei băile să laşi,
Unde sunt acuma, iacă:
Vii avem şi noi oleacă
Mută băile... la Iaşi.

Pe timpul verei administraţia „Opiniei" face abonamente lunare:

In ţară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

Cu începere de la 9 Iulie şi până la alte dispoziţiuni, partea administrativă a ziarului, se va face de tipografia Goldner.

Ori-ce cerere de abonament, de anunţuri, schimbări de adrese, mandat poştal, se vor adresa tipografiei Goldner.

Informaţii

Ancheta învăţătorilor în chestia examenului de înaintare pe loc, s'a terminat eri.

Cercetările au fost înaintate ministrului Cultelor.

—

Alaltăeri comitetul Clubului Jokey s'a întrunit spre a discuta asupra marilor alergări, ce vor avea loc la toamnă, pe hipodromul de la abator.

Alergările vor avea loc între 7 şi 14 Septembrie a. c., iar într'una din zilele intermediare, va avea loc la Teatrul Naţional o conferinţă a d-lui dr. Jocu, inspector veterinar.

D-sa va vorbi despre: «specialişti». Clubul Jokey face mari pregătiri în vederea acestor alergări.

—

Ministerul de războiu a cerut tuturor corpurilor de armată să formeze tablouri de toţi ofiţerii cari trăesc în concubinaj, avînd sau nu copii, precum şi de aceia cari şi-au luat angajamentul de a se căsători cu tinere ce n'au dota cerută de lege.

Acel tablou va fi prezentat M. S. Regelui de către d. ministru Averescu, care va cere Suveranului să dispenseze de condiţiile de dotă pe toţi ofiţerii în categoriile arătate.

—

La sfârşitul acestei luni este convocat consiliul de războiu al corpului IV-lea de armată.

*

Locot. Bejulescu din cavalerie a fost detaşat la închisoarea militară de la Galata în locul locot. Răducănescu care trece la front până în luna Octombrie cînd vor fi numiţi definitiv unul în locul altuia.

*

In ziua de 16 Iulie se ţine licitaţie publică pentru aprovizionarea corpului IV-lea de armată cu furajul necesar.

La 25 August se va ţine licitaţie la acelaş corp pentru aprovizionarea cu lemne.

—

Consiliul de higienă al oraşului va fi convocat pentru Duminică seară, sub preşidenţia d-lui dr. C. Buicliu, medicul şef al comunei.

—

Zilele acestea Epitropii cassei Sf. Spiridon, care se află la Slănic, vor inspecta spitalul din Tg.-Ocna şi cel din Roman.

—

Eri a avut loc căsătoria d-lui Gh. Săndulescu, prefect de poliţie, cu d-na Maria Stolloff.

Astă-zi diminiaţă noii căsătoriţi au plecat la P.-Neamţ unde vor rămînea cîte-va zile, găzduiţi de d-na Emandy, fiica d-lui Săndulescu. De aci vor pleca la Borzec unde vor rămînea cît-va timp; de aci la Bucureşti, apoi la Tîrgovişteа, unde şede mama d-lui Ionescu şi apoi vor reveni în Iaşi.

—

Art. 65 din regulamentul legei de recrutare a armatei a fost modificat:

„Sunt dispensaţi de armată:

1. Cel mai în vârstă dintre orfanii de tată şi mamă, îndeplinind condiţiunile:

a) Să asigure existenţa fraţilor sau surorilor mai mici.

b) Ca ceilalţi fraţi sau surori orfani, să fie lipsiţi de mijloace de vieţuire.

c) Ca fratele cel mare, ce cere această dispensă, să se achite în adevăr către fraţi şi surori de obligaţiunea ce-i revine de a-i susţine şi asista în toate nevoile lor.

In fiecare an până la trecerea în rezervă a celui scutit, acesta se va prezenta în faţa consiliului de revizie pentru a proba ca să continuă cauza scutirei".

—

La infirmeria dela Frumoasa au fost aduşi mai mulţi soldaţi din Dorohoiu, atinşi de conjuctivită granuloasă.

—

Iată cîte-va mostre din transferările făcute în învăţămînt, de d. Spiru Haret, şi cari nu au fost anulate:

D. D. A. Teodoru, director şi inspector general al învăţămîntului secundar şi superior, a fost transferat rîndul trecut de d. Spiru Haret, de la Ploeşti, unde ocupa o catedră de limba franceză, şi alta de istorie, la Bucureşti, dîndu-i-se însă două catedre de limba franceză, dintre cari numai una publicată vacantă, cum cere legea.

D. Spiridon Popescu, director şi inspector general al învăţămîntului primar şi normal-primar, a fost transferat de la Galaţi, în Capitală, fără să se fi publicat vacantă catedra, cum pretinde d. Haret acum că trebue să se procedeze. D. Spiridon Popescu a fost transferat chiar cu şase luni înnainte de a exista catedra aceia vacantă.

D. C. Chiriţescu, inspector al învăţămîntului secundar, a fost transferat de d. Haret de la Iaşi, în capitală, fără să existe vre-o catedră vacantă, ci s'a ciupit, cum spune acum d. Haret, cîte-va ore de la alţi profesori pentru a'i se forma d-lui Chiriţescu, catedră.

D. C. G. Ionescu, Barba-Roza, inspector al învăţămîntului secundar, a fost transferat de la Caracal, în Capitală absolut în aceleaşi condiţiuni ca şi d. Chiriţescu.

D. D. Golescu, a fost transferat de la Bîrlad la liceul Matei Basarab, fără să se fi publicat înnainte catedra vacantă, cum pretinde acum d. Haret.

D. G. Munteanu-Murgoci, a fost transferat de d. Spiru Haret în Capitală, fără să existe vre-o catedră vacantă, ci s'a ciupit, termenul întrebuinţat în referatul d-lui Haret, cîteva ore de la mai multe şcoli publice, pentru a i se forma o catedră.

D. C. Giurescu, profesor de istorie la Buzău, a fost transferat în Capitală dîndu-i-se ore de istorie şi ore de franceză, de şi d-sa a dat examen de capacitate pentru limba franceză.

Aceste transferări deşi cu adevărat ilegale au fost respectate de miniştrii conservatori pentru a nu se creia precedente anarhice în învăţămînt. Anul acesta chiar d. Spiru Haret, a numit pe un profesor de religie Diaconul N. Mateescu profesor definitiv de istorie, deşi nu posedă de cît licenţa în teologie şi nu a dat examen de capacitate de cît de religie.

—

In primele zile ale lunei Septembrie a. c, se va ţinea la Institutul Gregorian concursul pentru admiterea în şcoala de moaşe.

—

Consiliul de disciplină al regimentului 13 Ştefan cel Mare se va întruni mâine pentru a judeca pe câţiva soldaţi.

—

Membrii societăţei cooperative „Renaşterea" vor fi convocaţi în cursul lunei August, în vederea înfiinţărei unui atelier de croitorie.

—

D. dr. Jocu, inspector veterinar a fost alaltăeri în inspecţie la Podul Iloaiei, Tg.-Frumos, Hârlău şi Deleni.

Aseară d-sa s'a înapoiat în Capitală.

—

Cancelaria Mitropoliei a trimes casei bisericelor tabloul de parochiile vacante din judeţul nostru.

In acest tablou a fost pusă şi parohia Banu, care a rămas vacantă prin moartea regretatului preot I. Vasiliu.

—

Ministerul a acordat minorilor lui Al. Scorţescu, fost director al prefecturei de judeţ, o pensie de 87 lei lunar, iar orfanilor lui A. Stoianovici 123 lei lunar.

—

La 22 Iulie a. c. se va oficia la Mitropolie un Te-Deum cu ocazia aniversărei naşterei A. S. R. Principesa Maria.

—

ALPHONSE DAUDET

3

ROŞCULEŢ

— Păţania unui pui de potârniche, povestită de el insuşi —

Sburam, sburam într'una. Neavînd altceva mai bun de făcut de cît să mă ţiu de tovarăşul meu, aripile mele tăiau văzduhul, după ale lui şi se strîngeau deodată, cînd îl vedeam aşezîndu-se unde-va. Mi se perindează încă pe dinaintea ochilor, toate locurile pe unde am trecut: parcul înroşit de burueni, plin de vizuini la tulpina copacilor îngălbeniţi; apoi reţeaua acea mare de stejari, unde mi se părea că simţ moartea ascunsă pretutindeni; poteca mică şi verde, pe unde mama mea Potîrnichea, şi-a dus de-atîtea ori puii sub soarele de Mai, pe unde săriam ciugulind furnicile roşii, care mi se suiau pe picioare şi unde întîlniam puişori de fazan, mîndri, greoi ca nişte pui de găină, şi care nu vreau să se joace cu noi.

O văd ca prin vis, potecuţa mică, în clipa cînd o trecea o cerboaică înaltă, cu labe subţiri, cu ochii mari, fricoşi, făcută pe fugă. Apoi băltoaca unde prietenele noastre vin in cete de cincisprezece sau treizeci, toate într'un sbor, înălţate din cîmpie dintr' odată, pentru ca să bea din apa izvorului şi să se stropească cu picături, care aluneca pe luciul penelor.. Era în mijlocul băltoagei un lăstar de anin foarte des; în insulica aceia ne piteam noi. Cîinii ar fi trebuit să aibă un nas prea din calea afară, ca să ne poată găsi şi acolo. Ne aflam în acel loc de o clipă, cînd veni o căprioară, tîrîndu se pe trei labe şi lăsînd o dîră roşie pe earbă, în urma ei. Mi-era aşa de milă s'o văd, că-mi ascunsei capul sub frunze; dar auzeam pe rănită din băltoacă, suflînd, arsă de friguri....

Amurgea. Sgomotul puştilor se depărta, se rărea din ce în ce. Apoi se stinse de tot. Se sfîrşise. Atunci ne întoarserăm spre cîmpie, ca să culegem ştiri despre tovarăşele noastre. Trecînd pe dinaintea căsuţei din pădure, văzui ceva îngrozitor.

La margina unui şanţ, epuri cu părul roşcat, epuraşi de casă cenuşii, cu coada albă, zăceau unii lîngă alţii. Ce de lăbuţe, pe care moartea le împreunase ca pentru a cere ertare, ce de ochi aburiţi, care păreau că plîng; apoi nişte potîrnichi roşii, pe piept cu potcoavă, ca şi tovarăşul meu, precum şi pui din anul ăsta, care mai aveau, ca şi mine, încă puf sub pene. Văzut-aţi vreodată ceva mai trist ca o păsărică moartă? Aripile par făcute numai pentru viaţă. Şi cînd le vezi strînse şi reci, te ia groaza. O căprioară mare, frumoasă, părea în liniştea morţii, că doarme, cu limba ei trandafirie afară, par'că ar fi vrut să lingă.

Şi vînătorii, aplecaţi peste aceste jertfe, numărau trăgînd spre tolbă labele sîngerate, aripile sfîşiate, fără nici o evlavie pentru atîtea răni proaspete. Cîinii, deşi legaţi pentru drum miroseau cu nerăbdare în aer, ca şi cum ar fi stat gata să se repează iarăşi în tufiş.

Şi, pe cînd soarele voios apunea de vale, iar ei pleca cu toţii, rupţi de oboseală, tîrîndu-şi umbrele peste moşoroaele de pămînt şi dealungul potecuţelor umezite de roua de seară, cum îi mai blestemam şi cît îi uram în clipa aceea şi pe oameni şi pe cîini, cu toată ceata lor!...

Nici tovarăşul meu, nici eu nu mai cutezam să salutăm, ca alt' dată, sfîrşitul zilei acesteea de groază.

In calea noastră întîlneam semeni nenorociţi atinşi de vreo alică la 'ntîmplare, zăcînd la pămînt, pradă furnicilor: şoarici de cîmp, cu botul tăvălit în ţărînă, coţofene, rîndunici ucise din sbor trîntite cu faţa 'n sus, cu ghiarele ţepene, întinse în spre noaptea care se cobora de grabă, limpede, rece şi umedă, căci era toamnă. Dar şi mai sfîşietor, era s'auzi—la margina pădurii, în pustiul cîmpului şi colo, în prundul apei, între răchite—chemări nerăbdătoare, triste, risipite, cărora nu le răspundea nimeni.

Irena Mohor.

societatea generală de asigurări

Agricola

face asigurări contra: incendiului, grindinei, asigurări de viaţă şi accidente.

Agent general pentru Iaşi

MOSES JURIST

Strada Ştefan cel Mare 44

M. Con. Drăcşăneanu

AVOCAT

Strada sf. Sava No. 16

Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

DIVERSE

— In comuna Roşcani s'a declarat epidemia de scarlatină.

— Se comunică din Roşcani că în margina pădurei a fost găsit strangulat de creanga unui stejar, locuitorul Gheorghe Mititelu.

Nenorocitul suferea de mai mult timp de pelagră.

— Jandarmii rurali au arestat lângă Corneşti o bandă de ţigani, falşificatori de monede.

Ei au fost înaintaţi parchetului.

— Un incendiu a distrus eri după amiază 2 bordeie de pe teritoriul comunei Rediu, locuite de nişte ţigani.

Lucrătorul Mihai Grigoriu, căzînd de pe un vagon în faţa vămei, s'a rănit grav.

Nenerocitul a fost transportat la spital.

— In comuna Cucuteni s'a declarat epidemia de desinterie.

— S'a cerut autorităţilor noastre urmărirea şi prinderea a 80 muncitori sîrbi care au dispărut de pe moşia Săruleşti, din judeţul Ilfov, a d-nului Hercule D. Fulger.

— Locuitorul Petru Arghir din mahalaua Trei-Calici, a reclamat autorităţilor că de câteva zile a dispărut de la casa părintească fiul său Neculai, în etate de 9 ani.

Ultime informaţii

Zilele acestea se va face o mare mişcare printre funcţionarii de la Prefectura de judeţ.

Vor fi înlocuiţi, se zice, între alţii, d-nii: C. Fătu, şef de biurou, Gh. Răcilă, Culianu, Pelelbă şi alţii.

Numeroşi clubişti au şi solicitat aceste locuri înaintînd d-lui Poni petiţiunile, în privinţa cărora se va pronunţa şi d. Kernbach, prefectul de judeţ.

Nenorocirea de la Nicolina.—Eri la orele 4 după amiază, după ce ziarul nostru deja apăruse, s'a întîmplat o mare nenorocire în staţia Nicolina, aşa că nu am putut să o înregistrăm în numărul de eri.

Un tren de marfă care mergea cu o viteză mare spre Iaşi, după ce ieşise din staţia Nicolina, la o depărtare de vre-o 150 metri de această staţie, a dat peste bătrînul muncitor lipovan Mihai Antonovici, care se afla pe linie, tăindu-l în bucăţi.

Nenorocitul bătrîn locuia în strada Lipovană No. 53 şi era în etate de 70 de ani.

Se afirmă că la mijloc e o sinucidere, căci nişte lucrători de la C. F. R., spun că l'au văzut pe nenorocitul bătrîn cu cîte-va minute înainte de trecerea trenului, aşezîndu-se pe linie.

Parchetul a fost imediat înştiinţat şi cadavrul nenorocitului bătrîn, tăiat în bucăţi, a fost transportat la morga spitalului sf. Spiridon.

Primul-procuror a orînduit o anchetă.

Se ştie că în noul local în care se găseşte acum instalată prefectura de judeţ, s'a rezervat serviciului tecnic 2 camere, din care una mai spaţioasă, pentru funcţionarii din grefă.

Camera aceasta însă e aşa de puţin luminată, mai ales în fund, unde lumina n'a străbătut nici odată, în cît bieţilor funcţionari le este cu neputinţă să-şi îndeplinească slujba chiar în zilele cele mai senine, din lipsă de lumină suficientă. Mai totdeauna lumina electrică funcţionează ca noaptea.

Nu cred oare cei în drept că starea aceasta de lucruri dăunează vederea slujbaşilor şi mai curînd de cît s'ar crede îi va pune în neputinţă să mai îndeplinească funcţiunea ce li s'a încredinţat?

O îndreptare se impune.

Avansare curioasă.—Ca la drumul de fer nicăeri. Un funcţionar ni se plînge că a fost avansat şi după legile cunoscute de toată lumea, ar urma ca unui asemenea funcţionar să'i se reţină în prima lună numai sporul retribuţiunei, adică diferenţa între suma ce primea înainte şi, aceia ce'i s'ar cuveni la avansare.

La C. F. R. însă lucrurile merg anapoda. Celui avansat nu'i se dă leafă *timp de trei luni de zile.* Consecinţa? Ori avansatul se lasă să moară de foame, ori e silit să împrumute suma necesară pentru întreţinerea sa şi a familiei sale, plătind procente cu vîrf şi indesat.

Cine doreşte vre-o avansare, să poftească la C. F. R.!

Dr. Racovski in consiliul de reformă.—Am publicat după alte ziare o informaţie în care se spunea că dr. Rakovski va fi dat în judecată în faţa consiliului de resboiu.

„Independenţa" desminte această ştire, adaogând însă:

„In realitate, d-rul Rakovski va apărea la 21 Iulie în faţa unui consiliu de reformă, compus din dd. colonel Solacolu, comandantul regimentului 4 Ilfov No. 21 colonelul Dumitrescu comandantul regimentului 28 de infanterie, colonelul Petrescu comandantul regimentului 2 de artilerie de cetate, locot. colonelul Mihail dela spitalul militar din Bucureşti şi locotenent-colonel Paladi din Constanţa.

D-r Rakovski, oficer sanitar al rezervei, este acuzat de a fi calomniat armata şi pe şefii săi direcţi prin publicitate".

Ne întrebăm cum rămâne cu expulsarea de care au vorbit toate ziarele liberale şi în special Independenţa?

Eri s'a judecat la judecătoria de ocol din Huşi procesul intentat de casa Hericass primăriei de Huşi pentru plata perdelelor furnizate pentru sala Teatrului. Au vorbit avocaţii Irimia Gheorghiu pentru Primărie, Gr. Vericeanu pentru sine. Iată afacerea: Gr. Vericeanu în calitate de primar dispune a se monta sala teatrului cu perdele pentru a fi mai galantă cu prilejul nunţei d-rei Mitachi, fiica lui Adam Mitake fost prefect. Fără avizul consiliului comunal, ci cu de la sine iniţiativă, se comandă perdele de 750 lei. In Martie, în ajunul schimbării regimului primarele Vericeanu ia avizul consiliului comunal, care însă nu e aprobat de ministrul liberal. Urmează ca cei 750 lei să fie plătiţi de d. Gr. Vericeanu. In discuţiile şi pledoariile acestui interesant proces politic s'au tras ceva perdelele între cei 2 avocaţi combatanţi, schimbîndu-se multe graţiozităţi. Hotărîrea s'a amânat pe Joi. Se crede că întru cât comanda n'a fost făcută după lege, suma o va plăti personal d. Gr. Vericeanu.

Numirea d-lui C. Moţet în postul de director al prefecturei de judeţ pare a nu se realiza.

Noui candidaţi s'au ivit şi se mai ivesc pentru acest post.

Dl. Iacint Silvestru, un tînăr avocat liberal, care în vremea alegerilor a desfăşurat o mare activitate, făcând o asiduă propagandă alăturea cu candidaţii la deputăţie, pretinde acest post, ca o recompensă pentru munca depusă.

Dl. C. Moţet, care a fost indicat pe sprinceană fără a fi membru în club şi fără a fi luptat în alegeri, va fi menţinut în postul de inspector comunal, întru cît se pare că pretenţia d-lui Silvestru de a fi numit ca director va fi ascultată.

Dar pentru d. Moţet clubul, se zice, are o altă combinaţie: numirea d-sale ca secretar al consiliului în locul d-lui Victor Farra, pentru care nimene de la liberali n'are un cuvînt bun cu toată munca depusă timp de mai bine de 20 ani în serviciul prefecturei.

La 25 Iulie a. c. se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Sf. Pantelimon, din strada cu acelaş nume.

Zilele acestea se vor deschide iarmaroacele anuale la: Floreşti (Vaslui), Dărmăneşti (Bacău), Budeştii-Ghicăi (Neamtz), Bârlad, Fălticeni, Tupilaţi (Roman), ce se ţin cu ocazia sărbătoarei Sf-lui Ilie.

D. Vasile Cucu a fost numit secretar al comunei Voineşti în locul d-lui V. Isăcescu, demisionat.

D. Gh. C. Cogălniceanu, secretar al comunei Podul-Iloaia va fi permutat în aceiaşi calitate la Ţiganaşi.

D. D. Jora agent sanitar în comuna Voineşti, a fost transferat la Cucuteni, iar d. I. Vasiliu, de la cercul Mogoşeşti, a fost transferat la Voineşti.

Alegerea noului consiliu comunal din Belceşti se va face în ziua de 5 August a. c.

Azi dimineaţă a sosit în localitate P. S. S. Arhiereul Valerian Râmniceanu, din Bucureşti.

D. Vasile Scutariu, primarul comunei Voineşti a obţinut un concediu de 30 de zile.

Ministerul Cultelor a făcut cunoscut revizoratului şcolar, că la ori-ce vacanţă de învăţători, înscrierile se fac după tabela de capacitate.

Absolvenţii foastelor şcoale normale de institutori şi învăţători, care figurează în tabela de capacitate, pentru institutori şi institutoare, pot fi numiţi după 3 ani de la înscrierea pe tabela de capacitate şi dacă au fost învăţători titulari, să fie înaintaţi pe loc ca institutori.

Anul trecut, în comuna Răducăneni din judeţul Fălciu, a fost arestat un anume Altăr Moise, care avea o căruţă cu dosare şi diferite acte a subprefecturilor: Bahluiu, Braniştea şi Copou, din judeţul nostru, pe care vroia să le vîndă.

La cercetările ce s'au făcut, Altăr Moise a declarat că le-a cumparat de la Isidor A. Iuster, care la rîndul seu le-ar fi cumparat de la autorităţi.

Cum nici cel dintăi şi nici cel de al doilea n'au putut dovedi cum că dosarele şi actele sunt cumparate de la autorităţi, s'a orînduit o nouă anchetă.

In ziua de 9 August a. c., se va ţinea în localul Prefecturei de judeţ şi la pepiniera Vişan, licitaţia publică pentru vînzarea rachiului din acea pepinieră.

Luni 30 Iulie a. c., se va ţinea o nouă licitaţie publică la Prefectura de judeţ, pentru aprovizionarea cu lemne necesare spitalului rural din Podul-Iloaiei.

Din Prisacani se comunică că sătenii sunt iarăşi agitaţi din cauza lipsei de nutreţ pentu vite.

Din această cauză o parte din locuitorii acelei comune s'au vîndut vitele pe preţuri derizorii.

Parchetul a fost înştiinţat prin telefon că pe şesul Bahluiului, pe teritoriul comunei Cotnari, într'un ogor cu popuşoiu al parochiei bisericei Valea Albă, a fost găsit mort un individ.

Din cercetările ce s'au făcut, s'a constatat că cadavrul, care e în putrefacţie e al locuitorului Constantin Munteanu, din satul Armanu, com. Cepleniţa.

El era în etate de 70 de ani.

Cadavrul nu presintă nici o urmă de violenţă şi se crede că numitul locuitor care suferea de o boală incurabilă, a încetat subit din viaţă.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 12 Iulie

Escursia principiilor moştenitori

Bucureşti.—Escursioniştii Princiari au sosit aseară la ora 6 şi un sfert la Brezoiu. Aci au fost întîmpinaţi de colonelul Cantea comandantul regimentului 2 Vâlcea şi de d, Alexandru de Launay directorul societăţei „Lotru" şi fost şambelan al împăratului Franţ Josef. Principii moştenitori şi cu suita lor, au vizitat fabrica, atelierele şi funicularul societăţei Lotru iar la ora 6 şi 40 m. au plecat în comuna Malaia, unde a fost totul aranjat pentru găzduirea Escursioniştilor pentru acea noapte. Astă dimineaţă la ora 7 Escursioniştii vor pleca călare până în comuna Voineasa unde vor vizita cataractele Lotrului, iar de aci, cu automobilul, mai departe vor continua drumul până la Mihăeşti, proprietatea d-lui Dim. Brătianu.

Alegeri

Bucureşti. — Alegerile comunale pentru Cîmpu-Lung au fost fixate pentru zilele de 15 şi 17 Iulie.

Alegerile judeţiene pentru Botoşani au fost fixate pentru ziua de 4 August colegiul I-iu, 6 August colegiul al II-lea şi 8 August colegiul al III-lea.

Alegerea delegaţilor se va face în zilele de 22 Iulie.

Respingerea recursului Cogălniceanu

Bucureşti.—D. V. Cogălniceanu şi Vălescu au făcut recurs la casaţie contra refusului curţei cu juraţi din Vlaşca de a fi puşi în libertate provisorie până la judecarea procesului lor în Septembrie. Curtea a respins recursul lor.

Un mare furt la d. B. Hajdău

Bucureşti.—In vremea cînd cunoscutul profesor şi literat d. B. P. Hajdău se găsea bolnav la Bucureşti, servitorii săi Pavel şi Anica Manolescu n'au găsit nimic mai bun de făcut de cît de a sustrage o mulţime de lucrări de valoare, argintării, mobile şi în special opere de arte din castelul *„Iulia Hajdău"* din Cîmpina. Un domn Pascu prinzînd însă de veste şi aflînd unde au fost transportate aceste lucruri a anunţat poliţia care a putut reintra în posesia obiectelor furate.

D. B. P. Hajdeu care se află încă la Bucureşti nu ştie nimic de toate acestea, starea sănătăţei sale oprindu-l de la ori-ce emoţie.

Comentarii politice

Bucureşti.— Ziarele fac cele mai variate comentarii în jurul faptului că Suveranii au făcut o vizită d-nei Pia Brăteanu la Predeal şi că Principii moştenitori nu sunt întovărăşiţi în excursiune de cît de d-nii Ionel şi Vintilă Brătianu cu soţiile d-lor.

In jurul acestei atenţiuni a Suveranilor faţă de familia Brăteanu se fac comentariile cele mai variate iar presa se ocupă pe larg de acele comentarii.

Nasi în închisoare

Roma.—Fostul ministru Nasi şi secretarul seu Lombardo, au fost predaţi după amiaza de către directorul închisorei autorităţilor poliţieneşti. Nasi a fost însoţit la domiciliul seu de către comisarul de poliţie, şeful de poliţie şi de către secretarul comisariatului central. Lombardo a fost însoţit la spitalul policlinic de către comisarul de poliţie şi de un comisar special. La eşire el a trecut neobservat ca şi Nasi, de oare-ce pentru a se evita curiositatea ziariştilor şi a fotografilor adunaţi la intrarea principală a închisorei, ei au fost scoşi pe întrarea de serviciu.

Condamnaţi la moarte

Constantinopol.—Doi greci au fost condamnaţi la moarte de către curtea marţială din Salonic pentru că au asasinat la 30 Mai un bulgar, după instigaţia vice-consulului grec Macrides la Kavala.

Banca Germană

Teheran.—Agenţia Reuter zice că concesiunea de a se înfiinţa o bancă germană a fost semnată eri de ministrul comerciului şi de directorul Gutman cu mici modificări între cari şi aceia a prelungirei duratei concesiunei pentru 45 ani.

Un discurs

Londra. — La lunciul dat în onoarea lord majorului, ambasadorul Germaniei a rostit un discurs în care a declarat că schimbul de vizite din ultimii timpi a făcut pe popoare să recunoască că în adevăr numai sentimentele amicale domnesc pe ambele coaste. Vizita lord majorului în Germania va contribui în mod evident la sporirea acestui sentiment.

Instrucţii

Constantinopol.—Delegaţii romîni şi turci aşteaptă instrucţiuni asupra unor puncte din tariful vamal. Ei au abordat azi discuţiunea convenţiunei cansulare.

Cutremur

Consenza.—Noaptea trecută s'a simţit la Consenza şi în mai multe oraşe din provincie un puternic cutremur. Panica a fost mare dar nu se semnalează nici o pagubă.

Recunoştinţa Angliei

Londra.—Camera comunelor. Preşedintele consiliului d. Campbell Banermann a presentat mesagiul regal care recomandă camerei să voteze pentru lordul Cromer o sumă de 50.000 lire sterline ca recunoştinţă pentru serviciile excelente aduse Angliei în Egipt.

Din Serbia

Belgrad.—Colonelul Jurisici a fost numit comandant al diviziei din Belgrad şi colonelul Solarevici comandant al diviziei din Niş.

După amiază un incendiu s'a declarat în magazinele societăţei de navigaţie sîrbe situate pe cheiul de pe rîul Sava. Incendiul s'a comunicat depositului de lemne din vecinătate şi continuă încă.

Soldaţi răsculaţi

Constantinopol,—După ştirile consulare 1600 soldaţi s'au răsculat la Hojeiah şi au comis turburări în oraş.

Voiaj regesc

Atena.—Regele va pleca mâine pe bordul vasului Amfitrite pentru Genua de unde se va duce la Aix-les-bains, iar la sfîrşitul lunei August va fi la Paris.

Misiune coreană

Londra.—Delegaţii coreani au declarat înainte de a pleca în America unui redactor al agenţiei Reuter că au intenţiunea să expună preşedintelui Roosvelt situaţiunea Coreei faţă de Japonia.

Ei ar fi primit asigurări de simpatie din partea delegaţilor engleji, franceji, germani şi americani,

La întoarcerea lor în Europa, ei vor cere puterilor să asigure independenţa Coreei. Ei au adaogat că abdicarea împaratului a fost silită de banii Japoniei şi de trădători coreani.

Budget provizor

Viena.—Camera seniorilor a adoptat budgetul provizor şi a votat cîteva proecte votate de cameră, printre care cel privitor la ridicarea taxelor de vamă pentru provenienţele din Turcia.

Ambele camere au luat apoi vacanţă.

Incendiu puternic

Victoria. (Columbia engleză).—Un mare incendiu a distrus două biserici şi 150 case aparţinînd în majoritate oamenilor săraci.

Convenţia Anglo-Rusă

Londra.—Ambasadorul Angliei la Petersburg a sosit aici unde va sta mai multe zile. După agenţia Reuter, vizita sa este în legătură cu negocierile actuale intre Anglia şi Rusia. Aceste negocieri fac progrese dar unele chestiuni sunt încă obiectul discuţiunilor şi încheerea convenţiunei anglo-ruse nu se va face de cît peste cîteva saptămîni.

ROMANIA

Comisiunea Interimară a Com. Iaşi

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 21 Iulie a. c., ora 11 a. m., se va ţinea în camera acestei Primării în conformitate cu art. 72-83 din legea comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru darea în antreprizà a lucrărilor de reparaţiuni de la Teatrul Naţional din acest oraş şi care lucrări se rădică la suma de 14,500 lei.

Garanţia provizorie 1500 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Devizul lucrărilor se poate vedea în fie-care zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 11,462
1907, Iulie în 10 zile.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon
IAŞI

Face cunoscut, că pentru ziua de 8 Octombrie a. c. s'a fixat termenul de concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor vacante de Externi şi pentru ziua de 15 Octombrie a. c., 1907, pentru ocuparea posturilor vacante de Interni la Spitalele pendinte de această Casă; care posturi conform budgetului vor fi disponibile.

Concursul se va ţine în camera Colegiului Medical din Spitalul Central, conform regulamentului de concursuri în vigoare.

D-nii Studenţi în medicină, care voesc a concura, sunt învitaţi să se presinte la această Epitropie, cu cel mult zece zile înainte de termin cu cerere înscrisă şi însoţită de actele prevăzute în regulament.

No. 5877
10 Iulie 1907

EMIL D. LEFTER
fost judecător de instrucţie
AVOCAT
Consultaţiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.
Iaşi, Str. Carol 14

Ing. B. DIAMANT & Co.
BIROU TECHNIC
Adresa-Telegrafică S. DIAMANT Iaşi

INSTALAŢIUNI DE LUMINA
(după cel mai nou sistem)
şi
Transmisiune de forţa electrică
toate accesoriile pentru
INSTALAŢIUNI ELECTRO—TECHNICE
Instalaţiuni de apă şi ventilaţiuni
Incălziri centrale prin calorifere
Maşini agricole, Automobile
Maşini de aburi, cazane cu aburi, pompe armaturi, curele, uleiuri minerale; motoare: cu gaz aerian, Cenzină, petroleu antracită etc. Turbine
Instalaţiuni de mori, de fabrici de spirt, cărămidării etc.
MAŞINI pentru fabricarea GHIEŢEI
Maşini unelte de tot felul
Proecte şi devize la cerere pentru or ce instalaţiuni
Ori ce deviz prezentat de o firmă de concurenţă se efectuiază cu preţ redus

I. PETROVICI
Profesor conferenţiar la Universitate
AVOCAT
consultaţiuni ora 8—12
Strada Impas Asachi 3

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată țara 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE" schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacist i.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitatiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

a Iași la Konya, Racoviță Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PRFȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar 9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif și ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* și *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iași, — *strada Stefan-cel-Mare* — Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

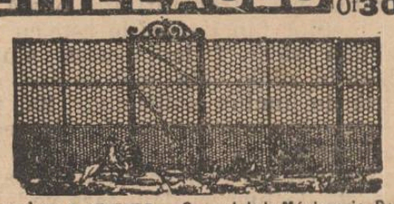

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași — Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 194.- Sîmbătă 14 Iulie 1907

Interventionizmul şi tocmelile agricole

In articolul precedent am schiţat, în liniamentele cele mai generale, schimbările mai de seamă prin care a trecut chestiunea noastră ţărănească de-alungul celor din urmă patru-zeci de ani. Am zis în acel articol că trăsătura de unire şi caracterul comun al tuturor acestor faze, sunt cele cu privire la tocmelile agricole.

In adevăr, atît după reforma lui Vodă-Cuza la 1864, cît şi după răscoalele sîngeroase din Aprilie 1888, s'a simţit nevoia imperioasă a unei modificări a legei tocmelelor agricole; iar azi, după revoltele din luna Martie se anunţă din nou o modificare,—de data aceasta radicală,—a aceleiaşi legi.

Faptul că reforma aceasta se impune cu atîta stăruinţă ori de cîteori vine în discuţie problema agrară, ne dă dreptul să considerăm tocmelile agricole ca piatra unghiulară a chestiunei noastre ţărăneşti.

Prima întrebare ce ne vom pune şi la care vom încerca a răspunde în rîndurile ce urmează, este aceasta: de ce are la noi chestiunea tocmelilor agricole o însemnătate atîta de mare şi de unde caracterul acesta de urgenţă al problemei?

La 1864, Vodă-Cuza şi primul său ministru de atunci, oborînd boerescul şi liberînd pe proprietari de îndatorirea ce aveau de a da ţăranilor pămînt pînă la concurenţa a două treimi din întinderea moşiei, n'au făcut în realitate de cît să ridice pe ţăran la acelaş rang social cu stăpînul său de odinioară,— cel puţin din punctul de vedere al egalităţii înaintea legilor.

Firesc lucru ar fi fost ca de acum înainte învoielile agricole să se facă în deplină libertate şi prin bună înţelegere între părţile contractante, ca oameni pe deplin egali şi stăpîni pe soarta, voinţa şi consimţimîntul lor, urmînd a se aplica acestor învoieli regulele de drept comun, consfinţite de codul civil.

Logic ar fi fost, dar împrejurările sociale din principate se opuneau la o asemenea consecventă aplicare a regulelor codului Napoleon.

In primul loc, ţăranul romîn, abea desrobit, era de fapt într'o vădită inferioritate faţă de stăpînul său de eri. A fi dat sătenilor, în asemenea împrejurări, libertatea necondiţionată de a contracta, ar fi însemnat a-l da legat pe mîna proprietarului—libertatea prea mare în mîna celui slab e ca o armă în mîna unui sinucigaş.

Dar pe lîngă caracterul acesta,— în definitiv secondar—de protectoare a ţărănimii, legea tocmelilor agricole prezintă o lature mult mai însemnată,—partea ei esenţială,— şi care este cu totul în defavoarea ţăranilor şi absolut proteguitoare pentru proprietar.

Prin faptul purgării solului prin greaua şerbire care l apăsa în favoarea ţăranului şi prin faptul scutirei săteanului de toate corvezile personale, Kogălniceanu a înfăptuit la noi,— în teorie cel puţin,—sistemul lucrătorului salariat, bazat pe libera concurenţă şi garantat de libertatea deplină a bunurilor şi a persoanelor.

Dacă sistemul acesta al libertăţei desăvîrşite, s'ar fi aplicat faţă de cei de la sate cu aceiaşi sinceritate ca şi între orăşeni, proprietarii şi agricultura ar fi suferit foarte mult.

In adevăr, marele păcat al întregei noastre organizaţiuni sociale şi cauza iniţială a mizeriei ţărăneşti, stă în faptul că la noi unica bogăţie e pămîntul şi singura ocupaţie e agricultura. Din cauza aceasta lupta încinsă în jurul solului e aspră, iar valoarea socială a pămîntului e mare, el fiind în societatea noastră, singura măsură a puterei şi unicul criteriu al bogăţiei.

Intreaga noastră legislaţie e o legislaţie prin excelenţă ocrotitoare a bunurilor nemişcătoare; iar capitalul mobiliar, a cărui lipsă se face din zi în zi mai simţită, este foarte rău văzut şi foarte puţin ocrotit la noi.

Primii cari s'au resimţit de această lipsă de capital, au fost proprietarii. Dovadă despre aceasta este enorma datorie ipotecară care apasă proprietatea noastră mare.

Faptul că marii noştri proprietari sunt lipsiţi de capital mobiliar, pe lîngă că a adus plaga arendăşească, apoi a avut şi efectul de a-i pune într'o situaţie de inferioritate faţă de muncă, îi face să depindă într'o mare măsură de ţaran.

Pentru a remedia la această stare dăunătoare atît agriculturei cît şi proprietarilor, aceştia au recurs la protecţia legilor, şi în adevăr legea tocmelilor agricole le dă un puternic ajutor, făcînd pe ţăran să depindă de proprietar, înlănţuind libertatea ţăranului prin contractele agricole. Aceasta se întîmplă totdeauna cînd capitalul e inferior muncei.

In veacul de mijloc, cînd capitalul era slab şi munca era avantajată prin faptul libertăţii ei, legea da un puternic ajutor capitalului, regulînd tocmelile în senz ostil lucrătorului, înlănţuind munca în cercul strîmt al breslelor şi al jurandelor.

In adevăr, care ar fi fost la noi soarta agriculturei dacă proprietarii ar fi fost nevoiţi să recurgă la dreptul comun, pentru executarea unui angajament agricol?

Iată dar cauza adevărată şi ascunsă, care face la noi din legea tocmelilor agricole o necesitate urgentă şi o instituţie indispensabilă în organizaţia noastră economică.

Iaşi, 1907. **St. Antim**

A CUI IE VINA?

O anumită presă în care întră şi cea oficioasă, se ocupă, cu o prefăcută uimire, de rezultatele anchetei sui-generis întreprinsă de profesorul şi deputatul Banu printre elevii seminarului Nifon.

Sinceri sau nu în manifestarea lor, publiciştii ca şi unii din oamenii noştri politici, privesc cu uimire la cele aşternute pe hîrtie de fiii ţăranilor adunaţi în acea şcoală, şi constatînd grozăvia mentalităţii acestor tineri, se întreabă cam cum ar putea fi ea explicată.

Şi cu toate acestea ni se pare că esplicaţia ie uşoară şi nu în favoarea acelora care caută astăzi dezlegarea problemei.

Ani dea-rîndul, fiii aceştia ai ţăranilor, care, orice s'ar zice, poartă în sufletul lor, adînc înrădăcinat, simţimîntul urei de clasă şi mai cu seamă de vrăjmăşie contra acelora care îi exploatează pe ei şi pe ai lor, tinerii aceştia, care nu posedă o mare putere de discernămînt şi o suficientă putere critică spre a distinge fondul adevărat şi adevărul real dintr-o frazeologie incendiară cuprinsă într'un discurs politic sau articol de gazetă, copiii aceştia, simpli de multe ori în judecata lor dar complexi în formele de ură contra clasei dominante,—ani de-arîndul au ascultat din gura unor opozanţi fără scrupule sau au cetit în ziarele in solda unor astfel de politiciani, critici, încriminări, atacuri, care de fapt sunt reeditate şi aşternute astăzi pe hîrtie, cînd sunt ei întrebaţi de d. Banu.

Cum să nu-şi fi apropiat ei în totul lucruri care conveneau simţirii lor reale, simţire şi credinţă, însă, care trebuia să fie în urmă modificată prin cunoaşterea mai aprofundată şi reală a lucrurilor, în împrejurări şi stări de lucruri mai normale? Cum voiţi ca să nu cetim cele ce cetim în proza lor, cînd ani de zile se vorbeşte în anumite ziare despre grozăviile clasei proprietarilor şi arendaşilor, cînd luni întregi s'au vorbit de demnitari în solda arendaşilor greci şi evrei, cînd calomnia tronează la tribună sau în presă, cînd nimica nu este prea grav din moment ce ie vorba de atacat un adversar politic?

Se minunează politicianii şi publiciştii pamfletari?

Aceasta ar fi să te miri de cum s'a produs o gaură în piatră după ce ani de zile, picura în acelaş loc, în mod permanent şi cu o intensitate egală!

Ale voastre dintre ale voastre!

Iar prefăcuta uimire ce manifestă acum unii dovedeşte doar inconştienţă, dacă nu cumva perfidia şi dorul de a scapa de respundere.

Eticheta liberală

Am relevat în Apucături liberale *actele de samovolnicie şi de arbitrar pe cari le fac la fie-care pas atît marii cît şi micii acestui guvern. De la d. Haret şi pînă la un comisar poliţienesc, fie-care funcţionar liberal crede ca ţeara a fost făcută pentru el, că postul pe care îl ocupă a fost creat ca să îi fie lui un mijloc de existenţă, iar nu ca să servească ţeara şi interesele ei.*

Zilnic presa ne aduce veşti triste de modul cum e socotită viaţa şi libertatea cetăţenească. Mai eri un inginer Romanescu din serviciul primăriei Capitalei a fost crunt bătut de doi comisari; mai altă zi d. Mureş inspector la căile ferate ordonă arestarea unui frănar şi punerea lui în lanţuri, căci a îndrăsnit a se adresa Excelenţei sale; mai.... dar ar fi un pomelnic nesfîrşit de a înregistra zilnic aceste basi-buzucii ale agenţilor liberali.

Şi de unde ar putea să-şi înveţe oamenii buna-cuviinţă şi respectul drepturilor omului, cînd miniştrii singuri dau pilda unui autocratism rusesc. D. Haret rade prin o decisie hotărîri semnate de Rege; d. prefect al Constanţei falşifică iscăliturile consilierilor judeţeni; un judecător de instrucţie arestează pe un cetăţean stimat şi un fruntaş politician înjghebîndu-i o cabală. Cu astfel de stăpâni nu se poate de cît o asămuitoare administraţie.

Şi totuşi cine va vorbi mai mult de libertatea civică, de egalitatea politică de cît liberalii. Ei au acaparat cu vorba patrimoniul acestor garanţii de progres şi tot strigîndu-le au făcut pe mulţi ca să creadă că într'adevăr ei le şi deţin în fapt. Socialiştii au declarat că s'au alipit grupării liberale, tocmai pentru faptul acesta, dar tot ei o recunosc astăzi că vederile lor, concepţia lor de libertate şi de egalitate politică e aşa de departe de tactica liberală în cît îşi muşcă mânile de a fi nevoiţi să secondeze o cohortă de satrapi şi huligani politici.

Nu eticheta dă valoarea unui produs şi liberalii tocmai la etichetă ţin, la reclama de afară, la afişul ilustrat şi colorat, iar conţinutul puţin importă. Nenorocirea c'am început şi noi să judecăm altfel.

CATE-VA NOTE

Incontestabil că suntem o ţară de stilişti. Nu există unul care să nu ştie a scrie astfel încît stilul să nu se releveze imediat, căci doar mult e dulce şi frumoasă limba ce vorbim.

Cei care excelează, însă, sunt de sigur naţionalişti. Fraza lor ie astfel încît de fapt proza devine poezie. După numeroasele dovezi produse în acest ziar în privinţa frumuseţei stilului conducătorului naţionaliştilor noştri, iată cum scrie in „Paloda" din Bîrlad d. Dorin, astăzi licenţiat in drept, pînă acum cîte-va săptămîni un puternic stîlp al studenţilor naţionalişti ieşeni:

„Aşi fi fost foarte satisfăcut, stimate d-le I. G. dacă după cum a-ţi avut curajul afirmărilor d-v. a-ţi fi avut şi curajul de a semna deplin numele d-v. pe scrisoarea ce-mi adresaţi şi atunci răspunsul meu ar fi fost şi mai potrivit cu persoana d-v. de şi de altfel eu ţin să potrivesc răspunsul mai mult cu conţinutul scrisorei ce mi-aţi trimes şi în primul rînd cu adevărul, în faţa cărui trebue să ne închinăm cu toţii. d-v. în primul loc îmi afirmaţi întrebarea, că pentru ce studenţii cu ocazia răscoalelor ţărăneşti au declarat greva şi pentru ce s'au amestecat într'o chestiune, care nu-i priveşte nici pe departe".

A comenta ar fi a ştirbi frumuseţa acestei perle.

De aceia punem punct.

*

D. Aslan ne trimite o broşură intitulată „Educaţia prin sine însă-şi".

Un prietin observă:

— Cum nu înţelege acest domn Aslan că dacă educaţia se poate face prin sine însă-şi nevoie nu mai este de conferinţele şi broşurile d-sale!

*

Se ştie că în infama societate capitalisto-burgheză, toate neajunsurile şi toate boclucurile le face maestatea sa *banul*.

E explicabil lucru dar ca ancheta de la seminarul Nifon să fi produs atîta vîlvă, din moment ce *Banul* era la mijloc.

OAMENI ŞI LUCRURI

INTRE MORŢI ŞI VII

Ca şi în recentele procese celebre, Taw-White în New-York, Waddington-Balmaceda în Bruxelles, s'a putut face şi cu ocazia procesului avocatului Hau, care s'a încheiat acum la Karlsruhe în Germania următoarea instructivă observaţie. Publicul, străin de afacerea propriu zisă, de cauza şi interesul judecăţii însăşi, iea totdeauna partea acuzatului face sforţări mari pentru a-l smulge din mînile justiţiei.

Tînărul şi talentatul avocat Hau, abia de 26 de ani, profesor la Washington, a apărut sub învinuirea de a-şi fi asasinat soacra cu un glonte de revolver şi dacă dovezile nu erau absolute, erau destul de puternice şi foarte probabile, aşa că juraţii au dat un verdict afirmativ şi Hau fu condamnat la moarte. Căci, ori cât ar înflori în lumea civilizată literatura hazlie pe seama soacrelor, justiţia nu poate ierta ginerelui—fie chiar un neurastenic atât de interesant şi de învăţat cum e americano-germanul Hau, să se deghizeze, să înşele pe o bătrînă femee şi s'o asasineze cu un glonte, în mijlocul drumului, pentru graba de a o moşteni cu o oară mai înainte.

Cu toate aceste publicul asistent a făcut manifestaţii vii de simpatie „sărmanului acuzat" şi înainte de a fi trimis la moarte, Hau a putut gusta deliciile aplauzelor şi mulţămirea unei simpatice popularităţi. E drept că pentru a cuceri publicul, avocatul—şi acuzatul—au recurs la un cunoscut mijloc care nu dă greş. S'a transformat crima ordinară pornită din lăcomie într'una de ordine sentimentală chemată să smulgă lacrimele damelor asistente şi să captiveze simpatia publicului, două forţe folositoare şi uneori decizive în marile procese. Hau n'a ucis pe soacra şi nici nu venise anume, deghizat, uzînd de telegrame false—în acest scop, ci pentru că iubea cu o pasiune nebună pe d-ra Olga, cumnată-sa, tînără şi frumoasă, sora nevestei. S'a pretins chiar că poate nu ţintise asupra soacrei, ci—în desperare—asupra iubitei, că prin urmare în locul urîtei uciderei a unei bătrîne milionare, avem un omor de înaltă gelozie, totdeauna scuzabil şi lesne iertat în lumea modernă a juraţilor, mai cu seamă cînd sunt dame numeroase şi sentimentale în auditor. Şi odată cupletul pasiunei amoroase găsit, publicul luă pe faţă apărarea acuzatului, făcîndu-i demonstraţii, mergînd chiar pînă la manifestări duşmănoase faţă de domnişoara Olga—care în această dramă a pierdut pe mama ei şi pe soră-sa, doamna Hau, sinucisă în urma tristelor întîmplări—şi care avea vina doară de a nu fi căzut, ea, sub lovitura glontelui, în locul mamei sale.

In tustrele aceste recente mari procese criminale publicul a făcut tot ce i-a stat în putinţă spre a scapa pe acuzat şi lucrul se poate observa în sute de atari ocaziuni. Lumea dă repede uitării pe cei morţi—e vechiu dictonul: „les morts vont vite"—dar nu cu uşurinţă lasă pe un om, fie chiar şi un criminal, trimis la moarte. Intre acei cari nu mai sunt şi cei cari sunt în pericol de a muri lumea preferă pe cei din urmă şi pe cît possibil vrea să-i scape, să-i facă ertaţi. E probabil însuşi instinctul omului de a trăi, dragostea noastră de viaţă care ne face să ne pasionăm şi să urmărim în atari ocaziuni scăparea unei vieţi, indiferent dacă eroul e vinovat sau nu. Lumea e îngăduitoare cînd alţii sunt păgubaşi. **Rodion**

CASA DE LUT

de

EMILE FABRE

Piesa *Casa de lut* a cărei traducere o începem în foiletonul nostru de azi e una din cele mai bune şi mai serioase lucrări jucate anul acesta pe scenele parisiene. Autorul ei d. Emil Fabre e un observator adînc şi care în învălmăşagul existenţelor prinde acele subiecte cari ne isbesc nu numai prin interesul lor dramatic dar şi social. Fără a fi un tezist, fără a căuta deslegarea unei probleme din intriga înjghebată, el pune pe scenă ceva din o teză şi dintr'un problem social la care auditorul şi cetitorul trebuesc să cugete.

De acea subiectul piesei sale poate fi explicat şi trebueşte să fie explicat, spre o mai raţională pricepere a celor ce se vor petrece.

Intervievat însuşi autorul, el a explicat astfel origina şi făptura piesei sale:

„—In epoca în care eram secretarul avocatului Nathan, celebrul avocat din Marsilia, am asistat la multe procese cari ridicau problemele sociale cele mai delicate. Nu odată am fost înduioşat, îndurerat chiar, de soarta copiilor ai căror părinţi divorţau sau se recăsătoriau. Şi această milă m'a făcut să îmi pui nu o dată această întrebare: singurul gest al procreaţiei e suficient el, de a valora fiinţelor omeneşti un drept sfînt la o afecţiune neperitoare din partea descendenţei lor?

In vremuri, naşterea era socotită ca o binefacere. Se felicitau oamenii de a fi pus în lume *inimi* şi nu *corpuri*. Astăzi convingerea curentă este că nu se dă drumul la suflete, ci se impune viaţa. Şi iată venind obligaţia de a admite că părinţii au datorii către copiii lor, necesitatea de a strigă vinovăţia părinţilor, cari divorţează sau se recăsătoresc spre a satisface apetituri josnice de sentimente sau avere....

„Intr'un cuvînt, *Casa de lut* e un fel de replică la *Casa de păpuşi*. Drama Ibseniană susţine această teză că un suflet omenesc are dreptul de a trăi viaţa sa, fără să se ocupe de personalităţile care o înconjură. Eu răspund: nu. Nu trebue să se facă abstracţie de personalităţile împrejmuitoare.

„Aceasta nu însemnează că piesa mea ar fi îndreptată în potriva divorsului, nu; dar ea este în orice caz îndreptată în potriva abusului care se face. Divorsul a luat proporţiuni pe cari nu le au prevăzut legislatorii din 1884. Se divorseazǎ azi pentru un *da* sau pentru un *nu* şi tribunalele se pretează. Mai mult, în loc de a căuta să se restrângă această practică, pare că se caută a o vulgarisa şi se prepară legi cari vor face şi mai extensibil divorsul. In contra acestui abus mă ridic şi voesc să pledez cauza copiilor. O frază din dialogurile mele exprimă îmi pare bine, ideile mele: E aceasta: *„Cînd ai impus viaţa unui copil eşti în faţa lui ca un debitor în faţa creditorului său."*

„Copiii cari apar în *Casa de lut* cerînd socoteli mamei lor sunt adulţi. Aceasta explică de ce această operă la care mă gîndesc de mult n'a putut fi scrisă, divorsul datînd din 1884 trebuia să dau timp copiilor ca să crească. Am situat piesa mea în Rouen, oraş vechi prin monumentele sale, modern prin comerciul său, care realizează bine deosebirea între cea ce era căsătoria de altă dată şi cea de astă-zi. Mai mult, existenţa locuitorilor *Casei de lut* se complică de chestii de parale. Al doilea barbat al eroinei mele este strâns de dificultăţi financiare cari la Paris ar dispare imediat, la Rouen ele devin imediat publice."

Casa de lut a fost jucată la Comedia franceză la 25 Februarie 1907. D. Emile Fabre ne spune modul cum a fost primită lucrarea sa.

„Odată piesa terminată, m'am gîndit la toţi directorii teatrelor din Paris, Posel, Guitry, Franck, dar ultimul meu demers a fost natural la D. Jules Claretie. Speranţa mea exprimată, administratorul Comediei Franceze îmi obiectă: „Avem o mulţime de lucrări primite!" „Eu vă las în ori ce caz cele trei acte ale mele, i'am răspuns. Dacă nu vă convin, mi le veţi înapoia. „După cîte-va zile m'am dus a vizita pe ilustrul scriitor. De data asta urbanitatea primirei sale fu excelentă: *Casa de lut* a D-tale e opera care îmi convine mai bine. O reţin!"

Toţi criticii teatrali au primit această piesă cu elogii unanime:

D. Gabriel Trarieux scrie în *la Revue*: „Dacă n'aţi fost mişcaţi faptul e datorit că nu sunteţi poeţi. O regret dar n'am ce face. Eu declar că e frumos. Şi vedeţi cum, în casul acesta precis, o idee generală e inclusă că banul este axa întregului, el guvernează cetatea modernă, comandă destinele noastre şi sentimentele noastre".

D. Robserd Diendonné în *Intransigeant* scrie: „Punctul de departe admis, nu se putea face o piesă mai sobră şi mai violentă asupra nesfîrşitei chestii de bani. Da, în viaţă, unul din personagii ar fi putut avea inima şi totul s'ar fi sfîrşit bine. Dacă d. Fabre, ar fi vrut, el ar fi putut ca şi alţii a deslega piesa prin o scenă de sentimente care ar fi fermecat inimile simţitoare dar nu acestea sunt mijloacele autorului. Dintre toţi autorii dramatici, d. Fabre este acela care reuşeşte mai bine scenele de violenţă şi acela care termină al doilea act într'o mişcare extra ordinară e poate unul din cele mai bune".

Adolphe Brison în „Temps" vede în d. Fabre, un talent sănătos, cinstit, elocvent şi viguros.

Iar d. Jean Thouvenin în *Les annales politiques et litteraires* spune: D. Emile Fabre e una din cele mai mari speranţe a teatrului nostru tînăr. Opera sa e considerabilă, îl ştim despreţuitor de reclamă, serios ascunzînd o solidă sănătate morală, totul în el constitue o fisionomie particulară care se impune respectului şi în acelaş timp simpatiei. E cinstit în intenţiuni, viril, profund sănătos, un spirit ferm şi un drept la inimă. Cele mai multe din aceste calităţi le găsim în *Casa de lut*. A căutat un subiect violent, dureros nu fără analogie cu o tragedie greacă. Fatalitatea îi urmăreşte pe eroi săi. Ei sunt blestemaţi de soartă. Conflictul între ei nu e mai puţin violent. El isbucneşte relativ de o chestie de interese. Scena capitală din piesă e tratată cu o putere teatrală incomparabilă. Ea a fost primită cu o lungă şi o triumfală ovaţie".

Ce are încă de remarcat această lucrare e uşurinţa cu care se poate ceti. Sunt lucrări dramatice care perd din farmecul lor cetite, *Casa de lut* are dialogurile vii, interesante, ele obsedează pe cetitor şi plac poate tot atât de mult citite ca şi ascultate. Fondul filosofic al lucrărei, problemul delicat care e discutat, dau poate, această particularitate piesei. Faptul acesta ne-a hotărât a o da în foiletonul ziarului nostru şi credem că va fi primite cu aceiaşi simpatie şi interes cum a fost întîmpinată de cetitori francezi.

*

CASA DE AJUTOR

Sunt oameni care susţin şi pînă la oare care punct cu temeiu că singurul avantaj pe care-l presintă legea asupra meseriilor, ar fi creearea caselor de ajutor pe lîngă fie care corporaţiune.

Noi am spus'o de la început, că dorim o lege care să încurajeze pe cel mai sănătos în sporul muncei, lăsînd familiei şi economiilor individuale, sarcina a'l îngriji la boale, la bătrîneţe şi a-l îngropa în caz de moarte.

Cum însă, omul se gîndeşte şi la vremuri grele, provenite din împrejurări, independente de voia lui, la vremuri de lipsuri, provenite din cauză că n'a putut strînge pentru că n'a putut avea un plus de cîştig; mulţi împinşi de acest sentiment al asigurărei pe viitor, pun mare preţ pe casele de ajutor alipite corporaţiilor.

Tuturor acelora ce au altă credinţă ca noi, le spunem limpede şi fără supărare. Corporaţiile astfel cum sunt ele organizate, nu pot face faţă nevoilor ce au şi din aşa cauză fondurile caselor de ajutor se duc şi se perd în cheltuelile ordinare.

Deci casele de ajutor alipite la corporaţiuni, sunt din naştere condamnate la dispariţie, chiar în viaţă fiind ne aducînd de cît servicii trecătoare.

Oamenii de valoare care se ocupă cu drag de buna stare a meseriaşilor, văd cum ideile bune se perd, din causa măsurilor rele şi în consecinţă caută soluţiuni practice, care să ducă la bune rezultate.

Se poate ca şi starea precară a individului la timp de bătrîneţe, să fie una din cauzele hotărîtoare care împing spre funcţiuni.

Avantajul unei pensiuni, e mare, ca independenţa unei vieţi întregi, prin munca liberă a omului.

D. George Juvara, şeful comerţului, om cult şi luminat, într'o convorbire, îmi recomanda cu multă căldură înfiinţarea unei case de ajutor pentru meseriaşi, după principiul societăţilor de ajutor mutual, casă, care la anumit termen de ani, va servi o pensiune lunară membrului ce a cotizat o sumă oare care.

Propunerea d-lui Juvara, este atît de lăudabilă pe cît de practică şi de folositoare.

Meseriaşii negreşit, vor găsi un ajutor sigur şi neştirbit din fondurile unei case speciale şi în afară de fluctuaţiile şi de nevoile corporaţiunilor.

Ceia ce e de regretat este că meseriaşii n'au încă maturitatea necesară a croi un nou drum pentru ei şi pentru viitorul lor.

Toată activitatea lor se perde în frămîntări zadarnice şi în discuţiuni sterile şi personale fără nici o legătură cu realele lor nevoi.

Ideile mari, frumoase şi cu rezultate fundamentale, pentru ei, apar ca curse, ori idei duşmănoase şi vătămătoare.

Meseriaşul se supără, dacă îi pui în evidenţă o greşală, ori dacă tinzi a-l îndruma pe o cale nouă, bună, dar necunoscută de el.

Ast-fel e în cazul de faţă.

Reforma legei meseriilor coprinzînd opinia d-lui Juvara, ca dispoziţiune relativă la casa de ajutor, ar fi cea mai mare şi mai folositoare operă a timpului modern, în care asociaţiunea e chemată a servi omenirea muncitoare.

O casă de pensiuni specială, creată şi pusă sub controlul unei administraţiuni oneste şi capabile, ar crea un fond suficient a servi pensiuni meseriaşilor după 15, 20—30 ani de esercitare a meseriei şi contribuţiune.

Dificultatea se presintă numai în ce priveşte încasările cotizaţiilor.

Dacă ele ar fi lasate benevol, n'ar da resultate bune, pentru că mulţi ar întrerupe contribuirea şi poate tocmai în timpul cel mai propriu a creea un drept.

Dacă ele ar fi forsate, aceasta nu s'ar putea face fără intervenţia statului. Statul însă fiind interesat în primul loc a încasa veniturile sale, ar putea neglija această sarcină.

Cum chestiunea prezintă un mare interes de ordine socială superioară, noi, o supunem discuţiei meseriaşilor şi organelor lor autorisate şi competente pentru a'şi da avizul, ca congresul viitor al camerilor de meserii să fie sezisat de această importantă chestiune.

Pe lîngă meseriaşi, comercianţii încă au un interes în această ordine de idei şi ei deci, sunt rugaţi a'şi spune cuvîntul lor.

Apelăm încă la oamenii de legi şi economişti, a ne ajuta cu luminile lor în rezolvirea acestei chestiuni; vorba fiind a se asigura bătrîneţele şi infirmităţile acelora ce cad pe cîmpul de onoare al muncei, muncitorimea fiind armata veşnic în luptă în timp de pace.

Dacă pe cîmpul armelor se menţine şi se capătă neatîrnarea, nu e mai puţin adevărat ca pe cîmpul muncei se capătă bogăţia şi progresul, baza strălucirei armelor şi tăria naţiunilor.

Meseriaşii şi comercianţii dar, sunt chemaţi ca în comitetele şi cluburile lor economice să discute ei mai întâi şi mai mult, această opinie, prezentînd Camerei de meserii din Iaşi, memorii amănunţite, pentru a se concretisa şi pregăti în ante-proiect de lege, asigurarea viitorului lor.

G. D. Şerban

Litere-Ştiinţe-Arte

O boală literară dar trecătoare din fericire şi de care par a se lecui suferinzii, cu încetul, este acea de a încerca mereu publicaţiuni româneşti în străinătate. In decursul ultimilor cîţi-va ani am avut cel puţin trei încercări de atare natură din care două în Capitala Franţei — „Revue franco-roumaine" şi „Revista albă", iar una la Geneva, purtînd tot cel din urmă titlu.

De ordinar un număr de publicişti romîni, cu mai mult ori mai puţin talent, formînd un „cenaclu" cu aluri originale şi cu un „program" şi mai original se încumetau să lanseze în publicitate un organ propriu al lor, cu scopul de a crea o mică „şcoală" şi a-şi desface modestele produse intelectuale. Bine înţeles că se bizuiau în primul rînd şi pe colaboratorii din ţeară, în genere neputîndu-se bizui escluziv pe forţe publicistice romîneşti trăind în străinătate. Toate aceste încercări pretenţioase n'au reuşit şi de mirat ar fi fost să fie altfel. Cui putea, în adevăr, să se adreseze asemenea publicaţiuni? Străinilor? Ei nu le pricepeau. Nouă, din Regat? Erau destule reviste mai bune în ţeară care duceau o existenţă precară, de astăzi pe mîine. O redactare în două limbi? In ce scop şi cu ce mijloace?

Aşa că iniţiativa fiind hibridă, dădea greş fără nici-o îndoială şi încercările nu lăsau pe urma lor vre-un gol, ori vre-un regret simţitor, afară doară de cîte-va vanităţi dezamăgite, de un orgoliu rănit. In istoria noastră literară încercările de acest feliu nu vor avea nici-o pagină de glorie, după cum nu vor fi lăsat nici-o urmă trainică. Ar fi bine ca să nu se repete în viitor.

*

Lumea artistică şi iubitoare de frumos, a fost preocupată zilele aceste de ştirea îngrijitoare relative la boala a doi oameni iluştri: Edmond Rostand, dulcele poet francez şi marele maestru al violinei Joseph Joachim. Din fericire atît poetul francez, cît şi cîntăreţul german sunt în afară de orice primejdie.

*

Din importanta convorbire între cancelarul german Bulow şi ziaristul parizian Huret sunt de reţinut cîteva interesante reflecţii literare ale prinţului şi prinţesei de Buelov. Cancelarul adoră pe Flaubert, iubeşte pe Anatole France, admiră pe Emile Zola. Dintre modernii scriitori germani prinţesa laudă mult pe Hauptman şi Lilienkron.

*

In suplimentul literar al celui din urmă număr din „*Figaro*", au apărut cîteva scrisori inedite ale şansonetistului francez Beranger. Scrisorile sunt adresate unei oare cari doamne de Solms. Poetul îşi exprimă în multe din ele, părerile pe cari le are despre scriitori şi artişti contimporani cu dînsul. Aşa bunăoară, îl numeşte pe Victor Hugo cel mai mare poet liric al Franţei—asta merge.

Dl. Eugene Sue spune că romanele lui întrec cele mai desăvîrşite opere ale lui Balzac,(!) De pictorul celebru Eug. Delacroix are oroare şi se miră că lumea se mai ocupă de Rousseau pe care-l numeşte „un egoist superb care n'are de cît căldură din cap iar nu din inimă."

*

Critica germană se ridică foarte indignată în potrîva traducătorilor lui Shakespeare în nemţeşte şi în potriva editorilor germani ai operilor celui mai mare tragic al omenirei. Traducătorii lui îi schimbă frazele, ciuntesc pasagii din dramele lui, iar editorii, sub pretext că ar reconstitui epocile în cari a scris Shakespeare tipăresc lucrările acestuia într'o ordine falşă, aruncînd astfel învălmaşeală în spiritul cititorilor.

Informaţii

Cu începere de la 9 Iulie şi până la alte dispoziţiuni, partea administrativă a ziarului, se va face de tipografia Goldner.

Ori-ce cerere de abonament, de anunţuri, schimbări de adrese, mandat poştal, se vor adresa tipografiei Goldner.

Pe timpul verei administraţia „Opiniei" face abonamente lunare:

In ţară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

O telegramă particulară din Wittel vesteşte că d. P. P. Carp. şeful partidului conservator, a plecat astăzi din acea staţiune spre a reveni in ţară.

D. P. Carp se va opri cîte-va zile în Frankfurt.

Moralescu a fost astă-noapte victima unui accident.

Podul caselor unde locueşte nenorocitul maniac s'a prăbuşit şi Moralescu a fost acoperit de dărămături.

Cu mare greutate a putut fi scos de sub dărămături şi transportat la spitalul Sf, Spiridon. unde se constată mai multe leziuni şi fracturi de coaste.

Ce trebuie să se petreacă în mintea acestui maniac în urma acestui accident şi în ce versuri înflacărate o fi vorbind el de nenorocirea ce i-a montat din nou duhul cel rău!

Un exemplu tipic.

In momentul cînd d. Haret îşi aplica pentru prima oară propria-i lege, la 1902, s'a întîmplat următorul caz:

Un dn. Ciuceanu răuşise al 15-lea pe tablou la istorie. Invitat să-şi aleagă locul a cerut Craiova. Cum însă acelaşi loc îl ceruseră şi d. Ursu reuşit întîiul şi d. V. Mihailescu, al şaselea, s'au dat o parte din ore d-lui Ursu, iar d. Mihailescu a fost numit la Buzău.

Iată însă că după cîte-va zile, cu ore de franceză, economie politică, istorie, etc., se alcătueşte o nouă catedră, şi—în contra propriei sale legi —d. Haret numeşte pe d. Ciuceanu profesor de istorie la Craiova.

Şi acest om vorbeşte de legalitate, de conştiinţiozitate!

Păr. Gh. Carp, revizor eclesiastic, va pleca zilele acestea la Fălticeni, spre a ancheta cazul unui preot, căruia i se aduc acuzări grave.

Mîine dimineaţă se va face constituirea noului consiliu comunal.

După amiază va avea loc prima şedinţă a noului consiliu.

D. colonel dr. Popovici Acontz, medicul şef al corpului 4 de armată, va pleca Luni în inspecţie la Botoşani.

Intre schimbările ce se vor face pe ziua de 1 August la primărie, vor fi şi înlocuirea a doui perceptori.

De asemenea vor fi înlocuiţi trei agenţi ai percepţiei.

Ministerul cultelor a admis un concediu de 40 de zile d-lui D. Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului, cu începere de la 15 Iulie a. c.

D. Gh. Săndulescu, prefectul poliţiei, a plecat în concediu.

D-sa se va reîntoarce la 5 August.

Cerinţi importante. — Cele două anchete făcute la cele două seminarii din cele două capitale, fac să invedereze odată mai mult diferenţa în concepţiuni şi procedeurile cari sunt aci în Moldova şi dincolo în Muntenia.

Răspunsurile elevilor de la seminarul Nifon, pline de sentimente de ură şi incriminare, apar într'o culoare cu totul alta de cît acele pe care le dau elevii de la Seminarul Veniamin.

Ca dovadă cităm următoarele din ancheta d-lui Praja:

Patru elevi zic „pămînt" şi celor ce în primul loc sunt chemaţi de a face cultura ţăranului, preoţilor şi învăţătorilor, stimă şi ajutor".

„Trebue îndreptată ţărănimea neproprietară spre industrii şi comerţ; cea proprietară învăţată de a cultiva raţional; numai astfel vom scăpa de viitoarele revoluţii agrare, ce ameninţă ţara noastră".

„Numai în cultură stă scăparea ţăranului şi a ţărei noastre". Cam în acelaş fel cugetă alţi 11 elevi.

„Să se încurajeze Băncile Populare şi mai ales Societăţile de Consum; aceste vor scapa pe ţăran, din ghiarele cămătarilor şi a ovreilor negustori. Invăţătorii şi preoţii să fie susţinuţi în munca ce o depun", cam în acelaş fel gîndesc alţi 6 elevi; din aceştia 5 mai cer ca ovreii să fie izgoniţi din sate.

„Să se aducă la îndeplinire manifestul dat în numele M. S. Regelui, aceasta cu atît mai mult cu cât teamă îmi e că se vor revolta din nou".

„Să se oblige prin lege comunele de a cumpăra, de pe proprietăţile particulare, pământ îndestulătar pentru imaşul satului. Vitele sunt bogăţia ţăranului şi de cînd cultura pământului s'a extins, aproape au dispărut".

„In ţara noastră avem legi şi încă bune; nu sunt oameni, care să le aplice. Afară de cultură, e necesar în primul loc de a se găsi mijlocul de a stârpi abuzurile comise de proprietari şi administraţie şi o lege, care să fixeze preţul muncei şi a pământului".

„Să se facă o anchetă serioasă asupra nevoilor şi a mijloacelor de îndreptare. Să nu se trimeată la ţară funcţionari nepregătiţi, căci cei ce nu folosesc ţăranului, îi strică. Să fie des şi riguros controlaţi şi fără milă izgoniţi, cînd se vor abate de la datoria lor".

P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, Vicarul Mitropoliei şi Egumen al bisericei Sf-lui Spiridon, a fost decorat cu „Răsplata Muncei" cl. I.

DIVERSE

— Aseară un incendiu s'a declarat la casele cu No. 9 din strada Pomir.

Sărind vecinii, focul a fost localizat la timp.

— Eri băiatul Gheorghe Palade, în etate de 15 ani, ucenic la atelierele dela Frumoasa, a căzut de pe o maşină într'un canal, rănindu-se grav.

Nenorocitul băiat a fost transportat şi internat la spitalul Paşcanu.

— Epizotia de febra aftoasă a reînceput să bântue din nou printre vitele din localitate.

Sunt peste 150 de cazuri în oraş.

— Azi dimineaţă a fost adusă şi internată la spitalul Sf. Spiridon femeea Casandra Irimia, din comuna Cârniceni, care a fost grav maltratată de soţul ei Gheorghe Irimia.

Nenorocita are o leziune foarte gravă la cap.

1

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

Inaintea căminului, d-na Armierés (în vîrstă părul alb), într'un fotoliu, cu o carte pe genunchi; nu citeşte, ci întoarce, distrată, paginile volumului. Margareta, de18 ani, aşează nişte flori într'o vasă. Merge dintr'o parte într'alta a salonului. Pe o masă serviciu pentru ceai.

MARGARETA.—Iată un frumos buchet, mamă mare. Vrei ca să-ţi fac şi ţie un buchet, pe care îl vei lua cu tine? *(Tăcere)* Nu? *(Margareta aşază flori într'o altă vasă)* Cunoşti tu pe doamna aceasta cu care e mama acum în salonaşul de alături?... O cunoşti? A, da, o cunoşti, tu ai şi rugat pe mama ca să o primească. *(Tăcere)*. D-na de Rehy n'a spus la ce oră are să vie? *(Mama mare adîncită în gînduri nu răspunde, Margareta repetă chestiunea)*. Mamă mare, M-me de Rehy?

D-na ARMIERÈS-mama.—Scrisoarea ei, e pe masă.

MARGARETA, *se îndreaptă spre masa, ia scrisoarea şi o citeşte.*—„Dragă prietenă... Aş fi dorit... etc... astă-zi... să viu la d-ta..." Nici o indicaţie... *(Pune la loc scrisoarea şi ea cîte-va cărţi poştale ce se găsesc acolo)*. Ah! cărţile poştale cari ne au fost trimise... Eu iau pe ale mele... *(Alegîndu-şi ilustratele, citeşte tare adresa)* „Domnişoara Margareta Armierés! Margareta..." „M-mme Valentina Rouchon" „Valentina". Acestea sunt ale surorei mele... Nu, nu pot să m'ating de ele. Căci dispoziţia în care e sora mea de cît va timp... *Văzînd că mama sa mare nu o asculta)*. Dar tu nu m'asculţi, ce vorbesc, mamă mare. Ce ai? La ce te gîndeşti?

D-na ARMIERÈS-mama.—Citesc.

MARGARETA.—Intr'adevăr? Acum un minut erai la pagina 154... *(privind în cartea pe care o citeşte bătrîna)* Pagina 82!... Ce ai început a ceti de la sfîrşit?

D-na ARMIERÈS-mama.—Reiau un capitol interesant.

MARGARETA.—Tu nu cetești, mamă mare. Tu eşti preocupată?

D-na ARMIERÈS-mama.—Eu?

MARGARETA.—Bine înţeles, d-ta, ce este ce s'a întîmpla?

D-na ARMIERÈS-mama,—Nimic. Ce se poate întîmplat.

MARGARETA.—După dejun, maman şi tu v'aţi departat într'un colţ şi aţi vorbit şi aţi discutat...

D-na ARMIERÈS-mama.—Vorbe!

MARGARETA.—De ce vorbeaţi?

D-na ARMIERÈS-mama, *(după un moment de gîndire)*.—De trousseaunul tău!

Servitoarea deschide uşa şi introduce pe Fernand.

FERNAND, *şase zeci de ani.*—Bonjur, madame.

MARGARETA, *(sărutîndu-l)*.—Bunicule!

D-na ARMIERÈS-mama.—Buna ziuă. Fernand. De cînd te ai întors la Rouen?

FERNAND.—De eri! Şi am venit să văd, ce mai faceţi. *(Margareta)* Cum te ai făcut frumoasă! Fericirea îţi pune în obraji culorile astea fragezi şi vii? Pe cînd nunta?

MARGARETA.—La 27 Aprilie.

FERNAND.—Intr'o lună.

MARGARETA, (îndreptîndu-se).—In 29 de zile.

FERNAND.—Şi călătoria voastră? Unde creţi să faceţi luna de miere?

MARGARETA.—In Olanda! Inapoindu-ne ne vom instala strada Bailtage. Un apartament delicios! Cîte discuţii am avut luna asta şi pentru tapeturi şi pentru mobile! Nu mai dăm pe acasă. *(Mamei sale mari.)* Apropos... trebue să fiu la croitoreasa mea la cinci... pentru încercat rochia.

FERNAND.—Şi logodnicul tău? D. Georges?

MARGARETA.—L'aştept. Va veni cu mama sa, d-na de Rehy.

FERNAND.—Şi mama ta?

MARGARETA.—E dincolo, cu o damă-patronesa a numai ştiu care operă de bine facere şi care îi vinde probabil, bilete de loterie.

FERNAND.—Şi Armieres?

D-na ARMIERÈS-mama.—Fiul meu e la usină.

MARGARETA.—Ba nu, mamă mare. Tata are un rendezvous în oraş.

FERNAND.—Un cumpărător?

MARGARETA.—Se poate.

FERNAND.—Va reintra în curînd?

MARGARETA.—Nu. Tata e aşa de aferat!

D-na ARMIERÈS-mama (vioi).—Nu mai mult ca altă dată.

MARGARETA.—Oh! da! Eri seara papa, a reintrat la opt. Luni şi Marţi nici n'a dejunat acasă. In fine odată a petrecut toată noaptea în biroul său, unde l'am găsit a doua zi aranjînd un munte de hîrtie, scrisori, imprimate, facturi, chitanţe.

D-na ARMIERÈS-mama. *(tot viu)*.—Inventariul... Pentru că vinde uzina.

MARGARETA.—Şi apoi ştiţi noutatea, marea noutate.

(Va urma)

Ultime informaţii

O personalitate importantă în lumea noastră financiară, conducător al unei instituţiuni importante, a comunicat astăzi unui colaborator al nostru, un fapt destul de caracteristic pentru timpurile de astăzi şi a rezultatelor la care am ajuns mulţumită continuei agitaţii rurale a liberalilor şi anume următoarele:

— In cîte-va judeţe pe unde am umblat, sătenii mi-au făcut aceiaşi declaraţie că anul 1907 va fi ultimul an cînd vor mai exista boeri şi arendaşi în ţară şi ţăranii vor lucra pentru alţii. De la prima-vara încolo nu vor mai fi boeri şi pămîntul va fi al ţăranilor.

D-nii liberali sunt mulţumiţi că am ajuns ca sătenii să aibă o astfel de mentalitate?

In urma recomandărei prefecturei de judeţ, d. Moţet a fost numit director al prefecturei.

D. Iacint Silvestru, care candida la acest post, a fost de trei ori la d. P. Poni şi nu l'a putut găsi, de şi acesta era în oraş.

In urma intervenţiei ministerului de răsboiu, ministerul de interne a pus în vedere prefecturei de judeţ de a da ordin primarilor din comunele rurale, să ia măsuri ca să nu se mai arunce proiectile în fîntîni, întru cît chiar după o şedere îndelungată în apă, ele nu încetează de a fi periculoase acelor ce le-ar găsi.

Proectilele neexploadate vor trebui date autorităţilor militare.

Cazul de holeră la Odesa.—*Autorităţile din Galaţi au fost informate că mai multe cazuri de holeră au fost semnalate la Odesa. In urma acestei comunicăţii serviciul sanitar a decis ca toţi voiajorii venind din acest port să fie supuşi unei carantine de 10 zile.*

Măsuri identice au fost luate şi la alte puncte de graniţă de pe Prut.

In ziua de 20 Iulie a. c., va avea loc la Şipote o serbare şcolară, organizată în scopul de a se înfiinţa o bibliotecă la şcoala din cotuna Chişcăreni.

De oare-ce s'a mai constatat încă un caz de ciumă la Odessa, serviciul sanitar va lua măsuri de pază la Ungheni.

Călătorii care vor sosi din Rusia vor fi supuşi la carantină.

Revizoratul şcolar al judeţului nostru a înaintat ministerului un tablou, cuprinzînd şcoalele rurale, unde se simte nevoia de a se înfiinţa postul de al doilea învăţător.

D. I. Popovici, conferenţiar, autorizat de ministerul Cultelor, a ţinut alaltăeri şi eri câte o conferenţă cu subiecte de appicultură în comunele Româneşti şi Larga.

La aceste conferinţe au luat parte un mare număr de săteni.

Ni se comunică din Huşi, că eri au fost chemaţi la revizorat, toţi învăţătorii din judeţ, cari au luat parte la concursul de înaintare pe loc, pentru a fi cercetaţi asupra regularităţei şi corectitudinei examenului.

Ancheta a constatat că totul s'a petrecut în modul cel mai regulat, şi că învinuirea ce se aducea că s'ar fi impus învăţătorilor să cumpere broşurile d-lui Onu, e absolut nefundată, întru cît toţi cei care au cumparat acele broşuri au făcut aceasta din propria lor voinţă şi nesiliţi de nimeni

---

Marţi consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată va judeca procesul cîtor-va soldaţi care au fost surprinşi furînd lucruri şi diferite obiecte de la casele arendaşului din Cucuteni cu ocazia devastărilor de astă-primavară.

Astă-noapte soldatul Gr. Nedelcu, care se afla arestat în închisoarea regimentului 13 Ştefan cel Mare, a evadat, stricînd o uşă.

După o luptă cu santinela, numitul soldat a reuşit să fugă.

D. C. Brudariu, sub-revizorul şcolar al judeţului, s'a presintat în fine astăzi la postul său.

E nostim însă cum şi-a făcut d-sa intrarea în localul revizoratului; a trimes mai întâi pe un învăţător să vadă dacă în adevăr dl. Sachelarescu e plecat în concediu şi numai când acesta i-a adus un răspuns afirmativ, d. Brudariu a calcat pragul revizoratului.

D-na Maria Bajan din Galaţi a reclamat autorităţilor că fiul seu Gh. V. Bejan, st dent în medicină, a plecat în ziua de 25 Iunie din Calafat cu vaporul austriac spre a se reîntoarce la Galaţi, dar nici pînă astăzi nu s'a mai reîntors.

Numita d-nă cere autorităţilor din localitate urmărirea tînărului Bejan, ce se crede a fi sosit la Iaşi.

Alaltă-eri s'au achitat salariile pe cele două luni de vacanţie personalului corului Mitropolitan.

In ziua de 21 Iulie a. c., se va ţinea la primărie licitaţia pentru darea în antrepriză a lucrărilor de repararea Teatrului Naţional.

In numărul de mâine vom publica o interesantă convorbire cu d. dr. E. Iliescu, medicul veterinar al judeţului, asupra uneia dintre prob'emele de actualitate prin care s'ar putea reuşi la îmbunătăţirea stărei materiale a clasei ţărăneşti: „asigurarea vitelor".

Primăria de Iaşi a intervenit la prefectura de judeţ, ca să scutească de taxa vizărei paşapoartelor pe lucrători bulgari cari au fost aduşi în ţară pentru lucrările aducerei apei de la Timişeşti.

Consiliul de disciplină al regimentului 13 Ştefan cel Mare s'a întrunit astă-zi şi a judecat pe soldatul Popa, acuzat de dezertare.

Consiliul l-a achitat.

Numitul soldat a fost aparat de d. locot. Pruncu, care a arătat că soldatul a fost victima persecuţiilor unui sergent-major.

Am arătat eri că s'a cerut o nouă anchetă asupra dosarelor şi diferitelor acte, la prefectura de judeţ, pe care un oare-care Aron Moise le vindea la Răducăneni, în judeţul Fălciu, şi pe care a declarat că le-a cumpărat de la d. Iuster.

Acesta din urmă a depus autorităţilor acte justificative cum că le-a cumpărat de la prefectură.

Ancheta continuă.

La 15 August se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul schitului „Tărîţa", cu care ocazie se va face şi sfinţirea, căci se ştie că biserica acelui schit a fost reparată şi din nou restaurată.

Serviciul divin va fi oficiat de P. S. S. Arhiereul Ghenadie Georgescu, Egumenul bisericei S-tului Spiridon.

Vor asista şi Epitropii casei Sf. Spiridon.

O artistă de teatru de varietăţi, Tereza Udiciska, de loc din Craiova, a încercat eri să treacă în Rusia, prin punctul Ungheni, cu un paşaport falş, pe numele Elisa Pop.

In urma cercetărilor ce s'au făcut s'a constatat că numita cîntăreaţă a luat actul de naştere al colegei sale Elisa Pop, cu care s'a prezintat la poliţia Capitalei, obţinînd paşaportul pe numele acesteia.

Poliţia din Ungheni a trimis-o azi la Iaşi, împreună cu paşaportul falş, iar autorităţile locale o vor trimite astăzi în Capitală, spre a se vedea în ce scop numita cîntăreaţă a vrut să se ducă în Rusia, sub un nume falş.

Din cercetările ce s'au făcut eri reesă că lipovanul Antonovici, care a fost calcat de trenul de marfă lîngă staţia Nicolina, s'a aruncat el singur înaintea trenului, voind să-şi pue capăt zilelor.

Ministerul cultelor a pus în vedere revizoratului şcolar să dea ordin învăţătorilor ca înscrierea elevilor să se facă în conformitate cu actele stărei civile, pentru a se pune stavilă unor abuzuri ce se făceau de unii învăţători care treceau în matriculă elevii cu numele schimbate.

A apărut „Monografia Liceului Naţional" întocmită după însărcinarea dată de ministerul Instrucţiunei, de d. D. Pompei, profesor suplinitor la liceu şi G. Nica, secretarul liceului, care a întocmit cu multă competinţă în deosebi partea statistică a lucrărei.

Monografia cuprinde perioada de la 1828—1864.

Pentru prima, de la 1828—1835, s'a luat informaţii de la diferite persoane, în arhiva liceului negăsindu-se documente referitoare.

A doua cuprinde anii 1835 -1864, bazată pe documentele găsite în arhivă.

S'a consultat cu folos, pentru întocmirea lucrărei, cartea lui Ureche despre „*Istoria Şcoalelor* şi memoriul d-lui A. Xenopol.

Din acenstă lucrare vom spicui părţi interesante la rubrica „Ştiinţi-litere-arte".

Membrii societăţei clericale „Binefacerea" vor fi convocaţi în primele zile ale lunei August, spre a discuta mai multe chestiuni.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei„

Bucureşti 13 Iulie

Partidul conservator şi decisiile d-lui Haret

Bucureşti.—D. Marghiloman fiind pus în cunoştinţă, încă dinainte de hotărîrea luată de d. Haret de a revoca toate numirile făcute de predecesorii sei, a declarat că partidul conservator va aduce la toamnă în desbaterea corpurilor legiuitoare decisiile arbitrare ale ministrului instrucţiei publice. Pe de altă parte o acţiune extraparlamentară a partidului va căuta să înfiereze această mişcare anarhică a d-lui Haret şi a îl forţa să revie asupra unor decisii cari lovesc în drepturile câştigate a atâtor membri ai corpului învăţământului.

Intrunirea profesorilor

Bucureşti.—Aseară a fost o întrunire a mai multor membri ai corpului didactic. Au vorbit dd. Rădulescu Motru şi Georgescu combătând decizia samovolnică a d-lui Haret.

O voce contrarie s'a ridicat prin persoana d-lui Emanuel Ionescu care a lăudat hotărîrea luată de d. Haret, găsind'o bună.

La aceasta d. Rădulescu Motru a răspuns şi cu documente precise a arătat d-lui Ionescu eroarea în care se găseşte atât ministrul cît şi d-sa.

D. N. Ionescu, fost director al învăţământului secondar arată că dl. Haret dacă a luat această hotărâre arbitrară o datoreşte faptului de a fi fost indus în eroare de către nişte răi voitori.

In cele din urmă ia cuvîntul dl. Bălăcescu şi se hotăreşte că o nouă întrunire va avea loc astăzi la ora 5, cînd se va da citire şi memoriului care va fi înaintat M. S. Regelui din partea corpului didactic.

Repausul duminical

Bucureşti.—Patronii diferitelor magazine din Capitală au ajuns la o înţălegere în privinţa întinderei repausului duminical, închizind magazinele în fiecare zi de lucru după 8 ore, iar Duminicile şi sărbătorile toată ziua. La această lărgire a repausului personalului comercial au aderat la început numai librarii şi droghiştii, iar mai în urmă patronii magazinelor de muzică şi maşini. Idea aceasta fiind acceptată mai de toţi comercianţii, ea va deveni în curînd un fapt îndeplinit spre mulţumirea muncitorilor şi funcţionarilor comerciali.

In privinţa unor expulsaţi

Bucureşti. — Chestiunea expulzărei fraţilor Ghepart, tipografi, continuă de a da de lucru autorităţilor şi gazetelor. Se ştie că încercarea de a-i expulza prin Predeal şi Rusciuc n'a reuşit. Ziarele afirmă că autorităţile au încercat să îi treacă cu luntrea pe Dunăre, dar nici această încercare n'a dat un resultat mulţumitor. Fraţii Ghepart au fost readuşi la Giurgiu şi din nou ţinuţi în arest.

Procesul omorîrei locot. Niţulescu

Bucureşti.—Astă-zi continuă în faţa consiliului al II-a al armatei procesul asasinărei locot Niţulescu. In şedinţa de diminiaţă s'a terminat cu ascultarea martorilor şi d. maior Cireşeanu a început desvoltarea rechisitorului.

Protestarea profesorilor

Bucureşti.— Mai mulţi profesori dintre acei ale căror numiri au fost anulate prin ultima decizie a d-lui Haret au adresat ministerului de instrucţie publică o petiţiune prin care ei declară că se consideră bine numiţi şi la Septembrie se vor prezenta la catedrele ocupate pînă acum şi că nu primesc să fie din nou numiţi aşa cum o doreşte d. Haret.

Opera anarhiştilor

Petersburg.— După ştirele date de ziare în timpul unei reprezentaţiuni la teatrul din grădina Pensa, anarhiştii au aruncat mai multe bombe a căror explozie a pricinuit o mare panică. Nu s'a produs de cît pagube materiale.

Teamă de Insurecţie

Tokio. — Agenţia Reuter află ea după telegramele primite din Seul este de temut o insurecţiune a trupelor corcene. Un nou acord a intervenit între Japonia şi Corea, al cărui text nu s'a publicat încă. Se asigură că acest acord concede residentului general japonez controlul absolut al administraţiunei interne a Coreei şi dreptul de a numi pe Japonezi ca funcţionari ai guvernului corean. Consimţirea Coreei nu a fost greu de obţinut graţie faptului că cererile Japoniei sunt mai puţin apăsătoare de cît s'ar presupunea şi de oarece nu se cere şi transportarea împăratului la Tokio.

Convenţia Japono-Coreană

Tokio.—Se spune aci că convenţia japono-coreană a fost semnată. Administraţia Coreei este supusă residentului general japonez. Elaborarea legilor, ordonanţelor, expediţiunea afacerilor de stat importante depind de consimţimîntul residentului. Numirea tuturor amploiaţilor superiori va fi aprobată de el. La serviciile streinilor nu se va recurge de cît cu consimţimîntul residentului.

Asasinat

Longchamp.—Nikurin, administratorul minelor de hulei din Kochukov a fost asasinat lîngă staţiunea Alekevsca.

Grevă

Belfast.—Una dintre cele mai mari torcătorii şi ţesătorii care ocupă 4000 lucrători a fost închisă din causa grevei minerilor.

Aceştia cu învoirea poliţiei au ţinut o intrunire cerînd mărirea salariilor bazată pe supra încărcarea de muncă ceia ce a produs greva.

Intrevedere

Londra.—Tribuna declară că poate confirma ştirea recentă a întrevederei dintre regele Eduard şi împăratul Wilhelm, la Wilhelmshoehe. Este definitiv fixat că regele va sosi aci la 14 August dimineaţa şi că va pleca seara la Marienbad.

Constituire de parte civilă

Paris.—Ziaristul Trey care denunţase pe Lascombes, nepotul fostului ministru de justiţie Chaumie de frauda în cestiunea ordinelor, a informat pe judecătorul de instrucţie că se constitue parte civilă în plângerea depusă în contra lui Lascombes.

Confirmare

Berlin.—Ziarul Nerdesuche Allgemeine Zeitung confirmă ştirea dată de către ziarul *Tribune* din Londra privitoare la visita regelui Eduard.

Inspecţii militară

Peterhof.— Perechea imperială a apărut azi dimineaţă la 4 în marea tabără militară de la Krasnojeselo. Ţarul a pus să sune alarma. A trecut în revistă trupele. In urmă perechea imperială s'a reîntors la Peterhof.

Arbitragiul de la Haga

Londra.—Răspunzînd unei întrebări făcute în camera comunelor privitor la sprijinirea acţiunei curţei permanente de arbitragiu de la Haga precum şi la restrîngerea armamentelor, lordul Grey a răspuns că guvernul va da tot-deauna acestor cestiuni o deplină atenţie însă ea e o cestiune care depinde de dispositia generală.

Numiri probabile

Paris.—Se asigură că, ca urmaşi ai generalului Metzinger şi Michel, membri în consiliul superior de război, sunt desemnaţi generalul Baillond, comandant al corpului 16 armată de Montpellier şi generalul Galieni, comandant al corpului 14 de armată, guvernator al Lionului.

Clémenceau la Carlsbad

Paris.—Primul ministru Clémenceau îşi propune a pleca către finele lunei la Carlsbad. D-sa a declarat că va conserva cel mai strict incognito.

Studiu

Paris. D. Barthou, ministrul lucrărilor publice, a însărcinat o comisiune de 17 membri cu studierea gazului de mine numit grisou şi a explosivelor în mine.

Misiune Japoneză

Paris.—Amiralul japonez Ijun şi ofiţerii Japoneji ai divisiunei venite la Brest au sosit la Paris azi dimineaţă şi au fost primiţi în cursul dimineţei de către ministrul marinei Thomson. Preşedintele republicei Fallieres i'a primit la Eliseu unde le-a oferit un dejun de onoare. Preşedintele a ridicat un toast în care a exprimat satisfacţia sa de-a vedea în vizita marinarilor japoneji un preludiu al unor relaţiuni din ce în ce mai strînse între cele două naţiuni spre marele profit al pacei.

Ambasadorul Japoniei a mulţumit pentru primirea binevoitoare făcută ofiţerilor japoneji aducînd cu această ocasiune expresiunea sentimentelor de profund respect şi de simpatie a Japoniei pentru Franţa.

Recunoaştere

Constantinopol.—Nouă parohii sîrbă din eparhia Dibrevelle s'au declarat că nu recunoaşte pe noul mitropolit grec Partenius şi au constituit un consiliu diocesan la Cruşevo cerînd recunoaşterea lui de către patriarhatul ecunumi. Sinodul a decis să invite pe separatişti printr'o scrisoare a patriarhului să se supue mitropolitului.

Asasinat

Baku.—Dl. Paunen, girantul stabilimentelor Nobel, a fost asasinat cu focuri de revolver.

Condamnat

Brest.— Consiliul maritim al resboiului a recunoscut ca culpabil de neglijenţă pe căpitanul Barbin, comandantul vasului Jan Bart care s'a înecat pe coasta Africei în ziua de 12 Februar.

Barbin a fost privat de comandament pe timp de 3 ani şi condamnat la despăgubiri către stat.

REGATUL ROMANIEI

Comisiunea Interimară a Com. Iaşi

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de 9 August 1907 ora 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise, în conformitate cu art. 72—83 din Legea asupra Comptabilităţei publice, peutru darea în autrepriză a aprovizionărei serviciilor comunale cu aproximativ 700 decastere lemne de foc.

Garanţia provizorie 1000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie şi caetul de sarcini se poate vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 11590
1907 Iulie 12

EPITROPIA GENERALA
a
Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sft. Spiridon
IAŞI

Face cunoscut, că pentru ziua de 8 Octombrie a. c. s'a fixat termenul de concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor vacante de Externi şi pentru ziua de 15 Octombrie a. c., 1907, pentru ocuparea posturilor vacante de Interni la Spitalele pendinte de această Casă; care posturi conform budgetului vor fi disponibile.

Concursul se va ţine în camera Colegiului Medical din Spitalul Central, conform regulamentului de concursuri în vigoare.

D-nii Studenţi în medicină, care voesc a concura, sunt învitaţi să se presinte la această Epitropie, cu cel mult zece zile înainte de termin cu cerere înscrisă şi însoţită de actele prevăzute în regulament.

No. 5877
10 Iulie 1907

Ing. B. DIAMANT & Co.

BIROU TECHNIC

Adresa-Telegrafică S. DIAMANT Iaşi

INSTALAŢIUNI DE LUMINA

(după cel mai nou sistem)

şi

Transmisiune de forţa electrică

toate accesoriile pentru

INSTALAŢIUNI ELECTRO—TECHNICE

Instalaţiuni de apă şi ventilaţiuni

Incălziri centrale prin calorifere

Maşini agricole, Automobile

Maşini de aburi, cazane cu aburi, pompe armaturi, curele, uleiuri minerale; motoare: cu gaz aerian, Cenzină, petroleu antracită etc. Turbine

Instalaţiuni de mori, de fabrici de spirt, cărămidării etc.

MAŞINI pentru fabricarea GHIEŢEI

Maşini unelte de tot felul

Proecte şi devize la cerere pentru or ce instalaţiuni

Ori ce deviz prezentat de o firmă de concurenţă se efectuiază cu preţ redus

M. Con. Drăcşăneanu

AVOCAT

Strada sf. Sava No. 16

Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată țara 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de brança vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vinzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câte 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este dilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.
în Iași la Konya, Racoviță Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PRFȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif și ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de tară, familiilelorĭ depărtate de ajutorile medicale și classeĭ lucrătore*, căreia el economisèste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experiența de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași, — *strada Stefan-cel-Mare* — Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 2 à 6 Places.....	7 »

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iași — Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTU

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUŢUREANU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 195.— Duminică 15 Iulie 1907

Lucruri primejdioase

Nici odată legile de excepţiune şi măsurile extreme nu mi-au insuflat nici dragoste nici încredere; dimpotrivă, întotdeauna am văzut în ele puterea ascunsă a arbitrarului.

Inţeleg foarte bine că şi ele nasc din profunde nevoi de ordine socială, din înalte interese de siguranţă pentru Stat. Şi mai înţeleg de asemenea că natura lor însăşi reclamă acea vie promptitudine şi acea nestrămutată energie de execuţie pe care căile obicinuite, cu mijloacele lor de discuţiune şi de apărare, nu le pot oferi.

In deosebi (fiindcă gîndul mă poartă pe urma celor doi nonorociţi lucrători tipografi, pe cari de o săptămînă guvernul se strădănueşte zădarnic a-i izgoni din ţară), în deosebi—zic—nu pot tăgădui nici unui stat dreptul de a-şi expulza străinii de pe teritoriul său, cînd prezenţa acestora devine o primejdie pentru dînsul.

Dar cînd sfera ideei de „străin", aşa de îngustă odinioară, s'a lărgit astăzi atît de mult în conţinutul său juridic; cînd sentimentul solidarităţei omeneşti prinde tot mai multă putere;—nu e parcă ceva nepotrivit în rămăşiţile acestea de exclusivism, care neagă dreptul de ocrotire şi de adăpost datorit fiecărei fiinţe omeneşti? Şi în tot cazul nu pare prea şubred criteriul de apreciarea „primejdiei" care justifică izgonirea?

Am tot dreptul să mă întreb asemenea lucruri şi încă să cuget la împrejurarea că arma aceasta puternică de apărare încape mai adesea ori pe mîni nechibzuite de cît pe mîni de oameni drepţi, cel puţin cîtă vreme voi avea dinainte fapte ca acele ce se petrec acum cu fraţii Ghepart.

Expulzaţi prin hotărîre luată în consiliul de miniştri, ridicat cu forţa în timpul cel mai scurt, ei sunt respinşi la frontiera ungară, ei nu sunt primiţi în nici unul din statele vecine, şi după ce sunt aduşi la desnădejde prin cele mai barbare mijloace de cazną, administraţia cearcă a-i trece aiurea prin mijloace clandestine.

Se pare însă, că aceşti nenorociţi ar fi născuţi în ţară. Despre vina lor de ce am vorbi?

Legaţi dar de pămîntul acesta, muncitori cinstiţi cărora nu li se cunosc nici o apucătură antisocială, cari în tot cazul n'au nici o parte de vină în mişcarea ce a sîngerat de curînd ţara de o rană adîncă,—de ce au fost loviţi?

In genere e totdeauna astfel. Din numeroasele expulzări care glorifică guvernele liberale, nemăsurat de mic e numărul acelor care au o justificare şi o raţiune. Grosul se alcătueşte din micii lucrători jidovi, şi uneori din bulgari sau greci sau alte neamuri.

O simplă mincinoasă denunţare anonimă, fructul unei răzbunări sau unei intrigi, poate produce mai mult efect de cît ar produce, din acest punct de vedere, cea mai sediţioasă propagandă a unui fost şi acum iarăşi ministru, în massele ţărăneşti.

Iată de ce n'am încredere în legile de excepţiune. Iată de ce nu văd în ele decît arbitrarul şi nedreptatea. Pentru că nu găsesc de cît prea rar în lumea noastră politică oamenii cari să le aplice cu toată liniştea sufletească şi cu toată dorinţa de bine şi de dreptate care se cere.

Cu oameni cari speculează cu nevoile celor mici, cu oameni fără scrupule de conştiinţă în toate, cum sunt domnii liberali, nu e curios lucru să vedem că am ajuns ca în cazul cu cei doi tipografi din Bucureşti, să rîdă şi bulgarii de noi.

REZULTATELE!

„Anul 1907 este ultimul an că mai există boeri şi arendaşi in ţara romînească, este ultimul an că ţăranii mai lucrează pămînturile streine.

„La primă-vară pămîntul tot cît îi de mare ţara va fi al nostru"—aşa au glăsuit sătenii din mai multe locuri din Moldova faţă de un important personagiu de al cărui cuvînt nimene nu se poate îndoi.

Iată dar, ca rezultat al acţiunei şi criminalei propagande liberale, o mentalitate din cele mai periculoase de care a dat vr'odată dovadă pătura noastră ţărănească!

Frumos rezultat de care pot fi mîndri agitatorii de toate categoriile. Tristă situaţie care trebuie să ingrijească in chip extraordinar pe orice om serios şi cu dragoste de această ţară.

Căci o astfel de mentalitate, pregătită prin operă de ani, nu poate fi schimbată cu una cu două; in schimb cîtă primejdie cînd, lucru ce trebuie să se producă in mod fatal, va veni deziluzia şi sătenii vor vedea că lucrurile nu s'au schimbat aşa cum li s'a spus şi cum doresc ei, că marea proprietate va remânea spre mai marele bine al ţerei şi spre menţinerea României pe scara statelor civilizate!

Cită furtună în sufletul sătenilor, cîtă ură condensată, ce spirit de nesupunere faţă de starea legală!

Şi toate aceste pentru că unii — în interes de pură politică sau din spirit de distrugere — au crezut că şi pot permite a înşela speranţele acestei nenorocite ţărănimi, care are nevoie, ce-i dreptul, de reforme sănătoase, dar de o natură cu totul alta de cît acele pe care aceiaşi ţărănime le solicită astăzi în baza propagandei incendiare a liberalilor şi foştilor socialişti.

Şi cînd noi spunem că se periclitează buna ordine şi se continuă o agitaţie care poate dezlănţui o furtună şi mai teribilă de cît acea de astă primăvară, cînd agitatorii continuă opera, chiar avînd caracterul de oficialitate, se găsesc unii cari ne acuză de reacţionarism, de oameni cu idei strîmpte, de duşmanii clasei ţărăneşti.

Nu ne impresionează aceste acuzări şi ne preocupăm foarte puţin de ele, căci calea noastră ie bine lămurită: suntem partizani sinceri ai unor reforme sănătoase şi cumpătate, nu vom admite, însă niciodată că ceea ce fac agitatorii noştri oficiali, este un lucru bun şi folositor ţerei.

Protestul profesorilor

D. Haret a crezut în naivitatea sa de savant şi de politician sectar că nu se va găsi nimeni, care să protesteze în potriva hotărîrelor sale arbitare. Obişnuit a vedea în corpul didactic oameni lipsiţi de ori-ce energie, oameni forţaţi de împrejurările vieţei de a fi dependenţi de guvern, d. Haret a lovit cu încredinţarea că nu se va ridica o voce în potriva arbitrarelor sale resoluţiuni.

A fost înşelat, însă, amar. Profesorimea noastră a luat hotărîrea fermă de a duce o campanie severă în potriva ministrului instrucţiei publice, a'l determina să revie asupra decisiilor sale şi a'l convinge odată că există în ţeara noastră o lume independentă.

Intrunirile profesorilor din Bucureşti, ne dau măsura indignărei care s'a ridicat în rîndurile profesorilor. Şi e şi logic a fi ast-fel. Dacă este o clasă mai oropsită şi mai nevoeşă, nu este alta de cît această clasă a intelectualilor: profesorii.

După ani de străduinţi, de privaţiuni, după sute de examene, de pregătiri prin institute pedagogice speciale, după ani de provizorat, abia pot căpăta o slujbă definitivă şi aceasta în urma atîtor concursuri nenorocite. Şi ce bucurie îi aşteaptă? O viaţă grea de muncă monotonă, o leafă mediocră în raport cu educaţia căpătată şi străduinţele depuse, acesta e lotul acestor proletari intelectuali.

Şi s'a găsit un ministru care în orbirea lui, să caute a lovi în aceşti nenorociţi educatori ai tineretului, suprimîndu-le orele de curs, suprimînd numirile făcute, trimiţînd pe oameni, cari au căpătat cu greu drepturile lor în faţa altor examene, ba mai mult, într'o nouă dispoziţie s'au suprimat cîteva gimnazii şi licee spre a reduce prin aceasta şi numărul profesorilor şi numărul elevilor cari dau năvala în şcolile noastre.

A, nu; d. Haret nu va găsi nepasarea în faţa actelor sale. Ca un singur om toată gîndirea romînească se va ridica în potriva samovolniciei sale şi se va arata ministrului liberal că trăim încă într'o ţară constituţională, că avem corpuri legiuitoare, ca sunt desemnate consilii anumite pentru judecarea şi condamnarea actelor nedrepte şi că un singur ministru nu se poate incumeta de a lua singur măsuri şi a pronunţa verdicte.

Suntem vecini cu Rusia, dar nu suntem încă provincie rusească!

D. Sturza a vorbit

D. Sturza a vorbit Europei şi n'a spus nimic nou. Corespondentul particular din Viena al ziarului *Temps*, putea foarte bine să copieze interviewuiile acordate de premierul nostru altor ziarişti şi ar fi fost tot atît de înaintat ca şi după această întrevedere. Ce poate spune în substanţă d. Dimitrie Sturza unui ziarist? Acelaşi vechi şi răsuflat clişeu pe care îl cunoaştem şi pe care am început să îl socotim ca inofensiv. Bătrîneţea fruntaşului liberal e o scuză a actelor sale. E în patologia mintală o afecţiune care loveşte pe bătrînii cei mai de talent, aşa numită demenţa senilă, caracteristică prin o slăbire intelectuală, prin o repetare papagaliceasca a uneia şi aceleaşi fraze, prin o excitare vioae din vreme în vreme. Priviţi activitatea şi elucubraţiile d-lui Sturza şi vă veţi convinge că dacă preşedintele consiliului n'a intrat încă cu totul în domeniul patologiei, e pe cale de a o face, e în prodromul boalei—cum ar zice un medic.

Alt-fel cum explicaţi declaraţia următoare făcută ziaristului de la Temps:

„Guvernul conservator nu şi-a dat socoteală de gravitatea situaţiei, şi n'a putut reuşi de a preveni crisa agricolă, cum n'a ştiut echilibra nici budgetul. N'a voit nici a admite uşurarea de impozite, astfel cum le-a propus partidul liberal şi care ar fi liniştit pentru o clipă pe nemulţumiţi".

Cine cunoaşte evenimentele de demult petrecute în ţeara noastră şi pe cele din primăvara aceasta, va roşi de inconştienţa celor avansate.

Se poate oare mai puţină lipsă de bun simţ, de cinste politică, de răspundere de cît această atitudine a premierului nostru? Se poate învinui partidul conservator de neprevedere în chestia agrară, de faptul de a nu fi echilibrat budgetul statului, cînd ultimul buget a fost cel mai bogat în excedente din cîte bugete am avut? Şi cari Camere au votat scăderea impozitelor, de cît cele conservatoare, dînd prin aceasta un concurs d-lui Sturza de a împăciui ţeara? Şi nu s'a calmat imediat după această hotărîre ţeara şi a trebuit d. Sturza să imiteze pe satrapii ruşi şi mai rău chiar de cît ei, spre a nimici grăuntele revoltei.

D. Sturza a repetat clişeul din întruniri publice ziaristului francez. Mania sa nu putea să se potolească nici dincolo de graniţă. Trebue îngrijită boala asta, altfel va fi rău.

CATE-VA NOTE

Un prieten îmi povestea acum cîtva timp următoarea scenă, petrecută într'o sală de examen a universităţei de Bruxelles.

Candidatul, un romîn, fecior de bani gata, care cunoştea mai bine viaţa sportivă de cît pe cea universitară şi care frecventa mai des cafenelele şi localurile de petrecere de cît cursurile,—trecea proba de candidatură în litere şi filosofie.

La fizică i se pune următoarea întrebare:

— Ce ştiţi dv. d-le candidat, despre electricitatea dinamică.

— Electricitatea dinamică?

Da... da! mi-aduc aminte...

Electricitatea.... dinamică,... hm!

— *Voyons*: zice bătrînul profesor.

Poate v'aduceţi aminte de o experienţă celebră a unui mare fizician italian, cu un animal.....

O lumină trecu prin mintea obosită a tînărului. Pila lui Volta i se înfăţişă vag înaintea ochilor şi o amintire îl obseda: experienţa cu muşchii de broască.

Se credea salvat; dar—nenorocire!—nu-şi aduce aminte cum se zice în franţuzeşte *broască*.

— Oui, oui, Monsieur, bolboroşeşte candidatul. Oui! je sais.., l'experience avec un *animaux!* .... Un *animaux*... je sais.....

Şi se muncea să-şi aducă aminte, numele de *grenouille* ne venindu-i pe buze.

Pe cînd îşi plimba disperat privirea rătăcită în jurul său, ochii i se opresc în dreptul uşei, şi îmboldit de o zguduitoare inspiraţie, radios şi triumfător se repede şi pune mîna pe *broasca* uşei.

— Tenez! strigă el. Voici l'*animaux*! Voici... L'experience avec l'animaux.

Comisiunea a înţăles tîrziu ciudăţenia aceasta care a făcut'o să creadă un moment că tînărul candidat îşi perduse minţele.

Ea n'a rîs totuşi cu mai puţină poftă, aşi putea spune că n'a rîs nici odată cu atîta poftă. Un ceas întreg, toată sala s'a ţinut de burtă, cuprinsă de o adevărată epidemie de ilaritate.

Graţie însă bunei dispoziţii generale candidatul a trecut examenul.

OAMENI ŞI LUCRURI

IUBIREA „NATUREI"

Timpul vacanţelor mari este tot-odată vremea închinată pentru admirarea „Naturei" prin escursiuni, călătorii, şedere la mare ori în munţi.

In expresiunea şi în moda aceasta de „a iubi natura", găsim oare un sentiment adevărat şi omenesc? Şi într'adevăr cu prilejul vacanţelor se manifestă cu tot dinadinsul dragostea cea mare, cea intensă a omului către elementele naturei şi de unde această subită sentimentalizare a omului pentru măreţia şi frumuseţea firii?

Cu puţină luare aminte descoperim multă nesinceritate în această înamorare, care—în vacanţă—e la modă; mult spirit de imitaţie falşă şi ne amintim de domnişoara burgheză din satira lui Heine, care pe frumoasele bulevarduri ale Berlinului se crede „datoare" să admire.... natura prin esclamaţia ridiculă:

— „Eh! welch grine Beeme....." Ce copaci verzi!....

Pînă la un punct e lucru de înţeles ca priveliştile pe care nu le avem într'o anumită localitate să ne pară frumoase, interesante, vrednice de văzut aiurea.

Unui locuitor de pe ţărmurile mării, întinderea infinită şi măreaţă a apei de la o vreme nu-i mai spune nimic nou. Unui tirolez sau şviţerian frumoasele şi impozantele piscuri ale munţilor nu-i inspiră nici-un sentiment de emoţiune sau admiraţie, pe cînd nouă—de prin şesuri — o vedere de la o fereastră a hotelului „Jungfraublick" la Interlaken, ni se pare cea mai miraculoasă şi mai sublimă priveliştе. Ce este vederea şi varietatea cîmpiei pentru un locuitor de la ţeară? Cartea prozaică a luptei pentru traiu. Pentru un orăşan însă,—cetiţi schiţele d-lui Sadoveanu...

Impresiunile de frumos, de sublim sunt, apoi, noţiuni relative; ele par a se schimba cu secolii sau, în orice caz, a fi creaţiuni mai moderne, poate creaţiuni de ale poeţilor, de ale cărţilor. Cancelarul Buelow amintea dăunăzi unui scriitor francez că sub Cezar, Elveţia era privită ca o ţeară imposibilă de locuit, de urîtă ce este..... Iar Tacit zugrăvia coasta friziană a Italiei, azi una din cele mai superbe ale lumei, drept o regiune nesuferită, nevrednică de vizitat.... Tacit, de sigur, n'avea sufletul nici imaginaţia de peste veacuri a lui Carducci pentru a gusta sublimul cântec şi joc al valurilor mării, nici nu le vedea ridicându-se pentru a se săruta cu amurgul înflăcărat ori înveştmîntându-se cu mii de culori sub vraja aurorei matinale.... Acestea sunt toate vederi şi simţiri moderne şi poate de aceea astăzi călătoria este uneori o trebuinţă sufletească adîncă rezultînd din feliul de a trăi al oraşelor, din frămîntarea şi uniformitatea vieţei sociale.

In cartea sa despre „Minciuna artei" filosoful Paulhan recunoaşte că e o putere reală de vis în faptul călătoriei. Ţările şi oamenii ce vedem ne aparţinând mediului zilnic, intereselor, grijilor, preocupărilor noastre, avem iluzia că suntem în afară de realitate, că vedem fiinţe şi lucruri din vis. Ceea ce se chiamă în genere „călătoria de plăcere" e în adevăr un prilej de uşurare şi de simţire înviitoare. Călătoriile „de nuntă" au aceiaşi explicaţie psihică şi aceeaşi bază reală de plăcere şi buna dispoziţie: înstrăinare de atmosfera luptei zilnice pentru existenţă. Iubirea naturei este o formulă convenţională: de fapt căutăm numai locul unde putem uri mai puţin şi unde ne putem iubi mai mult.... pe noi înşine.

Rodion

TÎRGOVEŢII
SUB RAPORTUL ADMINISTRATIV

Deşi cu o administraţie nemăsurat mai bună ca a satelor, tîrgurile sunt totuşi prost administrate. Poate să fie un neajuns şi în faptul unei prea mari centralizări administrative, care cere ca ori-ce dispoziţiuni să aibă aprobarea ocîrmuirei centrale a ţării, ceea ce îngreuează mersul afacerilor, precum se poate lesne înţelege; dar neajunsul mai mare este în incuria administrativă în general vorbind, care incurie ar fi poate şi mai dăunătoare fără intervenţiunea ocîrmuirei centrale. In ori-ce caz diversele administraţiuni comunale urbane nu dau cîtuşi de puţin dovadă că merită a fi scoase de sub o riguroasă supraveghere centrală, care poate ar fi de dorit să se exercite mai riguros de cum se exercită pînă astăzi.

Bunele dispoziţiuni, pe hârtie cum se zice, nu lipsesc, cum nu lipsesc în general legi bune pentru ţară; dar acei puşi în frunte şi în scaune spre a le aplica sunt de o negligenţă şi de o bicisnicie cum poate nu există pildă în vre-o ţară cu regim politic la fel. De aceea administraţiunea orăşănească se face fără unitate: într'unele privinţi se face prea mult, într'alte privinţi nu se face nimic; într'unele privinţi, după-ce s'a făcut deplin un lucru, se neglijază, într'alte privinţi se tot face şi reface mereu fără a se isprăvi vre-o dată. Lucrul acesta provine negreşit şi din faptul că poate nu-i ţară pe lume în care elementul de administraţie să fie mai mobil: schimbările politice se întovărăşesc pe tot cuprinsul ţării de schimbări în administraţie, aşa că rămâi surprins văzînd lucrări începute oprite în loc şi adese nemai reluate, pe cînd toate opintirile se îndreaptă aiure spre alte lucrări cu o soartă la fel.

In privinţa aceasta credem că-i dăunătoare prea marea centralizare, căci atrage după sine schimbarea administrativă alături de schimbarea politică. De cât, întru cât timpurarii chemaţi a administra nu dovedesc pricepere, destoinicie şi iniţiativă, ceea ce te face să crezi că lăsaţi de capul lor ar fi şi mai răi, nu sîntem de părere deocamdată a se descentraliza administraţia. Sîntem însă de părere a se veghia asupra administraţiei şi a nu-i face nici o vină din culoarea sa politică, când vădeşte cât de cât tragere de inimă; pentrucă nu de alta, dar adese se înlătură o administraţie mai bună pentru simplul motiv că-i de altă culoare politică şi se aduce alta mai rea numai pentru motivul că-i de aceiaşi culoare politică cu administraţia centrală. Pentru asta nu vedem leacul decît în desvoltarea conştiinţei cetăţeneşti şi în îngăduirea cetăţenilor de-a-şi desemna dânşii singuri administratori, adică a se tinde ca alegerile comunale să fie absolut libere, cât mai puţin influenţate de politica generală a ţării.

*

Reaua administraţie, de cari sufăr tîrgoveţii, se tradează mai ales printr'aceea că cea mai mare parte din oraşele ţării n'au apă îndestul, de unde rezultă că se găsesc în proaste condiţiuni igienice şi impropii de-a înlesni desvoltarea fabricelor şi deci comerciului. Cele mai multe dintre oraşe, întemeindu-se, au avut de sigur apa trebuitoare; dar populaţiunea lor înmulţindu-se, a trebuit să vie un moment în care apa aflată pe loc să nu mai ajungă şi deci să fie nevoe a se aduce din altă parte spre a se ajuta desvoltarea mai departe. Pentru multe din oraşele ţării nevoea apei se simte de zeci de ani de zile şi totuşi administraţiile nu se învrednicesc să le alimenteze. O ilustră odisee cu privire la nevoea de apă este acea a alimentării cu apă a tîrgului Iaşii: se poate spune că numai incuria şi numai schimbările repezi şi la scurte intervale au făcut ca administraţia să nu poată satisface această nevoe fundamentală, fără de îndeplinirea căreia este iluzoriu orice progres.

Altă urmare a relei administraţiuni este că grija pavatului şi curăţitului uliţelor se întinde pe o rază foarte redusă, privind cu deosebire centrul oraşului, pe unde sînt instituţiunile publice şi cel mult suburbiile locuite de bogataşi, cari se înţelege că au influenţă politică; iar par-

tea cea mai mare mărginașă a orașului locuită de nevoeși este doar cît schițată: ulițele prost pavate, fără trotuare, pe cari cînd e arșiță nu poți trece de colb, iar cînd plouă nu poți trece de glod. Nevoeșii fiind fără nici-o influență politică, prin faptul că-s inculți și inconștienți de rolul lor în stat, n'au nici-o trecere la administrație cu plângerile lor, ce nu-s sprijinite de bogătași din moment ce aceștia sînt satisfăcuți; așa că cetățenii prea puțin pot determina pe administratori a-și face datoria în adevăratul ei cuprins: pentru moment nu rămâne, dacă administratorii nu sînt de sinea lor oameni cari să-și înțeleagă tot rostul, de cît ca ocîrmuirea centrală să vegheze și să-i stimuleze întru îndeplinirea întregei datorii.

Tot de o rea administrație se leagă îngăduința pentru anumite categorii de negustori de alimente și alte ingrediente indispensabile vieții zilnice, cum sînt brutarii, casapii, bacanii, etc., de-a fixa prețuri prea rădicate pentru o marfă de calitate proastă, ce adese ori n'o cîntăresc nici drept pentru populația nevoeșă. Nu zic că cei acești în administrație beneficiază deadreptul de pe urma acestei îngăduinți, deși cazuri sporadice nu lipsesc; dar interesul ce-l au de-a se alege și menține cît s'ar putea mai mult la cîrmă, îi face pe acești în administrație păsuitori cu abuzivii, cari se înțelege să nu caute de cît să profite de condițiunea lor politică. Aici, pe câtă vreme târgoveții, mai ales cei nevoeși, nu sînt cetățeni așa cum îi concepe regimul constituțional, căci ei adesea singuri se lasă a li se smulge chica după interes și după plac, tot ocîrmuirea centrală este chemată a pune stavilă și măsură.

Și ocîrmuirea centrală nu va pune stavilă și măsură pe cît timp nu va interveni energic, uzînd de dreptul ei de amestec în administrațiunile comunale. Să nu se scape din vedere un moment că efemeritatea șederii în administrație îi face chiar pe cei mai buni aleși temători și păsuitori. Știind aleșii în administrație că nu se pot bizui în situația lor pe sprijinul cetățenesc, atît de șubred, atît de fluctuent și atît de influențat de puterea centrală, dînșii fatalimente își îndreaptă ochii spre puterea centrală, singura care le poate garanta menținerea. Așa fiind, puterea centrală, înțelegînd printr'asta ocîrmuirea din ori-ce moment, să dea aleșilor administrativi încrederea ce într'altfel le lipsește, să-i menție în situația lor, să-i ajute a se realege, cerîndu-le în schimb numai îndeplinirea datoriei ce-o comportă misiunea lor socială, numai grija și destoinicia pentru interesele obștești ale comunei. Atunci, fără nici-o schimbare de legi, se va vedea o mare schimbare în administrație.

Dr. Zosin

P. S. A se vedea și celelalte articole din „Opinia" în numerile: 157, 161, 164, 166, 168, 171, 173, 176, 177, 179, 188, 191 și 193.

Asigurarea vitelor

Mortalitatea vitelor.—Pagubele anuale.—Necesitatea înființărei societăților de asigurarea vitelor.—Măsurile de indreptare.

Convorbire cu d. dr. E. ILIESCU

Puțini sunt aceia care cunosc cît de importantă este această problemă în privința îmbunătățirei stărei materiale a clasei țărănești.

La noi în județ, d. dr. E. Iliescu, medicul veterinar al județului,—a luptat mult pentru înființarea unei instituțiuni de asigurarea vitelor și eri am avut o convorbire cu d-sa în această chestie, din care se va vedea cît de importantă este această chestiune și cît de necesară este rezolvirea ei.

—„In țara noastră, îmi spunea d. dr. Iliescu,—încă de la anii 1859 și 1860, s'a vorbit de necesitatea înființărei societăților de asigurarea vitelor; în 1860 „analele statistice pentru cunoștința părței Muntene din Romînia", ocupîndu-se de această chestiune, arată cum prin moartea vitelor, atît din cauza bolelor, cît și din cauza accidentelor, se aduceau daune de 14.208.151 lei.

De atunci se cerea înființarea de societăți pentru asigurarea vitelor.

— Atunci, după cum spuneți d-stră, de la acea dată și pînă astă-zi, pagubele economice rezultate din pierderea vitelor în mod accidental, trebuie să fie mare de tot?

—„Lipsa datelor statistice în această privință ne putîndu-ne da o evaluare precisă, cred prin deducere că se poate rîdica la multe zeci de milioane.

— De atunci s'a mai interesat cineva de această chestiune?

— Foarte puține persoane particulare și oficiale, s'au ocupat; singur corpul nostru sanitar veterinar a căutat de la 1865, a pune în evidență însemnătatea și necesitatea înființărei unei asemenea instituțiuni.

— Nici pînă astă-zi nu s'a făcut nimica în astă privință?

— Ba nu; sunt cîte-va localități în țară, unde, prin inițiativa medicilor veterinari, cum și a cîtor-va persoane din ad-ția județelor, s'au înființat asemenea societăți mutuale de asigurarea vitelor, care pînă astă-zi, după cunoștința ce avem, au numai un efect de localizat.

Nu e de ajuns atîta; la noi în Moldova mai ales, unde starea economică a țăranului e precară, se reclamă mult necesitatea înființărei acestei instituțiuni, pentru garantarea singurului mijloc de existență, vitele.

— Și care ar fi elementul esențial care ar servi ca bază fundamentală la întocmirea unei asemenea instituțiuni?

—Pentru a putea gîndi la înființarea acestei instituții, se cer două lucruri foarte importante: a) individualizarea exactă a animalelor din țară, bazată pe starea lor civilă legiferată; și b) cunoașterea exactă a mortalității animalelor de boale ordinare și accidentale din întreaga țară, stabilindu-se tot odată și media acestei mortalități. Dacă se va cerceta această de a doua chestiune, se va putea ușor vedea că mortalitatea produsă de boale ordinare și accidentale din un județ, spre pildă județul nostru, în cursul unui an, aproape se poate egala cu mortalitatea produsă prin epizotii *în întreaga țară*; mortalitatea generală anuală din întreaga țară, produsă prin boale ordinare și accidentale este de 140.128 animale de diverse speciii, iar evaluarea lor se ridică la enorma sumă de 4.112.135 lei; prin urțara este lovită economicește anual pentru tot deauna, pierderea acestor 4.112.135 lei.

Cum s'ar putea înlătura acest mare rău economic?

— In primul rînd,—a continuat d. dr. Iliescu,—se cere reorganizarea serviciului sanitar veterinar al țărei, cu înmulțirea cuvenită a personalului, spre a putea fi în condițiuni ca să ia măsuri și să se dea ajutorul cuvenit la timp, dacă nu mai mult, cel puțin în același grad, cum se iau pentru prevenirea și combaterea epizootiilor.

— Bine, dar lipsa materială a țăranului n'ar fi o cauză care împiedică înființarea acestor instituțiuni, căci din cauza lipsei lui nu se poate stabili și garanta „prima de asigurare?"

— Nu; și e de ajuns a cita numai 2 considerațiuni foarte importante, pentru a arăta că lipsa țăranului nu ar putea împiedica formarea acestor instituțiuni: 1) procurarea și fumatul tutunului de către țărani, dintre care maximum 15-20 la sută numai, nu fumează; restul de fumătorii pentru satisfacerea acestui simplu obiceiu dăunător și pungei și sănătății lor. au o cheltuială anuală de cel puțin 25 lei; 2) rachiul moldovenesc și basamacul muntenesc, cîtă secătuire a pungei și a sănătății nu le pricinuește? Or, pentru aceste plăgi sociale, cum nu se resimte lipsa materială?

Cît privește despre stat,—a încheiat d. dr. Iliescu,—ar cheltui 2-300000 lei pentru aceste instituțiuni, în schimb însă n'ar mai perde 4.112.135 lei anual, cum am arătat mai sus.

*

In județul nostru, se știe că d. dr. Iliescu a răușit să înființeze anul trecut o societate mutuală de asigurarea vitelor cu numele de „Miletinul", în plasa Șipotele.

N. P.

Litere-Științe-Arte

Din Berlin ne a sosit astă-zi următoarea telegramă: „Ați fost mistificat, nu sunt autorul fabulei. Rog stăruitor să dezminți. Scrisoare urmează. Salutări. Caragiale."

Cetitorii noștri știu că e vorba de mica fabulă «Tunul și Plugul» comentată și reprodusă în această rubrică acum câte-va zile drept o fabulă scrisă de maestrul I. L. Caragiale. Mistificarea nu trebuie atribuită „Opiniei" ci altor confrați, iar „Fabula" am reprodus-o din „Convorbiri".

In așteptarea scrisoarei d-lui Caragiale, înregistrăm desminți rea cu regretul de a fi făcut o neplăcere ilustrului scriitor, dar și cu mulțumirea de a-i fi dat—ocaziunea de a desminți o....fabulă—ca să nu zicem e legendă—că d-sa ar fi autorul drăguței fabule cu pricina. In numărul viitor—vom reveni pe larg asupra chestiunei, lămurind-o pe deplin.

*

Profesorul Chantemesse pare a fi obținut foarte bune rezultate aplicînd metodele d-rul von Pirquet cu injecțiunea tuberculozei și în cazuri de typhos pendiagnosticarea acestei boli. In locul metodei germane care constă într'o vaccinare el face înjecțiuni în socul lacrimal provocînd o reacțiune caracteristică grație căruia diagnosticul se stabilește cu preciziune.

*

Intre hîrtiile și manuscrisele postume ale marelui compozitor Verdi s'a descoperit acum o operă inedită. Aceste hîrtii se aflau într'o ladă închisă și marele artist recomandase arderea lor după moartea lui, ceea ce însă admiratorii lui nu s'au putut decide să facă fără a cerceta religiceviile. Rezultatul cum se vede, a îndreptățit credința lor.

*

Un savant, doctorul Schloeger din Oldemburg, a adus iar pe tapet chestiunea de a ști dacă e cu putință combaterea răului de mare. Neaparat că aceasta e un punct din cele mai interesante, mai ales acum în epoce de vilegiatură. Nenorocirea e însa că răul de mare există încă din vremea cînd omul s'a aventurat pe valuri și se pare că pînă acum, boala n'a arătat nici cea mai mică tendință să dispară.

Și aceasta, după spusele doctorului Schloeger—fiindcă s'a crezut greșit până acuma că acest rău atît de neplăcut ar proveni din stomac. Savantul e de părere că răul de mare a datorit pur și simplu unei turburări a circulațiunei sanguine. Doctorul mai afirmă că o compresiune a gîtului este, în acest caz, un excelent paliativ.

Informații

Cu începere de la 9 Iulie și până la alte dispoziţiuni, partea administrativă a ziarului, se va face de tipografia Goldner.

Ori-ce cerere de abonament, de anunțuri, schimbări de adrese, mandat poștal, se vor adresa tipografiei Goldner.

Pe timpul verei administrația „Opiniei" face abonamente lunare:

In țară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

La timp s'a vorbit în telegramele «Opiniei», despre un asasinat comis la o proprietate din apropiere de Pensa din Rusia.

Proprietara asasinată ie sora d-nei Arion, soția amicului nostru Anton Arion, fost deputat de Prahova.

D-na și d. Arion au sosit astă-zi dimineață în Iași și cu trenul de 12 și 20 au plecat în Rusia.

Mercuri consiliul de resboiu al corpului 4 de armată va judeca procesul privitor pe soldatul Moise Gheorghe pentru furt de efecte civile și acel al soldaților Enescu I. și Vasiliu C. pentru dezertare repetată în țară.

Gardienii și gardiencele de la ospiciul Socola, nemulțumiți de modul cum li se servește hrana, au redactat o reclamație către directorul institutului, d. dr. Al. Brăescu, în care se plîng în contra modului cum se pregătește mîncarea pentru ei și bolnavi și citează numeroase dovezi în sprijinul reclamațiunei lor.

Personalul de serviciu așteptînd, însă, de mai bine de o lună sosirea directorului—lucru care nu s'a întîmplat—au decis să prezinte plîngerea lor d-lui procuror general.

De cîte-va zile s'a început strămutarea archivei statului în localul societății de gimnastică, sport și muzică.

Se prevede însă că archiva va fi strămutată într'un alt local, de oarece localul unde se mută acum, e insuficient.

Instrucția în afacerea atentatului din satul Păuleni, comuna Roșcani, a fost terminată.

Autorii au fost depuși la penitenciar și vor fi dați judecății înaintea Curței cu juri, în sesiunea de Septembrie, pentru crimă sevârșită dar neisbutită.

Victima, tînărul Talic Berghenștein, s'a restabilit pe deplin, și a părăsit spitalul încă de acum cîte-va zile.

D. colonel I. Tarnoschi, comandantul regimentului 13 Stefan-cel-Mare, a obținut un concediu de o lună de zile.

D-sa a plecat împreună cu familia la Strunga.

D. Constantin Ionescu a fost numit perceptor la Belcești, în locul d-lui Alex. Mihailescu.

Astă-zi s'a închis iarmarocul și tîrgul de vite din Tîrg.-Frumos, care s'a deschis la 4 Iulie.

In Tg.-Frumos se va construi un abator sistematic la fel cu cel din Podul-Iloaiei, care se știe că e primul abator rural din țară.

Planurile deja au fost întocmite.

La 25 Iulie a. c., regimentul 7 călărași va pleca la Roman, spre a face exerciții de înnotare în Siret.

D. Petrescu, administrator financiar, a obtinut un concediu de o lună de zile.

In timpul lipsei sale afacerile administrației vor fi girate de d. Cavaropol, șef de secție.

Administrația financiară a întreprins astăzi o anchetă la moara de foc a d-lui Grünspan, care a fost distrusă de incendiu.

S'a făcut evaluarea imobilelor care au rămas neatinse, scăzându-se fonciarul imobilului distrus.

Eri s'a reîntors din concediu batalionul 1 din regimentul 13 Ștefan cel Mare, care a avut permisie pentru 28 zile.

Astăzi a plecat în concediu batalionul 2 pentru 45 de zile.

In fie-care an, se obișnuia ca hramul bisericei din Slănic, ce are loc la 20 Iulie, să se oficieze cu o deosebită solemnitate, mai ales că în acea zi e și patronul băilor, tot atunci fiind și aniversarea înființărei frumoasei stațiuni balneare.

De obiceiu, hramul era oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul sau de arhierieul Ghenadie Georgescu.

Anul acesta, nu se știe din ce motive, epitropii casei Sf-lui Spiridon, a decis ca să nu mai facă nici o pompă, ci hramul să se oficieze de un singur preot care e preotul acelei biserici, cu toate că în budget este prevăzută o anumită sumă pentru această solemnitate.

Astăzi a sosit ordonanța de plata salariilor pe lunile lulie și August a învățătorilor din județul nostru.

Lucrările pentru canalisarea străzei Aron-Vodă sunt pe sfîrșite.

Zilele acestea se vor începe lucrările pentru canalizarea străzilor Cucu și Eternitatea.

In urma intervenției consulatului austro-ungar, ministerul de externe a cerut autorităților locale lămuriri asupra alienatului Mihail Porumb, supus ungur, care se află internat la ospiciul dela Socola, încă din anul trecut.

Adevăratul nume al acestuia nu e Porumb și se crede că sub acest nume se ascunde un personagiu însemnat din Cernăuți.

Prefectura de județ, a început cercetările.

D. Ștefan Dimitriu a fost numit sergent-major cl. III și comandant al sergenților de oraș din Tg.-Frumos, în locul vacant.

D. N. Niculescu licențiat în drept, a fost numit registrator la cancelaria serviciului administrativ de la prefectura Fălciu, în locul d-lui I. Lărgeanu.

DIVERSE

— Azi dimineață la orele 6 și jumătate, tânăra Adela Fișler, din strada Unirea No. 10, fiind atinsă de alienație mintală, s'a asvârlit înaintea vagonului de tramvai No. 10.

Din fericire, manipulantul oprind vagonul la timp, s'a putut evita nenorocirea.

Numita tânără a fost condusă la comisie spre a fi supusă unei comisiuni medico-legală.

— Un copil de 6 ani al locuitorului Gheorghe Ștefan din Cristești, jucându-se pe lângă o fântână din ograda caselor, a căzut în fântână, înecându-se.

— Eri d. căpitan Andrei și dl. locotenent Leatris, din regimentul 7 călărași, pe când treceau în fuga cailor cu un docar pe strada Toma-Cosma, docarul s'a stricat și s'a răsturnat.

Din fericire numai dl. locot. Leatris, s'a ales cu o ușoară leziune.

— Astă noapte a încetat din viață în strada Păcurari No. 103, Iipovanca Evdonia Zamfirow, în etate de 100 de ani.

2

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

TERNAND,—Eu lipsesc de mai bine o lună.

MARGARETA.—E vorba să fie numit comisarul guvernului la expoziția din Liverpol. Dacă va fi trimis acolo, nu e așa la întoarcere?... (*Gest*).

TERNAND.—Roseta?

MARGARETA, *(cu orgoliu)*.—Oficer al legiunei de onoare. Nu e așa?

D-na ARMIERÈS-mama.—Guralivo!

MARGARETA.—Bunicule. Jură-mi că nu vei spune nimănui... Eu nu puteam să mă rețin să nu-ți spun secretul meu cel mare.

TERNAND.—Tu ești mîndră de tatăl tău?

MARGARETA.—Oh! da! sunt mîndră. Intâi de toate papa e frumos, ce îi drept puțin mîndru și rece. Șicul englezesc! Mie îmi place asta. Apoi, papa, e inteligent, om de afaceri însemnat, cel mai bun industrial din Rouen. Colegii sei de la camera de comerț îl consultă în chestiile grele; e ascultat cu atenție; îi se încredințează cele mai grele rapoarte; el este...

D-na ARMIERÈS-mama, *(vizibil jenată de acest panegiric, întrerupe pe Margareta)*.—Vorbești!... Vorbești!... Mai bine servește bunicului o ceașcă cu ceai.

MARGARETA.—Vrei, bunicule?

TERNAND.—O jumatate de ceașcă. (*Margareta se îndreptează spre masu cu ceai*). Toate bune, dar Valentina!

MARGARETA.—Ah! Valentina!

TERNAND.—Nu o văd...

MARGARETA.—Sora mea mai mare e mereu supărată!

TERNAND.—Valentina suparată?

MARGARETA.—Dacă ați ști bunicule ce scenă ne a făcut azi la dejun.

TERNAND.—Nu se poate!

MARGARETA.—Mama a dojenit'o, ea s'a închis în odae. Dar a trîntit ușile cu așa furie.

TERNAND.—Valentina trîntește ușile? manifestează! Poate și vorbește?

MARGARETA.—Și cum încă! răspunde!

TERNAND.—Asta nu se poate! Valentina tăcută, timidă, Valentina să nu mai aibă caracterul ei bun?

MARGARETA.—Da, o minune, bunicule. Valentina nu mai are caracterul ei!

TERNAND.—Ce îmi spui?

MARGARETA (bînd ceai).—Oribilul adevăr! Da, ai cunoscut'o pe Valentina răbdătoare, tăcută, puțin tristă. Nu o mai căuta. Trăim cu o umbră. Și chiar, cînd ea s'a reintors din pensionat, la nouă spre zece ani, eu care eram o fetiță pe atunci... Două bucăți de zahar, bunicule?

TERNAND.—Una singură e de ajuns.

MARGARETA.—Eu care eram un copil, cînd am văzut venind pe domnișoara aceasta, pe care abea o cunoșteam și care era așa de reservată și rece, mi-a fost teamă de ea.

D-na ARMIERÈS-mama.—Oh! Margareto!

MARGARETA.—Da; cînd întorcea spre mine privirile ochilor sei mari și mă măsura lung fără a'mi vorbi, mă simțeam rău. In fine m'am obicinuit cu obiceiurile ei singuratice. Dar de o dată Valentina a devenit agresivă, susceptibilă. Ea nu mai pricepe glumele. Cîte-odată, să o tachinez, o chem: „Mademoiselle Ronchon". Săptămîna trecută, mi-a răspuns așa de răutăcios și m'a privit cu niște ochi așa de rei, ochii sei de odinioară.

TERNAND.—De cînd schimbarea asta surprinzătoare.

MARGARETA.—Cinci săptămîni, o lună.

TERNAND.—Și din ce pricină?

MARGARETA.—Intreab'o și d-ta! Eu una n'am putut căpăta nici un răspuns.

TERNAND.—Poate o doare stomacu sau o fi amorezată.

MARGARETA, *(isbucnind în rîs)*.—Valentina, amorezată! Asta ar fi comic!. Nu... Nu pot crede asta!

D-na Armierès intră prin stînga.

D-na ARMIERÈS.—Mama mare, d-na Vernier... (*Văzînd pe Fernand*). Ah! Fernand!

Intră în scenă, foarte elegantă, incă tînără.

TERNAND.—Scumpă prietenă.

Strîngeri de mînă.

D-na ARMIERÈS, *(către d-na Armieres mama)*.—Inainte de a pleca, d-na Vernier dorește să știe dacă consimți să faci parte dintr'un comitet.

D-na ARMIERÈS-mama, *ridicîndu-se*.—Oh! nu, nu. In acest moment... mă duc.

Ese.

TERNAND, *privind pe d-na Armieres*.—Bolnavă?

D-na ARMIERÈS.—Mă găsești schimbată?

TERNAND.—Puțin palidă.

(Va urma)

Popularitatea d-lui Georgel

— Un document interesant. Voturi cu ori ce preţ. Promisiuni. Speranţe înşelate. Un tablou.

Publicînd dăună-zi o scrisoare a unui cetitor care se plîngea de chipul cum el şi mulţi ca dînsul au fost înşelaţi de d. Georgel Mîrzescu, cu ocazia alegerilor, încheiam spunînd că suntem gata să predăm acea scrisoare în mîinele d-lui Mîrzescu, pentru ca, descoperind pe autorul ei, să facă ast-fel, în cît acesta, satisfăcut în cerinţele sale, să nu mai dea în vileag mijloacele, bănuite numai în parte, întrebuinţate de tînărul deputat spre a-şi asigura cea mai mare popularitate cu ocazia alegerilor generale.

D-l Mârzescu n'a făcut nimic, a plecat mai bine în vilegiatură.

Corespondentul nostru, însă, se ţine de promisiune şi ne comunică un tablou care constitue un document foarte interesant. E vorba de 75 de alegători cărora d-l Mârzescu le-a făcut promisiuni formale în ajunul alegerilor şi de care mai târziu nu s'a ocupat de cât foarte puţin.

*

Pentru zugrăvirea stărei de lucruri din partidul liberal, corespondentul nostru ne serveşte documente interesante.

E o întreagă odisee călătoriile acestor nenorociţi de la un fruntaş la altul, de la Ana la Caiafa, cum spune cetăţeanul nostru, cărora în cele din urmă tot nu li s'a dat nimica.

Această parte a scrisorii o rezervăm pentru numărul viitor.

Pentru astă-zi dăm loc numai faptelor, aşa cum ni se comunică.

*

Iată tabloul cu numele celor 75 cetăţeni, adresa lor şi cele ce li s'a promis în ajunul alegerilor şi nu li s'a dat nici până astă-zi:

Vasile Dimitriu, str. Spancioc 23, un post la spitalul Sf. Spiridon.

Ilie Cazacincu, str. Ciornei, a cerut să i se scoată nişte reţineri din leafă pe cînd era funcţionar.

Dimitrie Damier, str. Stejar 27, un post de agent poliţienesc.

N. Constantinescu, str. Pomir, post de sergent-major la poliţie.

G. Melinte, str. Păcurari, locul d-lui Atanasiu, agent sanitar.

V. Colceag, str. Alexandri, un post de intendent.

Atanasie Gelescu, str. Brânduşă 23, post de aprod.

Ioan Munteanu, str. Stejar 31, post de agent sanitar.

Alecu Boinea, disp. I-a, cizmar, să capete furnitura de ghete pentru spitalul Paşcanu.

A. Mândru, funcţionar la Botoşani, adus ca să voteze aci cu promisiunea că va fi înaintat.

D. Bozânceanu, adus din Dumbrăveni, un post oare-care.

Gr. Călin, str. Golia 20, un post la percepţie.

Th. Călin, Golia 20, în baza promisiunei că fiul său va fi numit.

M. Hociung, disp. I-a, va fi înaintat secretar în loc de ajutor în com. Popeşti.

P. Agapi, disp. IV-a, un post oarecare.

Gheorghiu, pensionar, o slujbă pentru fiul său.

M. Sirion, fost funcţionar la administraţia financiară, un post de secretar.

M. Livezeanu, stud. postul de secretar la facultatea de drept.

Gh. Berescu, pentru un post fiului său.

Berescu, fiul, absolvent al şcoalei de gimnastică Negrutzzi.

Popovici, fost copist la dispărţirea IV, un post la primărie.

D. Farcaş, fost funcţionar la primărie, reîntegrare.

I. Petrescu, un post de agent.

Timuş, un post la epitropie.

Gh. Iordăchescu un post oarecare.

Gh. Gh. Iordăchescu, spre a se da un post fiului său.

C. Grecea, student, un post la epitropie, serviciul contencios.

P. Gorian, un post de agent sanitar.

Th. şi Dim. Haidimosky, cîte un post oarecare.

Bantaş Gh., Gh. Manoliu, Popa Gh., Melinti Ioan, Berescu Gh. câte un post oarecare.

Crudu D. un post de suplinitor la catedra de desemn.

Gaman Gh. un post la percepţie.

Gheorghiu C. un post la primărie.

Gheorghiu Ioan un post de agent la percepţie.

Desila A. a fi numit agent la vamă.

Melinti Ioan a fi numit la primărie.

Gravescu V. un post de intendent.

Pavli A. un post de agent.

Dumbrăveanu Gh. un post de agent.

Cristea A. un post la prefectură.

Teodorescu C. un post la primărie.

Enea Vasile, Sorea Gh., Sarbovici Gh., Balinschi C., Vasiliu C., Budiş V. Gh., Gheorghiu M., Ianculescu A., Munteanu G. D.: un post oare care.

Simionescu N. un post la Epitropie.

Simionescu M. idem.

Marcopol Gh. un post de intendent la Epitropie.

Stamati C. D. un post de secretar la Gimnaziu.

Stîngaciu Ioan înaintare în slujbă.

Pralea N. un post de copist.

Duzescu A. un post de brigadier la Epitropie.

Zavalide Gh. o catedră de muzică.

Ichim Traian un post la percepţie.

Ichim V. un post oare-care

Frunză Emanoil un post la percepţie.

Petrov N. înaintare în serviciu, agent la percepţie.

Ştefăniu P. I. un post de agent sanitar.

Gaman I. Gh. a dimisiona din Mironeasa şi a capata un serviciu la Iaşi.

Mihailescu A. D. înaintarea în serviciu.

Teodorit V. un post de agent sanitar.

Ultime informaţii

O conferinţă a d-lui Take Ionescu la Londra.—Sir Albert Rollitt fostul preşedinte bine cunoscut al Camerei de comerţ din Londra şi al organizaţiunei Camerelor de comerţ din Regatele Unite ale Marei Britanii şi Irlandei, care a vizitat Romînia toamna trecută a adresat la 20 Iulie 1907 d-lui Take Ionescu, scrisoarea următoare:

Dragă domnule Take Ionescu,

Biroul camerei de comerţ din Londra mă autorizează de a-ţi adresa rugămintea următoare: de a-i face onoarea şi favoarea făcînd o conferinţă la camera de comerţ, în timpul şederei d-tale în Anglia.

Ţin să te asigur că nu numai pentru mine care mă mîndresc de a fi prietenul d-tale dar pentru tot biroul camerei, prezenţa d-tale e foarte doritoare şi Romînia e un subiect din cele mai interesante mai ales acum după ce noul tratat de comerţ s'a iscălit între cele două naţiuni.

Amintirea mea de România şi amabilităţile pe care le-am primit de la d. şi d-na Ionescu şi de la mulţi Romîni, mă fac să fiu foarte interesat în această chestiune şi aş fi dintre cei mai fericiţi dacă a-i putea respunde la invitarea mea.

Te asigur că vei primi din partea intregei camere, cea mai cordială recepţiune demnă de reputaţiunea europeană de om de Stat pe care o ai.

D. Take Ionescu a respuns mulţumind călduros pentru această invitaţie şi rugînd ca această conferinţă să fie amînată la începutul anului viitor, căci sosind tîrziu în Anglia, şederea sa acolo va fi de scurt timp.

Sir Albert Rollitt a răspuns la 22 Iulie d-lui Take Ionescu:

Iţi mulţumesc pentru scrisoarea d-tale primind propoziţiunea şi pe care o voi comunica camerei de comerţ în viitoarea sa şedinţă.

Conferinţa va avea loc în 1908.

Adăugăm pentru cetitorii noştri cari poate au uitat că Sir Albert Rollitt a fost încîntat de cele văzute în Romînia şi a împărtăşit impresiile sale camerei de meserii din Londra în termeni foarte elogioşi pentru Romînia şi Regele său.

—

D. Alexandru Bădărău, fost ministru, a sosit eri la Constanţa unde va petrece cîtva timp.

—

D. V. Gafencu, licenţiat în drept, a fost numit inspector comunal al plăşei Şipotele, în locul vacant.

——

Constituirea noului consiliu comunal urma să se facă azi dimineaţă.

In urma hotărîrei luată însă aseară de comisiunea interimară, constituirea noului consiliu se va face la orele 4 p. m.

——

La deschideres noului an judecătoresc va vorbi d. Stoenescu, procuror al Curţei de Apel.

——

Pe ziua de 15 Iulie a. c., s'au făcut următoarele numiri la Epitropia cassei Sf. Spiridon:

D. Const. Grecea, a fost numit copist la serviciul administrativ, în locul d-lui D. Păun;

D. Const. Nagâtz a fost numit copist la acelaş serviciu, cu 80 lei lunar;

D-na Aglaea Gavriliu a fost numită şefă la serviciul spălătoriei, în locul d-nei Duzescu;

D. I. Popovici a fost numit brigadir silvic la Sănăuţi, judeţul Dorohoiu, în locul d-lui Dimitrie Borcea, care a fost transferat la Lungani.

Peste cîteva zile se va face o nouă mişcare.

——

Ministerul domeniilor a acordat d-lu Dimitrie Filipescu, dirigintele şcoalei de agricultură din Belceşti, un premiu de 50 lei, pentru încurajarea culturei plantelor agricole şi furagere.

——

Astă-zi urma să se ţie la şcoala fiilor de militari concursul pentru admitere în acea şcoală şi în gimnasiul militar din Craiova.

In urma unui ordin telegrafic al ministerului de război, concursul s'a amînat pentru luna Septembrie a. c.

——

Toate punctele de la frontiera Prutului, au fost închise, din cauza ciumei care bîntue la Odessa.

Măsurile de carantină la Ungheni s'au luat cu începere de astă-zi

——

Pe ziua de 1 Septembrie a. c., s'a ridicat de la 40 la 60 de lei salarul posturilor de învăţători din: cotuna Lungani comuna Voineşti, cot. Cristeşti comuna Brăeşti, cot. Sticlăria comuna Galata şi cot. Hoiseşti, comuna Păuşeşti.

——

Cu ocazia răscoalelor ţărăneşti de astă-primavară, soldaţii din regimentul 3 roşiori, care fuseseră trimeşi spre restabilirea ordinei la Bivolari, au luat o cantitate de furaj necesar cailor, de la un evreu fără voia acestuia.

In timpul din urmă, acesta a reclamat cazul autorităţilor în drept, care au însărcinat pe d. major Dimitriu, din regimentul 13 Ştefan cel Mare cu anchetarea.

D. major Dimitriu a fost alaltăeri la Bivolari, unde a făcut cercetări, evaluînd cantitatea de furaj care urmează a fi plătit.

——

De oare-ce s'a constatat că se comit abuzuri cu portul medaliei jubilare „Carol I" şi anume că sunt persoane care poartă această medalie fără să aibă dreptul de a o purta, ministerul de externe, a intervenit la prefectură, dând ordin ca să se ia măsurile necesare pentru ca toate organele de sub această administraţie, să execute un control riguros, atît la oraşe cît şi la sate.

——

Pentru anul viitor, şcolar, la şcoala superioară de Arte şi Meserii din localitate sunt vacante 20 burse din partea statului.

Judeţul dă şi el cîte-va burse.

Pentru bursele statului concursul se va ţinea în localul şcoalei şi se va începe la 1 Septembrie a. c.

——

Duminică 15 Iulie se va oficia la biserica Precistă din Vaslui căsătoria d-nei Olga Scarlat cu d. George Volenti.

Transmitem eminentului nostru prieten şi fericitei sale soţii expresiunea sincerilor felicitări.

——

Ultima conferinţă a profesorilor de la seminarul Pedagogic, din localitate, a hotărît ca în anul şcolar 1907—1908 să funcţioneze la acel seminar clasa a IV şi VII Modernă.

——

D. General Tătărăscu comandantul corpului 4 de armată, obţinînd un concediu de 40 de zile, a plecat la familia sa din Craiova.

——

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 14 Iulie

Chestia amnistiei

Bucureşti.—S'a trimis M. S. Regelui o petiţie iscălită de 236 arestaţi în urma răscoalelor din Martie şi cari se află depuşi în arestul preventiv din T.-Măgurele, implorînd amnestia regală.

O petiţie identică a fost expediată de asemeni d-lui Stelian, ministru justiţiei.

Procesul locotenentului Niţulescu

Bucureşti.—Astăzi s'a terminat procesul omorului locotenentului Niţulescu. După o scurtă deliberare consiliul de răsboi a venit cu următorul verdict: condamna la munca silnică pe viaţă, pe sergenţii:

Pelcea Ion, Cristovici Gheorghe, Tanase Gheorghe; **pe caporalii:** *Gheorghe Stoian, Stan Marin, şi* **pe soldaţii:** *Giusgeanu Anton, Sărăţeanu Gheorghe, Şchiopu Vasile, Dobre Marin, Feraru Constantin şi Besleag Stroja,* pentru că n'au voit să tragă în răsculaţi, cînd li s'a comandat a trage; *la cinci ani* închisoare pe alţi *15 soldaţi,* pentru c'au luat parte la revoltă şi pentru că nu s'au retras la ordinul superiorului; la *două-zeci de ani muncă silnica* pe soldaţii *Nichita Marin, Pleosca Petre, Chistorian Marin,* pentru c'au lovit pe locotenentul Niţulescu cauzîndu-i moartea.

In capitală condamnările acestea au făcut o impresie colosală.

Lumea discută din verdictul consiliul militar.

D. Take Ionescu la Aix-les-Baius

Bucuresti.— D. Tache Ionescu a părăsit Londra ducîndu-se la Aix-les-Bains unde va petrece cîta-va vreme.

Protestul profesorilor secondari

Bucureşti.— Profesorii secondari din Capitală se vor întruni astă-zi după amiazăă la d. Rădulescu-Motru spre a asculta memoriul redactat în potriva decisiilor arbitrare ale ministrului instrucţiei publice şi a alege o comisiune care va înmîna acest memoriu M. S. Regelui, într'o audienţă care a fost solicitată.

Trecerea la pensie a prof. Danielopol

Bucureşti.—Ministerul instrucţiei publice în urma avisului facultăţei de drept din Bucureşti a dispus trecerea la pensie a d-lui profesor Danielopol. Fostul decan al facultăţei de drept şi distinsul profesor de drept roman a avut 40 de ani de serviciu.

Sosirea misiunei Romîne

Constantinopol.—Misiunea presidată de generalul Averescu a sosit aci la prînz şi a fost primită pe vopor de către d. Papiniu şi de funcţionarii legaţiunei. Misiunea a fost salutata în numele Sultanului de către introducătorul ambasadorilor şi de trimişii marelui vizir ministru de externe.

Membrii misiunei au descins la otel Pera Palace cu oaspeţi ai sultanului li s'a pus la dispoziţie trăsurile de gală ale sultanului. Vice-maestrul de ceremonii Memduh bey a fost ataşat misiunei. Mâine seară ea va fi primită pentru a remite sultanului insemnele. In urmă va lua parte la un prînz de gală.

O iradea

Constantinopl.—O iradea din 26 Iulie ordona ca pedepsele cu moartea date de către curţile extraordinare macedonene, să fie executate în viitor cît mai curînd posibil.

Iradeaua va fi publicată în ziarele din diferitele vilaete şi are de scop a aduce o intimidare de oarece pînă în prezent pedeapsa cu moarte era totdeauna schimbată în închisoare.

Institutorii şi mişcarea Sindicală

Paris.—Direcţiunea societăţei naţionale a institutorilor a decis să ia parte la congresul convocat de către bursa muncei la Clermont Ferrand la 9 August şi a distribuit foi volante printre institutori în scop de a da un impuls mişcărei sindicale.

Rege ameninţat

Anvers.—Regele Belgiei vizitând noile lucrări ale marinei a primit pe bordul vasului Albert o scrisoare anonimă prin care e ameninţat cu moartea. Poliţia a luat mari măsuri pentru a asigura viaţa regelui.

Aţîţări la răscoale

Cetinge.—Proclamaţiunile publicate de curînd la Belgrad şi iscălite „Tinerimea muntenegreană" prin care se invita populaţia muntenegreană la revoltă, au fost introduse în mod clandestin în districtal Drobniav. Un amploiat de poliţie a fost trimis pentru a descoperi pe introducător dar a fost încunjurat în birou de vre-o 200 de ţărani aţâţaţi de către deputatul preot Tomici şi împedecat a face ancheta. Trupele chemate a restabili ordinea au refuzat să se supună.

Tribunalul militar a condamnat pe conducătorii rescoalei la închisoare de mai mulţi ani iar pe soldaţi la pedepse mai mici.

Editor condamnat

Lion.—Curtea cu juri a condamnat pe editorul ziarului „Le Semeur" la trei luni închisoare de oare ce printr'un articol din numitul ziar asupra răsvrătirilor din regimentul 17 infanterie escita pe soldaţi la omucidere şi la insubordonare.

Arestări importante

Petersburg.— In ultimile zile au fost arestaţi patru terorişti la care s'au găsit planurile exacte ale drumurilor ce duc la Peterhof şi ale situaţiunei iachturilor ţarului. Ancheta asupra autorilor încercărei de atentat contra ţarului din Martie s'a terminat eri. Ca conducători ale preparativelor atentatului e acuzat locotenentul de vas Nikitenko în vrîstă de 29 ani. Acuzarea va fi supusă săptămîna viitoare comandantului şef al Petersburgului.

Comandant ucis

Tiflis.—Şeful unui batalion din regimentul 201 infanterie a fost ucis de un soldat cu focuri de revolver.

Un maniac

Belfast.—Un individ necunoscut a spintecat azi în diverse strade pe mai mulţi copii. Un copil a murit, alţii sunt grav răniţi. Autorul n'a putut fi prins. Se crede că e un alienat.

Dejun de onoare

Paris. — Un dejun de onoare s'a dat în onoarea ofiţerilor japonezi. Ministrul marinei Thomson a ridicat un toast în care a făcut elogiul marinei japoneze felicitînd'o pentru visita sa care este un gaj dat păcei universale. Visita acestei escadre fortifică legăturile dintre cele două naţiuni cari acum sunt strînse prin interesul păcei generale.

Premiu

Berlin.—Poliţia a propus un premiu de 1000 mărci pentru arestarea individului care a spintecat azi 4 copii la nord-estul Berlinului.

Individul e descris ca avînd vrîsta de 25—27 ani, avînd o figură mare şi fiind bine imbracat.

Aniversare

Teheran.—Aniversarea înfiinţărei parlamentului a fost serbătorită în mod strălucit. Au luat parte toţi miniştri statului, corpul diplomatic. Şahul nu a putut lua parte fiind bolnav.

Proect de atentat

Petersburg.—Intr'o percheziţie operată la o estoniană cu dare de mână şi locuind în centrul oraşului, s'au găsit indicii de planul unui nou atentat în contra perechiei imperiale. A fost arestat inginerul Belozerkw. In casa acestei estoniene dînsul avea planurile Peterhofului şi ale Jachturilor imperiale, s'au găsit de asemenea bombe.

Convenţia Ruso-Japoneză

Paris.— Ziarul „Petit Parisien" află că convenţia ruso japoneză e şi de natură politică şi de natură economică. Partea economică priveşte pescuitul în partea septentrională a Oceanului Pacific, drepturile comerciale în Asia de răsărit şi înapoiaria către guvernul Japonez a unor căi ferate.

Partea diplomatică confirmă statul quo în Asia de răsărit ceia ce este o probă de cordialitate definitivă dintre cele două ţări, aşa dar o nouă garanţie pentru pacea universală.

REGATUL ROMANIEI

Comisiunea Interimară a Com. Iaşi

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de 9 August 1907 ora 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise, în conformitate cu art. 72—83 din Legea asupra Comptabilităţei publice, peutru darea în autrepriză a aprovizionărei serviciilor comunale cu aproximativ 700 decastere lemne de foc.

Garanţia provizorie 1000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie şi caetul de sarcini se poate vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 11590
1907 Iulie 12

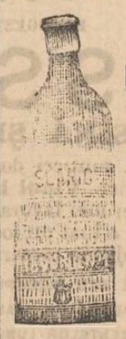

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindică sigur boalele de stomac, intestine, ficat, rinichi, beşica udului. artritism, diatesa urică, etc.

Cu aceste ape se poate face cura la domiciliu tot aşa de bine ca şi la izvore

Isvorul No. 1 este apa cea mai higienică şi digestivă, baută la masă cu vin sau simplă.

Pentru comande a se adresa farmacistului **IOAN WERNER,** Furnisorul Curţei Regale,—**Iaşi.**

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată țara 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ELE" schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

NEVRALGIELE

1420

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă sà se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

în Iași la Konya, Racoviță Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PRFȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* și *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienția de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de **veritabil Elixir Guillié**

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATĬ KONYA.**

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iași.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abeis, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouquet pour 3 à 5 Places..... 7

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iași.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III. 50 Bani
„ „ „ „ IV. 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV. — No. 196. — Marți 17 Iulie 1907

MOARTEA LUI Gr. BUȚUREANU

Incă unul care se duce să îngroașe rîndurile bunilor tovarăși ce s'au despărțit de noi pentru vecie—și moartea lui îndoliază de-opotrivă și partidul conservator și ziarul nostru.

Grigorie Buțureanu, omul integru și fire cinstită prin excelență, soldatul credincios și neșovăitor al partidului conservator, profesorul eminent și adînc pătruns de înalta-i misiune, a dispărut dintre cei vii spre mai marele regret al tuturor, el care n'a avut dușmani și era de opotrivă iubit și respectat de adversari ca și de prietini.

Suntem prea mult sub imperiul durerei care ne lovește spre a putea așterne pe hîrtie tot ce simțim, tot ceea ce se leagă de acel răpus astă-noapte de moartea neîndurătoare, tot ceea ce a format patrimoniul sufletului acestui fruntaș iubit.

Și pentru noi, ceștia de la „Opinia", durerea este și mai mare, căci în fruntea ziarului și urmîndu-i vorba-i cumpătată, „Opinia" a glăsuit mereu pentru cauza dreaptă a ideilor sănătoase din partidul conservator, iar astăzi cînd simțim golul care remîne în mijlocul nostru, D-zeu ne ie martor că plîngem din toată inima, iar rîndurile le scriem de abia întrezărite de lacrămile ce ne umezesc ochii.

Intervenționizmul și tocmelile agricole

III

In articolul precedent am arătat că tocmelile agricole sunt pentru țara romînească o necesitate aproape organică, izvorîtă din strîmtorarea economică pricinuită de lipsa de ocrotire ce capitalul mobiliar întîmpină la noi. Iar ca dovadă că așa este, e însăși faptul că ori de cîteori chestiunea țărănească vine în discuție, problema tocmelilor agricole se impune pe intâiul plan.

Azi chiar problema aceasta a fost readusă la ordinea zilei de răscoalele țărănești din Martie curent. Cum însă de data aceasta e vorba despre o reformă radicală, discuțiile asupra unei chestiune așa de imporlante, n'a putut întârzia mult.

Primul care s'a pronunțat asupra ei a fost d. N. Filipescu, într'o cuvîntare rostită la o întrunire din București. Alesul Vasluiului este adversarul oricărei intervențiuni din partea Statului. După d. Filipescu, singurul drept al Statului ar fi să garanteze o cît mai deplină libertate părților contractante. Cu alte cuvinte, d. Filipescu cere o perfectă egalitate înaintea legilor și o desăvîrșită libertate economică pentru toți, oricare ar fi starea de fapt al celor cari contractează.

Fără a mă preocupa deocamdată de teoria d-lui Filipescu și de răspunsul ce ea a provocat din partea d-lui Panu, îmi voi pune următoarea intrebare, la care voi încerca a răspunde în articolul de față: are Statul dreptul să intervie, pe cale de legislație, în contractele dintre particulari?

Statul are două calități bine distincte: el lucrează ca persoană particulară, și în această calitate n'are nici un drept de legiferare; dar mai lucrează și ca putere publică, și în această calitate puterile lui sunt nețărmurite. Dreptul statului de a interveni este nediscutabil, iar limita firească a acestui drept nu este de cît una: interesul social.

Principiul acesta e atîta de adevărat pentru trecutul popoarelor, că el aproape nici nu suferă vre-o discuție. In adevăr, intervenționizmul Statului îl întâlnim la tot pasul și de-alungul întregei istorii a tuturor popoarelor. Principiul intervenționizmului este însăși baza istoriei, e legea ei fundamentală.

Intervenționizmul și felul acestei intervențiuni este marele criteriu chemat să prezideze la împărțirea omenirei în evuri.

In adevăr, ceiace caracterizează cel mai bine și deosebește cel mai prof nd timpurile istorice este tocmai felul muncei: în antichitate munca se făcea prin *sclav*; în veacul de mijloc prin *serv*; iar în timpurile moderne prin lucrătorul *salariat*.

Or, situațiunele acestea deosebite, după evuri, ale lucrătorilor, s'au făcut după anumite legi, făurite tocmai în virtutea puterei de *intervenire* a Statului.

Iată dar principiul intervenționnei Statului o lege fundamentală a întregei omeniri. De aceia pentru trecut nici nu poate fi vorba despre o discuție asupra dreptului de intervenție a Statului. Formula drastică a lui Ludovic al XIV-lea, „l'Etat c'est moi", cristalizează în sine tot ce s'ar putea zice despre dreptul de intervenție al Statului.

In epoca modernă însă, lucrurile s'au schimbat cu totul. Revoluția franceză a reușit să detroneze vechile principii medievale și să întroneze noua stare de lucruri, ai cărei percursori fericiți au fost fisiocrații și cari își cristalizaseră tendințele lor de neintervenționizm în celebra formulă a doctorului Quesnay: *laissez faire, laissez passer*. Formula aceasta nu este în esența ei, decît condemnarea oricărei tendințe de intervenție din partea Statului.

Principiul acesta odată victorios; popoarele europene odată ușurate de sub greutatea tiraniei feodale și principiile dreptului roman odată întronate, mai poate fi azi vorba despre o intervenție din partea Statului?

Aici e nodul problemei. Pentru dezlegarea lui vom fi nevoiți a cerceta care este cauza evoluției de la feodalizm către starea de azi: dacă aceasta este o stare definitivă, sau numai o fază trecătoare în mersul evolutiv al omenirei spre alte forme și alte alcătuiri.

Cauza evoluției societăților de la feodalizm către libertatea economică de azi, ne este acum pe deplin cunoscută: cu descoperirea Americei de către spanioli și cucerirea Indiilor de către engleji, continentul european este inundat de o mare cantitate de metale prețioase. Creșterea aceasta neașteptată a bogăției a avut ca prim efect sporirea enormă a populației. Pentru îndestularea acestor noui populațiuni s'a simțit nevoie de o mare producțiune. Dar mijloacele de producere erau încătușate de legislația îngustă și netolerantă a veacului de mijloc. Cercul de fer al producției a trebuit să cedeze presiunei nevoilor sociale și atunci breslele și jurandele au fost desființate; pămîntul a fost declarat slobod de ori-ce șerbiri și muncitorul liber de ori-ce corvadă. Cu chipul acesta se întronează libertatea economică cea mai desăvîrșită, garantată printr-o perfectă egaltate juridică a persoanelor.

Primul efect al acestei noui stări de lucruri a fost deslănțuirea liberei concurenți, iar rezultatul ei a fost înfrîngerea muncei de către capital. Capitalul odată vietorios a devenit din ce în ce mai apăsător față de muncă. Iar atunci cînd superioritatea capitalului a devenit prea evidentă și abuzurile lui s'au multiplicat, Statul a intervenit din nou ca și în evul mediu, cu singura deosebire că pe cînd în sistemul feodal intervenția Statului era favorabilă capitalului și împotriva muncitorului; în zilele noastre statul intervine în favoarea muncitorului și-l ocrotește împotriva atot-puterniciei capitalului.

Iată dar în timpurile noastre intervenționizmul Statului este din nou rădicat la rangul unui principiu de guvernămînt.

Scurta trecere de timp cînd raporturile dintre capital și muncă erau lăsate la buna înțelegere dintre muncitor și patron, corespunde la o perioadă economică cînd raportul dintre capital și muncă era mult mai aproape de echilibru, adică atunci cînd nici munca și nici capitalul nu aveau, una asupra celui lalt, o superioritate vădită.

In articolul viitor voi discuta mai amănunțit chestiunea aceasta.

Iași, 1907. **St. Antim**

Verdictul consiliului de resboiu

Condamnarea soldaților și gradaților vinovați de rebeliune și de moartea bravului locotenent Nițulescu, de și severă, merită toată aprobarea. Ea e o pedeapsă pentru unii, este însă și un exemplu pentru acei, cari și la noi încep a agita în potriva disciplinei și a critica ideea de patrie, voind prin aceasta să slăbească puterea armatei.

Pericolul unei astfel de propagande e neînchipuit de mare, căci un popor care n'are cîteva idei comune nu poate trăi și ar trebui s'avem măcar o singură gîndire asămuitoare și acea să fie ideea de neam care implică în sine și respectul pentru armata menită a o apara.

Trebue să ne iubim țara și s'o iubim mai ales în mijloacele ei de apărare, adică în armata sa. Patriotismul nu e militarismul, o știm, el e mai sus, mai departe, dar e primul său pas, militarismul e semnul și măsura patriotismului.

Actele de rebeliune, nu sunt numai acte de nedisciplină militară; sunt și atentate în potriva patriei. Patria este armata, armata este Patria însăși, spune Faguet, care încet, de secole s'a zămislit, s'a adaptat mediului care a format'o spre a exista și a se menține.

Popoarele cele mai civilizate, din trecut, cari au uitat să fie militare, au dispărut și dispărînd au oprit mersul civilizației, pe cînd țările patrioate și militariste au rămas mari și puternice. Germania n'a devenit ceea ce este, decît datorită educației patriotice care din leagăn se face în școli, în armată, în familie, viitorilor cetățeni ai sei.

Trebue deci pedepsite cu asprime toate actele de nesupunere, de ultragiu împotriva armatei și disciplinei sale, precum ori și ce critică a idei de patrie. Voind să slăbim armata, ne expunem tuturor asupririlor străine, revoluțiilor interne, tuturor formelor acelei decăderi umile cu cari cea mai mare parte din popoarele nepatriotice au văzut sfîrșindu-se istoria lor.

D. Haret e pentru ordine și legalitate

Cea ce spuneam într'unul din numerile trecute; că d. Haret se inspiră din lectura *Voinței Naționale* în hotărîrile pe care le ia ca ministru, se adevereşte. In referatul pe care l'a adresat Consiliului de miniștrii începe prin o afirmație că *„provocat de numeroase plîngeri"* a fost nevoit să iee măsuri pentru a restabili ordinea și legalitatea.

D. Rădulescu-Motru într'un articol din *Roumanie* îl întreabă pe curajosul ministru: „Ați fost provocat de numeroase plîngeri". Nu zău? Ce plîngeri? Și unde au fost înregistrate aceste plîngeri? Nici un fel de plîngeri n'au venit la ministerul instrucției publice din partea vr'unui profesor, în tot timpul cît au avut loc numirile și transferările profesorilor loviți azi de nulitate. D. Haret n'are de cît de a controla, el însuși, dosarele ministerului. Atunci de ce fel de plîngeri vorbește d. Haret?

„Bănuim că toate plîngerile de cari d-lui a avut cunoștință, sunt acelea cari în loc să fi fost adresate autorității competente, pe o cale legală, au fost adresate ziarului *Voința Națională*, însoțite bine înțeles de prețul abonamentului și de subscripția de rigoare".

Și pentru a satisface plîngerile abonaților benevoli ai „Voinței Naționale", un Ministru s'a găsit a lovi în legea învățămîntului secondar într'un chip așa de nemilos și mai ales în prestigiul corpului învățătoresc. Nu e asta o operă de sectar și de politician mărginit în vederile sale?

Dar ce este mai caracteristic pentru mentalitatea d-lui Haret e faptul următor: Mulți profesori, cari intră în categoria celor anulați de d. ministru, nefiind conservatori însă, ci buni abonați ai Voinței, vor fi numiți în aceleași catedre dela cari au fost îndepărtați, dar numirile acestea vor fi semnate de dl. Spiru Haret.

Faptul cu numirile acestea vor fi semnate de mâna d-lui Haret le dă virginitatea lor de ordine și legalitate pe care au perdut'o fiind semnate de predecesorii săi.

Cu această metodă toate încurcăturile pot fi aplanate. Un ministru descoperă în activitatea predecesorilor săi lucruri nelegale, numiri nedrepte. Ce credeți că face? Un simplu referat consiliului de miniștri, anulează numirile nedrept făcute, face o selecție printre cei numiți, dacă citesc sau nu gazeta partidului, și pe cei dintâi îi *renumește* în slujbele în cari cu fost ilegal numiți.

Ce ne mai trebuesc legi, instanțe judiciare, corpuri legiuitoare, constituție.

Toate aceste marafeturi dl. Haret le suprimă prin o decisie. Și ce îi pasă? Are aprobația Voinței? Oare! Restul puțin îl interesează pe acest genial om politic.

OAMENI ȘI LUCRURI

E pur si muove...

....Și lumea merge înainte, ca și cum nimic nu s'ar fi întîmplat! In sunete de trompete Papa a dictat lumei catolice—singura vrednică de luat în seamă pe pământ—noul „Syllabus", noul catechism de 65 articole menit să aducă îndreptările cuvenite acestei păcătoase lumi pe care prea mult a început s'o ademenească și s'o stăpânească necredința, spiritul de cercetare, libertatea gândirii, îndoiala într'un cuvânt.

Oh, îndoiala, cruda îndoială,—*ea* este moartea sigură a credinței! Cu deosebire catolicismul, cu dogmele sale obscurantiste și petrificate sub mantia eternă a faimosului *Credo quia absurdum* e mai mult amenințat de trezirea la viață a spiritului de control și de aprofundare. Din fericire însă Marii Inquizitori veghează; tribunalul lor n'a pierit încă și întocmai ca strămosul lor în veacul de mijloc, ilustrul șef de astăzi și-a zis ca Torquemada în poemul lui Victor Hugo:

Un pas de plus, le monde est perdu. Mais j'arrive.
Me voici. Je ramène avec moi les ferveurs.
Pensif, je viens souffler sur les buchers sauveurs.
Terre, au prix de la chair je viens racheter l'âme.
J'apporte le salut, j'apporte le dictame.

Și atunci sfîntul Papa Pius X, punîndu-și cele trei coroane una peste alta a trîmbițat, sub inspirația inquizitorilor, acel nou Syllabus, document omenesc memorabil, care însemnează o ultimă și desperată luptă de impotrivire în contra timpurilor nuoi, în potriva progresului care năvălește cu torente de lumină, cu forțe nuoi de gîndire, cu încordări uriașe pentru înțelegerea lumei și ceea ce e mai primejdios—după cum atît de bine a lămurit Gabriel Séailles în congresul liberei cugetări din Roma, la 1904—știința ne avînd de loc pretențiunea de infailibilă, ci din potrivă mereu primind îndreptări, dezmințiri, schimbări, hrănindu-se numai din îndoială, dărămînd mereu ceea ce în timp de secole a clădit și a cucerit...

Congresul acela îndrăzneț s'a ținut în capitala Italiei, alături de Vatican, ca o dureroasă ironie. Și prea sfinții, odinioară atot puternicii Inquizitori ai bisericei apostolico-romane erau colo, de față suferau tortura unei privelişti oribile, vedeau înantea lor imaginea peirii, vedeau umbra lui Galileu—Spiritul științei—răsărind din flăcările rugurilor aprinse și însemnînd în fața lor cu slove roșii, batjocoritoare:

—E pur si muove!...

Da,—osînda e rostită, fără cruțare și fără milă. Credința—ori cari ar fi preoții cari o ocrotesc pe pămînt și în ceruri—face loc științei, criticei, cercetării fără hotare. Cu atît mai rău pentru îndărătnicii apostoli ai Romei care se acață încă de mirajul unei sfinte Inchiziții și de păinjănișul unui „syllabus" care nu mai înspăimîntă, nu mai convinge pe nimeni dintre acei ce nu au interesul material de a *nu* prefera știința critică a unui Berthelot, afirmărilor fanatice ale unui Brunetière. Lumea nu poate sta locului și pentru a merge înainte oamenii nu mai simt trebuința poveților sacre ale Indexului. E mai mult de cît un secol de cînd scria Goethe acest frumos adevăr: „Dacă aveți artă și știință,—aveți atunci și religiune; n'aveți nici știință, nici artă? Căutați-vă atunci—o religie".

Știința e... tolerantă; ea nu se împiedecă nici nu ține seama de credință. Aceasta din urmă însă ar vrea, din potrivă, să o terorizeze, căci altfeliu Torquemada nu are liniște în mormînt.... **Rodion**

Rose de printemps. C'est très clair... L'envoi est exquis. Merci.

Boerii moldoveni din Basarabia

— din notele prințului Urusow —

Traduc cu plăcere rîndurile ce urmează din cartea prințului Uruzow, pentru că ele demonstrează ce am scris în atâtea rânduri: boerimea noastră nu iubește proprietatea sa, moșia rămasă din părinți, viața de la țeară și poate de aceea sunt și atâtea nevoi în viața țăranilor. Dacă ar fi un stăpân iubitor de al său, gospodar, el nu s'ar înstrăina așa de ușor și n'ar înstrăina pe al său, arendașului rapace, care va exploata cu cruzime munca oamenilor. Și dacă n'ar fi risipa cea mare, n'ar fi nici setea de cîștig așa de mare și nici datoriile nu s'ar urca atâta. Iar dacă toate acestea n'ar fi, n'ar fi nevoie de recurs la trusturile arendășești.

Dar să lăsăm pe fostul guvernator al Basarabiei să ne descrie boerimea moldovenească de dincolo de Prut și să ne oglindim în icoanele acelea ca în viața noastră proprie. Intâi însă îl vom lăsa să ne arăte cum trăesc boerii ruși din locurile sale, unde nu e nici atâta belșug, nici atîta risipă la boeri, dar unde nu e nici o viață așa de nevoioasă la țărani.

* * *

„Am știut bine, zice prințul, caracterul, tradiția și particularitățile nobilimei guberniilor din Rusia mare, în special din împrejurimile Moscovei. Cele mai cunoscute mi-au fost casele nobile care țineau vechea tradiție patriarhală, gospodărind singure pe averile lor. In guberniile Iaroslavului, Costromei, Smolensk, Tula, Orlov și Caluga se puteau întîlni încă în ultimele decenii ale veacului trecut, grădini enorme, parcuri admirabile, sere chiar, casteluri cu mobile vechi, cu portrete familiale, cu biblioteci bogate, cari evocau vremile bogăției și splendoarei trecute.

Această viață începe să dispară.

„Mai bine cunoscute mi-au fost însă proprietățile de mîna a doua, în care s'administrau averile singure fără agronomi și administratori, ci prin ajutorul vătășeilor și vatafilor. In așa averi nu era nici lux, nici risipă. Cîțiva cîni de vânătoare, troica pentru plimbări în împrejurimi, vr'un armăsar sau cal de rasă, cu care proprietarul se mîndrea și atîta tot.

„Ast-fel de proprietari am cunoscut mulți, mai ales în guberniile în care nu e *cernoziomul* (pămîntul negru) și trebue să declar că trăiau oamenii destul de bine. Raporturile lor cu țăranii nu erau rele. Exploatație nedreaptă și obrasnică asupra plugarilor nu se făcea. Din potrivă trăiau bine și căutau ca în raporturile lor să existe o oare care prietenie. Poate și faptul acesta de toleranță, a permis că mulți din țărani, economi și temperanți să facă oare care avere, cea ce îi făceau pe ei mai exploatatori ai fraților lor de cît însă-și proprietarii.

„Simplicitatea vieței, lipsa de mîndrie și egoismul de clasă din punctul de vedere nobiliar, viața liniștită de la țeară, priceperea trebuințelor poporului cu cari trăesc și cărora le veneau dese ori în ajutor, iată caracteristica proprietarilor de mîna a doua din Rusia și în special din gubernia Calugei.

„Cu totul alt tablou am văzut în Basarabia. Pe averile boerilor moldoveni am văzut mai mult lux, dar n'am văzut acea măreție veche, pe care am întîlnit'o în locurile noastre și care a rămas încă de pe timpul Ecaterinei și a lui Alexandru I-iu. Proprietățile Basarabene sunt iluminate cu electricitate uneori—dar nu se găsesc acele lămpi vechi cu olei, stil *Empire* după care se cunoaște o veche casă de nobili. Bibliotecile basarabenilor sunt pline de cele mai recente romane franceze, dar lipsesc dinele cărțile enciclopediștilor francezi din sec. 18-a cu legăturile lor bogate. Nu se vede în saloanele lor nici mobilă veche, lucrată în casă, ci numai mobile stil nou, *seccesion*.

N'am observat de asemeni la boerii Moldoveni, acea iubire pentru proprietate care nu depinde de venitul și bogăția ei. Noi privim la averile noastre nu ca la un lucru neînsuflețit și le iubim pentru ele însăși, ci numai pentru veniturile cari ne aduc. In Basarabia, o avere are o valoare pentru proprietarul ei.

și averile trec din mâni în mâni, se vând, se cumpără, nimic nelegând pe proprietarul lor de ele. Averi cari acum 70 de ani s'arendau cu 25—35 ruble, au ajuns în vremurile mele după ce au trecut prin cinci mâni la 250 și 350 de ruble pentru o deseatină!

Recoltele bune, scumpetea productelor, apropierea de frontieră a făcut ca prețurile pămînturilor să se urce la aceste cifre colosale. In general proprietarul basarabean, oprește pentru el un parcel de pămînt, o vie, iar restul averei îl dă în arendă, în general arendașilor evrei, cari la rîndul lor îl dau în lucrare, pe o arendă colosală, țăranilor. Proprietarii trăesc în străinătate sau în orașe. O răsipă obrasnică, o dorință de a trăi ușor, folosindu-se de plăcerile orășenești, tendința de a tot cîștiga și de a cheltui și mai mult, iată ce te isbește din viața boerilor moldoveni. Cea mai mare parte din averi se distrug, trecînd din mîni în mîni. In timpul șederei mele acolo am auzit vorbindu-se de familia boerului Balș, om de o mare bunătate, filantrop, dar nici o avere nu a mai rămas după moartea lui. Ceea ce nu împiedeca pe copii fostului său administrator să cheltuiască sute de mii".

Prințul Urusov descrie încă pe un alt mare proprietar care e cunoscut în Iași, îmi pare că l'a și locuit într'o vreme:

„Tânăr, foarte inteligent, X, a găsit cum să-și cheltuiască averea sa. Decis să petreacă o iarnă la Chișinău, a început să caute locuința. A cumpărat o casă cu 60.000 de ruble pe care după ce a distrus'o până în temelie, a zidit un palat pentru 120 000 de ruble, a introdus o stanție electrică, a mobilat'o excelent. A trăit o iarnă în Chișinău, a vândut o moșie, a îndatorat o alta și a trecut în România să trăiască, lăsînd numai procente, de plătit pentru casa sa, în valoare de 18.000 de ruble. Acum mi se scrie că trăește în Italia, iar averile sale sunt administrate de o rudă a sa. Și alți sute fac același lucru".

***

Iată câte-va trăsături a vieței boerilor din Basarabia observate de un om străin care le referă la obiceiurile vieței neamului său. Și prințul Uruzow e un om bogat, nobil, face parte din acea aristocrație moscovită care are o tradiție oare-care și totuși fostul guvernator a rămas speriat de ce a văzut ca risipă la boerii noștri. Și Rușii sunt cheltuitori și Rușii iubesc viața ușoară, totuși noi le dăm înainte prin extravaganța și risipa noastră.

Și de unde le luăm toate aceste fantazii, cu ce le plătim? Cu munca și nevoia celor dela țeară. Și în Basarabia ca și la noi sunt mii și mii de pelagroși, de flămânzi și de bolnavi, cari n'au mîncat cum spunea d-rul Babeș de țăranul nostru, odată în viața lor o rațiune alimentară fisiologică. O să epatăm pe Rușii care vor ceti cartea lui Uruzow, cum am epatat de mult Europa cu luxul și superficialitatea noastră și îmi pare că numai cu atâta îi și putem căpata dacă n'am adaoga și mizeria țăranului nostru —un alt titlu de glorie cu care ne putem făli de asemeni.

Dr. I Duscianu

NOUTAȚILE ZILEI

Telegraful fără fir.—In timpul din urmă invenția lui *Marconi* a luat un mare avînt, așa că avem azi pe întreaga suprafață a pămîntului, un însemnat număr de stații de telegraf fără fir.

Statele-Unite posedă 88 de-asfel de stații; Anglia 43; Italia 18; Germania 13; Olanda 8; Rusia 8; Franța 6; Hawai 6; Turcia 6; Argentina 5; China 5; Indiile occidentale 5; Danemarca 4; Spania 4, Suedia 3, Austria 3, Romînia 2, Gibraltar 2, Panama 2, Insulele Adamor 2, Japonia 2, Belgia 1, Portugalia 1, Malta 1, Muntenegru 1, Norvegia 1, Chili 1, Costa-Rica 1, Mexico 1, Uruguay 1 Insula Trinidad 1, Birmania 1, Hong-Kong 1, Rusia Asiatică 1, Tripoli 1.

Cel mai mare număr al acestor stații, îl are America; în Canada se construesc încă 8 stații de telegraf fără fir.

Bulgaria va stabili la Varna o stațiune care va putea comunica direct cu Italia.

Stațiunea din vîrful turnului Eiffel poate comunica cu stațiile țărilor mediterane. Această stațiune va rămânea definitivă.

***

Artă franceză.—La muzeul armatei Invalizilor din Paris, se va deschide în curînd sala *Louvois*. Interiorul ei de-un aspect cît se poate de frumos, conține amintiri din timpul Revoluției, Republicei, Primului Imperiu și al Restaurațiunei.

In acelaș muzeu, în altă sală vor fi expuse toate uniformele câte le-a avut Franța, dela întemeerea ei și până azi.

***

Explozie minieră.—O explozie s'a produs în mina de cărbuni din *Tojoska* (Japonia).

In momentul cînd s'a produs explozia, erau în mină 471 de lucrători. Până acum nu se știe încă numărul victimelor

***

Ciocnire de vapoare.—Lîngă coasta Californiei, vaporul „*Columbia*" s'a ciocnit cu vaporul „*San-Pedro*" din cauza unei pâcle dese. Vaporul „Columbia" s'a cufundat. In valurile mării au pierit 150 pasageri.

Vaporul *Roznoko* a sosit cu un mare număr de pasageri scăpați de naufragiul suferit de vaporul Columbia, precum și cu-un mare număr de morți, victimele catastrofei.

Litere-Științe-Arte

Nimic mai instructiv și mai picant în acelaș timp oa istoricul învățămîntului într'o țeară nouă ca a noastră, cu începuturi primitive și bizure în care cele mai ciudate amestecuri și influențe străine au întîrziat nașterea unej culturi și educațiuni naționale. Ce repezi și uimitoare progrese s'au îndeplinit în mai puțin de un secol și cît de sensibile au fost reformele, îmbunătățirile în ale învațămîntului ne putem de abea da seama dacă revedem documentele relative la o epocă relativ depărtată,—bună oară cu 50—60 de ani în urmă. Pentru țeara noastră un atare interval bunăoară înseamnă mult, dată fiind civilizația ei atît de nouă. In mijlocul nostru trăiesc doară oameni cari au trăit aceste începutnri rudimentare de cultură și cari astăzi trebuie să se minuneze grozav de noua înfățișare a oamenilor, a împrejurărilor, a gîndirii în țeara romînească.

Spre a invedera unele detalii ale începuturilor culturale extragem următoarele cîteva note din o lucrare asupra învățămîntului, despre care s'a pomenit în numărul de eri. Ea este relativă la începuturile „Academiei Vasiliane sau Mihailene". Sub această din urmă denumire, instituția e mai bine cunoscută de marele public.

*

Cursurile la școala Vasiliană, deschisă la anul 1828 Ianuar 20, au început cu următorii profesori: iconomul Constantin Focaș plătit cu 1000 lei pe an în două vadele, preotul Ion Silvan Sachelarie cu 1200 lei, Gheorghe Săulescu cu 3000 lei și Vasile Fabian cu 3600 lei pe an.

Ei erau obligați să facă pe fie-care zi cîte 3 ore de curs, precum și să alcătuiască cărțile trebuitoare pentru studii.

Pe lîngă leafa de mai sus, cei trei profesori din urmă mai aveau locuință în școală, lemne, câte 20 ocale lumânări pe an și în toate zilele câte o pâine și o oca de vin.

*

Numărul elevilor cu care s'a deschis școala Vasiliană la 1828 era numai de 12 și anume: Teodor Stamate, Cost. Zefirescu, *Alecu Costinescu*, Ilie Stavrat, Iancu Stavrat, Cost. Gheorghescu, Gheorghe Caliman, *Ștefan Șendre*, Iancu Grimat. Vasile Răileanu, Manole Răileanu și Leon Filipescu, toți fii de preoți, negustori, mazili și unul grădinar.

Nici unul nu era țăran, căci țaranii erau eschuși de la învățături și puteau urma numai la școalelor dascalilor de pe la biserici.

*

Iată cum se propunea învățămîntul în clasul elementar al școalei Vasiliene la 1828:

„Băeții stăteau în niște bănci, în fața peretelui pe care crau atârnate mari tabele cu litere sau silabe și de care ei erau îndepărtați prin cercuri de fier. Șezătorii sau monitorii făceau pe băeți lucători aminte asupra formei unei litere, apoi ordonau scrierea ei, pe care băeții o efectuau cu degetul pe niște table de nisip. Șezătorii observau apoi și îndreptau greșelile și după aceea dedeau ordinul: *îndreptează primare* și unul din băeți care purta acest titlu, trăgea cu o mala peste tablele de nisip pentru a le netezi și apoi a proceda la scrierea altei litere. După ce deprindeau astfel formarea literilor, se începea scrierea pe dlacă și numai cînd erau elevii înaintați puneau slovele pe hârtie. Unii profesori erau îmbracați în anterele și santamarcă având fes pe cap și se preumbla prin clas cu mânele la spate, privighind pe șezători și aruncînd din cînd în cînd ochii pe tablele de nisip. Elevii erau cu toții îmbrăcați în antereie care li se ridică uneori dindărăt cînd profesorul trebuia să aplice unuia din ei numărul de vergi regulamentare pentru greșelile făptuite".

Și cu toate astea clasul elementar era cel mai populat.

*

Acum opt-zeci de ani nu existau librării în Iași.

Pe la 1830 de-abea, școlarii și lumea doritoare de a se instrui cumpărau cărți de la dugheana de brașovenie a companiștilor dimitrie și Gavril de lîngă poarta Mitropoliei.

Către finele anului 1830, Ion Boguș, asociatul lui Wild, librar din Lemberg, deschide o librărie în casele vornicului N. Pașcanu „avînd cărți în felurite limbi stampe botanice de flori și erburi, stampe zoologice, arhitectonice, portrete a felurimi de persoane insemnate".

STRUNA ZILEI

FILOLOGIE

Au fost dați în judecată roșiorii cari în timpul răscoalelor din Bivolari au luat furagiul necesar, fără plată, de la locuitori...
«Opinia».

N'au gazetele ce scrie?
Altfeliu ce e de mirat?
Doar *furagiul* ce-o să fie
De cît lucru de... furat?

Informații

Consiliul de reformă al corpului 4 de armată a fost convocat astă-zi pentru a se pronunța asupra cazului unui ofițer în rezervă, căruia i se ai duc învinuiri foarte grave.

—

Alegerile comunale din Huși au fost fixate pentru zilele de 20 și 22 August a. c.

—

In curînd va avea loc la Strunga sau în T.-Frumos un concert de bine facere, dat de renumitul artist T. T. Burada, cu concursul mai multor doamne și d-re din societatea ieșană și a T.-Frumos.

După concert va urma și un splendid bal. La acest concert și bal va lua parte tot ce are mai distins Strunga, T.-Frumos, Romanul și Pașcanii.

Vizitatorilor se fac mari înlesniri de transport etc.

Toată lumea are reduceri la tren pînă la Tg.-Frumos pentru stația balneară Strunga.

—

D. N. Gane, noul primar al Iașilor, va inspecta mîine abatorul comunal cu care ocazie va face o anchetă în chestia hahamilor, care se știe că amenință încă cu greva.

—

Funcționarii primăriei trec printr'o grea emoție.

D. N. Gane a cerut secretarului primăriei să'i întocmească un tablou de toți funcționarii, menționîndu-se la fie-care în parte data cînd a fost numit.

Aceasta în vederea schimbărilor ce se vor face zilele acestea printre funcționarii primăriei.

—

Aflăm cu părere de rău că d. profesor P. Culiano, se află din nou greu bolnav.

Dorim distinsului profesor o cît mai grabnică și deplină însănătoșare

—

Pe timpul verei administrația „Opiniei" face abonamente lunare:

In țară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

Membrii cercului didactic din localitate vor fi convocați în primele zile ale lunei August, în adunare generală.

—

Construirea unui local de școală în Păcurari, pe locul cumparat de comună de la d-na Xenopol, se va începe la toamnă.

Noul local se construește pentru școala de fete Păcurari.

—

Sf. Sa Economul C. Stamati, protoereul județului, a obținut un congediu de o lună de zile, plecînd la Lacu-Sarat.

—

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei și Sucevei, care se află la Carlsbad, se va reîntoarce în localitate la 10 August.

—

Reprezentațiile de cinematograf ale electricianului Bottez, ce au loc în fie-care seară la grădina Cuza-Vodă, atrag un numeros public. Scenele comice, precum și comediile sunt atît de reușite încît spectatorii au senzațiunea de a fi în fața unui teatru cu actori însuflețiți și de primul rang.

Pe lângă acestea, d. Bottez a mai introdus *scene picante pariziene* la care însă întrarea e oprită elevilor și fetelor.

—

Crima de la Ciric.—Alaltă-eri Sâmbătă, după amiazi, o crimă s'a făptuit, pe cîmpul Ciricului, în apropiere de iazul Cârlig, al cărei autor e un elev.

Se svonise la început și chiar autoritățile au fost înștiințate că niște țărani au atacat pe niște elevi ce se duseră la vânat și că unul din aceștia descărcând un foc de pușcă, a împușcat pe unul din țărani.

Faptele stau însă alt-fel: Elevul Neculai Machedon, din clasa a II-a a școalei comerciale de gradul I, s'a dus Sâmbătă după amiazi la colegii săi Ionescu Alexandru și Lupu Gheorghe și plecară împreună la vânat.

Ajunși lângă iazul Cârlig, păzitorul Vasile Ungureanu le atrase atenția să nu calce iarba.

Unul din elevi ripostă câte-va cuvinte păzitorului și continuară de a merge înainte prin fânaț.

Ungureanu îi somă din nou, amenințându-i că le va lua pușca.

Elevul Machedon, care avea o pușcă „Lefaucher" cu 2 țevi, îl amenința cu împușcarea.

Cele ce au urmat în urmă nu se știe precis.

Cînd autoritățile au sosit la fața locului, au găsit pe păzitorul Vasile Ungureanu zăcînd în iarbă, și avînd o rană la piciorul drept.

Elevii au fost arestați la poliția de siguranță.

Elevul Machedon, declară că păzitorul Vasile Ungureanu s'a apropiat de el și a vrut să'l dezarmeze și să'i ia pușca; pe cînd acesta trăgea de țava puștei, arma s'a descărcat, lovind pe Ungureanu în picior.

Păzitorul Ungureanu însă declară că elevul Machedon a trac în el în momentul cînd se ducea să-i ia pușca.

Starea lui este foarte gravă. Astăzi d. Dr. Juvara, în secția căreia a fost internată victima, a procedat la operare.

Nu se știe dacă va putea scapa cu viață.

Elevul Machedon a fost înaintat parchetului.

—

D. A. Duzescu, absolvent al școalei comerciale superioare, ne roagă să rectificăm informația noastră cu privire la promisiunea ce i-ar fi făcut în ajunul alegerilor d. Georgel Mîrzescu.

D-sa ne asigură că nu era cu putință să fi primit astfel de promisiuni întru cît d-sa a votat în întregime lista candidaților conservatori.

—

Parchetul a fost avizat că locuitorul Petru D. Rotaru, din cotuna Horlești, comuna Cucuteni, s'a sinucis, trăgîndu-și un foc de revolver, în inimă.

Numitul locuitor suferea de mai mult timp de pelagră.

Parchetul a încuviințat înmormîntarea.

—

In ziua de 31 Iulie se va ține o nouă licitațiune pentru darea în antrepriză a reparațiilor necesare penitenciarului Iași.

—

D. Dimitriu, un tînăr avocat liberal, a fost recomandat în postul de inspector comunal în locul d-lui C. Moțet, numit director al Prefecturei.

—

D. Ursu, deputatul colegiului III de Iași, continuă conferințele sale prin județ.

Eri, Duminică, a avut o asemenea întrunire în comuna Ciurea, la care au asistat un mare număr de țărani dimpreună cu primarii respectivi din comunele Ciurea, Buciumi, Galata și Miroslava.

—

In județul nostru s'au înființat 10 noui școli rurale.

La 1 Septembrie se va face inaugurarea.

—

Secretarii comunali din județul nostru agită idea de a pune bazele unei societăți de ajutor mutual.

—

Pentru ziua de 30 Iulie a. c. învățătorul din Comarna organizează o frumoasă serbare școlară, în folosul elevilor saraci.

—

DIVERSE

— Sâmbătă seara un incendiu a distrus două case ale femeei Paraschiva Rusu, din comuna Mogoșești.

S'a intervenit la prefectură pentru a fi ajutată din fondul societății pentru incendiați și inundați.

— Alaltă-eri a încetat din viață conductorul Stanislav Glovaschi, de la serviciul technic al comunei.

— Eri vagonul tramvaiului cu No. 14, pe când trecea pe strada Păcurari, prin dreptul Berăriei Zimbru, a dat peste un docar condus de lipovanca Evdochia Prohanso și răsturnînd docarul, a rănit ușor pe numita lipovancă.

— Eri, Duminică, Societatea Meseriașilor a dat o serbare la grădina „Leagănul Fluturului" a lui Chiriac, din dealul Gălății.

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

D-na ARMIERÈS.—Oh! atîtea griji. *(Reculegîndu-se)* Atîtea curse, atîtea drumuri pentru căsătoria aceasta. Am regretat prezența d-tale la prînzul de logodnă... dar ședeți.... *(Margaretei)* Spune surorei tale să vie.

MARGARETA.—Voești ca să o chem?

D-na ARMIERÈS.—Da! Ce face în odaea ei?

MARGARETA.—Ah!... S'a încuiat...

D-na ARMIERÈS.—Nu cred c'are să fie înfumurată până deseară.

MARGARETA.—Tu voești? Fie. *(Trecînd)* Voi fi rău primită de d-șoara Ronchon.

D-na ARMIERÈS.—Margareto! Ți-am spus...

MARGARETA.—Da, maman... Dar găsesc că numele acesta îi stă așa de bine cînd are mutra supărată... M-mlle Ronchon.

Ese.

D-na Armierès, Ternand

TERNAND.—Armierès va intra mîrziu?

D-na ARMIERÈS.—Așa cred.

TERNAND.—Imi va fi imposibil ca să îl aștept.

D-na ARMIERÈS.—Vino pentru prînz, Sîmbătă. Vor fi și d-nu și d-na de Rehy cu fiul lor, Georges.

TERNAND.—Cu plăcere. *(Pausă)*. Deci, Armierés e decis să vîndă usina d-voastră.

D-na ARMIERÈS, *evasiv*... Da, este, decis.

TERNAND.—Nu cred că din cauza lipsei de bani pe cari?...

D-na ARMIERÈS, *viu*.—Pentru ce întrebarea asta? Ce vi s'a vorbit?

TERNAND.—Nimic... Nu sunt de cît de eri, aci. N'am văzut pe nimeni.

D-na ARMIERÈS.—Uzina îi lua cel mai bun timp. Lucrătorii îl obsedau cu reclamațiile lor nesfîrșite. Cum el este administratorul Șantierelor Senei și Fonderiilor de la Grand-Couronne, s'a decis de a nu conserva de cît aceste două posturi. Din pricina asta și nimic mai mult.

TERNAND.—N'aș fi crezut nici odată că ați eonsimți că această casă să treacă în mîni străine. Tatăl d-tale a fondat'o. Ea a fost orgoliul său. Pare că revăd pe d. Franchot în mijlocul lucrătorilor sei, incurajîndu-i, suduindu-i și cîte-odată punînd el însuși mîna la lucru. Un drac de om, plin de voință și încăpățînat, ne-iubind contradicția... chiar în familia sa!

D-na ARMIERÈS.—Da, da,

TERNAND.—Era iubit însă, căci avea calitățile sale. Era simplu, drept și nici de cum mîndru. Ah! usina sa! Aceasta va fi o lovitură omorîtoare pentru el! Ar fi trebuit ca Armierés s'aibă un fiu, căruia să îi cedeze uzina! *(Pausa)* Unde este Jean?

D-na ARMIERES.—In Tunisia, dacă nu mă înșel.

TERNAND.—Cu tatăl său?

D-na ARMIERÈS.—Cu d. Ronchon... da.

TERNAND.—Ce fac acolo?

D-na ARMIERÈS.—Nu știu, nimic.

TERNAND.—Ronchon trebue să fi găsit vr'un loc de sub-director într'o usină sau fabrică, un post ca și acel ce l'a ocupat în atelierele tatălui d-tale. Jean n'a revenit nici odată la Rouen? *(D-na Armierés face un semn negativ)* Nu l'ați revăzut de atunci?

D-na ARMIERES.—De două zeci de ani!

TERNAND.—Dar... Rouchon nu s'a adresat nici d-sale, pentru educația fiului său?

D-na ARMIERÈS.—Nu mi-a cerut nimic.

TERNAND.—Și cu toate astea, era fără avere... Atunci? Ce instrucție a dat el fiului său? Ce meșteșug l'o fi învățat? Deseori mă gîndesc la sărmanul Jean, care era așa de drăguț... Primiți dese ori noutăți de la el?

D-na ARMIERÈS *(cu un suspins)*.—Nu!

TERNAND.—Cum așa?

D-na ARMIERES.—Nu mai primesc. După plecarea lor, el mi-a scris în fie care săptămînă la început, apoi în toate lunile, pe urmă scrisorile au devenit tot maî rari. M'am tînguit, am cerut, am insistat ca să fiu înștiințată de sănătatea sa, de lucrările sale de intențiile și proectele sale.... Nu mi s'a mai răspuns.

TERNAND.—Ah! divorțul crează, adeseori curioase situații. Așa, iată un copil care a fost crescut departe de d-ta, ca un străin, poate ca un vrașmaș. Nici nu îl cunoști. El nu cunoaște pe sora sa Valentina și hotărît nici nu vă veți întîlni vr'o odată.

D-na ARMIERES.—Am cerut tribunalului să îmi încredințeze creșterea amîndorura copiilor...

TERNAND.—Ar fi fost mai bine, ce îi drept... Dacă Jean ar fi rămas lîngă d-ta... astăzi... Dar ce! Roochon poate a fost un barbat rău, dar nu era un părinte nedem și...

(Va urma)

† GR. C. BUȚUREANU

15 NOEMBRIE 1855—16 IULIE 1907

Gr. C. Buțureanu s'a născut în 1855 Noembrie 15 în orașul Dorohoi, din părinții Const. Buțureanu protoereu și Elena, presbitera născută Dobjarski.

Studiile primare și le-a făcut în Iași, în școala primară de baeți „Trei Erarhi".

Cursul secundar l'a făcut în Liceul Național din Iași, după care a luat Bacalaureatul în 1875. Urmînd cursurile Universității de Iași, facultatea de litere, după care a fost numit profesor la gimnaziul Cantemir din Piatra, până către 1881; Acolo în Piatra s'a și căsătorit cu d-ra Ana Marcachi, institutoare. In 1881 trece în Iași ca profesor titular la școala normală „Vasile Lupu".

Ca profesor la școala normală, și luînd în vedere lipsa de manuale didactice de pe atunci, Gr. C. Buțureanu s'a pus și a redactat un curs de *Istoria Omenirei* ilustrele vrîstele, care a înlesnit la generațiuni întregi de elevi învățarea cursului de Istorie.

Luînd și a doua catedră de Istorie la școala centrală de fete, azi școala normală de fete „Mihai Sturza", unde a continuat pînă în prezent. Cu mutarea școalei normale în noul său local la Pester, Gr. C. Buțureanu s'a mutat la liceul Național, apoi la liceul internat și de cînd cu împărțirea de oare a avut oare complectate și la gimnaziul Ștefan cel Mare.

N'a fost dar școală secundară din Iași la care Gr. C. Buțureanu să nu fi funcționat ca profesor. Cîți-va ani a funcționat ca profesor de istorie și la școala fiilor de militari.

Gr. C. Buțureanu a încurajat și învățămîntul particular și cîți-va ani de-a rîndul a fost societar la „Noul institut liceal de d-șoare" de sub direcțiunea d-rei Katy Varlam.

Preferind la cursul superior de liceu, Gr. C. Buțureanu și-a desvoltat cursul său și a redactat o nouă serie de volume pentru cursul superior.

Activitatea sa de profesor a fost încununată cu demnitatea de inspector școlar al învățămîntului primar în care calitate a dat dovadă de muncă, stăruință, destoinicie, drag de școala rurală, provocînd o anchetă printre învățători și revizori asupra localurilor de școli rurale.

Studiile istorice l'au dus pe cercetări archeologice mai ales la cele preistorice cu referință la țările române.

Primele sale cercetări se citesc în volumul său *„Istoria Romînilor"*, unde preistoria romînă ocupă aproape un sfert din lucrare. Pus în tovărășie cu N. Beldiceanu, Gr. C. Buțureanu a pus bani, muncă și osteneală ca să adune toate resturile antichităților, lucrare la care dînsul a consacrat toată rîvna sa și intreprinsese o lucrare mare, din care numai puțin a apărut în *Arhiva* din Iași.

Ca atenție cercetărilor sale de archeologie și antropologie, Gr. C. Buțureanu a fost ales membru corespondent al societății de antropologie din Paris, luînd parte la cîte-va congrese de archeologie și antropologie.

In publicistica științifică Gr. C. Buțureanu își făcuse un loc de onoare, prin publicațiile sale ca *„Origina Arilor"* la Academia Romînă si alte studii apărute în Arhiva din Iași al cărei întemeetor asiduu a fost.

Societatea arhivei își datorește existența si organizarea sa numai lui Gr. C. Buțureanu și reușise prin stăruința sa să grupeze tot ce avea Iașii mai de samă, mai erudit, mai savant. Cei 18 ani de viață ai revistei Arhiva dau dovadă de hărnicia și devotamentul lui Gr. Buțureanu pentru causa literelor ieșene.

In sporul cetății Iașilor Gr. C. Buțureanu și-a pus toată munca sa, toată averea sa, și a pus urziturile marei tipografii *Dacia*, unde se înjghebase un centru de editură, din care nu amintim de cît *Cartea de Cetire* a lui Miron Pompiliu și Ion Paul.

Tot la această tipografie s'a editat ziarul *Opinia*, care a ținut recordul între cele mai bune ziare politice din Iași și întreaga țară.

Fire entusiasmată, Gr. C. Buțureanu a pus în serviciul vieții publice partea cea mai senină a sufletului seu și partidul conservator pierde azi prin moartea lui Gr. C. Buțureanu pe unul din cei mai devotați și convinși ai săi partizani.

Gr. C. Buțureanu a reprezentat în camerele conservatoare col. II de Iași și a pus în serviciul Iașilor toată greutatea, de care se bucura în partidul conservator.

Gr. C. Buțureanu a luat parte și la mișcarea economică a Iașilor, căci de ani întregi a fost membru în consiliul de administrație al Casei de Scont din Iași.

Golurile lăsate de Gr. C. Buțureanu sunt multe, căci multiplă i-a fost activitatea.

Școala pierde pe un fruntaș profesor, care își făcuse din catedră un apostolat.

Literele romîne pierd pe un puternic sprijinitor și calaborator al lor;

Istoriografia și *arheologia* romînă pierd pe unul din cei mai harnici muncitori și iscoditori ai trecutului.

Partidul conservator pierde pe un devotat soldat, care punea în serviciul cauzei publice toată nobleța sufletului său.

Cetatea Iașilor pierde un ales fiu al său, care a contribuit cu munca și persoana sa nu numai la mănținerea, ci și la creșterea renumelui acestui oraș.

Unind glasul nostru cu al tuturor prietenilor îndureraţi, zicem celui dispărut pe vecie dintre noi

Fie-i țărîna ușoară!

*

Corpul defunctului Gr. C. Buțureanu va fi transportat astă seară la orele 7 și depus în capela de la cimitirul Eternitatea.

Mîne Marți la oarele 4 p. m., va avea loc ceremonia funebră la cimitirul Eternitatea.

*

Grigorie Buțureanu moare în urma unei Dysenterie, formă foarte gravă.

Boala s'a declarat la 1 Iulie 1907 și la început foarte gravă, pînă la 7 Iulie. In urmă s'a produs o ameliorare care acum cîte-va zile a fost întreruptă printr'o slăbiciune crescîndă a inimei.

Medicii curanți au fost d-nii dr. Negel, Riegler, Sculy, Manicatide, Lambrior, Tănăsescu și d-na dr. Conta.

*

Familiei îndoliate, a cărei durere o împărtășim în totul, transmitem respectuoasele condoleanțe pentru greaua perdere ce o încearcă.

Fie-i țărîna ușoară.

***

Fruntașul nostru d. Al A. Bădăreu, încunoștiințat de moartea directorului ziarului nostru ne trimete următoarea telegramă:

Sunt sdrobit de știrea perderei lui Grigore Buțureanu, cel mai statornic și mai inimos prieten.

A. A. Bădărău

*

Corpul tipografic ieșan, îndurerat de perderea prea timpurie a fostului și iubitului lor patron tipograf Grigore Buțureanu—fundatorul tipografiei „Dacia"—ia parte la doliul familiei și depune o lacrimă pe mormîntul omului care a știut pururea să aprecieze, ca patron, munca lucrătorilor, iar ca cetățean a fost vecinic îndatoritor față de cei mici.

*

Pînă acum s'au depus următoarele coroane pe catafalcul mult regretatului Grigore Buțureanu cu următoarele inscripții:

„Nețărmurită dragoste scumpului și iubitului nostru părinte": Corina și Mitică;

„Unui vechiu prieten": D. A. Greceanu;

„Regrete": Școala normală de fete": Profesorului Grigore Buțureanu;

„Lui Grigore Buțureanu": Clubul conservator;

„Regrote eterne": Grigore și Maritica.

„Regrete": Colegii și elevii Liceului Internat.

*

„Directorului Grigore Buțureanu", Redacția Ziarului „Opinia".

Ultime informații

D. A. A. Bădăreu, sosește mîine dimineață în Iași.

Seria întâia a elevilor trimiși la M-rele Varatic și Agapia, se va reîntoarce la 1 August în localitate.

In acea zi va pleca a doua serie, compusă din 14 elevi și 17 eleve, de la școalele primare din localitate.

Lucrările de repararea Teatrului Național, se ver începe în primele zile ale lunei August a. c.

D. dr. I. Țaranu a fost ales delegat al consiliului comunal, în consiliul de higienă.

O mișcare se va face pe ziua de 15 August printre institutorii din localitate.

Ori-ce cerere de abonament, de anunțuri, schimbări de adrese, mandat poștal, se vor adresa tipografiei Goldner.

Ministerul de interne a pus în vedere prefecturei de județ de a lua măsuri ca să se facă un serios control cu privire la străinii aflători în comunele rurale din acest județ.

Un furt s'a comis eri seara la d. N. Ostapovici, ornicar din strada Lăpușneanu.

In lipsa sa de acasă, un individ servindu-se de chei false s'a introdus în magazinul său și a furat mai multe ornice, inele, cercei și alte obiecte de valoare.

Poliția a făcut mai multe arestări pentru prinderea autorului.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 16 Iulie

Misiunea Japoneză in București

Bucureşti.—Eri a sosit aci misiunea militară Japoneză trimisă a studia organizarea armatelor Europene. Ea este compusă din 4 ofițeri. Pînă în present a vizitat poligonul și pirotechnia, azi și mîine vor vizita școlile militare și alte instituțiuni ale armatei.

Mercuri vor fi primiți în audiență de către M. S. Regele la castelul Peleș. D. Lucian Trantomir ofițer în arma geniului a fost ataşat acestei misiuni în tot timpul șederei ei în țară.

Dr. Rakovski în fața unui consiliu de disciplină

Bucureşti.—Neputîndu-se expulsa d-rul Rakovski, găsindu-se că este supus român, guvernul îl urmărește de data asta în fața unui consiliu de disciplină pentru insulte grave pe care le-a adus armatei noastre printr'un articol publicat în ziarul socialist: *L'humanite.*

Recursul ofițerilor condemnați

Bucureşti.—Ofițerii din Rîmnicu-Sărat condemnați de către consiliul de răsboiu din Galați, au făcut recurs la consiliul de revizie de sub președenția d-lui general Anghelescu Acesta găsind motive de casare n trimis judecarea acestui proces în fața unui nou consiliu de răsboiu.

Ciocnire de trenuri in gara Frătești

Bucureşti.—Eri seara în gara Frătești s'au ciocnit două trenuri de marfă, unul din trenuri avea mai mult de 20 de vagoane. Mașina primului tren a fost distrusă complect, două vagoane au fost sfărâmate.

Mecanicul a fost grav rănit, iar fochistului i-au fost complect distruse picioarele.

Sunt foarte mulți lucrători răniți. Pagubele se ridică la mai bine de 150,000 franci.

Tratat de comerț între Rusia și Japonia

Petersburg.— Tratatul de comerț, navigațiune și pescuit cu Japonia, încheiat pe baza articolelor 11 și 12 ale tratatului de la Portsmouth a fost semnat azi la Ministerul afacerilor străine și se va publica după schimbul de ratificări care va avea loc în curînd.

Un accident regelui Serbiei

Bresttoyanskabanja.—Pe cînd făcea o preumblare călare azi dimineață, regele Serbiei a făcut un pas greșit și a căzut rănindu-se ușor la obraz. Regele s'a suit iar pe cal și s'a întors la castel într'o stare satisfăcătoare.

Mari onoruri pentru români

Constantinopol.—Astă-seară a avut loc audiența solemnă a misiunei române. Către orele 6 seara, trăsurile de gală au venit să ia pe membrii misiunei pentru a-l conduce la palatul Ildiz kiosk. Trăsura în care se afla generalul Averescu era precedată și urmată de o escuadă de lănceri de gardă. La palat misiunea a fost primită cu mari onoruri. Audiența a avut un caracter de mare cordialitate.

Generalul Averescu a remis Sultanului însemnele ordinului Carol I. Sultanul a însărcinat pe d. Averescu să exprime mulțumirile Sale Regelui Carol. Asistau la audiență d-nii Papiniu și ministru afacerilor streine otoman. In urmă a avut loc representarea persoanelor din suită.

Sultanul a fost extrem de bine-voitor către d-nii Averescu, Papiniu și Ferechide, căruia i'a acordat o lungă audiență. Sultanul a conversat cu toți membrii misiunei și legațiunei și a conferit generalului Averescu marele cordon al ordinului Osmaniei cu briliante. d-lui Mitilineu a doua clasă a ordinului Medjidie, căpitanului Prodan a treia clasă a ordinului Medjidie, d-lui Conțescu, a doua clasă a ordinului Osmanie, d-lui Carp, a doua clasă a ordinului Medjidie. In urmă a avut loc un prânz de gală. Sultanul purta colierul Carol I.

Au luat parte la acest prânz d-nii Averescu, Papiniu, Ferechide, Missir, Conțescu, Lahaille, Constantinescu, Carp, Mitilineu, Pădeanu, Morandini, Mizzi Prodan, Lahaille fiul, doctor Grosman, Marele vizir, ministru de externe, resboi și marină, marele maestru de artilerie, mareșalul Abdulah Pașa și alți demnitari otomani. Mâine misiunea va lua dejunul la ministrul de răsboi otoman. Seara va avea loc un prânz la d. Papiniu.

Afacerile din Maroc

Tanger.—Mehala a avut o ciocnire cu partizanii lui Raisuli. Inamicul ar fi suferit oare cari pierderi.

Universitatea din Sofia

Sofia.—Persoane din opoziție și scriitorii cu vază au ținut o întrunire de protestare decizînd a face un apel către principele Bulgariei de a restabili vechile drepturi ale Universității așa că aceasta să poată fi redeschisă.

O sută de mii de ruble dispărute

Tiflis.—Din numărul de pachete trimise de banca imperială din Petersburg la sucursala ei din Tiflis, un pachet conținînd 100,000 ruble a dispărut.

Revoluția în Coreea

Seul.—In toată țara de-a lungul căilor ferate sunt postate trupe cari patrulează în toate părțile. La Seul soldații coreani au comis dezordine. Funcționarii de poliție au fost azi din nou atacați. Șapte case japoneze au fost distruse, șase japoneji au fost răniți. Un mare număr de japoneji au fost siliți să fugă pe vapoare. Ministrul casei imperiale și ministrul de justiție cari au fost numiți de curând de către marchizul Ito și cari au fost însărcinați cu reforma curții au fost înștiințate că numirile lor vor fi revocate dacă reforma nu este adusă la îndeplinire în termen de trei luni.

Ciocnire între greviști și armată

Saintdie (Vasgi).—Incidente grave au avut loc la Raon. Cismarii greviști mergând înaintea uvrierilor sindicați ai papetăriilor din Etival pentru a manifesta cu dânșii, agenții de poliție au sosit să li se impotrivească. A urmat o învălmășeală. Un căpitan de jandarmi a fost destul de grav rănit. Un comisar de poliție și mai mulți soldați de cavalerie au fost dați jos de pe cai. Manifestanții au ridicat baricade. Mulțimea este foarte întărîtată.

Bande de greci in Macedonia

Constantinopol.— Poarta a făcut din nou la Atena serioase demersuri din cauza trecerei graniței de către numeroase bande și numeroși șefi de bandă. Marele vizir a declarat patriarhului armean că marile puteri împing pe Poartă să indice acțiunea ce trebuie să aibă mitropoliții greci și să ceară depărtarea mitropolitului grec din Drama. Poarta a reînoit cererea sa; almintrelea Poarte ar îndepărta pe mitropolit cu forța.

Desistare de la alegeri

Paris.—La alegerile pentru consiliile generale, alegătorii sunt puțin numeroși în sud. In mai multe comune din regiunea Beziers, Perpignan, Narbonne, biurourile n'au putut fi formate. In alte comuni salele de vot au fost deschise fără ca vre-un alegător să fie prezent.

Nu s'a produs nici un incident.

Grecia cere intervenția Rusiei

Petersburg.—Ziarul „Nowoje Wremja" află că patriarhul grec s'ar fi adresat oficial la guvernul rus cerînd intervenția acestuia contra bulgarilor și pentru restabilirea bisericilor grece în drepturile lor în toată Bulgaria. Patriarhul se raportează la congresul de la Berlin. Ziarul citat crede că guvernul rus va refuza intervenția sa.

Desmințirea negocierilor intre patriarhat și guvernul grecesc

Constantinopol.—Organul oficial al patriarhatului eclestiastic Alitha, desminte știrea dată de către un ziar vienez și primită din București relativ la oare care negocieri între patriarhat și d. Ferekide. Acest organ zice că nu puteau avea loc negocieri nici publice nici secrete și pretinde că nu ar putea exista nici o solidaritate între patriahat și guvernul grecesc.

Incendiu pe un vapor

Sauburn.—Pe lacul Cayongo, vapo rul Pontenart a ars. Pe vapor se a flau 50 călători. Nouă din ei au ars Mai mulți călători au fost răniți.

Revoltele din sudul Franței

Perpignan.—Menținerea regimentului 53 în garnizoana Perpignan a produs o mică nemulțumire. Cîți va soldați continuînd să atragă pe camarazii lor la Tarbes, vechea lor garnizoană, ajutantul de serviciu a făcut ca totul să intre în ordine fără dificultate. Ministrul de resboi Picquart a ordonat o anchetă.

Escursioniști romîni în Bulgaria

Sofia.—Eri escursioniștii veterinari romîni au visitat Haras, lîngă Sofia și alte curiosități ale orașului. Seara a avut loc un prînz la cercul militar dat de către colegii bulgari. Azi dimineață escursioniștii au plecat spre București.

In editura Tipografiei H. Goldner Iași, apar la 25 August 1907 următoarele cărți didactice:

EDIȚIA VII-a

din

Istoria Românilor

pentru clasa IV secundară

de

A. D. XENOPOL

Profesor la Universitatea din Iași

Editie refăcută complect

EDIȚIA II-a

din

ISTORIA ANTICA

pentru clasa V-a secundară

de

I. G. TUFESCU

Profesor de gimnaziu

Ambele aceste cărți sunt aprobate ca *manuale didactice* de onor. Ministru al Instrucțiunei după avizul favorabil al Comisiunei pentru cercetarea cărților didactice.

Vaccinări și revaccinări

practică

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

Intristații Ana Gr. Buțureanu, Vasile Gr. Buțureanu, Corina, Ernest și Dr. Iamandy; Vasile și Natalia Buțureanu; Laura și Emanoil Constantinescu, Alexandru și Maria Zaharia; Gheorghe și Agripina Buțureanu, Valeriu Gh. Buțureanu; Dimitrie Stamati, Ioan Stamati, Maria Stamati; familiile Marcachi, Conta, Iamandy, Manoliu, Ștefănescu, Paraianu, Botez, Pelin au durerea de a vă anunța pierderea prea iubitului lor soț, tată, socru, bunic, frate, cumnat, moș, nepot, văr și rudă

GRIGORE C. BUȚUREANU

profesor, fost deputat
decorat cu ordinele „Steaua României" în gradul de ofițer,
„Coroana României" în gradul de cavaler,
„Răsplata muncei" pentru Cursul Primar și Secundar

încetat din viață după o grea suferință Duminică 15 Iulie ora 1 ½ noaptea în etate de 52 de ani.

Ceremonia înmormântării se va oficia la Cimitirul Eternitatea unde este depus corpul defunctului în capelă Marți 17 Iulie ora 4 p. m.

Iași, 16 Iulie, 1907.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi : *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI — IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obţinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acistă semnătură în patru culori pe banda care sigilĕza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmaciştii

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PRFŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazâ la Tip. H. Goldner-Iaşi.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut, LE MÈTRE 0f30c.

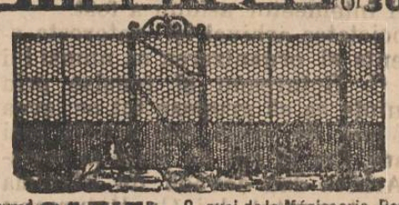

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abeis, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ DE PODAGRĂ, şi RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUI, FICATULUI şi in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insoţita la fie care butilei de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASI : Farmacie FRATII KONYA.

Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Ștefan cel Mare 38 | Directori: Gr. C. BUȚUREANU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.— No. 197.—Mercuri 18 Iulie 1907

Grigore Buțureanu

Pentru cea din urmă oară a fost sorocit să-l văd pe cuconu Grigori Buțureanu, mai acum vre-o trei săptămîni, în tovărășia amicilor de la societatea și revista „Arhiva“: d-nii dr. Cosmovici, Th. Burada, R. Sevastos, N. A. Bogdan și A. D. Atanasiu, cu cari am făcut o excursie la Cetățuia.

E drept că cuconu Grigori fusese bolnav ceva mai înainte; dar atunci se arata cu totul restabilit, așa că vorba asupra sănătății sale n'a fost adusă de cît ca un răspuns incidental la întrebarea stereotipică: ce mai faci? pusă de noi, cari aflasem că bolise cîtva timp. Incolo nici că se putea să-i trăsnească cuiva prin cap că cuconu Grigori era în curînd să plece dintre noi pentru totdeauna.

Am vizitat cu toată voioșia și cu tot interesul Cetățuia, și celui dintăi, lui cuconu Grigori, i-a scînteiat prin minte ideea, că acest așezămînt strămoșesc, cu biserica lui, cu ruina bine păstrată a feredeului domnesc, cu turnul lui, cu ruina mai puțin bine păstrată a palatului cu sală gotică sălășluit de Duca-Vodă, ar fi nimerit să se încredințeze de către Stat auspiciilor societății „Arhiva“.

Cu toții devenirăm adepții ideii lui cuconu Grigori, și hotărîrăm chiar, după ce domnia-sa, mijlocind pe lîngă ministerul respectiv cu autoritatea sa, va dobîndi această însărcinare de cinste pentru societatea „Arhiva“, să ne punem din răsputeri, cu condeiul și cu graiul, întru a agonisi mijloace ca să ducem la bun capăt ideea de-a îngriji și chiar reconstitui Cetățuia: cuconu Grigori se însărcina să ție cea dintăi conferință într'acest scop.

Am cernut noi cu mintea și am desbătut toate împrejurările împotrivitoare acestei idei, și, pesimismul cîtorva dintre noi fiind înfrîns, am convenit hotărîtor cu toții că lucrul se va îndeplini negreșit și ne complăceam a imagina ședințele, pe cari societatea „Arhiva“ reîntinerită le va ține în sala gotică a lui Duca-Vodă, ședințe prezidate negreșit de cuconu Grigori Buțureanu. Cine altul de cît inspiratorul ideii era mai indicat să stea în frunte la înfăptuirea ei?

*

O, joc nesăbuit al vremii și al soartei! In calculele noastre a fost fără doară o lacună: aceea a neconsiderațiunii morții, care pe cît se vede în clipele acele de fermecătoare înălțare pentru noi privia sarcastic hotărîrea noastră și-și desemnase alesul în persoana aceluia care constituia factorul sine qua non al întreprinderii.

Iată o ilustră pildă de cît însamnă un om pentru îndeplinirea unei idei și cîtă greșală se face atunci cînd se spune că omul, individual luat, nu însamnă nimic, ci, că împrejurările sunt totul. Ideea noastră, avea toți sorții de izbîndă după calculele noastre, sorți ce sunt aceiași și acum cînd cuconu Grigori nu mai este; dar sorți cari au încremenit locului prin dispariția lui.

Imprejurările, cari pledau pentru izbînda ideii noastre, aveau nevoe de o însuflețire, aveau nevoe de viață, însuflețire și viață, pe care urma să li-o dea cuconu Grigori; astăzi, cînd dînsul nu mai este, împrejurările stau neclintite, pentrucă nimeni dintre noi n'are autoritatea adecvată pentru o astfel de cauză.

Iată cum dispar cu unii oameni unele idei, iată cum se stîng cu unii oameni tocmai factorii cei mai hotărîtori pentru îndeplinirea unor anumite opere, iată cum se ridică la valoare viața unor oameni, iată cum moartea lor constitue o efectivă și ireparabilă pierdere.

Cu stîngerea lui cuconu Grigori Buțureanu, ideea noastră cu Cetățuia dacă nu rămîne definitiv stînsă, ceia ce-i mai probabil, în ori-ce caz se eclipsază pentru multă vreme. Și aceasta-i numai una pe care o cunosc eu personal, dintre multele și variatele întreprinderi, la cari cuconu Grigori se ralia cu tot sufletul și cu toată inima, daca nu era chiar însu-și el sufletul și inima întreprinderilor.

Eu unul n'am avut fericirea de a fi mai mult în contact cu cuconu Grigori. Venit tîrziu în Iași și dintr'o generație urmașă lui, erau rari prilejurile, în cari ca în unicul ce l-am arătat să-l pot vedea pe cuconu Grigori în toată desfășurarea firii lui mari și bune. Pot însă mărturisi că printre puținii oameni de caracter ce-i cunosc și care fac deliciul vieții, cuconu Grigori ținea fruntea.

*

Activitatea literară, științifică și profesorală a lui cuconu Grigori Buțureanu este destul de mare ca s'o pot restrînge eu cît de succint în acest moment. Vor face-o, căci trebue s'o facă colegi de ai lui, cu mai multă lesniciune și chiar competință. Pe mine mă îngrijorează încă o pierdere enormă în persoana sa: mi-i teamă să nu fi murit cu cuconu Grigori sufletul și inima „Arhivei“.

După aproape două decenii de existență, ceea ce-i enorm pentru o societate și pentru o publicațiune într'o țară mică și puțin artistică cum este a noastră, tot cuconu Grigori era care, cu îndemnul său la dreapta și la stînga, cu afabilitatea și blîndața sa, ținea legați restrînsul număr de membri ce mai compun societatea „Arhiva“. Și, dacă noi, membrii, într'adevăr nu însemnam nimic, acum, cu moartea sa, va trebui să moară.

Ar fi dureros, cu moartea unui om să se mistuiască întru totul și opera sa. Acest lucru nu-i admisibil, și nu trebue să fie admisibil. Am fost prea legați în sentimente cu cuconu Grigori, prea împătimiți de acelaș ideal de frumos și de bine, prea însetați de harul fericirii pentru țară și pentru neam, ca să nu ne simțim îndatorați, cîți-va cîți suntem, să reluăm opera lui.

Poate soarta ne încearcă tăria și buna credință, cînd ne răpește atît de fără de veste un colaborator și un prieten. Nu intră în putința minții noastre a determina taina variatelor procedeuri ale soartei. Poate sta însă în puterea noastră, ca pe cît trăim, să nu ne dăm biruiți.

Reculegîndu-ne din încremenirea în care ne-a toropit trista veste a morții lui Grigori Buțureanu, o clipă zdrobiți peste măsură de sprijinul și de prietenia ce ni se smulge atît de crud și de neașteptat, vom rechema în suflete calmul și vom striga fatalității: ni-ai răpit omul; dar nu vei mistui opera lui.

O, joc nepriceput al vremii și al soartei! Sîntem mai buni prin bunătatea ce ni-o transmitea cuconu Grigori, mai afabili prin afabilitatea sa, mai însetați de ideal prin setea sa, mai îngăduitori către cei păcătoși și mai iubitori de cei vrednici prin îngăduința și iubirea sa. O soartă, Grigorie Buțureanu trăește totuși astfel în noi și va trăi și în urmașii noștri!

16 Iulie 1907. **Dr. Zosin**

Contra socialiștilor din guvern

Armonia din sînul partidului liberal se afirmă tot mai mult. Intr'adevăr un ziar din capitală bine-cunoscut pentru legăturile sale cu cadrele vechi, scrie:

„Dacă informațiile noastre sunt exacte, și suntem în măsură să afirmăm cu toată tăria că sunt exacte, d. Stoicescu și-a exprimat către suveran neliniștea sa de mare proprietar, precum și un vechiu liberal, de faptul că foștii socialiști cari sunt reprezintați azi in guvern și in administrație, au cîștigat un prea mare ascendent asupra afacerilor publice și a mersului general al partidului liberal.

D. Stoicescu, care în cameră în acele cîteva zile ale seziunei extraordinare, a încercat cu destul succes să grupeze în jurul său vechile cadre din Cameră, și-a justificat acțiunea față de Suveran, prezintînd'o nu numai ca utilă pentru menținerea echilibrului intern al partidului, dar și pentru întărirea principiului de ordine și de autoritate care s'ar găsi amenințat prin marea latitudine ce s'a dat elementelor neo-liberale“.

Mai evidentă dovadă de armonie nu se poate!

Liberalii continuă agitația lor

Duminecă s'a repetat reprezentația de la Podul-Iloaei în comuna Ciurea; d. deputat Ursu a avut o consfătuire identică cu sătenii și s'a dat citire aceluiași program de revendicări.

Relativ la prima întrunire am vorbit și atras atenția liberalilor asupra propagandei anarhice pe cari o fac sub auspiciile autorităților și ni s'a răspuns pe un ton glumeț care voia să fie și ironic, că oare n'am voi și noi deșteptarea țărănimei și chemarea ei la viața cetățenească?

Intre formarea conștiinței civice a țărănimei prin o evoluție mintală și prin o educație pricepută și atîtarea pe care o fac liberalii, e o cale enormă. Nici Vasile M. Cogălniceanu n'a făcut mai mult la sate de cît face d. Ursu.

Același program ca și cel cetit la Podul Iloaei reese din broșurile, găsite anarhiste de curtea de jurați din Giurgiu, pe care fiul marelui Cogălniceanu le-a răspîndit în populația rurală. N'a fost la noi o atîtare la omor, la jaf, la distrugere, era o propagandă pacinică, pe calea legală cum ar spune tovarășul Nădejde. Și ce a eșit din această pacinică „chemare la viața cetățenească“ a populației rurale, am văzut'o cu toții și amarnic am văzut'o.

Unei populații rurale cum este a noastră, prea nenorocită, prea incultă, orice agitație politică poate fi nefastă. E trist— dar trebue să recunoaștem acest lucru. Propaganda cea mai inofensivă poate da roadele cele mai nefaste. E alt ceva de făcut la țeară, sunt alte îndreptări de adus și cînd țărănimea va fi mai deslegată economicește atunci poate ideile și programul deputatului Ursu n'ar fi daunătoare.

Aceste vederi le au de altfel și liberalii, altfel nu putem pricepe de ce un Vălescu, un Cogălniceanu stau închiși pentru propaganda lor. Ori poate partidul liberal a monopolizat țărănimea și educația ei politică?

D. Sturdza e dezesperat

Pentru devotamentul și abnegația cu care conservatorii au ajutat partidul liberal spre a readuce liniștea și ordinea în țeară, au fost răsplătiți admirabil de către d. Sturdza.

Intr'un interview pe care îl acordă unui ziarist francez, președintele consiliului găsește momentul de a se tăngui de modul cum opoziția conservatoare a căutat să îi zădărnicească operele sale de reforme umanitare.

Așa sfruntat neadevăr rar un om politic a îndrăznit a îl arunca și nu știm cum să calificăm atitudinea nedreaptă a d-lui Sturdza. Nu sunt așa departe evenimentele, ca să'l putem învinovăți de a fi uitat gestul frumos și nobil cu care d. Take Ionescu, în ziua de 13 Martie, în numele Camerelor conservatoare, a promis și dat concursul său guvernului liberal.

Nu sunt nici cinci luni de atunci și în toată această perioadă, cu toate evenimentele survenite, partidul conservator a rămas neclintit în promisiile făcute de a da concursul său partidului liberal spre a aduce ordinea și pacea la sate.

Și erau poate cauze cari ar fi permis o agitație vie în potriva guvernului actual. De la nimic nu s'a împotrivit această ocîrmuire de sectari spre a exaspera pe adversarii săi. Nici înscenări de procese mizerabile, nici revocări arbitrare, nici samovolnicii administrative de tot felul n'au lipsit și totuși partidul conservator a luptat pe o cale legală, nevoind a face dificultăți guvernului în clipele acestea încă tulburi, după evenimentele trecute. Și totuși d. Sturza îndrăsnește a se tîngui Europei că este împedecat în opera sa de reformator. Bine înțeles, e mai ușoară această declarație, de cît recunoașterea lipsei unui program serios de reforme, și faptului că de cinci luni guvernul liberal n'a luat nici o hotărîre în chestia agrară.

Dar asta uu se poate spune Europei, e mai ușor de a face pe desesperatul!

OAMENI ȘI LUCRURI

Un mort în casă...

Seara tîrziu îmi parvine o telegramă a directorului „Opiniei“ din o depărtată stațiune balneară, plină de accente întristătoare și în acelaș timp de detalii cari denotă grija minuțioasă în ce privește reprezentarea, partea pur ceremonioasă a ziarului în această funebră împrejurare.

E de sigur și oara tîrzie care dă o putere emotivă deosebită acestei proze simple, telegrafice și convenționale, adresată nu pentru publicitate, dar cu gîndul și sufletul la gazetă; fără a mai vorbi de tristețea însăși a nenorocirii care ne-a preocupat și ne-a îndoliat pe toți în tot timpul zilei. Dar în acelaș timp telegrama îmi suggerează odată mai mult convingerea că în viața unei gazete, în mentalitatea și în psihicul acelora cari împărtășesc existența ziarului însuși, iubind și sorbind atmosfera acestuia, cunoscînd și urmărind tot ce privește amănunțimile acestui organism viu, care se cheamă gazeta, niciodată—în clipe de bucurie ca și în clipe de jale—ideea gazetei însăși nu poate dispărea, nu trebuie să dispară: ea face parte din traiul și sufletul lor propriu.

Dintre acei cari iubeau gazetăria, era și profund regretatul om pe care îl deplîngem astăzi și despre dispariția căruia colegul său de direcțiune vorbia în telegrama amintită.

L'am cunoscut cu aproape două decenii în urmă, în casa regretatului poet Beldiceanu, care-mi era profesor de gimnaziu. Pe amândoi îi lega o trainică prietenie și colaborare, îi unia o asămănare de temperament, aceiași dragoste pentru studiul trecutului îndepărtat, același entuziasm pentru viitor.

După ani de zile l'am văzut ca editor al primei serii din „Opinia“ pentru care instalase tipografia cea mai modernă și pe care o iubea cum își iubește cineva un copil pentru care muncește cu drag și cu devotament. Numai această iubire poate explica emoțiunea și plăcerea cu care a văzut—după trecere de cîți-va ani—reînvierea, cu forțe nuoi, a vechei „Opinii“, de astă dată stând de-adreptul sub inspirația și direcția lui și având datoria de a-și spune prin coloanele ei părerile, de a-și arăta iubirea pentru cei mulți, pentru cei suferinzi, pentru dezmoșteniți: căci regretatul Buțureanu era înainte de toate un adînc iubitor al maselor țărănești și cine l'a urmărit în vremea nenorocitelor răscoale agrare a pusut să-și dee seamă cît de mult și de sincer îi singera inima în fața grozavei privelești.

Era un naționalist din stofa cea bună, lipsit de orice urmă de demagogism, dar sincer pasionat și pătruns de idealul unei Românii mari și puternice, înălțată pe un piedestal de iubire, nu pe o șubredă temelie de ură și învrăjbiri.

.....Și acum dispare pe neașteptate din fruntea gazetei, pe care atât a iubit-o, în cât se pare ceva simbolic, ceva predestinat ca numai moartea să-l despartă de ea, moartea care rupe toate legăturile, care curmă toate iubirile. Un cadru negru, coroane, regrete, panegirice, lacrime —și totul e sfârșit! O infiorare de ghiață a trecut prin corpul tuturor în fața acestui gest nemilos al coasei, care răpește pe neașteptate pe cel mai blajin, pe cel mai bun; e înfiorarea care te face să simți mai de aproape solidaritatea, tovărășia în atmosfera acestei mici catedrale care se chiamă—o gazetă; e înfiorarea de aici de aproape și acea de departe pe care o simt transmisă acum în oara târzie a serei prin telegrama celuilalt director al gazetei; e înfiorarea pe care o simte numai cine are un mort în casă.... **Rodion**

Monografia Liceului Național

Anunțam în unul din numerile trecute ale ziarului nostru apariția unei acestei lucrări întocmită de d. D. Pompei, profesor suplinitor la Liceul Național și G. Nica, secretarul liceului, după însărcinarea dată de Ministerul Instrucțiunei Publice.

Revenim acum, dînd la iveală în coloanele ziarului nostru, unor părți interesante asupra primelor începuturi culturale în Moldova.

Nu trebue să uităm a arăta aci și marale merit ce revine fostului director, distinsul profesor, d. V. Teodoreanu, grație stăruinței căruia lucrarea aceasta a văzut lumina zilei.

***

In primele pagini, lucrarea insistă asupra întîmplărei cum Gh. Asachi, pe la anul 1822, trimes la Viena ca agent al Moldovei pe lîngă principele Metternich, a descoperit într'o bibliotecă din Galiția hrisovul lui Gheorghe Ștefan, în care se amintea dania consistînd în trei moșii din jud. Roman, făcută de Vasile Lupu școalei întemeiate de el în mănăstirea Trei-Erarhi. Acest hrisov fusese luat și dus în Polonia de Mitropolitul Dosoftei, care se refugiase acolo pe timpul luptelor dintre Turci și regele polon Sobieschi (1687).

In anul 1827, data întoarcerei lui Asachi, acesta supune domnitorului Ioniță Sturza documentele descoperite în Galiția și cere ca atît casele din M-rea Trei-Erarchi, cît și cele trei moșii dăruite să fie întoarse la destinația lor, pentru a se putea reînființa vechea școală românească.

La 1 Ianuar 1828, Asachi d'împreună cu Mitropolitul Veniamin, Costachi Mavrocordat și Mihai Sturza, stăruesc către Domn și reușesc a căpăta hrisovul prin care se statornicește la M-rea Trei-Erarhi o școală normală și o gimnazie, către care mai în urmă să se adauge un curs de filosofie și de pravilă.

Hrisovul poartă data de 28 Martie 1828

***

Școala Vasiliană începe astfel să funcționeze la 23 Ianuar 1828, cu următorii profesori: iconomul Constantin Focaș, iereul Ion Silvan Sachelarie, Vasile Fabian și Gheorghe Săulescu, toți sub privigherea referendarului Gh. Asachi. Ei erau obligați prin contract să facă câte trei ore de curs, cîte o oră și jumătate înainte și după prînz, „iar sporindu-se în anul al doilea încă un clas, atunci și în cei viitori ani erau să îndeplinească datoria a doi profesori, până se vor putea orîndui din însiși școlarii acestui gimnaziu profesori începători“.

Profesorii mai erau însărcinați și cu întocmirea cărților trebuitoare și pe lîngă salariul anual, care varia între 1000-3600 lei anual, mai aveau cei trei din urmă, locuința în școală, lemne, *câte 20 ocale de lumânări pe an și în toate zilele cîte o pâine și o oca de vin.*

Asupra materiilor ce urmau să se propue în școala Vasiliană, anaforaua Epitropiei dă întâetate limbei române „căci în cărțile de limbi străine, tinerii nepractisiți pot afla lucruri vătămătoare, fiind acele cărți ca o cursă înșelătoare“.

Cărțile trebuiau mai întâi aprobate, pentru ca nu cumva să pătrundă lucruri nepotrivite cu religia și așezămintele statului.

Nu se cunoaște numărul elevilor cu care se deschise școala Vasiliană. Se cunoaște însă numele a 12 stipendiști: Teodor Stamate, Constantin Zamfirescu, Al. Costinescu, Ilie Stavrat, Iancu Stavrat, Constantin Georgescu, Gheorghe Caliman, Ștefan Șendre, Iancu Grimat, Vasile Răileanu, Manole Răileanu și Leon Filipescu, toți fii de preoți, negustori, mazili. Nici unul fii de țăran, căci țăranii erau eschuși dela învățătură și puteau urma numai la școalele dascălilor de pe la biserici.

Școala dela Trei-Erarhi a funcționat până la 1829. Cel dintâiu examen s'a ținut la 20 Februar 1829. In acest gimnaziu se învăța: alilodidactica, aritmetica, geografia, istoria universală, istoria bisericească, catehismul, limba latinească, rusească și franțuzească.

Numărul elevilor se urca acum la 300.

Dar ciuma izbucnește acum și școala stă închisă până la 1830 April 13. La această dată încetînd pericolul, cursurile se deschid iarăși, și în luna Iunie se mai adăogă și un curs de legi cu Hristian Flechtenmacher.

Dar e interesant de menționat sistemul de propunere în clasul elementar. Iată acest sistem: „Băeții stăteau în niște bănci în fața peretului pe care erau atîrnate mari tabele cu litere sau silabe și de care ei erau îndepărtați prin cercuride fer. Șezătorii sau monitorii făceau pe băeți luători aminte asupra formei unei litere, apoi ordonau scrierea ei, pe care băeții o efectua cu degetul pe niște table de nisip. Șezătorii observau apoi și îndreptau greșelile și după aceia dedeau ordinul: „îndreptează primare“ și unul din băeți care purta acest titlu, trăgea cu o mala peste tablele de nisip pentru a le netezi și apoi se proceda la scrierea altei litere. După ce deprindeau astfel formarea literilor se începea scrierea pe placă și numai cînd erau elevii înaintați puneau slovele pe hârtie.

Unii profesori precum era Verescu, erau îmbrăcați în antereie și santamarcă având fes pe cap și se preumbla prin clas cu mânele la spate, privighind pe șezători și aruncînd din cînd în cînd ochii pe tablele de nisip. Elevii erau cu toții îmbrăcați în antereie care li se ridica uneori dindărăt, când profesorul trebuia să aplice unuia din ei numărul de vergi regulamentare pentru greșelele făptuite.“

Clasul elementar era cel mai populat, celelalte clase primare cu 65 elevi, se numea școala normală și se învăța în ele: începutul catehismului, gramatica. geografia, aritmetica, caligrafia și cetirea latină.

***

Intre 1831-1834 apar un număr de cărți, datorită sîrguinței profesorilor, pentru uzul elevilor, în tipografia Sf. Mitropolii. Abecedare, gramatici, elemente de geografie, istorie, apar rînd pe rînd.

Dar oare unele se vindeau aceste cărți, căci pe această vreme nu existau librării în Iași. Monografia ne spune că pe la 1830, în Iași se vindeau cărți la dugheana de brașovenie a companiștilor Dimitrie și Gavril de lângă poarta Mitropoliei.

Către finele anului 1830 Ion Boguș, asociatul lui Wild, librar din Lemberg, deschide o librărie în casele vornicului N. Pașcanu „având cărți în felurite limbi, stampe botanice de flori și erburi, stampe zoologice, arhitectonice, portrete a felurimi de persoane însemnate.

Litere-Științe-Arte

Berlin, 13 | 26 Iulie 1907.

Prea stimate d-le Redactor,

In prețiosul dv. ziar, (No. 191, primit adineaori) găsesc o notiță destul de mâhnitoare pentru mine, în care afirmați cu cea mai senină certitudine că euași fi autorul unei mici fabule ce o și publicați. Precum îndată v'am telegrafiat astăzi ați fost mistificați: nu sunt eu autorul; n'ași putea scrie așa ceva, nu doară că n'ași fi în stare să fac și eu o fabulă mediocră; (nu se supere adevăratul autor, a d-sale îmi pare convenabilă la limită, lege artis *și asta — cred eu — e destul de frumos astăzi în literatura noastră), ci fiindcă acuma lucrez la una din comediile mele, pe careași dori să o prezint pentru viitoarea stagiune teatrală. Dar dv., mă și mustrați și încă așa de aspru! că nu vă dau chiar acuma, pentru stagiunea balneară, nu una, ci amîndouă piesele despre care am avut imprudenta indiscrețiune, într'un moment de expansiune colegială să vă vorbesc ceva. Să mă ertați! Pînă la iarnă nu pot, cu toată dragostea ceași avea să nu vă contrariez,— adică —mai bine să spun drept—cu toată teama de a vă da motiv, nu numai pretext ca de astă dată să mă maltratați încă odată, poate și mai aspru...*

...Rugîndu-vă stăruitor să binevoiți a publica aceste rînduri și a desminți categoric că euași fi autorul fabulei ce, desigur amăgiți, mi-ați atribuit-o, vă trimit cele mai distinse salutări.

Al dv.

Caragiale.
publicist romîn

*

O elementară datorie ne-a obligat a da publicității scrisoarea ilustrului dramaturg, chiar dacă ne-am permis a suprima 2—3 rînduri din ea. In așteptarea lămuririlor pe cari le-am cerut unor confrați din Capitală și revistei „Convorbiri“ am ținut să nu întîrziem nici-un moment publicarea dezmințirei atît de categorice a maestrului prozei romînești.

*

A apărut și se află de vînzare la principalele librării din țară:

Surete și Izvoade vol. II și III de Gh. Ghibănescu, profesor, membru corespondent al Academiei romîne.

In aceste 2 volume s'au publicat 350 doc. slavo-romîne din bogata colecție inedită a d-lui Ghibănescu.

Prețul unui exemplar 6 lei.

Informații

Pe timpul verei administrația „Opiniei“ face abonamente lunare:

In țară, o lună lei 1·50
In străinătate o lună „ 2·50

Cercetările în afacerea furtului comis la d. N. Ostapovici, din strada Lăpușneanu, continuă a se face de către poliția de siguranță.

D. Ostapovici spune că a eșit de la magasinul său la orele 4 p. m., și noaptea cînd s'a reîntors la orele 12, a găsit ușa descuiată.

Făcînd un mic control a găsit unul din galantare gol.

Hoții au furat obiecte în valoare de peste 2 mii de lei.

Poliția bănuește pe un fost sergent furier, care s'a eliberat de curînd din armată și care a fost arestat.

Se presupune că acesta împreună cu concubina sa Maria Ionescu, care chiar în seara furtului a plecat la București, servindu-se de chei false au pătruns în magasinul d-lui N. Ostapovici, comițînd furtul.

Un alegător care s'a văzut trecut în tabloul pe care l'am publicat cu numele celor „trași pe sfoară“ de d. Georgel Mîrzescu ne trimite o scrisoare în care felicită pe corespondentul care ne a trimes acel prețios document.

Pe lîngă aceasta ne atrage atenția asupra faptului că d. Grecea care în tablou era prevăzut că ceruse un post la Epitropie, serviciul contencios, a fost numit tot în aceiași instituție dar la un serviciu administrativ și aceasta nu grație stăruinților d-lui Mărzescu, care i-a declarat că nu îi poate face nimic ci faptului că d-l doctor Pușcariu a bine voit a-l num.

Poliția din Vaslui a cerut acum cîte-va zile urmărirea și prinderea tînărului IosubȘtern autorul unui îndrăzneț furt.

Numitul însă n'a putut fi prins, însă aseară a fost arestat tînărul Jean Teleman, care venise la hotelul Patria să întrebe deȘtern.

Se crede că acesta e complicele luiȘtern.

Pentru anul viitor școlar la seminarul „Veniamin Costachi“, vor fi vacante 32 burse.

Inscrierile se vor face de la 1—15 August a. c.

La 25 August se va începe concursul la Galați, iar la 1 Septembrie se va ține concursul la Iași.

Comisiunea examinatoare va fi presidată de Sf. Sa Economul Pavel Savin, rectorul seminarului.

Se știe că singurul romîn expulzat din Grecia, Ioan Popescu,, se află de anul trecut la noi în țară, fără a avea nici un mijloc de existență.

Popescu se află de cîte-va zile în Iași și a cerut concursul autorităților pentru a'și putea procura existența.

E probabil că anul acesta nu se va mai ținea concurs pentru admiterea în școala fiilor de militari.

Vor fi primiți fii de militari, după clasificația mediilor obținute în ultima clasă de la școalele statului.

Administrația financiară va face mîine plata pensiilor civile și militare pentru luna Iulie a. c.

P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, Vicarul Sf-tei Mitropolii, va pleca la sfârșitul lunei aceștia se inspecteze mănăstirile din Eparchia Moldovei și Sucevei.

P. S. S. va fi întovărășit de Economul St. Ionescu, directorul Mitropoliei.

O torențială ploaie a căzut eri pe teritoriul comunei Mogoșești.

Ploaia n'a făcut mari stricăciuni.

Ecouri clericale.—Se zice că paroch al bisericei Banu, în locul regretatului Econom Ioan Vasiliu, va fi numit Sf. Sa Preotul Nițescu, dela biserica filială Mitoc.

*

In ziua de 24 Iulie a. c., consistorul spiritual al Episcopiei de Huși va judeca procesul preotului Gheorghe Andriescu (Fălciu) și al preotului Gheorghe Polcovnicu (Vaslui)

*

La Mănăstirea Agapia s'au început lucrările pentru restaurarea mânăstirei și a celor Mănăstirei.

Aflăm cu plăcere că d-ra Ecaterina D. Ghimuș fiica d-lui profesor Ghimuș din Bârlad, a obținut la 11 ale curentei cu mare succes diploma de absolvire a școalei profesionale din Paris, fiind clasificată întâia.

D-ra Ghimuș a fost înscrisă în școala aceasta prin ministerul Instrucției din Franța și a urmat cursurile trei ani.

Felicităm calduros pe d-ra Ghimuș și pe părinții săi.

Comoara din Bucium.—Lucrătorul Vasile Furnică, făcând niște săpături în via fostă a lui Cezar Cătănescu, din Bucium, proprietatea d-lui maior Liciu și arendată d-lui S. Bank, la o mică adâncime a dat peste un vas de lut, în care a găsit mai multe monede și alte obiecte.

Lucrătorul, a doua zi s'a presintat la primăria de Bucium și a predat cîte-va din monedele găsite, spunând că celelalte le-a încredințat d-lui Bank.

Autoritățile deschizînd o anchetă, au constatat că vasul de lut conținea în total 158 piese de argint de mărimea unei piese de 5 lei, 3 inele de aur și 2 perechi de cercei de aur.

Monezile sunt poloneze și datează de la 1580-1610, de pe timpul lui Sigismund Batori.

Două din inele s'au găsit la d. Bank; al treilea însă, acesta a declarat că l'a pierdut.

Afară de aceasta, la unul din inele se cunoaște că piatra a fost înlocuită cu o sticlă ordinară.

D. Bank declară că acel inel n'ar fi avut piatră și că d-sa a montat sticla.

Autoritățile au deschis o nouă anchetă avizând în acelaș timp și pe d. maior Liciu, proprietarul viei.

Ministerul de interne a admis comunei Hermeziu, din județul nostru, să facă de la cassa creditului județian și comunal, un împrumut de 5000 lei, pentru a servi la construirea unui local de primărie în acea comună.

Comitetul central al societății pentru ajutorarea incendiaților și inundaților, a trimes prefecturei de județ suma de 1200 lei, pentru a fi distribuită la 17 săteni din județul nostru, ale căror case au fost distruse de incendiu.

La 25 Iulie a. c. se va ținea la prefectura de județ licitație publică pentru darea în antrepriză a lucrărilor de rapararea cantoanelor de pe șoseaua națională.

Printre secretarii comunali din județul nostru s'a făcut următoarea mișcare:

D. M. Stamatopol a fost numit la comuna Rediu-Mitropoliei, in locul d-lui V. Enea, destituit;

D. Const. Soficu la comuna Mogoșești, în locul d-lui C. Buzescu, demisionat.

D. Cristea M. Cristea de la com. Cîrniceni, a fost transferat la comuna Copou, în locul d-lui Const. Lohan, demisionat;

D. Gh. C. Cogălniceanu, a fost numit la Cîrniceni, în locul d-nului Cristea.

D-nii d-ri Arghir Babeș și C. Ciocaltău au fost numiți medici ai spitalului din Bivolari, d. dr. Titi Ionescu la spitalul din Ungheni, iar d. C. B. Ionescu la spitalul din Voinești.

Aducerea apei de la Timișești. — Consiliul comunal local de și abia constituit a și putut da dovadă de existența lui. In chestia aducerei apei s'a aratat de o sîrguință exemplară dorind cît mai curînd a realisa visul Ieșenilor aducîndu-le apa.

Găsind că apele de la Timișești ar putea fi nesănătoase din cauză că la *8 kilometri* departe de isvoare sunt hergheliile Statului, care sunt, după cum se știe la Grași, au intervenit prin consiliul sanitar superior, ca acesta la rîndul lui să intervie pe lîngă ministrul de răsboiu, a transfera aiurea aceste herghelii. Consiliul sanitar superior, răspunsese încă dinainte la o astfel de intervenție a d-lui inginer Savul că nu poate nimic face.

Consiliul comunal ieșan văzînd că nu e nimic de făcut cu Grași s'a apucat a găsi alt focar de infecție care ar face imposibilă aducerea apei de la Timișești și a găsit că Trg. Neamțu care e la o distanță și mai mică de cît Grași, ar fi o primejdie pentru Iași, de acea a decis ca să ceară ministerului de interne de data asta să mute Tîrgu-Neamțu.

S'așteaptă răspunsul d-lui Ionel Brătianu.

Anuarul „Liceului Național“ va apare la 1 August.

D. Gr. Bîrsan, directorul liceului Național, a obținut un concediu de 40 de zile cu începere de la 5 Iulie.

D. dr. Hobincu a fost numit medic al orașului Huși.

Numirea aceasta n'are însă nici un caracter politic.

Regimentul 7 calarași, care se află la Pașcani, se va reintoarce zilele acestea în localitate.

Agitația contra d-lui Haret.—D. Sp. Haret publică în „Monitorul Oficial“ cu data de 15 Iulie un comunicat căutînd a explica faimoasa sa decisie în potriva profesorilor secondari.

Comunicatul acesta e o infamie mai mult la care profesorii nu au putut a se reține a-i trimite următorul răspuns:

Ministrul instrucțiunei publice dă prin „Monitorul Oficial“ de eri un comunicat la adresa profesorilor secundari cari au protestat în contra ultimei sale deciziuni.

In acest comunicat nu se face nici o rectificare de date; nici deslușiri la textul deciziunii. Ministrul se mărginește numai să amenințe și încă pe un ton neobișnuit pînă azi. D. Haret amenință să lase fără catedre pe acei ce vor continua cu agitația.

Acest comunicat dă pe față starea sufletească in care se găsește ministrul d. Haret, dar nu înlătură întru nimic confuzia produsă în urma deciziei sale cunoscute.

Ca atare, comunicatul este inutil. Noi știm cu toții că ministrul actual are un suflet rău și răzbunător.

Am fi acceptat un comunicat care să ne lămurească asupra neadevărurilor cuprinse în referatul către consiliul de miniștri și asupra situațiunei profesorilor cari vor rămîne pe din afară în urma suprimărei ilegale a 5 gimnazii, liniștit și un liceu.

Și acest comunicat trebue scris cu suflet curat iar nu pătimaș.

Suntem siguri însă că un așa comunicat nu se va da.

Consiliul de reformă al corpului IV de armată compus din colonel Boerescu, președinte, loc.-col. Nisipeanu, Renescu, Burghelea și Poltzer, care a fost raportor, a cercetat eri cazul căpitanului Frangopol Grigorie, dat judecății pentru că a refuzat să primească medalia jubiliară și pe verso decretului a scris cu creionul că nu primește nimica de la M. S. Regele.

Căpitanul Frangopol s'a aparat singur căci la acest consiliu nu se admite apărători.

Consiliul a pronunțat reformarea căpitanului.

Pe ziua de 1 Octombrie a. c., se înființează următoarele posturi noui de învățători, în județul nostru, plătite cu 60 lei lunar: postul II cotuna Fântânele, comuna Coarnele-Caprei; postul II cotuna Mogoșești și la cotuna Slobozia; posturile I la: comuna Voinești, cotuna Țibana, comuna Mironeasa, cotuna Dodești, comuna Băiceni, cotuna Rusenii-Vechi, comuna Holboca și cătuna Lupăria, comuna Bădeni.

Tot pe aceiași zi vor face numirile în aceste posturi noui.

Ori-ce cerere de abonament, de anunțuri, schimbări de adrese, mandat poștal, se vor adresa tipografiei Goldner.

DIVERSE

— Niște indivizi rămași necunoscuți, au comis eri seară un furt la chioșcul de ziare din Piața Unirea, din fața hotelului Trajan.

Spărgînd o lădiță, hoții au furat un mare număr de cărți poștale și diferite reviste.

E de notat că furtul s'a comis în Piața Unirea, unde paza se face mai mult ca ori unde.

— Constatîndu-se un caz de febră-tifoidă la băcănia lui Zoni Șoim, din piața Sf. Spiridon, serviciul sanitar i-a închis prăvălia.

— Astă-noapte un incendiu a distrus 3 stoguri cu fîn, de pe teritoriul comunei Cornești, ale locnitorului Gheorghe Mardari.

— Lucrătorul Vasile Petrescu, cezînd de pe niște vagoane la gară, s'a rănit grav.

Nenorocitul a fost internat la spital.

4

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

Soneria răsună, d-na Armierès mama reintră.

D-na ARMIERES-mama.—D-na Vernier a plecat. A sunat cineva?

D-na ARMIERÉS.—Probabil d-na de Rehy... care.

Intr'adevăr d-na Rehy intră, cinci zeci de ani

D-na de REHY. Dragă (d-nei Armierés mama) Scumpă doamnă.

D-na ARMIERÉS *presentînd.*—D. Ternand, o rudă a barbatului meu *(Ternand salută)* Și d. Georges?

D-na de REHY.—N'a putut să mă întovărășească. Eu singură nu vin de cît de a îl scuza și de a îmbrățișa pe Margareta.

D-na ARMIERÈS.—Cu sora sa. Vorbesc..

D-na de REHY.—Ah! Am văzut'o alaltă eri.

D-na ARMIERÈS *(mirată).*—Pe cine?

D-na de REHY.—Pe Valentina...

D-na ARMIERES.—Pe Valentina? Și unde?

D-na de REHY.—Strada Republicei.

D-na ARMIERÈS.—Strada Republicei?

D-na de REHY.—Da!

D-na ARMIERÈS.—Dimineața sau după amiazi?

D-na de REHY.—Erau patru ceasuri.

D-na ARMIERÈS.—Curios... Ea nu mi-a spus că a eșit în ziua acea.

D-na de REHY.—Poate m'am înșelat sau poate a fost pentru vr'o operà de bine-facere.

D-na ARMIERES.—Probabil *(Lui Ternand care s'a sculat)* D-ta pleci?

TERNAND.—Sunt așteptat la cerc.

D-na ARMIERÈS —Atunci, pe Sîmbătă. *(D-nei de Rehy)* D. Ternand va fi invitatul nostru.

TERNAND, *(Salutînd).*—Pe Sîmbătă. Doamnelor.

Ese.

*

D-na Armierès, D-na de Rehy, D-na Armierès-mama.

D-na ARMIERES, *(revenind spre d-na de Rehy).*—Și va să zică d. Georges a fost împedecat să vie.

D-na de REHY.—Fermierul nostru a fost rănit în noaptea trecută. Georges s'a dus la Valvert. Sunt nerăbdătoare să știu exact ce s'a petrecut acolo.

D-na ARMIERÈS.—N'ai să ne părăsești așa de repede. Vei lua o ceașcă de ceai cu noi?

D-na de REHY.—Oh nu, merci.

D-na ARMIERÈS.—Trebue să previn și pe Margareta.

D-na de REHY, *(vioi).*—Nu o deranja, lasă-o;

D-na ARMIERÈS.—Pentru ce nu?

D-na de REHY.—Ea e cu sora și...

D-na ARMIERES.—Dar ce are a face..,

D-na de REHY.—Nu, nu, ascultă...

D-na ABMIERÈS, *(mirată).*—Intr'adevăr... Am primit scrisoarea în care îmi anunțai visita. Probabil ai ceva foarte interesant a îmi sunpe.

D-na de REHY, *(ezitînd).*—Doamnă!

D-na ARMIERÈS.—Ei bine?

D-na de REHY.—Dacă ați putea veni, mai bine, miine la mine.

D-na ARMIERÈS-mama, (sculîndu-se).—Oare?...

D-na de REHY.—Oh! scumpă doamnă, pot oare, sunt așa de liberă în fața d-voastră, nu voi fi întreruptă? Nu așteptați cum-va, pe cine-va?

D-na ARMIERÈS.—Pe nimeni. Și, numai dacă această conversație nu s'ar prelungi prea mult...

D-na de REHY.—O explicație de cerut, o explicație de dat...

D-na ARMIERÈS.—In cazul ăsta puneți întrebarea. *(Pauză)* E oare așa de delicată?

D-na de REHY.—In clipa de a vorbi am un mic scrupul. Mă întreb e oare așa de util să vă... turbur liniștea...

D-na ARMIERÈS, *privind la M-me Armierès-mama.*—O veste rea?

D-na ARMIERÈS-mama.—Ah!

D-na de REHY.—O veste falșă, bine înțeles. Sau poate mă exprim rău... Nu e așa zicînd o noutate... sunt mai mult niște sgomote...

D-na ARMIERÉS.—Ascultă, iubită prietenă, fii bună. Explică-te imediat, căci nu pot sta în nesiguranța asta. 'Mi făuresc mii de imaginații extravagante.

D-na de REHY.—Pentru că *insisti*, voi vorbi, fără condiția ca această întrevedere să fie confidențială.

D-na ARMIERÈS.—Confidențială?

D-na de REHY.—E nevoe ca să avem libertatea de a ne explica sincer ca două mame, deopotrivă îngrijorate de bucuria copiilor lor.

(Va urma)

Uitime informaţii

In jurul morţei lui Gr. Buţureanu

Intre multe telegrame primite de familia ragretatului Gr. Buţureanu, remarcăm pe acea a fruntaşului nostru d. A. A. Bădăreu:

Teribila lovitură ne e comună, d-ta ai pierdut un soţ model, eu pe cel mai sincer şi devotat prieten. Ne lasă mângăerea unui nume frumos şi curat a cărui muncă de şi atît de timpuriu întreruptă a dat roade însemnate pe tărîmul educaţiei politice şi naţionale.

Bădăreu

De asemeni găsim şi telegrama directorului nostru d. L. Antoniu:

Dureros impresionat de ireparabila perdere rog să primiţi cea mai sinceră expresiune a sentimentelor mele de condoleanţe.

Lascar Antoniu

*

Din partea directorului nostru Lascar Antoniu, s'a depus pe mormîntul regretatului Gr. Buţureanu o superbă coroană de trandafiri şi crisanteme cu inscripţia: Iubitului coleg şi prieten, Lacrimi şi neuitare, Lascar Antoniu.

*

De la d. Const. Bacalbaşa primim următoarea telegramă:

Fiţi interpretul nemărginitelor mele păreri de rău pe lîngă familia lui Gr. Buţureanu pentru pierderea prietenului, a omului cinstit şi inimos.

Constantin Bacalbaşa

*

Pe lîngă coroanele anunţate eri în „Opinia", au mai fost depuse următoarele:

Natalia şi V. Buţureanu: „iubitului nostru frate şi cumnat, eternă amintire";

„Regrete şi amintiri scumpei noatre rude": familia Gheorghe Buţureanu;

„Prietenului inimos şi statornic": Alexandru A. Bădăreu;

„Soţului şi tatălui iubit, regrete vecinice": Aneta, Ţilică;

Societatea ştiinţifică şi literară „Arhiva", iubitului său secretar şi membru: Grigorie Buţureanu;

Şcoala Normală „Vasile Lupu": „vrednicului fost profesor Grigorie Buţureanu".

„Iubitului coleg şi prieten: lacrimi şi neuitare": Lascar Antoniu.

Cassa de Scompt şi Imprumut: „Regrete lui Grigorie Buţureanu".

„Prietenului Grigorie Buţureanu. regrete": Ştefan Negruzzi;

Maricel şi Vasile Iamandi: „Regrete eterne";

Librăria Moldova R. Şaraga: „Bunului nostru protector".

—

Un viu incident a avut loc azi dimineaţă pe la ora 10 în strada Codrescu No. 7, la locuinţa d-lui locotenent Teodorescu, incident care a avut urmări grave.

Tînărul Titus Grădinescu, se duse azi dimineaţă la sora sa, d-na căpitan Sigmireanu, care locueşte în acelaş apartament cu d. locot. Teodorescu.

Din ce motive nu se ştie, s'a iscat o neînţelegere între d-na locot. Teodorescu şi d. Titus Grădinescu, neînţelegere care a degenerat apoi, căci d-na locot. Teodorescu, simţindu-se ofensată, se duse în camera soţului său şi luînd o sabie atacă pe tînărul Titus Grădinescu, dîndu-i mai multe lovituri în cap şi în faţă, producîndu-i răni grave.

Tînărul Grădinescu a fost dus la spitalul Caritatea, unde d. dr. Imervol i-a dat ajutoare pansîndu-l.

Autorităţile au luat cunoştinţă de acest caz şi cercetarea se face de către d. comisar al dispărţirei a III-a.

—

De oare ce Institutul de patologie şi bacteorologie din Bucureşti, nu este despăgubit de sumele ce avansează pacienţilor, care sunt trimeşi fără mijloace de transport şi de întoarcere la acel institut, ministrul de interne a pus în vedere primarilor din comunele rurale ca recipisile de consemnare să fie trimise pe viitor direct institutului, iar pacienţii să nu mai fie trimeşi la acel institut de cât cu avizul primarilor.

—

Monografia „Liceului Naţional" se poate procura numai de la direcţiunea liceului, în schimbul costului de lei 3.

Partea I-a acestei lucrări tratează despre întemeerea şcoalei Vasiliane după hrisovul lui Vasile Lupu, găsit de Gh. Asachi în Galiţia, întemeerea Academiei Mihailene sub Mihail Sturza şi apoi înfiinţarea internatului acestei academii pînă la 1895, cînd internatul se separă luînd denumirea de Liceul Internat în noul local construit în strada Toma Cosma, iar vechea şcoală remase sub denumirea de Liceul Naţional, azi în fiinţă.

In partea II, statistica, se cuprinde numele tuturor profesorilor ce au funcţionat la numitele scoli de la 1828, şi numele directorilor, secretarilor Academiei şi liceului, precum şi numele tuturor absolvenţilor liceului de la 1864—1900.

Cartea e foarte interesantă şi merită să fie citită.

—

Inmormîntarea lui Gr. Buţureanu.—Inmormîntarea remăşiţelor pămînteşti a aceluia care a fost Gr. Buţureanu a avut loc astăzi la ora 4 în mijlocul unei mari afluenţe de lume, compusă din tot ce Iaşul politic şi profesoral are mai distins şi care nu a plecat din Iaşi cu prilejul vacanţei.

Serviciul divin a fost oficiat în capela de la cimitirul „Eternitatea", unde corpul a fost depus aseară, şi slujba religioasă a fost oficiată în mijlocul durerei nedescrise a familiei şi a prietenilor.

Iar cînd preoţii întonează vecinica pomenire, durerea izbucneşte sub formă de lacrimi iar toată azistenţa plînge pentru moartea acelui care a fost atît de iubit şi stimat de întreg oraşul.

Au vorbit, din partea clubului conservator d. Gh. Ghibănescu, din partea ziarului „Opinia" d. dr. Zossin şi din partea liceului internat d. dr. Neculau.

Iată cuvîntarea pronunţată de d. Gh. Ghibănescu:

Intristată adunare,

Gr. Buţureanu nu mai este.

Nemiloasa moarte a cosit înainte de vreme încă o viaţă scumpă nouă tuturora şi atât de trebuitoare familiei şi societăţii. Neputând ceti în rostul cărţii vieţii, omul totdeauna socoteşte mai îndepărtat ceasul, când are a plăti cu viaţa însăşi trecerea sa prin această lume. De aceia şi sentimentul ce provoacă păşirea pragului morţii nu e acelaşi. Cum să fie acelaşi sentiment de moarte, când se seceră copilaşul fraged şi inocent! Din ei noi am făcut îngeraşii pe ceia lume. Cum să fie acelaşi sentiment când moartea seceră pe tânărul, ce era pe pragul vieţii? Noi le facem cinstea unei adevărate cununii cu moartea. Cum să fie acelaşi sentiment cînd moartea smulge pe mama tânără lăsînd copilul în suferinţă? Regretul provocat din o viaţă încă inconştientă are rădăcini adânci în sufletul celui lipsit de mamă încă din faşă. Cum să fie acelaşi sentiment când moartea seceră pe omul matur, care era în stare să mai dea societăţii toată munca sa, toată vlaga sufletului său? Regretul este unanim că perderea este ireparabilă, căci nu mulţi se învrednicesc a fi folositori societăţii la maturitatea vieţii lor.

Gr. Buţureanu era în plină maturitate, de gândire, de simţire şi de voinţă. Sufletul lui cristalizat pe calea binelui era încă în măsură de a da societăţii în sinul căreia trăia, cum şi familiei sale tot sprijinul pe care experieţa vieţii făcuse să-l capete.

De aceia în faţa morţii lui avem sentimentul ca se surpă un stâlp puternic al familiei, se stânge un cetăţan format prielnic la ori ce împrejurare.

Viaţa lui Gr. Buţureanu s'a petrecut supt ochii noştri, a făcut parte întegrantă din viaţa noastră şi la fiece cotitură ne am întoarce găsim un colţ din sufletul lui în sufletul nostru, căci atât de mult ştiuse Gr. Buţureanu să-şi înţelineze sufletul lui în sufletul nostru.

Şi pe ce teren nu şi-a extins rodnica'i activitate Gr. Buţureanu! Crescut la şcoala muncii, a proprii munci, Gr. Buţureanu a dat dovadă în toată durata vieţii sale de muncă rodnică şi bogată, ceia ce l'a făcut să se sue ceva mai sus peste mulţi din semenii săi şi să izbutească a lăsa o dungă mai luminoasă despre persoana sa în scurta'i dar rodnică viaţă.

In tabloul emblematic al scării vieţei, îl vedem pe Gr. Buţureanu pe cea mai înaltă treaptă a suişului vieţei, de unde cu mândrie omul vede îndărăpt culegînd rodul muncei de 50 de ani de viaţă. Soarta a fost ca scoborâşul să-i fie ca o avalanşă, tărînd în mormînt în mod năprasnic rodnica-i viaţă.

Să urmărim şi noi acest suiş al vieţii lui Gr. Buţureanu, întru cît pe acest suiş i-am fost pururi tovarăş pe toate căile activităţei sale.

Născut la 1855 Noem. 15 din părinţi clerici, protoereul C. Buţureanu şi presbitera Elena, născută Dobjanski; studiile şi le-a făcut în Iaşi la şcoala primară Trei Erarhi şi la Liceul Naţional, după care trecu apoi la Universitate, urmînd scurt timp cursurile facultăţei de litere, în acea epocă eroică a Universităţei Ieşane, cînd şi profesori şi elevi se întreceau în sacrificii personale pentru a asigura bunul mers şi renume al tinerei Universităţi Ieşane.

Faptul de a fi student pe atunci la Universitate, era un prilej de trecere în învăţământul secundar şi Gr. Buţureanu n'a luat acest fapt ca un prilej de o grăbită plasare, ci a luat'o ca un îndemn la muncă şi complectare proprii sale educaţiuni intelectuale. Catedra pentru Gr. Buţureanu a fost un lung apostolat, şi acum când profesorul era pe calea oboselei de carieră, încă făcea să răsune de la catedră accentele uuei tinereţe entusiaste, căci ceia ce şi-a mănţinut pururi nestâns Gr. Buţureanu a fost entusiasmul pare că ar fi fost din altă generaţiune, nu din cea blazată de astă-zi!

Dacă a fost cîndva mai adevărat dictonul vechiu strămoşesc: *docendo discimus* a fost la activitatea de profesor a lui Gr. C. Buţureanu. Profesiunea nu l'a obosit, ci încălzit şi a găsit în cutele sufletului său entusiast totdeauna pârghia unei noi întineriri la muncă.

Scrierile sale de istorie nu sunt numai o urmare a profesiunei de catedră, ci şi al acelei rîvne interne cari explică scriitorul şi pe cercetătorul original. Literatura istorică s'a îmbogăţit cu o serie de volume: *Istoria Omenirei* şi *Istoria Românilor*. Dar specialistul *antropolog* şi *arheolog* s'a format la şcoala inimei şi a voinţei, căci Gr. Buţureanu a întreprins frumoase şi originale cercetări arheologice, lucrînd mână în mână cu răposatul N. Beldiceanu, fără să facă cel mai mare sgomot în jurul lucrărilor sale, care numai în parte au văzut lumina tiparului.

Şcoala secundară ieşană pierde pe un valoros al ei membru, căci tineretul de azi, care urcă treptele catedrei, putea prinde multe învăţăminte de la profesorul Gr. C. Buţureanu. Cariera lui de profesor e limpede ca cristalul. Bun şi entusiasmat profesor, era bun şi prietenos coleg şi în intimitatea vieţei de colegialitate profesorală se disting oamenii prin calităţile lor sufleteşti Noi cei cari am trăit în cea mai de aproape intimitate cu Gr. C. Buţureanu am ştiut să-i apreciem frumosu-i suflet cald şi prietenos; de aceia îl regretăm adînc.

Gr. C. Buţureanu era şi în viata publică un ales şi distins cetăţan. De la început Gr. Buţureanu şi-a zis că pentru a servi ţara şi societatea trebue să se alipească la o grupare, la un partid. Inceputul carierei sale coincide cu înjghebarea în Iaşi a grupării radicale, cu d. Gh. Panu şi Al. Bădăreu, şi Gr. Buţureanu a fast un adept statornic al radical smului ieşan pînă la contopirea lui în partidul conservator. Disciplina şi metoda politică a partidului radical a crescut o dată trecut în partidul conservator, şi Gr. Buţureanu a fost un statornic şi convins membru al partidului conservator ieşan.

In viaţa publică nu toţi ştiu să-şi păstreze nota dreapta. Unii duşi de egoismul exuberant al persoanei lor, pun prea mult subiectivism în viaţa publică, de aceia şovăesc şi trec de la un câmp la altul fără vre-o mustrare de cuget.

Gr. Buţureanu n'a fost dintre aceia. Fără a face vre-o reclamă de cinste, fără a-şi pune în cântarul luptelor politice de cît munca, Gr. Buţureanu era cinstea şi corectitudinea personificată.

Aceste calităţi i-au asigurat lui Gr. Buţureanu suirea treptelor politice şi dînsul a figurat de la început în comitetul executiv al partidului conservator, aducînd totdeauna nota împăciuitoare, cînd evenimentele politice aduceau prilejul discuţiunei şi disensiunei.

Gr. Buţureanu a reprezintat în parlamentul conservator col. II de Iaşi şi o dată profesorul Gr. Buţureanu devenit deputat a pus în cumpănă greutatea sa întru apărarea intereselor culturale şi economice ale Iaşilor.

Glasul său în parlament a răsunat pentru Universitatea Ieşană şi cu succes parlamentar, căci intregirea Universităţii de Iaşi care era unul din punctele de program era un credo pentru Buţureanu.

Plîngând pe Gr. Buţureanu ca profesor, îl plângem îndoit ca cetăţan, astăzi când rândurile celor devotaţi cauzei şi ideii conservatoare par a se rări prin secerarea deasă a fruntaşilor. Sbuciumările vieţii politice unii le iau ca prilejuri pentru înălţări şi foloase personale iar nu ca atâtea momente de reculegere şi sacrificiu. Viaţa publică a lui Gr. Buţureanu a fost un lung lanţ de sacrificii personale şi de bani şi de muncă.

Numai căldurii şi entusiasmului său politic se datoreşte fiinţarea tipografiei *Dacia*, în care dacă nu şi-a îngropat entusiasmul şi pasiunea, şi-a înmormîntat munca şi economia vieţii sale. Azi se culeg roadele unei asemenea munci istovitoare pentru Gr. Buţureanu.

Presa de partid a avut în Gr. Buţureanu colaboratorul harnic şi priceput, care şi cu graiul şi cu condeiul ştia să păstreze nota *dreaptă românească* în vâltoarea luptelor de zi.

Ziarul *Opinia* încă de la începutul apariţiei sale a avut în Gr. Buţureanu un puternic sprijinitor al ei şi azi în el pierdem pe directorele corect, cari şi-a legat numele de expresiunea cea mai vie a vieţii de partid: *presa*.

In numele dar al partidului conservator din Iaşi unim regretele noastre adînci cu ale tuturor celor îndureraţi prin perderea pentru vecie a lui Gr. C. Buţureanu zicem:

Să-i fie ţărina uşoară.

—

EMIL D. LEFTER
fost judecător de instrucţie
AVOCAT
Consultaţiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.
Iaşi, Str. Carol 14

In permanenţă
MARE DEPOZIT DE
Uleiuri minerale pentru Maşini agricole
VALVOLINA PENTRU CILINDRE
Calităţi superioare, Preţurile fabricei
„Steaua Romînă"
Societate anonimă pentru Industria Petroleului
Depozitul pentru Iaşi:
In magazia de lîngă FABRICA DE TUTUN lîngă Gară

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 17 Iulie

Agitaţia profesorilor

Bucureşti.—Membrii în comisiunea pentru redactarea memoriului prin care se protestează în contra măsurilor ilegale luate de d. Haret au presentat acest memoriu, astă-zi, d-lui Rădulescu Motru care dîndu-i o formă definitivă îl va presenta M. S. Regelui.

Ploi teribile

Bucureşti.—Din judeţul Vlaşca vin veşti că ploi teribile s'au abătut asupra acestui judeţ, ploi, însoţite de grindină şi violente fenomene electrice au produs mari stricăciuni, iar 6 oameni au fost ucişi de trăsnet.

Incetarea unei greve

Bucureşti.— De trei luni şi mai bine durează în Capitală o grevă a sculptorilor şi a cioplitorilor de peatră, grevă care a produs neajunsuri atît patronilor antreprenori de construcţii cît şi lucrătorilor.

Astăzi această grevă s'a terminat spre mulţumirea ambelor părţi.

Constituire de consiliu

Bucureşti.—Ministerul de interne a făcut cunoscut prefectului jud. Tulcea şi comisiunei interimare a oraşului Tulcea că neivindu-se nici o contestaţie pentru alegerile consiliului comunal, aceste alegeri sunt definitiv aprobate şi consiliul e autorizat a se constitui.

Misiunea japoneză

Bucureşti.— Misiunea japoneză a plecat astă-zi diminiaţă la ora 7 jum. din gara de nord spre a vizita în conformitate cu programul hotărît, cetatea Bucureştiului.

Vizitarea a durat mai bine de 3 ore.

La ora 12, misiunea s'a întors în capitală, iar în momentul în care telefonez ea se află la arsenal.

Diseară pleacă la Sinaia unde va fi primită în audienţă de M. S. Regele.

O nouă numerotaţie

Bucureşti.—In vedere că actuala numerotaţie nu e sistematică prin mărirea capitalei, s'a luat o dispoziţie ca o nouă numerotare să se facă, lucrare care va începe din cursul săptămînei viitoare.

Locuri vacante

Bucureşti.— Ministerul instrucţiei publice avînd o mare nevoie de maiştri rotari, ferari şi lemnari la şcolile de meserii de curînd înfiinţate, a decis a se numi în mod provisor în aceste loauri, maeştrii cari vor presenta certificate că sunt abili în specialităţile lor.

Onorurile pentru misiunea romînă

Constantinopol. — Azi dimineaţă misiunea a visitat cazarma de artilerie de la Pera, în urmă pe marele Vizir, ministrul afacerilor streine şi pe marele maestru al artileriei. La ora 12 misiunea a luat parte la un bogat dejun oferit de către ministrul de resboi Rizda Paşa la reşedinţa sa dela Bechiktache. Au asistat d-nii Papiniu, Lehaille, Conţescu. Dejunul a durat pînă la orele 4.

In urmă misiunea, însoţită de mareşalul Abdulah Paşa a vizitat grajdurile imperiale şi fabrica de porţelan de la Ildiz-Kiosk. Două superbe vase produse de această fabrică au fost oferite generalului Averescu ca dar din partea Sultanului. In urma a asistat la evoluţia trupelor de gardă în piaţa de arme specială de la Ildiz. A visitat pavilionul de tir imperial unde un bufet era pus la dispoziţia misiunei.

Marele maestru de ceremonii a venit să aducă generalului Averescu ca dar din partea sultanului un superq ceas de aur impodobit cu brilante şi un lanţ de brilante şi rubine de o nepreţuită valoare.

D-lor Mitilineu şi Prodan butoni de manşete, de brilante. Sultanul a exprimat regrete că nu poate să primească din nou pe generalul Averescu de şi ar fi dorit foarte mult.

Astă seară a avut loc la d. Papiniu un prînz.

Au asistat membri misiunei, delegaţi convenţiunei de comerţ, personalul legaţiunei, marele vizir, miniştrii de externe, războiu şi marină. Marele maistru de artilerie mareşal Abdulah Paşa, Mareşalul Kamphoeneuer Paşa şi alţi funcţionari şi demnitari otomani.

Misiunea pleacă mîine, Regele Carol exprimîndu-şi dorinţa ca generalul Averescu să asiste la Bucureşti în timpul visitei misiunei militare Japoneze.

Tulburări

Belfast.—Eri după amiază dezordinele s'au repetat.

Poliţia a împrăştiat mulţimea. Sunt mai mulţi răniţi. S'au arestat 2 persoane. Pe seară ordinca a fost restabilită,

Incendiu teribil

Buda-pesta.—Magasinele din Josefstadt din Temişoara au fost distruse de un incendiu. Pagubele sunt de 400,000 coroane. Sunt 6 răniţi.

Măsură lăudabilă

Constantinopol.—Consiliul turc din Tricala află că în ultimele zile o bandă greacă de 30 oameni sub comanda locot. Ciolakos a trecut frontiera turcească.

Poarta a cerut atunci revocarea consulului general grec din Salonic, Coromielas, care e socotit ca conducătorul acţiunei greceşti în Macedonia şi a anunţat cu hotărîre să-l depărteze, în cazul în care această cerere n'ar fi satisfăcută de a-i depărta în 24 ore. După informaţiile turceşti, Grecia a concedat această revocare. Chiar după ştirile greceşti, Coromielas a fost revocat în interes de serviciu. Cercurile Porţei asigură că aceste demersuri energice au fost sugerate Porţei de către marile puteri cari îşi vor da sprijinul şi în viitor pentru pacificarea Macedoniei.

Groaznic Incediu

New-York.—Azi dimineaţă un incediu a isbucnit într'un edificiu cu şase etaje din City. 15—20 persoane au murit in flacări sunt 30 răniţi, cea mai mare parte italieni. Unii au sărit pe ferestre, alţii au ars de vii.

O declaraţie

Paris — Primul ministru Clemenceau primind pe delegaţii din Herault din Pirinei de răsărit, a declarat că guvernul e gata să ia toate măsurile pentru potolirea mişcărei îndată ce acestea vor fi facilitate prin reîntoarcerea la legalitate. La gestul de încredere al populaţiilor din sud, guvernul va răspunde printr'un larg gest de fraternitate.

Vaccinări şi revaccinări
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată țara 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași : *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mài mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacist i.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii. n Iași la Konya, Rațovița Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A DR GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar 9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif și ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* și *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

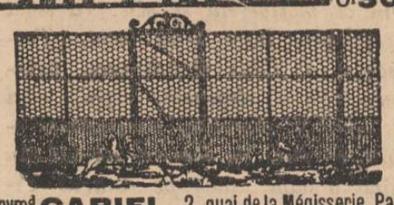

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Souvenir, pour 250 Places.....	7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str Stefan cel Mare, 38. | Directori: Gh. GHIBĂNESCU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 198.—Joi 19 Iulie 1907

D. Gh. Ghibănescu, profesor, fost deputat, a fost însărcinat cu partea direcţiei ziarului nostru ocupată odinioară de mult regretatul Grigorie Buţureanu.

Cu începere de astă-zi dar ziarul „Opinia“ va apărea sub conducerea d-lor Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu.

Interventionizmul şi tocmelile agricole

IV

In articolul meu trecut am arătat că interventionizmul este un principiu de guvernămînt general şi că el formează legea fundamentală a istoriei. Iar dacă în pragul timpurilor moderne a putut un singur moment, părea că Statul ar voi şi mai cu seamă ar trebui să renunţe la această esenţială funcţiune a sa, apoi aceasta a fost o simplă iluziune, curînd desminţită de realitatea istorică, căci interventionizmul cel mai vădit cîrmueşte azi iarăşi raporturile economice ale tuturor popoarelor apusene.

In articolul de faţă voi căuta să lămuresc pe scurt împrejurările istorice cari au adus libertatea economică de eri, pentru ca apoi să arăt cauzele reîntronărei interventionizmului.

Deşi Grecia şi în special Atena, era mult mai înaintată de cît Roma, totuşi există o mai mare înrudire între civilizaţia popoarelor moderne cu a aceştia din urmă de cît cu a vechei Helade.

Dintre toate ramurile de activitate, ceia care a înflorit mai mult la romani, a fost fără îndoială dreptul. Or, legislaţia romană era prin excelenţă o legislaţie agrară, căci agricultura era la romani aproape ocupaţia exclusivă. Proprietatea pămîntului era din cauza aceasta păstrată cu sfinţenie şi dorită cu căldură. Dragostea aceasta pentru pamînt a avut o înrîurire hotărîtoare asupra vechei cetăţi romane; ea i-a determinat fără exagerare întreaga istorie; ea a mînat la glorie fără odihnă pe modestul plugar al celor şapte coline şi l'a făcut să supue întreaga lume atunci cunoscută.

Dar pe cînd bunurile imobiliare erau aparate de cel mai redutabil sistem juridic, capitalul mobiliar rămăsese fără nici o ocrotire legală. Din cauza aceasta, numerarul era foarte rar şi foarte scump, iar circulaţia lui ajunsese foarte anevoioasă.

Usura ajunge în împrejurările acestea un flagel înspăimîntător şi cu atît mai cumplit cu cît era un monopol în mîinele patricienilor.

Situaţia economică a proprietarilor era aceasta: stăpîni peste întinse domenii, erau în neputinţă de-a le lucra cu braţe libere, căci le lipsea capitalul necesar unei asemenea întreprinderi. Din cauza aceasta sclăvia ajunge o necesitate socială fără de care societatea antică nici n'ar fi putut exista.

După ce imperiul roman cade în împrejurările istorice cunoscute, marea proprietate se fragmentează. Stăpînul pămîntului pierde deci o parte din puterile sale de odinioară. Şi în adevăr, situaţia lucrătorului se ameliorează relativ mult. Cu toate acestea, libertatea lui definitivă n'a putut încă fi declarată, căci această libertate prematură ar fi periclitat producţia, capitalul nefiind încă destul de forte ca să poată ţine piept muncei libere.

De-alungul întregului veac de mijloc, capitalul a beneficiat de această înlănţuire în care zăcea munca şi a continuat să se fortifice.

In pragul timpurilor moderne intervin schimbări neprevăzute în viaţa popoarelor Europei.

Prin descoperirea Americei de către Columb, Europa este inundată de o enormă cantitate de metale preţioase. Primul efect al acestei mari creşteri a bogăţiei a fost înmulţirea populaţiei. In 1757, după bătaia dela Plassey, India este complectamente cucerită de către engleji. Bogăţii fabuloase iau drumul spre malurile Tamisei şi se revarsă în valurile bogate asupra întregului continent.

Populaţia creşte într'o proporţie şi mai mare.

Pentru hrănirea acestei populaţiuni mai mult de cît îndoite, se impunea acum o producţiune enormă. Dar munca era înlănţuită şi ceia ce se impunea acum în Europa era libertatea muncei. Lucru cu atît mai uşor, cu cît capitalul se fortificase în aşa grad că nu mai era nevoie de înlănţuirea muncei.

In scurtă vreme şi cu preţul celor mai înspăimîntătoare revoluţiuni, munca a fost liberată, iar statul se abţine pentru moment de la ori-ce intervenţie, fie în favoarea capitalului, fie în favoarea muncei: formula fiziocraţilor, *laissez faire, laissez passer*, găsise cea mai largă aplicare.

Libertatea economică cea mai desăvîrşită este întronată în toate ţările apusului; libera concurenţă se deslănţuie pe întregul cîmp de activitate economică. Iar pe baza acestei activităţi economice, se rădică un sistem de teorie pură, cunoscut în istoria economică sub numele de *economia clasică*.

Legile fundamentale ale acestei şcoli sunt legea cererei şi a ofertei şi legea de aramă, anunţată pentru întîia oară de Ricardo şi popularizată de către Ferdinand Lassale.

Cela însă care avea să se folosească de această libertate economică, a fost capitalul.

Intr'o scurtă vreme el se fortifică în aşa chip că munca rămîne într'un raport de absolută inferioritate faţă de el.

Superioritatea aceasta a capitalului devenise periculoasă pentru siguranţa producţiei.

Din clipa aceasta Statul se vede nevoit să intervie. Economia clasică se vede nevoită să sacrifice celebra ei lege a cererei şi a ofertei; iar socialiştii sunt constrînşi să renunţe în chip solemn, în congresul de la Hall (1890), la legea de aramă, care pînă atunci forma un punct esenţial din programul lor.

In articolul viitor voi inzista asupra acestei noui ere deschise istoriei economiei politice, pentru a păşi apoi la aplicarea acestor principii generale tocmelilor agricole de la noi.

Iaşi, 1907. **St. Antim**

Anarhia se intinde

Pe de o parte agitaţiile la ţeară, pe de altă parte achitarea in masă a răsculaţilor din primavara aceasta, pregătesc o bună mentalitate populaţiei noastre rurale.

Intrunirile ţărăneşti provocate de institutori şi preoţi nu s'au mărginit numai in judeţul nostru, ele se fac mai în toată ţara. Programul pe care l'am publicat n'a fost elucubraţia vre-unui cetăţean al judeţului nostru ci este lozinca de luptă a unei întregi organizaţiuni pornită de la centru.

In judeţul Roman învăţătorii din Brănişteni şi Trifeşti agită sub protecţia prefectului Delimarcu şi sub înaltul patronaj al d-lui Vasile Morţun, care a recomandat autorităţilor de a fi blajine cu aceşti apostoli *ai socialismului ţărănesc.*

Simptomele resvrătirilor s'au şi arătat pe unele locuri Confratele nostru Ecoul Romanului *publică un fapt care caracterizează duhul in care se găsesc ţăranii noştri. Iată un exemplu:*

„Acum cîteva zile o ceată de vre-o 40 de inşi s'au adunat în faţa secţiei jandarmeriei din Muncel unde a ameninţat şi insultat autoritatea strigînd că nu le pasă de nimic“.

Şi cum le-ar păsa! De o parte guvernul liberal singur le-a făcut educaţia aceasta de „ce ne pasă“, arătîndu-le că revoltele în potriva ordinei nu sunt pedepsite, iar pe de altă agenţii meniţi de a supraveghea această ordine aţîţă la revolte şi prepară terenul unor noui sbuciumări sîngeroase.

Nu mai protestăm; inregistrăm doar faptele şi vom şti a le aduce într'o zi in faţa tribunalului opiniei publice spre a judeca dacă prevederile noastre n'au fost drepte iar acţiunea liberalilor n'a fost criminală in inconştienţa ei.

Pe acelaşi calapod au fost şi pînă în present întocmite agitaţiile liberale. Şi suntem curioşi isbiţi de a vedea în privinţa apreciărei propagandei lor în însuşi partidul lor cea mai mare neînţelegere. De o parte unele gazete şi oameni politici găsesc că trebue făcută propaganda la ţeară ea găseşte un teren propice desvoltărei ei, pe de altă parte alte ziare se tem, găsind ca şi noi încă fragedă mentalitatea poporaţiei rurale.

Nu mai departe d. C. D. Creangă în cartea sa spune:

„De şi aceste revolte, după toată probabilitatea, nu s'ar fi întâmplat dacă n'ar fi fost la mijloc instigatorii, totuşi cetitorii se vor convinge din cele ce urmează că poate nicăeri terenul pentru instigaţii nu putea fi mai prielnic de cât în România, unde ţăranii se aflau într'o stare atât de mizerabilă.

Ziarul „Liberalul“ pare a-şi fi făcut o specialitate din a anunţa dispariţia ziarelor.

Nu ştim întru cît ştirile confratelui liberal sunt justificate în privinţa celorlalte ziare a căror dispariţie a anunţat o; în ce ne priveşte, însă, ni se face o vădită nedreptate, întru nimica justificată.

Ziarul „Opinia“ nu va dispărea şi aceasta pentru două considerente:

1) Ori-care ar fi organizarea ce s'ar da presei conservatoare din Capitală şi ori cîte ziare nuoi ar apărea, „Opinia“, care este organul oficios al partidului conservator ieşan, va continua să existe, căci nimenea nu s'ar gîndi ca partidul conservator din a doua capitală a ţărei să nu aibă organul său de publicitate, recunoscut ca atare.

2) Simpatia publicului am cîştigat-o pe deplin, aşa că dispariţia n'ar putea fi justificată de cît pe considerente de natură pur politică, ceea ce n'a fost şi nu este cazul.

Să sperăm că confraţii noştri cari s'au lăsat induşi în eroare de un zvon rău-voitor, vor lua act de această a noastră declaraţie categorică.

Comunicatul d-lui Sp. Haret

De unde până mai eri „Monitorul Oficial“ era o tribună administrativă şi judecătorească, iată'l devenit o gazetă de partid şi servind d-lui Haret de oficiu spre a'şi publica polemicile sale cu presa şi profesorii nemulţumiţi de atitudinea sa.

Probabil că numărul restrîns de cetitori pe cari îl au ziarele liberale, face pe inteligentul ministru a recurge la o tribună mai răspîndită, sau crede d. Haret că „Monitorul Oficial“ e singura gazetă permisă a fi cetită de profesorime?

Ori care o fi fost gîndul şi intenţia d-lui Haret, e prima oară cînd un ministru recurge la un ziar administrativ şi care e menit să rămîe afară de sferele politice spre a'şi face polemicile şi discuţiile politice.

Şi ce spune d. Haret? Se tînguesţe—au început toţi miniştrii să se plîngă, d. Sturdza Europei, d. Haret „Monitorului“ că este împedecat în opera sa, de asanare a corpului didactic de unii profesori cari nu pricep că să fie daţi afară odată ce au fost numiţi şi întăriţi prin decrete regale în posturile lor.

D. Haret se găseşte,—era nevoe de acest comunicat ca s'o ştim,—că este nevinovat în toată afacerea aceasta; d. ministru al instrucţiei n'a urmat de cît calea legală spre a restabili ordinea în numirile predecesorilor săi, fără însă să spuie, ca între aceşti predecesori era şi el.

De asemeni polemizînd cu profesorii, nu răspunde ce se va face cu profesorii celor cinci gimnazii şi un liceu cari au fost suprimate; cum nu vorbeşte nici de faptul că suprimările făcute au atins în special pe dascălii conservatori şi nu pe abonaţii *Voinţei Naţionale*.

A explica clar şi hotărît ceace a voit să spuie prin primul său comunicat i'ar fi fost cam greu d-lui Haret, căci ar fi încurcat şi mai mult ceace era aşa de vag şi neînţeles. Faptul de a fi revenit cu un comentar la comunicatul său denota netemeinicia primelor sale hotărări ceace a şi dat loc acestei campanii profesoreşti.

Bine înţeles d. ministru al instrucţiei, e supărat că o campanie s'a putut constitui în potriva operei sale, un sectar nu poate nici o dată pricepe că opera lui poate fi supusă criticei. Şi foarte violent, pătimaş, ameninţă să lase fără catedre pe acei profesori cari au veleităţi de a fi şi ei oameni cu judecată şi pricepere şi nu servile şi umile slugi ale Excelenţei sale.

Am zis că pentru prima oară vedem un articol politic intr'un buletin administrativ; putem adaoga că şi mai rar am văzut în presa cotidiană un ministru scriind un articol în care, polemizînd cu presa oposantă, să fi fost mai veninos şi îngust sufleteşte. D. Haret scrie însă adresîndu-se profesorilor sei, ceea ce ar fi cerut de la Excelenţa sa şi mai multă bună voinţă şi mai puţină răutate.

Dar toţi cunosc pe d. Haret ca pe un sectar ordinar, ca pe un suflet reu şi răzbunător. Comunicatul, sau articolul său, cum voiţi a'l socoti, e o nouă probă de cea ce în atitea rînduri s'a vorbit de d. ministru al instrucţiei.

OAMENI ŞI LUCRURI

NATURA SAU ARTA?

Dacă „iubirea naturei“—cum afirmam dăunăzi—este în unele privinţi o simplă formulă convenţională, acelaş lucru se poate afirma despre dorinţa unora de a trăi „în mijlocul naturei“ sau după expresiunea consacrată de poeţi „singuri cu ea“.

Netăgăduit; frumuseţi estetice pure, elemente impresionante la culme, forme şi linii de o uimitoare originalitate le găseşte numai în natură—mai cu seamă cine este înzestrat cu oarecare educaţiune sau cu oarecare simţ al frumosului, în afară de priveliştele vieţei zilnice Cu o imaginaţie alimentată de citiri, îmbogăţită de descripţiuni şi culori, resimţim uşor exaltarea pe care un Ruskin a simţit'o cînd a scris că „Munţii sunt marile catedrale ale pămîntului cu portalurile lor de stâncă, cu mozaicurile lor de nouri, cu corurile lor de izvoare, cu altarele lor de zapadă eternă, cu bolţile lor pururi scînteind de lumini de stele...“ Dar iatăne în lunile marilor escursiuni în munţi şi a lungilor călătorii pe uscat şi pe ape. Ne mulţumim oare cu admiraţia pentru superbele privelişti şi putem oare gusta plăcerile mari ale firii prin platonica şi simpla contemplare a neasemănatelor frumuseţi?

Nu. Pentru deplina mulţumire a noastră—trupească şi sufletească—se cere şi ajutorul mânei, al muncei omeneşti. Locuitorul civilizat de astăzi nu mai poate pricepe superioritatea frumuseţei naturale fără un alt element,—al comodităţei, al uşurinţei,—fără ca, într'un cuvânt, să se simtă stăpân asupra acelor frumuseţi şi să se bucure în tihnă de ele.

O suire pe Rigi, ori pe Pilatus fost-a vre-odată mai pitorească, mai sublimă, mai bogată în senzaţiuni, mai fecundă în impresii de cît astăzi cînd funicularele iuţi ca zborul ne poartă cu o desăvîrşită siguranţă către măreţele culmi? Putut-au gusta cei dinaintea noastră plăcerile călătoriilor pe marile lacuri ale Italiei nordice sau pe întinderea mărilor, fără mijloacele tecnice ale navigaţiunei moderne? In coastele surpate ale Alpilor lunecă cu o indescriptibilă îndrăzneală şi o fenomenală iuţeală vagoanele micilor trenuri de plimbare—îngăduind astfel călătorului să se simtă par'că una cu muntele însuşi, o bucată din imensitatea naturei şi s'o admire în plina şi uriaşa desfăşurare a frumuseţilor ei. Plajele mărilor şi marile staţiuni balneare europene, „aranjate“ şi modernizate, oferind foloasele unei vieţi complecte, pierdut-au oare din varietate, din pitoresc, din splendoare, din frumuseţă într'un cuvînt? Din potrivă! Ele devin astfel mai accesibile, mai ademenitoare, mai populate, dezminţind formula că frumuseţea se găseşte numai cu adevărat în mijlocul firii sălbatece, necultivate, departe adecă de conlucrarea mînei şi străduinţei omeneşti. Aceste din urmă de fapt, adaogă şi întregesc sensaţiile de reală plăcere şi mulţumită artei, gustului estetic ca şi perfecţionării tecnice, natura va apărea tot mai înfrumuseţată, mai lesne de gustat în desevîrşirea ei. O împacare tot mai deplină se va săvîrşi între om şi natura încunjurătoare, neprofanată încă şi dintr'aceasta va răsări tot mai biruitoare armonia dintre vis şi realitate, dintre ideal şi viaţă pe pămînt.

Rodion

Monografia Liceului Naţional

(urmare)

La finele anului 1831 au loc examenele şi împărţirea premiilor.

In clasul elementar erau atunci 136 şcolari, cărora li s'a dat 24 premii; în clasele normale 65 şcolari dintre cari 14 au fost premiaţi, iar în clasul I gimnazial din 20 şcolari au fost premiaţi trei; dîndu-li-se ca premii câte un ceasornic de argint „ca unii ce ştiu a preţui vremea cea scumpă a tinereţelor, întrebuinţînd-o spre a se face folositori şi mulţămitori fii ai patriei.“

Mai târziu şcoala luă un mare avânt şi mulţime de elevi o frecventau. Prin stăruinţele lui Asachi, pe lîngă fii de boeri, se primi în şcoală sub denumirea de stipendişti, o mulţime de fii ai poporului, aceştia în urma trecerei unui examen.

* * *

Dar rezultatele strălucite dobândite în şcoala Vasiliană au îndemnat pe Asachi să gîndească la crearea învăţământului superior, care să îndreptăţească şi titlul măreţ de *Academie* ce se găseşte atât în hrisovul lui Ion Sandu Sturza cît şi în regulamentul organic.

Ideea urmărită cu atîta stăruinţă s'a realizat în fine în anul 1835 sub domnitorul Mihail Sturza. Inaugurarea Academiei s'a făcut în ziua de 16 Iunie 1835.

Academia avea două clase de umanioare şi un clas de lecţii extraordinare: ingineria, literatura elinească, zugrăvitura istorică, limba franceză, limba rusiască, limba italiană, desemnul liniar, caligrafia şi literatura franceză.

Numărul şcolarilor cu care s'a deschis Academia trecea peste 100: din aceştia 60 veneau din şcoala vasiliană, iar restul din pensioanele private.

Boerii îşi aduceau fiii din pensioane la Academie nu numai din cauza superiorităţei studiilor dar şi din împrejurarea că ei erau primiţi gratuit în internatul Institutului.

Profesorii ce fuseseră la clasele gimnaziale din şcoala vasiliană fură strămutaţi la Academie. Mai tîrziu se complectă personalul didactic cu foştii elevi, cari se întorseseră acum din străinătate.

Din an în an se aduceau îmbunătăţiri pentru bunul mers al acestei instituţiuni:

Localul Academiei era instalat în casele Casimir, iar internatul în casa Voinescu. Pe timpuri rele internii treceau cu greu de la internat la casa unde erau clasele. De aceea Asachi s'a gîndit să reunească ambele case pritr'un arc. Ideia aceasta s'a realizat de-abia în anul 1845, după multe greutăţi, de fostul elev, acum inginerul profesor Costinescu.

* * *

Academia face progrese uimitoare. O mulţime de elevi sunt atraşi aci pentru a urma cursurile primei şcoli superioare din Moldova.

Toţi absolvenţii şcolilor de prin capitalele de judeţe, caută să pătrundă la academie.

Cerinţele toate n'au putut fi satisfăcute însă, de oare ce părinţii căutau să-şi plaseze fii în institut. Această mare afluenţă a indemnat pe profesorul Drăghinici să deschidă alături cu Academia, un pension pentru şcolarii cari „sau urmează cursurile colegiale sau se pregătesc pentru a urma mai tîrziu acele cursuri“.

Academia avea acum trei clasuri începătoare, patru clasuri colegiale, un clas de filosofie (în 2 ani), un clas al limbei rusiene, un clas al limbei germane, patru clase de limba franceză, un clas de zugrăvitură şi un clas de inginerie.

Statistica ne arată că un număr mare de elevi audiau cursurile în fiecare clas.

La finele anului aveau loc cu mare solemnitate examenele, spre satisfacţia generală iubitorilor de cultură şi de neam.

Pe la 1847, pe măsură ce sporea partida anti-rusească şi anti-boerească, continuă campania contra şcoalelor secundare şi superioare româneşti.

La 5 Februarie 1847, domnitorul Mihail Sturdza readuse în adunarea obştească chestiunea limbei române ca organ de învăţămînt; motivul invocat era că nu sunt destule cărţi didactice în limba română. Scopul însă era suprimarea claselor superioare din Academie, pentru că boeri nu priveau cu ochi buni intrarea în Academie a unui mare număr de copii talentaţi din popor, cauză care i'a şi făcut să'şi plaseze copii din nou în şcolile particulare sau chiar în străinătate.

Adunarea obştească nu cutează însă să nimicească cu totul învăţămîntul secun-

dar romînesc ci lasă să subsiste în Academie două clase, cu tendinţe mai mult spre realism. Pe lîngă aceste două clase mai subsistă şi învăţămîntul limbilor străine moderne: franceza, germana şi ruseasca.

Internatele se desfiinţează atât acel al stipendiştilor dela Vasilian cât şi acel al elevilor din Academie.

Pentru uzul boerimei se creiază un liceu francez.

Reducerea claselor a adus şi reducerea profesorilor.

Toţi tinerii cari se întorsese acum din străinătate, nu mai puteau recunoaşte Academia Mihaileană, din care nu mai subsistă de cât cele două clase româneşti.

* * *

Cu toată lovitura dată învăţămîntului de obştească adunare a lui Mihail Sturza, o nouă eră începe sub domnitorul Grigore Ghica, pe la 1850.

Divanul general, presidat de acest domnitor, aprobă un nou regulament al şcoalelor, care se pune imediat în aplicare.

Cea dintăi măsură luată a fost acea privitoare la reînfiinţarea internatului, cu dispoziţia de a nu se mai primi interni fără plată de cât copii părinţilor fără mijloace; aşa dar privilegiul creat de regulamentul organic pentru fiii de boeri, care erau bursieri de drept, era acum desfiinţat.

Regulamentul asigura gratuitatea învăţămîntului, dîndu-i o direcţie naţională şi liberală.

Gimnaziul avea acum şapte clase, cu un program de studii complect.

Redeschiderea liceului provoacă mare entusiasm şi mulţi moldoveni emigraţi la 1848 s'au întors în patrie. Au venit şi mulţi Munteni. înmulţind astfel forţele culturale ale Moldovei.

Reorganizarea definitivă a liceului începută de Gheorghe Săulescu o îndeplineşte August Treboniu Laurian pe care Gr. Ghica îl aduse din Transilvania. Laurian dete liceului o mare impulsiune, ajutat de noii profesori: Nicolae Ionescu, Kinezu, Kolumb, Cobălcescu, etc.

Cursul inferior avea 4 clase, în care se preda şi limba rusă întrodusă de Gr. Ghica, spre a nu se arăta duşman Rusiei.

* * *

La 1853, pe vremea ocupaţiunei străine, şcolile moldovene sunt din nou ameninţate. Se obiecta de unii, că nu aduc nici un folos şi că singurul remediu ar fi *şcolile reale*, în care să se predea agricultura, comerciul şi ingineria. Dar proectul acesta nu s'a putut realiza.

* * *

La 1856 se deschide pe lîngă liceu şi tot în localul Academiei, cursul de legi, cu Simeon Barnuţ şi Dr. G. Apostoleanu.

Dar în acest an, evenimente politice însemnate au avut efect şi asupra şcoalelor. Intrigi, turburări grave s'au născut în sînul corpului didactic. dînd loc la acte de indisciplină în liceu. Lucrurile cu greu s'au aplanat pe la 1858, cînd s'a procedat la reorganizarea Academiei.

* * *

La 1859, odată cu urcarea pe tronul ţărei româneşti a domnitorului Alexandru Ion I Cuza, începe, zice V. A. Ureche, epoca memorabilă a şcoalelor în Moldova.

Guvernul lui Manolache Costache îndrumează învăţămîntul pe o cale mai sigură. In fine, guvernul lui Cogălniceanu desăvîrşeşte opera începută prin *crearea Universităţei din Iaşi la anul 1860.*

Tot în acest timp se trimet în străinătate tineri cari să studieze dreptul, medicina, st. naturale.

Se înfiinţează scoli primare şi gimnazii în multe centre.

Bugetul scoalelor Moldovei pe 1860, este primul buget regulat al şcoalelor.

Prin acest buget se acordă 12 burse la studenţii facultăţei de Iaşi.

In ziua de 26 Octombrie 1860, prin infiinţarea Universităţei din Iaşi, se încoronează activitatea neîntreruptă pentru cultura naţională a lui Mihail Cogălniceanu, pe atunci ministru al instrucţiunei în Moldova.

* * *

Legea de la 1864, consfinţind toate încercările făcute pînă aci pentru întemeerea şi desvoltarea învăţămîntului naţional, a deschis pentru toate scolile un drum sigur, pe care a mers pînă la recentele reforme ale legei învăţămîntului.

Academia Mihaileană, devenită acum colegiul naţional, se desvoltă de aci înainte într'un mod normal, graţie unificărei definitive a sistemului de instrucţiune din toată Romînia.

* * *

Localul vechei Academii a durat pînă la 1890, cînd s'a hotărît clădirea unui nou local.

La 1896 s'a dărămat şi arcul, care lega Internatul cu Externatul. Localul noului liceu s'a terminat în anul 1893.

De la 1895 infiinţîndu-se în Iaşi şi liceul Internat, liceul Naţional a remas numai ca Externat.

Acesta este istoricul acestei instituţiuni, ca care începe istoria şcoalelor în Moldova.

Partea expusă pînă aici formează partea I a lucrărei.

In partea a doua, lucrarea arată amănunţit şi pe ani materia predată în şcoala Vasiliană şi academia Mihaileană, numărul elevilor ce au frequentat cursurile.

Ne mai arată de asemenea numele tuturor Directorilor ce au funcţionat începând de la 1834 şi pe cari îi enumărăm şi noi în ordinea următoare:

E. Tholhausen, Gherasim Crassa, Dr. Mainsonabe, Iosif Patriciu, Gheorghe Giuşcă, Econom S. Ionescu, G. Petrescu, Andrei Pretorian, Titu Liviu Maiorescu, Dr. Anton Valini, Nicolae Nicoleanu, Teodor Lateş, Michail Busnea. Anton Naum, Zaharia Columb, Andrei Vizanti, Ion Grigorescu, Ion Albineţ, Ion Pop Florantin, Anton Naum, G. Cernătescu, V. M. Burlă, Zaharia Columb, M. Ianculescu, V. M. Burlă, Const. Copacineanu, Neculai V. Leonescu, Ion P. Florantin, V. M. Burlă, Victor Dogaru, Petru Cujbă, Victor Dogaru, Vasile Palade, Econom C. I. Ştiubei, Alex. B. Brandia, Gheorghe Lascar. V. M. Burlă, Mihai Tomida şi Vasile Teodoreanu.

Actual director d. Gr. Bârsan.

In paginele următoare ni se dă numele bibliotecarilor Academiei Mihailene şi secretarii liceului Naţional începând de la 1840 pînă azi.

Apoi numele profesorilor gimnaziului Vasilian şi Academiei Mihailene, astă-zi Liceul Naţional precum şi obiectele predate de fiecare.

Ultimele pagini ne arată toţi elevii absolvenţi ai acestei şcoli, începând de la 1864-1900.

Mulţi foşti elevi ai acestei instituţiuni ocupă în prezent situaţii frumoase şi cu cari ne putem făli dimpreună cu ţara întreagă

Inmormîntarea lui Grigore Buţureanu

—Discursul d-lor Meisner şi dr. Zosin—

La înmormîntarea de eri cel dintăi care a luat cuvîntul a fost d. C. Meissner, din partea şcoalei Normale „Vasile Lupu".

D-sa pronunţă următoarele cuvinte:

Intristată adunare,

De sigur că Ţara Românească a avut şi are fii mai mari, mai iluştri, cu o activitate mai însemnată şi mai rodnică pentru propăşirea ei; tot atît de sigur însă e că Gr. Buţureanu a fost unul din fiii săi cei mai devotaţi, mai iubitori de neam, mai harnici şi mai cinstiţi.

Şi mare lucru sunt asemenea însuşiri pe vremuri ca cele actuale, cînd devotamentul pentru binele *obştesc* e înlocuit de aşa de multe-ori prin năzuinţa exclusivă de a se realiza satisfacerea intereselor *personale*; cînd *fraze bombastice* ţin loc de *fapte* doveditoare de iubire de neam; cînd hârnicia, munca fără preget, preţuesc aşa de puţin faţă de „parvenirea" pe cu totul *alte* căi, iar cinstea neprihănită, fie în viaţa publică, fie în cea privată, a ajuns o plantă rară şi nici măcar căutată.

Din acest *contrast* dintre însuşirile pe care le-a avut *el* şi lipsurile ce le constatăm în jurul nostru, reese figura luminoasă a aceluia pe care moartea ni l-a răpit cu mult înainte de vreme.

Timp de 11 ani, de la 1881—1892, am fost împreună profesori la aceiaşi şcoală, la şcoala normală de învăţători „Vasile Lupu". Mult mai încoace am lucrat din nou împreună, fiind inspectori ai învăţămîntului primar şi normal. *Colegi* însă, în calitatea noastră de profesori secundari în acelaş oraş, în Iaşi, am fost continuu de la începutul carierei noastre profesorale şi până acum, cînd şi-a dat obştescul sfîrşit.

Dar a fi *coleg* cu Gr. Buţureanu însemna a-i fi *prietin*. Am trăit împreună zile senine şi zile de necaz. In momente grele ne sfătuiam şi ne sprijiniam unul pe altul. Eram legaţi printr'o prietenie sinceră şi desinteresată.

Aşa fiind, am cunoscut bine, pe cît e omeneşte posibil a cunoaşte, *sufletul* care acum a părăsit acest trup.

Pe lîngă calităţile menţionate, suficiente ele *singure* spre a înălţa mult pe un om în ochii semenilor, calităţi mulţămită cărora Grigore Buţureanu se bucura de *stima* şi *consideraţie tuturora*; amici şi adversari; ceea ce-i atrăgea *inimile*, ceea ce-l făcea atît de *iubit* de către toţi cei ce-l cunoştiau cît de cît, era firea-i entuziastă ce se aprindea aşa de uşor pentru tot ce-i părea adevăr, bun şi frumos; era sufletul său de copil, încrezător în oameni pînă la naivitate, nemărginit de sincer, nemărginit de bun; era întruparea, în persoana sa, a veseliei şi a unui optimism veşnic zîmbitor, caracteristice omului fără ascunsuri, omului cu conştiinţa curată şi împăcată. Aceste însuşiri de inimă, atît de rari azi, au făcut că, nu numai în cercuri intime, dar şi 'n cercuri întinse de profesori, de cunoscuţi, nu mai era nevoe să i se rostească numele de familie: cînd ziceai „Grigore" sau „Grigoriţă" se ştia de cine-i vorba. Pentru sute de oameni de aici din Iaşi, unul *singur* era „Grigore", nume pronunţat cu drag: *el* era.

Pe de o parte *consideraţiunea* generală pentru omul integru, harnic, capabil, de o activitate roditoare în multe şi variate direcţiuni, a cării ilustrare o las în sama altor vorbitori, pe de alta *simpatia* tot atît de generală, de care se bucura, au făcut că trista veste de încetarea din viaţă a lui Gr. Buţureanu a produs o emoţie escepţional de adîncă.

Exclamaţia „*Păcat* de omul acesta!" rostită de mii de guri, nu cuprinde numai durerea pentru *trecut*, ci durerea ce o resimţim toţi că s'a întrerupt, înainte de vreme, firul unei munci de valoare pentru *viitor*. Grigore Buţureanu *trebuia* să mai trăiască, trebuia să mai trăiască atât în interesul obştesc cât şi în interesul şi spre fericirea familiei sale, azi dezolate, în interesul şi spre fericirea prietenilor săi.

Moartea-ţi, dragă Grigore, e prima şi ultima supărare, pe care ni-ai pricinuit'o tuturora!

Personal mă mai leagă de Grigore Buţureanu o comunitate desăvârşită de vederi în ceea ce priveşte lăţirea unei instrucţiuni solide în păturile rurale şi punerea pe picior de egalitate a şcoalei primare rurale cu şcoala primară urbană. Gr. Buţureanu a părăsit, ce e drept, scoala normală „Vasile Lupu—pe la 1892,—însă preocupările privitoare la învăţământul primar i-au rămas; legăturile sufleteşti dintre dînsul si foştii săi elevi normalişti, cărora lecţiile sale pline de viaţă şi de farmec le lăsase amintiri neşterse, *nu* s'au desfăcut; şi de aceea cînd a fost chemat în administraţia învăţământului, ca inspector al şcoalelor primare şi normale, el era unul din cei pregătiţi şi mai cu samă bine însufleţiţi pentru însărcinările ce i s'au dat. Astfel perde şi învăţământul rural un sprijinitor devotat şi luminat al său.

In numele profesorilor şcoalei normale „Vasile Lupu" am venit să-mi iau adio de la vrednicul şi inimosul coleg.

Dacă pentru soţie, copii şi rude poate fi vre-o mângâere, fie aceasta că durerea lor e sincer împărtăşită de mulţi, căci mulţi iubit-au—pe „Grigore".

Fie-i ţărâna uşoară!

Vorbeşte apoi d. dr. Zosin. în numele ziarului „Opinia", şi pronunţă următoarele:

Indurerată Adunare,

E un muzeu, în care se depun opere răpuse de urgia vremii şi a soartei; acel muzeu este acela în mijlocul căruia ne găsim acum: cimitirul, unde după atîţea iluştri a venit, în mod ou totul neaşteptat, rîndul să-l depunem şi pe Gr. Buţureanu.

Vestea morţii sale ne-a siderat, pentru-că am simţit că s'a desprins ceva din persoana noastră. Căci noi nu sîntem numai atît cît apărem ca închegare organică şi sufletească individuală; ci fiinţa noastră se întocmeşte mai departe din persoanele, cu cari venim în atingere şi mai ales acele, cari prin însuşirile lor cresc personalitatea noastră.

Ca profesor, Gr. Buţureanu nu manifesta de cît spirit de datorie şi dragoste pentru tineretul ce-l hrănia cu lecţiunile sale; ca cetăţian era în toate numai cinste şi devotament pentru binele semenilor săi; ca prieten iradia numai simpatie şi bunătate; ceia ce ne indică îndestul ce putea să fie ca soţ şi părinte de familie

Fiind cu aproape două decenii ca vrîstă în urma ilustrului dispărut, venit tîrzie vreme în Iaşi, n'am avut fericirea de a cunoaşte pe Gr. Buţureanu de cît de vre-o doi ani încoace. Dar în acest scurt timp am putut totuşi să mă hrănesc din prietenia sa şi să regret numai că l-am cunoscut atît de tîrziu, iar astă-zi să fiu zdrobit că l-am pierdut atît de curînd.

Am avut deosebita fericire să-l văd şi să-l ascult la acea memorabilă escursie ce-am făcut la Cetăţuia şi am simţit cum eu, tînărul, decepţionat sub greutăţile vieţii, primiam înviorare de la încărunţitul Gr. Buţureanu, şi apreciam atunci folosul şi fericirea de-a avea un cunoscut ca el, în atmosfera căruia să trăeşti.

Asta-i pricina durerei noastre: golul ce moartea sa o produce în sufletele noastre. Dar muzeul acesta, cimitirul, nu trebue să fie numai sălaş de jălanie şi de deprimare; el trebuie să fie şi sălaş de înviorare. Ori cît ne-am sbate noi asupra tainelor firei, care ne zdruncină atîta uneori, de înţeles tot nu vom da; şi de aceea, neputînd răsturna destinul, să ne inspirăm în acest moment de ceia ce afost Gr. Buţureanu şi de ceia ce rămîne de astă-zi înainte.

Dacă vre-odată spiritul moldovenesc în blîndeţa şi duioşia lui şi-a căutat cristalizarea: el n'a putut-o găsi de cît în persoana lui Gr. Buţureanu. Dacă vre-odată datoria de profesor, conştiinţiozitatea şi vrednicia cetăţănească, prietenia cea mai sinceră şi mai afectuoasă şi-au urmărit simbolul: ele nu l-au putut găsi de cît tot în persoana sa.

Şi astfel, umplînd golul sufletelor noastre cu ceea ce a rămas din Gr. Buţureanu nesdrobit şi nemistuit de moarte, să înnălţăm inimile noastre spre veşnicia, care poate, dacă dăm dreptate vechilor credinţe, a primit în sinul ei sufletul lui asupă-ne veghind, şi în cucernicia şi durerea, ce ni le impune clipa de faţă, să ne oţelim cu amintirea lui veşnică.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un fenomen din viaţa publicistică a ţării romîneşti merită a fi înregistrat şi pus în lumină, ca unul ce va avea o directă înrîurire asupra viitoarei dezvoltări a vieţei şi activităţii ştiinţifico-literare.

In momentul de faţă au dispărut cu desăvîrşire ziarele sumpe. In afară ae cele două gazete din Capitală redactate în limba franceză, nu mai avem aproape nici-o gazetă mai scumpă de 5 bani numărul. In ultimii cîţi-va ani au dispărut pe rînd ziarele de 15 apoi cele de 10 bani, sau—mai drept—gazetele ce se vindeau odinioară cu acest preţ ridicat s'au ieftenit rînd pe rînd, iar a doua capitală, imitînd forţamente pe cea dintâiu, a renunţat şi ea la gazetele scumpe: Iaşul are acum trei ziare zilnice cu preţul de 5 bani numărul.

Că eftinirea repede a ziarelor este o fază remarcabilă în viaţa publicisticei romîne nu poate fi pus la îndoială de nimeni. Că acest fenomen va influenţa asupra eftinirei revistelor—lucrul e de asemenea neîndoelnic, cu atît mai mult cu cît astăzi nu mai poate fi gazetă romînească vrednică de acest nume fără să consacre—unii spun fără să jertfească—părţii literare o suficientă luare aminte şi o bună parte din spaţiul ei. Eftinirea ziarelor implică şi o mai întinsă respîndire a lor şi acest fapt va fi un motiv mai mult ca să determine pe mulţi publicişti să prefere coloanele zilnice ale ziarelor,—paginelor rare ale revistelor mai puţin accesibile. Cetitorii vor trage foloasele acestei efteniri, iar gustul cetitului va aduce mereu nuoi contingente de cetitori. Suntem poate prea optimişti?

*

A apărut şi se află de vînzare la principalele librării din ţară:

Surete şi Izvoade vol. II şi III de Gh. Ghibănescu, profesor, membru corespondent al Academiei romîne.

In aceste 2 volume s'au publicat 350 doc. slavo-romîne din bogata colecţie inedită a d-lui Ghibănescu.

Preţul unui exemplar 6 lei.

*

Primim la redacţie „Sămănătorul" revistă literară săptămînală anul VI No. 29 cu un sumar variat şi bogat, cuprinzînd articole de d-nii Zamfir Arbore, Ion Minulescu, Al. Doinaru, St. O. Iosif, I. Scurtu, D. Anghel, C. Florea etc.

*

Se pare că chestiunea mult disputată a statuei lui Heinrich Heine în palatul Achilleion din insula Corfu a fost în fine rezolvată de Impăratul Wilhelm, noul proprietar al măreţului palat. Statuia va rămînea unde se află, judecînd după felul elogios în care Wilhelm a vorbit despre Heinrich Heine. Vorbind cu cineva despre versiunile ce circulă cu privire la statuia acestuia, Suveranul a zis:

—„Loreley „este doară o poezie adevărat germană, nu-i aşa?"

*

Cu adevărat originale şi remarcabile sunt părerile emise acum de curînd de Ywette Guilbert în „Figaro" relativ la arta dramatică modernă, la autori şi interpreţi. Intr'un număr viitor le vom reproduce şi comenta.

*

Scriitorul Max Nordau a pierdut pe fiul său vitrig, în vrîstă de 20 de ani, mort de tuberculoză.

*

François Coppé celebrul poet francez, a fost foarte greu bolnav. Acum e în afară de pericol.

*

Mare senzaţie a făcut la Viena intervenţia autorităţilor poliţieneşti pentru înlăturarea din comerţ a copiilor făcute după tablourile celor mai celebri pictori ai Renaşterei şi reprezentînd figuri nude, taxate ca imorale. Presa vieneză publică articole violente la extrem în contra censurei ipocrite.

*

Din New-York se anunţă moartea celebrului poet jargonist Morris Rosenfeld, originar din Rusia şi ale cărui poezii scrise în jargonul ruso-polonez au ajuns a fi traduse aproape în toate limbele moderne. In romîneşte a apărut de asemenea un volum interesant de traduceri din opera acestui scriitor, mort în cea mai neagră mizerie. Era orb de doi ani şi îşi ascunsese locuinţa, ca să nu recurgă la mila prietenilor sau admiratorilor săi.

*

STRUNA ZILEI

TAINA URSARULUI...,

Deputatul ţăran Ursu îşi urmează conferinţele şi şezătorile în toate tîrguşoarele judeţului stabilind programe de cerinţi politice....

Ziarele

Urs, îl vezi din loc în loc
Cum îşi poartă danţul
Şi te 'ntrebi: dar pentru joc
Cine-i trage..... lanţul?

Informaţii

Consiliul de resboiu al corpului IV de armată va fi convocat pentru zilele de 26, 27 şi 28 Iulie a. c.

Consiliul va fi presidat de d. colonel Boteanu.

Societatea agenţilor sanitari, de curînd înfiinţată, va da Vineri 20 Iulie o serbare în comuna Şipote.

Serbarea e patronată de primarul acelei comune.

In cursul lunei August a. c., se vor face 5 hirotonisiri de Preoţi. pentru parohiile vacante din Eparhia Moldovei.

D. Ioan Misirliu a fost numit perceptor la comuna Popeşti. în locul d-lui C. Bottez, permutat la Cârniceni, în locul vacant.

Din Huşi.—In odăiţa din dos a băcăniei lui C. Pivniceru, cel care era înscris la tustrele partidele, pentru a împaca pe toţi, ca fruntaş negustor ce este, se frămîntă toată politica Huşilor în vederea alegerilor comunale. In fiecare seară se văd strecurîndu-se 2 figuri sinistre, une ori trei la număr. care trec repede în diagonală dugheana, urcă cele două scări ale odăiţei, închid repede după ei uşa, trag perdeluţa de la ferestruica din uşă şi la masa de brad, udată de păhăruţele ce înfrăţesc dusmanii, apropie oamenii, unesc inimile îsi îmbină planurile cei ce se cred de cei din afară duşmani de moarte.

Dorinţa de predomnire, la unul, năzuinţa de parvenire la altul, ura de tovărăşii de luptă, şcoala cancanurilor şi a trucurilor face să-i apropie, să se iubească supt forma sudalmelor din afară, căci *leuşteanul* cu *mărarul* se întîlnesc adesa în oala cu borş, de şi în formă făptura lor îi deosebesc, dar se apropie în scop, în tendinţe, în procedee.

Unul crescut la şcoala veche liberală, a pastrat din procedura liberală tragerea sforilor; altul hultuit pe sentimentul absorbant al familiei, crede a-şi satisface ambiţiile sale săltătoare nutrind egoismul politic al familiei—la urmă în dauna sa.

Ca procedură natura şi şcoala i-au apropiat. Puşi în capul comunei şi unul şi altul au socotit că bugetul comunei e pus în slujba acoliţilor săi, aplicînd maxima bătrînă liberală, *îmbogăţiţi-vă*. Unul a tăiat din imaşul comunei, şi anume din rezerva de 60 fălci pentru fîn, necesar cailor pojarnicilor, ca la 20 fălci şi l'a cedat unui acolit al său Ilie Romila ca să-şi pască vitele sale şi ale fraţilor săi.

Cetăţenii *cu vaci* ai Huşilor habar, n'au de aceasfă pomană din averea obştei şi cred că cine adună voturi Ungureşti are dreptul la *pomană de fîn.*

Cel de al doilea a crezut că e bine ca în toiul ernei, imaşul pe care îl păzeşte D-zeu cu omătul cât cotul de înalt, să fie păzit de un devotat dălcăuş, care pentru că bea prin mahala cu cei *înfrăţiţi* pentru vot şi prin decisia No. 1 din 8 Ianuarie 1907 să deschidă pentru acest acolit un credit în sumă de 280 lei să păzească ceia ce nu era de păzit.

Astă-zi cei apropiaţi prin procedură, ş-au dat răgaz de 10 zile pentru a lucra împreună în viitoarea luptă comunală.

Alegătorii Huşeni să fie treji la interesele lor obşteşti căci cine întrebuinţază rău bunul comunal şi numai în folosul de josnică politică, nu merită demnitatea de ocărmuitor ai Comunei.

DIVERSE

— Sticlarul Iancu Goldştein, din str. Ţicăul de Jos No. 7, eşind eri din spitalul evreesc, unde fusese internat acum cîtva timp, pe drum i-a venit rău şi a îneetat subit din viaţă.

D. procuror Kessim a încuviinţat înmormîntarea.

— Individul Ştefan Rusu, autorul mai multor furturi comise în localitate, a fost prins şi arestat.

— In strada Sf. Theodor, vis-à-vis de institutul de anatomie, autorităţile au descoperit un individ foarte suspect.

El se numeşte C. Ionescu şi stă toată ziua în casă; iar noaptea pe la 12 se duce în oraş şi se întoarce abia în ziuă.

De oarece se bănueşte că acesta ar fi un periculos hoţ, poliţia l'a pus sub pază.

— Un incendiu a prefăcut eri în cenuşă casa cu atenansele ei, a locuitorului Gheorghe Munteanu din Brăeşti.

— Mâine va fi expulzat prin punctul Ungheni supusul rus Dimitrie Mihailov Mârzac, găsit în stare de vagabondaj în judeţul nostru.

— Printre vitele din Brăeşti şi Prigoreni s'a ivit febra-aftoasă.

— Poliţia din Fălticeni a trămis autorităţilor din localitate, pe pungaşii Pascal Feldman şi Zeilic Iancu, originari din Iaşi, care au fost găsiţi în iarmarocul ce s'a ţinut la Fălticeni.

— S'a încuviinţat întreducerea în ţară a 80 de lucrători agricoli din Bucovina pentru moşia Cucuteni, a d-nilor Samoil şi Leon Castiner.

NOUTAŢILE ZILEI

Aeronautică.—La 11 Iulie a anului acesta, s'a ridicat în câmpia dela Jungfernheide, unul din cele mai dirigeabile baloane, condus de constructorul său inginerul Bassenach, şi de căpitanul Von Sperling. Balonul stătu în atmosferă mai mult de-o oră deasupra Berlinului, reîntorcându-se apoi în acelaş loc de unde s'a suit.

După 3 ore de odihnă colosul s'a ridicat iar în aer. De astădată fusese dirigeat spre Tegel, de unde pleacă către Charlottenburg şi apoi se reîntoarse la Berlin.

Invenţia acestor sisteme de baloane dirigeabile este a maiorului Gross, unul din membrii cei mai activi ai Clubului Aeronautic german.

Aceste baloane se construesc în secretul cel mai mare.

Experienţele maiorului Gross, ca şi ale inginerului Bassenach, au dovedit că în scurt timp baloanele vor fi dirigeabile, înlocuind astfel cu succes vehiculele pământeşti.

***

Distinsului pianist Emil Sauer, i s'a conferit din partea preşedintelui republicii franceze, „legiunea de onoare".

***

Monument papal.—Un monument grandios se ridică azi în bazilica Saint-Jean-de Satran deasupra rămăşiţilor pământeşti ale Papei Leon al XIII.

Monumentul samănă cu cel al lui Inocenţiu al III, ridicat de decedatul papă. Monumentul e un imens sarcofagiu,—adevărat antic,—unde se odihneşte papa Leon; la extremităţile sarcofagiului sânt două statui. Prima reprezentând „biserica implorată", a doua „un lucrător pelerin". Pe sarcofagiu stă măreţ, papa Leon, bine cuvîntând pe credincioşi.

Comandorul Tadolini, cardinalii: Mervy del Val, Rampolla şi Mathieu, înconjuraţi de cardinali şi de sute de prelaţi au asistat la ceremonia descoperirii monumentului.

Vorbiră mulţi; comandorul Tadolini vorbi cel dintâiu; apoi urmă discursul cardinalului Vannutelli care a remis monumentul în păstrarea cardinalului Satollo, arhiepiscopul bisericei Saint-Jean-de-Satran.

Aproape Roma întreagă asistă la ceremonie.

Ultime informaţii

Ziarele din Capitală se dedau la comentarii foarte variate în privinţa atitudinei d-lui Al. A. Bădăreu în chestia agitaţiei profesorilor, loviţi prin măsura arbitrară a d-lui Spiru Haret.

Folosindu-ne de prezenţa fruntaşului iubit, sosit pentru a-şi face trista şi ultima datorie faţă de bunul său prietin Grigorie Buţureanu, am căutat să cunoaştem părerile d-sale în această importantă chestiune.

De şi nu se afla în starea sufletească de a acorda convorbiri, d Bădăreu a bine-voit să ne facă cîteva declaraţiuni foarte importante şi pe care le vom publica în numărul de mâine al „Opiniei".

Acum cîtva timp locuitorii din comuna Belceşti au cerut telegrafic ministerului de interne să le împartă pământ, după cum li s'au promis.

Văzînd că nu capătă nici un răspuns, sătenii din Belceşti au adresat alaltă-eri o nouă cerere, la care astă-zi ministerul de interne nu respunde altă-ceva de cît că cererea locuitorilor a fost comunicată ministerului de domenii.

Din această cauză sătenii din Belceşti sunt foarte agitaţi.

Iata rezultatele conferinţelor ce le ţine deputatul Ursu prin comunele rurale, şi aceasta încă nu e nimic. Să nu se pară surprinzător faptul dacă peste cîteva zile exemplul satenilor din Belceşti va fi imitat şi de alţii din celelalte comune.

Mîine vom continua cu publicarea discursurilor ţinute la mormîntul regretatului Gr. Buţureanu, de către d-nii Burada şi Al. Bădăreu.

In afară de schimbările secretarilor comunali, deja anunţate, pe ziua de astă-zi a mai apărut următoarea mişcare printre secretarii comunali, din judeţul nostru:

D. Vasile C. Mardare, numit seretar la comuna Podu-Iloaiei, în locul d-lui Gh. C. Cogălniceanu, transferat;

D. Ioan I. Nievescu la comuna Bosia, în locul d-lui Neculai Botez, demisionat.

D. Vasile Isăcescu la comuna Galata, în locul d-lui C. Portăşescu demisionat şi

D. Ioan St. Creţescu la comuna Costuleni, în locul d-lui Şubovici.

Prefectura de judeţ întocmeşte o statistică a absolvenţilor şcoalei de meserii a judeţului. specificînd fie care unde locueşte şi ce ocupaţie are în prezent.

In ziua de 16 August a. c. se va ţinea concursul pentru admiterea în şcoala de agricultură din comuna Belceşti.

Condoleanţe pentru moartea lui Gr. Buţureanu.

Familia regretatului nostru director a continuat a primi pe ziua de eri o mulţime de telegrame pe care regretăm că nu le putem reproduce.

Relevăm pe a fruntaşului nostru d. N. Cananău:

„Aflînd prea tîrziu trista veste, regret din suflet că nu pot lua parte la înmormîntarea mult regretatului dv. soţ şi mult apreciatului nostru prieten a cărui bunătate şi caracter pot să servească de pildă tuturor. Va rog onorată Doamnă, să primiţi expresiunea sentimentelor mele de condoleanţe şi a adîncei mele dureri dorind ca frumosul trecut a celui dispărut dintre noi se vă poată uşura suferinţa.

Neculai Cananău.

Din partea d-lui Nicolae Gane, primarul Iaşului, s'a primit următoarea telegramă:

„Daţi-mi voe să mă asociez la doliul Dv. şi să plâng moartea prematură a lui Grigore Buţureanu împreună cu toţi prietenii şi cunoscuţii săi; om de litere, om de ştiinţă şi om de inimă, el lasă în urmă-i un mare gol. Fie-i ţărina uşoară şi dee Dumnezeu ca regretele noastre unanime să fie spre alinarea Dv.

N. Gane.

De asemeni s'a primit din partea d-lui G. Kernbach, prefectul judeţului, următoarele rânduri:

Rugăm primiţi condoleanţele noastre.

Kernbach.

Primim din partea prietenului nostru d. N. Pogonatu scrisoarea următoarea:

Domnule Director,

Neputînd asista la ceremonia funebră din cauza boalei ce mă reţine în casă, ţin să vă arăt regretele mele pentru perderea nepreţuitului meu prieten şi valorosul vostru director.

Prietenii şi partidul nostru au perdut în scumpul şi regretatul Grigore Buţureanu un caracter de elită, iar şcoala un profesor greu de înlocuit.

Distinsele mele salutări.

N. Pogonatu

Pe timpul verei administraţia „Opiniei" face abonamente lunare:

In ţară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

Ministerul Cultelor a cerut revizoratului nostru şcolar, un tablou al tuturor azilelor confesionale, aflătoare în judeţul nostru.

După raportul înaintat de către prefectura de judeţ, ministerului, recolta grîului este bunişoară, în judeţul nostru; porumbul de asemeni este frumos şi promite o recoltă satisfăcătoare.

D-nii Virgil Pavelescu şi I. Popescu, controlori financiari ai judeţului, au obţinut cîte un congediu de o lună de zile.

Ei vor fi supliniţi de d. controlor N. Adam.

Pe ziua de eri s'au constatat cîteva cazuri noui de febră-tifoidă în oraş.

Poliţia a mai arestat astă-noapte pe doui indivizi, la care s'au găsit nişte bijuterii şi care se crede a fi autorii furtului comis la d. N. Ostapovici din strada Lăpuşneanu.

Ministerul de domenii a intervenit la ministerul de interne de a pune în vedere primarilor din comunele rurale, ca imediat să i comunice decesorile arendaşilor, pentru a putea proceda la timp la reziliarea contractelor de arendă ale moşiilor statului.

Ministerul lucrărilor publice a aprobat oferta presentată de d. Lazăr Brill la licitaţia ţinută pentru construirea podeţelor pe şoselele vecinale şi comunale, din acest judeţ.

Veterinarii din judeţul nostru, în urma cererei ce au înaintat, au fost scutiţi de taxele de prestaţie.

D. M. Volutza, funcţionar la serviciul administrativ al prefecturei de judeţi, a obţinut un concediu de două săptămîni, din cauză de boală.

Ministerul cultelor şi Instrucţiunei Publice a cerut revizoratului şcolar să întocmească o statistică de freequentarea şcoalelor rurale din acest judeţ, în anii şcolari 1904—1905 şi 1905—1906.

Consiliul comunal din Sineşti a decis ca furniturile şi reparaţiile necesare să fie căutate în regie de primarul acelei comune.

Ministerul lucrărilor publice a aprobat recepţiunea defin tivă a 376 m. c. de piatră sfărâmaţă, aprovizionată de d. N. Grinberg pentru seşeaua vicinală Iaşi-Dobrovătz.

Membrii noului consiliul comunal s'au în.runit aseară, sub preşidenţia d-lui N. Gane, primarul oraşului.

S'au votat mai multe credite şi câte-va scutiri de taxe.

Anul acesta judeţul nostru dă o singură bursă pentru şcoala superioară de Arte şi Meserii din localitate.

Concursul pentru obţinerea acestei burse se va ţinea în ziua de 1 Septembrie.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 18 Iulie

O familie intoxicată cu prăjituri

Bucureşti.— D. Gheorghe Filip directorul institutului de arte gratice Minerva a plecat alaltăeri seara din Bucureşti spre Căciulata unde se afla familia sa. Oprindu-se în Călimăneşti, a cumpărat un pachet cu prăjituri spre a duce copiilor d-sale Imediat după masă copiii s'au simţit grav indispuşi arătînd simptomele unei violente intoxicaţiuni.

Sunt într'o stare desperată cei patru copii ai d-lui Filip, toţi de o vîrstă fragedă fetiţele între doi şi şease ani şi băiatul de cinci ani.

D dr. Nicolau chemat în grabă de la Călimăneşti, îşi dă toate silinţele de a scapa pe nenorociţii otrăviţi.

Misiunea română

Bucureşti.—Misiunea romînă trimisă la Constantinopol şi avînd în fruntea ei pe d. general Averescu ministru de resboi a sosit eri seara la Constanţa cu vaporul Imparatul Traian. La debarcader a fost întîmpinată de toate autorităţile civile şi militare.

După o scurtă şedere în Constanţa, misiunea a plecat pentru Bucureşti unde a ajuns astă dimineaţă cu trenul de 7 şi 40.

Misiunea japoneză

Bucureşti.—Misiunea japoneză a plecat astă-seară la Sinaia unde va fi primită astă-zi în audienţă de către M. S. Regele. Misiunea e însoţită de d. Emil Petrescu, prefectul poliţiei Capitalei.

D. Nicolae Fleva în concediu

Bucureşti.—D. Nicolae Fleva ambasadorul nostru la Roma care se află în concediu pentru cît-va timp, după ce s'a oprit cîte-va zile în Bucuresti, părăseşte capitala astă-zi spre a se stabili la moşia sa pentru restul concediului, obţinut.

Muzeul industrial

Bucureşti.—Peste cîte-va zile se va inaugura în Bucureşti museul industrial cu numele de Regina Elisabeta

Muzeul este situat în aripa stîngă a clădirei Ministerului de Domenii.

Intrarea e frumos ornamentată şi are în fruntea unui arc bustul M. S, Reginei. In acest muzeu sunt depuse produsele a mai bine de două sute de fabrici romîne care se bucură de încurajarea statului.

Alegerile comunale de la Slatina

Bucureşti.—Promit a fi foarte interesante alegerile comunale de la Slatina, mai ales acelea de la colegiul I de comună. Lupta nu se dă între partidele adverse, liberal şi conservator, acesta din urmă nu presinta listă, ci între diferitele elemente liberale.

Guvernul susţine lista care are în frunte pe d. Iliescu. Acestei liste e opusă grupareа liberală avînd în fruntea ei pe d. Dr. Stancescu care se bucura de o mare popularitate şi voeşte a arata aceasta. Dr. Stăncescu a pus în fruntea listei formată de dînsul pe d. Colonel Dobriceanu.

Alegerile judeţene din R.-Sărat

Bucureşti.— La 20 Iulie vor avea loc în R.-Sărat alegerile judeţene.

Nu s'a prezentat de cît o singură listă guvernamentală..

Toast

Constantinopol.—La dejunul care a avut loc la ministrul de răsboi, acesta respunzînd în limba turcă la toastul generalului Averescu, a urat sănătate regelui Carol şi Romaniei. In urmă cei doi miniştri de resboi român şi otoman au urat în mod reciproc prosperitate celor două armate. Misiunea pleacă cu cea mai bună amintire despre visita sa la Constantinopol şi a fost încîntată de primirea ce 'i s'a facut.

O declaraţie Importantă

Paris.—Primul ministru Clémenceau fiind întrebat despre deliberările consiliului de miniştri cu privire la evenimentele de la sudul Franţiei, a respuns că un fapt interesant se va produce în timp de 24 ore.

Trecând 48 ore se consideră ca iminentă punerea în libertate a primarului Ferroul şi a membrilor comitetului din Argelieres.

Starea de asediu

Belfast.—Corpul poliţiei de aici a primit manifestaţii de simpatie de la corpurile de poliţie din alte oraşe. Se spune că s'ar fi proclamat starea de asediu.

Complot

New-York.—După o telegramă sosită din Santiago, tribunalul de resboi a condamnat la moarte pe 15 soldaţi pentru complicitate în complotul politic în contra preşedintelui Alfaro d'Ecuador. Nouă alţi soldaţi au fost condamnaţi la munca silnică pe viaţă.

Soseşte ştirea că o nouă conjuraţiune a fost descoperită la Quito.

Lupte

Tanger.—O luptă a avut loc la 27 Iulie între Mehala şi Kabylii din tribul Elkmes. Au fost ucişi 7 Kabyli iar 8 au fost făcuţi prizonieri. Mehala a răpit asemenea 60 femei din tribul Elkmes. Se crede că acest fapt face pe membrii tribului să se întoarcă în contra lui Raisuli. Au fost trămise la Tetuan şapte capete tăiate.

Palatul Păcei

Haga.—Azi a avut loc punerea pietrei fundamentale a palatului păcei, fundat de către Carnegie. Au asistat toţi membrii conferinţei, demnitorii curţei, ministru, preşedintele Nelidov.

General lovit

Raon l'Etape.—Generalul Delatour sosind din Nancy a fost înconjurat în gară de către grevişti dintre care unul i'a dat o lovitură de pumn. Generalul l'a pălmuit Generalul a fost scos în urmă din această situaţiune de către vînători. Un jandarm a sucombat din cauza rănilor primite eri. Situaţiunea este mereu ameninţătoare aci de oarece uvrierii de aci şi din împrejurimi se supun orbeşte asociaţiunei revoluţionare generale a lucrătorilor. Este temere că greva se va întinde la întreaga regiune.

Comentarii

Constantinpol.—Cercurile competinte declară că primirea excelentă făcută misiunei române este o probă de bunele relaţiuni turco-române de care vor profita nu numai negocierile actuale privitoare la convenţiunea comercială şi consulară dar şi celelalte interese politice ale celor două state. Disposiţiile favorabile ale Turciei către România sunt raportate la buna influenţă a României asupra Bulgariei.

Alegeri cantonale

Rumboaillet.—In consiliul de miniştri ţinut eri, primul ministru Clemenceau a comunicat rezultatul definitiv în cele 1450 de alegeri cantonale. Republicanii cîştigă 84 scaune repartizatr astfel: membri ai stîngei 15 scaune, radicali socialişti 65, socialişti 2; perderile sunt astfel repartizate: reacţionari 20, naţionalişti 17, progresişti 47.

Patriarh mort

Carlovitz,—Patriarhul Sorn Brancovici a murit.

El era în vrîstă de 70 ani şi suferea de mai multă vreme de diabet.

Comisiunea Interimară a Com. Iaşi

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 5 Septembrie oara 11 a. m., se va ţine în Camera acestei Primării, în conformitate cu dispoziţiunile art. 72—83 din Legea Comptabilităţei publice, licitaţie prin oferte închise pentru darea în antrepriză a serviciului curăţirei latrinelor şi cisternelor din oraşul Iaşi şi tîrguşoarelor dependinte de el, pe timp de 5 ani cu incepere de la data semnărei contractului.

Garanţie provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Caetul de sarcini se poate vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 11,216
1907 Iulie în 3 zile

In editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, apar la 25 August 1907 următoarele cărţi didactice:

EDIŢIA VII-a
din
Istoria Românilor
pentru clasa IV secundară
de
A. D. XENOPOL
Profesor la Universitatea din Iaşi

Editie refăcută complect

EDIŢIA II-a
din
ISTORIA ANTICA
pentru clasa V-a secundară
de
I. G. TUFESCU
Profesor de gimnaziu

Ambele aceste cărţi sunt aprobate ca *manuale didactice* de onor. Ministru al Instrucţiunei după avizul favorabil al Comisiunei pentru cercetarea cărţilor didactice.

M. Con. Drăcşăneanu
AVOCAT
Strada sf. Sava No. 16
Consultaţiuni 8-10 dim. 5-8 seară

In permanenţă
MARE DEPOZIT DE
Uleiuri minerale pentru Maşini agricole
VALVOLINA PENTRU CILINDRE
Calităţi superioare, Preţurile fabricei
„Steaua Romînă"
Societate anonimă pentru Industria Petroleului
Depozitul pentru Iaşi:
In magazia de lîngă FABRICA DE TUTUN lîngă Gară

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi : *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacist i.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.
n Iaşi la Konya, Racoviţa Marcus farmaciştl

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazā la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** şi ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* şi *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE METRE Of 30 c.

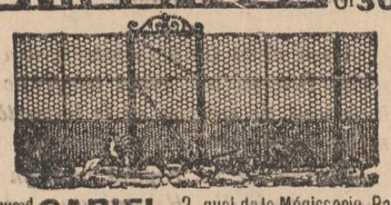

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	Of 25
Châssis de couche, depuis....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 20
Porte-Bouteilles, pour 3 à 6 Places.....	7

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix : Of 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi —Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str Stefan cel Mare, 38. | Directori: Gh. GHIBĂNESCŬ şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 199.—Vineri 20 Iulie 1907

Profesorii nedreptăţiţi de d. Haret

— Declaraţiuni importante făcute de d. Al. A. Bădăreu —

— Fruntaşul conservator dovedeşte pe deplin că, prin măsura luată de d. Haret, contra unui foarte mare număr de profesori, nu s'a urmărit interesul şcoalei, ci s'a făcut din nou dovadă că actualul ministru al instrucţiei se preocupă mai mult de considerente politice de cît de acele privitoare la bunul mers al şcoalei.

In numărul de ieri am anunţat că vom publica o interesantă convorbire pe care unul din redactorii noştri a avut'o cu d. Al. A. Badareu, in chestia măsurei d-lui Haret şi a agitaţiei profesorilor.

Redăm în cele ce urmează această convorbire :

— Aţi văzut că ziarele guvernamentale se ocupă de atitudinea Dv. în chestia profesorilor loviţi de d. Haret şi pun în legătură cu această chestie vilegiatura Dv. de la Sinaia şi călătoria ce aţi făcut'o la Constanţa.

— Am auzit că unii agenţi liberali, prea zeloşi sau prea sălbateci, nu-mi dau dreptul să-mi vizitez la Constanţa pe copilul care face băi de mare acolo, nici să şed timpul disponibil la Sinaia împreună cu ceilalţi copii care îşi trec vacanţa la aer de munte. Dacă aşi putea da tot timpul datoriei, apoi apărarea intereselor şcoalei atît de nesocotite prin măsura d-lui Haret, m'ar obliga să stau la Bucureşti să dau zilnic asistenţa profesorilor nedreptăţiţi.

— Tăcerea D-voastre este, însă, interpretată de unii in senzul că v'aţi convins că măsura d-lui Haret contra profesorilor era legală şi în interesul şcoalei.

— Am tăcut pentru că am la dispoziţie tribuna Senatului de unde să discut cu guvernul în această privinţă. De asemenea urma să-mi arat părerile mele şi cu ocasia apărărei unora dintre victimele d-lui Haret înaintea contenciosului administrativ.

Dar fiind-că pînă şi din reserva mea legitimă se face o armă politică în favoarea guvernului, sunt obligat să părăsesc această rezervă.

*

— Aşa dar credinţa d-voastră este că d. Haret n'a fost condus de interesul şcoalei cînd a luat măsura cunoscută.

— Măsura este rezultatul unei concepţii originale a d-lui Haret în ce priveşte mersul lucrurilor în învăţămînt. D-sa voeşte să conducă administraţia învăţămîntului şi cînd partidul liberal e la guvern şi cînd e în opoziţie.

Cînd e partidul liberal la guvern, d. Haret nu permite să iee altul de cît d-sa portofoliul instrucţiunei, iar cînd e în opoziţie arată cari legi şi cari măsuri administrative au aprobarea d-sale şi deci vor rămîne şi cari n'au aprobarea şi deci vor fi suprimate şi anulate cînd va veni partidul liberal, adecă d-sa la putere.

Pe baza acestei identificări originale între părerile d-sale şi interesele şcoalei, a procedat d. Haret şi în trecut şi acum. In trecut a suprimat legile predecesorilor săi conservatori şi oarecare acte administrative; suprimarea însă a trecut fără alarmarea opiniei publice pentru-că nu lovea în multe situaţiuni individuale, cum s'a întîmplat cu ultima d-sale măsură.

Amorul propriu exagerat îl face pe d. Haret să comită adevărate delicte. Aţi văzut ce a făcut în chestia examenului de înaintare a învăţătorilor. A bănuit comisiunea de la Iaşi, compusă din oameni ca Ghibănescu, Patriciu, Ţilenschi. A terfelit pe Ţilinschi prin „Monitorul Oficial"; l'a dat în judecata consiliului permanent şi apoi a numit o comisiune de anchetă care să cerceteze dacă învinuirile, cu cari a zdrobit moraliceşte pe un profesor, foarte stimat, sunt întemeiate sau nu.

*

— *Interesul şcoalei fost'a lovit de măsura d-lui Haret ?*

— *De sigur că da. Inamovibilitatea a fost creată de legiuitorul nostru în interesul instituţiunei, în cît, cînd se atacă inamovibilitatea unui număr colosal de profesori, se atacă însăşi instituţia.*

Cariera de profesor e extraordinar de grea nu numai prin datoriile ce-ţi impune, dar şi prin jertfele pe cari candidatura la profesorat le cere. Pe lîngă titlul academic şi practica pedagogică într'un seminar, ţi se mai cere examene de capacitate cu două specialitaţi, care e foarte greu, foarte sleitor de forţe şi necesitează mari jertfe materiale, din cauză că aceste examene durează luni întregi.

Salarul profesorilor n'a sporit de 30 ani iar gradaţia a scăzut, pe cînd viaţa s'a scumpit. Dacă minţile de elită mai vin la profesorat aceasta se explică prin faptul că pe lîngă dragostea misiunei mai există şi siguranţa funcţiei. Cînd acest din urmă avantaj va fi suprimat, prin măsuri ca acele luate de d. Haret, cariera profesoratului va fi părăsită.

Apoi exerciţiul funcţiunei va suferi cînd profesorii în loc să fie încurajaţi vor fi maltrataţi.

*

— Dar cum puteţi vorbi de profesori maltrataţi şi nedreptăţiţi, cînd d. Haret spune în referatul său şi mai ales în ultimul comunicat, că e vorba de profesori vinovaţi, favorizaţi, de profesori de cari ar fi bine să fie scăpat învăţămîntul?

— Cea mai mare parte din profesorii atinşi sunt floarea învăţămîntului nostru. Dacă d. Haret ar fi bucuros să aibă un pretext pentru a-i elimina din învăţămînt, cum o spune în ultimul comunicat, aceasta e încă o dovadă că la d. Haret preocupările politice au întăetatea.

Profesori vinovaţi ?

Toţi profesorii loviţi de d. Haret n'au altă vină de cît că unii nu-şi ascund sentimentele conservatoare, iar alţii că împrejurările i-au făcut să ceară şi să obţie satisfacerea cuvenită de la un ministru conservator.

*

— Cum ? Art. 33 din legea învăţămîntului secundar n'a fost călcat ?

— D. Haret a fost foarte abil în formularea motivului „călcarea legei". A pus un număr de articol cu care aruncă praf în ochii profanilor.

S'a calcat art. 33 cu categoria profesorilor deja titulari într'o localitate, cari au fost transferaţi într'o altă localitate, fără ca să existe la dosar avizul consiliului inspectorilor, sau cu un avis semnat numai de unul sau doi inspectori.

Ce vină are profesorul transferat pentru aceasta? Poate dînsul cunoaşte lucrările de birou ale ministerului şi are el dreptul sau datoria să consulte dosarele ministerului înainte de a se conforma adresei ministerului care îi face cunoscut că conform cererei a fost transferat ?

O altă categorie. Transferări înainte de a se împlini o lună de la publicarea catedrei vacante.

Legea zice că „cel mult într'o lună de la publicarea catedrei vacante" candidaţii să-şi prezinte cererea."

Ministrul care aplică şi interpretează legea prin publicaţiunea de catedre vacante, publică că „doritorii de a ocupa una din aceste catedre, să presinte cererea *în termen de 15 zile*".

Ce vină are profesorul că şi-a prezentat cererea în termen de 15 zile, cînd chiar după lege putea să şi-o presinte de a doua zi ?

O altă categorie. Numiri după tabloul de capacitate, la unele catedre publicate vacante, cînd mai erau şi altele vacante, ne publicate.

Candidatul poate şti ce catedre sunt vacante în fie care moment ? Poate el constrînge pe ministru să le publice ?

Pentru multe din aceste categorii nu poate fi vorba nici de intenţie de a favoriza, din partea ministrului.

Transferarea e lasată de legiuitor la facultatea ministrului. Cînd ministrul voeşte să useze de această facultate îi e foarte uşor de a avea unanimitatea chiar a consiliului inspectorilor şi îi e tot atît de uşor de a transfera după o lună, ca şi după 15 zile.

Cu nepublicarea tuturor catedrelor vacante ar putea ministrul favoriza prin transferare pe unii şi nedreptăţi pe alţii clasificaţi mai sus pe tabloul de capacitate.

Dar nici cu această interpretare a legei nu poate fi vorba de o atingere gravă a intereselor învăţămîntului.

După legea în vigoare nu există mai multe clase de şcoli secundare şi nici nu se dă vre'o îndemnizare sau spor de leafă după localitatea în care funcţionează profesorul.

Cel înscris pe tabloul de capacitate este declarat tot atît de vrednic ca să fie profesor la liceul sf. Sava din Bucureşti, ca şi la gimnaziul din Fălticeni.

Cel cu media 7.50 de pe tabloul anului precedent are dreptul să fie numit la Bucureşti, cu preferinţă asupra celui cu media 10 din tabloul anului curent.

Intre concurenţii însă de pe acelaşi tablou, clasificaţia asigură preferinţa. Că aceasta constitue chiar din punct de vedere individual un drept foarte relativ, ne-o dovedeşte faptul de pildă că d. Lalescu, înscris cel întăiu pe tabloul de capacitate pentru Matematici din anul trecut, a cerut şi obţinut o catedră la Giurgiu pentru că aşa îi cereau interesele sale de familie.

Loviţii în interesele personale din această categorie sunt aşa de puţini, în cît d. Haret putea să le compenseze nedreptatea fără a sdruncina învăţămîntul nostru secundar.

*

— Vorbiţi de profesori maltrataţi. In ce constă această maltratare ?

— Unii profesori numiţi pe baza tabloului de capacitate sunt deocamdată pur şi simplu scoşi din învăţămînt ; alţii sunt retransferaţi. Multora din aceştia li se aduc mari sdruncinări materiale şi morale.

Un exemplu. D-na colonel Elena Paraschivescu, maestra de desemn la şcoala profesională Sft. Sava din Iaşi, a fost transferată la Bucureşti. In locul D-sale a fost transferată în Iaşi d-ra Iordăchescu de la Galaţi. De atunci încoace D-ra Iordăchescu uitînd de existenţa d-lui Haret, s'a măritat cu Penel. Din cauza, probabil, a vre-unei neregularităţi de procedură a biurourilor, d-na Paraschivescu prin ultima dispoziţie este readusă la Iaşi, iar d-na Penel dusă la Galaţi. Penel din cauza profesiunei lui, nu-şi poate... urma nevasta,—pînă şi drepturile maritale din codul civil, sunt răsturnate de d. Haret. Iată o gospodărie desfăcută.... pînă la un nou ordin ministerial.

Cîte casuri de aceste vor fi !

— Se zice că Dv. aţi sfătuit pe profesorii loviţi, să nu se adreseze contenciosului.

— *Le-am spus la unii că eu nu pot să prevăd cu siguranţă interpretarea Inaltei Curţi. Un funcţionar inamovibil lovit printr'un abus de autoritate, nu poate fi reîntegrat de Inalta Curte de Casaţie, de cît dacă dovedeşte că* era legal numit. *Inalta Curte, pentru motive de respectul autorităţei organelor statului, este foarte greoae în stabilirea abuzului administrativ. Se poate prea bine ca dintr'un aşa spirit, Inalta Curte să considere cele mai mici lipsuri de procedura ca esenţiale, căci dînsa judecă juridiceşte şi speciile individuale fără a se preocupa nici de faptul că în aceste lipsuri de procedură funcţionarul inamovibil n'are nici o vină şi nici nu le-ar fi putut împedeca, precum nici de faptul cîtă zdruncinare aduce învăţămîntului îndreptarea unor atare lipsuri.*

Sunt convins însă că mulţi din profesori vor fi reintegraţi de Inalta Curte in situaţiunea lor anterioară.

De exemplu unii profesori transferaţi cu oare cari lipsuri de procedură, au împlinit în noua lor situaţiune stagiul de definitivat. Au fost numiţi cu avisul consiliului inspectorilor profesori definitivi prin decret regal. Eată că acum o simplă decisie ministerială desfiinţează un decret regal şi calcă dispoziţiunile categorice ale art. 43 din legea învăţămîntului secundar.

*

— Se mai vorbeşte în gazetele liberale că dv. aţi avea motive politice să staţi în reservă faţă de atacurile aduse d-lui Vlădescu.

— D. Haret şi consiliul de miniştri condemnînd în bloc gestiunea ministrului conservator Vlădescu, a făcut o acţiune de adversari politici ai guvernului şi partidului conservator.

Nici unui conservator nu-i mai este permisă reserva contra unui act aşa de îndrăsneţ.

Mai ales d-lui Haret, pentru ale cărui rătăciri politice partidul conservator a arătat la Martie atîta indulgenţă, nu-i era ertat să provoace o aşa acţiune politică contra partidului conservator.

*

— Care sunt prevederile dv., în privinţa situaţiei profesorilor atinşi de măsura d-lui Haret ?

— *Cei mai mulţi dintr'înşii vor fi reconfirmaţi în situaţiunea anterioară de însuşi d. Haret, după o procedură îndeplinită aşa cum o concepe d-sa. Vr'o 7—8 profesori din Bucureşti, de ale căror locuri are nevoe d. Haret, vor rămîne definitiv jertfiţi.*

Inalta Curte de asemenea va îndrepta probabil unele abusuri ale d-lui Haret.

In ori-ce caz partidul conservator îşi va face pe deplin datoria către profesorii cari au fost nedreptăţiţi, numai pentru că d-lui Haret i-a trebuit un pretext pentru o acţiune politică contra noastră.

*

Cu aceste declaraţiuni convorbirea a luat sfîrşit.

Infamii colectiviste

Voinţa Naţională **în apărarea obligată ce o face d-lui Sp. Haret, comite o mare infamie întru cît amestecă în discuţie însăşi persoana** *Regelui.*

Voinţa **zice că în audienţa ce d.** *Sava Ştefănescu* **ar fi avut la** *Rege*, **s'ar fi întors cu observarea:** *„Dacă pînă acum s'au săvîrşit ilegalităţi la acest minister, aceasta însemnează oare că atunci cînd un om vine hotărît să pue capăt ilegalităţilor, d-voastră în loc să-l sprijiniţi, să-i puneţi piedici!"*

Subliniarea acestui răspuns regal arată nesocotinţa în care a căzut ziarul oficios al partidului liberal, căci pune în chestie pe capul statului acolo unde un ministru pătimaş a făcut exces de putere.

Da, d. Haret a făcut exces de putere, amestecîndu-şi rolul său de putere executivă în controlul gestiunei altui ministru, tot putere executivă.

Ceia ce se dă în spetele d-lui Sava Stefănescu e o infamie, mai ales că-i colportează ştiri de la Palat, pe care nimene nu e autorizat să le dee în vileag, chiar cînd sunt spuse, necum cînd sunt inventate în sprijinul unei cauze nedrepte.

Cuvîntul Suveranului n'are a se amestecà în felul de interpretare a rolului de ministru, căci ceia ce lumea profesorală refuză a da ministrului său, e dreptul de a dispune anulînd acte administrative ale predecesorilor săi, pornite din spirit îngust de partid.

Ciţi pigmei nu se ascund în dosul literii legii! Cîte pasiuni nu se stînjenesc în dosul literii legii! Şi d. Haret se îndoseşte la lege.

Sarmanul art. 33! El e salvatorul ministrului actual, cel mai mare călcător altă dată chiar al acestui prizărit art. 33!

Ori cît s'ar încerca salariaţii apărători ai actualului ministru să vîre pe Rege în chestia călcărilor de lege de la Instrucţie, ori cîtă ameninţare ar da ministrul prin comunicatul său din „Monitor" profesorilor vizaţi prin anulare, tot nu se va putea sustrage de la răspunderea morală ce un ministru are către administraţii săi.

OAMENI ŞI LUCRURI

NOUA DIRECŢIE

Aşa e mersul fatal al împrejurărilor în omenire şi e vecinic adevărată vorba cronicarului că „lumea stă pe o schimbare".

In fruntea gazetei un nume a luat locul unui alt nume, după cum activitatea stânsă a unuia cată să fie înlocuită prin activitatea altuia adeverind zisa că nim'c nu se pierde în univers.

Se vor fi găsind în marele public cetitor un oarecare număr de curioşi care se întreabă în ce chip anume se întâmplă acest fenemen gazetăresc al substituirii sau al schimbării de director în viaţa şi în evoluţia unui ziar. Ei bine, evenimentul e atât de simplu şi schimbarea atât de naturală, încît prin nimic nu aminteşte ceremonialul emoţionant care însoţeşte — bunăoară—proclamarea unui Papă ; nu sunt massele de curioşi şi nerăbdători cari pândesc apariţia tradiţionalului fum pe căminul Vaticanului ca să strige cu elan :

— Habemus Papam !

Cu atât mai puţin—parada strălucită a momentului istoric în care înalţii demnitari proclamau coram populo, cu un entuziasm de ocazie :

— Le Roi est mort, vive le Roi!

Departe de aşa ceva. Ci în intimitatea aproape familiară şi în mijlocul unei dispoziţii potrivite momentului care a provocat schimbarea atît de importantă—se rosteşte numele celui mai indicat, al celui mai cu osebire chemat pentru a-i se încredinţa delicata sarcină, care este şi ea, în felul ei, o mică suveranitate, o relativă întronare menită să călăuzească şi până la un punct să stăpînească regatul.... opiniei publice, capricioasă şi pretenţioasă.

In ce priveşte ziarul nostru, recunoaşterea va fi unanimă că directoratul cel nou s'a încredinţat aceluia căruia se cuvenia prin dovezile de hărnicie, de pricepere şi de devotament, aceluia pe care vechii tovarăşi de muncă ziaristică l'au văzut cu desăvîrşire nelipsit, în tot momentul gata să pună mâna pe condeiu, şi care,—om de ştiinţă prin specialitatea sa, a dat necontenit dovadă de spirit şi temperament gazetăresc, în afară chiar de nevoile propriu zise de a scrie pentru ziar.

In ţeară la noi se cunoaşte încă prea puţin definiţia acestei categorii sociale, care posedă ceea ce am numit „temperament" de gazetar. El se naşte,—aşa precum se naşte poetul — şi se manifestă spontaneu, irezistibil, vădit, impunîndu-se prin un anumit mod de a fi şi de a lucra în ori-ce ocaziuni.

Gazetarul prin temperament rămîne gazetar în tot momentul. Nici specialitatea lui literară, ştiinţifică, profesională într'un cuvînt, ori-care ar fi situaţia ce ocupă, nimic nu-l împiedecă de a fi—ziarist. Om politic, la putere sau în opoziţie, gîndul lui cel dintăiu va fi—ziarul, care i-e drag şi-i reprezintă vederile. Dacă e deputat, va scrie pe un colţ de pupitru — pentru gazetă ; în ori-ce împrejurare mai de seamă sau chiar solemnă nu va pierde un moment din vedere—ceasul telefonării ori al corespondenţei la ziar ; ajuns ministru —nu se va jena de a urmări.... o bună informaţie pentru ziarul *său*. Numai atari temperamente asigură traiul şi elanul presei şi cine cunoaşte de aproape—cum îl cunoaştem noi— pe noul co-director al „Opiniei" va înţelege cît de deplin întrupează temperamentul de gazetar, fără a vorbi de omul de talent şi de cultură întinsă, de omul cu o prodigioasă şi neobosită activitate ştiinţifică.

...Dacă asta seamănă puţintel a reclamă. dragi cetitori, nu face nimic. Proza nesalariată a „Opiniei" comportă măcar la ocazii aşa de rare ca aceasta un cuvînt de laudă la adresa cîte unuia din noi. Demnitatea de director are destulă greutăţi, destule neplăceri, în schimb, chiar pentru un temperament de gazetar consumat. Şi de aceea răsucind puţin dictonul, ar fi drept să zicem la adresa noului ales :

— Qui fut à la peine, — doit être à l'honneur.

Rodion

TÎRGOVEŢII

SUB RAPORTUL POLITIC

Politicește vorbind târgoveţii stau nemăsurat mai bine de cât ţăranii. In afară de analfabeţii saraci, care constituesc colegiul al IV-lea ca şi ţăranii votînd prin delegaţie, toţi ceilalţi târgoveţi ştiutori de carte sau şi analfabeţi avuţi fac parte din colegiile I-iu şi al II-lea. Aceştia aleg majoritatea Camerei şi numai singuri ei Senatul. Aşa că de fapt po-

litica țării atîrnă numai de cele două dintăi colegii electorale, cari cuprind aproape numai orășeni, de unde rezultă că politica țării atârnă numai de populația orășănească. Condițiunea de-a fi avut este aceea care primează spre a figura într'unul din cele două dintăi colegii electorale: anumite condițiuni de cenz, chiar fără știință de carte, determină colegiul electoral din care să faci parte; aceste condițiuni variază întru câtva după cum e vorba de Senat, Cameră sau Comună. Așa că în primul loc se dă atențiune averei și numai în al doilea loc instrucțiunei, stabilindu-se, după gradul de învățătură și după stagiul într'o anumită profesiune intelectuală, colegiul din care să facă parte, variind după Senat, Cameră sau Comună.

In definitiv întocmirea pe colegii electorale este un fel de măsură spre a se da totdeauna precădere aspirațiunilor păturilor sociale avute și culte, cu chipul acesta putându-se înfrâna ori și ce veleitate de vre-o schimbare radicală în întocmirea socială actuală, schimbare către care s'ar putea să aspire păturile nevoașe. In orice caz cu modul acesta păturile avute și culte își chezășuesc îndestularea intereselor lor, fie ori cât de mult, în dauna păturilor nevoașe și ignorante, cari n'au posibilitatea de a-și arăta politicește păsurile și durerile lor. Aceasta a fost negreșit o circumstanță care a prilejit revoluția agrară, de oare ce țăranii n'au văzut și n'au găsit altă cale pentru afirmarea aspirațiunilor lor; căci și puținii reprezentanți ce-i au dânșii formal, sînt în realitate membri de-ai claselor avute, cu totul necunoscători și nepăsători de viața rurală.

Fapt este că la adăpostul acestei întocmiri politice pe colegii electorale starea generală a țării dăinuește neschimbată. Puținele schimbări ce au loc în viața urbană nu influențează întru nimic restul țării. Oamenii politici, cu se nasc din acest sistem politic, au un orizont foarte redus: privirile lor nu trec mai nici odată peste barierele orașelor cari i-a produs. Politica ce derivă de aici nu corespunde întru nimic înțălesul larg și mult cuprinzător al cuvântului însuși. Târgoveții, deși au un câmp politic destul de larg, nu sînt însă în general vorbind mai destoinici pentru rolul lor politic de cât sînt țăranii pentru restrânsul lor rol. Deși culți și unii chiar destul de învățați; însă, în ce privește politica, târgoveții în general n'au absolut nici-o pregătire. Am putea spune că după cum țăranii nu merită măcar rolul politic ce li se dă, admițând c'ar fi toleraţi să și-l exercite, tot așa nici târgoveții nu-și merită rolul lor, deși nu-i o constrângere prea fățișă spre a și-l exercita; în orice caz târgoveții ar putea mai ușor ca țăranii să-și îndeplinească rolul politic ce-l au.

Dar nu există o cultură politică serioasă la târgoveți. Pentru dînșii politica nu mai are înțălesul ei adevărat, de-a privi spre interesele generale și obștești, pentru ca prin aceasta să se facă parte dreaptă interesele particulare; ci pentru tîrgoveți politica este un mijloc ca ori care altul spre a beneficia personal. De aceea nici nu are loc o mișcare politică persistentă serioasă la tîrguri; ci ea se exercită numai periodic, cînd vin alegerile, și atunci numai în senzul de-a se trage cît mai mult cîștig personal, iar nici cît spre a se desemna reprezentanți destoinici și cu tragere de inimă pentru interesele țării și ale neamului. In de obște se consideră de buni reprezentanți aceia cari-s indicați de partidul politic chemat la cîrmă, și nu se urmărește de cît a se smulge tot mai multe avantajii în schimbul încrederei ce li se acordă. Tîrgovățul este mulțămit dacă guvernul îl satisface personal, încolo poate să facă ce-o vrea.

Astfel se face că primului venit, care are aprobarea guvernului, târgoveții îi dau toată încrederea: toată încrederea cu condiție de-a se ține de cuvânt să-i satisfacă personal, și primul venit se ține de cuvânt pe cît poate, căci aceasta-i unica condițiune a menținerei și revenirei lui. Târgoveții nu cer mai mult; guvernanții, în de obște oameni cari aleargă după situații tot pentru avantajii personale, au atențiunea prinsă cu satisfacerile sprijinitorilor lor: când ți-i capul prins de ce trebue să faci unuia, de ce trebue să faci altuia, e greu să te mai gîndești și la interesele generale ale țării sau macar la aceia, de cari politicește n'ai nici-o nevoe. In cât tîrgoveții își au guvernanții cari le trebue și li-s destul numai pentru cît le trebue lor; guvernanții își au alegătorii și sprijinitorii cari le trebue și le ocupă îndestul preocuparea lor, ca să se mai gândească și aiure, dacă sînt în măsură să se gândească. Așa fiind, nici-o mirare ca acest dulce modus vivendi să sufără cîte-o eclipsă printr'o revoluție!

Au fost și sînt printre guvernanți oameni de o stofă mai deosebită, se înțelege în număr restrîns, căci altfel ar fi mers lucrurile altfel, cari oameni s'au gândit fel și chip spre a îndruma mintalitatea politică a târgoveților, ca să se desemneze o dată o pătură ocirmuitoare mai destoinică și mai vrednică. Incercările de până astăzi n'au dat de cît slabe rezultate. Un moment s'a crezut că poate faptul aflărei secretului votului ar fi pricina intimidării ce-o îndură târgovățul, de unde ar urma nehotărârea sa pentru o acțiune politică serioasă. S'a asigurat și secretul votului și s'a văzut că târgovățul tot se intimidează: caşi înainte vreme târgovățul, în general vorbind, merge cu aceeași docilitate să voteze pe necunoscutul și chiar nemerituosul recomandat de agenții unui guvern, dacă nu chiar deadreptul de poliție. De unde se vede că, pentru ca intimidarea să nu se manifeste și târgovățul să se poată hotărî a chibzui și a vota după chibzuință, este nevoe ca în însă-și mintea lui să se petreacă o prefacere.

Am zis că-i nevoe să se facă educația politică a țăranului. Și mai imediată nevoe încă este să se facă educația politică a târgovățului, pentru-că acesta, cum stau lucrurile astăzi. dispune cu politica lui și de soarta țăranului. Urmarea acestei dispuneri am văzut-o în pricină a revoluției agrare. Ca lucrul acesta să nu se mai repete, este absolută nevoe ca tîrgovățul să-și dea deplin samă de rolul lui politic; și poate că reforma ce se propune de a se unifica cele două colegii, ridicîndu-se criteriul cenzului, ar fi nimerită, în senzul mai ales că s'ar curma o dată cu crearea clientelelor politice prin îndestulare și hatâr: o mulțime mare de alegători n'ar putea fi atrasă de cît prin agitarea unor idei și măsuri de îndestulare generală. Cu chipul aesta s'ar face o educație politică serioasă, și odată educați și făcuți conștienți de rolul lor, târgoveții ar desemna ca demnitari oameni vrednici și pricepuți; n'ar vota ca astăzi pe toți recomandații fără discernămînt.

Dr. Zosin

P. S. A se vedea și celelalte articole din „Opinia" în numerile: 157, 161, 164, 166, 168, 171, 173, 176, 177, 179, 188, 191, 193 și 195.

Inmormântarea lui Gr. Buțureanu

Discursul d-lui Al. A. Bădăreu

D. Al. A. Bădăreu rostit următoarele cu prilejul tristei ceremonii a înmormîntărei regretatului Grigorie Buțureanu:

Intristată adunare,

Cruzimea soartei m'a condemnat să dau astăzi ultimul salut rămășițelor pămîntești a acelui care a fost Grigore Buțureanu unul din cei mai vechi cunoscuți și mai statornici prietini.

De și iubitul nostru dispărut a fost slăvit cu elocvență și dreptate de prietinii cari m'au precedat nu mă pot abține de a spune și eu cîte-va cuvinte de frică că Buțureanu nu mi-ar erta dacă nu m'aș supune obiceiului pe care dînsul îl avea în viață. Cînd prietinii adunați se puneau la vorbă, Buțureanu nu ne lasa să ne despărțim pînă ce nu-i se împlinea dorința: să zică și Alecu ceva.

La 1868, cînd am venit să-mi continui clasele primare începute la școala din Bivolari, am fost înscris în clasa II-a a școalei din Trei-Erarhi. De a doua zi vevem cum camarazii elevi vechi ai școalei își dădeau ghiont de cîte-ori trecea pe lîngă noi un băețel mai răsărițel, cu fruntea mare și bombată, cu chipul blond surizător, cu mersul țanțoș și măsurat șoptindu-și la ureche: Grigore Buțureanu.

Grigore Buțureanu la vrîsta de 11 ani era fruntașul școalei primare, celei mai de frunte de pe atunci, școală în care îți punea abecedarul în mînă Ion Creangă, și te îndruma în problemele artimeticei raționate Ion Darzeu.

De și Buțureanu fiul parohului de la Sft. Neculai cel sarac, ședea într'un cartier îndepărtat de școala din Trei-Erarhi, se trudea, setos de învățătură bună, să vie la școala care îș făcuse atîta nume și atrăsese așa mare număr de școlari că mai toate clasele se dublase.

După cîți-va ani l'am găsit la liceu acelaș școlar sirguitor, fruntaș, centrul de atracțiune a tuturor conșcolarilor săi din causa simpatiei ce o inspira bunătatea sa și din cauza ascendentului caracterului seu.

In cursul superior Grigore Buțureanu ne apare deja om. Rămas fără mamă mai întăiu, apoi orfan și de tată, el devine prin voința lui și prin forța împrejurărilor șef de familie. Dădea lecții cu ora și ajuta pe sora și pe fratele său mai mic. Tot din simțul datoriei de familie, el, atît de setos de cultura inaltă, își intrerupe studiile universitare și se duce să-și cîștige existența, ca profesor la gimnasiul din Peatra N.

Aci își intemeează o familie proprie, insurîndu-se cu toate că cunoștea greutățile vieței omului fără mijloace, după inclinațiele inimei sale, cu tovarașa model, care l'a ajutat din toate puterile să își împlinească rostul vieței așa cum îl înțelegea el și căreia Buțureanu i-a datorat mult din seninătatea sufletului său, din gustul său pentru muncă, din sistematisarea muncei sale rodnice.

Crescut în principiele curate patriarhale de părinții săi, practicînd el însuși aceste principii față de frații săi, era natural ca Buțureanu să fie un soț și un tată model. Or cine ar avea fericirea să participe o oră la viața de familie a lui Buțureanu așa purificat, cu inima plină de cele mai curate sentimente și cu simțirea adîncă că mult e știrbită în intensitate viața omului care nu poate gusta din plăcerile soțului și tatălui fericit.

Cu așa pregătire și cu un așa mediu în traiul său interior, nu se putea ca Buțureanu să nu ne apară ca cetățean, ca un suflet de elită. Buțureanu, om întreg în toată puterea cuvîntului a luat viața in serios. Munca a fost pivotul în jurul căruia s'a învîrtit întreaga sa viață atît de timpuriu întreruptă. Muncă curată și folositoare.

Pe terenul cultural Buțureanu, de și a întrerupt studiile universitare, prin o muncă fără preget și-a apropiat nu numai în specialitatea sa de istorie, dar în toate ramurile toate cunoștințile pe cari le poate avea un om cu adevărat cult din timpurile noastre.

Cine citește cărțile didactice a lui Buțureanu, articolele lui din Arhiva și din alte reviste, din ziarele cotidiane, cine'l auzea vorbind, dacă n'avea obiceiul să scotocească anuarul Ministerului de instrucțiune, nu-i putea trece prin minte că acest învățat n'avea nici un titlu academic.

Pe terenul național și politic Buțureanu era un luptător cald din cauza caracterului său optimist până la entusiasm.

Deprins să învețe și să conducă pe alții prin profesiunea sa, în viața socială găsim totdeauna pe Buțureanu luptînd ori unde era vorba să ajute pe alții ca să învețe și să se conducă.

Credea în stăpânirea definitivă a binelui. Răutatea în om o vedea o rătăcire trecătoare. El nu putea concepe termenul de imposibil, în năzuința omului. Judeca viața tuturor după viața sa proprie. El a putut tot ce a voit, pentru că era o natură atât de măsurată, atît de echilibrată, un instinct așa de sigur, în cât nici nu dorea ce putea să treacă peste forțele sale.

Naturalist înfocat dar fără ura altora. El credea că e suficient ca toți să ne facem datoria, să muncim, să ne organizăm și cu darurile lăsate de la D-zeu și cu virtuțile câștigate chiar prin greutățile vieței trecute, neamul nostru va eși biruitor.

Patriot cald, el credea că ridicarea țărei stă într'o clasă dirigentă care își va stăpîni nevoile așa că acțiunile ei să fie conduse de gîndurile cele mai curate și nepersonale, de sentimentul iubirei țărănimei, care de rămînea prin împrejurări în urmă, în multe privinți prin jertfa sîngelui și prin muncă cu sudoare face un serviciu echivalent cu acel al clasei diriguitoare pentru dăinuirea regatului nostru.

In raportul lui ca inspector al învățămîntului primar, Buțureanu și-a cristalisat ideile lui sociale, raport care este în acelaș timp o comoară de observațiuni asupra stărei învățămîntului rural.

Ieșan înainte de toate, îl găsim pe Buțureanu participând la toate organisațiunile cu scop național, economic, cultural și politic, menit să ridice situația orașului și a țărei.

Ca cetățan, ca fruntaș politic militant nici odată n'a șovăit, nici odată n'a dat ascultare intereselor sale sau ambiției sale personale. De aceea golul pe care îl lasă Buțureanu în sînul partidului conservator e atît de mare.

Ca om era de o delicateță de simțire neîntrecută. Nu era durere a aproapelui care să nu-l atingă. Nu era prieten încercat care să nu simtă asistența și mîngîerea lui Buțureanu în ceasul cel greu. In toate încercările grele ale vieței mele, Buțureanu a alergat cel dintăiu și a plecat cel din urmă, pentru care îi voi păstra o vie și eternă recunoștință.

L'am văzut ca copil, ca adolescent, ca om cinstindu-și familia, țara, neamul. Slăvit să-i fie numele în veci.

Litere-Științe-Arte

Vacanța -am zis-o și cu altă ocaziune—e fatală publicisticei în genere, activității literare în deosebi. Revistele literare apar la intervale capricioase, neregulate; răspunderea în fața cetitorilor e micșurată; partea literară a ziarelor politice e neglijată, beletristica e dusă la băi...

Am simțit încă odată neajunsul acestora acum cu ocazia incidentului cu fabula d-lui I. L. Caragiale. Se cunosc detaliile îndeajuns. Revista „Convorbiri" a publicat mica fabulă pe care am reprodus-o: „Tunul și plugul", indicînd într'o notă suggestivă că e scrisă de „cel mai mare scriitor romîn în viață". Primul gînd al tuturor s'a indreptat firește spre d. Caragiale. După puține zile în adevăr apăru — și s'a repetat apoi în mai multe numere cu literă cursivă—o notiță în ziarul „Patria" afirmînd că în „Convorbiri" s'a publicat prima „lucrare"—anonimă încă—a d-lui I. L. Caragiale și că maestrul va colabora și pe viitor la această publicațiune în chip regulat. Firește, —am crezut, căci lucrul nu era din cale afară extraordinar. Ni s'a părut însă puțin cam... enervant—dovadă că maestrul însuși e enervat, cetind legenda... fabulei sale—ca în așteptarea în adevăr nervoasă a mult doritelor piese de teatru, revistele și ziarele să publice reclama... colaborării lui Caragiale cu mici fabule și parodii.

Iată însă că dezmințirea vine, energică, neîndoelnică și categorică. De unde însă s'a născut și s'a acreditat fabula... fabulei lui Caragiale? Mister și... vacanță.

Pînă acum nu putem fi lămuriți și mistificarea persistă. Confratele bucureștean care a făcut atîta reclamă lui... Caragiale, n'a înregistrat dezmințirea. Dar corespondența, greoaie din causa sezonului tot va da rezultate și vom urmări pînă în stațiunile balneare respective pe născocitorii de legende literare, pe acei cari acum au avantagiul că se ascund în taina și în tihna escursiunilor de plăcere.

Recunoaștem însă că în vacanță incidentele și misterele literare sunt anevoie de lămurit. Să avem dară —cum zice eroul lui Caragiale—„puțintică rabdare",

*

A apărut și se află de vînzare la principalele librării din țară:

Surete și Izvoade vol. II și III de Gh. Ghibănescu, profesor, membru corespondent al Academiei romîne.

In aceste 2 volume s'au publicat 350 doc. slavo-romîne din bogata colecție inedită a d-lui Ghibănescu.

Prețul unui exemplar 6 lei.

*

După un profesor german, arta antică a Greciei e prilejul de a expune finele și delicatele *cugetări etice*. Unul din motivele nobleței statuarilor greci e că pentru artist zeul ori eroul trebuiau să fie înfățișați în atitudinele lor cele mai nobile. Intocmai ca și statuele de marmură, mulțimea variată a olăriilor grecești, e o mărturie a frumuseței, a delicateței și a desăvîrșirii artei antice.

*

Ultimul număr lui *La Revue* conține un articol asupra literaturei turcești. Literatura otomană e foarte înapoiată. Nici un progres pentru dânsa, de veacuri. Un bărbat de stat al Turciei, care a făcut studii strălucite în Franța și Germania nu e departe de a atribui inferioritatea cerebrală a națiunei sale, idiomului bizar care constitue limba turcească, amalgam curios, operă compozită și arhaică. Cu toate astea, turcii au scris mult și sunt mândri de producția, care din punctul de vedere calitativ e mai mult decît mediocră.

*

— Pictorul teatrului din Cristiania, Iens Wang, amintește cîte ceva din viața lui Ibsen cu care a avut raporturi intime. O întîmplare nostimă, bunăoară e următoarea:

Cînd împlini Ibsen 70 de ani a fost invitat la un banchet al tuturor admiratorilor săi. Dramaturgul însă puse o condiție: ca mai întăi să aibă loc masa tuturor oamenilor mai învîrstă și serioși și apoi a admiratorilor săi tineri. Ibsen luă loc la ambele. La cea de a doua însă, acea a tinerilor, entuziasmul atinse de odată culmea. Toată lumea se întrecea să ție toasturi și să bea în sănătatea marelui scriitor, Pe dușamea se făcu un lac mare de vin, bere, șampanie, băuturi căzute de prin paharele ținute de mîni tremurătoare de entuziasm. La un moment, Ibsen își ceru voe să iasă pînă afară. Se întoarse însă numai decît încălțat cu galoși și cu gulerul paltonului ridicat.

— Mă feresc numai să nu iau vre un guturai, spuse cu un zîmbet tinerilor lui admiratori. Imi dați voe să'mi sumec pantalonii, adaogă apoi; marea crește mereu. Și arată bălțoacele de pe jos.

STRUNA ZILEI

REGIMUL ROȘ

Hahamii din Iași amenință din nou cu greva. Autoritățile veghează.

ZIARELE

Vremea-i a democrației
Și-a profeților marxiști:
Toți prefecții—foști „tovarăși"
Iar hahamii sunt grevești.

5

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

D-na ARMIERÈS, *nedumerită.*—E vorba de ei? S'ascult!

D-na de REHY.—Observați întăi, că dacă mă fac ecoul sgomotelor cari circulă și cari au ajuns și până la urechile bărbatului meu, să nu credeți însă că le dau vr'o crezare. Am ezitat a vi le raporta. Dar am crezut necesar că vă vor fi de folos și de aceea m'am decis a vă scrie.

D-na ARMIERES.—Ce sgomote. Asupra cui?

D-na de REHY.—Asupra bărbatului d-tale.

D-na ARMIERÉS, *vădit emoționată și schimbînd o privire repede cu d-na Armierès mama.*—Asupra lui Armierès?

D-na ARMIERES-mama.—Asupra fiului meu?

D-na ARMIERES, *după un moment de tăcere.*—Și relativ la ce?

D-na de REHY.—La situația sa financiară.

D-na ARMIERÈS, *încet.*—Nu pricep.

D-na de REHY.—Ei bine, se pretinde că... Așta se întîmplă ades în comerț sau în industrie... Se pretinde că d. Armierès a suferit perderi considerabile.

D-na ARMIERÈS.—Cine o spune, asta?

D-na de REHY.—Rumoarea publică.

D-na ARMIERES-mama.—Se știe intenția pe care o are fiul meu de a vinde usina sa. Probabil că unele persoane interesate a o cumpara mai eftin caută să deprecieze afacerea spre a opri pe alți cumpărători să se ivească.

D-na de REHY, *neîncrezătoare.*—Probabil... In ori ce caz e exact că d. Armierès care a avut mai bine de zece ani ca client republica Antilelor a făcut anul trecut furnituri acesteia.

D-na ARMIERÈS;—Da, e exact.

D-na de REHY.—Ori, junta revoluționară care a luat puterea refusă a recunoaște datoriile ministerului căzut.

D-na ARMIERES.—Ei bine?

D-na de REHY.—D. Armierès n'a încasat nimic.

D-na ARMIERES.—Se poate că îi se datorează ceva, o sumă fără însemnătate... un rest... dar președintele Barnabo va reuși a relua puterea...

D-na de REHY.—In republicile aceste toate se pot întîmpla... In altele se poate întîmpla și contrariu...: Totuși se pretinde încă... Mă veți scuza de a vă vorbi cum o fac; dar atît pentru d-voastre cît și pentru mine situațiile netede sunt necesare.

D-na ARMIERES, *foarte emoționată.*—Da, da...vă rog. Continuați.

D-na de REHY.—N'a fost oare d. Armierès forțat să ceară zilele acestea, la nu știu care casă din Londra, reînoirea unei polițe prin agentul său din Rouen?

D-na ARMIERÈS.—Asta nu știu!

D-na de REHY.—Ah!

D-na ARMIERES.—Ne întreținem rar de afacerile uzinei. Totuși, dacă barbatul meu s'ar fi găsit, pentru o clipă jenat și ar fi fost nevoit să ceară reînoirea plății unei polițe, eu îl cunosc și d-ta știi afecțiunea care ne unește și nu gîndesc că el mi-ar fi ascuns adevărul;

D-na de REHY,—Poate v'a făcut o aluzie pe care n'ați luat'o în seamă.

D-na ARMIERES,—Nici una.

D-na de REHY.—Intr'adevăr.

D-na ARMIERES.—Pot s'afirm.

D-na de REEY, *puțin convinsă.*—In cazul acesta..,

D-na ARMIERES,—Iată-vă în plin satisfăcută?

D-na de REHY. *acelaș joc.*—Da...

D-na ARMIERES.—Dacă vă rămîne încă vr'o bănuială...

D-nâ de REHY, continuînd pe acelaș ton nesigur.—Nu. nu. Ne părea și nouă foarte puțin probabil ca situația d-lui Armierés să se schimbe așa de brusc. Și v'am vorbit cu speranța de a lua o declarație sigură, precisă. Nu am nevoe s'adaog că ori care ar fi fost înțelesul respunsului d-v., el n'ar fi putut în nimic schimba vederile și proectele noastre. Am voit să vă lăsăm în toată voea, dacă un ast-fel de eveniment neprevăzut s'ar fi produs *(insistînd)* s'ar produce... și care v'ar pune în neputința de a face un sacrificiu mai mare, nu vă neliniștiți. Nu vom face alt-ceva de cît a amîna la o dată... mai depărtată realisarea...

D-na ARMIERES.—Noi nu facem un prea mare sacrificiu pentru Margareta și nici în momentul acesta nimic nu ne împedecă. Am trecut alaltă eri la notarul nostru și i'am dat toate instrucțiile necesare..,

D-na de REHY, *oprind-o.*—O, vă rog, dragă...

Intră Margareta.

D-na de REHY.—Ah! draga mea, voiam să te sărut înainte de a pleca.

MARGARETA.—Dacă știam că sunteți aci ..Și d. Georges?

(Va urma)

Uitime informaţii

In fine d. Gr. Buicliu, preşedintele comitetului teatral, s'a hotărât să'şi dea demisia din această demnitate pe ziua de 1 August.

Se pregăteşte însă şi pentru aceasta o luptă; şi d. N. Gane şi d. P. Fântânaru voesc să ocupe această demnitate.

E probabilă însă răuşita d-lui Fîntînaru, care se ştie că este susţinută mult de d. P. Poni.

Din cauza sărbătoarei de mîini ziarul nostru nu va apărea de cît Sîmbătă, la orele obicinuite.

Lipsa de vagoane a început să se resimtă mai mult de ori-cînd.

Mai mulţi comercianţi şi proprietari din judeţul nostru au intervenit eri la direcţiunea generală a c. f. r., de a lua măsuri.

La 1 Octombrie a. c., se va deschide şcoala de poştă, telegraf şi telefon, la direcţia generală a poştelor.

Se vor admite 40 elevi barbaţi.

Cererile de înscriere se vor adresa direcţiei şcoalei pînă la 25 Septembrie.

Cursurile şcoalei sunt de doi ani.

Inlocuirile secretarilor comunali din judeţul nostru continuă a se face.

Pe ziua de astăzi s'au mai făcut următoarele înlocuiri:

D. Gheorghe V. Tăutu, secretar comunal la Cîrniceni, în locul d-lui Mardare;

D. Ioan Şubovici, de la Galata a fost numit la comuna Prisacani.

D. Const. Gorlat, secretar la comuna Păuşeşti, în locul d-lui Gheorghe Dobrovici.

D. Ioan Vornicu secretar la comuna Tăuteşti, în locul d-lui D. Mohoreanu.

Revizoratul şcolar face o statistică de comunele unde există biblioteci rurale.

Această statistică va fi înaintată ministerului cultelor şi Instrucţiunei publice.

Membrii comitetului Jokey-Club se vor întruni zilele acestea spre a mai lua cîte-va decisiuni cu privire la marile alergări de cai, ce vor avea loc în cursul lunei Septembrie în localitate.

Consiliul de higienă al oraşului va fi convocat peste cîte-va zile, spre a se ocupa cu măsurile ce trebue de luat pentru combaterea epidemiilor ce bîntue în oraş, precum şi a măsurilor pentru controlul laptelui.

Pe ziua de 15 August a. c., se vor face câte-va schimbări printre directorii şcoalelor primare din localitate.

Degradarea soldaţilor din Vlaşca.—Ceremonia degradărei soldaţilor din regimentul 5 de infanterie din Vlaşca cari au fost condamnaţi la munca silnică pe viaţă de către consiliul de răsboiu al corpului II de armată, pentru că au refuzat de a ezecuta ordinile superioare în ultimele revolte, va avea loc zilele acestea pe platoul de la Cotroceni.

Toate trupele garnizoanei vor asista la această tristă ceremonie formînd un careu împrejurul condamnaţilor.

După cetirea sentinţei consiliului de răsboiu, un delegat al ministrului de răsboi va pronunţa o scurtă cuvîntare de datoriile militare către patrie şi superiori.

Sergenţii vor smulge condamnaţilor insignele militare şi în locul chipiurilor militare le vor pune bonetele de ocnaşi.

Aceasta e prima ceremonie ce se va petrece—spre fericirea noastră pe platoul de la Cotroceni. Să fie şi cea din urmă!

Incidentul petrecut în strada Codrescu No. 7, la locuinţa d-lui locot. Teodorescu, a fost adus atât la cunoştinţa parchetului, cît şi a autorităţile militare.

Ţinem să corectăm că loviturile de sabie au fost date de d. locot. Teodorescu, iar d-na Teodorescu a lovit pe tânărul Grădinescu cu un baston.

Atât autorităţilor civile cât şi cele militare au deschis o anchetă.

D. Victor Farra, secretarul consiliulu judeţean de Iaşi, a obţinut un concediu de două luni, cu începere de la 1 August.

Examenul de admitere la Conservatorul de Muzică şi Declamaţie din localitate se va începe la 1 Septembrie.

Inscrierile se vor începe la 15 August.

Cetăţeanul care ne-a comunicat lista celor 75 traşi pe sfoară de către d. Georgel Mîrzescu, a voit desigur să fie răutăcios cu cetăţeanul Al. G. Sărbovici, alegător la colegiu I comunal şi II deputaţi, cînd l'a trecut pe acea listă.

Mărturisim că nu ne-am apersevat că ie vorba de d-sa căci, liberal convins, *după cum ne afirmă d-sa că este şi după cum tot tîrgul o ştie*, d-sa nu putea să-şi precupeţească votul şi deci să voteze cu liberalii, numai şi numai fiindcă i s'ar fi promis satisfacerea unor meschine interese materiale, mă înţelegi, mon cher.

Aşa este. Cetăţeanul Sărbovici are dreptate şi noi ne grăbim să-i dăm rectificarea cuvenită.

De ieri s'au început lucrările pentru canalizarea stradelor Cucu şi Eternitatea.

Lucrările de rectificarea Bahluiului au ajuns pînă în dreptul Tăetoarei de la abator.

La primărie s'au făcut următoarele numiri pe ziua de eri:

D. I. Popovici, copist la serviciul stărei civile, în locul d-lui Sion;

Diaconul G. Vârlănescu, intendent al cimitirului Galata;

D. Grigorie Călin, agent la percepţie în locul vacant.

Alte cîte-va numiri se vor face pe ziua de mîine.

Pentru ziarul „Independance roumaine". — Ziarul *L'independance roumaine*, reproduce după *„Liberalul"* local, o informaţie în care e vorba de atitudinea d-lui Bădăreu în chestia agitaţiei profesorilor. Ziarul liberal de la Iaşi ar fi informat că fruntaşul nostru ar fi recunoscut ca bine fondate anulaţiile făcute de d. Spiru Haret şi ar fi consiliat profesorii nemulţumiţi să renunţe la contencios. „Această amendă onorabilă a d-lui Bădărău, zice gazeta franceză, e o probă necontestabilă că numirile d-lui Vlădescu ar fi ne legale".

Noi atragem atenţia confratelui francez de la Bucureşti asupra articolului—interview din fruntea ziarului, unde se pot vedea clar expuse vederile şi aprecierile pe care iubibitul nostru frunţaş d. Al. A. Bădăreu, le are relativ la anulările făcute de d. Sp. Haret.

„Independenţa romînă" va avea încă o dată ocazia de a se convinge de adevărul pe care îl cuprind informaţiile *Liberalului* ieşan.

Direcţiunea drumurilor de fer a decis a executa în cursul anului acesta următoarele lucrări:

a). dedublarea liniei Brăila—Brăilaport.

b). mărirea liniei de garaj din staţiunea Bîrlad.

c). istalaţia a două linii garaj în staţiunea Mogoşaia.

d). prelungirea liniei garajului de la staţiunea Strehaia.

e). instalaţia mai multor linii de garaj în staţiunile Piclişti—Corabiaport şi Cornet.

f). prelungirea liniei garajului staţiunei Bărbăteşti.

Toate aceste lucrări vor costa 156,775 de lei.

Am anunţat că la prefectura de judeţ se vor face cîte-va noui numiri şi permutări.

Aceste permutări se vor face negreşit pe ziua de 1 August a. c.

Primele numiri se vor face la serviciul judeţean.

Consistoriul Mitropoliei va fi convocat la 1 August a. c. cînd se va ocupa cu cîte-va procese clericale.

La 15 August învăţătorii din judeţul nostru vor fi convocaţi la revizoratul şcolar, spre a li se distribui materialul didactic, necesar pentru viitorul an şcolar.

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie a decis ca fie-care preot să facă cîte o săptămînă dejurne la cimitirul „Eternitatea".

La 1 Septembrie a. c., se va deschide un curs de adulţi la şcoala primară de băeţi Nicolina.

Cursurile vor fi conduse de d. institutor C. Apostol.

D. Constantin Grigoriu a fost numit agent sanitar la cercul Hermeziu—Roşcani, din judeţul nostru, în locul d-lui C. Cocea, demisionat.

D. Dr. E. Iliescu, medicul veterinar al judeţului, a luat cele mai serioase măsuri pentru combaterea epizotiei de febră-aftoasă, care bîntue în judeţ.

După cum a declarat d-sa, în urma acestor măsuri, cel mult pînă la 15 August epizotia va fi stînsă.

Pentru anul viitor şcolar, la şcoala normală „Vasile Lupu" sunt vacante: pentru clasa I-a 40 locuri de bursieri şi 5 solvenţi; pentru clasa IV-a, 8 burse şi 5 solvenţi.

Inscrierile se fac pînă la 19 August.

D. I. Gheorghiu a fost numit agent sanitar al dispărţirei a V-a, în locul d-lui Mihai Sorescu.

Duminică, 22 Iulie c., deputatul colegiului III de Iaşi, d. Ursu, va ţine o nouă conferinţă la Ţiganaşi, unde vor lua parte toţi preoţii, învăţătorii d'impreună cu primarii respectivi ai comunelor Cîrniceni, Copou, Tăuteşti, Rediu Mitropoliei, Stînca-Sculeni, Hermeziu şi Roşcani.

Programul anunţat deja de noi va fi desvoltat şi aici de deputatul ţărănimei.

Mîine Vineri 20 Iulie, sf. Ilie Corporaţia *„Artelor Grafice"* din localitate, îşi serbează patronul.

In acest scop se va oficia un parastas la biserica sf. Atanasie pentru pomenirea meseriaşilor decedaţi membri ai acestei corporaţii.

Cortegtul va porni de la biserică în frunte cu muzica bat. 4 vînători spre Galata la grădina *Sinaia* unde va avea loc banchetul.

DIVERSE

— O nenorocire s'a întîmplat aseară pe la orele 7, în strada Trantomir.

Lucrătorul Gheţel Brumer, a căzut de pe casă, rănindu-se mortal.

Nenorocitul a fost transportat la spital.

— Vagonul tramvaiului No. 14 a deraiat aseară în dreptul Universităţei; vagonul a suferit cîte-va stricăciuni, însă nu s'a întîmplat nici un accident de persoane.

— In strada Calaraşi No. 6, a încetat din viată astă-noapte femeea Elisabeta Ionescu, în etate de 100 ani

— In apropiere de Hală au fost arestaţi eri doui ţigani, la care s'au găsit mai multe monede de nichel false.

S'a dovedit că aceştia sunt nişte falşificatori de monede.

— Din Brăeşti se telefonează că într'o grădină din apropiere de primărie, a fost găsit strangulat de creanga unui copac, locuitorul Atanasie Dudu.

— In desp. V-a s'a constatat astă-zi cîte-va cazuri noui de dizenterie.

— Alaltă-eri noaptea, pe cînd d. Radu Vasiliu din Tătăraşi, venea din Neamţ, prin pădurea Horniţa, de pe teritoriul comunei Cristeşti, a fost întimpinat de 3 indivizi, care l'au jefuit de o sumă de bani ce o avea asupra sa, l'a desbrăcat de haine, luînd şi hamurile de la cai.

S'au dat circulări pentru aflarea şi prinderea hoţilor.

— In comuna Rediu-Mitropoliei s'a declarat epidemia de anghină difterică.

— In comuna Buznea, s'a declarat epizotia de febra-aftoasă.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 19 Iulie

Chinuit şi omorît în poliţie

Bucureşti.—Eri a fost găsit strangulat în arestul poliţiei capitalei un individ bănuit de furt numit Ţigăneanu. Se crede însă că svonul de sinucidere ar fi fost răspândit de către poliţie, de fapt Ţigăneanu a murit în urma bătăilor şi chinurilor suferite în închisoarea poliţiei.

La morga judiciară, unde a fost transportat cadavrul, medicii legişti au constatat urme de cele mai violente chinuri la care a fost supus nenorocitul om. O anchetă severă a fost imediat organizată de către prefectul Capitalei spre a se afla adevărul asupra acestei morţii bizare.

Despre misiunea romînă

Bucureşti.—„Adevărul" scrie că în cercurile diplomatice din Sinaia se vorbeşte ca de un mare eveniment politic internaţional vizita misiunei noastre la Constantinopol.

E prima oară ca o misiune să fi fost primită la ministerul de resboi din Constantinopol şi recepţiunile de la Yldiz-Kiosc au fost afară de protocolul stabilit de obicei de către curtea imperială.

Se crede, că evenimente politice foarte însemnate se pregătesc în Turcia şi conduita acesteia faţă de agitaţiile greceşti din Macedonia va lua o nouă întorsătură.

Gheorghe Săftoiu eliberat

Craiova.—Gheorghe Săftoiu, al cărui proces se ştie, a provocat o aşa de mare senzaţie şi care în urma unor deplasări nejustificate a etentat să se sinucidă, cerînd camerei de punere sub acuzare să fie eliberat pe cauţiune, cererea sa a fost autorizată. Gheorghe Săftoiu a fost astăzi eliberat din închisoarea locală.

Un arendaş ucis

Craiova.—D. Constantinescu arendaşul moşiei Otetelişi din judeţul Dolj, fiind întâlnit eri seara de o ceată de ţărani a fost atacat de aceştia şi ucis cu trei focuri de puşcă.

Măcelul Europenilor la Casablanca

Tanger.—Eri la prânz a avut loc un măcel al Europenilor la Casablanca. Indigenii declaraseră că în cinci zile triburile din împrejurimi vor invada oraşul şi vor măcelări pe francezi, constructori ai portului. După trecerea celor cinci zile ei au atacat înainte pe compatrioţii lor şi apoi pe europeni.

Pe seară mai mulţi europeni au putut scăpa cu fuga.

Sentinele atacate

Vilna.—Noaptea trecută arsenalul brigadei 27 artilerie a fost atacat de un număr de oameni armaţi dintre cari unul voind să ucidă pe santinelă, a fost el însuşi ucis de santinelă. La sgomotul focurilor de armă, garda a alergat iar ceilalţi atacatori au fugit.

Revoluţia în Maroc

Tanger.—Agenţia Havas primeşte ştiri pesimiste din Casablanca. Un vapor german a adus din acest oraş numeroşi israeliţi cari spun că trei triburi au pătruns în oraş, nemulţumiţi fiind de lucrările din port şi ale drumurilor de fer, ameninţînd a masacra pe străini.

Un martor ocular pretinde că triburile au năvalit eri de dimineaţă în Casablanca şi au proclamat resboiul sfânt.

Se adaogă că 5 franceji şi doui italieni şi un spaniol au fost ucişi. Indigenii jefuesc prăvăliile. Europenii au putut să fugă.

Bande greceşti in Macedonia

Constantinopol.—Vineri o bandă grecească de şease oemeni a fost descoperită în curtea unei biserici grece din Serres. Doi oameni au fost ucişi, ceilalţi au fost prinşi. Sâmbătă deasemenea o bandă greacă de 10 oameni a fost cu totul nimicită lângă Dervis în districtul Serres.

Privitor la banda greacă care a apărut la Castori ziarele turce spun că după ştirile primite o ciocnire cu trupele a avut loc în pădurile dintre satele Castratz şi Luşniţa. Au fost ucişi 40 oameni din bandă, iar 9 au fost făcuţi prisonieri. Şefii bandei erau laka şi Kima, originari din Peloponez.

Chestia viticolă din Franţa s'aplanează

Paris.—Se asigură că jumătate din trupele trimese din cauza turburărilor din departamentele de sud se vor întoarce la garnizoanele lor. Procurorul general de Montepellier va permite punerea în libertate provizorie a lui Ferroul şi a celorlalţi şefi ai mişcărei viticole. Guvernul are intenţiunea de a lua şi alte măsuri pentru a face avansuri reclamaţiunilor viticultori or.

Evenimentele din Rusia

Un furt însemnat. — Greva.

Feodosia. — Eri seara patru briganzi au răpit de la doi casieri ai societăţei ruse de export, cari se aflau într'un vagon al unui tren, suma de 20.500 ruble.

Tîlharii au făcut să se oprească trenul şi pe urmă au disparut.

Lodz.—Uvrierii din 40 fabrici în număr de 20,000 s'au pus în grevă din cauza grevei. Staţiuuea electrică a serviciului tramvaelor a încetat de a mai lucra. Un lucrător a fost ucis în stradă cu opt focuri de revolver.

In editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, apar la 25 August 1907 următoarele cărţi didactice:

EDIŢIA VII-a

din

Istoria Românilor

pentru clasa IV secundară

de

A. D. XENOPOL

Profesor la Universitatea din Iaşi

Editie refăcută complect

EDIŢIA II-a

din

ISTORIA ANTICA

pentru clasa V-a secundară

de

I. G. TUFESCU

Profesor de gimnaziu

Ambele aceste cărţi sunt aprobate ca *manuale didactice* de onor. Ministru al Instrucţiunei după avizul favorabil al Comisiunei pentru cercetarea cărţilor didactice.

Ing. B. DIAMANT & Co.

BIROU TECHNIC

Adresa-Telegrafică S. DIAMANT Iaşi

INSTALAŢIUNI DE LUMINA

(după cel mai nou sistem)

şi

Transmisiune de forţa electrică

toate accesoriile pentru

INSTALAŢIUNI ELECTRO—TECHNICE

Instalaţiuni de apă şi ventilaţiuni

Incălziri centrale prin calorifere

Maşini agricole, Automobile

Maşini de aburi, cazane cu aburi, pompe armaturi, curele, uleiuri minerale; motoare: cu gaz aerian, Cenzină, petroleu antracită etc. Turbine

Instalaţiuni de mori, de fabrici de spirt, cărămidării etc.

MAŞINI pentru fabricarea GHIEŢEI

Maşini unelte de tot felul

Proecte şi devize la cerere pentru or ce instalaţiuni

Ori ce deviz prezentat de o firmă de concurenţă se efectuiază cu preţ redus

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindică sigur boalele de stomac, intestine, ficat, rinichi, beşica udului. artritism, diatesa urică, etc.

Cu aceste ape se poate face cura la domiciliu tot aşa de bine ca şi la izvore

Isvorul No. 1 este apa cea mai higienică şi digestivă, baută la masă cu vin sau simplă.

Pentru comande a se adresa farmacistului **IOAN WERNER**, Furnisorul Curţei Regale,—**Iaşi.**

In permanenţă

MARE DEPOZIT DE

Uleiuri minerale pentru Maşini agricole

VALVOLINA PENTRU CILINDRE

Calităţi superioare, Preţurile fabricei

„Steaua Romînă"

Societate anonimă pentru Industria Petroleului

Depozitul pentru Iaşi:

In magazia de lîngă FABRICA DE TUTUN lîngă Gară

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ţara 5

Anunţuri, inserţii şi reclame cu preţuri moderate

In folosul Instituţiei

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret şi autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREŢUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurâri atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi : *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Inştiinţare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou şi mai distins în articole de modă.

Inştiinţez onor clientelă că am pus în vînzare cu preţuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi şi modernizări în condiţiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iaşi Str. Lăpuşneanu 30

Agenţia teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea şi ne preţuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieşană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, şi unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulţumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu preţurile originale mai jos notate.

In speranţă că veţi fi mulţumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiţi a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă şi cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administraţie se primesc anunciuri cu preţuri convenabile

„ELE"

schiţe şi nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Preţul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de câte 4 pe di.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acésta semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

a Iaşi la Konya, Racoviţa Mareus farmacişti

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă şi ebree se efectueazâ la Tip. H. Goldner-Iaşi.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif şi ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale şi classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără tĕma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de SESĔ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAŞI : **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis...	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 80
Porte-Bouteilles, pour 6 Places...	7

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50 c.

Raymond GARIEL,

2ter, Quai de la Megisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi — Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III. 50 Bani
„ „ „ „ IV. 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str Stefan cel Mare, 38. | Directori: Gh. GHIBĂNESCU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 200.—Duminică 22 Iulie 1907

Interventionizmul și tocmelile agricole

V

La articolul precedent am schițat, în liniamente generale, împrejurările istorice cari au chemat la viață liberalizmul economic. Am arătat asemenea că de îndată ce aceste împrejurări au încetat de a mai dăinui, economia clasică și-a văzut asfințitul și a trebuit să cedeze locul interventionizmului de azi.

In adevăr, economiștii clasici s'au văzut nevoiți să renunțe la legea fundamentală a școalei lor,—la legea cererei și a ofertei,—lege ce nu era de cît o urmare firească a liberei concurenți dintre capital și muncă. La rîndul lor și socialiștii au fost constrînși să părăsească „legea de aramă“, părăsire ce s'a făcut pentru aceleași motive. Căci legea de aramă ca și cea a cererei și a ofertei, presupun absolută libertate economică, or această libertate a încetat de-a mai exista în sistemul cel nou al interventionizmului.

Anglia, mai mult de cît orice altă țară, este cîmpul cel mai prielnic pentru experimentare. Dintre toate țările pămîntului, Anglia are libertățile cele mai vechi, viața parlamentară cea mai bogată în experiență, partidele politice cele mai temeinic organizate. Mai mult încă, Anglia este patria liber-schimbizmului și țara de origină a economiei clasice.

Herbert Spencer observă că ceiace caracteriza la început partidele politice în Anglia este următorul fapt: pe cînd liberalii, partidul *wigh*, era pentru cooperațiunea liberă, conservatorii, partidul *tory* era pentru cooperațiunea forțată.

Observațiunea aceasta a lui Spencer, pe cît e de profundă pe atît corespunde și cu realitatea istorică, căci în adevăr, am văzut că în veacul de mijloc, capitalul fiind slab, a fost nevoie de intervenția Statului și că intervenția aceasta s'a făcut în defavoarea muncei și în senzul de a se mărgini libertatea lucrătorului. In pragul timpurilor moderne, capitalul fortificîndu-se, n'a mai fost nevoie a se înlănțui munca, a se mărgini libertatea lucrătorului, și atunci tendințele liberale au început a lua naștere.

Cei cari adoptaseră noul curent s'au grupat aparte și au format partidul *wigh*; cei însă, pe cari interesele și convingerile îi legau de trecut, au format partidul *tory* și n'au încetat a susține vechile principii de interventionizm, adică erau,— ca să întrebuințăm limbajul lui Spencer,— pentru „cooperațiunea forțată“.

Spiritul acesta reacționar a stăpînit Anglia în tot timpul domniei regelui George al III-lea. Legea cea mai caracteristică din această perioadă este așa zisul *Combination Act*, votat la 1800 și a cărui tendință a fost de a împedeca pe muncitori să formeze coalițiuni, cu scopul de a cere mărirea salariilor. Cu toate acestea tendințele cele noui ale școalei clasice cîștigau din ce în ce mai mult teren, pînă ce în cele din urmă *Combination Act* cade și este înlocuit, la 1825, printr'o altă lege mult mai liberală.

De la această dată spiritul cel nou se încetățenește definitiv în Anglia. Bentham este cel dintâi care s'a făcut purtătorul steagului economiei clasice în Marea-Britania.

Bentham, deși se declarase adversarul cel mai neîmpăcat al fiziocraților franceji, în fond însă practica principii identice. Spencer merge pînă acolo că zice că ceia ce a călăuzit opera juridică a lui Bentham n'a fost atît utilitarizmul, cît mai cu seamă formula *laissez faire*...

Dicey, marele jurisconsult englez, observă că dacă formula *laissez passer*, n'a fost partea principală a teoriilor utilitare ale lui Bentham, apoi în practică ea a fost fermentul întregei opere legislative a marelui filosof englez.

Contrazicerea aceasta, la un spirit așa de logic ca a lui Bentham, are totuși o explicare: greșala cea mare a fiziocraților franceji a fost aceia de-a da o importanță prea mare agriculturei, proclamînd'o drept singura arteră de producere a bogățiilor. Or, asemenea exagerare nu putea prinde în industriala Angliteră, —de-aici aversiunea lui Bentham față de fisiocrați.

Bentham și apoi întreaga pleiadă de economiști engleji, în frunte cu Adam Smith, cu Ricardo și Iohn St. Mill, au rădicat economia clasică la rangul de adevărată știință.

Libertatea economică, proclamată în Anglia, a produs repede efectele pe care le-a produs și pe continent: libera concurență a întărit enorm capitalul, fortificare care a avut ca urmare intervenția statului. De data aceasta însă intervenția statului a fost favorabilă muncei.

Prima lege care inaugurează în Anglia acest nou fel de interventionizm este așa numitul *Reform Act*, din anul 1870.

Acest *Reform Act* inaugurează o serie de legi proteguitoare pentru muncă. Iată ce zice Spencer despre aceste noui legi și după zisele lui vom înțălege tendința acestor legi:

„Niște măsuri dictatoriale, ce se multiplică în chip uimitor de iute, au tins necontenit a restrînge libertățile individuale, și aceasta în două chipuri: s'au înfăptuit în fie care an regulamente noi, impunînd siluiri cetățenilor acolo unde înainte actele lor erau absolut libere, și forțîndu-l a face niște acte pe cari înainte le putea sau nu face, după bunul său plac“.

Or, partidul care înfăptuește toate aceste reforme, nu e altul de cît vechiul partid *wigh*, adică acela care la origina lui era pentru „cooperațiunea liberă“. Azi însă el intervenind în chip așa de stăruitor în actele particularilor, după Spencer, partidul *wigh* contrazice vechile sale principii și trece de partea partidului *tory*, care încă de la început era pentru cooperațiunea forțată.

Făcînd aceste constătări, Spencer zice că partidul liberal englez nu mai merită denumirea de *wigh* și de aceia el îl numește „*tory* de nou tip“. „Cei mai mulți cari se dau azi drept liberali,—scrie Spencer—nu sunt de cît *tory* de un nou tip“.

Spencer, care a neglijat întotdeauna prea mult fermentul economic al societăților, a căzut de data aceasta și din această cauză, într'o greșală vădită.

In adevăr, pe cînd vechii *tory*, preconizînd cooperațiunea forțată, erau partizanii interventionizmului Statului în senzul medieval, adică contra muncitorului și în favoarea capitalului; partidul *wigh* de azi, preconizează un interventionizm cu totul opus celui vechi. Liberalii engleji sunt pentru interventionizm, dar pentru un interventionizm în favoarea lucrătorului.

Era aceasta nouă, inaugurată în Anglia încă din 1832, a patruns și pe continent. Legi cu caracter de interventionizm au fost pe rînd votate în Franța, în Germania, în Belgia și în toate țările apusului.

Așa că azi, de fapt, întreaga Europă se află sub regimul interventionizmului.

Inainte însă de-a încheia acest articol, va fi nevoe de-o observație: legile acestea de interventionizm formează încă pretutindeni legi speciale, ele neconfundîndu-se încă cu dreptul comun și neintrînd încă în nici un sistem juridic, de oare-ce pe baza lor nu s'a putut încă rădica nici un sistem de doctrină.

Iași, 1907. **St. Antim**

HARET DE SINE

Mulți pot vorbi de bine pe Haret; îl pot vorbi salariații și îmbuibații săi; îl pot vorbi de bine proslăvindu-l cei pe care el i-a cocoțat acolo unde nu meritau; îl pot vorbi cei ce-l cred om predestinat pentru școală.

Noi, cei care ne-am deprins a-l vedea așa cum este: mic la suflet și îngust la minte, nu ne facem de cît o dreaptă măsură în apreciarea ministrului de Instrucție.

In scrisoarea celebră în care Sp. Haret atrăgea atenția d-lui C. Disescu cu *Gabron* al său, declară că a pierdut de mult acea senînătate și încredere în forțele reale și sincere, căci patima politică l-a făcut să apuce pe această cale.

„Aceasta era pe vremea cînd nu ezitam a face apel la sforțările și ajutorul oricui, fără a mă preocupa de clubul politic din care fac parte; pe cînd credeam că e cu putință ca interesul țării să grupeze la un loc toate bunele voinți și toate bunele credinți...“

Ce palmă își dă singur sie acest d. Haret, cînd, făcînd pe moralistul senil, zice cu mîndrie tineretului ce pășește pragul carierii didactice: „Tinerimea care acum intră în cariera didactică trebue să se ferească a fi contaminată de spiritul nesănătos“... al cui? al celui care fără nici un scrupul calcă legi și regulamente tocmai în dorul de a le respecta, „căci un asemenea profesor nu este făcut pentru înalta chemare de educator al tinerimei“.

Cel care a contaminat mai mult atmosfera senină a corpului didactic a fost tocmai d. Haret. Cele două stări de opoziție a acestui *mic* om ajuns *mare* ministru, au dat pe față tot veninul sufletului său.

Dar despre asemenea profesori contaminați de virusul cluburilor de care face amintire însuși d. Haret, senilul moralist zice în comunicatul său: „că școala nu are trebuință, și ar fi bine ca printr'un pas nesocotit să-și interzică singur intrarea într'insa“.

Mai mare blam dat acoliților săi, cari prin ilegalități și-au căpătat situațiile de azi, nu se poate!

IDEIA DE PARTID

„Independența romînă“ în lipsă de materie s'a adresat la vechea și pururia dătătoare de subiecte: idea de partid, spre a își înjgheba o coloană în fruntea gazetei. Foarte frumoase observații relative la partidele politice, logice în conținutul lor, maestru redate în forma lor, dar nepotrivite cu direcția ziarului și cu conclusiile la care ajunge. A fost o confusie a redactorului sau vr'o reminiscență a trecerei sale prin vr'o altă oficină politică care l'au împins a reda în coloanele ziarului liberal vederi ce nu corespund patronilor, însoțindu-le însă de comentarii nedrepte.

Ascultați:

„Partidele politice au fost, spune autorul, grupări ideale unde erau oamenii aduși mai ales de dragostea unui ideal asămuitor vederilor lor de cît din setea de parvenire și succese materiale pe care partidele le ofereau.

„De atunci, de la această epocă transcedentală, lucrurile s'au mai schimbat, partisanii cer mai mult de cît aduc, concursul lor se poate măsura după valoarea recompensei. E mai mult o negustorie de cît o colaborație spontanee, determinată de aceleași vederi politice.

„In aceste condițiuni, se rezumă Independența, un partid scade în principiul său cu cît el se mărește și prestigiul său slăbește cu cît forța sa numerică se mărește, fie-care adesiune însemnează mai mult sau mai puțin o nouă transacție, un nou tîrg și deci un nou atentat la idealitatea partidului“.

Dacă autorul ar fi logic cu sine însuși ar continua ast-fel:

Partidul liberal a fost prin programul său democrat, acela care a chemat în jurul său pe cei mai mulți, căci fie-care partizan pricepea că demagogia va avea totdeauna șansa a domina mai mult de cît un partid cu vederi mai restrînse.

Partidul cel mai numeros e partidul national liberal și deci partidul prin excelență lipsit de prestigiu și principii, un adevarat tîrg de conștiinți.

Intrarea în massă, în partid, a unei grupări socialiste care n'avea nimic comun cu acest partid de demagogi și burghezi liberali, s'ar putea caracterisa cu cuvintele autorului articolului că n'a fost de cît o negustorie și nu o colaborație spontanee determinată de aceleași vederi politice.

Bine înțeles nu aceste conclusii logice ajunge ziaristul liberal, ci invinueşte partidul conservator de a fi lipsit de principii și prestigiu. Ziarele liberale tot-deauna ne-au contestat și numărul aderenților și lipsa unui program democrat și imposibilitatea de a guverna mult, cum sunt consecinte atunci cu ele însuși, cînd tocmai aceste defecte ale partidului conservator după „Independența“ ar mări și ideile și prestigiul unui partid.

A cere însă și logica unui ziar liberal e prea mult.

MORAVURI POLIȚIENEȘTI

Poliția capitalei ne-a dat un nou exemplu de progresele pe care le-am făcut pe calea administrativă. Un nefericit lucrător bănuit de a fi furat o sumă de 600 de lei, a fost așa de crud bătut de către agenții poliției în cât a murit în urma chinurilor la care a fost supus.

Bine înțeles acești asasini oficiali au recurs la obicinuita farsă, trecând acest asasinat drept o sinucidere. Autopsia făcută de medicul legist, ancheta ce s'a deschis de către primul procuror, au pus însă în lumină adevărata cauză a morței.

Această nouă crimă de *les humanitate* ca s'o numim așa, sugerează o mulțime de reflexii. Cît progres am făcut în aceste ultime decenii în toate căile posibile și cît de puțin am făcut însă pe calea sufletească! Am introdus cele mai moderne perfecționări în toate administrațiile, am dat cele mai frumoase legi tuturor instituțiilor noastre, dar am rămas cu o mentalitate basibuzucă ca înainte de 1800.

Ni s'a părut că dacă administrația noastră dă exemple de torturi inchisiționare, faptul acesta era datorit înapoiării culturale a polițiștilor noștri și am transformat sistemul nostru administrativ, cerînd pentru ei studii universitare. Și cu toate acestea, nici un progres în moravurile noastre de atunci. Tinerii licențiați recurg la aceleași obiceiuri ale foștilor sbiri polițienești, inculți și primitivi și poate cunoștințile lor universitare i'au ajutat în cariera lor ca să fie și mai barbari și mai fioroși.

Ca să ne scăpăm odată de această mentalitate sălbatecă trebue ca să lăsăm ca lumina să pătrundă în aceste instituțiuni polițienești. Nici titlurile universitare cerute polițiștilor, nici rigoroasele legi cari pedepsesc torturile acestea, nu sunt folositoare, pe cît e de necesar ca să lăsăm ca anchete particulare să desvăluiască opiniei publice aceste monstruosități administrative.

Guvernele nu au nevoe de a opri ziariștilor de a se deda unor anchete așa de folositoare; am trecut epoca ca să facem responsabil un guvern de fapta unui sbir al poliției—datoria fiecărui guvern e de a da presei libertatea de a lumina opinia publică. Numai înfierînd aceste acte, stigmatizîndu-le cu pecetea disprețului și a desgustului ce ele provoacă, vom putea să ucidem aceste moravuri.

Și rău a făcut primul-procuror al Capitalei zădărnicind acțiunea presei în această ultimă crimă oficială, căci zădărnicește prin aceasta și curînda dispariție din moravurile noastre a acestor torturi.

OAMENI ȘI LUCRURI

CEI MAI TARI...

Ieri, printr'o întîmplare, i-am putut zări un moment pe cei doi delegați ai misiunei japoneze aflători în Iași. Se scoborau de pe peronul hotelului Trajan, mîndri, eleganți, moderni, cu desăvîrșire „europeni“ în port și în maniere, însoțiți de un ofițer român în haină de mare ținută.

Lumea, grabnic înștiințată de prezența lor, se adunase multișoară într'o singură clipă și în momentul cînd porniră cu trăsura fu par'că un cor de exclamații admirative pe urma lor.

E fără nici-o îndoială: japonejii aceștia atrag și curiozitatea și provoacă admirația ori pe unde trec și sunt obiectul atențiunii de cînd au izbutit să-și aștearnă cea mai glorioasă pagină ce s'a scris cîndva în istoria unui popor: războiul triumfător cu Rusia.

Ce însemnau pentru Europa japonezii acum câți-va ani? Am putut vedea un mare număr tineri, studenți japoneji la Universitatea din Paris. Se vorbea cu oarecare mirare de deșteptăciunea lor, de aptitudinile lor pentru matematici, științi, de seriozitatea lor la studii, de discrețiunea lor în relațiunile amicale. Dar pe atunci—cu zece ani în urmă—nimic nu ajunsese să generalizeze și să le atribuie calități extraordinare *ca popor*. A venit însă războiul, acel uimitor și aproape fantastic războiu, cînd japonezii păreau că fac minuni, că sunt ființe din altă lume, că au suflete altfel făcute ca ale noastre, că—în special—sfidează moartea cu un entuziasm absolut necunoscut civilizațiilor europeni. In fața lor armatele rusești dispăreau, flotele ruse devenise numai o jucărie: pînă la urmă nu mai era om în lume care să se îndoiască despre posibilitatea măcar a vre-unui succes rus în contra japonezilor.

Și de atunci soarta lor e hotărîtă. Japonejii prin sacrificii imense de sînge și eroism, și-au asigurat un loc de frunte în rîndurile națiunilor mari și civilizate. Și pe fața fiecărui locuitor al Japoniei cetești conștiința, mulțumirea, trufia de a aparținea unei națiuni puternice, care are meritul de a fi realizat progresul desăvîrșit în cel mai scurt timp posibil. Numele Japoniei apare cu izbîndă în toate combinațiile mari politico-diplomatice. De ea se ține seamă în tot și preste tot, căci și-a pecetluit destinul prin cel mai repede și mai desăvîrșit triumf posibil. Ba,—își poate permite chiar luxul vre unei mari nedreptăți istorice de care se pot face vinovate numai națiunile... mari, atotputernice. Dovadă Coreea—subjugată într'un spațiu de timp așa de scurt, pe cale de a fi ștearsă de pe hărțile Asiei...libere și alipită Japoniei tari și cuceritoare. Cine se înduioșează la Haga de jalea și umilința delegațiunei coreane, respinsă din sînul congresului pentru pace? Cine compătimește pe Împăratul Coreei care renunță, plîngînd, la coroană și la glorie?

Marile națiuni au astăzi motive de a cruța susceptibilitatea și expansiunea Japonejilor, tari și primejdioși și—cu sau fără conferința de la Haga—rămîne veșnic în picioare vechiul dicton că dreptatea e a celor mai tari: „La raison du plus fort est toujours la meilleure...“

Rodion

Imprejurimile Iașului

Nici eu nici colegul meu de redacție St. Antim, nu suntem din Iași, de aceea ne am hotărît să îl cunoaștem, să îi cunoaștem împrejurimile atît de poetice, să aflăm ceva din trecutul lui glorios rămas gravat în mulțimea de monumente neperitoare cari îi dau farmecul lui de vechiu isvor de fapte. Decisiunea luată am și început să executăm programul nostru și iată-ne după o escursie făcută eri, la Cetățuia și Galata.

* * *

Timpul a fost frumos, căldura suportabilă, căci ploaia căzută cu o noapte înainte răcorise văzduhul și potolise praful șoselei. Am mers cu voie și bine. Și ne miram cum într'o zi de sărbătoare și într'o zi așa de plăcută să ne găsim singuri pe drumul de la Frumoasa pe care ne îndreptasem spe a sui la Cetățue.

In alte țeri, în Elveția, în Franța, în Germania, nu e sărbătoare de la Dumnezeu ca să nu fie închinată de populația orașelor, escursiilor și plimbărilor în împrejurimile lor.

Părăsesc oamenii cu drag orașul imbîcsit de miasme, înecat într'un văzduh bolnav și pornesc să se îmbete de aerul curat al dealurilor, de verdeața nesfîrșită a holdelor, de freamătul pădurilor sau crîngurilor, tăinuitoare de isvoare și umbră. Răsună văile de cîntece, de țipetele vesele ale copiilor, s'aud orchestre, fanfare; părechi, părechi sau grupuri întregi se duc voioși c'au scapat de viața închisă a atelierului, a cancelariei sau a biroului.

Nu e tîrgușor care să nu își aibă clubul lui de turiști—pînă și Tarasconul care îi pe șes, avea un Club Alpin, ne spune Daudet.

Noi n'am putea zaflemisi mania escursiilor și ascensiilor—nu e aceasta obiceiul tîrgoveților și orășenilor noștri. O fi petrecut boerii în alte vremuri și povestitorii mai bătrîni ne-au descris acele timpuri apucate de ei, cînd împrejurimile Iașului răsunau de cîntecile și scripcile țigănești, de pocnetul pistoalelor și a sticlelor desfundate de Cotnari. Primarul Iașului d. N. Gane ne-a spus în graiul lui moldovenesc și nespus de dulce de nopțile acealea trăite de boerii noștrii, tineri pe atunci.

Probabil că și o generație mai tînără înaintea noastră a trăit o viață mai puțin orășenească. Am fost într'o zi la Ungheni și tovarășul meu de drum îmi arăta pe marginea Prutului, un loc pustiu, pe care într'o vreme, a fost o grădină de petreceri cîmpenești și o șăndrama, urmă istorică, a unui *restaurant*, unde se desfundau câte-o sută de sticle de șampanie pe seară. Azi e pustiu la Ungheni, pustiu la Frumoasa, pustiu pe tot locul.

Generația nouă nu știe de cît luxul. Boerimea a îndrăgit străinătatea; funcționărimea mai chiabură stațiile noastre balneare, iar cei ce nu își pot plăti nici luxul acesta, rămân în orașe să se dospească la căldura asfaltului. Și cei ce se duc se folosesc ei oare de binefacerile naturei slobode și întineritoare?—nu!; și acolo ca și aci sunt parcuri, terase, bulevarde, uliți asfaltate pe cari se în-

ghesuesc, se înăbușesc spre a își *etala* eleganța costisitoare. Cînd toată gândirea se învârte în jurul unui singur lucru: îmbrăcămintea bogată, iar toată dorința e în a place altuia prin modul de a te îmbraca—e ridicul a pretinde oamenilor de a părăsi orașul pentru cîmpuri, dealuri, pentru natură într'un cuvînt. Nu zeu, închipuiți-vă cucoanele noastre cu un *droit devant*, cu coafura valuri de *postichuri*, cu o pălărie în trei etajii de pene urcînd dealurile de la Repedea sau vizitînd Cetățuia. Imbrăcate alt-fel, nu ar putea pricepe farmecul vieței și îmbrăcate așa cum sunt nu pot face escursiuni.

De acea e pustiu prin toate împrejurimile Iașului și lumea se dogorește în pace, surâzătoare și veselă bătînd asfaltul din piața Unirei pâuă la Tufli.

***

Cîți din Ieșeni născuți și crescuți în Iași au vizitat vr'odată Frumoasa, monăstire impunătoare cu colonadele ei de marmoră și cu zugrăveli alese; cum de asemeni cîți au lăsat odată măcar, ca ochii lor să să sature de cea mai frumoasă priveliște pe care Iașul o poate da, din dealul Cetățuii.

Tot orașul cu împrejurimile lui se așternînfața privirilor și ca pe un *canavas* sunt brodate în fel de fel de culori; aci, casele și clădirile mai de seamă pustii de verdeața grădinilor, dincolo mahalale Tătărași, Ciurchi, Socola, perdute în marea de copaci, casele ici colea, sclipesc fosforescent în bătaia soarelui. Și mai departe parcă ar fi prins într'un chenar tot lașul, câmpurile nesfârșite șerpuite de drumuri, satele mărginașe răsărind din lanurile și holdele verzi și aurii; iar departe dealurile Basarabiei într'o zare fumurie ce le fac plutitoare în văzduhul tămăet de vară.

Eu cred că puțini Ieșeni au îndrăznit să facă pasul acesta. Și poate acestei nepăsări se datorește și criminala părăsire a atâtor bogății istorice. Ne-am obicinuit a striga: statul nu îngrijește, statul e dator..... De ce, însă, nimeni nu se întreabă, statul o fi dator să facă totul într'o țeară unde nimeni nu face ceva dela sine. In alte țări oamenii au eșit de sub tutela ocârmuirii, se fac lucruri și fără complicitatea guvernelor.

E un castel la *Teritet* pe marginea celui mai poetic lac al Elveției, castelul Chillon pe care l'a imortalizat Byron în *Prisonierul* său.

Vizitând cetățuia mi l'am amintit *Chillon-ul* și pentru asămănarea ce există între sala cea mare dela castelul Cetățuii cu o sală identică dela Chillon cât și pentru faptul că această din urmă a fost restaurat de o societate istorică din Lausanne. O idee asămuitoare a avut și regretatul nostru director Grigore Buțureanu, propunând colegilor săi dela *Arhiva* spre a restaura această sală atât de frumoasă a Cetățuei.

***

Am coborât dealul Cetățuei, am trecut pe un pod primitiv pârâul Nicolina care fie zis în treacăt are un nume poetic dar e de o murdărie prozaică și am urcat dealul Galatei. O fanfară militară în fruntea unui grup de cetățeni urca același drum.

— E societatea tipografilor, ne explică expeditorul gazetei noastre, care ne însoțește în aceste escursiuni.

In grădina Sinaia unde are loc serbarea tipografilor se întind mese și se pregătesc de petrecere. Mă uimește faptul că sunt numai barbați. Nici o femee în mijlocul lor. Oamenii aceștia n'au aierul de a fi foarte mulțumiți de petrecerea de azi, îi vezi grupuri, grupuri, tăcuți, liniștiți. Nici o veselie, nici o comunitate de sentimente, de gîndiri. Oamenii obosiți de muncă, cari se întîlnesc zilnic, vorbesc și gîndesc acelaș lucru. Cît ar fi fost veselă și vioae această serbare dacă femeile ar fi luat parte; ele aduc acel farmec străin de bucurie, bunătate, tinerețe. Probabil soțiile tipografilor vor veni în trăsuri, cu pălării, cu *droit devant* și cu mănuși pînă la coate. Același lux și aci ca și în tot locul.

După un prînz frugal, în compania d-lui Anibal Ciurea care ne-a găsit „pe drumuri" și ne-a făcut plăcerea să ne însoțească la restaurantul d-lui Zaharia, am coborît la Galata să visităm monastirea și închisoarea militară.

Nimic înfiorător în această închisoare care are mai curînd aspectul unei căzărmi sau școli cu aleele ei îngrijite, cu sălile mari la cari gratiile nu sunt înspăimîntătoare. Probabil de acea și evadările sunt dese și de acea mai ales mulți din desertori revin cu plăcere; viața în închisori le este prielnică.

Regimul comun în închisori, ne spune d. locotenent Răducănescu, care ne-a primit împreună cu noul director al închisoarei militare d. ofițer Bejulescu—aceștia e detestabil pentru nenorociții, e o școală a viițiului mai curînd de cît un regim de însănătoșire morală.

***

Iată o zi bine petrecută! Intipăriri noui, observații și figuri proaspete și un orizont nesfîrșit de un albastru clar și un văzduh întăritor de simțuri, toate acestea dobîndite pentru o obosoală ea însăși întăritoare. Și pe Dumineca viitoare aiurea, sunt atîtea lucruri frumoase în jurul Iașului, de văzut.

Dr. I. Duscian

„Opinia" în Provincie

Din Huși—Din liberalii de la 48 singurul, care țesa iețele la Huși este c. c. Nicu; toți se întreabă asupra trecutului, prezentului și rostului politic în viitor a vestitului c. c. Nicu. Pentru improspătarea opiniei publice, a trecutului acestui mare barbat politicos din Huși îi consacrăm câteva rânduri: Sunt aproape 40 ani de când c. c. Nicu a descălecat la Huși în calitate de belfer la Seminar, având câte-va clase de gimnaziu, cum era pe vremuri, când cel c'un ochiu era împărat în țara orbilor.

Dacă însă prin titluri academice nu speria lumea, în schimb c. c. Nicu atrăgea atenția publicului prin calitățile cu care natura l'a înzestrat și de pe urma cărora a avut a suferi atâțea: Popești, Cucurigi, Cârligi, Romilești, Ispași etc. toți amici politicoși ai d-sale.

Fire ambițioasă, cu o putere de intrigă afară din cale, lucrând mereu în politică tulburând în loc să limpezească, ajunge după câțiva ani să câștige încrederea fostului șef al partidului liberalilor Hușeni Niță Mârza, care îl și trimete deputat în Cameră.

Intrat pe această cale, C. C. Nicu continuă a specula buna credință și naivitatea unora, interesele personale ale altora, profitînd de lupta înversunată ce Ioan Brăteanu ducea contra lui M. Cogălniceanu reușește a însemna ceva politicește. La el politica era mijlocul de a-și satisface interesele și patimile sale personale, ceia ce a făcut ca chiar sub guvernul lui Ioan Brăteanu în 1883 să apară în fața justiției spre a-și da samă de inculparea ce i se aducea, și după o trăgăneală de vre-o 2 ani grație tot semnului lui Brăteanu, Curtea de Iași îl achită, ceia ce face că pe viitor să nu se mai grupeze în jurul seu oameni cu greutate morală și educați politicește.

De la 1886 și până în preseni politicește n'a avut o linie de conduită corectă nici față cu partidul liberal din care face parte C. C. Nicu și nici cu partidul conservator. Căci principiul partidelor politice este ca adversarul să nu sprijine acțiunea unui membru sau a unei familii din partidul opus, dând naștere prin aceasta la slăbirea ambelor partide, la corupcrea caracterelor și la desvoltarea ambițiilor personale ale unuia sau a unei familii.

C. c. Nicu înzestrat cu marele calități de intrigant, răsbunător, invidios și lipsit de buna credință față cu partisanii săi, pentru a da în cap celor mai capabili, mai morali, mai corecți și mai superiori de cît d-sa, făcea traficuri electorale cu adversarii în secret; comițînd prin aceasta 2 crime politice, una prin care slăbea partidul liberal și a doua lucra la întronarea unei familii în partidul conservator.

D. Ionel Brăteanu a condamnat politica lui c. c. Nicu Cișman în partidul liberal la Huși, după cum și conservatorii vor răsplăti la timp pe acei membri cari au împrumutat crezul lui politic.

Corespondent

*

Strunga.—Mica stație balneară Strunga deși cu un număr restrâns de vizitatori, totuși oferă destule distracții atât localnicilor cât și călătorilor de prin împrejurimi.

Această localitate se bucură de un aer curat pricinuit de pădurile de care e înconjurată Strunga cât de poziția sa fiind situată pe culmea dealului.

Pe lângă marele otel așezat chiar la intrare în Strunga și în care e și Sanatoriul, pus sub direcția distinsului dr. P Zossin, s'au mai construit oteluri și micvile care se întrevăd din frunzișul dei al pădurilor.

Mulți suferinzi își găsesc vindecarea în băile de pucioasă renumite pentru eficacitatea lor în boalele reumatice.

Anul aaesta directorul băilor a avut goija a angaja o bună orchestră eare atrage în fiecare sară un număr însemnat de vizitatori atît pentru varietatea bucăților de muzică, cît și pentru romanțele cîntate cu mult talent și inimă.

Duminica trecuta (15 Iulie) s'a dat o serată dansaută în sala frumos decorată pentru acest scop. Deși afluența n-a fost mare, totuși s'a petrecut destul de bine.

Am remarcat pe d-na colonel Tarnoski, d-ra Natalia Tarnoski drăgalașa și neobosita dansatoare plină de grație și eleganță, în alb; d. căpitan Lecca cu d-na Viorica Leca, în alb, o frumuseță spaniolă; de un farmec neîntrecut; d. A. D. Atanasiu cu dragalașa d-na Viorica Atanasiu în alb, neobosită dansatoare; doamna și domnul Colonel Hefner cu d-ra Popovici în negru; d-na și d-l Căpitan Stroja; d-na și d-l Cazaban, Domnișoarele Cazaban; d-nu și d-l George Seodor neobosit dansator; d-na și d-l T. Teodor; d-na Alexandrescu plutind ușcară ca un vis, în negru; d-na și d-l Antoniu șeful gărei cu d-șoarele; d-șoara Stihi drăgălașă apariție; d-șoarele Ana și Elena Andriescu studente vioae și neobosite dansatoare în alb, d-na și d-l Ionescu, Dr. Robert și alte multe persoane al căror nume îmi scapă.

Pe la oarele 1, o horă, la care au luat parte mai toți cei prezenți, a încheiat serata și ne-am despărțit cu hotărârea de a ne revedea la următoarea seratá dansantă care va avea loc duminica viitoare.

*

Simbătă va avea loc în T. Frumos o reprezentație în grădina Primăriei dată de d-l și d-na Marinescu absolvent al conservatorului din București, cu scop de ași continua studiile în străinătate.

*

In curînd se va da un mare concert în T. Frumos de distinsul artist T. Burada cu prețiosul concurs al mai multor doamne din elita ieșană și a Tîrgului Frumos.

Corespondent

Litere-Științe-Arte

Un coleg dela un ziar bucureștean ne asigură pe cale..... particulară ca fabula „Plugul și Tunul" publicată în „Convorbiri" e scrisă în adevăr de d. I. L. Caragiale. Această știre o are din cercurile revistei în chestiune. Ne fiind autorizați a publica numele colegului care menține afirmarea, credem că e momentul oportun să declarăm incidentul închis. Literatura viitoare va găsi prin Antologii o fabulă mai mult scrisă de.... „un mare anonim".

*

La Paris s'a constituit un comitet pentru ridicarea unui monument marelui poet Alfred de Vigny, lăsat până acuma în uitarea cea mai deplină.

In parcurile Parisului și pe piețele publice zadarnic ar căuta cineva chipul autorului frumoaselor opere „Destinées, Cinq-Mars, Servitude et grandeur militaire", așa ceva nu am putea găsi.

S'au lansat liste de subscripții și sumele au început să vină.

Președinte al comitetului e d. Leon Dierx, un mare iubitor al poeților curați și al poesiei adevărate.

*

A apărut și se află de vînzare la principalele librării din țară:

Surete și Izvoade vol. II și III de Gh. Ghibănescu, profesor, membru corespondent al Academiei romîne.

In aceste 2 volume s'au publicat 350 doc. slavo-romîne din bogata colecție inedită a d-lui Ghibănescu.

Prețul unui exemplar 6 lei.

*

Despre marele scriitor rus Tolstoi s'a vorbit mult zilele aceste în presa europeană. Cu deosebire interesante sunt amănuntele vieței intime și intelectuale a celebrului pustnic, a cărui cea mai delicioasă ocupație este așa numita „universitate de copii". In fiece zi Tolstoi face un curs cu un număr de școlari de la care, după afirmarea lui. folosește și „învață" mult. Sunt cursuri de critică intuitivă în special.

*

Cu privire la Tolstoi publică sculptorul Trubetzkoi—prințul—actualmente în Paris niște interesante amintiri din timpul cînd lucra la compozițiile sale: Tolstoi călare și bustul lui Tolstoi. Prințul arată cum scrie și lucrează marele romancier. Cea mai mare supărare a acestuia este faptul că e nevoit să predee manuscrisul la un anumit termen editorilor săi. Aceasta îi se pare foarte plicticos.

*

In cursul unei recente convorbiri Leo Tolstoi a vorbit de Andrejeff și de Gorki: în operile lor—a zis Tolstoi—e puțină seriozitat; nuvelele lui Cekof sunt însă adevărate și serioase.

Contesa Tolstoi a spus apoi aceluiași publicist, că o mare casă englesă de editură a oferit un milion de ruble pentru editura operelor lui Tolstoi, dar filosoful a refuzat.

*

Colaboratorul nostru, d. St. Antim, prepară pentru la toamnă o nouă lucrare, *Chestiunea sociala în România*, în care va trata pe larg despre chestiunea țăr ănească

Informații

Cu începere de la 9 Iulie și până la alte dispoziițiuni, partea administrativă a ziarului, se va face de tipografia Goldner.

Ori-ce cerere de abonament, de anunțuri, schimbări de adrese, mandat doștal, se vor adresa tipografiei Goldner.

Pe timpul verei administrația „Opiniei" face abonamente lunare:

In țară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

Două afaceri liberale.— Ni se scrie din Huși de 2 afaceri petrecute la primăria de Huși pe cît timp a fost președintele comisiei interimare.

1) La ținerea licitației moșiei Onicenii din jud. Roman, proprietatea comunei Huși, de și fostul arendaș Moise I. Cligher a ofertat 8060 lei, față cu 7400 lei cît umblase arenda pe periodul de 5 ani trecut (1903—1908), a fost respins de la licitație față cu tînărul C. Ghinea Ionescu care a ofertat numai 7500 lei.

Din ce cauză comuna se păgubește cu 560 lei? Explicarea e că d. C. Ghinea Ionescu e cumnat cu d. Irimia Gheorghiu, deputat, și pe la 6 Iunie, se credea că d. Ir. Gheorghiu va lupta alături cu d. Nicu Cișman.

*

Tot *Ilie Romila*, ciracul d-lui Cișman. Acest Ilie Romila fără să ia avizul Serviciului tehnic al primăriei de Huși și fără să plătească taxele își clădește un rînd de dughene în piața Halei. D. Gr. Vericianu în timpul primariatului său îl dă în judecată, îi urzește 38 procese de contravenție și reușește a-l condamna să plătească 347 lei taxe.

D. N. Cișman ca președinte al comisiei interimare, restitue cei 347 lei lui Ilie Romila, dar ministerul de interne refuză azi să dea aprobarea pentru această restituire.

S'a dispus urmărirea lui Ilie Romila pe cale judecătorească.

Astfel își plătește d. Cișman ciracii săi, și iată explicarea dată vorbei lansate de d. Cișman că e tare în sus adică la Unguri, pentru că îi plătea cu banii comunei.

Alegătorii Hușeni să ia aminte!

—

Eri și-a serbat patronul, corporația meseriașilor dulgheri.

Membrii corporației au mers în corpore la biserica Sfinții Voevozi din Tatarași, unde au luat parte la serviciul divin.

In urmă în localul corporației, a urmat o serbare.

—

La 15 Ianuarie 1908, va avea loc la Universitatea din Iași concursul de agregație pentru catedra de Patologie internă, vacantă la facultatea de medicină din Iași.

—

D. Grigore V. Filip, a fost numit registrator la primăria comunei Costuleni, din județul nostru.

—

Soldatul Camban Constantin, care era însărcinat cu serviciul de furier al închisoarei militare de la Galata, a fugit alalta-eri de la acea închisoare, furînd suma de 250 lei.

Autoritățile militare au intervenit pentru prinderea lui.

—

La școala superioară de comerț din Iași sunt 9 locuri de bursieri, în anul școlar 1907—908.

Inscrierile pentru burse se primesc la cancelaria direcțiunei până la 8 Septembrie.

—

Mâine la orele 3 p. m., va avea loc la primărie tragerea lotăriei organizată pentru construirea unui templu israelit, în strada Sf. Teodor.

Vor asista primul-procuror, primarul și prefectul județului.

—

Ministerul de interne a încuviințat intrarea în țară încă a 300 de muncitori din Bucovina, ceruți de d. inginer șef P. Radovici, pentru lucrările de terasament de pe lotul al II-lea al liniei ferate în construcție Podul-Iloaiei-Hârlău.

—

La 10 August a. c. oarele 11 din zi se va ținea licitație cu oferte sigilate la administrația Casei Bisericei din București, strada Română, pentru construirea unei capele la Școala Normală „Vasile Lupu" din Iași.

Prețul lucrării după devit e de 21.000 lei.

DIVERSE

— In strada Pojărniciei No. 2 a încetat subit din viață astă-noapte, femeea Smaranda Leu.

— Poliția a arestat aseară pe Alexandru Trotuș, autorul mai multor furturi comise în Tg. Frumos.

6

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

D-na de REHY.—N'a putut să mă însoțească.

MARGARETA.—Dar are să vie?

D-na de REHY.—Nu... mama d-tale are să-ți explice... O cursă la Valvert.

MARGARETA—Așa că n'am să îl văd astă-zi.

D-na de RÉH,Y *sărutând'o*.—Ai spus asta așa de drăguț!

MARGARETA, *cu vioiciune*.—Nu îi spuneți asta în ori ce caz... Nu și dori să mă creadă desolată ca el..

D-na de REHY.—Dar el a fost într'adevăr reținut...Dacă ai fi văzut ce mutră a făcut.

MARGARETA.—E drept? Părea suparat. Sunt foarte mulțumită.

D-na de REHY.—Nu mai mă rețineți, fug.

MARGARETA.—'L vom aștepta pe d. Georges mîine la trei.

D-na de REHY.—Va fi înainte.

MARGARETA.—Ar fi de dorit.

D-na de REHY.—La revedere dragă. *(Către d-na Armierès mama)* Dragă doamnă... *(D-nei Armierès)* Complimente d-lui Armierès.

Ese. D-na Armierès mama șeade într'un fotoliu, pare absorbită în gândiri și neliniștită.

MARGARETA, *către mama sa*.—De ce ai venit?

D-na RRNIERÈS, *preocupată*.—Fermierul lor a fost atacat și rănit noaptea trecută. D. de Rehy a trimis pe fiul său la Valvert.

MARGARETA, supărată.—Oh!.. *(Tăcere)*. Am putea, maman, să mergem imediat cu d-na Fournier?

D-na ARMIERES.—Pentru rochia ta? Da. Mama mare te poate însoți. *(Către d-na Armierès mama.* Ești dispusă?... Eu aștept pe Henri. Rrintrînd la d-ta poți însoți și pe Margareta. *(Margaretei)*. Ia pălăria și blana.

Margareta ese.

D-na Armières, mama, d-na Armières,

Rămase singure amândouă se privesc în tăcere.

D-na ARMIERES, mama.—Așa, știu totul.

D-na ARMIERES.—Cum vezi!

D-na ARMIERES mama.—Polița acea, nu e adevărată?

D-na ARMIERES.—Așa cred... Dar afacerea cu Antilele e cunoscută.

D-na ARMIERES mama.—Și cumpărătorii au să aștepte de încurcătură imediat ce vor știi că sunteți forțați de a vinde uzina spre a vă procura parale.

D-na ARMIERES.—Iată adevăratul pericol.

D-na ARMIERES-mama.—Trebue să vă scapați de ea cât de curând.

D-na ARMIERES.—Dar, mamă mare, ea prețuește un milion treì sute de mii. Oțeleriile din Est ne oferă opt sute de mii. Henri ar dori să capete cel puțin un milion.

D-na ARMIERES-mama.—Alte oferte mai avantajoase nu vi s'au făcut?

D-na ARMIERES.—Nu.

D-na ARMIERES.—mama. Cum, nimeni n'a mai venit?

D-na ARMIERES.—Nimeni! Ah! nu... Doi domni din Paris au fost luna trecută.

D-na ARMIERES-mama.—Cine?

D-na ARMIERES.—Nu îi cunoaștem. Unul era în vârstă, altul un om tînăr, amîndoi foarte în curent cu metalurgia Au vizitat uzina, inspectat mașinele, s'au informat de toate lui crările și în urmă au cerut să se mai gîndească, să consulte pe comanditarul lor.

D-na ARMIERES-mama.—I'ai văzut?

D-na ARMIERES.—Nu. Henric i'a poftit la dejun, dar ei n'au primit invitația lui. Au plecat sau vor pleca nu știu. Afacerea le convine, îmi pare și așteptăm respunsul lor.

D-na ARMIERES-mama.—Și dacă are să întîrzie.

D-na ARMIERES. — Vom primi propunerile oțeleriilor din Est.

D-na ARMIERES-mama.—Doamne!... Ce nenorocire!

D-na ARMIERES.—Cea mai mare nenorocire ar fi dacă viitorul Margaretei ar fi fost compromis. Mulțumită lui D-zeu, nu trebue să ne temem, căsătoria nu va fi nici macar amînată. Eu singură voi vărsa cele trei sute de mii de franci pentru zestre...

D-na ARMIERES-mama.—Și pe urmă?

D-na ARMIERES.—Doamne... pe urmă... nu va rămîne aproape nimic din averea mea. Noroc că n'am nevoe de mult. Valentina nu se gîndește să să mărite.

D-na ARMIERES-mama, *(stringându-i mîinele)*. — Dragă Martă... *(Cu lacrimi)* Sărmane Enric!

D-na ARMIERES.—Lasă, mamă mare, s'avem nădejde. Trebue să ne susținem una pe alta. Și trebue mai ales să nu îl turburăm pe Enric cu plîngerile noastre, îi vom mări grijile lui care sunt și așa destul de mari.

Margareta intră.

(Va urma)

CRONICA BALNEARA

HERCULESBAD

Iată mă sosit de cîte-va zile. Credeam sau mă temeam ca nu cum-va să mă aflu aici, străin între străini; dar în loc de această decepţie, aflu mulţi cunoscuţi, prieteni, între care unii din trecuta cameră disolvată. O caldă primire şi o simpatică convieţuire cu multe cunoştinţi vechi între care nu pot da uitărei pe jovialul prieten avocat Dabija din Iaşi, pe gentilul domn Urlăţeanu care pe cît e de serios magistrat pe atît e de cordial în viaţa plăcută ce o ducem aici la *băi*.

Dar îmi pare rău că pentru moment trebue să părăsesc pe prietenii mei, căci în salon s'a început concertul despre care mă grăbesc a vă relata cîte ceva: D-ra dr. Mirinescu cu vocea cristalină, acompaniată de d-ra Leontopul, o pianistă de forţă împreună cu d. dr. Frenchel pe cît de bun şi de experimentat medic, pe atît de stăpîn pe arcuş, cîntă *Ave Maria*. Sala e prea mică pentru mulţimea auditorului, care face ovaţiuni concertiştilor. Dacă tinerii şi-au atras aplauzele, căruntul Covadia, marele nostru compositor muzical, cu vocea lui forte de bariton, a stîrnit un entuziasm de nedescris.

După concertul de care vorbesc şi despre care am început a vă scrie în ziua de 14 curent, aseară la 15 Iulie avurăm un mare bal în folosul săracilor, la care şi-a dat întîlnire tot sexul frumos reprezintat prin d-nele Periat din Belgrad de o frumuseţe răpitoare, d-na Teodorescu o blondă neîntrecută ca frumuseţe, d-na Naumescu care făcea admiraţia întregei săli şi împrejurul căria făcuse cerc admiratorii. Cît despre d-nele căpitan Artner şi Smit, condeiul meu cu greu nu le poate lăuda în deajuns.

Un buchet de d-re, ca d-rele Leontopol, Cerne din Bucureşti, Robescu din R.-Sărat, Antinescu, Olariu din Arad erau admirate atît pentru frumuseţea lor cît şi pentru dansul graţios, dar la care erau neobosite, în cît dansatorii de forţă ca d-nii Cămărăşescu, Lascar Antoniu, dr. Luba, dr. Atanasescu, căpitan dr. Klain, căp. Softa şi alţi mulţi, au trebuit să se retragă din această luptă, din care eşise învinşi, ne mai putînd resista oboselei.

Balul a fost foarte animat. S'a dansat pînă la oarele cinci din ziuă după care lumea s'a retras, tinerii regretînd aceasta, iar bătrînii pentru a dormi un somn mai liniştit de cît acel din... salon, turburat de acordurile instrumentelor musicale.

Astă-zi la 4 p. m. lumea şi-a dat întîlnire la frumoasa grădină Mayer Hoff, unde macar la Tenis învinşii de aseară vor eşi învingători. Se mîngîe fie care cum poate.

16 Iulie 1907. *Tacit.*

Ultime informaţii

In cele mai multe comuni din judeţul nostru, proprietarii şi arendaşii întîmpină foarte mari greutăţi în încasarea plăţei pămînturilor arendate ţaranilor astă-primavară în urma rescoalelor.

In unele părţi ţaranii refuză să plătească, iar în altele se găsesc în imposibilitate de a face plata.

La Scobîlţeni ţaranii stau adunaţi şi sunt foarte agitaţi, din cauză că d. Gutman arendaşul moşiei nu-i lasă să ridice recolta până cînd nu'i vor face plata.

De oare-ce ţaranii ameninţă de a lua recolta cu forţa, arendaşul acelei moşii a cerut intervenţia autorităţilor.

Faptul se prezintă foarte grav şi se poate considera ca o operă a conferinţelor deputatului Ursu, care le-a inspirat idea de a căpăta pămînt în mod gratuit.

Invăţătorii care ceruseră să fie înscrişi la examenul de înaintare pe loc ce s'a ţinut anul acesta şi au fost omişi de pe tablou, vor fi înscrişi pentru noul examen ce se va ţinea la 1 Februarie anul viitor.

Ministerul afacerilor străine a pus în vedere prefecturei că pe viitor blanchetele pentru paşapoarte să le ceară direct de la acel minister.

Ministerul de interne printr'o circulară a pus în vedere autorităţilor de a lua măsuri energice contra jocurilor de noroc şi în special contra jocurilor de cărţi, ce se practică pe o scară foarte întinsă.

Foarte mulţi prietini aflînd prea tîrziu de perderea regretatului nostru director Gr. Buţureanu, ne scriu arătîndu-ne regretul de a nu fi putut la timp transmite condoleanţele lor greu încercatei familii.

D. Eugen Herovanu, un vechiu colaborator al nostru, care a lucrat alături cu regretatul Buţureanu în atîtea rînduri în aceeaşi redacţie, ne scrie „regret din inimă pe acest om bun şi cinstit pe a cărui moarte o plîng ca şi dv. toţi.

D. Dumitriu fost suplinitor la catedra reposatului Buţureanu, mai bine de trei ani, ne roagă a transmite familiei mult încercate condoleanţele sale.

De asemeni d. Dimitrie Boroianu fost senator, ne scrie durerea simţită la vestea morţei prietenului său Gr. Buţureanu şi transmite familiei sale regretul de a nu fi putut lua parte la înmormîntare cum şi condoleanţele sale.

D. Z. Handoca va fi numit grefier la penitenciarul central din localitate, în locul d-lui Ernescu, care va fi transferat în alt oraş.

D. Vasile Dan, actual ajutor a fost numit comandant al corpului de sergenţi din Iaşi.

Ca ajutor a fost numit, d. G. Ştefăniu, actual ofiţer de sergenţi.

Concursul pentru admiterea în şcoala de moaşe de la Institutul Gregorian, se va ţinea între 1—8 Septembrie a. c.

D-şoara Elena Daulpe a fost numită moaşă la comuna Buneşti, în locul vacant.

Eri seară pe la 10 şi jum., o parte din oraş Păcurari, str. Lăpuşneanu, etc., era într'un întunerec absolut. Lămpile electrice nu funcţionau, nici direcţia companiei electrice n'avea măcar scuza c'ar fi fost o noapte luminoasă spre a economisi electricitatea. Edilii noştri nu au fost încunoştinţaţi de cît azi dimineaţă şi asta de către particulari, poliţia şi administraţia nu a observat acest fapt.

Serbarea corporaţiei tipografilor.—Eri Corporaţia tipografilor din localitate şi-a serbătorit patronul.

Incă de la ora opt dimineaţa atît patronii cît şi lucrătorii se adunaseră la sediul Corporaţiei de unde în grup şi cu muzica militară în frunte s'au îndreptat la biserica Sf. Atanasie.

Aci s'a oficiat un parastas pentru sufletele răposaţilor membri ai corporaţiei. S. S. Preotul Arion a ţinut o cuvîntare arătînd serviciile pe care arta tipografică le a adus în împrăştierea credinţei Mântuitorului.

D. I. Breabăn vicele preşedinte al corporaţiei mulţumeşte părintelui Arion.

Terminându-se serviciul religios, cortegiul în aceeaşi ordine parcurge stradele de Sus, Lăpuşneanu, Ştefan cel Mare, îndreptîndu-se spre Galata.

In grădina Sinaia unde are loc serbarea escursioniştii se răspîndesc în grupuri, grupuri, admirînd priveliştea Iaşului.

Un copios banchet urmează, în sunetul muzicei militare, care nu încetează de a delecta pe escursionişti. Se ţin cîte-va toasturi din partea d-lor Breabăn, N. V. Ştefăniu, Vladescu, I. Alexandrescu, Butman. D. Gh. Popescu vorbeşte din partea brutarilor iar d. Lascar din partea dulgherilor.

La ora patru, după ce asistenţii s'au fotografiat în grup, au părăsit grădina Sinaia în aceeaşi ordine îndreptîndu-se spre Localul societăţei.

Tipograf.

Clasificaţia elevilor de la Liceul Naţional.—Cl. VI Modernă: I Brik N. H. Hugo, II Rosenthal L. F. Teofil, III Zalman I. Simon, Zelţer Herş, Savul A. Gheorghe, Viţianu Alex. Răut Gh., Posner Manuel, Herfurt Mihail, Anastasiu Aureliu, Unter Martin, Pavlescu Eug., Veintraub Bernard, Carpus Sp., Găucă Ion, Gusti Ed., Lipşa Alex., Ionescu Alex., Iorga V., Bantaş M., A Costăchioaei D., Chefneux G., Hodan Leon, Raşcu Ion, Hangan C., Misihănescu I., Rosin C. Const.

Cl. VII Reală: I. Apostolescu Ion, II Lobel Hugo, III Pogonat Ionel, Scorţescu Alex., Popescu Petru, Rosenthal Max., Anghel Lupu, Ornstein B., Boureanu C., Ciolan M.

Cl. VII Modernă: I. Thierer Marcel, II Focşăneanu Herman, III Veiler Martin, Grecea Octavian, Jurist Beniamin, Cosmovici N., Rich Iulian, Floriano M., Coroi St., Nichita Gh., Andriescu N., Poclitaru V., Stefănescu D., Genoi G., Cupfer Aureliau, Gavrilescu Emil, Iftodiu Ion, Gheţu Eugen, Bacalu Leib, Buhman Const., Carpus Victor, Gheţu Alex., Ionescu Gh., Pascu D., Ciobanu N., Giurcăneanu Eduard, Rosemblat Ber., Băncilă Gh., Eraclide St., Spiridoneanu Eduard, Stroja Ion.

Cl. VIII Reală: I. Teodoru Henri, II Resmeriţă Teodor, III A Ilincăi Mihai, Goldemberg Lazer, Sion Florea, Vartolomei C., Miclescu Ioan, Popovici Eduard, Bantaş Aurelian.

Cl. VIII Modernă: I. Setlacec Iohan, II Stavrat Olimpiu, III Leon Dimitrie, Leon G., Raşcanu Teodor, Holban I., Simionescu C., Mardari Manole, Grănescu Vasile, Ifrim Const., Tanasachi Evdochim, Beinih Moise, State N., Spaner Froim, Diamant Carol, Wilcho Wilhelm, Holban Ilie, Borş Neculai, Droc Horia, Dima Ion, Ecştein M., Ghica Emil, Softa Gr., Tufli Eduard, Munteanu Edmond, Horoviţ Iosef, Păun Gh., Wisznewski I., Grigoraş N., Manisale Ion, Tironovici M., Profir Petru, Rosin Ion, Schiller W., Brumă C., Popovici Vergil, Radu Eugeniu, Şmil Iosub, Axinte Const., Ionescu Virgil.

Satisfacem numai de cît pe informatorul *Evenimentului* în ceia ce priveşte pe d. Gh. Vezbianu, fostul revizor şcolar de Fălciu şi actual director la şcoala No. 1 din Huşi.

D. Vezbianu a fost rugat a-şi păstra direcţia, de şi competitori erau mulţi. Intre alţii era d. Pan. Bogdan, care în dorul de a căpăta o direcţie se retrage din partidul conservator şi se înscrie în partidul liberal. Pus la carantină vre-o 2 luni, în fine i se dădu direcţia şc. No. 2 de băeţi, înlocuind pe d. T. Dimitriu, cumnat d-lui I. Pivniceriu.

Inde irae! D. Gh. Vezbianu e un devotat membru în partidul conservator, dar, deşi într'un moment crezuse a-şi apropia pe membrii familiei conservatoare din Huşi, făcîndu-şi de cumetri pe 12 fruntaşi ai familiei, a rămas tot răzleţ şi duşmănit de toţi. De aici şi explicarea notiţei din confratele ieşan, cu atîta răutate la adresa d-lui Vezbianu.

In privinţa atitudinei politice d. Vezbian va ţinea calea indicată de şefii săi, iar nu va umbla în cancanuri nocturne, pentru a-şi asigura succese momentane dar... *imorale.*

Duminică 22 Iulie a. c. va fi o consfătuire a partisanilor politici ai lui C. C. Nicu Cişman în casele d-lui deputat Ion Dobreanu, cu care ocasie se va discuta atitudinea ce trebue sa aibă în viitoarele alegeri comunale. După cît transpiră se va hotărî ca Cişmaniştii să nu pună listă dar să intre în înţelegere cu d. Gr. Vericeanu, fost primar conservator ca el să-şi alcătuiască o listă comunală căruia Cişmaniştii îi vor da concursul.

Ministerul Cultelor a delegat pe d. T. Berescu, maestru de gimnastică din localitate şi pe d-nii: Vasilescu maistru de gimnastică din C.-Lung şi G. Ionescu, inspector al învăţămîntului gimnasticei, spre a lua parte la congresul profesorilor de gimnastică ce se va ţinea în August la Louvain, în Belgia.

D. Teodorini, directorul conservatorului de muzică şi declamaţie, a obţinut un concediu de o lună de zile.

D. A. Cirillo, profesor la conservator, îi va ţine locul.

D. Rădulescu, sub-directorul închisorilor, va sosi la începutul lunei August în localitate, spre a face o inspecţie la penitenciarul central şi a se convinge dacă e nevoie de reparaţiuni.

Doui ofiţeri din misiunea japoneză, colonelul de stat major Yacuji Matşuihi şi locot.-colonel de artilerie Z-nsio Iskazaka, însoţiţi de d. căpitan E. Trantomir, au sosit eri dimineaţa cu trenul de 8 şi 30 în localitate, descinzînd la hotelul Traian

Ofiţerii japonezi au vizitat în treacăt cazarmele de la Copou şi Universitatea.

La ora 12, ofiţerii japonezi au plecat cu trenul de Ungheni în Rusia.

Colonelul Yacuji Matsiuhi se duce ca ataşat la St. Petersburg, pe timp de 2 ani, iar lt.-colonelul Iskizaka se va reîntoarce prin Romînia, spre a se duce la Tokio.

Lt.-colonelul Masatori Fucunda, care făcea parte din misiunea japoneză, a plecat din Bucureşti la Constantinopol, unde va rămînea ca ataşat.

Au fost numiţi secretari comunali d-nii Vasile Mohoreanu şi Gh. Dobrovici, cel întăiu la comuna Roşcani în locul d-lui I. Vornicu, demisionat şi celalt la comuna Bucium, în locul d-lui V. Tăutu.

D. D. Sachelaride, inspector al băncilor populare a sosit în localitate.

D-sa va pleca în inspectarea băncilor populare din judeţ.

Membrii comitetului clubului Jokey s'au întrunit eri, pentru a discuta asupra marilor alergări ce vor avea loc la toamnă.

Comitetul a stabilit că alergările să aibă loc în zilele de 14 şi 16 Septembrie, însărcinînd pe d-nii N. Cozadini, şi dr. Georgescu cu supraveghiarea constituirei tribunelor, care vor rămînea permanente.

La aceste alergări se vor decerne premii în valoare de peste 25.000 lei.

Comitetul a alcătuit şi programul pe care'l vom publica în numărul viitor.

La prefectura de judeţ se lucrează la întocmirea listei juraţilor pentru viitoarea sesiune a Curţei cu juri, în conformitate cu noua lege.

Din judeţul Iaşi, vor fi trimeşi la 1 Septembrie, 5 învăţători, care să urmeze cursurile de lucru manual ce se va ţinea la şcoala normală din Cîmpu-Lung.

Societatea de asigurare „Generala" a făcut o propunere profecturei de judeţ de a înfiinţa la moşii asigurări contra accidentelor pricinuite de maşinele agricole.

Numita societate se oferă a plăti dăunatului în cas de invaliditate permanentă sau moştenitorilor în cas de moarte, o sumă egală cu de 500 de ori simria zilnică a lucrătorului.

Cu adîncă părere de rău aflăm încetarea din viaţă a prinţului Gh. Mavrocordat, fiul regretatului Alexandru Mavrocordat, în etate de 22 ani.

Defunctul s'a întors de curînd din străinătate şi se afla de mai mult timp suferind, iar eri a încetat din viaţă la Popeşti.

Trimetem îndureratei familii condoleanţele noastre.

Revizoratul şcolar întocmeşte un tablou de şcoalele rurale din judeţ, care au suferit iarna trecută, din cauza lipsei de combustibil, spre a fi aprovizionate anul acesta mai din timp.

Eri după amiază a căzut pe teritoriul comunei Păuşeşti o torenţială ploaie, însoţită de grindină.

Ploia a făcut multe stricăciuni.

La Hoiseşti trăsnetul s'a descarcat asupra caselor locuitorului Ioan Macovei; casele au luat foc şi au ars împreună cu un stog de fîn şi o şură.

Focul a fost localizat cu multă greutate de către locuitori.

Au fost numiţi:

D. Gheorghe Radovici, intendent al abatorului, în locul d-lui T. Alexandrescu, demisionat; D. Em. Mihailescu, perceptor la abator, în locul d-lui Vasiliu; D. N. Petrovici, perceptor al pieţei Nicolina.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 21 Iulie

D. Haret părăseşte ministerul

Bucureşti.—In unele cercuri liberale se vorbeşte de eşirea d-lui Haret din minister în ajunul deschiderei corpurilor legiuitoare. S'a decis acest lucru de către generoşii partidului liberal ca să nu dee loc opoziţiei de a face o acţiune în potriva guvernului, zădărnicindu-i lucrările pentru reformele agrare şi a căpata în acelaşi timp concursul promis de ea în aceste lucrări.

D. Haret va depune în cameră toată activitatea sa pentru răuşita programului ţărănesc şi în urma votărei reformelor va lua în mâni ministerul Domeniilor.

In locul d-sale la Instrucţiune ar fi desemnat d. Gh. Panu.

Afacerea de la poliţia capitalei

Bucureşti.—Amanta lui Ţigăreanu care a fost găsit mort în arestul poliţiei capitalei, fiind ea însăşi examinată de d. dr. Minovici a fost găsită aşa de crunt torturată în cît renumitul medic legist spune că nici odată în viaţa sa de expert nu i s'a întîmplat să vadă un caz mai grav.

Instrucţia în această afacere continuă şi se crede că comisarul Zenide va fi depus.

Dr. Rakovski reformat

Bucureşti.—Consiliul de reformă compus din d-nul colonel Solacolu preşedinte şi dd. coloneli Petrescu, Dumitrescu şi Călinescu au judecat procesul d-rului Rakovski, acusat de a fi insultat prin ziarul „L'Humanité" armata romînească.

Dr. Rakovski nu s'a presentat, a dat numai o telegramă prin care se scuză că nu poate fi de faţă. Consiliul n'a luat în seamă telegrama primită şi a judecat mai departe, reformîndu-l. Sentinţa a fost scrisă de cel mai tînăr din membrii consiliului care făcea şi oficiu de grefier şi trimisă confidenţial d-lui ministru de răsboiu.

Incercarea de sinucidere a d-lui St. Sendrea

Bucureşti.— D. Ştefan Şendrea profesor universitar fost ministru de justiţie şi om politic destul de cunoscut, mai ales în sferile politice de la Iaşi de unde este şi originar a încercat să se sinucidă, eri, 20 Iulie într'o cameră de la Grand Hotel din Plo. şti.

Din fericire glontele ricoşînd nu ia provocat cea mai mică rană.

D. St. Şendrea suferea în ultimul timp de neurastenie şi cîte-va contrarietăţi suferite ca nereuşite atît a d-sale la colegiuţ I-iu de cameră din Iaşi cît şi a fiului său la Bacău, unde candidase, l'au surescitat foarte mult reducîndu-l la o hotărîre aşa de desperată.

Expulsarea fraţilor Ghepart

Bucureşti.—Se ştie că fraţii Ghepart, cei doi tipografi amestecaţi în greva tipografilor din Bucureşti, au fost plimbaţi spre a fi expulzaţi din Constanţa, la Giurgiu şi de aci la Predeal, autorităţile străine refusînd a îi primi. Poliţia noastră a recurs la o nouă stratagemă: ia îmbarcape un vapor austriac voind a îi debarca la graniţa ungară, dar nereuşind ia redebarcat la T. Severin, unde se găsesc arestaţi până la o nouă dispoziţie.

Congresul meseriaşilor

Buzău. — In localitate s'a deschis congresul tuturor meseriaşilor din România. După lungi discuţiuni s'a votat o moţiune foarte importantă, prin care se spune că meseriaşii din Romînia în unanimitate, cer desfiinţarea corporaţiilor de muncitori, căci ele nu numai că sunt nefolositoare, dar îi împovorează cu greutăţi:

Bandele greceşti

Constantinopol. — Iată amănunte despre nimicirea bandei grece la Serres: Banda a fost nimicită nu în curtea bisericei cum s'a zis ci într'o casă de alături de biserică. Banda a încercat să scape aruncând bombe cari au ucis 2 poliţişti şi 2 soldaţi. Au fost rănite 4 persoane. In seful bandei s'a recunoscut Gogala Mitrus care a luat parte la măcelul bulgarilor la Carageacoe în 1906. Adjutantul militar englez pe lîngă jandarmeria macedoneană anume Elliot, a fosrănit uşor în lupta cu bandele din districtul Drama.

Amănunte despre măcelul din Casablanca

Paris.—Ziarul „Echo" află din sursă autorizată că numărul ucişilor la Casablanca este mai mare de cât după ştirile oficiale. Ar fi vorba de 7 francezi, 3 spanioli şi 2 italieni precum şi de o persoană de naţionalitate necunoscută. Toţi aceştia erau lucrători ai casei Schneider care executa lucrările portului.

Cutremur de pămînt

Esseg.—Ziarele află din Mostar ca eri la orele 11 a. m. s'a simţit un puternic cutremur de pămînt, care a durat zece secunde şi care a cauzat o mare panică. Sunt cîteva stricăciuni produse de acest cutremur. La Sarrajewode asemenea s'a simţit un cutremur de pămînt de o mai mică intensitate.

Evenimentele din Maroc

Tanger.—Busta Bagdadi, şeful mehalei care operează în contra lui Raisuli, neprimind de la El Torres ordinul de a opri operaţiunile în contra tribului Elkmes, a continuat a arde satele şi a trimes mai multe cepete tăiate la Tetuan. După cererea magzemului, banca statului a avansat lui E. Guebbas 5000 de duros pentru trimeterea de trupe la Casablanca.

Manifestaţii anticlericale

Spezia.—In urma descoperirei de fapte imorale într'un institut religios dint'un oraş vecin, au avut loc la Spezia manifestaţii anti-clericale. Eri seara ca la o mie manifestanţi au încercat să atace o biserică şi un colegiu de religioşi. Au atacat pe carabinieri asupra cărora au aruncat pietre şi au încercat a'i dezarma. Carabinierii au fost nevoiţi a trage focuri de revolver ucizînd pe un manifestant şi rănind pe alţi doi. Patru carabinieri sunt de asemenea răniţi.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ța ra 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASÍ

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămădnit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILLULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacist i.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldne.* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitatiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

a Iași la Konya, Răcovița Hareus farmaciști

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de ţară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale* și *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelaşŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forţă organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageţi si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienţa de mai mult de **SESĚ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broşura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN IASĬ: **Farmacie FRATLI KONYA.**

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 [illegible]

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iași — Tipografia H. Goldner strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Directori: Gh. GHIBĂNESCU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 201.—Marţi 24 Iulie 1907

Pedepsele corporale

Un om a fost omorît în bătăi la arestul poliţiei Capitalei, iar soţia lui torturată aşa de crunt în cît medicul legist, care a examinat'o, declară că n'a văzut în cariera lui, ceva mai sălbatec şi barbar.

Pedepsele corporale sunt desfiinţate de legiuitor; ele însă s'aplică şi azi ca şi în alte vremuri. Vina subcomisarului Zenide, acesta e numele torturatorului din poliţia capitalei, este de a fi bătut prea mult, pricinuind moartea şi de a nu fi recurs la concursul unui medic, cum fac poliţiştii ruşi. Aceştia au pe lîngă poliţie ataşat un doctor care indică, după constituţia inculpatului, numărul lovituilor. In cazul acesta Zenide n'ar fi fost vinovat.

Bataia în moravurile noastre trăeşte, de şi este condamnată de legi. Se bate în şcoli, se bate în căzărmi, se bate la poliţie, se bat oamenii între ei şi „a lipi cîteva părechi de palme“ e argumentul şi filosofic şi politic şi uneori şi literar al romînului doct, semi sau incult. E în atmosfera noastră acest obicei barbar şi nu e nici un rău mai puternic de cît cînd el e revărsat în văzduhul unei vieţi sociale.

Cu greu se fac schimbări în cazul acesta. Multă, prea multă vreme e trebuincioasă, ca să poţi inculca convingerea în opinia unui popor, că legea aceasta e trăită şi nu mai corespunde trebuinţelor vieţei.

Şi între mulţi morţi-vii cari trăesc ca o reminiscenţă a vremilor noastre de robie, e fără îndoială şi bataia în toate instituţiile noastre. A-i îngropa pentru totdeauna, e greu, lumea noastră e prea sentimentală pentru trecut şi ar regreta prea mult încetarea lucrurilor şi obiceiurilor ce o leagă de acele vremuri „aşa de fericite“.

Şi atîta timp cît vom onora şi tolera rămăşiţele acestui fericit trecut, cu greu vom păşi pe calea adevăratului progres, cu toate legile mari şi umanitare cu care ne înzorzonăm Constituţia. Pedepsele corporale, au, printr'alte multe rele ale noastre, o înrîurire foarte mare în evoluţia mintală şi morală a poporului nostru. Bataia întăreşte exemplele de violenţă şi o răspîndesc; admirată şi recomandată de cei ce deţin autoritatea şi educaţia neamului, ea s'a introdus şi în viaţa privată şi correctivul cel mai bun pentru copilul leneş, sau nevasta capricioasă, e de multe ori—şi tocmai ca consecinţă învăţămintelor date de exemplele administrative şi pedagogice — tot părechea de palme.

Cît se înjoseşte personalitatea copilului şi a omului prin aceste pedepse corporale nu se ia în vedere şi aci e răul. Un om bătut pierde din stima pentru el însuşi şi în sufletul lui se ridică ura şi răzbunarea cari sunt instincte tiranice. Dostoewski care a încercat pe sine însuşi aceste exemple de tiranie, spune cu multă durere: „Tirania bătăii e un obiceiu. Eu cred că cel mai bun om poate deveni sub lovituri rău şi nesimţitor ca un dobitoc. Sîngele şi puterea îmbată: desvoltă barbaria şi cruzimea şi pot duce pînă la cele mai nenormale manifestaţii. Omul şi cetăţeanul piere pentru totdeauna sub tirania bătăii“.

Legiuitorul anticipînd moravurilor noastre a eliminat bătaia din instituţii, noi însă o păstrăm şi o recunoaştem. O cruciadă trebue îndreptată în potriva pedepselor corporale şi această luptă nu are alt mai mare vrăjmaş de cît pe noi înşine: luptînd cu instinctele noastre, stăpînindu-ne mai mult, vom isgoni şi bătaia din moravurile noastre; iar în administraţie şi instituţii înlocuind'o cu mai multă inteligenţă şi doborînd sistemul pedagogic al vergei şi palmei—vom face ca copiii să preţuiască mai mult personalitatea lor, iar oamenii mai mult cetăţenia, o calitate care nu le este recunoscută astăzi.

Dr. I. Duscian

Haret trebue să plece

Declaraţiile făcute ziarului Adevărul **de către d. C. C. Arion fost ministru al instrucţiunei publice, relative la decisiunea d-lui Haret, pun în lumină încă odată personalitatea pătimaşă a actualului ministru de la instrucţie.**

„Procedarea d-lui Haret, zice d. Arion, nu e o intrare în legalitate ci un act politic. Numirile ce d. Haret voeşte să fie anulate prin decisia d-sale, au fost legal făcute şi deci fără nici un viciu de fond sau de formă.

Ilegal a anulat acele numiri, căci în legiuirile noastre nu e nici o dispoziţie care dă drept unui ministru să anuleze decretele semnate de rege după cererea altui ministru precedent.

Dacă d. Haret şi guvernul liberal fac această inovaţie în viaţa noastră politică, atunci să nu se plîngă cînd miniştrii şi guvernele conservatoare vor proceda la fel, la rîndul lor. Dar o asemenea procedare faţă de profesori va însemna că inamovibilitatea lor iar a devenit o jucărie în mîna oamenilor politici cea ce nu constitue un progres ci un regres în viaţa statului nostru“.

Relativ la comunicatul ultim al d-lui Haret, în care polemizează cu profesorii, d. Arion spune: „Prin acel comunicat d. Haret discută politică cu profesorii nedreptăţiţi ceia ce confirmă şi mai mult credinţa că d. Haret n'a căutat să intre în lege cu decisiunea d-sale, ci a făcut un act politic isbind în profesorii cari s'au manifestat ca oameni politici pentru partidul conservator.“

D. C. C. Arion îşi rezervă dreptul de a judeca procedarea d-lui Haret în Senat unde va aduce-o în discuţie pe cale de interpelare.

Ilegală, pătimaşă, aceasta a fost purtarea ministrului instrucţiei şi ea nu poate fi tolerată, căci e imposibil într'o ţară constituţională ca un ministru să se dedee la acte de persecuţie politică. La campania de presă va urma o campanie parlamentară şi d. Haret va fi nevoit să părăsească un post pe care l'a înjosit cu atitudinea sa de sectar îngust la suflet şi minte.

Petrolişti, nu liberali

Prevederile noastre par'că s'adeveresc. Neastîmpărul pe care îl au liberalii de a cîştiga teren printre ţărani pe care îi pregătesc pentru o problematică reformă electorală, e primejdios. Plimbările d-lui Ursu în judeţul nostru şi a altor agenţi ai poporanismului aiurea,—căci avem convingerea că există o înrudire între agitaţia de la noi şi cele din alte judeţe—încep să dee roadele lor.

La Roman, judeţul socialismului, patria d-lui Morţun şi a d-lui Delimarcu, percusorii socialismului în România şi în prezent al poporanismului, se petrec lucruri grave; agitatori ordinari cutreeră satele împotrivindu-se puterilor administrative. In Dolj un arendaş a fost ucis de ţărani în plină zi pe cînd trecea la moşia sa. In judeţul nostru ţaranii s'arată foarte puţin dispuşi faţă de proprietari şi arendaşi şi raporturile între ei sunt foarte delicate.

In cele mai multe comune din judeţ ţaranii refuză plata pămînturilor arendate lor, astă primăvară în urma răscoalelor. La Scobălţeni e un început de revoltă, ţăranii sunt foarte agitaţi împotriva arendaşului moşiei care nu-i lasă să ridice recolta până nu nu vor face plata; arendaşul a fost nevoit să ceară ajutorul autorităţilor.

Iată pînă în prezent unde suntem.

Şi pe cînd aceste lucruri se petrec, d. Ursu călătoreşte cu traista sa plină de reforme şi cerinţi pentru populaţia rurală. Neatenţia asta a liberalilor ca să nu o numim mai rău, e ea pornită într'adevăr din convingerea că propaganda d-lui Ursu va aduce un folos chestiei rurale sau poate e şi aci vr'un truc *liberal?*

Văzîndu-se în imposibilitate de a aduce pe o cale legală, prin parlament, o soluţie chestiei agrare, ei au răspândit emisarii lor ca să semene revolta. Căci sunt cîţi-va economişti printre tinerii liberali—foşti socialişti—cari au o astfel de concepţie, că proletariatul agricol nu-şi va putea dobîndi emanciparea şi nu va fi stăpîn pe sol şi uneltele de lucru de cît distrugînd clasa exploatatoare, pe proprietari—ca să vorbim în limbagiul lor.

Suntem nevoiţi să credem că propaganda aceasta făcută de învăţători şi preoţi are imboldul acestor economişti liberali; altfel nu putem pricepe cum un partid burghez bazat pe respectul proprietăţei individuale şi pe respectul muncei altuia să lase ca o ceată de oameni cu o mentalitate revoluţionară să cutreere satele propagînd tocmai contrariul principiilor fundamentale ale partidului. D. Banu a arătat din ancheta făcută mentalitatea seminariştilor de azi; ea a fost şi a seminariştilor şi normaliştilor de eri—azi preoţi şi învăţători şi putem pricepe ce trebuesc să fie conferinţele d-lui Ursu făcute cu concursul acestor oameni vraşmaşi naturali ai averei şi deţinătorilor ei.

Şi d. Sturdza mai are pretenţia de a fi şeful partidului; dar nu vezi c. c. Mitiţă că d. V. G. Morţun are directiva harababurei pe care d-ta te încumetezi s'o numeşti casa şi familia liberală?

Moartea pictorului Grigorescu

Sunt rari talentele mari şi originale şi cu greu apar pe orizontul activităţei noastre artistice ca să nu deplîngem mai mult ca ori care alt popor perderea lor. Moartea lui Grigorescu, cel mai mare pictor al vremilor noastre, trebuie să fie plînsă de toţi Romînii. Artist naţional prin excelenţă, întrunind pe lîngă cele mai înalte sentimente patriotice o desăvîrşită concepţie artistică, Grigorescu a dat mai ales în compositiile sale de răsboiu, pagina cea mai frumoasă a istoriei noastre. Ca pictor de gen şi de tipuri, a fost neîntrecut lăsînd o comoară nepreţuită de lucrări în această direcţie; ca pictor bisericesc, a lucrat în primii ani ai vieţei sale foarte mult şi în special a zugrăvit mănăstirea Agapia.

De origină modestă, fost ucenic la un meşter care avea specialitatea zugrăvirea cu flori a cuferilor de lemn cum se obicinuia pe vremuri, Grigorescu a rămas, cu toate succesele venite în urmă, pururia modest şi retras, de aceia şi viaţa lui a rămas necunoscută.

Romînia perde în Grigorescu pe unul din cei mai iluştri fii ai săi şi credem că toţi romînii vor cere funeralii naţionale pentru ilustrul mort.

Armonia liberală?

Armonia dulce care ar fi domnind în sînul partidului liberal şi pe care o proslăvesc cu mii de imnuri gazetele liberale, pare a fi o himeră. De fapt sunt mari neînţălegeri şi se pregătesc serioase lupte interioare cari de pe acum îşi arată ici, colea, colţii, iar la toamnă vor isbucni în toată puterea lor.

Toate aceste frămîntări lăuntrice ale partidului liberal pornesc de la crescînda preponderanţă a elementului tînăr în diriguirea afacerilor şi eliminarea în bloc a vechilor cadre. De drept preşedinte al consiliului şi directorul moral ca să zicem aşa al acestui guvern, e d. Ionel Brătianu şi generoşii. D. Sturza are drept la un vot consultativ şi numai în cazuri extreme îi se cedează cîte o mică favoare.

Aşa am văzut cum elementele puternice şi fără care nu se puteau concepe cabinete liberale, ca d. d. Stoicescu, Porumbaru, Şendrea, Poni, au fost eliminate din înalta ocîrmuire şi reduşi la rolul de simpli membri, încredinţîndu-li-se cîte un loc neînsemnat de deputat sau senator, ba chiar d-lui Şendrea şi această onoare i-a fost refusată. Această situaţie nu putea conveni bătrînilor şi devotaţilor liberali cari au urmat fidel politica d-lui D. Sturza.

D. Stoicescu, care e poate temperamentul cel mai combativ dintre vechii liberali, nu s'a lăsat a fi ast-fel desconsiderat şi lăsînd ca epoca de frămîntări provocată de rescoale să se potolească, a şi început a se ivi în fruntea nemulţumiţilor. Audienţa sa la Palat; svonurile cari circulă asupra apariţiei unei gazete liberale pe care d. Stoicescu ar fi înzestrat'o cu 50,000 de lei spre a apare în toamnă; diferitele nemulţumiri ivite mai în toate oraşele ca la Brăila, Slatina, Tecuci,—nu mai vorbim de Iaşi unde ruptura e complectă între cele două elemente liberale—ne face să credem ca toamna aceasta ne pregăteşte frumoase surprize.

Lupta se va da şi pe terenul chestiei agrare. Tineritul liberal are un program hotărît. D. Sp. Haret va părăsi ministerul spre a lua în mâni conducerea luptei pentru votarea reformelor generoase, între care votul universal, casa rurală, monopolul alcoolului, tocmelele agricole etc. etc., ar fi înscrise. Acestor reforme şi în special casei rurale d. Stoicescu voeşte a îi opune un program mai restrîns şi mai potrivit situaţiilor de azi. D. Sturza cu fina sa diplomaţie, nu a spus pînă acum nimic dar tocmai tăcerea sa, care e contrarie obiceiului *D-sale* de a prea vorbi e un simptom că preşedintele consiliului ar încuraja o mişcare împotriva casei rurale. De altfel acest fapt se adevereşte prin respectarea celei mai mari linişti în privinţa acestei chestiuni în interviewul pe care d. Sturza l'a acordat corespondentului de la *Temps*. Toamna ne pregăteşte surprize. Aşteptăm!

OAMENI ŞI LUCRURI

SILUETA....

Dintr'un colţ al tramvaiului în care mă urcasem, mă întâmpină un zîmbet senin, în vitător, ca o prietenoasă chemare. Cunoscui că doamna avea o întrebare de pus, o simţiam fluturându-i, grăbită, pe buzele trandafirii şi m'aplecai puţin.

— D-ta, care scrii la gazete o să ştii de sigur cine e pseudonimul X care-şi perde vremea cu siluetele în ziarul...cutare.

Mărturisesc, am rămas perplex şi puţin..... ruşinat. N'aveam cea mai elementară idee despre acea literatură de care se interesa frumoasa şi tânăra doamnă.

...Şi avea o intensă strălucire în ochii mari, negri, măriţi şi înnegriţi încă prin umbra unor gene lungi; iar lumina lor punea în relief albeaţa de crin a unui obraz oval, de o corectitudine desăvârşită şi cu deosebire simpatic, încadrat în cununa unui păr negru şi strălucitor ca abanosul.

— Dar, iată-mă alunecat în stilul siluetelor, în stilul acelei literaturi frivole, dar atât de căutate şi căriia damele frumoase, cum este tovarăşa mea de drum, se inchină, se preocupă de ea, îi dau toată atenţiunea şi toată gloria pe care —probabil—o merită, toată încuragiarea şi expanziunea ce înfloresc în lumina unui zîmbet binevoitor.

Vedeţi: nu e nimic mai neînsemnat, mai deşert, mai fără preţ şi fără durată ca traiul şi conţinutul efemer al acelui gen „literar“—căruia un mehenghiu i-a dat numele falş de „siluetă“ şi care, aşa cum se practică încă din cînd în cînd în unele din ziarele noastre de provincie; —e o nereuşită parodie a unui frumos gen literar care există în apus, dar care presupune cu totul alte condiţiuni şi altă atmosferă.

Şi totuşi! Dacă judec după curiozitatea, nerăbdarea şi dorinţa ce se manifestau în acea clipă în privirea vioae a frumoasei călătoare din tramvay, după uşoara dar vizibila emoţiune cu care-mi pusese întrebarea, îmi vine să cred că tot e ceva serios şi de merit în scrisul acela efemer care izbuteşte a interesa, a preocupa şi poate a impresiona pe cele mai capricioase, pe cele mai ideale cetitoare ce-şi pot dori şi visa scriitorii ziarelor, scriitorii în general.

Intru cît ar fi mai inferioară *această* literatură celeilalte, acelei aşa z se „adevărată“ care lasă atît de reci şi nepăsătoare atîtea inimi şi nu reuşeşte să aprindă nerăbdarea şi emoţiunea în privirile celor mai frumoşi ochi negri?

Cu oarecare bunăvoinţă, găsesc nu numai o surpriză, nu numai o reală plăcere în scurta şi incidentala convorbire cu tânăra doamnă, dar şi un învăţămînt. Clasificarea nedreaptă a scrisului în literatură „serioasă“ şi „frivolă“ sau „uşoară“ nu are temeiu. Când în jurul unei „siluete“ se adună un şir de capete frumoase şi de priviri scânteietoare pentru a o citi, a o med ta, a o studia, a o analiza,—nu merită oare bucata aceea, indiferent de valoarea ei ca literatură, consideraţiunea şi lauda noaastră? La ce bun s'o criticăm cu gramatica ori cu sintaxa clasică în mînă? O singură privire frumoasă cum e a doamnei care m'a onorat cu întrebarea, e deajuns ca să consfinţească nu numai meritul, dar gloria şi imortalitatea unei bucăţi, şi învidiez cu sinceritate pe fericitul şi anonimul confrate care i-a făcut, ori îi va face de acum înainte silueta şi-şi va atrage recunoştinţa, graţia unei atari cetitoare.....

Rodion

Cuvîntarea d-lui T. Burada [1])

ţinută la mormîntul regretatului Gr. Buţureanu

Intristată adunare,

Moartea a răpit iarăş un om de valoare, tocmai în timpul celei mai spornice activităţi şi la o vrâstă cînd putea să numere încă mulţi ani de viaţă. Din partea Societăţii ştiinţifice şi literare „Arhiva“ din Iaşi, vin să depun pe mormîntul lui Grigore Buţureanu o amintire de recunoştinţă, din partea întregii societăţi pe care în anul 1889, Grigore Buţureanu a chemat-o la viaţă sub preşedinţia ilustrului defunct Grigore Cobâlcescu. Societatea a fost înfiinţată prin iniţiativa şi neobositele stăruinţi ale lui Grigore Buţureanu şi că gîndul seu de a înfiinţa societatea a fost rodnic, se vede de pe rezultatele activităţii acestei societăţi, care numără acum 19 ani de existenţă şi al cărui organ revista „Arhiva“, întră în al 18-leaan al existenţei sale, adunînd în jurul ei un mănunchiu bogat de talente, care a susţinut vechea reputaţie literară şi ştiinţifică a Iaşului.

Grigore Buţureanu însă nu numai a contribuit la înfiinţarea Societăţii, ci în însuşirea lui de Secretar general, a fost unul din membrii cei mai harnici ai ei. Cele 18 volume ale *Arhivei*, numără multe şi însămnate lucrări ale distinsului profesor Grigore Buţureanu, care alături cu Neculai Beldiceanu nedespărţitul seu tovarăş—răpit şi acesta prea timpuriu ştiinţei—au pus cei d'intâi temelia studiilor preistorice în Moldova.

Grigore Buţureanu pentru cercetările sale de arheologie şi antropologie de mare preţ, a fost numit corespondent al Societăţei de antropologie din Paris. Academia Română faţă cu importanta scriere a lui Grigore Buţureanu *Origina Arilor*, a publicat-o în Analele sale.

Grigore Buţureanu era un naţionalist înfocat şi a lucrat pe cît i-a stat prin putinţă pentru apararea sfintei cauze naţionale atît a romînilor din ţară cît şi a celor în afară de regat, sacrificîndu-să cu cel mai mare devotament la propăşirea Ligei pentru unitatea culturală a tuturor romînilor.

El a căutat în totdeauna să deştepte în şcolarii săi iubirea de ţară şi de neam, care în învăţăturile istorice stă ascunsă ca scînteia în cremene.

Ca inspector al şcoalelor primare s'a interesat cu deosebire de pătura de jos a poporului şi el adunase un material preţios de observaţiuni asupra şcoalei rurale.

Acum chiar în zilele trecute am avut ultima întrunire cu el.

Plin de entuziasm şi cu dragoste neţărmurită a luat parte împreună cu membrii societăţei la tradiţionala escursiune anuală, care în anul acesta s'a făcut la mănăstirea Cetăţuia a lui Duca-Vodă. La vederea halului de părăsire neertată în care se găseşte sala gotică din acest monument, Buţureanu pătruns de un înalt sentiment naţional, a fost dureros mişcat de nepăsarea ce se arată monumentelor noastre istorice şi a propus ca societatea prin modestele sale mijloace să facă tot ce-i va sta prin putinţă, pentru ca să apere de urgia timpului şi a nepăsărei, această sală gotică şi să se transforme cu întregul monument într'un muzeu naţional istoric.

Grigore Buţureanu se duce dintre noi, ne părăseşte pentru vecie! Cu durerea însă în suflet, ne putînd face nimica în contra hotărîrilor soartei, neluăm rămas bun de la acest stimat şi scump prietin, de la acest om cinstit şi de caracter, naţionalist înfocat, destoinic învăţător şi îndrumător pe calea culturei.

Să-i fie ţărina uşoară!

1). Din prea multă îngrămădire de materie, n'am putut până în prezent să publicăm discursul d-lui T. Burada ţinut la mormîntul mult regretatului nostru director, din partea societăţei „Arhiva“, al cărei membru fondator şi devotat a fost Gr. Buţureanu.

D. Ursu deputat, nu glumă

D. Ursu, deputatul d-lui Stere, arată că e un om inteligent şi îşi pricepe tot aşa de bine rolul ca şi colegii d-sale. In goana pe care o face în sate nu se mulţumeşte să joace rolul unui propagandist ci şi-a însuşit şi dînsul omului politic care promite slujbe, destitue vechi slujbaşi, cari nu sunt de ai noştri, procopseşte nepoţi—într'un cuvînt e săvîrşirea însă-şi a deputatului *modern-styl*. Iată cîte-va din isprăvile d-sale:

1) Revocarea primarului din *comuna Şipote* pe simplu argument c'ar fi pus de conservatori.

2) Inscenarea unei cabale—d. Ursu şi cabale—primarului din *Coarnele Caprei* pe care îl acuză de a fi sustras *nişte bani*, parc-ar fi perceptor primarul. Ancheta orînduită n-a dat nimic, totuşi d. Ursu îi numără zilele acestui primar ne-ursist.

3) *In comuna Roşcani*, un nepot al d-lui Ursu, învăţător, nu poate agrea o altă dinastie de cît a Urşilor în ocîrmuirea comunei şi prin fel de fel de intrigi rurale caută a discredita pe d. Movilescu vechi conducător al comunei—care însă n'ar fi liberal.

4) Secretarul *comunei Epureni* un anume Iordăchianu sub inspiraţia d-lui Ursu cu care face azi propagandă la ţeară iar în trecutele răscoale a jucat un rol însemnat—a cerut el singur o anchetă contra primarului acestei comune. De fapt şi aci e vorba de o revocare cu scop de a fi pus vr'un pui de urs.

D. Stere a făcut o achisiţie nemerită în persoana d-lui Ursu şi cred că se poate mîndri că un adevărat ţăran poate da înainte cu mult unui surtucar cînd e vorba de intrigi, anchete, procopsire de nepoţi etc. Dar, abia am început—ni se promit lucruri şi mai nostime.

DIN SLANIC

— corespondenţă specială —

Am venit aici să caut odihna trupului şi a minţei. Şi dacă în interesul ziarului am rânduit însemnările aceste,—să nu se caute în ele de cît impresiile unui obosit, iar nici de cum notele sistematizate care ar trebui să alcătuiască un adevărat articol de reportaj.

Cu toată vremea capricioasă, care face turizmul aproape imposibil, sezonul e plin de animaţie, după cum vilele şi otelurile sînt pline de lume. Şi în văgăuna aceasta de munţi, unde natura e aşa de superbă şi pământul aşa de bogat în izvoare generoase, viaţa ia o înfăţişare astfel, că dacă n'ai fi decorul măreţ al firei, n'ai deosebi-o de acea a tîrgurilor părăsite.

Dar dacă impresia aceasta o dă centrul, cu parcul şi cu cazinul său, lucrul se schimbă dimineaţa cînd ceasul curei adună lumea în jurul izvoarelor salutare, —sau pe orice vreme, în aleele boltite din pădure. Aici toate preocupaţiile, toată eticheta şi tot convenţionalizmul dispar, —şi nu rămâne de cît grija comună a tuturor celor cari caută puţină întremare de forţe risipite.

Şi e firesc să fie aşa cînd Slănicul are un atât de mare belşug de mijloace—aer, ape, aplicaţii de hidroterapie, munţi şi pădure—pentru satisfacerea mai tuturor afecţiunilor organice. E tipică altfel convorbirea ce am surprins-o cînd-va în umbra tainică a unei poteci, între doi care-şi făceau confidenţe... cum să zic ?... balneare.

— Şi ce ţi-a dat d-tale ? zice unul din cei doi solitari, pe urma cărora veneam încet, din întîmplare.

— No. 3 dimineaţa; peste zi No. 1 şi hidroterapie.

— Curios ! răspunde celalt. Cu mine acelaş lucru. Se vede că avem aceeaşi boală.

— Eu am nevoe să slăbesc.

— Eu însă dimpotrivă trebue să mă'ngraş.

Ar greşi însă cine ar vedea lucrurile altfel de cum sînt. Serviciul medical se face în cele mai fericite condiţiuni, sub conducerea medicilor consultanţi Dr. Russ şi Dr. Brăescu. Acesta din urmă specialist în afecţiuni nervoase, are în acelaşi timp şi conducerea hidroterapiei, cu asistenţa doctorului Stenner; şi interesul, energia şi iscusinţa ce o depune în împlinirea sarcinei ce şi-a luat-o, au făcut din el unul din factorii cari asigură marele succes al Slănicului.

Distracţiile obicinuite în partea locului sînt cunoscute. „Căişorii" atrag pe toţi micii vânători de noroc, printre care sexul frumos îşi are contingentul său; iar sus, sălile cazinului sînt înţesate de cei cari înaintea verdelui fraged de peluză şi de pădure, preferă verdele postav al meselor de joc.

Uneori senzaţiile căutate sînt alese cu oarecare dibăcie, şi cu o notă de neprevăzut. Nu cred însă că pentru ce mă priveşte, aşi fi primit să iau parte în micul grup, care de-asupra fermecătoarei „cascade", acum câteva zile instalase o mică sucursală a cazinului,—de şi mi s'a părut să văd, din departare, profiluri destul de gingaşe şi rîsete destul de argintii..... Ci rămân de partea celor, pe cari-i socot, de altfel, cu mult mai în profit, şi cari nu caută decât liniştea umbrită a pădurei, sau aerul curat al parcului pe care către seară în nesfârşite meandre, îl brazdează delicate libelule.

Dar dacă Slănicul impune întâetatea naturei, nici viaţa artistică nu e uitată. Astfel lumea doritoare de frumos şi de armonie a avut de curând prilejul da a asculta pe tânara—dar deja marea artistă—Maria Marin, al cărui concert, în sala de muzică a cazinului regal, a fost un adevărat.... regal artistic.

Dacă amintesc şi prezenţa lui Liciu cu trupa sa, compusă din multe elemente ale societăţei dramatice din Iaşi,—dacă adaog că d-na Bârsescu-Radovici, înainte de plecarea sa din ţară, a ţinut să ofere Slănicului o serie de reprezentaţii din alesul său repertoriu,—e uşor de înţăles pentru ce multă lume, în serile „de farmec pline" vin să umple sala mică dar cochetă a teatrului dela Cazino.

Numai se vede că grija aceasta de a căuta plăcerile frumosului aiurea de cât unde trebue—e întru câtva nefastă. Natura e supărată pe Slănic, pe care-l pedepseşte cu ploi dese — şi din fericire trecătoare.

Ar fi de regretat, dacă sub aversele repezi, sau sub ploile mărunte şi line, cu o nuanţă de melancolie de toamnă, văgăuna această minunată pe munţi împăduriţi n'ar păstra mereu farmecul său de tinereţă exuberantă şi de eternă frumuseţă.

Faust.

Litere-Ştiinţe-Arte

In articolul d-sale asupra „Imprejurimilor Iaşului" colegul nostru d. dr. Duscian zugrăvind într'un stil colorat şi sugestiv, cîte-va din frumoasele localităţi şi puncte istorice ce posedă oraşul nostru, a atins şi chestiunea excursiunilor, instructive şi plăcute în acelaşi timp.

Faptul că Ieşenii sunt cam... leneşi în privinţa acestui gen de excursiuni provine dintr'o pricină culturală, intelectuală, din lipsa de interes istoric pentru splendidele împrejurimi şi pe dealtă parte din lipsa gustului pentru elementul pitoresc în general, lipsuri izvorîte din o lacună în educaţia noastră şcolară. Ţările apusane cultivă cu un zel nemăsurat obiceiul escursiunilor şcolare, menite a dezvolta noţiunea de frumuseţe naturală ca şi interesul pentru localităţile de însemnătate istorică, ale oraşelor respective. Escursiunile, întreprinse sub conducerea pedagogilor iscusiţi realizează astfel dictonul clasic de utile dulci *a uni folosul cu plăcerea şi de a întipări în minţile unei generaţiuni iubirea pentru regiunele pitoreşti şi în acelaşi timp pentru însemnătatea istorică a lor, dacă au.*

Ceea ce vrîsta copilăriei imprimă rămîne neuitat pentru toată viaţa, iar gustul pentru escursiunile pitoreşti devine în acest caz o adîncă necesitate psihică transmisă de la o generaţiune la alta. Dascălii noştri au menirea de a desvolta acest sentiment nobil al iubirei de frumos,—foarte rudimentar însă la noi.

*

Libraria Moldova a lui Şaraga a încredinţat spre cetire d-lui Gh. Ghibănescu 3 pergamente foarte bine păstrate.

Iată cuprinsul unuia din ele:

Uric de la Petru Şchiopul din 7099 April 30, (1591), scris în Iaşi de Borcevici, prin care se dă lui *Stamate stolnic* satul Broştenii din ţinutul Dorohoiului, care sat a fost domnesc ascultător de ocolul Stefăneştilor. Cauza este că acest Stamati stolnicul a slujit personal pe Petru Şchiopul în ţări străine.

Se ştie viaţa plină de sbucium a lui Petru Schiopul în pribegie, petrecută la Innsbruck. Intre slugile sale mai de aproape trebue să socotim pe acest stolnic Stamate.

*

Statistica spectacolelor pariziane pe 1906 probează că producţiunea teatrală e din cele mai fecunde. Au fost 670 premiere, afară de 165 piese tipărite, care n-au putut vedea lumina rampei.

*

Cu privire la aceasta putem anunţa că pentru anul teatral viitor Parisul pregăteşte destule noutăţi atrăgătoare pentru iubitorii de spectacole frumoase. Aşa: Opera cea mare va da „Bachus" de Catule Mendès, muzica de Massenet şi „Penelope" muzica de Gabriel Faure. Noul teatru al fraţilor Isola va cînta „Herodiada" de Massenet, „Orpheus" de Glück, „Vivandiera" de Godard şi „L'attaque du Moulin" de Zola şi Alfred Bruneau. Opera comică prepară: „Povestea lui Tristan" de Claude Debussy. In noua Operă populară se va da: „Naïs Micoulin", ca noutăţi: „L'Autre" de Margueritte, „Deux hommes" de Capus, „L'amour veille..." de Caillaret, „La Maison" de Mirbeau şi Nathanson etc., etc.

*

Mark Twain îşi scrie *Memoriile*. El dictează cîte trei oare în fiece dimineaţă; în acest mic interval de timp cîştigă 5000 de franci, căci fiece cuvînt ce va scrie şi semna deacuma înainte îi este dinainte cumpărat cu preţul de 75 bani cuvîntul. Cel puţin aşa ne asigură humoristul însuşi. Mark Twain e trecut de 70 de ani.

Informaţii

Ni se scrie din Focşani:

Azi s'a efectuat alegerea colegiului I, al consiliului general. Liberalii de şi au prezentat o singură listă totuşi ruptura s'a manifestat prin abţinerea de la vot a generoşilor.

D. N. Săveanu a reuşit să formeze liste cu candidaţi agreaţi de d-sa. Prefectul şi ceilalţi ai sei sunt consternaţi de lovitura primită şi cu toţii au declarat resboi pentru alegerile comunale care se vor face la toamnă.

—

Azi dimineaţă a fost găsit mort în grajdul d-lui Irimescu, din strada Banu No. 1, servitorul Gh. Bottez, de la d. C. Constantiniu.

Parchetul a fost înştiinţat şi s'a deschis o anchetă.

—

Sîmbătă noapte, un incendiu s'a declarat la casele din strada Golia No. 4.

Focul luase naştere de la un hogeag stricat şi s'a propagat la podul casei.

Din fericire sosind pompierii la timp, focul a fost localizat.

—

Intinderea culturilor în jud. Iaşi pe anul 1907.—In judeţul nostru, după datele statistice culese la Prefectura de judeţ, numărul agricultorilor se rîdică la cifra de 23,682 din care 111 mari agricultori, cari au cultivat întinderi de 100 hectare şi mai mult, şi 23,571 mici agricultori cari au cultivat terenuri mai mici de 100 hectare.

Totalul întinderei culturilor pentru marii agricultori se urcă la 65,481 hectare, iar pentru micii agricultori la 74,215 hect. Intră aici şi cultura viilor şi a livezilor de pruni, pe lîngă cea a porumbului, grîului etc.

Intinderea culturilor pentru diferitele specii de plante cele mai principale, sunt următoarele: 25.226 hect. mari agricultori şi 2.971 hect. mici agricultori, porumb: 14.106 hect. mari agricultori şi 45.866 hect. mici agricultori, orz şi orzoaica: 9858 h. mari agricultori şi 7230 h. mici agricultori: ovăz: 4116 h. mari agricultori şi 1060 h. mici agricultori; vii: 194 h. mari agricultori şi 1874 h. mici agricultori; fîneţe artificiale: 1694 h. mari agricultori şi 395 h. mici agricultori; fîneţe naturale 9257 h. mari agricultori şi 12254 h. mici agricultori.

Celelalte plante ca meiul, hrişca, rapiţa, cînepa, fasolea, cartoful, sfecla etc., se cultivă pe mici întinderi.

Totalul semănăturilor şi fîneţelor se repartizează altfel:

a) pe proprietate: 12533 h. marl agricultori şi 48898 h. mici agricultori;

b) pe pămînt luat cu arendă în bani: 52749 h, mari agricultori şi 23044 h. mici agricultori;

c) pe pămînt luat cu dijmă: numai 74 h. mici agricultori.

—

Ecouri clericale.—Vineri 27 Iulie, se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Sf. Pantelimon, din strada cu acelaş nume.

Serviciul divin va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, vicarul Mitropoliei.

*

In satul Focurile s'a început construirea unei biserici.

Noua biserică se construeşte din iniţiativa sătenilor.

*

Se ştie că schitul „Tărîţa" din dealul Răpidea, pendinte de Epitropia cassei Sf. Spiridon, a fost de curînd restaurat din nou.

La 27 a lunei curente urma să se facă sfinţirea; din cauză însă că mai sunt de îndeplinit oarecari lucrări de pictură, sfinţirea se va face în ziua de 15 August cu ocazia serbătoarei „Adormirea Maicei Domnului", cînd e şi hramul schitului.

*

I. P. S. S. Mitropolitul se va reîntoarce în localitate la 10 August.

La 15 August I. P. S. S. Mitropolitul se va duce să inspecteze mănăstirile şi spre a vizita lucrările ce se fac pentru restaurarea Mănăstirelor Varatec şi Agapia.

—

Cu începere de la 9 Iulie şi până la alte dispoziţiuni, partea administrativă a ziarului, se va face de tipografia Goldner.

Ori-ce cerere de abonament, de anunţuri, schimbări de adrese, mandat doştal, se vor adresa tipografiei Goldner.

—

Pe timpul verei administraţia „Opiniei" face abonamente lunare:

In ţară, o lună lei 1·50
In străinătate o lună „ 2·50

—

Ministerul de interne a confirmat pe d. Xenofont Eraclide în postul de al doilea ajutor de primar al Comunei Iaşi.

—

Lucrările pentru construirea tribunelor la hipodromul de la abator vor începe săptămîna viitoare.

Alergările vor avea loc în zilele de *14 şi 16* Septembrie a. c.

In ziua de 15 Septembrie, d. dr. Jocu, inspector veterinar, va ţinea o conferinţă la Teatrul Naţional.

S'a intervenit la direcţia generală a c. f. r. pentru a acorda o reducere de 50 la suta pe c. f. persoanelor din provincie care ar vrea să asiste la aceste alergări.

—

Schimbaşii din regimentul 13 Stefan cel Mare, au fost chemaţi pentru Duminică 29 Iulie a. c., spre a face exerciţii de tragere la ţintă cu cartuşe de resboiu.

—

Revizoratul şcolar al judeţului a primit mai multe cereri pentru deschiderea de azile confesionale.

Cererile au fost înaintate ministerului.

—

Eri după amiază a avut loc la Popeşti înmormîntarea prinţului Gh. Mavrocordat.

Prohodul a fost oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, vicarul Mitropoliei, asistat de Economii Stavrofori Dimitrie Popa, Chiriac Neculau şi arhidiaconii V. Marţian şi Chesarie Ştefănescu.

Serviciul religios a fost acompaniat de corul condus de d. A. Cirillo.

—

Tragerea loteriei Templului israelit.—Eri s'a efectuat, în localul Primăriei, tragerea loteriei pentru reclădirea Templului israelit din Iaşi:

Au eşit cîştigătoare următoarele numere:

400, lei No. 7366
150 lei, N-rele 6121 şi 8731
100 lei, N-rele 9699, 3157
50 lei, N-rele 4787, 7827, 2897, 2356 5996, 8616, 8848, 6549, 1473, 3799
10 lei, N-rele 00480, 05580, 07286, 05138, 02275, 0999, 01496, 01876, 03078, 06921, 07223, 06003, 06929, 02512, 05158, 04692, 06819, 05821, 06016, 08342, 07169, 08864, 00862, 01077, 04309, 02728, 05527, 01167, 06841, 00377, 07517, 05357, 05812, 05392, 00265, 00715, 04965, 08294, 07955, 04899, 09094, 02091, 09093, 05881, 09004, 03190, 01273, 05360, 08765, 04183, 08747, 02285, 07805, 05154, 04770, 05072, 01250, 04150. 02396, 06840.

—

DIVERSE

— Eri femeea Maria Popovici din str. Ponoara No. 4, scoborîndu-se jos din tramvai în strada Păcurari înainte ca vagonul să se oprească a alunecat şi a căzut izbindu-se cu capul de trotuar.

Nenorocita s'a ales cu o gravă leziune la cap şi a fost transportată la spitalul Sf. Spiridon.

— Locuitorul Gheorghe Pădurariu, din comuna Ciurea venind eri cu trăsura în oraş, pe strada Socola a dat peste un copil da doi ani a lui Moise Şaia, din strada Socola No. 102, rănindu-l.

— Poliţia din Capitală a cerut autorităţilor noastre urmărirea şi prinderea lui Albert Bako, meseriaş fierar, supus ungur, care a dispărut din Bucureşti.

De asemeni, a dispărut din Capitală Haim Burăh Melamed, supus rus, care fusese trimes de autorităţile din Iaşi, celor din Bucureşti, şi care urma să fie expulzat.

— A fost arestată femeea Elena Grigoraş din Negreşti, care a escrocat pe mai mulţi săteni cu leacuri băbeşti.

7

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

MARGARETA.—Iată-mă, mamă mare, sunt gata. Să ne grăbim. N'am astîmpăr să văd mai curând rochia aceasta gata.

D-na ARMIERES, *către soacra ei.*—Vei cina cu noi?

D-na ARMIERES-mama.—Nu... Ştii că mă culc aşa de vreme!

Se îndreaptă spre eşire, servitoarea îi dă o pelerină pe care o pune.

D-na ARMIERES.—Ah! şi Valentina? Nu mi-ai spus ce făcea.

MARGARETA, *jenată.*—Ea..,

D-na ARMIERES.—De ce n'a venit?

MARGARETA.—Valentina nu e acasă.

D-na ARMIERES.—Valentina?

MARGARETA.—Da, maman.

D-na ARMIERES.—Singură?

MARGARETA.—Singură.

D-na ARMIERES.—Cînd a eşit în oraş?

MARGARETA.—Imediat după dejun.

D-na ARMIERES.—Cine ţi-a spus?

MARGARETA.—Ortansa.

D-na Armieres sună.

D-na ARMIERES.—Unde s'a dus?

MARGARETA —Nu ştiu.

D-na ARMIERÈS.—Iată ceva frumos!

D-na ARMIERES-mama.—Ei bine! Margareto?

MARGARETA.—Sunt gata! La revedere maman. Sărută pe tata dacâ va reintra înaintea mea.

D-na ARMIERES.—Nu întîrziaţi prea mult la croitoreasă. (*Margareta şi d-na Armierès mama es. Iulia intră*) Imediat ce d-şoara Valentina va reintra.

IULIA *foarte natural.*—Domnişoara e în odaia ei, doamnă.

D-na ARMIERÈS.—S'a întors atunci. Bine! Spune-i să vie... (*Servitoarea ese şovăind).* Iulie, la ce oră a plecat d-şoara?

IULIA.—La două.

D-na ARMIERÈS—Şi de ce nu m'ai încunoştiinţat?

IULIA.—.. Doamnă.

D-na ARMIERÈS.—Şi ştiu încă că asta nu e prima ei eşire. Tu nu mi-ai spus nimic.

IULIA.—Doamnă.

D-na ARMIERÈS.—Şi cînd a eşit întăia oară?

IULIA.—Luna trecută.

D-na ARMIERÈS.—Şi de atuncì, de cîte ori?

IULIA.—Cinci sau şease ori—cel mult de şeapte ori.

D-na ARMIERES.—Cu tîne?

IULIA.—Singură.

D na ARMIERÈS.—Şi domnişoara Valentina singură ţi-a poruncit să nu m'avertizezi.

IULIA.—Da! Eu am spus domnişoarei că într'o zi sau alta doamna are s'afle şi.....

D-na ARMIERES.—Bine, o aştept (*Iulia ese. Ceal'altă servitoare, ia în timpul acesta cescile de ceai*). Ortansa... Dacă domnul revine, înainte de a intra în cabinetul său, roagă'l să intre aci.

ORTANSA.—Bine, doamnă.

Intră Valentina. Ortansa ese.

D-na Armierès. Valentina.

D-na ARMIERÈS.—Tu vii din oraş?

Valentina.—Da, mama.

D-na ARMIERÈS.—Ai eşit la două fără să mă previi. De ce? Unde ai fost?

VALENTINA, *ezitînd.*—La... la Enrieta.

D-na ARMIERÈS.—La Enrieta Dehol? Prietena ta? (*după un minut de tăcere*) Eşirea asta clandestină nu este cea dintăiu?

VALENTINA.—Nu.

D-na ARMIERÈS.—Te duceai tot-deauna la Enrieta? *Tăcere)* Pe cine ai mai văzut?

VALENTINA, din nou ezitînd a răspunde.—Pe Janne şi pe d-na de Moiran.

D-na ARMIERÈS.—De ce ezitaţia asta? Tu ai aerul de a fi foarte puţin stăpînă pe tine... Am să văd pe doamnele aceste, mîine. Eu nu cred că pentru a căpata o zi, spre a întîrzia o explicaţie necesară că tu vei ascunde adevărul, Evadările acestea au început din luna trecută? Ai profitat de absenţele mele şi ale Margaretei, cînd noi ne duceam pe la magazine, pe la croitoreasă... de ce nu vorbeşti? *(Tăcere)* Eu aştept un cuvînt de scuză, de căinţă şi tu rămîi mută? Ia seama, Valentino! Vorbesc fără supărare, de şi aş avea dreptul să mă supăr... Ce au gîndit de tine persoanele la care ai fost? Cum ai explicat vizitele tale? In fine... dacă te plictisiai acasă pe cînd noi alergam prin magasine, puteai să ne insoţeşti.

(Va urma)

Programul alergărilor

ZIUA I-a

14 | 27 Septembre

Premiul comunei Iaşi: distanţa 4000 m., premiul I-iu, 1400 lei, premiul II-lea, 300 lei. înscrierea 50 lei.

Premiul Cristeşti—Ţuţora, distanţa 1800 m., premiul I-iu 1600 lei, premiul II-lea 250 lei, premiul III-lea 150 lei, înscrierea 60 lei.

Premiul Jockey-Club Iaşi.— Distanţa 2400 m., premii de 4500, 500 şi 300 lei. Inscrierea 150 lei.

Militară.—Distanţa 3000 m., trei premii de 500, 150 şi 100 lei. Inscrierea 25 lei.

Oficeri.—Distanţa 3000 m., trei premii de cîte 600, 150 şi 100 lei, înscrierea 20 lei.

Cursă de garduri.—Distanţă 2800 m., premii de 1800 şi 200 lei. Inscr. 60 lei.

ZIUA II-a

16 | 29 Septembre

Premiul Moldova.—Distanţa 2800 m. premii de 700, 200 şi 100 lei. Inscrierea 30 lei.

Premiul judeţului Iaşi.—Distanţa 4200 m., premii de 1200. 250 şi 150 lei. Inscrirea 50 lei.

Premiul „Beyzade Al. Moruzi".—Distanţa 1600 m., premii de 1800, 300 şi 200 lei. Inscrierea 80 lei.

Premiul „Stânca".—Distanţa 6000 m.. premii de 500, 200, 150, 100 şi 50 lei, Inscrierea 5 lei.

Alergări de garduri.—Distanţa 3000 m., premii de 500, 150 şi 100 lei. Inscrirea 25 lei.

Alergări de garduri.—Distanţa 3000 m., prsmii de 600, 150 şi 100 lei. Inscrierea 20 lei.

Ultime informaţii

Chestia numirei d-lui C. Moţet ca director al prefecturei de judeţ, a ajuns un fel de poveste cu cocoşul roş.

D. Moţet a fost recomandat în această demnitate, decretul însă n'a sosit nici pînă astă-zi.

Unii spun că în urma intervenţiei d lui P. Poni, numirea a fost contramandată.

Astă-zi d. dr. Titi Ionescu, noul medic al spitalului din Ungheni, a depus legiuitul jurământ.

Pe ziua de eri s'au declarat în comunele următoare epidemiile de :

Morbili la Mironeasa şi Holboca, difeteria la Voineşti şi desinteria la Cucuteni.

In oraş bântue febra tifoida. Până în prezent autorităţile sanitare n'au luat nici o măsură severă în combaterea acestei epidemii foarte primejdioase.

Consiliul comunal va fi convocat la începutul lui August, în sesiune ordinară.

Sâmbătă 21 Iulie a avut loc la Podul-Iloaie o frumoasă serbare, organizată în folosul copiilor săraci.

Serbarea s'a dat în grădina publică, după care a urmat un bal în sala şcoalei.

Au luat parte primarii, preoţii şi învăţătorii de prin împrejurimi

Membrii societăţei muzicale din Iaşi, au dat concursul lor, contribuind la deplina reuşită a serbărei.

S'a pus în vedere grănicerilor care vor găsi la ţară străini lucrînd pe la diferite exploatări şi nu vor poseda acte în regulă de intrare în ţară, să comunice imediat în zona căreia se găsesc, spre a lua măsuri în contra lor.

In împrejurimele T.-Frumos s'a ivit o bandă de hoţi de vite.

Mai în fie-care zi hoţii fură vitele locuitorilor, pe care probabil le trec în Rusia.

Aşa astă noapte, hoţii au furat comerciantului F. Marcu Nusen din acea localitate trei cai şi mai multe vite.

Tot astă noapte, s'a furat şi lui Şulem Vaisman mai multe vite.

Torenţiala ploae, însoţită de grindină, care a căzut alaltăeri în partea de nord a judeţului, a cauzat mari stricăciuni.

La Cotnari toate viile au fost stricate, pierzînd 60 la sută aproximativ din produs ; în ceia-ce priveşte sămănăturile, au fost distruse: 16 fălci de orz şi 19 fălci de ovăs, pierzînd din producţie aproximativ 25 la sută, iar pe moşia Hodura 122 fălci de grîu şi 53 fălci de orz, pierzînd aproximativ 60 la sută din producţie. Porumbul de asemeni a suferit mari stricăciuni.

La Belceşti, porumbul, orzul, grîul şi ovăsul au suferit stricăciuni, pierzînd aproximativ 20 la sută din producţie.

La Mogoşeşti stricăciunile au fost mai mici.

Prinderea autoarei furtului de bijuterii din Capitală

— Cum s'a descoperit autoarea.—Dispariţia.—La Slănic.—Reîntoarcerea în Iaşi. —Arestarea d-nei M. — Percheziţiile.— Declaraţiile d-nei M.—Confirmarea mandatului.—Alte amănunte.

Poliţia noastră de siguranţă, a repurtat în adevăr un succes, descoperind pe autorii furtului de bijuterii comis la cassa Resch din Capitală.

Cititorii îşi amintesc că acum cît-va timp la cassa Resch din Bucureşti s'a descoperit lipsa a unui mare număr de bijuterii şi obiecte de valoare şi poliţia din Capitală făcuse numeroase arestăr, fără a putea descoperi pe autori.

S'au dat circulări în întreaga ţară, cu lista bijuteriilor furate, care întrec suma de 20,000 lei.

Poliţia noastră de siguranţă, a reuşit după cum am spus, încă de asum o săptămână, să descopere pe autorul acelui îndrăzneţ furt, stabilind că bijuteriile au fost însuşite de o d-nă din Iaşi, care nu se află în localitate.

Descoperirea autoarei s'a făcut datorită imprudenţei unei rude a d-nei în chestiune la care agenţii poliţiei de siguranţă, au găsit diferite bijuterii de valoare, între care şi nişte inele şi cercei cu diamante.

Făcându-se oare-care cercetări, ruda a declarat la început că bijuteriile le posedă încă de mult de la un unchiu bogat, a cărui identitate nu putuse însă să o stabilească.

Urmînd cu cercetările însă, poliţia de siguranţă, a putut în fine capata de la persoana care poseda bijuteriile, declaraţia că le are de la ruda ei, d-na M.

Cercetările s'au îndreptat atunci asupra d-nei M., care ocupă nişte apartamente, într'o stradă cam lăturalnică.

Pentru moment însă cercetările erau zadarnice, căci după cum spuneam mai sus, D-na M. nu se afla în Iaşi şi poliţia, după-ce a pus în pază persoana la care s'au găsit o parte din bijuterii, ruda d-nei M., a început cercetările pentru aflarea ei.

D-na M., încă din anul trecut părăsise Iaşul unii spuneau că întreprinsese o călătorie prin Cairo, Alexandria etc.

De fapt ea se stabilise în Bucureşti, cu toate că n'avea nici un mijloc de existenţă.

Poliţia noastră de siguranţă se adresă atunci celei din Capitală, pentru aflarea d-nei M.

Cercetările poliţiei din Capitală n'a putut stabili altă-ceva de cît că d-na M., plecase nu de mult din Bucureşti şi că ar fi luat drumul spre Iaşi.

In cele din urmă însă s'a aflat că d-na M. se stabilise la Slănic, unde probabil avea de gând să desfacă bijuteriile pe care 'şi le însuşise dela casa Rietchel.

Probabil că prinsese de veste că e urmărită şi într'o seară, acum o săptămînă d-na M. sosise la Iaşi şi chiar în noaptea aceia îşi făcu bagajele, având probabil intenţia să plece în străinătate, spre a scape de urmăririle poliţiei.

Dar, nenorocire pentru ea, căci tocmai când se grăbea cu trăsura să ajungă mai repede la gară, căzu în mâinele agenţilor dela siguranţă.

Cu tot cu bagaje, ea fu condusă la poliţia de siguranţă, i s'a făcut o percheziţie, găsindu-se la ea câteva din bijuterii şi o sumă de bani.

S'a înştiinţat şi parchetul şi făcîndu-i-se şi o percheziţie şi la domiciliul ei, s'a mai găsit o parte din bijuterii, care corespondeau perfect cu cele arătate pe lista trimeasă de poliţia de siguranţă din Capitală.

Intre aceste bijuterii se află mai multe ceasornice de aur, inele de aur cu diamante şi briliante, cercei de aur, broşe, braţelete etc. etc.

La interogatorul ce i s'a luat, d-na M. neagă că ar fi furat bijuteriile ; ea spune că ar fi fost în relaţiuni de dragoste cu un funcţionar de la casa Rietchel, care i-a dat bijuteriile drept cadou.

Afacerea a venit însă înaintea instrucţiei şi camera de punere sub acuzare a confirmat alaltăieri mandatul de arestare, dat de procuror şi Sâmbătă d-na M. a fost depusă la penitenciar.

De oare-ce sunt bănueli, că ea ar avea şi complici, cu atît mai mult cu cît se zice, că d-na M. ar mai avea la activul ei fapte de asemenea natură, încă de pe cînd locuia în localitate, cercetările urmează.

Bijuteriile furate, după cum am spus, sunt în valoare de peste 20,000 lei şi după cum se spune sunt din cele mai alese bijuterii a casei Rietchel.

Grăniceri criminali.—Parchetul a fost înştiinţat că eri pe la asfinţitul soarelui, au venit în comuna Hermeziu, doi soldaţi grăniceri.

Aceştia s'au dus la cîrciuma satului şi s'au apucat la ceartă cu locuitorut Teodor Comeră.

Grănicerii au sărit la el, dîndu-i mai multe lovituri cu patul puştei.

La ţipetele bietului sătean, au sărit în ajutor mai mulţi locuitori, între care şi vătăjelul Gheorghe Moroşanu şi străjerul Neculai Pruteanu.

Ambii grăniceni au descărcat focuri de puşcă, rănind pe Gh. Moroşanu în braţul drept, iar pe străjerul Pruteanu în picior.

In urmă cei doi grăniceni au dispărut.

Toate trei victimile se află într'o stare gravă.

S'a orînduit o severă anchetă, făcîndu-se cercetări pentru aflarea celor doi grăniceri şi pedepsirea lor.

Ministerul a aprobat d-lui Victor Farra, secretarul consiliului judeţan, un congediu de 40 de zile, pentru caz de boală.

D. Vasile Cucu a fost numit secretar al comunei Voineşti, în locul d-lui I. Isăcescu, demisionat.

Inregistrăm cu părere de rău moartea d-lui Leon Exarcu, membru al partidului conservator, încetat din viaţă după o lungă suferinţă la Neamţ.

Inmormîntarea a avut loc alaltă-eri după amiazi la cimitirul „Eternitatea".

Trimitem îndureratei familii condoleanţele noastre.

Ministerul de interne a pus în vedere prefecturei de judeţ să ia măsuri ca la fabricile de spirt, din acest judeţ să se pue milităieni de pază pentru siguranţa depozitelor de spirt.

Dl. *T. Nicolau* şi-a înaintat demisia din însărcinarea de director al liceului Internat din Iaşi.

In jurul acestei demisii se zice că *în formă* însuşi veninosul d. Haret căutase a se pune stavilă clubului colectivist din Iaşi Dar *în fond* a cedat, căci, ar fi fost un non sens ca faţă cu *razzia* făcută în personalul de directori de şcoli în Iaşi să rămînă numai cea a liceului Internat.

Această direcţie era cea mai rîvnită !

Şi de ce oare? pe cînd era Gh. Lascar director, *Liberalul* prin pana lui V. Cocuz dusese o campanie virulentă pentru răsturnare, căci polemiştii liberali aduceau ca argument că de ce numai un Lascar ar mînca bucate făcute de bucătarii statului, iar alţii ar sta cu dinţii la stele.

In sfîrşit iată că se dă loc unui nou director. Şi acesta e M. Tomida, căruia partidul i-a rezervat la urmă cinstea de a fi plasat.

Aflăm că d. T. Neculau avînd să plece în străinătate a şi predat pe samă în mod provizor presumptivului nou director desemnat de club, căci aşa sună art. 33 din lege şi aşa îl interpretează chiar d. Haret.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 23 Iulie

O nouă tentativă de sinucidere a d-lui Şendrea

Bucuresti.—D. Stefan Şendrea a încercat din nou a se sinucide, de data asta prin strangulare. Prins la timp a putut fi scapat. Medicii cari îl îngrijesc spun că idea aceasta de a se sinucide îl urmăreşte de mai bine de doi ani, de la sinuciderea cumnatului său d. Popovici, în cît s'a transformat într'o adevărată obsesiune maniacă.

Reforma învăţămîntului

Bucureşti.—Ministerul de instrucţie a însărcinat un mare număr de profesori liberali să studieze şi să prezinte în urmă un memoriu asupra reformei programei de învăţămînt secundar, pe baza legei de la 1898.

Un conflict la ministerul de interne

Bucureşti.—In urma unui conflict petrecut între d. Nicolaescu secretar general al ministerului de interne şi prefectul de Prahova, acesta a înăintat imediat demisiunea sa. D. Ionel Brătianu a intervenit imediat pe lîngă d. Luca Ionescu spre a reveni asupra demisiunei sale dar pînă în prezent acesta nu şi-a retras demisiunea. Conflictul petrecut în însuşi localul ministerului a fost foarte viu, şi de natură politică.

Demisia procurorului de la Casaţie

Bucureşti.—La palatul justiţiei din capitală circulă svonul cum că d. Grigorie Stefănescu primul procuror al Casaţiei ar fi cerut Ministerului de Justiţie să îi ridice mandatul de procuror şi asta din cauza nemulţumirei pe care i'ar fi aratat'o acesta, de modul cum a condus anchetele în răscoalele ţărăneşti şi în special în afacerea Cogălniceanu.

Se crede că în locul d-lui Grigore Stefănescu va fi numit ca procuror d. Stanbulescu membru la Curtea de apel.

Moartea pictorului Grigorescu

Bucureşti.—Regele şi Regina aflînd de moartea pictorului Grigorescu au fost viu afectaţi şi au ordonat depunerea pe mormîntul artistului a unei coroane de flori artificiale.

Corpul regretatului artist se află depus în atelier. In loc de catafalc e o masă de pictură a răposatului pe care sunt aşternute frumoase covoare ţărăneşti de la Breaza.

După dispositiile lasate de Grigorescu, drept car funebru va servi un car cu doi boi cari vor transporta rămăşiţele pămînteşti ale artistului la vecinicul lor locaş.

O asistenţă numeroasă se perindează în faţa catafalcului. Mulţi oameni politici şi artişti au sosit din Bucureşti şi Sinaia. Intre primii veniţi au fost şi d. Delavrancea şi Vlahuţă intimi tovarăşi ai celui mai mare pictor al nostru.

Crima de la Paşcani

Paşcani.— Un chelner Romulus Lucaciu a tras 3 focuri de revolver asupra concubinei sale Berta Margotan, rănind'o mortal. Aasasinul a fost arestat.

Revoltele reincep

Craiova.—In judeţul Dolj se simte o agitaţie vie printre săteni, e vorba de isbucnirea unor noui răsvrătiri ca în primăvara aceasta. Autorităţile administrative temîndu-se că nu vor putea singure face faţă revoltelor, au intervenit pe lîngă ministerul de interne cerînd a dispune, prin ministerul de resboi, că armata să fie gata pentru orice eventualitate.

Ministerul de răsboi a ordonat ca un regiment din Craiova să fie pururea gata, iar direcţia căilor ferate a pus la dispoziţia armatei un tren cu 20 de vagoane care vor transporta pe soldaţi în punctele în care va fi trebuinţa.

Uciderea arendaşului Constantinescu a produs o impresie colosală în lumea proprietarilor.

Condamnări la moarte in Rusia

Petersburg.—Tribunalul de resboi a condamnat în afacerea revoluţionarilor de la Kronstadt 21 acuzaţi la muncă silnică pe timp de 4 şi 8 ani. Un student a fost condamnat la 2 ani detenţiune într'o fortăreaţă. Un medic de marină la depostare. Un student şi un ţaran au fost achitaţi.

O catastrofă la Bordeaux

Bordeaux.—La cursele cari au avut loc între Bordeaux şi Paris s'a întîmplat o catastrofă îngrozitoare. Două automobile lovindu-se au pricinuit moartea a şease persoane între cari se afla şi un ziarist. Ministerul de interne fiind înştiinţat a ordonat încetarea curselor.

Bandele greceşti

Constantinopol. — Ştirea dată din Atena, după care în urmărirea bandei greceşti din Serres, au fost întrebuinţate două tunuri de munte şi trupe de başibuzuci. nu e întemeiată, după cum nu e întemeiată afirmaţiunea că mai multe case ar fi fost prădate.

Intrevederea împăraţilor la Svienemunde

Svienemunde.—După prînzul ce a avut loc aseară pe bordul iachtului Hohenzollern, cei doi monarhi au rămas împreună pe puntea vasului pînă la orele 11 seara. Apoi împăratul Nicolae s'a retras pe vasul Standard. Azi diminiaţă împăratul Wilhelm a trecut în revistă echipajul vasului Hohenzollern care a defilat apoi în faţa farului ;—a urmat apoi un servici divin după care ţarul s'a retras la amează.

La orele 12 s'a oficiat un serviciu divin pe bordul vasului Standard cu prilejul zilei onomastice a ţarinei mame. La acest serviciu au asistat împăratul Wilhelm, prinţul de Bülov şi suita împăratului. La orele 1 p.m., a avut loc un dejun pe bordul iachtului Standard. După masă cei doi monarchi au conferit împreună.

Impăratul Wilhelm a conferit suitei ţarului diferite decoraţiuni. Mareşalul curţei, contele Benckendorf, a primit marea cruce a Vulturului roş, Ministrul afaeerilor străine d. Isvolski a primit împreună cu ministrul curţei imperiale Fredericks, tabachere foarte preţioase. Generalul Tatischew a primit portretul împăratului Wilhelm cu sămnătura împăratului.

Revoltele din Maroc

Madrid.—Ziarele află din Melilo că delegaţiunea principalilor rebeli au vizitat pe guvernator pentru a protesta în numele pretendentului contra evenimentelor de la Casablanca, şi au declarat acestuia că au suspendat în semn de doliu serbările ce voiau să dea cu prilejul victoriei repurtate Mercuri contra imperialilor. După afirmările cîtorva delegaţi, Roghi ar fi dispus să ajute ori ce încercare a europenilor pentru a imbunătăţi situaţiunea de pe teritoriile ce stăpînesc.

Paris.—O notă a agenţiei Havas zice : „Credem a şti că în urma deplorabilelor incidente de la Casablanca şi în faţa neputinţei absolute a magzemului de a reprima turburările, Franţa şi Spania continuă a negocia în vedere de a se înţelege să debarce în acest port un număr de oameni necesari să asigure siguranţa streinilor de ori-ce naţionalitate. Ocuparea portului care va fi vremelnică, e conformă spiritului actului de la Algesiras şi va fi notificată în curînd celorlalte puteri de către Franţa şi Spania.

Tanger—Agenţia Havas zice că situaţiunea la Casablanca e aceiaşi. Numărul spaniolilor refugiaţi este de 200. Victimele masacrate au fost înmormântate la consulatul francez, de oarece cimitirul creştin ar fi fost devastat. Lipsesc ştiri despre 3 europeni.

Tanger.—Agenţia Stefani zice că printre victimele dela Casablanca se află 3 italieni şi adaogă că toţi lucrătorii francezi din port au fost ucişi.

Agenţia Havas zice că Mokri şi Torres au presentat legaţiunei Franţei scuzele magzemului, asigurînd că guvernatorii din diferitele posturi au primit ordine de a veghea la siguranţa Europenilor şi că ei vor fi respunzăteri de orice turburări eventuale.

Agenţia Reuter zice că ultimele ştiri din Casalbanca spun că o mare panică domneşte printre toţi europenii care părăsesc oraşul.

Trupele au avut mai multe încăerări cu kalibii. Se crede că trupele de marină franceze vor fi debarcate după ce vor sosi ajutoare din Algeria. Fugarii din care cea mai mare parte evrei, povestesc că europenii s'au refugiat la consulatele respective.

Intreaga colonie franceză se află pe bordul cuirasatului Galilen care e în rada de la Casablanca. Comandnntul vasului a vroit să bombardeze oraşul dar a fost împedecat de diferiţi sonsuli su › cuvînt că europenii care au mai ramas acolo ar fi fost ucişi în stradă.

REGATUL ROMANIEI

Primăria Com. Iaşi

PUBLICAŢIE

Casele din strada Golia Nr. . . lăsate Comunei de defunctul Hristache Zănescu devenind libere pe ziua de 1 Septembrie a. c., se aduce la cunoştinţa acelora care, posedînd dreptul prescris de lege pentru dirijarea unei şcoli, ar dori ca să înfiinţeze în acea casă o şcoală specială de meserii sau de industrie casnică pentru băeţi sau fete să adreseze cererile lor acestei Primării.

Condiţiunile în care se dau casele fără plată de chirie se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 12167
Iulie 1907

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindică sigur boalele de stomac, intestine, ficat, rinichi, beşica udului. artritism, diatesa urică, etc.

Cu aceste ape se poate face cura la domiciliu tot aşa de bine ca şi la izvore

Isvorul No. 1 este apa cea mai higienică şi digestivă, baută la masă u vin sau simplă.

Pentru comande a se adresa farmacistului **IOAN WERNER**, Furnisorul Curţei Regale, - Iaşi.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată țara 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitatiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.
a Iași la Konya, Răcoviță Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

I-ASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* și *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREI, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediere la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30 c.

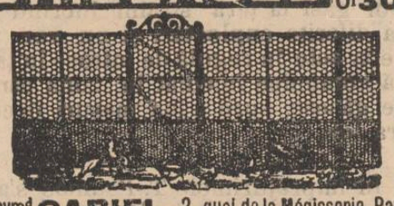

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 50
Porte-Gouttières, pour 2 à 6 Places.....	7

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
ABREUVOIRS pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iași —Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

6 Bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
. . . . IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Directori: Gh. GHIBĂNESCU și LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 202.—Mercuri 25 Iulie 1907

Interventionizmul și tocmelile agricole

VI

Din cele expuse pînă acum, cred a fi făcut să reiasă următoarele: deși munca și capitalul conlucrează pentru unul și acelaș scop, producția, sunt totuși într'o neîncetată rivalitate.

In lupta aceasta dintre capital și muncă, ori decîte-ori unul are o superioritate prea mare asupra celuilalt,—așa că producția ar putea fi periclitată,—statul intervine pentru restabilirea echilibrului, protejînd pe cel mai slab împotriva celui mai tare.

In antichitate, capitalul mobiliar fiind excesiv de slab, statul intervine și înlănțuește munca în așa grad că face din lucrător sclav. In veacul de mijloc, puterea proprietarilor micșorîndu-se din cauza dezagregării proprietății, soarta muncitorului se îndulcește întru cîtva, și din sclav el devine serv.

In pragul timpurilor moderne puterea capitalului crește în așa măsură că el poate ținea piept muncei, în ori-ce condițiune s'ar fi aflat ea. Ne mai simțindu-se dar nevoia a se mărgini libertatea muncitorului, el este scutit de ori-ce corvezi personale și e ridicat la rangul de lucrător salariat.

Cu chipul acesta, atît capitalul cît și munca sunt declarate absolut libere. Libertatea aceasta,—pe baza căreia s'a ridicat întreaga economie clasică,—a fost însă de scurtă durată; ea n'a putut dăinui multă vreme, de oare-ce capitalul, folosindu-se de această libertate, s'a întărit în așa măsură, că munca a rămas în absolută inferioritate față de dînsul.

Din clipa aceasta statul s'a văzut din nou constrîns să intervie în raporturile economice. De data aceasta însă protecția puterei publice a folosit muncei.

De fapt dar, cele mai multe dintre popoarele apusene se găsesc azi iar sub cîrmuirea sistemului interventionist.

Așa dar, interventionizmul statului este regula generală, iar scurta perioadă de libertate economică nu este de cât o excepție, datorită împrejurărei trecătoare că la un moment istoric dat, capitalul se află într'un raport de egalitate față de muncă.

Dar cu tot caracterul acesta de provizorat al liber-schimbizmului și cu toate că perioada libertății economice e așa de scurtă față de lungile epoce de interventionizm, s'au găsit mulți cari să creadă că ea ar fi forma definitivă la care se vor opri societățile omenești.

Aceasta e un fenomen comun în sociologie. Oamenii sunt totdeauna copleșiți de starea socială sub povara căreia trăiesc; necunoscîndu-i origina și neputîndu-i prevedea sfîrșitul, o cred neschimbată, vecinică.

D. Nicolae Filipescu a căzut în aceiași greșală, cînd s'a declarat partizan al libertății economice, condamnînd ori ce intervenție a statului, sub ori-ce formă s'ar face.

Se va zice poate că starea economică a țărei noastre e azi tocmai în acel stadiu în care se aflau țările apusene, în clipa cînd libertatea economică a fost proclamată acolo, așa că teoria d-lui N. Filipescu ar putea fi pe deplin justificată ca o cerință a timpului.

Este prea adevărat și am arătat și eu în primele articole ale acestui studiu, că la 1864, Vodă-Cuza și Mihail Kogălniceanu oborînd boerescul și degrevînd pămîntul de grelele șerbiri care îl apăsau, au întronat,—în principiu negreșit,—sistemul libertății economice. Iar ca urmare logică a reformei dela 1864, acelaș Domnitor, îndemnat de același sfetnic, a pus să se traducă și a dat putere lucrătoare Codicelui Napoleon, care nu este, în cele din urmă, de cît consfințirea juridică a libertății economice.

Dar aceasta este numai starea legală a țărei, starea de fapt e cu totul alta. In nesocotirea acestei contraziceri stă toată greșala d-lui Filipescu—greșală pe care o voi cerceta în articolul viitor.

Iași, 1907. **St. Antim**

Țăranii se agită

Știri neliniștitoare ne-au venit din Dolj. Sătenii se agită din nou acum la trier. Cînd toată averea e pe cîmp, cînd întreaga familie a proprietarului e la moșie, cînd e să se strîngă rodul muncii de peste an, noile agitări se prezintă mai periculoase ca cele de astă-primăvară. Cele din Dolj trebue să ne pue în pază. Și de ce s'au agitat țaranii? De ce se agită din nou? și de ce se vor agita încă?

Răspunsul ni-l poate da presa liberală și întreg partidul liberal.

Ori cît de endemice ar fi stările sociale la sătenii noștri, pînă cînd n'au fost iscoditori liberali și din cei mai căpătînoși, nu s'au agitat.

In Martie au fost înăbușite răscoalele în sînge. Tunul a bubuit in văile Dunării, nu îndreptate ca la 1877 contra Turcilor, ci contra alor noștri.

Li s'au făgăduit reforme, pe care liberalii nici le plănuesc. Azi toți văd că liberalii roși de putregaiul lor intern se vor prăbuși fără să ajungă la un capăt bun.

O amăgire.

Pe cînd însă asta e în teză generală, agitarea tot continuă a se face la țară in numele și prin oamenii partidului liberal.

Ni se afirmă de autoritățile noastre din Iași, că lucrurile nu merg bine. Umblarea cu colindul a țaranului Ursu, din sat in sat, contribue mult la învăpăerea minților celor slabi și la credința că e de ajuns a cere pentru a căpăta.

In județul Iași a ajuns o adevărată teroare administrația cea de curînd intronată.

Ne facem datoria de a semnala celor mai mari procedura de la Iași, ca nu cum va să ne trezim iarăși incinși de răscoale.

Vorba ceia:

Bate toba la Craiova și se aude la Moldova.

Haret desaprobat

Și Haret și-a găsit apărători!

Și nu se putea altfel! De cît, cu condeea a lui Lovinescu, *înglobat în majoritatea liberală, a lui* Misirliu *de la Tecuci, ori cu proza oratorică a lui* Enake *și* Mateiu, *nu se spală un ministru de răspunderea față cu opinia publică.*

Avem azi doi miniștri cari și-au dat avizul asupra actului d-lui Haret. Amîndoi foștii sfetnici ai Coroanei se grăbesc a califica de politic *actul d-lui Haret iar nu făcut în interesul școalei. Omul care s'a apărat pururi cu articule de lege, pentru a-și ascunde pornirea sa pătimașă contra celora ce nu-i împărtășesc vederile sale, se vede descalificat de 2 oameni, cari își au altă greutate în calificarea faptelor unui ministru, de cît cei interesați sau cari cred a trage foloase din actul samovolnic al ministrului lor.*

Dar cu desaprobarea actului d-lui Haret se desaprobă întreaga acțiune a partidului liberal, căci în actul său de răzbunare—se zice de diregere—ministrul de resort e acoperit de un jurnal al consiliului de miniștri; deci întreg partidul va trage ponosul din actul arbitrar al d-lui Haret.

Se întreabă mulți, de ce tace d. M. Vlădescu?

Răspunsul e lesne: cînd Haret vine și anulează toate numirile făcute de la 1905 încoace, nu lovește numai administrația d-lui Vlădescu,—ceia ce ar fi fost în cazul unei revizuiri parțiale a unor anumite cazuri—ci lovește gestiunea școlară a întreg partidului conservator, și deci în asemenea caz nu mai e vorba de ce zice d. Vlădescu, ci de ce zice partidul conservator.

E acțiune de la partid la partid, nu de la ministru la ministru.

Cît despre raporturile personale, adică de ce credea d. Haret de d. Vlădescu, aduc un episod prea cunoscut în lumea școlară:

Era în sara zilei de 20 Dec 1904. D. Haret era la Spirescu cu toți funcționarii săi superiori să se fotografieze; cînd iată că apare omul de la palat cu scrisoarea Regelui că poftește pe d. Haret. Erau orele 4 în desară. D. Haret lăsă pe toți cei prezenți, se duce acasă, se pune în frac și repede la Palat. Regele crezuse de cuviință să ia avizul fostului ministru de Culte despre persoanele puse înainte de șeful partidului conservator pentru a ocupa portofoliul Instrucției.

Erau d-nii Bădărău și Vlădescu.

D. Haret temîndu-se ca nu cumva Bădărău de la Iași să vină cu prea multă politică *la instrucție, și-a dat avizul pentru Vlădescu... și d. M. Vlădescu a fost ministru de Instrucție ca* mai puțin politic *pentru d. Haret.*

Azi d. Haret sfîrșește prin a desaproba gestiunea nepolitică *a d-lui Vlădescu prin un act prea* politic.

Și cînd 2 foști miniștri califică astfel faptul, cei în solda ministrului n'au nici un rost.

Pentru „Liberalul"

Relevând articolele colaboratorului nostru, d. St. Antim, asupra tocmelilor agricole, „Liberalul" de aseară își manifestă nerăbdarea să vadă aplicațiunea principiilor de interventionizm la regimul tocmelilor agricole.

Minat de această nerăbdare, gazeta locală anticipează chiar cîte ceva asupra concluziunalor la cari ar trebui să ajungă autorul articolelor relevate.

Să ne erte „Liberalul", dar prevederile și concluziunile sale nu se potrivesc cu ale noastre. Mai mult încă, noi înțelegem cu totul în alt chip interventionizmul decât confratele nostru liberal.

Așa de pildă, cînd scrie:

„De altfel vederile partidului conser-„vator sunt cunoscute în această ches-„tiune; căci nimeni nu a uitat furia de „odinioară împotriva prefecților „incen-„diari", „siluitori" odioși ai marei pro-„prietăți; cari în toiul focului ce ne în-„cinsese, au avut tactul ca printr'un in-„terventionism prudent, să restabilească „echilibrul între niște forțe, din ciocnirea „cărora putea ieși peirea tuturora".

„*Liberalul*" comite aici o greșală grosieră. Nu acesta este interventionizm. Prin interventionizm se înțelege un sistem legislativ în care statul intervine prin legi, în raporturile economice, pentru a da protecțiunea sa celui mai slab. Așa de pildă, statul, societatea, intervine ori de câte ori este în chestiune un incapabil, un minor sau un interzis. Legea dă drept minorului ca ori de cîteori ar fi legat printr'un contract, el este în drept să ceară anularea acelui contract.

Să ne închipuim însă că codul nostru civil n'ar conține această dispositiune. Putea-va oare un procuror sau un magistrat, cu de la sine putere, cere sau anula un contract care dăunează pe un minor?

Alt exemplu mai concret: pentru a împedica pe țărani să-și vîndă loturile de pămînt cu cari au fost împroprietăriți la 1864, legiuitorul și apoi mai tărziu constituanta, au declarat pămînturile inalienabile, putîndu-se înstrăina numai între săteni.

Să presupunem însă că legiuitorul n'ar fi avut această prevedere și n'ar fi proibit vînzarea pămînturilor clăcășești. Ar fi putut oare, în cazul acesta, cine-va cere anularea vre-unui act de vînzare a loturilor de pămînt? Or, tocmai în cazul acesta se găseau prefecții liberali, cînd fără a se fi bazat pe vre-un text de lege, au încercat să intervină în raporturile dintre țărani și proprietari.

Iată dar explicația așa zisei furii a conservatorilor împotriva prefecților „incendiari" și „siluitori".

OAMENI ȘI LUCRURI

ȘTIINȚA...

Speranțele supreme ale omenirei se îndreaptă în aceste momente către una din cele mai apropiate izbînzi ale geniului inventiv: cîrma balonului.

Pînă nu de mult se părea un vis, o himeră nutrită de fantazia unor simpli vizionari ca Jules Verne, sau a unor savanți cu imaginația vie ca Flammarion; se părea o iluzie zburătoare pe care în zadar o urmărește și o caută slaba știință și pricepere omenească. Dar în acest timp cei însetați de înalte cuceriri, cei pricepuți într'ale tecnicei moderne, cei inițiați în legile și capriciile spațiului mînciau, se străduiau și iată-i aproape să pună stăpînire pe această mare taină, pe acest mare triumf de a cârmui balonul în văzduh, de a apropia omenirea de ceriu, de a sfida misterele din înălțimi și a răpi scînteia sacră a creațiunii ca Prometeu.

De pe acum, după cum s'a văzut nu de mult în Franța, balonul se bucură în aer de toată siguranța direcțiunilor și plutește cu o preciziune de țintă absolut de necrezut altă dată.

Și acum cugetați puțin cît de mult se cuvine să ne bucurăm și noi, locuitori ai unei țărișoare mici, de apropiata reușită a descoperirii acesteia, de care vom profita la rîndul nostru, așa după cum ne-am folosit de toate marile evenimente și marile descoperiri începînd cu Revoluția Franceză și sfîrșind cu...automobilul francez.

Ba, avem cuvinte de a crede că în țeară la noi cîrma balonului ar avea aplicațiuni și ar aduce foloase cu totul necunoscute în alte state civilizate. Iată bunăoară un caz concret. Guvernul, pentru motive care nu ne privesc pentru că nu le cunoaștem, a găsit cu cale să dee afară din țeară pe doi nenorociți tipografi, despre care în zilele din urmă s'a vorbit mult, foarte mult prin gazetele noastre. O telegramă publicată acum două zile în „Opinia" arată că în timp de peste două săptămâni ministeriul de interne, dispunînd de atâtea regimente de soldați, de atâtea autorități, de căi ferate și vapoare, de atîtea convențiuni și tratate cu alte state n'a izbutit, totuși, să scape de acești doi primejdioși foști cetățeni, probabil mai dăunători și mai straşnici decît cei mai celebri anarhiști cunoscuți în istorie.

Epopeea întîmplărilor, seria infinită a peripețiilor cari au însoțit actul așa de simplu și de scurt al expulzării acestor doi nenorociți întrece tot ce ar fi putut născoci bogata imaginație a unui romancier de aventuri melo-dramatice. Și capitolul nu e încă închis, drama nu s'a sfîrșit.

Rând pe rând i-a urcat în vagoane, i-a trimis la frontieră; apoi în vapoare pe Dunăre, pe marea Neagră—dar tipografii în chestiune sunt tot în țeară—ființe enigmatice, bizare, neînțălese, cărora orice altă țeară le refuză ospitalitatea pe care guvernul țării noastre le-o refuză deasemenea. Nu numai că au fost mereu transportați la granițile toate, dar au fost literalmente desființați, scoși dintre cei vii, șterși din rândurile celor născuți și din rîndurile celor muritori,—căci li s'au luat hârtiile, actele de naștere, adecă dreptul de a fi originari de aici: și acești necunoscuți celebri se încăpățînează a trăi, a exista în țeara romînească.

Inchipuiți-vă însă că am dispune de cârma balonului. Odată îmbarcați în..... aier, li s'ar fi dat vînt către înălțimi și cu o repeziciune fabuloasă, neopriți de jandarmi, ar fi zburat peste frontiere, liberi să trăiască în spațiu unde nu au trebuință de stare civilă, de acte de naștere, de nimic—iar guvernul ar fi răsuflat cu mulțămire și.... siguranță.

Mari sunt și vor fi minunile tale viitoare, atotputernică și sfîntă știință!

Rodion

PRAVILA DE LA NEAMȚU

„Cel mai vechiu nomocanon slavon ce „s'au reaflat între cărțile mânăstirilor", „zicea d. Alexandru Xenopol în magis-„trala d-sale operă: Istoria Romînilor, „este din 1578, dăruit de episcopul Ro-„manului Eustratie bisericei episcopale „din acel oraș și care trecu mai târziu „la Mânăstirea Putna, unde se află și „și astăzi". D. Xenopol, când scria aceste rânduri, surpa dintr'o dată și cu hotărâre ideia admisă și profesată de toți profesorii noștri de drept, mai mult sau mai puțin iluștri, mai mult sau mai puțin cunoscuți în Europa; cum că până la Matei Basarab și la Vasile Lupu vor fi existat obiceiuri juridice în țările române, va fi existat un drept ne scris, dar de sigur pravile, drept scris nu a existat. Unii din ei, este drept, admiteau cu aceiași generozitate, cu care admit că tot dreptul cutumiar român, care până acuma nu s'a putut studia îndestul din cauza lipsei de izvoare, este drept slav; că Alexandru cel Bun tradusese în limba română Basilicalele și le impusese ca norme de drept Moldovenilor. In aceasta ei urmau lecțiunea lui Dimitrie Cantemir, s'ar putea spune că, mai mult din neputința de a contrazice pe învățatul voevod moldovean, de cât din intimă convingere.

Dar cum aceste pravili ale lui Alexandru cel Bun, aceste Basilicale se pierduseră, se ajungea tot la concluziunea că singurile pravile de care trebue să ținem seama, erau cele ale lui Matei și Vasile Voevod.

Și iată că vine un istoric și arată că, mai există trei pravile mai vechi, scrise în slavonește, însă (ceia ce până la un punct îndreptățea pe fervenții școalei slaviste să nu le cunoască) și dintre care cea mai veche era pravila de la Putna din 1578.

Ei bine, se înșela și ilustrul istoric și e cu atât mai curios că se înșela, cu cît răposatul întru fericire P. S. S. Episcopul Melchisedec, membru al Academiei Române, cu ocazia unei vizite făcute la Mânăstirea Neamțu văzuse și descrisese în câteva rînduri un monument juridic de mare importanță: pravila dela Neamț scrisă de Gervasie ieromonahul în anul 1473.

Această pravilă, veche de peste 500 de ani, care se regăsește întocmai în renumita pravilă de la Bistrița ce poartă pe scoarțele-i slova lui Udrește Năsturel ot Fierăști, care a fost descrisă acum douăzeci și mai bine de ani de un membru al Academiei Române, care a fost trecută la această instituție de cîți-va ani deja, nu fusese încă studiată, ba fusese chiar ignorată; și, *ex-catedra* se pomenea tot cu solemnitatea de nefericita tentativă a lui Alexandru cel Bun și de prima serioasă aclimatare a legilor bizantine în țara romînească de către slăviții Domnitori din secolul al șapte-spre-zecelea.

Pravila de la Neamțu formează un volum manuscris de 388 pagine în folio. Primele patru pagine lipsesc, iar pagina a cincia este ruptă în partea de jos. Pravila conține noțiuni istorice despre legile bisericești, despre sfinții părinți, despre legile civile; conține cele 10 porunci din Levitic, apoi canoane bisericești, și legi împărătești. Cîte-va învățături ale unora din patriarhii și mitropoliții bizantini urmează, și cu ele se încheie Pravila.

Interesul ce'l prezintă această Pravilă este imens. Ea dovedește că încă din secolul al cincisprezecelea, pe vremea lui Ștefan cel Mare existau pravili scrise care consacrau dreptul Bizanțului atît canonic cît și civil. Ea mai dovedește că nu Basilicalele cum se repetă după Cantemir erau traduse în slavonește și introduse în țările române, ci alte manuale de drept bizantin. In fine ea mai dovedește că atît în Moldova cît și în Muntenia aceleași tractate juridice, aceleași răspunsuri canonice erau în favoare. Intr'adevăr, introducerea pravilei, indexul capitolelor așezate după „*az-vede*" adecă *alfa-vita*, iar nu după *az-buche*, cum ar fi trebuit să fie într'un index slavonesc, canoanele și legile împărătești sunt traduse textual după Σύνταγμα κατα στοιχείων a lui Matei Blastares scrisă de el la Salonic în anul 1335 sub domnia lui Andronic Paleologul cel tânăr; învățăturile patriarhești și mitropolicești sunt iarăși traduse din canonicul lui Ioan Nistentes, răspunsurile lui Nichita al Iracliei, ale lui Nichifor al Constantinopolului, ale lui Ioan episcopul Kitrului, adică nici un împrumut direct din Basilicale. Și pravila de la Bis-

triţa, scrisă în Muntenia în 1636, are exact acelaşi conţinut, are aproape aceleaşi cuvinte!

Mai trebuie oare să ne mirăm, dacă legiuitorii voivozi din veacul XVIIlea nu s'au gîndit să se îndrepteze aiurea de cît tot la legiurile şi la canoanele Tarigradului pentru a alcătui pe ale lor? Aceste pravili bizantine erau familiare celor învăţaţi mai mult de cît acea compilare de drept roman care se chiamă Basilicalele. Tot introducerea lui Matei Blastarei, tot syntagma lui se regăsesc în Pravila lui Matei Basarab, ascunse în manualul lui Malaxus din care e copiată pravila. Tot legile rustice, tot legiuirile împărăteşti compun Pravila lui Vasile Lupu şi partea corespunzătoare din Pravila munteană.

De ce ne-am mira de voevozii ce puneau să traducă pravile? De la blândul Alexandru şi eroicul Ştefan până în zilele noastre, s'a făcut oare altceva în materie de legiferare? Ne-am scoborît noi vreodată sà vedem care sunt concepţiunile de drept ale poporului, care sunt idealurile şi năzuinţele lui? Nu. Am introdus orbeşte legi ce nu ne trebuiau, reforme ce nu erau de noi, obiceiuri ce nu ni se potriveau. Şi ne-am trezit în secolul al două-zecile declarînd cu toţii că am luat o cale greşită, dar neavînd cu toţii curajul să apucăm pe alta nouă şi bună.

Cîte învăţături preţioase, cîte cunoştinţi importante nu ne-ar putea da nesecatul tesaur al trecutului nostru! N'ar fi bine să se ia odată masuri ca să se strîngă şi să se aleagă sămînţa cea bună de neghină în arhivele unde se înţesă mărturiile vieţei străbunilor? Vom fi poate mai tari, mai demni, mai conştienţi, de noi înşine şi de rolul nostru în omenire, atunci cînd vom cunoaşte bine trecutul care se ascunde în pergamentele şi în hîrtiile prăfuite ale arhivelor, cum se ascundea Pravila de la Neamţu, preţiosul monument juridic în mulţimea Mineelor, Praxielor şi Psaltirelor.

(*Patria*) **Ion Peretz**

„Opinia" în Provincie

Focşani.—*Atmosfera politică din Putna.*—D. Nicuşor Săveanu alimentează o polemică interesantă în jurul armoniei liberale locale. Intr'o corespondenţă trecută am relevat destrăbălarea şi desbinarea în care se găseşte partidul liberal din Putna, iată acum cîteva citaţii din ziarul liberal „Unirea" care confirmă ceea ce spuneam noi de armonia grupării N. N. Săveanu—Chirculescu.

Aşa în articolul *Antagoniştii*, după ce în alte articole se zeifica d. Săveanu, se spune: „dacă nu pot să cadă de acord asupra unei chestiuni e că d. N. Chirculescu deputat voeşte o transformare subită în partid pe cînd d. deputat Graur este partizanul doctrinal al partidului şi tradiţiei, ceea ce pe romîneşte vine că d. Chirculescu e cu tînărul, iar d. Graur cu bătrînul d. Săveanu.

Se vede însă că partizanii prefectului sunt atît de înreiţi în potriva bătrînului—căruia de altfel îi datoresc cu toţii fără nici o excepţie întreaga lor situaţie—în cît nu scapă ocazia de a-şi bate şi joc de el.

Astfel în articolul *Starea reală* din acelaşi ziar se găseşte strecurată următoarea săgeată la adresa bătrînului şef N. Săveanu.

„D. N. N. Săveanu iubit de toată lumea putneană, de tineri şi bătrîni, de mici şi de mari, este o puternică chezăşie că în Putna partidul va merge progresind, căci el e omul cuvîntului dulce şi de vorbă bună, inteligent, talentat şi cu un tact înţelept ştie să satisfacă toate interesele generale şi cele particulare şi politice, dotat cu virtutea romînilor vechi băstinaşi, *cari cînd dădeau cuvîntul să ţineau de vorbă*, tot aseminea şi d-sa este omul cinstei şi *cuvîntului*.

Un şef *autoritar* şi capabil ca d. Nicolae Săveanu şi cu un fruntaş dintre fruntaşi ca d. N. N. Săveanu, partidul etc,...

Vrea să zică e clar sa lumina zilei că numai d. N. N. Săveanu e o chezăşie pentru progresul partidului liberal, că numai d-lui se ţine de cuvîntul dat şi serveşte partid şi partizani, iar bătrînul nu are această autoritate morală ci e un despot autoritar, învinuire ce i se aduce de gruparea ingrată a d-lui Nicuşor Săveanu, pe toate potecele şi chiar în gura mare.

Noi nu tragem nici un folos din această stare de lucruri, constatăm numai că *tot ţănţarul din fabulă a obosit după ce boii au tras brazda pînă la capul locului.*

In numărul de mîine al ziarului vom vorbi şi de alte chestiuni însemnate, privitoare la numirile făcute şi intrigile de la primărie.

Corespondent

Litere-Ştiinţe-Arte

Moartea marelui şi bătrînului artist, pictorul Grigorescu trebue deplînsă ca un doliu al ţării, ori cît a fost viaţa acestui om superior de bine şi fecund întrebuinţată, ori cît de însemnate şi numeroase sunt lucrările de artă rămase moştenire pe urma morţii sale.

Figura lui Grigorescu va trece în istoria —relativ foarte săracă a picturei romîneşti, drept acea a unicului artist al penelului care a întrupat atîta de deplin şi statornic geniul nostru naţional în pictură. Pe pînzele sale se va regăsi peste veacuri nu numai culoarea nespus de variată a peisagiilor romîneşti, dar însăşi viaţa acestei ţări în expresiile ei curate, simple, rustice.

Ceea ce a fost Creangă în proza romînească, izvorît de-adreptul din geniul şi firea poporului romîn,—a fost Grigorescu în pictură şi de aceea va rămînea dacă nu inimitabil, cu siguranţă neîntrecut, după cum nu poate fi întrecută natura însăşi, superioară oricărui artificiu şi oricării născociri cu aparenţe artistice.

O mare glorie s'a stîns, după ce şi-a asigurat o strălucire eternă.

*

D. Dr. C. N. Vasiliu ne trimite un estras din revista Spitalul a articolului său *„Asupra tratamentului morbului lui Pott"*.

*

Dl. P. Cujbă ne afirmă că la săpăturile făcute la via sa de pe dealul Cetăţuei ar fi dat de olane vechi, aşa de groase şi trainic prinse într'un strat de moluz, că le asigură rezistenţa, că s'a întrebat în ce scop au fost aşezate acele oale la aşa înălţime?

Direcţiunea oalelor e spre Cetăţue, şi vin dinspre dealul Răpedea, ţinând culmea dealului.

Credem a şti că Duca Vodă zidind mănăstirea cu clădirile încunjurătoare, ca sala gotică, sala de băi, palatul său, a trebuit să avizeze şi la aducerea apei necesară Cetăţuei. Credem că apa s'a capătat din dealul Repedii, loc foarte bogat în izvoare, şi a slujit băii din Cetăţue.

Tot d. Cujbă ne afirmă că la adâncime de 60 c. m. s'a găsit în via d-sale oseminte omeneşti aşa de multe, puse două câte două, şi că chiar se cunoşteau *bumbii* de la haine, dovadă că acolo s'au îngropat soldaţi.

Din desele lupte care au fost la Cetăţue, începînd cu Lobodă hatmanul căzăcesc şi până la căpitanul Ferencz, s'a pree putut ca mulţi din cei căzuţi în lupte să fie îngropaţi în zarea dealului în sus de biserică, unde pe atunci erau locuri virane, iar nu plantate cu vii.

*

S'a pus sub tipar Vol. IV din colecţiunea de documente a d-lui Gh. Ghibănescu *„Surete şi Izvoade"*. In acest volum se vor publica doc. slavo-române dintre 7168-7180 (1653-1679) cum şi din cele mai vechi timpuri, care vor fi transcrise în cursul anului acestuia.

Lucrarea va fi gata la 1 April viitor.

*

Se ştie că în Weimar există un monument uriaş înfăţişând pe marii poeţi Goethe şi Schiller la un loc. Acest monument a fost complect restaurat şi a doua dezvelire a lui va avea loc la 1 Decembrie anul curent.

*

Un cunoscut cercetător şi biograf al lui Heinrich Heine dă la iveală o nouă serie de scrisori ale genialului poet. Din ele izvoresc nuoi lumini—asupra unora din relaţiunile sociale ca şi asupra caracterului marelui scriitor.

*

In ziua de 5 August stil nou s'a deschis la Universitatea din Londra al doilea congres pentru higienă şcolară. Primul a avut loc la Nürenberg în 1904. Congresul actual se întruneşte sub patronajul regelui Eduard VII.

*

Se afirmă că steaua literară a lui Maxim Gorki a mai pălit în vremea din urmă în Rusia. Lumea s'a prea obişnuit cu „maniera" scriitorului şi începe a-l găsi cam banal. Actualmente Gorki publică nişte interesante şi documentate amintiri din sîngeroasa „Săptămâna roşie".

*

Un ziarist a avut la Karlsbad o convorbire cu Adelina Patti. Celebra cîntăreaţa—acum de 65 de ani—a asigurat că nu va mai apare pe scenă afară de—vr'o 17 concerte de binefacere în Anglia, plus alte cîteva—tot de binefacere. Artistele renunţă aşa de greu la satisfacţiile artei lor!...

*

In cercurile medicale se vorbeşte mult bine despre o descoperire importantă a doctorului Semarak din Paris pentru vindecarea cazurilor de *lupus*. Experienţele de pînă acum ar fi dat rezultate mulţumitoare.

*

Un grup de admiratori ai lui Wagner, din Drezda şi din Lipsca, s'a hotărît să cumpere casa în care maestrul a scris cea mai mare parte din partiţiunea lui *Lohengrin*, în vara anului 1846. Acesstă casă e clădirea principală a unei ferme din mica localitate Grampa, situată pe ţărmii Elbei, nu departe de Pillnitz, reşedinţa de vară a regilor Saxoniei.

STRUNA ZILEI

LUMEA PE DOS

La Constanţa continuă a se simţi o mare lipsă de apă.
Ziarele

Secetă în port de mare?
Oameni morţi de sete? Aşi!...
Dacă n'au acòlo apă
Unde o vor găsi? la Iaşi?

Informaţii

Ori-ce cerere de abonament, de anunţuri, schimbări de adrese, mandat doştal, se vor adresa tipografiei Goldner.

Pe timpul verei administraţia „Opiniei" face abonamente lunare:

In ţară, o lună	**lei 1·50**
In străinătate o lună	**„ 2·50**

Revizoratul şcolar al judeţului a înaintat ministerului Cultelor un tablou de toate şcoalele profesionale din acest judeţ,—tablou cerut de minister.

S'a pus în vedere preoţilor din comunele rurale că în fie-care sărbătoare şi Duminică să citească sătenilor enciclica Sf-lui Sinod cu privire la posturi şi sărbători.

Epitropii cassei Sf-lui Spiridon se vor duce în cursul lunei August la Hârlău, spre a vizita lucrările de construirea noului spital.

Zilele acestea se vor începe lucrările pentru canalizarea străzei Eternitatea.

Lucrările de canalizare a străzei Aron Vodă sunt aproape isprăvite.

D. dr. Thudor, medicul şef al judeţului va pleca poimâne în inspecţie în cîte-va comune din judeţ.

D. Sachelaride, inspector al băncilor populare, a plecat în inspectarea băncilor din judeţul nostru.

Consiliul de răsboiu al Corpului 4 de armată va ţinea şedinţe Joui 26, Vineri 27 şi Sâmbătă 28 Iulie.

D. Vasile Gârbea a fost ales delegat al sfatului satului Epureni.

Ministerul Instrucţiunei publice a acordat anul acesta dreptul de corigenţă tuturor elevilor şi elevelor din şcoalele secundare, cari au note inferioare lui 5, la o dexteritate (cu unul sau două obiecte) sau la două dexterităţi (cu un obiect),

Examenul de corigenţă se va ţiine în faţa directorului.

Pentru desemn şi caligrafie, pe lîngă proba examenului elevul va prezinta lucrări făcute de el în vacanţă, atîtea cîte i s'au cerut într'un trimestru şi va face dovadă că el a lucrat probele arătate.

Al doilea uric pergament comunicat d-lui Gh. Ghibănescu de librăria *Moldova* a d-lui Şaraga e din 7186 Noem. 5 (1677) scris în Iaşi de *Andronic fost rob.* E scris în slavoneşte, cum se găsesc dese urice de la Anton Ruset Vodă, supt a cărui domnie se pare că slavonismul reuşise a se întoarce din nou în cancelaria domnească.

Prin acest uric Ruset Vodă întăreşte lui Ignat şi Vasile Hăusar, cum şi altor neamuri ale lor, nepoţi şi strănepoţi lui *Muşat* şi lui *Ivanco* satul Nicoreşti de sus şi de jos, ce sunt într'un sat, şi anume a patra parte.

Satul Nicoreştii vine în ţinutul Tecuciului. Uricul ne mai spune că acest sat l'au fost cumpărat strămoşii lor Muşat şi Ivanco de la Drujea sluger şi de la Petru Tatar, fiii Magdalinei, nepoţii Şendrei hatmanul.

Muşat au trăit supt Bogdan Vodă, fiul lui Stefan cel Mare, pe cînd trăiau cei 2 fraţi vînzători Drujea şi Petru Tatar nepoţii lui Şendrea hatmanul.

Uricul cel vechiu de la Bogdan s'a fost pierdut, şi uricul cuprinde o notiţă istorică ce o redăm în întregime: „acel uric „fost-a îngropat în pămînt cînd s'a sculat „Gheorghe vel logofăt cu cîţiva Ungu„reşti şi cu oşti munteneşti contra lui „Vasile Vodă, Domnul ţării Moldovei şi „l'a fost isgonit pe Vasile Vodă din ţara „noastră şi a rămas în locul lui Domn ţării „noastre Gheorghe Stefan logofătul. Ast„fel s'a stricat şi s'a pierdut acel uric şi „numai pecetea lui a rămas şi au arătat'o „înaintea noastă".

Comerciantul Haim A. Katz, din Peatra-N., a fost declarat în stare de falimet.

Numitul falit a dispărut şi parchetul de Neamţ cere urmărirea şi prinderea lui.

D. Dr. Cernoianu, medicul veterinar al zonei Iaşi, a obţinut un congediu de 20 de zile, cu începere de la 1 August.

D-sa va fi suplinit de d. dr. E. Iliescu, medicul veterinar al judeţului.

Ministerul de interne a cerut prefecturei de judeţ să'i trimeată un tablou de comunele rurale şi cercurile comunale care au alocat sume pentru scopuri sanitare, fie pentru plata de personal, fie pentru medicamente, pansamente etc.

Dăm lista elevilor promovaţi ai clasei I-iu a Liceului Naţional, din Iaşi în ordinea clasificărei:

Ghiga Ionel, Merişeanu Alexandru, Handoca Dimitrie, Pompeiu Marcel, Comarnescu Teodor, End. Eugen, Stroian Gheorghe, Teodoreanu Alexandru, Mertic Aurel, Stanciu Edmund, Lăzărescu Ion, Vachtel Aizig, Alexandrescu Neculai, Hirsch Aizic, Caseti Constantin, Linteş Petru, Paraschiv Costică, Negruş Victor, Vioresku Ion, Cujbă Alexandru, Goldinberg Lascar, Agapi Octavian, Glantzstein Iosef, Manea Zaharia, Gatoschi Neculai, Ghiţescu Aurel, Olivenbaum Solomon, Popovici Miron, Cramer Oscar, Zalmanovici Tobias, Margulis Albert.

In numărul viitor vom continua cu cele l'alte clase.

In tabloul reuşiţilor la examenul de capacitate al absolvenţilor şcolilor normale din ţară, elevii cei mai buni ai şcoalei normale „Vasile Lupu" vin abia al 8-lea în şir cu media 9.75, primele locuri ocupîndu-le absolvenţii dela Azil şi şcoala Societăţii.

Tabloul general al reuşiţilor la examenul de capacitate are defectul cînd e rezultatul aprecierii unor comisiuni deosebite, care dau dovadă de o largeţă în apreciare.

Mai totdeauna comisiunile din Iaşi se arată mai sgîrcite în apreciare şi nu puţin rău face candidaţilor buni ieşeni faptul că se văd întrecuţi de nu ştii cine.

Cazul cel mai tipic a fost în toamna anului trecut, cînd din cauza sgîrceniei la note a comisiunei dela şcoala centrală din Iaşi, n'au fost admise de cît 7 eleve pe cînd de la comisia din Bucureşti au trecut peste 40, comisiunea examinatoare crezînd de cuviinţă a nu pune mai puţin de 10 la o sumă de candidate foarte slabe.

Cred că a venit vremea pentru a se îndrepta relele acestui sistem centralizator.

Şcolare.—Absolvenţii şcoalelor normale care doresc a ocupa posturi în învăţămîntul primar rural, vor treaui să se prezinte la 15 August a. c., la ministerul Cultelor, spre a fi examinaţi.

*

Cu începere de la 1 Septembrie a. c., sunt vacante următoarele locuri în învăţămîntul primar rural din judeţul nostru:

Posturile I din: Bivolari şi Forăşti, şi posturile al II-lea din: Prisacani, Chişcăreni, Tabăra, Scobinţi, Voineşti şi Hermeziu; iar pe ziua de 1 Octombrie sunt vacante: posturile I din: Slobozia, Ţibana, Dădeşti, Rusenii-vechi, Lupăria, Lnnganii şi Cristeştii, şi posturile II din: Fîntânelele, Mânjeşti şi Sineşti.

DIVERSE

— Aseară se declarase un incendiu la spitalul Sf. Spiridon.

Focul luase naştere de la un hogeag dela secţia d-lui dr. Bottez.

Sărind la timp servitorii spitalului, au localizat focul.

— Epidemia de difterie care bîntuia la Stînca Sculeni s'a stins cu desevîrşire.

La Copou s'a ivit desinteria.

— Se telegrafiază din Cârniceni că locuitorul Gheorghe Paraschiv, a căzut jos de pe un stog cu fîn, rănindu-se mortal.

Nenorocitul a fost transportat la spitalul comunal.

— In comuna Cristeşti s'a ivit epidemia de tusă convulsivă.

— Aseară poliţia a arestat pe individul Alexandru Coşma, care a comis mai multe furturi în oraş.

Asupra lui s'au găsit mai multe lucruri de furat.

8

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

VALENTINA.—Ca s'aleg rochii pentru Margareta, pălării pentru Margareta, voaletele şi mănuşile Margaretei?

D-na ARMIERÈS.—Frumos din partea ta Valentino! Poate eşti geloasă pe sora ta?

VALENTINA.—Am oare dreptul să fiu geloasă?

D-na ARMIERÈS, *foarte viu.*—Nici un drept... Şi aş fi desolată dacă sentimentul acesta răutăcios ar fi intrat în sufletul tău; dar în ori-ce caz ar expliea în cît-va conduita ta... de o lună ai o conduită curioasă. Te ai schimbat colosal. Ai devenit răutăcioasă, iritabilă. La dejun pentru o simplă observaţie, pe care ţi-o făcea, tu ai răspuns aşa de necorect tatălui tău.

VALENTINA.—Tatălui tău?

D-na ARMIERES.—Da.

VALENTINA.—D-nu Armieres nu este tatăl men.

D-na ARMIERÈS.—Tu îi datoreşti aceleaşi atenţii căci ţi-a arătat o bună voinţă neobosită şi o afecţiune neşovăitoare.

VALENTINA, *cu o ironie pe care mama sa nu o înţelege.*—O foarte multă afecţiune. D-nu Armieres m'a primit în casa aceasta, mi-a făcut un locşor lîngă fata d-sale.

D-na ARMIERES, *puţin mirată.*—Aci ai fost la tine acasă...

VALENTINA, *acelaş joc.*—Fără îndoială! Dacă presenţa mea iar fi displăcut? El e stăpîn aci şi tu nu ai fi consimţit nici odată s'ai o discuţie din pricina mea. Lui îi datoresc de asemeni instrucţia pe care mi-a dat'o la călugăriţe... în timp de doi spre zece ani. Dorinţa lui a fost ca să am educaţia perfectă şi complectă necesară unei domnişoare.

D-na ARMIERES.—Şi?

VALENTINA.—Şi tocmai de aceia am cea mai vie recunoştinţă către el. Mi-am făcut o datorie să nu îi displac în nimic. Am primit ordinile lui cu supunere. Am ascultat cu respect observaţiile şi consiliile sale. In cazul acesta, ce îmi poate reproşa barbatul tău?

D na ARMIERES, *înţepată de ultima frază.*—'Ţi pot reproşa, atitudinea, pe care ai lut faţă de el, de sora ta, de mine însăşi, tonul cu care ne vorbeşti. La fie care minut nu aud de cît cuvinte înţepătoare, răutăcioase. Ai zice că cine-va te aţiţă în potriva noastră. Situaţia aceasta nu mai poate dura.

VALENTINA.—Da, are să se schimbe.

D-na ARMIERES.—Cum înţelegi tu asta? (*Tăcere*) Răspunde?

VALENTINA, *căutînd o explicaţie.*—Da...dacă gelosia mă face răutăcioasă, cum o crezi tu, sora mea măritîndu-se voi redeveni ceea ce am fost supusă şi resemnată.

D-na ARMIERES.—Intr'adevăr s'ar putea bănuî... Eşti tu rănită în amorul tău propriu că sora ta mai mică se mărită cea dintâi? Dar mai întâi tu nu ai intenţia de a te mărita... Şi apoi era de prevăzut că are să ni se ceară mîna Margaretei îndată ce va avea şeapte spre zece, opt spre zece ani... Relaţiile tatălui său, locul pe care îl ocupă în societatea noastră...

VALENTINA.—O, fără îndoială.. Cine n'ar dori să devie inerile d-lui Armierès... personaj însemnat, mare industrial, membru important şi influent la camera de comerciu, viitor oficer al Legiunei de onoare? Fata lui bine înţeles este o partidă excelentă. Pe cînd eu care n'am nici familie...

D-na ARMIERES.—Dar eu?

VALENTINA.—Tu? Eu nu port numele tău. Pe mine mă chiamă d-şoara Rouchon. Şi cine ar fi îndrăsnit să iee pe o d-şosră Rouchon, al cărui tată n'a ştiut reuşi în viaţă, care trăeşte nu ştiu unde şi cine ştie cum cu fiul său. Ah! de la divorţul vostru tu ai urcat în viaţă pe cînd el a coborît mereu.

D-na ARMIERÈS.—Te rog.. Valentino.

VALENTINA.—Nu vorbesc de divorţul ăsta de cît să îţi arăt cît îmi va facea căsătoria mea de grea şi dacă în cîte-va zile...

D-na ARMIERÈS.—Tu?.. (*Lovită de o idee*). Dar eşirile acestea, visitele tale... oare ai văzut la d-na Moirau pe cine-va?

VALENTINA, *hotărît.*—Pe nimeni, mamă.

D-na ARMIERES.—Idea asta nu ţi-a venit aşa dintr'o dată, fără nici o hotărîre...

VALENTINA.—Eşti curioasă maman! Am două zeci şi patru de ani şi tu te miri că m'am gîndit să mă mărit. (*Privind'o*). Eşti contrariată cum-va?

D-na ARMIERES, *îngrijată.*—Nu... 'dar cum tu nu mi-ai spus nimic până în prezent; mi'ar fi îmi pare neplăcut să aflu că tu ai luat hotărîri fără consimţimîntul meu... In fine eu cred că nu e nimic serios?...

VALENTINA.—Pentru ce? (*O mişcare din partea d-nei Armierès*) N'am nici un proect hotărît şi nimic nu va fi făcut fără consimţimîniul tău. Aş dori să mă informez asupra situaţiei mele. Şi cum ocazia se presintă să vorbim între patru ochi, aş voi să te întreb în ce consistă zestrea mea?

(Va urma)

NOUI AGITAŢII LA SATE

Culesul recoltei.—Plângerile arendaşilor.—Ţăranii iau cu forţa recolta.—Intrevederea autorităţilor.—Situaţia în judeţul nostru.—Ţăranii se agită din nou.—Arendaşii se plîng ministerului.

Aratasem acum cîte-va zile că situaţia în judeţul nostru nu e de loc bună; prin cîte-va comune se semnalează agitaţii printre săteni şi aceasta din cauză că sunt împiedecaţi de a-şi culege recolta de pe cîmp.

Situaţia nu e tocmai uşoară şi la prefectura de judeţ se primesc zilnic plîngeri din partea arendaşilor că ţaranii ameninţă de a lua cu forţa recolta de pe cîmp, cu toate că nu le-au plătit arenda pentru pămînturile distribuite astă-primavară, în urma răscoalelor.

La Scobâlţeni, după cum spuneam şi dăunăzi, ţăranii începuseră chiar să culeagă recolta de pe cîmp, însă au fost împiedecaţi şi opriţi de arendaşul B. Guttman, care s'a plîns autorităţilor, arătând că ţaranii nu i-au plătit suma ce i se cuvine pentru pământurile şi imaşurile ce le-au arendat.

Impiedecaţi de a'şi culege recolta, ţeranii s'au adunat şi au trimis răspuns arendaşului că vor lua cu forţa recolta de pe cîmp.

Acelaş lucru se petrece şi în alte părţi; aşa la Hăsnăşeni, moşie situată pe teritoriul comunei Cucuteni, proprietateu d-lui Leppadatu şi ţinută în arendă de d. A. Beer. O parte din ţărani încă de acum trei zile începuseră să'şi culeagă recolta şi să'şi adune fâneţele.

Arendaşul Beer a intervenit imediat la autorităţi, plîngîndu-se că ţăranii nu numai ca nu i-au plătit arenda, dar nici macar nu i-au făcut această plată, în muncă.

Prefectura de judeţ delegând autorităţile comunale respective de a face o anchetă, acestea au constatat că nu există nici un fel de contract între d. Beer, arendaşul şi locuitori pentru pământul ce li s'a distribuit în luna Martie trecut şi că acum ţăranii spun că atunci când li s'au distribuit pământul, ei au înţăles că li se dă gratuit.

De fapt însă pământul fusese distribuit cu 35 lei falcea, aşa cum stabilise d. C. Stere, pe atunci prefect de judeţ, însărcinând pe învăţătorul din Cogeasca-Veche ca arbitru şi de a strânge de la locuitori sumele ce trebuie să le plătească pentru pământul arendat.

Locuitorii sunt foarte îndîrjiţi şi ei s'au declarat că în casul când vor fi opriţi de a culege semănăturile, vor distruge recolta.

In alte părţi, ţaranii văzând că sunt ameninţaţi să rămînă fără recoltă, au cerut intervenţia autorităţilor; cît priveşte despre plata arendei, ei nici nu se gîndesc.

Ceia-ce e mai greu însă e că prin multe părţi intervenţia autorităţilor sunt slabe; sătenii nu vor se asculte de nimeni. şi au început culegerea recoltei; în alte părţi, cum e în nordul judeţului, unde lipsa e mai mare şi unde ţăranii n'au de loc mijloace, se duc în timpul nopţei şi cară recolta de pe câmp.

După cum se vede situaţia nu e tocmai bună şi e temere de noi agitaţii ţărăneşti.

Cum însă măsurile ce le iau autorităţile locale sunt cu totul slabe, arendaşii au hotărît să se adreseze ministerului.

Am vrea să ştim acum, faţă de această situaţie, ce zice deputatul Ursu, care se dă drept sprijinitorul ţărănimei? Nu cumva d-sa, în conferenţele ce le ţine prin diferite comuni, dă instrucţii ţăranilor în sensul de mai sus?

Ultime informaţii

Spre amnistie.—*Mergem cu paşi repezi spre amnistie de şi în săptămânile trecute s'au semnalat mai multe mişcări şi chiar cîte-va crime agrare.*

Ministrul de justiţie a dat ordin procurorilor generali ca să ceară judecătorilor de instrucţie şi la nevoe şi camerilor de punere sub acusare, ca vinovaţii din răscoalele ţărăneşti să nu mai fie trimeşi în judecată conform art. 354 c. p. adecă pentru crimă de drept comun numita jăfuire în ceată, ci conform art. 84 c. p., adecă pentru crima politică numită răsboiu civil.

Toate aceste siluiri de fapte, de texte de legi şi de conştiinţe, se fac probabil în vedere că art. 93 din Constituţie, nu dă Regelui dreptul de amnistie de cît în materie politică, nu şi pentru crimele şi delictele de drept comun.

D. C. Moţet a fost numit în fine director al Prefecturei de judeţ.

Toate strădănuinţele şi presiunile exercitate de celalalt candidat, — am numit pe d. Silvestru— asupra d-lui Poni, au ramas zadarnice.

D. Stere a ţinut cu orice preţ să fie numit d. Moţet, chiar cu riscul ca clubul să piardă un element de talia d-lui Silvestru, atît de preţios în alegeri.

—

D. Dimitriu-Păuseşti, avocat şi membru în clubul liberal, văzînd nepăsarea şi lipsa de bună voinţă din partea celor mai mari de a-l numi în postul cerut de inspector al Camerei de meserii, e pe cale să demisioneze din clubul liberal, ca o protestare contra acelora ce caută să îndepărteze acele elemente cari au muncit mai mult în trecutele alegeri generale şi cari au recurs la toate mijloacele posibile şi imposibile pentru a spori numărul voturilor agreatului lor candidat, d. Georgel Mîrzescu.

La retragerea d-lui Dimitriu se va asocia un număr de alţiţineri liberali.

Cum se vede armonia liberală e grav compromisă.

Mâne Iaşul va avea oaspete pe A. S. R. Principesa Maria

A. S. Regală va sosi la orele 8 şi 30 şi va fi primită la gară de Primarul Iaşului, prefectul judeţului şi celelalte autorităţi.

La orele 10 a. m. A. S. Regală va pleca cu automobilul care soseşte în astă-seară cu trenul de 9, la Miroslava, unde va lua dejunul.

După amiazi tot cu automobilul A. S. Regală va pleca la Stânca. Seara cu trenul de 9 A. S. R. va părăsi oraşul şi va lua drumul spre Munţii din Moldova, unde va intreprinde o nouă serie de escursiuni.

In treacăt A. S. Regală va vizita mănăstirile Agapia, Varatec, şi Neamtz.

Joi 26 Iulie seara va avea loc la grădina berăriei Zimbru o frumoasă serbare, organizată pentru a se veni în ajutorul romînului Ioan Petrescu care a fost expulzat din Grecia şi care acum n'are nici un mijloc de existenţă.

Serbarea se dă sub patronajul unui comitet de doamne.

Indemnăm publicul să asiste la această serbare, ţinînd seamă de scopul filantropic ce-l urmăreşte.

——

Ploaia de alalta-eri a făcut mari stricăciuni la Brăeşti.

Au fost distruse 80 h. de porumb, 21 orz, şi 15 h. ovăz, ale locuitorilor şi 107 h. porumb, 35 h. grîu, şi 72 h. ovăs, ale arendaşilor.

Pierderea e de 5 la sută la porumb, 20 la sută la orz, 15 la sută la grîu şi 20 la sută la ovăz.

——

Dl. Alexandru A. Bădărău, soseşte mîine dimineaţă cu acceleratul de 8 şi 30, în localitate.

——

Astăzi s'a distribuit la prefectura de judeţ ajutoare băneşti locuitorilor din diferite comune, ale căror case au fost distruse de incendii.

——

D. dr. Eremia Iliescu, medicul veterinar al judeţului, a plecat azi dimineaţă să conducă măsurile de combaterea febrei aftoase la Brăeşti.

——

D. Gh. Kernbach, prefectul judeţului a plecat în inspecţie prin comunele rurale din împrejurimele Tg.-Frumos.

——

D. C. Moţet fiind numit director al Prefecturei de judeţ, în locul d-sale a fost recomandat ca inspector comunal d. Dimitriu, un tînăr avocat liberal.

Recomandarea însă a fost făcută în secret, pentru a nu mai da loc poftelor altui contigent de candidaţi, cari aşteaptă din zi în zi cîte un ciolan, ca o recompensă pentru titlul de „membru al clubului liberal".

—

Pentru ziua de 1 August se pregătesc cîte-va noui schimbări la primărie.

Vor fi schimbaţi doui funcţionari de la serviciul administrativ, mai mulţi agenţi de la percepţie şi cîţi-va copişti.

—

Electorale.— In urma înţălegerilor avute alegerile comunale din Huşi s'au fixat pe ziua de 26 August colegiul I şi 28 August col. II.

Faţă cu situaţiunea destul de şubredă ce şi-au creat liberalii din Huşi prin rupturile adînci ce s'au produs între şefii lor, datoria partidului conservator e de a-i lăsa să se sfîşie între dînşii. fără a obosi pe alegători pentru satisfăcut ambiţiunea unor nechemaţi în ale politicei locale huşene.

—

Moartea lui Dimitrie Neculcea. — O tristă veste ne-a sosit ieri de la Bucureşti, după apariţia ziarului nostru.

Dimitrie Neculcea, una din cele mai cunoscute şi mai simpatice figuri a Iaşului, a încetat din viaţă în sanatorul Olchowschi, în urma unei grele operaţiuni.

Neculcea se trăgea dintr'o veche familie moldovenească, care a dat ţărei mai mulţi fruntaşi în diferite ramuri de activitate: armată, inginerie, agricultură etc.

Dimitrie Neculcea a fost multă vreme unul din agricultorii moldoveni cei mai cu vază prin aptitudinile sale deosebite în ale agronomiei.

Din causa greutăţilor agriculturei din Moldova, care cere capital mult de exploatare, capital care altă dată era foarte scump, Neculcea s'a retras din agricultură încă de acum 18 ani.

Timp de 14 ani Dimitrie Neculcea a fost intendent al spitalului Sft. Spiridon, funcţie în care s'a distins nu numai prin o muncă cinstită şi neadormită, dar prin aptitudini speciale, în toate ramurile gospodăriei spitaliceşti. Prin înlocuirea antrepriselor prin regie, el a adus mari economii în cheltuelile administraţiei s-tului Spiridon.

Pe lîngă că cunoştea bine toate meseriele era şi o fire de artist. Poarta cea nouă a S-tului Spiridon, care e o capodoperă în genul său, a fost desemnată de Neculcea şi executată sub privigherea lui.

Urîtele noastre obiceiuri politice au făcut ca Niculcea să fie înlocuit acum cîteva luni şi să nu-şi poată îngriji sanatatea în spitalul, în al căruia serviciu şi-o sdruncinase printr'un zel extraordinar.

Ca om era de o bunătate şi de o desinteresare extraordinară şi de un devotament fără rezervă către familie şi prietini. Din această cauză Neculcea, nu lasă după dînsul de cît datorii.

Trimetem condolenţele noastre adînci, nemîngîetelor: soţie şi fiică, precum şi întregei familii.

——

Cu anulările d-lui Haret se mută înapoi la Bîrlad d. Cădere, care fusese profesor la Seminar, se readuce la Iaşi pe d. *Kiriţescu* la şcoala normală, mutat la Bucureşti; se pune în discuţie catedra d-lui Popea, şi se dă putinţă aducerei în Iaşi a d-lui Gh. Mitru profesor titular de geografie la Focşani.

In faţa multor stări de fapt, însuşi d. Haret va fi silit să calce din nou art. 33, căci dacă ar fi să se dea întăetate titularilor definitivi, o mulţime din cei nou numiţi la Iaşi vor trebui să se mulţumească cu provincia.

—

Gimnaziul din Vaslui este şi rămîne desfiinţat. In acest scop profesorii titulari de acolo au fost avizaţi a cere de urgenţă alte locuri în învăţămînt.

Intre profesorii titulari de la acel gimnaziu e şi d. Mitescu din Iaşi.

—

Pentru construirea capelei de la şcoala normală „Vasile Lupu" din Iaşi cei 21000 lei sunt numai pentru lucrările de zidărie. Lucrările de lemnărie, pictură şi mobilierul nu intră în această sumă. Totalul cheltuelilor va ajunge la 40000 lei.

Se ştie că catapeteazma ce se va pune la această capelă e cea de la Trei Erarhi care toată e demontată şi transportată deja la şcoala normală.

Această capelă va servi pentru usul religios al elevilor şcoalei normale, iar ca preot va fi profesorul de religie de la şcoala normală.

—

Ni se afirmă că întreg acoperămîntul de pe aripa din jos a sălei gotice a Cetăţuei s'a prăbuşit din cauza construcţiunei defectoase şi a greutăţei *ţiglelor*.

Atrăgînd atenţiunea celor în drept unim glasul cu a celor doritori de a vedea restaurate pe deplin monumentele noastre istorice, că a venit vremea a se restaura sala gotică de la Cetăţuia o dată cu sala gotică de la Trei Erarhi.

—

Crima din Poiana-Cîrnului.— O crimă s'a făptuit eri în Poiana-Cîrnului.

Băetanul Ioan Cocioavă, plecase de cîte-va zile de acasă, fără a da de ştire tatălui său.

Eri, Cocioavă reîntorcîndu-se acasă s'a apucat la ceartă cu tatăl său, ameninţîndu-l.

La un moment dat, Vasile Cocioavă luă un cuţit şi repezinduse la fiul său Ioan, îi dădu două lovituri în partea stîngă a pieptului.

Nenorocitul fiu a căzut jos scaldat într'un lac de sînge.

Părintele criminal a fost arestat, iar victima a fost adusă la Iaşi şi internată la spitalul Sf. Spiridon, în secţia d-lui dr, Sculy.

Starea lui Cocioavă este foarte gravă.

—

O nenorocire s'a întîmplat aseară în gara Larga.

Frînarul Ion Nicolau vrînd să lege nişte vagoane a fost tamponat,

Corpul nenorocitului frînar a fost cu totul strivit.

Azi diminiaţă cadavrul nenorocitului frînar a fost adus la morga spitalului sf. Spiridon.

—

Hahamii de la abator tot nu s'au liniştit.

Ei ameninţă încă cu greva şi au pus anumite condiţiuni cu privire la tăerea vitelor.

Din această cauză carnea se scumpeşte pe fie-care zi şi administraţia comunală nu ia nici o măsură.

—

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 24 Iulie

Intervenţia d-lui Kalinderu in favoarea lui Kogălniceanu

Bucureşti.—Circulă svonul că d. Ioan Kalinderu administratorul domeniilor Coroanei ar fi depus o sumă foarte mare de bani, spre a obţine punerea în libertate provizorie a d-lui Vasile Kogălniceanu. Această intervenţie a d-lui Kalinderu a produs o impresie colosală în lumea politică a Capitalei.

O deraiare

Bucureşti.—In apropiere de staţiunea Goleşti a deraiat eri seara pe la orele 9 jum., un tren de marfă. Cinci vagoane au fost complect distruse iar cerealele cu care erau încărcate aceste vagoane risipite pe linie.

Onomastica A. S. R. Principesa Maria

Bucureşti. — Familiile regale şi Princiară au sărbătorit eri, după cum se ştie cu ocazia s-tei Mari Magdalene, ziua onomastică a A. S. R. Principesa Maria şi a Augustei Sale Mamă Ducesa Maria de Saxa de Coburg şi Gota.

Urările cele mai călduroase a fost adresate cu această ocazie atît Principesei moştenitoare şi fiicei sale tînăra Principesa Maria.

După amează o audiţiune muzicală a avut loc în sala Capşa, dată de orchestra ministerului instrucţiei publice.

M. S. Regina şi A. S. R. Principesa Maria au asistat cu tînăra Principesă Elisabeta.

După concert M. S. Regina şi A. S. R, Principesa Maria au făcut o plimbare în oraş cu automobilul.

Intrevederea împăraţilor

Svienemunde. — După prînzul de aseară de pe vasul Deutschland suveranii au rămas cîtva timp pe bord.

Ţarul a dăruit ofiţerilor vasului un superb serviciu de masă. Principele Henric a mulţumit în numele ofiţerilor, iar comandantul vasului, căpitanul Krosigk, a strigat „ura, trăiască ţarul Nicolae". La 11 jum. suverani au părăsit vasul azi la ora 10 a. m.

Impăratul Wilhelm s'a dus pe bordul vasului Standard de unde s'a dus împreună cu ţarul Nicolae pe bordul vasului Deutschland să asiste la exerciţiile întregei flote.

Afacerile macedonene

Constantinopol—Nota Porţei către patriarhul ecumenic cere rechemarea mitropolitului din Kirklise şi a diaconului său; pentru că au întăritat pe greci contra bulgarilor.

Patriarhul ecumenic a remis ambasadelor o notă verbală prin care aminteşte persecuţiile la care au fost supuşi Grecii din Bulgaria.

Inmormîntarea patriarhului Brancovici

Karlovitz.—Inmormîntarea patriarhului Brancovici s'a făcut cu mare pompă în asistenţa comandantului corpului din Agram, generalul Gerba, representantul împăratului Francisc Iosef, a demnitarilor statului, a representantului Regelui serbiei şi guvernul sîrbesc.

Turburările din Maroc

Roma. — Agenţia Stefani află din Tanger că representantul Italiei a primit instrucţiuni din partea guvernului său să adreseze cerere formală comisarului imperial pentru satisfacţiune în afacerea de la Casablanca.

Cererea stărue în pedepsirea vinovaţilor şi îndemnizare pentru răniţi şi pentru familiile morţilor.

Gibraltar.—Un crucişător englez a plecat la Casablanca.

Paris.—Se asigură din isvor competent că ocupaţiunea portului Casablanca va avea loc Mercuri seara.

Tanger.—Ştiri din Babat cu data de 1 August spun că situaţia este destul de încordată. Tribul Azer se agită în jurul oraşului. Francejii cer trimiterea unui crucişător.

Madrid.—Consiliul de miniştri de eri a examinat nota Franţei în afacerea de la Casablanca. La esirea de la consiliu, miniştrii au refuzat să răspundă interwievurilor greviştilor.

Ministrul de răsboi s'a mărginit să declare că Spania va trimite cel mult 500 oameni pe bordul vasului de resboi Imparcial adăugînd că canonieră Bazan a plecat la Casablanca.

Paris. — Trupele trimise la Casablanca sub ordinele generalului Drude se compun din două batalioane de tirailori algerieni; de un batalion al legiunei streine. trupe de artilerie şi 300 soldaţi de cavalerie.

Un general rus asasinat

Piatigorsk.—Azi dimineaţă a fost asasinat în centrul oraşului generalul Karangorof, fost guvernator general al oraşului. Asasinii au fugit.

Presa despre intrevederea de la Svinemunde

Berlin—Agenţia Wolf vorbind de intrevederea dela Svienemunde zice că ea este o confirmare a relaţiunilor amicale ale celor doi monarchi intemeiată pe tradiţiuni vechi şi o dovadă de deplină înţălegere ce domneşte între oameni de stat ai acestor două mari imperii. Este de aşteptat că ultimele evenimente din Maroc nu vor produce nici o complicaţie politică, cu atît mai puţin că d-nul Pichon, ministrul afacerilor streine al Franţei, a dat asigurări satisfăcătoare ambasadorului Germaniei, prinţul de Radolin, şi că toate puterile sunt hotărîte să se menţină în linişte actul de la Algesiras.

Viena.—„Politiche Corespondez" zice că, cu prilejul vizitei făcute de prinţul Ferdinand al Bulgariei împăratului Francisc Iosef, acesta l'a oferit la Ischl în semn de simpatie deosebită, regimentul 11 de husari. „Politiche Corespondenz" comentînd acest act vede în el nu numai recunoaşterea că Bulgaria a făcut progrese şi că poate să le arăte după 20 ani de operă pacinică; dar şi un semn de încredere că Bulgaria rezemîndu-se pe marile puteri va căuta să urmeze şi în viitor linia de politică prudentă. Intru cît priveşte sgomotele răspîndite de curînd în privinţa proiectelor ambiţioase ale prinţului, au fost desminţite prin atenţiunea de care le-a dat dovadă împaratul Frantz Iosef.

†

DIMITRIE NECULCEA

Fost administrator al casei spitalelor şi ospiciilor sf. Spiridon din Iaşi

Cavaler al Coroanei Romîniei

După o scurtă suferinţă a încetat din viaţă Luni 23 a curentei 1907, în etate de 68 ani.

Soţia, copiii şi întreaga familie adînc întristaţi, roagă pe toţi amicii şi cunoscuţii să binevoiască a asista la ceremonia înmormîntărei, care va avea loc Mercuri 25 Iulie 1907 orele 4 p. m., la cimitirul Eternitatea, unde se află deja corpul defunctului.

Rugaţi-vă pentru el.

Iaşi, 24 Iulie 1907.

EMIL D. LEFTER
fost judecător de instrucţie
AVOCAT
Consultaţiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.
Iaşi, Str. Carol 14

Vaccinări şi revaccinări
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

Se caută lucratoare
la fabrica de corsete
Ianovici & Vechsler
Str. Lăpuşneanu 37.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ța ra 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșe vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE" schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacist i.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitatiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii. n Iași la Konya, Racoviță Marcu farmaciști

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar 9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale și classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JAȘĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

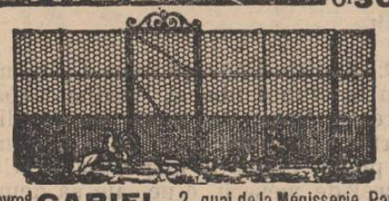

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 2 6 Places.....	7

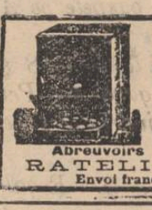

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași —Tipografia H Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Directori: Gh. GHIBĂNESCŬ şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 203.—Joi 26 Iulie 1907

SPRE AMNISTIE

O veste importantă ne-a fost transmisă eri din Bucureşti: „Ministrul de justiţie a dat ordin procurorilor generali ca să ceară judecătorilor de instrucţie şi la nevoe şi camerilor de punere sub acuzare, ca vinovaţii din răscoalele ţărăneşti să nu mai fie trimeşi în judecată conform art. 354 c. p. adecă pentru crimă de drept comun numită jăfuire în ceată, ci conform art. 84 c p., adecă pentru crimă politică numită răsboiu civil.

Toate aceste siluiri de fapte, de texte de legi şi de conştiinţe, se fac probabil în vedere că art. 93 din Constituţie nu dă Regelui dreptul de amnistie de cît în materie politică nu şi pentru crimele şi delictele de drept comun".

Aceste indrumări arbitrare spre amnistia răsculaţilor din primă-vară, ne sugerează cîte-va reflexii.

Nu suntem lipsiţi de sentimentul de milă şi ertare, nu privim de cît cu dragoste şi cu durere la sutele de ţărani cari sub instigaţiile cîtorva agitatori au eşit din albia legalităţei şi au revărsat toată asuprirea lor de veacuri într'o rescoală sălbatecă şi am fi din consideraţiile acestea cu toţi cari cer amnistia pentru ţaranii resculaţi.

Cum de asemeni nu putem rămîne nesimţitori le nevoile atîtor femei şi copii lipsiţi de ajutorul „omului", barbatului sau al părintelui arestat şi am fi insistat că aceşti ţărani să fie eliberaţi.

In conducerea însă a unui stat nu se urmează o filosofie de pietate şi sentimentalism, căci a guverna e a prevedea şi trebue să fie un guvern foarte puţin prevăzător care într'o anumită epocă de frămîntări periculoase să recurgă la acte sentimentale cari pot desface şi distruge de veci orice solidaritate socială a unei ţeri.

Şi ne găsim in o astfel de epocă. Revoltele agrare au fost înăbuşite nu însă anihilate cu desăvârşire; săptămînile trecute am semnalat mai multe mişcări şi chiar cîte-va crime agrare; o amnestie in minutul acesta ar fi scînteia necesară unei exploziuni.

Dacă toţi suntem conduşi de sentimentul de ertare, toţi avem puternic şi trebue să îl avem şi pe acel de solidaritate naţională. Nu sunt vinovaţi ţăranii de a fi fost sălbateci sub conducerea altora—dar în ce sunt vinovaţi proprietarii cari au plătit cu viaţa şi cu averea lor pornirea acestor sălbătecii. Ertînd pe unii, condamnăm pe ceilalţi, dăm ca pricina răscoalelor pe proprietari, indicînd ţărănimei pentru viitor să rămăe în aceleaşi sentimente de ură şi răsbunare faţă de proprietarii lor.

Intervenind de asemeni ca guvern în mersul normal al anchetărei şi judecărei acestor răscoale—influenţăm într'o instituţie naţională care trebue să rămăie mai presus de sentimentele noastre, fie ele împinse şi de cel mai curat altruism. Justiţia singură e capabilă de a se pronunţa; intervenţia noastră nu numai desconsideră puterea ei faţă de noi înşine, ca guvern, intervenind, dar o reduce la un rol ridicul în faţa însăşi a acelora cari aşteaptă de la ea deslegarea atîtor pricini.

Un popor care n'are încredere în justiţie şi o crede maleabilă după puterea altei autorităţi, perde ori-ce sentiment de prevedere şi cumpănească sufletească. Lovind cum loveşte ministrul de justiţie prin intervenţia sa în favoarea ţăranilor, în puterea judiciară, să omoară şi acel ingust sentiment de respect şi răspundere pe cari îl aveau încă ţăranii noştri faţă de autoritatea judiciară.

Actul de amnestie nobil în hotărîrea lui—nu va fi de cît dăunător liniştei şi evoluţiei normale a trebilor ţărăneşti şi va amîna prin pregătirea şi isbucnirea altor revolte apropiata deslegare a problemelor agrare - singura şi adevărata amnistie a tuturor revoltelor şi frămîntărilor ţărăneşti.

*

Principiile d-lui Haret

Ziarele liberale nu încetează de a vedea în d. Haret pe omul desăvîrşit al cinstei şi probităţei şi în actul său arbitrar de rovocare a atîtor profesori un act legal şi consecvent cu cele mai cinstite principii. Ori nu este aşa. Iată adevăratul motiv, care a îndemnat pe d. Haret să dea decisia pe care a dat'o:

Inainte de 1905, mulţi ani de-arîndul, numirile şi transferările cu caracter de ilegalitate relativă, au fost tolerate. D. Haret însuşi a săvîrşit de acestea multe; ceva mai mult, dînsul a săvîrşit şi de acelea cu caracter de ilegalitate absolută. După plecarea d-sale de la minister a venit d. Vlădescu. Acesta se pare că avea un deosebit respect pentru d. Haret, fiind că a ţinut să-i urmeze toate precedentele S'au săvîrşit astfel, sub d. Vlădescu, transferări în condiţiuni identice cu acelea dinainte de 1905. La Martie 1907, d. Haret vine din nou la minister. Constată că sistemul său se urmase în tocmai, şi în loc să se bucure, se supără şi publică decizia din 7 Iulie curent, prin care anulează toate numirile şi transferările d-lui Vlădescu. De ce această inconsecinţă? Fiindcă numărul catedrelor libere, din acele aşa zise bune, la cari se pot transfera profesori, prin mijlocirea ilegalităţei relative, nu este un număr indefinit ci limitat în cadrul prozaic al bugetului.

Acest număr s'a restrîns aşa de mult în cursul anilor 1905 şi 1906, în cît astăzi el a atins aproape limita de zero. Aşa fiind, cum să mai poată avea ocazie d. Haret, să aplice din nou procedeele sale dinainte de 1905?

Cum să recompenseze dînsul pe meritoşii tineri, cari l'au urmat în agitaţia sa din opoziţie cu atîta fanatism, în cît au uitat pînă să-şi protesteze la vreme, lăsând astfel să curgă în contra lor dreptul căştigat de alţii prin „starea de fapt"?

Din punctul său de vedere, ca ministru cu veleităţi de mare politician, d. Haret are dar dreptate. Nu se putea face catedre libere, din cele aşa zise bune, de cât prin publicarea deciziunei din 7 Iulie.

Iată principiile călăuzitoare ale marelui ministru liberal: procopseală pe ori-ce cale posibilă şi imposibilă, legală sau nu, a adepţilor sei.

După potopul naţionalist

Agitaţiile naţionaliste ale d-lui Iorga şi Comp., n'au rămas fără rezultate. Nu ştim cînd vom culege rezultatele cele bune; pînă în prezent putem însemna cu cifre rezultatele rele pe care această propagandă le-a facut tinerilor vlăstare din licee care se ştie erau cei mai entusiaşti admiratori ai directorului „Neamului romînesc".

Avem sub ochi clasificaţia liceului naţional pe 1906—907. Din 540 de elevi ai acestui liceu au rămas 70 repetenţi şi 170 de corigenţi ceea ce revine la 50 la sută nepregătiţi—o proporţie pe care prima oară o atinge acest institut cultural.

Ce este însemnat de observat, este că mai toţi premianţii acestui liceu sunt streini sau evrei, de şi proporţia între evrei şi Romîni nu e în avantajul celor dintăi.

Aşa, în clasa II-a, premiantul e Teper; *în a III-a Goldner şi Nelken, în această clasă sunt 10 evrei şi 43 de romîni; în clasa VI-a sunt toţi trei premianţi străini: Brik, Rosenthal şi Zalman şi aci raportul între evrei şi romîni e de 5 la sută; în clasa VII modernă sunt doi premianţi evrei Thierer şi Veiler şi un romîn Focşăneanu şi asta la 56 elevi între cari 6 evrei şi 50 romîni*

Cifrele acestea arată foarte bine că pe cînd elevii evrei îşi vedeau de muncă, elevii romîni duceau în clasele inferioare I—IV, o politică economică (?), făceau pe grevişti, pe cînd cei din clasele superioare se ţineau lae după d. Nicolae Iorga.

Acţiunea politică a d-lui Iorga începe să-şi dee roadele pe calea culturală întocmai după programul său antisemit. Numărul ignoranţilor şi analfabeţilor romîni va creşte mereu, iar numărul evreilor sirguitori şi capabili va spori de asemeni şi în modul acesta problemul evreesc va fi ca şi deslegat.

Nu ştim dacă evreilor le va conveni, în orice caz însă Romînilor, vorbim de părinţi, nu cred că le va prii această propagandă a d-lui Iorga care îi costă şi parale şi s'aleg şi cu o armată de copii inculţi, leneşi, repetenţi—dar foarte naţionalişti.

Evenimente internaţionale

Pe cînd la conferinţa internaţională de la Haga se discută problema păcei universale şi posibilitatea desarmărei progresive a naţiunilor, evenimente de natură îngrijitoare se petrec mai în toate colţurile lumei şi cari la fie care clipă ar putea să se transforme într'un răsboi sîngeros. E foarte potrivită o caricatură din ultimul număr al revistei satirice „*Simplicimus*". Ingerul păcei sădeşte în gura unui tun floarea împăciurei şi a dragostei de oameni, iar în jurul lui privesc representanţii fiecărei naţiuni. Americanul alăturia de Japonez flegmatic îşi umează luleaua şi a fost de ajuns ca o scîntee din ea să cadă în tunul în care îngerul păcei a sădit floarea înfrăţirei ca o explozie teribilă să distrugă şi pe Japonez şi pe American.

Intr'adevăr raporturile Japono-Americane sunt foarte încordate şi evenimentele din Coreea, detronarea împăratului, revoluţia de palat şi intervenţia trupelor japoneze a restabili ordinea, ar putea da naştere la un conflict între aceste două naţiuni cari îşi rivalisează puterile lor pe intinsele ape ale Pacificului.

A făcut mari progrese Japonia în aceşti doi ani şi de asta probabil trebue să vorbească şi cei doi împăraţi ai Germaniei şi Rusiei la Svinemunde unde şi-au dat întîlnirea. Ce-i drept şi situaţia Rusiei s'a stabilit de la ultima întrevedere a aceloraşi împăraţi la Biorsko. Cu toate frămîntările lăuntrice ale Rusiei, cu toată închiderea acelor două Dume şi pregătirea a uneia noui, totuşi Nicolae al II-a poate să se laude. Răsboiul ruso-japonez e ca şi uitat, revoluţia din Octombre 1905 înăbuşită şi pentru o bucată de vreme sunt înăbuşite şi nouile incercări de resvrătire. Vilhelm al II-a la rîndul lui se poate lăuda de raporturile amicale legate cu Franţa de şi afacerile din Maroc trebue să îl facă gînditor. Ocuparea portului Casablanca de către flotele spaniole şi franceze de şi este conform pactului de la Algesiras totuşi e neliniştitor pentru neutralitatea Marocului. Franţa a procedat în acelaşi fel şi cu Algerul şi Tunisul şi probabil ca Marocul va perde libertatea sa. Cum se va împărţi acest imperiu între marile puteri căci discuţiile vii înainte şi în timpul conferinţei de la Algeriras dau dovada că nu se va mai permite unei puteri de a profita singură de o provincie aşa de bogată. In convorbirea de la Swienemunde acelor doi autocraţi probabil se va vorbi şi de aceasta cum şi de atitudinea fermă a Turciei de a înăbuşi agitaţiile greceşti care ţineau vecinic sabia lui Damocles asupra liniştei din Orient. Lucrul acesta convenea de altfel Rusiei în timpul ei de pace lăuntrică şi aţăţa aceste bande de bulgari şi greci spre a putea într'un moment dat interveni. E aceeaşi atitudinea şi astăzi? Sunt foarte multe probleme noui în concertul European şi fizionomia politicei internaţionale e aşa de schimbată în cît cei doui împăraţi cu greu vor cunoaşte şi cu greu vor putea să o mai reducă la vremurile ei de altă dată. E un progres sau regres în aceste evenimente e greu de spus—pacea însă cu toate garanţiile date de conferinţa de la Haga e atîrnată de un fir de păr sau după expresia desenatorului de la „*Simplicimuss*" de o scîntee din luleaua vr'unui asistent admirator al Păcei universale.

OAMENI ŞI LUCRURI

Către frumos

Concepţiunea unei aşa zise „morale" sau moralităţi publice—în chestiuni de artă, variază nu numai după timp, dar şi după loc şi după localităţile uneia şi aceleiaşi ţări. Nu mai departe decât la noi, în chestiunea aşa numitelor serate „picante" de cinematograf s'a putut vedea bună oară o deosebire curioasă: autorităţile publice la Iaşi sau la Galaţi au interzis o serie de tablouri şi scene cari n'au fost oprite în Capitală unde s'au arătat publicului de zeci de ori în şir, anunţate prin afişe şi reclame. N'am auzit ca prin acest fapt nivelul.... moral al Bucureştilor să fi scăzut, afară dacă filistenii vor vrea să susţină că nu era nevoie să scadă, că e în tot cazul inferior faţă de al.... provinciei.

Ei bine, lucrul e o simplă prejudecată şi nu are de loc importanţa socială şi morală ce i se atribuie din naivitate ori din făţărnicie. O singură obiecţiune dreaptă am auzit însă în potriva tablourilor „picante" şi anume că cinematograful, care de altfeliu ne oferă chipuri femeeşti atât de frumoase, uneori chiar încântătoare, de astă dată—în seria picanteriilor s'a servit pur şi simplu de temei slute. Iată unde începe în adevăr imoralitatea şi satisfacţia dreaptă de a se fi interzis respectivele tablouri.

Căci a pretinde publicului să-ţi plătească obolul său pentru ca în schimb să-i procuri *plăcerea* unor anumite viziuni şi a-i oferi în urmă figuri atît de puţin atrăgătoare şi suggestive, este în adevăr o faptă rea, neestetică, imorală într'un cuvînt, la noi cu deosebire care nu trăim, slavă domnului, sub regimul clerical care a izbutit în momentul de faţă, într'un centru artistic cum este Viena, să facă a se interzice pe cale poliţienească copiile celor mai superbe tablouri ale Renaşterei. De necrezut, dar adevărat este că în oraşul domnului Lueger se opreşte în comerţ ori-ce copie a lui Tizian, Veronese, Valasquez, Botticelli, de îndată ce figurile tablourilor sunt prea... nude, adecă de îndată ce îngăduie sau pericliteză a se vedea prea mult ori prea de aproape frumuseţea plastică imaginată de pictorul-poiet.

După secole de civilizaţie, de progres şi de artă, iată clericalizmul desfiinţînd domeniul Frumosului şi tăgăduind „moralitatea" celor mai clasice opere de artă, create în acea Italie mîndră a evului mediu unde a stat şi leagănul creştinizmului primitiv, simplu, pur, fără tendinţe de cuceriri politice de feliul celor realizate de Luegerii moderni.

Poate oare vre-odată frumuseţea plastică, clasică, ideală să fie privită ca imorală? Ar fi absurd şi potrivnic unei legi supreme: Legea bunului simţ.

Dar oare senzaţia frumuseţei întru cît s'ar asocia prin un sentiment de sensualitate devine....imorală? De loc! Atunci ar fi în potriva moralei însuşi instinctul şi dorul de a trăi, bazat în primul rînd pe acea mare chemare la viaţă care e *plăcerea*. Şi ar trebui distrusă toată opera de artă care tinde să dezvolte noţiunea de frumos, să popularizeze ideea de perfecţiune plastică, de forme superbe, de idealuri sublime; ar trebui tăgăduit tot ce intră în „melodia liniilor"—după expresia unui poet—suggerată de corpurile desăvîrşite ale unei Venus de la Milo ori a unui Apollon Saurochtonul.

„Inceputul artei—zice filosoful, moralistul Ruskin, este de a face poporul nostru —frumos". Iar în „religiunea frumuseţei" predicată de acelaşi Ruskin găsim că prima datorie a femeei este de a fi frumoasă, de a ajunge frumoasă prin toate mijloacele.

Dar nu impunem noi în toată viaţa chiar femeilor noastre proprii acelaş lucru? Ce nu le iertăm şi ce nu le dorim în schimbul acestui unic şi suprem dar: frumuseţea? Şi devin ele oare prin *această* însuşire—imorale, dacă atrag admiraţiunea, dacă trezesc ideea plăcerei, dacă încîntă ori-cîte priviri omeneşti? Şi ceea ce permitem fiinţelor *vii*,—este oare primejdios sau imoral la imagini neînsufleţite, la forme armonioase dar moarte?

In chestiuni de moralitate—făţărnicia şi prejudecata n'au folosit nici-odată, iar cenzura, izvorită din fanatism, este o rea povăţuitoare.

Rodion

TÎRGOVEŢII
sub raportul artistic şi distractiv

Partea timpului rezervată plăcerilor artistice şi distracţiunilor variază pentru târgoveţi după categorii şi îndeletniciri: avuţii, cu deosebire moşierii şi marii funcţionari, au timp mai mult pentru artă şi distracţie de cît săracii, cari ca meseriaşi, profesionişti intelectuali, mici funcţionari şi muncitori, au cea mai mare parte din timp prinsă cu munca. In general vorbind înse târgoveţii ori-de-ce categorie au prilej să se distreze mai mult şi necomparat mai bine ca ţăranii. După ce a isprăvit munca, cu deosebire în zilele de sărbătoare şi duminicele, tîrgoveţul are la îndămână multe şi variate mijloace de distracţie: grădini publice pentru preumblare, muzică, diverse jocuri, săli de gimnastică, de dans, biblioteci, muzee, etc. Toate aceste nu într'aceiaşi măsură peste tot locul: oraşele mici sînt mai sărăcăcioase în mijloace de distracţie; dar nu lipsesc cu totul ca la sate.

Nu stăm înse sub raportul artistic şi distractiv pe un picior egal cu ţerile apusene. Aceasta pentru motivul că cultura artistică şi distracttvă este cu mult mai redusă la noi de cît în ţerile streine. Mai ales în ce se atinge de arte, în afară de vre-o zece oraşe mai mari din ţară, în celelalte se poate spune că aproape nu există artă. In oraşele noastre se lăţăeşte mai mult partea distractivă de cît artistică propriu zisă, şi partea distractivă cu un caracter unilateral mai mult. Tîrgoveţii meseriaşi şi muncitori se distrează mai mult bând, mai puţin cîntând şi dansînd şi prea puţin cu jocuri ori spectacole de teatru sau altfel. Târgoveţii avuţi se distrează mai variat cu muzica, dansul, spectacolele teatrale; dar nu puţini printre dînşii sînt cari se distrează cu jocul de cărţi, având o adevărată patimă, ceea ce le ruinează adese şi sănătatea şi avutul. Mai ales elementul femeesc îşi trece mult timpul cu acest joc, care nu mai este o distracţie, ci o adevărată înnărăvire.

Cît pentru distracţiunile cu caracter mai înalt, cum sînt muzica clasică, pictura, fie ca execuţie, fie ca auzire sau privire, vizitarea muzeelor, escursiunile, urmărirea literaturii, etc., nu se dedă de cît un contigent cu totul redus de tîrgoveţi; şi această chiar în oraşele unde asemine prilejuri de distracţie nu lipsesc, pentru că la noi în general vorbind este foarte puţină emulaţie într'această direcţie. De aceea şi constituim noi mai mult o sucursală pentru producţiunile streine, cari, după-ce au îndestulat streinătatea, vin să ne îndestuleze şi pe noi cîţi-va amatori, de cît am constitui un mediu prielnic pentru desvoltarea unor ast-fel de arte. Restrînsa întrebuinţare a artelor face să nu se poată desvolta; şi puţinele încercări cari au loc n'ajung la originalitatea cerută spre a dăinui şi a provoca entusiasm. Muzica nu găseşte auditori; pictura nu găseşte privitori; literatura nu găseşte cetitori. In cît aceste arte sînt la noi mai mult un produs de pornire personală, de cît un produs reclamat pe mediul social.

In streinătate, artele fiind reclamate de mediul social, artiştii se desvoltă şi se înmulţesc, putînd trăi mai mult de cît îndestulător de pe urma muncii lor. De aceea artiştii vestiţi în streinătate chiar ajung să producă lucrări slabe, pentru-că li se cere mult de către publicul care-i alintă. La noi artiştii n'ajung să producă lucrări de samă, pentru-că nevoile îi mistue înainte de a se desvoltă şi-i îndreaptă spre alte îndeletniciri. De aceea la noi arta nu-i o indeletnicire, din care să poţi trăi; ci-i o îndeletnicire secundară în alăturare cu o altă care îţi procură hrana zilnică. De aceea numai norociţii artişti născuţi cu avere se pot produce deplin; nevoeşii se produc numai prin puterea nemăsurată a geniului lor, nedeplin înse. De aceea la noi vei întîlni artişti puţini, care de altfel trăesc foarte greu din arta lor; şi vei întîlni artişti, cari, din pricinile arătate, nu se pot ridica la cîtimea de opere ca cei străini, deşi calitativ nu sînt de loc mai prejos.

*

Deocamdată pentru ţara noastră nu poate fi cuvînt de cît a se pregăti terenul, pe care să se desvolte artele. Dacă Bucureştii şi pînă la un punct oare-care Iaşii se impun şi prin oari cari producţiuni artistice, restul oraşelor sunt cu totul lipsite chiar de un teren propice sădirii artelor. Cîteva obişnuinţi distractive, cum sunt jocul de cărţi, strîngerea la

taifas, unde mai mult se vorbeşte de rău despre cei ce nu sunt de faţă, petrecerile cu băuturi şi muzică vulgară, spectacole teatrale mediocre etc., prind toată vremea de repaos a tîrgoveţilor chiar ori cît de avuţi. Sunt cu totul o excepţie tîrgoveţii amatori de arte mai înalte. Iar cît priveşte elementul meseriaşilor şi muncitoresc, mai toată distracţia lor—căci de-o pornire artistică la ei nici cuvînt nu-i—se reduce la a chefui cu băutură; nu ştiu dacă în această privinţă ţăranii nu sunt chiar mai sobri.

De la un timp încoace însă se petrece la oraşe o schimbare îmbucurătoare. Mai în toate părţile s'au întocmit societăţi de literatură şi de artă, cunoscute sub numele de atenee, cari organizază conferinţe ştiinţifice şi literare populare, precum şi şadinţe artistice cu muzică şi declamaţie. Aceasta în scop de-a atrage toată lumea amatoare, de ori-ce categorie şi de-a sădi în populaţie trebuinţa unor astfel de distracţiuni. E tare îmbucurător lucru de a vedea că aceste încercări de popularizare a artelor sunt întimpinate cu o mare dragoste din partea populaţiunii şi că în părţile unde decad, lucrul se întîmplă nu din neîncurajarea publicului, ci mai de grabă din inacţiunea iniţiatorilor, cari nu persistă în pornirea lor. Căci e un fapt nu mai puţin trist de observat că la noi oamenii cu iniţiativă obosesc prea curînd; în ori-ce caz se lasă de acest soi de întreprinderi, se înţelege nerentabile, înainte să-şi fi găsit urmaşi.

Astfel că lucrurile în această privinţă merg cam greu; dar totuşi merg. Cu destul de multe întreruperi, însă aproape nu-i târg în care să n'aibă loc conferinţe populare ţinute de funcţionari, mai ales din corpul didactic. Pe lângă aceasta se mai înjghebează şi biblioteci, cari întetesc gustul pentru distracţiuni mai înalte în populaţiune. Aceste acţiuni fundamentale odată îndeplinite, e de nădăjduit ca artele propriu zise să-şi facă încet încet loc. E de dorit şi de stăruit cât mai mult ca târgoveţii de ori-ce categorie să simtă nevoea artelor şi a distracţiunilor multiple mai înalte, pentru că prin aceste sufletele se cioplesc, se modelează şi se înalţă: iubirea de artă ridică pe om mai presus de interesul vulgar, îi lărgeşte egoismul întru a vedea în semenii săi nişte indispenzabili pentru operele măreţe, cari întrec adesea şi puterile unui singur neam; iubirea de artă va face pe tîrgoveţi, iubindu-se în de ei, să iubească şi pe ţărani, fără de cari însă-şi viaţa noastră ca neam şi ca ţară nu se poate concepe. **Dr. Zosin**

P. S. A se vedea şi celelalte articole din „Opinia" în numerile: 157, 161, 164, 166, 168, 171, 173, 176, 177, 179, 188, 190, 193, 195 şi 199.

„Opinia" în Provincie

Focşani.—*Iluziuni*.—D. N. N. Săveanu, Prefect al judeţului Putna, este în aşteptarea demisiunei sau retragerei actualului Secretar general de la Interne, spre a'i ocupa d-sa locul. In vederea acestei funcţiuni d-sa a promis la mai mulţi tineri diferite slujbe.

In special d-lui Vahram Mamigonian, i-a promis un post de director pe lîngă poliţia Capitalei, cum şi altora, diferite funcţiuni.

E îmbucurător că acei tineri pot să se hrănească cu iluzii ca şi protectorul lor.

***

Cine va fi primar.— Liberalii nu au putut ajunge pînă acuma la nici o înţălegere asupra întocmirei listei pentru alegerile comunale. Bătrînul Săveanu avînd în vedere modul cum partizanii Prefectului îl tratează, putem afirma cu siguranţă că d-sa nu le va da nici o importanţă, iar administrarea comunei o va opri pentru d-sa, evitînd a întroduce în consiliu elemente distrugătoare.

Astfel se dă ca sigur întrarea în consiliu a d-lor: N. Săveanu, Dim. Tzanu, Stefan Graur, Luis Popazu. Alexandru Enescu, Langa, Pastia, dr. Macridescu, Tachi Barca, Gh. Florescu, şi a preotului Ion Rădulescu sau a d-lui Profesor Dimitrescu. D. D. Tzanu, fost primar este desemnat pentru viitor primar.

***

Lucrări de edilitate.—Primăria oraşului a întocmit diferitele devize pen- reparaţiunea clădirelor de şcoli şi strade şi se lucrează cu o deosebită activitate, de sigur spre a se dovedi că actuala administraţie diferă mult de cea din timpul d-lui Poenaru.

Din lupta aceasta dintre tabere mărturisim că oraşul cîştigă; stradele sunt bine întreţinute, udate, serviciul salubrităţei funcţionează regulat, lămpile Washington au fost date în antreprisă şi sunt bine îngrijite.

De s-ar face alegerile peste 2 ani şi menţinîndu-se actuala comisie interimară numai astfel ar putea să se schimbe fizionomia oraşului, atît de mult neglijată în trecut.

Azi la primărie e o luptă de întrecere şi ne pare bine că bătrînul Săveanu a continuat lucrările de edilitate începute şi proectate de fostul consiliu conservator, ast-fel că azi avem un parc model ce poate sta în centrele oraşelor din occident, iar canalul *Ispirliu* este canalizat sistematic pe lungimea ce era proectată.

***

D. Teodor Navarsat licenţiat în drept a fost numit controlor financiar. D-sa însă a refuzat a primi acest post.

***

Numiri.—D. *Valente Ionescu* ajutor de judecător la ocolul Focşani va fi numit în trib. Putna, iar in locul d-sale va fi numit d. Guţă Marosin un tînăr talentat şi destinat carierei de magistrat.

D. Iacob Solomon licenţiat în drept a fost numit ajutor de judecător.

D-sa a produs un efect frumos în baroul Putnean şi a fost felicitat de toţi colegii fără deosebire de culoare politică.

G. M.

Litere-Ştiinţe-Arte

Destul de curios şi de păgubitor, din punctul de vedere cultural pentru oraşul nostru, este suspendarea activităţei la Biblioteca oficială—în timpul vacanţei. Propriu zis, de abia putem vorbi despre o bibliotecă publică de oarece lumea consideră biblioteca noastră ca pendinte de Universitate şi oarecum destinată exclusiv studenţimei, păturei intelectuale într'un cuvînt. Se poate dori pe cale statistică, în adevăr, că cea mai mare parte a persoanelor ce se folosesc de activitatea bibliotecei, sunt profesorii, studenţii, elevii cursului superior şi în mică parte trecătorii, adecă un public străin de profesiunile culturale. Pricina trebue căutată poate în faptul că biblioteca fiinţează pe lîngă universitate şi nu este aşa de accesibilă marelui public cum ar fi în cazul cînd ar fi instalată în centrul oraşului, într'un local propriu al ei, chiar dacă ar fi mai puţin elegant şi comod ca în actuala instalaţie universitară, vrednică—ce-i drept—de o bibliotecă europeană modernă.

Dar timpul cel mai prielnic pentru cetit, pentru consultarea cărţilor ar fi—chiar pentru intelectuali—lunile de vacanţă. Eventual s'ar putea angaja un bibliotecar suplimentar pentru acest interval. Aşa însă, cu biblioteca suspendată, se probează odată mai mult că ea se consideră din toate timpurile ca un supliment al universităţii însăşi.

Lucrul merită, credem, să fie relevat.

*

Istoricii eruditi pe care-i pasionează în acelaşi timp şi chestiunile literare se preocupă de a şti dacă Shakespeare a vizitat ori nu Italia. Unul din cei mai distinşi campioni ai acestei probleme, Gregor Larrazin răspunde afirmativ în noul său volum: „In atelierul lui Shakespeare".

*

Profesorul Ridgeway a stabilit următoarea schemă a principalelor limbi vorbite în secolul nostru: engleza: 650 milioane de oameni, rusa: 235 milioane, germana 215, franceza 90 milioane, italiana 79 şi spaniola 75 milioane. „La Revue" crede însă că cifrele sunt absolut false.

*

A apărut al optulea volum al giganticei întreprinderi care se numeşte „cultura contimporană, dezvoltarea şi sfârşiturile ei", enciclopedie germană publicată de profesorul Paul Hinneberg, sub patronagiul împăratului Wilhelm. Aceasta e o străduinţă colosală făcută pentru a coordona într'un singur tot, actualele cunoştinţi omeneşti. Cu toate diviziunile aritmetice necesare, lucrarea se ţine într'adevăr, într'o singură bucată. Părţile întăi şi a doua înglobează domeniul ştiinţei spiritului, religia, filozofia, literatura, artele frumoase, Statul şi societatea, dreptul şi economia politică. Partea a treia cuprinde ştiinţele naturale; a patra domeniul culturei technice. Sutele de autorităţi în diverse materii colaborează la această operă grandioasă. Multe încercări făcute până acum sunt considerate ca mici capete de operă. Bunăoară, aceia a lui Wilamowitz-Möllendorf asupra literaturei eline.

*

STRUNA ZILEI

TĂTICU....

Bastimentul Ţarului la Swinemünde a rămas duminecă fără pâne şi carne. Pentru întâia dată Autocratul n'avea ce mânca...

Toate ziarele.

Te-a plins întreg norodul rus,
Doar tu-i eşti Ţar şi-i eşti părinte...
Tu ins'ai fost flămînd o zi,
El—flămânzeşte înainte....

Informaţii

De oarece nu s'a prezintat nici un concurent la licitaţia ţinută în ziua de 9 Iulie la prefectură, pentru aprovizionarea cu pietriş de Siret, necesar şoselelor Podul-Iloaia-Sârca - Tg.-Frumos, ministerul lucrărilor publice a aprobat executarea în regie prin serviciul de poduri şi şosele a judeţului, aprobând pentru aceasta suma de 12 236 lei şi 85 bani.

De asemeni, ministerul lucrărilor publice a mai aprobat suma de 2.908 lei 20 bani pentru repararea sculelor necesare pentru lucrările şoselelor vicinale şi comunale.

Ministerul Instrucţiunei publice a însărcinat revizoratul şcolar de a cerceta dacă epitropia şcoalei israelite din T.-Frumos a executat ordinul trimis acum cîtva timp de minister, prin care i se punea în vedere că şcoala să se conformeze legei căci în caz contrar va fi închisă.

D. dr. I. Brăileanu a fost numit medic al spitalului rural din comuna Negreşti, în locul vacant.

La 24 Octombrie, cu ocazia sărbătorei Sf-tei Paraschiva, moaştele Cuvioasei vor fi strămutate de la Mitropolie şi depuse în biserica Trei-Erarhi.

In cursul lunei August, membrii societăţei de gimnastică, sport şi muzică vor organiza o frumoasă escursiune în împrejurimele Iaşului.

Cu ocaziunea onomasticei A. S. R. Principesa Maria trimiţîndu-i-se urări de către societatea de bine facere şi ajutor reciproc „Jubileul Carol I" din Iaşi.

A. S. R. a bine voit a dispune să se respundă societăţei.

Astăzi d. V. Ch. Tomescu preşedintele societăţei, a primit următoarea telegramă:

A. S. R. Principesa României viu mişcată de cuvintele de bună credinţă ce i-aţi adresat cu ocaziunea Onomasticei Sale, Vă mulţumeşte din tot sufletul precum şi tuturor membrilor societăţei „Jubileul Carol I".

(ss) E. Grecianu.

D. A. Dimitriu a fost numit inspector comunal al plăşei Băiceni, din judeţul nostru.

Pe ziua de 15 August se va face o mişcare în personalul circumscripţiei Iaşi C. F. R.

Astăzi s'a făcut înmormântarea frânarului Ioan Neculau, care a fost tamponat de nişte vagoane în gara Larga.

La sfârşitul lunei August a. c, se va ţinea la Mitropolie examenul de admitere în şcoala de cântări bisericeşsi.

Azi diminiaţă cu trenul de 8 şi 30, a fost adus din capitală corpul regretatului Dimitrie Neculcea.

La gară se aflau rudele, mulţi funcţionari ai casei sf-tului Spiridon şi numeroşi prieteni şi cunoscuţi.

Corpul a fost transportat la cimitirul „Eternitatea", unde a fost depus în capela cimitirului.

După amiază la orele 4 a avut loc înmormîntarea.

Funcţionarii casei sf. Spiridon au depus o frumoasă coroană şi a luat parte în corpore, la înmormîntare.

Fie-i ţărâna uşoară!

Colegiul electoral al comunei Poeni, a fost convocat pentru ziua de 19 August a. c., spre a proceda la alegerea a 3 membri, pentru complectarea consiliului comunal.

Conducătorii azilelor confesionale vor fi convocaţi zilele acestea la revizoratul şcolar, spre a li se pune în vedere nouile dispoziţiuni ale ministerului cu privire la azilele confesionale.

Comandamentul corpului 4 de armată, în urma ordinului ministerului de războiu, va întocmi un tablou de ofiţerii care au datorii, specificînd anume cît şi ce fel de datorii au.

In astăseară şi mâine seară la Cinematograful Botez de la Grădina Cuza-Vodă hazlia scenă „Emanciparea Femeilor". Tot ce poate fi mai hazliu şi mai de râs s'a pus în această scenă; rolurile ce barbaţii le au de obiceiu în lume sunt schimbate în această scenă cu cele ale femeilor; publicul are prilejul să se amuzeze mult la vederea emancipărei femeilor.

Afară de această scenă, dl. Bottez va alcătui programul său cu scenele cele mai de valoare din imensul său repertoriu.

D. Botez va mai da seratele sale numai până Duminică 29 curent, după care pleacă în Rusia

D. Vasile Gafencu, licenţiat în drept a fost numit inspector comunal al plăşei Şipotele.

D-sa a depus astăzi legiuitul jurământ.

D. I. C. Tăzloanu, directorul şcoalei primare de băeţi „Vasile Alexandri" a obţinut un concediu de o lună de zile.

D. Gheorghe Popovici a fost numit diriginte al şcoalei din comuna Buciumi, în locul decedatului C. Miron.

Se ştie că în fie-care an epitropia casei sf. Spiridon acordă băi gratuite şi scutire de taxă celor săraci, pentru băile Slănic, acordînd şi ajutoare pînă la limita sumei de 3000 lei, prevăzută în budget.

Suma aceasta e destinată numai pentru acei saraci, care odată cu cererea lor trebuie să înainteze epitropiei şi un certificat de paupertate.

Actualii epitropi nu numai că au trecut peste suma de 3000 lei, dar dacă s'ar cerceta tabloul celor ajutoraţi, lesne s'ar putea vedea că anul acesta s'a acordat băi gratuite la persoane cu stare, cărora le-ar fi imposibil să procure certificatul de paupertate cerut de regulamentul epitropiei.

Şi cea mai mare parte, contrar regulamentului, au obţinut băile şi camere la hotel Racovitză şi Cerbu, în Iulie; toată lumea ştie că la săraci epitropia acordă băile în Iunie şi August.

Ministerul cultelor a încuviinţat d-şoarei Rachela Scherber, să deschidă un asil confesional, în strada Căpitan Păun No. 1, în couformitate cu regulamentul şcolar.

Comisiunea de examinare pentru admiterea în seminarul „Veniamin Costachi" va fi presidată de Economul P. Savin, rectorul seminarului.

Comisiunea se va duce la sfîrşitul lui August să examineze candidaţii din Galaţi, iar la 1 Septembrie comisiunea va examina pe cei din Iaşi.

Eri membrii camerei de comerţ, urmau să se întrunească în şedinţă extra ordinară.

Ne întrunindu-se numărul legal, şedinţa s'a amînat pentru altă zi.

Continuăm cu publicarea listelor de promovaţi ai liceului naţional—pentru clasa a II-a:

Teper Lupu, Cernătescu Radu, Eută Ion, Acherman Samoil, Viţianu, Scorţescu Teodor, Glantzstein Iosef, Pineles Jacques, Lupaşcu Ioan, Petrescu Gheorghe, Cobzariu Giurgiu, Botez Radu, Dobreanu Alexandru, Cleper Artur, Cumpătă Alecu, Blumenfeld Alexandru, Petrov Traian, Filipescu Ricard, Caracaş Nicolae, Constantinescu Ion, Hurmuzescu Mihai, Kalmutzki Titus, Turtureanu Toader, Cucu Octavian, Manoliu Vlad, Manu Constantin, Petrescu Alexandru, Carp Corneliu, Ciolac Mihai, Sava Dumitru, Saint-Pierre Tiberiu, Rosen Manes, Tomiţa Ştefan, Savul Mircea, Dăscălescu Ion.

DIVERSE

— Serviciul sanitar a fost înştiinţat că la Ruginoasa, s'a declarat epizootia de febră-aftoasă.

— Astă noapte a încetat din viaţă în strada Ştafan-cel-Mare No. 19, d-na Pembe Melidon Melidanovici.

— Epidemia de febră-tifoidă care bîntue de atîta timp în localitate, a început să descrească.

— Locuitorul Petru Anghel din Ciorteşti luându se la ceartă cu concubina sa Maria Petcu, a aplicat acesteia mai multe lovituri cu un ciomag, rănind'o grav.

— Nişte hoţi au pradat eri noaptea locuinţa lui Iordache Mucenic din Brăeşti, furîndu-i toate lucrurile din casă.

— Locuitorii ale căror sămănături au fost distruse de grindină, au cerut să se intervină pentru a fi ajutaţi de societatea pentru ajutoarea incendiaţilor şi inundaţilor.

— Copila Agripina, în etate de 7 ani, a locuitorului Vasile Eremia din Cristeşti, pe cînd se scalda în Jijia, a fost luată de valuri şi ea neştiind să înnoate, s'a înecat,

---

9

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

D-na ARMIERÈS, (*jenată*).—Dar...

VALENTINA.—Ai înzestrat pe Margareta. E o curiositate foarte naturală ca să aflu şi eu...

D-na ARMIERES.—Tu trebue... să te îndoeşti... de ceea ce... eu aş putea face.

VALENTINA.—Da, am o idee vagă... de averea ta... Ştiu spre pildă cu uzina... (*Insistând*) usina aceasta care va fi vîndută îţi aparţine. Ea ne vine de la tata mare Franchot. Dar tatăl meu a contribuit mult la prosperitatea ei, a făcut măriri, a modificat maşinăriile.

D-na ARMIERÈS.—Ah! eşti bine informată! De unde ai cules informaţiile acestea? Poate d-na Moirau ţi le a dat.... Prietena ta te-a înşelat; bine înţeles fiind de bună credinţă. Direcţiunea tatălui tău n'a fost tocmai aşa de profitabilă pentru usina. A fost un administrator... prudent, atunci cînd s'a decis după divorţul nostru să întocmească o fabrică nouă.

VALENTINA.—Că tatăl meu a avut sau nu calităţile unui administrator îndemînatic, nu ştiu... (*Cu mîndrie*). Totuşi a instalat în usină maşini care poartă numele său.

D-na ARMIERES.—Şi asta ştii? (*îngrijată*) Ah! mă rog pe cine ai văzut ca să te informeze aşa de precis?

VALENTINA, *neliniştită*.—Am... Am citit toate acestea.. într'o revistă... pe care am găsit'o de mult.

D-na ARMIERES.—Intr'adevăr tatăl tău a lucrat la unele maşini. Dar cum n'a fost de cît un elev de la şcoala de meserii, a trebuit ca Enric, care era politehnician să revadă şi să refacă planurile... El... Dar sunt proastă să-ţi dau explicaţiile acestea.

VALENTINA.—Să revenim mai bine la întrebarea pe care ţi-am făcut-o.

D-na ARMIERES.—Zadarnic, nu-ţi voi răspunde.

VALENTINA.—Şi de ce, mama?

D-na ARMIERES.—Nu pricep ce interes ai ca să cunoşti, de astăzi dispoziţiile pe care le voi lua... cînd va fi nevoe... Şi cum n'ai nici o hotărîre în privinţa asta, nu îmi explic insistenţa ta,

VALENTINA.—Nu am crezut că o întrebare aşa de simplă are să te neliniştească.

D-na ARMIERES.—Cum pot eu să-ţi răspund la o întrebare care se referă la un viitor mai mult sau mai puţin depărtat... Am să văd după circumstanţe pretenţiile care ni se vor face.

VALENTINA.—Tu ai putea de acum... Nu? Tu refuzi de a îmi da un răspuns hotărît?

D-na ARMIERES.—Refus de a mă supune unui astfel de interogatoriu pe care ni'l faci cu o inzistare curioasă. Nu l'ai preparat singură; îmi pare mai mult că repeţi o lecţie învăţată. Mă înşel Mi plac situaţiile netezi, o ştii. Spune-mi te rog adevărul. Pe cine ai văzut? Cu cine te ai consultat?

VALENTINA.—Maman, nu pot nimic adăoga la ceea ce am spus... Nu am nimic de adăogat.

D-na ARMIERES.—In cazul acesta vom relua conversaţia aceăsta mîine, după vizitele mele.

VALENTINA, *cu un ton nehotărît*.—Mâine? Bine, mâine, dacă voeşti.

Voeşte să se depărteze dar nehotărît.

D-na ARMIERES.—Unde te duci?

VALENTINA.—Să scriu.

D-na ARMIERES.—Scrisori? Şi cui?

VALENTINA.—Nimănui... voi termina lucrul meu.

Intră Armierès. Armierès are vr'o cinci zeci de ani. Foarte distins.

D-na Armierès, Valentina, Armierès.

D-na AAMIERES,—Ah! iată-te.

ARMIERES.—Am putut să scap mai curînd de cît credeam.

D-na ARMIERES—N'ai să eşi din nou?

ARMIERES.—Nu... nu... Nu am ce mai face în oraş. Totul e gata... pentru astăzi. Şi aşi avea să-ţi vorbesc. Tu aştepţi pe cine-va?

D-na ARMIERES.—Nu... Vorbeam cu Valentina... Dar...

VALENTINA.—Mă duc să lucrez. *Ea ese.*

Armierès, d-na Armierès.

ARMIERES, *privind'o eşind*.—Ce are?

D-na ARMIERES.—Am avut cu ea o convorbire. Tu n'ai ghici nici o dată cea ce... Dar nu e vorba de Valentina.

ARMIERES.—Tu voiai să-mi vorbeşti, mi-a spus Ortansa.

D-na ARMIERES.—Da.

ARMIERES.—De ce? Ce s'a întîmplat de la prînz pânà acum?

D-na ARMIERES.—Ah tovarăşe iubit!

ARMIERES.—Ei ce e, ce ai aflat?

(Va urma)

Ultime informaţii

Pe timpul verei administraţia „Opiniei“ face abonamente lunare:

In ţară, o lună lei 1·50
In străinătate o lună „ 2·50

A. S. R. Principesa Maria în Iaşi

A. S. R. Principesa Maria a sosit azi dimineaţă în Iaşi, cu trenul de 8 şi 30.

Incă de la orele 8 multă lume s'a dus la gară spre a eşi întru întimpinarea viitoarei noastre Regine.

Peronul gărei era frumos pavoazat cu drapele tricolore, iar un cordon de sergenţi făceau garda, pentru a opri lumea să nu se îngrămădească.

De faţă erau d-nii: Gh. Kernbach, prefectul judeţului, N. Gane, primarul oraşului, N. Leonescu, procuror general, Al. Zdrobici, directorul prefecturei poliţiei, Gh. Scarlet, procuror, comisarii Briff şi Stamatopol, V. Dan, comandantul corpului de sergenţi etc., iar în sala de aşteptare se aflau d. P. Moruzzi cu D-na, şi d. D. Greceanu.

Cînd trenul a sosit în gară, A. S. R. Principesa Maria a apărut la fereastra vagonului princiar, veselă şi zimbitoare.

A. S. Regală era însoţită de d-na Greceanu doamna de onoare a A. Sale şi de aghiotantul A. S. R., d. major P. Greceanu.

La scoborîrea din vagon, strigăte de ural, au întimpinat pe A. S. Regală.

Representanţii autorităţilor au urat bună sosire, iar apoi A. Sa eşind din gară a luat loc în automobil, împreună cu d-na Moruzzi şi d. major Greceanu.

Automobilul a luat drumul spre strada Ştefan-cel-Mare, iar apoi pe la Nicolina, ducîndu-se la Miroslava.

Până la Miroslava automobilul a parcurs numai 20 de minute.

A. S. Regală a luat dejunul la Miroslava.

După amează la ora 2 automobilul s'a reîntors la Miroslava luînd pe A. S. R. Principesa Maria şi plecînd la Stânca, unde va lua masa.

De seară cu trenul de 9 şi 5, A. S. Regală Principesa Maria, împreună cu d-na sa de onoare va părăsi Iaşul.

D. Al. A. Bădăreu pleacă astă-seară cu trenul de 5.50 la Dorohoi.

Congresul internaţional al petrolului. In toamnă se va deschide, după cum se ştie, un congres internaţional de petrol. Intre 38 de conferenţiari înscrişi pînă în present vor vorbi din partea Romîniei 9. Intre alţi: d-ni Hoicescu, Isco, Mircea, Murgoci, Toroceanu, Tănăsescu, dr. Edeleanu, căp. Panaitescu, dr. G. Danielopol, G. Negulescu şi alţii.

Sunt foarte mulţi oratori înscrişi din partea Rusiei şi Austriei.

Comuna Brăeşti a cerut cassei creditului judeţian, contractarea unui imprumut de 3500 lei, pentru construirea unui nou local de şcoală.

Ministerul Cultelor şi Instrucţiunei publice a intervenit la auţorităţi ca să împiedece societăţiile studenţeşti, de a mai organiza serbări sau reprezentaţii, fără prealabila autorizare a ministerului.

Accidentele de muncă. — Cu progresul necontenit al industriei noastre, se impun şi măsuri cari ar pune la adăpost de funestele consecinţe ale accidentelor de muncă, atît pe lucrători, cît şi familiile lor.

E drept că sunt şi astăzi mulţi patroni cari îşi asigură lucrătorii contra accidentelor, dar acestea sunt cazuri rare şi ar trebui să se stabilească o regulă generală.

Chestiunea aceasta a fost pusă din nou în discuţie în ultimul timp. Un număr de industriali au decis de a găsi o soluţie care fără să apese prea mult pe patroni ar putea acorda o indemnitate suficientă lucrătorilor în caz de invaliditate temporară sau permanentă.

Industrialii ar fi adoptat soluţiunea mutualităţei, fie-care din ei vărsînd o sumă anuală variînd după industria, pe care o exercitează şi care poate mai mult sau mai puţin expune la accidente. După acest sistem, indemnitatea pentru fie-care accident surveni', va fi repartizată între toţi asociaţii. In vederea asociaţiunei care se va constitui în scopul acesta, în toamna aceasta, autorităţile au pus la dispoziţia fabricanţilor noştri, importante statistici asupra accidentelor de muncă în industria noastră.

Incă unul din tinerii liberali nemulţumiţi, este d. C. Toma, avocat.

Cu d. Toma, d. Georgel Mîrzescu pierde pe al treilea al său om de încredere.

Pînă la toamnă d. Mîrzescu e ameninţat să rămîe fără nici unul.

Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă în Capitală a d-lui Dimitrie Constandake, fost mult timp cap de portărei în oraşul nostru, iar în ultimul timp în Bucureşti.

Trimitem întristatei familii condoleanţele noastre.

Consiliul de higienă al oraşului, va fi convocat în cursul săptămânei viitoare, în şedinţă ordinară.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a încuviinţat redeschiderea obicinuitului tîrg de vite ce se ţinea la abator.

D. Scobai, directorul gimnasiului Alexandru-cel-Bun, e foarte suparat. Şi ştiţi de ce?

Pentru că avea pofta să fie şi d-sa odată director al Liceului Internat, pentru care se zice că ar fi avut promisiune din partea conducătorilor clubului liberal şi în special din partea d-lui P. Poni.

Văzîndu-se tras pe sfoară, d. Scobai a declarat că trece în rîndul celor... nemulţumiţi!

Ori-ce cerere de abonament, de anunţuri, schimbări de adrese, mandat doştal, se vor adresa tipografiei Goldner.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Bucureşti 25 Iulie

O călătorie electorală

Bucureşti.—D. Maniu deputatul romîn din camera Ungară a plecat prin cercul Linciu de jos pe care îl represintă în Parlament spre a da seamă alegătorilor săi de activitatea sa. In această călătorie electorală e însoţit de Teodor Mihali şi dr. Alexandru Vlad.

Congresul Veteranilor

Bucureşti. — Comitetul celor două societăţi a veteranilor Virtutea Militară şi Coroana de oţel se vor întruni în primele zile ale lunei viitoare spre a fixa data congresului veteranilor şi a alege comitetul de organizare. Cu această ocazie se va hotarî şi memoriul care va trebui să fie înnaintat guvernului.

O misiune romînă în Asia mică

Bucureşti —D. Dim. Sturza va trimete în misiune în Asia mică şi Egipt pe d. C. Jornescu inspector al creditului fonciar şi care e cunoscut ca om versat în chestiunile economice spre a studia starea economică a acestei regiuni.

Această misiune ar fi în legătură cu convenţia comercială ce vom încheia cu Turcia şi cu exportul produselor noastre în orient.

Cutremur de pămînt

Cetinge.—Un puternic cutremur s'a simţit azi după amează la orele 4 şi 14 minute.

O desminţire

Berlin.—Agenţia Wolff este autorizată de prinţul Bülow să constate că ştirea dată de Localanzeiger, după care ţarul ar fi zis că cu o asemenea flotă se poate învinge omenirea întreagă, este o curată născocire.

Evenimentele din Rusia

Simbirsk. — In închisoarea de aci prisonierii politici au dezarmat şi pus în lanţuri garda. Trupele au alergat în ajutorul gardei dar ele au fost întimpinate cu focuri de puşcă la care au respuns.

Un prizonier a fost ucis şi mai mulţi răniţi. Ordinea a fost restabilită.

Grecia interzice trecerea bandelor in Macedonia

Atena.— Guvernul a adresat provinciilor limitrofe cu Turcia, ordine severe de a se opri trecerea grupurilor armate sau persoanelor care ar avea intenţiunea să treacă în Macedonia pentru a se uni cu bandele de insurgenţi.

Ministrul de resboi a adresat şi el comandanţilor de corpuri un ordin prin care le cere să-i adreseze lista ofiţerilor cari sunt încă în congediu pentru a putea verifica dacă ei nu au profitat de acest concediu pentru a se duce în Macedonia.

Tulburările din Maroc

Londra. — Agenţia Reuter zice că Franţa a comunicat guvernului englez amănuntele măsurilor ce crede să ia faţă de portul Casablanca. Anglia consideră aceste măsuri ca satisfăcătoare pentru protecţiunea intereselor ei şi nu va trimite nici un vas acolo.

Tanger.—Vaporul Anatolia venind din Casablanca aduce ştirea că 'i-a fost imposibil să debarce în faţa ostilităţilor crescînde ale triburilor. Consul Franţei a ordonat vasului Galilee să degajeze imprejurimele.

Bombardarea a început imediat şi a produs un mare efect. Compania debarcată de vasele franceze a ocupat oraşul.

Oran.— Crucişătoarele Glire, Jeanne d'Arc şi Condé ce au îmbarcat trupe de artilerie de munte, s'au pregătit de plecare pentru Maroc.

Tanger.—Agenţia Reuter zice că vaporul care a sosit din Casablanca nu a adus nici un refugiat; ştirile de acolo spun că cabilii au atacat oraşul din ordinul autorităţilor marocane. Vasul Galilee a debarcat 26 oameni, iar vasul spaniol 40 oameni. Kabilii au tras asupra trupelor rănind sase marinari francezi şi un ofiţer. Oraşul fiind ocupat francezii şi spaniolii au pus garde la consulate iar vasul Galilee a continuat a debarca trupe care au ocupat cartierul de jos al portului.

Intrevederea de la Svienemunde

Svienemunde.—Azi la orele 9 dimineaţa un dejun intim a avut loc pe bordul vasului Standard la care au luat parte cei doi suverani Tarul Nicolae a ridicat un toast în care a zis că este fericit să aibă acest prilej pentru a mulţumi sincer împăratului Wilhelm pentru primirea atît de cordială şi a-i exprima valoarea ce pune pe menţinerea relaţiunilor de amicitie tradiţională şi rudenie ce au fost totdeauna legături strînse care au unit casele şi ţările noastre. Am asistat cu un viu interes, cu admiraţiune la manevrele frumoasei flote, ridic acest pahar în sănătatea împăratului Wilhelm, supremul şef al acestei frumoase flote şi pentru prosperitatea bravei marine germane. Impăratul Wilhelm a răspuns: cuvintele binevoitoare care au exprimat legăturile care unesc casele şi ţările noastre precum şi cuvintele recunoscătoare ale majestăţei voastre vor trăi în inimele ofiţerilor acestui echipaj. Suntem toţi insufleţiţi de dorinţă ca majestatea voastră să poată continua cu succes opera începută şi către care se îndrumează flota rusască, ca şi majestatea voastră sunt inspirat de sentimentele de prietenie nestrămutată între casele noastre şi popoarele noastre.

Această prietenie a ţinut mai bine de un veac şi ea ne leagă încă pentru multă vreme. Ridic acest pahar în sănătatea împăratului Nicolae, Majestatea Sa împăratul Rusiei, ura!

La acest prînz intim, au luat parte în afară de cei doi suverani şi principii Henric şi Adalbert. La oarele 11 şi jum. împaratul Wilhelm şi-a luat rămas bun de la suita ţarului şi a părăsit iachtul însoţit de împăratul Nicolae. Echipajul Standardului a salutat pe imparat cu strigăte de ura, iar tunurile au tras salve de salut.

Ambii suverani s'au dus pe bordul vasului Houlda care e lângă vasul Hohenzollern unde cei doi suverani s'au îmbrăţoşat în mod cordial, pe când vasul Koenigsberg trăgea salve de salut. Câte va minute după aceea împaratul Nicolae s'a înnapoiat pe iachtul său care însoţit de vasele de o escortă a părăsit rada.

Hohenzollern a arborat semnalul „călătorie bună“. Standard a arborat semnalul „mulţumiri cordiale pentru ospitalitate“. Flota germană trăgea salve de salut. Prinţul Bulow s'a înapoiat la amiază la Berlin. Flota germană a părăsit apoi rada.

Prinderea autorilor furtului de la palatul justiţiei din Vaslui

Furtul de la palatul din Vaslui.— Descoperirea autorilor.—La Iaşi.—Urmăririle.— Ingeniositatea unui sub-comisar,—La hotelul Patria.—Prinderea hoţilor.—Arestarea lor.

In ziua de 13 Iulie a. c., un furt s'a comis la palatul Justiţiei, din Vaslui; hoţii au furat un mare număr de timbre, în valoare de cîte-va mii de lei, de la secţia portăreilor.

Făcând cercetări, poliţia din Vaslui a aflat că autorii furtului sunt doui vestiţi hoţi: I. Ştern şi N. Chiriac, care chiar în noaptea furtului au angajat o trăsură, căreia i-au plătit suma de 50 lei, spre a-i conduce pînă la Iaşi.

In drumul lor, trecînd prin sate, cei doui hoţi, se dădeau drept inspectori comunali şi pretutindeni erau primiţi cu onoruri.

A doua zi poliţia de Vaslui a înştiinţat poliţia noastră de siguranţă, trimeţind şi semnalmentele celor doi hoţi.

Pentru moment cercetările poliţiei noastre remaseră zadarnice.

Acum cîte-va zile însă poliţia noastră de siguranţă a reuşit să pună mîna pe acei doui hoţi care se refugiaseră la Iaşi, sub diferite nume false.

Unul din ei, I. Ştern, îşi luă o cameră la hotelul „Patria“ şi se dădu drept Constantin Ionescu, comptabil din Podul Iloaia; celalt, N. Chiriac stătea la alt hotel şi venea la acesta în timpul nopţei.

D. sub-comisar Bottez, care fuse însărcinat cu urmărirea acestor doui hoţii făcînd un control la hotelul „Patria“; îi păru suspect pseudo-comptabilul din Podu Iloaei.

Se duse imediat la telefon şi cerînd lămuriri la autorităţile din Podul Iloaia află că în acea localitate nu ex stă nici un comptabil cu acest nume.

Reîntorcîndu-se la hotel i se spuse că pseudo-comptabilul se află la baie; se duse în urmărirea lui şi aceasta prinzînd de veste că e urmărit, se reîntoarse la hotel.

Sub-comisarul Bottez se presintă la pseudo-comptabil, dându-se şi d-sa drept Grigore Vasiliu comptabil din Cîrniceni.

Ii propuse apoi o afacere, asupra unor vînzări, la care Stern conveni numai de cît.

La un semnal dat al sub-comisarului Bottez, cîţi-va agenţi care aşteaptau afară, intrară în camera lui Stern şi'l arestară.

D. Sub-comisar Bottez îi făcu o percheziţie şi găsi în buzunarul hainei două timbre; făcînd apoi o percheziţie prin cameră, găsi sub plapomă un mare număr de timbre, în valoare de aproape o mie de lei.

Stern fu condus la siguranţă, unde pentru moment nega faptul. Intrebat asupra marelui număr de timbre găsite în camera sa Ştern cerca să convingă că timbrele le are pentru nişte vînzări şi pentru nişte acte.

Supus însă la cercetări mai minuţioase Ştern n'avu încotro şi declară totul.

Odată unul din hoţi fiind prins, poliţia începu cercetări pentru aflarea celui de al doilea.

Sub-comisarul Bottez se postă în dreptul hotelului „Patria“, unde după cum declarase Stern, tovarăşul său venea noaptea târziu.

Alaltăeri noaptea, după miezul nopţei, sub-comisarul Botez observă un individ scurt şi gras, bine îmbrăcat, care făcu câteva mişcări să vadă dacă nu e observat şi intră în hotel.

In antret, sub-comisarul Bottez îi apăru înainte.

— Pe cine cauţi d-ta?, întrebă sub-comisarul.

— Caut pe stăpînul hotelului, răspunse hoţul cu un ton de sfidare.

— Eu sunt stăpânul hotelului, continuă sub-comisarul, şi ce doriţi?

— Nu eşti d-ta, eu ştiu că proprietarul e o doamnă şi vreau să vorbesc cu ea căci eu sunt dela poliţie!...

Urmară apoi încă câteva explicări, sub-comisarul Botez dându-se de soţul d-nei cu hotelul, iar hoţul continuînd de a se da drept poliţist.

Văzînd explicaţiile încurcate pe care le dădea indivudul şi observînd că semnalmentele se potrivesc de minune cu cele arătate de poliţia din Vaslui, sub-comisarul Bottez nu mai stătu la îndoială şi se convinse că avea în faţa sa pe celalt hoţ, Neculai Chiriac.

Il conduse numai decât la siguranţă şi supunîndu-l la o percheziţie găsi şi la el mai multe timbre, de valoare mare.

Confruntat cu I. Ştern, atât acesta cît şi Chiriac se făcu a nu se cunoaşte unul cu altul şi întrebat asupra motivului care'l făcea să se dea drept poliţist, Neculai Chiriac, spuse că urmărea pe soţia sa, care dispăruse de la domiciliul conjugal.

El spunea că e absolut străin de furtul comis la palatul de justiţie din Vaslui şi că chiar cu o zi înainte sosise din Constantinopol.

După lungi cercetări, sub-comisarul Bottez reuşi să scoată mărturisiri precise şi dela acesta.

Odată prinşi, hoţii au fost puşi în lanţuri şi trimeşi poliţiei din Vaslui.

S'a constatat că ei sunt şi autorii mai multor furturi comise în oraşul nostru.

EMIL D. LEFTER
fost judecător de instrucţie
AVOCAT
Consultaţiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.
Iaşi, Str. Carol 14

REGATUL ROMANIEI

Primăria Com. Iaşi

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 18 August a. c. ora 11 a. m. se va ţine în camera acestei primării licitaţie prin oferte închise conform art. 72-83 din legea comptabilităţei publice, pentru darea în antrepriză a furnizărei pe timp de 3 ani cu începere de la 1 Septembrie a. c. a următoarelor materiale: Nisip de rîu, pietriş de rîu, bolovani de rîu, macadam din bolovani de rîu şi bracuri de bolovani de rîu; materiale necesare la construirea şi întreţinerea pavagelor, canalurilor, distribuţiunei şi captaţiunilor actuale a apei.

Garanţia provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Noul caet de sarcini precum şi condiţiunile speciale pentru această licitaţie se pot vedea în fie care zi de lucru la serviciul administrativ al comunei.

No. 12314
Iulie 1907.

Vaccinări şi revaccinări
practică
Dr. A. Steuerman
Str. GOLIA No. 13
Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

Ing. B. DIAMANT & Co.
BIROU TECHNIC
Adresa-Telegrafică S. DIAMANT Iaşi

INSTALAŢIUNI DE LUMINA
(după cel mai nou sistem)
şi
Transmisiune de forţa electrică
toate accesoriile pentru
INSTALAŢIUNI ELECTRO—TECHNICE
Instalaţiuni de apă şi ventilaţiuni
Incălziri centrale prin calorifere
Maşini agricole, Automobile
Maşini de aburi, cazane cu aburi, pompe armaturi, curele, uleiuri minerale; motoare: cu gaz aerian, Cenzină, petroleu antracită etc. Turbine
Instalaţiuni de mori, de fabrici de spirt, cărămidării etc.
MAŞINI pentru fabricarea GHIEŢEI
Maşini unelte de tot felul
Proecte şi devize la cerere pentru or ce instalaţiuni
Ori ce deviz prezentat de o firmă de concurenţă se efectuiază cu preţ redus

In editura Tipografiei H. Goldner Iaşi, apar la 25 August 1907 următoarele cărţi didactice:

EDIŢIA VII-a
din
Istoria Românilor
pentru clasa IV secundară
de
A. D. XENOPOL
Profesor la Universitatea din Iaşi
Editie refăcută complect

EDIŢIA II-a
din
ISTORIA ANTICA
pentru clasa V-a secundară
de
I. G. TUFESCU
Profesor de gimnaziu

Ambele aceste cărţi sunt aprobate ca *manuale didactice* de onor. Ministru al Instrucţiunei după avizul favorabil al Comisiunei pentru cercetarea cărţilor didactice.

In permanenţă
MARE DEPOZIT DE
Uleiuri minerale pentru Maşini agricole
VALVOLINA PENTRU CILINDRE
Calităţi superioare, Preţurile fabricei
„Steaua Romînă“
Societate anonimă pentru Industria Petroleului
Depozitul pentru Iaşi:
In magazia de lîngă FABRICA DE TUTUN lîngă Gară

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată țara 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASÍ

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE" schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmacist i.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilěza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii. în Iași la Konya, Racovița Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar 9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif și ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale și classelĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ mai frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de SESĚ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREI, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași, —*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut LE METRE 0f30c

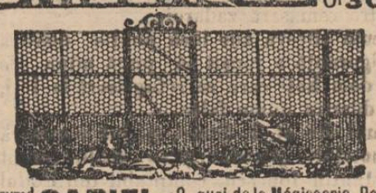

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES

GARIEL 2 ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Clôture de couche, depuis... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré. 1 30
Porte-fourrages, pour 3 à 5 places... 7

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix 0f50c

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași.—Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Directori: Gh. GHIBĂNESCU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 204.— Vineri 27 Iulie 1907

Interventionizmul şi tocmelile agricole

VII

Am văzut că d. Nicolae Filipescu s'a declarat contra ori-cărei intervenţiuni a statului în raporturile economice şi că d-sa e partizanul cel mai hotărît al liber-schimbizmului.

Or, libertatea economică este o fază relativ foarte scurtă, în istoria economică a tuturor popoarelor; iar existenţa ei este condiţionată de anumite împrejurări sociale, fără de care libertatea economică nici nu poate fi concepută.

Să vedem dar dacă împrejurările din ţara noastră îngăduesc liber-schimbizmul.

Prima condiţiune şi condiţiunea cea mai riguroasă a libertăţii economice, este cea a libertăţii bunurilor şi a persoanelor.

In apus libertatea bunurilor s'a obţinut prin degrevarea proprietăţii de toate servituţile feodale şi prin liberarea persoanelor de orice fel de corvezi.

In principatele romîne Vodă-Cuza a înfăptuit, sau mai bine a ţintit să înfăptuiască, aceiaşi schimbare.

Prin legea de la 1864 pămîntul este uşurat de orice şerbire şi ţăranul scutit de orice corvadă.

Libertatea aceasta a fost însă unilaterală. Ea a folosit numai proprietăţii, care din slavonă şi ştirbită ce era înainte de 1864, după reformă devine proprietate apusană, proprietate absolută, *ex jure quiritium*.

In ceeace priveşte însă persoanele, reforma lui Cuza a fost numai factice. Căci cu toate că peste actul de la 1864 au trecut aproape cinci decenii, nu putem zice că la noi există încă o egalitate juridică reală. Constituţia, legea prin excelenţă garantatoare a egalităţei de drept, este, după zisele raportorului ei însăşi,—Aristide Pascal,—un monument ridicat mai mult viitorului. Or, cine ar putea susţine că viitorul acesta ar fi sosit pentru ţara romînească?

Iată dar că cea dintăi şi cea mai esenţială condiţiune de existenţă a liber-schimbizmului nu e încă în fiinţă la noi.

A doua condiţiune de existenţă a liber-schimbizmului este că atît capitalul cît şi muncitorul să poată fi independenţi unul faţă de celalalt, iar raporturile dintre capital şi muncă, să se apropie cît mai mult de echilibru.

Să analizăm dar condiţiunele sub cari se prezintă la noi ambii aceşti factori de producere.

In ceiace priveşte pe ţăran nimeni nu va putea zice că el are o situaţiune independentă. Redus la cea din urmă expresie a sărăciei; osîndit să suporte toate greutăţile unei civilizaţiuni pe care el n'o poate pricepe şi care lui nu-i foloseşte, starea săteanului nostru este azi mult mai rea de cît era acum cincizeci de ani, înainte de reforma lui Vodă-Cuza.

Doctorul George Maior descrie în culori vii situaţia ţăranului, după reforma de la 1864 şi arată întreaga valoare a libertăţilor pe care ţărănimea noastră o căpătase în neştire şi fără s'o fi cerut: „clăcaşul din Romînia, nici la anul 1848 şi nici 16 ani mai tîrziu, la 1864, nu ştia nici ce să ceară el însuşi şi nici putea să preţuiască, ce valorează în sine aceia ce 'i se promitea din partea proprietarilor şi aştepta ca să-i vină toate de-a gata de la stat, cum o aşteaptă şi astă-zi. Emanciparea şi împroprietărirea sa el o lasă la buna voinţă şi buna chibzuinţă a altora, ceia ce vor găsi aceia de cuviinţă să-i dee. Apoi mai tîrziu libertatea, proprietatea liberă, odată dobîndită, el nu ştia ca s'o preţuiască şi cum să chiverniseasca cu ea şi un an doi răi la mijloc şi el este ajuns iarăşi la boeresc, clacă, dijmă, pe baza tocmelilor agricole, de care abia scăpase, aşa că în realitate emanciparea lui a rămas numai pe hîrtie (*Politica agrară la romîni*).

Aceasta este în ţara romînească, situaţia muncei; să vedem acum care este starea proprietarilor, situaţia capitalului.

Este prea adevărat că după reforma lui Cuza proprietarii au devenit stăpîni absoluţi peste moşiile lor, iar proprietăţile acestea au mers mereu centralizîndu-se, aşa că azi ţara-romînească este prin excelenţă ţara marei proprietăţi.

Dar cu toate aceste întinse latifundii, proprietarii noştri sunt prea puţin pregătiţi pentru lupta economică.

Cauza acestei slăbiciuni se datorează în primul loc şi în cea mai mare măsură, lipsei de capital mobiliar. Iar ca dovadă despre aceasta, e enorma datorie ipotecară care apasă proprietatea noastră rurală.

In adevăr, iată tabloul datoriei ipotecare, după lucrarea d-lui Neniţescu:

Ipoteci particulare	Lei 133.948.621
» la credit	» 254.227.136
» neproducătoare de dob.	» 43.746.021
Total ipoteci . . .	Lei 431.921.778

Ipoteci cari însumează o dobîndă anuală de peste 26 milioane lei.

Dar răul lipsei de capital mobiliar nu se opreşte aici: „nu este numai marile ipoteci,—scrie doctorul Maior,—cu care este grevată proprietatea mare rurală. Greutatea cea mare este lipsa ei aproape totală de capital de învestire şi de exploatare. Moşiile cele mai bine dotate abia au 25—30 la sută din valoarea pămîntului pus în exploatarea lui. In termen mediu ele nu au mai mult de 4—5 la sută".

Alt rău al lipsei de capital mobiliar, este că cei mai mulţi din proprietari sunt în neputinţă de a-şi cultiva singuri moşiile şi de aceia sunt constrînşi să le arendeze. In adevăr, aproape 60 la sută din întinderea ţării este exploatată prin intermediul arendaşilor.

Cînd dar astfel stau lucrurile în ţara romînească, se poate oare în chip serios vorbi despre o libertate economică desăvîrşită, şi nu e oare în ori ce caz prematur, a se condemna ori-ce intervenţie a statului în raporturile dintre particulari? Şi condamnînd intervenţia statului, într'o ţară ca a noastră, unde iniţiativa privată,—tocmai din cauza slăbiciunei mijloacelor—e aşa de răstrînsă, nu însemnează a nega şi contrazice realitatea vie a lucrurilor?

Iaşi, 1907. **St. Antim**

Suntem agitatori?

Confratele Liberalul a descoperit un lucru extra-ordinar cu adevărat: cei din jurul „Opiniei" sunt nişte agitatori fiind că dau alarma în privinţa consecinţelor rele ce pot avea conferinţele săteşti presidate de d. Ursu, deputat.

Lucrul va părea desigur extra-ordinar şi cetitorilor noştri—căci puţini din iei ştiu de cele ce se publică în *Liberalul* — şi aceasta cu drept cuvînt.

Suntem agitatori noi care susţinem că acele întruniri, prezidate de un deputat şi ţinute cu concursul şi în prezenţa autorităţilor, însamnă întreţinerea unei stări de spirite nenorocite pentru ordinea socială de astăzi?

Suntem agitatori pentru că denunţăm aceste manevre menite numai să zădărească pofte nesănătoase, dorinţi irealizabile, pretenţiuni exagerate, in sfîrşit intocmiri de programe ultra revoluţionare şi care programe—aceasta o ştiu bine agitatorii conştienţi—nu vor putea fi realizate de cît în minimă parte?

Suntem agitatori cînd susţinem ca este mai periculos a înşela speranţe şi a nu face de cît foarte puţin—după ce ai ventilat înaintea ochilor planuri măreţe—mai ales cînd ai a face cu o clasă socială care a dat dovadă de o mentalitate ca aceea de care s'a arătat dominată pătura noastră ţărănească astă-primăvara?

A vorbi astfel cum vorbeşte *Liberalul* însamnă a întoarce lucrurile pe dos—ceea ce de altfel a început să între în practica liberalilor anume de a face totul pe dos.

In astfel de condiţiuni convenim că noi suntem agitatorii cu adevărat.

Pricina răcoalelor de azi

Resvrătirile începute în judeţul nostru nu pot fi negate nici de autorităţile noastre cari declară că există un început de revoltă şi o mişcare neliniştitoare dar cari n'au nici o legătură şi nici o asămănare cu revoltele din primăvara anului acesta.

Cauza nemulţumirilor ivite printre săteni ar fi ca un rezultat al tocmelilor făcute în Aprilie după încetarea revoltelor şi sub egida autorităţilor.

Nici odată pînă în prezent ţăranii n'au făcut contracte în felul celor făcute în anul acesta. Crezînd că le va fi mai uşor şi că nu se vor găsi aşa de exploataţi de proprietari şi sub îndemnul prefecţilor şi al inspectorilor, ei au cerut ca să plătească o parte, din partea arendei în bani. Proprietarii şi arendaşii s'au învoit şi cu acest sistem.

Dificultatea a început în momentul secerişului. Ţaranii neachitînd pînă în prezent plata în bani a arenzii, nu sunt autorizaţi de proprietari şi arendaşi de a ridica de pe cîmp productele. Aceştia la rîndul lor neavînd bani ca să plătească şi neştiind de unde pot lua suma necesară încep a se răsvrăti şi a forţa pe proprietari de a le da sub ameninţarea de a le distruge toată recolta dacă nu vor ceda.

Cine va ceda în acest conflict? Se vorbeşte că guvernul a dispus ca băncile populare să facă împrumuturi ţăranilor spre a achita ratele lor de arendare şi în chipul acesta a înăbuşi începutul acesta de răsvrătire.

Iată resultatul intervenţiei nefaste a prefecţilor socialişti în tocmelile agricole. S'aşteptăm şi vom vedea lucruri şi mai serioase.

CATE-VA NOTE

D-na Smara continuă activitatea sa prodigioasă.... pe terenul literar.

Ultimul său discurs—un apel către romîni de a fi ospitalieri cu cei cari vin să viziteze ţara—cuprinde următoarea perlă:

— Romînce, fiţi ospitaliere faţă de străini, pentru ca să nu se poată spune că casa voastră e o casă de netoleranţă.....

*

D-rul Marinescu, în interwievul acordat unui confrate din capitală, vorbeşte între altele despre importanţa contagiunei mintale şi spune că această contagiune e mult mai periculoasă de cît ori-ce altă contagiune microbiană.

Profesorul bucureştian a spus un adevăr cunoscut de mult în patologia nervoasă.

Aplicaţia acelui adevăr în explicarea fenomenelor sociale nu e mai puţin importantă.

Păcat numai că pînă acum explicaţia aceasta nu s'a dat de cît fenomenelor rele. De ce numai *prostiile* s'ar putea explica prin contagiunea mintală şi nu şi lucruri bune.

Ori, cînd e vorba de o faptă *cuminte* contagiunea *mintală* n'are rol?

FORŢA MORALĂ

„Independenţei" îi plac chestiunile mari, chestiuni de înaltă politică şi bine înţăles nu se putea să nu vorbească şi de forţa morală.

Partidul liberal, bine înţăles, e partidul forţei morale şi moralisatoare, faptele şi acţiunile sale se ridică mai pre sus de noianul nevoilor zilnice şi el planează într'o atmosferă ideală şi rodnică ca un Santos Dumont. Afacerea d-rului Rakovski arată într'altele câtă moralitate e în duhul acestui partid şi ce moralisator e pentru spectatori această cabală urzită de oameni morali. Ne este indiferentă personalitatea acestui doctor căci în partidul conservator nu se găsesc fruntaşi cari să fi fost umăr la umăr cu reformatul acesta—dar pentru că e vorba de forţa morală a partidelor credem că nici odată în partidul conservator nu s'ar găsi oameni cari să se preteze unei mişelii cum e aceea făptuită spre a expulsa fie şi pe acest anarhist!

Un om, publică într'o gazetă străină acum cinci luni un articol politic în potriva armatei şi patriei, pe care toată presa noastră l'a reprodus. Şi nimeni nu s'a găsit în acest interval de vreme să protesteze în contra acestui mizerabil, guvernul n'a găsit cu cale să'l urmărească imediat de crima de *les-patrie* şi a recurs le cea mai ruşinoasă cabală.

A căutat să expulseze pe acest anarhist, i-s'a format cu concursul unei administraţii mizerabile o cetăţenie străină, dar s'au isbit de faptul că doctorul era ofiţer. Soldaţi români se pot expulsa, ofiţerii nu se pot şi atunci după jumătate de an, au găsit că doctorul e vinovat de *les-patrie* şi iată-l dat în Consiliul de reformă.

Reformat, el poate fi expulsat şi zilele acestea vom asista la ultima mişelie a acestui guvern.

Iată fapte de înaltă moralitate politică. Şi sunt între aceşti ocîrmuitori liberali oameni cu un trecut socialist. Ori-cît ar fi fost de înglobaţi in massa liberală, totuşi trebuia să rămăie un respect pentru acel trecut de visuri şi ideal şi un rest de cinste personală dacă nu politică, să îi facă a nu fi solidari cu opera unor satrapi.

Ori poate tocmai uşurinţa cu care se neagă în partidul liberal, face tăria lui morală. Şi pentru asta n'avem ce zice; de la d. Sturza şi pînă la prefectoraşul socialist toţi au aprobat şi renegat rînd pe rînd toate ideile şi sentimentele lor.

OAMENI ŞI LUCRURI

O DEZERTARE REGRETABILA

Ce desiluzie adâncă vor încerca cetitorii şi mai ales cetitoarele ziarului, neîntîlnind în josul acestor rînduri gingaşul pseudonim al scriitorului obişnuit al acestei rubrici. E un obicei al lectorului devotat unei gazete s'arunce la început privirele asupra întregei pagini măsurînd'o, scrutînd'o. căutând, dacă....nu e nimic schimbat în ordinea şi distribuirea materiei şi apoi începe a ceti coloanele şi rubricele pentru care are o deosebită înclinare. Dacă n'aş cunoaşte obiceiul acesta al cetitorului, bine înţăles n'aş fi avut nevoie de o aşa introducere lungă; cetitorul lui Rodion ar înţelege imediat colosala diferenţă între proza aceasta şi rîndurile calde, pline de acea drăgălăşie comunicativă care fac din Rodion scriitorul iubit şi căutat, în cît lipsa semnăturei sale le era de prisos spre a înţelege că Rodion i-a părăsit.

Da; Rodion a dezertat pentru cîte-va zile dela postul său. E o dezertare forţată bine înţeles, un om care scrie despre oameni şi lucruri e supus aceloraşi nevoi ca şi lucrurile şi oamenii, despre care scrie. Această părăsire pare însă neobicinuită pentru cetitorul care rare ori se extaziază în faţa unei munci continue, unei istoviri perpetue. El e mulţumit că poate găsi în fie-care zi, la aceaşi oră şi sub o formă anumită pe care el o admiră, o sumă de impresii, de fapte, de gândiri, de visuri. Cîtă încordare nervoasă cer ele, de cîtă continuitate în gândiri şi voinţă au nevoie aceste rânduri spre a fi aşternute—aceasta cetitorul bun şi blajin le uită sau poate nu are timpul a le nota.

Rodion îi place şi îi place pentru că ştie să îi dee într'o formă aleasă, într'o limbă clară şi fermecătoare tot ce gîndeşte şi simte, tot ce îndrăgeşte şi admiră şi asta pentru că Rodion e un mare observator. Observaţia sa e naturală şi de acea e şi aşa de constantă şi puternică; pentru el sentimentul de observaţie e un instinct. Omul la urma urmelor nu e născut să observe pe alţi oameni şi după puterea sau slăbiciunea sa e mai curînd menit să servească sau să fie servit de oameni şi a observa numai pentru plăcerea de a observa e o calitate unică şi singură capabilă de a deveni artistică.

Pentru privirile lui agere şi scrutătoare fie care *lucru* are valoarea lui şi fie care *om* meritul lui; el le observă, le cîntăreşte, le condamnă sau le încuviinţează dar tot deauna observaţiile sale sunt leale şi sincere. Interesîndu-se de tot ce scrie şi de tot ce gîndeşte, lui Rodion îi se potriveşte foarte bine citaţia pe care el singur a extras'o din Sully Prudhomme şi pe care l'a tradus aşa de maestru: il me semble qu'il n'y a dans le domain entier de la pensèe riea de si haut et de si profond a quoi le poet n'ait mission d'interesser le coeur. **I. D.**

IN CHESTIA MONOPOLULUI

I.

De câtva timp, circulă versiunea, că Ministerul financelor are intenţia de a creea monopolul asupra *băuturilor spirtoase*. Unii susţin, că, chiar se lucrează la întocmirea proiectului de lege, dacă nu cumva acel proiect, e chiar întocmit gata.

Intocmirea unui proiect de lege nu e pe atât de grea, pe cât de dificil este, a decide, dacă legea ce proiectează e cerută imperios de anumite nevoi de ordine superioară şi apoi dacă măsurile ce-ţi propui prin acea lege, nu vor aduce perderi mai mari, de cât foloasele ce urmăreşti.

Un monopol şi mai cu samă un monopol asupra băuturilor spirtoase trebue privit atât din punctul de vedere al principiului general de economie politică, cît şi din punctul de vedere politic şi social. Ministrul care ar nesocoti aceste consideraţiuni, ar comite o mare greşală politico-economică; greşală, care ar costa prea scump, pentru ţara noastră, atât de sdruncinată în timpul din urmă.

Adepţii şi partizanii monopolului asupra băuturilor spirtuoase, spun mai cu samă, două lucruri mai principale:

a) Că monopolul ar aduce statului un venit însemnat; venit care s'ar rădica la aproape 20.000.000 lei pe an; se vede că în calcule s'a uitat a se scădea cele 7 sau 8 milioane venitul actual al licenţelor şi taxele pe grad, plus taxele, voiu să zic veniturile, fondului comunal, etc. etc.;

b) Că monopolul ar contribui în mod hotărît la dispariţia beţiei, atât de dăunătoare sănătăţii populaţiei rurale. De la început trebue să mărturisesc absoluta mea nepricepere între motivele punctului *a* şi *b* de mai sus.

Dacă monopolul va aduce venit de 20 milioane pe an, cum va dispărea beţia? Pentrucă rădicarea unui venit la 20 milioane, reclamă negreşit o consumaţie mare; ori o consumaţie mare, nu însamnă dispariţia beţiei.

Sau dacă va dispărea beţia, cum se va putea obţine venitul de 20 milioane?

Se vede deci, că numai unul din aceste două motive rămâne în picioare.

Iar dacă motivul care rămâne în picioare, va avea valoarea ce i-se dă, încă va rămâne de discutat, dacă sacrificiul n'ar fi prea mare, pentru preţul acelei valori.

Să presupunem însă că monopolul ar reuşi să crească reţeta veniturilor statului, cu câte-va milioane mai mult. Luăm acest punct ca exemplu, pentru că asupra celui de al doilea punct: *dispariţia beţiei, noi serios vorbind* nici nu discutăm; beţivul va bea şi nici o statistica nu ne-a dovedit încă, dacă beţia e mai mare la sate de cît la oraşe, în raport cu populaţia, pentru ca să pretindem că va dispărea beţia de la sate şi aceasta va fi însănătoşirea populaţiei României.

Ce ar însemna creşterea veniturilor statului cu cîte-va milioane, faţă cu pagubele economice ce va aduce? Nu cred că se găseşte un singur om, care ne-ar spune, că monopolurile, în genere vorbind sunt mijloace de bogăţie pentru un popor oare-care.

Dacă existenţa statului modern să concepe numai în a-şi crea venituri prin sărăcia locuitorilor ţărei; atunci n'am nimic de zis, statul îşi urmează normal calea şi menirea sa, iar poporul nu va întîrzia a fi mai sarac la oraşe de cât la sate; astfel cel puţin, sărăcia va fi deplină şi mai complectă, făcînd pe toţi egali în faţa sa, ca şi în faţa legei de ordine socială.

Dar nu tocmai aceasta e menirea statului modern. Şi statul romînesc, pare a se fi convins de marele adevăr, că bogăţia statului e consecinţa bogăţiei cetăţenilor.

Veniturile statului deci, ca şi creşterea lor, trebue să se razeme negreşit pe bogăţia ţării, reprezentată prin toate clasele sociale producătoare de venituri şi avuţii.

Ori în comerciul şi fabricaţiunea spirtuoaselor avem atîtea şi atîtea clase sociale;

Fabricele de spirturi,
Fabricarea ţuicei,
Comercianţii de băuturi.

Producătorii materiilor prime, servind la fabricarea spirtului.

Ingraşarea vitelor de căsăpie şi export.

Concurenţa, faţă de preţul cumpărării materiilor prime şi vînzarea spirturilor.

Influenţa ce va avea monopolul asupra spirtuoaselor, în preţul şi comerciul vi-

nurilor, căci noi credem că berea și vinurile rămîn ne-supuse monopolului; cu toate că opera ar fi complectă, numai în cazul, cînd și aceste băuturi ar intra în cadrul monopolului, *poate încă mai bine ar fi dacă ar intra în monopol, orice băutură, precum soda, limonădile etc.*

Monopolul va a aduce neaparat mari daune acestor, clase sociale, prin restricțiunea muncei și limitarea profitului:

Dacă ne aruncăm privirile asupra viitorului, sub imperiul monopolurilor, vedem o Românie alcătuită din bursieri, funcționari, pensionari, preoți și militari; iar la vîrful piramidei sociale vor trona debitanții cu remizele lor de 2, 3, 5 ori 8 la sută, din încăsările monopolului, marea fabrică de venituri pentru stat, în care legea de încurajarea industriilor naționale n'are aplicare, statul putînd importa și chiar fabricate, nu numai materii prime străine,—ca tutunul, chibriturile etc.

G. D. Șerban

PE VAD...

Soarele arde.

Lucrătorii de la uzină sunt în odihnă.

E serbătoare.

Cîți-va din ei cu sătanele albastre, cu pălărie calabreză ce se înclină ca o streșină de umbră pe lumina unor ochi dulci și limpezi ca a apusului.

La gît o lavarieră neagră, sau porumbie.

Ei stau întinși la mal.

Valurile cad în vad cu o strălucire de argint și un vuet de flaut.

In natură e pace, în aer armonia de primăvară... aer curat în razele aurii și fierbinți ale soarelui.

Nicolas nu mai doarme.

El e întins pe o coastă cu calabreză pe față.

O biondinetă trece pe lingă el făcîndu-l să tresară.

Ridică fața și o privește.

Biondineta își vede de drum, spre Nicolas nu se mai întoarce.

Nicolas n'a mai putut dormi.

Toată ziua în amează a trecut-o trist și pierdut.

Soarele cobora în matul difuz al apusului și împrăștia pe mare ultima-i pulbere de aur.

Valurile plîng, tresar încet... încet... în adînca melancolie a apelor.

Cînd a eșit luna Nicolas a plecat de la vad.

Dar n'a văzut Nicolas nici odată de sigur luna pe ape!...

O față de fecioară încrețindu-se în cutele de argint a apelor.

A doua zi a venit Nicolas la în ziuă mai tîrziu și mai altfel ca toți.

A dat din cap la lucrători, n'a spus nimic.

A lucrat fără nici o grijă; o moleșală cumplită pare că l-a apucat; la amiază a și plecat.

N'a mai venit pînă a doua zi dis de diminiață.

Și dacă a venit, la lucru nu s'a dat; a stat privind departe.

Privea prin întunecimea ce i s'a pus pe minte în chip frumos...., și strălucit; privea în adîncul sufletului său.

Nicolas nu mai rîde.

Nicolas tace.

Nicolas inamoratto!

Biondinetta l'a răpit.

Stătea bietul cu dalta ia mînă, ochii pluteau în lacrimi și sufletul plin de amor!

A aruncat din mîini dalta, n'a spus nimic și s'a repezit la goană.

S'a dus în ziua aceia după amează la vad, și seara și tot deauna de atunci încolo.

Nimeni n'a mai văzut pe Nicolas.

O zi întreagă a rătăcit pe vad, a cîntat, ce cînt Dumnezeule! de acela dedicat amorului... și a plecat ducă lui pustie, sufletul, sărmanul său suflet!..

E o seară splendidă.

O mare de azur, limpede, atîrnă sus tăcută, o mare plîngătoare se asfarmă jos.

Luna se strecură calmă în așternutul de valuri. Stelele cu așchii de raze subțiri sfredeleau văzduhul.

O barcă fugea, legănată ușor pe vad...

Valurile o lovesc în burtă..... și curg... în eternul psalm, cu strălucirii clare.

Nimeni în barcă.

Un corp de om, prin liniștea apelor străbate plutitor valurile.

E a lui Nicolas.

Ah! A'amarti e poi morire!

Bietul Nicolas!

Făgădău 1907. **Petru Gâdeiu**

„Opinia" în Provincie

Fălticeni.—In serile de 20 și 21 Iulie a avut loc în grădina publică două mari serbări venețiene, date în folosul muzicei regimentului XVI Suceava. Programul frumos și variat anunța bătae de flori și confetti, asalturi de serpentine, frumoase focuri de artificii printre care demne de amintit sunt Noaptea Feerică și asaltul de la Plevna.

In tot timpul serbărei famfara regimentului sub conducerea neobositului și priceputului capelmaistru O. Pursch, a distrat publicul cu cele mai frumoase bucăți, admirabil executate.

La orele 11 orchestra regimentului a început valsul Crysantemelor opera d-lui O. Pursch și într'o secundă salonul de dans fu inundat de dansatori.

Serata dansantă a durat până la orele 3 cînd fiecare a plecat cu părere de rău că o serbare atât de frumoasă s'a terminat așa curând.

Tot ce e mai de samă în oraș și în județ a luat a luat parte la ambele aceste serbări.

Printre doamnele care înfrumusețeau serbarea cu prezența observ: D-nele Mariana Ghițescu, Elise Străjescu, Maria C. Neculcea, Ana Boiu, Artemis Russu, Elena Rotaru, Elena Gheleme, Natalie Em. Mortzun, Marie G. Softa, Aneta Comino, Marie Comino, Alexandrina Stamati, Marie G. Văsescu, Natalie Râpeanu, Pursch, Elena G. Hagi, Elena Economide (Găinești), E. Tatos, Duța Arghir, Ana Macarovici, Floreta Zwiebel, Cleopatra Stamati, Alisa Softa, Cleopatra Millo, Constanța N. Rainu, Aneta Urechie, Eugenie Gârlea, Maricica Dimitriu, Elena G. Fotino, Elisa Artopeanu, Berian (Suha), Rudinca Apostoliu, Dolejan (Găinești), Bem, Moșcovici, Tolea, Ifrim, Frunzetti, Izdrail, Moșcovici, etc.

Buchetul de domnișoare:

Esmeralda Millo, Emilia Teodorescu (Suha), Dolejan (Găinești), Maricel Bem, Natalie Bem, Lica Ionescu, Ilenuța Mlilo, Nunuța Fotino, Eugenie Rossignon, Aglăița Apostoliu, Alixandrina Scriban, Ilenuța I. Softa, Matilda Ralet, Natalie Ioan, Sylvia Moșcovici, Teodorescu (Suha) Rotaru, Boerescu Frunzetti, Grigorescu, Tănăsescu.

Domnii:

Căp. Antonescu, Stefan Albu, Apostol Albu, Sub-lt Anghelescu, D. Boiu, Lt.-Col. Gh. Burghele, Lt.-Col. I. Butnaru, Gh. Bem, I. Blîndu, General Al. Cotescu, N. Comino, Lt. Cancicof, Dr. N. Elias, Dolejan (Găinești), Căp. Frunzetti, Căp. G. Fotino, Marin A. Gheleme, Xenophon Gheorghiu, Gh. Gh. Ghițescu, Cristodor Ghiorghiu, N. Chr. Ghiorghiu, Căp. Gîrlea, Const. Guter, Grégoire Gâină, Maior Gh. Hagi, Titus Ionescu, Gh. Ioan, Emil Ionescu, Căp. Izdrail, D. Lăzărescu, Eduard Lăzărescu student, V. Ionescu, General Gh. Macarovici, Em. Em. Mortzun, Sub.-lt Macarovici. Căp. Const. Neculcea, Căp. Niculaescu, Pompiliu Pastia, Pavelescu student, Sub.-lt. Pană. Sub.-lt. Pericle Toma, Căp. N. Rusu, Căp. Al Rotaru, Lt. Racovanu, Dr. D. Râpeanu, Neculai Stamati, Alexandru Stamati, Maior Stoianovici, Căp. Sturza, Eugen Singuroff, Slt. C. Stoenescu, G. Străjescu, Căp. I. Softa, Grigore Softa, P. I. Softa, Savul, Părintele Șerban, Davidel Satos, P. Gh. Văsescu, Verdeanu etc.

*

Alegerile comunale s'au fixat pentru ziua de 1 August.

Opoziția nu pune nici o listă, în schimb sunt două liste liberale.

Litere-Științe-Arte

Nimic mai pitoresc de cît plimbările în stradele lăturalnice ale Iașului cari nu sunt cele mai puțin frecventate, dar ce e mai atrăgător sunt inscripțiile și firmele negustorilor. Găsești scrise, într'o limbă oribilă cele mai curioase lucruri și te miri cum într'un oraș așa de mare mai poate dura astfel de reminiscențe ale unor vremuri uitate.

Am văzut inscripții ca următoarele:

„La voiașorul englez, articule de voiaș"; „Felurite de pălării"; „cafe"; „cafine"; birou de agintură și „spediţiuni" etc, etc. Un domn doctor scrie specialist în boale de ochi și „de ureche". Nu știm de ce e specialist al unei urechi; ori poate bolnavii care vin sunt într'o ureche, vorba ceea.

Ar fi de dorit ca să se caute în zugrăvirea acestor firme cari fac de multe ori o impresie frumoasă și mai ales într'o capitală ca Iașul, a i se da un lustru de artă.

Astăzi mai ales cînd avem în fruntea județului un poet pe Gheorghe din Moldova iar în fruntea comunei pe un nuvelist distins ca d. N. Gane—ar trebui să se facă și o îndrumare spre mai frumos a acestui oraș așa de frumos împrejmuit dar așa de lipsit de orice estetică în orînduiala lui.

*

A apărut la Paris la librăria Bailliere et fils, o carte a compatriotului nostru I. Vișoiu-Cornățeanu: *Le mort par inhibition*, cu o prefață a d-lui Brouardel, fost profesor de medicina legală și decan al facultăței de medicină din Paris.

*

Pentru prima oară juriul pentru premiul de poesie fondat de către Sully Prudhomme, a fost presidat de către o autoare d-na Daniel Lesueur. D. A. Dorchain era numit raportor. Poesiile trimise spre publicare au fost mediocre, astfel că premiul a fost amânat.

*

D. G. Clemenceau președintele consiliului de miniștri e și un om de litere, un scriitor de valoare. Frumoasa sa comedie *Le Voile du bonheur* a fost tradusă în italienește și jucate cu un succes strălucit la Ferara acum 4 săptămîni. Rolul principal era jucat de Novelli.

*

Profesorul german Pelman studiază în „Deutsche Revue", cu un diagnostic fără milă „Nebunia Cesarilor". Ea era după cum ne putem închipui, *grandomania*, de un fel foarte curios. Capete mult mai puternice și abia de ar fi putut rezista amețelei produse de culmea puterei. Cesarii erau și fără asta niște indivizi anormali: Dar poziția lor a contribuit foarte mult le exagerarea nebuniilor lor.

*

In ultimul număr al revistei „Ruskaia misl" e un studiu foarte interesant asupra poetului veranian Taras Sevcenco despre care și criticul nostru d. Dobrogeanu Gherea, a scris câteva pagini entusiaste. In literatura universală spune d. Lototchi nu se găsește un scriitor mai apropiat de popor cu Sevcenco. De și a trăit pe vremea marelui critic rus Bielinski, totuși Sevcenco a trecut neobservat de marele public. Scriitor revoluționar, scrierile sale au fost rău văzute de autoritățile rusești și în 1876 ele fură interzise de a fi citite. Introduse clandestin scrierile lui Sevcenco erau în mânile tuturor, până în prezent când au dreptul de a fi tipărite.

Informații

Consiliul general al județului nostru va fi disolvat în cursul lunei viitoare.

Se știe că alegerile județiene s'au fixat pentru 3 și 5 Septembrie.

—

A. S. R. Principesa Maria, care a fost eri oaspetele orașului nostru, a plecat aseară cu trenul de 9 și 5.

La gară erau de față d-nii: Gh. Kernbach, prefectul județului, N. Gane, primarul orașului, Al. Zdrobici, directorul prefecturei de poliție etc.

Inainte de a se urca în vagon A. S. Regală s'a întreținut cîte-va momente cu cei de față.

—

Procesul ofițerilor de la R.-Sarat a d-lor Drăgotescu și Gherghiceanu va avea loc la 28 Iulie în fața consiliului de răsboi al corpului II de armată.

Se știe că consiliul de resboi al corpului III, a condamnat pe acești ofițeri la o lună și 20 de zile închisoare pentru că au refuzat de a face serviciul la care erau forțați.

Dar consiliul de revizie al armatei a casat această hotărîre, trimiîndu-i în fața consiliului II al armatei.

—

Ministrul de răsboiu, d. general Averescu, a autorizat pe d-nii căpitani Scarișoreanu și Alexiu de a face un *raid* între București și Constantinopol.

Itinerariul va fi fixat ulterior, dar e probabil că el va urma țărmurile mărei negre.

—

D. Gr. Buicliu, directorul Creditului urban, a plecat în inspecție prin diferitele orașe din țară spre a-și da socoteală de starea imobilelor, proprietatea Creditului.

—

D. Gh. Kernbach, prefectul județului va pleca poimîne din nou în inspecție în comunele rurale din județ.

—

In ziua de 1 August se va ținea la primărie licitația pentru darea în antrepriză a lucrărilor pentru continuarea construirei localului de pompierie din strada Bucșinescu.

—

Cassa școalelor a acordat o diurnă de 100 lei institutorilor care întovărășesc copiii săraci ce sunt trimiși la Mănăstirele Agapia și Varatec.

—

D. C. Paleologu inspector de mișcare, a plecat azi dimineață în inspecție pe linia Iași—Dorohoiu.

—

D. I. Damfi, șeful depozitului de droguri de la prefectura de județ a fost transferat ca intendent al spitalului din Bivolari, în locul d-lui N. Tufescu, care trece ca șef al drogurilor.

—

Aflăm din sorgiute sigură că pe ziua de 15 August st. n, se va face o mișcare printre șefii de gară din întreaga țară.

—

D. Dr. C. B. Ionescu a fost numit medic al spitalului din Voinești, iar d. dr. C. Pandelescu, la spitalul rural din Mălăești.

—

Unele puncte de la frontieră raportînd ministerului că mulți dintre evreii supuși romîni, locuind pe lîngă frontieră și care pot să capete bilete de 5 zile pentru trecerea graniței, întîrzie mai multe zile și chiar mai multe luni trecînd de termenul prevăzut în bilet, ministerul de intrne a invitat prefectura de județ de a pune în vedere punctelor de la frontieră ca pe viitor evreilor care s'ar dovedi că au stat peste graniță mai mult de cît termenul prevăzut, să nu li se mai libereze bilete, ci să'i oblige a'și scoate pașapoarte în regulă.

—

Autoritățile militare urmează cu ancheta în afacerea d-lui locot. Teodorescu, care a lovit cu sabia pe tânărul Titus Grădinescu.

D. căpitan Petrovici, raportorul consiliului de răsboiu al corpului 4 de armată e însărcinat cu conducerea cercetărilor și și d-sa a luat un interogator d-lui locot. Teodorescu.

—

Poimâne se va ținea la prefectură licitația publică pentru darea în antrepriză a lucrărilor de construirea unui dublu canton pe șoseaua Iași—Copou.

—

Duminică 22 Iulie a avut loc, în saloanele d-nei și d-lui Ștefan Negruzzi, în cercul familiei și al intimilor, celebrarea căsătoriei nepoatei d-lor, mult drăgălașa d-șoară Margareta Voinescu, cu d. Petru Pogonat, fost magistrat, nuni fiind d-nul și d-na Ștefan Negruzzi.

După cununie, tinerii soți au plecat în un voiaj de trei luni, urmînd a se stabili în Paris.

—

Se știe că în budgetul Epitropiei cassei Sf-lui Spiridon s'a prevăzut anul acesta o sumă pentru a se construi o biserică nouă la băile Slănic.

Lucrările de construire însă, nu se vor începe de cît la primavară.

—

In articolul nostru de eri am trecut pe Focșăneanu elev în clasa VII-a a liceului național și premiantul al II-lea la promovare, ca român, cînd în fond și el este evreu, astfel că reese din această constatare și mai clar influența nefastă a agitațiilor naționaliste, cari n'au permis nici unui român să'și caute de carte și să se impuie în clasa sa.

Ni se trămite numărul de absențe pe anul 1906—1907 a elevilor acestui liceu; el e uimitor de mare și se înțălege când mai toți elevii făceau greve și mișunau pe stradele orașului fluerînd și insultînd pe diferiți oameni politici cari nu aveau același crez politic ca și d. N. Iorga.

—

Filoxera.—Filoxera continuă a distruge numeroase podgorii din țară.

Rapoartele sosite în ultimul timp la ministerul de domenii arată că au mai fost distruse de filoxeră viile din comunele: Heleșteni și Bătești din jud. Roman, Iarca și Buznea din jud. Iași; Pașcani și Ruginoasa din Suceava.

Ministerul de domenii, pe baza rapoartelor șefilor de pepiniere viticole a permis reconstruirea acestor podgorii cu vițe americane.

—

DIVERSE

— In Ciurchi s'a întîmplat eri după amiază o nenorocire.

Băietanul Vasile Dorin, din str. Ciurchi No. 61 mergînd calare a dat peste bătrânul Fișel Marcu Ceauș și trîntindu-l jos, i-a fracturat piciorul, făcîndu-i și o leziune gravă la față.

Nenorocitul bătrân a fost transportat și internat la spitalul evreesc.

— Băiatul Pincu Șloim, serv la cârciumarul Mendel Aberman, din strada Eternitatea No. 37, a fost mușcat de un câine turbat.

Pacientul a fost dus la institutul antirabic.

— Din Fălticeni s'a cerut prinderea și arestarea lui C. Avram, care împreună cu alți indivizi, a comis mai multe furturi, iar apoi a dispărut.

— Locuitorul Gheorghe Petraș a reclamat autorităților că venind în piața Halei a fost escrocat de un individ cu suma de 45 lei.

10

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

D-na ARMIERES.—D-na de Rehy mi e mult de cînd a plecat de aci. Imi anunțase visita asta prin o scrisoare.

ARMIERES.—Și era așa de urgentă întrevederea aceasta?

D-na ARMIERES.—Da... Mi-a împărtășit câte-va sgomote care au ajuns la urechile barbatului ei. Sunt informați de încurcăturile tale cu republica Antilelor.

ARMIERES.—Ah!

D-na ARMIERES.—Bănuesc că tu n'ai putut plăti... că tu perzi sume colosale de bani.

ARMIERES.—Ai desmințit toate lucrurile acestea?

D-na ARMIERES.—In fine...

ARMIERES.—Mai este alt-ceva încă?

D-na ARMIERES.—Ești nelinștit, e u ezit.

ARMIERES.—Spune, față cu nevoile pe care le am.

D-na ARMIERES.—D-na de Rehy mi-a vorbit de o poliță, de un bilet pentru care tu ești constrins de a cere reînoirea la Londra. (*Tăcere*) E neadevarat, nu e așa?

ARMIERES.—Nu.

D-na ARMIERES.—Sunt bine informați? (*Face un semn de aprobație*) Ah! Doamne!

ARMIERES.—Am ascuns lucrul acesta până în present socotind că voiu ajunge la o înțelegere. Nu mai pot însă.

D-na ARMIERES.—Și polița asta se ridică?

ARMIERES.—La nouă zeci de mii de franci.

D-na ARMIERES.—Nouă zeci de mii de franci! Și trebue să fie achitate?

ARMIERES.—In trei zile.

D-na ARMIERES.—Și dacă nu ești în măsură a plăti.

ARMIERES.—Trebue să fiu.

D-na ARMIERES.—Și dacă nu vei găsi fondurile, ce se va întîmpla?

ARMIERES.—Se va protesta. Voi fi citat în declarație de faliment.

D-na ARMIERES.—Tu n'ai s'aștepți. Tu ai luat o hotărâre de pe acum? Știi probabil cum vei câștiga timpul necesar pentru asta? Ce crezi? Pe cine te bizui?

ARMIERES.—Oh! am construit planuri, am făcut proecte. Nici unul nu e realisabil, practic.

D-na ARMIERES.—Va să zică nu știi unde poți găsi bani trebuincioși în două zeci și patru de ore.

ARMIERES.—Nu-i pot găsi în nici o parte.

D-na ARMIERES.—Suntem într'o situație oribilă și trebue să eșim din acestă încurcătură.

ARMIERES.—Intr'adevăr!

D-na ARMIERES.—Cum, însă?

ARMIERES.—Marto!.. Mă doare să-ți vorbese. Și totuși. In fine... tu singură mă poți scoate diu încurcătură aceasta.

D-na ARMIERES.—Eu?

ARMIERES.—Tu ești ultima persoană la care aș fi dorit să m'adresez cu o astfel de cerere; îmi e scîrbă de a pune chestiuni bănești între noi. E unica convorbire pe care o avem de două zeci de ani. Dar sunt înăbușit ds nevoi și trebue să vorbesc. Am două zile înaintea mea și nici un prieten pe care m'aș putea bizui.

D-na ARMIERES.—De unde voi găsi eu bani?

ARMIERES.—Tu ai vândut pentru patru sute de mii de franci acțiunile uzinei și nu e nevoie de cât de trei sute de mii pentru zestrea Margaretei.

D-na ARMIERES.—Și voi cu plăcere.., dar...

ARMIERES.—Tu refuzi să-mi faci împrumutul acesta?

D-na ARMIERES.—Nu-mi e permis de a dispune.. Ți-am spus că am avut o conversație...

ARMIERES.—Nu-ți cer considerațiile tale. Mai bine să nu vorbim.

D-na ARMIERES.—Eu...

ARMIERES.—Să nu mai vorbim...

D-na ARMIERES.—Și ce decizi tu?

ARMIERES.—Nimic. Voi aștepta.

D-na ARMIERES. — Ca să'ți presinți poliță? Și apoi?... Mai bine fă cunoscută posiția ta credilorilor tăi. Acum te urmăresc gândind că tu îi vei plăti: când vor afla însă că ești aproape de faliment, vor deveni imediat mai de înțeles. Cui datorești tu suma aceasta?

ARMIERES, *după o pauză lungă de tot.*—Vrei să știi tot adevărul?

D-na ARMIERES.—Te rog, Enric, vorbește-mi fără șovăire, drept și sincer.

ARMIERES.—Fie. Nu datorez nimic furnizorilor... și cu toate astea am de plătit în două zile nouă zeci de mii de franci.

D-na ARMIERES.—O poliță?

(Va urma)

Ultime informaţii

Pe lîngă cele arătate în articolul nostru Cauza revoltelor de azi—*mai putem releva un fapt foarte important. Ţaranii în noile lor învoeli, după cum am văzut, au hotarît să plătească o parte din arendă în bani şi o parte în muncă. Proprietarii socotind că ţăranii vor munci n'au făcut nici un angajament la lucrători străini. Ce se întîmplă acum? Ţăranii refusă pe unele moşii de a munci şi voesc a plăti în bani toată arenda. De unde vor lua bani—nu ştim, ceea ce este însă sigur e faptul că proprietarii au rămas fără muncitori şi la mulţi productele rămîn pe cîmp, ţăranii nevoind a lucra. Iată o nouă formă de grevă care va aduce multe neajunusuri proprietarilor noştri şi întregei noastre economii naţionale.*

Acum cîtva timp am anunţat că la marile alergări de cai cari vor avea loc în zilele de 14 şi 16 Septembrie, va veni să ia parte şi A. S. R. Principele Ferdinand.

Ştirea se confirmă acum şi A. S. Regală, după alergări se va duce cu automobilul se facă o vizită la Poeni.

Deputatul Ursu a ajuns cu seria conferinţelor sale la Roşcani.

Duminică deputatul Ursu se va duce la Roşcani şi va ţinea o conferinţă la fel cu cele ţinute pînă acum în celelalte comune,

---

Ni se aduce la cunoştinţă că şi în cîteva comune din judeţul Fălciu, se constată oare-care simptome de noui răscoale.

Ca şi la noi în judeţ, în cîte-va comune din judeţul Fălciu ţaranii sunt agitaţi din cauză că sunt opriţi de a'şi culege recolta de pe câmp, până nu vor plăti arenda.

Serviciul nostru sanitar a fost înştiinţat că în Basarabia, prin comunele limitrofe Prutului, bîntue cu furie epizotia de febra-aftoasă.

Azi dimineaţă a sosit în localitate ieromonachul Ilarie Marhian, venind de la Sf.-tul Munte Athos.

Numitul ieromonach povesteşte că nici acum călugării români şi nici cei ruşi n'au scăpat de persecuţiile grecilor.

Pentru darea în antrepriză a lucrărilor de construirea unui local de primărie în comuna Hermeziu, se va ţinea licitaţie publică la prefectură în ziua de 1 August a. c.

D. P. Fîntînaru, prim-ajutor de primar va pleca mîine dimineaţă să viziteze lucrările ce se fac la Timişeşti, pentru aducerea apei la Iaşi.

Primarul comunei Tăuteşti a cerut prefecturei să intervină la casa şcoalelor care a luat în stăpînire moşia Tăuteşti, ce fuse donată de Procopie Florescu pentru întreţinerea institutului din acea comună, să facă reparaţiuni bisericei situată pe acea moşie, care se află în stare de ruină.

Autorităţile comunale din Sineşti raportează cà din acea comună au dispărut 10 tineri, care urmau să tragă sorţii pentru clasa anului 1909 şi cere urmărirea lor.

Astă-zi a sosit confirmarea d-lui N. Gane ca primar al Iaşului şi a d-lui P. Fîntînaru, ca prim-ajutor de primar.

D. dr. Iliescu, medicul veterinar al judeţului, continuă cu inspecţiile în comunele infectate de febra aftoasă.

D-sa a plecat astă-zi la Mironeasa.

Dè oare-ce ciumă a încetat eri la Odessa, direcţiunea generală a serviciului sanitar a dispus că chiar astă-zi să se redeschidă toate punctele de intrare de pe malul Prutului.

Membrii societăţei cooperative „Renaşterea" vor fi convocaţi în adunare generală la jumatatea lunei viitoare.

In vederea manevrelor de toamnă soldaţii concediaţi din compania a 4-a sanitară, sunt concentraţi pentru ziua de 31 Iulie a. c.

Ecouri clericale.—Ne-am ocupat acum câtva timp, sub această rubrică, de monumentala biserică Trei-Erarhi, care se ştie că pînă acum, de cînd a fost sfinţită, stă închisă.

După cât aflăm, imediat ce se vor isprăvi lucrările ce mai sunt de făcut şi şi aceasta probabil la iarnă, biserica va fi redeschisă şi serviciul divin se va oficia cu deosebită pompă regulat în fiecare Duminică şi serbătoarea.

Insuşi I. P. S. S. Mitropolitul Partenie va oficia din când în cînd serviciul la monumentala biserică.

Serviciul divin va fi acompaniat de corul elevilor seminarului.

*

In urma unei noui dispoziţiuni, pe viitor candidaţii care vor dori să ocupe posturi de cântăreţi pe la biserici, vor trebui să prezinte certificatul de absolvirea unei şcoli de cântări bisericeşti şi tot odată vor fi supuşi unui examen.

*

La biserica Sf. Neculai cel nou, de lîngă palatul administrativ, se vor începe în curînd lucrările de construirea unei frumoase clopotniţe.

Clopotele necesare acelei biserice vor fi turnate la şcoala de Arte.

*

E vorba ca la toamnă să se facă schimbări printre stareţii mînăstirelor din Moldova.

Noi ştiam şi eram îndreptăţiţi a crede aşa că sacalele secţiei de Pompieri sunt destinate pentru caz de incendiu dar nu ne gândeam la noua lor întrebuinţare aceia de a servi apă pe la casele particulare. Aşa de pildă cine trece pe strada Păcurari, vede mai în toate zilele, o saca lungă şi mare la care sunt înhămaţi trei cai tot mari şi lungi şi doi soldaţi idem care împarte apa pe la case; esceptîndu-se însă Luni 23 Iulie erau 2 sacale, —6 cai,—şi 4 soldaţi care serveau apă în casele Goldenthal,—vis-a-vis de aceste case şi alături de acest vis-a-vis,—am crezut că este vorba de un foc, dar neam asigurat de la soldaţi că nu este nici un pericol de acest fel. Şi în acest timp cînd aceste sacale sunt ocupate cu distribuţia apei prin mahalale, dacă s'ar ivi un incendiu,—rezultatul firesc ar justifica legenda „au sosit prea târziu, ca Pompieri sau" Pompierii au sosit la locul sinistrului întocmai cum soseşte Carabineri din Offenbach.

Ideia ar fi bună dacă distribuţia asta de apă pe gratis s'ar face la nişte oameni nevoiaşi, lipsiţi de mijloace în cât nu ar putea plăti 10 bani pentru apă dar din nenorocire lucru nu este aşa.

Interesant este esactitatea cu care se face această distribuţie de apă şi mai interesant persoanele cărora se face.

Pompier

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 26 Iulie

Principii moştenitori se vor duce la Kreuznach

Bucureşti. — Alteţele Lor Regale Principele Ferdinand şi Principesa Maria precum şi Augustii Lor Copii vor pleca în curând la Kreuznach unde micul principe Carol va urma o cură.

Inspectorii învăţămîntului daţi în judecată

Bucureşti.—La ministerul instrucţiei publice se vorbeşte că vor fi daţi în judecată toţi inspectorii învăţămîntului public cari au funcţionat în timpul cît a fost la acest departament dl. Vlădescu. Printre cei mai vinovaţi, de unele acte arbitrarii de cari sunt de altfel toţi încriminaţi de d. Haret, este d. Bucur Spirescu.

Regele şi Regina părăsesc ţara

Bucureşti.—Maestăţile Lor Regele şi Regina vor pleca la Fribourg în Elveţia imediat după sosirea în ţară a d-lui Dimitrie Sturza preşedintele consiliului care se ştie va reintra în ţară pe la 8 August.

Panica de la Sinaia

Bucureşti.—Luni a avut loc la Sinaia o adevărată panică care a speriat o mulţime de lume şi care neoprită la timp ar fi produs un adevărat desastru. Un început de incendiu dar destul de violent a isbucnit în cocheta clădire a societăţei Furnica. Femeile şi copii speriaţi au început să ţipe cerînd ajutor. Intîmplător trecea în dreptul acestei vile d. Nobles ambasadorul Statelor Unite, care se află în vilegiatură la Sinaia şi cu ajutorul altor domni au putut da un ajutor grabnic femeilor.

Tot lor li se datoreşte potolirea focului, la care au luat parte cu o activitate într'adevăr americană.

Noui expulzări

Bucureşti.—Au fost eri trimişi spre a fi expulzaţi prin punctul Predeal doi fraţi tipografi Hope. Născuţi şi crescuţi în ţeară, ei nu numai că au satisfăcut legea militară şi sunt soldaţi în rezervă dar în acelaş timp au fost înscrişi în listele electorale.

Autorităţile ungare au refuzat primirea lor şi probabil se va perpetua aceaşi odisee ca şi cu fraţii Ghepart.

O scrisoare a d-lui Rusu Abrudeanu

Bucureşti.— D. Rusu Abrudeanu fost prim redactor al ziarului „Conservatorul" publică o scrisoare în Adevărul adresată d-lui Paul Greceanu relativ la nota răutăcioasă ce ziarul la care conlucrase atîta vreme a îndrăsnit a o publică.

D. R. Abrudeanu deplînge conduita pe care o are direcţia acestui ziar faţă de un devotat membru al partidului conservator şi un conlucrător sincer pe care ziarul conservator l'a avut atîta timp în persoana d-sale.

D. Rusu Abrudeanu explică şi scuză conduita „Conservatorului" numai prin faptul că în fruntea acestui ziar au venit persoane cari n'au ştiut nici odată aprecia pe oameni de valoare şi credincioşi, şi regretă timpul cînd în directia acestei gazete se găseau oameni de inimă şi mai puţin îmbuibaţi de spiritul de clasă şi nobleţe.

Un prefect prea zelos

Bucureşti.—D. Ionaş Grădişteanu a adresat o scrisoare d-lui Ionel Brătianu prin care îi atrage atenţia asupra conduitei arbitrare a d-lui Scarlat Vîrnav prefectul jud. Constanţa. Acest prefect a luat măsuri energice de a zădărnici execuţia tuturor hotărîrilor şi planurilor făcute pe cînd d. Grădişteanu a fost ministru.

Toate planurile de şcoli, de spitale, proectul aducerei apei în oraşul Constanţa, precum si construcţiile de la Mamaia, angajamentele şi contractate de antreprenori au fost distruse şi anulate de acest prefect prea zelos şi interesat. Căci d. Grădişteanu arată în scrisoarea sa că anularea contractelor s'a făcut cu scop de a se da unor altor antreprenori, între care cel mai favorisat este un domn Bernard, omul de afaceri al prefectului Scarlat Vîrnav.

Această conduită spune d. Grădişteanu e arbitrară şi crede că d. Brătianu va interveni căci e ruşine pentru o ţeară civilizată şi constituţională ca hotărîrile şi planurile unui ministru să fie supuse criticei şi bunului plac al fiecărui prefect.

Pretendent la tronul Serbiei

Buda-Pesta.—Cu ocazia atentatului care a fost îndreptat în potriva fiului fostei amante a regelui Milan, George Cristici, D-na Artemisa Cristici a fost interviewată de un ziarist german, căruia i'a declarat şi aratat un document autentic prin care regele Milan recunoaşte pe fiul ei ca moştenitorul său.

D-na Cristici a trimes o copie după acest document tuturor Curţilor din Europa şi ridică pretenţia pentru George Cristici la tronul Serbiei.

Prinţul Urusow decorat

Petersburg.—Ţarul a acordat ambasadorului Rusiei la Viena prinţul Urusow, cu ocasiunea împlinirei vrîstei de 50 ani, ordinul Alexandru Newsky în briliante.

Un cuib de anarhişti descoperit

Lisabona.—O explosie s'a produs la domiciliul unui anume Chandronicz în strada Sf. Antonio de Estrella şi care era ocupat cu prepararea de explozive. Poliţia a confiscat un formular pentru prepararea explosivelor şi mai multe substanţe chimice. S'au făcut mai multe arestări.

Evenimentele din Maroc

Paris. — O depeşă particulară primită de la Tanger spune că legaţiunea franceză a trimes vaporul Emir la Mazagam pentru a lua pe bord pe francezii şi europenii cari se află acolo.

Deraiarea unui tren

Tremesser (Possen). Trenul de pe linia Thorn a deraiat astă noapte lîngă Talsee. Sunt 8 persoane ucise sunt 5 persoane rănite grav şi 5 rănite mai uşor.

Mai multe vagoane an fost sfărâmate. Causa catastrofei nu e cunoscută. Ministrul de lucrări publice a plecat la Tremesen.

Bandele greceşti

Constantinopol.— Ziarele turceşti anunţă că alaltaeri noapte o barcă făcînd serviciul de poliţie în apele muntelui Athos, a prins lîngă mănăstirea Pantkrator după o scurtă resistenţă, trei bărci conţinînd o bandă grecească de 8 oameni, arme şi explosibile.

Ciocnire de vapoare

Portsmouth. — Contratorpilorul Quail manevrând în faţa Portsmouthului s'a ciocnit cu crucişătorul Attentive. Quail a fost avariat în mod considerabil la proră.

Revolte în Persia

Teheran.—Cu privire la recentele violări ale graniţei de către trupele turceşti se comunică că un detaşament turc a înaintat către Urmia, trecînd totul prin foc şi sânge. A bombardat cu tunuri satul creştin Mewan, a distrus biserica, a ucis o mulţime de femei şi de copii şi a răpit zece fete. La Urmia domneşte o mare panică. Mulţi ruşi s'au refugiat la consulat din cauza situaţiunei dificile. Un nou guvernator a fost trimes la Taebris.

Amănunte relative la măcelul din Cassablanca

Tanger.—Iată versiunea exactă a evenimentelor din ziua de 5 August petrecute la Cassablanca: „după cererea d-lui Neuville, consulul Franţei, de acord cu Armin Muley, paşa oraşului şi cu comandantul vasului Galileu se decisese în ziua de 4 August ca a doua zi de dimineaţă se va deschide o poartă în port pentru a se lăsa trecere unei companii de debarcare care să protejeze consulatul. Cînd această companie a sosit ea a fost primită cu focuri de puşcă trase de către arabi. Printre aceşti numeroşi soldaţi ai magzemului, un ofiţer de marină precum şi şase soldaţi au fost uşor răniţi.

Poarta fiind liberată compania s'a dus la consulat. In acest timp vasul Galileu bombarda oraşul, cruţînd casele europene. Cuirasatul Duchayla a trimes de asemenea o companie de debarcare sub comanda comandantului Mougin, apoi a început tragerea. Oraşul a fost ocupat de către marinari cari au respins mai multe atacuri ale triburilor în contra oraşului.

Duchayla a împrăştiat pe inamici cu obuze de melinită. Arabii au trebuit să încerce mari pierderi.

Nici un locuitor european n'a fost rănit.

Tanger.—El Guebbas a dezarmat pe soldaţii garnizoanei originari din triburile din împrejurimele Casablancei. Europenii sunt opriţi de a trece peste posturile de pază dimprejurul oraşului.

Tanger.—Trei vase ale diviziunei Philibert au fost semnalate la orele 1.20 a. m. în trecere pe la capul Spartel.

Ele vor sosi la Casablanca după amiază. Totul e liniştit.

Intervenţia Turciei aprobată

Constantinopol. — Toate puterile cele mari au susţinut în mod eficace demersurile facute de Turcia la Atena în contra formărei de bande grece, asigurîndu-se şi pe viitor că formarea de bande în scopul de a se trece frontiera, va fi impedecată.

O alianţă contra Rusiei

Londra.— D. Richards din partidul muncitorilor, a întrebat pe lordul Grey, secretar de stat, dacă s'ar putea să comunice autorităţilor ruse că Anglia ar socoti necesar să respingă încheerea ori cărei alianţe cu Rusia dacă nu s'ar concede poporului rus o mai bună tratare.

O notă a puterilor în afacerile marocane

Paris. — O notă a fost remisă azi de către guvern puterilor semnatare ale actului de la Algesiras prin representanţii Franţei arătînd în substanţă că evenimentele s'au precipitat înainte de a li se comunica acelor puteri măsurile ce se decisese a fi luate. Nota adăogă că este de o urgentă necesitate de a se organisa poliţia porturilor Marocului. Nota afirmă decisiunea Franţei de a menţine şi de a salva autoritatea Sultanului, independenţa şi integritatea imperiului.

Nota anunţă că ordinea, siguranţa şi libertatea transacţiunilor comerciale vor fi garantate la Casablanca şi că autorii măcelurilor vor fi pedepsiţi. In fine nota adaogă că poliţia oraşului şi a imprejurimilor va fi organizată de comun acord cu Spania.

O crimă monstruoasă

Paris.— Eri în gara Marsilia s'a găsit într'un cufăr cadavrul unei femei taiată în mici bucăţele. Soţii Gould care înregistraseră acest cufăr la Montecarlo au fost arestaţi.

In permanenţă

MARE DEPOZIT DE

Uleiuri minerale pentru Maşini agricole

VALVOLINA PENTRU CILINDRE

Calităţi superioare, Preţurile fabricei

„Steaua Romînă"

Societate anonimă pentru Industria Petroleului

Depozitul pentru Iaşi:

In magazia de lîngă FABRICA DE TUTUN lîngă Gară

REGATUL ROMANIEI

Primăria Com. Iasi

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa publicului că cu începere de Joi 26 Iulie a. c. se vor ţine obicinuitele tîrguri la abator în fie care Joi, asemine în zilele de 6—14 August a. c. se va ţine lîngă abatorul comunei un mare tîrg de vite.

Ca măsuri preventive se impune însă următoarele:

Toate vitele aduse spre vînzare trebuie să fie însoţite cu acte în regulă de sănătate şi proprietate.

Primarii din comunele rurale nu vor elibera certificate de cît pentru vitele din cărdurile sau cătunele indemne, chiar dacă cele lalte cotune ale aceleaşi comuni ar fi infectate de febră aftoasă.

Vitele pentru cari autorităţile comunale eliberează certificate vor fi văzute mai întăi de autoritate şi înfierate uşor cu ferul comunei pe şoldul drept de revizorii de vite pentru vitele din zona preventivă.

No. 12387
25 Iulie 1907

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 18 August a. c. ora 11 a. m. se va ţine în camera acestei primării licitaţie prin oferte închise conform art· 72-83 din legea comptabilităţei publice, pentru darea în antrepriză a furnizărei pe timp de 3 ani cu începere de la 1 Septembrie a. c. a următoarelor materiale: Nisip de rîu, pietriş de rîu, bolovani de rîu, macadam din bolovani de rîu şi bracuri de bolovani de rîu; materiale necesare la construirea şi întreţinerea pavagelor, canalurilor, distribuţiunei şi captaţiunilor actuale a apei.

Garanţia provizorie 2000 lei în numerar sau' efecte garantate de stat.

Noul caet de sarcini precum şi condiţiunile speciale pentru această licitaţie se pot vedea în fie care zi de lucru la serviciul administrativ al comunei.

No. 12314
Iulie 1907.

Vaccinări şi revaccinări

practică

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

EMIL D. LEFTER

fost judecător de instrucţie

AVOCAT

Consultaţiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.

Iaşi, Str. Carol 14

I. PETROVICI

Profesor conferenţiar la Universitate

AVOCAT

consultaţiuni ora 8—12

Strada Impas Asachi 3

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată țara 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

Nota. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii. și Iași la Konya, Racoviță Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar

9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* și *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienția de mai mult de **SESĂ-DECI ANI** a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

Depositu in JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași, —*strada Stefan-cel-Mare*— **Iași.**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis....	7f »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-fleurs [illegible] Places.....	7 [illegible]

[illegible] franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași — Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Directori: Gh. GHIBĂNESCU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV. — No. 205. — Sîmbătă 28 Iulie 1907

Pentru industria noastră

Industria noastră a luat în ultimele decenii o desvoltare însemnată. De şi neîncurajată de stat de cît în parte, căci premiile pe cari le primesc cîteva fabrici nu se pot compara cu nepasarea cu cari sunt tratate celelalte întreprinderi şi totuşi e un progres real în această direcţie.

Lipsiţi de debuşeuri străine, rezumîndu-se în a plasa produsele lor numai în ţară, găsim mult curaj şi multă abnegaţie la mulţi industriali ai noştri, cari întreprind lucrări în care depun averea şi munca lor fără nici o garanţie sigură de reuşită în foarte multe cazuri.

Nu avem pînă în prezent în favoarea industriei noastre nici o convenţie comercială cu ţerile vecine, spre a putea exterioriza productivitatea acestei ramuri a activităţei noastre.

Sunt produse naţionale cari pot găsi un debuşeu în Serbia, Bulgaria, Turcia şi totuşi n'avem cu aceste ţări nici o înţelegere vamală. Guvernul actual urmează tratativele deja începute sub guvernul trecut cu Turcia, în vederea unei înţelegeri comerciale cari ar face din provinciile acestea o piaţă însemnată pentru exportul nostru. Aceasta are să fie prima eşire din nepăsare a Statului faţă de industria ţărei.

Căci pînă azi industrialii noştri au fost lăsaţi a lupta cu soarta lor fără nici un ajutor din partea Statului. Terenul pentru răspîndirea produselor lor e prea îngust în limitele ţării noastre şi totuşi industria a putut să înflorească ici colea, organizîndu-se într'o putere impunătoare. Dacă Statul nu a protejat pe fabricanţi, ce-i drept nu i-a stingherit mai mult.

Industrialii constituesc aproape un stat în stat. Organizaţia fabricilor lor, raporturile între capitalul lor şi munca lucrătorilor, întreţinerea şi administraţia acestor fabrici n'au nici o legislaţie anumită şi acea care o fi existînd e aşa de liberă, în cît fabricanţii dispun de ea în marginile cele mai largi. In privinţa aceasta ca şi marea proprietate, industria se bucură de cea mai mare libertate. Nu există nici o lege care ar fixa orele de lucru, condiţiile de igienă a atelierelor, reglementarea muncei femeilor şi a copiilor; totul se face din iniţiativa privată.

Şi cum au fost lăsaţi proprietarii, aşa sunt lăsaţi şi lucrătorii lor; statul nu a întrodus ca în alte ţări europene unde industria e bogăţia naţională, acele legi umanitare cari asigură munca şi o proteje, precum caută a proteja şi sănătatea marei familii muncitoare.

Lucrătorii noştri au fost lasaţi ca singuri să se organizeze şi să formeze planul lor de revendicări sociale.

Şi e frumos şi nobil de a vedea cum industrialii romîni au o concepţie largă de datoria şi drepturile lor. Priveligiaţi ai averei, patroni şi şefi de industrie, liberi de orice constrîngere revoluţionară şi totuşi nici o rezistenţă nedreaptă, nici o teorie absolută asupra puterei lor, ei privesc pe lucrător, nu ca pe un instrument ci ca pe un colaborator. Socotind că nu îi datorează numai salarul, industriaşii noştri organizează pentru toamnă o societate pentru lucrătorii lor, spre a le veni în ajutor în caz de boală sau de accidente de muncă, iar în cazuri de moarte de a veni în ajutorul familiei rămase.

Principiul pe care va fi organisată această societate este al mutualităţei. Patronii fabricilor vor vărsa anual o sumă anumită şi în raport cu industria lor, căci accidentele de muncă depind de pericolul la care sunt expuşi lucrătorii în anumite întreprinderi. Lucrătorilor, la rîndul lor, li se va reţine o anumită sumă din salar, care va fi vărsată în aceeaşi casă comună.

Ministerul domeniilor a depus asociaţiei industrialilor o statistică exactă de accidentele de muncă, spre a le servi in fixarea sumelor necesare pentru a fi varsate de diferitele ramuri ale industriei.

Iată cum într'o ţară lupta pentru ameliorarea soartei lucrătorilor porneşte din iniţiativa însă-şi a patronilor fără intervenţia statului şi nici a lucrătorilor. Lasaţi în absoluta libertate, nedesvoltaţi încă spre a cere ei singuri reformele necesare vieţei lor, lucrătorii industriali se pot lăuda de a fi găsit în deţinătorii marei industrii susţiitorii nevoilor lor.

Această înţelegere între capital şi muncă oricît ar fi de slabă pentru teoreticianii socialişti, micşorează ori şi cum conflictul între aceşti doi protagonişti şi duce la o armonie socială. Aceeaşi abnegaţie şi un interes identic pentru ţărănime pornit şi din partea proprietarilor noştri credem c'ar grăbi resolvirea problemului agrar.

*

Imitatorii d-lui Haret

Nu ştim cînd ne vom scapa de mentalitatea asta îngustă de spirit de partid şi de sectarism ordinar. Am crezut că ziua de la 13 Martie, ziua memorabilă a demascărei acestui obiceiu întărit în moravurile noastre politice, nu va rămîne o zi unică, ci va fi începutul unor vremuri asămuitoare acestei zile. Nu cerem abdicarea principiilor pe cari fie-care om politic e dator să le aibă şi cari formează crezul politic al grupărei căreia aparţine—această abdicare ar reduce ruina progresului nostru căci din ciocnirea neîncetată de idei răsar lucrările noui şi mari ale viitorului obştesc—dar credeam că spiritul sectar, îngust, va înceta.

Şi n'a trecut cîte-va luni ca d. Haret să se arăte în toată mentalitatea lui de politician care vede interesele partizanilor sei mai pre sus de interesele generale, lovind cu o sfruntare de despot în legile hotărîte de ţară şi nimicind spre a satisface ambiţiunile sale personale şi ale amicilor sei tot ce făcuse predecesorii săi.

Şi cum e stăpînul aşa şi sluga. Acelaşi duh domnind în toată casa liberală, ar fi absurd să fie altfel. Deviza lor e primul articol al societăţei cooperative Aurora romînă, sub prezidenţia lui Catavencu: Romînia să fie bine şi tot Romînul să prospere. Cum poate fi Romînia bine dacă legile făcute de un ministru conservator se vor aplica şi de un agent liberal şi cum ar prospera Romînul dacă vor sta în slujbi, slujbaşii puşi de conservatori?

Pentru prosperitatea şi binele Romîniei trebue lovit fără milă, nimicit tot ce a creat celalalt partid şi întocmit cu legi frumoase şi bune făcute de ai noştri.

Aşa d. Scarlat Vîrnav, prefectul care a fabricat o naţionalitate şi un paşaport lui Racovski, a găsit că nu a pus de ajuns zel şi n'are destulă activitate asămuitoare d-lui Haret şi a decis să se puie pe lucru serios. Prin cîteva circulări a interzis continuarea lucrărilor începute sub regimul conservator, atît în şcoli, biserici cît şi acele din gospodăria comunei Constanţa. Pianurile admise de d. Ionaş Grădişteanu au fost găsite proaste, cantractele făcute nedrepte şi d. Vîrnav a dispus să se facă planuri noui, să se încheie noui contracte, şi să se facă toate acestea în condiţiile indicate de d-sa şi prin intermediul unui domn Bernard, amicul prefectului.

In chipul acesta Romîniei are să-i fie bine şi d. Scarlat Vîrnav are să prospereze şi noi cari am crezut că va veni şi ziua unei cinste politice şi a unei politice cinstite în urma evenimentelor care ne-au îngrozit în primavara aceasta.

„Liberalul" şi intervenţionizmul

Liberalul ne crede foarte enervaţi, şi aceasta pentru un motiv care, în cele din urmă, nu ne priveşte pe noi: pe motivul că foaia liberală n'a priceput rostul principiului de intervenţiune a statului în raporturile economice.

Liberalul pretinde că poate exista şi un intervenţionism de fapt, adică un intervenţionizm în afară de ori-ce sistem legal. Iar ca să exemplifice, ia ca pildă tocmai intervenţiunea prefecţilor liberali în contractele dintre ţărani şi arendaşi, adică ia ca exemplu tocmai faptul pe care are nevoie să-l legitimeze.

Teoria aceasta a *Liberalului*, cu intervenţiunea de fapt, este fundamental greşită: în primul loc, intervenţiunea de fapt a unei persoane, prezintă o latură periculoasă. Ea fiind lăsată la aprecierea unui singur om, acesta va aduce în chip fatal, în judecata sa, întregul coeficient al personalităţii lui, aşa că această intervenţiune va fi pătată de partinire, pentru una sau pentru cealaltă din părţile contractante.

Dar mai este ceva; intervenţia de fapt mai prezintă şi o altă lacună, poate şi mai mare: ea nu e niciodată în armonie cu sistemul legislativ al ţării, aşa că efectele ei pot fi de multe ori dăunătoare, dacă nu periculoase. Dar pentru a nu mai fi acuzaţi că vorbim despre minori şi interzişi, să exemplificăm cu însăşi realitatea lucrurilor.

In primăvara anului acestuia, în toiul răscoalelor, prefecţii liberali au intervenit în contractele agricole dintre ţărani şi arendaşi şi 'i-au învoit într'un chip cu totul nou.

Pentru a face oarecari înlesniri ţăranilor, au cerut ca aceştia să plătească o parte din arenda pămînturilor în bani, iar numai o parte în muncă.

Ce se întîmplă însă acum? Ţăranii n'au de unde plăti arenda în bani, iar arendaşii refuză să le libereze recolta.

Legea e de partea arendaşilor, căci codul civil le asigură un privilegiu asupra recoltei ţărăneşti şi în baza dreptului de retenţiune ei le pot refuza liberarea recoltei.

Iată dar unde duce intervenţiunea de fapt; dacă această intervenţiune ar fi fost făcută în baza unei legi, fără îndoială că legiuitorul ar fi căutat să armonizeze textele acestei legi cu principiile codului civil, negreşit garantînd în alt chip drepturile proprietarilor.

Reforme sanitare

Se vorbeşte mult de reformele sanitare pe care ar fi avînd de gînd să le facă d. Ion Cantacuzino. Un spirit nou şi străin de influenţele politice, directorul serviciului sanitar are toată latitudinea de a aduce preînoiri în serviciul nostru sanitar. Suntem nevoiţi, de şi adversari politici, a da Cesarului ce îi se datoreşte şi cum sănătatea publică ne este de o potrivă de dragă, putem vorbi fără nici un spirit de partid, încurajînd opera noului director al sănătăţei publice. Rîndurile acestea au drept ţintă a releva cîte-va neajunsuri şi a indica cîte-va remedii. In organisarea serviciului sanitar la ţeară e o adevărată anarhie şi de acea şi starea populaţiei rurale e aşa de mizerabilă. Numărul medicilor de plasă e foarte restrîns, numărul spitalelor rurale mic de tot—iar ca corolar medicii fac operă de administratori şi nu de medici. D. Cantacuzino pe cît auzim are de gînd a mări numărul medicilor, reducîndu-le însă lefurile; în modul acesta cu un buget identic se va face o armată mai numeroasă de doctori. Găsim în această reducere a lefurilor medicilor o greşeală. Dacă medicii nu îşi fac datoria astăzi e tocmai faptul că sunt rău plătiţi. Din leafă pe care o au şi care se ridică la vr'o 400 de franci, ei sunt nevoiţi a îşi plăti trăsura de transport dintr'o localitate într'alta. Spre a economisi aceste cheltueli de drum, domnii doctori nu răspund la chemările ce li se fac de către populaţia rurală de cît atunci cînd îşi fac obicinuita lor inspecţie. Aceste inspecţiuni tot din raţionamente bugetare sunt reduse la minimum cerut de lege.

S'ar putea face o îndreptare acestui rău introducîndu-se ca în alte ţeri staţ uni postale la mai toate reşedinţele de plasă cum şi în comunele mai mari. Aceste staţiuni înzestrate cu cîte-va părechi de cai şi trăsuri vor fi puse la dispoziţia medicilor, veterinarilor, inspectorilor comunali, procurorilor şi tuturor funcţionarilor de cîte ori aceştia vor avea nevoie.

Făcîndu se o reducere din lefurile acestor funcţionari şi vărsînd sumele ce unii primesc ca diurne şi adăogînd şi o sumă anumită din partea direcţiei poştelor care s'ar servi de asemenea, pentru transportul corespondenţei, se vor putea întreţine cu mult avantaj aceste staţiuni poştale.

In cazul acesta medicul va face serviciul său mai conştiincios. *Rezonele* bugetare pe care le au acum nu îl vor mai stinghiri în hotărîrile lui, de multe ori foarte bine voitoare.

Vom reveni asupra acestei chestiuni pe care o supuneam apreciărei celor în drept.

OAMENI ŞI LUCRURI

SOMNAMBULUL

Curiositatea e instinctul care ne pune mai pre sus în viaţa aceasta de restul celorlalţi locuitori ai pămîntului. Curiositătţei noastre datorăm progresul şi cultura. Suntem curioşi a şti totul, a pătrunde în tainele cele mai delicate ale firei, a deslega problemele cele mai migăloase ale sufletului; dar mai ales tot ce e anormal, morbid, tot ce e în legătură cu acel nepătruns mister al vieţei necunoscute ce va urma acestei vieţi scarbede de azi—deşteaptă în noi o curiositate şi mai intensă..

Aţi citit cum mii de oameni porneau din Bucureşti spre azilul dela Pantelimon şi erau între aceste mii tot ce e mai distins şi mai de chic în capitală, cum şi toată mahalaua bine înţeles spre a vedea pe un nenorocit bolnav cutreerînd într'un somn isteric acoperişul spitalului sau urcînd cu agilitatea unei pisici stâlpii telegrafului sau a firelor de electricitate.

E un caz rar de noctambulism ambulatoriu, cum îl numesc medicii acest vagabondaj nocturn şi nu-i în fond pentru cunoscător de cît o fază din atacul isteric; sfârşitul dramei acestei boli care îşi are trei acte ca orice dramă modernă, primul, analog unui acces de epilepsie, al doilea o perioadă de mişcări desordonate şi al treilea aşa zis actul atitudinelor pasionale. Acest act e complicat de multe ori de manifestaţii bolnăvicioase curioase şi între altele şi de somnambulism. Nu sunt somnambulişti numai acei cari ca bolnavul dela Pantelimon călătoresc noaptea. Charcot care a făcut puţină lumină în aceste chestiuni de patologie nervoasă, a descris bolnavi care călătoreau luni întregi cu cea mai serioasă mutră, dar cari aveau în acest voiaj o personalitate împrumutată; deşteptaţi într'o zi ei nu'şi aduceau aminte o iotă din acest voiaj. Alţi pot fi sugestionaţi de a face, într'o astfel de stare, crime, furturi; medicina legală are câteva fapte curioase de acest automatism ipnotic.

Toate aceste acte sunt însoţite de fenomene de extaz şi reporterii în ziarele bucureştene, ne spun într'o limbă de circumstanţe că şi somnambulul Bucureştiului avea clipe de extaz, poze mistice şi de o religiositate pasională.

Dar iată-mă intrat într'o conferinţă de somnambulism, pe cînd eu voiam să spun doar atâta că curiositatea noastră e mai ales îndreptată spre anormal şi patologic.

In oraşele mari e o goană nebună pentru toate fenomenele acestea de spiritism, mese învîrtitoare, cursuri de psihologie morbidă, magnetism animal. In toate aceste ştiinţi oculte e un pic de lumină palidă care face pe om a întrezări ceva din acel *au de la* dincolo de frontierele nenorocitei vieţi de azi. Şi în lipsa unei mulţumiri pe acest pământ, fiecare căuta a se convinge că poate o nouă viaţă mai suavă, mai dulce, mai fermecătoare va fi dincolo.... mai sus, undeva într'un necunoscut frumos şi vesel.

Şi poate cineva acuza această curiositate omenească? Ea e aşa de logică şi de sfântă.

I. D.

IN CHESTIA MONOPOLULUI

II

Economia politică e duşmană monopolurilor, pentru că ele se opun progresului, libertăţii muncei şi bunei stări morale şi materiale a individului şi chiar a statului. *)

Situaţia noastră economică şi politică, e duşmană monopolului, pentru că:

a) populaţia de la munte, care are fabricaţia ţuicei ca singur şi esenţial isvor de traiu, va fi redusă la sărăcie şi deci la revoltă.

b). Fabricele de spirturi sunt un agent producător de bogăţie, atât prin întrebuinţarea materiei prime, produs indigen, cât şi prin creşterea exportului, şi prin procurarea unui important articol de comerciu interior.

c) Băuturile fac obiectul unui întins comerciu, prin sate, oraşe, gări, bufete, grădini, etc. producînd mijloace de traiu la un mare număr de cetăţeni, comercianţi, lucrători, muncitori etc.

d). Cârciumile dau valoare vinurilor indigene, viticultura fiind deja cunoscută ca un isvor de bogăţie naţională.

e). Statul chiar încasează o bună reţetă din veniturile sale, prin taxa licenţei, taxă percepută pe timp, iar nu pe marfă şi taxa pe grad, precum şi fondul comunal etc. etc.

Faţă cu aceste perderi, ce ar avea statul de câştigat? Ceea ce am spus de la început: *creşterea veniturilor şi combaterea beţiei.* Dar, beţia nu se va combate pentru că beţivul va bea, sub orice formă şi ori cât de scump s'ar vinde băutura.

Iar veniturile nu vor creşte atât pe cît se crede, pentru că nu trebue uitată cota actuală a veniturilor din băuturi.

Dar să vedem, dacă aceste două lucruri nu se pot obţinea şi prin alte mijloace:

a) *Creşterea veniturilor.*

Are statul nevoe de venituri, pentru a'şi asigura bunul şi regulatul mers înainte al progresului ţării şi asigurării existenţei sale?

Dacă statul are neaparată nevoe de venituri, să facă a se urca taxa pe grad, a se modifica legea patentelor la mărfurile de lux, a se impune la plata căilor de comunicaţie femeile comerciante, industriaşe, funcţionare, pensionare, moşiere, proprietare de valori ce produc venituri etc. rămânând aparate de acest imposit numai femeile menagere.

— Credem că femeile române vor primi cu drag acest tribut.

b) *Combaterea beţiei, adică higiena populaţiei ţării.*

Acest rezultat se poate capata cu mult mai uşor ca cel întâi.

Statul să nu permită punerea în comerciu de cît a spirturilor de anumită tărie şi calitate, pentru a nu fi vătămător sănătăţii băutorilor.

Rachiul slab, eşit din fabrică sub aceeaşi una şi singura tărie, ar face ca comercianţii, n'ar mai fi daţi necontenit în judecată ca contravenienţi la legea sanitară. Ar face ca rachiul să fie acelaşi în toate cârciumile şi localurile, iar sănătatea băutorilor ar fi pe deplin asigurată, spirturile medicinale vînzându-se la farmacii, iar cele industriale sub forma denaturării.

Şi statul poate face aceasta foarte uşor şi fără nici un zdruncin. Astă-zi chiar legea sanitară prohibeşte spirtul ce conţine impurităţi vătămătoare sănătăţii şi prescrie tăria rachiului ce se poate consuma.

Greşala stă în faptul că legea actuală lasă prefacerea rachiului la voia comerciantului, pe cînd interesul ar fi ca rachiul să iasă din velniţă preparat gata. Acest sistem ne-ar duce la cel mai bun rezultat.

In comerciu ar fi o singură calitate de rachiu sau de băuturi alcoolice; băuturi, cari n'ar mai fi vătămătoare sănătăţei şi cari prin consumaţia lor ar creşte veniturile prin taxa de consumaţie, în cazul fericit, *cînd guvernul ar adopta ca singurul mijloc şi eficace şi echitabil*, ca taxa licenţei să fie înlocuită prin taxa sau plata pe consumaţie, atît pentru spirturi, cît şi pentru vinuri, bere etc.

*) Eată ce zice Paul Leroy-Beaulieu asupra monopolurilor: „Elle nons parait très dangereuse et au point de vue économique, et au point de vue politique, et au point de vue moral; ce serait une cause d'affaiblissement de l'esprit d'entreprise, des libertés publiques et de l'independance individuelle.

De altfel de mult s'a reclamat guvernelor ţării românești modificarea legei licenţelor prin dispoziţia taxei pe timp şi înlocuirea ei prin taxa pe consumaţie.

Ţara noastră se află în stadiul cel mai critic din viaţa unui popor.

In stadiul organizării:

Chestia rurală, agrară, e o chestie arzătoare la ordinea zilei.

Chestia industrială e o chestie de mare importanţă economică.

Ori, cu chestia industrială în braţe şi cu chestia agrară pe spate; crearea unui monopol, ar însemna, după mine, lanţul la picioare, pentru a nu putea merge înainte, prin ordine, la progres. Şi e de notat, că în chestiile mari partidele politice, ne-au dat dovada patriotismului şi neţărmurita lor iubire de neam.

Acest fapt e un simptom vădit al cumineniei şi al prudenţei; fapt prea meritos pentru poporul român.

Rezultă deci, că atît din punctul de vedere de ordine politică, cît şi din acel de ordine economică, crearea unui monopol şi încă asupra băuturilor spirtuoase, ar fi o greşală mare, neertată, care ne-ar costa scump şi care cred nu se va comite.

Să adunăm înţelepciunea, grăunte cu grăunte, la carul patriotismului, pentru îndrumarea sanătoasă a ţării şi asigurarea viitorului ei economic.

G. D. Şerban

OPINIA LÁ HUŞI

(*Corespondenţa particulară a „Opiniei"*)

Vă trimet pe ziua de astă-zi diferite fapte:

1) *Eelectorale.*— Duminică 22 Iulie a fost o întrunire politică la d. *Ion Dobreanu* deputat.

Se ştie că Dobrenii merg pe faţă cu Cişman, căci aşa e cuvîntul din partea lui Panu. Intrunirea însă nu s'a putut ţinea, căci se aştepta sosirea lui C. Leonida de la Tîrzii, senator. C. c. Costachi Leonida însă nehotărît în politica locală a preferat să nu vină, pentru a nu-şi strica rostul la centru. Şi el nu va veni. Acţiunea indirectă a lui Irimia Ghiorghiu e stînjenită pentru moment. Tatăl său fiind deja în comisia interimară.

Urmările acestei întruniri neizbutite a răcit sentimentul pentru Cişman şi alegătorii se întreabă, la ce bune toate acestea.

Pe de altă parte între conservatorii locali sunt împărţite părerile. Nuanţa Pivniceru-Vericianu ţin să lupte ca avînd la spate voturile lui Cişman.

Pe cînd nuanţa Teleman-Michiu etc., stau în rezervă, nevoind a obosi alegătorii pentru nişte alegeri comunale şi în vacanţă. Credem că aceştia fiind cei mai mulţi vor învinge şi alegerile se vor da fără luptă din partea noastră.

2) *Şcolare.*—Cu anulările d-lui Haret se va face o mişcare în gimnaziul local.

D. *Băiulescu* va fi mutat prin Muntenia; d. *Neştian* cere Bărladul, liceul unde fratele său e director. Econ. Ion Andriescu a cerut mutarea la Iaşi în locul decedatului preot I. Vasiliu, cum şi locul de *paroh* la Banul. Dat fiind că Econom I. Andriescu e liberal în club, se crede că va reuşi dacă nu cumva se va găsi cu cale a se complecta orele de religie la cei din Iaşi, şi care nu le au, ca d-nii I. Popescu şi D. Ciolan.

Cum se vede gimnaziul local e ameninţat a se descomplecta şi aceasta graţie măsurilor d-lui Haret. Pe multe locuri chiar a desfiinţat şcoli; la Huşi desorganizează gimnaziul.

— D. Inspector D. Constantinescu pentru învăţămîntul primar a făcut 2 anchete în Huşi contra institutorilor liberali C. Antonescu şi Panaite Bogdan, acuzaţi pentru incorectitudine. Şi se observă ca amîndoi aceştia sînt şi directori, dar în neputinţă de a se găsi directori liberali dintre cei corecţi a trebuit să-i plaseze pe aceşti *deochiaţi*.

Civili.—D. Leonida Stavri, comersant din Bucureşti, calea Plevnei 76, murind, a lăsat prin testament toată averea soţiei sale Magdalena, de loc din Huşi, născută Nicolciu Stefănescu.

Intre alte dispoziţii testamentare e şi aceia că se donează 40,000 lei pentru facerea unei capele la cimitirul Eternitatea din Huşi. Casa bisericei luînd cunoştinţă de dispoziţiile testamentare ale defunctului Leonida Stavri, a deschis acţiune pentru aducerea la îndeplinire. In acest chip în curînd cimitirul din Huşi va avea biserică, nu ca acum că e în cîmp, mai rău şi urît ca la ţară.

Cetăţenii Huşeni vor binecuvînta pe această fiică a lor, care dusă departe a reuşit a smulge de la soţul ei dorinţa de a clădi o biserică în Huşi. Se vor număra atunci 8 biserici, schitul de la Coţoi fiind dărămat.

— S'a ales locul pentru clădirea spitalului *Carol I* la Drănceni, acolo unde fusese desemnat de administraţia conservatoare, şi pentru care ministerul de Domenii cedase o mare întindere de pămînt ce domină Prutul.

— Se zvoneşte că d. C. Vasiliu, judecător de instrucţie în urma unor afaceri familiare, a fost hotărît a-şi cere permutarea sa la alt tribunal din ţară. D. C. Vasiliu e un integru magistrat de carieră.

3) *Judiciare.* — Primaria comunei Huşi n'are la orizon nici un proces nici pentru saltele nici pentru mindire, nici pentru perdele, nici pentru nimica alta, de şi controlul gestiunei predecesorului la interimat ar da prilej de vorbă şi pentru altele.

Cor.

Litere-Ştiinţe-Arte

O foarte interesantă anchetă a făcut o revistă franceză de a şti în ce chip priveşte clasa lucrătoare pe intelectuali şi raporturile prezente şi viitoare între munca manuală şi profesiunile zise intelectuale. Iată în ce consta chestionarul pus de această revistă diferiţilor militanţi lucrători sindicalişti din Franţa:

I. Credeţi că intelectualii (savanţi, profesori, scriitori, jurnalişti, artişti etc.) au un interes imediat a simpatisa cu acţiunea lucrătorilor, preparînd pe un teren economic transformarea totală a societăţei capitaliste?

II. Credeţi posibilă, şi sub ce formă participaţia intelectualilor la acţiunea lucrătorilor?

III. In societatea transformată (colectivistă, comunistă) care va fi după d-tră situaţia intelectualilor?

IV. Anumite categorii de intelectuali vor dispărea ei în acea epocă? Şi anume cari?

Răspunsurile sunt foarte variate şi probabil pe toţi îi interesează cari sunt acei intelectuali cari vor dispare, de aceea dăm numai conclusiile la care ajung mai toate răspunsurile relative la punctul al IV-a al acestui chestionar:

— E mai mult ca sigur că într'o societate unde exploataţia omului prin om nu va mai exista, unde munca inutilă şi dăunătoare va fi suprimată, categoriile intelectuale cari asigură funcţionarea vor dispare de asemeni. Miniştrii şi deputaţii, avocaţii şi toată roba roşie şi neagră va dispare precum şi toată armata aceasta care trăeşte din discordia oamenilor; vor dispare inginerii şi directorii de fabrici de armamente a companiilor de asigurări, şi agenţiile de orice fel, precum şi a directorilor de bancă şi toţi comercianţii.

Când va fi asta, nu ne spun cei interviewaţi şi asta ar fi fost mai nimerit. Trăim de mult îmbătaţi de această plăcută iluzie a unor vremuri fericite cari pe zi ce trece ne pare că se îndepărtează mai mult.

*

A apărut No. 29 din revista *Viaţa literară şi artistică* cu următorul cuprins:

N. Grigorescu, redacţia; Poezia noastră politică de Il. Chendi; Celei mai aproape (poezie) de Ion Minulescu; De sufletul Mariei de Al Cazaban; De demult, Noaptea în ţintirim (poezie) de C. Giulescu; De prin Macedonia de Victor Eftimiu; Biografie (poezie) de Al. Obedenaru; Teatru şi literatura dramatică III de Mihăilescu-Stempo; Cîntă-mi lăutare. Somnolenţă (poezie) de C Ardeleanu; In clipe de orgie de Phadael; Tăcere (traducere) de E. Poe; Electorală (comedie) de M. Ştefănescu; Cronica muzicală de Barbu Lăutarul; Cronica de vară de Fantasio; Carnetul unui poet de Delabîrsa; Informaţiuni literare şi artistice; Bibliografie.

*

Starea poetului Edmond Rostand, care a fost bolnav de apendicită, s'a îmbunătăţit foarte mult. Academia franceză a primit comunicarea d-nei Rostand cum că autorul lui *Cyrano* e în afară de orice primejdie.

*

Criticii francezi spun mult bine de noul roman al lui Victor Margueritte, *Prostituée*. Se ştie că fraţii Margueritte nu mai colaborează împreună la lucrări literare. Paul Magueritte, ca temperament mai impulsiv, s'a avîntat în polemici şi politică; Victor Margueritte, care e mai mult contemplativ, urmează să scrie beletristică.

*

D. doctor Dragomir Hurmuzescu, profesor la Universitatea locală, fost secretar general al ministerului instrucţiei publice, ale cărui lucrări asupra radiului fac autoritate, lucrează în acest moment cu d. profesor Poracic la radioctivitatea petrolului.

Proprietăţile particulare a produselor acestor puţuri i-au permis de a constata că în cîtova petroleuri din regiunea Cîmpinei radioactivitate puternică. D. dr. Hurmuzescu caută dacă e posibil de a trata aceste produse spre a obţine radiul, ale cărui proprietăţi au revoluţionat ştiinţa.

Urăm succes profesorului ieşan.

*

In suplimentul ultimului număr din „Figaro" au apărut alte scrisori de ale şansonetistului Bérenger adresate d-nei Solms. Bérenger vorbeşte necontenit de Eugène Sue, în termenii cei mai buni. El admiră grozav scrierile romancierului francez.

Informaţii

In ziua de 5 August a. c. se va oficia la Mitropolie un Te-Deum cu ocazia aniversărei naşterei A. S. R. Principelui Nicolae.

Te-Deum-ul va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, vicarul Mitropoliei.

—

S'a dat o circulară preoţilor şi învăţătorilor, din comunele rurale, prin care li se pune în vedere de a stărui pentru combaterea concubinajului la sate.

—

Pe timpul verei administraţia „Opiniei" face abonamente lunare:

In ţară, o lună lei 1·50
In străinătate o lună „ 2·50

—

In nici o ţară nu sunt atîtea formalităţi de îndeplinit ca în ţara noastră. La spitalul Spiridoniei a fost adus un paralitic general într'o perioadă de agitaţie. A fost primit pentru că nu putea fi trimis la Socola neavînd actele necesare pentru admiterea într'un azil de alienaţi. Ei bine de zece zile acest nebun e ţinut într'un serviciu ospitalier, alături cu alţi bolnavi cari au nevoe de linişte şi a căror viaţă nu e numai în primejdie din cauza boalei lor dar e pusă încă la încercare de excentricităţile maniace ale paraliticului.

Şi în timpul acesta familia nefăcînd actele, spitalul de la sine nu poate trimite pe nebun în spitalul special boalei sale. Curios!

—

Decoraţii.—„Monitorul oficial" publică decoraţiile acordate cu ocazia Expoziţiei.

Se înnaintează în ordinul Steaua României la gradul de ofiţer:

Ropală George membru al camerei de comerţ Iaşi; Theodor Lazar, secretar al Camerei de comerţ Botoşani.

La gradul de cavaler: Ionescu Dimitrie S. membru al Camerei de comerţ, Iaşi; Lupescu Theodor M. farmacist, membru al Camerei de comerţ, Iaşi.

Se înaintează în Ordinul Coroana României, la gradul de cavaler: Costiner Samoil, proprietar, agricultor şi industriaş din Botoşani; Hohor Grigore secretar inspector al Camerei de meserii Botoşani.

Se înaintează în Ordinul Coroana României în gradul de ofiţer: Arghiropol Dimitrie membru al Camerei de comerţ Iaşi, Bogza Vasile membru al Camerei de Comerţ Iaşi, Ermacov Ion, membru al camerei de comerţ Iaşi.

—

La serviciul technic al judeţului se va face o mişcare pe ziua de 15 August a. c.

—

Comerciantul Leizer Meier, din strada Anastase Panu, încetând plăţile, a fost declarat în stare de faliment.

—

Militare.—Pe ziua de 1 Septembrie a c. d. locot. Borcescu din compania II-a, regimentul 13 Ştefan-cel-Mare, va fi permutat la depozitul de recrutare, în locul d-lui locot. Dubert care va trece la companie.

Tot pe aceiaşi zi, d. căpitan Drăgulănescu din compania a VII va trece în locul d-lui căpitan Arabu, la compania a XII, care trece în locul celui dintăi.

*

Concentrările de toamnă vor începe la 15 Septembrie a. c.

*

Batalionul II din regimentul 13 Stefan-cel-Mare, care se află în concediu, se va reîntoarce Marţi în localitate, când va pleca batalionul I-iu.

*

D. general Tătărescu, care se află în concediu la Craiova, se va reîntoarce în localitate la 15 August a. c.

*

Consiliul de răsboiu va ţine şedinţă Luni, Marţi şi Mercuri.

Consiliul va judeca câte-va procese de dezertare şi furt de efecte, precum şi procesul soldaţilor care cu ocazia devastărilor de la Cucuteni, au furat lucruri şi diferite obiecte de la devastaţi.

—

Astă-zi s'a oficiat cu o deosebită solemnitate hramul bisericei sf. Pantelimon, din strada cu acelaşi nume.

Serviciul divin a fost oficiat de Sf. Sa Economul Stavrofor Constantin Ştiubeiu, asistat de doui preoţi şi un diacon.

Au luat parte un mare număr de credincioşi.

—

Eri tribunalul trebuia să se pronunţe asupra cererei d-lui Albert Ghica de a se declara în stare de faliment „fabrica de conserve alimentare."

Tribunalul a amînat pronunţarea pentru o altă zi.

—

Prima serie de copii săraci care au fost duşi la M-rele Agapia şi Varatec, se reîntoarce Luni în localitate.

Marţi va pleca a doua serie compusă din 14 elevi şi 17 eleve, de la şcoalele primare.

—

„Independenţa" publică un comunicat mai mult sau mai puţin oficial care, însă, nu pune cu nimic mai mult în lumină preocupaţiile liberale în chestia agrară şi nu satisfac întrebările pe care le-am pus. Dăm aci acest comunicat rezervîndu-ne dreptul de a reveni:

„Ziarele opoziţiei acuză de câtva timp şi pe un ton foarte violent guvernul actual de a nu fi luat măsuri suficiente pentru soluţia chestiei agrare şi dau tot felul de consilii asupra chipului cum ar fi trebuit să procedeze. Aceasta e bine înţăles inevitabil.

Intre alte mijloace eficace, presa opoziţiei preconisează instituirea de comisiuni locale cari ar face anchete la faţa locului şi ar stabili în tablouri preţul obicinuit al arendei; dar gazetele în chestiune uită că preţul acesta variază cu fiecare localitate şi că o singură comisiune ar trebui să înregistreze în aceiaşi regiune preţuri foarte diferite. Aceste cercetări, prin urmare n'ar fi de nici o utilitate.

E mai simplu, ne pare, de a ne basa în lipsă de altceva, cum o face regimul actual, pe contractele agricole încheată între proprietari, arendaşi şi ţărani.

Vom găsi în aceste acte toate datele necesare căci proprietarii ca şi arendaşii n'au avut nici un interes de a ascunde până în prezent pretenţiile lor pentru că erau sub egida însăşi a legilor contractelor agricole.

Ori, condiţiunile stipulate în aceste contracte ne probează suficient că situaţia actuală a ţăranilor e desastruoasă. Dacă în afară de stipulaţiunile acestor contracte ar exista alte condiţiuni grele impuse ţăranului, aceasta n'ar putea de cât să întărească reaua stare a situaţiei sale.

Adaogăm că ministerul de interne şi ministerul domenilor au delegat în toată ţara un mare număr de funcţionari cari sunt însărcinaţi de a stabili preţul şi condiţiunile de arendă în diferite regiuni.

—

Un architect al casei şcoalelor va sosi zilele acestea în localitate de unde va pleca în judeţ spre a vizita terenurile unde se vor construi nouile localuri de şcoală.

—

Situaţia tezaurului public.—Ministerul de finanţe a dat la lumină situaţiunea tezaurului public la 31 Mai a. c.

Din această expunere, se constată că încasările efectuate de la 1 Aprilie pînă la 31 Mai a. c., au fost de 11,533,318 lei 40, pe cînd în epoca corespunzătoare din anul trecut s'a încasat 31,616.511 lei 66.

—

DIVERSE

— Pe strada Nicolina au fost eri arestaţi sătenii Const. Groza, Pădurariu Ivan şi Oprea Gheorghe, care au venit la tîrg cu mai multe care de lemne furate din pădurea domeniului Coroanei, de la Poeni.

— Poliţia a arestat aseară pe doui indivizi, presupuşi a fi autorii furtului de la debitul de tutun din buleverdul I. C. Brăteanu.

— A fost adus şi internat la spitalul sf. Spiridon locuitorul Gheorghe Ilie Muscă din Podul Iloaei, care căzînd de pe un stog cu fîn, şi-a fracturat coastele.

— Pe un loc viran, din mahalaua Lăutarilor, a fost găsit un copilaş de curînd născut, de sex masculin.

Copilul ambadonat a fost dus la institutul Gregorian.

— Eri noaptea un incendiu a distrus casele locuitorului Dimitrie Cojocariu, din satul Slobozia, comuna Voineşti.

Pagubele sunt de 400 lei.

— Mâine vor fi expulzaţi prin punctul Ungheni, indivizii: N. Buiciuc, Adam Hemil şi Franţa Pahopic, supuşi ruşi care au fost găsiţi vagabondînd în localitate.

11

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

ARMIÈRES.—Nu, nu e nici o poliţă. Nu te bucura cu toate astea... Nu sunt într'o posiţie mai fericită.

D-na ARMIÈRES.—In fine... Cui datorezi?

ARMIÈRES, *după o altă pauză.*—Cînd prin nelealitatea unui guvern de pungaşi, m'am găsit fără un ban în faţa atâtor plăţi de făcut am crezut la început să vând casa. Şi cum trebuiam să sfârşim cu asta, ce îi drept, trebuiam să şovăesc. Dar nu mă puteam decide a vinde uzina, uzina aceasta unde am lucrat două zeci de ani şi pe care o făcusem aşa de prosperă Şi apoi îmi părea că te fur pe tine. Mă temeam de invinuirile tale şi mai ales de lacrimile tale.. Intr'un cuvânt, voiam iubito, să nu te lipsesc de clipele acelea de nelinişte prin care eu am trebuit să trec de atâtea ori. Şi de data asta am crezut. Şi în credinţa aceasta îmi procuram mici sume, recurgeam la împrumuturi mici pe care le făceam pe ascuns şi la urmă am ineeput să joc... să speculez.

D-na ARMIÈRES.—Tu ai jucat, tu!

ARMIÈRES.—Oh! fără pasiune.. căci dacă aş fi fost jucător..de două zeci de ani... Toţi colegii mei, mici şi mari speculează pe pieţele lor şi la Bursă. Am perdut multe foarte multe parale. Am plătit diferenţele. Am nimicit toată averea mea personală şi mai datoresc încă nouă zeci de mii de franci. Agentul de la *Stock Exchauge* (la Londra se tratau afacerile acestea), mi-a reportat luna trecută. De data asta refusă. Datoriile acestea se plătesc la 30 şi iată-ne la 28.

D-na ARMIÈRES, (*căzând într'un fotoliu, plânge*).—Oh!

ARMIÈRES.—Ori ce imputări sunt nefolositoare. Ce a fost făcut a trecut..

D na ARMIÈRES,—Nu îţi fac nici o vină... plâng!

ARMIERES.—Era mai cuminte draga mea Marto dacă aş fi tăcut, asta te face să suferi fără nici un folos.

D na ARMIERES.—Nu. Prefer mai bine să ştiu unde eşti cu afacerile tale. Aşa vom găsi împreună mijlocul de a te scapa.

ARMIERES.—Să nu ne îmbătăm cu ilusii copilăreşti.

D na ARMIÈRES.—Tu nu te îndoeşti, eu cred, de bucuria pe care o am de a te ajuta eu singură... Dar odată zestrea Margaretei depusă îmi va rămâne o sumă aşa de mică, de care n'am dreptul să m'ating... Căci judecă şi tu, am încă o fată care nu mai departe de cât acum îmi vorbea de un proect... Valentina ea singură voeşte să se mărite.

ARMIERÈS, *surprins.*—Valentina?

D-na ARMIERES.—Văzând pe sora sa logodită, ea mai în vârştă.. înţelegi... foarte natural... ea singură se gândeşte la zestrea ei..

ARMIERES.—Zestrea! Dacă e necesar să fac un sacrificiu pentru Valentina îţi spun: „Nu şovăi o clipă"! Ca administrator delegat al Şantierelor Senei, eu voi încasa şase zeci de mii de franci. Mi se oferă opt zeci de mii dacă voesc să iau direcţiunea Turnătoriilor din Tiflis. Deci nu te îngrija pentru tine, chiar dacă vei rămânea fără nimic odată înzestrând pe Valentina şi consimţind la împrumutul pe care ţi'l cer.

D-na ARMIERES —Gândeşte-te însă.. Dând Valentinei ultimile fărămături din averea mea, eu o înzèstrez tot mai puţin de cât pe sora ei... Cine ştie dacă în tot timpul n'am avut o preferenţă secretă pentru una din fetele mele pentru că era fata *ta*.. Când 'mi amintesc trecutul îmi pare,. De altfel fără voinţa mea, pot spune, c'am fost nepotrivită în dragostea mea. Astăzi, aş face cu un scop premeditat rău Valentinei şi i'aşi da ocazia să aibă dreptul de a-mi reproşa într'o zi,..

ARMIERES.—Acţiunile tale, conduita ta nu apartin de cât barbatului tău. Ar fi ridicul ca o fată să-şi însuşească dreptul de a judeca pe mama sa

D-na ARMIERES.—Puţini bani ce îmi rămân revin nu numai Valentinei dar şi lui Jean... eu am îndatoriri faţă de ei.

ARMIERES.—Şi faţă de fiica noastră n'ai oare aceléaşi îndatoriri? Când e vorba de fiul tău pe care nu l'ai văzut de două zeci de ani nu-ţi mai scrie... In fine... să trecem. Dar... dacă eu depun bilanţul afacerilor mele, crezi tu că Georges de Rehy va lua pe Margareta—nu; fără discuţie, crezi tu? Sub un pretext foarte onest d. de Rehy va relua cuvîntul său. Dar ce durere va simţi sărmana Margareta din cauza acestei rupturi. Şi tu ai lovi-o aşa de crud fără măcar să fi de folos în ceva Valentinei căci până în present nimeni nici nu i-a cerut mâna. O şovăire din partea ta s'ar mai înţelege dacă cine-va s'ar presenta în momentul acesta încă, neputând asigura viitorul uneia şi alteia, îmi pare că între Valentina şi Margareta ar trebui s'alegi...

D-na ARMIERES.—S'aleg între fetele mele!... Da, mi-am zis de multe ori că voi fi într'o zi constrînsă a alege între datorii contrarii—dar m'am liguşit cu gândul că ziua aceasta n'are să vie nici odată, că voiu muri fără să fiu nevoită să fac vre'o nedreptate... Şi cu toate astea astăzi.

(Va urma)

O speculă a veteranilor

Veteranii împropietăriţi.—Arendarea şi specularea pămînturilor din Dobrogea.—Anchet ministerului de domenii—O disposiţie.—Veteranii din Moldova.—Instrăinarea pămînturilor.—O nouă disposiţie a ministerului.

Ministerul domeniilor acordase un ultim termen, la 1 Aprilie a. c. pentru veteranii care au cerut să fie împroprietăriţi în Dobrogea ca să'şi ia în posesiune pămînturile ce li s'au dat.

S'a constatat însă că cea mai mare parte din veterani de şi au luat în posedare pămînturile, totuşi nu s'au stabilit acolo, ci au arendat pămînturile, făcînd specule.

Cea mai mare parte din ei s'au dus în Dobrogea şi după ce au primit pămînturile, le-au arendat la străini şi încasînd arenda, s'au înapoiat la locurile lor.

Arendaşii la rîndul lor au sub-arendat pămînturile, înstrăinîndu-le cu totul.

Specula aceasta au făcut'o în special veteranii din judeţul nostru şi din celelalte judeţe din Moldova.

Cercetîndu-se tabloul veteranilor din aceste judeţe, care de la început ceruseră împroprietărirea în Dobrogea, s'a constatat că mai bine de jumatate din numărul lor, nu s'au stabilit acolo pentru a'şi munci ei însăşi pămîntul, sau familia lor, după cum sunt obligaţi prin legea pentru împroprietărirea veteranilor, ci după cum spuneam mai sus, au înstrăinat pămînturile, arendîndu-le la străini şi reîntorcîndu-se la localităţile lor.

Ba mai mult de cît atîta, unii din aceşti veterani s'au adresat în mai mlute rînduri autorităţilor pentru a fi ajutoraţi.

Ministerul întreprinzînd o anchetă şi constatînd această specule a veteranilor, pentru a pune capăt acestei stări de lucruri a dat un ordin prefecturei de judeţ prin care pune în vedere ca să aducă la cunoştinţa veteranilor care până acum n'au fost împroprietăriţi ca să se adreseze ministerului spre a li se da pămînturi în Dobrogea, unde vor fi obligaţi să se instaleze, iar acelora care până în present au fost admişi să fie împroprietăriţi şi parte din ei nu s'au presintat, iar o parte au arendat pămînturile, instrăinîndu-le, ca cel mai tîrziu pînă la 1 Aprilie 1908 să se stabilească definitiv în Dobrogea pe pămînturile ce li s'au dat şi de a le cultiva şi îngriji ei însăşi.

In casul cînd aceştia din urmă, pînă la termenul fixat de minister, nu se vor stabili cu familia şi gospodaria în satul unde li s'a hotărît să li se dea pămînt, ministerul le va anula împroprietăririle.

Doui din veteranii din judeţul Botoşani, se zice că şi-au arendat pămînturile la nişte greci pe timp de doui ani.

In cazul acesta, se zice că se mai află şi cîţi-va veterani din judeţul nostru, cari şi-au arendat pămînturile unor evrei, iar aceştia la rîndul lor, le-au sub-arendat la nişte bulgari.

E regretabil în adevăr aceasta, cu atît mai mult cu cît se ştie, cîtă stăruinţă şi cît de mult interveneau veteranii pentru a fi împroprietăriţi.

Prefectura noastră de judeţ a dat o circulară primarilor din comunele rurale, prin care le pune in vedere ca imediat să aducă la cunoştinţa veteranilor dispoziţia luată de minister, întocmind în acelaşi timp un tablou de veteranii din judeţ.

Ultime informaţii

D. Georgel Mîrzescu a fost avizat la Slănic de demisiile d-lor Gh. Dimitriu-Păuşeşti, I. Silvestru şi C. Toma, oamenii sei de încredere.

Cel dintăi se ştie că e nemulţumit pentru că nu i s'a dat postul de inspector al Camerei de meserii, după cum i s'a promis, cel de al doilea pentru că a fost tras pe sfoară cu cu directoratul prefecturei de judeţ, iar cel de al treilea pentru că nu numai că n'a fost numit în magistratură, după cum i se promisese, dar nici macar n'a putut obţinea un alt post.

Cum d. Mîrzescu e ameninţat să rămîe izolat de acei cu care a intreprins campania nin primăvara anului trecut contra bătrînilor, înjghebînd gruparea aşa numită a „tinerilor centrali", se zice că e hotărît ca la toamnă să reînceapă o nouă campanie contra bătrînilor şi mai ales contra d-lui P. Poni.

Lucrările de la Timişeşti se continuă cu multă activitate. Sondagiile făcute au găsit apa la o adîncime de doi metri cea ce nu era prevăzut; se credea că va fi găsită cel puţin la 10 metrii. Faptul acesta de şi îmbucurător, căci denotă o abondenţă de apă—totuşi va împedeca lucrările pentru construirea basenului colector. Spre a lupta cu această năvală prea puternică a apei — va trebui să se facă lucrări speciale cari vor costa mai mult de cît sumele prevăzute în deviz.

Se vorbeşte că societatea perde în această privinţă vr'o 380,000 de franci.

Vom reveni cu un articol-reportaj asupra lucrărilor cari se fac şi cari interesează foarte mult pe ieşeni.

Primim zilnic scrisori prin cari suntem întrebaţi şi îndemnaţi de a vorbi de progresele făcute în această lucrare. Vom satisface curiositatea cetitorilor noştri.

Hotărît lucru, d. C. B. Pennescu, se retrage pe ziua de 15 August din demnitatea de Epitrop al casei Sf. Spiridon.

E de notat că nu sunt nici mai mult, nici mai puţin de cât 7 candidaţi.

Cel care are însă sorţi de isbândă, e d. At. Gheorghiu.

Poimane se va face alegerea noului consiliu comunal din Tg.-Frumos.

Tot în acea zi se va face şi alegerea la Bucium.

Parchetul din Focşani cere urmărirea şi prinderea comerciantului Gheorghe Şerban Neagu, care fiind declarat în stare de faliment, a dispărut.

P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, Egumenul bisericei Sf. Spiridon, se va duce zilele acestea să inspecteze lucrările de restaurare ce s'au făcut la schitul „Tărâţa".

Membrii consiliului comunal şi-au manifestat dorinţa de a merge cu toţii să viziteze isvoarele de la Timişeşti şi lucrările ce se fac pentru aducerea apei la Iasi.

E probabil că această vizită va avea loc chiar în primele zile ale lunei August.

Elevii Misirliu C. Vladimir, Hagi Gheorghe Alexandru şi Galaşanu Radu, absolvenţi ai gimnaziului militar din Craiova, au fost înapoiaţi familiei, cei doui dintăi după cerere, iar cel al treilea pentru lipsă de aptitudine fizică.

Casa centrală a băncilor populare şi a societăţilor cooperative a luat iniţiativa creărei în judeţul Dorohoiu a mai multor cooperative pentru vinderea în comun a produselor agricole ţărăneşti.

Casa băncilor populare va crea pe de altă parte societăţi cooperative de acelaşi fel în alte judeţe dacă aceste asociaţii din judeţul Dorohoi care se găseşte în condiţii speciale vor da bune resultate.

Examenul pentru admiterea în şcoala fiilor de militari din localitate şi în gimnasiul militar din Craiova, va începe în ziua de 9 Septembrie a. c.

Ministerul a aprobat Comunei Iaşi, deschiderea unui credit de 5814 lei pentru plata unor lucrări rămase din exerciţiul 1906-1907.

Administraţia cassei şcoalelor a fixat pentru 1 Octombrie a. c., concursul pentru ocuparea următoarelor burse:

a) O bursă pentru stuoiul Chimiei la Berlin; b) o bursă pentru studiul archeologiei la Müncheu, Roma şi Atena; c) o bursă pentru studiul comercial superior la Lipsca; d) o bursă pantru studiul ceramicei la Höhr (Germania).

Ministerul Cultelor a intervenit la ministerul de interne să pună în vedere primarilor din comunele rurale ca să dea concursul lor pentru aplicarea dispoziţiei ministerului cu privire la frequentarea elevilor la şcoală.

In ziua de 6 August se va deschide pe şesul de la abator iarmarocul anual, ce se ţine cu ocazia sărbătoarei „Adormirea Maicei Domnului".

Iarmarocul va ţinea pînă la 14 August.

Consiliul de higienă al judeţului se va întruni Lunea viitoare, avînd a se ocupa cu mai multe cereri de autorizaţii.

Ministerul de interne a cerut prefecturei să întocmească un tablou de evreii isgoniţi în ultimul timp de prin sate.

După cum am anunţat, la seminarul „Veniamin Costachi" din localitate sunt 32 locuri vacante pentru bursieri.

Concursul se va ţinea în Iaşi şi în Galaţi în localul liceului „Alexandri" între candidaţii numai din eparhia Moldovei, cu episcopiile: Huşi, Roman şi Dunărea de Jos.

Inscrierile se vor face de la 1—15 August.

Candidatul trebuie să presinte: actul de naştere, prin care să se constate că are vrîsta de 12—15 ani; dispensă în plus ori în minus peste aceste limite, nu se acordă; actul de vaccină, certificatul parohului că e botezat în religia creştină ortodoxă; certificatul primăriei locale, prin care să se dovedească că e fiu de romîn, certificatul de absolvirea unei şcoli urbane sau rurale şi un certificat de bună purtare de la direcţia şcoalei.

Incendiul din Glăvăneşti.—O adevărată panică a fost eri dimineaţă printre locuitorii din cotuna Glăvăneşti, comuna Epureni.

Un puternic incendiu a distrus mai multe case şi întreaga gospodărie a locuitorului Gheorghe Mavrişi.

Acesta împreună cu soţia, s'au dus eri diminiaţă la secere şi au lăsat acasă trei copii mici.

O fetiţă a făcut focul într'o şură pentru a face mămăligă.

Ducîndu-se prin ogradă ca să se joace cu fraţii ei, a lăsat focul în ştirea lui Dumnezeu.

Focul s'a propagat la acoperămînt şi în scurt timp şură se afla în flăcări.

Copiii de frică au dispărut; vecinii văzînd că focul ia proporţii, fiind alimentat de vînt, au sărit să dea ajutoare.

Totul era zădarnic căci flăcările se întindeau mereu şi au cuprins şi casele, iar mai apoi s'au propagat şi la un hambar cu cereale.

Cu foarte mare greutate, după o muncă de cîte-va ore, focul a fost localizat.

Numitul locuitor era om cu stare; acum însă a rămas împreună cu familia pe drumuri.

S'a intervenit la comitetul societăţei pentru ajutorarea incendiaţilor şi inundaţilor pentru a fi ajutat.

Continuăm cu publicarea numelor elevilor promovaţi ai liceului Naţional.

Clasa III-a: Goldner Jacques, Nelken Rubin, Popp Alexandru, Atanasiade Ion, Gheorghiadi Dumitru, Neculau Ioan, Sachelarescu Corneliu, Dascălu Gheorghe, Crişu Neculai, Strassberg Eugen. Cihan Eugeniu, Orăşanu Mihail, Mafteiu Neculai, Apter Hirsch, Iorga Alexandru Sbiera Eduard, Popovici Ioan, Tomida Emil, Motăş Victor, Strat Ion.

Clasa IV: Dogaru Valeriu, Scorţescu Paul, Scriban Nicolae, Motăş Costică, Şaraga Lascar, Botez Alex., Iuliano Gheorghe, Neculau Titu, Coroi Eugeniu, Fişler Şmil, Baciu Ştefan, Largeanu Thoader, Popescu Dimitrie, Popescu Ioan, Harnagea Petru, Borcea Neculai, Heul Dionisie.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 27 Iulie

Ruperea raporturilor dintre Turcia şi Grecia

Bucureşti.—Ziarele străine vorbesc de o apropiată rupere a raporturilor diplomatice între Turcia şi Grecia şi aceasta în urma notei ce Turcia a adresat Greciei referitoare la bandele greceşti din Macedonia.

Proecte de legi

Bucureşti.—La ministerul de finanţe nici într'un serviciu nu se lucrează la vr'un proect de lege relativ la „monopolul alcoolului". D. Costinescu se ocupă pentru moment cu o lege referitoare la egalizarea impozitetor atît pentru marea cît şi pentru mica proprietate.

Ambasadorul Germaniei la Sinaia

Bucureşti.—Din Sinaia se scrie că a sosit acolo fostul ministru al Germaniei la Bucureşti d. Kinderley-Wekerle şi actualmente ambasadorul acestei puteri la Constantinopol unde înlocueşte pe d. Mareschal delegatul Germaniei la conferinţa internaţională de la Haga.

D. Kinderley pleacă Duminică seara pentru Constantinopol

In jurul crimei de la poliţie

Bucureşti.—Tatăl nenorocitului Ţigăreanu ucis în beciurile poliţiei auzind de moartea fiului său şi de torturile ce acesta le-a suferit în arestul poliţiei a încercat să se sinucidă. Mama lui Ţigăreanu a venit pe jos la Bucureşti spre a plînge pe mormîntul fiului ei.

Procesul complotului la viaţa ţarului

St. Petersburg.—Tribunalul militar va judeca la 29 August procesul conspiratorilor la viaţa ţarului în care se ştie au fost amestecaţi şi mulţi deputaţi ai Dumei, fapt care a hotărît şi disolvarea parlamentului rus.

Printre acei ce erau hotărâţi a atenta la viaţa lui era un tânăr locotenent de marina Boris Nitşenko în vîrstă numai de 23 de ani; Naumof de 30 de ani funcţionar la poştă şi 3 feme.

Toţi aceştia vor fi condamnaţi la moarte.

Printre conspiratori sunt patru barbaţi şi cinci femei, între care un director de gimnaziu cu soţia lui, un avocat Teodosief. Aceştia sunt urmăriţi pentru că au găzduit pe conspiratori. Procesul se va judeca în închisoarea Petrupavlosc unde sunt şi deţinuţi toţi aceştia.

Exclus din preoţie

Petersburg.—Fostul deputat al Dumei părintele Litvinski a fost exclus de către Sinod din preoţie pentru că a luat odată cuvîntul în Dumă criticînd guvernul şi biserica rusească.

Reîntoarcerea ţarului în Rusia

St. Petersbourg. — Ţarul Nicolae s'a înapoiat astăzi la Peterhoff.

Patru anarchişti aresiaţi

Odesa.—Aci au fost arestaţi patru anarhişti la cari s'au găsit bombe şi planul unei întregi seri de atentate şi crime pe care aveau de gând să le săptuiască.

Bombardarea Caseiblanca

Tanger.—Agenţia Reuter zice că vaporul care a sosit din Casablanca află că în momentul plecărei, bombardarea continuă. Francezii ar fi debarcat vre-o 2000 oameni. Cartierul evreesc a fost prădat de către Marocani. Numeroşi evrei au fost ucişi, Europenii sunt în siguranţă. Ei se află pe bordul vaselor sau la consulate apărate de către marinarii franceji şi spanioli.

Invasiunea turcească în Persia

Londra.—Camera comunelor. Respunzînd unor întrebări asupra recentei invasiuni a trupelor turceşti pe teritoriul persan, secretarul de stat Grey a declarat că după cererea guvernului persan, ambasada engleză din Constantinopol a hotărît să facă representaţiuni pe lîngă guvernul turcesc în interesul păcei.

Luptele din Maroc

Paris.—Ministerul afacerilor străine a declarat la orele 6 seara că nu are nici o confirmaţiune a sgomotului după care s'ar fi bombardat oraşul Mazagam.

Agenţia Havas află din Tanger că după ştirile din Casablanca în seara de 7 August 164 oameni ai vaselor Galilee şi Duchayla au fost debarcaţi.

Marinari franceji protejează consulatul englez. Agenţii Austriei, Germaniei, Statelor Unite şi Suediei au fost refugiaţi aici. Agenţii Italiei şi Portugaliei se află refugiaţi la consulatul francez. Impuşcătura a fost cu deosebire vie. Ea a fost cu deosebire îndreptată contra consulatului francez din dealul Minaretului. Obuzele vasului Galilee bombardează tiburile din departare. Prăvăliile europene au fost devastate. Nu se află nici o victimă. Un marinar francez a fost ucis şi 4 răniţi. Vasul Duchayla a plecat la Mazagam unde a sosit la orele 6 seara. Populaţiunea este resculată contra Caidului.

Accident într'o mină

Eisleben.—In momentul descinderei în puţul Kolsermansfeld s'a rupt frînghia şi lada în care se scoborau lucrătorii.

Ei au fost aruncaţi în fundul prapastiei. Sunt trei mineri morţi şi numeroşi răniţi.

Afacerile din Maroc

Tanger.—Banca statului de la Casablanca a fost pradată în noaptea de 5 August.

S'a furat suma de 60.000 pesetas.

San Sebastian. — Ministrul afacerilor streine a declarat că Spania va îndeplini misiunea sa în Maroc în acord cu franţa şi cu puterile semnatare ale actului de la Algesiras. Trupele vor menţine ordinea. Nu va fi nici o armată de ocupaţiune de oare ce trupele nu vor face de cît să asigure organizarea poliţiei.

Tanger.—Crucişătorul Cassin care se află în radă, a fost trimes la orele 5 dimineaţa în largul mărei. Mai mulţi indigeni cunoscuţi pentru sentimentele lor anti franceze au fost arestaţi şi incarceraţi.

Această măsură a produs un viu efect asupra populaţiunei.

Tanger.—In urma energicelor observaţiuni ale legaţiunei Franţei, autorităţile serifine desvoltă o mare activitate pentru menţinerea ordinei şi siguranţei streinilor.

Tanger.—Vaporul Gibeltarik venind din Casablanca de unde a plecat azi după amiază în momentul cînd tiraliorii francezi debarcau, zice că drapelul francez fîlfîia pe fortu-rile oraşului. Trei cuirasate ale escadrei de nord au trecut pe aici ducîndu-se spre Brest.

Imparatul Rusiei la Piekoe

Stockolm.—Sevantska Bureau află din Helsingfors că iachtul Standard avînd pe bord pe ţarul Nicolae a sosit eri la Piekoe şi a stat cât-va timp. Impărăteasa a venit imediat după aceia pe bordul vasului. Se crede că perechea imperială stă aci câte-va zile.

Liniştea restabilită în Maroc

Tanger.—Trupele străine intrînd în Cassablanca au restabilit liniştea.

REGATUL ROMANIEI

Primăria Com. Iaşi

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa publicului că cu începere de Joi 26 Iulie a. c. se vor ţine obicinuitele tîrguri la abator în fie care Joi, asemine în zilele de 6—14 August a. c. se va ţine lîngă abatorul comunei un mare tîrg de vite.

Ca măsuri preventive se impune însă următoarele:

Toate vitele aduse spre vînzare trebuie să fie însoţite cu acte în regulă de sănătate şi proprietate.

Primarii din comunele rurale nu vor elibera certificate de cît pentru vitele din cărdurile sau cătunele indemne, chiar dacă cele lalte cotune ale aceleaşi comuni ar fi infectate de febră aftoasă.

Vitele pentru cari autorităţile comunale eliberează certificate vor fi văzute mai întăi de autoritate şi înfierate uşor cu ferul comunei pe şoldul drept de revizorii de vite pentru vitele din zona preventivă.

No. 12387 25 Iulie 1907

In permanenţă

MARE DEPOZIT DE

Uleiuri minerale pentru Maşini agricole

VALVOLINA PENTRU CILINDRE

Calităţi superioare, Preţurile fabricei

„Steaua Romînă"

Societate anonimă pentru Industria Petroleului

Depozitul pentru Iaşi:

In magazia de lîngă FABRICA DE TUTUN lîngă Gară

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată ța ra 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE" schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacist i.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilěza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.
și Iași la Konya, Racovița Mareș farmaciști

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A Dr GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale și classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes égal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra

FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași, —*strada Stefan-cel-Mare* — **Iași.**

Casă fondadă in 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Fou et Jas, pour 2 o Places... 7 »
Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iași — Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Directori: Gh. GHIBĂNESCU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV. —No. 206. —Duminică 29 Iulie 1907

Interventionizmul şi tocmelile agricole

VIII

Am arătat, în articolul precedent, că libertatea economică este condiţionată de anumite împrejurări sociale, fără de cari această libertate, nu numai că nu poate dăinui, dar nici nu poate fi măcar concepută. Cercetînd apoi starea de fapt din ţara romînească, ne-am putut convinge că nici una din condiţiunele de existenţă ale liber-schimbizmului nu sunt îndeplinite la noi, şi că din potrivă, întreaga noastră organizaţie economică se opune sistemului liber-schimbist.

De altfel, toate împrejurările vii din ţara romînească vin să confirme aceste constatări. In adevăr, nu există ţară civilizată în care iniţiativa privată să fie mai nulă de cît la noi; şi nu există iarăşi, în întreaga Europă civilizată, o ţară în care statul să intervie cu mai multă stăruinţă în manifestările vieţei economice, ca la noi. La noi tirania statului e mai mare ca ori unde.

Or, toate aceste împrejurări sunt de esenţa sistemului interventionist. Dar interventionizmul nostru se deosebeşte fundamental de regimul interventionist sub care trăesc azi popoarele apusului. Căci, pe cînd ţările occidentale au trecut peste faza libertăţii economice, iar azi se află în stadiul interventionizmului colectivist, la noi domneşte încă interventionizmul medieval.

La noi însă, nicăieri nu e mai vădit interventionizmul, de cît în ceiace priveşte legea tocmelilor. In adevăr, legea tocmelilor agricole e prin excelenţă o lege interventionistă. Existenţa ei se datorează, după cum am mai zis-o, atît slăbiciunei proprietarilor, cauzată prin lipsa de capital mobiliar, cît şi slăbiciunei ţăranului, pricinuită de sărăcie şi de starea lui de înapoiere.

Legiuitorul din 1882 a întrevăzut cu limpezime punctul acesta de plecare al tuturor mizeriilor noastre economice. Iată, în adevăr cum legitimează C. A. Roseti necesitatea legei pentru tocmelele agricole: „ţara are nevoie de o lege specială spre a şi desvolta forţele de producţiune şi cred că agricultura noastră în starea încă rudimentară în care se află, cu mijloace de exploatare puţin desvoltate, *are încă nevoie de-o protecţie specială care să o susţie şi să o ajute în silinţele sale de prosperitate*“.

Dar pentru a arăta în chip şi mai neîndoios că în adevăr, slăbiciunea ambilor factori de producere este substratul de unde a pornit legea tocmelilor agricole, voi studia evoluţia legei tocmelilor agricole, urmărind diferitele modificări ce ea a încercat de la 1866 încoace.

Modificările încercate de legea tocmelilor agricole de la 1866 încoace sunt, în ordine cronologică, următoarele: la 1872, 1882 şi 1893; iar acum, în urma răscoalelor ţărăneşti, se anunţă o nouă modificare a acestei legi.

Considerînd cu luare aminte intervalele de timp cari despart aceste modificări, observăm că pe cînd prima,—cea de la 1872—are loc abea după şase ani de la punerea în lucrare a legei, cele lalte modificări au între ele intervale aproape îndoite: 10, 11 şi 14 ani.

Care să fie cauza că legea de la 1866 a fost modificată după o trecere numai de 6 ani de la promulgarea ei, pe cînd cele lalte au suferit modificări la intervale mai mari?

Legea dela 1866 a fost cea mai liberală lege pentru tocmeli agricole de la noi.

In adevăr, ea nu impune nici o restricţiune părţilor contractante. Singurele abateri de la dreptul comun sunt cele cu privire la competinţă, la jurisdicţiune şi la formalităţile de înscrieri ale contractelor agricole. Iar pentru proteguirea ţăranului, legiuitorul înscrie art. 4, prin care „nici o tocmeală pentru muncă agricolă nu se va putea face pe mai mult de cinci ani“.

De unde acest liberalizm excesiv al legei de la 1866 şi de ce reacţionarizmul celor următoare?

La 1864, Vodă-Cuza împroprietărind pe ţărani, a crezut că a resolvat pentru tot deauna chestia agrară în Romînia. Ţăranul odată declarat liber şi rădicat la rangul de cetăţean, urma să se învoiască după bunul său plac cu stăpînul său de eri.

Realitatea nu corespundea însă visurilor lui Vodă-Cuza şi abia 2 ani de la înfăptuirea reformei sale, *Adunarea Electivă* s'a văzut nevoită a vota legea tocmelilor agricole. Negreşit, în starea de spirit care domnea atunci nu se putea face o lege prea reacţionară şi de aceia legea de la 1866 a fost atît de liberală.

Libertatea aceasta prea mare a fost însă dăunătoare atît ţărănimii cît şi proprietarilor. In adevăr, „cu toată libertatea acordată sătenilor de a se învoi, cu toată garanţia prevăzută pentru executarea muncei, cu tot controlul autorităţei comunale, totuşi abuzurile n'au încetat, căci proprietarul sau arendaşul profitînd de puţina cultură a săteanului, prevedea în contracte dispoziţiuni pe care săteanul nu le pricepea. (Grigorescu şi Stefănescu—*Tocmelile agricole*).“

Apoi, legea de la 1866 prezenta şi o altă lacună mult mai mare. Ea permiţînd angajamente agricole pentru cinci ani, cei mai mulţi din proprietari şi arendaşi au abuzat de această dispoziţie şi au scomptat ţăranilor pentru o nimica, munca lor şi a familiei lor, cu cinci ani înainte.

Dar legea de la 1866 prezenta şi alte lacune şi în defavoarea proprietarilor. Anume: mijloacele de constrîngere şi de execuţiune, puse la dispoziţia proprietarilor, erau factice, legea de la 1866 scoţînd de sub urmărire casele şi pămînturile date ţăranilor prin legea de la 1864. Aşa că de fapt proprietarii erau în neputinţă de-a sili pe ţăran, pe cale legală, a-şi executa angajamentul agricol.

Toate aceste lacune au împins lucrurile spre o modificare a legei de la 1866, modificare ce are loc la 1872 şi pe care o voi studia în articolul viitor.

Iaşi, 1907. **St. Antim**

Campania n'a încetat

Dacă era în actualul cabinet vre-un ministru căruia se impunea rezervă, apoi acesta a fost fără îndoială d. Spiru Haret.

Rolul jucat de actualul Ministru al Instrucţiunei, în ultimele răscoale ţărăneşti, precum şi atitudinea sa în toiul revoltei, erau de natură a face pe d. Sp. Haret să fie mai modest.

Dar se vede că firea e mai tare decît imprejurările, şi iată-l pe Ministrul Instrucţiunei, tot vechiul domn Haret, educat aşa de urît la şcoala răzbunărei politice a d-lui Dimitrie Sturdza.

Dar ceiace e interesant în tot mersul aşa zisei afaceri Haret, este atitudinea presei guvernamentale şi în special a *Voinţei Naţionale*: **la început nega orice mişcare a profesorilor secundari împotriva decisiunei ministrului de Culte; apoi cînd această mişcare a devenit prea evidentă şi nu se mai putea ignora,** *Voinţa Naţională* **a început a comenta până şi tăcerea oamenilor noştri politici, trăgând concluziuni în** *non faciendo*.

Gazeta liberală comenta, în special tăcerea d-lui Al. A. Bădăreu, pe care o interpreta ca favorabilă d-lui Spiru Haret. N'a trecut însă multă vreme şi d. Bădăreu s'a pronunţat, şi s'a pronunţat categoric împotriva deciziunei d-lui Sp. Haret, caracterizînd-o ca delictuoasă.

Voinţa Naţională **s'a servit şi de această convorbire a d-lui Bădăreu, reproducînd-o ciuntit, pentru a-i da o întorsătură favorabilă d-lui Haret.**

Nici acest subterfugiu n'a putut servi multă vreme.

Vine apoi declaraţia tot atît de categorică a d-lui C. C. Arion.

D. Spiru Haret precum şi întreaga presă liberală, dau acum înapoi şi fac declaraţiuni indirecte că măsura d-lui Haret nu tindea să lovească în profesorii suspendaţi, ci a fost îndreptată numai împotriva fostului ministru al Instrucţiunei, conservator.

Cu aceste declaraţiuni, presa liberală consideră campania contra d-lui Sp. Haret, închisă.

Voinţa **e ca ţînţăraşul mizerabil din fabulă, şi trompeta şi eroul!**

Ţinem însă să declarăm că campania contra d-lui Haret n'a încetat şi nu va înceta, până ce o satisfacţiune deplină nu se va da, căci după cum a zis d. Bădăreu:

„Nici unui conservator nu-i mai este permisă reserva contra unui act aşa de îndrăsneţ.

Mai ales d-lui Haret, pentru ale cărui rătăciri politice partidul conservator a arătat la Martie atîta indulgenţă, nu-i era ertat să provoace o aşa acţiune politică contra partidului conservator“.

Excedentul bugetar

Situaţia financiară a ţărei e foarte bună şi ne putem mîndri şi ca Romîni şi ca conservatori; situaţia înfloritoare se datoreşte în primul rînd operei d-lui Take Ionescu.

Ultimul guvern conservator a terminat ceea ce începuse în 1895 şi prin o politică financiară inteligentă, prin mici impozite, prin conversiune şi prin măsuri pline de judecată, a dotat Romînia de cel mai mare excedent financiar al anului 1906—1907, an financiar care va fi închis la 30 Septembrie viitor şi care trebue să fie socotit de asemeni în gestiunea conservatoare. Acest excedent va trece cu mult 52 de milioane.

Cum guvernul liberal n'a venit la putere de cît în Martie 1907 şi cum la sfîrşitul acestei luni, punga statului a fost închisă pentru cea mai mare parte din impozite, credem că d. Emil Costinescu şi toţi admiratorii săi cari pînă eri erau detractori, vor avea demnitatea şi bunul simţ a nu se lăuda cu acest excedent ca fiind opera lor proprie. Pentru aceşti doi ani excedentul financiar s'a rîdicat cu „98 de milioane!“ Iată ceia ce d. Take Ionescu a lăsat la ministerul de finanţe în timpul acestor doi ani.

Dar nu e numai atît. D. Take Ionescu a dat ţărei trei legi de sumă, legea constataţiei şi percepţiei, legea urmăririlor şi legea timbrului, cum a creat de asemeni Creditul viticol, operă de mare viitor.

Credem că actualul guvern nu va imita în toate politica d-lui Haret şi a ciracilor sei ca d. Scarlat Vîrnav şi Comp., şi va respecta aceste legi făurite de camerile conservatoare— căci ele nu formează numai gloria d-lui Take Ionescu, dar ele măresc bogăţia ţărei şi desvoltarea ei economică.

TEAMA DE SATE

Medicii cari au reuşit la concursul de definitivat refusă de a lua în primire locurile cari li se cuvin la ţeară după clasificaţie şi vor aştepta ca locuri mai bune să să ivească în tîrguşoare sau oraşe spre a se presenta; dreptul lor cîştigat rămînînd inalienabil, intra-vor în serviciu în present sau mai tîrziu.

D. I. Cantacuzino a făcut această concesie pentru ultima oară şi a luat hotărîrea ca în viitor acei din medici, reuşiţi la concurs, dacă nu se vor duce la locurile indicate vor perde dreptul cîştigat prin concurs. „Lege bună în formă, dar în fond... cum poţi forţa pe un om care urăşte ţeara, urăşte ţărănimea, urăşte viaţa acea de muncă şi jertfă şi îl forţezi a face dintr'un meşteşug un apostolat? Vor suferi în primul rînd acei ce trebuesc s'aştepte ajutor de la medic, căci un astfel de om forţat de a le fi prieten îi va tiraniza, căci existenţa lor pe acest pămînt l'a forţat pe el născutul pentru oraşe şi palate să îşi trăiască viaţa în satele oropsite ale Romîniei moderne.

Ceia ce nici d. Cantacuzino şi ceia ce nimeni nu poate face, e de a deştepta în generaţia care vine dragostea şi stima pentru viaţa de la ţeară. Nimeni la noi nu iubeşte a se jertfi şi a munci pentru alţii. Fii de ţărani eşiţi doctori, ei însăşi fug de ţară. Şi cîtă frumuseţe ar trebui să fie în gestul lor hotărît de a reveni într'ai lor. Săraci şi muncitori ei ar trebui să iubească sărăcia şi munca de care au fost legaţi şi pentru care trebuesc s'aibă cea mai adîncă evlavie.

A servi pe ai lor, a le aduce o alinare a durerilor lor din care ei singuri s'au hrănit înainte de a vedea oraşul, iată care trebue să fie dorinţa lor.

Şi fii de bogătaşi şi mici negustori, ce aşteaptă ei de la tîrguri? Viaţa adevărată e numai la ţeară, acolo oamenii trăesc adevărata viaţă! In oraşe ei esecută o serie de datorii impuse de un anumit cod; tot e condiţionat şi minte şi respect şi sentimente. La ţeară omul poate trăi şi pentru el şi poate fi folositor şi altora.

Viaţa în tîrguri, prin scumpirea ei, forţează pe om de a munci numai spre a cîştiga. Goana după traiul cum se cade fură intelectualului şi vreme şi puteri şi inteligenţa. In schimb eftinătatea vieţei de la ţeară dă libertate în vreme şi acţiuni. Medicul, magistratul mai pot munci şi pentru ei. Sunt mari medici care au început viaţa lor la ţeară şi de acolo s'au ridicat la mari posiţii sociale. Un Schiff, un Koch au fost medici de plasă înainte de a fi profesori universitari şi savanţi neîntrecuţi. Cît le-a priit atmosfera acea senină şi viaţa liberă de goana după trai în pregătirea lor pentru o carieră mai mare şi mai rodnică...

Cine poate sugestiona această iubire de ţară, iubirea de suferinţele altora şi va face ca generaţia viitoare să primească cu dragoste apostolatul de îndreptător al nevoilor ţărăneşti—nu ştim. O lege a d-lui Cantacuzino va face însă prea puţin.

I. D.

OAMENI ŞI LUCRURI

GODIVA...

Credinţele populare, legendele, miturile variază şi sunt caracteristice fiecării epoce, fiecărui popor, fiecării localităţi.

Antichitatea a creat mitologia, acea cronică fermecătoare, cu proporţii de epopee uriaşă, cu eroi vrednici de timpul marilor isprăvi şi a lipsei de civilizaţiune. Cu cît ne depărtăm de antici găsim miturile şi credinţele mai personificate, mai omeneşti, mai în legătură cu nevoile vieţei. Una din cele mai interesante credinţi este acea care persistă încă în oraşul englez Coventry şi pe care o cunosc dintr'o neuitată baladă a poetului Thomas Moore. Ea face obiectul unei serbări anuale în oraşul pomenit şi zilele acestea, cu toate protestările manifestate în multe ziare engleze, populaţia n'a cedat întru nimic din solemnitatea extraordinară cu care e purtat pe străzile oraşului Coventry cortegiul enorm care simbolizează triumful eroinei, Lady Godiva, acea care odinioară a izbutit să scape cetatea şi populaţia ei sărmană de povoara unor biruri grele.

Poporul gemea sub apăsarea nevoilor copleşitoare, iar stăpînul tiran al oraşului, Carl Leofrie de Mercia, nu se îndura să uşureze câtuşi de puţin sarcinele celor în mizerie. Se adresară atunci cu rugăminţi către soţia despotului—lady Godiva—şi ea făgădui norodului că-l va scăpa. Neîntârziat se duse la soţul ei şi se rugă fierbinte pentru mîntuirea oraşului său natal. El îi făgădui să ierte poporul de toate birurile dacă lady Godiva va face o primblare călare prin tot oraşul,—goală cu desăvârşire. Ea primi această condiţiune şi făcu cunoscut poporului că va face jertfa cerută; iar barbaţii jurară la rândul lor că în ceasul acela al dureroasei plimbări nimeni n'o va ruşina cu privirea indiscretă.

Intr'adevăr nici unul din ei nu văzu pe lady Godiva trecând călare, cu totul lipsită de haine, învălindu-şi trupul gol de o ideală frumuseţe şi desăvârşire în valul părului ei bogat. Ba, unul singur s'a încumetat să-şi calce cuvîntul dat şi orbi numai decît: căci Godiva devenise, chiar din întâiul moment al sacrificiului, o sfîntă,—sfântă prin eroism, sfîntă prin devotamentul pentru cei săraci.

De-atunci legenda trăeşte, iar amintirea eroinei serbătorită în fiece an. Cortegiul, original, grandios şi istoric cuprinde în primul loc pe lady Godiva, înfăţişată prin una din frumoasele artiste, străbătând oraşul calare, avînd corpul de o perfecţiune plastică înfăşurat în nourii unui păr enorm şi artificial; apoi toate figurile istorice ale epocei, personalităţile cari au putut juca oarecare rol în renumita întîmplare a birurilor iertate. Fireşte—artista care „joacă“ rolul Godivei poartă un tricou în culoarea pielei, iar valurile de păr blond ce-o inundă aparţin unei peruce închiriate... Dar nu e nimic; poporul jubilează ca şi cum adevărata Godiva ar fi făcut eri deabea jertfa pudoarei sale de femee tînără şi frumoasă; iar bărbaţii ne-mai fiind constrânşi şi pedepsiţi pentru privirile indiscrete gustă deliciile unei privelişti suggestive pe care n'au putut-o admira nenorociţii contemporani ai Godivei—şi poate de aceea nu vor să renunţe la serbarea anuală a cortegiului istoric.

Legenda Godivei, plină de farmec şi duioşie, aminteşte mult pe cea adoptată de Maeterlinck pentru drama sa *Monna Vanna*: sacrificiul cerut e aproape identic, numai eroii şi împrejurările se schimbă...

Rodion

DIN SCRIITORII RUŞI

I. N. POTAPENKO

Potapenko e un scriitor foarte cunoscut în Rusia, prea puţin în străinătate şi poate nici de cum la noi. Narator simplu, luîndu-şi subiectele din viaţa de toate zilele, el le dă însă atâta intensitate şi putere în cât romanele, nuvelele sale îţi rămân pururea în minte. Multe lucruri vei citi în urmă, mulţi autori îţi vor lăsa întipăriri puternice şi totuşi în noianul de scene, de tipuri văzute, vor reeşi fisionomiile şi acţiunile descrise de el, tot deauna curate şi netezi.

Fără nici o pretenţie de a face o teorie critică, dar îmi pare că se poate judeca şi valoarea unei lucrări după întipărirea adâncă ce ţi-o lasă şi neputinţa de a o şterge din pagina minţei în care s'a înscris. Bine înţeles că citirea unei opere depinde şi de dispoziţia sufletească când vei citi-o, de intensitatea atenţiei din acele clipe de lectură; dar să nu se uite că tocmai nimicirea distracţiei şi chemarea spre opera de artă a întregei atenţii dă şi valoarea puterii acestei lucrări. O carte care nu vă va distra dela gândurile, nevoile, visurile pe cari le aveţi, şi nu vă va face să lepădaţi preocupaţiile străine ce le aveţi în clipa cetirei, e o carte cu o slabă putere de sugestie şi poate—ştiu eu—o slabă operă artistică.

Tipurile create de Potapenko, scenele descrise de el au acest puternic instinct de a vă face să n'aveţi citindu-l, în jurul vostru, în faţa voastră decât oameni şi viaţa lor, descrisă de el; trăiţi cu ei, plângeţi, suferiţi şi propriile nevoi se sting în preajma acestor suferinţi create de autor.

Intr'o nuvelă de vr'o 60 de pagini: **„Blestemata glorie“** scriitorul rus a descris un subiect banal. Intr'un conservator, în clasa profesorului Brendel, e un mic geniu, Spiridonov. La vrîsta de 11 ani, cînd alţi copii se joacă, rîd, petrec în nevinovăţia lor, el e un domn aşezat un om mare, un viitor Paganini, un Sarasate. Profesorul său după un concert l'a luat în braţe şi sărutîndu-l i-a zis: In tine zace un geniu, tu vei fi gloria conservatorului, gloria Rusiei!

Tatăl lui Spiridonov e un nenorocit funcţionar, sărac, dator, care pe lîngă Mitea, aşa îl chema pe micul geniu, mai are încă două fetiţe şi o nevastă leneşă şi rea. Şi el a asistat la concertul lui Mitea şi el a auzit cum d. Brendel i-a spus fiului său: Tu eşti un geniu, tu eşti gloria conservatorului şi a Rusiei.

Din ziua în care a auzit aceasta bătrînul Spiridonov a văzut viitorul său strălucit, bogat, fericit, Mitea al lui va căştiga o avere enormă, va fi apreciat, căutat, iubit. Toată viaţa lui o jertfeşte ca să pregătească pe Mitea, îl înfăşură într'o iubire şi o atenţie fără margini. A neglijat pe copiii ceilalţi, a uitat de nevasta lui, toţi au dispărut în faţa fiului său, gloria conservatorului, gloria Rusiei. De dimineaţă sculat el întră în odaia lui Mitea, îi aduce ceaiul şi cornuri cu lapte şi după ce cu delicateţa unei mame îl deşteaptă, îl roagă să se scoale, să lucreze. D. Brendel i-a spus: Nu e deajuns numai geniul, trebue şi muncă, multă, foarte multă. Şi cînd băiatul obosit, doritor de a dormi, de a odihni trupul lui plăpînd, căci e delicat ca o floare Mitea, s'a sculat şi a început a lucra, bătrînul Spiridonov stă la uşă, nu permite nimănui să între, nimeni nu trebue să deranjeze pe geniul care lucrează: Mitea face exerciţii!

Pentru un mare concert, d. Brendel vrea să arate şi pe micul Spiridonov şi a chemat pe tatăl acestuia, i-a tălmăcit cît trebue să muncească fiul lui ca să poată reuşi cu tot succesul pe care maestrul 'l doreşte. Spiridonov a uitat de acum şi mai mult viaţa altora, nimic nu se învârteşte în capul lui de cît concertul lui Mitea.

Nu va fi un concert la conservator, ci un concert în oraş la care vor asista doamne multe, bogate, frumoase, prinţul cel bogat cari vor lua pe Mitea al lui, îl vor ajuta, şi toată familia săracă şi obijduită va eşi la lumină, va gusta fericirea vieţei.

Copilul însă inconştient de scînteia de geniu ce poartă sub frunte, nu pricepe ce vor oamenii aceştia cu el, ce vrea Brendel profesorul, ce vrea tatăl lui, pentru ce îl chinuesc cu atâta muncă. El nu'şi doarme somnul, nu îşi joacă ca toţi copiii viaţa în nimicuri şi plăceri. De dimineaţă până în seară mânile sale nu lasă vioara, pururia acelaşi glas blajin, bun,

al tatălui îi sfredelește mintea: Mitenka cîntă, cîntă, Brendel a zis: trebue să lucrezi, nu e de ajuns numai geniul...

Ca mâine va fi concertul, a cîntat pînă în târziu noaptea și zdrobit de oboseală a rugat pe bătrân: Tată, lasă-mă să dorm. Spiridonov l'a lăsat și singur copilul a adormit și visează. „Vioara lui aci îi pare enormă și ca un cap de tigru ce vrea să îl înghită, se întinde spre el, aci îi pare că ea s'a lipit de el, că îl apasă, îl sugrumă și el se lupta s'o deslipească dar ea pare crescută în el ca mâna, piciorul, capul. Și pare că aude vocea bătrânului: „Cîntă puiule, cîntă, acum ea a crescut în tine, ce poți face, cîntă". Și iată-l îi se pare pe o estradă, în fața lui mulțimea enormă, bătrânul prinț în r a n g u l întâi, iar la spatele lui tatăl său îi șoptește: „Cîntă puiule, cîntă și cîntă așa de frumos ca toți să rămâie înmărmuriți și atunci și gloria are să vie, averea are să vie!". Nu, el n'are să cînte, el vrea libertatea, el vrea să trăiască ca toți copiii să se joace ca ei, să rîdă ca ei... Joacă, șoptește tatăl:—Drăguțule, iubitule, joacă!—Nu, nu vreau. Iată ție! Și Mitea luându-se cu amândouă mâinele, părea că rupe vioara crescută în pieptul său și svîrlind'o la picioarele bătrînului ea cade amestecată cu o bucată din trupul său.

Sîngele năvăli din rana sa ca un rîu, publicul și bătrînul prinț aplaudau și strigau: brovo! bravo! Și între toți cel mai mult aplauda tatăl său. De odată pe scenă apare Brendel și sărutîndu-l spune: eu am făcut geniul acesta, el e gloria mea. Nu, strigă bătrînul Spiridonov, nu, e gloria lui, e gloria mea. A mea, a mea, a mea. Și îi se pase că se bat, se lovesc, se injură și nimeni nu observă că sîngele curge din rana lui și el se stînge ușor, moare...

Visul acesta a trezit pe Mitea. Dar el de odată pricepe cît era de adevărat acest vis. Se simți îngrozit de viitorul care îl aștepta. Viața i se pare o închisoare, privește spre ușa odăi și îi păru că îndată va vedea figura bătrînului surizătoare, iar vorba lui dulce imbiindul să cînte: „Cîntă puiule, cîntă, azi e concertul. Mitea ca nebun a sărit din pat: „O, lasă tată, îți voi deschide eu gloria". Alb ca pînzele patului, ochii lui sunt plini de lacrămi, corpul său tremura de friguri. In capul său o singură gîndire, trebue să mă grăbesc, într'o jumătate de ceas va veni calăul. Și Mitea luînd cureaua sa de piele o legă de cuiul pe care era atîrnat ștergarul și făcînd cel'alt capăt laț 'l trecu pe după gîtul său". Se spînzurase.

A doua zi tot conservatorul a fost la înmormîntarea lui Mitea Spiridonov. Copiii duceau cosciugul lui micuț. In urma lui mergeau sermanele surori și mama. Nu a fost însă și Spiridonov. Pe el l'au dus la spital căci nu au putut să'l stăpînească, rîdea și dansa în jurul cosciugului fiului său. Gloria lui murise. Blestemată glorie!

Dr. I Duscian

Contrabandă originală

Se știe că una din grijile cele mai mari ale Americanilor în chestiunea enormelor imigrări ce au loc în noul Continent, este chestiunea bolilor contagioase, cu deosebire a conjuctivitei granuloase.

Nu cunoaștem statisticile respective pentru a ști dacă există ori nu faimoasa boală „egipțiană" în Statele Unite ale Americei. Fapt este că domnește acolo o extra-ordinară temere ca să nu se introducă focarele trohomului peste ocean și în acest scop se iau toate măsurile riguroase, se supun unui control sever și nemilos absolut toți imigranți, toți noii sosiți din Europa în America.

In primii ani se observau numai călătorii de clasa III-a și controlul se făcea la debarcare. In urma însă a numeroaselor cazuri de înșălăciune, după ce numeroși bolnavi s'au introdus în cîtadelă prin călătorie în clasa II-a și chiar în clasa I-a, astă-zi emigranții europeni fără deosebire sunt observați la îmbarcare în vapor în toate posturile europene de către medici salariați și foarte severi. Aceste măsuri însă n'au descurajat pe cei interesați. Bolnavii de ochi, legați prin mari interese de pămîntul Americei, în special acei cari au acolo copii, rude, afaceri rentabile, recurg la stratageme și trucuri de necrezut numai pentru a putea debarca pe doritul pămînt al libertății și al dolarilor. Așa bună oară ni se scrie din Newyork că face mare sensație acolo descoperirea făcută de poliția portului de acolo, că flota voluntară rusă înlesnește debarcarea tăinuită a emigranților bolnavi. Vaporul Saratof" a acestei liniei, sosit zilele aceste a fost pus sub pază strașnică și poliția a găsit într'adevăr cazuri de *trachom*.

Transportul e înlesnit de o asociație presidată de un cetățean american originar din Rusia. Se crede că guvernul rus nu e străin de această combinație sau cel puțin anumite autorități. Costul unei contrabande e de 72 dolari de persoană, sumă frumușică din care se pot înfrupta toți membrii ocultei asociații.

Litere-Științe-Arte

Suntem în lunile de tăcere, de odihnă și de indulgență: ertăm poeților, scriitorilor în general lipsa de inspirație, lipsa de subiecte, lipsa de atențiune și chiar de viață —cu o singură condițiune: ca după trecerea vacanței să ne răsplătească de toate lipsurile aceste, readucîndu-ne din escursiuni și din ascunzătorile unde și-au petrecut vremea îngăduitului repaos—abundente inspirațiuni și o fecundă producțiune literară.

In adevăr, dacă renunțăm la concepțiunea cam prea simplistă a purei și unicei „inspirațiuni", dacă părăsim credința că scriitorul produce esclusiv cedînd unui moment irezistibil sau unei cerințe inexorabile de „a cînta" și primim adevărul că activitatea literară este și ea în felul ei o muncă serioasă, o încordare fizică, o sforțare neîncetată care uzează, obosesc și sleiesc pe autorul ei, atunci admitem implicit necesitatea unei întreruperi, trebuința zilelor de repaos și de meditări.

Intîmplările vieței de-oparte, imaginația creatoare pe de altă parte îți impart în măsură dreaptă, izvoarele producțiunii literare, iar mintea ca și trupul are nevoie de a se recrea; izvoarele fantaziei au necesitate de reculegere și de reîmprospătare, fără de care transcendentala „inspirație" sacă foarte lesne și de grabă.

...Așa dar cîntăreți ai firei și ai simțirii, liniștiți-vă, petreceți, îngrămădiți în suflete și în privire senzații noi, înfiorări adînci, impresiuni variate, accente calde; iar toate aceste ni le readuceți apoi sub forma visului și în hainul scrisului vostru!

*

In Statele Unite s'au ridicat în vremea din urmă două monumente nuoi ale poetului Schiller, din care cel mai de curând în orașul St. Paul. Nu e de mirat că în țara democrației admirația pentru marele poet al visului și al democratismului să fie în creștere continuă.

*

Un prieten al scriitorului italian Fogazzaro, l-a vizitat pe acesta la vila sa de pe țărmii lacului Lugano și l'a întrebat de părerea ce o are asupra condamnării lucrării sale „Il Santo" de către Iudex. Lucrarea mea, a respuns romancierul, este mai puțin o lucrare de artă decât o bătălie religioasă. Acela care combate trebue să se arăte leal și supus autorității eclesiastice. Am sacrificat idealului amorul meu propriu. Am anulat contractele cu editorii mei, pe cât mi-a fost cu putință și n'am mai făcut alte contracte noi. Congregațiunea Indexului condamnă, dar nu publică sentința, așa că nici azi nu știu cari sunt pasagiile incriminate. Un ilustru și savant cardinal mi-a scris, dealtmintrelea, că afară de câteva rezerve asupra doctrinei vieței viitoare, nimic în „Il Santo" nu i-a părut contrariu celui mai rigid ortodoxism.

*

Am reprodus după un ziar german știrea morței marelui poet evreo-polon Morris Rosenfeld. Un ziar din Buda-Pesta primește însă de la poetul însuși din America, dezmințirea știrei. Scrisoarea lui Rosenfeld e de o amărăciune fără seamăn și amintește doară scrisul lui Heine în ultimele zile ale boalei și a mizeriei. Rosenfeld e orb, are șase copii mici și se întreține din rare și mici pomeni. Democrat pînă în cea din urmă fibră a inimei, el atacă și în această scrisoare pe cei bogați de la care nu cere și nu așteaptă ajutor. Singura lui speranță sunt cei mici proletarii, tovarășii lui vechi de muncă și sărăcie, acei pe cari i-a compătimit și cîntat în strofele sale de foc. El se plînge în contra unor editori lacomi care și-au bătut joc de opera lui traducînd-o în toate limbile europene fără să-i dee o parte din cîștig. Acuma doară cînd au aflat despre....moartea lui au telegrafiat condoleanțe și s'au grăbit a trimite...coroane pentru înmormîntare.

STRUNA ZILEI

NUME PREDESTINAT

Intre tinerii liberali cari nu mai acordă credit d-lui Mîrzescu este și d. avocat Toma. **Opinia**

Că nici Toma nu mai crede
Nu-i nici nou, nici curios:
Incă din străveche vreme
Toma fu... necredincios.

Informații

Luni consiliul de resboiu al corpului 4 de armată va judeca procesul soldatului concediat Alexandru Costin, din regimentul 13 Ștefan-cel-Mare, care cu ocazia devastărilor de astă-primăvară, a furat de la un proprietar din județul Vlașca, mai multe juvaeruri și o sumă de bani.

Numitul soldat va fi aparat de d. căpitan Cujbă.

—

D. Dr. Buzenchi, medicul veterinar al orașului a confiscat eri și alaltaeri o mare cantitate de pește stricat, de la mai mulți comercianți din localitate.

S'a constatat că peștele a fost adus din Rusia.

Contravenienții au fost dați judecății.

—

Intre înlocuirile ce s'au hotărît să se facă la primărie, era și aceea a d-lui D. Brudea, din postul de șef al serviciului curățirei străzilor.

In urma unor interveniri, d. Brudea a fost lasat la postul său încă cîte-va luni, pentru a'și împlini anii de pensie.

—

Se zice că la mănăstirea Neamț se va reînființa o tipografie pentru tipărirea cărților bisericești—cu litere slavone, care s'au împuținat foarte mult.

—

Preotul M., din localitate, a fost bătut și maltratat de un cunoscut maniac, care e serv la Mitropolie, pentru motivul că preotul în chestie „nu calcă a popă".

Afacerea se instruește la cabinetul 1 de instrucție și cum ea este destul de interesantă, în numărul viitor vom reveni pe larg.

—

D. I. Cadelcu a fost revocat din postul de registrator al comunei Cucuteni, din cauză de neglijență în serviciu.

—

Clericale.—Sf. Sa Economul Stavrofor Stefan Ionescu, directorul Mitropoliei, care se află în concediu, se reîntoarce la 1 August în localitate.

*

Cassa bisericelor a cerut Mitropoliei un tablou de parochiile rămase vacante în eparchia Moldovei și Sucevei.

*

La 15 August a. c., se va oficia la M-rea Neamț, un parastas pentru odihna fericitului întru pomenire Mitropolitul Calinic Miclescu.

Parastasul va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu.

—

Militare.—La 1 August se vor presenta la regimentul 7 calarași, noii ofițeri, repartizați la acel regiment: C. Carp, Al. Teodori, I. Burada și Vässescu.

*

Manevrele parțiale de toamnă vor dura 15 zile și vor începe la 15 Septembrie.

Regimentul 7 calarași, va fi împărțit astfel: Escadroanele 1 și 3 se vor alipi la divizia Roman și vor face manevrele în județul Roman; escadroanele 2 și 4 vor fi alipite la divizia Bărlad și vor face manevrele în județul Vaslui.

*

Regimentul de geniu din Focșani va face la toamnă în împrejurimele Tg.-Frumos, exerciții de întărituri și lucrări topografice.

*

D. căpitan C. Costescu, din regimentul 7 calarași, a obținut un concediu de 2 luni de zile, pentru caz de boală.

*

D. colonel dr. Popovici-Acontz, va pleca săptămâna viitoare, în inspectarea trupelor din Botoșani.

*

Regimentul 7 calarași va face mâine un marș la Rediu.

—

Mișcarea populației din comunele rurale ale jud. Iași, pe luna Iunie 1907:

Născuți 426 din care 12 din gemeni — Legitimi 201 băeți și 191 fete. Nelegitimi 21 băeți și 13 fete.

După religie 409 ortodoxi, 4 catolici, 12 mozaici și 1 de altă religie.

După naționalitate: 217 băeți și 197 fete romîni, 1 băet rus și 4 băeți și 7 fete mozaici.

Morți 195 sau 103 barbați și 92 femei. Băeți pînă la 18 ani 66 iar de la 18 ani înainte 37; fete pînă la 15 ani 50 și înainte 42.

După naționalitate 99 barbați și 90 femei romîni, 1 barbat supus strein, 2 barbați și 2 femei mozaici și 1 barbat nu se știe protecția.

După religie 97 barbați și 90 femei ortodoxi, 2 barbați catolici, 2 barbați lipoveni, 2 barbați și 2 femei mozaici.

Au murit de moarte naturală 100 barbați și 92 femei, din întîmplare 1 barbat, prin sinucidere 1 barbat și prin asasinat 1 barbat.

Născuți morți 4 băeți și 7 fete.

Căsătoriți 58 din care 56 ortodoxi și 2 mozaici, cetățeni romîni 56 și mozaici 2. Barbați necăsătoriți 20, văduvi 6 și divorsați, 3. Femei necăsătorite 19, văduve 91 divorsate 1.

După instrucțiune: au știut să iscălească în registru 13 barbați și 5 femei, n'au știut 16 barbați și 24 femei,

S'au legitimat prin căsătorie 2 fete.

Divorsați 4 din care 3 în favoarea barbatului și 1 a femeei. După religie și naționalitate 3 ortodoxi, romîni și 1 mozaic.

*

In comuna urbană Tg. Frumos: născuți 6 băeți, 8 fete; morți nici unul, căsătorii 4.

—

Atragem atenția cetitorilor asupra articolului „Tovarășii lui Cogălniceanu" care va apare în numărul de Luni al ziarului nostru și care e dadorit unui fruntaș al nostru din Muntenia.

—

Sinucidere.—Aprodul Ilie Andronic, de la tribunalul secția I-a, ducîndu-se la rudele sale din Voinești, s'a sinucis eri, trăgîndu-și un glonte de revolver în inimă.

Moartea i-a fost instantanee și cadavrul nenorocitului aprod, a fost adus aseară în localitate și depus la morga spitalului sf. Spiridon.

Rudele la care se dusese Andronic spun că numitul aprod nu s'a sinucis, ci a fost victima unui accident; pe cînd curățea un revolver, arma s'a descarcat și l'a lovit în inimă.

S'a deschis o anchetă.

—

Ancheta d-lui Banu.—De la început am considerat ca o lipsă de tact din partea unui profesor ceea ce a făcut d. Banu, în anchete d-sale de la Seminarul Nifon. Niște elevi, cari pe lîngă cărțile de clasă, cetesc așa de puțin și nesistematic că nu poți cere de la ei păreri hotărîte în o chestie socială.

Tonul în care s'a răspuns de elevi dă pe față lipsa de fond al acestei ancheta cum și slaba educațiune ce se dă în școlile noastre secundare.

Ne pare bine cînd vedem astăzi că un preut rural, Pr. I. A. Parfenie de la Rădeni Iași, dă pe față puțina temeinicie a arătărilor seminariștilor.

„A făcut rău, zice pr. I. Parfenie, căci elevii din Seminar de și cea mai mare parte sunt de la țară, dar și-au făcut numai copilăria la sate, și tinerețea și-o fac în internat, așa că nu pot să cunoască în fond nevoile și credințele sătenilor".

Iar mai departe afirmă:

„Țăranii au respect de munca altora, și zic că dreptul de proprietate e sfînt, dar au cerut și cer ca și alții să aibă respect *de munca lor*, căci și munca țaranilor e sfîntă și abuzînd de ea se face un pacat... Ei cer ca munca să i se plătească mai omenește".

Iată de ce noi am zis că e *anarhie* de gîndire la matadorii liberali; și această anarhie de gîndire o transmit și elevilor de prin școli, care se îndoapă în cetiri de bucăți incendiare ca a lui Spiridon Popescu, C. Banu, Spiru Haret, etc. etc.

—

Se zice că în urma anchetei făcute de inspectorul școlar D. Constantinescu, la Huși, contra institutorilor I. Antonescu și Bogdan Panaite, se va face o schimbare în direcțiunile școlilor primare de băeți No. 2 și 3.

Să fie vre-o legătură între această anchetă și alegerile comunale, ce vor avea loc în curînd?

Nu credem, întru cît—zice-se —dl Haret e cel mai puțin politician dintre toți miniștrii, și numai interesul școalei îi este călăuza.

—

Se știe că examenul de capacitate pentru muzică, care s'a ținut în anul trecut la Iași, a fost anulat.

Candidații care au reușit la acest examen, au cerut ministerului Cultelor să fixeze un nou examen.

—

La ospiciul de la Socola a fost adus eri și internat căpitanul Dumitru Batîr, din reg. 25 Vaslui care a fost atins de alienație mintală.

—

DIVERSE

— Aseară a fost internată la spitalul Sf. Spiridon femeea Maria Gheorghiu, din strada Socola No. 24, care a fost găsită în stare muribundă pe stradă.

— Eri pe la orele 5 p. m., pe când d. E. Tudor, trecea cu docarul pe strada Nicolina, caii speriindu-se și luând vânt, a dat peste copila Clara Feldman, rănind'o grav și fracturîndu-i un picior.

12

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

ARMIERES.—La urmă nu e vorba numai de copii tăi. Dacă în cutare sau cutare circonstanțe, ai fi avut nevoie de concursul meu, dacă spre a te scapa de un pericol, ar fi trebuit să dau averea mea crezi tu că aș fi luat în considerație pe fica noastră? Tu însă, te gîndești la început la domnu Jean Rouchon.

D-na ARMIÈRES.—Enric, nu simți tu cruzimea cuvintelor tale, nedreptatea lor? Ca să devin femeea ta știi bine cea ce am făcut fără să șovăesc o clipă, pentru că am voit să fiu a ta, pentru că din ziua în care ne-am întîlnit am simțit că nu voi găsi bucuria de cît în tine, prin tine, pentru că te am iubit într'un cuvînt. Și de atunci, am fost atât de mult jumatatea a ta însăși, eu n'am trăit, n'am gândit, n'am iubit n'am suferit de cât alături cu tine. Atunci, cum pot rămâne străină la supărările tale, indiferentă la suferințele tale. Intr'o oră de încercări când te văd înșelat din toate părțile, fără prieteni, fără nici un ajutor, ai crezut tu că aș putea să te părăsesc la rîndul meu?

ARMIERES.—Nu o cred în adevăr... De aceea pentru ultima oară te rog de a mă ajuta și te rog fără nici o rușine fără nici o părere de rău, căci nu sunt vinovat nici de o ușurință nici de vr'o greșală. Evenimentele s'au întors în potriva noastră. In fine gândesc că nu sunt număi eu care trebuesc să fiu scapat, dar e numele nostru, onoarea noastră care sunt prinse în această afacere. Dacă nu plătesc datoria mea în trei zile sunt un falit. Ințelegi tu ce însemnează cuvântul acesta de falit pentru un om ca mine. Vezi tu de unde voi cădea.

Ce bucurie va da această sdrobîtoare cădere concurenților și colegilor mei de la care va trebui în urmă să primesc strîngerile de mînă mincinoase și condoleanțele afectate. După ce am fost cea ce sunt, să iau atitudinea smerită a domnului care aleargă de la judecătorul sindic la comisarul poliției, care cu pălăria în mîni va trebui să viziteze pe creditorii obrasnici și să le soliciteze sub privirile lor umilitoare votul concordatului său. Ah! asta, nu!., nu!... Ascultă Marto, am fost pentru tine cel mai iubitor din barbați, printr'o afecțiune constantă, prin o atenție pasionată, am căutat să'ți fac viața frumoasă și invidiată. Ei bine, în numele acestui treeut, în numele dragostei noastre, în numele ficei noastre, Marto, te rog scapămă! Scapăne pe toți trei!

D-na ARMIÈRES, *decisă.*—Când îți trebuesc fondurile acestea?

ARMIERES.—Mâine, poimâne, cel mai târziu.

D-na ARMIÈRÉS, *șezând în fața unei mese.*—Scriu d-lui Pierron, notarului meu.

O servitoare intră aducând o scrisoare.

IULIA.—O scrisoare pentru doamna.

La un gest al d-nei Armeirès, servitoarea depune scrisoarea pe masă și ese. D-na Armierès continuă a scrie.

ARMIERES, *după eșirea servitoarei.*—Am telefonat d-lui Pierron și i'am anunțat vizita mea pe mâine. Când veĭ vedea pe d-na de Rehy, revenind asupra conversației avută astăzi și desminte cu mai multă siguranță noutățile pe care ți le a adus... Nimeni, nimeni din lume nu trebue să cunoască adevărata noastră situație. In chipul acesta putem ține sus prețul nostru, așteptând ca Compania Oțelariilor să ne dee resspunsul ei sau de la un alt cumpărător care nu va intârzia să vie. *(D-na Armierès îi dă scrisoarea pe care a scris'o. Armierès își sărută soția).* 'Ți mulțumesc... *(In timpul în care el recitește scrisoarea, D-na Armierès deschide pe acea pe care servitoarea ia adus'o).* Mă duc la telefon.

D-na ARMIERÉS, *cu vocea schimbată.*—Așteaptă.

ARMIERES.—Ce este?

D-na ARMIERES.—O scrisoare de la Honorat.

ARMIERES.—Notarul tău? Oferte? Un nou cumpărător?

D-na ARMIERES.—Se poate.

ARMIERES.—Cine?

D-na ARMIERES.—Jean.

ARMIÈRES, *neînțelegând.*—Jean?

D-na ARMIERES.—Fiul meu.

ARMIERES.—Ce glumă și asta.

Ea îi întinde scrisoarea pe care el o ea.

D-na ARMIÈRES.—Citește.

ARMIÈRES.—Fiul tău să cumpere usina? E la Rouen? de când? 'L credeam în Tunis. Are bani? Comanditari? Aide! Unde ia găsit? Vine mai curînd să îi cedăm uzina pe un preț de nimic.

(Va urma)

O aventură pe Prut

Plecarea la Ungheni.—Escursiile.— O preumblare cu luntrea.—Imprudența tinerilor.—La malul rusesc.— Tinerii luați drept contrabandiști.—Arestarea lor.—La tamojna.—Intrevenirea unui negustor de vite o întîmplare tragico-comică

Doui tineri din localitate au fost supuși alaltă-eri la o grea încercare, datorită imprudenței lor.

Luînd trenul de plăcere, tinerii Mihai Gheorghiu și Ioan Popovici, s'au dus împreună cu alți tineri la Ungheni.

După ce au tras un sdravăn chef, tinerii s'av dus să facă escursiuni prin împrejurimi.

Doui din ei au apucat spre Cristești, iar cei lanți doui ale căror nume le dăm mai sus au luat drumul pe malul Prutului, în spre Țuțora.

Aproape după o oră, după ce au vizitat harbuzăria unui bulgar din apropiere unde au provocat un mare scandal, cei doui tineri Gheorghiu și Popovici, au luat drumul înapoi spre Ungheni.

La o mică distanță de Ungheni cei doi tineri făcură un ramașag ; cel dintăi spunea că se face forte să se ducă înnot până la jumatatea Prutului, în timp ce celalt pretindea că parcurge această distanță fără să înnoate.

In fine ajunse la preț și pareul era că acel ce va ajunge mai curînd la jumatatea Prutului, să primească de la celalt 5 lei.

Intrați abia în apă, le apărură în cale un văslaș cu o luntre ; renunțară la pareu și propuse văslașului să le dea luntrea ca să facă o mică preumblare, în schimbul căreia să'i dea o cinste.

Zis și făcut; acesta cedă și reîntorcîndu-se cu toții la mal, cei doui tineri după ce'și luară cămașele și necesarii, lăsară hainele pe mal și suindu-se în luntre, porniră dealungul Prutului.

Vaslașul care rămase pe mal văzînd că a trecut un timp destul de lung și cei doi tineri nu se mai reîntoro, o luă și el pe mal, dealungul Prutului ca să'i caute. Negăsindu-i văslașul crezu că li s'a întîmplat o nenorocire, luă o altă luntre și plecă în căutarea lor.

Cercetările lui însă rămaseră zadarnice și bietul văslaș se reîntoarse desnădăjduit văzînd că rămîne și fără „cinste“ și fără luntre.

Ca să se despăgubească, se duse pe mal și luînd hainele celor doi tineri, se întoarse în sat.

Să revenim la cei doui tineri, care în momentul cînd văslașul se întorcea acasă cu hainele lor, în care unul avea portofelul cu banii, se aflau în mîna grănicerilor ruși.

Pornindu-se de pe malul romînesc, au mers întăi de-a lungul Prutului, iar cînd voiau să se reîntoarcă le-au venit ideia de a merge cu luntrea pînă aproape de malul rusesc.

Au înaintat, au înaintat, pînă cînd luntrea s'a lovit de malul rusesc. In timpul cînd cei doi tineri aventurieri făceau mult haz de isprava ce-au făcut-o, s'au pomenit cu doi soldați ruși, care încă de cînd cei doi veneau cu luntrea s'au postat în apropiere crezînd că au de a face cu niște contrabandiști.

Somîndu-i să stea, căci cei doi tineri voiră să o ia la goană, soldați i-au luat pe amîndoi și împreună cu ei și luntrea și în costumul puțin convenabil în care erau, au fost conduși la „tamojna“ din Unghenii-Ruși.

Comandantul grănicerilor nu se afla acolo și pentru moment cei doi tineri, cu toate protestările lor au fost închiși.

Au fost supuși apoi la un interogatoriu de toată nostimada, căci cei doi tineri nu înțelegeau rusește și afacerea aceasta tragico-comică, putea să aibă urmări grave dacă n'ar fi intervenit un negustor de vite, care venea în România și care a servit drept interpret.

Cei doi tineri se aflau, sărmanii, într'o poziție foarte grea, căci n'avea la ei nimic, dar absolut nimic cu care să fi putut dovedi identitatea lor și pentru moment ei au fost luați drept niște vagabonzi, cari au trecut Prutul în mod clandestin.

Și cum cei de la tamojna rusească sunt foarte riguroși, cei doi tineri erau amenințați să se reîntoarcă în Romînia între puști !

Au avut însă noroc de căpitanul grănicerilor, care în urma explicațiilor ce i le-au dat negustorul de vite, după multă esitare, i-a pus în libertate.

Aventurierii tineri au avut apoi de furcă cu vîslașul, care cu multă greutate le-a înapoiat hainele!

Uitime informații

Parchetul general al Curței de Apel a întocmit un tablou de țăranii care au a fi dați judecății și arestați, pentru revoltele țărănești în sensul ca aceștia să fie dați judecății pentru delict politic.

D. Toma Stelian, ministrul Justiției a c e r u t ca pentru preoți, învățători, notari și primari să se întocmească o listă a parte, de sigur în vederea ca aceștia să nu beneficieze de amnistie.

———

Constatîndu-se că mulți țărani culeg porumbul de pe cîmp înainte de a se coace și pus în consumație devine vătămător, s'a dat ordin ca sătenii să nu culeagă porumbul până nu va vesti autoritățile comunale, care va merge să constate dacă în adevăr e timpul culesului.

———

Ministerul de interne a cerut prefecturei să'i trimeată un tablou detailat de echipamentul mic, îmbrăcămintea, mare echipament, armătură și cazarmament de care dispunea fie-care corp de sergenți de oraș a polițiilor din acest județ la 3 Martie 1907 și echipamentul efectuat de la acea dată, până astăzi.

———

De care-ce unii primari din comunele rurale trimiteau la pelagroseria din Ungheni bolnavi de alte boale incurabile și aceștia fiind fără mijloace, așa că medicul era nevoit să-i primească, s'a pus în vedere primarilor ca pe viitor să nu trimeată de cât pelagroși.

———

Fițuica liberal-națională din localitate—am numit ziarul *Liberalul*—e gata să dea ortul popei.

Conducătorii ei văzînd restrînsul număr de cititori cari mai simpatizează cu proza ridicolă liberală, încearcă acum să-și creeze un nou fel de cititori, cu ajutorul abonamentelor forțate, patronate de administrație.

O adresă eșită din oficina ziarului liberal local imploră mila Prefectului de județ să aboneze această instituțiune la ziarul „Liberalul“ adăugînd tot odată rugămintea ca „în interesul moral și material al gazetei“, să se impună comunelor rurale obligația de a se abona la acest ziar, achitînd de îndată costul abonamentului de la articolul prevăzut în budget pentru procurare de reviste etc.

Ce credeți că a făcut însă d. Kernbach: Un lucru foarte simplu : a pus pe adresa „Liberalului“ rezoluția că județul nu are necesitate a'și procura ziare politice și ca atare nu se poate satisface cererea.

Fapta vorbește de la sine.

———

In vederea reorganizărei apropiate a asistenței medicale rurale, direcția generală sanitară va întreprinde o anchetă amănunțită în toate județele asupra stărei sanitare a populației dela țară și a mijloacelor celor mai apte de a'i asigura tot ajutorul.

D. dr. Gh Z. Petrescu, însărcinat de direcțiunea generală pentru aceasta, va sosi zilele acestea în localitate spre a aduna din județ elementele ce va crede de folos pentru această anchetă.

———

Mâine Duminică se va face la Tg. Frumos alegerea noului consiliu comunal.

D. judecător Ipolit Mărzescu a fost delegat să presideze biuroul alegerei.

———

Judiciare.—Tribunalul secția II-a judecă azi declararea în stare de faliment a comerciantului Weinștein, dispărut din Iași, în urma cererei parchetului și a creditorilor.

Afacerea prezintă importanță din punctul de vedere al sustragerei de mărfuri vândute și expediate la București, și care au fost oprite de parchet în gara de Nord

*

Cu începere de eri secția de vacanță a tribunalului e presidată de d. judecător Cihodaru.

*

Săptămîna viitoare consilierii compunând curtea de vacanță, vor pleca pentru a presida alegerile județene și comunale din : Dorohoiu, Botoșani și Fălticeni.

*

D. procuror de secție Hamangiu se va reîntoarce din congediu la 1 August, când va pleca d. procuror D. Stoenescu.

———

Despre d. Haret. — Un profesor din provincie scriind directorului nostru în privința anulărilor de la instrucție, anulări făcute cu toptanul de actualul ministru de instrucție d. Sp. Haret, iată în ce termeni apreciază actul samovolnic al teribilului ministru :

...„Haret este o forță dizolvantă socială, căci el voește să provoace anarhie din cauza sectarismului său sec și strîmt. Cei ce-l înconjură sunt de o ființă și de o făptură cu el, spirite mici și vanitoase, dînșii uită solidaritatea profesională și se fac, după vorba fabulistului, coadă de topor.

„O pătură socială cu o anumită menire nu poate trăi de cît din armonizarea celulelor componente către o funcțiune unitară; lipsa de unitate duce la compromiterea menirei sociale a întregei clase. Acești oameni uită că o procedare greșită și pripită, în nenorocita noastră țară, creiază precedente regretabile, care—o dată deschise—vor fi urmate de alții. Odată modul de acțiune Haretist adoptat, însamnă suprimarea de fapt a stabilității funcționarilor, cari ar trebui să se bucure de acest drept legal.

Această chestiune vitală e în tocmai ca un resort al unei mașini, care odată zdruncinat, aduce o turburare corelativă asupra funcționării colective a complexului instrument.“

Cum se vede, naturile independente nu se sfiesc de a califica de monstruos actul d-lui Haret, căci atinge de fapt și de drept stabilitatea profesorilor, așa de greu capatată mai ales pentru cei mici.

———

O vie încăerare a avut loc astă noapte între țiganii ce locuesc în mahalaua Țicău.

O parte din ei cari erau turmentați au tras focuri de armă, în timp ce ceilalți se apărau cu cuțitele.

Mai mulți din ei au fost grav răniți, între care mai grav sunt: Iftimie Dediu, Gheorghe Șubă, Neculai Caldarariu și Gavril Nicolici.

Incăerarea devenise foarte gravă și poliția n'a fost în stare să'i liniștească.

Intervenind compania a III-a din batalionul 4 vânători, ordinea a fost restabilită.

S'au facut numerose arestări.

———

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

București 28 Iulie

Atentat la viața d-lui Miclescu

(*directorul căilor ferate Romîne*)

București. — Eri la ora 1 a fost îndreptat un atentat la viața d-lui director al căilor ferate romîne, Miclescu, pe cînd se afla în trenul de Cîmpina.

La gara Chitila s'a suit în tren un fost frînar în serviciul C. F. R. și care în urma unui accident a rămas fără amîndouă picioarele. Acesta imediat cum a intrat în vagonul unde se afla d. Miclescu, a tras un foc de revolver asupra lui, rănindu-l la picior. S'a produs o panică îngrozitoare printre călătorii compartimentului și d. Vlahuți aruncîndu-se asupra atentatorului a putut să-l împedece a trage al doilea foc.

Starea d-lui Miclescu e în afara de ori-ce pericol, rana fiind inofensivă.

Trenul s'a întors imediat la București. Atentatorul a fost arestat. La primul interogator la care a fost supus, a declarat că a făcut acest atentat din cauza mizeriei în care a căzut în urma nenorocirilor suferite prin perderea picioarelor și posibilității de a mai munci.

Parlamentul se va deschide în Octombrie

București.—Domnii Sturza și Costinescu au căzut de un comun acord în privința chemărei în sesiune extraordinară a corpurilor legiuitoare pe ziua de 10 Octombrie. La această sesiune parlamentară se vor vota legile referitoare la tocmelile agricole astfel că țăranii să facă contractele în primă-vara viitoare, după noua lege a tocmelelor agricole.

Demisia unui deputat liberal

București.—Demisia d-lui Negulescu deputat de Prahova, din comitetul executiv al partidului liberal, e pusă în legătură cu acțiunea începută de d. Stoicescu și bătrânii liberali, în vederea campaniei ce aceștia au de gînd s'o îndrepteze în potriva elementelor generoase din partidul liberal.

Audiența profesorilor la Sinaia

București.—Eri la ora patru a fost primită de către M. S. Regele în audiență comisia profesorilor secondari, protestatori a ilegalităților făptuite de d. Haret, presentînd un memoriu documentat în această afacere. Comisiunea era compusă din d. d. profesori Otescu, N. Ionescu și Gh. Nicolaevici. Audiența a durat mai bine de o oră. M. S. Regele a bine-voit s'asculte pe profesori și a arătat multă bună voință pentru corpul profesoral, promițînd a studia memoriul adresăt cu multă atenție.

D. Spiru Haret în inspecție

București.—D. Spiru Haret a fost în județul Buzău pe moșia Cocirleanca care aparține Casei școalelor spre a ancheta unele neregularități care i-au fost denunțate. D. Ministru al instrucției publice a găsit colosale neorîndueli și substrageri frauduloase, cari sunt atribuite unor funcționari de la ministerul instrucției. Aceste neregularități au fost săvîrșite cu ocazia dărei în arendă a moșiei.

Dimisia d-lui L. Ionescu respinsă

București.—Am anunțat că în urma unui conflict pe care l'a avut d. Luca Ionescu prefect de Prahova cu directorul ministerului de interne, primul și-ar fi dat dimisia din demnitatea pe care o ocupă—demisia i-a fost însă respinsă de d. Ionel Brătianu.

Afacerile din Maroc

— *detalii importante* —

Paris.—O lungă telegramă adresată de însărcinatul de afaceri al Franței la Tanger ministrului Pichon, semnalează amănuntele conduitei eroice a detașamentului însărcinat în ziua de 5 August dimineața cu protejarea consulatului francez. Depeșa adaogă că numeroși streini martori oculari ai vitejiei și prezenței de spirit a soldaților, nu puteau să-și oprească strigătele de admirație.

O telegramă a generalului Drude către ministrul de resboi Picquart semnalează luarea în posesiune pe ziua de 7 August a orașului Casablanca pe care îl apără de la 5 August un detașament de marinari.

Acest detașament a avut doi ofițeri și zece oameni răniți precum și doi oameni uciși apărînd pe agenții diplomatici.

Telegrama adaogă că această apărare onorează pe toți cîți au luat parte la dânsa.

O telegramă a amiralului Philibert relativă la viguroasa atacare a cartierului consulatelor, atac respins în ziua de 7 August dimineața de către marinari francezi și spanioli spun că *cinci marinari de pe crucișătorul Duchay'a au fost uciși.* Marinarii spanioli au avut de asemenea un număr de soldați uciși și răniți. Triburile revoltate contra magzemului au suferit pierderi considerabile mărite prin focurile trase de crucișătorul Galilee și Farbin.

Patru crucișătoare cuirasate au sosit la orele 11 dimineață tocmai la timp pentru a face să înceteze atacul pe care detașamentul n'ar fi putut să-l susție multă vreme. Trupele au fost debarcate după ce timp de 15 minunte s'au tras focuri pentru a se curăți imprejurimile orașului. Debarcarea s'a operat repede de și era o puternică hulă și orașul ocupat. Debarcarea materialului a continuat în timpul nopței sub lumina proectoarelor.

Amiralul Philibert și generalul Drude *au afișat în oraș o proclamație arătînd cari sunt intențiunile Franței.*

O altă telegramă a amiralului Philibert din 8 August, după amiază, semnalează că generalul Drude, care a așezat lagărul în apropierea orașului, *a respins cu vigoare un atac făcut de 5—6000 de călăreți.*

Conferință internațională

Bruxelles.— Procesul-verbal conținînd rezultatul conferințelor comisiunei permanente a zaharurilor va fi semnat spre finele lunei. Anglia, Franța, Elveția, Luxemburg, Peru au anunțat că vor semna. Rusia a comunicat condițiunile adesiunei sale

Se așteaptă respunsul celorlalte puteri.

Regele Siamului în Germania

Wilhelmshoche.— Regele Siamului a sosit și a fost primit de către împăratul Wilhelm.

La Cassablanca e liniște

Tanger.—Crucișătorul Forbin a sosit aici azi de la Casablanca. Acolo liniștea este deplină. Toți fugiții aflați pe diferitele vapoare s'au reintos la locuințele lor, însă orașul este în ruină.

Consulul englez din Mazagam a cerut să se trimeată un vapor englez la Mazagan. Vaporul cerut este deja pe drum.

Din Turcia

Constantinopol.—O ordonanță a ministerului de justiție întroduce oficiul de jude de pace în toate secțiunile districtelor, în tot imperiul nu numai în Macedonia cum se proectase întăi.

Atacurile Mazagamului desmințite

Paris.—Până la orele 11 nu s'a primit la ministerul afacerilor streine nici o știre care să confirme bombardarea orașului Mazagam.

Lupta contra Cholerei

Petersburg.—Crucea roșie rusă a votat suma de 50.000 ruble pentru bolnavii de holeră și a decis trimeterea în teritoriul infectat a mai multor medici. Au fost noi cazuri semnalate între care trei decese. Alaltăeri a fost un caz bănuit urmat de moarte la Petersburg.

După dezastrul din Maroc

Tanger.—Crucișătorul Forbin n'a sosit la Casablanca pe care a părăsit-o eri seara după debarcarea soldaților. Se confirmă că 2000 soldați ocupă orașul. Orașul a fost în întregime jefuit și incendiat. Marinarii au avut 2 morți și 15 răniți.

Crucișătorul spanol Rio de la Plata a sosit. Se semnalează crucișătorul Jeanne d'Arc.

Resbunare anarhistă

Sosnovice.—Eri într'o cofetărie lîngă gară un tînăr a fost ucis cu focuri de revolver de către alți trei tineri. E probabil vorba de un act de răsbunare.

Se presupune că acei trei tineri primiseră mandatul de a anunța decisiunea de a'l ucide.

Noi năvăliri in Maroc

Paris.—Depeșele din Tanger reproduse de ziare spun că circulă svonul că 800 de mosleni conduși de agentul provocator Maclain ar merge asupra Magadorului.

Ziarul Dailly Telegraf privește asemenia, vești relative la aceste noi atacuri.

Ing. B. DIAMANT & Co.

BIROU TECHNIC

Adresa-Telegrafică S. DIAMANT Iași

INSTALAȚIUNI DE LUMINA

(după cel mai nou sistem)

și

Transmisiune de forța electrică

toate accesoriile pentru

INSTALAȚIUNI ELECTRO—TECHNICE

Instalațiuni de apă și ventilațiuni

Incălziri centrale prin calorifere

Mașini agricole, Automobile

Mașini de aburi, cazane cu aburi, pompe armaturi, curele, uleiuri minerale; motoare: cu gaz aerian, Cenzină, petroleu antracită etc. Turbine

Instalațiuni de mori, de fabrici de spirt, cărămidării etc.

MAȘINI pentru fabricarea GHIEȚEI

Mașini unelte de tot felul

Proecte și devize la cerere pentru or ce instalațiuni

Ori ce deviz prezentat de o firmă de concurență se efectuiază cu preț redus

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindică sigur boalele de stomac, intestine, ficat, rinichi, beșica udului, artritism, diatesa urică, etc.

Cu aceste ape se poate face cura la domiciliu tot așa de bine ca și la izvore

Isvorul No. 1 este apa cea mai higienică și digestivă, baută la masă cu vin sau simplă.

Pentru comande a se adresa farmacistului **IOAN WERNER**, Furnisorul Curței Regale,—**Iași.**

Vaccinări și revaccinări

practică

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

EMIL D. LEFTER

fost judecător de instrucție

AVOCAT

Consultațiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.

Iași, Str. Carol 14

DE INCHIRIAT

cu începere de la 26 Octombrie 1907

CASELE din strada Carol 12

A se adresa d-nei Jora, str. Carol.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată țara 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER „

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

B U C U R E Ș T I

Agent principal pentru Iași : *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot dela mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di : 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.
și Iași la Konya, Racoviță Marcus farmaciști

TIPOGRAFIA H. GOLDNER IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

UVRAGE

în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A 'DR GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié, preparat de către **PAUL GAGE**, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca **Purgatif** și ca **Depuratif**.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiilorĭ depărtate de ajutorile medicale* și *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltuelĭ considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca **Purgatif** *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ frageți si bătrănilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de SESÉ-DECI ANI a demonstrat que **Elixirul de Guillié** preparat de către **PAUL GAGE**, est de uă eficacitate incontestabilă contra **FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE** in **BOLELE FEMEILŌRI, COPIILŌRI, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.**

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ : **Farmacie FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of 30 c.

Raym^d **GARIEL,** 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 22
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 2 à 6 Places.....	7 »

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix : 0f 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Iași — Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17.

5 Bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 Bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 30 „

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Directori: Gh. GHIBĂNESCU şi LASCAR ANTONIU | Anul IV.—No. 207.—Marţi 31 Iulie 1907

Banca ţărănească

— Din Rusia —

Pentru a scoate pe ţaran din condiţiile grele în care l'a aruncat lipsa de pămînt, s'a preconizat aiurea organizarea unei bănci cu un credit foarte mare şi pe un timp îndelungat. O astfel de organizare există în Rusia sub numele de Banca ţărănească şi are foarte mulţi admiratori; la noi sunt de asemeni mulţi susţinători ai unei Case rurale asămănătoare băncei ţărăneşti ruseşti, care ar veni în ajutorul ţăranilor în cumpărarea pămînturilor şi ea formează chiar unul din punctele principale ale programului agrar al partidului liberal.

Am crezut necesar de a scoate în relief foloasele pe care le-a adus această instituţie în Rusia şi cum condiţiile economice ale proletariatului agricol de acolo şi cu acelea de la noi sunt identice, s'ar putea vedea în cît această bancă ţărănească, ar fi şi la noi, de folos.

Banca ţărănească din Rusia a fost instituită în 1883 de către ministerul Bunghe. Toate datele de la crearea băncei şi pînă în prezent vorbesc, se pare, în folosul ei. La douăzeci de ani, banca ţărănească a cumpărat pentru mai mult de patru sute milioane ruble, aproape 7 milioane de deseatini de pămînt; în o serie codtinuă de ani începînd de la 1898 şi pînă la răsboiul ruso-japonez, banca a plătit de la 50—60 de milioane ruble şi a trecut în mîinile ţărăneşti de la 771,000 pînă la 851,000 de desiatine de pămînt. Mulţumită acestui sistem, în fiecare an, de la 120—132 de mii de capi de familie, au putut căpăta pămînt sau au mărit partea de pămînt avută.

Trebue să adăugăm de altă parte că ţăranii plătesc regulat cîşturile cuvenite şi banca e foarte rar nevoită a relua pămînturile date din cauza încetărei de plată. Mulţumită acestor plăţi la timp, pînă la începutul anului 1904, au rămas în urmă cu plata numai 37,672 de desiatini din 7 milioane cumpărate cu o datorie de 2,317,000 de ruble, din 400 de milioane şi mai bine de ruble avansate.

Banca ţărănească a fost organizată de stat dar cu condiţia ca să poată cît mai curînd eşi de sub tutela statului şi să poată funcţiona independend şi pe propriile ei puteri. In scopul acesta banca a emis la crearea ei acţiuni cu 5 jum. la sută şi s'a fixat pentru cheltueli de administraţie încă 1 la sută peste procentele de creşterea şi amortisarea datoriei. Cum pentru amortisarea datoriei ţăranilor s'au fixat termene relativ scurte, 24 pînă la 35 de ani s'a luat pentru această operaţie de la 1—2 la sută pe an. Mulţumită acestor plăţi anuale au fost forţaţi ţăranii de a plăti 7 jum. la sută pentru împrumutul pe 34 de ani şi 8 jum. la sută pentru cel de 24 ani. Cu toate aceste procente uimitoare ţărănii au năvălit în cumpărarea pămîntului.

In 1884 ei au cumpărat prin ajutorul băncei ţărăneşti 210 mii de deseatine de pămînt pentru care au plătit 11 milioane ruble cu un avans de 9.5 milioane; în 1885 au cumpărat 318 mii de deseatini cu 16.5 milioane cu un avans de 13.7 milioane, iar în 1886, 249 de mii, de desiatini cu 13.4 milioane, cu un avans de 11 1 milioane. Aceste cifre arată în ce condiţiuni desavantajoase au fost cumpărate pămînturile de către ţărani şi cu toate astea progresul pe care l'a făcut banca. D. Herzenstein într'un articol publicat în colecţia Dolgoruki şi Petrunkevici din volumul Chestia agrară, spune:

„Nici de cum nu sunt îndreptat de a micşora valoarea acestei bănci ţărăneşti şi nu pot privi cu indiferenţă la faptul că ţăranii au putut să-şi mărească averea lor cu 7 milioane de desiatini. Ştiu pe de altă parte că în nici o ţeară unde guvernele se ocupă cu lărgirea averei ţărăneşti n'au ajuns la astfel de rezultate şi că banca noastră ţărănească ocupă un loc aparte. Totuşi dacă privim în condiţiile în care ţăranii cumpără acest pămînt şi dacă observăm influenţa pe care o are acest preţ asupra lucrărei şi mobilizaţiei acestui pămînt, vom vedea cum banca ţărănească în condiţiile de azi nu va scoate pe ţarani din nevoie."

Asupra acestor părţi nefaste din organizaţia băncei ţărăneşti vom reveni într'un viitor articol.

Dr. I. Duscian

Susţinatorii d-lui Haret

Ziarele liberale găsesc că s'a terminat campania îndreptată în contra decisiunilor arbitrare şi ilegale ale ministrului Instrucţiei publice şi că presa conservatoare a desarmat faţă de argumentele puternice ale d-lui Haret pe baza cărora acesta a săvîrşit numitele ilegalităţi.

Campania n'a încetat, ea este astăzi tot aşa de violentă ca şi la începutul ei. Profesorii sunt hotăriţi a merge în faţa Contenciosului înainte de 7 August, iar la sfîrşitul lunei viitoare vor ţine un congres de protestare în potriva ilegalităţilor d-lui Haret.

Dacă este cineva care bate in retragere e ministrul instrucţiei publice. Prin diferite comunicate mai mult sau mai puţin oficiale s'a publicat în ziarele liberale cîteva propuneri profesorilor, dacă vor înceta această campanie. Aşa, unora li se promite că vor rămîne la locurile lor; iar altora cari au numai o specialitate şi cari au fost eliminaţi din învaţămînt li se promite că vor fi şi ei numiţi, dacă se vor astîmpăra. Aceste momeli făcute cu un scop meschin, căci cedînd profesorii, vor lăsa să treacă termenul de prezentare la Contencios iar în urmă vor rămîne înşelaţi, nu au dat nici un rezultat; profesorii au respins ori ce tîrgueli cu d. Ministru şi voesc dreptul lor şi intrarea în legalitate.

Iar pe de altă parte ne întrebăm dacă d. Haret se simte aşa de puternic în hotărîrea sa pentru a reveni din vreme în vreme cu explicaţii asupra deciziunii luate şi de ce presa liberală nu încetează de a publica zilnic articole semnate de persoane mai mult sau mai puţin ignorate susţinîndu-l.

Aşa, în numărul ultim al „Voinţei" găsim un articol de un domn Moisil, profesor la Tîrgu-Jiu, care susţine decisia d-lui Haret. Şi cum n-ar susţine-o d. Moisil care n'are nici o diplomă universitară şi care vegetează în învăţămînt graţie milei pe care o inspiră poziţia sa nesigură în viaţă.

Cu astfel de susţiitori d. Haret nu va face faţă campaniei pornite în potriva sa, care numără pe cei mai de samă profesori, toţi titraţi şi întăriţi în locurile lor prin examenele date.

Nu; campania va continua şi d. Haret va fi nevoit să cedeze sau să rămîe în învăţămînt cu dăscalaşi ca d. Moisil.

Atentatul din gara Chitila

Un atentat a fost săvîrşit alaltă-eri asupra d-lui G. Miclescu, Directorul General al C. F. R.

Din fericire crima n'a izbutit şi d. Miclescu s'a ales numai cu o uşoară rană.

Atentatorul este un fost funcţionar al C. F. R., rămas infirm pe urma unui accident şi nemulţumit de pensiunea pe care i-o serveşte azi Direcţia C. F.

Atentatul săvîrşit în gara Chitila este o crimă socială, căci în situaţia frînarului Zurioiu se pot găsi mulţi funcţionari ai C. F. R. De aceea atentatul acesta merită întreaga noastră luare aminte.

Direcţia Generală a C. F. R. ie la noi o instituţie de Stat; fiecare mişcare a ei e în chip necesar, îngrădită de lege. Din această cauză ea n'are libertatea de-a se pronunţa de urgenţă şi după circumstanţele de fapt, asupra fiecărui caz în parte.

Intîrzierile acestea au rîdicat totdeauna proteste împotriva direcţiei Generale. E încă în mintea tuturor campania dusă în Parlament de către directorul nostru, d. Lascar Antoniu, cînd cu cazul funcţionarului al cărui copil a fost tăiat de tren şi apoi campania de presă cu prilejul nenorocitului accident de lîngă Sîrca.

Atentatul din Gara Chitila, săvîrşit asupra însăşi persoanei Directorului general al C. F. R., pune azi din nou în discuţie această chestiune şi pune şi mai mult în evidenţă nevoia unei reforme în această materie.

Ceiace se impune este negreşit, asigurarea obligatorie a funcţionarilor C. F. R., şi pe cît posibil asigurarea la o societate particulară, străină cu totul de Direcţia C. F. R.

Cu chipul acesta orice accident întîmplat unui funcţionar va fi de urgenţă rezolvat; iar pe de altă parte, se va scoate, odată pentru totdeauna, din capul celora cari cad victima vre-unui accident, că funcţionarii superiori ai C. F. R., sunt răspunzători de accidentele ce li se întîmplă şi mai cu seamă răspunzători de cuantumul despăgubirilor băneşti ce le acordă Direcţia Generală.

Cinstea în presă

„De la o vreme încoace s'au înrădăcinat în presa noastră o serie de moravuri ce jignesc adînc cinstea şi demnitatea profesiei de ziarist.

Se pornesc campanii în potriva diferiţilor oameni şi funcţionari ai Statului, din motive necunoscute, sau, în ori-ce caz, inavuabile. Se înserează tot felul de infamii; calomnia se ventilează cu aceiaşi uşurinţă ca şi cînd ar fi vorba de un fapt divers. Nu se ţine seamă de cinstea şi valoarea nimănui. Oamenilor celor mai de seamă, în faţa cărora nimeni n'ar îndrăzni să rostească vre-un cuvînt cît de puţin jicnitor, li se aruncă, prin publicitate, la adăpostul cavalerescului anonimat, cu o seninătate încremenitoare, acuzaţiile cele mai grave, în termeni de o trivialitate ce nu suferă comparaţie.

Citind asemenea lucruri, fără să vrei te întrebi dacă cei ce le-au scris,—sau mai bine cei ce i-au inspirat şi le-au îngăduit să le scrie,—mai sunt în stare să aprecieze beneficiile morale ale cinstei".

Aşa începe, *Voinţa Naţională*, care ca şi *Independenţa română* au început să devie ziare moralisatoare, un articolaş. Ai crede cetindu-l, că ziarul oficios al liberalilor e oficina cinstei presei româneşti aşa de sus şi curat îşi ridică tonul. Şi uită nefericita gazetă că nu e mult de cînd directorul ei a fost tratat de d. Costinescu de infam, căci în armonia complectă a tuturor gazetelor cu ocazia răscoalelor şi concursului dat de camerile conservatoare guvernului liberal, singura presă liberală n'a încetat de a continua de a duce campania ei murdară şi necinstită.

Cînd în toate redacţiile fără nici un imbold exterior s'a simţit necesitatea unei acţiuni comune, numai în redacţia *Voinţei* şi *Independenţei* directorii lor nu au găsit minutul de înălţare sufletească dorit şi a trebuit ca d. Costinescu să îi aducă la rezon pe prea zeloşii sei ciraci.

Aceste fapte de şi caracteristice mentalităţei cinstite ale puritanilor liberali—se zicem că au perit în negura vremei de şi sunt numai şease luni de atunci; dar sunt fapte mai recente cari pun în evidenţă cum pricep ziarele liberale cinstea în polemică.

Nu mai departe în chestia profesorilor, prinsă între argumentele solide ale tuturor acelora din oamenii politici cari au combătut arbitrarul d-lui Haret, *Voinţa* a recurs la subterfugii necinstite, la schimbări reutăcioase şi interpretări necavalereşti a faptelor invocate împotriva ministrului instrucţiei publice. Am văzut cum a făcut din declaraţia d-lui Bădărău, publicată în ziarul nostru, relativ la contencios, o declaraţie favorabilă d-lui Haret, cînd fruntaşul nostru s'a exprimat energic în potriva actelor ilegale ale acestui ministru sectar şi a promis concursul său profesorilor în faţă contenciosului.

In N-rul său de la 25 Iulie *Voinţa Naţională*, pretinde din nou o infamie, cum că d. C. Arion ar fi desaprobînd campania profesorilor în potriva anulărilor d-lui Haret. D. C. Arion, care n'a spus o iotă în sensul acesta, e nevoit să vie cu o desminţire şi să declare că nu numai că găseşte logică presentarea profesorilor la contencios dar singur va asista înaintea Curţei de Casaţie pe toţi profesorii din Buzău.

Iată cîteva mostre din felul de a fi al *Voinţei* şi totuşi această gazetă care nu e zi, că să nu elaboreze în oficina ei, vr'o infamie, vr'o minciună, are pretenţii de a da tonul cinstei şi corectitudinei în presa noastră şi se ridică la rolul unui ocrotitor al moralităţei.

Continue *Voinţa* pe calea apucată, noi vom continua a duce aceaşi campanie dreaptă şi energică şi nu ne sinchisesc nici aprobările, nici desaprobările acestei mari foi liberale; certificatele de bună purtare şi cinste nu s'au dat nici o dată de acei ce n'au ştiut ce îi această bună purtare şi cinste şi nici de data asta nu le va da *Voinţa Naţională*.

OAMENI ŞI LUCRURI

PLAJA...

Dacă în adevăr maestrul Caragiale e în căutare de subiecte pentru comediile sale de moravuri naţionale, ar face bine să urmărească în polemica ziarelor noastre chestiunea desfiinţărei plăjei „Mamaia", la Constanţa, sau mai drept strămutarea într'un alt punct al superbei instalaţiuni care face renumele artistic, comoditatea şi frumuseţea acestei plaje.

Cine a petrecut cîtva timp măcar în acest punct, unicul contact cu Marea *noastră*, cunoaşte minunata podoabă cu care a fost înzestrat marele nostru port, cunoaşte splendoarea şi farmecul „Mamaei"—una din cele mai frumoase plaje ce se pot găsi în Europa. Prin una din acele capricioase întîmplări ale naturei, avem aici ţărmul mării pe o vastă întindere format şi pregătit pentru deliciul privirei şi a simţurilor; avem acea odihnitoare şi largă bucată care aparţine în acelaşi timp şi mării şi uscatului, acoperită de un nisip fin, abundent, argintiu pe care rînd pe rînd îl scaldă valurile albastre de apă şi valurile albe de soare, minunata plajă de unde poţi privi pînă în infinite depărtări jocul apelor, poţi urmări valul imens ce vine să se fărîme la picioarele tale în unde fine, subţiri şi domoale şi care se reîntorc în matca uriaşă după ce au muiat şi au frămîntat nisipul alb şi strălucitor al plajei, răcorindu-i întinderea şi împrejurimea.

Fireşte,—e un noroc pentru modestul şi nu de mult românizat oraş vecinătatea mării în general şi a excelentei plaje în deosebi. De aceea cu drept cuvînt s'au făcut mari sacrificii cu instalarea gării şi a băilor în acest punct. Socotelile însă au fost făcute pentru statornicie ne ţinîndu-se seamă că peste puţin guvernul se va schimba şi odată cu el—politica locală. Iată însă că acesta din urmă *cere* desfiinţarea, dărîmarea tuturor instalaţiunilor şi facerea altora nouă; ba—cere în acelaşi timp *facerea* unei alte plaje, acea dela Mamaia aparţinînd unui... regim condamnat de opinia întreagă a ţării.

Nimic de mirat în toate acestea. Cunoaştem de mult politica schimbărilor de regim care aduc după ele o sumă de mici ciocniri şi revoluţiuni..... gospodăreşti. Bunăoară se strămută un fănar dinaintea casei adversarului ori se astupă un canal; se reziliază contractul vreunei instituţiuni aşezată în casele lui ori îi se strămută nevasta — care e profesoară— în... Dobrogea şi aşa mai departe. Dar după cum nu se găsise încă mijlocul de a lipsi de soare pe adversarul politic—şi ar fi foarte logic ca în timp de opoziţie adversarul să zacă în întuneric, lumina aparţinînd numai celor dela putere —tot astfeliu e ceva cu totul nou şi ingenios strămutarea plajei dela „Mamaia" De aci ar fi un singur pas până la o deciziune a autorităţilor ca marea însăşi să se mute de lângă proprietatea cutărui.... adversar, în caz cînd acesta nu consimte să renunţe el însuşi la priveliştea mării.

Dar cu sau fără frumoasele instalaţiuni, cu sau fără „crearea" unei alte plaje, tu vei rămânea aceiaşi, eternă şi măreaţă Mare şi cu aceiaşi trufie suverană îţi vei aduce undele albastre, largi, domoale pe nisipul alb şi fin al „Mamaei"; vei rostogoli cu aceiaşi furie valurile mari şi vei cânta cu aceiaşi armonie a valurilor mici,—vei râde cu aceiaşi nemuritoare indiferenţă de viaţa noastră trecătoare, de micimile şi pasiunile noastre de o zi, chemîndu-ne în sunetele statornice şi uniforme ale cântecului tău în sînul uitării şi al veşniciei.

Rodion

Tovarăşii lui V. Cogălniceanu

Ca o deslusire asupra vinovăţiei ori nevinovăţiei lui Vasile Cogălniceanu pe cari unii—tocmai cei vinovaţi—voesc să'l facă a ispăşi păcatele şi greşelile tuturor, îmi voi permite a pune în vederea tuturor fapte cari par a fi ignorate de toţi; deşi se petrec de mai mulţi ani sub ochii noştri.

Este o revistă obscură, necunoscută tîrgoveţilor, dar foarte răspîndită la sate. Această revistă este intitulată *„Şezătoarea Săteanului"*, *revistă poporanistă a mişcărilor culturale şi economice.* **Director şi proprietar** *G. Dumitrescu-Bumbeşti.*

Şi pentru înţelegerea tuturor, trebue să spun că acest G. Dumitrescu-Bumbeşti este inspectorul băncilor populare şi cel mai cu autoritate după Directorul băncilor. Ba era, sub d. Duca, cel care făcea totul în numele şi cu consimţimîntul său.

Se înţelege influenţa ce are acest poporanist inspector asupra agenţilor băncilor, şi asupra învăţătorilor cari conduc de fapt toată reţeaua băncilor care acopere ţara întreaga. Prin această influenţă, Revista „Şezătoarea Săteanului" era răspîndită pretutindeni în sate; fie-care bancă populară şi fie-care membru din comitet fiind silit a se abona prin agenţii subalterni ai proprietarului şi Directorului, care este d. Bumbeşti.

Inainte de a arăta ce se scria în această revistă, cred că e interesant a se cunoaşte şi comitetul de redacţie. Iată-l: Cameniţă C. M., Cercel C.-tin, Cujbă Sergiu, Curţiu Vasile, Dumitrescu Al. T., G. Dumitrescu-Bumbeşti, Gomoiu V., Jornescu C., *Vasile Cogălniceanu*, Petrescu D., Postelnicescu, Ţunescu C.

Adică inspectorii şi controlorii băncilor populare, în majoritate. Restul învăţători conducători de bănci şi persoane cunoscute prin ideile lor *prea înaintate.* Pe unul dintr'aceştia, d. Cujbă, cunoscut prin amestecul său la Kişinău, d. Stere l'a trimes să liniştească pe ţăranii revoltaţi din jud. Iaşi, fără nici o scrisoare, spunîndu'i „că numele său e de ajuns să liniştească spiritele". Acest Cujbă socialist fugit din Rusia, este şef de birou la băncile populare; dar făcea mai mult serviciu *exterior.* In sfârşit aceasta poate că nu însemnează nimic. Să dăm ceva din conţinutul revistei Şezătoarea:

„După miezul nopţei, când lumea s'a răspândit dela serbarea pe care revista noastră a dat'o la 2 Februarie a. c., la Ateneul din Capitală, am eşit şi noi din această mândră clădire, cu sufletul plin de bucurie, cu mulţumirea omului care a făcut un bine". E vorba aci de conferinţa d-lui Vasile Cogălniceanu asupra *invoelilor agricole*, conferinţă publicată apoi în această revistă şi care coprind ideile şi părerile pentru care dl. Vasile Cogălniceanu este acum socotit ca instigator al revoltelor ţărăneşti. Dar să continuăm.

„Şi avem cuvinte ca să fim mulţumiţi; căci ce răsplată mai mare poate fi pentru noi decât aceia *de a vedea, zi cu zi, lărgindu-se marginele cercului nostru, pentru a se face loc la noi ostaşi?*".

Adevărul este aşa. La ideile revoluţionare propovăduite prin această revistă, sub cuvânt de revendicări economice, se adăpau din ce în ce, zi cu zi, cum spune revista Băncilor populare, tot mai numeroşi săteni, fiindcă se ţineau *şezători* adică întruniri publice la sate, şi aci se vorbea de rolul băncilor populare de a desrobi pe săteni, cumpărând moşiile boereşti. Să urmăm mai departe:

„Dela începutul existenţei sale, *„Şezătoarea săteanului* a dat *multe serbări, dar nici una* în Capitală..... Despre toate ne amintim cu drag, şi pe toate le avem însemnate pe răbojul nostru. *La 2 Februarie am adunat altă lume şi i-am vorbit altfel; dar tot cum e felul nostru*". Adică comitetul inspectorilor băncilor populare socoteşte ca vorbit de el, ceiace a vorbit d. Vasile Cogălniceanu. Atunci de ce s'a mai arestat d. Cogălniceanu, care nu era decît un mosafir, un tovarăş, dacă voiţi, la comitetul Băncilor populare, o instituţie de stat, pusă sub privigherea statului şi condusă de funcţionari ai statului? Mai departe.

„Dl. V. M. Cogâlniceanu, vlăstarul marelui Cogâlniceanu, cu o voce deslusită, într'un graiu românesc şi cu o vorbă de om cu minte şi cu carte, a povestit adunărei starea ticăloasă în care se găseşte ţăranul, descriind viaţa lui de rob, robie consfinţită de învoelile agricole de astăzi."

Nu zic, că Cogălniceanu n'o fi spus cu-

vinte de om cu minte şi bun patriot, fiind-că, în conferinţa sa a arătat multe din relele şi abuzurile de care suferă ţăranul nostru; dar mă întreb ce o fi putut şi cât or fi putut spune sătenilor adunaţi la şezători, d. Bumbeşti, inspector la bănci şi alţi învăţători tot aşa de mărginiţi în cultură ca şi el? Şi ce impresii o fi lăsat la sate; şi ce idei ar fi suggerat în mintea sătenilor conferinţele economice ale d-lor Cujbă, Morărescu, Mîndricel şi alţi socialişti cari slăveau pe d. Haret la congresul băncilor populare, când vedeau ce scrie însuşi d. Haret? Nu învinuesc; la numai mă întreb şi întreb pe cei de ci Voinţa Naţională, ce zic? Dar să mai dăm ceva din Revista Băncilor.

„Am învăţat şi câte-va pilde de la această serbare. Intre altele am văzut că *ţăranul are prea puţini prieteni....* Timpul care ne va ajuta, *va rîndui fiecăruia răsplata pe care o merită*". Pilde nu prea văd aci, dar văd că d. inspector al Băncilor populare bagă idei periculoase în mintea ţăranului, prin revista sa.

După acest prolegome din partea comitetului băncilor populare, urmează în revistă conferinţa d-lui Vasile Cogălniceanu. Cine are curiozitatea a vedea dacă omul acesta a avut dreptate ori nu, n'au decât să citească Revista „Şezătoarea Săteanului" No. 2, anul IX, pag. 36 şi următ. Ceia-ce m'a determinat a scri aceste rînduri nu este de a aduce vr'o îngreuere a situaţiei lui Cogălniceanu, care după mine a fost poate singurul sincer şi încrezător unor idei de dreptate şi umanitate. Şi multe din criticele sale au fost drepte, prea drepte. Dar ceia ce mă miră e faptul că Cogălniceanu, care este făcut vinovat, era numai un colaborator al unei organizaţii care lucra cu toată autoritatea ce'i da situaţia influentă a băncilor populare.

Şi ca să fie lămurire deplină asupra rolului Revistei, d-l inspector Bumbeşti, să dau şi următorul apel ce face d-lui, tuturor *obidiţilor* de la sate (pag. 64 acelaş No.).

Sub titlul „*Glasul obidiţilor*" iată ce scrie Revista Băncilor populare:

„Revista *Şezătoarea Săteanului*", nu este numai un organ de răspîndire a luminei în pătura de jos a poporului romînesc, ci şi un organ de luptă pentru îndreptarea tuturor relelor care bîntue populaţia rurală.

In această din urmă calitate, *ia 'şi propune ca sub rubrica de mai sus,* care **în viitor va figura regulat în paginele ei**, să dea în vileag toate nedreptăţile şi mizeriile pe cari sătenii noştri vor avea nenorocirea să le îndure din partea or şi cui ar fi. *Aşa dar sătenii asupriţi au cuvîntul*".

Ca încheere cred că e spre folosul cunoştinţei tuturor să spun, că imediat după căderea partidului conservator de la cîrmă, d. Haret ministrul instrucţiunei şi care este idolul acestui comitet al Revistei, a chemat pe proprietarul şi directorul Revistei şi i-a pus la dispoziţie *două zeci de mii de lei,* ca să potolească revoltele. Fireşte, cei ce le provocase puteau mai bine şti ce trebue să facă. Greu îşi va ţine făgăduelele pe care au fost nevoiţi a le face sătenilor.

Cui a distribuit d. Bumbeşti aceşti bani, nu ştiu. Ce mai pot adăoga este cîteva notiţe asupra a doi din eroii de la Bănci.

G. Dumitrescu Bumbeşti, fost învăţător la Gorj, om fără nici o cultură generală. Activ şi ambiţios, neastîmpărat, iubitor de chefuri şi petreceri şi socotindu-se ca un şef al învăţătorilor prin autoritatea şi influenţa ce i-o dă situaţia sa la Bănci.

Morărescu, învăţător la Arsaki în Vlaşca, unde a fost permutat de consiliul permanent de la instrucţie, de guvernul liberal, sub invinuirea că facea agitaţii socialiste la comuna din Prahova unde era învăţător. Mai tîrziu prin scrisori adresate d-lui Haret, s'a împrietenit—după ce d. Haret a căzut de la putere—şi a fos apoi primit în cercul devotaţilor săi, recomandat la Bănci, ca şi ceilalţi devotaţi, cari conduc Băncile populare.

Concluzia s'o tragă fie-care şi să înţeleagă acum rostul acestora la Băncile populare şi rolul şezătorilor de la sate în mişcarea ţărănească. **X. Y.**

OPINIA LA HUŞI

(*Corespondenţa particulară a „Opiniei„*)

Mă grăbesc a vă relata faptele la ordinea zilei:

1) *Societatea Munca* organizată în Huşi din iniţiativa d-lor Iorgu Berea, Dr. Lupu, Al. Boldescu şi alţii, se va întruni în ziua de 25 August a. c., spre a procede la formele de îndeplinit pentru înfiinţarea unei pitării cooperative, după modelul celei de la Galaţi. Cheltuelile necesitate de această pitărie vor fi de 35,000 lei, iar capitalul vărsat e numai de 10,000 lei.

Oraşul Huşi sufere de pitării, căci cele actuale fac o pâne imposibilă de mâncat. In acest scop cetăţenii Huşeni au hotărât să facă o pitărie sistem nou. Cum dară se întimpină greutăţi la vărsarea capitalului, iniţiatorii aşteaptă întrunirea de la 25 August, spre a şti ce să facă. S'au făcut acţiuni de 25 lei, şi au subscris pînă acum 2 cîte 40 acţiuni, 4 câte 20 acţiuni, unul a subscris 15 acţiuni, 2 cîte 12 acţiuni, 4 cîte 10 acţiuni, 4 cîte 8 acţiuni şi 47 cîte o acţiune. Total 10000 lei vărsaţi la casa de depuneri şi consemnaţiuni.

2) Ziarul liberalilor „*Gazeta Fălciului*" a reapărut în vederea alegerilor comunale. Tonul însă în care e scris de data asta diferă de cel din opoziţie. Proprietarul ziarului e d. dr. I. Munteanu, care faţă cu situaţia creată lui de N. Cişman, în accente pline de desgust constată debandada din tabăra liberală şi caută a aduna în juru-i cadrele liberale la toxinul faptelor de edilitate.

Reuşi-va însă? Ne place a crede, mai ales că epoca cărdăşiilor nocturne şi ilicite, trebue să înceteze cum şi întrebuinţarea banului public pentru săturarea ciracilor.

3) *Captarea apei pentru Huşi.* Se zice că în curînd d. Tancred Constantinescu, va fi adus la Huşi ca să facă sondaje complecte pentru îndestularea Huşilor cu apă. D. Constantinescu e un eminent inginer hidraulic şi credem că cercetările sale vor fi încoronate de succes, indestulând Huşii cu apă. Dorim din suflet acest lucru, căci şi azi Huşii au rămas la cişmelile lui Gr. Ghica-Vodă din 1851, iar din cauza defectuosităţei conductelor se pierde foarte multă apă de la izvor până în oraş.

4). A făcut mare senzaţie in oraşul nostru reportajul tendenţios al ziarului din Iaşi „*Evenimentul*" cu privire la incidentul magistratului C. Vasiliu. Ca autori ai acestui reportaj se vorbeşte pe aici a fi d. Gr. Vericeanu, care ca avocat a avut dese incidente cu magistraţii, cum şi d. C. Pivniceriu, care crede că a venit momentul a da loc firei sale impulsive, pentru a face dintr'un fapt divers armă de luptă. Cei de la Huşi cunosc altfel incidentul şi familia domnişoarei cea întâiu poate spune cum s'au petrecut faptele. Dar adevăratul vinovat nici nu mai stă azi în Huşi, deci nu prezintă nici un interes pentru autorii reportajului, căci nici magistrat nu era, nici valoare de cetăţan huşan nu avea, ca să se împedece de el.

Năpustirea făcută asupra persoanei d-lui C. Vasiliu e considerată la noi mai mult ca un şantaj, cu atât mai mult cu cât o gazetă politică de partid s'a pretat la aceasta.

Ori care ar fi partea de vină a d-lui C. Vasiliu, încercarea ziarului ieşan e o manoperă ce nu se poate califica.

Cor.

Litere-Ştiinţe-Arte

Presa întreagă a ţărei şi revistele literare nu mai puţin au atribuit morţei marelui pictor Grigorescu însemnătatea unui doliu naţional, întrucît s'a stîns din viaţă activitatea cea mai rodnică pe terenul picturei naţionale, atît de lipsită de mari talente originale.

Cel puţin însă de astă dată doliul n'a fost mărit prin constatarea că artistul a murit nerecunoscut şi nerăsplătit: bătrînul maestru, după o fecundă activitate şi o îndelungată muncă artistică 'şi asigurase pe deplin bătrîneţele şi a lăsat o însemnată moştenire.

A afirma că artistul a fost „răsplătit" după merit, ar fi absurd. Cine a putut vre'odată socoti şi fixa valoarea unui cap d'operă de artă? Preţul unui atare produs se stabileşte de ordinar foarte tîrziu, după consacrarea artistului, poate chiar după moartea lui. Drept este că în cazul marelui artist Grigorescu lucrurile s'au petrecut ceva mai îmbucurător. Marele talent a fost din timp recunoscut şi publicul, sub impulsul puţinilor cunoscători, a rivalizat în a poseda cîte „un Grigorescu", după termenul uzual.

Nu ne putem împiedeca de a face o comparaţie între viaţa defunctului pictor şi între acea a unora din cei mai mari scriitori ai noştri, bunăoară Eminescu, Creangă, ambii morţi în cea mai mare lipsă, deşi talentele lor uriaşe fusese de mult recunoscute, proclamate.

Literatura, într'o ţară mică cum e a noastră, oferă un cîmp mult mai mic pentru satisfacerea materială a artistului; iar cercurile înalte oficiale sunt mult mai puţin dispuse a încuraja şi a răsplăti munca şi geniul literar de cum se face pentru un alt gen de artişti, pictori şi sculptori. In general—o carte nu are puterea rentabilă a unui tablou. Cartea are nevoie de mii de cetitori, tabloul —de un singur amator.

*

C l u b u l Franklin din Filadelfia a aşezat într'una din săli un bas-relief de bronz, care înfăţişează profilul lui Charles Brockden Brown, cel dintâi romancier american. Acesta a fost într'adevăr, istoriceşte, cel dintâi om de litere al Statelor-Unite. Pentru prima oară îndrăzni un americam să'şi consacre viaţa exclusiv literaturei. Născut în Filadelfia, în 1771, el îşi publică la 27 ani cel dintâi roman, o istorie terifiantă în genul atunci la modă, în Anglia, al Annei Radcliffe. Dar dintr'odată, Brockden Brown afirmă îndrăzneala şi superioritatea americană. El îşi întrecu numai decât modelul. Scriitorul compunea dintr'odată cinci foiletoane; el scria primul capitol fără măcar să fi posedat planul romanului. Condeiul său fugea pe hârtie de la opt dimineaţa până la unsprezece seara. La treizeci de ani el îşi scrisese cele şase romane cari îi făcură reputaţia. Din nenorocire, îi se întâmpla de multe ori să-şi uite eroii în drum. Deviza lui era: să'l ducă pe cetitor până la cel mai înalt grad de excitare, şi apoi să facă a izbucni catastrofa în modul cel mai neaşteptat şi brusc. Era poate ceva bolnăvicios în graba cu care scria. Intr'adevăr, Brown a murit la 41 de ani

*

Scriitorul italian Edmondo de Amicis, foarte cunoscut publicului românesc prin lucrări politice, a tipăriţ acum o culegere de 15 nuvele sub titlul de: Nel regno dell'amore"—în regatul iubirei. Despre unele din aceste se zice că sunt scrise cu o mare putere de imaginaţie şi simţire care pun pe d. de Amicis în rîndul marilor scriitori romantici ai vremei noastre

*

Ultimul număr din „La Revue" conţine un „jurnal" intim în care sunt notate cu amănunţimi cele din urmă zile—zilele de agonie a papei Leon XIII. Toate peripeţiile boalei, detaliile operaţiunilor suferite de marele bolnav sunt însemnate în chip detaliat şi precis, ceea ce dă acestor însemnări o adevărată putere de emoţiune.

*

Americanii au făcut din nou una din acele frumoase „lovituri" artistice menite a rămânea în istorie. Renumita galerie de tablouri „Kann" a fost cumpărată pentru Noul Continent cu preţul de 21 milioane lei. E destul să amintim că sunt 12 tablouri originale de Rembrandt şi în plus opere de ale tuturor geniilor Renaşterei. Transportarea în America a acestei galerii celebre echivalează pentru Europa cu o mare catastrofă: americanii atacă inema însăşi a civilizaţiei europene.

Informaţii

Ni se reclamă la redacţie că trenurile Iaşi-Ungheni sunt absolut insuficiente. Aseară imbulzeala a fost enormă şi au avut loc adevărate încăerări între pasageri.

Ar fi bine ca Direcţia să ia măsuri să se înmulţească vagoanele sau să facă două trenuri în timpul serei.

—

Alcoolismul la noi. — Ziarul *Independance belge* într'un articol al său relativ la cantitatea de alcool ce se consumă în fie-care ţeară, ne pune în fruntea tuturor popoarelor ca poporul cel mai mult consumator de beuturi spirtoase.

Această aserţiune e nedreaptă şi merită o desminţire; d. J. Lahovary a făcut'o în ziarul la *Roumanie.*

„Citesc cu uimire că Romînia ocupă primul rang în Europa pentru consumarea băuturilor spirtoase, zice d. Lahovary;

Că 5,800,000 locuitori ai regatului (în anul 1900) au cheltuit pentru băutură 125 de franci pe an şi pe cap.

Că s'a consumat în 1900, o cantitate totală de 400,000 ectolitri de alcool, fie 7 litri de cap.

Să reluăm aceste cifre:

5.800.000 Romîni cu 125 fr. cheltueli de cap pentru băuturi spirtoase revine la 725,000,000 franci pentru toată ţara.

400.000 ectolitri de spirt a 100 de franci ectolitru represintă pentru fisc un venit de 40 milioane de franci.

Dacă ne raportăm la expunerea situaţiei financiare pe 1900—1901 s'ar constata că produsul pe taxele de alcool au fost pe anul acesta de 9 milioane de franci.

Aceste cifre corespund pentru o populaţie de 6,500,000 suflete o consumaţie mijlocie de 1 litru şi 75 de cap pe fie care an. Suntem departe de cele 7 litri ai statisticei străine.

—

Duminică fiind aniversarea naşterei Impăratului—Frantz Iosef al Austro-Ungariei, după-ce se va oficia un Te-Deum la catedrala catolică, va urma o recepţie la consulatul austro-ungar, din strada Carol.

—

Soldatul Gh. Nedelcu, care fusese arestat în închisoarea regimentului 13 Stefan cel Mare, urmînd a fi dat judecăţei pentru dezertare repetată şi care isbutise să evadeze, a fost prins şi arestat.

—

Un incendiu s'a declarat aseară la casele lui Lupu Aron, din strada Nicolina No. 93.

Focul luase naştere de la o plită din bucătărie şi a distrus acoperemîntul şi platforma caselor.

Sosind pompierii din secţia Nicolina, focul a fost localizat.

—

Inscrierile pentru azilul Elena Doamna se fac pînă la 15 August.

Concursul se va ţinea la şcoala normală de fete, din localitate şi va începe la 20 August a. c.

—

Lucrările de repararea prin interior a bisericei Sf. Spiridon, au fost terminate.

E probabil că la toamnă se vor începe şi lucrările de pictarea bisericei.

—

De la 1 Iulie şi pînă astă-zi au emigrat la America 100 de evrei isgoniţi de prin diferite comune din judeţul nostru.

—

D. Gh. Marcopol va fi numit intendent la spitalul din Botoşani, pendinte de Epitropia cassei Sf. Spiridon.

—

D. dr. Jocu, inspector al serviciului veterinar, a sosit eri în localitate în inspecţie.

D-sa a fost în judeţul Bacău, unde a inspectat mai multe localităţi infectate de febră aftoasă.

—

Aseară pe la orele 8 şi jumătate o detunătură din curtea caselor Tufli a alarmat mult pe trecători.

Se svonise că un cunoscut tînăr s'a coborît în pivniţa caselor, unde s'a sinucis, trăgîndu-şi un foc de revolver.

Poliţia pătrunzînd înăuntru a putut constata că n'a fost altă-ceva de cît opera de prost gust a unui băiat din prăvălie, care sfărămînd o capsă, a provocat detunătura.

La faţa locului se adunase o mare mulţime, care cu greu a putut fi convinsă că nu e nimic.

—

Tribunalul Iaşi S. II-a a declarat în stare de faliment pe comerciantul Veinstein, dispunînd arestarea lui, de oarece există indicii de fraudă.

—

Tot de la Ungheni.—Eri un individ necunoscut aducând doi cai ca să îi scalde şi intrând calare pe unul spre o parte a Prutului mai adâncă a alunecat de pe cal şi s'a înecat. Toate căutările făcute n'au putut da nici un rezultat.

*

Un băet scăldându-se în Prut s'a dus prea departe spre malul rusesc; un grănicer de al nostru văzându-l l'a ameninţat că îl va bate când va veni pe mal, ceea ce a şi făcut. Aşa cum era desbracat băeatul a fost bătut cu cureaua de către grănicer, intr'un mod îngrozitor. Jandarmii intervenind au scapat pe băeat şi au voit să aresteze pe grănicer, dar acesta a fugit. Se crede că grănicerul va deserta.

—

Militare.—Schimbaşii din contingentele 1906—1907 au făcut eri exerciţii de tragere la ţintă, cu cartuşe de rezboiu.

*

Alaltăeri, d. colonel Al. Călinescu, comandantul regimentului 7 călăraşi, a inspectat acel regiment.

*

La manevrele parţiale ce vor avea loc la toamnă, dintre schimbaşi nu vor fi chemaţi, de cât acei care au instrucţia complectă.

*

Consiliul de răsboiu al corpului IV de armată ţine şedinţă astăzi Luni şi mîine Marţi.

—

DIVERSE

— Printre vitele locuitorilor din mahalaua Frumoasa şi Târguşorul Nicolina s'a declarat epizotia de antrax (dalac). Pe lângă celelalte măsuri de poliţie veterinară, d. dr. Buzenchi medicul veterinar primar a prescris ca tratament preventiv de sero-vaccinaţiune.

Mai sunt în oraşul nostru numai 22 de vite bolnave de febra aftoasă.

— Zilele acestea s'a ucis un cal bolnav de răpciugă proprietatea d-lui Burăh Vachtel; nouă cai cari au fost în contact cu acel răpciugos se vor morviniza de serviciul veterinar al oraşului.

13

EMILE FABRE

CASA DE LUT

ACTUL ÎNTÂI

UN SALON

D-na ARMIÈRES.—Ah!

ARMIERES.—In fine pentru că voeşte să fie primit de tine... Primeşte-l...

D-na ARMIÈRES.—Mâine, la două!

ARMIÈRES, *după o tăcere ne mai găsind ce spune.*—Primeşte-l, (pausă) primeşte-l.

Ese.

D-na ARMIÈRES,—*şade. Reflectează o clipă, in urmă ridică capul şi privind spre uşa pe care a eşit Valentina. Ca isbit de un fapt.*—Atunci, Valentina, eşirile ei de o lună... Iată ce e curios!..,

CORTINA

ACTUL AL II-a

Un salonaş. Pe cămin mari fotografii ale Valentinei şi Margaretei. Un birou, pian, etc.

La ridicarea cortinei Ortansa, îmbrăcată şi gata de a pleca stă în taţa uşei. Intră d-na Armieres.

D-na ARMIÈRES.—Ce, n'ai plecat încă?

ORTANAA.—Aştept pe d-ra Valentina.

D-na ARMIRERÈS.—Cum nu e încă îmbrăcată?

ORTANSA.—Nu ştiu, doamnă.

D-na ARMIÈRES.—Ce oră e?

ORTANSA.—Două ore fără un sfert.

D-na ARMIÈRES.—Trebue să vă duceţi înainte de două, aveţi să mergeţi departe. Spune d-şoarei Valentina să se grăbească.

ORTANSA.—Bine, doamnă. (*Ese*).

D-na Armieres, Margareta

D-na Armierès se îndreaptă spre birou, îl deschide, ia un album de fotografii. Şede şi îl răsfoeşte. Intră Margareta. Ea ţine în mâni pălăria şi mănuşile pe care le va pune în timpul scenei.

MARGARETA.—Ei bine şi tata?

D-na ARMIÈRES.—'Şi termina curierul.

MARGARETA.—El care mă grăbea atât... Dacă aşi fi ştiut!...

D-na ARMIÈRES.—Acordă-i încă cinci minute.

MARGARETA.—N'a uitat să telefoneze la.

D-na ARMIERES.—Nu, drăguţa mea, nu. D. Georges singur a răspuns. Va fi la mama mare înaintea ta.

MARGARETA.—Şi hotărît, tu ne însoţeşti?

D-na ARMIERES.—Aştept pe cine-va.

MARGARETA.—Pe cine?

D-na ARMIERES.—Pe cine-va pe care tu nu îl cunoşti.

MARGARETA.—Vizita aceasta te preocupă aşa de mult.

D-na ARMIERES.—Pe mine?

MARGARETA.—La dejun tu ai fost... foarte... foarte distrată şi acum chiar...

D-na ARMIERES.—Ce idee!

MARGARETA.—Se poate să îmi fi părut numai. In fine. (*Pausă*). Valentina va eşi de asemeni?

D-na ARMIERES.—Cu Ortansa. O trimit la bătrâna Cauchant, femeea acea saracă din cartierul Martainville. I'am promis nişte haine pentru nepoata ei... Valentina îi le va duce.

MARGARETA, *privind în albumul deschis pe masă.*—Ce priveai aci? (*Plecată pe album*). Fotografia mea la doi ani... Şi fotografia Valentinei cu rochia scurtă.. (*Priveşte fotografia care e pe cămin*) Cît e de schimbată... Rîdea pe vremea acea? Azi e aşa de severă... Şi băeţelul acesta, cine e?

D-na ARMIERES.—Fratele tău, fratele tău Jean.

MARGARETA, *indiferentă.*—Ah!

D-na ARMIERES.—Te gândeşti tu câte-odată la el? Nu ai dori ca să îl vezi?

MARGARETA.—Nu ştiu maman... Nu îl cunosc şi e aşa de rar vorba de Jean... In fine...

D-na ARMIERES.—In fine.

MARGARETA, *stăpânindu-se.*—Nimic.

D-na ARMIERES.—Ce voiai să spui?

MARGARETA.—Nimic de seamă...

D-na ARMIERES.—Şi totuşi? Dacă nu vorbeşti mă faci să bănuesc că ţi-a trecut prin cap una din acele gânduri pe care 'ţi este teamă să le spui. Aide... vorbeşte. Ţi e teamă? Ştii bine că nu te-am certat nici odată când mi-ai făcut mărturisirea sinceră a unui sentiment puţin demn de tine sau a vr'unui gest lipsit de generositate. Atunci? De ce nu vorbeşti?

MARGARETA.—Ei bine, când am aflat c'am un frate... şi asta am ştiut'o printr'o frază a Valentinei căci tu nu mi-ai vorbit nici odată.

D-na ARMIERES.—Erai prea copilă.

(Va urma

Isprava unui maniac

La Mitropolie.—Dimitrie Loghin.—La Cuvioasa Paraschiva.—Scandalul.—Un călugăr maltratat de maniac.—Panica printre călugări.—Intervenirea autorităţilor.—La parchet.—Ancheta.—Ce spune maniacul.—Alte amănunte.

Parchetul cercetează afacerea unui cunoscut maniac religios, Dimitrie Loghin, care a bătut şi maltratat pe un călugăr de la Mitropolie, căruia maniacul îi aduce acuzări grave, spunînd că preutul în chestie „nu calcă a popă" şi că de mult a scrintit'o, păşind pe calea rea!

Faptul s'a întîmplat în chiar sfîntul locaş al Mitropoliei şi printre bieţii călugări se născuse o adevărată panică; a trebuit să intervină autorităţile pantru ca maniacul să fie înlăturat.

Numitul maniac, e de loc din judeţul Roman şi după ce a rătăcit cît-va timp pe la mănăstiri, a venit la Iaşi unde a intrat ca serv la ieromonahul V. M. marele eclisiarch al Mitropoliei.

Din cauză de rea purtare, Dimitrie Loghin, acum un an a fost concediat, iar acum în timpul din urmă a intrat ca odagiu la cancelaria Mitropoliei, în speranţa că va isbuti să intre odată şi o dată în tagma monachală! Nu era zi lasată de la Dumnezeu fără ca Loghin să nu se ducă să ia parte la slujba religioasă şi să nu se închine la sf-tele moaşte ale Cuvioasei Paraschivei, unde avea nestrămutata grijă de a aprinde lumînări şi candela.

Alt-minteri numitul maniac era foarte liniştit şi orele de repaus le întrebuinţa cu cîntări bisericeşti şi repetarea pe de rost a sf-tei leturghii, pe care Loghin o ştie cu exactitate.

Sîmbăta trecută Loghin, ca de obiceiu, fu cel dintăi în biserică, se aşeză la locul lui obicinuit, lîngă sf-tele moaşte ale Cuvioasei şi după ce îşi făcuse datoria de creştin, făcu cîţi-va paşi, uitîndu-se în dreapta şi în stînga ca şi cum ar fi căutat pe cine-va şi contra obiceiului lui părea foarte agitat; se duse iarăşi lîngă sfîntă şi aprinse o lumînare.

In acest timp, ieromonachul V. M intră în biserică şi cînd se duse la moaştele sf-tei fu întîmpinat de Loghin.

Maniacul se puse în faţa cuviosului şi-l opri să înainteze; călugărul se duse însă lîngă moaştele sfintei, spre a se închina.

Foarte furios, Loghin se repezi la călugăr vroind să'l împiedice şi apucîndu-l de braţ strigă:

— Cum ai îndrăznit să te mai apropii de Sfintele moaşte, după cele ce ai comis!

Şi călugărul nu mai avu timp să mai facă nici o mişcare, căci maniacul îl trînti jos la pămînt şi începu să-l lovească.

Sf-ta leturghie a fost întreruptă pentru moment, căci maniacul devenise cu totul furios şi cu mare greutate M. a fost scos din mîinele lui.

Maniacul a fost dat apoi pe mîna autorităţilor, iar călugărul maltratat a depus imediat o plîngere la parchet.

Loghin neagă în parte cele ce a comis şi invoacă mereu ajutorul Cuvioasei Paraschivei, trimeţînd blesteme asupra acelui care cu toate că a păşit pe calea cea rea a îndrăznit să se apropie de moaştele ei sfinte!

El aduce grave acuzări călugărului maltratat, declarînd că l'a surprins cu o zi înainte comiţînd fapte nedemne de cei ce au îmbrăţişat tagma monachală, pentru care fapt Loghin l'a oprit să se mai apropie de moaştele Cuvioasei Paraschiva, pretinzînd în acelaş timp că el a fost lovit.

Afacerea a fost repartizată spre cercetare la cabinetul 1 de instrucţie a d-lui judecător Sculy, citîndu-se mai mulţi martori.

Ancheta se face de cîte va zile şi s'a însărcinat o comisiune compusă din d-nii d-ri: P. Zosin, A. Lambrior şi Al. Grossi, care să constate starea mintală a maniacului Dimitrie Loghin.

E interesant că maniacul continuă a susţine că Ieromonachul V. M. a călcat rău şi că ştie el şi pe alţi cucernici, mai ales pe unul S... care nu cam calcă drept şi nu merită să s'atingă de sf. Leturghie.

Ultime informaţii

Eri a fost o mică agitaţie printre ţăranii din Mironeasa.

Ei pretind că sunt nedreptăţiţi în chestia imaşului de pe teritoriul acelei comuni.

Jandarmii rurali, au răuşit însă să restabilească liniştea.

Nu ştim cum merg lucrurile în alte oraşe, la diferite autorităţi, dar un lucru e ştiut că la noi în Iaşi, la Prefectura de judeţ, orice schimbare de funcţionari se face în mod secret.

Aşa, după recomandarea secretă a Directorului Prefecturei şi a doi inspectori comunali, vine rîndul copiştilor.

Ni se spune că zilele trecute, s'a recomandat ministerului de interne, în secret, „un licenţiat în litere", — al cărui nume îl ţinem şi noi „secret" de ocamdată — într'un post de... copist. Nenorocitul care va fi sacrificat, în urma aprobărei numirii recomandatului, n'a fost designat. Numele lui se va cunoaşte abia la urmă.

Iată un nou sistem liberal de numiri şi scoateri din slujbă.

Aflăm că la biuroul de verificare a măsurilor se comit mari neregularităţi de către personalul însercinat cu acesta.

Atragem atenţiunea administraţiei comunale, pentru a nu putea zice că cei mici îşi fac de cap, cînd în capul comunei avem un literat.

Duminică 29 Iulie la ora 7 seara s'a celebrat în Tecuci la Biserica sf. Nicolae, căsătoria religioasă a d-lui Grigorie Guriţă din Focşani cu d-ra Beatrice Marie Zotta. Trimitem tinerei perechi felicitările noastre.

Printre lucrătorii brutari din localitate se observă oare-care mişcare de câte-va zile.

Ei au înaintat o plîngere preşedintelui Camerei de meserii arătînd că cei mai mulţi din patronii lor, nu le dă camere unde să se repauzeze,

Sâmbătă patronii brutari au fost convocaţi la camera de meserii şi s'a însărcinat o comisiune compusă din d-nii: Füred, Klein şi Marcopol, care se inspecteze brutăriile din localitate, spre a se vedea dacă plîngerea lucrătorilor e justă.

D. sub-locotenent Dumitrescu Stefan, din arma infanteriei a fost trecut pe ziua de 1 August în poziţie de retragere, pentru infirmităţi incurabile.

Următoarea mişcare s'a făcut printre moaşele din judeţul nostru:

D-na Elena Ionac de la Bădeni, a fost permutată la comuna Golăeşti. D-na Tiţa Petrovici de la Golăeşti a fost transferată la Gropniţa; D-na Maria Stoica de la Gropniţa la Bădeni; şi D-na Lucreţia Ştefanovici la Copou, In locul D-nei Iulia Cristea, demisionată.

Eri 29 cor. la Tg.-Frumos s'a efectuat alegerea noului consiliu comunal.

A presidat d. Mărzescu asistat de d. Romanescu.

Lista guvernamentală întrunind 144 voturi a fost aleasă şi lista independentă 80 voturi.

Conservatorii s'au abţinut.

La 1 Septembrie se va ţinea concursul pentru admiterea de elevi în şcoala practică de cartografie şi gravură, de pe lîngă institutul geografic al armatei.

Candidaţii trebuie să poseadă certificatul de absolvire a clasei I gimnazială, sau să aibă studii făcute la vre'o şcoală de desemn sau şcoală de meserii.

Inscrierile se fac pînă la 20 August.

Condiţiunile de admitere în şcoala de infanterie şi cavalerie.—Sunt admişi:

a) Elevi absolvenţi ai şcoalei fiilor de militari din Iaşi.

b) Absolvenţii a 8 clase liceale.

c) Sub ofiţerii de infanterie, cavalerie sau trupe cu aceiaşi instrucţie technică, ce au absolvit cel puţin 4 clase liceale.

Tinerii de sub *b* şi *c* vor trebui să depue un concurs, a cărui dată se va fixa ulterior în primele zile ale lunei Septembrie.

Condiţiunele:

a) Să fie român, b) robust, c) să nu fie logodit sau căsătorit şi d) vrîsta de 18—23 ani împliniţi.

Actele ce vor trebui depuse: a) actul de naştere, b) de botez, c) de naţionalitate, d) consimţimântul părinţilor sau tutorilor şi e) certificatul de studii.

Alte detalii în „Monitorul Oficial" No. 93 din 27 Iulie.

Toţi brânzarii din oraş au fost somaţi a'şi pune magazinele în condiţiuni higienice conform noului regulament pentru controlul lăptăriilor.

Asemenea s'a somat toţi lăptarii care posed un număr mai mare de vaci a'şi construi staule spaţioase şi higienice.

Câţiva din ei deja s'au şi conformat noilor dispoziţiuni.

Aducerea apei de la Timişeşti. — Traseul de la Timişeşti este definitiv stabilit de corpul technic. S'a schimbat în mai multe părţi traseul aprobat de consiliul technic superior, căutîndu-se a se micşora distanţa şi a se facilita pe cît cu putintă punerea ţevilor într'un mod mai puţin costisitor.

*

Zilele acestea consiliul comunal al oraşului Roman se va întruni pentru a discuta chestiunea aducerei apei de le marea conductă „Carol I" şi anume de la punctul Sabaoani.

Administraţia comunală actuală a reluat vechile propuneri ale foastei administraţii conservatoare şi în curînd se va stabili înţelegerea cu comuna Iaşi.

Corpul nostru special technic al apei va fi angajat de comuna Roman pentru a stabili şi supraveghia planurile de aducţiune, distribuire şi canalisare a oraşului.

*

O parte din tubajul necesar aducţiunei apei de la Timişeşti va sosi în Septembrie la Galaţi din Glascow.

Chiar în toamna aceasta se va începe punerea tuburilor între Gherăeşti şi Doljeşti.

De la consiliul de resboi.—Consiliul de resboiu al corpului 4 de arma ă, s'a întrunit astă-zi, sub preşidenţia d-lui colonel Popescu.

Consiliul a judecat următoarele procese:

Popescu Neculai, soldat din reg. Suceava No. 16, pentru desertare repetată în ţară; a fost condamnat la 1 an închisoare;

Ioan Teodoru, din acelaş regiment, pentru desertare repetată, de asemeni condamnat la 1 an închisoare.

Sanvia Neculai, din regimentul 12 artilerie, condamnat la 1 an închisoare;

Cel de pe urmă proces a fost al soldatului concediat Alexandru Costin din regimentul 13 Ştefan cel Mare, care cu ocazia răscoalelor ţărăneşti, a furat de la d. Sotir, proprietar din judeţul Vlaşca, o salbă cu monede de aur.

Acuzatul a fost aparat de d. căp. Cujbă şi d. avocat X. Eraclide; apararea a susţinut că numitul soldat n'a furat salba, ci a cumparat'o de la nişte ţarani, pentru suma de 15 lei.

Consiliul l'a condamnat la 6 luni închisoare.

*

După amiază consiliul judecă următoarele procese:

Burdujanu Vasile, din regimentul 8 calaraşi, pentru desertare repetată şi risipire de efecte militare;

Lateş Vasile, din regimentul 13 Stefan cel Mare, pentru dezertare; Ungureanu Constantin, din acelaş regiment, pentru tăinuire; Repcea Iacob, din regim. 8 Dragoş, pentru furt prin efracţie, prin întrebuinţare de chei false; Chesteş Ghiulea, din reg. 4 roşiori, pentru furt prin efracţie şi Pascariu Gheorghe, din regimentul 12 artilerie, pentru furt de efecte ale statului.

Mîine Marţi consiliul va judeca mai multe procese, între care unul important, privitor pe serjentul-major Jareghe Sterian, din reg. 7 calaraşi, pentru omor fără voinţă.

Cazul e cunoscut; numitul serjent major acum două luni de zile, într'o Duminică a trimis mai mulţi soldaţi să scoată lut dintr'un mal din apropiere de cazarmă.

Malul s'a surpat şi a acoperit de vii pe soldaţi.

Doi din ei au fost omoriţi, iar alţi doi au fost grav răniţi, ceilalţi au scapat.

In afară de acesta, consiliul va mai judeca procesele privitoare pe:

Soldatul Curcă N. I., din reg. 12 artilerie pentru dezertare în străinătate; Comaniţă V., brigadir, pentru dezertare; Popescu V., soidat din reg. 4 roşiori, pentru tălhărie; Stefan V. Neculai, din reg. 12 artilerie, pentru mutilare; Boghian I., din compania de gendarmi, pentru părăsire de post; Popescu Gh., din gendarmi, pentru atentat contra superiorului; Frantz Norbert, din reg. 16 Suceava pentru ofensă adusă superiorului; Pancu V. Gh., din acelaş regiment pentru insulta superiorului şi Bradler C., pentru aceiaşi faptă.

Din Bivolari şi Ţibana, au fost isgoniţi alaltăeri mai multe familii evreeşti.

Aceste familii s'au instalat în Iaşi.

Cu începerea noului an şcolar 1907—1908, la seminarul pedagogic universitar va funcţiona clasa a VI-a Modernă.

Membrii Camerei de meserii vor fi convocaţi zilele acestea în şedinţă extra-ordinară, având a se ocupa cu mai multe chestinni.

D. lt. colonel N. Cernătescu, ajutor de comandant al regimentului 13 Ştefan cel Mare, s'a reîntors astă-zi din concediu.

Starea celor 5 ţigani care au fost înjunghiaţi cu ocasia încăerărei ce a avut loc Vineri noaptea în mahalaua Ţicău, e destul de gravă.

Cei 6 ţigani provocatori au fost înaintaţi parchetului.

La prefectura de judeţ se va înfiinţa un biurou al presei.

Biuroul va funcţiona în sala serviciului administrativ.

D. C. Buzdugan, membru al Curţei de Apel, va pleca Vineri la Botoşani, unde va presida biuroul alegerilor judeţene.

Epitropia Spitalului israelit a cerut prefecturei să intervină la ministerul de finanţe, pentru a fi scutită de taxele vamale pentru substanţele medicinale ce epitropia le aduce din streinătate.

D. Andrei Munteanu, a fost numit agent sanitar la Cărniceni, în locul d-lui M. Sorescu; d. C. Gavrilescu, a fost numit agent sanitar la cercul Hermeziu —Roşcani, în locul d-lui Grigore Gheorghiu demisionat şi d. Anton Const, a fost numit la cercul Mironeasa în locul d-lui V. Zosin, demisionat.

Alaltăeri Iaşul fu vizitat de o comisiune americană, având însărcinarea oficială de a studia în diversele ţări din orientul Europei problema imigraţiunei în America. Comisiunea e alcătuită din vr'o 12 persoane din care o parte a plecat în Rusia, o parte în Galiţia, iar 3 din membrii săi—dintre care doi, d-nii Benett şi Dr. Fishberg cu soţiile lor—au venit în România.

După o zi petrecută în Iaşi, comisiunea a plecat să viziteze localităţile următoare: Podul-Iloaei, Târgul-Frumos, Vasluiul, Botoşanii şi Dorohoiul. Din capitală comisiunea venise cu o recomandaţiune a Ministeriului de interne pe care au arătat-o d-lui Prefect de judeţ.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 29 Iulie

Regele şi chestia agrară

Bucureşti.—M. S. Regele a declarat că înainte de deschiderea corpurilor legiuitoare în sesiunea viitoare, va invita la Palat pe toţi foştii miniştri conservatori din trecutul cabinet care sunt actualmente în Parlament, spre a-i îndemna să dea concurs guvernului liberal în rezolvirea chestiunei agrare.

Moartea lui Ştefan Şendrea

Bucureşti. — Ştefan Şendrea, care de curînd în două rînduri a încercat să-şi pue capăt zilelor în imprejurările cunoscute, aţ plecat în spre Viena după îndemnul familiei care l'a şi condus spre a'l interna într'un sanatoriu. Insă cînd trenul era aproape de Budapesta, Ştefan Şendrea profitînd de ocazie că a fost lăsat un minut singur, s'a aruncat din tren în timpul mersului rămînînd mort pe loc.

Marocanii cedează

Tanger.— Ştirile primite despre Maclean spun că triburile ar fi gata a'l preda magzemului dacă li s'ar acorda iertarea.

Cursa Peking—Paris

Paris.—O serbare urmată de un banchet strălucit au fost date în onoarea principelui Borgheze la întoarcerea sa din raidul Peking-Paris făcut în automobil.

Sărbările din Sofia

Sofia.—Serbările pentru împlinirea a douăzeci de ani de domnie ai Principelui, au fost definitiv fixate pentru ziua de 15 August.

Aceste serbări vor avea loc la Sofia.

Greva telegrafiştilor

Chicago.— Se comunică din Chicago cu data de 10 August ca pînă la orele 6 seara telegrafiştii din 25 oraşe între cari şi oraşul St. Louis s'au pus în grevă.

Nev-Yok.—Greva telegrafiştilor se întinde. Azi teligrafiştii companiei Western Union company din Minneapolis şi Houston s'au pus în grevă.

Comunicaţiunea telegrafică între mai bine de 12 centre comerciale este împiedecată.

New—York.—Greva telegrafiştilor s'a întins în 50 oraşe. Desordine nu s'a produs de cît Chicago.

Spirit revoluţionar în şcoli

Petersburg.—Din cauza anchetelor făcute de poliţie în unele şcoale de agricultură, ministerul a ordonat directorilor şcoalelor de agricultură de a împiedeca agitaţia politică în scoale.

Directorii şi inspectorii sunt angajaţi de a împedeca pătrunderea ideilor antiguvernamentale în şcoale şi de a da exemple elevilor. Elevii la cari s'ar găsi cărţi oprite vor fi imediat excluşi din toate şcoalele.

Un incendiu monstru

Boulder (Colorado).—Un incendiu a isbucnit la depositul de mărfuri ale statului Colorado şi al căilor ferate de sud.

Incendiul s'a întins la un deposit de pulbere unde se aflau 1000 livre de dinamită. A urmat o teribilă explozione. Ca vre-o 100 persoane sunt rănite. La Boulder toate ferestrele au fost sparte.

Hendaye.—Totalul vagoanelor distruse este de 25. Incendiul a durat pînă la orele 6 seara, mijloacele de a'l combate lipsind. Inginerii au început curăţirea intrărilor tunelului. Calea ferată va fi probabil redeschisă Marţi. Perderile sunt socotite la 1,200,000 franci.

Linişte la Mazagan

Paris.—Amiralul Phililort telegrafiază cu data de 16 August seara că totul este liniştit la Mazagan. Noaptea s'a trecut în linişte. Se semnalează numeroşi călăreţi venind din spre rasărit. Oraşul Rabat este foarte calm.

La Casablanca aceiaşi situaţiune.

Crucişătorul Duchayla a plecat pentru Sofi şi Magadov.

O altă telegramă în data de 10 August semnalează un puternic atac care a avut loc în acea zi după amiază şi care a fost în mod strălucit respins. Sunt 2 răniţi. Mazagamul pare mereu ameninţat.

Afacerile din Maroc.—Refugiaţi

Tanger.—Un vapor englez a sosit aici cu 40 refugiaţi cea mai mare parte evrei. Starea refugiaţilor este desolată. Torpiloarele franceze au adus cinci marinari grav răniţi. Vaporul francez Anatolia a părăsit Casablanca eri şi a sosit aci azi. Se confirmă lupta care a avut loc în ziua de 8 August. O luptă violentă 'continuă încă. Oraşul este devastat, străzile sunt pline de cadavre de ale indigenilor.

Este temere de o epidemie.

Franţa trămite armata

Alger.—Diviziunea din Constantina a primit ordinul de a ţine gata un batalion de tiraliori o secţie de artilerie şi de a pleca în Maroc la primul semnal.

Cadix.—Crucişătorul Casini a sosit aici pentru a încărca provisiuni.

Numeroase familii fugind din porturile marocane vin aici să caute refugiu. Un excadron de cavalerie a sosit aci şi se va îmbarca după amiază pe un transatlantic.

Madrid.—Consiliul de miniştri s'a ocupat de afacerile din Maroc. Miniştrii păstrează o mare rezervă asupra deliberărilor lor şi se mărginesc numai a spune că situaţiunea este neschimbată acolo.

Reorganisarea guvernului Corean

Seul.—In scopul reorganizărei guvernului Corean, trei membri ai statului major al lui Ito au fost numiţi vice-preşedinţi in trei departamente ale statului corean. Marchizul Ito împreună cu 8 membri ai administraţiei Coreei, Japonezi şi Coreani, au plecat la Chemulpo de unde se vor duce la Tokio. Generalul Hasegawa a fost numit resident general al Japoniei.

Vaccinări şi revaccinări

practică

Dr. A. Steuerman

Str. GOLIA No. 13

Consult. 8—10 a. m. 2—4 p. m.

EMIL D. LEFTER

fost judecător de instrucţie

AVOCAT

Consultaţiuni 8—10 a. m., 4—6 p. m.

Iaşi, Str. Carol 14

DE INCHIRIAT

cu începere de la 26 Octombrie 1907

CASELE din strada Carol 12

A se adresa d-nei Jora, str. Carol.

OPINIA

Ziar conservatór cotidian

Apare la 5 ore seara

Cele din urmă ș iri din lumea intreagă

5 bani exemplarul in toată țara 5

Anunțuri, inserții și reclame cu prețuri moderate

In folosul Instituției

Vatra luminoasâ „Regina Elisabeta"

LOIZA

Dramă în versuri de CARMEN SILVA

Cu un elegant portret și autograf al M. S. Reginei

Traducere de Dr. A. Steuerman

PREȚUL 2 LEI

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Inștiințare

Reîntoarsă din străinătate de unde am adus tot ce'i mai nou și mai distins în articole de modă.

Inștiinșez onor clientelă că am pus în vînzare cu prețuri eftine, elegante pălării pentru sezonul actual.

Primesc comenzi și modernizări în condițiunile cele mai avantajoase.

„Hélène"
Salon de Mode
Iași Str. Lăpușneanu 30

Agenția teatrală „THALIA"

TH. P. MAXIMOVICI—IASI

Vănzarea biletelor a

Loteriei Statului

Invitatie cu noroc

Bazat pe încrederea și ne prețuitul concurs dat mie de întreaga societate Ieșană, de a cumpara bilete pentru prima tragere a loteriei Statului din colectura mea, și unde recunosc că nu am fost în stare a satisface toate ceririle, pe viitor pentru a nu mai da loc la asemenea nemulțumire, prin aceasta am onoare a vă informa că pentru a doua loterie am un număr suficient de bilete.

Tragerea clasei I-a va avea loc la 6 Iulie 1907. Biletele le voi pune în vânzare la 5 Maiu cu prețurile originale mai jos notate.

In speranță că veți fi mulțumit ca totdeauna de serviciile mele, vă rog să binevoiți a vă procura din vreme tot delà mine pentru clasa I-a la a doua tragere a Loteriei Statului Român.

Dorindu-vă ca norocul să vă favorizeze prin mine, vă salut cu osebită stimă și cu onoare.

Th. Maximovici

Un los intreg 12 lei	O jumatate loz 6 lei
Un sfert de loz 3 lei	Una optime de loz 1—50

La administrație se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

„ELE"

schițe și nuvele de Doctor A. Steuerman. Un volum de 150 pagini Prețul 1 leu. Editura Tipografiei H. Goldner Iași, strada Primăriei No. 17, unde se pot adresa comenzile.

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usureadă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

O mașină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași.

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigiléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.
și Iași la Konya, Racoviță Mareus farmaciști

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

UVRAGE în limba romînă, franceză, germană, greacă și ebree se efectuează la Tip. H. Goldner-Iași.

VERITABILUL ELIXIR A 'DR GUILLIÉ

TONIC ANTI-VISICOSŬ SI ANTI-BILIOSŬ

Preparatŭ de către **Paul GAGE**, Farmacist, singurul Proprietar
9, Rue de Grenelle-Saint-Germain, PARIS

Elixirul de Guillié. preparat de către PAUL GAGE, este unul din medicamentele cele mai eficace, cele mai utile, cele mai economice ca Purgatif și ca Depuratif.

Elŭ este mai cu seamă utilŭ *medicilorĭ de țară, familiielorĭ depărtate de ajutorile medicale* și *classeĭ lucrătore*, căreia el economiseste cheltueli considerabile de medicamente.

Actiunea ELIXIRULUI DE GUILLIÉ *est tot d'auna bine-făcătora.*

Ca Purgatif *el este tonic in acelașŭ timp ca si răcorĭtorŭ. Elu ajută si corrige tote secretiunele si dă forță organelori.*

Elŭ pote fi administrăt cu un succes egal copiilari celorĭ maĭ fragetĭ si bătrânilorĭ celorĭ mai extremĭ, fără téma de or ce fel de accident.

Uă experienta de mai mult de SESĂ-DECI ANI a demonstrat que Elixirul de Guillié preparat de către PAUL GAGE, est de uă eficacitate incontestabilă contra FRIGURILORĬ PALUDEANE, HOLEREĬ, DYSSENTRIEĬ, AFECTIUNELORĬ. DE PODAGRĂ, si RHUMATISMALE in BOLELE FEMEILORĬ, COPIILORĬ, STOMACULUĬ, FICATULUĬ si in tote BOLELE CONGESTIVE.

Uă broșura, care este un veritabil tractat de medicină usuală, este insotita la fie care butileă de veritabil Elixir Guillié

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30 c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis.... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »
Envoi Album franco de l'Album sur demande

PONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6 fr. 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50 c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Imp. Tipografia H. Goldner, strada Primăriei No. 17